20289

fB
220
591
68
B61B

TRĔDĔ LEVR AR ROUĔED,

HERVEZ ANN HÉBRÉED,

AR C'HENTA EUZ A VALAKIM.

I. PENNAD.

Adonias a zispac'h évit béza lékéat da roué. Salomon eo a zô dilennet.

1. Hag ar roué David a oa deûet da véza kôz ; hag héñ a oa hir-hoalet : ha kaer hô dôa hé c'hôlei gañd dilad, na hellet két hé domma.

2. Hé zervicherien éta a lavaraz d'ézhañ : Ni a glaskô évid ann aotrou, hor roué, eur plac'h-iaouañk gwerc'h ; hag hi a choumô dirâg ar roué, hag a brédériô anézhañ : hag hi a gouskô enn hé askré, hag a dommô d'ann aotrou hor roué.

3. Hag hi a glaskaz éta eur plac'h-iaouañk kaer é holl vrô Israel ; hag é kafchoñt Abisag eûz a Zunam ; hag é tigazchoñt anézhi d'ar roué.

4. Hôgen hi a oa eur plac'h-iaouañk kaer-meûrbéd ; hag hi a gouské gañd ar roué, hag a zerviché anézhañ : hôgen ar roué na anavézaz két anézhi.

5. Koulskoudé Adonias, mâb Haggit, a zavé, ô lavarout : Mé eo a rénô. Hag héñ a lékéaz da ôber kirri évithañ, hag *a géméraz* marc'héien, hag hañter-kañt dén évit rédek enn hé raok.

6. Ha biskoaz hé dâd na grôzaz anézhañ, ha na lavaraz d'ézhañ : Pérâg éc'h eûs-té gréat ével-sé ? Hôgen hémañ a oa ivé kaer-meûrbéd, hag ann eil ganet goudé Absalom.

7. Hag unvan é oa gañt Joab, mâb Sarvia, ha gañd Abiatar ar bélek, péré a gen-nerzé ar ré a ioa enn tû gañt Adonias.

8. Hôgen Sadok, ar Bélek-*brâz*, ha Banaias, mâb Joiada, ha Natan ar profed, ha Sémei ha Rei, ha ners armé David, na oañt két évid Adonias.

9. Adonias ô véza lazet tourzed, ha leûéou, hag a bép loen lard, é-tâl Méan Zohélet péhini a oa tôst da feuñteun Rogel, a c'halvaz hé holl vreûdeûr, mipien ar roué, hag holl dûd Juda, servicherien ar roué.

10. Hôgen na c'halvaz két Natan ar profed, na Banaias, nag ar ré galounéka *eûz ann armé*, na Salomon hé vreûr.

11. Natan éta a lavaraz da Vetsabéé, mamm Salomon : Ha n'éc'h eûs-té klevet pénaoz Adonias, mâb Haggit, a zô en em lékéat da roué, hép gouzoud da Zavid hon aotrou ?

12. Deûz éta bréma, kémer kuzul digan-éñ, ha savété da vuez, hag hini Salomon da vâb.

13. Kerz, ha kéa da gavout ar roué

David, ha lavar d'ézhañ : Ha n'éc'h eûs két touet d'in, mé da vatez, aotrou va roué, ô lavarout : Salomon da vâb a rénô war va lerc'h, hag héñ eo a azézô war va zron? Pérâg éta é rén Adonias?

14. Ha pa vézi c'hoaz ô komza gañd ar roué, mé a zeûi war da lerc'h, hag a grétai da lavar.

15. Bétsabéé a iéaz éta da gavoud ar roué enn hé gamp : hôgen ar roué a oa gwall gôz, hag Abisag eûz a Zunam a zerviché anézhañ.

16. Bétsabéé a stouaz, hag en em striñkaz da dreid ar roué. Hag ar roué a lavaraz d'ézhi : Pétrâ a fell d'id?

17. Hag hî a lavaraz d'ézhañ : Va aotrou, té éc'h eûz touet dré ann Aotrou da Zoué d'as vatez : Salomon da vâb a rénô war va lerc'h, hag héñ eo a azézô war va zron.

18. Ha chétu bréma é rén Adonias, hép gouzoud d'id, aotrou va roué.

19. Lazet en deûz éjenned, hag a bép loen lard, ha kalz tourzed ; hag héñ en deûz galvet holl vipien ar roué, hag ivé Abiatar, ar bélek, ha Joab, priñs ann armé : hôgen n'en deûz két galvet Salomon da zervicher.

20. Koulskoudé, aotrou va roué, holl Israel en deûz hé zaoulagad warn-oud, évit ma rôi da anaout d'ézhô, piou a dlé azéza war da drôn, aotrou va roué, war da lerc'h.

21. Râk pa vézô kousket ann aotrou va roué gañd hé dadou, é vézimp lékéat, mé ha da vâb Salomon, ével gwallerien.

22. Ha pa gomzé c'hoaz hî oud ar roué, é teûaz Natan ar profed.

23. Hag é oé lavaret d'ar roué : Chétu Natan ar profed. Ha pa oé kaset dirâg ar roué, ha pa oé-héñ en em striñket d'ann douar,

24. É lavaraz Natan : Aotrou va roué, ha lavaret éc'h eûs-té : Adonias a rénô war va lerc'h, hag héñ a azézô war va zrôn?

25. Râk diskennet eo hiriô, ha lazet eo bét gañt-hañ éjenned, ha loéned lard, ha kalz tourzed ; hag héñ en deûz galvet holl vipien ar roué, ha priñsed ann armé, hag Abiatar ar bélek : hag hî a zebr hag a év gañt-hañ, hag a lavar : Bézet béô ar roué Adonias.

26. Hôgen n'en deûz galvet na mé, da zervicher, na Sadok, ar Bélek-*bráz*, na Banaias, mâb Joiada, na Salomon, da zervicher.

27. Ha dioud ann aotrou, va roué, eo deûet ann urs-sé, héb béza rôet da anaoud d'in piou a dlié azéza war drôn ann aotrou, va roué, war hé lerc'h?

28. Hag ar roué David a respouñtaz hag a lavaraz : Galvit Betsabéé d'am c'havout. Ha pa oé deûet-hî da gavoud ar roué, ha ma choumé enn hé zâ dira-z-hañ,

29. É touaz ar roué, hag é lavaraz : *Ével ma* eo béô ann Aotrou, péhini en deûz tennet va éné eûz a bép drouk,

30. Ével ma em eûz touet d'id dré ann Aotrou, Doué Israel, ô lavarout : Salomon ve mâb a rénô war va lerc'h ; ével-sé é rinn hiriô.

31. Neûzé Betsabéé oc'h en em striñka war hé génou d'ann douar, a azeûlaz ar roué, hag a lavaraz : Bézet béô da-vikenn David, va aotrou.

32. Ar roué David a lavaraz c'hoaz : Galvit d'am c'havout Sadok, ar Bélek-*bráz*, ha Natan, ar profed, ha Banaias, mâb Joiada. Ha pa oeñt deûet dirâg ar roué,

33. É lavaraz-héñ d'ézhô : Kémérit gan-é-hoc'h servicherien hoc'h aotrou, ha likiit Salomon, va mâb, war va mulez ha kasit-héñ da Gihon.

34. Ha ra vézô éôliet énô gañt Sadok ar Bélek-*bráz*, ha gañt Natan ar profed, da roué war Israel ; ha c'houi a embannô gañd ar c'horn-boud, hag a lavarô : Bézet béô ar roué Salomon.

35. C'houi a biñô war hé lerc'h ; hag hen a zeûi, hag a azézô war va zrôn, hag a rénô évid-oun : ha mé a c'hourc'hémennô d'ézhañ da véza da benn war Israel ha war Juda.

36. Ha Banaias, mâb Joiada, a lavaraz d'ar roué : Amen ; ra vézô gréat, hervez ma lavar ann Aotrou, Doué va roué.

37. Ével ma eo bét ann Aotrou gañd ann aotrou va roué, ra vézô ével-sé gañt Salomon ; ha ra zavô c'hoaz mui hé drôn, égét né d-eo bét savet hini ann aotrou David, va roué.

38. Sadok éta ar Bélek-*bráz*, ha Natan ar profed, ha Banaias, mâb Joiada, hag ar Sérétied, hag ar Félétied a ziskennaz ; hag hî a lékéaz Salomon da biña war vulez ar roué David, hag a gasaz anézhañ da C'hihon.

39. Ha Sadok ar Bélek-*bráz* a géméraz eur c'horñad éôl eûz ann tabernâkl, hag a éôliaz Salomon. Hag hî a zonaz gañd ar c'horn-boud, hag ann holl bobl a lavaraz : Bézet béô roué Salomon.

40. Hag ann holl bobl a biñaz war hé lerc'h, ha kalz anézhô a c'hoarié gañt sutellou, hag en em laouénéé kaer : hag ann douar a zassoné gañd hô cholori.

41. Hôgen Adonias, hag ar ré holl a oa bét pédet gañt-hañ, a glevaz, pa oa echu ar banvez : ha Joab ô véza klevet son ar c'horn-boud, a lavaraz : Pétrâ eo ann trouz hag ann dispac'h a zô é kéar?

42. Ha pa gomzé c'hoaz, Jonatas, mâb Abiatar, ar bélek a zeûaz ; hag Adonias a lavaraz d'ézhañ : Deûz ébarz, râg eunn dén kalouneg oud, hag é tigasez kélou mâd.

43. Ha Jonatas a lavaraz da Adonias : É-nép doaré, râg ar roué David hon aotrou en deûz lékéat Salomon da roué :

44. Hag héñ en deûz kaset gañt-hañ Sadok ar Bélek-*bráz*, ha Natan ar profed, ha Banaias, mâb Joiada, hag ar Sérétied, hag ar Félétied : hag hî hô deûz hé lékéat war vulez ar roué.

45. Ha Sadok ar Bélek-*bráz*, ha Natan ar profed hô deûz hé éôliet da roué é Gihon : hag ac'hanô iñt piñet oc'h en em laouénaat dré ar géar holl ; hen-nez eo ann trouz hoc'h eûz klevet.

46. Salomon zô-kén a zô azézet war drôn ar rouañtélez.

47. Ha servicherien ar roué a zô deûet, hag hô deûz benniget ar roué David hon aotrou, ô lavarout : Ra lakai Doué hanô Salomon dreist da hanô, ha ra zavô hé drôn uc'héloc'h égéd da drôn. Hag ar roué a azeûlaz war hé wélé,

48. Hag a lavaraz : Benniget ra vézô ann Aotrou, Doué Israel, péhini en deûz rôet hiriô d'in unan évid azéza war va zrôn, ha mé c'hoaz oc'h hé wélout.

49. Ar ré holl éta péré a oa bét pédet gañd Adonias a oé spouñtet, hag a zavaz ; hag hî a iéaz pép-hini enn hé heñt.

50. Hôgen Adonias, péhini en dôa aoun râk Salomon, a zavaz, hag a iéaz-kuît, hag a grôgaz é korn ann aoter.

51. Ha lavaret é oé da Zalomon : Chétu Adonias, péhini gañd ann aoun en deûz râg ar roué Salomon, a zô harpet é korn ann aoter, hag a lavar : Ra douô d'in hiriô ar roué Salomon, pénaoz na lazô két hé zervicher gañd ar c'hlézé.

52. Ha Salomon a lavaraz : Mar d-eo bét eunn dén mâd, na gouézô két d'ann douar eur vléven hép-kén eûz hé benn : hôgen mar béz kavet droug enn-hañ, é-varvô.

53. Ar roué Salomon a gasaz éta, évit tenna *Adonias* dioc'h ann aoter. Hag héñ a zeûaz, hag a azeûlaz ar roué Salomon. Ha Salomon a lavaraz d'ézhañ : Kéa d'as tî.

—

II. PENNAD.

Aliou divéza David da Zalomon. Adonias ha Joab a zô lazet.

1. Hôgen deiz marô David a dostéé, hag héñ a rôaz ann aliou-mañ da Zalamon hé vâb, ô lavarout :

2. Moñd a rann enn heñt é péhini é tlé moñd ann holl dûd : en em nerza, ha béz eunn dén.

3. Gra gourc'hémennou ann Aotrou, da Zoué, ha kerz enn hé heñchou ; ha mîr hé lidou, hag hé gélennou, hag hé varnédigézou, hag hé desténiou, ével ma eo skrivet é lézen Moizez, évit ma wézi pétrâ éc'h eûz da ôber, ha war bé dû é tléez trei ;

4. Évit ma sévénô ann Aotrou ar gér en deûz rôet d'in, ô lavarout : Ma vîr da vipien hô heñchou, ha mar kerzoñt dira-z-oun er wirionez, a greiz hô c'haloun hag a greiz hô éné,

na vézô tennet hini anézhô diwar drôn Israel.

5. Té a oar ivé pétrâ en deûz gréat d'in Joab, mâb Sarvia, pétrâ en deûz gréat da zaou eûz a briñsed armé Israel, Abner, mâb Ner, hag Amasa, mâb Jéter, péré en deûz lazet, ô skula goad ar brézel er péoc'h, hag en deûz lékéat goad ann emgann war hé c'houriz a oa enn hé zargreiz, ha war hé vouton a oa enn hé dreid.

6. Ober a ri éta hervez da furnez, ha na lezi két hé vléô gwenn da ziskenni er béz é péoc'h.

7. Hôgen anaoudek é vézi é-kéñver mipien Berzellai eûz a C'halaad, hag hi a zebrô oc'h da daol: râg hi a zô deûet d'am ziambrouga pa dec'henn a zirâk Absalom da vreûr.

8. Béz' éc'h eûz ivé gan-éz Sémei, mâb Géra, mâb Jémini, eûz a Vahurim, péhini en deûz gwall villiget ac'hanoun, p'az éann d'ar c'hamp: hôgen ô véza ma eo bét diskennet d'am ziambrouga pa dreûzenn ar Jourdan, mé a douaz d'ézhañ dré ann Aotrou, ô lavarout: N'az lazinn két gañt ar c'hlézé.

9. Hôgen na c'houzañv két é choumfé digastiz. Eunn dén fûr oud, ha té a oar pétrâ a dléez da ôber d'ézhañ, ha mar d-eo réd lakaad hé vléô gwenn da ziskenni er béz gañt goad.

10. David éta a gouskaz gañd hé dadou, ha a oé bésiet é kéar David.

11. Hôgen ann deisiou ma rénaz David war Israel a oé eûz a zaou-ugeñt vloaz: seiz vloaz é rénaz é Hébron, ha tri ha trégoñt é Jéruzalem.

12. Hôgen Salomon a azézaz war drôn David hé dâd, hag hé rén en em stardaz kré.

13. Neûzé Adonias, mâb Haggit, a iéaz da gavout Betsabéé, mamm Salomon. Hag hou-mañ a lavaraz d'ézhañ: Ha gañt péoc'h é teûez amañ? Hag héñ a lavaraz: Gañt péoc'h.

14. Hag héñ a lavaraz: Eur gér em eûz da lavaroud d'id. Hag hi a lavaraz d'ézhañ: Komz.

15. Té a oar, émé-z-hañ, pénaoz é oa d'in ar rouantélez, ha pénaoz en dôa holl Israel va zilennet da roué: hôgen dizouget eo ar rouantélez, ha tréménet eo d'am breûr; râg ann Aotrou en deûz hé rôet d'ézhañ.

16. Bréma éta é c'houlennann eunn dra digan-éz: n'hé dinac'h két d'in em méz. Hag hi a lavaraz d'ézhañ: Komz.

17. Hag héñ a lavaraz: Mé az péd da lavarout d'ar roué Salomon (râk na bell dinac'ha nétrâ d'id), da lei d'in da c'hrég Abisag eûz a Zunam.

18. Ha Betsabéé a lavaraz: Mâd; mé a gomzô d'ar roué évid-oud.

19. Betsabéé a zeûaz éta da gavout ar roué Salomon, évit komza out-hañ diwar-benn Adonias. Hag ar roué a zavaz, a iéaz war hé arbenn (r), a azeûlaz, hag a azézaz war hé drôn: ha lékéat é oé eunn trôn évit mamm ar roué péhini a azézaz a zéou d'ézhañ.

20. Hag hi a lavaraz d'ézhañ: Eur goulenn bihan em eûz da ôber d'id; n'hé zinac'h két d'in. Hag ar roué a lavaraz d'ézhi: Goulenn, va mamm: râk né vé két déréad é tinac'hfenn ac'hanod.

21. Hag hi a lavaraz: Rô Abisag eûz a Zunam da c'hrég da Adonias, da vreûr.

22. Hag ar roué Salomon a respouñtaz, hag a lavaraz d'hé vamm: Pérâg é c'houlennez-té Abisag eûz a Zunam évid Adonias? Goulenn ivé ar rouantélez évit-hañ; râk va breûr héna eo, hag évit-hañ en deûz Abiatar, ar bélek, ha Joab, mâb Sarvia.

23. Ar roué Salomon a douaz éta dré ann Aotrou, ô lavarout: Ra rai Doué kémeñt-sé d'in, hag ouc'h-penn, ma n'en deûz Adonias lavaret kémeñt-sé a-éneb hé vuez.

24. Ha bréma, *ével ma* eo béô ann Aotrou, péhini en deûz va stardet, ha va lékéat war drôn David, va zâd, hag en deûz gréat d'in eunn ti, ével m'en dôa lavaret, é vézô lazet hiriô Adonias.

25. Hag ar roué Salomon a gasaz Banaias, mâb Joiada, péhini a skôaz gañt-hañ, hag hé lazaz.

26. Hag ar roué a lavaraz da Abiatar ar bélek: Kéa da Anatot, enn douar a zô d'id: té a dléfé mervel (r); hôgen n'az lazinn két hiriô, ô véza ma éc'h eûz douget arc'h ann Aotrou

Doué dirâk David va zâd, ha ma éc'h eûz skoaziet va zâd enn hé holl labouriou.

27. Salomon éta a gasaz-kuit Abiatar, évit na vijé mui bélek d'ann Aotrou; évit ma vijé sévénet gér ann Aotrou en dôa lavaret é Silo diwar-benn ti Héli.

28. Hôgen ar c'helou-zé ô véza deûet da Joab, péhini a oa éat a dû gañd Adonias, ha n'en dôa két heûliet Salomon; é tec'haz Joab da dabernakl ann Aotrou, hag é krôgaz é korn ann aoter.

29. Ha rôet é oé da anaout d'ar roué Salomon pénaoz é oa tec'het Joab étrézé tabernakl ann Aotrou, ha ma oa é-tâl ann aoter. Ha Salomon a gasaz Banaias, mâb Joiada, ô lavarout: Kéa, ha lâz-héñ.

30. Ha Banaias a iéaz é tabernakl ann Aotrou, hag a lavaraz da Joab: Chétu pétrâ a lavar d'id ar roué: Kéa er-méaz. Hag héñ a lavaraz: N'az inn két er-méaz; hôgen amañ é varvinn. Banaias a zanévellaz kémeñt-sé d'ar roué, ô lavarout: Chétu pétrâ en deûz lavaret ha respouñtet Joab d'in.

31. Hag ar roué a lavaraz d'ézhañ: Grâ ével m'en deûz lavaret. Lâz-héñ, hag hé laka er béz, hag é tenni diwar-n-oun ha diwar di va zâd ar goad dinam a zô bét skulet gañt Joab.

32. Hag ann Aotrou a zistolô hé c'hoad war hé benn hé-unan, ô véza ma en deûz lazet daou zén gwirion ha gwelloc'h égét-hañ; ha ma en deûz lazet gañd ar c'hlézé, hép gouzoud da Zavid va zâd, Abner, mâb Ner, priñs armé Israel, hag Amasa, mâb Jéter, priñs armé Juda.

33. Hag hô goad a zistrôio war benn Joab, ha war benn hé wenn da-vikenn. Hôgen ra rôi ann Aotrou eur péoc'h peûr-baduz da Zavid ha d'hé wenn, d'hé dî ha d'hé drôn.

34. Banaias, mâb Joiada, a biñaz éta, en em daolaz war-n-ézhañ hag hé lazaz: hag héñ a oé bésiet enn hé dî hé-unan enn distrô.

35. Hag ar roué a lékéaz Banaias, mâb Joiada, enn hé léac'h é penn ann armé, ha Sadok da Vélek-*bráz* é léac'h Abiatar.

36. Ar roué a gasaz ivé da c'hervel Sémei, hag a lavaraz d'ézhañ: Saô d'id eunn ti é Jéruzalem, ha choum énô; ha n'az â er-méaz na tu-mañ na tu-hoñt.

37. Râg é pé zeiz-bennâg éz i er-méaz, hag é treûzi froud Sédron, gwéz pénaoz é vézi lazet: ha da c'hoad a gouézô war da benn da-unan.

38. Ha Sémei a lavaraz d'ar roué: Mâd eo ar gér: ével m'en deûz lavaret ann aotrou va roué, é vézô gréat gañd hé zervicher. Ha Sémei a choumaz pell é Jéruzalem.

39. Hôgen da benn tri bloaz é c'hoarvézaz pénaoz sklaved Sémei a dec'haz étrézég Akis, mâb Maac'ha, roué Get: ha rôet é oé da anaout da Zémei pénaoz é oa éat hé sklaved da C'het.

40. Ha Sémei a zavaz, hag a zibraz hé azen: hag héñ a iéaz da gavoud Akis é Get évit goulenni hé sklaved, hag a zigasaz anézhô eûz a C'het.

41. Hôgen rôet é oé da anaout da Zalomon pénaoz é oa bét éat Sémei eûz a Jéruzalem da C'het, hag é oa distrô.

42. Hag héñ a gasaz d'hé c'hervel, hag a lavaraz d'ézhañ: Ha n'em eûsmé két touet d'id dré ann Aotrou, ô lavarout: É pé zeiz-bennâg ma'z i er-méaz tu-mañ ha tu-hoñt, gwéz pénaoz é vézi lékéat d'ar marô? Ha té éc'h eûz lavaret d'in: Mâd eo ar gér em eûz klevet.

43. Pérâg éta n'éc'h eûz-té két miret lé ann Aotrou, hag ar gourc'hémenn em boa rôet d'id?

44. Hag ar roué a lavaraz da Zémei: Té a oar ann holl zroug a damall da galoun d'id, hag éc'h eûz gréat a-énep David va zâd: ann Aotrou en deûz distolet da zrougiez war da benn da-unan.

45. Hag ar roué Salomon a vézô benniget, ha trôn David a vézô stard dirâg ann Aotrou da-vikenn.

46. Ar roué éta a rôaz hé c'hourc'hémenn da Vanaias, mâb Joiada: hag he-mañ a iéaz er-méaz, a skôaz gañt Sémei hag a lazaz anézhañ.

—

III. PENNAD.

Salomon a c'houlenn ar furnez digañd Doué. Hé varn étré diou c'hrég.

1. Stardet é oé éta ar rouañtélez é dourn Salomon : hag héñ en em unanaz é kévrédigez gañt Faraon, roué ann Éjipt ; râg héñ a géméraz hé verc'h da c'hrég, hag a zigasaz anézhi da géar David, kén na oé peûr-zavet gañt-hañ hé dî hé-unan, ha tî ann Aotrou, ha mûr Jéruzalem trô-war-drô.

2. Koulskoudé ar bobl a réa hé zakrifisou war al lec'hiou uc'hel; râk né oa két bét savet c'hoaz bété neûzé a dempl é hanô ann Aotrou.

3. Hôgen Salomon a garaz ann Aotrou, ô kerzout é kémennou David hé dâd, némét ma réaz sakrifisou, ha ma tévaz louzou c'houés-vâd war al lec'hiou uc'hel.

4. Monð a réaz éta da C'habaon évid ôber eur sakrifiz énô : râg ar brasa é oa eûz al lec'hiou uc'hel : ha Salomon a gennigaz mil hostiv é sakrifiz war ann aoter-zé é Gabaon.

5. Hôgen ann Aotrou en em ziskouézaz da Zalomon enn eunn huvré é-pâd ann nôz, hag a lavaraz : Goulenn ar péz a fell d'id é rôjenn d'id.

6. Ha Salomon a lavaraz : Té éc'h eûz gréat eunn drugarez vrâz é-kéñver da zervicher David va zâd, hervez ma en deûz kerzet dira-z-oud er wirianez, hag er reizded, hag enn éeunder a galoun gan-éz : miret éc'h eûz d'ézhañ ann drugarez vrâz-zé, hag éc'h eûz rôet d'ézhañ eur mâb a zô azézet war hé drôn, ével ma eo hiriô.

7. Ha bréma, Aotrou Doué, té éc'h eûz lékéat da zervicher da réna é léac'h va zâd : hôgen mé a zô eur bugel bihan, ha na ouzonn na monñt na doñt.

8. Ha da zervicher a zô é-kreiz ar bobl éc'h eûz dilennet, eur bobl diniver, péhini na helleur két da nivéri dré ann abek ma'z eo stañk-meûrbed.

9. Rô éta d'as servicher eur galoun doujuz, évit ma hellô barna da bobl, ha dibaba ar mâd diouc'h ann droug: râk piou a hellô barna ar bobl-zé, da bobl, ker brâz eo ?

10. Ann Aotrou a gavaz mâd éta en divijé Salomon gréat ar goulenn-zé out-hañ.

11. Hag ann Aotrou a lavaraz da Zalomon : O véza ma éc'h eûz gréat ar goulenn-zé ouz-in, ha n'éc'h eûz két goulennet évid-oud kalz deisiou, na kalz madou, na buez da énébourien ; hôgen ma éc'h eûz goulennet évid-oud ar furnez évid anaoud ar varn :

12. Chétu em eûz gréat hervez da c'hoañt, hag em eûz rôet d'id eur galoun ker fur ha ker poellek, n'eo bét en em gavet hini héñvel ouz-id enn da raok, ha na zavô war da lerc'h.

13. Hôgen rôet em eûz d'id ar péz n'éc'h eûz két goulennet ; da lavaroud eo ar madou hag ar c'hloar, enn hévélep doaré na vézô bét roué é-béd héñvel ouz-id enn holl zeisiou.

14. Hôgen ma kerzez em heñchou, ha ma virez va c'hélennou ha va gourc'hémennou, ével ma en deûz hô miret da dâd, éc'h astenninn da zeisiou.

15. Salomon a zihunaz hag a brédériaz pîz war ann huvré en dôa bét : ha pa oé deûet da Jéruzalem, é savaz dirâg arc'h kévrédigez ann Aotrou, hag héñ a gennigaz sakrifisou-losk, ha viktimou a béoc'h ; hag héñ a réaz eur banvez brâz d'hé holl zervicherien.

16. Neûzé é teûaz diou c'hast da gavout ar roué, ha choum a réjoñt diraz-hañ.

17. Hag unan anézhô a lavaraz : Mé az péd, va aotrou : ar vaouez-zé ha mé a choumé enn hévélep tî ; ha mé a zô gwilioudet er gampr é péhini édô.

18. Tri deiz goudé ma ounn bét gwilioudet, eo bét ivé gwilioudet houmañ : ha nî a oa kévret, ha dén all é-béd na oa gan-é-omp, néméd-omp hon-diou.

19. Hôgen mâb ar vaouez-zé a zô marô enn nôz-mañ ; râg hî é deûz hé vouget dré hé c'housk.

20. Hag hî ô sével é-pâd ann nôz, a géméraz va mâb eûz va c'hichen, mé da zervichérez, é-pâd ma oann kousket, hag é lékéaz anézhañ enn hé c'hichen : hag é lékéaz em c'hichen hé mâp péhini a oa marô.

21. Ha pa saviz diouc'h ar miñtin évit réi da zéna d'am mâb, é wéliz anézhañ ével ma vijé marô : hôgen ô sellout-pîz out-hañ pa oé skléar ann deiz, é wéliz ervâd pénaoz né oa két hen-nez em boa ganet.

22. Hag ar vaouez all a lavaraz : Né két ével ma lévérez : râk da vâb-dé eo a zô marô, ha va hini eo a zô béô. Hag hou-mañ enn-énep a lavaré : Gaou é lévérez ; râk va mâb eo a zô béô, ha da vâb eo a zô marô hag évelsé é striveñt dirâg ar roué.

23. Neûzé ar roué a lavaraz : Houmañ a lavar : Va mâb a zô béô, ha da vâb a zô marô. Hag houn-nez a lavar : Nann ; hôgen da vâb eo a zô marô, ha va hini a zô béô.

24. Hag ar roué a lavaraz : Digasit d'in eur c'hlézé. Ha pa oé digaset eur c'hlézé dirâg ar roué ;

25. Rannit, émé-z-hañ, war zaouhañter ar bugel béô, ha rôit ann hañter da unan, hag ann hañter d'ébén.

26. Hôgen ar vaouez a oa béô hé mâb, a lavaraz d'ar roué (râg hé c'haloun a lammé évid hé mâb) ; rô d'ézhi, aotrou, mé az péd, ar bugel béô, ha na lâz két anézhañ. Hag ann hini all enn-énep a lavaré : Na vézet na d'in na d'id ; hôgen ra vézô rannet.

27. Neûzé ar roué a respouñtaz hag a lavaraz : Rôit da houn-nez ar bugel béô, ha na vézet két lazet ; râg hé vamm eo.

28. Israel holl éta ô véza klevet ar varn en dôa rôet ar roué, a zoujaz anézhañ, ô wélout pénaoz édô furnez Doué enn-hañ évid ôber barn.

—

IV. PENNAD.

Oviserien Salomon. Furnez Salomon.

1. Hôgen ar roué Salomon a réné war Israel holl ;

2. Ha chétu ar briñsed, *pé ann oviserien* en dôa : Azarias, mâb Sadok, ar Bélek-*brâz* ;

3. Élihoref hag Ahia, mipien Sisa, *a oa* skrivañerien : Josafat, mâb Ahilud, *a oa* sieller :

4. Banaias, mâb Joiada, *a oa* é penn ann armé : ha Sadok hag Abiatar *a oa* béleien.

5. Azarias, mâb Natan, *a oa* da benn war ar ré a oa war-drô d'ar roué ; Zabud, bélek, mâb Natan, *a oa* miñoun d'ar roué.

6. Ahisar *a oa* mérer ann tî ; hag Adoniram, mâb Abda, war ann tellou.

7. Hôgen Salomon en dôa lékéat daouzék dén war Israel holl, péré hô dôa ar préder eûz a daol ar roué ha tûd hé dî : râk pép-hini anézhô a rôé kémeñd a oa réd bép mîz.

8. Ha chétu hô hanvou : Benhur war vénez Éfraim.

9. Ha Bendékar é Makkez, hag é Salébim, hag é Betsamez, hag é Élon, hag é Bétanan.

10. Ha Benhésed é Arubot : héñ en dôa ivé Soko hag holl zouar Éfer.

11. Ha Benabinadab é holl vrô Néfatdor, péhini a zimézaz gañt Tafet, merc'h Salomon.

12. Bana, mâb Ahilud, a sturié é Tanak hag é Mageddo, hag é Betsan holl, a zô tôst da Zartana, izéloc'h égét Jezrael, adalek Betsan bétég Abelméhula, râg-énep da Jekmaan.

13. Bengaber é Ramot-Galaad : héñ en dôa bourc'hiou Jair, mâb Manasé é Galaad : héñ a c'hourc'hémenné é holl vrô Argob, a zô é Basan, war dri-ugeñt kéar vrâz muriet, péré hô dôa potalou arem.

14. Ahinadab, mâb Addo, a c'hourc'hémenné é Manaim.

15. Ac'himaas é Néftali : hag héñ ivé a oa dimézet gañt Basémat, merc'h Salomon.

16. Baana, mâb Husi, é Aser hag é Balot.

17. Josafat, mâb Farué, é Issakar.

18. Sémei, mâb Éla, é Beñjamin.

19. Gaber, mâb Uri, é brô Galaad, é brô Séhon, roué ann Amorréed, hag Og, roué Bazan, war gémeñt a ioa er vrô-zé.

20. Juda hag Israel *a oa* diniver, ével tréaz ar môr ; hag hî a zebré hag a évé enn eul lévénez vrâz.

21. Hôgen Salomon en dôa dindân hé c'halloud ann holl rouantélésiou adaleg ar ster bété brô ar Filistined, ha bétég harzou ann Éjipt : hag hî a gennigé d'ézhañ rôou, hag a choumaz dindân hé véli é-pâd ann holl zeisiou eûz hé vuez.

22. Boéd Salomon a oa bemdéz eûz a drégoñt korus bleûñ-gwiniz, ha tri-ugeñt korus bleûd ;

23. Dég éjenn lard, hag ugeñt éjenn oud ar peûri, ha kañt tourz, hép nivéri *ar c'hig* hémolc'h, ar c'hirvi, ann iourc'hed, ar bualed, hag ann evned lardet.

24. Râg mestr é oa war ann holl vrô a ioa enn tû all d'ar ster, adalek Tafsa bété Gazan, hag holl rouéed ar vrôiou-zé : hag héñ en dôa ar péoc'h é pép tû trô-war-drô.

25. Juda hag Israel a choumaz éta héb aoun é-béd, pép-hini dindân hé winien, ha dindân hé fiézen, adalek Dan bété Bersabéé, é holl zeisiou Salomon.

26. Ha Salomon en dôa enn hé varchosiou daou-ugeñt mil marc'h évid ar c'hirri, ha daouzék mil évid ar varc'heien.

27. Hag ann oviserien eûz ar roué a béré hon eûz komzet a vagé anézhô : hag hî a lékéa enn hé amzer gañt kalz a bréder war daol ar roué Salomon, kémeñd a oa réd d'ézhañ.

28. Hî a gasé ivé heiz ha kôlô évid ar c'hézeg hag al loéned all el léac'h ma oa ar roué, hervez ann urs a oa bét rôet d'ézhô.

29. Doué a rôaz ivé da Zalomon eur furnez hag eur poell brâz-meûrbéd, hag eunn éc'honder a galoun héñvel out tréaz ar môr.

30. Ha furnez Salomon a oa dreist furnez holl ré ar sâv-héol hag ann holl Éjiptianed.

31. Hag héñ a oa furoc'h égéd ann holl dûd ; furoc'h égéd Étan, ann Ezrahit, égéd Héman, ha Kalkol, ha Dorda, mipien Mahol ; hag héñ a oa brudet-brâz é-touez ann holl vrôadou trô-war-drô.

32. Salomon a lavaraz ivé tri mil parabolen : hag héñ a réaz mil kanaouen ha pemp.

33. Hag héñ a skrivaz ivé diwarbenn ar gwéz, adaleg ar sedr a zô war al Liban, bétég ar sikadez a zeû ermréaz eûz ar vôger : hag héñ en deûz skrivet ivé diwar-benn al loéned, hag ann evned, hag ann aéred, hag ar pésked.

34. Doñd a réa tûd eûz ann holl vrôiou évit sélaoui furnez Salomon, hag a berz ann holl rouéed eûz ann douar évit klevout hé furnez.

—

V. PENNAD.

Hiram, roué Tir, a rô da Zalomon ar c'hoat a zô réd évit sével ann templ.

1. Hiram, roué Tir, a gasaz ivé hé zervicherien étrézé Salomon : râk klevet en dôa pénaoz é oa bét éôliet da roué é léac'h hé dâd ; râg Hiram a oa bét bépréd miñoun da Zavid.

2. Hôgen Salomon a gasaz étrézég Hiram, ô lavarout :

3. Té a oar pétrâ é oa ioul David, va zâd, ha pénaoz n'en deûz két gellet sével eunn ti é hanô ann Aotrou hé Zoué, enn abek d'ar brézéliou a c'hourdrouzé anézhañ trô-war-drô, kén n'en divijé ann Aotrou lékéat *hé énébourien* dindân roudou hé dreid.

4. Hôgen bréma ann Aotrou, va Doué, en deûz rôet d'in ann éhan trô-war-drô : ha n'em eûz nag énébour, nag énébiez.

5. Râk-sé é fell d'in sével eunn ti é hanô ann Aotrou, va Doué, ével ma en deûz komzet ann Aotrou oud David, va zâd, ô lavarout : Da vâb péhini a likiinn enn da léac'h war da drôn, hen-nez eo a zavô eunn tî em hanô.

6. Gourc'hémenn éta d'as servicherien trouc'ha évid-oun gwéz-sedr eûz al Liban ; ha va zervicherien a vézô gañd da ré : ha mé a rôi d'as servicherien ar gôbr a c'houlenni : râk té a oar pénaoz n'eûz dén é-touez va fobl a oufé trouc'ha ar c'hoat ével ar Sidonied.

7. Ha pa glevaz Hiram geriou Salomon, en em laouénéaz meûrbéd hag é lavaraz : Benniget ra vézô hiriô ann Aotrou Doué, péhini en deûz rôet da Zavid eur mâb fûr-brâz war ar bobl paot-mañ.

8. Hag Hiram a gasaz étrézé Salomon, ô lavarout : Klevet em eûz ar péz éc'h eûz kémennet d'in : mé a rai kémeñd a fell d'id diwar-benn ar c'hoat sedr hag ar c'hoat sapr.

9. Va zervicherien a zigasô anézhô eûz al Liban d'ar môr : ha mé hô lakai war radellou war ar môr, bétég al léac'h az pézô merket d'in ; ha mé hô diskargô énô, ha té hô c'hémérô : ha té a rôi d'in ar péz a vézô réd évit boéta va zî.

10. Hiram éta a rôé da Zalomon koat sedr ha koat sapr, kémeñd ha m'en dôa c'hoañt da gaout.

11. Hôgen Salomon a rôé da Hiram ugeñt mil kor gwiniz, évit boéta hé dî, hag ugeñt kor éôl pûr-brâz : kémeñt-sé a rôé Salomon da Hiram bép bloaz.

12. Ann Aotrou a rôaz ivé ar furnez da Zalomon, ével m'en dôa hé lavaret d'ézhañ. Ha péoc'h a oa étré Hiram ha Salomon, hag hî a réaz kévrédigez hô-daou.

13. Ar roué Salomon a zilennaz méchérourien é Israel holl, hag ann niver anézhô a oa eûz a drégoñt mil dén.

14. Hag héñ hô c'hasé d'al Liban péb eil trô, dék mil pép miz ; enn hévélep doaré ma choumeñt daou viz enn hô ziez : hag Adoniram a oa da vestr war ann holl dûd-zé.

15. Ha Salomon en dôa dék mil dén ha tri-ugeñt, péré a zougé bec'hiou, ha pévar-ugeñt mil, péré a véné mein war ar ménez :

16. Hép nivéri ar ré a oa da vistri war bép labour, enn niver eûz a dri mil ha tri c'hañt, péré a c'hourc'hémenné d'ar ré a réa al labour.

17. Hag ar roué a c'hourc'hémennaz d'ézhô ma kémercheñt mein brâz, mein talvouduz-brâz, évid diazez ann templ, hag évid hô béna.

18. Ha masounerien Salomon, ha masounerien Hiram a vénaz anézhô : hôgen ar Giblied a aozaz ar c'hoat hag ar vein évit sével ann tî.

VI. PENNAD.

Templ Salomon enn diabars hag enn diavéaz.

1. A-benn pévar c'hañt bloaz ha pévar-ugeñt, goudé ma oa deûet bugalé Israel er-méaz eûz a zouar ann Éjipt, é miz Zio, ann eil viz eûz a rén Salomon war Israel, eo é savaz eunn tî d'ann Aotrou.

2. Hôgen ann tî a zavé ar roué Salomon d'ann Aotrou, en dôa tri-ugeñt ilinad a héd, hag ugeñt ilinad a léd, ha trégoñd ilinad a uc'helded.

3. Ha dirâg ann templ éz oa eur palier eûz a ugeñt ilinad a héd, hervez al léd eûz ann templ ; ha dég ilinad a léd en dôa dirâg ann templ.

4. Hag héñ a réaz d'ann templ prénestou beskellek.

5. Sével a réaz war vôger ann templ kembotou trô-war-drô, war vôgeriou ann tî hag ann orakl ; ôber a réaz ivé kazéliou trô-war-drô.

6. Ar c'hembot izéla en dôa pemb ilinad a léd, ar c'hembot kreiz en dôa c'houec'h ilinad a léd, hag ann trédé en dôa seiz ilinad a léd. Lakaad a réaz ann treûstou war-drô d'ann tî a-ziavéaz, évit na harpcheñt két war vôgeriou ann templ.

7. Pa oé savet ann tî, é oé savet gañt mein bénet ha kompézet : ha na oé klevet enn tî na morzol, na bouc'hal, na benveg houarn é-béd, é-pâd ma oé savet.

8. Dôr ar gazel greiz a oa enn tû déou eûz ann tî : ha dré zérésiou-trô é piñed d'ar gampr kreiz, hag eûz ar gampr kreiz d'ann trédé.

9. Hag héñ a zavaz ann tî, hag hé beûr-zavaz, hag a c'hôlôaz anézhañ gañt koatérez sedr.

10. Hag héñ a zavaz eur c'hembot eûz a bemb ilinad a uc'helded war ann holl dî, hag a c'hôlôaz anézhañ gañt koat sedr.

11. Hag ann Aotrou a gomzaz out Salomon, ô lavarout :

12. *É keñver* ann ti-zé a zavez, mar kerzez em c'hélennou, mar sévénez va barnédigézou, ha ma virez va holl

c'hourc'hémennou, ô kerzout dré-z-hô, mé a grétai enn-oud va gér, em eûz lavaret da Zavid da dâd.

13. Ha mé a choumô é-kreiz bugalé Israel, ha na zilézinn két va fobl a Israel.

14. Salomon a zavaz éta ann tî, hag hé beûr-zavaz.

15. Hag héñ a c'hôlôaz môgeriou ann tî enn diabarz gañt-elfennou sedr, eûz a leûr ann tî bété lein ar môgeriou ; ha bétég ar zôlier, hô gôlôaz gañt koat sedr enn diabarz : hag héñ a c'hôlôaz leûr ann tî gañt elfennou sapr.

16. Sével a réaz ivé é gwéled ann templ elfennou sedr eûz a ugeñt ilinad, eûz al leûr bétég al lein ; hag héñ a réaz ann diabarz eûz ann orakl, é sañt ar zeñt.

17. Hôgen ann templ en dôa daou-ugeñt ilinad adalek dòr ann orakl.

18. Hag ann holl dî enn diabarz a oa gôlôet gañt sedr, ha frammou ar c'hoat a oa gréat gañt kalz a ijin, ha kiñklet gañt kizelladuriou ha moulu-riou : gôlôet é oa holl gañd elfennou sedr ; ha na wéled két a vein er vôger.

19. Hôgen ann orakl a réaz é-kreiz ann tî, enn diabarz anézhañ, évit lakaad énô arc'h kévrédigez ann Aotrou.

20. Hôgen ann orakl en dôa ugeñd ilinad a héd, hag ugeñd ilinad a léd, hag ugeñt ilinad a uc'helded : hag héñ a c'hôlôaz hag a wiskaz anézhañ gañd aour ar glana, hag a c'hôlôaz ann aoter gañt koat sedr.

21. Gôlei a réaz ivé ann tî dirâg ann orakl gañd aour ar glana, hag é stagaz ann taolennou gañt tachou aour.

22. Né oa nétrâ enn templ ha na oa gôlôet a aour : hag ann aoter a oa dirâg ann orakl a oa ivé gôlôet holl a aour.

23. Ober a réaz ivé enn orakl daou gérubin gañt koat olived, eûz a zég ilinad a uc'helded.

24. Unan eûz a askellou ar gérubined é dôa pemb ilinad, hag ébén é dôa ivé pemb ilinad : ével-sé éz oa dég ilinad adalek pennn eunn askel bété penn ébén.

25. Ann eil gérubin en dôa ivé dég ilinad, eûz a eunn hévélep meñt ; hag ann daou gérubin a oa eûz a eunn hévélep labour ;

26. Da lavaroud eo, m'en dôa unan eûz ar gérubined dég ilinad a uc'helded, hag égilé kémeñd all.

27. Lakaad a réaz ar gerubined é-kreiz ann templ enn diabarz : hôgen ar gérubined a astenné hô diou-askel ; hag askel eur c'hérubin a stoké oud eur vôger, hag askel ann eil gérubin a stoké oud ar vôger all : hôgen hô diou-askel all a stoké ann eil oud ébén é-kreiz ann templ.

28. Gôlei a réaz ivé gañd aour ar gérubined.

29. Kizelladuriou ha mouluriou a eñgravaz war vôgeriou ann templ trô-war-drô ; hag héñ a réaz enn-hô kérubined, ha barrou-palmez, ha livadurésiou a bép doaré ; ével pa zeûjeñt er-méaz, ha pa zavcheñt eûz ar vôger.

30. Gôlei a réaz ivé gañd aour leûr ann tî, enn diabarz hag enn diavéaz.

31. Évit moñd enn orakl é réaz dôriouigou koat olived, ha postou a bemp rann.

32. Ann diou zôr-zé a réaz gañt koat olived : hag héñ a eñgravaz enn hô skeûdennou kérubined, ha doaréou barrou-palmez, ha kizelladuriou a zavé dreist : hag héñ hô gôlôaz gañd aour, kenn ar gérubined, kenn ar barrou-palmez, hag ann traou all.

33. Ober a réaz ivé é dôr ann templ postou koat olived a bévar rann :

34. Ha diou zôr koat-sapr enn daou dû : ha pép dôr a oa daou-bléget, hag a zigoré oc'h en em zerc'hel stâg hô diou.

35. Hag héñ a eñgravaz kérubined, ha barrou-palmez, ha kizelladuriou a zavé dreist : hag héñ hô gôlôaz holl gañt taolennou aour diouc'h ar réol hag ar skouér.

36. Sével a réaz ivé al leûr a-ziabarz gañt tri diazez mein kompez, hag eunn diazez koat sedr.

37. Tî ann Aotrou a oé diazézet er pévaré bloaz, é miz zio.

38. Hag enn unnékved bloaz, é miz Bul (hen-nez eo ann eizved miz) é oé peûr-c'hréat ann tî, é pép korn anézhañ hag é pép tra. (7). É seiz vloaz éta é savaz anézhañ.

VII. PENNAD.

Tî Salomon. Labouriou Hiram.

1. Hôgen Salomon a zavaz, hag a beûr-zavaz hé dî hé-unan é trizék vloaz.

2. Sével a réaz ivé ann tî koat Liban eûz a gañt ilinad a héd, eûz a hañter-kañt ilinad a léd, hag eûz a drégoñt ilinad a uc'helded : pévar poñdalez a ioa étré ar peûliou sedr ; râg gañt koat sedr é oa gréat ar peûliou.

3. Gañd elfennou sedr é c'hôlôaz ann holl volz, péhini a oa harpet war bemp peûl ha daou-ugeñt : râk pemzék peûl a ioa é pép reñk,

4. Péré a oa lékéat ann eil dirâg égilé,

5. Hag a zellé ann eil ouc'h égilé ; ô véza ma oañt war eunn héd kévatal : ha war ar peûliou éz oa treûstou pévar-c'hornek eûz a eunn hévélep meñt.

6. Ober a réaz ivé eur poñdalez all a beûliou eûz a hañter-kañt ilinad a héd, ha trégoñt ilinad a léd : hag eur poñdalez all râg-énep d'ar brasa, gañt peûliou, ha gôlôennou war ar peûliou.

7. Ober a réaz ivé poñdalez ann trôn, é péhini édô ar gador-varn : hag héñ hé c'hôlôaz gañt koat sedr adaleg al leûr bétég al lein.

8. É-kreiz ar poñdalez éz oa eunn tiik, é péhini éz éa évit barna : hag hé-mañ a oa gréat gañd ann hévélep labour. Ober a réaz ivé évit merc'h Faraon, gañt péhini é oa dimézet, eunn tî enn hévélep labour gañd ar poñdalez-zé.

9. Ann tiez-zé holl, adaleg traoñ bété lein ar môgeriou, hag enn diabarz kerkoulz hag enn diavéaz, a oa savet gañt mein kaer, péré a oa bét bénet enn hévélep doaré hag enn hévélep meñt.

10. Ann diazez a oa bét gréat ivé gañt mein kaer, gañt mein braz eûz a zég hag eûz a eiz ilinad.

11. Béz' éz oa ivé war-c'horré mein kaer péré a oa bét bénet enn hévélep meñt, hag a oa ivé gôlôet gañt sedr.

12. Al leûr vrasa a oa kelc'hek, hag é dôa teir reiz mein bén, hag eur reiz treûstou koat sedr, ével ma en em gavé ivé enn diabarz eûz a leûr tî ann Aotrou, hag é dôr-dâl ann tî.

13. Ar roué Salomon a gasaz ivé da glaskout Hiram eûz a Dîr,

14. Mâb eunn iñtañvez eûz a vreûriez Neftali, hag eûz a eunn tâd a oa eûz a Dîr, méchérour arem, dén leûn a furnez hag a boell, ha gwiziek é pép labour arem. Hag héñ, ô véza deûet da gavout ar roué Salomon, a réaz hé holl labour.

15. Ober a réaz daou beûl arem, eûz a driouec'h ilinad pép-hini : hag eur roued eûz a zaouzég ilinad a iéa war-drô da bép peûl.

16. Ober a réaz ivé daou benn arem teûzet, évit lakaad war lein pép peûl : unan eûz ar pennou en dôa pemb ilinad a uc'helded, hag égilé ivé pemb ilinad.

17. Hag hi a oa gwéet ann eil enn égilé ével rouéjou hag ével chadennou gañd eul labour kaer. Pép penn-peûl a oa teûzet : seiz reiz malou a ioa é roued eur penn, ha seiz reiz malou é roued égilé.

18. Ober a réaz ar peûliou-zé enn hévélep doaré m'az oa diou reiz malou war-drô da bép peûl, war hô fennou, ha dreist ann avalou-grénad. Ével-sé é réaz ann eil penn.

19. Ar pennou a oa é lein ar peûliou, é leûr ann ôr-dâl, a oa gréat é doaré lili, hag hô dôa pévar ilinad.

20. Pennou all a ioa é lein ar peûliou, dreist ar rouéjou, diouc'h meñt ar peûliou : ha daou c'hañt aval-grénad a oa war-drô d'ann eil benn-zé, é diou reiz.

21. Hag héñ a lékéaz ann daou beûlzé é dôr-dâl ann templ : ha pa en dôé lékéat ar peûl a zéou, é c'halvaz anézhañ Jac'hin. Sével a réaz ivé ann eil beûl, hag é c'halvaz anézhañ Booz.

22. Lakaad a réaz war benn ar peûliou eul labour gréat é doaré lili : hag ével-sé é oé peûr-c'hréat labour ar peûliou.

23. Ober a réaz ivé eur môr teûz, eûz a zég ilinad eûz ann eil c'hôr d'égilé, hag héñ kelc'hek trô-war-drô : pemb ilinad a uc'helded en dôa, hag

eur gordennig a drégoñd ilinad a gelc'hie anézhañ trô-war-drô.

24. Dindân hé c'hôr éz oa kizelladuriou trô-war-drô, dég étré péb ilinad : diou reiz kizelladuriou treûzet a ioa.

25. Hag héñ a oa douget war zaouzég éjenn, a béré trî a zellé oud ann hañter-nôz, ha trî oud ar c'hûz-héol, ha trî oud ar c'hrésteiz, ha trî oud ar sâv-héol ; hag ar môr a oa douget gañt-hô : hag al lôstou anézhô a oa kuzet gañt-hañ.

26. Téôder ar véol a oa eûz a drî meûtad : hag hé c'hôr a oa ével gôr eur c'hôp, hag ével delien eûl lilien zigor : ha daou vil bats a zalc'hé.

27. Ober a réaz ivé dék troad arem ; ha pép-hini anézhô en dôa pévar ilinad a héd, ha pévar ilinad a léd, ha trî ilinad a uc'helded.

28. Ha labour ann treid-zé a oa kompézet : ha kizelladuriou a ioa étré ar frammou.

29. Hag étré kurunennouigou ha garlañtésiou, *éz oa* léoned, hag éjenned, ha kérubined : hag ivé er frammou, ha war-c'horré, *éz oa* léoned hag éjenned, hag ével brennou arem a zistribil.

30. Ha péder rôd arem *a ioa* dré bép troad, hag aeliou arem : hag er pévar c'horn *éz oa* ével skoaziouigou teûz dindân ar véol, péré a zellé ann eil ouc'h ébén.

31. Génou ar véol enn diabarz a ioa é lein ar penn : hag ar péz a wéled anézhi enn diavéaz, a oa eûz a eunn ilinad ha kelc'heg holl ; hag ével-sé en dôa eunn ilinad hañter : é korniou ar peûliou éz oa kalz kizelladuriou : hag ar péz a ioa étré ar peûliou, a ioa pévar-c'hornek ha na oa két kelc'hek.

32. Ar béder rôd a ioa é pévar c'horn ann treid, a oa frammet holl dindân ann treid : pép rôd é dôa eunn ilinad hañter a uc'helded.

33. Ar rôdou-zé a oa héñvel out rôdou eur c'harr : hô aeliou, hag hô emprennou, hag hô c'hammédou, hag hô beñdéliou a oa teûzet holl.

34. Râg ar béder skoazik a ioa é pévar korn pép troad, a ioa frammet gañd ann troad, ha teûzet gañt-hañ.

35. É lein ann troad éz oa eur ribl kelc'hek eûz a eunn hañter ilinad, ha gréat enn hévélep doaré ma hellé ar véol moñd ébarz : hag héñ a oa eñgravet ha kizellet enn-hañ hé-unan.

36. Ober a réaz ivé é elfennou arem, hag er c'horniou, kérubined, ha léoned, ha barrou-palmez, hag hî ével tûd enn hô zâ ; évit na vijeñt két gwélet ével traou kizellet, hôgen ével traou lékéat trô-war-drô.

37. Ével-sé é réaz dék troad enn eunn teûz, diouc'h eur veñt, hag eunn hévélep kizelladur.

38. Ober a réaz ivé dék véol arem : péb béol a zalc'hé daou-ugeñt bat, hag en dôa pévar ilinad : lakaad a réaz péb béol war bép-hini eûz ann dék troad.

39. Hag héñ a lékéaz pemp béol enn tû déou eûz ann templ, ha pemb enn tû kleiz : hag ar môr a lékéaz enn tû déou eûz ann templ étré ar sâv-héol hag ar c'hrésteiz.

40. Hiram a réaz ivé pôdou, ha kaoteriou, ha pilligou ; hag héñ a beûrc'hréaz holl labour ar roué Salomon é templ ann Aotrou.

41. Daou beûl ha diou gordennik war bennou ar peûliou : ha diou rouédik évit gôlei ann diou gordennik a oa war bennou ar peûliou ;

42. Ha peyar-c'hañt aval-grénad enn diou rouédik ; diou reiz avalougrénad é pép rouédik, évit gôlei kordennouigou ar pennou a oa é lein ar peûliou ;

43. Ha dék troad, ha dék véol war ann treid ;

44. Hag eur môr, ha daouzég éjenn dindân ar môr ;

45. Ha pôdou, ha kaoteriou, ha pilligou ; ann holl listri a réaz Hiram d'ar roué Salomon évit tî ann Aotrou, *a oa* eûz a arem ar glana.

46. Ar roué a lékéaz hô zeûzi enn eur gompézen tôst d'ar Jourdan, enn eunn douar priek, étré Sokot ha Sartan.

47. Ha Salomon a lékéaz ann holl listri *enn templ* : hôgen hervez ann niver bráz anézhô, na oé két anavézet ar poéz eûz ann arem.

48. Salomon a lékéaz ivé da ôber

ann holl listri évit tî ann Aotrou ; ann aoter aour, hag ann daol aour, war béhini é tléed da lakaad ar baraou kennig :

49. Hag ar gañtoleriou aour, pemp a zéou, ha pemp a gleiz, dirâg ann orakl eûz a aour ar glana : hag ével bokéjou lili, ha dreist-hô kleûzeûriou aour, ha gultaniou aour ;

50. Ha pôtéviou, ha feriérigou, ha kôpou, ha listri-brév, hag ézañsouérou, eûz ann aour ar glana : ha mudurunou dôriou ann tî eûz a ziabarz Sañt ar Zeñt, ha dôriou tî ann templ, a oa gréat gañd aour.

51. Ével-sé é peûr-c'hréaz ann holl labour en dôa gourc'hémennet Salomon évit tî ann Aotrou. Ha Salomon a gasaz ébarz ann arc'hañt hag ann aour hag al listri en dôa gwéstlet David hé dâd, hag é lékéaz anézhô é teñzoriou tî ann Aotrou.

—

VIII. PENNAD.

Goél sakrérez ann templ.

1. Neûzé holl hénaoured Israel gañt priñsed ar breûriézou hag ar pennou tiad bugalé Israel, en em zastumaz hag a iéaz da gavout ar roué Salomon é Jéruzalem, évit ma tizougcheñt arc'h kévrédigez ann Aotrou eûz a géar David, da lavaroud eo eûz a Zion.

2. Hag holl dûd Israel en em zastumaz étrézé Salomon, enn eunn deiz goél, é miz Étanim, péhini eo ar seizved miz.

3. Hag holl hénaoured Israel a zeûaz, hag ar véleien a géméraz ann arc'h,

4. Hag a zougaz arc'h ann Aotrou, ha tabernakl ar gévrédigez, hag holl listri ar sañtuar, a oa enn tabernakl : hag ar véleien hag al Lévited a zougé anézhô.

5. Hôgen ar roué Salomon hag holl dûd Israel péré a oa en em zastumet enn-drô d'ézhañ, a valéé gañt-hañ éraog ann arc'h ; hag hî a lazé déñved hag éjenned dibriz ha diniver.

6. Hag ar véleien a zigasaz arc'h kévrédigez ann Aotrou enn hé léac'h, é orakl ann templ, é Sañt ar Zeñt, dindân askellou ar Gérubined.

7. Râg ar Gérubined a astenné hô diou-askel war léac'h ann arc'h, hag a c'hôlôé anézhi, hag ivé hé barrou.

8. Hag ar barrou a tennchoñt, enn hévélep doaré ma oa gwélet hô fennou er sañtuar dirâg ann orakl, ha na oañt két gwélet er-méaz : hag hî a zô choumet énô bétég-henn.

9. Hôgen na oa nétrâ enn arc'h, néméd ann diou daolen véan en dôa lékéat enn-hi Moizez é Horeb, pa réaz ann Aotrou kévrédigez gañt bugalé Israel, pa zeûeñt er-méaz eûz a vrô ann Ejipt.

10. Hôgen pa zeûaz ar véleien er-méaz eûz ar sañtuar, eur goabren a leûniaz tî ann Aotrou,

11. Hag ar véleien na helleñt két choum énô, nâg ôber hô c'harg, enn abek d'ar goabren : râg gloar ann Aotrou é dôa karget tî ann Aotrou.

12. Neûzé Salomon a lavaraz : Ann Aotrou en deûz lavaret é choumché enn eur goabren.

13. Savet em eûz ann tî-mañ évit ma choumi enn-hañ, ha ma vézô stard da drôn da-vikenn.

14. Hag ar roué oc'h en em drei, a vennigaz holl vagad Israel : râg holl dûd Israel a oa dastumet.

15. Ha Salomon a lavaraz : Benniget *ra vézó* ann Aotrou, Doué Israel, péhini en deûz komzet gañt hé c'hénou oud David va zâd, hag en deûz sévénet hé c'hér dré hé c'halloud, ô lavarout :

16. Abaoé ann deiz é péhini em eûz tennet va fobl Israel eûz ann Ejipt, n'em eûz két dilennet eur géar é-touez holl vreûriézou Israel, évit ma vijé savet eunn tî, ha ma vijé va hanô énô : hôgen dilennet em eûz David da véza war va fobl Israel.

17. Ha David va zâd a fellaz d'ézhañ sével eunn tî da hanô ann Aotrou, Doué Israel.

18. Hag ann Aotrou a lavaraz da Zavid, va zâd : Pa éc'h eûz mennet enn da galoun sével eunn tî d'am hanô, éc'h eûz gréat mâd kaout ar ménoz-zé.

19. Koulskoudé né két té eo a zavô eunn tî d'in, hôgen da vâb péhini a zeûiô er-méaz eûz da zigroazel; hennez eo a zavô eunn tî d'am hanô.

20. Sévénet eo bét gañd ann Aotrou ar gér en dôa lavaret : Saved ounn é léac'h David va zâd, hag azézed ounn war drôn Israél, ével ma en deûz hé lavaret ann Aotrou; ha saved em eûz eunn tî da hanô ann Aotrou, Doué Israel.

21. Ha merket em eûz énô léac'h ann arc'h, é péhini éma ar gévrédigez en deûz gréat ann Aotrou gañd hon tadou, pa iñt deûet er-méaz eûz a vrô ann Éjipt.

22. Hôgen Salomon en em lékéaz enn hé zâ diràg aoter ann Aotrou é gwél holl strollad Israel, hag a astennaz hé zaouarn étrézég ann éñv,

23. Hag a lavaraz : Aotrou, Doué Israel, n'eûz két a Zoué héñvel ouz-id, nag enn éñv a-ùz, na war ann douar a-ïz; té péhini a vîr ar gévrédigez hag ann-trugarez *éc'h eûz gréat* d'as servicherien, péré a gerz dira-z-oud a greiz hô c'haloun.

24. Té péhini éc'h eûz miret da Zavid, va zâd, da zervicher, ar péz éz pôa lavaret d'ézhañ. Gañd da c'hénou éc'h eûz komzet, ha gañd da zaouarn éc'h eûz peûr-c'hréat, ével ma rô da wîr ann deiz-mañ.

25. Bréma éta, Aotrou, Doué Israel, mîr da Zavid, va zâd, da zervicher, ar péz éc'h eûz lavaret d'ézhañ évelhenn : Na vézô két tennet diouz-id ann hini a dlé azéza dira-z-oun war drôn Israel; gañt ma virô koulskoudé da vugalé hô heñt, ha ma kerziñt dira-z-oun ével ma éc'h eûz kerzet-té dira-z-oun.

26. Hôgen bréma, Aotrou, Doué Israel, séven ar geriou éc'h eûz lavaret da Zavid, va zâd, da zervicher.

27. Piou a hellfé krédi (T) pénaoz é choum évit-gwîr Doué war ann douar? Râk ma na hell ann éñv nag éñv ann éñvou derc'hel ac'hanod, gañt pégen nébeût a wîr *her graé* ann tî-mañ em eûz savet?

28. Hôgen sell out péden da zervicher, hag oud hé c'houlennou, Aotrou, va Doué : sélaou ar ganaouen hag ar béden a ra hiriô da zervicher dira-z-oud :

29. Évit ma vézô da zaou-lagad digor war ann tî-mañ, war ann tî a béhini éc'h eûz lavaret : Va hanô a vézô énô; évit ma klevi oud ar béden a ra da zervicher el léac'h-mañ;

30. Évit ma klevi péden da zervicher ha ré da bobl Israel, kenn aliez gwéach ma pédiñt el léac'h-mañ; ha ma klevi out-hô eûz al léac'h é péhini é choumez enn éñv; ha p'az pézô klevet out-hô, ma vézi trugarézuz *enn hô c'héñver*.

31. Ma en deûz péc'het eunn dén a-éneb hé nésa, ha ma en deûz torret al lé gañt péhini é oa éréet; ha mar teû enn abek d'hé lé dirâk da aoter enn da dî;

32. Té a zélaouô eûz ann éñv; té a varnô da zervicherien, ô tamallout ann hini fallagr hag ô tisteûrel hé fallagriez war hé benn, hag ô tidamallout ar ré vâd, ô rei d'ézhô hervez ma'z eo dléet. (T).

33. Pa déc'hô da bobl Israel é-raog hé énébourien (râk péc'hi a dlé enn da énep), mar gréoñt pinijen, mar meûloñt da hanô, mar teûoñt ha mar pédoñt, ha mar goulennoñt da drugarez enn tî-mañ,

34. Sélaou eûz ann éñv, ha distol hé béc'hed d'as pobl Israel, ha digas anézhô d'ann douar éc'h eûz rôet d'hô zadou.

35. Mar béz serret ann énv, ha ma na gouéz kéd a c'hlaô enn abek d'hô féc'hed; mar pédoñt el léac'h-mañ, mar gréoñt pinijen enn da hanô, ha mar tistrôoñt diouc'h hô féc'héjou enn abek d'hô glac'har;

36. Sélaou anézhô eûz ann éñv, ha distol péc'héjou da zervicherien, ha da bobl Israel : ha diskouéz d'ézhô ann heñt mâd dré béhini é kerziñt, ha rô glaô war da zouar éc'h eûz rôet d'as pobl é kers.

37. Mar sâv war ann douar eunn naounégez, pé eur vosen, pé eunn téz, pé ann duan, pé ar c'hileien-raden, pé ann iñtr, pé mar béz gwanet gañd hé énébour ô taga hé zôriou; pé ma en deûz eur gouli pé eur c'hléñved-hennâg;

38. Kémeñd dén eûz da bobl Israel a gennigô d'id hé wéstlou pé hé bédennou; hag oc'h anaout gouli hé galoun, ma astenn hé zaouarn enn tîmañ;

39. Té a zélaouô eûz ann éñv, eûz al léac'h é péhini é choumez : en em unvanî a rî gañt-hô hag é rî d'ézhô, da bép-hini hervez hé heñchou, diouc'h ma wéli hô c'haloun (râk n'eûz néméd-oud a anavézché kaloun holl vugalé ann dûd),

40. Évit ma toujiñt ac'hanod é holl zeisiou ha ma véviñt war c'horré ann douar, éc'h eûz rôet d'hon tadou.

41. Pa zeûi eunn diavésiad, péhini na vézô két eûz da bobl, eûz a eur vrô bell enn abek d'as hanô (râk klevet é vézô mének é pép tû eûz da hanô brâz, hag eûz da zourn kré, hag eûz da vréac'h astennet),

42. Pa vézô deûet éta, ha pa en dévézô pédet el léac'h-mañ,

43. Té a zélaouô eûz ann éñv, eûz ann oabl é péhini é choumez; hag é rî kémeñd a c'houlennô ann diavésiad; évit ma teskô holl boblou ann douar douja da hanô, ével ma ra da bobl Israel, ha ma wéliñt hô-unan pénaoz eo bét galvet da hanô war ann tî-mañ em eûz savet.

44. P'az ai da bobl d'ar brézel aéneb hé énébourien, dré ann heñt dré béhini éz pézô hô c'haset; mar pédoñt ac'hanod, ô sellout oud ar géar éc'h eûz dilennet, hag oud ann tî em eûz savet enn da hanô,

45. Té a zélaouô eûz ann éñv hô fédennou, hag hô goulennou, hag a varnô anézhô.

46. Mar péc'hoñt enn da énep (râk n'eûz dén é-béd ha na béc'hché); hag ô voñt drouk enn-oud enn hô énep, mar lékéez anézhô étré daouarn hô énébourien : ha mar bézoñt kaset da sklaved é douar hô énébourien a bell pé a dôst;

47. Ha mar gréoñt pinijen enn hô c'haloun é léac'h hô sklavérez; ha mar tistrôoñt ouz-id enn hô sklavérez, ha mar pédoñt ac'hanod, ô lavarout : Péc'het hon eûz, droug ha fallagriez hon eûz gréat :

48. Ha mar tistrôoñt ouz-id eûz a greiz hô c'haloun, hag eûz a greiz hô éné, é douar hô énébourien é péhini é véziñt bét kaset sklaved; ha mar pédoñt ac'hanod, ô sellout oud ann douar éc'h eûz rôet d'hô zadou, hag oud ar géar éc'h eûz dilennet, hag oud ann templ am eûz savet d'as hanô :

49. Té a zélaouô eûz ann éñv, eûz ann oabl é péhini éma da drôn, hô fédennou hag hô goulennou, hag a varnô anézhô :

50. En em unvani a rî gañd da bobl péhini en deûz péc'het enn da énep, ha disteûrel a rî d'ézhô ann holl fallagriézou hô deûz gréat ouz-id : ha té a lakai da zével trugarez er ré gañt péré é véziñt sklaved, évit ma hô dévézô truez out-hô.

51. Râk da bobl ha da zigwéz iñt; ha té eo éc'h eûz hô zennet eûz a vrô ann Éjipt, eûz a greiz ar fourn houarn :

52. Évit ma vézô digor da zaoulagad out péden da zervicher, ha da bobl Israel, ha ma sélaoui out-hô é kémeñt goulenn a raiñt d'id.

53. Râk té eo éc'h eûz hô rannet eûz a douez holl boblou ann douar, da zigwéz d'id, ével ma éc'h eûz hé lavaret dré c'hénou Moizez, da zervicher, pa éc'h eûz tennet hon tadou eûz ann Éjipt, ô Aotrou, va Doué.

54. Hôgen pa en dôé Salomon peûrgenniget ar béden, hag ar goulenn-zé d'ann Aotrou, é savaz eûz a zirâg aoter ann Aotrou : râk lékéat en dôa hé zaoulin d'ann douar, hag astennet en dôa hé zaouarn étrézég ann éñv.

55. Hag héñ a zavaz, hag a vennigaz holl vagad Israel, gañd eur vouéz kré, ô lavarout :

56. Benniget *ra vézô* ann Aotrou, péhini en deûz rôet ann éhan d'hé bobl Israel, hervez kémeñd en dôa lavaret : n'eûz két kouézet eur gér bép-kén, eûz ann holl ré vâd a zô bét lavaret gañt Moizez hé zervicher.

57. Ra vézô ann Aotrou, hon Doué, gan-é-omp, ével ma eo bét gañd hon tadou; na zilézet két ac'hanomp, ha na zistolet két ac'hanomp.

58. Hôgen ra dennô hor c'halounou étrézég enn-hañ, évit ma kerzimp enn hé holl heñchou, ha ma virimp hé

c'hourc'hémennou, hag hé lidou, hag hé varnédigezou, ével ma en deûz hô c'hémennet d'hon tadou.

59. Ha ra vézô ar geriou-mañ, dré béré em eûz pédet dirâg ann Aotrou, tôst d'ann Aotrou, hon Doué, nôz-évit ma rai barnédigez bemdez d'hé deiz, zervicher ha d'hé bobl Israel,

60. Évit ma wézô holl boblou ann douar, pénaoz ann Aotrou eo Doué hé-unan, ha n'eûz hini all némét-hañ.

61. Ra vézô ivé klôk hor c'haloun gañd ann Aotrou, hon Doué, évit ma kerzimp hervez hé gélennou, ha ma virimp hé c'hourc'hémennou, ével *ma réomp* hiriô.

62. Ar roué éta, hag holl Israel gañt-hañ, a lazé viktimou dirâg ann Aotrou.

63. Ha Salomon a lazaz hostivou a béoc'h, hag a gennigaz d'ann Aotrou daou vil éjenn war-n-ugeñt, ha c'houec'h ugeñt mil dañvad: hag ar roué gañt bugalé Israel a wéstlaz templ ann Aotrou.

64. Enn deiz-zé ar roué a zañtéleaz kreiz al leûr a oa dirâk tî ann Aotrou: râg héñ a gennigaz énô sakrifisou-losk ha sakrifisou *all*, ha lard ar viktimou a béoc'h, ô véza ma oa ré vihan ann aoter arem a oa dirâg ann Aotrou, ha na hellet két lakaad war-n-ézhi ar sakrifisou-losk, hag ar sakrifisou all, ha lard ar viktimou a béoc'h.

65. Salomon a réaz éta neûzé eur gouél brudet-bràz, hag holl Israel gañt-hañ, enn eur rumm bràz, adalek dôr Émat bété ster ann Ejipt, dirâg ann Aotrou hon Doué, é-pâd seiz dervez ha seiz dervez, da lavaroud eo pévarzék dervez.

66. Hag ann eizved dervez é kasaz ar boblou kuit, hag ar ré-mañ a vennigé ar roué, hag a zistrôaz d'hô zeltou laouen-bràz, ha gañd eur galoun dréô évid ann holl vadou en dôa gréat ann Aotrou da Zavid hé zervicher, ha da Israel hé bobl.

—

IX. PENNAD.

Ann Aotrou en em ziskouéz adarré da Zalomon. Kalz keriou a zâv.

1. Pa en dôé peûr-chréat Salomon tî ann Aotrou, ha tî ar roué, ha kémeñd en dôa c'hoañtéet, ha ma oa fellet d'ézhañ da ôber,

2. En em ziskouézaz ann Aotrou d'ézhañ eunn eil wéach ével ma oa en em ziskouézet d'ézhañ é Gabaon.

3. Hag ann Aotrou a lavaraz d'ézhañ: Sélaouet em eûz oud ar béden hag oud ar goulenn éc'h eûz gréat dira-z-oun: sañtéléet em eûz ann tî-mañ éc'h eûz savet, évit ma lakajenn énô va hanô da-vikenn; ha va daoulagad ha va c'haloun a vézô énô bépréd.

4. Ha té, mar kerzez dira-z-oun, ével ma en deûz kerzet da dâd, enn éeunder a galoun hag er reizded; mar gréz kémeñd em eûz gourc'hémennet d'id, ha mar mirez va lézennou ha va barnédigézou,

5. Mé a lakai da drôn da rén war Israel da-vikenn, ével ma em eûz komzet oud David da dâd, ô lavarout: Na vézô két tennet eunn dén eûz da wenn diwar drôn Israel.

6. Hôgen mar tistrôit diouz-in, c'houi hag hô pugalé; ma n'am heûlit két, ha ma na virit két va gourc'hémennou, ha va lidou, ével ma em eûz hô rôet d'é-hoc'h, ha m'az ît da gavoud douéed a-ziavéaz, ha ma azeûlit anézhô;

7. Mé a dennô Israel diwar c'horré ann douar em eûz rôet d'ézhô: ann tî-zé em eûz sañtéléet em hanô a daolinn pell diouc'h va daou-lagad; hag Israel a vézô da zorc'hen ha da c'hoab é-touez ann holl boblou.

8. Hag ann tî-mañ a vézô da skouér: kémeñd hini a dréménô é-biou d'ézhañ, a vézô souézet. hag a c'houibanô, ô lavarout: Pérâg en deûz gréat ann Aotrou kémeñt-sé d'ann douar-mañ ha d'ann tî-mañ?

9. Hag hî a lavarô: O véza ma hô deûz dilézet ann Aotrou hô Doué, péhini en dôa tennet hô zadou eûz a

zouar

zouar ann Éjipt, ha ma hô deûz heûliet douéed a ziavéaz, oc'h azeûli hag ô lida anézhô: râk-sé eo en deûz ann Aotrou digaset ann holl zrouk-zé warn-ézhô.

10. Hôgen a-benn ugeñt vloaz goudé m'en dôé savet Salomon ann daou dî, da lavaroud eo tî ann Aotrou, ha tî ar roué,

11. (Hiram ô véza kaset da Zalomon koat sedr ha koat sapr, hag ann aour hervez ann ézomm en dôa), neûzé Salomon a rôaz da Hiram ugeñt kéar é brô Galilé.

12. Hag Hiram a zeûaz eûz a Dir évit gwélout ar c'heriou en dôa rôet Salomon d'ézhañ, ha na blijchoñt két d'ézhañ;

13. Hag héñ a lavaraz: Hag ar rézé eo ar c'heriou éc'h eûz rôet d'in, va breûr? Hag héñ hô galvaz douar Chabul, *ével ma eo galvet* bété vréma.

14. Hiram a gasaz ivé d'ar roué Salomon c'houec'h-ugeñt talañt aour.

15. Chétu pérâg é savaz ar roué Salomon tellou; évit sével tî ann Aotrou hag hé dî hé-unan, ha Meilo, ha mur Jéruzalem, hag Héser, ha Mageddo, ha Gazer.

16. Faraon, roué ann Éjipt, a oa piñet, en dôa kéméret Gazer, hag en dôa lékéat ann tân enn-hî: lazet en dôa ar C'hananéed a choumé é kéar, hag hé rôet en dôa d'hé verc'h, grég Salomon.

17. Salomon éta a zavaz Gazer, ha Bethoron ann izéla,

18. Ha Baalat, ha Palmira é brô ann distrô.

19. Krévaad a réaz ivé ann holl vourc'hiou a oa d'ézhañ, hag a oa divur, ha keriou ar c'hirri, ha keriou ar varc'heien, ha kémeñd a gavaz-mâd da zével é Jéruzalem, hag el Liban, hag é holl zouar hé rouantélez.

20. É-kéñver ann holl bobl a oa choumet eûz ann Amorréed, hag eûz ann Hétéed, hag eûz ar Férézéed, hag eûz ann Hévéed, hag eûz ar Jébuzéed, péré na oañt két eûz a vugalé Israel;

21. Salomon a lékéaz hô bugalé péré a oa choumet er vrô, hép béza bét lazet gañt bugalé Israel, da baéa gwiriou, ével ma réoñt c'hoaz bréma.

22. Hôgen Salomon na lékéaz hini eûz a vugalé Israel da zervicha: hî a oa hé vrézélidi, hé vinistred, hag hé briñsed, ha pennou hé armé, ha rénerien hé girri hag hé varc'heien.

23. Hôgen pemp kañt priñs hag hañter-kañt a ioa war labouriou Salomon, péré hô dôa galloud war ar bobl, hag a rôé hé urs diwar-benn ann holl labouriou.

24. Merc'h Faraon a biñaz eûz a géar David d'hé zî hé-unan, en dôa savet Salomon d'ézhi: neûzé é savaz Mello.

25. Salomon a gennigé ivé teir gwéach er bloaz sakrifisou-losk, hag hostivou a béoc'h war ann aoter en dôa savet d'ann Aotrou; hag héñ a zevé louzou-c'houés-vâd dirâg ann Aotrou: hag ann templ a oé peûr-c'hréat.

26. Ar roué Salomon a réaz ivé listri vôr é Asiongaber, péhini a zô tôst da Élat, war aod ar môr Rûz, é brô ann Idumé.

27. Hag Hiram a gasaz war al listrizé eûz hé zervicherien, merdéidi, péré a oa gwiziek diouc'h ar môr, gañt servicherien Salomon.

28. Hag hî, ô véza éat da Ofir, a géméraz énô pévar c'hañt ugeñt talañt aour, a zigaschoñt d'ar roué Salomon.

—

X. PENNAD.

Rouanez Saba a zeû da gavout Salomon.

1. Hôgen rouanez Saba, ô véza klevet komza eûz a Zalomon, é kémeñd en dôa gréat é hanô ann Aotrou, a zeûaz évid hé arnodi gañt lavariougôlôet.

2. Hag hî, ô véza deûet da Jéruzalem gañd eunn heûl bràz ha kalz madou, gañt kañvaled, péré a zougé louzou-c'houés-vâd, ha kalz a aour, ha mein talvouduz, a iéaz da gavout ar roué Salomon, hag é lavaraz d'ézhañ kémeñd a oa war hé c'haloun,

3. Ha Salomon a zeskaz anézhi war gémeñt gér a lavaraz-hi d'ézhañ : ha n'en em gavaz lavar é-béd a gémeñt a oé kuzet d'ar roué ha na hellaz két displéga d'ézhi.

4. Hôgen rouanez Saba ô wélout holl furnez Salomon, hag ann ti en dôa savet,

5. Ha boéd hé daol, ha tiez hé zervicherien, ha reiz hé vinistred, hag hô dilad, hag hé gôperien, hag ar sakrifisou-losk a gennigé é ti ann Aotrou, né oa mui hé spéred gañt-hi.

6. Hag hi a lavaraz d'ar roué : Gwîr eo ar péz em eûz klevet em brô,

7. Diwar-benn da lavariou, ha diwar-benn da furnez : ha na grédenn két ar péz a lavareñt d'in, kén na ounn deûet, ha ma em eûz gwélet gañt va daou-lagad, ha ma em eûz anavézet pénaoz né oa két bét lavaret d'in ann hañter *eûz ar péz a ioa*. Brasoc'h eo da furnez ha da ôberiou égéd ar vrûd em eûz klevet.

8. Euruz eo da dûd, euruz eo da zervicherien, péré a zô bépred diraz-oud, hag a glev da furnez.

9. Benniget ra vézô ann Aotrou da Zoué, da béhini éc'h eûz plijet, ha péhini en deûz da lékéat war drôn Israel, ô véza ma en deûz ann Aotrou karet Israel da-vikenn, hag en deûz da lékéat da roué, évit ma rajez barn ha reiz.

10. Hag hi a rôaz d'ar roué c'houec'h-ugeñt talañt aour, ha kalz louzou-c'houés-vâd, ha mein talvouduz-brâz : biskoaz n'eo bét digaset kémeñd all a louzou-c'houés-vâd, ével ma rôaz rouanez Saba d'ar roué Salomon.

11. Listri Hiram péré a zougé ann aour eûz a Ofir, a zigasaz ivé eûz a Ofir kalz koat c'houés-vâd, ha mein talvouduz-brâz.

12. Hag ar roué a réaz gañd ar c'hoat c'houés-vâd gwerzidi ti ann Aotrou, ha ti ar roué, ha télennou ha lirennou évid ar varzed : ha n'eo bét digaset, ha n'eo bét gwélet koat c'houés-vâd bétég-henn.

13. Hôgen ar roué Salomon a rôaz da rouanez Saba kémeñd ha ma c'hoañtaaz-hi ha ma c'houlennaz digañt-hañ ; hép nivéri ar péz en dôa rôet d'ézhi keñt gañd eul largeñtez a roué. Hag hi a iéaz-kuit, hag a zistrôaz d'hé brô gañd hé zûd.

14. Poéz ann aour a zouged bép bloaz da Zalomon, a oa eûz a c'houec'h kañt talañt aour c'houec'h ha trigeñt :

15. Hép nivéri ar péz a zigasé ar ré a oa é penn ar gwiriou, hag ar varc'hadourien, hag ar ré a werzé traou dibaot, hag holl rouéed ann Arabia, ha rénerien ar vrô.

16. Ar roué Salomon a réaz ivé daou c'hañt tiren aour ar glana : c'houec'h kañt sikl aour a rôaz évit pép tiren.

17. Ober a réaz ivé tri c'hañt tirennik aour glân : tri c'hañt min aour a ioa é pép tirennik. Hag ar roué hô lékéaz é ti koat al Liban.

18. Ar roué Salomon a réaz ivé eunn trôn brâz gañd olifañt, hag héñ hé wiskaz gañd aour ar méléna.

19. C'houéac'h daez en dôa : ha lein ann trôn a oa kelc'hek enn hé ziadré : ha daou zourn tû-mañ ha tû-hoñt a zalc'hé ar sich : ha daou léon a ioa oc'h ann daou zourn.

20. Daouzék léon bihan a ioa war ar c'houéac'h daez tû-mañ ha tû-hoñt : n'eo bét gréat labour é-béd héñvel oud hé-mañ enn holl rouantélésiou.

21. Kémeñt léstr é péhini éc'h évé ar roué Salomon a oa a aour : hag holl arrébeûri ti koat Liban a oa eûz a aour ar glana. Na oañt két gréat gañd arc'hañt ; râk nétrâ na oa kavet kaer a-walc'h é deisiou Salomon ;

22. Râk listri vôr ar roué, gañt listri Hiram a iéa eur wéach bép tri bloaz da Darsis, hag a zigasé ac'hanô aour, hag arc'hañt, ha deñt olifañted, ha marmouzed, ha pauned.

23. Ar roué Salomon éta a oé dreist holl rouéed ann douar gañd hé vadou ha gañd hé furnez.

24. Hag ann holl zouar a c'hoañtéé *gwélout* dremm Salomon, ha sélaoui hé furnez, en dôa rôet Doué enn hé galoun.

25. Ha pép-hini a zigasé d'ézhañ bép bloaz rôou, listri arc'hañt hag aour, dilad hag armou évid ar brézel, ha louzou-c'houés-vâd, ha kézek ha muled.

26. Ha Salomon a zastumaz kirri ha marc'heien : hag héñ en dôé pévarzék kañt karr, ha daouzék mil marc'hek : hag héñ a lékéaz anézhô dré ar c'heriou, hag é-tâl ar roué é Jéruzalem.

27. Lakaad a réaz ann arc'hañt da véza ker stañk é Jéruzalem ével ar vein ; ha ma oé gwélet kémeñd a zedr ével a skaô-grâc'h a zavé er mesiou.

28. Digas a réad kézek da Zalomon eûz ann Éjipt hag eûz a Goa : râk marc'hadourien ar roué hô fréné é Koa, hag hô digasé diouc'h eur priz.

29. Doñd a réa er-méaz eûz ann Ejipt pévar marc'h évit c'houec'h kañt sikl arc'hañt hag eur marc'h évit kañt hag hañter-kañt. Hag ével-sé holl rouéed ann Hétéed hag ar Siria a werzé hô c'hézek.

—

XI. PENNAD.

Salomon a zô touellet gañd ar merc'hed, hag en em rô d'ann idolatri.

1. Hôgen ar roué Salomon a garaz kalz merc'hed a-ziavéaz (hép nivéri merc'h Faraon), ha Moabitézed, hag Ammonitézed, hag Iduméézed, ha Sidoniézed, hag Hétéézed,

2. Eûz ar vrôadou diwar-benn péré en deûz lavaret ann Aotrou da vugalé Israel : Na géméri két a c'hragez enn hô zouez, hag hi na gémériñt két a c'hragez enn da douez : râg hi a zistrôfé hô kalonou, évit ma heûlfac'h hô douéed. Hôgen Salomon en em stagaz out-hô gañd eur galoun karañtézuz-brâz.

3. Hag héñ en dôé seiz kañt grég é-doaré rouanézed, ha tri c'hañt grégserc'h : hag ar gragez-zé a douellaz hé galoun.

4. Ha pa édô kôz dijâ, é oé saotret hé galoun gañd ar merc'hed, a lékéaz anézhañ da heûlia douéed a-ziavéaz ; ha né oa két klôk hé galoun dirâg ann Aotrou hé Zoué, ével ma *oa bét* kaloun David, hé dâd.

5. Hôgen Salomon a azeûlaz Astarté, douéez ar Sidonied, ha Moloc'h, idol ann Ammonited.

6. Ha Salomon a réaz ar péz na blijé két d'ann Aotrou, ha na heûliaz két ann Aotrou bépréd, ével m'en dôa gréat David, hé dâd.

7. Neûzé Salomon a zavaz eunn templ da C'hamos, idol ar Voabited, war ar ménez a zô war-barz Jéruzalem, ha da Voloc'h, idol bugalé Ammon.

8. Hag ével-sé é réaz évid hé holl c'hragez a-ziavéaz, péré a zevé ézañs, hag a réa sakrifisou d'hô douéed.

9. Sével a réaz éta droug enn Aotrou out Salomon, ô véza m'en dôa distrôet hé galoun diouc'h ann Aotrou, Doué Israel, péhini a oa en em ziskouézet d'ézhañ eunn eil wéach,

10. Hag en dôa gourc'hémennet d'ézhañ ann dra-mañ, na heûlfé két douéed a-ziavéaz ; ha n'en deûz két miret ar péz en deûz gourc'hémennet ann Aotrou.

11. Râk-sé é lavaraz ann Aotrou da Zalomon : O véza ma eo bét kémeñt-sé enn-oud, ha n'éc'h eûz két miret va c'hévrédigez, nag ar c'hémennou em bôa gréat d'id, mé a rogô hag a rannô da rouantélez, hag a rôi anézhi da unan eûz da zervicherien.

12. Koulskoudé n'her grinn két enn da zeisiou, enn abek da Zavid da dâd : eûz a zourn da vâb é ranninn anézhi.

13. Na denninn két ar rouantélez holl *diout-hañ* ; hôgen eur vreûriez a rôinn d'as vâb, enn abek da Zavid, va zervicher, hag enn abek da Jéruzalem em eûz dilennet.

14. Hôgen ann Aotrou a lékéaz da zével da énébour da Zalomon Adad, ann Iduméad, eûz a wenn ar roué a oa é Édom.

15. Râk pa édô David enn Iduméa, Joab, priñs ar vrézélidi, a biñaz évit bésia ar ré a oa bét lazet, hag évit laza ann holl baotred enn Iduméa.

16. (Hôgen Joab a choumaz énô é-pâd seiz miz, hag Israel holl, eñdra ma lazé holl baotred ann Iduméa) ;

17. Adad a dec'haz, ha gañt-hañ Iduméed, servicherien hé dâd, évit moñd enn Éjipt : hôgen Adad a oa *neûzé* eur bugel.

18. Hag hi ô véza savet eûz a Vadian, a zeûaz da Faran, hag ô véza

kéméret gañt-hô tûd eûz a Faran, éz éjoñt enn Éjipt étrézé Faraon, roué ann Éjipt, péhini a rôaz eunn tî da Adad, a lékéaz rei boéd d'ézhañ, hag a rôaz douar d'ézhañ.

19. Hag Adad a gavaz eunn drugarez vrâz dirâk Faraon, enn hévélep doaré ma rôaz d'ézhañ da c'hrég c'hoar-gompez ar rouanez Tafnez, hé chrég hé-unan.

20. Ha c'hoar Tafnez a c'hanaz d'ézhañ eur mâb *hanvet* Génubat; ha Tafnez a vagaz anézhañ é ti Faraon: ha Génubat a choumé é ti Faraon gañd hé vugalé.

21. Pa glevaz Adad enn Éjipt pénaoz é oa kousket David gañd hé dadou, ha pénaoz é oa marô Joab, priñs ar vrézélidi, é lavaraz da Faraon: Va lez da voñt d'am brô.

22. Ha Faraon a lavaraz d'ézhañ: Pétrâ a zouérez-té em zî, évit ma klaskfez moñd d'as prô? Hag héñ a lavaraz: Nétrâ, hôgen da bédi a rann d'am lézel da voñt.

23. Doué a lékéaz ivé da zével enn hé énep Razon, mâb Éliada, péhini a oa tec'het 'diouc'h Adarézer, roué Soba hé aotrou:

24. Hag héñ a strollaz tûd out-hañ, hag a zeûaz da briñs al laéroun, pa lazé David anézhô: hag hî a iéaz da Zamas, hag a choumaz énô, hag a lékéaz anézhañ da roué é Damas.

25. Hag héñ a oé da énébour da Israel é holl zeisiou Salomon: hag ac'hanô droug Adad, hag ar c'hâs en dôa oud Israel: hag héñ a rénaz é Siria.

26. Jéroboam, mâb Nabat, Éfratéad eûz a Zaréda servicher Salomón, ha péhini en dôa da vamm eur c'hrég iñtañvez hanvet Sarva, a zavaz ivé hé zourn a-éneb ar roué.

27. Ha chétu amañ ann abeg eûz hé zispac'h a-éneb ar roué, ô véza m'en dôa Salomon savet Mello, ha m'en dôa kompézet poull kéar David, hé dâd.

28. Hôgen Jéroboam a oa eunn dén kré ha galloudek: ha Salomon ô wélout pénaoz é oa eur paotr skiañtet-mâd ha gwén, a lékéaz anézhañ da benn war dellou holl dî Jozef.

29. C'hoarvézout a réaz enn amzer-zé pénaoz Jéroboam a zeûé er-méaz eûz a Jéruzalem, hag ar profed Ahias, ar Siloniad, a gavaz anézhañ enn heñt; hag hé-mañ en dôa war hé gein eur vañtel névez: hôgen né oa némét-hô hô-daou er park.

30. Hag Ahias ô kémérout ar vañtel névez a oa war-n-ézhañ, hé rogaz é daouzék lôden.

31. Hag héñ a lavaraz da Jéroboam: Kémer dék lôden évid-oud; râk chétu pétrâ a lavar ann Aotrou, Doué Israel: Chétu mé a rogô ar rouantélez eûz a zourn Salomon, hag é rôinn d'id dék breûriez.

32. Koulskoudé é choumô d'ézhañ eur vreûriez, enn abek da Zavid va zervicher, ha d'ar géar a Jéruzalem, em eûz dilennet é-touez holl vreûriézou Israel,

33. O véza ma en deûz va dilézet, ha ma en deûz azeûlet Astarté, douéez ar Sidonied, ha C'hamos, doué Moab, ha Moloc'h, doué bugalé Ammon: ha n'eo két kerzet em heñchou, évid ôber *ar péz a oa* reiz dira-z-oun, hag *évit mirout* va c'hélennou ha va barnédigézou ével David, hé dâd.

34. Na denninn két ar rouantélez holl eûz hé zourn; hôgen hé lézel a rinn da réna é-pâd ann holl zeisiou eûz hé vuez, enn abek da Zavid, va zervicher, péhini em eûz dilennet, péhini en deûz miret va gourc'hémennou ha va c'hélennou.

35. Hôgen tenna a rinn ar rouantélez eûz a zourn hé vâb, hag é rôinn d'id dék breûriez *anézhi*:

36. Ha d'hé vâb é rôinn eur vreûriez, évit ma choumô bépréd eur c'hleûzeur da Zavid, va zervicher, dira-z-oun é kéar Jéruzalem, em eûz dilennet, évit ma vijé va hanô énô.

37. Hôgen té a gémérinn, hag é réni war gémeñd a c'hoantaï da galoun, hag é vézi roué war Israel.

38. Mar sélaouez éta kémeñd ha ma c'hourc'hémenninn d'id, mar kerzez em heñchou, ha mar gréz ar péz a zô reiz dira-z-oun, ô virout va gourc'hémennou ha va c'hélennou, ével ma en deûz gréat David, va zervicher; mé a vézô gan-éz, hag é savinn d'id

eunn tî féal, ével ma em eûz savet ti David, hag é rôinn Israel d'id.

39. Ha mé a c'hlac'harô gwenn David diwar-benn kémeñt-sé; hôgen na vézô két da-vikenn.

40. Salomon éta a fellaz d'ézhañ laza Jéroboam: hôgen hé-mañ a zavaz, hag a déc'haz enn Éjipt étrézé Sésak, roué ann Éjipt; hag héñ a choumaz enn Éjipt, kén na oé marô Salomon.

41. Lavariou all Salomon, hag hé ôberiou, hag hé furnez, a zô skrivet holl é levr lavariou deisiou Salomon.

42. Ann deisiou é-pâd péré ma rénaz Salomon é Jéruzalem war Israel holl, a oé eûz a zaou-ugeñt vloaz.

43. Ha Salomon a gouskaz gañd hé dadou, hag a oé bésiet é kéar David, hé dâd; ha Roboam a rénaz enn hé léac'h.

XII. PENNAD.

Dék breûriez a zilenn Jéroboam da roué.

1. Neûzé Roboam a zeûaz da Zichem: râg énô eo é oa dastumet Israel holl évid hé lakaad da roué.

2. Hôgen Jéroboam, mâb Nabat, péhini a oa c'hoaz enn Éjipt é péléac'h é oa tec'het a zirâk roué Salomon, ô véza klevet é oa marô, a zistrôaz eûz ann Éjipt.

3. Kaset é oé étrézég enn-hañ évid hé lakaad da zoñt: Jéroboam éta, hag holl dûd Israel a zeûaz, hag a gomzaz out Roboam, ô lavarout:

4. Da dâd en dôa lékéat war-n-omp eur iéô gwall galet: hôgen té bréma skañva eunn nébeût ar rénadur ker kalet eûz da dâd, hag ar iéô ker pounner en dôa lékéat war-n-omp, ha nî a zervichô ac'hanod.

5. Hag héñ a lavaraz d'ézhô: It épad tri dervez, ha neûzé distrôit d'am c'havout. Ha pa oé éat ar bobl kuit,

6. Ar roué Roboam a zalc'haz kuzul gañd ann hénaoured a zavé dirâk Salomon hé dâd pa édô c'hoaz béô, hag a lavaraz: Pétrâ a guzulit d'in da respouñta d'ar bobl-zé?

7. Hag hî a lavaraz d'ézhañ: Mar señtez hiriô oud ar bobl-zé, ha mar servichez anézhañ, ha mar gréz ar péz a c'houlennoñt, ô komza out-hô gañd habaskded, hî a zervichô ac'hanod da-vikenn.

8. Hôgen héñ a zistaolaz ar c'huzul hô dôa rôet d'ézhañ ann hénaoured; hag héñ a c'houlennaz kuzul digañd ann dûd-iaouañk péré a oa bét maget gañt-hañ, hag a oa war hé drô;

9. Hag héñ a lavaraz d'ézhô: Pé guzul a rôit-hu d'in, évit ma respouñtinn d'ann dûd-zé péré hô deûz lavaret d'in: Skañva ar iéô en deûz lékéat da dâd war-n-omp?

10. Hag ann dûd-iaouañk péré a oa bét maget gañt-hañ a lavaraz d'ézhañ: Evel-henn é komzi oud ann dûd-zé péré hô deûz komzet ouz-id, ô lavarout: Da dâd en deûz lékéat hor iéô da véza pounner, skañva-héñ d'é-omp, té. Ével-henn é komzi out-hô: Va bîz bihan a zô tévoc'h égét kein va zâd.

11. Va zâd, *émé c'houi*, en deûz lékéat war-n-hoc'h eur iéô pounner, ha mé hel lakai c'hoaz da véza pounnéroc'h: va zâd en deûz skôet war-n-hoc'h, gañt skourjézou, ha mé a skôi war-n-hoc'h gañt kruged.

12. Jéroboam éta, hag ann holl bobl a zeûaz ann trédé deiz étrézé Roboam, ével m'en dôa lavaret ar roué: Distrôit d'am c'havout ann trédé deiz.

13. Hag ar roué a respouñtaz d'ar bobl gañt garveñtez, hag ô tilézel ar c'huzul hô dôa rôet d'ézhañ ann hénaoured,

14. É komzaz out-hô hervez kuzul ar ré-iaouañk, ô lavaroud: Va zâd en deûz lékéat war-n-hoc'h eur iéô pounner, ha mé hel lakai c'hoaz da véza pounnéroc'h: va zâd en deûz skôet war-n-hoc'h gañt skourjézou, ha mé a skôi war-n-hoc'h gañt kruged.

15. Hag ar roué né falvézaz két d'ézhañ ôber ar péz a c'houlenné ar bobl (T), ô véza ma oa en em zistrôet ann Aotrou diout-hañ, évit ma sévenché ar gér en dôa rôet dré c'hénou Ahias, ar Siloniad, da Jéroboam, mâb Nabat.

16. Pa wélaz ar bobl pénaoz na fellé két d'ar roué hé sélaoui, é léverchoñt d'ézhañ: Pé lôd hon eûs-ni é

David? Na pé digwéz é mâb Isai? Israel, kéa d'as teltou, ha té, David, gwél bréma da dî. Hag Israel a iéaz d'hé deltou.

17. Hôgen Roboam a rénaz war ar vugalé eûz a Israel péré a choumé é keriou Juda.

18. Ar roué Roboam a gasaz éta Aduram péhini a oa war ann tellou: hag Israel holl a labézaz anézhañ, kén na oé marô. Hôgen ar roué Roboam a biñaz râk-tâl war hé garr, hag a dec'haz da Jéruzalem.

19. Hag Israel en em zistagaz eûz a dî David, bété vréma.

20. Pa glevaz Israel holl pénaoz é oa distrôet Jéroboam, é kaschoñt tûd d'hé c'hervel évid doñd enn hô strollad, hag é lékéjoñt anézhañ da roué war Israel holl; hag hini anézhô n'az éaz war heûl ti David némét breûriez Juda hép-kén.

21. Hôgen Roboam ô véza deûet da Jéruzalem, a zastumaz holl dî Juda ha breûriez Beñjamin, naô-ugeñt mil dén-a-vrézel, tûd évit ar ré wella, évit stourmi out ti Israel, ha digas adarré ar rouantélez da Roboam, mâb Salomon.

22. Hôgen gér ann Aotrou a iéaz étrézé Séméias, dén Doué, ô lavarout:

23. Komz out Roboam, mâb Salomon, roué Juda, hag oud holl dî Juda ha Beñjamin, hag oud ar ré all eûz ar bobl, ô lavarout:

24. Ével-henn é lavar ann Aotrou: Na biñot két, ha na vrézélékéot két a-énep hô preûdeûr, bugalé Israel. Distrôet pép-hini d'hé dî; râk mé eo em eûz gréat kémeñt-sé. Hi a zélaouaz lavar ann Aotrou, hag a zistrôaz eûz hô heñt, ével m'en dôa ann Aotrou hé c'hourc'hémennet d'ézhô.

25. Hôgen Jéroboam *a zavaz Sichem war vénez Éfraïm,* hag a choumaz enn-hi: hag ô véza éat er-méaz ac'hanô, é savaz Fanuel.

26. Ha Jéroboam a lavaraz enn hé galoun: A-benn némeûr é tistrôi ar rouantélez da dî David.

27. Mar pîn ar bobl-mañ évid ôber sakrifisou é ti ann Aotrou é Jéruzalem, kaloun ar bobl-mañ a drôi oud hé aotrou Roboam, roué Juda; hag hî a lazô ac'hanoun hag a zistrôi étrézég-héñ.

28. Ha goudé béza gréat hé sonch gañt-hañ (T), é réaz daou leûé aour, hag é lavaraz d'ar bobl: Na biñit mui da Jéruzalem: Israel, chétu da zouéed, péré hô deûz da zigaset eûz a vrô ann Éjipt.

29. Hag héñ a lékéaz unan é Bétel, hag égilé é Dan.

30. Ha kémeñt-sé a zeûaz da bé-c'hed; râg ar bobl a iéa bété Dan évid azeûli al leûé.

31. Ober a réaz ivé templou war al lec'hiou uc'hel, ha béleien eûz ar ré zistéra eûz ar bobl, péré na oañt két eûz a vipien Lévi.

32. Lakaad a réaz ivé eunn deiz lid enn eizved miz, er pemzékved deiz eûz ar miz, é doaré ar goél-bráz a oa lidet é Juda. Hag héñ a biñé oud ann aoter, ével ma réaz é Bétel, évid ôber sakrifisou d'al leûéou en dôa gréat: hag héñ a lékéaz é Bétel béleien évid al lec'hiou uc'hel en dôa savet.

33. D'ar pemzékved deiz eûz ann eizved miz, en dôa kavet enn hé galoun hé-unan, é piñaz oud ann aoter en dôa savet é Bétel: hag héñ a réaz eur goél-bráz da vugalé Israel, hag héñ a biñaz oud ann aoter évid dévi ézañs.

XIII. PENNAD.

Eur profed a ziougan da Jéroboam ganédigez Josias, ha diskar al lec'hiou uc'hel.

1. Ha chétu eunn dén Doué a zeûaz dré c'hér ann Aotrou da Vétel, pa édô Jéroboam enn hé zâ oud ann aoter, ha ma taolé ann ézañs.

2. Hag héñ a c'harmaz oud ann aoter dré c'hér ann Aotrou, hag a lavaraz: Aoter, aoter, ével-henn é lavar ann Aotrou; chétu é vézô ganet eur mâb é ti David, a vézô hanvet Josias, hag a lazô war-n-oud béleien al lec'hiou uc'hel, péré a zév bréma ézañs war-n-oud, hag a zévô war-n-oud eskern ann dûd.

3. Hag héñ a rôaz eunn arouéz enn deiz-zé, ô lavarout: Hou-mañ a vézô ann arouéz pénaoz en deûz komzet ann Aotrou: chétu é fralô ann aoter, hag é vézô feltret al ludu a zô war-n-ézhañ.

4. Pa glevaz-ar roué ar geriou en dôa garmet ann dén Doué oud ann aoter a oa é Bétel, é astennaz hé zourn eûz ann aoter, ô lavarout: Krogit enn-hañ. Hag ann dourn en dôa astennet out-hañ a zéc'haz; ha na hellaz mui hé denna étrézég enn-hañ.

5. Ann aoter ivé a fralaz, hag al ludu a oa war-n-ézhi a oé feltret hervez ann arouéz en dôa rôet ann dén Doué dré c'hér ann Aotrou.

6. Hag ar roué a lavaraz d'ann dén Doué: En em erbéd dirâg ann Aotrou, da Zoué, ha péd évid-oun, évit ma tistrôiô va dourn d'in. Hag ann dén Doué a bédaz dirâg ann Aotrou, ha dourn ar roué a zistrôaz d'ézhañ, hag a zeûaz ével keñt.

7. Hag ar roué a lavaraz d'ann dén Doué: Deûz da leina gan-éñ em zî, ha mé a rôiô d'id traou kaer. (T).

8. Hag ann dén Doué a lavaraz d'ar roué: Ha pa rôfez d'in ann hañter eûz da dî, n'az ajenn két gan-éz, ha na zebrchenn kéd a vara, ha na évchenn kéd a zour el léac'h-mañ:

9. Râg ével-henn eo bét gourc'hémennet d'in gañt gér ann Aotrou, ô lavarout: Na zebri kéd a vara, ha na évi kéd a zour, ha na zistrôi két dré ann heñt ma oud deûet.

10. Moñd a réaz éta kuit dré eunn heñt all, ha na zistrôaz két dré ann heñt ma oa deûet da Vétel.

11. Hôgen béz' éz oa eur profed kôz hag a choumé é Bétel; hag hé vipien a zeûaz, hag a lavaraz d'ézhañ kémeñd en dôa gréat ann dén Doué enn deiz-zé é Bétel: hag hî a zanévellaz ivé d'hô zâd ar geriou en dôa lavaret d'ar roué.

12. Hag hô zâd a lavaraz d'ézhô: Dré bé heñt ef-héñ éat? Hag hé vipien a ziskouézaz d'ézhañ dré bé heñt é oa éat-kuit ann dén Doué a oa deûet eûz a Juda.

13. Hag héñ a lavaraz d'hé vipien: Likid eunn dibr war eunn azen d'in. Ha pa oé dibret gañt-hô, é piñaz war-n-ézhañ.

14. Hag éz éaz war-lerc'h ann dén Doué, hag é kavaz anézhañ azézet dindân eunn térébiñt: hag héñ a lavaraz d'ézhañ: Ha té eo ann dén Doué a zô deûet eûz a Juda? Hag héñ a lavaraz: Mé eo.

15. Hag héñ a lavaraz d'ézhañ: Deûz gan-éñ d'am zî évid dibri bara.

16. Hag héñ a lavaraz: Na hellann két distrei, na moñt gan-éz, na dibri, nag éva dour el léac'h-mañ:

17. Râg ann Aotrou en deûz komzet ouz-in dré c'hér ann Aotrou, ô lavarout: Na zebri kéd a vara, ha na évi kéd a zour énô, ha na zistrôi két dré ann heñt ma vézi éat.

18. Hag hé-mañ a lavaraz d'ézhañ: Profed ounn ivé ével-d-oud; hag eunn éal en deûz komzet ouz-in dré c'hér ann Aotrou, ô lavarout: Digas-héñ gan-éz enn da dî, évit ma tebrô bara, ha ma évô dour. Hag hé-mañ a douellaz anézhañ,

19. Hag hé gasaz gañt-hañ: hag héñ a zebraz bara, hag a évaz dour enn hé dî.

20. Ha pa oañt azézet ouc'h taol, gér ann Aotrou a zeûaz étrézég ar profed en dôa hé lékéat da zistrei.

21. Hag héñ a c'harmaz oud ann dén Doué a oa deûet eûz a Juda, ô lavarout: Chétu pétrà a lavar ann Aotrou: O véza n'éc'h eûz két señtet out gér ann Aotrou, ha n'éc'h eûz két miret ar gourc'hémenn en dôa gréat d'id ann Aotrou, da Zoué,

22. Ha ma oud distrôet, ha ma éc'h eûz debret bara, ha ma éc'h eûz évet dour, el léac'h é péhini en dôa *ann Aotrou* lavaret d'id na zebrchez bara, na na évchez dour, na vézô két douget da gorf-marô é béz da dadou.

23. Ha pa en dôé hé-mañ debret hag évet, ar profed en dôa hé zigaset a zibraz hé azen d'ézhañ.

24. Ha p'az éa hé-mañ kuit, eul léon en em gavaz gañt-hañ enn heñt, hag a lazaz anézhañ, hag hé gorf-marô a choumaz gourvézet enn heñt: hôgen ann azen a oa choumet enn hé gichen, hag al léon a oa choumet é-kichen hé gorf-marô.

25. Ha chétu tûd péré a iéa ébiou, a wélaz ar c'horf-marô gourvézet enn heñt, hag al léon péhini a oa choumet é-tal ar c'horf-marô. Hag hi a zeûaz hag a lavaraz kémeñt-sé er géar é péhini a choumé ar profed kôz-zé.

26. Pa glevaz ar profed péhini en dôa hé lékéat da zistrei eûz hé heñt, é lavaraz : Ann dén Doué eo péhini a zô bét dizeñt da c'hér ann Aotrou ; hag ann Aotrou en deûz hé rôet d'al léon, péhini en deûz hé zralet, hag hé lazet, hervez ar gér en dôa rôet ann Aotrou d'ézhañ.

27. Hag héñ a lavaraz d'hé vipien : Likid eunn dibr war eunn azen d'in. Ha pa oé dibret gañt-hô,

28. Éz éaz-héñ, hag é kavaz hé gorf-marô gourvézet enn heñt, hag ann azen hag al léon a oa choumet enn hé gichen. Al léon na zebraz két ar c'horf-marô, ha na réaz drouk é-bed d'ann azen.

29. Hag ar profed a géméraz korf-marô ann dén Doué, hag a lékéaz anézhañ war ann azen, hag a zougaz anézhañ d'ar géar é péhini é choumé, évid ôber hé gañv.

30. Hag héñ a lékéaz hé gorf-marô enn hé véz hé-unan : hag hi a réaz hé gañv, *ô lavarout :* Allaz, allaz, va breûr !

31. Ha p'hô dôé gréat hé gañv, é lavaraz-héñ d'hé vipien : Pa vézinn marô, é vésiot ac'hanoun er béz é péhini eo bésiet ann dén Doué : likiit va eskern oud hé eskern :

32. Râg ar péz en deûz diouganet diouc'h lavar ann Aotrou, a-éneb ann aoter a zô é Bétel, hag a-éneb ann holl demplou eûz al lec'hiou uc'hel a zô é kériou Samari a c'hoarvézô héb arvar.

33. Goudé kémeñt-sé na zistrôaz két Jéroboam diouc'h hé wall vuez ; hôgen enn-énep é lékéaz da véleien el lec'hiou uc'hel eûz ar ré zistéra eûz ar bobl. Piou-bennâg a fellé d'ézhañ, a leûnié hé zourn, hag a zeûé da vélek el lec'hiou uc'hel.

34. Ha dré-zé é péc'haz tî Jéroboam, hag é oé diskaret ha lamet diwar-c'horré ann douar.

XIV. PENNAD.

Marô Jéroboam.

1. Enn amzer-zé Abia, mâb Jéroboam, a zeûaz da véza klañv.

2. Ha Jéroboam a lavaraz d'hé c'hrég : Saô, ha laka dilad all, évit na vézô két gwézet pénaoz oud grég da Jéroboam : ha kéa da Zilo, é péléac'h éma ar profed Ahias, péhini en deûz lavaret d'in é rénchenn war ar bobl-mañ.

3. Ha kémer enn da zourn dék bara, hag eur wastel, hag eur pôd mél, ha kéa d'hé gavout : râg héñ a rôi da anaout d'id pétrâ a dlé da c'hoarvézout gañt ar bugel-zé.

4. Grég Jéroboam a réaz ével m'en dôa lavaret-héñ : hag hi a zavaz hag a iéaz da Zilo, hag a zeûaz da dî Ahias. Hôgen héñ na hellé két gwélout, ô véza ma oa tévaléet hé zaoulagad enn abek d'hé gôzni.

5. Hôgen ann Aotrou a lavaraz da Ahias : Chétu grég Jéroboam a zeû évit goulenni kuzui digan-éz diwarbenn hé mâb a zô klañv : ével-henn hag ével-henn é liviri d'ézhi. Pa zeûé éta hou-mañ enn tî, ha ma kuzé piou é oa,

6. Ahias a glevaz ann trouz eûz hé zreid, pa dreûzaz-hi ann ôr, hag é lavaraz : Deûz ébarz, grég Jéroboam ; pérâg é fell d'id kuza piou oud ? Hôgen mé a zô bét kaset évit diskléria d'id eur gwall gélou.

7. Kéa, ha lavar da Jéroboam : Évelhenn é lavar ann Aotrou, Doué Israel : Pétrâ-bennâg ma em eûz da zavet eûz a douez ar bobl, ha ma em eûz da lékéat da réna war va fobl Israel :

8. Ma em eûz rannet rouantélez tî David, hag hé rôet d'id ; ha n'oud két bét ével David, va zervicher, péhini en deûz miret va c'hélennou, en deûz va heûliet a greiz hé galoun, oc'h ôber ar péz a oa mâd dira-z-oun ;

9. O véza ma éc'h eûz gréat droug dreist ar ré holl a zô bét enn da raok ; ha ma éc'h eûz gréat évid-oud douéed a-ziavéaz ha taolet é teûz, évit va lâkaad da voñt drouk enn-oun ; ha ma éc'h eûz va zaolet adré da gein :

10. Râk-sé é kasiun gloaz war dî Jéroboam, hag é skôinn *é tî* Jéroboam bétég al loéned, bétég ann hini a zalc'hed klôz, hag ann distéra eûz a Israel : ha mé a garzô ar ré all eûz a dî Jéroboam, ével ma karzeur ann teil bétég ann tamm divéza.

11. Ar ré eûz a *dî* Jéroboam a varvô é kéar, a vézô débret gañd ar chas ; hag ar ré a varvô war ar méaz, a vézô dispennet gañd evned ann éñv : râg ann Aotrou en deûz hé lavaret.

12. Hôgen té, sâv ha kéa d'as tî : ha p'az ai da dreid é kéar, é varvô ar bugel :

13. Hag Israel holl a wélô war-nézhañ, hag a vésiô anézhañ : râk na vézô néméd hen-nez eûz a *dî* Jéroboam a vézô lékéat er béz ; râg ann Aotrou, Doué Israel, en deûz sellet a druez out-hañ é tî Jéroboam.

14. Hôgen ann Aotrou en deûz lékéat d'ézhañ eur roué war Israel, péhini a skôi gañt tî Jéroboam enn deizmañ, hag enn amzer-mañ :

15. Hag ann Aotrou Doué a skôi gañd Israel, ével ma eo héjet ar gorsen gañd ann dour ; hag héñ a ziframmô Israel eûz ann douar mâd-zé en deûz rôet d'hô zadou, hag a skiñô anézhô enn tû all d'ar ster ; ô véza ma hô deûz gréat évit-hô koajousakr, évit lakaad ann Aotrou da voñt drouk enn-hañ enn hô énep.

16. Hag ann Aotrou a rôi Israel *é preiz*, enn abek da béc'héjou Jéroboam, péhini en deûz péc'het, ha lékéat Israel da béc'hi.

17. Grég Jéroboam éta a zavaz, a iéaz-kuit, hag a zeûaz da Dersa : ha pa lékéa-hî hé zroad war dreûzou ann tî, é varvaz ar bugel.

18. Hag hi a vésiaz anézhañ. Hag Israel holl a wélaz d'ézhañ hervez m'en dôa lavaret ann Aotrou dré c'hénou Ahias, ar profed, hé zervicher.

19. Oberiou all Jéroboam, pénaoz é stourmaz, ha pénaoz é rénaz, a zô skrivet el levr ann ôberiou a bép bloaz eûz a rouéed Israel.

20. Hôgen ann deisiou ma rénaz Jéroboam, a oé eûz a zaou vloaz warn-ugeñt : hag héñ a gouskaz gañd hé dadou ; ha Nadâb, hé vâb, a rénaz enn hé léac'h.

21. Hôgen Roboam, mâb Salomon, a rénaz é Juda. Eur bloaz ha daouugeñt en dôa pa zeûaz da réni ; ha seiték vloaz é rénaz é kéar Jéruzalem, en dôa dilennet ann Aotrou é-touez holl vreûriézou Israel évit lakaad hé hanô énô. Hé vamm a oa hanvet Naama, ann Ammonitez.

22. Ha Juda a réaz ivé ann drouk dirâg ann Aotrou ; hag hî á lékéaz anézhañ da voñt drouk enn-hañ dré hô féc'héjou, muioc'h égéd *n'hô dôa gréat* hô zadou dré hô holl dorféjou.

23. Râg hi a zavaz ivé évit-hô aoteriou, ha skeûdennou, ha koajousakr war bép krec'hen uc'hel, ha dindân pép gwézen vôdek.

24. Hôgen béz' é oé Sodomidi er vrô ; péré a réaz ann holl fallagriézou hô dôa gréat ar boblou-zé en dôa kaset ann Aotrou da gét dirâk bugalé Israel.

25. Er pempved bloaz eûz a rén Roboam, Sérak, roué ann Ejipt, a biñaz da Jéruzalem ;

26. Hag héñ a skrapaz teñzoriou tî ann Aotrou, ha teñzoriou tî ar roué, hag é wastaz holl ; hag ivé ann tirennou aour en dôa gréat Salomon.

27. Ar roué Roboam a réaz tirennou arem enn hô léac'h, hag a lékéaz anézhô étré daouarn ar ré a viré ann tirennou, hag ar ré a évéséé oud dôr tî ar roué.

28. Ha p'az éa ar roué é tî ann Aotrou, ar ré hô dôa ar garg da voñd enn hé raok a zongé anézhô ; ha goudé-zé é tougeñt anézhô el léac'h ma oa miret ann armou.

29. Oberiou all Roboam, ha kémeñd en deûz gréat, a zô skrivet el levr ann ôberiou a bép bloaz eûz a rouéed Juda.

30. Ha brézel a oé bépréd étré Roboam ha Jéroboam.

31. Ha Roboam a gouskaz gañd hé dadou, hag a oé bésiet gañt-hô é kéar David : hé vamm a oa hanvet Naama ann Ammonitez : hag Abiam, hé vâb, a rénaz enn hé léac'h.

XV. PENNAD.

Abiam a zô ker fallagr hag hé dâd. Asa hé vâb a zô déol ével David.

1. Enn triouec'hved bloaz eûz a rén Jéroboam, mâb Nabat, é rénaz Abiam war Juda.

2. Tri bloaz é rénaz é Jéruzalem : hé vamm a oa hanvet Maac'ha, *hag a oa* merc'h da Abésalom.

3. Hag héñ a gerzaz enn holl béc'héjou en dôa gréat hé dâd enn hé raok : hag hé galoun na oa két klôk gañd ann Aotrou, hé Zoué, ével kaloun David hé dâd.

4. Hôgen enn abek da Zavid é rôaz ann Aotrou, hé Zoué, d'ézhañ eur c'hleûzeur é Jéruzalem, ô sével hé vâb war hé lerc'h, hag ô starda Jéruzalem,

5. O véza m'en dôa David gréat reiz dirâg ann Aotrou, ha na oa két en em zistrôet é holl zeisiou hé vuez eûz a gémeñt en dôa gourc'hémennet d'ézhañ, néméd er péz en dôa gréat é-keñver Urias, ann Hétéad.

6. Brézel a oé koulskoudé étré Roboam ha Jéroboam, keit ha ma vévaz.

7. Oberiou all Abiam, ha kémeñd en deûz gréat, ha n'iñt két bét skrivet el levr ann ôberiou a bép bloaz eûz a rouéed Juda ? Ha brézel a oé étré Abiam ha Jéroboam.

8. Hag Abiam a gouskaz gañd hé dadou, hag a oé bésiet é kéar David : hag Asa, hé vâb, a rénaz enn hé léac'h.

9. Enn ugeñtved bloaz eûz a Jéroboam, roué Israel, é rénaz Asa, roué Juda :

10. Hag héñ a rénaz eur bloaz ha daou-ugeñt é Jéruzalem. Hé vammgôz a oa hanvet Maac'ha, *hag a oa* merc'h da Abésalom.

11. Hag Asa a réaz *ar péz a oa* reiz dirâg ann Aotrou, ével David hé dâd.

12. Kâs a réaz er-méaz eûz ar vrô ar Sodomidi, hag é skarzaz holl idolou loudour hô dôa gréat hé dadou.

13. Lémel a réaz ivé a garg (T) Maac'ha hé vamm, évit na vijé mui da briñsez war géélidigez Priap, ha war ar c'hoat é dôa gwéstlet d'ézhañ : diskara a réaz hé géô, hag é torraz hé skeûden vézuz, hag é tévaz anézhi étâl froud Sédron :

14. Koulskoudé na freûzaz két al lec'hiou uc'hel : hôgen kaloun Asa a oa klôk gañd ann Aotrou é-pâd hé holl zeisiou.

15. Kâs a réaz ivé é tî ann Aotrou ar péz en dôa hé dâd gwéstlet ha mennet da rei, ann arc'hañt, ann aour, hag al listri.

16. Hôgen brézel a oé étré Asa ha Baasa, roué Israel, keit ha ma vévchoñt.

17. Baasa, roué Israel, a biñaz ivé é Juda, hag a zavaz Rama, évit na helché hini na moñt na doñt étrézég Asa, roué Juda.

18. Neûzé Asa ô kémérout ann holl arc'hañt hag ann aour a oa choumet é teñzoriou tî ann Aotrou, hag é teñzoriou tî ar roué, hô lékéaz étré daouarn hé zervicherien ; hag héñ hô c'hasaz da Vénadad, mâb Tabrémon, mâb Hézion, roué Siria, péhini a choumé é Damas, ô lavarout :

19. Kévrédigez zô étré mé ha té, ével *ma éz eûz bét* étré va zâd ha da dâd. Râk-sé em eûz kaset d'id traou kaer, arc'hañt hag aour : ha mé az péd da zoñt, ha da derri ar gévrédigez ez pôa gañt Baasa, roué Israel, évit ma pellai diouz-in.

20. Benadad ô rei hé c'hrâd vâd da c'houlenn ar roué Asa, a gasaz priñsed hé armé a-énep keriou Israel ; hag hî a stourmaz oud Ahion, ha Dan, hag Abel-Maac'ha, hag holl Gennérot, da lavaroud eo, holl vrô Neftali.

21. Pa glevaz Baasa kémeñt-sé, éc'h éhanaz da zével Rama, hag é tistrôaz da Dersa.

22. Neûzé ar roué Asa a gasaz kannaded dré holl *vrô* Juda, évit lavarout : Na vézet digarézet hini : hag hî a gémeraz ar vein eûz a Rama, hag ar c'hoat, gañt péré é savé Baasa *kéar*, hag ar roué Asa a zavaz gañt-hô Gabaa-Beñjamin ha Masfa.

23. Oberiou all Asa, hag hé holl obériou kaer, ha kémeñd en deûz gréat, hag ar c'heriou en deûz savet, ha n'iñt két bét skrivet el levr ann oberiou a bép bloaz eûz a rouéed Juda ? Koulskoudé é amzer hé gôzni en dôé pôan enn hé dreid.

24. Hag héñ a gouskaz gañd hé dadou, hag a oé bésiet gañt-hô é kéar David hé dâd. Ha Josafat, hé vâb, a rénaz enn hé léac'h.

25. Hôgen Nadab, mâb Jéroboam, a zeûaz da réna war Israel enn eil vloaz eûz a Asa, roué Juda : hag héñ a rénaz war Israel daou vloaz.

26. Hag héñ a réaz ann drouk dirâg ann Aotrou, hag a gerzaz é heñchou hé dâd, hag er péc'héjou a lékéaz Israel da ôber.

27. Hôgen Baasa, mâb Ahias, eûz a dî Issakar, a aozaz spiou d'ézhañ, hag a skôaz gañt-hañ war-harz Gebbéton, a zô eur géar d'ar Filistined : râk Nadab hag Israel holl a c'hrounné neûzé Gebbéton.

28. Baasa a lazaz éta Nadab enn trédé bloaz eûz a Asa, roué Juda, hag a rénaz enn hé léac'h.

29. Ha pa rénaz-héñ, é skôaz gañd holl dî Jéroboam. Na lézaz hini é-béd eûz hé wenn héb hé zispenna, hervez ar gér en dôa lavaret ann Aotrou dré c'hénou Ahias, ar Silonit, hé zervicher,

30. Enn abek da béc'héjou Jéroboam, en dôa gréat, hag en dôa lékéat da ôber da Israel ; hag enn abek d'ar péc'hed gañt péhini en dôa lékéat drouk da zével enn Aotrou, Doué Israel.

31. Oberiou all Nadab, ha kémeñd en deûz gréat, ha n'iñt két bét skrivet el levr ann ôberiou a bép bloaz eûz a rouéed Israel ?

32. Ha brézel a oé étré Asa ha Baasa, roué Israel, keit ha ma vévchoñt.

33. Ann trédé bloaz eûz a Asa, roué Juda, Baasa, mâb Ahias, a rénaz war Israel holl é Tersa ; *hag héñ a rénaz* pévar bloaz war-n-ugeñt.

34. Hag héñ a réaz ann drouk dirâg ann Aotrou, hag a gerzaz é heñchou Jéroboam, hag enn hé béc'héjou, hag er péc'héjou a lékéaz Israel da ôber.

—

XVI. PENNAD.

Jéhu a ziougan da Vaasa âiskar hé dî hag hé wenn.

1. Hôgen gér ann Aotrou a gomzaz out Jéhu, mâb Hanani, a-éneb Baasa, ô lavarout :

2. O véza ma em eûz da zavet eûz ar poultr, ha ma em eûz da lékéat da benn war va fobl Israel, ha ma éc'h eûz kerzet koulskoudé é heñt Jéroboam, ô lakaad va fobl Israel da béc'hi, évit va heskina gañd hô péc'héjou.

3. Chétu é laminn *diwar ann douar* nésted Baasa, ha nésted hé dî : ha mé a lakai da dî ével tî Jéroboam, mâb Nabat.

4. Néb a varvô é kéar eûz a *wenn* Baasa, a vézô debret gañd ar chas, ha néb a varvô war ar méaz a vézô debret gañd evned ann eñv.

5. Oberiou all Baasa, ha kémeñd en deûz gréat, hag hé stourmou, ha n'iñt két bét skrivet el levr ann ôberiou a bép bloaz eûz a rouéed Israel ?

6. Ha Baasa a gouskaz gañd hé dadou, hag a oé bésiet é Tersa : hag Éla hé vâb a rénaz enn hé léac'h.

7. Hôgen pa oé rôet da anaout da Vaasa dré c'hénou Jéhu, mâb Hanani, ar profed, gér ann Aotrou enn hé énep hag éneb hé dî, enn abek d'ann holl droug en dôa gréat dirâg ann Aotrou évid hé heskina gañd ôberiou hé zaouarn, pénaoz é teûjé ével tî Jéroboam ; râk-sé é lazaz anézhañ, da lavaroud eo, Jéhu, mâb Hanani, ar profed.

8. Er c'houec'hved bloaz war-n-ugeñt eûz a Asa, roué Juda, é rénaz Éla, mâb Baasa, war Israel é Tersa ; *hag héñ a rénaz* daou vloaz.

9. Ha Zambri, hé zervicher, dûg ann hañter eûz hé varc'héien, en em zavaz enn hé énep, é-pâd ma évé Éla é Tersa, ha ma oa mezô é-tî Arsa, mérer Tersa.

10. Zambri éta oc'h en em deûrel war-n-ézhañ, a skoaz gañt-hañ hag hé lazaz, er seizved bloaz war-n-ugeñt eûz a Asa, roué Juda, hag a rénaz enn hé léac'h.

11. Ha pa rénaz, ha pa oé azézet war hé drôn, é skôaz gañd holl dî Baasa, ha na lézaz hini anézhô, na kéreñt na miñouned.

12. Zambri éta a gasaz-da-gét holl dî Baasa, hervez ar gér en dôa lavaret ann Aotrou da Vaasa dré c'hénou Jéhu, ar profed,

13. Enn abek da holl béc'héjou Baasa, ha da béc'héjou Éla, hé vâb, péré hô dôa péc'het, ha lékéat Israel da béc'hi, oc'h heskina ann Aotrou, Doué Israel, gañt hô fougéou.

14. Oberiou all Éla, ha kémeñd en deûz gréat, ha n'iñt két bét skrivet el levr ann ôberiou a bép bloaz eûz a rouéed Israel?

15. Er seizved bloaz war-n-ugeñt eûz a Asa, roué Juda, Zambri a rénaz é Tersa é-pâd seiz dervez: hôgen ann armé a c'hrounné Gebbéton, kéar d'ar Filistined.

16. Pa glevaz Israel pénaoz é oa en em zispac'het Zambri, ha pénaoz en dôa lazet ar roué, é lékéjoñt holl da roué d'ézhô Amri, péhini a oa enn amzer-zé priñs armé Israel er c'hamp.

17. Hag Amri a biñaz eûz a C'hebbéton, hag Israel holl gañt-hañ; hag hî a c'hrounnaz Tersa.

18. Pa wélaz Zambri pénaoz é oa daré kéar da véza stourmet, éz éaz ébarz ar palez, hag héñ en em zévaz gañt tî ar roué, hag a varvaz,

19. Er béc'héjou en dôa gréat oc'h ôber ann drouk dirâg ann Aotrou, hag ô kerzout é heñt Jéroboam, hag er péc'hed en dôa gréat ô lakaad Israel da béc'hi.

20. Oberiou all Zambri, hag hé zispac'h, hag hé waskérez, ha n'iñt két bét skrivet el levr ann ôberiou a bép bloaz eûz a rouéed Israel?

21. Neûzé pobl Israel en em rannaz war zaou-hañter; ann hañter eûz ar bobl a heûliaz Tebni, mâb Ginet, évid hé lakaad da roué; hag ann hañter all a heûliaz Amri.

22. Hôgen ar bobl a oa gañd Amri a oé tréac'h d'ar bobl a oa war heûl Tebni, mâb Ginet: ha pa oé marô Tebni, é rénaz Amri *hé-unan*.

23. Er bloaz unan ha trégoñt eûz a Asa, roué Juda, é rénaz Amri war Israel; *hag héñ a rénaz* daouzék vloaz: é Tersa é rénaz c'houec'h vloaz.

24. Hag héñ a brénaz ménez Samari digañt Somer évid daou dalañt arc'hañt: hag héñ a zavaz énô eur géar a c'halvaz Samari, diouc'h hanô Somer, perc'hen ar ménez.

25. Hôgen Amri a réaz ann drouk dirâg ann Aotrou; ha gwasoc'h é réaz égéd ar ré holl a oa bét enn hé raok.

26. Hag héñ a gerzaz é holl heñt Jéroboam, mâb Nabat, hag er béc'héjou en dôa gréat ô lakaad Israel da béc'hi évid heskina ann Aotrou gañd hé fougéou.

27. Oberiou all Amri, hag ar stourmou en deûz gréat, ha n'iñt két bét skrivet el levr ann ôberiou a bép bloaz eûz a rouéed Israel?

28. Hag Amri a gouskaz gañd hé dadou, hag a oé bésiet é Samari; hag Ac'hab hé vâb a rénaz enn hé léac'h.

29. Ac'hab, mâb Amri, a rénaz war Israel enn eizved bloaz ha trégoñt eûz a Asa, roué Juda: hag Ac'hab, mâb Amri, a rénaz war Israel é Samari é-pâd daou vloaz war-n-ugeñt.

30. Hag Ac'hab, mâb Amri, a réaz ann drouk dirâg ann Aotrou, gwasoc'h égéd ar ré holl a oa bét enn hé raok.

31. Na oé két a-walc'h gañt-hañ kerzout é péc'héjou Jéroboam, mâb Nabat: kéméroud a réaz ouc'h-penn da c'hrég Jézabel, merc'h Etbaal, roué ar Sidonied: moñd a réaz ivé hag é servichaz Baal, hag éc'h azeûlaz anézhañ.

32. Hag héñ a lékéaz aoter Baal é templ Baal, en dôa savet é Samari;

33. Hag héñ a blañtaz eur c'hoat sakr: hag Ac'hab a iéaz mui-och-vui enn hé béc'hed, hag a heskinaz ann Aotrou, Doué Israel, dreist ann holl rouéed a Israel a oa bét enn hé raok.

34. Enn hé amzer, Hiel eûz a Vétel a zavaz Jérikô: war Abiram hé geñtaganet é taolaz ann diazez anézhi, ha war Zégub, hé vâb iaouañka, é lékéaz hé dôriou, hervez gér ann Aotrou, en dôa lavaret da c'hénou Jozué, mâb Nun.

—

XVII. PENNAD.

Élias a zô maget gañd ar brini. Mâb eunn iñtañvez a zistrô a varô da véô.

1. Hag Élias ann Tesbiad, *unan* eûz ar ré a choumé é Galaad, a lavaraz da Ac'hab: *Evel ma* eo béô ann Aotrou, Doué Israel, dirâk péhini émounn em zâ, na vézô na glîz na glaô er bloasiou-mañ, néméd diouc'h lavar va génou.

2. Ha gér ann Aotrou a gomzaz outhañ, ô lavarout:

3. Kéa ac'hann, ha trô war-zû ar sâv-héol, hag en em guz é-harz Karit, péhini a zô é-kéñver ar Jourdan.

4. Hag énô éc'h évi eûz ar froud; ha mé em eûz gourc'hémennet d'ar brini d'az boéta énô.

5. Moñd a réaz éta, hag é réaz hervez gér ann Aotrou: ha pa oé éatkuît, é choumaz é-tal froud Karit, péhini a zô é-kéñver ar Jourdan.

6. Ar brini a zigasé d'ézhañ bara ha kik dioúc'h ar miñtin hag ivé bara ha kik diouc'h ar pardaez; hag héñ a évé eûz ar froud.

7. Hôgen a-benn eunn nébeûd dervésiou é tizec'haz ar froud; râk na oa két kouézet a c'hlaô war ann douar.

8. Neûzé gér ann Aotrou a gomzaz out-hañ, ô lavarout:

9. Saô, ha kéa da Zarefta ar Sidonied, hag é choumi énô: râg gourc'hémennet em eûz da eur c'hrég iñtañvez d'az boéta énô.

10. Sével a réaz, hag éz éaz da Zarefta. Ha pa oé deûet da bors kéar, é wélaz eur c'hrég iñtañvez péhini a zastumé keûneûd; hag héñ hé galvaz, hag a lavaraz d'ézhi: Rô d'in eur banné dour enn eur pôd, ma évinn.

11. Ha p'az éa-hî évid hé gerc'hout, é c'harmaz-héñ adréñ hé c'hein, ô lavarout: Digas ivé d'in, mé az péd, eur génaouad bara enn da zourn.

12. Hag hî a lavaraz: *Ével ma* eo béô ann Aotrou, da Zoué, n'em eûz két kéd a vara, hôgen hép-kén eur vôzad bleûd enn eur pôd, hag eur banné éôl enn eul léstrik: chétu é tastumann daou damm keûneûd, évit moñdébarz, hag hé aoza évid-oun hag évit va mâb, évit ma tebrimp ha ma varvimp.

13. Hag Élias a lavaraz d'ézhi: N'az péz két kéd a aoun; hôgen kéa, ha grâ ével ma éc'h eûz lavaret. Koulskoudé grâ d'in da-geñta gañd ar bleûd-zé eur bara bihan poazet dindân al ludu, ha digas-héñ d'in: ha goudé é rî évid-oud hag évid da vâb.

14. Râg ével-henn é lavar ann Aotrou, Doué Israel: Ar bleûd a zô er pôd na zioué rô két, hag ann éôl a zô el léstrik na vihanai két, kén na vézô deûet ann deiz é péhini é tlé ann Aotrou rei dour war-c'horré ann douar.

15. Hag hî a iéaz, hag a réaz hervez gér Élias: hag héñ a zébraz, hag hî ivé, hag hé holl dî: hag abaoé ann deiz-zé,

16. Ar pôd bleûd na zioué raz két, hag al léstrik éôl na vihanaaz két, hervez ar gér en dôa lavaret ann Aotrou, dré c'hénou Élias.

17. Goudé-zé é c'hoarvézaz pénaoz é kouézaz klañv mâb grég ann ti-zé; hag hé gléñved a oa ker kré, na choumaz c'houézaden é-béd enn-hañ.

18. Hag hî a lavaraz da Élias: Pétrâ a zô étré mé ha té, dén Doué? Ha deûet oud-dé étrézég enn-oun évid digas da goun d'in va fallagriézou, hag évit laza va mâb?

19. Hag Élias a lavaraz d'ézhi: Rô d'in da vâb. Hag héñ a géméraz anézhañ eûz hé divrec'h-hî, hag hé zougaz er gampr é péhini é choumé, hag a lékéaz anézhañ war hé wélé hé-unan.

20. Hag héñ a c'harmaz oud ann Aotrou, hag a lavaraz: Aotrou, va Doué, ha glac'haret éc'h eûs-té ivé ann iñtañvez é-tî péhini ounn boétet gwella ma hell, bété laza hé mâb?

21. Hag héñ en em astennaz, hag en em geidaz teir gwéach war ar bugel, hag a c'harmaz étrézeg ann Aotrou, hag a lavaraz: Aotrou, va Doué, ra zistrôi, mé az péd, éné ar bugel-zé enn hé greiz.

22. Hag ann Aotrou a zélaouaz out mouéz Élias: hag éné ar bugel a zistrôaz enn hé greiz, hag é tistrôaz a varô da véô.

23. Hag Élias a géméraz ar bugel,

hag a zigasaz anézhañ eûz hé gampr da wéled ann tî, hag hé rôaz d'hé vamm : hag héñ a lavaraz d'ézhi : Chétu eo béô da vâb.

24. Hag ar c'hrég a lavaraz da Élias : Bréma éc'h anavézann diouc'h kémeñt-sé pénaoz oud eunn dén Doué, ha pénaoz gér ann Aotrou a zô gwîr enn da c'hénou.

—

XVIII. PENNAD.

Ann Aotrou a gâs Élias étrézég Ac'hab. Lakaad a ra ar glaô da gouéza.

1. Goudé meûr a zeiz é teûaz gér ann Aotrou da Élias enn trédé bloaz, ô lavarout : Kéa, hag en em ziskouéz da Ac'hab, évit ma rôinn glaô war-c'horré ann douar.

2. Élias a iéaz éta d'en em ziskouéza da Ac'hab : hôgen direiz é oa ann naounégez é Samari.

3. Hag Ac'hab a c'halvaz Abdias, mérer hé dî : hôgen Abdias a zoujé kalz ann Aotrou.

4. Râk pa lékéa Jézabel da laza proféded ann Aotrou, é kéméraz-héñ kañt profed, hag é kuzaz anézhô é kéviou, hañter-kañt *enn unan*, hañter-kañt *enn eunn all*, hag héñ hô magaz gañt bara ha dour.

5. Ac'hab éta a lavaraz da Abdias : Kéa dré ar vrô war-harz ann holl feuñteûniou, hag enn holl draoñiennou, martézé é hellimp kavout géot, évit savétei ar c'hézég hag ar vuled, ha na varvô két ann holl loéned.

6. Hag hî a rannaz ar vrô étré-zhô, évid ôber ann drô d'ézhi ; Ac'hab a iéa dré eunn heñt, hag Abdias dré eunn heñt all hé-unan.

7. Ha pa édô Abdias enn heñt, Élias a zigwézaz gañt-hañ, hag Abdias ô véza hé anavézet, en em daolaz war hé c'hénou hag a lavaraz : Ha né két té, Élias, va aotrou ?

8. Hag Élias a lavaraz d'ézhañ : Mé *eo*. Kéa, ha lavar d'as aotrou : Chétu Élias.

9. Hag Abdias a lavaraz : Pé béc'hed em eûz mé gréat, évit ma lakafez ac'hanoun, mé da zervicher, étré daouarn Ac'hab, évit ma lazô ac'hanoun ?

10. *Ével ma* eo béô ann Aotrou, n'eûz na brôad na rouañtélez é péhini n'en deûz kaset va aotrou évid da gerc'hout : ha pa lavareñt holl : N'éma kéd amañ ; en deûz gréat kémenn d'ann holl rouañtélésiou ha d'ann holl vrôadou, ô véza na gavet két ac'hanod.

11. Ha bréma é lévérez d'in : Kéa, ha lavar d'as aotrou : Chétu Élias.

12. Ha pa vézinn éat diouz-id, spéred ann Aotrou az tougô enn eul léac'h ha na ouzoun két : ha p'az inn da lavarout kémeñt-sé da Ac'hab, ha ma na gav két ac'hanod, é lazô ac'hanoun : hôgen da zervicher a zouj ann Aotrou a-vihanik.

13. Ha n'ef-héñ két bét rôet da anaout d'id, va aotrou, pétrâ em eûz gréat pa lazaz Jézabel proféded ann Aotrou, pénaaz é kuziz kañt eûz a proféded ann Aotrou é kéviou, hañter-kañt *enn unan*, hañter-kañt *enn eunn all*, hag é magiz anézhô gañt bara ha dour ?

14. Ha bréma é lévérez : kéa, ha lavar d'as aotrou : Chétu Élias ; évit ma lazô ac'hanoun.

15. Hag Élias a lavaraz : Ével ma eo béô Aotrou ann arméou, dirâk péhini émounn, en em ziskouézinn hiriô d'ézhañ.

16. Abdias a iéaz éta da gaout Ac'hab, hag a zanévellaz d'ézhañ : hag Ac'hab a iéaz war arbenn Élias.

17. Ha pa wélaz anézhañ, é lavaraz d'ézhañ : Ha né két té eo a géflusk Israel ?

18. Hag Élias a lavaraz : Né két mé eo em eûz kéflusket Israel ; hôgen té ha tî da dâd, c'houi péré hoc'h eûz dilézet gourc'hémennou ann Aotrou, hag hoc'h eûz heûliet Baal.

19. Koulskoudé kâs tûd bréma, ha stroll Israel holl war vénez ar C'harmel, hag ar pévár c'hañt hañter-kañt profed Baal, hag ar pévar c'hañt profed eûz ar c'hoajou sakr, péré a zebr eûz a daol Jézabel.

20. Ac'hab éta a gasaz tûd étrézé holl vugalé Israel, hag a zastumaz ar proféded war vénez ar C'harmel.

21. Hag Élias ô tôstaad oud ann holl bobl, a lavaraz : Bété pégeit é viot-hu kamm enn daou dû ? Mar d-eo Doué ann Aotrou, heûlit-héñ ; hôgen mar d-eo *doué* Baal, heûlit-héñ. Hag ar bobl na lavaraz gér.

22. Hag Élias a lavaraz c'hoaz d'ar bobl : Eûz a proféded ann Aotrou n'eûz choumet néméd-oun : hôgen eûz a proféded Baal éz eûz pévar c'hañt hañter-kañt dén.

23. Ra vézô rôet d'é-omp daou éjenn ; ra zilenniñt évit-hô unan eûz ann éjenned, ha goudé ma hô dévézô hé drouc'het a dammou, ra lakaiñt anézhañ war ar c'heûneûd, hép lakaat tân dindân : ha mé a gémérô ann éjenn all hag a lakai anézhañ war ar c'heûneûd, hép lakaat tân dindân.

24. Galvit hanvou hô touéou, ha mé a c'halvô hanô va Aotrou : hag ann Doué a zélaouô dré ann tân, ra vézô hén Doué. Hag ann holl bobl a respouñtaz hag a lavaraz : Kennig mâd.

25. Hag Élias a lavaraz da proféded Baal : Dilennit eunn éjenn évid-hoc'h, hag aozit-héñ da-geñta, ô véza ma oc'h kalz : ha galvit hanvou hô touéed, hép lakaat tân dindân.

26. Hag hî ô véza kéméret ann éjenn a oa bét rôet d'ézhô, a aozaz anézhañ : hag hî a c'halvaz hanô Baal adaleg ar mintin bété krésteiz, ô lavarout : Baal, sélaou ouz-omp. Hôgen na oa mouéz é-bed a gémeñt a respouñté : hag hî a dammé war ann aoter hô dôa gréat.

27. Ha pa oé deûet krésteiz, Élias a réaz goab anézhô, ô lavarout : Garmit kreoc'h ; râk doué eo, ha martézé é komz, pé éma enn eunn hostaleri, pé enn heñt, pé évit-gwîr é kousk, hag *eo réal* hé zihuna.

28. Hag hî a c'harmaz gañd eur vouéz gré, hag a réaz trouc'hou enn hô hô-unan hervez hô c'hiz gañt koñtilli ha gant koñtilligou, kén na skulé ar goad war-n-ézhô.

29. Hôgen pa oé tréménet krésteiz, endra ma édoñt ô tiougani, ha ma oa deûet ann amzer é péhini é tlied kenniga ar sakrifiz, ha na gleved na mouéz, na dén é-béd ô respouñta, nag ô sélaoui oud hô fédennou.

30. Élias a lavaraz d'ann holl bobl : Deûit-d'am c'havout. Ha pa oé tôstéet ar bobl out-hañ, é savaz aoter ann Aotrou a oa bét freûzet.

31. Hag héñ a géméraz daouzék méan hervez ann niver eûz a vreûriézou bugalé Jakob, out péhini en dôa komzet ann Aotrou, ô lavarout : Israel a vézô da hanô ;

32. Hag héñ a zavaz gañd ar veinzé eunn aoter é hanô ann Aotrou, hag é réaz eur c'han, é doaré daou añt war-drô d'ann aoter.

33. Hag héñ a aozaz ar c'heûneûd, hag a drouc'haz ann éjenn a dammou, hag a lékéaz anézhañ war ar c'heûneûd ;

34. Hag é lavaraz : Kargit leûn pévar fôd dour (T), ha taolit-hô war ar sakrifiz-losk, ha war ar c'heûneûd. Ha c'hoaz é lavaraz : Grid eunn eil wéach ével-sé. Ha p'hô dôé gréat eunn eil wéach, é lavaraz : Grîd eunn drédé wéach : hag hî a réaz eunn drédé wéach.

35. Hag ann doureier a rédé war-drô d'ann aoter, hag añtou ar c'hân a oa leûn.

36. Ha pa oé deûet ar préd da genniga ar sakrifiz-losk, Élias ar profed a dôstaaz, hag a lavaraz : Aotrou, Doué Abraham, hag Izaak, hag Israel, diskouéz hiriô pénaoz oud Doué Israel, ha pénaoz ounn da zervicher, hag em eûz gréat kémeñt-mañ dré da c'hourc'hémenn.

37. Sélaou ouz-in, Aotrou, sélaou ouz-in, évit ma teskô ar bobl-mañ pénaoz oud ann Aotrou Doué, hag éc'h eûz lékéat hô c'haloun da zistrei ouzid. (T).

38. Neûzé tân ann Aotrou a gouézaz, hag a vévézaz ar sakrifiz-losk, hag ar c'heûneûd, hag ar vein, hag ar poultr, hag ann dour a oa er c'hân a oé dizéc'het gañt-hañ.

39. Pa wélaz ar bobl kémeñt-sé, en em daolaz war hé génou, hag é lavaraz : Ann Aotrou eo, Doué hé-unan, ann Aotrou eo, Doué hé-unan.

40. Hag Élias a lavaraz d'ézhô : Krôgit é proféded Baal, ha na dec'het hini anézhô. Ha p'hô dôé krôget ennhô, Élias hô c'hasaz é-bars froud Kizou, hag hô lazaz énô.

41. Hag Élias a lavaraz da Ac'hab : Piñ, debr hag év ; râk chétu trouz eur glaô brâz.

42. Ac'hab éta a biñaz évid dibri hag évid éva ; hôgen Élias a biñaz war lein ar C'harmel, hag ô véza en em daolet d'ann douar, ô lakaad hé benn étré hé zaoulin,

43. É lavaraz d'hé baotr : Piñ, ha sell étrézég ar môr. Ha pa oé piñet hé-mañ, ha pa en dôé sellet, é lavaraz : N'eûz nétrâ. Lavaroud a réaz c'hoaz d'ézhañ : Distrô seiz gwéach.

44. Er seizved gwéach *é lavaraz* : Chétu eur goabren vihan ével kammed eunn dén hag a biñ eûz ar môr. Hag Élias a lavaraz d'*ézhañ* : Piñ, ha lavar da Ac'hab : Stern da garr ha diskenn, gañd aoun na vijez paket gañd ar glaô.

45. Ha pa drôé tû-mañ ha tu-hont, chétu ann énv a dévaléaz gañd ar c'hoabr hag ann avel, hag é kouézaz eur glaô pûl. Hag Ac'hab a biñaz *war hé garr*, hag a iéaz da Jezrahel.

46. Ha dourn ann Aotrou a zeûaz war Élias, hag ô véza lékéat eur gouriz war hé zargreiz, é rédaz é raog Ac'hab kén na oé deûet da Jezrahel.

—

XIX. PENNAD.

Élias a dec'h diouc'h Jézabel. Ann Aotrou a gomz out-hañ.

1. Ac'hab a lavaraz da Jézabel kémeñd en dôa gréat Élias, ha pénaoz en dôa lazet ann holl broféded gañt ar c'hlézé.

2. Ha Jézabel a gasaz eur c'hannad da Élias, évit lavaroud d'ézhañ : Ra rai ann douéed kémeñt-sé d'in hag ouc'h-penn, ma na lakaann d'ann heur-mañ warc'hoaz da éné ével éné unan anézhô.

3. Élias éta en doé aoun ; sével a réaz, hag éz éaz dré-holl diouc'h hé c'hoañt ; hag ô véza deûet da Versabé Juda, é tilézaz énô hé baotr.

4. Neûzé éz éaz d'ann distrô, a-héd eunn dervez kerzed ; ha pa oé deûet hag azézet dindân eur wézen juniper, é c'hoañtaaz ar marô évit-hañ, hag é lavaraz : A-walc'h eo gan-éñ, Aotrou, kémer va éné ; râk n'ounn két gwelloc'h égét va zadou.

5. Hag héñ en em daolaz d'ann douar, hag a gouskaz dindân ar wézen juniper : ha chétu éal ann Aotrou a stokaz out-hañ, hag a lavaraz d'ézhañ : Saô, debr.

6. Hag héñ a zellaz, ha chétu *éz oa* é-tâl hé benn eur bara poazet dindân al ludu, hag eur pôd dour : dibri hag éva a réaz éta, hag é kouskaz adarré.

7. Hag éal ann Aotrou a zistrôaz eunn eil wéach, a stokaz out-hañ, hag a lavaraz d'ézhañ : Saô, debr ; râk kalz a heñt a choum c'hoaz d'id *da ôber*.

8. Hag héñ a zavaz, a zebraz hag a évaz. Hag ô véza en em grévéet gañd ar boéd-zé, é kerzaz a-héd daou-ugent dervez ha daou-ugent nôzvez, bétég Horeb, ménez Doué.

9. Ha pa oé deûet dî, é choumaz énô enn eur c'héô : ha chétu gér ann Aotrou a gomzaz out-hañ, hag a lavaraz d'ézhañ : Pétrâ a réz azé, Élias ?

10. Hag héñ a lavaraz : Eunn oaz brâz em eûz évid ann Aotrou, Doué ann arméou, ô véza ma hô deûz bugalé Israel dilézet da gévrédigez, ma hô deûz diskaret da aoteriou, ma hô deûz lazet da broféded gañd ar c'hlézé ; ha goudé ma n'eûz choumet néméd-oun, é klaskoñt c'hoaz lémel va buez digan-éñ.

11. Hag ann Aotrou a lavaraz d'ézhañ : Kéa er-méaz, ha choum enn da zâ dirâg ann Aotrou. Ha chétu ann Aotrou a ia ébiou, hag eunn avel brâz ha kré a-walc'h évit diskara ar ménésiou, hag évit brévi ar rec'hier é-raog ann Aotrou : n'édô két ann Aotrou enn avel. Ha goudé ann avel, eur c'hrén-douar : n'édô két ann Aotrou er c'hrén-douar.

12. Ha goudé ar c'hrén-douar, tân : n'édô két ann Aotrou enn tân. Ha goudé ann tân, eunn aézen skâñ.

13. Pa hé c'hlevaz Élias, é c'hôlôaz hé benn gañd hé vañtel, hag ô véza éat er-méaz é choumaz enn hé zâ étal dôr ar c'héô ; ha chétu eur vouéz a lavaraz d'ézhañ : Pétrâ a réz azé, Élias ? Hag héñ a lavaraz :

14. Eunn oaz brâz em eûz évid ann Aotrou, Doué ann arméou, ô véza ma hô deûz bugalé Israel dilézet da gévrédigez, ma hô deûz diskaret da aoteriou, ma hô deûz lazet da broféded gañt ar c'hlézé ; ha goudé ma n'eûz choumet néméd-oun, é klaskoñt c'hoaz lémel va buez digan-éñ.

15. Hag ann Aotrou a lavaraz d'ézhañ : Kéa, ha distrô dré ann heñt éc'h eûz gréat a-dreûz d'ann distrô war-zû Damas : ha pa vézi erruet énô, éc'h éôli Hazael da roué war ar Siria ;

16. Ha Jéhu, mâb Namsi, a éôli da roué war Israel : hag Élizéus, mâb Safat eûz a Abelmeula, a éôli da brofed enn da léac'h.

17. Piou-bennâg a dec'hô diouc'h klézé Hazael, a vézô lazet gañt Jéhu ; ha piou-bennâg a dec'hô diouc'h klézé Jéhu, a vézô lazet gañd Élizéus.

18. Ha mé a virô évid-oun enn Israel seiz mil dén, péré n'hô deûz két pléget hô glîn dirâk Baal, ha péré n'hô deûz két hé azeûlet ô poki d'hô dourn.

19. Élias éta ô véza éat-kuit ac'hanô, a gavaz Élizéus, mâb Safat, péhini a oa oc'h arat gañt daouzék ré éjenned : hag héñ hé-unan a réné unan eûz ann daouzék ré éjenned. Ha pa oé deûet Élias enn hé gichen, é lékéaz hé vañtel war-n-ézhañ.

20. Hé-mañ râk-tâl ô véza lézet énô hé éjenned, a rédaz war-lerc'h Élias, hag a lavaraz : Va lez, mé az péd, da boki d'am zâd ha d'am mamm, ha neûzé éc'h heûlinn ac'hanod. Hag Élias a lavaraz d'ézhañ : Kéa, ha distrô : râg gréat em eûz évid-oud ar péz em bôa da ôber.

21. Hôgen Élizéus ô véza éat-kuit diout-hañ, a géméraz eur ré éjenned, hag a lazaz anézhô ; ha gañt koat ann arar é poazaz kîg ann éjenned ; hag héñ hé rôaz d'ar bobl, hag hî a zébraz. Neûzé é savaz, hag éc'h heûliaz Élias, hag é servichaz anézhañ.

—

XX. PENNAD.

Ar Siried a zô tréc'het.

1. Hôgen Bénadad, roué Siria, a zastumaz hé holl armé ; ha daou roué ha trégont gañt-hañ, ha kézek, ha kirri : hag héñ a biñaz évit stourmi a-énep Samari, hag a c'hrounnaz anézhi.

2. Hag héñ a gasaz kannaded étrézég Ac'hab, roué Israel, er géar,

3. Évit lavaroud d'ézhañ : Ével-henn é lavar Bénadad : Da arc'hañt ha da aour a zô d'in ; da c'hragez ivé, ha da vipien ar ré wella a zô d'in.

4. Ha roué Israel a respouñtaz : hervez da lavar, aotrou, va roué, mé ha kémeñd em eûz a zô d'id.

5. Hag ar c'hannaded a zistrôaz hag a lavaraz : Ével-henn é lavar Bénadad, péhini en deûz hor digaset étrézég enn-oud : Da arc'hañt, ha da aour, ha da c'hragez, ha da vipien a rôi d'in.

6. Warc'hoaz éta d'ann heur-mañ é kasinn va zervicherien étrézég enn-oud, hag hî a c'houiliô enn da dî hag é tî da zervicherien ; hag hî a gémérô gañd hô daouarn kémeñd a blijo d'ézhô, hag hô c'hasô gañt-hô.

7. Hôgen roué Israel a c'halvaz holl hénaoured ar vrô, hag a lavaraz : Sellit, ha gwélit pénaoz éc'h aoz spiou d'é-omp ; râk kaset en deûz étrézég enn-oun évit va c'hragez, ha va mipien, hag évit va arc'hañt, ha va aour, ha n'em eûz két hô dinac'het.

8. Hag ann holl hénaoured, hag ann holl bobl a lavaraz d'ézhañ : Na zélaou két anézhañ, ha na aotré két d'ézhañ.

9. Ac'hab a lavaraz éta da gannaded Bénadad : Livirit d'ann aotrou va roué : Ar péz éc'h eûz kaset da c'houlenni digan-éñ da zervicher da-geñta, a rinn : hôgen na hellann két ôber ann dra-mañ.

10. Ha pa oé distrôet ar c'hannaded, é tanévelchoñt kémeñt-sé da Vénadad, péhini hô c'hasaz adarré da lavaroud da Ac'hab : Ra rai ann douéed kémeñt-sé d'in, hag ouc'h-penn, mar béz a-walc'h gañt poultr Samari évit leûnia hôz ann holl bobl a zeû war va lerc'h.

11. Ha roué Israel a respouñtaz hag a lavaraz : Livirit d'ézhañ : Na fougéet két ann hini a wisk *hé armou*, ével ann hini a ziwisk anézhô.

12. Hôgen pa glevaz Bénadad kéməñt-sé, édô oc'h éva gañd ar rouéed *all* dindân hé delt ; hag é lavaraz d'hé zervicherien : Grounnit kéar. Hag hi a c'hrounnaz anézhi.

13. Ha chétu eur profed a zeûaz da gavout Ac'hab, roué Israel, hag a lavaraz d'ézhañ : Ével-henn é lavar ann Aotrou : Gwélet éc'h eûs-té al lôd brâz a dûd-zé ? Chétu é likiinn anézhô hiriô étré da zaouarn, évit ma wézi pénaoz eo mé ann Aotrou.

14. Hag Ac'hab a lavaraz : Dré biou ? Hag héñ a lavaraz d'ézhañ : Ével-henn é lavar ann Aotrou : Dré baotred war-droad priñsed ar broviñsou. Hag Ac'hab a lavaraz *c'hoaz* : Piou a stourmô da geñta : Hag héñ a lavaraz : Té.

15. Nivéri a réaz éta paotred priñsed ar broviñsou, hag é kavaz anézhô daouzék hag unnég-ugeñt : ha goudé-zé é nivéraz ar bobl, holl vugalé Israel, seiz mil.

16. Hag hi a iéaz er-méaz da grésteiz : hôgen Bénadad a oa enn hé delt oc'h éva, hag héñ mezô, ha gañt-hañ ann daou roué ha trégoñt a oa deûet évid hé gén-nerza.

17. Hôgen paotred priñsed ar broviñsou a oa éat er-méaz hag é penn keñta. Bénadad ô véza kaset *évit gouzout pétrâ é oa*, é teûjoñd da lavarout d'ézhañ : Tûd eo a zô deûet er-méaz eûz a Zamari.

18. Hag héñ a lavaraz : Daoust pé é teûoñt évid ar péoc'h, kémérit-hô éz-béô ; daoust pé é teûoñt évit stourmi, kémérit-hô éz-béô.

19. Paotred priñsed ar broviñsou a iéaz éta er-méaz, hag ar ré all eûz ann armé a heûlié anézhô.

20. Ha pép-hini a lazaz ann dén a zeûé d'hé ziarbenna : hag ar Siried a dec'haz, hag Israel a iéaz war hô lerc'h. Bénadad, roué Siria, a dec'haz ivé war varc'h gañd hé varc'heien.

21. Ha roué Israel ô véza éat er-méaz, en em daolaz war ar c'hézek ha war ar c'hirri, hag a skôaz ar Siria gañd eur gouli brâz.

22. Hôgen eur profed a zeûaz da gavout roué Israel, hag a lavaraz d'ézhañ : Kéa, hag en em gréva ; gwéz ivé ha gwél pétrâ éc'h eûz da ôber ; râg a-benn eur bloaz é piñô roué Siria enn da énep.

23. Hôgen servicherien roué Siria a lavaraz d'ézhañ : Douéed ar ménésiou eo hô douéed, râk-sé eo iñt bét tréac'h d'é-omp. Gwelloc'h eo éta d'é-omp stourmi out-hô er gompézennou, ha nî a dréc'hô anézhô.

24. Ha té, grà ével-henn : kâs-kuit ann holl rouéed eûz da armé, ha laka priñsed enn hô léac'h.

25. Névez ann niver eûz ar vrézélidi a zô bét lazet d'id, hag ar c'hézek hervez ann niver keñta, hag ar c'hirri hervez m'az pôa keñt ; ha nî a stourmô out-hô er gompézennou, ha té a wélô pénaoz é trec'himp anézhô. Héñ a grédaz d'hé ali, hag a réaz ével-sé.

26. A-benn eur bloaz éta Bénadad a nivéraz ar Siried, hag a biñaz da Afek, évit stourmi oud Israel.

27. Hôgen bugalé Israel a oé ivé nivéret ; ha goudé béza kéméret boéd gañt-hô é kerzchoñt enn hô énep. hag é steñchoñt hô c'hamp râg-énep d'ézhô, ével daou dropellik gevr : hôgen ar Siried a c'hôloé ar vrô.

28. Hag eunn dén Doué a dôstaaz, hag a lavaraz da roué Israel : Ével-henn é lavar ann Aotrou : O véza ma hô deûz lavaret ar Siried : Doué ar ménésiou eo ann Aotrou, ha né két Doué ann traoñiennou ; mé a lakai al lôd brâz a dûd-zé étré da zaouarn, hag é wézi pénaoz eo mé ann Aotrou.

29. Hag hi a aozaz hô armé ann eil énep égilé é-pâd seiz dervez : hôgen ar seizved dervez é oé rôet ann emgann : ha bugalé Israel a lazaz enn eunn dervez kañt mil déñ war-droad eûz ar Siried.

30. Ar ré a oa choumet a dec'haz é kéar Afek : hag eur vur a gouézaz war zeiz mil dén war-n-ugeñt a oa choumet. Hôgen Bénadad a déc'haz hag a iéaz é kéar, enn eur gambr a oa enn eur gambr *all*.

31. Hag hé zervicherien a lavaraz

d'ézhañ : Chétu hon eûz klevet pénaoz rouéed ti Israel a zô habask : lékeomb éta séier war hon dargreiz, ha kerdin oud hor gouzouk, ha déomp étrézé roué Israel : martézé é savétai hor buéz.

32. Lakaad a réjoñt éta séier war hô dargreiz, ha kerdin oud hô gouzouk, hag éz éjoñt étrézé roué Israel, hag é léverchoñt d'ézhañ : Bénadad, da zervicher, a lavar : Lez va buez gan-éñ, mé az péd. Hag héñ a lavaraz : Mâr d-eo c'hoaz béô, va breûr eo.

33. Ann dûd-zé a wélaz é kéməñt-sé eunn arouéz vâd, hag a géméraz buan ar gér-zé eûz hé c'hénou, hag é léverchoñt : Da vreûr Bénadad. Hag héñ a lavaraz d'ézhô : Id, ha digasit-héñ d'in. Bénadad a zeûaz éta er-méaz d'hé gavout, hag héñ hel lékéaz da biña war hé garr.

34. Ha Bénadad a lavaraz d'ézhañ : Ar c'heriou en dôa kéméret va zâd war da dâd-dé, a zistolinn d'id : ha grà d'id gwileriou é Damas, ével m'en deûz gréat va zâd é Samari : ha pa hor bézô gréat kévrédigez, éz innkuit diouz-id. *Ac'hab* éta a réaz kévrédigez gañt-hañ, hag hé lézaz da voñt.

35. Neûzé unan eûz a vipien ar brofeded a lavaraz d'hé genvreûr hervez gér ann Aotrou : Skô gan-éñ. Hag hé-mañ na fellaz két d'ézhañ skei gañt-hañ.

36. Hag héñ a lavaraz d'ézhañ : O véza né két fellet d'id sélaoui mouéz ann Aotrou, chétu p'az î diouz-in, é vézi lazet gañd eul léon. Ha pa oé éat pellik diout-hañ, eul léon en em gavaz gañt-hañ hag a lazaz anézhañ.

37. Hôgen ô véza kavet eunn dén all, é lavaraz d'ézhañ : Skô gan-éñ. Hag hé-mañ a skôaz gañt-hañ, hag hé c'hlazaz.

38. Ar profed éta a iéaz, hag en em gavaz é-raog ar roué enn heñt, hag héñ en em zic'hizaz ô teûrel poultr war hé benn ha war hé zaoulagad.

39. Ha pa oa éat ar roué é-biou, é c'harmaz oud ar roué, hag é lavaraz : Da zervicher a oa éat er-méaz évit stourmi a dôst : ha pa dec'hé eunn dén, eur ré hen digasaz d'in, hag a lavaraz : Mir ann dén-zé : ha mar da kuit, da vuez a vézô évid hé vuez, pé é paéi eunn talañt arc'hañt.

40. Hag eñdra ma oann kéflusket, ha ma trôenn tu-mañ ha tû-hoñt, é tec'haz kerkeñt. Ha roué Israel a lavaraz d'ézhañ : Houn-nez eo da varn, éc'h eûz rôet da-unan.

41. Hôgen héñ a héjaz râk-tâl ar poultr diwar hé benn, ha roué Israel a anavézaz anézhañ ével unan eûz ar broféded.

42. Hag hé-unañ a lavaraz d'ar roué : Ével-henn é lavar ann Aotrou : O véza ma éc'h eûz lézet da voñt-kuit eûz da zourn eunn dén a dlié mervel, da vuez a vézô évid hé vuez, ha da bobl évid hé bobl.

43. Hôgen roué Israel a zistrôaz d'hé dî, ô tisprizout ar péz en dôa klevet, hag é teûaz ébarz Samari, kounnar vrâz enn-hañ.

—

XXI. PENNAD.

Ac'hab a gémer dré ners gwinien Nabot.

1. Goudé ann traou-zé, enn hévéleb amzer, Nabot, ar Jézraélit, en dôa eur winien é Jézrael, war-harz palez Ac'hab, roué Samari.

2. Hag Ac'hab a lavaraz da Nabot : Rô d'in da winien, évit ma rinn évid-oun eur c'harz louzou mâd da zibri, ô véza ma éma tôst d'am zî ; ha mé a rôi d'id évit-hi eur winien welloc'h : pé mar d-eo gwell gan-éz, hé briz enn arc'hañt, kéməñd ha ma tâl.

3. Ha Nabot a lavaraz d'ézhañ : Doué ra virô na rôfenn d'id digwéz va zadou.

4. Ac'hab éta a zistrôaz d'hé dî kounnaret-brâz, ha broézek enn abek d'ar gér en dôa lavaret d'ézhañ Nabot, ar Jézraélit, ével-henn : Na rôinn két d'id digwéz va zadou. Hag héñ oc'h en em deûrel war hé wélé, a drôaz hé benn oud ar vôger, ha na zébraz két a vara.

5. Hôgen Jézabel, hé c'hrég, a zeûaz

d'hé gavout, hag a lavaraz d'ézhañ : Pétrâ a laka da galoun da véza trist? Ha pérâk na zébrez-té két a vara?

6. Hag héñ a lavaraz d'ézhi : Komzet em eûz out Nabot, ar Jézraélit, hag em eûz lavaret d'ézhañ : Rô d'in da winien évid arc'hañt ; pé mar d-eo gweli gan-éz, é rôinn d'id eur winien welloc'h évit-hi. Hag héñ en deûz lavaret : Na rôinn két va gwinïen d'id.

7. Ha Jézabel, hé c'hrég, a lavaraz d'ézhañ : Brâz eo da c'halloud, ha réna ervâd a réz (T) rouañtélez Israel ! Saô, ha debr bara, ha laouéna da galoun ; mé a rôi d'id gwinien Nabot, ar Jézraélit.

8. Skriva a réaz éta hî lizéri é hanô Ac'hab, hag é siellaz anézhô gañt bizou ar roué, hag hî hô c'hasaz d'ann hénaoured ha d'ar ré-géñta eûz a géar Nabot, hag a choumé *énó* gañt-hañ.

9. Hôgen chétu pétrâ a oa war al lizéri-zé : Embannit eur iun, ha likiit Nabot da azéza é-touez ar ré geñta eûz ar bobl.

10. Gounézit daou zén, mipien Bélial, enn hé énep, péré a zavô eunn desténi faoz out-hañ, ô lavarout : Drouk-prézéget en deûz diwar-benn Doué ha diwar-benn ar roué : Kasit-héñ er méaz, ha labézit-héñ, kén na varvô.

11. Ann hénaoured hag ar ré-geñta eûz a géar *Nabot*, péré a choumé gañt-hañ, a réaz ével m'é dôa Jézabel gourc'hémennet d'ézhô, hag ével ma oa skrivet war al lizéri é dôa kaset d'ézhô.

12. Embanna a réjoñt eur iun, hag é lékéjoñt Nabot da azéza é-touez ar ré geñta eûz ar bobl.

13. Hag ô véza digaset daou zén, mipien ann diaoul, é lékéjoñt anézhô da azéza râg-énep d'ézhañ : hag ar ré-mañ, ével tûd ann diaoul, a zavaz enn hé énep, ha dirâg ann holl, ann desténi-mañ : Drouk-prézéget en deûz Nabot diwar-benn Doué ha diwar-benn ar roué : ha râk-sé é kaschoñt anézhañ er-méaz eûz a géar, hag é labézchoñt anézhañ.

14. Hag hî a gasaz étrézé Jézabel, évit lavarout d'ézhi : Labézet eo Nabot, ha marô eo.

15. Pa glevaz Jézabel pénaoz é oa labézet Nabot, ha pénaoz é oa marô, é lavaraz da Ac'hab : Saô, ha kémer gwinien Nabot ar Jézraélit, péhini né két fellet d'ézhañ hé rei d'id, nag hé rei évid arc'hañt : râk n'eo mui béô Nabot, hôgen marô eo.

16. Pa glevaz Ac'hab pénaoz é oa marô Nabot, é savaz, hag é tiskennaz da winien Nabot ar Jézraélit, évid hé c'hémérout.

17. Hôgen gér ann Aotrou a gomzaz oud Élias, ann Tesbit, ô lavarout :

18. Saô, ha diskenn da ziambrouga Ac'hab, roué Israel, a zô é Samari : chétu é tiskenn da winien Nabot, évid hé c'hémérout.

19. Ha té a gomzô out-hañ, ô lavarout : Ével-henn é lavar ann Aotrou : Lazet éc'h eûz, hag ouc'h-penn éc'h eûz kéméret dré ners. Ha goudé-zé é liviri c'hoaz : Evel-henn é lavar ann Aotrou : Enn hévélep léac'h é péhini hô deûz ar châs lipet goad Nabot, é lipiñt ivé da c'hoad.

20. Hag Ac'hab a lavaraz da Élias : Ha va c'havet éc'h eûz énébour d'id ? Hag héñ a lavaraz : Kavet em eûz, ô véza ma oud en em werzet, évid ôber ann drouk dirâg ann Aotrou.

21. Chétu é kasinn ann drouk warn-oud, hag é kasinn-da-gét da nésted, hag é lazinn eûz a Ac'hab bétég al loéned, hag adaleg ar c'heñta bétég ann diveza enn Israel.

22. Ha mé a lakai da dî ével tî Jéroboam, mâb Nabat, hag ével tî Baasa, mâb Ahia : ô véza ma éc'h eûz lékéat da zével drouk enn-oun, ha lékéat Israel da béc'hi.

23. Hôgen diwar-benn Jézabel en deûz komzet ann Aotrou, ô lavarout : Ar châs a zebrô Jézabel é park Jézrahel.

24. Mar marv Ac'hab é kéar, é vézô débret gañd ar châs : ha mar marv war ar méaz, é vézô débret gañt laboused ann éñv.

25. Na oé két éta eunn all héñvel oud Ac'hab, évit béza en em werzet da ôber ann drouk dirâg ann Aotrou ; râk Jézabel, hé c'hrég, hé zougaz d'hé ôber.

26. Hag argarzuz é teûaz, enn hévélep doaré ma heûliaz ann idolou hô dôa gréat ann Amorréed, péré en dôa ann Aotrou kaset-da-gét a zirâk bugalé Israel.

27. Pa glevaz Ac'hab ar geriou-zé, é rogaz hé zilad, é c'hôlôaz hé gig gañd eur zaé-reûn, hag é iunaz, hag é kouskaz er zâc'h, hag é kerzaz hé benn izel.

28. Ha gér ann Aotrou a gomzaz oud Élias, ann Tesbit, ô lavarout :

29. Ha na wélez-té két péger vuéléet eo Ac'hab dira-z-oun ? Pa eo éta en em vuéléet enn abek d'in, na gasinn két ann drouk enn hé zeisiou-héñ ; hôgen é deisiou hé vâb é kasinn ann drouk war hé di.

—

XXII. PENNAD

Ac'hab a zô lazet. Oc'hozias hé vâb a rén enn hé léac'h.

1. Tri bloaz a dréménaz héb brézel étré ar Siria hag Israel.

2. Hôgen enn trédé bloaz Jozafat, roué Juda, a ziskennaz étrézé roué Israel.

3. (Ha roué Israel a lavaraz d'hé zervicherien : Ha na ouzoc'h-hu két pénaoz Ramot-Galaad a zô d'é-omp, hag é añkounac'héomp hé zenna eûz a zaouarn roué Siria ?)

4. Hag héñ a lavaraz da Jozafat : Ha doñd a ri-dé gan-éñ da stourmi oud Ramot-Galaad ?

5. Ha Jozafat a lavaraz da roué Israel : Mé a zô ével-d-oud ; va fobl ha da bobl n'iñt néméd unan ; va marc'heien a zô da varc'heien. Jozafat a lavaraz ivé da roué Israel : Goulenn kuzul hiriô, mé az péd, digañt gér ann Aotrou.

6. Roué Israel éta a zastumaz ar brofeded, war-drô pévar c'hañt anézhô, hag a lavaraz d'ézhô : Ha mé a dlé moñd da Ramot-Galaad évit brézélékaat, pé choum é péoc'h ? Ha Michéas a lavaraz d'ézhañ : Piñ, ha kéa gañd eûr, hag ann Aotrou hé lakai é daouarn ar roué.

7. Ha Jozafat a lavaraz : Ha n'eûz két amañ eur profed-bennâg d'ann Aotrou, évit ma c'houlennimp kuzul digañt-hañ ?

8. Ha roué Israel a lavaraz da Jozafat : Choum a ra eunn dén dré béhini é hellomp goulenni kuzul digañd ann Aotrou : hôgen mé am eûz kas out-hañ, ô véza na ziougan d'in nétrâ a vâd, hôgen droug hép-kén ; Michéas *eo*, mâb Jemla. Ha Jozafat a lavaraz d'ézhañ : O roué, na gomz két ével-sé.

9. Roué Israel a c'halvaz éta unan eûz ar ré spaz, hag a lavaraz d'ézhañ : Hast, ha digas d'in Michéas, màb Jemla.

10. Hôgen roué Israel ha Jozafat, roué Juda, a oa azézet pép-hini war hé drôn, gwisket gañd dilad roué, er pors dirâk dôr Samari ; hag ann holl brofédet a ziougané dira-z-hô.

11. Sédésias, mâb Kanaana, a réaz ivé évit-hañ kerniel houarn, hag a lavaraz : Evel-henn é lavar ann Aotrou : Gañd ar ré-mañ é kéfluski ar Siria, kén na vézô kaset-da-gét gan-éz.

12. Hag ann holl brofédet a ziougané war-eunn-drô, ô lavarout : Piñ da Ramot-Galaad, ha kéa gañd eûr ; hag ann Aotrou hé lakai é daouarn ar roué.

13. Hôgen ar c'hannad a oa éat évit gervel Michéas, a gomzaz out-hañ, ô lavarout : Chétu ann holl brofédet a ziougan mâd d'ar roué : ra vézô da lavar héñvel oud hô ré, ha diougan traou mâd.

14. Ha Michéas a lavaraz d'ézhañ : *Ével ma* eo béô ann Aotrou, é livirinn ar péz a lavarô d'In ann Aotrou.

15. Doñd a réaz éta dirâg ar roué, hag ar roué a lavaraz d'ézhañ : Michéas, ha ni a dlé moñd da Ramot-Galaad évit brézélékaat, pé choum é péoc'h ? Ha Michéas a lavaraz d'ézhañ : Piñ, ha kéa gañd eûr, hag ann Aotrou hé lakai é daouarn ar roué.

16. Hôgen ar roué a lavaraz d'ézhañ : Da bédi ha da zaspédi a rann, é hanô ann Aotrou, na gomzi ouz-in néméd hervez ar wirionez.

17. Hag heñ a lavaraz : Gwélet em eûz Israel holl skiñet er ménésiou ével défivet hép mésaer. Hag ann Aotrou en deûz lavaret : Ar ré-zé n'hô deûz

kéd a vesîr ; distrôet pép-hini enn hé di é péoc'h.

18. Neûzé roué Israel a lavaraz da Jozafat : Ha n'em eûz-mé két lavaret d'id pénaoz na ziougan d'in nétrâ a vâd, hôgen droug hép-kén ?

19. Ha Michéas a lavaraz c'hoaz : Râk-sé kleô gér ann Aotrou : Gwélet em eûz ann Aotrou azézet war hé drôn, hag holl armé ann éñv enn hé zâ dira-z-hañ a zéou hag a gleiz :

20. Hag ann Aotrou a lavaraz : Piou a douellô Ac'hab, roué Israel, évit ma piñô ha ma kouézô é Ramot ? Hag unan a lavaraz ével-henn, hag eunn all ével-sé.

21. Hôgen ar spéred a zeûaz erméaz, hag a zavaz dirâg ann Aotrou, hag a lavaraz : Mé a douellô anézhañ. Hag ann Aotrou a lavaraz d'ézhañ : É pé zoaré ?

22. Hag héñ a lavaraz : Moñd a rinn er-méaz, hag é vézinn eur spéred gaouiad é génou hé holl broféded. Hag ann Aotrou a lavaraz : Hé douella hag hé drec'hi a ri. Kéa er-méaz, ha gra ével-sé.

23. Bréma éta chétu en deûz lékéat ann Aotrou eur spéred gaouiad é génou da holl broféded a zô amañ, hag ann Aotrou en deûz drouk-lavaret diwar da benn.

24. Hôgen Sédésias, mâb Kanaana, a dôstaaz, hag a rôaz eur javédad da Vichéas, hag a lavaraz : Spéred ann Aotrou hag héñ en deûz va dilézet, ha n'en deûs-héñ komzet néméd ouz-id ?

25. Ha Michéas a lavaraz : Hé wéloud a ri enn deiz é péhini é tréménî eûz a eur gambr enn eur gambr all évid en em guza.

26. Ha roué Israel a lavaraz : Kémérit Michéas, ha kasit-héñ da di Amon, priñs kéar, ha da di Joas, mâb Amélec'h.

27. Ha livirid d'ézhô : Ével-henn é lavar ar roué : Likid ann dén-mañ er vâc'h, ha magit-héñ gañt bara glac'har ha gañd dour añken, kén na zistrôinn é péoc'h.

28. Ha Michéas a lavaraz : Mar tistrôez é péoc'h, n'en deûz két ann Aotrou komzet dré-z-oun. Hag héñ a lavaraz c'hoaz : Sélaouit holl boblou.

29. Roué Israel ha Jozafat, roué Juda, a biñaz éta étrézé Ramot-Galaad ;

30. Ha roué Israel a lavaraz da Jozafat : Kémer da armou, ha kéa d'ar stourm, goudé béza gwisket da zilad da-unan : hôgen roué Israel a névézaz hé zilad, hag a iéaz goudé d'ar stourm.

31. Hôgen roué Siria en dôa gourc'hémennet da briñsed hé zaou garr ha trégoñt ô lavarout : Na stourmot oud hini é-béd, na brâz na bihan, néméd out roué Israel hép-kén.

32. Pa wélaz éta priñsed ar c'hirri Jozafat, é kredchoñt pénaoz é oa héñ roué Israel ; hag oc'h en em striñka étrézég enn-hañ, é stourmeñt out-hañ : ha Jozafat a c'harmaz.

33. Ha priñsed ar c'hirri a wélaz ervâd pénaoz né oa két héñ roué Israel, hag é lézchoñt anézhañ.

34. Hôgen eunn dén a steñaz hé warek, hag a dennaz eur zaez diouc'h ann darvoud, hag hî a skôaz roué Israel étré ar skéveñt ha poull ar galoun. Hag héñ a lavaraz d'hé garréner : Trô da zourn, ha tenn ac'hanoun eûz ann armé ; râg gwall-c'hlazet ounn.

35. Hôgen ann emgann a badaz héd ann deiz, ha roué Israel a choumaz enn hé garr, *tróet* oud ar Siried, hag a varvaz diouc'h ar pardaez : hôgen ar goad eûz hé c'houli a rédé é-kreiz ar c'harr.

36. Hag eunn embanner a zonaz dré ann holl armé, abarz ma oa kuzet ann héol, ô lavarout : Distrôet pép-hini d'hé géar ha d'hé vrô.

37. Pa oé éta marô ar roué, é oé douget da Zamari : hag hî a vésiaz ar roué é Samari,

38. Hag a walc'haz hé garr hag al Jérennou é lenn Samari ; hag ar châs a lipaz hé c'hoad, hervez ar gér en dôa lavaret ann Aotrou.

39. Oberiou all Ac'hab, ha kémeñd a réaz, hag ann tî olifañd a zavaz, hag ann holl geriou a zavaz *ivé*, ha n'iñt két bét skrivet é levr ôberiou rouéed Israel ?

40. Ac'hab éta a gouskaz gañd hé dadou, hag Oc'hozias, hé vâb, a rénaz enn hé léac'h.

41. Hôgen Jozafat, mâb Asa, a ioa

deûet da réni war Juda er pévaré bloaz eûz a Ac'hab, roué Israel.

42. Pemp ploaz ha trégoñt en doa pa zeûaz da réni, hag héñ a rénaz pemp ploaz war-n-ugeñt é Jéruzalem : hé vamm a oa hanvet Azuba, merc'h Salaï.

43. Hag héñ a gerzaz é holl heñchou Asa hé dâd, ha na drôaz két diout-hô ; hag héñ a réaz ar péz a oa reiz dirâg ann Aotrou.

44. Koulskoudé na freûzaz két al lec'hiou uc'hel ; râg ar bobl a réa salmsou hag a zevé ézañs war al lec'hiou uc'hel.

45. Ha Jozafat en dôé ar péoc'h gañt roué Israel.

46. Oberiou all Jozafat, ha kémeñd en deûz gréat, hag hé emgannou, ha n'iñt két bét skrivet é levr ann ôberiou a bép bloaz eûz a rouéed Juda ?

47. Kas a réaz ivé diwar ann douar ar ré all eûz ar Sodomied a oa choumet é désiou Asa, hé dâd.

48. Na oa le'neûzé a roué lékéat é Idom.

49. Ar roué Jozafat en dôa gréat listri war ar môr, évit moñt da Ofir da glask aour ; hôgen na helchoñt két moñt, ô véza ma oeñt brévet é Asiongaber.

50. Neûzé Oc'hozias, mâb Ac'hab, a lavaraz da Jozafat : Ra'z ai va zervicherien gañd da zervicherien war al listri : hôgen na fellaz két da Jozafat.

51. Ha Jozafat a gouskaz gañd hé dadou, hag a oé bésiet gañt-hô é kéar David, hé dâd : ha Joram, hé vâb, a rénaz enn hé léac'h.

52. Hôgen Oc'hozias, mâb Ac'hab, a ioa deûet da réni war Israel é Samari, er seitékved bloaz eûz a Jozafat, roué Juda ; hag héñ a rénaz daou vloaz war Israel.

53. Hag héñ a réaz ann drouk dirâg ann Aotrou, hag a gerzaz é heñt hé dâd hag hé vamm, hag é heñt Jéroboam, mâb Nabat, péhini en dôa lékéat Israel da béc'hi.

54. Servicha a réaz ivé Baal, hag éc'h azeûlaz anézhañ, hag éc'h heskinaz ann Aotrou, gañd ann holl draou en dôa gréat hé dâd.

PEVARÉ LEVR AR ROUÉED,

HERVEZ ANN HÉBRÉED,

ANN EIL EUZ A VALAKIM.

I. PENNAD.

Élias a ziougan hé varó da Oc'hozias.

1. Goudé ma oé marô Ac'hab, Moab en em zavaz a-énep Israel.

2. Hôgen Oc'hozias ô véza kouézet dré gael hé gambr en dôa é Samari, a oé klañv : hag héñ a gasaz kannaded, hag a lavaraz d'ézhô : It, ha gouiennit kuzul digañt Béelzébub, doué Akkaron, da c'houzout ha mé a vézô béô goudé ar c'hléñved-mañ.

3. Hôgen éal ann Aotrou a gomzaz oud Élias ann Tesbit, ô lavarout : Saô, ha kéa war arbenn da gannaded roué Samari, ha lavar d'ézhô : Ha n'eûz ked a Zoué enn Israel, m'az îd da c'houienn kuzul digañt Béelzébub, doué Akkaron ?

4. Râk-sé ével-henn é lavar ann Aotrou : Na ziskenni két eûz ar gwélé war béhini out piñet, hôgen mervel a rî. Hag Élias a iéaz-kuit.

5. Hag ar c'hannaded a zistrôaz étrézég Oc'hozias ; hag héñ a lavaraz d'ézhô : Pérâg oc'h-hu distrôet :

6. Hag hî a lavaraz d'ézhañ : Eunn dén a zô deûet war hon arbenn, hag en deûz lavaret d'é-omp : It, ha distrôit étrézég ar roué en deûz hô kaset, ha livirid d'ézhañ : Ével-henn é lavar ann Aotrou : Ha n'eûz ked a Zoué enn Israel, ma kasez da c'houlenn kuzul digañt Béelzébub, doué Akkaron ? Râk-sé na ziskenni két eûz ar gwélé war béhini out piñet, hôgen mervel a rî.

7. Hag héñ a lavaraz d'ézhô : Pé zoaré ha pé wiskamañt en deûz ann dén-zé a zô deûet war hoc'h arbenn, hag en deûz lavaret kémeñt-sé d'é-hoc'h ?

8. Hag hî a lavaraz : Eunn dén bleveg *eo*, en deûz war hé zargreiz eur gouriz ler. Hag héñ a lavaraz : Élias ann Tesbit eo.

9. Hag héñ a gasaz étrézég enn-hañ priñs hañter-hañt *brézéliad*, hag ann hañter-kañt a oa dindan-hañ. Hag hémañ a biñaz étrézég Élias péhini a oa azézet war lein eur ménez, hag a lavaraz d'ézhañ : Dén Doué, ar roué a c'hourc'hémenn d'id diskenni.

10. Hag Élias a respouñtaz hag a lavaraz da briñs ann hañter-kañt : Mar d-ounn eunn dén Doué, diskennet tân eûz ann éñv, ha dévet ac'hanod, ha da hañter-kañt *dén*. Hag ann tân a ziskennaz eûz ann éñv, hag a zévaz anézhañ, hag ann hañter-kañt a oa gañt-hañ.

11. *Ar roué* a gasaz adarré eur priñs all eûz a hañter-kañt *dén*, hag ann kañter-kañt gañt-hañ. Hag hé-mañ a lavaraz da Élias : Dén Doué, évelhenn é lavar ar roué : Hast, ha diskenn.

12. Hag Elias a respouñtaz hag a lavaraz : Mar d-ounn eunn dén Doué, diskennet tân eûz ann éñv, ha dévet ac'hanod, ha da hañter-kañt *dén*. Hag ann tân a ziskennaz eûz ann éñv, hag a zévaz anézhañ, hag hé hañter-kañt.

13. *Ar roué* a gasaz adarré eunn trédé priñs eûz a hañter-kañt *dén*, hag ann hañter-kañt a oa gañt-hañ. Pa oé deûet hé-mañ, é plégaz hé zaoulin dirâg Élias, hag é pédaz anézhañ, ô lavarout : Dén Doué, na zispriz két va buez, ha buez da zervicherien a zô gan-éñ.

14. Chétu eo bét diskennet ann tân eûz ann éñv, hag en deûz dévet ann daou briñs keñta eûz a hañter-kañt dén, hag ann hañter-kañt a oa gañt-hô ; hôgen bréma az pédann da gaout truez out va buez.

15. Hôgen éal ann Aotrou a gomzaz oud Élias, ô lavarout : Diskenn gañt-hañ, n'az péz két a aoun. Sével a réaz éta, hag é tiskennaz gañt-hañ étrézég ar roué.

16. Hag héñ a lavaraz d'ézhañ : Ével-henn é lavar ann Aotrou : O véza ma éc'h eûz kaset kannaded évit goulenn kuzul digañt Béelzébub, Doué Akkaron, ével pa na vijé ked a Zoué enn Israel digañt péhini é helfez goulenn kuzul, dré-zé na ziskenni két eûz ar gwélé war béhini out piñet, hôgen mervel a rî.

17. Mervel a réaz éta hervez gér ann Aotrou lavaret gañt Élias. Ha Joram, hé vreûr, a rénaz enn hé léac'h, enn eil vloaz eûz a Joram, mâb Jozafat, roué Juda : râk n'en dôa két a vâb.

18. Oberiou all Oc'hozias, ha kémeñd en deûz gréat, ha n'iñt két bét skrivet é levr ann ôberiou a bép bloaz eûz a rouéed Israel ?

—

II. PENNAD.

Élias gorréet enn éñv enn eur c'harr dán. Élizéus a zastum hé vañtel.

1. Pa fellaz d'ann Aotrou gorréa Élias d'ann éñv gañd eur gourveñten, é c'hoarvézaz pénaoz Élias hag Élizéus a zeûé eûz a C'halgala.

2. Hag Élias a lavaraz da Élizéus : Choum amañ, râg ann Aotrou en deûz va c'haset da Vétel. Hag Elizéus a lavaraz d'ézhañ : *Evel ma* eo béô ann Aotrou, ha *ma* eo béô da éné, na guitainn két ac'hanod. Diskenni a réjoñd éta da Vétel.

3. Ha mipien ar broféded, péré a oa é Bétel, a zeûaz da gavout Élizéus, hag a lavaraz d'ézhañ : Ha na c'houzoud-dé két pénaoz ann Aotrou a lamô hiriô da vestr digan-éz ? Hag héñ a lavaraz : Hé c'houzoud a rann ; tavit.

4. Hag Élias a lavaraz da Élizéus : Choum amañ, râg ann Aotrou en deûz va c'haset da Jériko. Hag héñ a lavaraz : *Ével ma* eo béô ann Aotrou, ha *ma* eo béô da éné, na guitainn két ac'hanod. Hag hî a zeûaz da Jériko.

5. Ha mipien ar broféded, péré a oa é Jériko, a zeûaz da gavout Élizéus, hag a lavaraz d'ézhañ : Ha na c'houzoud-dé két pénaoz ann Aotrou a lamô hiriô da vestr digan-éz ? Hag héñ a lavaraz : Hé c'houzoud a rann ; tavit.

6. Hag Élias a lavaraz d'ézhañ : Choum amañ, râg ann Aotrou en deûz va c'haset bétég ar Jourdan. Hag héñ a lavaraz : *Ével ma* eo béô ann Aotrou, ha *ma* eo béô da éné, na guitainn két ac'hanod. Hag hî a iéaz hô daou.

7. Ha daou-ugeñt dén eûz a vipien ar broféded a iéaz war hô lerc'h, hag a choumaz râg-énep d'ézhô a bell. Hag hî hô-daou a choumaz war aot ar Jourdan.

8. Hag Élias a dennaz hé vañtel, hag a blégaz anézhi, hag a skôaz war ann douréier, péré en em rannaz a bép tû ; hag hî hô-daou a dreûzaz war ar séac'h.

9. Ha pa oeñt treûzet, Élias a lava-

raz da Élizéus : Goulenn ar péz a fell d'id a rafenn évit-oud, keñt ha ma vézinn lamet digan-éz. Hag Élizéus a lavaraz : Bézet , mé az péd, da spéred daou-gémeñt all eunn-oun.

10. Hag Élias a lavaraz : Eunn dra ziez éc'h eûz goulennet : koulskoudé mar gwélez ac'hanoun , pa vézinn lamet digan-éz, ez pézô ar péz éc'h eûz goulennet ; ma n'am gwélez két , n'az pézô két.

11. Hag eñdra ma kerzeñt , ha ma valéeñt enn eur gomza , chétu eur c'harr dân ha kézek tân hô rañnaz hô-daou : hag Élias a biñaz é-kreiz eur gourvñ'ien.

12. Hôgen Élizéus a wélaz , hag a c'harmaz : Va zâd, va zâd, karr Israel hag hé garréner. Ha n'her gwélaz mui ; hag héñ a grogaz enn hé zilad , hag hô rogaz é daou-hañter.

13. Hag héñ a zavaz mañtel Élias , en dôa taolet d'ézhañ : hag ô tistrei é choumaz war aot ar Jourdan.

14. Hag héñ a skôaz war ann douréier gañt mañtel Élias, en dôa taolet d'ézhañ, ha n'en em ranchoñt két ; hag héñ a lavaraz : Péléac'h éma bréma Doué Élias ? Hag héñ a skôaz war ann douréier péré en em rannaz tû-mañ ha tû-hoñt, hag Élizéus a dreûzaz.

15. Pa wélaz kémeñt-sé mipien ar broféded, péré a oa é Jériko râg-énep, é léverchoñt : Spéred Élias a zô diskennet war Élizéus. Hag hî a iéaz war hé arbenn hag en em striñkaz d'ann douar dira-z-hañ ,

16. Hag a lavaraz d'ézhañ : Chétu éz eûz é-touez da zervicherien hañter-kañt dén kré , péré a hell moñd da glask da vestr, gañd aoun n'en défé spéred ann Aotrou hé skrapet, hag hé daolet war eur ménez-bennâg, pé enn eunn draoñien-bennâg. Hag héñ a lavaraz d'ézhô : Na gasit két.

17. Hogen hî a hégaz anézhañ, kén na aotréaz d'ézhô ha kén na lavaraz : Kasit. Hag hî a gasaz hañter-kañt déñ, péré goudé béza hé glasket é-pâd trî dervez , n'her c'hefchoñt két.

18. Hag hî a zistrôaz da gavout Élizéus, péhini a choumé é Jériko ; hag héñ a lavaraz d'ezhô : Ha n'em bôamé két lavaret d'é-hoc'h : Na gasit két?

19. Tûd kéar a lavaraz ivé da Élizéus : Chétu béza ô choum er géarmañ a zô eûz ar ré wella, ével ma wélez da-unan, Aotrou ; hôgen ann douréier a zô gwall fall , hag ann douar distu.

20. Hag héñ a lavaraz : Digasit d'in eul léstr névez , ha likit c'hoalen ennhañ. Ha p'hô dôé hé zigaset ,

21. Ez éaz da feuñteun ann douréier, hag ô lakaad ar c'hoalen enn-hi, é lavaraz : Ével-henn é lavar ann Aotrou : Iac'héet em eûz ann douréier-zé , ha na vézô mui a varô enn-hô , nag a fraosdder.

22. Ann douréier-zé éta a zeûaz da véza iac'huz hag a zô c'hoaz bréma , hervez ar gér a lavaraz Élizéus.

23. Hag héñ a biñaz ac'hanô da Vétel ; ha pa biñé dré ann heñt , bugalé vihan péré a oa deûet er-méaz eûz a géar, a réa goab anézhañ, ô lavarout : Piñ , moal ; piñ , moal.

24. Hag héñ a zellaz , hag hô gwélaz, hag a villigaz anézhô é hanô ann Aotrou : ha daou ours a zeûaz er-méaz eûz a eur c'hoat, hag a ziskolpaz daou ha daou-ugeñt eûz ar vugalé-zé.

25. Hôgen héñ a iéaz ac'hanô war vénez Karmel, hag a zistrôaz ac'hanô da Zamari.

—

III. PENNAD.

Élizéus a laka dour da rédeg hép glaô.

1. Hôgen Joram, mâb Ac'hab, a rénaz war Israel é Samari enn triouec'hved bloaz eûz a Jozafat , roué Juda ; hag héñ a rénaz daouzék vloaz.

2. Ober a réaz ann drouk dirâg ann Aotrou , hôgen n'*her gréaz* két ével hé dâd hag hé vamm : râg héñ a lamaz skeûdennou Baal , a oa bét gréat gañd hé dâd.

3. Koulskoudé en em rôaz da béc'héjou Jéroboam, mâb Nabot, péhini a lékéaz Israel da béc'hi ; ha n'en em dennaz két diout-hô.

4. Hôgen Mésa, roué Moab, a vagé kalz déñved ; hag héñ a baéé da roué Israel kañt mil oan, ha kañt mil tourz, gañd hô chréoñ.

5. Hôgen pa oé marô Ac'hab, é torraz ar gévrédigez en dôa gréat gañt roué Israel.

6. Râk-sé ar roué Joram a iéaz enn deiz-zé er-méaz eûz a Zamari , hag a nivéraz Israel holl.

7. Hag héñ a gasaz étrézé Jozafat, roué Juda , ô lavarout : Roué Moab a zô en em dennet diouz-in , deûz gan éñ da vrézélékaad out-hañ. Ha Jozafat a lavaraz : Piña a rinn ; ar péz a zô d'in, a zô d'id ; va fobl a zô da bobl, ha va c'hézek a zô da gézek.

8. Hag héñ a lavaraz : Dré bé heñt é piñimp-ni ? Ha Joram a lavaraz : Dré zistrô ann Idumé.

9. Roué Israel ha roué Juda , ha roué Édom a iéaz éta , hag a drôidellaz dré ann heñt a-héd seiz dervez ; ha né oa két a zour évid ann armé , nag évid al loéned a oa war hé heûl.

10. Ha roué Israel a lavaraz : Gwâ, gwâ ! Ann Aotrou en deûz hor strollet tri roué kévret évid hol lakaad étré daouarn Moab.

11. Ha Jozafat a lavaraz : Ha béz' éz eûz amañ eur profed d'ann Aotrou, évit ma pédimp ann Aotrou dré-z-hañ? Hag unan eûz a zervicherien roué Israel a respouñtaz : Éma amañ Élizéus , mâb Safat , péhini a skulé dour war zaouarn Élias.

12. Ha Jozafat a lavaraz : Éma gér ann Aotrou enn-hañ. Ha roué Israel, ha Jozafat , roué Juda, ha roué Edom a ziskennaz d'hé gavout.

13. Hôgen Éliséus a lavaraz da roué Israel : Pétrâ a zô étré mé ha té ? Kéa da gavout proféded da dâd ha da vamm. Ha roué Israel a lavaraz d'ézhañ : Pérâg en deûs-héñ ann Aotrou strollet ann trî roué-mañ, évid hô lakaad étré daouarn Moab ?

14. Hag Élizéus a lavaraz d'ézhañ : *Ével ma* eo béô Aotrou ann arméou , dirâk péhini é savann , ma na zoujfenn két Jozafat, roué Juda, n'am bijé két sellet ouz-id , ha n'am bijé két da wélet.

15. Hôgen bréma digasit d'in eunn télenner. Ha pa gané ann télenner, é teûaz dourn ann Aotrou war Élizéus , hag héñ a lavaraz :

16. Ével-henn é lavar ann Aotrou : Grît kalz poullou é aoz ar froud-zé.

17. Râg ével-henn é lavar ann Aotrou : Na wélot nag avel na glaô ; hag ann aoz-zé en em leûniô a zour ; hag éc'h évot c'houi , hag hô tûd, hag hô loéned.

18. Ha kémeñt-sé a zô nébeût dirâg ann Aotrou : ouc'h-penn-zé é lakai Moab étré hô taouarn.

19. C'houi a ziskarô kémeñt kéar gré , ha kémeñt kéar dilennet ; c'houi a drouc'hô kémeñt gwézen frouézek ; c'houi a stañkô ann holl feuñteûniou dour ; c'houi a c'hôlôi gañt mein ann holl barkou mâd.

20. Hag añtrônôz diouc'h ar miñtin ; er préd ma kennigeur ar sakriñz, chétu é teûaz ann douréier a-héd heñt Édom , hag ann douar a oé leûn a zour.

21. Pa glevaz ar Voabited pénaoz é oa piñet ar rouéed-zé évit stourmi out-hô , é tastumchoñt ar ré holl a zougé armou , hag ouc'h-penn , hag é choumchoñt war hô harzou.

22. Hag hî a zavaz diouc'h ar miñtin , ha pa biñé ann héol a-ziouc'h d'ann douréier ; hag ar Voabited a wélaz dira-z-hô ann douréier rûz ével goad ;

23. Hag hî a lavaraz : Goad ar c'hlézé eo : ar rouéed a zô en em gannet ann eil ouc'h égilé, hag en em lazet hô deûz : bréma , Moab , kerz d'ar preiz.

24. Hag hî a gerzaz étrézé kamp Israel : hôgen Israel a zavaz , hag a skôaz war ar Voabited, péré a déc'haz dira-z-hô. Ar ré a ioa tréac'h a zeûaz éta hag a zispennaz ar Voabited.

25. Hag hî a ziskaraz hô c'heriou ; hag ô kémérout péb a véan , é leûnchoñt ar parkou ar ré wella : hag é stañkchoñt ann holl feuñteûniou dour. Hag é trouc'hchoñt ann holl wéz frouézek ; enn hévélep doaré na choumaz néméd ar môgeriou prî : hag ar géar a oé kelc'hiet gañd ar vatalmérien , hag eul lôd brâz anézhi a oé diskaret.

26. Pa wélaz roué Moab pénaoz é oa tréc'het gañd ann énébourien , é kéméraz gañt-hañ seiz kañt dén a zougé klézé , évid en em deûrel war roué Édom ; ha na helchoñt két.

27. Neûzé é kéméraz hé vâb keñtaganet, a dlié réna war hé lerc'h, hag é kennigaz anézhañ é sakrifiz-losk war ar vûr : hag é c'hoarvézaz eunn argarzidigez vrâz enn Israel; ha râktâl en em denchoñt ac'hanô, hag é tistrôjoñt d'hô brô.

—

IV. PENNAD.

Élizéus a gresk éôl eunn iñtañvez baour.

1. Neûzé unan eûz a c'hragez ar broféded a c'harmaz oud Élizéus, ô lavarout : Va ozac'h, da zervicher, a zô marô, ha té a oar pénaoz da zervicher a zoujé ann Aotrou : ha chétu hé grédour a zeû évid kémérout va mipien da sklaved d'ézhañ.

2. Hag Élizéus a lavaraz d'ézhi : Pétrâ a fell d'id é rajenn évid-oud ? Lavar d'in, pétrâ éc'h eûs-té enn da dî ? Hag hî a lavaraz : Mé, da vatez, n'em eûz nétrâ em zî, néméd eunn nébeûd éôl, gañt péhini en em frotann.

3. Hag héñ a lavaraz d'ézhi : Kéa, goulenn é-prést digañd da holl amézeien kalz listri goullô.

4. Ha kéa enn da dî, ha serr da zôr war-n-oud ha war da vipien : ha skûl neûzé enn holl listri-zé ; ha pa véziñt leûn, tenn-*hô*.

5. Ar c'hrég éta a iéaz, hag a zerraz ann ôr war-n-ézhi ha war hé mipien : ar ré-mañ a zigasé d'ézhi al listri, hag hî a skulé enn-hô.

6. Ha pa oé leûniet al listri, é lavaraz-hî d'hé mâb : Digas c'hoaz eul léstr d'in. Hag héñ a lavaraz : N'em eûz mui. Hag ann éôl a zac'haz.

7. Hôgen hî a zeûaz, hag a zanévellaz kémeñt-sé d'ann dén Doué. Hag héñ a lavaraz d'ézhi : Gwerz ann éôl, ha distol d'as krédour; ha té, ha da vipien bévit diwar *ar péz a choum* enn dilerc'h.

8. Hôgen eunn deiz Élizéus a dréméné dré Zunam : hag énô éz oa eur c'hrég pinvidik-brâz péhini a zalc'haz anézhañ évid dibri bara : hag ô véza ma tréméné aliez dré énô, é tistrôé étrézég enn-hi évid dibri bara.

9. Hag hî a lavaraz d'hé ozac'h : Mé a wél pénaoz ann dén-zé péhini a drémen aliez é-biou d'é-omp, a zô eunn dén Doué ha sañtel.

10. Gréomb éta d'ézhañ eur gampr vihan, ha lékéomb enn-hi évit-hañ eur gwélé, hag eunn daol, hag eur gador, hag eur c'hañtoler, évit ma choumô énô, pa zeûi d'hôr gwélout.

11. Eunn deiz éta ô véza deûet dî, éz éaz er gampr-zé, hag é tiskuizaz énô.

12. Hag héñ a lavaraz da C'hiézi, hé baotr : Galv ar Zunamitez-zé. Hag hé-mañ ô véza hé galvet, hag hî ô véza deûet dira-z-hañ,

13. É lavaraz Élizéus d'hé baotr : Lavar d'ézhi : Chétu éc'h eûz bét kalz a azaouez évid-omp é pép trâ ; pétrâ a fell d'id é rajenn évid-oud ? Ha béz' éc'h eûs-té eur géfridi-bennâg ? Ha felloud a ra d'id é komzfenn oud ar roué, pé out priñs ann armé ? Hag hî a lavaraz : É-kreiz va zûd é choumann.

14. Hag Élizéus a lavaraz : Pétrâ éta a fell d'ézhi é rajenn évit-hi ? Ha Giézi a lavaraz : Na glask két *pétrâ* : né deûz két a vâb, hag hé ozac'h a zô kôz.

15. Hag héñ a c'hourc'hémennaz da C'hiézi hé gervel-hî : hag hî ô véza deûet, en em zalc'haz é-tâl ann ôr.

16. Hag Élizéus a lavaraz d'ézhi : A-benn bloaz, er préd-mañ, hag enn hévéleb heûr-mañ, mar d-oud c'hoaz béô, ez pézô eur mâb enn da gôv. Hag hî a lavaraz : Nann, mé az péd, va aotrou, dén Doué, na lavar két a c'hévier d'as vatez.

17. Hag ar c'hrég-zé a eñgéheñtaz, hag a c'hanaz eur mâb, er préd hag enn hévéleb heûr m'en dôa lavaret Élizéus.

18. Hôgen ar bugel a greskaz. Hag ô véza éat eunn deiz da gavout hé dâd a oa gañd ar véderien,

19. É lavaraz d'hé dâd : Poan benn em eûz, poan benn em eûz. Hag ann tâd a lavaraz da eur paotr : Kémer-héñ, ha doug-héñ d'hé vamm.

20. Hag hé-mañ a géméraz ar bugel, hag hé zougaz d'hé vamm ; hag hî hé lékéaz war hé barlen bété krésteiz, hag héñ a varvaz.

21. Hag hî a biñaz, hag a lékéaz anézhañ war wélé ann dén Doué ; hag ô véza serret ann ôr, éz éaz er-méaz,

22. Hag é c'halvaz hé ozac'h, hag é lavaraz d'ézhañ : Kâs gan-éñ, mé az péd, unan eûz ar baotred, hag eunn azénez, évit ma rédinn bétég ann dén Doué, ha ma tistrôinn.

23. Hag héñ a lavaraz d'ézhi : Pérâg éz éez-té d'hé gavout ? Né kéd hiriô ar c'heñta eûz ar miz, nag ar Sabbat. Hag hî a lavaraz : Moñd a rinn.

24. Hag hî a zibraz ann azénez, hag a lavaraz d'ar paotr : Kâs ac'hanoun, ha va c'hâs buan, ha na ra kéd a zalé d'in enn beñt : grâ ar péz a c'hourc'hémennann d'id.

25. En em lakaad a réaz éta enn beñt, hag é teûaz da gavout ann dén Doué war vénez Karmel. Pa hé gwélaz ann dén Doué dira-z-hañ, é lavaraz da C'hiézi hé baotr : Chétu ar Zunamitez-zé.

26. Kéa éta war hé arbenn ha lavar d'ézhi : Ha mâd éma ann doaré-ganéz, ha gañd da ozac'h, ha gañd da vâb ? Hag hî a lavaraz : Mâd.

27. Ha pa oé deûet-hî da gavout ann déñ Doué war ar ménez, en em skriñkaz d'hé dreid ; ha Giézi a dôstaaz évid hé zenna alesé. Hôgen ann dén Doué a lavaraz : Lez-hi ; râg hé éné a zô gwall c'hlac'haret, hag ann Aotrou en deûz hé guzet ouz-in, ha n'en deûz két hé rôet da anaout d'in.

28. Hag hî a lavaraz d'ézhañ : Ha goulennet em eûz-mé eûr mâb digañt va aotrou ? Ha n'em eûz-mé két lavaret d'id : Na douell két ac'hanoun ?

29. Neûzé héñ a lavaraz de C'hiézi : Gouriz da zargreiz, ha kémer va bâz enn da zourn, ha kéa. Mar kavez eur ré enn héñt, na zalud két anézhañ : ha mar salud eur ré ac'hanod, na zalud két anézhañ ; hag é likî va bâz war benn ar bugel.

30. Hôgen mamm ar bugel a lavaraz *da Élizéus : Ével ma* eo béô ann Aotrou, ha *ma* eo béô da éné, n'az kuitainn két. Hag héñ a zavaz hag a iéaz war hé lerc'h-hi.

31. Hôgen Giézi a oa éat enn hô raok, hag en dôa lékéat ar vâz war benn ar bugel ; ha na zeûaz d'ézhañ nag al lavar, nag ar skiañt. Hag héñ a iéaz war arbenn d'hé *vestr*, hag a zanévellaz d'ézhañ, ô lavarout : Né két distrôet ar bugel a varô da véô. (T).

32. Ha pa zeûaz Élizéus enn tî, chétu ar bugel marô a oa gourvézet war hé wélé-héñ.

33. Ha pa oé éat er *gampr*, é serraz ann ôr war-n-ézhañ. ha war ar bugel, hag é pédaz ann Aotrou.

34. Hag héñ a biñaz, hag a c'hourvézaz war ar bugel : hag é lékéaz hé c'hénou war hé c'hénou, hag hé zaoulagad war hé zaoulagad, hag hé zaouarn war hé zaouarn : hag héñ en em astennaz war-n-ézhañ, ha kîg ar bugel a oé tommet.

35. Hag héñ a zistrôaz, hag a valéaz enn tî tû-mañ ha tû-hoñt : hag é piñaz, hag é c'hourvézaz war-n-ézhañ : hag ar bugel a zic'hénaouaz seiz gwéach, hag a zigoraz hé zaoulagad.

36. Hag Élizéus a c'halvaz Giézi hag a lavaraz d'ézhañ : Galv ar zunamitez-zé. Hag hî ô véza bét galvet, a zeûaz d'hé gavout. Hag Élizéus a lavaraz d'ézhi : Kémer da vâb.

37. Hag hî a zeûaz, hag en em striñkaz d'hé dreid, hag a azeûlaz hé dremm d'ann douar : hag hî a géméraz hé mâb hag a iéaz-kuît.

38. Hag Élizéus a zistrôaz da C'halgala. Hôgen naounégez a oa er vrô, ha mipien ar broféded a choumé gañt-hañ ; hag heñ a lavaraz da unan eûz hé baotred : Kémer eur pôd brâz, ha laka boéd da boaza évit mipien ar broféded.

39. Hag unan a iéaz er-méaz évit dastumi louzou er parkéier : hag héñ a gavaz ével eur winien c'houéz, a béhini é tastumaz gwéz-irvin leiz hé vañtel : hag ô véza distrôet, hô draḷaz é pôd ar boéd ; râk na wié két pétrâ é oa.

40. Neûzé é rôjoñt da zibri d'ar genvreûdeûr : ha p'hô dôé tañvéet ar rémañ eûz ar boéd, é c'harmchoñt, ô lavarout : Dén Doué, éma ar marô er pôd-zé ; ha na helchoñt két dibri.

41. Hag héñ a lavaraz : Digasit

bleûd. Ha p'hô dôé hé zigaset d'ézhañ, hel lékéaz er pôd, hag é lavaraz : Rôit bréma da zibri d'ann holl dûd ; ha na oé mui nétrâ a c'houérô er pôd.

42. Hôgen eunn dén a zeûaz eûz a Vaalsalisa péhini a zigasé d'ann dén Doué baraou ar c'heñta-frouez, ugeñt bara heiz, hag éd névez enn hé visac'h. Hag Élizéus a lavaraz : Rô d'ar bobl, évit ma tebrô.

43. Hag hé vével a lavaraz d'ézhañ : Pétrâ eo kémeñt-sé, évit ma hé rôjenn da gañt dén ? Hag Élizéus a lavaraz adarré : Rô d'ar bobl, évit ma tebrô : râg ével-henn a lavar ann Aotrou : Dibri a raiñt, hag é vézô enn hô dilerc'h.

44. Lakaad a réaz éta kémeñt-sé dira-z-hô : hi a zebraz, hag é oé enn hô dilerc'h, hervez gér ann Aotrou.

—

V. PENNAD.

Élizéus a rô ar iéc'hed da Naaman a oa klañv gañd al lovreñtez.

1. Naaman, priñs armé roué Siria, a oa eunn dén galloudék hag énoret-brâz é-kéñver hé aotrou : râk dré-z-hañ en dôa ann Aotrou savétéet ar Siria : eunn dén kré ha pinvidik é oa, hôgen lovr *é oa*.

2. Hôgen laéroun a oa éat er-méaz eûz a Ziria, hag hô dôa digaset gañt-hô da sklavez eûz a vrô Israel eur plac'hik-vihan, péhini a zeûaz da vatez da c'hrég Naaman.

3. Hag hou-mañ a lavaraz d'hé mestrez : A-ioul é vijé éat va aotrou da gavout ar profed a zô é Samari : hép-mâr en divijé hé iac'héet eûz a lovreñtez en deûz.

4. Naaman éta a iéaz da gavout hé aotrou, hag a zanévellaz d'ézhañ, ô lavarout : Evel-henn hag ével-henn é deûz lavaret eur plac'h eûz a vrô Israel.

5. Ha roué Siria a lavaraz d'ézhañ : Kéa, ha mé a gasô lizer da roué Israel. Hag héñ en em lékéaz enn heñt, hag a gasaz gañt-hañ dék talañt arc'hañt ha c'houec'h mil skoéd aour, ha dék saé névez.

6. Hag héñ a rôaz al lizer da roué Israel, war béhini é oa ar geriou-mañ : Pa vézô rôet al lizer-mañ d'id, gwéz pénaoz em eûz kaset d'id Naaman, va zervicher, évit ma iac'hii anézhañ eûz hé lovreñtez.

7. P'en dôé lennet roué Israel al lizer, é rogaz hé ziład ; hag é lavaraz : Ha Doué ounn-mé, évit ma helfenn lémel ha rei ar vuez, pa zigas hen-nez d'in eunn dén évit ma hé iac'hainn eûz hé lovreñtez ? Likid évez, ha gwélit ma na glask két eunn darvoud em énep.

8. Pa glevaz Élizéus, ann dén Doué, pénaoz roué Israel en dôa roget hé ziład, é kasaz étrézég enn-hañ, évit lavarout d'ézhañ : Pérâg éc'h eûs-té roget da ziład ? Deûet d'am c'havout, ha gwézet pénaoz éz eûz eur profed enn Israel.

9. Naaman éta a zeûaz gañd hé gézek hag hé girri, hag a choumaz tâl dôr ti Élizéus.

10. Hag Élizéus a gasaz d'ézhañ eur c'hannad, hag a lavaraz : Kéa, hag en em walc'h seiz gwéach er Jourdan, ha da gîg a zeûi da véza iac'h, ha té da véza glân.

11. Naaman ô véza savet droug enn-hañ a iéa-kuit, ô lavarout : Mé a grédé é teûjé er-méaz d'am c'havout, en em zalc'hché enn hé zâ ô c'hervel hanô ann Aotrou, hé Zoué, é lakajé hé zourn war léac'h va lovreñtez, hag é iac'hajé ac'hanoun.

12. Ha né két gwélloc'h ann Abana hag ar Farfar, steriou Damas, égéd holl zourćier Israel, évit ma en em walc'hinn enn-hô, ha ma vézinn glanet ? Pa oé éta trôet hé gein gañt-hañ, ha p'az éa-kuit, drouk brâz enn-hañ,

13. Hé zervicherien a dôstaaz outhañ, hag a lavaraz d'ézhañ : Va zâd, ha pa en défé ar profed lavaret d'id eunn dra ziez, évit-gwîr é vijé bét réd d'id hé ôber : Pégément gwelloc'h pa lavar bréma d'id : En em walc'h, hag é vézi glanet ?

14. Diskenni a réaz, hag en em walc'haz seiz gwéach er Jourdan hervez lavar ann dén Doué, hag hé gîg a zistrôaz ével kig eur bugel bihan, hag héñ a oé glanet.

15. Hag ô véza distrôet étrézég ann dén Doué gañd hé holl heûl, é teûaz, é savaz dira-z-hañ, hag é lavaraz : Gouzoud a rann évit-gwîr pénaoz n'eûz Doué all é-béd enn holl zouar néméd hini Israel. Kémer éta, mé az péd, ar péz a rô d'id da zervicher.

16. Hag héñ a lavaraz : *Ével ma* eo béô ann Aotrou, dirâk péhini ounn savet, na gémérinn két. Ha pétrâ-benâg ma fellé d'ézhañ hé rédia, na aotréaz két.

17. Ha Naaman a lavaraz : Ével ma kiri ; hôgen va lez, mé az péd, mé da zervicher da gâs gan-éñ daou zamm mûl a zouar : râk da zervicher na gennigô mui na sakrifiz na viktim da zouéed a-ziavéaz, néméd d'ann Aotrou.

18. É kémeñt-mañ hép-kén é pédi ann Aotrou évid da zervicher, p'az ai va aotrou é temp! Remmon, évid azeûli, oc'h en em harpa war va dourn, ma azeûlann é templ Remmon, pa azeûlô héñ enn hévélep léac'h, ma tistolô ann Aotrou kémeñt-sé d'in, mé da zervicher.

19. Hag Élizéus a lavaraz d'ézhañ : Kéa é péoc'h. Hag héñ a iéaz-kuit goudé eunn nébeûd heñt.

20. Hôgen Giézi, paotr ann dén Doué, a lavaraz : Va mestr en deûz espernet ann Naaman-zé eûz a Ziria, pa né két fellet d'ézhañ digémérout ar péz en dôa digaset. *Ével ma* eo béô ann Aotrou, é rédinn war hé lerc'h, hag é tigémérinn eunn dra digañt-hañ.

21. Giézi a iéaz éta war-lerc'h Naaman : ha pa her gwélaz hé-mañ ô tirédek étrézég enn-hañ, é lammaz eûz hé garr évid moñt war hé arbenn, hag é lavaraz : Hag ervâd éz â pép-trâ ?

22. Hag héñ a lavaraz : Ervâd *éz â*. Va mestr en deûz va c'haset étrézég enn-od évit lavarout : Daou zén-iaouañk, eûz a vipien ar broféded a zô deûet râk-tâl eûz a vénez Éfraim d'am c'havout : rô évit-hô eunn talañt arc'hañt, ha diou zaé névez.

23. Ha Naaman a lavaraz : Gwelloc'h eo d'id digémérout daou dalañt. Hag héñ a réaz d'ézhañ hô c'hémérout ; hag é liammaz ann daou dalañt arc'hañt é daou zac'h, hag ann diou zaé, hag hô lékéaz war zaou eûz hé baotred, péré hô dougaz dirâg Giézi.

24. Ha pa oé deûet ar pardaez, hô c'héméraz-héñ eûz a zaouarn ar rémañ, hag hô lékéaz enn hé dî ; hag héñ a gasaz-kuit ann dûd-zé, péré a zistrôaz.

25. Hôgen héñ a iéaz ébarz hag a zavaz dirâg hé vestr. Hag Élizéus a lavaraz *d'ézhañ* : A béléac'h é teûez, Giézi ? Hag héñ a lavaraz : É nép léac'h n'eo bét éat da zervicher.

26. Hag Élizéus a lavaraz : Ha né oa két va c'haloun énô, pa eo distrôet ann dén-zé eûz hé garr évit moñt war da arbenn ? Bréma éta éc'h eûz digéméret arc'hañt, éc'h eûz digéméret saéou évit préna gwéz-olived, ha gwiniennou, ha déñved, hag éjenned, ha mévellou, ha mitisien.

27. Hôgen lovreñtez Naaman en em stagô ouz-id, hag oud da wenn davikenn. Ha Giézi a bellaaz diout-hañ *gwenn* ével ann erc'h gañd al lovreñtez.

—

VI. PENNAD.

Grounet eo Samari. Naounégez direiz.

1. Hôgen mipien ar broféded a lavaraz da Élizéus : Chétu al léac'h é péhini é choumomp dira-z-oud, a zô ré eñk évid-omp.

2. Déomp bétég ar Jourdan, ha kéméromp péb a dreûst er c'hoat évit ma savimb énô eul léac'h évit choum. Hag héñ a lavaraz : It.

3. Hag unan anézhô a lavaraz : Deûz éta ivé gan-é-omp. Hag héñ a lavaraz : Moñd a rinn.

4. Hag héñ a iéaz gañt-hô. Ha pa oeñt deûet étrézég ar Jourdan, é trouc'hchoñt koat.

5. Hôgen c'hoarvézoud a réaz pénaoz pa édô unan anézhô ô trouc'ha eunn treûst, é kouézaz houarn hé vouc'hal enn dour ; hag hé-mañ a c'harmaz hag a lavaraz : Allas, allas, allas, va mestr, é prést é oa bét rôet d'in.

6. Hag ann dén Doué a lavaraz : Péléac'h eo kouézet ? Hag héñ a ziskouézaz al léac'h. Hag Élizéus a drouc'haz eunn tamm koat, hag hé daolaz énô ; hag ann houarn a zeûaz warneûn.

7. Hag héñ a lavaraz : Kémer. Hag hé-mañ a astennaz hé zourn, hag hé c'héméraz.

8. Hôgen roué Siria a vrézélékéé oud Israel ; hag héñ a zalc'haz kuzul gañd hé zervicherien, ô lavarout : El léac'h-ma-léac'h é likiimp spiou.

9. Ann dén Doué a gasaz éta étrézé roué Israel, ô lavarout : Laka évez na dréméni dré al léac'h-ma-léac'h ; râg ar Siried a zô énô é spi.

10. Roué Israel a gasaz éta d'al léac'h en dôa lavaret d'ézhañ ann dén Doué, hag a géméraz anézhañ ; hag héñ en em ziwallaz énô ouc'h-penn eur wéach hag ouc'h-penn diou wéach.

11. Kaloun roué Siria a oé trubulet gañt kemeñt-sé : hag ô véza galvet hé zervicherien, é lavaraz d'ézhô : Pérâk n'hoc'h eûs-hu két rôet da anaout d'in piou a werz ac'hanoun é-kéñver roué Israel ?

12. Hag unan eûz hé zervicherien a lavaraz : Dén é-béd, aotrou va roué ; hôgen Élizéus ar profed, péhini a zô enn Israel, eo a rô da anaout da roué Israel kemeñt gér a lévérez enn da gampr.

13. Hag héñ a lavaraz d'ézhô : It ha gwélit péléac'h éma-héñ, évit ma kasinn d'hé gerc'hout. Hag hi a zeûaz da lavarout d'ézhañ : Chétu *éma é* Dotan.

14. Kâs a réaz éta dî marc'héien ha kirri, hag eunn armé gré : hag ar rémañ ô véza deûet a-héd ann nôz, a gelc'hiaz kéar.

15. Paotr ann dén Doué ô véza savet da c'houlou-deiz, hag ô véza éat er-méaz, a wélaz ann armé war-drô da géar, hag ar varc'héien, hag ar c'hirri : hag héñ hé rôaz da anaout d'ézhañ, ô lavarout : Allas, allas, allas, va mestr, pétrâ a raimp-ni ?

16. Hag héñ a lavaraz : N'az péz két a aoun ; râk muioc'h a zô gan-é-omp égét gañt-hô.

17. Hag Élizéus ô véza pédet, a lavaraz : Aotrou, digor hé zaoulagad, évit ma wélô. Hag ann Aotrou a zigoraz daoulagad ar paotr, hag héñ a zellaz ; ha chétu *é wélaz* eur ménez leûn a gézek hag a girri tân war-drô da Élizéus.

18. Hôgen ann énébourien a ziskennaz étrézég enn-hañ ; hag Élizéus a bédaz ann Aotrou, ô lavarout : Skô, mé az péd, ar bobl-zé a zalleñtez. Hag ann Aotrou hô skôaz a zalleñtez hervez gér Élizéus.

19. Hag Élizéus a lavaraz d'ézhô : Né kéd amañ ann heñt nag ar géar : deûit war va lerc'h, ha mé a ziskouézô d'é-hoc'h ann dén a glaskit. Hag héñ hô c'hasaz da Zamari.

20. Ha pa oeñt éat ébars Samari, é lavaraz Élizéus : Aotrou, digor daoulagad ar ré-mañ, évit ma wéliñt. Hag ann Aotrou a zigoraz hô daoulagad, hag hî a wélaz pénaoz é oañt é-kreiz Samari.

21. Ha roué Israel a lavaraz da Élizéus, pa hô gwélaz : Ha na skôinn-mé két war-n-ézhô, va zâd ?

22. Hag héñ a lavaraz : Na skôi két ; râk n'éc'h eûz két hô c'héméret gañd ar c'hlézé ha gañd da warek, évit skei war-n-ézhô : hôgen laka bara ha dour dira-z-hô, évit ma tébriñt ha ma éviñt, ha m'az aiñt étrézég hô aotrou.

23. Lékéat é oé éta dira-z-hô kalz a voéd ; hag hî a zébraz hag a évaz ; hag héñ hô c'hasaz-kuit, hag éz éjoñt étrézég hô aotrou, ha na zistrôjoñt mui *ével* laéroun eûz ar Siria war zouar Israel.

24. Goudé-zé Bénadad, roué Siria, a strollaz hé holl armé, a biñaz hag a c'hrounnaz Samari.

25. Hag eunn naounégez vrâz a c'hoarvézaz é Samari : hag eñdra ma oa grounnet, é werzed penn eunn azen pévar-ugeñt péz arc'hañt, hag ar bévaré lôden eûz a eur c'hab kaoc'h koulm pemp péz arc'hañt.

26. Ha pa dréméné roué Israel a-héd ar vûr, eur c'hrég a c'harmaz out-hañ, ô lavarout : Savété ac'hanoun, aotrou, va roué.

27. Hag héñ a lavaraz : Ann Aotrou na zavété két ac'hanod : a béléac'h é helfenn-mé da zavétei ? Eûz al leûr, pé eûz ar waskel ? Hag ar roué a lavaraz *c'hoaz* d'ézhi : Pétrâ a fell d'id ? Hag hî a lavaraz :

28. Ar c'hrég-mañ é deûz lavaret d'in : Rô da vâb, évit ma tebrimp anézhañ hiriô, ha va mâb a zebrimp war-c'hoaz.

29. Poazet hon eûz éta va mâb, hag hon eûz hé zebret. Ha mé em eûz lavaret d'ézhi antrônôz : Rô da vâb, évit ma tebrimp anézhañ : hôgen hî é deûz kuzet hé mâb.

30. Pa glevaz ar roué kémeñt-sé, é rogaz hé zilad hag éz éaz a-héd ar vûr : hag ann holl bobl a wélaz ar zaé-reûn a zougé enn diabarz war hé groc'hen.

31. Hag ar roué a lavaraz : Ra rai Doué kémeñt-sé d'in hag ouc'h-penn, mar choum hiriô penn Élizéus war hé ziskoaz.

32. Hôgen Élizéus a oa azézet enn hé dî, ha tûd kôz a oa azézet gañt-hañ. Hag *ar roué* a gasaz eunn dén enn hé raok ; hag abarz ma oé deûet ar c'hannad-zé, *Élizéus* a lavaraz d'ar ré gôz ; Ha gouzoud a rit-hu pénaoz ar mâb-lazer-zé en deûz kaset évit trouc'ha va fenn d'in ? Gwélit éta, pa zeûi ar c'hannad, serrid ann ôr, ha mirid out-hañ na zeûi ébarz : râk chétu trouz treid hé aotrou a zeû war hé lerc'h.

33. Pa gomzé c'hoaz out hô, é oé gwélet ar c'hannad a zeûé étrézég ennhañ. Hag héñ a lavaraz : Chétu eo brâz ann droug a zeû d'é-omp digañd ann Aotrou : pétrâ a c'hédiinn-mé ouc'h-penn digañd ann Aotrou.

VII. PENNAD.

Founder brâz é Samari diouganet gañd Élizéus.

1. Neûzé Élizéus a lavaraz : Sélaouit gér ann Aotrou. Ével-henn é lavar ann Aotrou : D'ann heûr-mañ war-c'hoaz, eur boézellad vleûd a vézô évid eur sikl, ha daou voézellad heiz évid eur sikl, out porz Samari.

2. Unan eûz ar ré vrâz war zourn péhini éc'h harpé ar roué, a respouñtaz oud ann dén Doué hag a lavaraz : Ha pa rajé ann Aotrou paliou enn éñv, hag ar péz a lévérez a helfé béza ? Hag héñ a lavaraz : Gañd da zaoulagad é wéli, hôgen na zebri két eûz ann dra-zé.

3. Hôgen béz' éz oa pévar dén lovr é-tâl ar pors, péré a lavaraz ann eil d'égilé : Pérâg é choumomp-ni amañ kén na varvimp ?

4. Daoust pé éz aimp ébarz kéar, é varvimp gañd ann naoun ; daoust pé é choumimp amañ, é rañkimp ivé mervel. Deûid éta ha déomp da gamp ar Siried : ma espernoñt ac'hanomp, é vévimp ; ha ma fell d'ézhô hol laza, é varvimp na-mui-na-méaz.

5. Hag hî a zavaz é-trô ar pardaez évit moñt da gamp ar Siried. Ha pa oeñt deûet da benn kamp ar Siried, na gefchoñt dén énô.

6. Râg ann Aotrou en dôa lékéat da glevout é kamp ar Siried, trouz kirri ha kézek, hag eunn armé vrâz : hag hî a lavaraz ann eil d'égilé : Chétu roué Israel en deûz galvet enn hon énep rouéed ann Hétéed hag ann Éjiptianed, hag hî a zeû war-n-omp.

7. Sével a réjoñt éta, hag é tec'hchoñt é-kreiz ann dévalien, hag é lezchoñt war hô lerc'h er c'hamp hô zeltou, hag hô c'hézek, hag hô azéned ; hag hî a dec'haz gañd ar c'hoañt hépkén da zavétei hô buez.

8. Pa oé deûet éta ar ré lovr da benn ar c'hamp, éz éjoñt enn eunn telt, hag é tebrchoñt, hag éc'h évchoñt ; hag hî a géméraz ac'hanô archañt, hag aour, ha dilad, hag a iéazkuit, hag hô c'huzaz : hag hî a iéaz enn eunn telt all, hag a guzaz ivé ar péz hô dôa kéméret énô.

9. Neûzé é léverchoñt ann eil d'égilé : Na réomp két mâd ; râg ann deiz-mañ a zô eunn deiz a gélou mâd. Mar tavomp, ha ma na fell két d'éomp rei ar c'hélou abarz ar miñtin, é vézimp barnet a-wall ; deûit, déomp, ha rôomp-hi da anaout é léz ar roué.

10. Ha pa oeñt deûet da bors kéar, é tanévelchoñt d'ézhô, ô lavarout : Béd omp é kamp ar Siried, ha n'hon eûz kavet dén é-béd énô, hôgen hépkén kézek hag azéned staget ha telton displéget.

11. Ar borsierien éta a iéaz hag a zanévellaz é diabarz léz ar roué.

12. Ar roué a zavaz é-kreiz ann nôz hag a lavaraz d'hé zervicherien : Mé a lavar d'é-hoc'h pétrâ hô deûz gréat ar Siried d'é-omp. Gouzoud a réoñt pénaoz éma ann naounégez gan-é-omp, ha dré-zé iñt éat er-méaz eûz hô c'hamp, hag iñt en em guzet er parkéier, ô lavarout : Pa véziñt deûet erméaz eûz a géar, é kémérimp anézhô ez-béô, ha neûzé é hellimp moñd é kéar.

13. Hôgen unan eûz hé zervicherien a respouñtaz : Kéméromp ar pemp marc'h a zô choumet é kéar (rák n'eûz mui némét-hô eûz añ niver brâz a oa enn Israel, ar ré all ô véza bét deûet-da-get), ha kasomp-hi da spia.

14. Kéméroud a réjoñt éta daou varc'h, hag ar roué a gasaz da gamp ar Siried, ô lavarout : It ha gwélit.

15. Ar ré-mañ a iéaz éta war hô lerc'h bétég ar Jourdan ; ha chétu ann holl heñt a oa leûn a zilad hag a listri a oa bét taolet gañd ar Siried enn hô reûstl ; hag ar c'hannaded a zistrôaz, hag a zanévellaz d'ar roué.

16. Hag ar bobl a iéaz er-méaz, hag a breizaz kamp ar Siried : hag eur boézellad vleûd a oé *rôet* évit eur sikl, ha daou voézellad heiz évid eur sikl, hervez gér ann Aotrou.

17. Hôgen ar roué en dôa lékéat oud ar pors ann dug-zé war zourn péhini éc'h harpé : flastret é oé gañd ann eñgroez enn ôr bors, hag é varvaz, hervez m'en dôa lavaret ann dén Doué, pa oa diskennet ar roué d'hé gavout.

18. Hag é c'hoarvézaz ével m'en dôa komzet ann dén Doué oud ar roué, ô lavarout : Daou voézellad heiz a vézô évid eur sikl, hag eur boézellad vleûd évid eur sikl, d'ann heûr-mañ war-c'hoaz out pors Samari.

19. Ha pa respouñtaz ann dug-zé d'ann dén Doué, ha pa lavaraz : Ha pa rajé ann Aotrou paliou enn éñv, hag ar péz a lévérez a helfe béza ? É lavaraz d'ézhañ : Gañd da zaoulagad é wéli, hôgen na zebri két eûz ann dra-zé.

20. C'hoarvézout a réaz éta gant-hañ ével ma oa bét diouganet ; flastret é oé gañd ar bobl enn ôr bors, hag é varvaz.

—

VIII. PENNAD.

Élizéus a ziougan marô Bénadad, roué Siria, ha rén Hazael.

1. Neûzé Élizéus a gomzaz oud ar c'hrég a béhini en dôa dazorc'het ar mâb, ô lavarout : Saô, ha kéa té ha da dî, ha kerz el léac'h ma helli choum : râg ann Aotrou en deûz galvet ann naounégez, hag hi a zeûi war ar vrô é-pâd seiz vloaz.

2. Hou-mañ a zavaz, hag a réaz ével m'en dôa lavaret ann dén Doué. Hag ô véza éat-kuit gañd hé zî, éz éaz da choum é brô ar Filistined é-pâd pell-amzer.

3. Hag a-benn ar seiz vloaz, é tistrôaz ar c'hrég eûz a vrô ar Filistined : hag hi a iéaz da gavoud ar roué diwar-benn hé zî, ha diwar-benn hé farkou.

4. Hôgen ar roué a oa ô komza out Giézi, paotr ann dén Doué, ô lavarout : Lavar d'in ann holl vurzudou en deûz gréat Élizéus.

5. Ha pa zanévellé d'ar roué é pé zoaré en dôa dazorc'het eunn dénmarô, ar c'hrég a béhini en dôa dazorc'het ar mâb, a zeûaz hag a c'harmaz oud ar roué diwar-benn hé zî, ha diwar-benn hé farkou. Ha Giézi a lavaraz : Aotrou va roué, chétu amañ ar c'hrég-zé, hag hé-mañ eo hé mâb, a zô bét dazorc'het gañd Élizéus.

6. Hag ar roué a réaz goulennou oud ar c'hrég : hag hi a zanévellaz d'ézhañ. Hag ar roué a rôaz d'ézhi eur spaz, ô lavarout : Distol d'ézhi kémeñd a zô d'ézhi, hag holl levé hé farkou, abaoé ma é deûz kuitéet ar vrô bété vréma.

7. Élizéus a zeûaz ivé da Zamas, ha Bénadad, roué Siria, a oa klañv. Ha danévellet é oé d'ézhañ, ô lavarout : Ann dén Doué a zô deûet amañ.

8. Hag ar roué a lavaraz da Hazael : Kémer gan-éz rôou, ha kéa war arbenn d'ann dén Doué ; ha goulenn kuzul digañd ann Aotrou dré-z-hañ, ô lavarout : Ha mé a hellô sével eûz ar c'hléñved-mañ ?

9. Hazael a iéaz éta war hé arbenn, ha gañt-hañ rôou, kémeñd a oa a vâd é Damas, samm daou-ugeñt kañval. Ha pa oé deûet dira-z-hañ, é lavaraz : Bénadad, roué Siria, da vâb en deûz va c'haset étrézég enn-oud, ô lavarout : Ha mé a hellô distrei iac'h eûz ar c'hléñved-man ?

10. Hag Élizéus a lavaraz d'ézhañ : Kéa, ha lavar d'ézhañ : Iac'haad a rî ; koulskoudé ann Aotrou en deûz diskouézet d'in pénaoz é varvô.

11. Hag héñ a choumaz enn hé zâ gañt-hañ, hag a oé ker strafilet ma her gwélet war hé zremm ; hag ann dén Doué a skulaz daérou.

12. Hag Azael a lavaraz d'ézhañ : Pérâg é wél va aotrou ? Hag héñ a lavaraz : O véza ma ouzoun ann droug a rî da vugalé Israel. Hô c'heriou kré a loski gañd ann tân, hag hô zûdiaouañk a lazi gañd ar c'hlézé, hag hô bugaligou a friki, hag ar c'hragez vragez a ziframmi.

13. Hag Hazael a lavaraz : Piou ounn-mé, mé, eur c'hi, da zervicher, évid ôber eunn dra ker brâz ? Hag Élizéus a lavaraz : Ann Aotrou en deûz diskouézet d'in pénaoz é vézi roué war ar Siria.

14. Hag hé-mañ a iéaz-kuit diouc'h Élizéus hag a iéaz étrézég hé aotrou, péhini a lavaraz d'ézhañ : Pétrâ en deûz lavaret d'id Élizéus ? Hag héñ a lavaraz : Lavaret en deûz d'in pénaoz é tistrôi d'ar iéc'hed.

15. Añtrônôz Hazael a géméraz eur ballen a c'hlépiaz gañd dour, hag a lédaz war hé zremm ; hag ar roué ô véza marô, Hazael a rénaz enn hé léac'h.

16. Ar pempved bloaz eûz a Joram, mâb Ac'hab, roué Israel, hag eûz a Jozafat, roué Juda, é rénaz Joram, mâb Jozafat, roué Juda.

17. Daou vloaz ha trégoñt en dôa pa zeûaz da réni ; hag eiz vloaz é rénaz é Jéruzalem.

18. Hag héñ a gerzaz é heñchou rouéed Israel, ével m'en dôa kerzet tî Ac'hab : râg hé c'hrég a oa merc'h da Ac'hab ; hag héñ a réaz ar péz a zô droug dirâg ann Aotrou.

19. Hôgen na fellaz két d'ann Aotrou kolla a-grenn Juda, enn abek da Zavid hé zervicher, hervez ar gér en dôa rôet d'ézhañ, pénaoz é rôjé d'ézhañ eur c'houlaouen, ha d'hé vugalé da vikenn.

20. Enn hé zeisiou en em dennaz Édom eûz a zindân dourn Juda, hag é lékéaz eur roué war-n-ézhañ hé-unan.

21. Hôgen Joram a zeûaz da Zeira, ha gañt-hañ hé holl girri ; hag héñ a zavaz diouc'h ann nôz, hag a skôaz war ann Iduméed péré hô dôa hé gelc'hiet, ha war briñsed hé girri ; hag ar bobl-zé a dec'haz enn hé deltou.

22. Édom éta en em dennaz eûz a zindân dourn Juda, *ével ma eo choumet* bétég-henn. Neûzé en em dennaz ivé Lobna enn hévéleb amzer.

23. Oberiou all Joram, ha kémeñd en deûz gréat, ha n'iñt két bét skrivet é levr ôberiou roueed Juda ?

24. Ha Joram a gouskaz gañd hé dadou, hag a oé bésiet gañt-hô é kéar David ; hag Oc'hozias, hé vâb, a rénaz enn hé léac'h.

25. Enn daouzékved bloaz eûz a Joram, mâb Ac'hab, roué Israel, é rénaz Oc'hozias, mâb Joram, roué Juda.

26. Daou vloaz war-n-ugeñt en dôa Oc'hozias pa zeûaz da réni ; hag eur bloaz é rénaz é Jéruzalem : hé vamm a oa hanvet Atalia, merc'h Anori, roué Israel.

27. Hag héñ a gerzaz é heñchou tî Ac'hab : hag héñ a réaz ar péz a zô droug dirâg ann Aotrou, ével tî Ac'hab ; rák mâp-kaer é oa da di Ac'hab.

28. Kerzoud a réaz ivé gañt Joram, mâb Ac'hab, évit brézélékaat oud Hazael, roué Siria, é Ramot-Galaad, hag ar Siried a c'hlazaz Joram.

29. Hag héñ a zistrôaz da Jezrahel évit béza iac'héet ; râg ar Siried hô dôa hé c'hlazet é Ramot pa vrézélékéé oud Hazael, roué Siria. Hag Ac'hozias, mâb Joram, roué Juda, a ziskennaz da wélout Joram, mâb Ac'hab, é Jezrahel, péhini a oa klañv énô.

IX. PENNAD.

Jéhu lékéat da roué war Israel. Jézabel debret gañd ar chas.

1. Hôgen Élizéus, ar profed, a c'halvaz unan eûz a vipien ar broféded, hag a lavaraz d'ézhañ : Laka eur gouriz war da zargreiz, ha kémer ar fiolennig éôl-mañ enn da zourn, ha kéa da Ramot-Galaad.

2. Ha pa vézi deûet énô, é wéli Jéhu, mâb Jozafat, mâb Namsi : ha pa vézi éat enn tî, é tenni anézhañ eûz a greiz hé vreûdeûr, hag hel likii da voñt enn eur gampr distrô.

3. Hag ô kémérout ar fiolennig éôl, é skuli war hé benn, hag é liviri : Ével-henn é lavar ann Aotrou : Da côliet em eûz da roué war Israel. Hag é tigori ann ôr, hag é tec'hi, ha na choumi két énô.

4. Paotr-iaouañk ar profed a iéaz éta da Ramot-Galaad :

5. Hag héñ a iéaz ébarz : hôgen priñsed ann armé a oa azézet, hag héñ a lavaraz : Eur gér em eûz da lavarout d'id, ô priñs. Ha Jéhu a lavaraz : Da bébini ac'hanomb holl? Hag héñ a lavaraz d'ézhañ : D'id, ô priñs.

6. Hag hé-mañ a zavaz hag a iéaz enn eur gampr ; hag ar *paotr-iaouañk* a skulaz ann éôl war hé benn, hag a lavaraz d'ézhañ : Ével-henn é lavar ann Aotrou, Doué Israel : Da côliet em eûz da roué war Israel, pobl ann Aotrou.

7. Dispenna a ri tî Ac'hab da aotrou ; ha mé a veñjô goad ar broféded, va zervicherien, ha goad holl zervicherien ann Aotrou, eûz a zourn Jézabel.

8. Gwasta a rinn holl dî Ac'hab ; hag é lazinn eûz a dî Ac'hab bétég al loéned ; bétég ann hini a zalc'hed klôz, hag ann distéra eûz a Israel.

9. Ha mé a lakai tî Ac'hab, ével tî Jéroboam, mâb Nabat, hag ével tî Baasa, mâb Ahia.

10. Ar châs a zebrô ivé Jézabel é park Jezrahel, ha na vézô dén évid hé bésia. Hag héñ a zigoraz ann ôr, hag a dec'haz-kuit.

11. Hôgen Jéhu a zistrôaz étrézé servicherien hé aotrou ; hag hî a lavaraz d'ézhañ : Hag ervâd éma péptrâ ? Da bétrâ eo deûet ann diskiañtzé d'az kavout ? Hag héñ a lavaraz d'ézhô : C'houi a anavez ann dén, hag ar péz en deûz lavaret d'in.

12. Hag hî a lavaraz d'ézhañ : É nép kiz ; hôgen keñtoc'h danével-héñ d'é-omp. Hag héñ a lavaraz d'ézhô : Ével-henn hag ével-henn en deûz komzet ouz-in, hag en deûz lavaret : Ével-henn é lavar ann Aotrou : Da éoliet em eûz da roué war Israel.

13. Hag hî a hastaz, ha pép-hini anézhô ô kéméroud hé zaé hé lékéaz dindân hé dreid é doaré eunn trôn ; hag hî a zonaz gañd ar c'horn-boud, hag a lavaraz : Jéhu eo hor roué.

14. Jéhu éta, mâb Jozafat, mâb Namsi, en em zavaz a-énep Joram ; hôgen Joram a stourmé out Ramot-Galaad, héñ hag Israel holl, a-énep Hazael, roué Siria ;

15. Hag héñ a oa distrôet évit en em iac'haat é Jezrahel, eûz ar gouliou a oa bét gréat d'ézhañ gañd ar Siried, pa stourmé oud Hazael, roué Siria. Ha Jéhu a lavaraz : Mar kavit mâd, n'az ai dén er-méaz eûz a géar, gañd aoun n'az ajé da gas kélou da Jezrahel.

16. Ha Jéhu a biñaz, hag a iéaz étrézé Jezrahel : hôgen Joram a oa klañv énô, hag Oc'hazias, roué Juda, a oa diskennet évit gwélout Joram.

17. Hôgen ann évésiad a ioa war dour Jezrahel, a wélaz Jéhu ô toñt gañd hé armé, hag héñ a lavaraz : Eunn armé a wélann. Ha Joram a lavaraz : Kémer eur c'harr, ha kâs-héñ étrézeg ann dûd-zé, ha ra vezô lavaret d'ézhô : Hag ervâd éz a pép-trâ ?

18. Ann hini a oa piñet war ar c'harr, a iéaz éta étrézé Jéhu, hag a lavaraz d'ézhañ : Ével-henn é lavar ar roué : Hag é péoc'h éma pép-trâ ? Ha Jéhu a lavaraz : Pétrâ a zô étré té hag ar péoc'h ? Trémen, ha kéa war va lerc'h. Ann évésiad hé rôaz da anaout, ô lavarout : Ar c'hannad a zô éat étrézég enn-hô, ha n'eo két distrôet.

19. Kâs a réaz Joram eunn eil garr, évit moñd étrézé Jéhu, hag évit lavarout d'ézhañ : Ével-henn é lavar ar roué : Hag ar péoc'h a zô ? Ha Jéhu a lavaraz : Pétrâ a zô étré té hag ar péoc'h ? Trémen, ha kéa war va lerc'h.

20. Hôgen ann évésiad hé rôaz da anaout, ô lavarout : Éad eo étrézég enn-hô, ha n'eo két distrôet. Hé gers a zô ével kers Jéhu, mâb Namsi ; râk buan é kerz.

21. Ha Joram a lavaraz : Sternit va c'harr. Hag hî a sternaz hé garr ; ha Joram, roué Israel, hag Oc'hozias, roué Juda, a iéaz pép-hini enn hé garr, étrézé Jéhu, hag a gavaz anézhañ é park Nabot, ar Jezrahélit.

22. Ha pa wélaz Joram Jéhu, é lavaraz d'ézhañ : Ha péoc'h a zô, Jéhu ? Hag héñ a lavaraz : Pébez péoc'h, eñdra ma pâd c'hoaz gadélésiou da vamm Jézabel, hag hé holl strôbinellou ?

23. Ha Joram a drôaz hé zourn, hag ô tec'hout é lavaraz da Oc'hozias : Trubardérez, Oc'hozias.

24. Hôgen Jéhu a steñaz hé wareg enn hé zourn, hag a skôaz gañt Joram étré hé ziskoaz. Ar zaez a dreûzaz hé galoun, ha râk-tâl é kouézaz *maró* enn hé garr.

25. Ha Jéhu a lavaraz da Vadaser, unan eûz hé ovisérien : Kémer-héñ, ha taol-héñ é park Nabot ar Jezraélit : râk koun em eûz pénaoz, pa édomb hon daou azézet enn eur c'harr ô voñt war-lerc'h Ac'hab hé dâd, ann Aotrou en deûz savet ar béac'h-mañ war-nézhañ, ô lavarout :

26. Enn abek da c'hoad Nabot, ha da c'head hé vipien, am eûz gwélet hiriô, émé ann Aotrou, é tistolinn d'id er park-mañ, émé ann Aotrou. Bréma éta kémer-héñ, ha taol-héñ er park, hervez gér ann Aotrou.

27. Pa wélaz Oc'hozias, roué Juda, kemeñt-sé, é tec'haz dré heñt tî ar garz ; ha Jéhu a iéaz war hé lerc'h, hag a lavaraz : Skôit ivé gañd hé-mañ enn hé garr ; hag hî a skôaz gañt-hañ é kréac'h Gaver, a zô war-harz Jéblaam : hag héñ a dec'haz étrézé Mageddo hag a varvaz énô.

28. Hag hé zervicherien ô véza hé lékéat war hé garr, a zougaz anézhañ da Jéruzalem ; hag hî a vésiaz anézhañ gañd hé dadou é kéar David.

29. Enn unnékved bloaz eûz a Joram, mâb Ac'hab, é rénaz Oc'hozias war Juda.

30. Ha Jéhu a zeûaz da Jezrahel : hôgen Jézabel ô véza klevet pénaoz é teûé, a livaz hé daoulagad gañt liou dû, a giñklaz hé fenn, hag a zellaz dré ar prénestr

31. Out Jéhu péhini a oa out pors kéar, hag é lavaraz : Hag ar péoc'h a hell béza eûz a Zambri, péhini en deûz lazet hé aotrou ?

32. Ha Jéhu a zavaz hé benn warzû ar prénestr hag a lavaraz : Piou eo houn-nez ? Ha daou pé dri spaz a stouaz out-hañ.

33. Hag héñ a lavaraz d'ézhô : Taolit-hi d'ann traouñ. Hag hî hé zaolaz ; hag ar vôger a oé glépiet gañd hé goad, ha treid ar c'hézek a vac'haz anézhi.

34. Ha pa oé deûet ébarz évid dibri hag éva, é lavaraz-héñ : It ha gwélit ar c'hrég villiget-zé, ha likit-hi er béz ; râk merc'h eur roué eo.

35. Ha p'az éjoñt évid hé bésia, na gefchoñt néméd ar c'hlôpenn, ann treid, ha bleñchou ann daouarn.

36. Hag hî a zistrôaz hag a zanévellaz kemeñt-sé d'ézhañ. Ha Jéhu a lavaraz : Gér ann Aotrou eo, pa en deûz komzet dré c'hénou Élias, ann Tesbit, hé zervicher, ô lavarout : É park Jezrahel é tebrô ar châs kîk Jézabel.

37. Ha kîk Jézabel a vézô é park Jezrahel ével ann teil war c'horré ann douar, enn hévélep doaré ma lavarô ann dréménidi : Hag houn-nez eo ar Jézabel-zé ?

—

X. PENNAD.

Jéhu a laka da laza mipien Ac'hab ha breûdeûr Oc'hozias.

1. Hôgen Ac'hab en dôa dék mâb ha tri-ugeñt é Samari : ha Jéhu a skrivaz lizéri, hag hô c'hasaz da Zamari, d'ar ré geñta eûz a géar, ha

d'ann hénaoured, ha da vagerien Ac'hab, ô lavarout.

2. Kerkeñt ha ma vézô deûet al lizéri-mañ d'é-hoc'h, c'houi péré hoc'h eûz mipien hoc'h aotrou, ha kirri, ha kézek, ha keriou kré, hag armou;

3. Dilennit ar gwella, hag ann hini a blijô d'é-hoc'h é-touez mipien hô mestr, ha likit-héñ war drôn hé dâd, ha stourmit évit ti hoc'h aotrou.

4. Hag hi a oé spouñtet-brâz, hag é léverchoñt: Chétu daou roué ha n'hô deûz két gellet harpa out-hañ; pénaoz é helfemp-ni énébi?

5. Mistri ann ti, ha pennou kéar, hag ann hénaoured, hag ar vagerien, a gasaz éta étrézé Jéhu, ô lavarout: Da zervicherien omp, kémeñd a c'hourc'hémenni a raimp, na lakaimp két a roué war-n-omp; grâ ar péz a giri.

6. Hôgen héñ a skrivaz lizéri all d'ézhô, ô lavarout: Mar d-émoc'h d'in, ha mar señtit ouz-in, kémérit pennou mipien hoc'h aotrou, ha deûit war-c'hoaz d'am c'havout d'ann heûrmañ é Jezrahel. Hôgen ann dék mâb ha tri-ugeñt ar roué a oa maget é tiez ar ré geñta eûz a géar.

7. Ha pa zeûaz al lizéri d'ézhô, é kémerchoñt ann dék mâb ha tri-ugeñt ar roué, hag é lazchoñt anézhô; hag ô véza lékéat hô fennou é késtou, é kazchoñt anézhô da Jéhu é Jezrahel.

8. Hôgen eur c'hannad a zeûaz, hag a zanévellaz, ô lavarout: Digaset hô deûz pennou mipien ar roué. Hag héñ a lavaraz: Likit-hô é daou vern é-tâl ar pors bétég ar miñtin.

9. Pa oé deûet ar miñtin, éz éaz er-méaz, hag ô choum enn hé zâ, é lavaraz d'ann holl bobl: Tûd gwirion oc'h; mar d-ounn en em zavet a-énep (T) va aotrou, ha ma em eûz hé lazet, piou en deûz lazet ar ré-mañ holl?

10. Sellid éta bréma pénaoz n'eûz kouézet gér é-béd eûz ann Aotrou d'ann douar, eûz a gémeñt en dôa lavaret ann Aotrou diwar-benn ti Ac'hab, ha pénaoz en deûz gréat ann Aotrou ar péz en dôa lavaret dré c'hénou Élias, hé zervicher.

11. Jéhu éta a lazaz kémeñd hini a oa choumet eûz a di Ac'hab é Jezrahel, hag hé holl briñsed, hag hé vignouned, hag hé véleien, kén na choumaz hini anézhô.

12. Hag héñ a zavaz, hag a zeûaz da Zamari: ha pa oé deûet war harz lôj ar veserien war ann heñt,

13. É kavaz breûdeûr Oc'hozias, roué Juda, hag é lavaraz d'ézhô: Piou oc'h-hu? Hag hi a lavaraz: Ni a zô breûdeûr Oc'hozias, hag é tiskennomp évit saludi mipien ar roué, ha mipien ar rouanez.

14. Ha Jéhu a lavaraz: kémérit-hô ez-béô. Ha pa hô dôé hô c'hémérot ez-béô, é lazchoñt anézhô er puñsdizour a oa é-harz al lôj, hag hi daougeñt dén, hép ma choumaz béô hini anézhô.

15. Ha pa oé éat-kuit ac'hanô, é kavaz Jonabab, mâb Rec'hab, a zeûé war hé arbenn; hag héñ a zaludaz anézhañ, hag a lavaraz d'ézhañ: Ha reiz eo da galoun em c'heñver-mé, evel ma eo va c'haloun enn da geñver-té? (M). Ha Jonadab a lavaraz: Bez' éz eo. Mar d-eo, émé-z-hañ, rô da zourn d'in. Hag héñ a rôaz hé zourn d'ézhañ. Ha Jéhu a lékéaz anézhañ da biña enn hé garr;

16. Hag a lavaraz d'ézhañ: Deûz gan-éñ, ha gwél va oaz é-kéñver ann Aotrou. Hag ô véza hé lékéat war hé garr,

17. É kasaz anézhañ da Zamari. Hag héñ a lékéaz laza ar ré holl eûz a di Ac'hab a oa choumet é Samari, bétég ann divéza, hervez ar gér en dôa lavaret ann Aotrou dré c'hénou Élias.

18. Jéhu éta a zastumaz ann holl bobl, hag a lavaraz d'ézhô: Ac'hab en deûz énoret Baal eunn nébeût, hôgen mé a énorô anézhañ muioc'h.

19. Galvit éta d'am c'havout holl brofeded Baal, hag hé holl zervicherien, hag hé holl véleien. Na choumet hini hép doñt, râg eur sakrifiz brâz a rinn da Vaal: piou-bennâg ha na zeûi két, a vézô kaset d'ar marô. Hôgen Jéhu a réa kémeñt-sé dré douellérez, évit kolla azeûlerien Baal.

20. Hag héñ a lavaraz: Lidit eur goél da Vaal.

21. Hag héñ a gasaz dré holl harzou Israel, évit gervel holl zervicherien Baal; ha na choumaz hini hép doñt. Hag hi a iéaz é templ Baal; ha ti Baal a oé leûn eûz ann eil penn d'égilé.

22. Hag héñ a lavaraz d'ar ré a viré ar gwiskamañchou: Digasit gwiskamañchou da holl zervicherien Baal. Hag hi a zigasaz gwiskamañchou d'ézhô.

23. Ha Jéhu ô véza éat ébarz templ Baal, gañt Jonadab, mâb Réc'hab, a lavaraz da azeûlerien Baal: Eñklaskit ha gwélit, ma na vé két gan-é-hoc'h unan-bennag eûz a zervicherien ann Aotrou, hôgen servicherien Baal hép-kén.

24. Moñd a réjoñt neuzé ébarz évit kenniga viktimou ha sakrifisou-losk. Hôgen Jéhu en dôa lékéat er-méaz pévar-ugeñt dén, da béré en dôa lavaret: Mar tec'h unan eûz ann dûd-zé a zigasinn étré hô taouarn, hô puez a vézô évid hé vuez.

25. Pa oé éta kenniget ar sakrifizlosk, Jéhu a rôaz ar gourc'hémennmañ d'hé vrézélidi ha d'hé ovisérien: Id ébarz ha lazit-hô, ha na dec'het hini anézhô; hag hi hô lazaz gañd ar c'hlézé; hag ar vrézélidi gañd ann ovisérien a daolaz anézhô er-méaz: hag hi a iéaz é kéar templ Baal,

26. Hag a dennaz eûz ann templ skeûden Baal, hag a zévaz anézhi.

27. Ha goudé m'hô dôé hé diskaret, é kaschoñt ivé da-gét ti Baal, hag é réjoñt kac'h-lec'hiou enn hé léac'h, bétég-henn.

28. Jéhu éta a gasaz-kuit Baal eûz a Israel.

29. Koulskoudé na zilézaz két péc'héjou Jéroboam, mâb Nabat, péhini en dôa lékéat Israel da béc'hi, ha na bellaaz két diouc'h al leûéou aour a oa é Bétel hag é Dan.

30. Hag ann Aotrou a lavaraz da Jéhu: O véza ma éc'h eûz gréat gañt préder ar péz a oa reiz hag a oa mâd dirâk va daoulagad, ha ma éc'h eûz gréat a-énep ti Ac'hab kémeñd em dôa em c'haloun; da vipien bétég ar béderved lignez a vézô azézet war drôn Israel.

31. Hôgen Jéhu na gerzaz két bépréd é lézen ann Aotrou, Doué Israel, a greiz hé galoun; ha na dec'haz két diouc'h péc'héjou Jéroboam, péhini en dôa lékéat Israel da béc'hi.

32. Enn deisiou-zé é teûaz ann Aotrou d'en em skuiza diwar-benn Israel; hag Hazael a dréc'haz anézhô é holl harzou Israel,

33. Adaleg ar Jourdan war-zû ar sâv-héol, é holl vrô C'halaad, hag é Gad, hag é Ruben, hag é Manasé, adaleg Aroer, a zô war froud Arnon, hag é Galaad, hag é Basan.

34. Oberiou all Jéhu, ha kémeñd en deûz gréat, hag hé nerz, ha n'iñt két bét skrivet é levr ôberiou rouéed Israel?

35. Ha Jéhu a gouskaz gañd hé dadou; hag hi a vésiaz anézhañ é Samari; ha Joac'haz, hé vâb, a rénaz enn hé léac'h.

36. Ann deisiou é-pâd péré é rénaz Jéhu war Israel é Samari, a oé eûz a eiz vloaz war-n-ugeñt.

XI. PENNAD.

Joas a zô lékéat war ann trôn.

1. Atalia, mamm Oc'hozias, ô wélout pénaoz é oa marô hé mâb, a zavaz hag a lazaz holl wenn ar roué.

2. Hôgen Josaba, merc'h ar roué Joram, c'hoar Oc'hozias, a géméraz Joas, mâb Oc'hozias, hag a laéraz anézhañ eûz a greiz mipien ar roué a lazed, ha *gañt-hañ* hé vagérez a oa enn hé gampr; hag hi hé guzaz diouc'h gwél Atalia, évit na vijé két lazet.

3. Hag héñ a oé kuzet gañt-hi é-pâd c'houec'h vloaz é ti ann Aotrou; hôgen Atalia a réné war ar vrô.

4. Koulskoudé er seizved bloaz, Joiada a gasaz; hag héñ ô kémérout kañténerien ha soudarded, hô lékéaz da zoñt étrézég enn-hañ é ti ann Aotrou, hag é réaz kévrédigez gañt-hô: hag ô véza hô lékéat da doui é ti ann Aotrou, é tiskouézaz d'ézhô mâb ar roué.

5. Hag é c'hourc'hémennaz d'ézhô,

ô lavarout : Chétu amañ ar péz a dleit da ôber.

6. R'az ai ann drédé lôden ac'hanoc'h é sizun, ra ziwallô tî ar roué. R'az ai eunn drédé lôden *all* out pors Sur : hag eunn drédé lôden *all* oud ar pors a zô adré tî ann direnneriens : hag é tiwallot tî Messa.

7. Hôgen diou lôden ac'hanoc'h, eûz ar ré a zeûi er-méaz eûz a zizun, diwalleñt tî ann Aotrou war-drô d'ar roué.

8. Ha c'houi en em zalc'hô war hé drô, gañd hoc'h armou enn hô tauarn ; ha mar d-a eur ré é klôz ann templ, ra vézô lazet : ha c'houi a vézô gañd ar roué p'az ai ébarz ha p'az ai ér-méaz.

9. Ar gañténerien a réaz kémeñd en dôa gourc'hémennet d'ézhô Joiada ar bélek brâz ; hag hî ô kémérout hô holl zûd, ar ré a zeûé é sizun, hag ar ré a zeûé er-méaz eûz a zizun, a zeûaz da gavout Joiada ar bélek brâz,

10. Péhini a rôaz d'ézhô gwafiou hag armou ar roué David, a oa é tî ann Aotrou.

11. Ha pép-hini a zavaz gañd hé armou enn hé zourn, adaleg ann tû déou eûz ann templ, bétég ann tû kleiz eûz ann aoter hag eûz ann tî, war-drô d'ar roué.

12. Hag héñ a gasaz dira-z-hô mâb ar roué, hag a lékéaz war-n-ézhañ ar gurunen, hag ann desténi : hag hî hel lékéaz da roué, hag a éôliaz anézhañ : hag ô stlaka gañd hô daouarn, é léverchoñt : Ra vévô ar roué.

13. Hôgen Atalia a glevaz trouz ar bobl a rédé ; hag ô véza éat é-kreiz ann eñgroez é templ ann Aotrou,

14. É wélaz ar roué azézet war ann trôn hervez ar c'hiz, hag ar ganerien hag ar gornerien enn hé gichen, hag holl bobl ar vrô el lévénez, hag ô seni gañd ar c'horn. Hag hî a rogaz hé dilad, hag a c'harmaz : Dispac'h, dispac'h.

15. Hôgen Joiada a c'hourc'hémennaz d'ar gañténerien a oa é penn ann armé, hag a lavaraz d'ézhô : Kasit-hi er-méaz eûz ann templ, ha piou-bennag az ai war hé lerc'h-hi, ra vézô lazet gañd ar c'hlézé. Râg ar bélek en dôa lavaret : Na vézet két lazet-hî é temp lann Aotrou.

16. Hag hî a lékéaz hô daouarn warn-ézhi, hag ô véza hé c'haset dré ners dré heñt ar c'hézek é-c'harz tî ar roué, hé lazchoñt énô.

17. Ha Joiada a réaz kévrédigez étré ann Aotrou, hag ar roué, hag ar bobl, évit ma vijé pobl ann Aotrou, hag étré ar roué hag ar bobl.

18. Hag holl bobl ar vrô a iéaz é templ Baal, a ziskaraz hé aoteriou, hag a dorraz hé skeûdennou ; laza a réjoñt ivé Matan, bélek Baal, dirâg ann aoter. Hag ar bélek brâz a lékéaz gwarded é tî ann Aotrou.

19. Hag héñ a géméraz ar gañténerien, ha soudarded ar Sérétied hag ar Félétied, hag holl bobl ar vrô ; hag hî a dennaz ar roué er méaz eûz a dî ann Aotrou ; hag é teûjoñt dré heñt dôr ann direnneriens é tî ar roué ; hag héñ a azézaz war drôu ar rouéed.

20. Hag holl bobl ar vrô en em laouénéaz, ha kéar a oé é péoc'h ; hôgen Atalia a oé lazet é tî ar roué.

21. Ha Joas en dôa seiz vloaz, pa zeûaz da réni.

—

XII. PENNAD.

Joas a laka aoza ann templ. Marô Joas.

1. Er seizved bloaz Jéhu, é rénaz Joas, hag héñ a rénaz daou-ugeñt vloaz é Jéruzalem. Hé vamm a oa hanvet Sébia, eûz a Versabé.

2. Ha Joas a réaz ar mâd dirâg ann Aotrou é-pad ann holl zeisiou ma oé kélennet gañt Joiada ar bélek-brâz.

3. Koulskoudé na dennaz két al lec'hiou uc'hel : hag ar bobl a gennigé c'hoaz viktimou, hag a zevé ézañs el lec'hiou uc'hel.

4. Ha Joas a lavaraz d'ar véleien : Holl arc'hañt ann traou sakr a vézô digaset da dî ann Aotrou gañd ar ré a dréménô *ugent vloaz* (M) ; pé a vézô kenniget évit gwerz ann éné, pé a vézô digaset da dî ann Aotrou a galoun hag a ioul vâd ;

5. Ra vézô kéméret gañd ar véleien, pép-hini hervez hé reiz, ha ra aoziñthî tî *ann Aotrou*, é pé léac'h-bennâg é wéliñt é vézô réd hé aoza. (M).

6. Hôgen ar véleien n'hô dôa két aozet ann templ bétég ann trédé bloaz war-n-ugeñt eûz ar roué Joas.

7. Hag ar roué Joas a c'halvaz Joiada, ar bélek-brâz, hag ar véleien *all*, hag a lavaraz d'ézhô : Pérâk na aozithu két ann templ ? Na gémérit két éta mui ann arc'hañt, hôgen distolit-héñ évid aoza ann templ.

8. Difennet é oé éta oc'h ar véleien na gémercheñt arc'hañt digañd ar bobl, ha na aozcheñt tî *ann Aotrou*. (T).

9. Ha Joiada ar bélek-brâz a géméraz eur c'houfr, hag a réaz eunn toull war hé c'horré, hag a lékéaz anézhañ oud ann aoter enn tû déou d'ar ré a zeûé é tî ann Aotrou ; hag ar véleien a oa ô tiwall ann ôriou a lékéa enn-hañ ann holl arc'hañt a oa digaset da dî ann Aotrou.

10. Ha pa wéleñt pénaoz é oa kalz a arc'hañt er c'houfr, skrivañer ar roué, hag ar bélek-brâz a biñé, hag hî a denné hag a nivéré ann arc'hañt en em gavé é tî ann Aotrou.

11. Hag hî a lékéa ann arc'hañt, hervez ann niver hag ar poéz, étré daouarn ar ré a ioa é penn labourérien tî (M) ann Aotrou : hag ar ré-mañ a rôé *lôd* d'ar gilvizien, ha *lôd* d'ar vañsounerien a labouré é tî ann Aotrou ;

12. Hag hî a aozé *ann tî* ; hag évid ar ré a véné ar vein ; hag évit préna koat ha mein da gompéza évit peûraoza tî ann Aotrou, é kémeñd en dôa ézomm.

13. Koulskoudé na réad két gañd ann arc'hañt-zé a gased d'ann templ listri tî ann Aotrou, hag ar ferierigou, hag ann ézañsouérou, hag ar c'hornou-boud, hag ann holl listri aour hag arc'hañt.

14. Hé rei a réad d'ar ré a labouré évid aoza tî ann Aotrou.

15. Ha na c'houlenned két a gounţ digañd ann dûd da béré é oa rôet ann arc'hañt évid hé lôdenna étré al labourerien ; hôgen gañt féalded é lôdenneñt anézhañ.

16. Na zouged két é tî ann Aotrou ann arc'hañt évid ar gwallou, hag ann arc'hañt évid ar béc'héjou ; râk d'ar véléien é oa.

17. Neûzé Hazael, roué Siria, a biñaz hag a stourmaz out Gét hag a géméraz anézhi ; hag héñ a drôaz évit piña da Jéruzalem.

18. Râk-sé Joas, roué Juda, a géméraz ann holl draou sakr hô dôa kenniget Jozafat, ha Joram, hag Oc'hozias, hé dadou ha rouéed Juda, hag ar ré en dôa kenniget hé-unan ; hag ann holl arc'hañt a hellaz da gavout é teñzoriou tî ann Aotrou, hag é tî ar roué ; hag héñ hô c'hasaz da Hazael, péhini a beliaaz diouc'h Jéruzalem.

19. Oberiou all Joas, ha kémeñd en deûz gréat, ha n'iñt két bét skrivet é levr ôberiou rouéed Juda ?

20. Hôgen hé zervicherien a zavaz hag a zispac'haz étré-z-hô, hag a lazaz Joas é tî Mello, d'ann diskenn eûz a Zella.

21. Ha Josac'har, mâb Sémaat, ha Jozabad, mâb Somer, hé zervicherien, a skôaz gañt-hañ hag a lazaz anézhañ ; hag hî a vésiaz anézhañ gañd hé dadou é kéar David ; hag Amasias, hé vâb, a rénaz enn hé léac'h.

—

XIII. PENNAD.

Marô Élizéus. Eur c'horf-marô ô véza bét taolet enn hé véz a zâv râk-tâl.

1. Enn trédé bloaz war-n-ugeñt eûz a Joas, mâb Oc'hozias, roué Juda, é rénaz Joac'haz, mâb Jéhu, war Israel é Samari, é-pâd seiték vloaz.

2. Hag héñ a réaz ann drouk dirâg ann Aotrou, hag a heûliaz péc'héjou Jéroboam, mâb Nabat, péhini a lékéaz Israel da béc'hi ; ha na bellaaz két diout-hô.

3. Eunn drouk brâz a ioa enn Aotrou a-énep (T) Israel, hag héñ hô lékéaz étré daouarn Hazael, roué Siria, hag étré daouarn Bénadad, mâb Hazael, enn holl zeisiou-zé.

4. Hôgen Joac'haz a bédaz dirâg

ann Aotrou, hag ann Aotrou a zélaouaz anézhañ : râg héñ a wélaz añken Israel, ha pénaoz é oañt gwasket gañt roué Siria :

5. Hag ann Aotrou a rôaz eur Zalver da Israel, hag héñ a oé tennet eûz a zaouarn roué Siria : ha bugalé Israel a choumaz dindân hô zeltou ével keñt.

6. Koulskoudé na zilezchoñt két péc'héjou tî Jéroboam, péhini en dôa lékéat Israel da béc'hi ; hôgen hî a gerzaz enn-hô ; hag ar c'hoat-sakr a choumaz zô-kén é Samari.

7. Ha né oa choumet da Joac'haz eûz hé bobl némét hañter-kañt marc'hek ha dék karr, ha dék mil dén war droad : râk roué Siria en dôa hô zréc'het ha brévet ével ar poultr war al leûr.

8. Oberiou all Joac'haz, ha kémeñd en deûz gréat, hag hé ners, ha n'iñt két bét skrivet é levr ôberiou rouéed Israel ?

9. Ha Joac'haz a gouskaz gañd hé dadou ; hag hî a vésiaz anézhañ é Samari : ha Joas, hé vâb, a rénaz enn hé léac'h.

10. Er seizved blôaz ha trégoñt eûz a Joas, roué Juda, é rénaz Joas, mâb Joac'haz, war Israel é Samari, é-pâd c'houézék vloaz.

11. Hag héñ a réaz ar péz a zô drouk dirâg ann Aotrou : na bellaaz két diouc'h péc'héjou Jéroboam, mâb Nabat, péhini a lékéaz Israel da béc'hi ; hôgen héñ a gerzaz enn-hô.

12. Oberiou all Joas, ha kémeñd en deûz gréat, hag hé ners, ha pénaoz en deûz stourmet oud Amasias, roué Juda, ha n'iñt két bét skrivet é levr ôberiou rouéed Israel ?

13. Ha Joas a gouskaz gañd hé dadou ; ha Jéroboam a azézaz war hé drôn ; ha Joas a oé bésiet é Samari gañt rouéed Israel.

14. Hôgen Élizéus a oa klañv gañd ar c'hléñved gañt péhini eo bét marvet ; ha Joas, roué Israel, a ziskennaz d'hé wélout, hag a wélaz dira-z-hañ, ô lavarout : Va zâd, va zâd, karr Israel hag hé garréner.

15. Hag Élizéus a lavaraz d'ézhañ : Digas eur wareg ha saésiou. Ha p'en dôé digaset d'ézhañ eur wareg ha saésiou,

16. É lavaraz da roué Israel : Laka da zourn war ar warek. Ha p'en dôé lékéat hé zourn *war ar warek*, é lékéaz Élizéus hé zaouarn war zaouarn ar roué,

17. Hag é lavaraz : Digor ar prénestr war-zû ar sâv-héol. Ha pa en dôé hé zigoret, Élizéus a lavaraz d'ézhañ : Taol eur zaez. Hag héñ hé zaolaz. Hag Élizéus a lavaraz : Saez silvidigez ann Aotrou, ha saez silvidigez a-éneb ar Siria ; skei a ri gañd ar Siria é Afek, kén na gasi anézhi da gét.

18. Hag héñ a lavaraz c'hoaz : Kémer saésiou. Ha p'en dôé hô c'hémeret, é lavaraz c'hoaz d'ézhañ : Skô gañd eur zaez war añn douar ; ha p'en dôé skôet war-n-ézhañ teir gwéach, ha ma oé éhanet,

19. Ann dén Doué a zavaz drouk enn-hañ enn hé énep (T), hag a lavaraz : M'az pijé skôet pemp gwéach, pé c'houéc'h gwéach, pé seiz gwéach, ez pijé skôet gañd ar Siria bétég hé c'hâs-da-gét ; hôgen bréma é skôi gañt-hi teir gwéach.

20. Hag Élizéus a varvaz, hag hî a vésiaz anézhañ. Hôgen doñd a réaz laéroun eûz a Voab war ar vrô er bloaz-zé.

21. Hôgen eur ré-bennâg a vésié eunn dén ; ha pa wélchoñt al laéroun, é taolchoñt ar c'horf-marô é béz Élizéus. Pa stokaz ar c'horf-marô oud eskern Élizéus, é teûaz ann dén a varô da véô, hag é savaz war hé dreid. (T).

22. Hazael éta, roué Siria, a heskinaz Israel a-héd holl zeisiou Joac'haz.

23. Hag ann Aotrou en dôé truez out-hô, hag a zistrôaz out-hô enn-abek d'ar gévrédigez en dôa gréat gañd Abraham, hag Izaak, ha Jakob ; ha na fellaz két d'ézhañ hô c'hâs-da-gét, nag hô disteûrel a-grenn, bétég ann amzer-mañ.

24. Hôgen Hazael, roué Siria, a varvaz. Ha Bénadad hé vâb a rénaz enn hé léac'h.

25. Neûzé Joas, mab Joac'haz, a géméraz eûz a zaouarn Bénadad, mâb Hazael, ar c'heriou en dôa kéméret eûz a zaouarn Joac'haz hé dâd dré wîr ar brézel ; Joas hé dréc'haz teir gwéach hag a zistolaz ar c'heriou da Israel.

XIV. PENNAD.

Amasias a laka da vervel ar ré hô dôa lazet hé dâd. Lazet eo hé-unan gañd hé dûd.

1. Enn eil vloaz eûz a Joas, mâb Joac'haz, roué Israel, é rénaz Amasias, mâb Joas, roué Juda.

2. Pemp ploaz war-n-ugeñt en dôa pa zeûaz da réni : hag héñ a rénaz naô bloaz war-n-ugeñt é Jéruzalem ; hé vamm a oa eûz a Jéruzalem, hag a oa hanvet Joadan.

3. Hag héñ a réaz ar péz a oa mâd dirâg ann Aotrou ; hôgen n'her gréaz két ével David hé dâd ; ôber a réaz enn-holl ével Joas hé dâd :

4. Néméd hép-kén na dennaz két al lec'hiou uc'hel : râg ar bobl a gennigé c'hoaz sakrifisou hag a zevé ézañs el lec'hiou uc'hel.

5. Ha pa oé startéet hé rén, é skôaz gañd ar ré eûz hé zervicherien hô dôa lazet hé dâd :

6. Hôgen na lazaz két bugalé ar ré hô dôa lazet, hervez ar péz a zô skrivet é levr lézen Moizez, hag hervez ma en deûz gourc'hémennet ann Aotrou, ô lavarout : Na varvô két ann tadou évid ar vipien, nag ar vipien évid ann tadou ; hôgen pép-hini a varvô évid hé béc'hed hé-unan.

7. Héñ eo a dréc'haz dék mil eûz ann Iduméed é traoñien ar poullouc'hoalen, hag a géméraz eur roc'h er brézel, a hanvaz Jektéhel, *ével ma eo hanvet* bétég-henn.

8. Neûzé Amasias a gasaz kannaded da Joas, mâb Joac'haz, mâb Jéhu, roué Israel, évit lavarout : Deûz hag en em wélomp ann eil égilé.

9. Ha Joas, roué Israel, a gasaz goudé da Amasias, roué Juda, évit lavarout : Askol al Liban a gasaz d'ar sedr a zô el Liban, évit lavarout : Rô da verc'h da c'hrég d'am mâb. Hag al loéned c'houéz a zô é koat al Liban a dréménaz hag a flastraz ann askol.

10. O véza ma éc'h eûz bét ar gounid war ann Iduméed, ha ma éc'h eûz hô zréc'het, eo bét stambouc'het da galoun ; béz laouen gañt da c'hloar hag azez enn da dî. Pérag é klaskez-té da zroug da-unan, évit ma kouézi té ha Juda gan-éz ?

11. Hag Amasias na aotréaz két ; ha Joas, roué Israel, a biñaz, hag hî en em wélaz ann eil égilé, héñ hag Amasias, roué Juda, é Betsamez, kéar Juda.

12. Ha Juda a oé tréc'het dirâg Israel ; hag hî a déc'haz pép-hini enn hé delt.

13. Hôgen Joas, roué Israel, a géméraz é Betsamez Amasias, roué Juda, mâb Joas, mâb Oc'hozias, hag a gasaz anézhañ da Jéruzalem ; hag héñ a ziskaraz mûr Jéruzalem, adalek pors Efraim bété pors ar c'hoñ, *war-héd* pévar c'hañt ilinad.

14. Hag héñ a géméraz ann holl aour hag ann arc'hañt, hag ann holl listri a oé kavet é tî ann Aotrou, hag é teñzoriou ar roué, ha gwéstlou ; hag é tistrôaz da Zamari.

15. Oberiou all Joas, hag ann ners gañt péhini é stourmaz oud Amasias, roué Juda, ha n'iñt két bét skrivet é levr ôberiou rouéed Israel ?

16. Ha Joas a gouskaz gañd hé dadou, hag a oé bésiet é Samari é-touez rouéed Israel ; ha Jéroboam hé vâb a rénaz enn hé léac'h.

17. Hôgen Amasias, mâb Joas, roué Juda, a vévaz pemzék vloaz goudé ma oé marô Joas, mâb Joac'haz, roué Israel.

18. Oberiou all Amasias, ha n'iñt két bét skrivet é levr ôberiou rouéed Juda ?

19. Eunn dispac'h a zavaz enn hé énep é Jéruzalem : hag héñ a déc'haz da Lac'his. Hag hî a gasaz *tûd* war hé lerc'h da Lac'his hag a lazaz énô anézhañ.

20. Hag hî a zougaz anézhañ war hé gézek, hag héñ a oé bésiet é Jéruzalem gañd hé dadou, é kéar David.

21. Hôgen holl bobl Juda a géméraz Azarias, péhini en dôa c'houézek vloaz, hag hî hel lékéaz da roué, é léac'h Amasias hé dâd.

22. Héñ eo a zavaz Élat hag a zistolaz anézhi da Juda , goudé ma oé kousket ar roué gañd hé dadou.

23. Er pemzékved bloaz eûz a Amasias , mâb Joas , roué Juda , é rénaz Jéroboam , mâb Joas , roué Israel é Samari ; *hag héñ a rénaz* eur bloaz ha daou-ugeñt.

24. Hag héñ a réaz ann drouk dirâg ann Aotrou, ha na bellaaz két diouc'h holl béc'héjou Jéroboam, mâb Nabat, péhini a lékéaz Israel da béc'hi.

25. Héñ eo a reizaz harzou Israel, adalek béven Émat bété môr ar gwélec'h , hervez gér ann Aotrou , Doué Israel, en deûz lavaret dré c'hénou hé zervicher Jonas , mâb Amati , ar profed , péhini a oa eûz a C'het, a zô é Ofer.

26. Râg ann Aotrou a wélaz glac'har Israel a oa c'houerô-meûrbéd ; pénaoz é oañt gwastet holl , kén ar ré a oa er vâc'h , kén ar ré a oa enn diénez ; ha na oa hini évit ken-nerza Israel.

27. Ha na lavaraz két ann Aotrou é vijé lamet hanô Israel eûz a zindân ann éñv ; hôgen héñ hô diboaniaz dré zourn Jéroboam , mâb Joas.

28. Oberiou all Jéroboam , ha kémeñd en deûz gréat , hag ann ners gañt péhini en deûz stourmet , ha pénaoz en deûz lékéat da zisteûrel da Israel Damas hag Émat a oa étré daouarn Juda, ha n'iñt két bét skrivet é levr ôberiou rouéed Israel ?

29. Ha Jéroboam a gouskaz gañd hé dadou , rouéed Israel , ha Zac'harias , hé vâb, a rénaz enn hé léac'h.

—

XV. PENNAD.

Téglatfalasar a gâs da Ziria eul lôd brâz eûz ann Israélited.

1. Er seizved bloaz war-n-ugeñt eûz a Jéroboam, roué Israel, e rénaz Azarias , mâb Amasias , roué Juda.

2. C'houézek vloaz en dôa pa zeûaz da réna , hag héñ a rénaz daou vloaz hag hañter-kañt é Jéruzalem : hé vamm a oa eûz a Jéruzalem, hag a oa hanvet Jéc'hélia.

3. Hag héñ a réaz ar péz a blijé d'ann Aotrou , hervez kémeñd a réaz Amasias hé dâd.

4. Koulskoudé na ziskaraz két al léc'hiou uc'hel : ar bobl a réa c'hoaz sakrifisou , hag a zevé ézañs war al lec'hiou uc'hel.

5. Hôgen ann Aotrou a skôaz gañd ar roué-*zé*, hag héñ a oé lovr bété deiz hé varô , ha choum a réaz hé-unan enn eunn tî distrô ; hôgen Joatan , mâb ar roué , a réné tî ar roué, hag a varné pobl ar vrô.

6. Oberiou all Azarias , ha kémeñd en deûz gréat, ha n'iñt két bét skrivet é levr ôberiou rouéed Juda ?

7. Hag Azarias a gouskaz gañd hé dadou ; hag hî a vésiaz anézhañ gañd hé c'hour-dadou é kéar David ; ha Joatan, hé vâb, a rénaz enn hé léac'h.

8. Enn eizved bloaz ha trégoñt eûz a Azarias, roué Juda, é rénaz Zac'harias , mâb Jéroboam, war Israel é Samari , é-pâd c'houec'h miz :

9. Hag héñ a réaz ann drouk dirâg ann Aotrou , ével m'hô dôa gréat hé dadou ; na bellaaz két diouc'h péc'héjou Jéroboam , mâb Nabat , péhini a lékéaz Israel da béc'hi.

10. Hôgen Selleem , mâb Jabez, en em zavaz enn hé énep : héñ a skôaz gañt-hañ , hag hé lazaz , hag a rénaz enn hé léac'h.

11. Oberiou all Zac'harias , ha n'iñt két bét skrivet é levr ôberiou rouéed Israel ?

12. Hen-nez eo gér ann Aotrou, pa gomzaz out Jéhu , ô lavarout : Da vipien bétég ar pévaré rumm a vézô azézet war drôn Israel. Hag ével-sé é oé.

13. Selleem , mâb Jabez , a zeûaz da réni enn naved bloaz ha trégoñt eûz a Azarias , roué Juda ; hôgen é-pâd eur miz é rénaz é Samari.

14. Ha Manahem , mâb Gadi , a biñaz eûz a Dersa hag a zeûaz da Zamari ; hag héñ a skôaz gañt Selleem , mâb Jabez , é Samari , hag a lazaz anézhañ , hag a rénaz enn hé léac'h.

15. Oberiou all Selleem , hag ann dispac'h dré béhini éc'h aozaz spiou , ha n'iñt két bét skrivet é levr ôberiou rouéed Israel ?

16. Neûzé Manahem a skoaz gañt Tapsa, ha gañd ar ré holl a oa enn-hi, ha gañd hé harzou bété Tersa , enn abek na oa két fellet d'ézhô digéri d'ézhañ ; hag héñ a lazaz ann holl c'hragez vrazez , hag a zigoraz *hô c'hôv* d'ézhô.

17. Enn naved bloaz ha trégoñt eûz a Azarias, roué Juda, Manahem , mâb Gadi , a rénaz war Israel ; hag *héñ a rénaz* dék vloaz é Samari.

18. Hag héñ a réaz ann drouk dirâg ann Aotrou ; na bellaaz két diouc'h péc'héjou Jéroboam , mâb Nabat , péhini a lékéaz Israel da béc'hi é-pâd hé holl zeisiou.

19. Ful , roué ann Assiried, a zeûaz er vrô , ha Manahem a rôaz da Ful mil talañt arc'hañt évit ma ken-nerzché anézhañ ha ma krétaaché hé rouantélez.

20. Ha Manahem a zastumaz ann arc'hañt-zé é Israel war ar ré holl c'halloudek ha pinvidik , hañter-kañt sikl arc'hañt war bép-hini , évit rei da roué ann Assiried ; ha roué ann Assiried a zistrôaz , ha na choumaz mui er vrô.

21. Oberiou all Manahem , ha kémeñd en deûz gréat , ha n'iñt két bét skrivet é levr ôberiou rouéed Israel ?

22. Ha Manahem a gouskaz gañd hé dadou ; ha Faséia, hé vâb, a rénaz enn hé léac'h.

23. Enn hañter-kañtved bloaz eûz a Azarias, roué Juda, é rénaz Faséia, mâb Manahem , war Israel é Samari é-pâd daou vloaz.

24. Hag héñ a réaz ann drouk dirâg ann Aotrou ; na bellaaz két diouc'h péc'héjou Jéroboam mâb Nabat , péhini a lékéaz Israel da béc'hi.

25. Faséé , mâb Roméli , penn hé armé , en em zavaz enn hé énep hag a skôaz gañt-hañ é Samari , é tour tî ar roué , é-harz Argob hag Arié , ha gañt-hañ hañter-kañt dén eûz a vipien ar Galaadited ; hag héñ a lazaz anézhañ , hag a rénaz enn hé léac'h.

26. Oberiou all Faséia , ha kémeñt en deûz gréat, ha n'iñt két bét skrivet é levr ôberiou rouéed Israel ?

27. Enn eil vloaz hag hañter-kañt eûz a Azarias , roué Juda , é rénaz Faséé , mâb Roméli , war Israel é Samari , é-pâd ugeñt vloaz.

28. Hag héñ a réaz ann drouk dirâg ann Aotrou ; na bellaaz két diouc'h péc'héjou Jéroboam , mâb Nabat , péhini a lékéaz Israel da béc'hi.

29. E deisiou Faséé , roué Israel , é teûaz Téglatfalasar , roué ann Assiried, péhini a géméraz Aion, hag Abelti-Maac'ha , ha Janoé , ha Sédez , hag Asor, ha Galaad , hag ar Galiléa, hag holl vrô Neftali ; hag héñ hô dizougaz enn Assiria.

30. Hôgen Oséé , mâb Éla a zispac'haz hag a aozaz spiou da Faséé, mâb Roméli ; hag héñ a skôaz gañt-hañ , hag hé lazaz ; hag a rénaz enn hé léac'h enn ugeñtved bloaz eûz a Joatam , mâb Ozias.

31. Oberiou all Faséé , ha kémeñd en deûz gréat, ha n'iñt két skrivet é levr ôberiou rouéed Israel ?

32. Enn eil vloaz eûz a Faséé, mâb Roméli roué Israel , é rénaz Joatam , mâb Ozias , roué Juda.

33. Pemp ploaz war-n-ugeñt en dôa pa zeûaz da réni , hag héñ a rénaz c'houézek vloaz é Jéruzalem; hé vamm oa hanvet Jérusa, *hag a oa* merc'h da Zadok.

34. Hag héñ a réaz ar péz a oa bétuz d'ann Aotrou, hag hervez kémeñd en dôa gréat Ozias , hé dâd.

35. Koulskoudé na ziskaraz két al lec'hiou uc'hel : ar bobl a réa c'hoaz sakrifisou , hag a zevé ézañs war al lec'hiou uc'hel. Héñ eo a zavaz ann ôr uc'héla eûz a di ann Aotrou.

36. Oberiou all Joatam, ha kémeñd en deûz gréat, ha n'iñt két bét skrivet é levr ôberiou rouéed Juda ?

37. Enn deiziou-zé é teûaz ann Aotrou da gas da Juda Rasin, roué Siria, ha Faséé , mâb Roméli.

38. Ha Joatam a gouskaz gañd hé dadou, hag a oé bésiet gañt-hô é kéar David hé dâd ; hag Ac'haz hé vâb a rénaz enn hé léac'h.

—

XVI. PENNAD.

Ac'haz en em rô da géélidigez ann idolou.

1. Er seitékved bloaz eûz a Faséé, mâb Roméli, é teûaz Ac'haz, mâb Joatam, roué Juda, da réni.

2. Ugeñt vloaz é oa Ac'haz pa zeûaz da réni, hag héñ a rénaz c'houézék vloaz é Jéruzalem; na réaz két ar péz a oa mâd dirâg ann Aotrou, hé Zoué, ével David hé dâd;

3. Hôgen kerzoud a réaz é heñchou-rouanez Israel: hag ouc'h-penn é wéstlaz hé vâb, oc'h hé lakaat é-kreiz (T) ann tân, hervez idolatri ar brôadou en dôa bévézet ann Aotrou dirâk bugalé Israel.

4. Laza a réa ivé viktimou, hag é tevé ézañs war al lec'hiou uc'hel, ha war-ar c'hrec'hiou, ha dindân ar gwéz déliennek.

5. Neûzé é piñaz Rasin, roué Siria, ha Faséé, mâb Roméli, roué Israel, évit stourmi out Jéruzalem; ha pétrâbennâg ma strôbeñt anézhañ, na helchoñt két hé drec'hi.

6. Enn amzer-zé Rasin, roué Siria, a rôaz a névez Ailam d'ar Siried, hag é kasaz-kuît ar Iuzevien eûz a Ailam; hag ann Iduméed a zeûaz da Ailam, hag a choumaz énô ével ma réoñt c'hoaz hiriô.

7. Hôgen Ac'haz a gasaz kannaded étrézé Téglatfalasar, roué ann Assiried, évit lavaroud d'ézhañ: Da zervicher ha da vâb ounn; piñ ha denn ac'hanoun eûz a zaouarn roué Siria, hag eûz a zaouarn roué Israel, péré a zô savet hô daou em énep.

8. Ha p'en dôé dastumet ann ar-c'hañt hag ann aour a hellaz da gavout é tî ann Aotrou, hag é teñzoriou ar roué, hô c'hasaz da rei da roué ann Assiried.

9. Roué ann Assiried a aotréaz d'ézhañ hé c'hoañt, a biñaz da Zamas hag a wastaz anézhi: dizougen a réaz ann dûd anézhi é Sirén, hag é lazaz Rasin.

10. Neûzé Ac'haz a iéaz bété Damas war arbenn da Téglatfalasar, roué ann Assiried, ha pa wélaz ann aoter *a oa* é Damas, ar roué Ac'haz a gasaz da Urias, ar bélek, ar skouér anézhi, gañd ann hévélédigez eûz hé holl labour.

11. Hag Urias ar bélek a zavaz eunn aoter; hag héñ hé gréaz enn-holl hervez m'en dôa hé c'hourc'hémennet ar roué Ac'haz eûz a Zamas, kén na zistrôjé ac'hanô.

12. Ha pa oé distrôet ar roué eûz a Zamas, é wélaz ann aoter, hag éc'h énoraz anézhi; hag héñ a biñaz hag a lazaz viktimou, hag a gennigaz hé sakrifiz hé-unan.

13. Hag héñ a réaz hé vraoued-kennigou, hag a skulaz goad ann hostivou a béoc'h en dôa kenniget war ann aoter.

14. Hôgen ann aoter arem a oa dirâg ann Aotrou, hé zenna a reaz eûz a greiz ann templ, hag eûz a léac'h ann aoter, hag eûz a léac'h templ ann Aotrou, hag é lékéaz anézhi é-kéñver ann aoter war-zû ann hañter-nôz.

15. Hag ar roué Ac'haz a c'hourc'hémennaz da Urias ar bélek, ô lavarout: War ann aoter veûr é kennigi ar sakrifiz-losk eûz ar miñtin, hag ar sakrifiz eûz ar pardaez; ha sakrifiz-losk ar roué, hag hé sakrifiz hé-unan, ha sakrifiz-losk holl bobl ar vrô, hag hô sakrifisou hô-unan, hag hô braoued-kennigou; hag é skuli war-nézhi holl c'hoad ar sakrifisou, hag holl c'hoad ar viktimou; hôgen ann aoter arem a vézô aozet hervez ma plijô gan-en.

16. Urias ar bélek a réaz éta kémeñd en dôa gourc'hémennet d'ezhañ ar roué Ac'haz.

17. Hôgen ar roué Ac'haz a dennaz ar sôliou kizellet, hag ar réol a oa war-n-ézhô; tenna a réaz ivé ar môr diwar ann éjenned arem war béré é oa douget, hag é lékéaz anézhañ war leûr *ann templ* a oa gôlôet a vein.

18. *Tenna a réaz ivez* gôlô ar sabbat, en dôa savet enn templ, hag *é léac'h* añtré ar roué a-ziavéaz, é réaz unan é diabarz (M) templ ann Aotrou, enn-abek da roué ann Assiried.

19. Oberiou all Ac'haz, *ha kémeñd* a réaz, ha n'iñt két bét skrivet é levr ôberiou rouéed Juda?

20. Hag Ac'haz a gouskaz gañd hé dadou, hag a oé bésiet gañt-hô é kéar David; hag Ézéc'hias, hé vâb, a rénaz eun hé léac'h.

—

XVII. PENNAD.

Salmanaser a gémer Samari, hag a zigas ann dûd anézhi enn Assiria.

1. Enn daouzékved bloaz eûz a Ac'haz, roué Juda, Oséé, mâb Éla, a rénaz é Samari war Israel é-pâd naô bloaz.

2. Ober a réaz ann drouk dirâg ann Aotrou; nann koulskoudé ével ar rouéed eûz a Israel a oa bét enn hé raok.

3. Salmanasar, roué ann Assiried, a zavaz enn hé énep, hag Oséé a zeûaz da bléga d'ézhañ ha da baéa gwiriou d'ézhañ. (T).

4. Hôgen roué ann Assiried ô véza anavézet pénaoz Oséé ô klask ann tû da zispac'ha, en dôa kant kannaded étrézé Sua, roué ann Ejipt, évit na baéjé mui da roué ann Assiried ar gwiriou é oa boazet da baéa bép ploaz, a stourmaz out-hañ, hag ô véza hé drec'het, é kasaz anezhañ er vâc'h.

5. Ha Salmanasar a réaz argadennou dré ann holl vrô; hag ô piña bété Samari, é c'hrounnaz anézhi é-pâd trî bloaz.

6. Enn naved bloaz eûz a Oséé, Salmanasar a géméraz Samari, hag a zigasaz ann Israélited é brô ann Assiried; hag héñ hô lékéaz da choum é Hala, hag é Habor, keriou d'ar Médied, war-harz ster Gozan.

7. Râk c'hoarvézoud a réaz pénaoz bugalé Israel a béc'haz a-éneb ann Aotrou hô Doué, péhini en dôa hô zennet eûz a vrô ann Éjipt, eûz a zaouarn Faraon, roué ann Éjipt; ha ma azeûlchoñt douéed a-ziavéaz.

8. Hag hî a gerzaz hervez kîz ar brôadou en dôa dismañtret ann Aotrou dirâk bugalé Israel, hag *hervez* kîz rouéed Israel, hô dôa gréat enn hévélep doaré.

9. Ha bugalé Israel hô dôa péc'het é-keñver ann Aotrou (T), hô Doué, gañt ôberiou direiz: hag hî hô dôa savet évit-hô lec'hiou uc'hel enn hô holl geriou, adalek tour ar gwardou bétég ar géar gré.

10. Ober a réjoñt ivé évit-hô skeûdennou, ha koadou-sakr war ann holl grec'hiou uc'hel, ha war holl goadou déliennek:

11. Hag hî a zevé ézañs war ann aoteriou diouc'h boaz ar brôadou en dôa ann Aotrou dismañtret dira-z-hô: hag hî a réaz gwall draou hag a heskiné ann Aotrou.

12. Hag hî a géélaz louzdoniou, pétrâ-bennâg m'en dôa ann Aotrou difennet ann traou-zé.

13. Ann Aotrou en dôa testéniet enn Israel hag é Juda, dré c'hériou hé holl broféded hag ar wélerien, ô lavarout: Distrôit eûz hô kwall heñchou, ha mirit va c'hélennou, ha va lidou hervez ann holl lézennou em eûz gourc'hémennet d'ho tadou; hag ével ma em eûz hô c'haset d'é-hoc'h dré c'hénou ar broféded va zervicherien.

14. Ar ré-mañ na zélaouchoñt két; hôgen kalédi a réjoñt hô fennou ével pennou hô zadou, péré na fellaz két d'ézhô señti oud ann Aotrou, hô Doué.

15. Hag hî a zistaolaz hé lézennou, hag ar gévrédigez en dôa gréat gañd hô zadou, hag ann testéniou en dôa rôet d'ézhô: hag hî a heûliaz ann traou gwân, ha na réjoñt némét traou gwân; moñd a réjoñt war lerc'h ar brôadou a oa war hô zrô, pétrâ-bennâg m'en dôa ann Aotrou difennet out-hô na rajeñt ével-t-hô.

16. Hag hî a zilézaz holl gélennoù ann Aotrou, hô Doué, hag a réaz évit-hô daou leûé teûz ha koajou sakr; hag éc'h azeûlchoñt holl armé ann éñv; hag é servizchoñt Baal.

17. Hag hî a wéstlaz hô mipien hag hô merc'hed dré ann tân, hag en em rôjoñt d'ann diouganérez ha d'ann arouésiou; hag é réjoñt ann drouk dirâg ann Aotrou, évid hé heskina.

18. Hag ann Aotrou a zavaz kals a zrouk enn-hañ a-énep (T) Israel, hag a dennaz anézhô eûz a zira-z-hañ;

ha na choumaz némét breûriez Juda hép-kén.

19. Ha Juda hé-unan na viraz két gourc'hémennou ann Aotrou hé Zoué; hôgen kerzoud a réaz enn direision en dôa heûliet Israel.

20. Hag ann Aotrou a zistaolaz holl wenn Israel, hag a c'hlac'haraz anézhô, hag a lékéaz anézhô étré daouarn hô gwasterien, kén n'hô distaolaz eûz a zira-z-han;

21. Adaleg ann amzer é péhini en em rannaz Israel eûz a dî David, hag é lékéjoñt Jéroboam, mâb Nabat, da roué d'ézhô: râk Jéroboam a rannaz Israel diouc'h ann Aotrou, hag hô lékéaz da ôber eur péc'héd brâz.

22. Ha bugalé Israel a gerzaz enn holl béc'héjou en dôa gréat Jéroboam; ha n'en em denchoñt két diout-hô;

23. Kén na zistaolaz ann Aotrou Israel eûz a zira-z-hañ, é-c'hîz m'en dôa hé lavaret dré c'hénou ann holl broféded hé zervicherien; hag Israel a oé kaset eûz hé vrô é brô ann Assiried, ével ma eo bétég-henn.

24. Hôgen roué ann Assiried a zigasaz *tûd* eûz a Vabilon, hag eûz a Guta, hag eûz a Avash, hag eûz a Emat, hag eûz a Séfarvaim; hag héñ hô lékéaz é kériou Samari é léac'h bugalé Israel. Ar ré-mañ a oé perc'hen da (r) Zamari, hag a choumaz enn hé c'hériou.

25. Ha pa zeûjoñt da choum énô, na zoujeñt két ann Aotrou; hag ann Aotrou a gasaz enn hô énep léoned, péré a lazé anézhô.

26. Danévellet é oé kémeñt-sé da roué ann Assiried, ô lavarout: Ann dûd éc'h eûz digaset hag éc'h eûz lékéat da choum é keriou Samari, na anavézoñt két lézennou Doué ar vrô, hag ann Doué-zé en deûz kaset enn hô énep léoned péré a lâz anézhô, ô véza na anavézoñt két kéélidigez Doué ar vrô.

27. Neûzé roué ann Assiried a c'houc'hémennaz, ô lavarout: Kasit dî unan eûz ar véléien hoc'h eûz digaset ac'hanô é sklavérez; éat, ha choumet gañt-hô, ha desket d'ézhô lézennou Doué ar vrô.

28. Unan éta eûz ar véléien a oa bét digaset é sklavérez eûz a Zamari, a iéaz hag a choumaz é Samari, hag a zeskaz d'ézhô pénaoz é tlieñt kééla ann Aotrou.

29. Hôgen péb brôad a réaz péphini hé Zoué d'ézhi hé-unan, hag hî hô lékéaz é templou al lec'hiou uc'hel hô dôa savet ar Samaried, péb brôad er géar é péhini é choumeñt.

30. Ha tûd Babilon a réaz Soc'hotbénot *hô Doué*, ha tûd Kuta a réaz Nergel, ha tûd Emat a réaz Asima.

31. Ann Hévéed a réaz Nébahaz ha Tartak. Hôgen ar ré a oa eûz a Zéfarvaim a zévé hô bugalé enn tân, *enn énor* da Adramélec'h ha da Anamélec'h, douéed Séfarvaim:

32. Ha koulskoudé éc'h azeûleñt ann Aotrou. Hôgen kémérout a réjoñt béléien é-touez ar ré zistéra évid hô léc'hiou uc'hel, hag é lékéjoñt anézhô enn templou ar ré vrudéta.

33. Ha pétrâ-bennâg ma azeûleñt ann Aotrou, é servicheñt ivé hô douéed hervez ar boaz eûz ar brôadou eûz a greiz péré é oañt bét dizouget da Zamari.

34. Bété vréma éc'h heûlioñt c'hôaz hô boaz kôz; na zoujoñt két ann Aotrou, ha na viroñt két hé lidou, nag hé varnédigézou, nag hé lézen, nag ar gourc'hémenn en deûz gréat da vugalé Jakob, en deûz les-hanvet Israel.

35. Hag ann Aotrou en dôa gréat kévrédigez gañt-hô, hag en dôa gourc'hémennet d'ézhô, ô lavarout: Na zoujit két douéed a-ziavéaz ha na azeûlit két anézhô, ha na zervichit két anézhô, ha na rît két a zakrifiz d'ézhô:

36. Hôgen ann Aotrou, hô Toué, péhini en deûz hô tennet eûz a vrô ann Ejipt gañd eunn nerz vrâz, ha gañd eur vréac'h astennet, doujit-héñ, hag azeûlit-héñ, ha grît sakrifisou d'ézhañ.

37. Mirid ivé hé lidou, hag hé varnédigézou, hag hé lézennou, hag ar gourc'hémennou en deûz skrivet d'éhoc'h, ha grît kémeñt-sé bépréd; ha na zoujit két douéed a-ziavéaz.

38. Na añkounac'hait két ar gévrédigez en deûz gréat gan-é-hoc'h; ha na géélit két douéed a-ziavéaz.

39. Hôgen doujit ann Aotrou, hô Toué; hag héñ a dennô ac'hanoc'h eûz a zaouarn hoc'h holl énébourien.

40. Hôgen ar ré-mañ na zélaouchoñt két, hag éc'h heûlchoñt bépred hô boasiou kôz.

41. Ével-sé ar brôadou-zé a zoujé ann Aotrou, hag enn hévéleb amzer é servicheñt hô idolou: râg hô mipien hag hô nized a réaz ével hô zadou, hag é réoñt c'hoaz brémañ.

—

XVIII. PENNAD.

Sennachérib, roué ann Assiried, a zeû da vrézélekaat a-énep bró Juda.

1. Enn trédé bloaz eûz a Oséé, mâb Éla, roué Israel, é rénaz Ézéc'hias, mâb Ac'haz, roué Juda.

2. Pemp ploaz war-n-ugeñt en dôa pa zeûaz da réni: ha naô bloaz war-n-ugeñt é rénaz é Jéruzalem. Hé vamm a oa hanvet Abi, *hag a oa* merc'h da Zac'harias.

3. Ober a réaz ar péz a oa mâd dirâg ann Aotrou, hervez kémeñd en dôa gréat David hé dâd.

4. Héñ a freûzaz al lec'hiou uc'hel, hag a dorraz ar skeûdennou, hag a ziskaraz ar c'hoajou-sakr, hag a vrévaz ann aer arm en dôa gréat Moizez; râk bugalé Israel hô dôa dévet ézañs d'ézhañ bété neûzé; hag héñ a c'halvaz anézhañ Noliestan.

5. Lakaad a réaz hé fisiañs enn Aotrou, Doué Israel; râk-sé na oé hini héñvel out-hañ é-touez rouéed Juda hé-c'houdé, ha na oé hini zô-kén enn hé raok.

6. Hag héñ en em stagaz oud ann Aotrou ha n'en em dennaz két eûz hé heñchou; ha mirout a réaz ar c'hourc'hémennou en dôa rôet ann Aotrou da Voizez.

7. Râk-sé ann Aotrou a oa gañt-hañ, ha kémeñd a réa a oa gréat gañt furnez. Énébi a réaz ivé out roué ann Assiried, ha na choumaz két dindân hé c'halloud.

8. Tréc'hi a réaz ar Filistined bété Gaza hag hô holl harzou, adalek touriou ar gwardou bétég ar c'heriou kré.

9. Er pévaré bloaz eûz ar roué Ézéc'hias, péhini a oa ar seizved bloaz eûz a Oséé, mâb Éla, roué Israel, Salmanasar, roué ann Assiried, a biñaz da Zamari hag a stourmaz out-hi,

10. Hag hé c'hémeraz. Râg goudé tri bloaz, er c'houec'hved bloaz eûz a Ézéc'hias, da lavaroud eo, enn naved bloaz eûz a Oséé, roué Israel, é oé kéméret Samari.

11. Ha roué ann Assiried a zigasaz Israel enn Assiria, hag a lékéaz anézhô é Hala hag é Habor, keriou d'ar Médied war-harz ster Gozan:

12. O véza n'hô dôa két salaouet mouéz ann Aotrou, hô Doué, hôgen ma hô dôa torret hé gévrédigez; ô véza n'hô dôa na sélaouet na gréat ar péz en dôa gourc'hémennet d'ézhô Moizez, servicher ann Aotrou.

13. Er pévarzékved bloaz eûz ar roué Ézéc'hias, Sennachérib, roué ann Assiried, a biñaz da holl geriou kré Juda, hag a géméraz anézhô.

14. Neûzé Ézéchias, roué Juda, a gasaz kannaded étrézé roué ann Assiried é Lac'his, évit lavarout: Péc'het em eûz, en em denn diouz-in; ha kémeñd a likii war-n-oun a zouginn. Roué ann Assiried a zavaz éta war Ézéc'hias, roué Juda, tri c'hañt talañt arc'hañt ha trégoñt talañt aour.

15. Hag Ézéc'hias a rôaz d'*ézhañ* ann holl arc'hañt a oé kavet é ti ann Aotrou, hag é teñzoriou ar roué.

16. Enn amzer-zé Ézéc'hias a zistagaz stalafiou dôriou templ ann Aotrou, hag al lamennou aour en dôa staget out-hô, hag héñ hô rôaz da roué ann Assiried.

17. Hôgen roué ann Assiried a gasaz Tartan, ha Rabsaris, ha Rabsasez, eûz a Lac'his da Jéruzalem étrézé ar roué Ézéc'hias, gañd eunn armé gré; hag ar ré-mañ ô véza piñet a zeûaz da Jéruzalem hag a arzaôaz é-harz kân al lenn uc'héla, a zô war heûl parkar-c'hommer.

18. Hag hî a c'halvaz ar roué; hag Éliasim, mâb Helsias, mérer ann ti, ha Sobna, ar skrivañer, ha Joahé, mâb Asaf, ann dieller, a zeûaz d'hô c'havout.

19. Ha Rabsasez a lavaraz d'ézhô : Livirit da Ézéc'hias : ével-henn é lavar ar roué brâz, roué ann Assiried : Pétrâ eo ar fisiañs-zé war béhini en em harpez ?

20. Martézé éc'h eûz kéméret ann dézô d'en em aoza d'ann emgann. É piou é fisiez-té, ma krédez dispac'ha ouz-in ?

21. Ha té a fisiô é *roué* ann Éjipt, péhini n'eo néméd eur gorsen dorret; mar teû eunn dén d'en em harpa warn-ézhi (T), é torrô, éz ai ann tammou enn hé zourn, hag é toullô anézhañ treûz-didreûz ? Ével-sé éma Faraon, roué ann Éjipt, é-kéñver kéméñd hini a laka hé fisiañs enn-hañ.

22. Ma livirit d'in : Enn aotrou hon Doué é lékéomb hor fisiañs ; ha né két hen-nez eûz a béhini en deûz Ézéc'hias diskaret al lec'hiou uc'hel hag ann aoteriou, hag en deûz gourc'hémennet da Juda ha da Jéruzalem, ô lavarout : Dirâg ann aoter-mañ éc'h azeûlot é Jéruzalem ?

23. Bréma éta kerzit a-énep va aotrou, roué ann Assiried, ha mé a rôi d'é-hoc'h daou vil marc'h ; ha gwélit mar geillot kavout tûd da biña warn-ézhô.

24. Ha pénaoz é helfez-té énébi eud eur c'habitan hép-kén eûz a zistéra servicherien va aotrou ? Ha fisioud a réz enn Éjipt enn abek d'hé girri ha d'hé varc'héien ?

25. Hag a-éneb ioul ann Aotrou ounn-mé piñet el leac'h-mañ, évid hé gâs-da-gét ? Ann Aotrou en deûz lavaret d'in : Piñ d'ar vrô-zé ; ha kâs-hi da-gét.

26. Hôgen Éliasim, mâb Helsias, ha Sobna, ha Joahé a lavaraz da Rabsasez : Da bédi a réomp ma komzi ouz-omp-ni, da zervicherien, é iéz ar Siried, râk ni a oar ann iéz-zé ; ha na gomz két ouz-omp é iéz ar luzevien dirâg ar bobl a zélaou war ar vûr.

27. Ha Rabsasez a lavaraz d'ézhô : Hag étrézé da aotrou, hag étrézég enn-od eo en deûz va c'haset va aotrou, évit lavarout kéméñt-mañ ; ha né két keñtoc'h étrézég ann dûd-zé péré a zô war ar vûr, a zebrô hô c'haoc'h hag a évô hô zroaz gan-é-hoc'h ?

28. Rabsasez éta a zavaz, hag a griaz gañd eur vouéz gré é iéz ar luzevien, ô lavarout : Sélaouit geriou ar roué brâz, roué ann Assiried.

29. Ével-henn é lavar ar roué : Na douellet két Ézéc'hias ac'hanod, râk na hellô két hô tenna eûz va dourn.

30. Ha n'hô lékéet két da fisiout enn Aotrou, ô lavarout : Ann Aotrou a ziboanio ac'hanomp, hag ar géarmañ na vézô két lékéat étré daouarn roué ann Assiried.

31. Na zélaouit két Ézéc'hias, râg ével-henn é lavar roué ann Assiried : Grît gan-éñ ar péz a zô talvouduz d'é-hoc'h, ha deûit d'am c'havout ; ha pép-hini ac'hanoc'h a zebrô eûz hé winien hag eûz hé figézen, hag a évô dour eûz hé buñsou,

32. Kén na zeûinn ha na zigasinn ac'hanoc'h enn eunn douar a zô héñvel oud hô touar, douar frouézuz, ha founnuz é gwîn, douar bara ha gwiniennou, douar olived, douar éôl ha mél ; hag é vévot, ha na varvot két. Na zélaouit két Ézéc'hias, péhini a douell ac'hanoc'h, ô lavarout : Ann Aotrou a zizoaniô ac'hanomp.

33. Douéed ar brôadou hag hî hô deûz tennet hô douar eûz a zaouarn roué ann Assiried ?

34. Péléac'h éma doué Émat, ha doué Arfad ? Péléac'h éma doué Sefarvaim, doué Ana, ha doué Ava ? Ha tennet hô deûs-hi Samari eûz va dourn ?

35. Ha béz' éz eûz unan é-touez holl zouéed ar brôadou, a gémeñd en défé tennet hé vrô eûz va daouarn, évit ma helfé ann Aotrou tenna Jéruzalem eûz va daouarn ?

36. Koulskoudé ar bobl a davaz, ha na respouñtaz nétrâ d'ézhañ ; râg ar roué en dôa gourc'hémennet d'ézhô na respouñtcheñt két d'ézhañ.

37. Neûzé Éliasim, mâb Helsias, mérer ann ti, ha Sobna ar skrivañer, ha Joahé, mâb Asaf, ann dieller, a zeûaz da gavout Ézéc'hias, goudé béza roget hô dilad ; hag hî a rôaz da anaout d'ézhañ geriou Rabsasez

—

XIX. PENNAD.

Tréc'het eo armé Sennachérib gañd éal ann Aotrou.

1. Pa glévaz ar roué Ézéc'hias kémeñt-sé, é rogaz hé ziład, é lékéaz eur sac'h war hé benn, hag éz éaz ébarz tî ann Aotrou.

2. Hag héñ a gasaz Éliasim, mérer ann tî, ha Sobna ar skrivañer, hag hénaoured ar véléien, gôlôet gañt séier, étrézég Izaias, ar profed, mâb Amos.

3. Hag ar ré-mañ a lavaraz d'ézhañ : Ével-henn é lavar Ézéc'hias : Eunn deiz a c'hlac'har hag a damall hag a zrouk-péden eo ann deiz-mañ ; deûed eo ar vugalé bétég war nez génel, hag ar c'hrég é gwilioud n'é deûz két a ners.

4. Martézé en dévézô klévet ann Aotrou, da Zoué, holl c'herion Rabsasez a zô bét digaset gañt roué ann Assiried, hé vestr, évid drouk-pédi gañd ann Doué béô, hag évid hé heskina gañt geriou en deûz klévet ann Aotrou da Zoué ; grâ éta da béden évid ar ré n'eûz choumet kén német-hô.

5. Servicherien ar roué Ézéc'hias a iéaz éta étrézég Izaias.

6. Hag Izaias a lavaraz d'ézhô : Ann dra-mañ a léverrot d'hô mestr : Évelhenn é lavar ann Aotrou : N'hô pézet két a aoun râg ar geriou hoc'h eûz klévet, gañt péré servicherien roué ann Assiried hô deûz drouk-pédet gan-éñ.

7. Chétu é kasinn d'ézhañ eunn avel, hag héñ a glévô eur c'hélou, hag é tistrôi d'hé vrô ; ha mé hel lakai da gouéza dindân ar c'hlézé enn hé vrô hé-unan.

8. Rabsasez éta a zistrôaz hag a gavaz roué ann Assiried péhini a stourmé out Sobna ; râk klévet en dôa pénaoz é oa en em dennet eûz a zirâk Lac'his.

9. Ha pa glévaz hanô eûz a Daraka, roué Étiopia, ô lavarout : Éad eo erméaz évit stourmi ouz-id ; abars m'az éaz enn hé énep, é kasaz kannaded étrézég Ézéc'hias, ô lavarout :

10. Livirit ann dra-mañ da Ézéc'hias, roué Juda : Na véz két touellet gañd da Zoué é péhini éma da fisiañs, ha na lavar két : Na vézô két lekéat Jéruzalem étré daouarn roué ann Assiried.

11. Râk té éc'h eûz klévet da-unan pétrâ hô deûz gréat rouéed ann Assiried d'ann holl vrôiou, ha pénaoz hô deûz hô gwastet ; ha na vézô néméd od bréma a hellô béza dieûbet ?

12. Douéed ar brôadou, hag hî hô deûz dizoaniet ar ré hô deûz gwastet va zadou, da lavaroud eo, Gozan, hag Haran, ha Résef, ha mipien Éden, péré a oa é Télassar ?

13. Péléac'h éma roué Émat, ha roué Arfad, ha roué kéar Séfarvaim, hag Ana, hag Ava ?

14. Ézéc'hias ô véza kéméret al lizer eûz a zourn ar c'hannaded, hé lennaz, a biñaz da dî ann Aotrou, hag hé zisplégaz dirâg ann Aotrou.

15. Hag Ézéc'hias a bédaz dira-z-hañ, ô lavarout : Aotrou, Doué Israel, péhini a zô azézet war ar gérubined, té hép-kén eo Doué holl rouéed ann douar ; té eo éc'h eûz gréat ann éñv hag ann douar.

16. Rô skouarn ha sélaou ; digor da zaoulagad, Aotrou, ha gwél ; sélaou holl c'heriou Sennachérib, péhini en deûz kaset évit drouk-pédi gañd ann Doué béô dira-z-omp.

17. Gwîr eo, Aotrou, pénaoz rouéed ann Assiried hô deûz gwastet ann holl vrôadou hag hô douarou,

18. Ha ma hô deûz taolet hô douéed enn tân ; râk né oañt két douéed, hôgen labour daouarn ann dûd, *gréat* gañt koat ha gañt mein ; hag hî hô deûz torret anézhô. (T).

19. Bréma éta, Aotrou, hon Doué, tenn ac'hanomp eûz hé zourn, évit ma wézô holl rouañtélésiou ann douar pénaoz té hép-kén eo ann Aotrou Doué.

20. Neûzé Izaias, mâb Amos, a gasaz *da gavout* Ézéc'hias, évit lavarout d'ézhañ : Ével-henn é lavar ann Aotrou, Doué Israel : Ar béden éc'h eûz gréat d'in diwar-benn Sennachérib, roué ann Assiried, em eûz klévet.

21. Chétu pétrâ en deûz lavaret ann Aotrou anézhañ : Ar werc'hez, merc'h

Sion, é deûz en zisprizet ha gréat goab ac'hanod ; merc'h Jéruzalem é deûz hejet hé fenn adré da gein.

22. Piou éc'h eûs-té heskinet, ha diwar-benn piou éc'h eûs-té droukkomzet ? A-énep piou éc'h eûs-té savet da vouéz ha da zaoulagad ? A-énep sañt Israel.

23. Dré c'hénou da zervicherien éc'h eûz heskinet ann Aotrou, hag éc'h eûz lavaret : Gañd al lôd brâz eûz va c'hirri ounn bét piñet war lein ménésiou al Liban, hag em eûz diskaret hé wéz-sedr ar ré uc'héla, hag ar ré gaéra eûz hé wéz-sapr, hag éat ounn bétég hé harzou, hag em eûz diskaret koat ar C'harmel.

24. Ann douréier a-ziavéaz em eûz évet, hag em eûz dizéc'het gañt roudou va zreid ann holl zouréier klôz.

25. Ha n'éc'h eûs-té két klévet pétrâ em eûz gréat adaleg ar penn-kenta ? Abaoé ann deisiou kôz em eûz hé aozet, ha brémañ em eûz hé gaset-da-benn ; hag ar c'heriou kré ô véza stourmet a zô bét gwastet ével krec'hiou dihañtel.

26. Hag ar ré a choumé enn-hô, ô véza ma oa diners hô daouarn, hô deûz krénet, hag a zô bét karget a véz ; deûet iñt da véza ével foenn ar parkéier, hag ével géôt glâz ann tôennou, péhini a zizec'h abars ma teû da véza éok.

27. Rak *pell amzer zó* am eûz anavézet pé léac'h édoz ô choum, pé varé é teûjez hag éz ajez-kuît, hag ann heñt ec'h eûz kerzet dré-z-hañ (T), ha da ziboell em énep.

28. Rôk oud bét em c'héver, ha da rôgoni a zô bét piñet bété va diskouarn. Lakaad a rinn éta eur minouer oud da frî, hag eur wesken oud da c'hénou, hag é likiinn ac'hanod da zistrei dré ann heñt dré béhini oud deûet.

29. Hôgen évid-od, Ézéc'hias, hémañ a-vézô ann arouéz : Debr hévléné ar péz a helli da gavout ; enn eil vloaz, ar péz a zavô anézhañ hé-unan ; hôgen enn trédé bloaz, hadit ha kutulit ; plañtit gwiniennou, ha debrit ar frouez anézhô.

30. Ha kémeñd a choumô eûz a dî Juda, a daolô hé c'hrisiou d'ann-traoñ, hag a zougô hé frouez war-laez.

31. Râg ar ré a choum nébeût anézhô a zeûi er-méaz eûz a Jéruzalem, ha kémeñd a vézô savétéet eûz a vénez Sion ; karañtez Aotrou ann arméou a rai kémeñt-sé.

32. Râk-sé chétu pétrâ a lavar ann Aotrou diwar-benn roué ann Assiried : Na d-ai két er géar-zé, ha na gavô két a zaez enn-hi, hag ann diren na choumô két enn-hi, hag ar c'hréou na raiñt két ann drô anézhi.

33. Dré ann heñt dré béhini eo deûet, é tistrôiô, ha na d-ai két er géar-zé, émé ann Aotrou.

34. Ha mé a ziwallô ar géar-zé, hag a ziboaniô anézhi enn abek d'in, hag enn abek da Zavid va zervicher.

35. C'hoarvézoud a réaz éta enn nôzvez-zé, pénaoz é teûaz éal ann Aotrou, hag é lazaz é kamp ann Assiried pemp mil ha naô-ugeñt mil dén. Ha pa savaz Sennachérib diouc'h ar miñtin, é wélaz ann holl gorfiou marô ; hag éz éaz-kuît.

36. Ha Sennachérib, roué ann Assiried, a zistrôaz hag a choumaz é Niniv.

37. Ha pa azeûlé Nesroc'h, hé Zoué, enn hé dempl, Adramélec'h ha Sarasar, hé vipien, a lazaz anézhañ gañd ar c'hlézé, hag a déc'haz é brô ann Arménied : hag Asarhaddon a rénaz enn hé léac'h.

—

XX. PENNAD.

Tamallet eo Ézéc'hias enn abek m'en dôa diskouézet hé deñzoriou.

1. Enn deisiou-zé é klañvaaz Ézéc'hias bétég ar marô ; hag Izaias, ar profed, mâb Amos, a zeûaz d'hé gavout, hag a lavaraz d'ézhañ : Évelhenn é lavar ann Aotrou Doué : Laka reiz enn da dî ; râk mervel a rî, ha na vévi mui.

2. Neûzé hé-mañ a drôaz hé zaoulagad oud ar vôger, hag a bédaz ann Aotrou, ô lavarout :

3. Az péz koun, Aotrou, mé az péd, pénaoz em eûz baléet dira-z-od er wirionez ha gañd eur galoun c'houék, ha pénaoz em eûz gréat ar péz a oa mâd dira-z-od. Hag Ézéc'hias a wélaz dourek.

4. Ha pa oé tréménet gañd Izaias ann hañter eûz ann ôr-dâl, ger ann Aotrou a gomzaz out-hañ, ô lavarout :

5. Distrô, ha lavar da Ézéc'hias, bleñer va fobl : Ével-henn é lavar ann Aotrou, Doué David da dâd : Klevet em eûz da béden, ha gwélet em eûz da zaérou ; ha chétu em eûz da baréet ; a-benn tri deiz é piñi da dempl ann Aotrou.

6. Ha mé a lakai c'hoaz pemzék vloaz ouc'h-penn war da zeisiou ; hag é tenninn ac'hanod hag ar géar-mañ eûz a zaouarn ann Assiried ; hag é tiwallinn ar géar-mañ enn abek d'in, hag enn abek da Zavid va zervicher.

7. Hag Izaias a lavaraz : Digasit eur maréad fiez. Hag hî hô digasaz, a lékéaz anézhô war hé c'houli, hag héñ a oé paréet.

8. Hôgen Ézéc'hias en dôa lavaret da Izaias : Pétrâ é vézô ann arouéz pénaoz é iac'hai ann Aotrou ac'hanoun, ha pénaoz a-benn tri deiz é piñinn da templ ann Aotrou ?

9. Hag Izaias a lavaraz d'ézhañ : Hou-mañ eo ann arouéz a rôi d'id ann Aotrou, pénaoz é sévénô-héñ ar gér en deûz lavaret. Ha té a fell d'id éz ajé skeûd *ann héol* araok a-héd dék rouden, pé é tistrôjé war hé c'hiz a-héd kémeñd all a zaésiou ?

10. Hag Ézéc'hias a lavaraz : Éaz eo d'ar skeûd moñd araok a-héd dék rouden ; né kéd ann dra-zé a fell d'in a c'hoarvézché ; hôgen ma tistrôjé war hé c'hiz a-héd dék daez.

11. Izaias ar profed a bédaz éta ann Aotrou ; hag héñ a lékéaz ar skeûd da zistrei war hé c'hiz war gadran Ac'haz, a-héd ann dék daez dré béré é oa bét diskennet.

12. Enn amzer-zé Bérodac'h-Baladan, mâb Baladan, roué ar Vabilonied, a gasaz lizéri ha traou kaer da Ézéc'hias ; râk klévet en dôa pénaoz é oa bét klañv Ézéc'hias.

13. Laouen-brâz é oé Ézéc'hias eûz hô donédigez, hag é tiskouézaz d'ézhô ti hé louzou c'houés-vâd, hag hé aour, hag hé arc'hañt, hag hé giñklérézou, hag hé drétou, ha ti hé armou, ha kémeñd en dôa enn hé deñzoriou. Na oé nétrâ enn hé di hag enn hé gers, na ziskouézaz d'ézhô Ézéchias.

14. Hôgen Izaias, ar profed, a zeûaz da gavout ar roué Ézéc'hias, hag a lavaraz d'ézhañ : Pétrâ hô deûz lavaret ann dûd-zé ? Hag a béléac'h iñt-hi deûet d'az kavout ? Hag Ézéc'hias a lavaraz d'ézhañ : Eûz a eur vrô bell iñt deûet d'am c'havout, eûz a Vabilon.

15. Hag héñ a lavaraz : Pétrâ hô deûs-hi gwélet enn da dî ? Hag Ézéc'hias a lavaraz : Kémeñd a zô em zî hô deûz gwélet ; n'eûz nétrâ enn teñzoriou ha n'em eûz diskouézet d'ézhô.

16. Neûzé Izaias a lavaraz da Ézéc'hias : Sélaou gér ann Aotrou.

17. Chétu é teûi ann deisiou é péré é vézô kaset da Vabilon kémeñd a zô enn da dî, ha kémeñd hô deûz dastumet enn-hañ da dadou bétég henn ; na choumô nétrâ, émé ann Aotrou.

18. Kéméret é vézô ivé eûz da vipien, eûz ar ré a vézô deûet ac'hanod, eûz ar ré ez pézô ganet ; hag hî a vézô spazéien, é léz roué Babilon.

19. Neûzé Ézéc'hias a lavaraz da Izaias : Mâd eo gér ann Aotrou éc'h eûz lavaret ; ra vézô ar péoc'h hag ar wirionez em deisiou.

20. Oberiou all Ézéc'hias, hag hé holl ners, ha pénaoz é réaz eul lenn, hag eur san-dour, hag é tigasaz ann dour é kéar, ha né két skrivet kémeñt-sé é levr ôberiou rouéed Juda ?

21. Hag Ézéc'hias a gouskaz gañd hé dadou, ha Manasez, hé vâb, a rénaz enn hé léac'h.

—

XXI. PENNAD.

Fallagriez Manasez ; hé varô. Amon hé vâb a rén enn hé léac'h.

1. Daouzék vloaz en dôa Manasez pa zeûaz da réni ; hag héñ a rénaz

pemp ploaz hag hañter-kañt é Jéruzalem ; hé vamm a oa hanvet Hafsiba.

2. Hag héñ a réaz ann drouk dirâg ann Aotrou, oc'h heùlia idolou ar brôadou, en dôa dismañtret ann Aotrou eûz a zirâk bugalé Israel.

3. Sével a réaz adarré al lec'hiou uc'hel en dôa diskaret Ézéc'hias hé dâd. Sével a réaz ivé aotériou da Vaal, hag é réaz koajou-sakr ével m'en dôa gréat Ac'hab, roué Israel, hag éc'h azeùlaz holl armé ann éñv, hag é kéélaz anézhô.

4. Sével a réaz ivé aotériou é ti ann Aotrou, eûz a béhini en dôa lavaret ann Aotrou : É Jéruzalem é likiinn va hanô.

5. Hag héñ a zavaz aotériou da holl armé ann éñv é diou leûr ti ann Aotrou.

6. Lakaad a réaz hé vâb da dreûzi ann tân ; en em rei a réaz d'ann diouganérez, arvesti a réaz ann arwésiou ; diwallout a réaz ar gelc'hierien, hag é kreskaz niver ar strôbinellérien, évid ôber ann drouk dirâg ann Aotrou, hag évid hé heskina.

7. Lakaad a réaz ivé idol ar c'hoat en dôa gréat, é templ ann Aotrou, diwar-benn péhini en dôa lavaret ann Aotrou da Zavid ha da Zalomon hé vâb : Enn templ-mañ hag é Jéruzalem, em eûz dilennet eûz a holl vreûriézou Israel, é likiinn va hanô davikenn.

8. Ha né fell két d'in éz afé Israel kuit hiviziken (T) eûz ann douar em eûz rôet d'hô zadou ; gañt ma viriñt ann holl c'hourc'hémennou em eûz rôet d'ézhô, hag ann holl lézen en deûz kémennet d'ézhô Moizez, va zervicher.

9. Hôgen na zélaouchoñt két ; hag hi a oé touellet gañt Manasez, évid ôber gwasoc'h drouk égét n'hô dôa gréat ar brôadou en dôa dismañtret ann Aotrou a zirâk bugalé Israel.

10. Hag ann Aotrou en deuz komzet dré c'hénou ar broféded hé zervicherien, ô lavarout :

11. O véza ma en deûz Manasez, roué Juda, gréat ar gwall fallagriézou-zé gwasoc'h égéd ar ré holl hô dôa gréat ann Amorréed enn hé raok, ha ma en deûz ivé lékéat Juda da béc'hi gañd hé hudurnézou ;

12. Râk-sé chétu pétrâ a lavar ann Aotrou, Doué Israel : Chétu é kasinn drouk war Jéruzalem ha Juda, ha néb her c'hlévô, é voudô hé ziskouarn.

13. Ha mé a astennô war Jéruzalem korden Samari, ha poéz ti Ac'hab ; ha mé a ziverkô Jéruzalem ével ma tiverkeur taolennou, hag oc'h hé diverka, é trôinn hag é tistrôinn alies ar broud war hé gorré.

14. Dilézel a rinn ar ré all eûz va digwéz, hag é likiinn anézhô étré daouarn hô énébourien ; hag hi a vézô gwastet ha preizet gañd hô holl énébourien ;

15. O véza ma hô deûz gréat ann drouk dira-z-oun, ha ma hô deûz keñdalc'het d'am heskina, adaleg ann deiz é péhini eo deûet hô zadou ermézaz eûz ann Éjipt, bétég ann deiz-mañ.

16. Manasez ouch-penn en deûz skulet kalz a c'hoad dinam, kén n'en deûz leûniet gañt-hañ Jéruzalem penn-da-benn ; hép nivéri he béc'héjou hé-unan, gañt péré en deûz lékéat Juda da béc'hi, évid ôber ann drouk dirâg ann Aotrou.

17. Oberiou all Manasez, ha kémeñd en deûz gréat, hag ar péc'hed en deûz gréat, ha n'iñt két bét skrivet é levr ôberiou rouéed Juda ?

18. Ha Manasez a gouskaz gañd hé dadou, ha bésiet é oé é liors hé dî, é liors Oza ; hag Amon, hé vâb, a rénaz enn hé léac'h.

19. Daou vloaz war-n-ugeñt en dôa Amon pa zeûaz da réni ; ha daou vloaz é rénaz é Jéruzalem ; hé vamm a oa hanvet Messalémet, merc'h Harus eûz a Jétéba.

20. Ober a réaz ann drouk dirâg ann Aotrou, ével m'en dôa gréat Manasez hé dâd.

21. Hag héñ a valéaz enn holl heñchou é péré en dôa baléet hé dâd ; kééla a réaz ann hudurnézou en dôa kéélet hé dâd, hag éc'h azeùlaz anézhô.

22. Dilézel a réaz ann Aotrou, Doué hé dadou, ha na valéaz két é heñt ann Aotrou.

23. Hé zervicherien a aozaz spiou d'ézhañ, hag é lazchoñt ar roué enn hé dî hé-unan.

24. Hôgen pobl ar vrô a skôaz gañd ar ré holl a ioa en em zavet a-énep ar roué Amon ; hag hi a lékéaz Josias, hé vâb, da roué enn hé léac'h.

25. Oberiou all Amon ha n'iñt két skrivet é levr ôberiou rouéed Juda ?

26. Bésiet é oé enn hé véz hé-unan, é liors Oza ; ha Josias, hé vâb, a rénaz enn hé léac'h.

XXII. PENNAD.

Spouñtet eo Josias enn eur leun levr al lézen.

1. Eiz bloaz en dôa Josias pa zeûaz da réni, hag eur bloaz ha trégoñt é rénaz é Jéruzalem ; hé vamm a oa hanvet Idida, merc'h Hadaia, eûz a Véségat.

2. Ober a réaz ar péz a oa mâd dirâg ann Aotrou, hag é valéaz dré ann holl heñchou eûz a Zavid hé dâd ; ha na drôaz nag a zéou nag a gleiz.

3. Enn triouec'hved bloaz eûz a rén Josias, ar roué a gasaz Safan, mâb Assia, mâb Messulam, skrivañer templ ann Aotrou, ô lavarout d'ézhañ :

4. Kéa da gavout Helsias ar bélek-brâz, ma vézô dastumet ann arc'hañt a zô bét kaset da dempl ann Aotrou, a zô bét dastumet digañd ar bobl gañt porsierien ann templ ;

5. Ha bézet rôet gañt mérerien ti ann Aotrou d'ann embrégérien, péré hé rannô étré ar ré a labourô évid aoza ann templ ;

6. Da lavaroud eo, d'ar gilvizien, d'ar vañsounérien, ha d'ar ré a zres ann toullou-freûz ; hag évit préna koat ha mein-meñgleûz, évid aoza templ ann Aotrou.

7. Koulskoudé na vézet két goulennet kount digañt-hô eûz ann arc'hañt a vézô rôet d'ézhô ; hôgen bézet enn hô c'hers, hag é pép fisiañs.

8. Neûzé Helsias, ar bélek-brâz, a lavaraz da Zafan ar skrivañer : Eul levr eûz al lézen em eûz kavet é ti ann Aotrou ; hag Helsias a rôaz al levr da Zafan, péhini a lennaz anézhañ.

9. Ha Safan, ar skrivañer, a zeûaz da gavout ar roué, hag a réaz hé zanével war ar péz a oa bét gourc'hémennet d'ézhañ, hag a lavaraz : Da zervicherien hô deûz dastumet ann arc'hañt a zô bét kavet é ti ann Aotrou, hag hô deûz hé rôet d'ar vérerien évid hé ranna étré ar ré a labourô évid aoza templ ann Aotrou.

10. Safan, ar skrivañer, a zanévellaz c'hoaz d'ar roué, ô lavarout : Helsias, ar bélek-brâz, en deûz rôet eul levr d'in. Ha Safan a lennaz anézhañ dirâg ar roué.

11. Pa glévaz ar roué gériou levr al lézen, é rogaz hé zilad.

12. Hag héñ a c'hourc'hémennaz da Helsias, ar bélek-brâz, ha da Ahikam, mâb Safan, ha da Ac'hobor, mâb Mic'ha, ha da Zafan, ar skrivañer, ha da Asaïas, servicher ar roué, ô lavarout :

13. It, ha goulennit kuzul ann Aotrou war-n-oun, ha war va fobl, ha war Juda holl, diwar-benn gériou al levr-zé a zô bét kavet ; râg eunn drouk brâz a zô savet enn Aotrou enn hon énep, ô véza n'hô deûz két sélaouet hon tadou gériou al levr-zé, ha n'hô deûz két gréat ar péz a zô bét skrivet évid-omp.

14. Helsias, ar bélez-brâz, hag Ahikam, hag Ac'hobor, ha Safan, hag Asaïas a iéaz éta da gavout Holda, ar brofédez, grég Sellum, mâb Tékuas, mâb Araas, mirer ar gwiskamañchou, péhini a choumé enn eil glôz eûz a Jéruzalem ; hag ar ré-mañ a gomzaz out-hî.

15. Hag hi a lavaraz d'ézhô : Évelhenn é lavar ann Aotrou, Doué Israel : Livirit, d'ann dén en deûz hô kaset étrézég enn-oun :

16. Ével-henn é lavar ann Aotrou : Chétu é tigasinn poaniou war al léac'h-mañ ha war ar ré a choum enn-hañ, *hervez* holl lavariou *levr* al lézen en deûz lennet roué Juda,

17. O véza ma hô deûz va dilézet, ha ma hô deûz kenniget sakrifisou da zouéed a-ziavéaz, oc'h va heskina gañd holl ôberiou hô daouarn ; ha va bua-

négez en em eñtanô el léac'h-zé ha na vougô két.

18. É-kéñver roué Juda, péhini en deûz hô kaset évit goulenn kuzul digañd ann Aotrou, é léverrot : Évelhenn é lavar ann Aotrou, Doué Israel : O véza ma éc'h eûz sélaouet gériou al levr-zé,

19. Ha ma eo bét spouñtet da galoun, ha ma oud en em izéléet dirâg ann Aotrou, pa éc'h eûz klevet al lavariou a-énep al léac'h-mañ hag ar ré a choum enn-hañ, pénaoz é kouéziñt eunn deiz a vézô er zaouzan hag er valloz ; ha ma éc'h eûz roget da ziad, ha ma éc'h eûz gwélet dira-z-oun ; mé em eûz da zélaouet, émé ann Aotrou :

20. Rak-sé é likiinn ac'hanod gañd da dadou, hag é vézi lékéat é péoc'h enn da véz, évit na wélô két da zaoulagad ann holl zroug a zigasinn war al léac'h-zé.

—

XXIII. PENNAD.

Joac'haz, mâb Josias, a zô kaset é sklavérez enn Éjipt.

1. Hag hi a zanévellaz adarré d'ar roué ar péz é dôa lavaret ar *brofédez*. Hag héñ a gasaz, hag a lékéaz da zastumi war hé drô holl hénaoured Juda ha Jéruzalem.

2. Hag ar roué a biñaz da dempl ann Aotrou, ha gañt-hañ holl dûd Juda, hag ar ré holl a choumé é Jéruzalem, hag ar véléien, hag ar broféded, hag ann holl bobl adaleg ar bihana bétég ar brasa ; hag héñ a lennaz dira-z-hô holl c'heriou levr ar gévrédigez a oa bét kavet é tî ann Aotrou.

3. Hag ar roué a zavaz war eunn désez, hag a réaz kévrédigez dirâg ann Aotrou, évit ma valécheñt warlerc'h ann Aotrou, ha ma vircheñt hé c'hourc'hémennou hag hé desténiézou, hag hé iidou, eûz hô holl galoun, hag eûz hô holl éné, ha ma sévencheñt geriou ar gévrédigez-zé a zô skrivet el levr-zé ; hag ar bobl a aotréaz ar gévrédigez.

4. Hag ar roué a c'hourc'hémennaz da Helsias, ar bélek-brâz, ha d'ar véléien eûz ann eil reiz, ha d'ar borsierien, teûrel er-méaz eûz a dempl ann Aotrou ann holl listri a oa bét gréat évit Baal, hag évid ar c'hoat-sakr, hag évid holl armé ann éñv ; hag héñ hô dévaz er-méaz eûz a Jéruzalem, é traoñien Sédron, hag a zougaz al ludu anézhô da Vétel.

5. Laza a réaz ivé ar véléien a oa bét lékéat gañt rouéed Juda évid ôber sakrifisou war al lec'hiou uc'hel, é keriou Juda, ha war-drô da Jéruzalem ; hag ar ré a zévé ézañs da Vaal, ha d'ann héol, ha d'al loar, ha d'ar stérédennou-réd, ha da holl armé ann éñv.

6. Lakaad a réaz ivé da denna eûz a dî ann Aotrou *idol* ar c'hoat-sakr, hag hé gâs er-méaz eûz a Jéruzalem é traoñien Sédron, hag énô é oé dévet, lékéat é ludu, ha taolet al ludu war vésiou ar bobl.

7. Diskara a réaz ivé tiézigou ar Sodomidi a oa é tî ann Aotrou, évit péré é réa ar merc'hed doaré gwéliou évit c'hoat-sakr.

8. Neûzé é tastumaz ann holl véléien eûz a gériou Juda ; hag é saotraz al lec'hiou uc'hel, é péré é kenigé ar véléien sakrifisou, adalek Gabaa bété Bersabé, hag héñ a ziskaraz aoteriou ar persier oud dôr tî Jozué, priñs kéar, péhini a oa war ann tû kleiz eûz a bors kéar.

9. A neûzé béléien al léc'hiou uc'hel na biñeñt két oud aoter ann Aotrou é Jéruzalem ; hôgen hép-kén é tebreñt ar bara dic'hoell é mesk hô breûdeûr.

10. Saotra a réaz ivé Tofet a zô é traoñien mâb Ennom, évit na gennigché dén hé vâb pé hé verc'h da Voloc'h oc'h hé lakaad da dreûzi ann tân.

11. Tenna a réaz ivé ar c'hézek hô dôa rôet rouéed Juda d'ann héol, *hag a oa* é-tâl dôr templ ann Aotrou, é-kichen tiik Natanmélec'h ar spâz, a oa é Farurim ; hag é tévaz gañd ann tân kirri ann héol.

12. Ar roué a ziskaraz ivé ann aoteriou a oa war lein kambr Ac'haz, hô dôa gréat rouéed Juda, hag ann aoteriou en dôa gréat Manasez, é diou leûr templ ann Aotrou ; hag é tirédaz

ac'hanô, hag é taolaz al ludu anézhô é froud Sédron.

13. Ar roué a zaotraz ivé al lec'hiou uc'hel a oa war-harz Jéruzalem enn tû déou eûz a vénez ar gwall-skouer, en dôa savet Salomon, roué Israel, da Astarot, idol ar Sidonied, ha da C'hamoas, gwall-skouér Moab, ha da Velc'hom, argarzidigez bugalé Ammon.

14. Hag héñ a dorraz ar skeûdennou, hag a ziskaraz ar c'hoajou sakr ; hag é leûniaz al lec'hiou-zé gañd eskern tûd-varô.

15. Hag é-kéñver ann aoter a oa é Bétel, hag al léac'h uc'hel en dôa savet Jéroboam, mâb Nabat, péhini en dôa lékéat Israel da béc'hi, é tiskaraz hag ann aoter hag al léac'h uc'hel ; hô dévi a réaz hag hô lékéaz é ludu, hag é lékéaz ivé ann tân er c'hoat-sakr.

16. Ha Josias ô véza distrôet dî, a wélaz ar bésiou a oa war ar ménez ; hag é kasaz tûd da gémérout ann eskern eûz ar bésiou, hag é tévaz anézhô war ann aoter, hag é saotraz anézhi hervez gér ann Aotrou en dôa lavaret ann dén Doué péhini en dôa diouganet ann traou-zé.

17. Ha neûzé é lavaraz : Pé véz eo hen-nez a wélann ? Ha tûd ar géar-zé a lavaraz d'ézhañ : Béz ann dén Doué eo, péhini a oa deûet eûz a Juda, hag en dôa diouganet ar péz éc'h eûz gréat war aoter Bétel.

18. Ha Josias a lavaraz : List-héñ, ha na fiñvet dén hé eskern. Hag hé eskern a choumaz difiñv, kerkouls hag eskern ar profed a oa deûet eûz a Zamari.

19. Josias a ziskaraz c'hoaz holl demplou al lec'hiou uc'hel, a oa é keriou Samari, hô dôa gréat rouéed Israel évid heskina ann Aotrou ; hag héñ a réaz enn hô c'héñver ével m'en dôa gréat é-kéñver ré Vétel.

20. Hag héñ a lazaz holl véléien al lec'hiou uc'hel, a oa énô, war ann aoteriou : hag é tévaz war-n-ézhô eskern tûd vaô ; hag é tistrôaz da Jéruzalem.

21. Hag héñ a c'hourc'hémennaz d'ann holl bobl, ô lavarout : Grîd ar pask d'ann Aotrou hô Toué, ével ma eo skrivet el levr-zé a gévrédigez.

22. Ha na oé két gréat a bask enn doaré-zé abaoé deisiou ar varnérien hô dôa barnet Israel, hag é holl zeisiou rouéed Israel ha rouéed Juda,

23. Ével ma oé gréat ar pask-zé d'ann Aotrou é Jéruzalem, enn trioue-c'hved bloaz eûz ar roué Josias.

24. Josias a gasaz ivé da gét ar strôbinellerien, hag ann diouganerien, ha skeûdennou ann idolou, hag ann hudurnézou, hag ann argarzidigézou a oa bét é brô Juda hag é Jéruzalem, évit sévéni geriou al lézen, péré a oa skrivet el levr en dôa kavet Helsias, ar bélek-brâz, é templ ann Aotrou.

25. N'eûz két bét enn hé raok a roué héñvel out-hañ, a gemeñt a zô bét distrôet étrézég ann Aotrou eûz hé holl galoun, hag eûz hé holl éné, hag eûz hé holl ners, hervez holl lézen Moizez ; ha na zavaz hini hé-c'houdé héñvel out-hañ.

26. Koulskoudé ann Aotrou na zistrôaz két hé vuanégez hag hé frouden vrâz diwar Juda, enn abek d'ar fallagriézou gañt péré en dôa hé heskinet Manasez.

27. Ann-Aotrou éta a lavaraz : Disteûrel a rinn ivé a zira-z-oun Juda, ével ma em eûz distolet Israel ; hag é tilézinn ar géar-zé a Jéruzalem péhini em dôa diennet, hag ann tî diwarbenn péhini em eûz lavaret : Va hanô a vézô énô.

28. Oberiou all Josias, ha kemeñd en deûz gréat, ha n'iñt két skrivet é levr ôberiou rouéed Juda ?

29. Enn hé zeisiou é piñaz Faraon Néc'hao, roué ann Éjipt, a-énep roué ann Assiried, war-zû ster Eufratez ; hag ar roué Josias a ziarbennaz anézhañ ; ha pa wélaz anézhañ, é oé lazet é Mageddo.

30. Hag hé zervicherien a zougaz anézhañ marô eûz a Vageddo, hag a zigasaz anézhañ da Jéruzalem, hag a vésiaz anézhañ enn hé véz hé-unan. Ha pobl ar vrô a géméraz Joac'haz, mâb Josias, a éôliaz anézhañ, hag hel lékéaz da roué é léac'h hé dâd.

31. Tri bloaz war-n-ugeñt en dôa Joac'haz pa zeûaz da réni ; hag héñ a rénaz tri miz é Jéruzalem ; hé vamm a oa hanvet Amital, merc'h Jérémias, eûz a Lobna.

32. Hag héñ a réaz ann drouk dirâg ann Aotrou, é kemeñt m'hô dôa gréat hé dadou.

33. Ha Faraon Néc'hao a chadennaz anézhañ é Rébla, a zô é brô Émat, évit na renché két é Jéruzalem ; hag héñ a zavaz évit gwîr war ar vrô kañt talañt arc'hañt hag eunn talañt aour,

34. Ha Faraon Néc'hao a lékéaz Éliasim, mâb Josias, da roué é léac'h Josias hé dâd ; hag héñ a drôaz hé hanô é Joakim ; hôgen kémérout a réaz Joac'haz, hag é kasaz anézhañ enn Éjipt, é péléac'h é varvaz.

35. Joakim a rôaz da Faraon ann arc'hañt hag ann aour, hervez ar gwîr en dôa savet war bép-hini er vrô, évit paéa ann tell gourc'hémennet gañt Faraon ; hag héñ a dennaz ann arc'hañt hag ann aour digañt pobl ar vrô, da bép-hini diouc'h hé c'halloud, évid hô rei da Faraon Néc'hao.

36. Joakim en dôa pemp ploaz warn-ugeñt pa zeûaz da réni ; hag héñ a rénaz unnék vloaz é Jéruzalem ; hé vamm a oa hanvet Zébida, merc'h Fadaia eûz a Ruma.

37. Hag héñ a réaz ann drouk dirâg ann Aotrou, é kemeñt m'hô dôa gréat hé dadou.

—

XXIV. PENNAD.

Ar ré geñta eûz a bobl Jéruzalem a zô dizouget da Vabilon.

1. É deisiou Joakim é piñaz Nabukodonosor, roué Babilon, ha Joakim a oé lékéat dindân hé c'halloud é-pâd tri bloaz ; hag héñ a savaz adarré enn hé énep.

2. Hag ann Aotrou a gasaz d'ézhañ laéroun eûz a Galdéa, ha laéroun eûz a Ziria, ha laéroun eûz a Voab, ha laéroun eûz a vipien Ammon ; hag héñ hô c'hasaz a-énep Juda, évit ma trec'hfeñt anézhañ, hervez ar gér en dôa lavaret ann Aotrou dré c'hénou hé zervicherien, ar broféded.

3. Hôgen ann dra-mañ a c'hoarvézaz dré c'hér ann Aotrou a-énep Juda, évid hé zisteûrel a zira-z-hañ, enn abek d'ann holl béc'héjou en dôa gréat Manasez.

4. Hag enn abek d'ar goad dinam en dôa skulet, pa leûniaz Jéruzalem gañt goad ar ré ziañtek ; râk-sé eo na fellaz két d'ann Aotrou béza trugarézuz.

5. Oberiou all Joakim, ha kemeñd en deûz gréat, ha n'iñt két skrivet é levr ôberiou rouéed Juda ? Ha Joakim a gouskaz gañd hé dadou ;

6. Ha Joac'hin, hé vâb, a rénaz enn hé léac'h.

7. N'az éaz mui a-neûzé roué ann Éjipt er-méaz eûz hé vrô : râk roué Babilon en dôa kaset gañt-hañ kémeñt a oa bét da roué ann Éjipt, adalek ster ann Éjipt bétég ar ster Eufrat.

8. Triouec'h vloaz en dôa Joac'hin pa zeûaz da réni. Hag heñ a rénaz tri miz é Jéruzalem : hé vamm a oa hanvet Nohesta, merc'h Elnatan eûz a Jéruzalem.

9. Hag héñ a réaz ann drouk dirâg ann Aotrou é kemeñt m'en dôa gréat hé dâd.

10. Enn amzer-zé é savaz servicherien Nabukodonosor, roué Babilon, a-énep Jéruzalem ; hag hi a réaz douvésiou war-drô da géar.

11. Ha Nabukodonosor, roué Babilon, a zeûaz ivé a-énep kéar gañd hé zervicherien, évit stourmi out-hi.

12. Ha Joac'hin, roué Juda, a iéaz er-méaz étrézé roué Babilon, héñ hag hé vamm, hag hé zervicherien, hag hé briñsed, hag hé spazéien ; ha roué Babilon a zigéméraz anézhañ enn eizved bloaz eûz hé rén.

13. Hag héñ a gasaz gañt-hañ ac'hanô holl deñzoriou tî ann Aotrou, ha teñzoriou tî ar roué ; hag é torraz ann holl listri aour en dôa gréat Salomon, roué Israel, é templ ann Aotrou, hervez m'en dôa lavaret ann Aotrou.

14. Hag héñ a zizougaz holl Israel, hag ann holl briñsed, hag ar ré galounéka eûz ann armé, dék mil sklâv, hag ann holl vichérourien hag ar vañsounerien : ha na lézaz er vrô néméd ar ré baoura eûz ar bobl.

15. Kas gañt-hañ a réaz ivé da Vabilon Joac'hin, ha mamm ar roué, ha gragez ar roué, hag hé spazéien : kâs

a réaz ivé da sklaved barnerien ar vrô eûz a Jéruzalem da Vabilon.

16. Hag ann holl dûd kré, seiz mil, hag ar vichérourien hag ar vañsounerien, mil, hag ann holl ré galounek hag ar vrézélidi ; roué Babilon hô c'hasaz da sklaved da Vabilon.

17. Hag héñ a lékéaz *da roué* é léac'h Joac'him, Mattanias hé éoñtr ; hag é c'halvaz anézhañ Sédésias.

18. Eur bloaz war-n-ugeñt en dôa Sédésias pa zeûaz dâ réni ; hag héñ a rénaz unnék vloaz é Jéruzalem ; hé vamm a oa hanvet Amital, merc'h Jérémias eûz a Lobna.

19. Hag héñ a réaz ann drouk dirâg ann Aotrou, é kemeñt m'en dôa gréat Joakim.

20. Râk moñt drouk a réa enn Aotrou *mai-oc'h-vui* out Jéruzalem hag out Juda, kén na zistolaz anézhô a zira-z-hañ ; ha Sédésias en em dennaz eûz a ziñdan galloud roué Babilon.

—

XXV. PENNAD.

Nabuzardan a laka ann tân é Jéruzalem.

1. Enn naved bloaz eûz a rén Sédésias, enn dékved miz, hag enn dékved deiz eûz ar mîz, é teûaz Nabukodonosor, héñ hag hé holl armé, a-énep Jéruzalem, hag a c'hrounnaz anezhi : hag hi a réaz douvésiou war-drô d'ézhi.

2. Hag ar géar a oé grounnet ha kelc'hiet, bétég ann unnékved bloaz eûz ar roué Sédésias ;

3. Hag ann naved deiz eûz ar mîz, eunn naounégez vrâz a zavaz é kéar, ha né oa két a vara évit pobl ar vrô.

4. Ha *mûr* kéar a oé difreûzet : hag ann holl vrézélidi a déc'haz a-zoug ann nôz dré heñt ar porz kéar a zô étré diou vur war-zû garz ar roué ; (hôgen ar C'haldéed a c'hrounné kéar trô-war-drô) : Sédésias a dec'haz éta dré ann heñt a gâs da gompézennou ann distrô.

5. Hag armé ar C'haldéed a iéaz war-lerc'h ar roué ; hag é kémerchoñt anézhañ é kompézen Jérikô ; hag ann holl vrézélidi a oa gañt-hañ a oé skiñet hag a zilézaz anézhañ.

6. Goudé éta béza kéméret ar roué, é kaschoñt anézhañ da roué Babilon é Réblata : hag hé-mañ a varnaz anézhañ.

7. Mipien Sédésias a oé lazet *dirak hô zâd ;* tarza a réaz hé zaoulagad d'ézhañ *enn hé benn*, hé éréa a réaz gañt chadennou, hag é kasaz anézhañ gañt-hañ da Vabilon. (T).

8. Enn naoñtékved bloaz eûz a roué Babilon, er pempved miz, er seizved deiz eûz ar miz, Nabuzardan, priñs ann armé, servicher roué Babilon, a zeûaz da Jéruzalem.

9. Hag héñ a zévaz tî ann Aotrou ha tî ar roué ; holl diez Jéruzalem a loskaz ivé gañd ann tân.

10. Holl armé ar C'haldéed, a oa gañd ar priñs-zé, a ziskaraz muriou Jéruzalem trô-war-drô.

11. Hôgen Nabuzardan, priñs ann armé, a gasaz gañt-hañ ar ré eûz ar bobl a oa choumet é kéar, hag ann dec'herien a oa éat étrézé roué Babilon, hag ann dûd all.

12. Na lézaz néméd ar ré baoura eûz ar vrô évit laboura ar gwini hag ara ar parkou.

13. Ar C'haldéed a dorraz ar peûliou arem a oa é templ ann Aotrou, hag ar steûdennou, hag ar môr arem, a oé é tî ann Aotrou ; hag hi a gasaz ann arem holl da Vabilon.

14. Kâs a réjoñt ivé ar c'haoteriou arem, hag ar paliou, hag ar feriérigou, hag ar c'hôpou, hag al listri-brév, hag ann holl listri arem, a béré en em zervicheñt.

15. Priñs ann armé a gasaz ivé gañt-hañ ann ézañsouérou, hag ar boéstlouézans, kenn ar ré gréat gañd aour, kenn ar ré gréat gañd arc'hañt :

16. Hag ivé ann daou beûl, hag ar môr, hag ar steûdennou en dôa gréat Salomon é templ ann Aotrou. Ha poéz ann arem eûz ann holl listri-zé né oad két évit hé nivéri, ker brâz é oa. (T).

17. Unan eûz ann daou beûl en dôa triouec'h ilinad a uc'helder ; ha warn-ézhañ eur penn arem a dri ilinad a

uc'helder : ha war ar penn peûl eur rouédik hag avalou-grénad, hag holl a arem. Ann eil beûl en dôa ann hévélep kempennadurézou.

18. Priñs ann armé a gasaz ivé gañthañ Saraias, ar bélek-brâz, ha Sofonias ann eil vélek, hag ann tri forsier;

19. Hag eur spâz eûz a géar, péhini a oa réner ann dûd-a-vrézel; ha pemp dén eûz ar ré a oa bépréd dirâg ar roué, hag a gavaz é kéar; ha Sofer, priñs ann armé, péhini a zeské ar soudarded névez a gémére eûz a bobl ar vrô; ha tri-ugeñt dén eûz ar bobl a oa bét kavet é kéar.

20. Nabuzardan, priñs ann armé, a gasaz ar ré-mañ da roué Babilon é Réblata.

21. Ha roué Babilon a lékéaz skei gañt-hô, hag hô laza é Réblata, é brô Émat; ha Juda a oé kaset er-méaz eûz hé vrô.

22. Hôgen Nabukodonosor, roué Babilon, a lékéaz da réner war ar bobl en dôa lézet é brô Juda, Godolias, mâb Ahikam, mâb Safan.

23. Pa glevaz holl oviserien ar vrézélidi, hî hag ann dûd a oa gañt-hô, pénaoz en dôa roué Babilon lékéat da réner Godolias, hag Ismahel, mâb Natanias, ha Johanan, mâb Karéé, ha Saraia, mâb Tanéhumet ann Nétofatit, ha Jézonias, mâb Maac'hati, hi a zeûaz da gavout Godolias é Masfa, hî hag hô zûd.

24. Ha Godolias a douaz d'ézhô ha d'ar ré a oa gañt-hô, ô lavarout : N'hô pézet két a aoun ô servicha ar C'haldéed; choumit er vrô, ha servichit roué Babilon, hag é vézô dâ gan-éhoc'h.

25. Er seizved mîz, é teûaz Ismahel, mâb Natanias, mâb Élisama eûz a wenn ar rouéed, ha dék dén gañthañ : hag hî a skôaz gañt Godolias kén na varvaz, hag ivé gañd ar Iuzévien hag ar C'haldéed a oa gañt-hañ é Masfa.

26. Hag ann holl bobl, eûz ann distéra bétég ar brasa, ha priñsed ar vrézélidi, a iéaz d'ann Ejipt, ô véza m'hô doa aoun râg ar C'haldéed.

27. Hôgen er seizved bloaz ha trégoñt ma oé kaset Joac'hin, roué Juda, er-méaz eûz hé vrô (T), enn daouzékved mîz, er seizved deiz eûz ar mîz, Évilmérodac'h, roué Babilon, er bloaz é péhini é teûaz da réni, a dennaz Joac'hin, roué Juda, eûz ar vâc'h.

28. Hag héñ a gomzaz out-hañ gañt madélez; hag é lékéaz hé drôn dreist trôn ar rouéed a oa gañt-hañ é Babilon.

29. Névézi a réaz ann dilad en doa er vâc'h, hag é lékéaz anézhañ da zibri hé voéd dira-z-hañ hed ann holl zeisiou eûz hé vuez.

30. Krétaad a réaz ivé évit hé vévañs bepred, hag é oé rôet d'ézhañ bemdez gañd ar roué héd ann holl zeisiou eûz hé vuez.

AR PARALIPOMÉNON.

LEVR KENTA.

I. PENNAD.

Nésted Adam, Abraham hag hé vipien, ha rouéed Édom.

1. Adam, Seth, Énos,
2. Kainan, Malaléel, Jared,
3. Hénoc'h, Matusalé, Lamec'h,
4. Noé, Sem, Kam, ha Jafeth.
5. Mipien Jafeth : Gomer, ha Magog, ha Madai, ha Javan, Tubal, Mosoc'h, Tiras.
6. Hôgen mipien Gomer : Asénez, ha Rifat, ha Togorma.
7. Hôgen mipien Javan : Élisa, ha Tarsis, ha Sétim, ha Dodanim.
8. Mipiem Kam : Kus, ha Mesraim, ha Fut, ha Kanaan.
9. Hôgen mipien Kus : Saba, hag Hévila, Sabata, ha Regma, ha Sabatac'ha. Hôgen mipien Regma : Saba, ha Dadan.
10. Hôgen Kus a oé tâd (T) Nemrod; hag hé-mañ a zeûaz da véza galloudek war ann douar.
11. Hôgen Mesraim a oé tâd (T) Ludim, hag Ananim, ha Laabim, ha Neftuim,
12. Hag ivé Fétrusim, ha Kasbeim, a-béré eo deûet Filistiim, ha Kaftorim.
13. Hôgen Kanaan a oé tâd Sidon, hé geñta-ganet, hag Hétéus,
14. Ha Jébuséus, hag Amorréus, ha Gergéséus,
15. Hag Hévéus, hag Araséus, ha Sinéus,
16. Hag ivé Aradius, ha Samaréus, hag Hamatéus.
17. Mipien Sem : Élam, hag Asur, hag Arfaksad, ha Lud, hag Aram, hag Hus, hag Hul, ha Géter, ha Mosoc'h.
18. Hôgen Arfaksad a oé tâd (T) Salé, péhini ivé a oé tâd (T) Héber.
19. Hôgen Héber en dôé daou vâb, a héré unan a oé hanvet Faleg, ô véza ma oa bét rannet ann douar enn hé amzer; hag hanô hé vreûr eo Jektan.
20. Hôgen Jektan a oé tâd (T) Élmodad, ha Salef, hag Asarmot, ha Jaré,
21. Hag ivé Adoram, hag Huzal, ha Dékla,
22. Hag Hébal, hag Abimael, ha Saba,
23. Ha c'hoaz Oñr, hag Hévila, ha Jobab; ar ré-mañ holl mipien da Jektan.
24. Sem : Arfaksad, Salé,
25. Héber, Faleg, Ragao,
26. Sérug, Nakor, Taré,
27. Abram, a zô ivé Abraham.
28. Hôgen mipien Abraham : Izaak hag Ismael.
29. Ha chétu amañ hô nésted : ar c'heñta-ganet eûz a Ismael, Nabajot, ha Sédar, hag Abdéel, ha Mabsam,
30. Masma, ha Duma, Masa, Hadad, ha Téma,

31. Jétur, Nafis, Sedma : ar ré-zé eo mipien Ismael.

32. Hôgen ar vugalé en dôé Abraham eûz a Zétura, hé eil c'hreg a oé : Zamran, Jeksan, Madan, Madian, Jesbok, ha Sué. Hôgen mipien Jeksan : Saba ha Dadan. Hôgen mipien Dadan : Assurim, ha Latusim, ha Laomim.

33. Hôgen mipien Madian : Éfa, hag Éfer, hag Hénoc'h, hag Abida, hag Eldaa ; ar ré-mañ holl mipien da Zétura.

34. Hôgen Abraham a oé tâd (t) Izaak, péhini en dôé da vipien Ézaü, hag Israel.

35. Mipien Ésaü : Élifaz, Rahuel, Jéhus, Ihélom, ha Koré.

36. Mipien Élifaz : Téman, Omar, Séfi, Gatan, Sénez, Tamna, Amalek.

37. Mipien Rahuel : Nahat, Zara, Samma, Méza.

38. Mipien Séir : Lotan, Sobal, Sébéon, Ana, Dison, Ézer, Dizan.

39. Mipien Lotan : Hori, Homam. Hôgen c'hoar Lotan a oé Tamna.

40. Mipien Sobal : Alian, ha Manahat, hag Ébal, Séfi, hag Onam. Mipien Sébéon : Aia hag Ana. Mipien Ana : Dizon.

41. Mipien Dizon : Hamram, hag Éséban, ha Jétran, ha Karan.

42. Mipien Éser : Balaan, ha Zavan, ha Jakan. Mipien Dizan : Hus hag Aran.

43. Chétu amañ ar rouéed a rénaz é douar Édom, abarz ma oa roué war vugalé Israel : Balé, mâb Béor ; hag hé géar a oa hanvet Dénaba.

44. Hôgen Balé a varvaz, ha Jobab, mâb Zaré, a Vosra, a rénaz enn hé léac'h.

45. Ha pa oé marô Jobab, Husam eûz a vrô ann Timanied, a rénaz enn hé léac'h.

46. Husam ô véza marô ivé, Adad, mâb Badad, péhini a dréc'haz ar Vadianited é douar Moab, a rénaz enn hé léac'h ; hag hé géar a oa hanvet Avit.

47. Ha Goudé ma oé marô Adad, Semla a Vasiéka, a rénaz enn hé léac'h.

48. Hôgen pa oé marô Semla, Saul eûz a Rohobot, péhini a zô diazézet é ribl ar ster, a rénaz enn hé léac'h.

49. Ha pa oé marô Saul, Balanan, mâb Ac'hobor, a rénaz enn hé léac'h.

50. Hôgen hé-mañ a varvaz ivé, hag Adad a rénaz enn hé léac'h ; hé géar a oa hanvet Fan, hag hé c'hrég a oa galvet Méétabel, merc'h Matred, merc'h Mézaab.

51. Hôgen pa oé marô Adad, é oé duged é Édom é léac'h rouéed : dug Tamna, dug Alva, dug Jétet,

52. Dug Oolibama, dug Éla, dug Finon,

53. Dug Sénez, dug Téman, dug Mabsar,

54. Dug Magdiel, dug Hiram : ar ré-zé a oé duged Édom.

—

II. PENNAD.

Nésted Jakob, Hesron ha Kaleb.

1. Hôgen mipien Israel : Ruben, Siméon, Lévi, Juda, Isakar, ha Zabulon,

2. Dan, Jozef, Beñjamin, Neftali, Gad hag Aser.

3. Mipien Juda : Her, Onan, ha Séla ; ann trî-zé a zô bét ganet d'ézhañ gañt merc'h Sué ar Gananéadez. Hôgen Her, kenta-ganet Juda, a oé *eunn dén* drouk dirâg ann Aotrou, péhini hel lékéaz da vervel.

4. Hôgen Tamar, merc'h-kaer Juda, a c'hanaz d'ézhañ Farez ha Zara ; râk pemp mâb en dôé Juda.

5. Hôgen mipien Farez : Hesron hag Hamul.

6. Ha mipien Zara a oé pemp : Zamri, hag Étan, hag Éman, ha Kalkal, ha Dara.

7. Mipien Karmi : Ac'har, péhini a lékéaz ar reûstl é Israel, hag a béc'haz gañt laéroñsi ann *anaoué*.

8. Mipien Étan : Azarias.

9. Hôgen mipien Hesron péré a zô ganet d'ézhañ : Jéraméel, ha Ram, ha Kalubi.

10. Hôgen Ram a oé tâd (t) Aminadab. Hôgen Aminadab a oé tâd (t) Nahason, priñs bugalé Juda.

11. Ha Nahason a oé tâd (t) Salma, a béhini eo ganet Booz.

12. Hôgen Booz a oé tâd (t) Obed, péhini a oé tâd (t) Isaï.

13. Hôgen Isaï a eñgéheñtaz hé vaphéna Éliab, hé eil Abinadab, hé drédé Simmaa,

14. Hé bévaré Natanael, hé bempved Raddai,

15. Hé c'houec'hved Asom, hé zeizved David.

16. Hô c'hoarézed a oé Sarvia hag Abigail. Mipien Sarvia : Abisaï, Joab, hag Asael ; trî anézhô.

17. Hôgen Abigail a c'hanaz Amasa, péhini en dôé da dâd Jéter, ann Ismaélit.

18. Hôgen Kaleb, mâb Hesron, a géméraz eur c'hrég hanvet Azuba, a béhini é c'hanaz Jériot, hag hé vipien a oé Jazer, ha Sobab, hag Ardon.

19. Ha pa oé marô Azuba, Kaleb a géméraz da c'hrég Éfrata, péhini a c'hanaz d'ézhañ Hur.

20. Hôgen Hur a oé tâd (t) Uri : hag Uri a oé tâd (t) Bézéléel.

21. Goudé-zé Hesron a géméraz da c'hrég merc'h Mac'hir, tâd Galaad. Tri-ugeñt vloaz en dôa pa zimézaz gañt-hi ; hag hi a c'hanaz d'ézhañ Ségub.

22. Hôgen Ségub a oé tâd (t) Jaïr, hag en dôé enn hé gers teir géar warn-ugeñt é brô Galaad.

23. Hag héñ a géméraz Gesur hag Aram, keriou Jaïr, ha Kanat, gañd hé dri-ugeñt bourc'h a ioa ével keriou. Ar ré-mañ holl a oa mipien da Vac'hir, tâd Galaad.

24. Hôgen pa oé marô Hesron, Kaleb a géméraz Éfrata da c'hrég. Hesron en dôa bét ivé da c'hrég Abia, péhini a c'hanaz d'ézhañ Ashur, tâd Tékna.

25. Hôgen Jéraméel, mâb héna Hesron, en dôé da vipien, Ram hé vâp héna, ha Buna, hag Aram, hag Asom, hag Ac'hia.

26. Jéraméel en dôé eur c'hrég all hanvet Atara, a oé mamm da Onam.

27. Mipien Ram, mâp héna Jéraméel, a oé Moos, ha Jamin, hag Akas.

28. Hôgen Onam en dôé da vipien, Sémei, ha Jada. Hôgen mipien Sémei : Nadale hag Abisur.

29. Grég Abisur a oa hanvet Abihail, hag a c'hanaz d'ézhañ Ahobban, ha Molid.

30. Hôgen mipien Nadab a oé Saled, hag Apfaim ; hôgen Saled a varvaz hép bugalé.

31. Hôgen mâb Apfaim, Jési ; ha Jési a oé tad Sésan ; ha Sésan a oé tâd Oholai.

32. Hôgen mipien Juda, breûr Sémei : Jéter ha Jonatan ; hôgen Jéter a varvaz hép bugalé.

33. Hôgen Jonatan a oé tâd Falet ha Ziza. Ar ré-mañ a oé mipien Jéraméel.

34. Hôgen Sésan n'en dôé két a vipien, hôgen merc'hed ; hag eur sklav Éjiptian hanvet Jéraa,

35. Da béhini é rôaz hé verc'h da c'hrég ; hag hou-mañ a c'hanaz d'ézhañ Étei.

36. Hôgen Étei a oé tâd (t) Natan, ha Natan a oé tâd (t) Zabad.

37. Ha Zabad a oé tâd Oflal, hag Oflal a oé tâd Obed.

38. Hag Obed a oé tâd Jéhu, ha Jéhu a oé tâd Azarias.

39. Hag Azarias a eñgéheñtaz Hellez, hag Hellez a eñgéheñtaz Élasa.

40. Hag Élasa a eñgéheñtaz Sisamoi, ha Sisamoi a eñgéheñtaz Sellum.

41. Ha Sellum a eñgéheñtaz Ikamia, hag Ikamia a eñgéheñtaz Élisama.

42. Hôgen mipien Kaleb, breûr Jéraméel : Mésa hé vâp héna, péhini a oé tâd da Zif, ha mipien Marésa, tâd Hébron.

43. Hôgen mipien Hébron : Koré, ha Tafera, ha Résem, ha Samma.

44. Hôgen Samma a oé tâd Raham, tâd Jerkaam, ha Résem a oé tâd Sammai.

45. Mâb Sammai : Maon ; ha Maon a oé tâd da Vetsur.

46. Hôgen Éfa, serc'h Kaleb, a c'hanaz Haran, ha Mosa, ha Gézez. Hôgen Haran a eñgéheñtaz Gézez.

47. Hôgen bugalé Jahaddai : Régom, ha Joatan, ha Gésan, ha Falet, hag Éfa, ha Saaf.

48. Maac'ha, serc'h Kaleb, a c'hanaz Saber, ha Tarana.

49. Hôgen Saaf, tâd Madména, a eñgéheñtaz Sué, tâd Mac'hbéna, ha tâd Gabaa. Hôgen merc'h Kaleb a oé Ac'hsa.

50. Ar ré-mañ a oé *ivé* bugalé da Galeb, mâb Hur, mâp héna Éfrata: Sobal, tâd Kariatiarim,

51. Ha Salma, tâd Bétléhem, hag Harif, tâd Betgader.

52. Hôgen Sobat, tâd Kariatiarim, péhini en dôa enn hé gers ann hañter eûz ar vrô é péhini é choumé, en dôé ivé mipien.

53. Hag eûz a géreñtiézou Kariatiarim: ar Jétréed, hag ann Afutéed, hag ar Sématéed, hag ar Vasséréed. Eûz ar ré-zé eo deûet ar Saraited, hag ann Estaolited.

54. Mipien Salma: Bétléhem ha Nétofati, péré a zô kurunen tî Joab, hag ann hañter eûz a gers Sarai.

55. Hag ivé kéreñtiézou ar skribed a zô ô choum é Jabez, péré a gan hag a zon gañd ar binviou, hag a choum dindân teltou. Ar ré-zé eo ar Sinéed, péré a zô deûet eûz a Galor, tâd tî Réc'hab.

—

III. PENNAD.

Nésted David hag ar rouéed Juda eûz a wenn David.

1. Chétu amañ mipien David, a zô bét ganet d'ézhañ é Hébron: ann héna, Amnon eûz a Ac'hinoam ar Jezraélitez; ann eil, Daniel eûz a Abigail ar Garmélitez;

2. Ann trédé, Absalom, mâb Maac'ha, merc'h Tolmai, roué Gésur; ar pévaré, Adonias, mâb Aggit;

3. Ar pempved Safatias eûz a Abital; ar c'houec'hved, Jétraham eûz a Égla, hé c'hrég.

4. C'houec'h mab éta a zô bét ganet d'ézhañ é Hébron, é péléac'h é rénaz seiz vloaz ha c'houec'h miz. Hôgen tri bloaz ha trégoñt é rénaz é Jéruzalem.

5. Hôgen é Jéruzalem é oé ganet d'ézhañ mipien: Simmaa, ha Sobab, ha Natan, ha Salomon; hô févar eûz a Vetsabéé, merc'h Ammiel.

6. Ha Jebaar, hag Élisama,

7. Hag Élifalet, ha Nojé, ha Néfeg, ha Jafia,

8. Hag Élisama, hag Éliada, hag Élifélet, naô;

9. Ar ré-zé holl eo mipien David; hép nivéri mipien hé zerc'hed; hag eur c'hoar hô dôé, hanvet Tamar.

10. Hôgen mâb Salomon, Roboam; hag Abia, hé vâb, a oé tâd (r) Asa. Eûz a hé-mañ eo ganet Jozafat,

11. Tâd Joram; ha Joram a eñgéheñtaz Oc'hozias, a béhini eo bét ganet Joas:

12. Hag Amasias, hé vâb, a oé tâd (r) Azarias. Ha mâb Azarias a oé Joatan,

13. Péhini a eñgéheñtaz Ac'haz, tâd Ézékias, a béhini eo ganet Manasez.

14. Ha Manasez a oé tâd Amon, tâd Josias.

15. Hôgen mipien Josias a oé: ann héna, Johanan; ann eil, Joakim; ann trédé, Sédésias; ar pévaré, Sellum.

16. Eûz a Joakim eo ganet Jéc'honias, ha Sédésias.

17. Mipien Jéc'honias a oé Asir, ha Salatiel,

18. Melkiram, ha Fadaia, ha Sennéser, ha Jésémia, ha Sama, ha Nadabia.

19. Eûz a Fadaia eo ganet Zorababel ha Sémei. Zorababel a eñgéheñtaz Mosolla, hag Hananias, ha Solomit, hô c'hoar:

20. Hag Hasaban, hag Ohol, ha Barac'hias, hag Hasadias, ha Josabhésed, pemp.

21. Hôgen mâb Hananias, Faltias, tâd Jéséias, péhini en dôé da vâb Rafaia; ha mâb hé-mañ a oé Arnan, a béhini eo ganet Obdia, péhini en dôé da vâb Séc'hénias.

22. Mâb Séc'hénias, Séméia, péhini en dôé da vipien, Hattus, ha Jégaal, ha Baria, ha Naaria, ha Safat; c'houeac'h anézhô.

23. Mâb Naaria, Élioénai, hag Ezékias, hag Ezrikam; tri.

24. Mipien Élioénai, Oduia, hag Éliasub, ha Féléia, hag Akkub, ha Johanam, ha Dalaia, hag Anani; seiz anézhò.

—

IV. PENNAD.

Nésted Juda. Mipien Siméon.

1. Mipien Juda: Farez, Hesron, ha Charmi, hag Hur, ha Sobal.

2. Hôgen Raia, mâb Sobal, a oé tâd (r) Jahat, a béhini eo ganet Ahumai ha Laad; ar ré-zé eo kéreñtiézou Sarat.

3. Chétu amañ ivé nésted Étam: Jezrahel, ha Jéséma, ha Jédébos. Hôgen eur c'hoar hô dôé, hanvet Asalelfuni.

4. Hôgen Fanuel, tâd Gédor, hag Ézer, tâd Hosa: ar ré-zé eo mipien Hur, mâp héna Éfrata ha tâd Betléhem.

5. Hôgen Assur, tâd Tékna, en dôé diou c'hrég, Halaa ha Naara.

6. Hôgen Naara a c'hanaz d'ézhañ Oazam, hag Héfer, ha Témani, hag Ahastari: ar ré-zé eo mipien Naara.

7. Hôgen mipien Halaa, Séret, hag Isaar, hag Etnan.

8. Hôgen Kos a eñgéheñtaz Anob ha Soboba, ha kéreñtiez Aharéhel, mâb Arum.

9. Hôgen Jabez a oé brudet-brâz é-touez hé vreûdeûr, hag hé vamm eo a rôaz d'ézhañ ann hanô a Jabez, ô lavarout: O véza ma em eûz hé c'hanet er c'hloaz.

10. Ha Jabez a bédaz Doué Israel, ô lavarout: Mar bennigez ac'hanoun, ha ma astennez va harzou, ha ma éma da zourn gan-éñ, ha ma virez na venn mac'het gañd ann drougiez. Ha Doué à aotréaz d'ézhañ ar péz en dôa goulennet.

11. Hôgen Kaleb, breûr Sua, a eñgéheñtaz Mahir, péhini a oé tâd da Eston.

12. Hag Eston a eñgéheñtaz Bétrafa, ha Fessé, ha Téhinna, tâd kéar Naas; ar ré-zé eo tûd Réc'ha.

13. Hôgen mipien Sénez: Otoniel ha Saraia. Ha mipien Otoniel, Hatat ha Maonati.

14. Maonati a eñgéheñtaz Ofra; ha Saraia a eñgéheñtaz Joab, tâd traoñien ar méchérourien; râg énô éz oa méchérourien.

15. Hôgen mipien Kaleb, mâb Jéfoné, Hir, hag Éla, ha Naham. Ha mâb Éla, Sénez.

16. Ha mipien Jaléléel: Zif, ha Zifa, ha Tiria, hag Asrael.

17. Ha mipien Ezra: Jéter, ha Méred, hag Éfer, ha Jalon; eñgéheñta a réaz ivé Maria, ha Samonai, ha Jesba, tâd Estamô.

18. Hé c'hrég Judaia a c'hanaz Jared, tâd Gédor, hag Héber, tâd Sac'ho, hag Ikutiel, tâd Zanoé; hôgen ar ré-zé a zô mipien da Vétia, merc'h Faraon, a géméraz Méred *da ozac'h*.

19. Ha mipien hé c'hrég Odaia, c'hoar Naham, tâd Seila: Garmi, hag Estamo, péhini a oa eûz a Vac'hati.

20. Mipien Simon: Amnon, ha Rinna, mâb Hanan, ha Tilon. Ha mipien Jési: Zohet ha Benzohet.

21. Mipien Séla, mâb Juda: Her, tâd Léc'ha, ha Laada, tâd Marésa; ha kéreñtiézou ar ré a ra labouriou lin moan é-tî al Lé.

22. Hag ann hini a lékéaz ann héol da choum a za, hag ann dûd c'haouiad, hag ann dizaouzan, hag ann eñtaner, péré a oé briñsed é Moab, hag a zistrôaz da Lahem; hôgen lavariou kôz eo ar ré-zé.

23. Ar ré-zé eo ar pôderien a choumé é-kreiz ar gwéz planteiz hag er garzou, a labouré é ti ar roué, hag a zô choumet énô.

24. Mipien Siméon: Namuel ha Jamin, Jarib, Zara ha Saül.

25. Ha Sellum, mâb *Saül*, ha Mapsam, mâb *Sellum*, ha Masma, mâb *Mapsam*.

26. Mipien Masma: Hamuel hé vâb, Zac'hur, mâb *Hamuel*, Sémei mâb Zac'hur.

27. Sémei en dôé c'houézék mâb, ha c'houec'h merc'h; hôgen hé vreûdeûr n'hô dôé két kalz a vipien; hag hô holl géreñtiez na oé két ker brâz hag ann niver eûz a vipien Juda.

28. Choum a réjoñt é Bersabéé, é Molada, hag é Hasarsual,

29. Hag é Bala, hag é Asom, hag é Tolad,

30. Hag é Batuel, hag é Horma, hag é Siséleg,

31. Hag é Betmarc'habot, hag é

Hasarsusim, hag é Bétbérai, hag é Saarim ; ar c'heriou-zé a oé d'ézhô bétég ar roué David,

32. Hag ivé hô bourc'hiou : Étam, hag Aen, ha Remmon, ha Tac'hen, hag Asan ; pemp kéar.

33. Hag ann holl vourc'hiou wardrô d'ar c'heriou-zé bété Baal ; chétu ar vrô é péhini é choumeñt hag ar c'hévrennérez eùz hô ziadou.

34. Ha Mosebad ivé, ha Jemlec'h, ha Josa, mâb Amasias,

35. Ha Joel, ha Jéhu, mâb Josabia, mâb Saraia, mâb Asiel,

36. Hag Élioénai, ha Jakoba, hag Isuhaia, hag Asaia, hag Adiel, hag Ismiel, ha Banaia,

37. Ha Ziza, mâb Séfei, mâb Allon, mâb Idaia, mâb Semri, mâb Samaia.

38. Ar ré-zé eo ar briñsed brudet-brâz enn hô c'héreñtiézou ; hag hî a greskaz kals é niver é-tî hô néstédou.

39. Hag hî a iéaz enn heñt évit moñd ébarz Gador ha bétég ar savhéol eùz ann draoñien, hag évit klask peùri d'hô loéned.

40. Hag hî a gavaz peùri strujuz hag eùz ar ré wella, hag eunn douar ec'hon, a oa péoc'h ha frouez enn-hañ, é péhini é choumé keñt eur ré-bennâg eùz a wenn Kam.

41. Ar ré-mañ éta, a béré hon eùz lavaret keñt ann hanvou, a zeùaz é amzer Ézékias, roué Juda ; hag hî a ziskaraz hô zeltou, a lazaz ar ré a choumé enn-hô, hag a zispennaz anézhô bété vréma. Hag hî a zô choumet enn hô léac'h, enn-abek d'ar peùri strujuz-brâz hô deùz kavet énô.

42. Pemp kañt dén eùz a vipien Siméon a iéaz ivé war-zû ménez Séir, dindân ar priñs Faltias, ha Naarias, ha Rafaias, hag Oziel, mipien Jési.

43. Hag hî a dréc'haz ar ré eùz ann Amalekited hô dôa gellet tec'hout ; hag iñt choumet enn hô léac'h bétég-henn.

—

V. PENNAD.

Nésted Ruben, Gad, hag hañter-vreûriez Manasé.

1. Chétu amañ mipien Ruben, mâphéna Israel, (râg héñ eo a oa hé vâphéna ; hôgen ô véza m'en dôa saotret gwélé hé dâd, hé wîr-hénañded a oé rôet da vipien Jozef, mâb Israel, ha Ruben na oé mui sellet ével ar mâphéna.

2. Hôgen Juda a oa ar c'halouhéka eùz hé holl vreûdeûr ; ha priñsed a zô savet eùz hé wenn ; hôgen ar gwîrhénañded a oé miret da Jozef.)

3. Mipien Ruben, mâp-héna Israel : Énoc'h ha Fallu, hag Esron, ha Karmi.

4. Mipien Joel : Samaia hé vâb, Gog hé vâb, Séméi hé vâb,

5. Mic'ha hé vâb, Reia hé vâb, Baal hé vâb,

6. Bééra hé vâb, péhini a oé priñs war vreûriez Ruben, hag a oé kaset é sklavérez gañt Telgatfalnasar, roué ann Assiried.

7. Hôgen hé vreûdeûr, hag hé holl géreñtiez, pa oeñt nivéret dré diadou, hô dôé da briñsed Jéhiel ha Zakarias.

8. Bala, mâb Azaz, mâb Samma, mâb Joel, a choumaz é Aroer, bété Nébo ha Béelméon.

9. Choum a réaz ivé bété brô ar sâvhéol é dérou ann distrô, ha bété ster Eûfratez. Râk kalz a loéned hô dôa é douar Galaad.

10. Hôgen é deisiou Saül é stourmchoñt oud ann Agaréed, é lazchoñt anézhô, hag é choumchoñt enn hô zeltou enn hô léac'h, enn holl vrô a zell oud ar sâv-héol eùz a C'halaad.

11. Mipien Gad a choumaz râg-énep d'ézhô é brô Bazan bété Selc'ha.

12. Joel a oa é penn d'ézhô, ha Safan da eil ; ha Janai, ha Safat é Basan.

13. Hô breûdeûr hervez hô ziadou hag hô c'héreñtiézou : Mikael, ha Mosollam, ha Sébé, ha Jorai, ha Jac'han, ha Zié, hag Héber ; seiz.

14. Ar ré-mañ mipien Abihail, mâb Huri, mâb Jara, mâb Galaad, mâb Mikael, mâb Jésési, mâb Jeddo, mâb Buz.

15. Hô breûdeûr a oé c'hoaz mipien Abdiel, mâb Guni, priñs eunn tî enn hé diadou.

16. Hag hî a choumaz é Galaad, hag é Basan, hag enn hé bourc'hiou, hag é holl faboursiou Saron, bétég ann harzou.

17. Ar ré-zé holl a oé nivéret é deisiou Joatan, roué Juda, hag é deisiou Jéroboam, roué Israel.

18. Mipien Ruben ha Gad, hag hañter-vreûriez Manasé a oé tûd-a-vrézel, péré a zougé ann diren hag ar c'hlézé, a steñé ar warek, hag a oa gwiziek er stourmou. P'az éañt d'ar brézel, éz oañt pévar mil ha daou-ugeñt mil seiz kañt ha tri-ugeñt.

19. Stourmi a réjoñt oud ann Agaréed, da béré ann Ituréed ha ré Nafis ha Nodab,

20. A rôaz skoazel. Hag ann Agaréed, gañd ar ré holl a oa gañt-hô a gouézaz étré hô daouarn, ô véza m'hô dôa galvet Doué é-kreiz ann emgann ; hag héñ a zélaouaz anézhô, dré m'hô dôa krédet enn-hañ.

21. Hag hî a géméraz kémeñt ha m'hô dôa ar ré-mañ ; hañter-kañt mil kañval, ha daou c'hañt hag hañter-kañt mil dañvad, ha daou vil azen, ha kañt mil dén.

22. Kalz eùz ar ré a oa bét glazet a varvaz ivé : râk brézel ann Aotrou é oa. Hag hî a choumaz enn hô léac'h bété ma oeñt kaset kuit eùz ar vrô-zé.

23. Mipien hañter-vreûriez Manasé a choumaz ivé enn douarou a zô adaleg harzou Basan bété Baal, hag Hermon, ha Sanir, ha ménez Hermon, ô véza ma oa eunn niver brâz anézhô.

24. Hag ar ré-mañ a oé ar briñsed eùz hô ziadou hag eùz hô c'héreñtiézou : Éfer, ha Jési, hag Éliel, hag Ezriel, ha Jérémia, hag Odoia, ha Jédiel, tûd kré ha gallouḍek, ha brudet-brâz é-touez ann duged eùz hô ziadou.

25. Koulskoudé é tilézchoñt Doué hô zadou, hag en em zaotrchoñt gañd douéed poblou ann douar, en dôa Doué bévézet dira-z-hô.

26. Ha Doué Israel a lékéaz da zével spéred Ful, roué ann Assiried, ha spéred Telgatfalnasar, roué Assur ; hag hé-mañ a lékéaz da gregi é breûriez Ruben, hag é breûriez Gad, hag é hañter-vreûriez Manasé, hag é kasaz anézhô da Lahéla, ha da Habor, ha da Ara, é ribl ster Gozan, bété vrémañ.

—

VI. PENNAD.

Nésted Lévi.

1. Mipien Lévi : Gerson, Kaat, ha Mérari.

2. Mipien Kaat : Amram, Isaar, Hébron, hag Oziel.

3. Mipien Amram : Aaron, Moizez, ha Maria. Mipien Aaron : Nadab hag Abiu, Éléazar hag Itamar.

4. Éléazar a c'hanaz Finées, ha Finées a c'hanaz Abisué.

5. Abisué a eñgéheñtaz Bokki, ha Bokki a eñgéheñtaz Ozi.

6. Ozi a eñgéheñtaz Zaraias, ha Zaraias a eñgéheñtaz Méraiot.

7. Méraiot a oé tâd Amarias, hag Amarias a eñgéheñtaz Ac'hitob.

8. Achitob a oé tâd Sadok, ha Sadok a oé tâd Ac'himaas.

9. Ac'himaas a oé tâd Azarias, hag Azarias a oé tâd Johanan.

10. Johanan a oé tâd Azarias ; héñ eo a brédérié ar vélégiez enn tî a zavaz Salomon é Jéruzalem.

11. Hôgen Azarias a eñgéheñtaz Amarias, hag Amarias a eñgéheñtaz Ac'hitob.

12. Ac'hitob a eñgéheñtaz Sadok, ha Sadok a eñgéheñtaz Sellum.

13. Sellum a oé tâd Helkias, hag Helkias a oé tâd Azarias.

14. Azarias a oé tâd Saraias, ha Saraias a oé tâd Josédek.

15. Hôgen Josédek a iéaz er-méaz, pa zizougaz ann Aotrou Juda ha Jéruzalem dré zourn Nabukodonosor.

16. Mipien Lévi éta : Gerson, Kaat, ha Mérari.

17. Ha chétu hanvou mipien Gerson : Lobni ha Séméi.

18. Mipien Kaat : Amram, hag Isaar, hag Hébron, hag Oziel.

19. Mipien Mérari : Moholi ha Musi.

Ar ré-mañ eo kéreñtiézou Lévi hervez hô ziadou.

20. Gersom, Lobni hé vâb, Jahat hé vâb, Zamma hé vâb,

21. Joah hé vâb, Addo hé vâb, Zara hé vâb, Jétrai hé vâb,

22. Mipien Kaat: Aminadab hé vâb, Kosé hé vâb, Asir hé vâb,

23. Elkana hé vâb, Abiasaf hé vâb, Asir hé vâb,

24. Tahat hé vâb, Uriel hé vâb, Ozias hé vâb, Saul hé vâb.

25. Mipien Elkana: Amasai hag Ac'himot,

26. Hag Elkana. Mipien Elkana: Sofai hé vâb, Nahat hé vâb,

27. Éliab hé vâb, Jéroham hé vâb, Elkana hé vâb.

28. Mipien Samuel: Vaséni ann héna, hag Abia.

29. Mipien Mérari: Moholi; Lobni hé vâb, Sémei hé vâb, Oza hé vâb,

30. Sammaa hé vâb, Haggia hé vâb, Asaia hé vâb.

31. Ar ré-mañ eo a lékéaz David é penn ar ganerien tî ann Aotrou, abaoé ma oé lékéat ann arc'h.

32. Hag hî a zerviché ô kana dirâk tabernakl ann desténi, kén n'en dôé Salomon savet eunn tî d'ann Aotrou é Jéruzalem; hôgen sével a réañt enn hô c'harg hervez hô reiz.

33. Chétu amañ ar ré a zerviché gañd hô mipien. Eûz a vipien Kaat, Hémam kaner, mâb Johel, mâb Samuel,

34. Mâb Elkana, mâb Jéroham, mâb Éliel, mâb Tohu,

35. Mâb Suf, mâb Elkana, mâb Mahat, mâb Amasai,

36. Mâb Elkana, mâb Johel, mâb Azarias, mâb Sofonias,

37. Mâb Tahat, mâb Asir, mâb Abiasaf, mâb Koré,

38. Mâb Isaar, mâb Kaat, mâb Lévi, mâb Israel.

39. Hag hé vreûr Asaf, péhini a choumé enn tû déhou d'ézhañ; Asaf, mâb Barac'hias, mâb Samaa,

40. Mâb Mikael, mâb Basaia, mâb Melkias.

41. Mâb Atanai, mâb Zara, mâb Adaia,

42. Mâb Étan, mâb Zamma, mâb Séméi,

43. Mâb Jet, mâb Gersom, mâb Lévi.

44. Mipien Mérari hô breûdeûr, péré a choumé enn tû kleiz, Étan, mâb Kusi, mâb Abdi, mâb Maloc'h,

45. Mâb Hasabias, mâb Amasias, mâb Helkias,

46. Mâb Amasai, mâb Boni, mâb Somer,

47. Mâb Moholi, mâb Musi, mâb Mérari, mâb Lévi.

48. Al Lévited all hô breûdeûr, a oa dileûret da zervich tabernakl tî ann Aotrou.

49. Hôgen Aaron hag hé vipien a gennigé kémeñd a losked war aoter ar sakrifisou-losk ha war aoter al louzou-c'houés-vâd, é holl garg sañt ar zeñt; hag hî eo a bédé évid Israel, hervez kémeñd en dôa gourc'hémennet Moizez, servicher Doué.

50. Hôgen ar ré-mañ a oa mipien Aaron: Éléazar hé vâb, Finéez hé vâb, Abisué hé vâb,

51. Bokki hé vâb, Ozi hé vâb, Zarahia hé vâb,

52. Méraiot hé vâb, Amarias hé vâb, Ac'hitob hé vâb,

53. Sadok hé vâb, Ac'himaas hé vâb.

54. Ha chétu amañ al lec'hiou é péré é choumeñt, da lavaroud eo, mipien Aaron, hô bourc'hiou hag hô harzou, hervez kéreñtiézou mipien Kaat; râk d'ézhô eo é oañt digwézet dré ar sort.

55. Rôet é oé éta d'ézhô Hébron, é douar Juda, hag hé faboursiou trô-war-drô:

56. Hôgen parkeier kéar hag ar plouéou *a oé rôet* da Galeb, mâb Jéfoné.

57. Rôed é oé ivé da vipien Aaron, évit keriou a vénéc'hi, Hébron, ha Lobna gañd hé faboursiou,

58. Hag ivé Jéter hag Estémo gañd hô faboursiou, ha c'hoaz Hélon ha Dabir gañd hô faboursiou,

59. Hag ivé Asan ha Bétsémez gañd hô faboursiou.

60. Hag eûz a vreûriez Beñjamin, Gabéé gañd hé faboursiou, hag Almat gañd hé faboursiou, hag Anatot gañd hé faboursiou; enn-holl trizék kéar hervez hô c'héreñtiézou.

61. Rôed é oé ivé d'ar ré all a choumé eûz a géreñtiez Kaat, dék kéar é kers eûz a hañter-vreûriez Manasé.

62. Da vipien Gersom hervez hô c'héreñtiézou, *é oé rôet* trizék kéar eûz a vreûriez Isakar, hag eûz a vreûriez Aser, hag eûz a vreûriez Neftali, hag eûz a vreûriez Manasé é Basan.

63. Da vipien Mérari hervez hô c'héreñtiézou, é oé rôet daouzék kéar dré ar sort eûz a vreûriez Ruben, hag eûz a vreûriez Gad, hag eûz a vreûriez Zabulon.

64. Bugalé Israel a rôaz ivé d'al Lévited keriou ha faboursiou:

65. Hag ar c'heriou-zé a oé rôet d'ézhô dré ar sort é breûriez bugalé Juda, hag é breûriez bugalé Siméon, hag é breûriez bugalé Beñjamin; hag eûz hô hanvou é oeñt galvet,

66. Ha d'ar ré a oa eûz a géreñtiez bugalé Kaat; ha lôd eûz ar c'heriouzé a oa enn hô harzou eûz a vreûriez Éfraim.

67. Rôed é oé éta d'ézhô, évit keriou a vénéc'hi, Sichem gañd hé faboursiou war vénez Éfraim, ha Gazer gañd hé faboursiou,

68. Hag ivé Jekmaam gañd hé faboursiou, hag ivé Bethoron.

69. Ha c'hoaz Hélon gañd hé faboursiou, ha Getremmon enn hévélep doaré.

70. Hag ouc'h-penn eûz a hañter-vreûriez Manasé, Aner hag hé faboursiou, ha Balaam gañd hé faboursiou, da lavaroud eo, d'ar ré a choumé c'hoaz eûz a géreñtiez Kaat.

71. Hôgen da vugalé Gersom, eûz a hañter-vreûriez Manasé, Gaulon é Basan hag hé faboursiou, hag Astarot gañd hé faboursiou.

72. Eûz a vreûriez Isakar; Sédez hag hé faboursiou, ha Dabéret gañd hé faboursiou.

73. Hag ivé Ramot hag hé faboursiou, hag Anem gañd hé faboursiou.

74. Eûz a vreûriez Aser; Masal gañd hé faboursiou, hag ivé Abdon.

75. Hukak ivé hag hé faboursiou, ha Rohob gañd hé faboursiou.

76. Eûz a vreûriez Neftali; Sédez é Galiléa hag hé faboursiou, Hamon gañd hé faboursiou, ha Kariataim hag hé faboursiou.

77. D'ar ré a choumé eûz a vugalé Mérari, eûz a vreûriez Zabulon, Remmono hag hé faboursiou, ha Tabor gañd hé faboursiou.

78. Enn tû all d'ar Jourdan râg-énep da Jériko, war-zû sâv-héol ar Jourdan, eûz a vreûriez Ruben, Bosor enn distrô gañd hé faboursiou, ha Jasa gañd hé faboursiou,

79. Kadémot ivé hag hé faboursiou, ha Méfaat gañd hé faboursiou.

80. Ha c'hoaz eûz a vreûriez Gad, Ramot é Galaad hag hé faboursiou, ha Manaim gañd hé faboursiou,

81. Hag ouc'h-penn Hesébon gañd hé faboursiou, ha Jézer gañd hé faboursiou.

VII. PENNAD.

Nésted Isakar, Beñjamin, Manasé, Éfraim hag Aser.

1. Hôgen mipien Isakar: Tola, ha Fua, ha Jasub, ha Siméron; pévar.

2. Mipien Tola: Ozi, ha Rafaia, ha Jériel, ha Jémai, ha Jebsem, ha Samuel, priñsed é tiez hô c'héreñtiézou. Eûz a wenn Tola é oé nivéret é deisiou David, daou vil dén war-n-ugeñt ha c'houec'h kañt, holl tûd eûz ar ré galounéka.

3. Mipien Ozi: Izrahia, a béhini Mikael, hag Obadia, ha Johel, ha Jésia, hô femp priñsed.

4. Ha gañt-hô hervez hô ziadou hag hô foblou c'houec'h mil dén ha trégoñt mil, tûd kalounék-brâz ha daré d'ar brézel; râk kalz a c'hragez hag a vugalé hô dôa bét.

5. Hag ivé hô breûdeûr hervez holl géreñtiez Isakar, d'ann niver eûz a zeiz mil dén ha pévar-ugeñt mil, tûd kré-brâz évid ar brézel.

6. Mipien Beñjamin: Béla, ha Bé-c'hor, ha Jadiel; trî.

7. Mipien Béla: Esbon, hag Ozi, hag Oziel, ha Jérimot, hag Urai, pemp priñs a diadou, ha kré-brâz évid ar brézel; hôgen ann niver anézhô a oa

eûz a zaou vil dén war-n-ugeñt pévar ha trégoñt.

8. Ha mipien Béc'hor : Zamira, ha Joas, hag Éliézer, hag Élioénai, hag Amri, ha Jérimot, hag Abia, hag Anatot, hag Almat ; ar ré-zé holl mipien Béc'hor.

9. Hôgen ann niver anézhô hervez hô ziadou, ha priñsed hô c'héreñtiézou, a oa eûz a ugeñt mil dén ha daou c'hañt, kré-brâz évid ar brézel.

10. Mipien Jadihel : Balan. Mipien Balan : Jéhus, ha Beñjamin, hag Aod, ha Kanana, ha Zétan, ha Tarsis, hag Ahisahar ;

11. Ar ré-zé holl mipien Jadihel, péré a oa priñsed hô c'héreñtiézou, d'ann niver eûz a zeiték mil ha daou c'hañt, tûd kalounek-brâz ha daré d'ar brézel.

12. Séfam ivé hag Hafam, mipien Hir, hag Hasim, mâb Aher.

13. Ha mipien Neftali : Jariel ha Gurri, ha Jéser, ha Sellum, mipien Bala.

14. Hôgen mâb Manasé, Esriel ; hag hé zerc'h Sira a c'hanaz Mac'hir, tâd Galaad.

15. Hôgen Mac'hir a rôaz gragez d'hé vipien Hapfim ha Safan ; hag eur c'hoar en dôé hanvet Maac'ha : da eil vâb en dôé Salfaad, ha Salfaad en dôé merc'hed.

16. Ha Maac'ha, grég Mac'hir, a c'hanaz eur mâb a hanvaz Farez ; hé vreûr a oa hanvet Sarez ; hag hé vipien, Ulam ha Résen.

17. Hôgen mâb Ulam, Badan ; ar ré-zé eo mipien Galaad, mâb Mac'hir, mâb Manasé.

18. Hôgen hé c'hoar Régina a c'hanaz eunn dén kaer, hag ivé Abiézer, ha Mohola.

19. Hôgen Sémida en dôé da vipien, Abin, ha Séchem, ha Lési, hag Aniam.

20. Ha mipien Éfraim : Sutala, ha Bared hé vâb, ha Tahat hé vâb, hag Élada hé vâb, ha Tahat hé vâb, ha Zabad hé vâb,

21. Ha Sutala hé vâb, hag Ézer hag Élad hé vipien ; hôgen tûd Get a lazaz anézhô, ô véza ma oañt diskennet ha m'hô dôa skrapet hô douarou.

22. Râk-sé Éfraim, hô zâd, a wélaz d'ézhô é-pâd kalz dervésiou ; hag hé vreûdeûr a zeûaz évid hé zic'hlac'hari.

23. Hag héñ a iéaz da gaout hé c'hrég ; hag hi a eñgéheñtaz hag a c'hanaz eur mâb, a hanvaz Béria, ô véza ma oa ganet é-kreiz reûsiou hé dî :

24. Eur verc'h en dôé ivé *hanvet* Sara, péhini a zavaz *kéar* Bethoron ann izéla hag ann uc'héla, hag Ozensara.

25. Da vipien en dôé ivé Rafa, ha Résef, ha Talé, a béhini eo ganet Taan,

26. Pehini a eñgéheñtaz Laadan, en dôé da vâb Ammiud, péhini a oé tâd Élizama,

27. A béhini eo ganet Nun, en dôé da vâb Jozué.

28. Hô ferc'henniez hag hô c'heriou a oé Bétel gañd hé dalc'hiou, ha warzû ar sâv-héol, Noran, ha war-zû ar c'hûs-héol, Gazer hag hé dalc'hiou, hag ivé Sichem gañd hé dalc'hiou, bétég Aza gañd hé dalc'hiou.

29. Béz' hô dôé ivé é-harz mipien Manasé, Betsan hag hé dalc'hiou, Tanac'h hag hé dalc'hiou, Mageddo hag hé dalc'hiou, Dôr hag hé dalc'hiou : er ré-zé eo é choumé mipien Jozef, mâb Israel.

30. Mipien Aser : Jemna, ha Jésua, ha Jessui, ha Baria, ha Sara hô c'hoar.

31. Ha mipien Baria : Héber, ha Melkiel ; hé-mañ eo tâd Barsait.

32. Hôgen Héber a eñgéheñtaz Jéflat, ha Somer, hag Hotam, ha Suaa hô c'hoar.

33. Mipien Jéflat : Fosek, ha Kamaal, hag Asot : ar ré-zé eo mipien Jéflat.

34. Ha mipien Somer : Ahi, ha Roaga, hag Haba, hag Aram.

35. Ha mipien Hélem hé vreûr : Sufa, ha Jemna, ha Sellez, hag Amal.

36. Mipien Sufa : Sué, hag Harnafer, ha Sual, ha Béri, ha Jamra,

37. Ha Bosor, hag Hod, ha Samma, ha Salma, ha Jétran, ha Béra.

38. Mipien Jéter : Jéfoné, ha Fasfa, hag Ara.

39. Mipien Olla : Aréé, hag Hamiel, ha Résia.

40. Ar ré-zé holl mipien Aser, priñsed hô c'héreñtiézou, tûd dilennet ha kalounek-brâz é-touez ann duged. Ann niver eûz ar ré a oa enn oad da voñd d'ar brézel a ioa eûz a c'houéac'h mil war-n-ugeñt.

17. Ha Zabadia, ha Mosollam, hag Hézéki, hag Héber,

18. Ha Jesamari, ha Jézlia, ha Jobab, mipien Elfaal.

19. Ha Jakim, ha Jéc'hri, ha Zabdi,

20. Hag Élioénai, ha Sélétai, hag Éliel,

21. Hag Adaia, ha Baraia, ha Samarat, mipien Séméi.

22. Ha Jesfam, hag Héber, hag Éliel,

23. Hag Abdon, ha Zéc'hri, hag Hanan,

24. Hag Hanania, hag Élam, hag Anatolia,

25. Ha Jefdaia, ha Fanvel, mipien Sésak.

26. Ha Samsari, ha Sohoria, hag Otolia,

27. Ha Jersia, hag Élia, ha Zéc'hri, mipien Jéroham.

28. Ar ré-zé eo ann tadou-brâz, ha priñsed ar c'héreñtiézou, péré a choumaz é Jéruzalem.

29. Hôgen é Gabaon é choumaz Abigabaon ; hag hé c'hrég a oa hanvet Maac'ha.

30. Hé vâp-héna a oa Abdon, ha Sur, ha Kis, ha Baal, ha Nadab,

31. Hag ivé Gédor, hag Ahio, ha Zac'her, ha Masellot :

32. Ha Masellot a eñgéheñtaz Samaa : hag ar ré-mañ a choumaz gañd hô breûdeûr é Jéruzalem, râg-énep d'hô breûdeûr *all*.

33. Hôgen Ner a eñgéheñtaz Kis, ha Kis a eñgéheñtaz Saül : ha Saül a eñgéheñtaz Jonatan, ha Melkisna, hag Abinadab, hag Esbaal.

34. Hôgen mâb Jonatan *a oé* Méribbaal ; ha Méribbaal a oé tâd (t) Mika.

35. Mipien Mika : Fiton, ha Mélek, ha Taraa, hag Ahaz.

36. Hag Ahaz a oé tâd Joada ; ha Joada a oé tâd Alamat, hag Azmot, ha Zamri : ha Zamri a eñgéheñtaz Mosa;

37. Ha Mosa a eñgéheñtaz Banaa, péhini en dôé da vâb Rafa, a béhini eo ganet Élasa, péhini a eñgéheñtaz Asel.

38. Hôgen Asel en dôé c'houec'h mâb ; ha chétu amañ hô hanvou : Ezrikam, ha Bokru, hag Ismael, ha Saria, hag Abdia, hag Hanan ; holl mipien da Asal.

VIII. PENNAD.

Nésted Beñjamin, ha nésted Saül.

1. Hôgen Beñjamin a oé tâd (t) Balé hé vâp-héna, Asbel hé eil, hag Ahara hé drédé.

2. Nohaa hé bévaré, ha Rafa hé bempved.

3. Mipien Balé a oé : Addar, ha Géra, hag Abiud,

4. Hag Abisué, ha Naaman, hag Ahoé,

5. Ha Géra, ha Séfufan, hag Huram.

6. Ar ré-mañ eo mipien Ahod, priñsed kéreñtiézou ar ré a choumé é Gabaa, hag a zô bét dizouget da Vanahat :

7. Naaman, hag Akia, ha Géra. Héunan eo hô dizougaz : hag héñ a eñgéheñtaz Oza, hag Ahiud.

8. Hôgen Saharaim a eñgéheñtaz é brô Moab, goudé béza kaset-kuît Husim ha Bara hé c'hragez.

9. Génel a réaz éta Hôdez, hé c'hrég, Jobab, ha Sébia, ha Mosa, ha Molc'hom,

10. Ha Jéhus, ha Sec'hia, ha Marma : ar ré-zé a oé hé vipien, priñsed enn hô c'héreñtiézou.

11. Hôgen Mébusim a eñgéheñtaz Abitob, hag Elfaal.

12. Mipien Elfaal : Héber, ha Misaam, ha Samad ; hen-nez eo a zavaz *kéar* Ono, ha Lod hag hé dalc'hiou.

13. Hôgen Baria ha Sama *a oé* priñsed kéreñtiézou ar ré a choumé é Aialon : ar ré-zé eo a gasaz-kuît ar ré a choumé é Gét.

14. Hag Ahio, ha Sésak, ha Jérimot,

15. Ha Zabadia, hag Arod, hag Héder,

16. Ha Mikael, ha Jesfa, ha Joha, mipien Baria.

39. Ha mipien Ések hé vreûr : Ulam, hé vâp-héna, ha Jéhus hé eil, hag Élifalet hé drédé.

40. Mipien Ulam a oé tûd kré-brâz, hag hô dôa kalz a ners évit tenna gañd ar warek. Kalz a vipien hag a vipien-bihan hô dôé, bété kañt hag hañter-kañt. Ar ré-zé holl a oé mipien da Veñjamin.

—

IX. PENNAD.

Karg al Lévited.

1. Israel holl a oé éta nivéret ; hag ann niver anézhô a oé skrivet é levr rouéed Israel ha Juda. Hag hi a oé kaset da Vabilon enn abek d'hô fé-c'héjou.

2. Hôgen ar ré geñta a choumaz enn hô madou, hag enn hô c'heriou *a oé* Israel, hag ar véleien, hag al Lévited, hag ann Natinéed.

3. Choum a réaz é Jéruzalem eûz a vipien Juda, hag eûz a vipien Beñjamin, hag eûz a vipien Éfraim, hag eûz a Vanasé :

4. Otei, mâb Ammiud, mâb Amri, mâb Omrai, mâb Bouni, eûz a vipien Farez, mâb Juda.

5. Hag eûz a Ziloni : Azaia, hé vâp-héna, hag hé vipien.

6. Eûz a vipien Zara : Jéhuel hag hô breûdeûr, c'houec'h kañt dék ha pévar-ugeñt.

7. Eûz a vipien Beñjamin : Salo, mâb Mosollam, mâb Oduia, mâb Asana.

8. Ha Jobania, mâb Jéroham, hag Éla, mâb Ozi, mâb Moc'hori, ha Mosollam, mâb Safatias, mâb Rabuel, mâb Jébanias ;

9. Hag hô breûdeûr hervez hô ziadou, naô c'hañt c'houéac'h hag hañter-kañt. Ar ré-mañ holl, priñsed ar c'hérentiézou é tiez hô zadou.

10. Hôgen eûz ar véleien : Jédaia, ha Joiarib, ha Jac'hin :

11. Hag ivé Azarias, mâb Helkias, mâb Mosollam, mâb Sadok, mâb Maraiot, mâb Akitob, Bélek-brâz ti Doué.

12. Hag Adaias, mâb Jéroham, mâb Fassur, mâb Melkias, ha Maasai, mâb Adiel, mâb Jezra, mâb Mosollam, mâb Mosollamit, mâb Emmer ;

13. Hag hô breûdeûr péré a oa priñsed enn hô ziadou, mil seiz kañt ha tri-ugeñt, tûd kré ha galloudek é-kéñver ar servich hô dôa da ôber é ti Doué.

14. Hôgen eûz al Lévited : Séméia, mâb Hassub, mâb Ezrikam, mâb Hasébia, eûz a vipien Mérari.

15. Ha Bakbakar ar c'halvez, ha Galal, ha Matania, mâb Mika, mâb Zékri, mâb Asaf.

16. Hag Obdia, mâb Séméias, mâb Galal, mâb Iditum ; ha Barakia, mâb Asa, mâb Elkana, péhini a choumé é faboursiou Nétofati.

17. Hôgen ar borsierien : Sellum, hag Akkub, ha Telmon, hag Ahimam, hag hô breûr Sellum péhini a oa ar priñs.

18. Bétég ann amzer-zé, lôd eûz a vipien Lévi hô dôa diwallet dôr ar roué war-zû ar sâv-héol, pép-hini d'hô zrô.

19. Hôgen Sellum, mâb Koré, mâb Abiasaf, mâb Koré, gañd hé vreûdeûr ha ti hé dâd ; ar ré-zé eo ar C'horéaded a oé lékéat war labouriou ar servich, évid diwallout dôriou ann tabernakl ; hag hô ziadou a ziwallé, pép-hini d'hé drô, ann ôr eûz a gamp ann Aotrou.

20. Hôgen Finéez, mâb Éléazar, a oa hô dûg dirâg ann Aotrou.

21. Zakarias, mâb Mosollamia a ioa porsier dôr tabernakl ann desténi.

22. Ar ré-zé holl péré hô dôa karg da (T) ziwallout dôriou ann templ, a ioa daou c'hañt ha daouzék ; hô hanvou a oa skrivet enn hô c'heriou hô-unan. David ha Samuel ar gwéler, hô dôa hô lékéat hervez hô féalded,

23. Kerkouls hi hag hô mipien, évid diwallout d'hô zrô dôriou ti ann Aotrou, ha ré ann tabernakl.

24. Er pévar avel en em gavé ar borsierien, da lavaroud eo, er sâv-héol, hag er c'hus-héol, hag enn hañter-nôz, hag er c'hrésteiz.

25. Hôgen hô breûdeûr a choumé er bourc'hiou, hag a zeûé da ôber karg hô sabbatou pép-hini d'hé drô.

26. D'ar pévar Lévit-zé édô ar véli war ann holl borsierien, ha d'ézhô é oa ivé ar préder eûz ar gamprou hag eûz ann teñzoriou eûz a dî ann Aotrou.

27. Choum a réañt war-drô da templ ann Aotrou évid hé ziwallout, hag évid digéri ann ôriou diouc'h ar miñtin, pa oa deûet ar préd.

28. Béz' éz oa ivé eûz ar ré-zé hô dôa ar préder eûz a listri ar servich ; râg al listri a oa kaset ha digaset diouc'h ann niver.

29. D'ar ré-mañ, ha d'ar ré hô dôa é karg listri ar sañtuar, é rôed ar préder eûz ar bleûd, hag eûz ar gwin, hag eûz ann éôl, hag eûz ann ézañs, hag eûz al louzou-c'houés-vâd.

30. Hôgen mipien ar véleien a aozé al louzou-c'houés-vâd.

31. Matatias al Lévit, mâp-héna Sellum ar C'horéad, a oa é penn ar ré a lékéa da frita er billik.

32. Hôgen hiniennou eûz a vipien Kaat, hô breûdeûr, hô dôa ar garg eûz ar baraou-kennig, évid aoza baraou névez da bép Sabbat.

33. Ar ré geñta eûz ar ganerien é tiadou al Lévited, eo ar ré a choumé er c'hamprou évit ma helcheñt ôber bépréd hô c'harg nôz-deiz.

34. Pennou al Lévited, péré a oa priñsed enn hô ziadou, a choumé é Jéruzalem.

35. Hôgen é Gabaon é choumé Jéhiel, tâd Gabaon, hag hé c'hrég, hanvet Maac'ha ;

36. Hag Abdon hé vâp-héna, ha Sur, ha Kis, ha Baal, ha Ner, ha Nadab.

37. Hag ivé Gédor, hag Ahio, ha Zakarias, ha Masellot.

38. Hôgen Masellot a oé tâd Samaan ; ar ré-mañ a choumaz é Jéruzalem gañd hô breûdeûr, râg-énep d'hô breûdeûr all.

39. Hôgen Ner a oé tâd (T) Kis ; ha Kis a eñgéheñtaz Saül ; ha Saül a eñgéheñtaz Jonatan, ha Melkisua, hag Abinadab, hag Esbaal.

40. Hôgen mâb Jonatan a oé Méribbaal ; ha Méribbaal a oé tâd (T) Mika.

41. Hôgen mipien Mika : Fiton, ha Mélek, ha Taraa, hag Ahaz.

42. Hag Ahaz a eñgéheñtaz Jara, ha Jara a eñgéheñtaz Alamat, hag Azmot, ha Zamri ; hôgen Zamri a eñgéheñtaz Mosa.

43. Ha Mosa a eñgéheñtaz Banaa ; hag hé vâb Rafaia a eñgéheñtaz Élasa, a béhini eo ganet Asel.

44. Hôgen Asel en dôé c'houéac'h mâb, péré a oé hanvet ével-henn : Ezrikam, ha Bokru, hag Ismahel, ha Saria, hag Obdia, hag Hanan : ar ré-zé eo mipien Asel.

—

X. PENNAD.

Marô Saül hag hé vipien.

1. Hôgen ar Filistined a stourmaz a-énep Israel, ha tûd Israel a dec'haz dirâg ar Filistined, ha kalz anézhô a oé lazet war vénez Gelboé.

2. Hag ar Filistined ô véza éat war-lerc'h Saül hag hé vipien, a lazaz Jonatan ; hag Abinadab, ha Melkisua, mipien Saül.

3. Hag ar stourm a wasaaz a-énep Saül ; ar warégerien en em gavaz gañt-hañ, hag a zañkaz hô saésiou enn-hañ.

4. Ha Saül a lavaraz d'hé floc'h : Dic'houin da glézé, ha lâz ac'hanoun, gañd aoun na zeûfé ar ré zieuwadet-zé da ôber goab ac'hanoun. Hôgen hé floc'h spouñtet-brâz, na fellaz két d'ézhañ hé ôber. Saül éta a géméraz hé glézé hé-unan, hag en em daolaz war-n-ézhañ.

5. Pa wélaz hé floc'h pénaoz é oa marô Saül, en em daolaz ivé war hé glézé hé-unan, hag é varvaz.

6. Saül éta a varvaz, hag ivé hé dri vâb ; hag hé holl di a gouézaz ivé gañt-hañ.

7. Pa wélaz kéméñt-sé mipien Israel, péré a choumé er mesiou, é tec'hchoñt ; ha Saül hag hé vipien ô véza marô, é tilezchoñt hô c'heriou, hag en em skiñchoñt tû-mañ ha tû-hoñt. Hag ar Filistined a zeûaz, hag a choumaz enn hô lec'hiou.

8. Añtrônôz pa édô ar Filistined ô

tiwiska ar ré a ioa bét lazet, é kefchoñt Saül hag hé vipien gourvézet war vénez Gelboé.

9. Ha goudé m'hô dôé hé ziwisket, ha trouc'het hé benn, ha kéméret hé armou, hô c'haschoñt d'hô brô, évit ma vijeñt kaset tû-mañ ha tû-hoñt, ha diskouézet d'ar bobl hag é templou ann idolou.

10. Hôgen gwéstla a réjoñt hé armou é templ hô doué, hag é stagchoñt hé benn out templ Dagon.

11. Pa glévaz tûd Jabez-Galaad ar péz hô dôa gréat ar Filistined da Zaül,

12. Ar ré galounéka anézhô a zavaz, hag a skrapaz korfou-marô Saül hag hé vipien; hag hi hô digasaz da Jabez, hag a vésiaz hô eskern dindân ann derven a oa é Jabez; hag hi a iunaz é-pâd seiz dervez.

13. Saül éta a varvaz, enn abek d'hé fallagriézou, ô véza m'en dôa torret ar gourc'hémenn en dôa gréat ann Aotrou d'ézhañ, ha n'en dôa két hé viret, hag ô véza ouch-penn m'en dôa goulennet kuzul digañd ann diouganérez;

14. Ha n'en dôa két lékéat hé fisiañs enn Aotrou: râk-sé eo hel lékéaz Doué da vervel, hag é rôaz hé rouantélez da Zavid, mâb Isai.

—

XI. PENNAD.

Éoliet eo David. Kéméret eo gañt-hañ Jéruzalem.

1. Holl bobl Israel a zeûaz éta da gavout David é Hébron, hag a lavaraz d'ézhañ: Ni a zô da eskern ha da gîk.

2. Ha déac'h ivé hag enn derc'heñt, pa réné c'hoaz Saül, té eo a gasé hag a zigasé Israel; râk d'id eo en deûz lavaret ann Aotrou, da Zoué: Té a baskô va fobl a Israel, ha té a vézô priñs war-n-ézhañ.

3. Holl hénaoured Israel a zeûaz éta da gavoud ar roué é Hébron: ha David a réaz kévrédigez gañt-hô dirâg ann Aotrou; hag hî a êôliaz anézhañ da roué war Israel, hervez ar gér en dôa lavaret ann Aotrou dré c'hénou Samuel.

4. Ha David hag Israel holl a iéaz étrézé Jéruzalem, a zô ivé hanvet Jébus, é péléac'h é choumé ar Jébuséed.

5. Hag ar ré a choumé é Jébus a lavaraz da Zavid: Na zeûi két amañ. Hôgen David a géméraz kré Sion, a zô kéar David.

6. Hag héñ a lavaraz: Néb en dévézô tréc'het da geñta ar Jébuséed, a vézô lékéat da briñs ha da zûg. Joab, mâb Sarvia, ô véza éta piñet da geñta, a oé lékéat da briñs.

7. Hôgen David a iéaz da choum er c'hré, ha dré-zé é oé hanvet kéar David.

8. Hag héñ a zavaz eur géar war-drô, adalek Mella bétég ar penn all; ha Joab a zavaz ann dilerc'h eûz a géar.

9. Ha David a greské hé c'halloud, ô voñd araok hag ô krévaat, hag Aotrou ann arméou a oa gañt-hañ.

10. Chétu amañ ar ré geñta eûz a dûd kalounek David, péré a skoazellaz anézhañ évit béza roué war Israel holl, hervez ar gér en dôa rôet ann Aotrou da Israel.

11. Ha chétu amañ ann niver eûz a dûd kré David. Jesbaam, mâb Hac'hamoni, priñs war drégoñt; hen-nez a zavaz hé wâf war dri c'hañt, péré a c'hlazaz enn eur wéach.

12. Hag hé-c'houdé Éléazar Ahohiad, mâb hé éoñtr, péhini a oa étré ann tri galloudéka.

13. Hé-mañ a oa gañd David é Fesdomim, pa en em strollaz ar Filistined el léac'h-zé évid ann emgann; ha parkou al léac'h-zé a oa leûn a heiz, hag ar bobl a oa tec'het a zirâg ar Filistined.

14. Ar ré-mañ a choumaz stard é-kreiz ar parkou, hag a zifennaz anézhô. Ha goudé m'hô dôé tréc'het ar Filistined, ann Aotrou a rôaz eunn eûrvâd d'hé bobl.

15. Hôgen tri eûz ann trégoñt priñs a ziskennaz étrézég ar roc'h war béhini édô David, é-kichen kéô Adollam, pa steñaz ar Filistined hô c'hamp é traoñien Rafaim.

16. Hôgen David a oa enn hé gré, ha kastel ar Filistined a oa é Bétléhem.

17. David en dôé séc'hed, hag a lavaraz: O ma rôfé unan-bennâg d'in dour eûz a buñs Bétléhem, a zô é-tâl ar pors!

18. Ann tri-zé éta a gerzaz a-dreûz da gamp ar Filistined, hag a dennaz dour eûz a buñs Bétléhem, a oa é-tâl ar pors; hag é tisgaschoñt anézhañ da Zavid évid éva: hôgen na fellaz két d'ézhañ hé ôber, hag é oé gwell gañt-hañ hé genniga d'ann Aotrou,

19. O lavarout: Doué ra virô ma rinn ann dra-zé dira-z-hañ, ha ma évinn goad ann dûd-zé, péré hô deûz digaset ann dour-zé d'in war hô buez. Hag évit-sé na fellaz két d'ézhañ éva. Chétu pétrâ a réaz ann tri dén kalounek-sé.

20. Abisai, breûr Joab, a oa ar c'heñta eûz ann tri-zé; héñ eo a zavaz hé wâf war dri c'hañt dén a lazaz, hag héñ a oa brudet-brâz étré-z-hô hô zri,

21. Hag ar vrudéta eûz ann tri eil, hag ar priñs anézhô. Koulskoudé né oa két par d'ann tri c'heñta.

22. Banaias eûz a Gabréel, mâb Joiada, dén kalounek-brâz a réaz meûr a dra gaer; héñ eo a lazaz ann daou Ariel eûz a Voab; hag héñ eo a ziskennaz enn eur puñs séac'h, é-kreiz ann arc'h, hag a lazaz énô eul léon.

23. Héñ eo ivé a lazaz eunn Éjiptian a bemb ilinad a ulc'helder, péhini, en dôa eur waf ével karvan ar wiaderien. Diskenni a réaz d'hé gavout gañd eur wialen; skrapa a réaz ar wâf a ioa enn hé zourn, hag é lazaz anézhañ gañd hé wâf hé-unan.

24. Chétu pétrâ a réaz Banaias, mâb Joiada, péhini a oa brudet-brâz étré ann tri dén kalounek,

25. Hag ar c'heñta étré ann trégoñt. Koulskoudé né oa két pâr d'ann tri *c'heñta;* hôgen David hel lékéaz é penn hé warded.

26. Hôgen ar ré galounéka enn armé; *a oa* Asahel, breûr Joab, hag Elkanan, mâb hé éoñtr, eûz a Vétléhem,

27. Sammot eûz a Arori, Hellez eûz a Faloni,

28. Ira, mâb Akkez eûz a Dékua, Abiézer eûz a Anatot,

29. Sobboc'hai eûz a Husati, Ilai eûz a Ahohi,

30. Maharai eûz a Nétofat, Héled, mâb Baana, eûz a Nétofat,

31. Etai, mâb Ribai, eûz a C'habaat da vipien Beñjamin, Banaia eûz a Faraton,

32. Hurai eûz a froud Gaas, Abiel eûz a Arbat, Azmot eûz a Vaurami,

Éliaba eûz a Zalaboni,

33. Mipien Assem eûz a Gézoni; Jonatan, mâb Seigé, eûz a Arari,

34. Ahiam, mâb Sac'har, eûz a Arari,

35. Élifal, mâb Ur,

36. Héfer eûz a Véc'hérat, Ahia eûz a Féloni,

37. Hesro eûz ar C'harmel, Naarai, mâb Asbai,

38. Joel, breûr Natan, Mibahar, mâb Agarai,

39. Sélek eûz a Ammoni, Naarai eûz a Vérot, floc'h Joab, mâb Sarvia,

40. Ira eûz a Jétri, Gareb eûz a Jétri,

41. Urias eûz a Het, Zabad, mâb Oholi,

42. Adina, mâb Siza, eûz a vreûriez Ruben, priñs ar Rubénied, ha trégoñt gañt-hañ:

43. Hanan, mâb Maac'ha, ha Josafat eûz a Vatai,

44. Ozia eûz a Astarot, Samma ha Jéhiel, mipien Hotam, eûz a Arori,

45. Jédihel, mâb Samri, ha Joha, hé vreûr, eûz a Dosa,

46. Éliel eûz a Vahumi, ha Jéribai ha Josaia, mipien Elnaem, ha Jetma eûz a Voab, Éliel, hag Obed, ha Jasiel eûz a Vasobia.

—

XII. PENNAD.

Tûd kalounek péré a iéaz da heûl David é Siséleg hag é Hébron.

1. Ar ré-mañ a zeûaz ivé da gavout David é Siséleg, pa dec'hé c'hoaz dirâk Saül, mâb Kis: tûd kré-brâz oañt, ha mâd évid ar brézel,

2. A denné gañd ar warek, hag a daolé mein gañd ar vatalm, hag a vanné saésiou gañd ann eil zourn ha gañd égilé : breûdeûr é oañt da Zaül hag eûz a Veñjamin.

3. Ar c'heñta anézhô Ahiézer, ha Joas, mipien Samaa, eûz a C'habaat, ha Jaziel, ha Fallet, mipien Azmot, ha Barac'ha, ha Jéhu eûz a Anatot,

4. Ha Samaias eûz a C'habaon, ar c'halounéka étré ann trégoñt, hag ar penn eûz ann trégoñt ; Jérémias, ha Jéhéziel, ha Johanan, ha Jézabad eûz a Chadérot,

5. Hag Éluzai, ha Jérimut, ha Baalia, ha Samaria, ha Safatia, eûz a Harufit,

6. Hag Elkana, ha Jésia, hag Azaréel, ha Joézer, ha Jerbaam eûz a Garéhim,

7. Ha Joéla, ha Zabadia, mipien Jéroham, eûz a C'hédor.

8. Béz' é oé ivé tûd eûz a C'haddi péré a iéaz da gavout David, pa oa kuzet enn distrô, tûd kalounek-brâz, hag eûz ar ré wella évid ar brézel, péré a zougé ann diren hag ar gwâf ; hô dremm *a oa* hével oc'h dremm léoned ; hag hî a oa buan ével gevr ar ménésiou :

9. Ézer ar c'heñta, Abdias ann eil, Éliab ann trédé,

10. Masmana ar pévaré, Jérémias ar pempved,

11. Éti ar c'houec'hved, Éliel ar seizved,

12. Johanan ann eizved, Elzébad ann naved,

13. Jérémias ann dékved, Mac'hbanai ann unnékved.

14. Ar ré-mañ a oa mipien Gad, ha priñsed ann armé : ann distéra a oa é penn kañt brézéliad, hag ann uc'héla *é penn* mil.

15. Ar ré-mañ eo a dreûzaz ar Jourdan er miz keñta, pa eo boazet da zic'hlanna ; hag hî eo a lékéaz da déc'hout ar ré a choumé enn traoñiennou war-zû ar sâv-héol ha war-zû ar c'hûs-héol.

16. Doñd a réaz ivé tûd eûz a Veñjamin hag eûz a Juda, da gavout David er c'hré é péhini é oa en em dennet.

17. Ha David a iéaz d'hô diambrouga, hag a lavaraz d'ézhô : Mar teûit é péoc'h étrézég enn-oun évit va c'hen-nerza, va c'haloun a vézô a-unan gan-é-hoc'h ; hôgen mar teûit a berz va énébourien évit va zouella, pétrâbennâg ma eo dizroug va daouarn, ra zellô Doué hon tadou, ha ra varnô.

18. Hôgen ar spéred a zeûaz war Amarai péhini a oa da benn war drégoñt, hag héñ a lavaraz : D'id omp, ô David, ha gan-éz, mâb Isai ; péoc'h, péoc'h d'id, ha péoc'h d'ar ré a gennerz ac'hanod ; râk da Zoué eo a zô da gen-nerz d'id. David éta hô digéméraz, hag a lékéaz anézhô da briñsed enn hé armé.

19. Lôd ivé eûz a Vanasé a drôaz étrézé David, p'az éa gañd ar Filistined évit stourmi a-énep Saül ; pétrâbennâg n'en em gannaz két gañt-hô, râk priñsed ar Filistined ô véza en em strollet, a vannaz anézhañ, ô lavarout : É gwall hor pennou é tistrôi étrézé Saül hé vestr.

20. Pa zistrôaz éta da Ziséleg, *ar ré-mañ* a droaz étrézeg enn-hañ eûz a Vanasé : Ednas, ha Jozabad, ha Jédihel, ha Mikael, hag Ednas, ha Jozabad, hag Éliu, ha Salati, péré a oa priñsed war vil é Manasé.

21. Hî eo a rôaz ken-ners da Zavid a-éneb al laéroun : rak tûd kalounekbrâz é oañt holl, hag é oeñt lékéat da briñsed enn armé.

22. Doñd a réa bemdez eûl lôd brâz a dûd da gavoud David, hag évid hé gen-nerza ; hag hé armé a zeûaz da véza brâz ével armé Doué.

23. Chétu amañ ann niver eûz a briñsed ann armé a zeûaz da gavout David, pa édô é Hébron, évid rei d'ézhañ rouañtélez Saül, hervez gér ann Aotrou.

24. Eûz a vipien Juda, péré a zougé ann diren hag ar gwâf, c'houec'h mil hag eiz kañt, daré d'ar brézel.

25. Eûz a vipien Siméon, tûd kalounek-brâz évid ann emgann, seiz mil ha kañt.

26. Eûz a vipien Lévi, pévar mil ha c'houec'h kañt.

27. Ha Joiada, prins eûz a wenn Aaron, ha gañt-hañ tri mil ha seiz kañt.

28. Ha Sadok, paotr eûz a eur vuézégez vâd, ha ti hé dâd, daou briñs war-n-ugeñt.

29. Hag eûz a vipien Beñjamin, breûdeûr Saül, tri mil ; râg eul lôd brâz anézhô a heûlié c'hoaz tî Saül.

30. Hag eûz a vipien Éfraim, ugeñt mil hag eiz kañt ; tûd kré-brâz ha brudet enn hô c'héreñtiézou.

31. Hag eûz a hañter-vreûriez Manasé, triouec'h mil, péré a zeûaz pép-hini enn hé hanô évid lakaad David da roué.

32. Hag eûz a vipien Isakar, tûd desket-mâd, péré a anavézé ann holl amzeriou, évit gouc'hémenni da Israel ar péz a dlié da ôber, daou c'hañt priñs ; hag ar ré all eûz ar vreûriez a heûlié hô ali.

33. Hag eûz a Zabulon, péré a oa tûd-a-vrézel, a oa bépréd hô armou gañt-hô, ha daré d'ann emgann, é teûaz hañter-kañt mil da gen-ners d'ézhañ, hag hî a galoun vâd.

34. Hag eûz a Neftali, mil priñs ; ha gañt-hô seiz mil ha trégoñt a wié stourmi gañd ann diren ha gañd ar gwâf.

35. Hag eûz a Zan, eiz mil war-n-ugeñt ha c'houec'h kañt, daré d'ann emgann.

36. Hag eûz a Aser, daou-ugeñt mil, a gerzé d'ar stourm, hag a oa daré d'ann emgann.

37. Hag eûz a enn tû all eûz ar Jourdan, eûz a vipien Ruben, eûz a C'bad, hag eûz a hañter-vreûriez Manasé, c'houec'h-ugeñt mil gañd armou brézel.

38. Ann holl vrézélidi-zé daré d'ann emgann, a zeûaz da Hébron a galoun vâd, évit lakaad David da roué war Israel holl ; hag ar ré all holl eûz a Israel na c'houlenneñt két gwell égét ma vijé lékéat David da roué.

39. Hag hî a choumaz énô tri dervez é-kéñver David, ô tibri hag oc'h éva ; râg hô breûdeûr hô dôa aozet *pép-trâ* d'ézhô.

40. Hag ivé ar ré a oa war hô zrô, bétég Isakar ha Zabulon, ha Neftali, a zigasé bara war azéned, ha war gañvaled, ha war yuled, ha war éjenned, évid hô maga ; ha bleûd, ha fiez, ha rezin séac'h, ha gwîn, hag éôl, hag éjenned ha deñved, ha pép-trâ gañt founder ; râk lévénez a ioa é Juda.

—

XIII. PENNAD.

David a zigas ann arc'h eûz a Gariatiarim. Marô Oza.

1. Hôgen David a strollaz é kuzul ar villénerien, hag ar c'hañténerien, hag ann holl briñsed,

2. Hag a lavaraz da holl strollad Israel : Mar d-eo dâ gan-é-hoc'h, ha ma teû digañd ann Aotrou, hon Doué, ar péz az ann da lavaroud d'é-hoc'h, kasomp étrézég hor breûdeûr all é holl vrô Israel, hag étrézég ar véleien, hag al Lévited, péré a choum é faboursiou ar c'heriou, évit ma en em strolliñt gan-é-omp ;

3. Ha ma tigasimp adarré arc'h hon Doué étrézég enn-omp : râk n'hon eûz két hé c'hlasket é deisiou Saül.

4. Hag ann holl strollad a lavaraz é vijé gréat evel-se ; râg al lavar-zé a oa bét kavet mâd gañd ann holl bobl.

5. David éta a strollaz Israel holl, adalek Sihor ann Éjipt, bétég heñt Émat, évid digas arc'h Doué eûz a Gariatiarim.

6. Ha David a biñaz, hag Israel holl gañt-hañ, da gréac'h Kariatiarim, a zô é Juda, évid digas ac'hanô arc'h ann Aotrou Doué a zô azézet war ar gérubined, hag é péléac'h eo galvet hô hanô.

7. Hag hî a zigasaz arc'h Doué war eur c'harr névez eûz a dî Abimadab ; hôgen Oza hag hé vreûr a vléñé ar c'harr.

8. Ha David, hag Israel holl a c'hoarié dirâk Doué eûz hô holl ners, gañd hô c'hanaouennou, ha gañt télennou, ha gañt lirennou, ha gañt taboulinou, ha gañt simbalou, ha gañt korniou.

9. Hôgen pa oeñt deûet war-barz leûr Chidon, Oza a astennaz hé zourn évid harpa ann arc'h : râg eunn éjenn ô véza gwiñket eunn nébeût en dôa hé lékéat da gostéri.

10. Droug a zavaz éta enn Aotrou a-éneb Oza, hag héñ a skôaz gañthañ, ô véza m'en dôa lékéat hé zourn war ann arc'h : hag héñ a varvaz énô dirâg ann Aotrou.

11. Glac'haret é oé David, ô véza ma oa bét skôet Oza gañd ann Aotrou ; hag héñ a c'halvaz al léac'h-zé : kastiz Oza, bétég-henn.

12. Hag héñ en dôé aoun vrâz râg ann Aotrou enn deiz-zé, hag é lavaraz : Pénaoz é hellinn-mé digas arc'h Doué em zî ?

13. Râk-sé eo na fellaz két d'ézhañ hé c'hâs d'hé dî, da lavaroud eo, é kéar David ; hôgen lakaad a réaz hé distrei hag hé c'hâs da dî Obédédom eûz a C'het.

14. Arc'h Doué a choumaz éta é tî Obédédom a-hét tri miz ; hag ann Aotrou a vennigaz hé dî, ha kémeñt en dôa.

—

XIV. PENNAD.

Gragez ha mipien David.

1. Neûzé Hiram, roué Tir, a gasaz kannaded da Zavid, gañt koat sedr ; ha bénérien-vein, ha kilvizien, évit sével eunn tî d'ézhañ.

2. Ha David a anavézaz pénaoz en dôa ann Aotrou hé grétéet da roué war Israel, ha pénaoz en dôa savet hé rouantélez war hé bobl a Israel.

3. Ha David a géméraz gragez all é Jéruzalem ; hag héñ en dôé mipien ha merc'hed.

4. Ha c'hétu amañ hanvou ar ré a zô bét ganet d'ézhañ é Jéruzalem : Samua, ha Sobab, ha Natan, ha Salomon,

5. Ha Jébahar, hag Élisua, hag Élifalet,

6. Ha Noga, ha Nafeg, ha Jafia,

7. Hag Élisama, ha Baaliada, hag Élifalet.

8. Pa glévaz ar Filistined pénaoz é oa bét éôliet David da roué war Israel, é piñchoñt holl évid hé glaskoul. Pa glévaz David kémeñt-sé, éz éaz er-méaz d'hô diarbenna.

9. Hôgen ar Filistined a zeûaz, hag en èm skiñaz dré draoñien Rafaim.

10. Ha David a c'houlennaz kuzul digañd ann Aotrou, ô lavarout : Ha piña a rinn-mé a-énep ar Filistined, hag hô lakaad a rî-dé étré va daouarn ? Hag ann Aotrou a lavaraz d'ézhañ : Pîñ, ha mé hô lakai étré da zaouarn.

11. Pa oé éta piñet ar ré-mañ da Vaalfarasim, é tréc'haz énô David anézhô, hag é lavaraz : Skiñet eo gañd Doué va énébourien, ével ma eo skiñet ann douréier. Râk-sé eo é oé galvet al léac'h-zé Baalfarasim.

12. Hag hî a lézaz éné hô douéed, ha David a c'hourc'hémennaz ma vijeñt dévet.

13. Ar Filistined a réaz eunn argaden eur wéach all, hag hî en em skiñaz dré ann draoñien.

14. Ha David a c'houlennaz adarré kuzul digañd Doué ; ha Doué a lavaraz d'ézhañ : Na biñ két war hô lerc'h, pella dioutt-hô ; hag é tistrôi out-hô pa vézi râg-énep d'ar gwéz-pér.

15. Ha pa glévi *ével* trouz eur ré ô kerzout war bék ar gwéz-pér, neûzé éz î d'ann emgann : râk neûzé en dévézô kerzet Doué enn da raok, évit skei war gamp ar Filistined.

16. David a réaz éta ével m'en dôa ann Aotrou gourc'hémennet d'ézhañ ; hag héñ a dréc'haz ar Filistined, adalek Gabaon bété Gazer.

17. Hag hanô David a oé brudet-brâz dré ann holl vrôiou ; hag ann Aotrou a lékéaz spouñt diwar hé benn é-touez ann holl boblou.

—

XV. PENNAD.

David a zañs é-raog ann arc'h.

1. David a réaz ivé tiez évit-hañ é kéar David ; hag é savaz eul léac'h évid arc'h Doué, hag é steñaz eunn telt évit-hi.

2. Ha David a lavaraz : Na dlé dén dougen arc'h Doué, néméd al Lévited, en deûz dilennet ann Aotrou évid hé zougen, hag évid ôber ar servich anézhi da-vikenn.

3. Hag héñ a strollaz Israel holl é Jéruzalem, évit digas arc'h Doué d'al léac'h en dôa aozet évit hi.

4. *Gervel a réaz* ivé mipien Aaron, hag al Lévited.

5. Eûz a vipien Kaat : Uriel ar priñs, hag hé vreûdeûr, c'houec'h ugeñt.

6. Eûz a vipien Mérari : Asaia ar priñs, hag hé vreûdeûr, unnég-ugeñt.

7. Eûz a vipien Gerson : Joel ar priñs, hag hé vreûdeûr, dék ha chouec'h-ugeñt.

8. Eûz a vipien Élisafan : Séméias ar priñs, hag hé vreûdeûr, daou-c'hañt.

9. Eûz a vipien Hébron : Éliel ar priñs, hag hé vreûdeûr, pévar-ugeñt.

10. Eûz a vipien Oziel : Aminadab ar priñs, hag hé vreûdeûr, daouzék ha kañt.

11. Ha David a c'halvaz Sadok hag Abiatar ar véleien, hag al Lévited Uriel, hag Asaia, ha Joel, ha Séméias, hag Éliel, hag Aminadab :

12. Hag a lavaraz d'ézhô : C'houi péré a zô priñsed eûz a diadou al Lévited, en em zañtélit gañd hô preûdeûr, ha digasit arc'h ann Aotrou, Doué Israel, d'al léac'h a zô bét aozet d'ézhañ ;

13. Gañd aoun na zeûjé ann Aotrou da skei war-n-omp, ével a geñt, ô véza na oac'h két énô, ha na c'hoarvézché bréma ann hévélep trâ, mar gréomp eunn dra-bennâg a-éneb al lézen.

14. Ar véleien hag al Lévited en em zañtélaz éta, évid dougen arc'h ann Aotrou, Doué Israel.

15. Ha mipien Lévi a lékéaz arc'h Doué war hô diskoaz, gañt sparlou, é-c'hiz m'en dôa gourc'hémennet Moizez, hervez gér ann Aotrou.

16. David a lavaraz ivé da briñsed al Lévited lakaat lôd eûz hô breûdeûr é-touez ar barzed, évit kana, hag évit c'hoari gañt télennou, ha gañt lirennou, ha gañt simbalou, évit ma vijé klévet a bell ar son eûz hô lévénez.

17. Hag hî a lékéaz Lévited *ével-sé* : Héman, mâb Joel, hag eûz hé vreûdeûr, Asaf, mâb Barac'hias ; hag eûz a vipien Mérari hô breûdeûr, Étan, mâb Kasaia.

18. Ha gañt-hô hô breûdeûr eûz ann eil reiz, Zakarias, ha Ben, ha Jaziel, ha Sémirannot, ha Jahiel, hag Ani, hag Éliab, ha Banaias, ha Maasias, ha Matatias, ha Élifalu, ha Masénias, hag Obédédom, ha Jéhiel, ar borsierien.

19. Hôgen ar ganerien Héman, Asaf, hag Étan a zoné gañt simbalou arem.

20. Ha Zakarias, hag Oziel, ha Sémiramot, ha Jahiel, hag Ani, hag Éliab, ha Maasias, ha Banaias a gané kanaouennou-kuzet war délennou.

21. Ha Matatias, hag Élifalu, ha Masénias, hag Obédédom, ha Jéhiel, hag Ozaziu a gané kanaouennou tréac'h war délennou a eiz korden.

22. Hôgen Kouénias, priñs al Lévited, a oa da benn war ar c'hân ; hag héñ eo a gané da geñta ; râg gwiziek-brâz é oa.

23. Ha Barac'hias, hag Elkana a oa porsierien ann arc'h.

24. Hôgen Sébénias, ha Josafat, ha Natanael, hag Amasai, ha Zakarias, ha Banaias, hag Éliézer, ar véleien, a zoné gañt kornou é-raok arc'h Doué ; hag Obédédom, ha Jéhias a oa porsierien ann arc'h.

25. David éta, hag holl hénaoured Israel, ha priñsed ar vrézélidi a iéaz évid digas arc'h kévrédigez ann Aotrou gañt levénez eûz a dî Obédédom.

26. Ha p'en dôé Doué ken-nerzet al Lévited, péré a zougé arc'h kévrédigez ann Aotrou, é oé lazet seiz tarô ha seiz tourz.

27. Hôgen David a oa gwisket gañd eur zaé lîn moan, kerkouls hag ann holl Lévited péré a zougé ann arc'h, hag ar ganerien, ha Konénias, priñs ar barzed hag ar ganerien ; ha David a oa gwisket ivé gañd eunn éfod lîn.

28. Hag Israel holl a zigasé arc'h gévrédigez ann Aotrou, gañd eul lévénez vrâz, ha son ar c'hornou-boud, hag ar bombardou, hag ar simbalou, hag al lirennou, hag ann télennou.

29. Ha pa oé deûet arc'h kévrédigez ann Aotrou bété kéar David, Michol, merc'h Saül, ô sellout dré ar prénestr, a wélaz ar roué David péhini a zañsé hag a c'hoarié ; hag hî a zisprizaz anézhañ enn hé c'haloun.

XVI. PENNAD.

Kanaouen David.

1. Digas a réjoñt éta arc'h Doué, hag é lékéjoñt anézhi é-kreiz ann tabernakl en dôa steñet Davit évit-hi; hag é kennigchoñt sakrifisou-losk ha sakrifisou a béoc'h dirâg ann Aotrou.

2. Ha pa oé bét kenniget gañd David sakrifisou-losk ha sakrifisou a béoc'h, é vennigaz ar bobl é hanô ann Aotrou.

3. Hag héñ a rôaz da bép-hini anézhô, kenn goazed, kenn merc'hed, eunn dorz vara, hag eunn tamm kik bévin rôstet, ha bleûd fritet gañt éôl.

4. Hag héñ a lékeaz dirâg arc'h ann Aotrou Lévited, évid hé servicha hag ôber pép labour, évit énori ha meûli ann Aotrou, Doué Israel.

5. Asaf ar priñs *anézhô;* ha Zakarias hé eil; ha goudé Jahiel, ha Sémiramot, ha Jéhiel, ha Matatias, hag Éliab, ha Banaias, hag Obédédom: ha Jéhiel war ann télennou hag al lirennou; hag Asaf évit séni gañd ar simbalou.

6. Ha Banaias ha Jaziel ar véleien, évit séni gañd ar c'horn-boud dirâg arc'h kévrédigez ann Aotrou.

7. Enn deiz-zé David a lékéaz Asaf da briñs, évit meûli ann Aotrou.

8. Meûlit ann Aotrou, ha galvit hé hanô; brudit hé ôberiou é-kreiz ar boblou.

9. Kanit-héñ, ha sonit-hén: ha livirit hé holl vurzudou.

10. Meûlit hé hanô sañtel: r'en emlaouénai kaloun ar ré a glask ann Aotrou.

11. Klaskit ann Aotrou hag hé ners; klaskit bépréd hé zremm.

12. Hô pézet koun eûz ar burzudou en deûz gréat, eûz hé aronésiou hag eûz a varnédigésiou hé c'hénou,

13. C'houi, gwenn Israel, hé zervicher; c'houi mipien Jakob, dilennet gañt-hañ.

14. Héñ *eo* ann Aotrou, hon Doué: hé varnédigésiou a zô enn douar holl.

15. Hô pézet koun da-vikenn eûz hé gévrédigez hag eûz ar gér en deûz gourc'hémennet évit mil rumm;

16. En deûz rôet da Abraham: hag en deûz touet da Izaak;

17. En deûz lékéat da lézen da Jakob, ha da gévrédigez peûr-baduz da Israel,

18. O lavarout: D'id é rôinn douar Kanaan, évit korden da zigwéz.

19. Edoñt neûzé dibaot, dister, ha diavésidi énô.

20. Hag hî a dréménaz eûz a eur vrôad enn eur vrôad *all*, eûz a eur rouañtélez enn eur bobl all.

21. Na lézaz hini é-béd da heskina anézhô; hôgen rouéed zô-kén a gastizaz enn-abek d'ézhô,

22. *O lavarout:* Na likit két hô taouarn war va éôliet, ha na rit két a zrouk d'am proféded.

23. Kanit ann Aotrou, holl zouar: embannit bemdez ar zilvidigez eu deûz rôet. (T).

24. Embannit hé c'hloar é-kreiz ar brôadou, hag hé vurzudou é-kreiz ann holl boblou.

25. Râg ann Aotrou a zô braz ha da véza meûlet meûrbéd ha da véza doujet dreist ann holl zouéed.

26. Râg holl zouéed ar boblou *a zô* idolou; hôgen ann Aotrou en deûz gréat ann éñvou.

27. Gloar ha meûrdez *a zô* dira-z-hañ; ners ha lévénez el léac'h m'éma.

28. Tiadou ar boblou, digasit d'ann Aotrou; digasit d'ann Aotrou ar gloar hag ann ners.

29. Rôit ar c'hloar d'ann Aotrou ha d'hé hanô, grîd eur sakrifiz, ha deûit dira-z-hañ: hag azeûlit ann Aotrou gañd eunn doujañs sañtel.

30. Ra grénô ann douar holl dira-z-hañ: râg héñ eo en deûz diazézet ha startéet ar béd.

31. R'en em laouénai ann éñvou, ha ra dridô ann douar; ha ra vézô lavaret é-touez ar brôadou: Réna a râ ann Aotrou.

32. Ra drouzô ar môr ha kemeñd a zô enn-hañ: r'en em laouénai ar mesiou ha kemeñd a zô enn-hô.

33. Neûzé gwéz ar c'hoajou a ganô meûleûdiou dirâg ann Aotrou.

34. Meûlit ann Aotrou, ô véza ma eo mâd; ô véza ma eo peûr-baduz hé drugarez.

35. Ha livirit: Salv ac'hanomp, Doué hor Salver; ha stroll ac'hanomp, hag hon tenn eûz a greiz ar brôadou, évit ma veûlimp da hanô sañtel, ha ma en em laouénaimp gañd da ganaouennou.

36. Ra vézô benniget ann Aotrou, Doué Israel, a vréma da-vikenn; ha ra lavarô ann holl bobl: Amen; ha ra ganô meûleûdiou ann Aotrou.

37. David éta a lézaz énô dirâg arc'h kévrédigez ann Aotrou, Asaf hag hé vreûdeûr, évit ma servichfeñt dirâg ann arc'h bemdez ha pép-hini d'hé drô.

38. Hôgen *lakaad a réaz* Obédédom hag hé vreûdeûr, eiz ha triugeñt; hag Obédédom, mâb Iditun, hag Hosa a lékéaz da borsierien.

39. *Lakaad a réaz* ivé Sadok da vélek, hag hé vreûdeûr da véleien dirâk tabernakl ann Aotrou, el léac'h uc'hel a oa é Gabaon.

40. Évit ma kennigcheñt sakrifisoulosk d'ann Aotrou, war aoter ar sakrifisou-losk, bépréd, diouc'h ar miñtin ha diouc'h ar pardaez, hervez kemeñd a zô skrivet el lézen en deûz gourc'hémennet ann Aotrou da Israel.

41. Goudé *Sadok* é oa Héman, hag Iditun, hag ar ré all péré a oa bét dilennet, pép-hini diouc'h ma oa hanvet évit meûli ann Aotrou, ô véza ma eo peur-baduz hé drugarez.

42. Hémañ hag Iditun a zoné ivé gañd ar c'horn-boud, hag a c'hoarié gañd ar simbalou, ha gañd ar binviou all, évit kana *meûleûdiou* Doué: hôgen mipien Iditun a lékéaz da borsierien.

43. Hag ann holl bobl a zistrôaz d'hé dî hé-unan; ha David ivé, évit binnisien hé dî.

XVII. PENNAD.

David a fell d'ézhañ sével eunn ti d'ann Aotrou. Hé vâb eo a dlé hé zével.

1. Hôgen pa choumé David enn hé dî hé-unan, é lavaraz da Natan ar profed: Chétu é choumann enn eunn tî sedr; hôgen arc'h kévrédigez ann Aotrou a zô dindân krec'hin.

2. Ha Natan a lavaraz da Zavid: Grâ kemeñd a zô enn da galoun, râk Doué a zô gan-éz.

3. Hôgen enn nôz-zé é teûaz gér Doué da Natan, ô lavarout:

4. Kéa, ha komz oud David, va zervicher: Ével-henn é lavar ann Aotrou: Na zavi két a dî d'in évit choum enn-hañ.

5. Râk n'ounn két bét choumet enn eunn tî, adaleg ann amzer é péhini em eûz tennet Israel *eûz ann Ejipt*, bétég-henn; hôgen bépréd ounn éat eûz a eunn tabernakl da eunn tabernakl all, eûz a eunn telt da eunn telt all,

6. Pa choumenn é-touez Israel holl. Ha komzet em eûz-mé biskoaz oud hini eûz a varnerien Israel, da béré em bôa gourc'hémennet mésa va fobl, ha lavaret em eûz-mé d'ézhô: Pérâk n'hoc'h eûs-hu két savet eunn tî sedr d'in?

7. Bréma éta é liviri da Zavid, va zervicher: Ével-henn é lavar Aotrou ann arméou: Mé em eûz da géméret, pa oaz ô peûri ar chatal, évid da lakaad da réna war va fobl Israel.

8. Ha mé a zô bét gan-éz é pé léac'h-bennâg ma éc'h eûz kerzet, ha lazet em eûz da holl énébourien diraz-oud, hag em eûz gréat d'id eunn hanô ker brâz hag hini ar ré vrasa a zô bét brudet war ann douar.

9. Ha rôet em eûz eul léac'h d'am fobl Israel; startéet é vézô, hag é choumô enn-hañ, ha na vézô két kéflusket pelloc'h: ha mipien ar fallagriez n'hô gwaskiñt mui, ével m'hô deûz gréat keñt,

10. Abaoé ann deisiou é péré em eûz rôet barnérien d'am fobl Israel, hag em eûz izéléet da holl énébourien. Diskléria a rann éta d'id pénaoz ann Aotrou a dlé sével da dî.

11. Ha pa vézô leûniet da zeisiou gan-éz, ha pa vézi éat gañt da dadou, mé a zavô *unan eûz* da wenn da-c'houdé, hag *hen* a vézô eûz da vipien; ha krétaat a rinn hé rouañtélez.

12. Héñ eo a zavô eunn tî d'in ; ha mé a stardô hé drôn da vikenn.

13. Mé a vézô tâd d'ézhañ, hag héñ a vézô mâp d'in ; ha na denninn két va zrugarez diout-hañ, ével ma em eûz hé zennet diouc'h ann hini a zô bét enn da raok.

14. Ha mé hel lakai em zî hag em rouantélez da vikenn ; hag hé drôn a vézô stard-brâz da vikenn.

15. Hervez ann holl c'heriou-zé, hag hervez ann holl wélédigez-zé, é komzaz Natan ouc'h David.

16. Ha pa oé deûet ar roué David, lia pa choumé enn hé za (T) dirâg ann Aotrou, é lavaraz : Piou ounn-mé, ô Aotrou Doué, ha pétrâ eo va zî, ma rî kémeñt-sé d'in ?

17. Hôgen kémeñt-sé a zô bét nébeût a drâ dirâk da zaoulagad ; râk-sé éc'h eûz komzet diwar-benn tî da zervicher bétég enn amzer da-zoñt : hag éc'h eûz va lékéat da véza brudet-brâz dreist ann dûd all, Aotrou Doué.

18. Pétrâ a hell c'hoaz da lavarout David, pa éc'h eûz ével-sé énoret da zervicher, ha ma éc'h eûz hé anavézet?

19. O Aotrou, enn abek d'as servicher, hag hervez da galoun éc'h eûz gréat ann holl draou vrâz-zé, hag eo bét fellet d'id é vé anat ann holl vurzudou.

20. O Aotrou, n'eûz hini all héñvel ouz-id : ha n'eûz Doué all néméd-oud, é-touez ar ré holl a béré hon eûz klevet hanô gañd hon diskouarn.

21. Ha béz' éz eûz eunn all, héñvel oud da bobl Israel, pobl dispar war ann douar, étrézé péhini eo éat Doué évid hé dieûbi, hag hé lakaad da bobl d'ézhañ, hag évit pellaad dré hé c'halloud ha dré ann heûz, ann holl vrôadou a zirâg ann hini en dôa tennet eûz ann Éjipt ?

22. Ha té éc'h eûz lékéat da bobl Israel da bobl d'id da vikenn ; ha té, Aotrou, a zô deûet da Zoué d'ézhô.

23. Bréma éta, ô Aotrou, ra vézô startéet da vikenn ar gér éc'h eûz lavaret diwar-benn da zervicher, ha diwar-benn hé dî ; grâ ével ma éc'h eûz lavaret.

24. Ra choumô da hanô, ha ra vézô meûlet da vikenn ; ha ra vézô lavaret : Aotrou ann arméou eo Doué Israel, ha tî David, hé zervicher, a zô stard dira-z-hañ.

25. Râk té eo, Aotrou va Doué, éc'h eûz rôet da anaout d'as servicher pénaoz é savchez eunn tî d'ézhañ ; ha dré-zé da zervicher en deûz kavet fisiañs évit pidi dira-z-oud.

26. Bréma éta, Aotrou, té a zô Doué ; ha té eo éc'h eûz lavaret ann traou mâd-zé d'as servicher.

27. Ha deûet oud da vinnisien tî da zervicher, évit ma vézô bépréd dira-z-oud : râk ma her bennigez, ô Aotrou, é vézô benniget da vikenn.

—

XVIII. PENNAD.

David a stourm a-énep hé énébourien hag a zô tréac'h d'ezhô. (T).

1. Hôgen goudé-zé é c'hoarvézaz pénaoz David a dréc'haz hag a izéléaz ar Filistined, hag a géméraz Gét hag hé bourc'hiou eûz a zaouarn ar Filistined.

2. Tréc'hi a réaz ivé Moab, hag ar Voabited a zeûaz da zervicherien da Zavid, hag a baéaz gwiriou d'ézhañ.

3. David enn amzer-zé a dréc'haz ivé Adarézer, roué Soba, é brô Hémat, pa gerzé évit astenna hé rouantélez bété ster Eufrates.

4. David éta a géméraz d'ézhañ mil karr, ha seiz mil marc'hek, hag ugeñt mil dén war droad ; hag héñ a drouc'haz nervennou kézeg ar c'hirri, némét kañt stern a viraz évit-hañ.

5. Hôgen Siried Damas a zeûaz évit ken-nerza Adarézer, roué Soba ; ha David a lazaz daou vil dén war-nugeñt anézhô.

6. Lakaad a réaz ivé soudarded é Damas, évit ma teûjé ar Siria dindân hé c'halloud ha ma paéjé gwiriou d'ézhañ. Hag ann Aotrou a skoazellaz anézhañ é kémeñt léac'h ha m'az éaz.

7. David a géméraz ivé ann troñson aour hô dôa servicherien Adarézer, hag hô c'hasaz da Jérusalem.

8. Digas a réaz ivé eûz a Débat hag eûz a C'hun, keriou a ioa da Adarézer, eul lôd brâz a arem, gañt péhini é réaz Salomon ar môr arem, hag ar peûliou, ha listri arem.

9. Pa glévaz Tou, roué Hémat, pénaoz en dôa David tréc'het holl armé Adarézer, roué Soba,

10. É kasaz Adoram, hé vâb, étrézég ar roué David, évit goulenn ar péoc'h digañt-hañ, hag évid diskouéza hé lévénez d'ézhañ, ô véza m'en dôa kannet ha tréc'het Adarézer ; râk Tou a oa énébour da Adarézer.

11. Hôgen ar roué David a wéstlaz d'ann Aotrou ann holl listri aour, hag arc'hañt, hag arem, gañd ann arc'hañt hag ann aour en dôa kéméret war ann holl boblou, kenn war ann Iduméed, hag ar Voabited, ha mipien Ammon, kenn war ar Filistined hag ann Amalékited.

12. Abisai, mâb Sarvia, a dréc'haz ivé triouec'h mil Iduméad é traoñien ar C'hoalen.

13. Hag héñ a lékéaz eur gward é Édom, évit lakaad ann Iduméa dindân galloud David ; hag ann Aotrou a ziwallaz David é kémeñt léac'h ha m'az éaz.

14. David éta a rénaz war Israel holl, hag héñ a varnaz gañt reiz hé holl bobl.

15. Joab, mâb Sarvia, a oa é penn ann armé, ha Josafat, mâb Ahilud, a oa mirer ar ziellou.

16. Ha Sadok, mâb Akitob, hag Akimélek, mâb Abiatar, a oa béleien-*vrâz ;* ha Susa *a oa* skrivañer.

17. Banaias, mâb Joiada, *a ioa é penn* ar Sérétied hag ar Félétied ; hôgen mipien David *a oa* ar ré gentâ é-kichen ar roué. (T).

—

XIX. PENNAD.

Hanon, roué ann Ammonited, a ra dismégañs da gannaded David.

1. Hôgen c'hoarvézoud a réaz pénaoz Naas, roué mipien Ammon, a varvaz ; hag hé vâb a rénaz enn hé léac'h.

2. Ha David a lavaraz : Mé a rai trugarez é-kéñver Hanon, mâb Naas ; râg hé dâd en deûz gréat trugarez em c'héñver. David éta a gasaz kannaded évid dizoania anézhañ diwar-benn marô hé dâd. Hôgen pa oé deûet ar ré-mañ é brô mipien Ammon évid dizoania Hanon,

3. Priñsed mipien Ammon a lavaraz da Hanon : Té a gred martézé pénaoz eo évid énori da dâd hag évid da zizoania en deûz David kaset *tûd* étrézég enn-oud ; ha na wélez két pénaoz n'eo deûet hé zervicherien némét évit spia da vrô, sellout-piz outhi, hag hé anaoud ervâd ?

4. Hanon éta a douzaz penn ha barô servicherien David, hag a drouc'haz hô saéou adaleg hô réor bétég ann treid, hag hô c'hasaz-kuit.

5. Pa oé éat ar ré-mañ kuit, ha p'hô dôé rôet da anaout kémeñt-sé da Zavid, é kasaz-héñ d'hô diambrouga (râg eunn dismégañs vrâz a oa c'hoarvézet gañt-hô) ; hag héñ a c'hourc'hémennaz d'ézhô choum é Jériko, kén na vijé kresket hô barô, ha distrei goudé-zé.

6. Hôgen mipien Ammon, kenn Hanon, kenn ann holl bobl, ô wélout pénaoz hô dôa gréat dismégañs da Zavid, a gasaz mil talañt arc'hañt, évid digas kirri ha marc'heien eûz ar Mésopotamia, eûz ar Siria-Maac'ha, hag eûz a Zoba.

7. Hag hî a zigasaz *gañt-hô* daou vil karr ha trégoñt, ha roué Maac'ha gañd hé bobl. Pa oé deûet ar ré-mañ, é steñchoñt hô c'hamp dirâk Médaba. Mipien Ammon ô véza ivé en em zastumet eûz hô c'heriou, a zeûaz d'ar brézel.

8. Pa glévaz David kémeñt-sé, é kasaz Joab gañd hé wella brézélidi.

9. Ha mipien Ammon ô véza deûet er-méaz, a reizaz hô armé é-tâl dôr kéar ; hag ar rouéed a oa deûet d'hé skoazia en em lékéaz enn eil dû er mésiou.

10. Joab éta ô wélout pénaoz é oa daré da véza taget araog hag adré, a réaz eunn dibab é-touez ar ré galounéka eûz a Israel holl, hag é kerzaz a-éneb ar Siried.

11. Ar ré all eûz ar bobl a oé lékéat dindân galloud Abisai hé vreûr (T); hag hi a gerzaz a-énep mipien Ammon.

12. Hag héñ a lavaraz : Mar béz ar Siried tréac'h d'in, é ken-nerzi ac'hanoun ; hôgen mar béz tréac'h mipien Ammon d'id, mé a gen-nerzô ac'hanod.

13. Kalounéka, ha stourmomp stard évid hor bobl hag évit keriou hon Doué ; hag ann Aotrou a rai ar péz a zô mâd dira-z-hañ.

14. Joab éta, hag ar bobl a oa gañt-hañ, a stourmaz a-énep ar Siried, hag hô lékéaz da déc'hi.

15. Hôgen pa wélaz mipien Ammon pénacz é oa téc'het ar Siried, é tec'hchoñt ivé dirâg Abisai hé vreûr, hag éz éjoñt ébarz ar géar ; ha Joab a zistrôaz ivé da Jéruzalem.

16. Pa wélaz ar Siried pénaoz é oañt bét tréc'het dirâg Israel, é kaschoñt kannaded évid digas ar Siried a oa enn tû all d'ar ster : Sofac'h, priñs armé Adarézer, a oa é penn d'ézhô.

17. Pa glévaz David kémeñt-sé, é strollaz holl *armé* Israel, é treûzaz ar Jourdan, en em daolaz war-n-ézhô, hag é reizaz hé armé enn hô énep, é-pâd ma stourmeñt kaer.

18. Hôgen ar Siried a déc'haz dirâg Israel ; ha David a dréc'haz seiz mil dén war girri, ha daou-ugeñt mil war droad, gañt Sofac'h, priñs ann armé.

19. Pa wélaz servicherien Adarézer pénaoz é oañt bét trec'het gañd Israel, en em lékéjoñt a dû gañd David, hag é servichchoñt anézhañ ; hag *a neûzé* ar Siried na rôaz mui a skoazel da vipien Ammon.

XX. PENNAD.

David a gastiz ann Ammoniled, hag a drec'h ar Filistined.

1. Hôgen a-benn eur bloaz, enn amzer ma eo boazet ar rouéed moñd d'ar brézel, Joab a strollaz eunn armé eûz ar ré galounéka eûz ar vrézélidi ; hag héñ a wastaz brô mipien Ammon : héñ a gerzaz hag a chrounnaz Rabba. Hôgen David a choumaz é Jéruzalem, é-pâd ma stourmé Joab out Rabba ; hag héñ a géméraz anézhi.

2. Neûzé David a géméraz kurunen Melc'hom diwar hé benn, hag é kavaz enn-hi ar poéz eûz a eunn talañt aour, ha mein talvouduz-brâz, hag é réaz gañt-hi eunn taled-roué évit-hañ : kalz a breiz a géméraz c'hoaz er géar-zé.

3. Kâs a réaz er-méaz ann dûd a oa enn-hi ; hag é lékéaz da dréménout war-n-ézhô traénellou, ha kirri gañt bégou ha lavnennou houarn, évid hô dispenna hag hô frika : ével-sé é réaz David da holl geriou mipien Ammon ; hag é tistrôaz gañd ann holl bobl da Jéruzalem.

4. Goudé-zé é savaz brézel é Gazer a-éneb ar Filistined : énô eo é lazaz Soboc'hai ann Husatiad, Safai eûz a wenn al lañgouinéged, hag héñ a vézékaaz anézhô.

5. Eur brézel all a oé gréat a-éneb ar Filistined, é péhini Éléhanan, mâb Jair eûz a Vétléhem, a lazaz eur breûr da C'haliat eûz a C'het, péhini en dôa eur fust-gwâf ével karvan ar wiaderien.

6. Eur brézel all a c'hoarvézaz é Get, é péhini en em gavaz eunn dén brâz direiz, péhini en doa c'houec'h biz, da lavaroud eo, pévar war-n-ugeñt enn holl. Hé-mañ a oa ivé ganet eûz a wenn al lañgouinéged.

7. Hé-mañ a gunuc'hé Israel ; ha Jonatan, mâb Samaa, breûr Dâvid, a lazaz anézhañ. Ar ré-zé eo mipien al lañgouinéged é Get, péré a gouézaz dindân dourn David, ha dindân dourn hé zervicherien.

XXI. PENNAD.

David a laka da nivéri ar bobl. Doué a gâs d'ézhañ ar vosen.

1. Hôgen Satan a zavaz a-éneb Israel, hag héñ a zougaz David da nivéri Israel.

2. Ha David a lavaraz da Joab ha da briñsed ar bobl : It, ha nivérit Israel adalek Bersabé bété Dan ; ha digasit d'in ann niver anézhañ, évit ma hé anavézinn.

3. Ha Joab a lavaraz : Ra greskô ann Aotrou hé bobl kañt gwéach kémeñt ha ma'z eo ; ha n'iñt két holl da zervicherien, ô aotrou va roué ? Pérâg é klask va aotrou kémeñt-sé, hag a vézô tamallet da béc'hed da Israel ?

4. Hôgen lavar ar roué a oé tréac'h ; ha Joab a iéaz-kuit, hag a réaz ann drô eûz a Israel ; hag a zistrôaz da Jéruzalem.

5. Hag héñ a rôaz da Zavid ann niver eûz ar ré en dôa gwélet enn hé drô ; hag é oé kavet é holl Israel unnék kañt mil dén hag a zougé klézé ; hag é Juda pévar c'hañt mil dék mil ha tri-ugeñt dén-a-vrézel.

6. Hôgen na nivéraz két Lévi ha Beñjamin ; râk Joab a réa gañd érez gourc'hémenn ar roué.

7. Ar gourc'hémenn-zé a zisplijaz da Zoué ; hag héñ a skôaz war Israel.

8. Ha David a lavaraz da Zoué : Gwall béc'het em eûz, oc'h ôber kémeñt-sé. Distol, mé az péd, ar fallagriez-zé d'as servicher, ô véza ma em eûz hé gréat gañd diboell.

9. Hag ann Aotrou a gomzaz out Gad, gwéler David, ô lavarout :

10. Kéa, ha komz oud David, ha lavar d'ézhañ : Ével-henn é lavar ann Aotrou : Tri zra a rôann d'id da zilenna ; dilenn ann hini a giri, ha mé hé rôi d'id.

11. Ha pa oé deûet Gad da gavoud David, é lavaraz d'ézhañ : Ével-henn é lavar ann Aotrou : Dilenn ar-péz a giri :

12. Pé tri bloaz naounégez ; pé tri miz ô tec'hout é-râok da énébourien, hép ma helli pellaad diouc'h hô c'hlézé ; pé tri dervez dindân klézé ann Aotrou, ha dindân ar vosen a gouézô war da vrô, dindân éal ann Aotrou péhini a gasô ar marô dré holl harzou Israel ; hôgen brémañ gwél pétrâ a respouñtinn d'ann hini en deûz va digaset.

13. Ha David a lavaraz da C'had : A bép tû ounn gwasket gañd ann añken ; hôgen gwell eo gan-en kouéza étré daouarn ann Aotrou, ô véza ma eo brâz hé vadélez, égét kouéza étré daouarn ann dûd.

14. Ann Aotrou a gasaz éta ar vosen war Israel ; hag é varvaz eûz a Israel dék mil dén ha tri-ugeñt mil.

15. Kâs a réaz ivé eunn éal da Jéruzalem évid hé gwasta ; ha pa oé gwastet gañt-hañ, é sellaz ann Aotrou, hag en dôé truez oud eunn drouk ker brâz ; hag é lavaraz d'ann éal a wasté : A-walc'h eo, dalc'h da zourn. Hôgen éal ann Aotrou a oa deûet-bété leûr Ornan ar Jébuséad.

16. Ha David ô sével hé zaou-lagad, a wélaz éal ann Aotrou péhini a oa enn hé zâ étré ann énv hag ann douar, ha gañt-hañ eur c'hlézé noaz enn hé zourn, ha trôet out Jéruzalem. Ha David hag ann hénaoured gwisket gañt saéou-reûn, en em daolaz d'ann douar war hô génou.

17. Ha David a lavaraz da Zoué : Ha né két mé eo em eûz lavaret nivéri ar bobl ? Mé eo em eûz péc'het ; mé eo em eûz gréat ann drouk ; hôgen ann déñved-mañ, pétrâ hô deûshi dellézet ? Aotrou, va Doué, trô da zourn, mé az péd, war-n-oun ha war dî va zâd ; hôgen na skô két war da bobl.

18. Neûzé éal ann Aotrou a c'hourc'hémennaz da C'had ma lavarché da Zavid piña ha sével eunn aoter d'ann Aotrou Doué é leûr Ornan ar Jébuséad.

19. David éta a biñaz dî, hervez lavar Gad, péhini en dôa komzet outhañ é hanô ann Aotrou.

20. Hôgen Ornan, hag hé bévar mâb a oa gañt-hañ, ô véza savet hô daoulagad, hag ô véza gwélet ann éal gañt-hô, en em guzaz ; râg er préd-zé édoñt ô tourna ar gwiniz.

21. Pa'z éa éta David étrézég Ornan, Ornan her gwélaz, hag ô véza éat er-méaz eûz hé leûr évid hé ziambrouga, en em daolaz d'ann douar war hé c'hénou dira-z-hañ.

22. Ha David a lavaraz d'ézhañ : Rô d'in léac'h da leûr, ma savinn

enn-hañ eunn aoter d'ann Aotrou ; enn hévélep doaré ma rôinn d'id ar péz a dâl, ha mac'h éhanô ar gouli diwar va fobl.

23. Hag Ornan a lavaraz da Zavid : Kémer, ha graet ann aotrou, va roué, ével ma karô ; ha mé a rô ann éjenned évid ar sakrifiz-losk, ann traénellou évid ar c'heûneûd, hag ar gwiniz évid ar boéd-kennig ; kémeñt-sé a rôinn a galoun vâd.

24. Hag ar roué David a lavaraz d'ézhañ : Na vézô két gréat ével-sé ; hôgen mé a rôi d'id ar péz a dâl ; râk na dléann két tenna diouz-id ar péz a gennigfenn d'ann Aotrou é sakrifiz-losk goudé ma vé bét rôet d'in.

25. David a rôaz éta da Ornan évid al léac'h c'houec'h kañt sikl aour poéz mâd.

26. Hag énô é savaz eunn aoter d'ann Aotrou, hag é kennigaz sakrifisou-losk hag hostivou a béoc'h, hag é c'halvaz ann Aotrou, péhini a zélaouaz anézhañ hag a gasaz tân eûz ann éñv war aoter ar sakrifiz-losk.

27. Hag ann Aotrou a c'hourc'hémennaz d'ann éal ; hag hé-mañ a lékéaz hé glézé enn hé c'houin.

28. Râk-tâl éta David, ô wélout pénaoz en dôa ann Aotrou sélaouet anezhañ é leûr Ornan ar Jébuséad, a lazaz énô viktimou.

29. Hôgen tabernakl ann Aotrou, ann hini en dôa gréat Moizez enn distrô, hag aoter ar sakrifisou losk, a oa enn amzer-zé é léac'h-uc'hel Gabaon.

30. Ha David na hellaz két moñt bétég ann aoter, évit pédi Doué énô ; râk gwall spouñtet é oa bét ô wélout klézé éal ann Aotrou.

—

XXII. PENNAD.

David a aoz pép-trâ évit sével templ ann Aotrou.

1. Ha David a lavaraz : Hé-mañ eo tî Doué, hag hé-mañ eo aoter sakrifisou Israel.

2. Hag héñ a c'hourc'hémennaz strolla ann holl ziavésidi a ioa é douar Israel ; hag é kéméraz lôd anézhô évit béna ha kompéza mein da zével tî Doué.

3. David a aozaz ivé kalz a dachou houarn évid ann ôriou, hag évid ar frammou all ; hag eul lôd diniver a arem.

4. Tûd Sidon ha Tir a gasaz ivé da Zavid kalz a goat sedr.

5. Ha David a lavaraz : Salomon, va mâb, a zô c'hoaz eur bugel iaouañk ha gwân ; hag ann tî a fell d'in a vé savet d'ann Aotrou, a dlé béza ker kaer, ma vézô gréat mének anézhañ enn holl vrôiou : mé a aozô éta kéméñd ha ma vézô réd. Ha dré-zé éc'h aozaz abarz hé varô kéméñd ha ma oa réd.

6. Hag héñ a c'halvaz Salomon hé vâb, hag a c'hourc'hémennaz d'ézhañ sével eunn tî d'ann Aotrou, Doué Israel.

7. Ha David a lavaraz c'hoaz da Zalomon : Va mâb, va ioul é oa sével eunn tî é hanô ann Aotrou, va Doué ;

8. Hôgen gér ann Aotrou en deûz komzet ouz-in, ô lavarout : Kalz a c'hoad éc'h eûz skulet, ha kalz a vrézéliou éc'h eûz gréat ; na helli két sével eunn tî em hanô, pa éc'h eûz skulet kéméñd a c'hoad dira-z-oun :

9. Ar mâb a vézô ganet d'id a vézô eunn dén sioul-brâz. Ha mé hel lakai da gaout éhan digañd hé holl énébourien trô-war-drô ; ha dré-zé eo é vézô hanvet dén a béoc'h ; ar péoc'h hag ann éhan a rôinn é Israel a-héd hé holl zeisiou.

10. Héñ eo a zavô eunn tî em hanô ; hag héñ a vézô da vâb d'in, ha mé a vézô da dâd d'ézhañ. Ha mé a startai trôu hé rouañtélez war Israel da vikenn.

11. Bréma éta, va mâb, ra vézô ann Aotrou gan-éz, ha béz euruz, ha sâv eunn tî d'ann Aotrou da Zoué, ével ma en deûz hé lavaret diwar da benn.

12. Ra rôi ivé ann Aotrou d'id ar furnez hag ar skiañt-vâd, évit ma helli réna Israel ha mirout lézen ann Aotrou, da Zoué.

13. Râk na helli két kerzout ervâd, ma na virez két hé c'hourc'hémennou, hag ar barnédigézou en deûz ann Aotrou kémennet da Voizez da zeski da Israel. En em gréva ha béz kalounek ; n'az péz két a aoun nag a zaouzan.

14. Chétu mé em paoureñtez em eûz aozet ar péz a zô réd évit tî ann Aotrou ; kañt mil talañt aour, ha mil war vil talañt arc'hañt ; hag eul lôd arem hag houarn diboéz ha diniver ; koat ha mein em eûz aozet évit kéméñd a zô réd.

15. Béz' éc'h eûz ivé kalz ôbérourien, meñgleûsierien, ha masounerien, ha kilvizien, hag a béb ôbérour mâd,

16. Enn aour, hag enn arc'hañt, hag enn arem hag enn houarn, hép ma helleur hô nivéri. Saô éta, ha labour, hag ann Aotrou a vézô gan-éz.

17. David a c'hourc'hémennaz ivé da holl briñsed Israel skoazella Salomon, hé vâb.

18. Gwéloud a rîd, émé-z-hañ, pénaoz éma ann Aotrou hô Toué gan-é-hoc'h, pénaoz en deûz rôet ar péoc'h d'é-hoc'h war hô trô ; pénaoz en deûz lékéat hoc'h énébourien étré hô taouarn ; ha pénaoz eo lékéat ann douar dindân galloud ann Aotrou, ha dindân galloud hé bobl.

19. Aozid éta hô kalounou hag hoc'h énéou évit klask ann Aotrou, hô Toué. Savit holl, ha grîd eur sañtuar d'ann Aotrou Doué, évit ma vézô kaset arc'h kévrédigez ann Aotrou, hag al listri gwéstlet d'ézhañ, enn tî a dléeur da zével é hanô ann Aotrou.

—

XXIII. PENNAD.

David a reiz kargou al Lévited.

1. Pa oé deûet David da véza kôz ha leûn a zeisiou, é lékéaz Salomon, hé vâb, da roué war Israel.

2. Hag héñ a strollaz holl briñsed Israel, hag ar véleien hag al Lévited.

3. Hag al Lévited a oé nivéret adalek trégoñt vloaz hag ouch-penn ; hag é oé kavet eiz mil dén ha trégoñt mil.

4. Eûz ar ré-zé é oé dilennet pévar mil war-n-ugeñt étré péré é oé rannet kargou tî ann Aotrou ; hag eûz ar vérerien hag eûz ar varnerien c'houec'h mil.

5. Ha pévar mil porsier, ha kémeñd all a ganerien péré a veûlé ann Aotrou war ar binviou en dôa gréat *David* évid hé veûli.

6. Ha David hô rannaz holl é-touez bugalé Lévi, da lavaroud eo Gerson, ha Kaat, ha Mérari.

7. Mipien Gerson : Léédan, ha Séméi.

8. Mipien Léédan : Jahiel ar c'heñta, ha Zétan, ha Joel, tri.

9. Mipien Séméi : Salomit, hag Hosiel, hag Aran, tri ; ar ré-mañ eo ar pennou eûz a diadou Léédan.

10. Hôgen mipien Séméi : Léhet, ha Ziza, ha Jaus, ha Baria ; ar ré-zé eo pévar mâb Séméi.

11. Hôgen Léhet a oa ar c'heñta, ha Ziza ann eil : Jaus ha Baria n'hô dôé két nemeûr a vugalé ; ha dré-zé é oeñt nivéret enn eunn tiad hag enn eunn tî *hép-kén*.

12. Mipien Kaat : Amram, hag Isaar, hag Hébron, hag Oziel ; pévar.

13. Mipien Amram : Aaron ha Moizez ; hôgen Aaron a oé rannet, héñ hag hé vipien, évit servicha é sañt ar zeñt da-vikenn, évit kenniga ann ézañs d'ann Aotrou hei vez hé lid, hag évit binnisien hé hanô da-vikenn.

14. Mipien Moizez, ann dén Doué, a oé ivé nivéret é breûriez Lévi.

15. Mipien Moizez : Gersom hag Éliézer.

16. Mipien Gersom : Subuel ar c'heñta.

17. Mipien Éliézer : Rohobia ar c'heñta ; hag Éliézer n'en dôé mâb all é-béd : hôgen Rohobia en dôé kalz a vipien.

18. Mipien Isaar : Salomit ar c'heñta.

19. Mipien Hébron : Jériau ar c'heñta, Amarias ann eil, Jahaziel ann tréde, Jekmaam ar pevaré.

20. Mipien Oziel : Mic'ha ar c'heñta, Jésia ann eil.

21. Mipien Mérari : Moholi, ha Musi. Mipien Moholi : Éléazar ha Kis.

22. Hôgen Éléazar a varvaz, ha n'en dôé két a vipien, hôgen merc'hed hép-

kén ; ha mipien Kis, hô c'heñdirvi, a zimézaz gañt-hô.

23. Mipien Musi : Moholi, hag Éder, ha Jérimot, trî.

24. Ar ré-zé eo mipien Lévi hervez hô c'hérentiézou hag hô ziadou, priñsed d'hô zrô, gañt lôd eûz a dûd all, péré a réa servich tî ann Aotrou, adaleg ugeñt vloaz hag ouc'h-penn.

25. Râk David a lavaraz : Ann Aotrou, Doué Israel, en deûz rôët ar péoc'h d'hé bobl, hag hë lékéat da choum é Jéruzalem da-vikenn.

26. Na vézô mui réd d'al Lévited dougen ann tabernakl hag ann holl listri évid hé zervich.

27. Hervez divéza gourc'hémennou David, é vézô nivéret mipien Lévi adaleg ugeñt vloaz hag ouc'h-penn.

28. Hag hî a vézô dindân dourn mipien Aaron évit servich tî ann Aotrou, er porchédou, hag er c'hamprou, hag é léac'h ar glanérez, hag er sañtuar, hag é holl gargou templ ann Aotrou.

29. Hôgen ar véleien a vézô karget eûz ar baraou kennig, eûz a sakrifiz ar bleûd, eûz ar c'houiñou dic'hoell, eûz ar fritadennou, eûz ar rôstou, eûz ann holl boésiou hag eûz ann holl feûriou.

30. Al Lévited en em gavô ivé énô diouc'h ar miñtin évit kana meûleûdiou ann Aotrou, hag ivé diouc'h ar pardaez,

31. Kenn er sakrifisou a gennigeur d'ann Aotrou, kenn é deisiou ar sabbat, enn deisiou keñta eûz ar miz hag er gwéliou all, hervez ann niver, hag al lidou eûz a bép-trâ, ha bépréd dirâg ann Aotrou.

32. Hag hî a virô lézennou tabernakl ar gévrédigez ha lid ar sañtuar, ha lézennou mipien Aaron hô breûdeûr, évit servicha é tî ann Aotrou.

XXIV. PENNAD.

Reiz ha kargou ar véleien.

1. Hôgen chétu amañ rannou mipien Aaron : mipien Aaron : Nadab, hag Abiu, hag Éléazar, hag Itamar.

2. Hôgen Nadab hag Abiu a varvaz abarz hô zâd, hag hep bugalé; ha râksé Éléazar hag Itamar a réaz ar garg a véleien.

3. David éta hô rannaz, da lavaroud eo, Sadok eûz a vipien Éléazar, hag Ahimélec'h eûz a vipien Itamar, hervez hô zrô hag hô c'harg.

4. Hag é oé kavet muioc'h a bennou-tiez é-touez mipien Éléazar égét é-touez mipien Itamar. Ranna a réaz éta mipien Éléazar é c'houézék priñs, pé penn-tî, ha mipien Itamar é eiz priñs, pé penn-tî.

5. Ranna a réaz c'hoaz pép tiad étré-z-hô dré ar sort, râk priñsed ar sañtuar, ha priñsed Doué a oa enn-hô, kenn eûz a vipien Éléazar, kenn eûz a vipien Itamar.

6. Séméias, mâb Natanael, skrivañer eûz a vreûriez Lévi, a skrivaz hô hanô dirâg ar roué hag ar briñsed, ha Sadok ar bélek, hag Ahimélec'h, mâb Abiatar, ha priñsed tiadou ar véleien hag al Lévited : tî Éléazar, péhini a oa penn eul lôd brâz, ha tî Itamar, péhini a oa penn kalz ré all.

7. Ével-sé ar sort keñta a gouézaz da Joiarib, ann eil da Jédei,

8. Ann trédé da Harim, ar pévaré da Zéorim,

9. Ar pempved da Vélc'hia, ar c'houec'hved da Vaiman,

10. Ar seizved da Akkos, ann eizved da Abia,

11. Ann naved da Jésua, ann dékved da Zéc'hénia,

12. Ann unnékved da Éliasib, ann daouzékved da Jadim,

13. Ann trizékved da Hopfa, ar pévarzékved da Isbaab,

14. Ar pemzékved da Velga, ar c'houékved da Emmer,

15. Ar seitékved da Hézir, ann triouec'hved da Afsez,

16. Ann naoñtékved da Fétéia, ann ugeñtved da Hézékiel,

17. Ar c'heñta war-n-ugeñt da Jac'hin, ann eil war-n-ugeñt da C'hamul,

18. Ann trédé war-n-ugeñt da Zalaiau, ar pévaré war-n-ugeñt da Vaaziau.

19. Chétu hô rann hervez hô c'hargou, pa'z éañt é tî ann Aotrou, hag hervez hô lid dindân dourn Aaron, hô zâd, ével m'en dôa hé c'hourc'hémennet ann Aotrou, Doué Israel.

20. Hôgen ar ré all eûz a vipien Lévi *a oé*, eûz a vipien Amram, Subael, eûz a vipien Subael, Jéhédéia.

21. Eûz a vipien Rohobia, Jésias ar priñs.

22. Mâb Isaar, Salémot, ha mâb Salémot, Jahat.

23. Hé vâb keñta Jériau, ann eil Amarias, ann trédé Jahaziel, ar pévaré Jekmaam.

24. Mâb Oziel, Mic'ha ; mâb Mic'ha, Samir.

25. Breûr Mic'ha, Jésia : mâb Jésia, Zac'harias.

26. Mipien Mérari, Moholi ha Musi. Mâb Oziau, Benno.

27. Mipien Mérari c'hoaz, *goudé* Oziau, Soam, ha Zac'hur, hag Hébri.

28. Mâk Moholi, Éléazar, péhini n'en dôé két a vugalé.

29. Mâb Kis, Jéraméel.

30. Mipien Musi, Moholi, Éder, ha Jérimot. Ar ré-zé eo mipien Lévi hervez tiez hô zadou.

31. Hag ar ré-mañ a daolaz ivé d'ar sort gañd hô breûdeûr, mipien Aaron, dirâk David ar roué, ha Sadok, hag Ahimélec'h, ha priñsed tiadou ar véleien hag al Lévited, kenn ar ré vrasa, kenn ar ré zistéra : holl a oé rannet étré-z-hô kémeñd ha kémeñd.

XXV. PENNAD.

Kanerien ha barzed.

1. David éta ha priñsed ann armé a strollaz enn hô c'hargou mipien Asaf, hag Héman, hag Iditum, évit ma c'hoaricheñt gañd ann télennou, gañd ar saltérionou, ha gañd ar simbalou, pép-hini oc'h ôber hé garg hervez hé niver.

2. Eûz a vipien Asaf : Zac'hur, ha Josef, ha Natania, hag Asaréla, mipien Asaf, péhini hô lékéa da gana hervez gourc'hémenn ar roué.

3. É-kéñver Iditun : mipien Iditun, Godolias, Sori, Jéséias, hag Hasabias, ha Matatias, c'houéac'h, dindân dourn Iditun, hô zâd, péhini a c'hoarié war ann délen oc'h añsavout hag ô veûli ann Aotrou.

4. Hag Héman ivé : mipien Héman, Bokkiau, Matapiau, Oziel, Subuel, ha Jérimot, Hananias, Hanani, Éliata, Geddelti ; ha Romemtiézer, ha Jesbakassa, Melloti, Otir, Mahaziot.

5. Ar ré-zé holl a-oa mipien da Héman, Gwéler ar roué, péhini a veûlé galloud Doué enn hé ganaouennou ; ha Doué a rôaz da Héman pévarzék mâb ha teir merc'h.

6. Holl é oañt dindân dourn hô zâd évit kana é templ ann Aotrou, *hag évit c'hoari* gañt simbalou, ha saltérionou, ha télennou, da zervich tî ann Aotrou hervez gourc'hemenn ar roué, da lavaroud eo, Asaf, hag Iditun, hag Héman.

7. Hôgen ann niver eûz ar ré-mañ gañd hô breûdeûr, péré a oa tûd zesket évit kana ha lakaad da gana meûleûdi ann Aotrou, a oa eûz a zaou c'hañt eiz ha pévar-ugeñt.

8. Hag hî a daolaz d'ar sort é pép reiz, hép nép kemm, daoust pé brâz, pé bihan, daoust pé desket, pé dizesket.

9. Hag ar c'heñta sort a gouézaz da Jozef, péhini a oa eûz a *dé* Asaf : ann eil da C'hodolias, d'ézhañ ha d'hé vipien ha d'hé vreûdeûr ; daouzék.

10. Ann trédé da Zakkur, d'hé vipien ha d'hé vreûdeûr ; daouzék.

11. Ar pévaré da Isari, d'hé vipien ha d'hé vreûdeûr ; daouzék.

12. Ar pempved da Natanias, d'hé vipien ha d'hé vreûdeûr ; daouzék.

13. Ar c'houec'hved da Vokkiau, d'hé vipien ha d'hé vreûdeûr ; daouzék.

14. Ar seizved da Isrééla, d'hé vipien ha d'hé vreûdeûr ; daouzék.

15. Ann eizved da Jésaia, d'hé vipien ha d'hé vreûdeûr ; daouzék.

16. Ann naved da Vatanias, d'hé vipien ha d'hé vreûdeûr ; daouzék.

17. Ann dékved da Zéméia, d'hé vipien ha d'hé vreûdeûr ; daouzék.

18. Ann unnékved da Azaréel, d'hé vipien ha d'hé vreûdeûr ; daouzék.

19. Ann daouzékved da Hasabias, d'hé vipien ha d'hé vreûdeûr; daouzék.
20. Ann trizékved da Zubael, d'hé vipien ha d'hé vreûdeûr; daouzék.
21. Ar pévarzékved da Vatatias, d'hé vipien ha d'hé vreûdeûr; daouzék.
22. Ar pemzékved da Jérimot, d'hé vipien ha d'hé vreûdeûr; daouzék.
23. Ar c'houezékved da Hananias, d'hé vipien ha d'hé vreûdeûr; daouzék.
24. Ar seitékved da Jesbakasa, d'hé vipien ha d'hé vreûdeûr; daouzék.
25. Ann triouec'hved da Hanani, d'hé vipien ha d'hé vreûdeûr; daouzék.
26. Ann naoñtékved da Velloti, d'hé vipien ha d'hé vreûdeûr; daouzék.
27. Ann ugeñtved da Éliata, d'hé vipien ha d'hé vreûdeûr; daouzék.
28. Ar c'heñta war-n-ugeñt da Otir, d'hé vipien ha d'hé vreûdeûr; daouzék.
29. Ann eil war-n-ugeñt da C'heddelti, d'hé vipien ha d'hé vreûdeûr; daouzék.
30. Ann trédé war-n-ugeñt da Vahaziot, d'hé vipien ha d'hé vreûdeûr; daouzék.
31. Ar pévaré war-n-ugeñt da Romemtiézer, d'hé vipien ha d'hé vreûdeûr; daouzék.

—

XXVI. PENNAD.

Kargou porsierien ann templ.

1. Ével-henn é oé lôdennet ar borsierien : eûz ar Goréed, Mésélémia, mâb Koré, eûz a vipien Asaf.
2. Mipien Mésélémia : Zac'harias ar c'heñta-ganet, Jadihel ann eil, Zabadias ann trédé, Jatanael ar pévaré,
3. Élam ar pempved, Johanan ar c'houec'hved, Élioénai ar seizved.
4. Mipien Obédédom : Séméias ar c'heñta-ganet, Jozabad ann eil, Joaha ann trédé, Sac'har ar pévaré, Natanael ar pempved,
5. Ammiel ar c'houec'hved, Issakar ar seizved, Follati ann eizved : râg ann Aotrou a vennigaz anézhañ.
6. Hôgen Séméi, hé vâb, en dôé kalz mipien, péré a oé da benn war hô ziadou : râg hî a oa tûd kré-meûrbéd.
7. Mipien éta Séméi : Otni, ha Rafael, hag Obed, Elzabad, hag hé vreûdeûr, tûd kré-meñrbéd; hag ivé Éliu, ha Samac'hias.
8. Ar ré-mañ holl a oa mipien da Obédédom : hî, hô mipien hag hô breûdeûr a oa tud kré-meûrbéd évid hô c'harg; daou ha tri-ugeñt eûz a Obédédom.
9. Mipien Mésélémia hag hô breûdeûr, tûd kré-meûrbéd, *hag hî* triouec'h.
10. Hôgen eûz a Hosa, da lavaroud eo, eûz a vipien Mérari : Semri ar priñs (râk né oa két ar c'heñta-ganet, hôgen hé dâd en dôa hé lékéat da benn),
11. Helsias ann eil, Tabélias ann trédé, Zac'harias ar pévaré; ar ré-zé holl mipien pé breûdeûr da Hesa; trizék.
12. Ével-sé é oa lôdennet ar borsierien, enn hévélep doaré ma zerviché bépréd priñsed ar gwardou, ével hô breûdeûr, é tî ann Aotrou.
13. Taolet é oé éta d'ar sort, hép nép kemm, é-touez ar ré vihan, hag é-touez ar ré vrâz enn holl ziadou, évit pép pors.
14. Sort *pors* ar sâv-héol a gouézaz éta da Zélémia; hag hini ann hañternôz a gouézaz da Zac'harias, hé vâb, dén fûr-brâz ha desket-mâd.
15. Da Obédédom ha d'hé vipien, hini ar c'hrésteiz é péléac'h édô kuzul ann hénaoured.
16. Da Zéfim ha da Hosa, hini ar c'hûs-héol, war-zû ar pors a gâs d'ann heñt a biñ; gward ouc'h gward.
17. War-zû ar sâv-héol *éz oa* c'houéac'h Lévit : hag oud ann hañter-nôz, pévar a-héd ann deiz; hag oud ar c'hrésteiz, pévar ivé a-héd ann deiz; hag el léac'h ma édô ar c'huzul, daou ha daou.
18. Hag é lôjou ar borsierien warzû ar c'hûs-héol, pévar war ann heñt, ha daou dré bép lôj.
19. Chétu lôdennou ar borsierien, eûz a vipien Koré ha Mérari.
20. Hôgen Ac'hias a oa *da vérer* war deñzoriou ti Doué ha war al listri sakr.
21. Mipien Lédan, mipien Gersonni : eûz a Lédan, priñsed ann tiadou, Lédan, ha Gersonni, ha Jéhiéli.
22. Mipien Jéhiéli : Zatan ha Joel hé vreûr, war deñzoriou ti ann Aotrou.
23. Gañd ann Amramited, hag ann Isaarited, hag ann Hébronited, hag ann Ozihéliled.
24. Hôgen Subael, mâb Gersom, mâb Moizez, a oa unan eûz ann deñzorierien.
25. Hag hé vreûr Éliézer, ha mâb hé-mañ Rahabia, hag hé vâb Isaias, hag hé vâb Joram, hag hé vâb Zéc'hri, hag hé vâb Sélémit.
26. Sélémit hag hé vreûdeûr a oa ivé da benn war deñzoriou ann traou sakr en dôa gwéstlet ar roué David, ha priñsed ann tiadou, hag ar villénerien, hag ar c'hañténerien, ha priñsed ann armé,
27. Eûz a breizou ar brézel hag ann emgannou, a oa bét gwéstlet gañt-hô évid aoza pé annéza templ ann Aotrou.
28. Kémeñt-sé holl a oa bét gwéstlet gañt Samuel, ar gwéler, gañt Saul, mâb Kis, gañd Abner, mâb Ner, ha gañt Joab, mâb Sarvia. Hôgen kémeñt gwéstl a oa gréat a oa lékéat étré daouarn Sélémit hag hé vreûdeûr.
29. Konénias hag hé vreûdeûr a oa é penn ann Isaarited, évid ann traou a-ziavéaz enn Israel, évid hô deski hag hô barna.
30. Hasabias, eûz a vipien Hébron, hag hé vreûdeûr, tûd kré-brâz, hag hî mil seiz kañt, a oa da benn war Israel enn tû all d'ar Jourdan, war-zû ar c'hûs-héol, é holl labour ann Aotrou, hag é servich ar roué.
31. Hôgen Jéria a oé priñs war ann Hébronited, hervez hô ziadou hag hô c'héreñtiézou. Enn daou-ugeñtved bloaz eûz a rén David é oeñt nivéret, hag é oé kavet eûz anézhô é Jazer Galaad, tûd kalounek-brâz,
32. Hag hô breûdeûr é bâr ann oad, hag hî daou vil seiz kañt priñs tiad. Hôgen ar roué David hô lékéaz da benn war ar Rubénited, hag ar Gadited, ha war hañter-vreûriez Manasé, é holl zervich Doué hag ar roué.

—

XXVII. PENNAD.

Daouzék priñs ti David.

1. Hôgen ann niver eûz a vipien Israel, péré a iéa d'hô zrô é servich ar roué, hag a oa névézet pép miz, a oa eûz a bévar mil war-n-ugeñt pép gwéac'h, gañt priñsed ann tiadou, ar villénerien, ar c'hañténerien, hag ar bréféded.
2. Jesboam, mâb Zabdiel, a oa é penn ar geñta vañden a oa é servich er c'heñta miz; ha pévar mil dén war-n-ugeñt dindân-hañ.
3. Eûz a vipien Farez é oa, hag ar c'heñta eûz a holl briñsed ann armé er miz keñta.
4. Dudia, ann Ahahit, a oa é penn ann eil vañden enn eil viz, ha dindânhañ eunn all hanvet Masellot, péhini a réné lôd eûz ann armé, pévar mil dén war-n-ugeñt.
5. Banaias, mâb Joiada, ar bélek, a oa é penn ann drédé vañden enn trédé miz; ha pévar mil dén war-n-ugeñt dindân-hañ.
6. Ar Banaias-zé eo *a oa* ar c'halounéka étré ann trégoñt, hag *a oa* dreist ann trégoñt; Amizabad, hé vâb, a réné ivé ann armé dindân-hañ.
7. Ar pévaré er pévaré miz *é oa* Asahel, breûr Joab, ha Zabadias, hé vâb, war hé lerc'h; ha pévar mil dén war-n-ugeñt enn hé vañden.
8. Ar pempved priñs er pempved miz *é oa* Samaot, ar Jézérit; ha pévar mil dén war-n-ugeñt enn hé vañden.
9. Ar c'houec'hved er c'houec'hved miz *é oa* Hira, mâb Aksez, eûz a Dékna; ha pévar mil dén war-n-ugeñt enn hé vañden.
10. Ar seizved er seizved miz, *é oa* Hellez, ar Fallonit, eûz a vipien Éfraim; ha pévar mil dén war-n-ugeñt enn hé vañden.
11. Ann eizved enn eizved miz, *é oa* Soboc'hai, ann Husatit, eûz a wenn Zarahi; ha pévar mil dén war-n-ugeñt enn hé vañden.
12. Ann naved enn naved miz, *é oa* Abiézer, ann Anatolit, eûz a vipien

Jémini; ha pévar mil dén war-n-ugeñt enn hé vañden.

13. Ann dékved enn dékved miz, *é oa* Marai, ann Nétofatit, eûz a wenn Zarai; ha pévar mil dén war-n-ugeñt enn hé vañden.

14. Ann unnékved enn unnékved miz, *é oa* Banaias, ar Faratonit, eûz a vipien Éfraim; ha pévar mil dén war-n-ugeñt enn hé vañden.

15. Ann daouzékved enn daouzékved miz, *é oa* Holdai, ann Nétofalit, eûz a wenn Gotoniel; ha pévar mil dén war-n-ugeñt enn hé vañden.

16. Hôgen war vreûriézou Israel éz oa: war ar Rubénied, dûg Eliézer, mâb Zéc'hri; war ar Siméonied, dûg Safatias, mâb Maac'ha.

17. War al Lévied, Hasabias, mâb Kamuel; war ann Aaronied, Sadok:

18. War Juda, Éliu, breûr David; war Isakar, Amri, mâb Mikael:

19. War Zabulon, Jesmaias, mâb Abdias; war Neftali, Jérimot, mâb Ozriel:

20. War vipien Éfraim, Osée mâb Ozaziu; war hañter-vreûriez Manasé, Joel, mâb Fadaia:

21. War hañter-vreûriez Manasé é Galaad, Jaddo, mâb Zac'harias; war Veñjamin, Jasiel, mâb Abner.

22. War Zan, Ézrihel, mâb Jéroham. Ar ré-zé é oa ar briñsed eûz a vipien Israel.

23. Hôgen David na fellaz két d'ézhañ hô nivéri dindân ann oad a ugeñt vloaz, ô véza m'en doa lavaret ann Aotrou pénaoz é paotché Israel ével stéred ann éñv.

24. Joab, mâb Sarvia, en dôa déraouet ôber ann nivérérez; hôgen n'her c'hasaz két da benn, râk kémeñt-sé en dôa tennet buanégez *Doué* war Israel; ha dré-zé eo né két bét skrivet ann niver eûz ar ré a oa bét nivéret, é *levr* ôberiou ar roué David.

25. War deñzoriou ar roué é oa *réner* Azmot, mâb Adiel; hôgen Jonatan, mâb Ozias, a oa da benn war ann teñzoriou a oa er c'heriou, hag er bourc'hiou, hag enn touriou.

26. Ezri, mâb Kélub, a oa da benn war ôberiou ar mesiou, ha war ar ré a labouré ann douar:

27. Séméias, ar Romatit, war ar winiennerien: Zabdias, ann Afonit, war ar c'haviou-gwîn:

28. Balanan, ar Gédérit, war ar gwéz olived ha war ar gwéz fiez a oa er mesiou; ha Joas war ar soliérou éôl:

29. Sétrai, ar Saronit, a oa da benn war ar chatal a beûré war *vénez* Saron, ha Safat, mâb Adli, war ann éjenned *a oa* enn traoñiennou:

30. Hag Ubil, ann Ismahélit, war ar gañvaled, ha Jadias, ar Méronatit, war ann azénéd:

31. Ha Jaziz, ann Agaréad, war ann déñved. Ar ré-zé holl a oa mérérien war vadou ar roué David.

32. Hôgen Jonatan, éoñtr David, dén fûr ha gwiziek, a oa da guzulier d'ézhañ; hé-mañ ha Jahiel, mâb Ha-c'hamoni, a oa gañt mipien ar roué.

33. Ac'hitofel a oa ivé kuzulier d'ar roué, ha Kusai, ann Arac'hit, a oa miñoun ar roué.

34. Goudé Ac'hitofel é oé Joiada, mâb Banaias, hag Abiatar. Hôgen Joab a oa priñs war armé ar roué.

—

XXVIII. PENNAD.

Kélennou a rô David da Zalomon évit sével ann templ.

1. David éta a strollaz holl briñsed Israel, duged ar breûriézou, ha rénerien ar bañdennou, péré a oa é servich ar roué; hag ivé ar villénerien hag ar c'hañténerien, hag ar ré holl a véré madou ar roué, hag hé vipien, hag hé spazéien, hag ar ré c'hallouéka hag ar ré galounéka eûz ann armé, é Jéruzalem.

2. Hag ar roué ô choum enn hé zâ, a lavaraz d'ézhô: Sélaouit ac'hanoun, va breûdeûr, ha va fobl: ann dézô em bôa bét da zével eunn tî évit lakaad enn-hañ arc'h kévrédigez ann Aotrou, ha skabel treid hon Doué; hag aozet eo bét gan-éñ kémeñd a zô réd évid hé zével:

3. Hôgen Doué en deûz lavaret d'in:

Na zavi két eunn tî em hanô, ô véza ma oud eunn dén-a-vrézel, ha ma éc'h eûz skulet goad.

4. Hôgen ann Aotrou, Doué Israel, en deûz va dibabet é holl dî va zâd, évit va lakaad da roué war Israel da vikenn: râg eûz a Juda en deûz dilennet hô priñsed, hag eûz a dî Juda, tî va zâd; hag é-touez mipien va zâd, en deûz kavet mâd va dibaba da roué war Israel holl.

5. Hag é-touez va mipien (râg ann Aotrou en deûz rôet kalz mipien d'in) en deûz dibabet Salomon, va mâb, évid hé lakaad da azéza war drôn rouantélez ann Aotrou war Israel.

6. Hag héñ en deûz lavaret d'in: Salomon da vâb a zavô va zî, ha leûriou hé zôr-dâl; râg hé zilennet em eûz évit va mâb, ha mé a vézô da dâd d'ézhañ.

7. Ha mé a stardô hé rouantélez da vikenn, mar keñdalc'h da zévéni va c'hélennou, ha va barnédigézou, ével ma ra bréma.

8. Bréma éta dirâg holl strollad Israel, ha *dirâg* hon Doué péhini a zélaou ac'hanomp, eñklaskit, ha mirit holl c'hourc'hémennou ann Aotrou, hon Doué; évit ma hô pézô ann douar mâd-mañ, ha ma hé lézot da vikenn d'hô mipien hô-koudé.

9. Ha té, Salomon va mâb, anavez Doué da dâd, ha servich anézhañ gañd eur galoun vâd, hag eunn ioul stard: râg ann Aotrou a furch enn holl galounou, hag a anavez holl vénosiou ar spéred. Ma her c'hlaskez, her c'havi; hôgen ma hen dilézez, é tistolô ac'hanod da-vikenn.

10. Bréma éta pa en deûz ann Aotrou da zilennet évit sével tî hé zañtuar, en em gréva, ha grâ-héñ.

11. Hôgen David en dôa rôet da Zalomon hé vâb al linennérez eûz ar porched, eûz ann templ, hag eûz a gamprou ann arrébeûri, hag eûz a gamprou-zibri, hag eûz a gamprou-kousk-enn disgwél, hag eûz a dî ann trugarez;

12. Hag ivé eûz ann holl leûriou a fellé d'ézhañ ôber, hag eûz al lôjou trô-war-drô, évit teñzoriou tî ann Aotrou, ha teñzoriou ann traou sakr;

13. Hag ivé eûz al lôdennérez eûz ar véleien hag eûz al Lévited a oa é servich tî ann Aotrou, hag eûz ann holl listri a oa réd évit servich templ ann Aotrou:

14. Hag eûz ar poez a dlié da gaout ann holl listri aour, hag ann holl listri arc'hañt diouc'h hô servich.

15. Rei a réaz ivé ann aour a oa réd évid ar c'hañtoleriou aour hag hô c'hleûzeûriou, hag ann arc'hañt a oa réd évid ar c'hañtoleriou arc'hañt hag hô c'hleûzeûriou.

16. Rei a réaz c'hoaz ann aour a oa réd évid ann daoliou a vara-kennig hervez hô meñt, hag ivé ann arc'hañt évit taoliou all arc'hañt.

17. Rei a réaz ivé évid ôber ar fériérigou, hag ar c'hôpou, hag ann ézañsouérou eûz ann aour ar glana, hag al léonédigou aour, hervez ar veñt eûz a bép léonik: rei a réaz ivé arc'hañt évit léonédigou arc'hañt, hervez ar poéz anézhô.

18. Rei a réaz aour ar glana évid ann aoter war béhini é deved ann ézañs; hag évid ar gérubined a oa ével eur c'harr, a astenné hô diouaskel hag a c'hôlôé arc'h kévrédigez ann Aotrou.

19. Kémeñt-sé, émé *David*, a zô deûet d'in skrivet gañd dourn ann Aotrou, évit ma anavézchenn ann holl labour hervez ar skouér.

20. David a lavaraz c'hoaz da Zalomon, hé vâb: Kalounéka, hag en em gréva, ha labour: n'az péz ked a aoun, ha na spounît két: râg ann Aotrou va Doué a vézô gan-éz, ha n'az distolô két, ha n'az dilezô két, kén n'az pézô peûr-c'hréat holl labour servich tî ann Aotrou.

21. Chétu bañdennou ar véleien hag al Lévited a vézô gan-éz évid holl zervich tî ann Aotrou, hag hî a zô daré, ha kerkoulz ar briñsed hag ar bobl a zô reizet évit ôber da holl c'hourc'hémennou.

—

XXIX. PENNAD.

David a veûl ann Aotrou, hag a béd évid hé bobl hag évid hé vâb.

1. Neûzé ar roué David a lavaraz d'ann holl strollad : Va mâb Salomon hép-kén en deûz bét dibabet gañt Doué, *hag héñ* iaouañk ha téner ; râk brâz eo al labour, pa eo gwîr pénaoz né két évid eunn dén, hôgen évid Doué, é saveur eunn tî.

2. Évid-oun-mé em eûz aozet, é kémeñt ha ma hellenn, mizou tî va Doué : aour évid al listri aour, hag arc'hañt évid ar ré arc'hañt ; arem évid ar ré arem, houarn évid ar ré houarn, koat évid ar ré goat : mein oniks, mein gwenn, hag eûz a bép liou, mein talvouduz-brâz, ha kalz a varbr eûz a Baros.

3. Ouc'h-penn kémeñt-sé em eûz kenniget évit tî va Doué, em eûz ivé rôet eûz va madou va-unan aour hag arc'hañt évit templ va Doué, hép nivéri ar péz em eûz aozet évit tî ar sañtuar.

4. Tri mil talañt aour eûz a aour Ofir, ha seiz mil talañt arc'hañt ar glana, évid alaouri môgeriou ann templ.

5. Évit é péléac'h-bennâg ma vézô réd, ma rai al labourerien gañd aour al labouriou aour, ha gañd arc'hañt al labouriou arc'hañt. Ha mar fell da eur ré kenniga eunn dra anézhañ hé-unan, ra leûniô hiriô hé zourn, ha ra gennigô d'ann Aotrou ar péz a garô.

6. Priñsed ann tiadou, ha pennou breûriézou Israel, hag ar villénerien, hag ar gañténerien, ha priñsed madou ar roué a réaz éta hô gwéstl.

7. Hag hî a rôaz évit labouriou tî Doué pemp mil talañt aour, ha dék mil solid, ha dék mil talañt arc'hañt, ha triouec'h mil talañt arem, ha kañt mil talañt houarn.

8. Ha kémeñd hini en dôa enn hé dî mein *talvouduz*, hô rôaz évit hô lakaat é teñzor tî ann Aotrou, dré zourn Jabiel, ar Gersonit.

9. Hag ar bobl en em laouénaaz ô wéstla kémeñt-sé anézhô hô-unan ; râg a galoun vâd hô c'hennigeñt d'ann Aotrou ; hôgen ar roué David en em laouénéé gañd eul lévénez vrâz.

10. Hag hén a vennigaz ann Aotrou dirâg ann holl bobl-zé, hag a lavaraz : Benniget oud, Aotrou, Doué Israel, hon tâd a vikenn da vikenn.

11. D'id, Aotrou, eo ar veûrdez, hag ar galloud, hag ar c'hloar, hag ann tréac'h ; ha d'id eo ar veûleûdi : râk kémeñd a zô enn énv hag enn douar a zô d'id : ar rouañtélez a zô d'id, ha té a zô dreist ann holl briñsed.

12. Ar madou hag ar c'hloar a zô d'id : té a zô Aotrou war ann holl : ann ners hag ar galloud a zô enn da zourn ; ar veûrdez hag ar galloud a zô ivé enn da zourn.

13. Bréma éta éc'h anavézomp ac'hanod évid hon Doué, hag é veûlomp da hano brâz-meûrbéd.

14. Hôgen piou ounn-mé, ha piou eo va fobl, évit ma helfemp kenniga d'id ann holl draou-zé ? Kémeñt trâ a zô d'id ; ha rôet hon eûz d'id ar péz a oa deûet d'é-omp digañd da zourn.

15. Râk tréménidi ha diavésidi omp dira-z-oud, ével hon holl dadou. Hon deisiou a zô ével eur skeûd war ann douar, ha n'eûz dalé é-béd.

16. Aotrou, hon Doué, ann holl vadou-zé hon eûz dastumet évit sével eunn tî d'as hanô sañtel, a zô deûet digañd da zourn, ha kémeñt trâ a zô d'id.

17. Mé a oar, ô va Doué, pénaoz é furchez ar galounou ha pénaoz é karez ann éeunder ; râk-sé em eûz kenniget kémeñt-sé d'id é éeunder va c'haloun ha gañt lévénez ; ha gwélet em eûz gañd eul lévénez vrâz ar bobl a zô bét kavet amañ, ô kenniga d'id hé rôou a galoun.

18. Aotrou, Doué Abraham, hag Izaak, hag Israel, hon tadou, mîr da vikenn ann ioul-zé enn hô c'haloun, ha ra geñdalc'hiñt bépréd enn dézô da véza doujuz enn da géñver.

19. Rô ivé da Zalomon, va mâb, eur galoun dinam, évit ma virô da c'hour-c'hémennou, ha da désténiou, ha da lidou, ha m'hô sévénô holl ; ha ma zavô ann tî, évit péhini em eûz aozet kémeñt a zô réd.

20. Ha David a lavaraz neûzé d'ar strollad holl : Bennigit ann Aotrou, hon Doué. Hag ar strollad holl a vennigaz ann Aotrou, Doué hô zadou ; hag hî a stouaz, hag a azeûlaz Doué, ha goudé ar roué.

21. Hag hi a lazaz viktimou d'ann Aotrou : hag añtrônôz é kennigchoñt é sakrifiz-losk mil tarô, mil tourz, mil oan, gañd hô braoued-kennigou, hag ann holl lidou a oa réd évid Israel holl.

22. Hag hî a zebraz hag a évaz enn deiz-zé dirâg ann Aotrou gañd eul lévénez vrâz. Hag éc'h éôlchoñt évid ann eil wéach Salomon, mâb David. Hé éôlia a réjoñt da roué dirâg ann Aotrou, ha Sadok da vélek-brâz.

23. Salomon éta a azézaz war drôn ann Aotrou é léac'h hé dâd, hag héñ a blijaz d'ézhô holl ; hag Israël holl en em lékéaz dindân hé c'halloud.

24. Ann holl briñsed, hag ar révrâz, hag holl vipien ar roué David zô-kén a rôaz hô dourn d'ézhañ, hag en em lékéaz dindân galloud ar roué Salomon.

25. Ann Aotrou a zavaz éta Salomon war Israel holl ; hag héñ a rôaz d'hé rén eur c'hloar né dôa két bét hé far enn hé raok gañd hini eûz a rouéed Israel.

26. David éta, mâb Isai, a rénaz war Israel holl.

27. Hag ann deisiou é-pâd péré é rénaz war Israel a oé eûz a zaougeñt vloaz : seiz vloaz é rénaz é Hébron, ha tri bloaz ha trégoñt é Jéruzalem.

28. Hag héñ a varvaz enn eur gôzni vâd, leûn a zeisiou, a vadou hag a c'hloar ; ha Salomon, hé vâb, a rénaz enn hé léac'h.

29. Hôgen ôberiou ar roué David, kenn ar ré geñta, kenn ar ré zivéza, a zô skrivet é levr Samuel, ar gwéler, hag é levr Natan, ar profed, hag é levr Gâd, ar gwéler ;

30. Gañd hé holl rén, hag hé c'halloud, hag ann amzeriou a zô trémé-net dindan-hañ, daoust pé é Israel, daoust pé enn holl rouañtélésiou all eûz ann douar.

AR PARALIPOMÉNON.

EIL LEVR.

I. PENNAD.

Ann Aotrou a ra ar furnez da Zalomon.

1. Salomon, mâb David, en em grévaaz éta enn hé rouantélez ; hag ann Aotrou, hé Zoué, a oa gañt-hañ, hag a zavaz anézhañ uc'hel-meûrbéd.

2. Ha Salomon a c'hourc'hémennaz da Israel holl, d'ar villénerien, ha d'ar chañténerien, ha d'ann oviserien, ha da varnerien Israel holl, ha da briñsed ann tiadou :

3. Hag héñ a iéaz gañd ann holl strollad tûd-zé war al léac'h uc'hel eûz a C'habaon, é péléac'h édô tabernakl kévrédigez Doué, a oa bét gréat enn distrô gañt Moizez, servicher Doué.

4. Hôgen David en dôa digaset arc'h Doué eûz a Gariatiarim, d'al léac'h en dôa aozet d'ézhi, hag en dôa savet eunn tabernakl évit-hi, da lavaroud eo, é Jéruzalem.

5. Ann aoter arem a oa bét gréat gañt Béséléel, mâb Uri, mâb Hur, a oa énô dirâk tabernakl ann Aotrou : ha Salomon gañd ann holl strollad tûd-zé a iéaz d'hé c'herc'hout.

6. Ha Salomon a biñaz oud ann aoter arem, dirâk tabernakl kévrédigez ann Aotrou, hag a gennigaz mil hostiv war-n-ézhi.

7. Hôgen chétu enn nozvez-zé en em ziskouézaz Doué d'ézhañ, hag é lavaraz : Goulenn ar péz a fell d'id a rôjenn d'id.

8. Ha Salomon a lavaraz da Zoué : Té éc'h eûz gréat eunn drugarez vrâz é-kéñver David va zâd, hag éc'h eûz va lékéat da roué enn hé léac'h.

9. Bréma éta, Aotrou va Doué, bézet sévénet ar gér éc'h eûz rôet da Zavid va zâd. Pa éc'h eûz va lékéat da roué war da bobl brâz péhini a zô ker paot ha poultr ann douar,

10. Rô d'in ar furnez hag ar wiziégez, évit ma hellinn moñd ébarz ha moñd er-méaz dirâk da bobl : râk piou a helfé barna ervâd ar bobl-zé d'id, a zô ker paot ?

11. Ha Doué a lavaraz da Zalomon : O véza ma eo bét kémeñt-sé kavet gwell gan-ez (T), ha n'éc'h eûz két goulennet ar madou, nag ann danvez, nag ar c'hloar, na buez ar ré a gasa ac'hanod, nag eur vuez hir ; hôgen ma éc'h eûz goulennet ar furnez hag ar wiziégez évit gallout barna va fobl, war béhini em eûz da lékéat da roué.

12. Ar furnez hag ar wiziégez a rôann d'id, hag é rôinn ivé d'id ar madou, hag ann danvez, hag ar c'hloar, enn hévélep doaré na vézô bét, nag enn da raok, na da c'houdé, roué ébéd héñvel ouz-id.

13. Salomon a zeûaz éta eûz a léac'h uc'hel Gabaon, eûz a zirâk tabernakl ar gévrédigez da Jéruzalem, hag a rénaz war Israel.

14. Hag héñ a zastumaz kirri ha marc'héien, hag héñ en dôé mil pévar c'hañt karr, ha daouzék mil marc'hek ; hag héñ hô lékéaz é keriou ar c'hirri, ha gañd ar roué é Jéruzalem.

15. Hag ar roué a lékéaz ann arc'hañt hag ann aour da véza ker stañk hag ar vein ; hag ar gwéz-sedr ker stañk hag ar skaô-grâc'h a zâv dréholl er gompézennou.

16. Marc'hadourien ar roué a zigasé d'ézhañ kézek eûz ann Éjipt, eûz a Goa, é péléac'h éz éañt évid hô fréna.

17. Eunn denn a bévar marc'h *a gousté* c'houec'h kañt *péz* arc'hañt, hag eur marc'h kañt hag hañter-kañt ; hag ével-sé hô frénemt digañt holl rouéed ann Hétéed ha rouéed ar Siria.

—

II. PENNAD.

Roué Tir a gâs michérourien da Zalomon évit sével ann templ.

1. Salomon éta a géméraz ann dézô da zével eunn tî é hanô ann Aotrou, hag eur palez évit-hañ hé-unan.

2. Hag béñ a nivéraz dék mil dén ha tri-ügeñt-mil évid dougen war hô diskoaz, ha pévar-ugeñt mil évit béna ar vein war ar ménésiou, ha tri mil c'houec'h kañt da évésaat war-n-ézhô.

3. Kâs a réaz ivé étrézég Hiram, roué Tir, ô lavarout : Ével ma éc'h eûz gréat é-kéñver David va zâd, ô kâs d'ézhañ koat sedr évit sével eunn tî d'ézhañ, é péhini eo bét choumet ;

4. Grâ ével-sé em c'héñver, évit ma savinn eunn tî é hanô ann Aotrou, va Doué, ma wéstlinn anézhañ évit dévi ézañs dira-z-hañ, évit lakaad da vôgédi louzou-c'houés-vâd, évit lakaat bépréd bara-kennig, hag évit kenniga sakrifisou-losk diouc'h ar miñtin ha diouc'h ar pardaez, ha d'ann deisiou sabbat, ha d'al loariou névez, hag é goéliou all ann Aotrou, hon Doué davikenn, é-c'hîz ma eo bét gourc'hémennet da Israel.

5. Râg ann tî a fell d'in da zével a vézô brâz, ô véza ma eo brâz hon Doué dréist ann holl Zouéed.

6. Piou éta a vézô galloudek a-walc'h évit sével eunn tî kaer a-walc'h évit-hañ ? Ma na hell ann éñv, hag éñvou ann éñvou hé zerc'hel, piou ounn-mé, évit ma helfenn sével eunn tî d'ézhañ ? Hôgen n'eo néméd évid dévi ézañs dira-z-hañ.

7. Digas éta d'in eunn dén desket, péhini a vézô laboura enn aour, hag enn arc'hañt, hag enn arem, hag enn houarn, hag é limestra, hag é tané, hag é glâz ; hag a vézô ôber kizelladuriou ével ma ra ar vichérourien em eûz é Juda hag é Jéruzalem, hag a zô bét dilennet gañd David, va zâd.

8. Digas ivé d'in koat sedr, ha koat sapr, ha koat pîn eûl al Liban : râk mé a oar pénaoz da dûd a drouc'h ervâd koajou al Liban, ha va zervicherien a vézô gañd da ré ;

9. Évit ma vézô aozet d'in kalz a goat ; râg ann tî a fell d'in da zével a vézô brâz ha kaer.

10. D'ar ré eûz da zervicherien péré a drouc'hô hag a labourô ar c'hoat-zé, é rôinn évid en em voéta ugeñt mil korus gwiniz, ha kémeñd all a heiz, hag ugeñt mil métret gwîn, hag ugeñt mil sat éôl.

11. Hag Hiram, roué Tir, a lavaraz da Zalomon dré eul lizer a gasaz d'ézhañ : O véza ma ez deûz ann Aotrou karet hé bobl, dré-zé en deûz da lékéat da roué war-n-ézhañ.

12. Hag héñ a lavaraz c'hoaz : Benniget ra vézô ann Aotrou, Doué Israel, péhini en deûz gréat ann éñv hag ann douar, péhini eu deûz rôet d'ar roué David eur mâb fûr, ha gwiziek, ha skiañtek, ha poellek, évit sével eunn tî d'ann Aotrou, hag eur palez évit-hañ.

13. Kâs a rann éta d'id eunn dén poellek ha desket-brâz, Hiram va zâd,

14. Péhini a zô mâb da eur c'hrég eûz a verc'hed Dan, ha da eunn tâd a zô eûz a Dir, péhini a oar laboura enn aour, hag enn arc'hañt, hag enn arem, hag enn houarn, hag er marpr, hag er c'hoat, hag é limestra, hag é mézer glâz, hag é lîn moan, hag é tané ; péhini a oar ivé ôber kizelladuriou a bép doaré, ha kavout enn hé benn kémeñt a zô réd évid hé labour,

gañd da vichérourien, ha gañt michérourien va aotrou, David da dâd.

15. Kâs éta, va aotrou, d'as servicherien ar gwiniz, ann heiz, ann éôl hag ar gwîn éc'h eûz lavaret é kasfez.

16. Ha nî a lakai da drouc'ha el Liban ar c'hoat a vézô réd évid-od, hag a gasô anézhañ é radellou dré ar môr da Joppé; ha té a lakai hé gâs da Jéruzalem.

17. Salomon a nivéraz éta ann holl dûd a-ziavéaz, a oa é douar Israel, abaoé ann nivérérez en dôa gréat David hé dâd, hag é oé kavet kañt mil tri mil hag hañter-kañt mil ha c'houec'h kañt.

18. Hag héñ a lékéaz dék mil ha tri-ugeñt mil anézhô évid dougen bec'hiou war hô diskoaz, ha pévar-ugeñt mil évit béna mein er ménésiou, ha tri mil ha c'houec'h kañt évid évésaad out labour ann dûd-zé.

—

III. PENNAD.

Salomon a zaô ti ann Aotrou.

1. Ha Salomon a zéraouaz sével tî ann Aotrou é Jéruzalem war vénez Moria a oa bét diskouézet da Zavid, hé dâd, el léac'h a oa bét aozet-gañd David, hé dâd, é leûr Ornan ar Jébuséad.

2. Hôgen doñt a réaz d'hé zével enn eil viz eûz ar pévaré bloaz eûz hé rén.

3. Ha chétu ann diazez a daolaz Salomon, évit sével tî Doué: trigeñt ilinad a héd, hervez ar veñt geñta, hag ugeñt ilinad a léd.

4. Hag ar palier a oa dirâg ann ôr-dâl, péhini a oa kenn hir ha léd ann tî, en dôa ugeñt ilinad; hag ann uc'helder anézhañ a oa eûz a c'houec'h-ugeñt ilinad; hag héñ a alaouraz ann diabars gañd aour ar glana.

5. Gôlei a réaz ivé ar brasa eûz ann tî gañt taolennou koat sapr, war béré é lékéaz penn-da-benn taolennou aour ar glana; hag héñ a gizellaz war-nézhô barrou palmez, hag ével chadennouigou strôbet ann eil enn ébén.

6. Pavéza a réaz ivé ann templ gañt marpr ar c'haéra, kiñklet-hrâz.

7. Hôgen ann aour gañt péhini é c'hôlôaz ann tî, hag ann treûstou, hag ar peûliou, hag ar môgeriou, hag ann ôriou, a oa eûz ar gwella; hag héñ a gizellaz kérubined war ar môgeriou.

8. Ober a réaz ivé tî Sañt ar zeñt; hé héd, hervez léd ann tî, a oa eûz a ugeñt ilinad, hag hé léd a oa ivé eûz a ugeñt ilinad; hag héñ a c'hôlôaz anézhañ gañt taolennou aour, a dalié war-drô c'houec'h kañt talañt.

9. Ober a réaz ivé tachou aour, péré a boézé hañter-kañt sikl pép-hini; ar c'hamprou uc'hel a c'hôlôaz ivé gañd aour.

10. Ober a réaz ivé é tî Sañt ar zeñt daou gérubin, gañt labour ar gizellerien; hag héñ hô gôlôaz gañd aour.

11. Askellou ar gérubined hô dôa ugeñt ilinad a héd, enn hévélep doaré m'é dôa eunn askel pemb ilinad, ha m'az éa bété môger ann tî, m'é dôa ann askel all pemb ilinad, ha m'az éa bétég askel ar c'hérubin all.

12. Ével-sé askel ar c'hérubin all é dôa pemb ilinad, hag a iéa bétég ar vôger; m'é dôa ann askel all pemb ilinad, ha m'az éa bétég askel ar c'hérubin all.

13. Askellou ar gérubined-zé a oa éta astennet, hag en em astenné war ugeñt ilinad; hôgen hî a oa enn hô zâ war hô zreid, hag hô fennou a oa trôet war-zû ann tî a ziavéaz.

14. Ober a reaz ivé eur wél gañt mézer gláz, gañt limestra, gañt tané, ha gañt lin moan: ha war-n-ézhi é wéaz kérubined.

15. Daou beûl *a réaz* ivé dirâk dôr ann templ, péré hô dôa pemb ilinad ha trégeñt a uc'helder; hag hô fennou hô dôa pemb ilinad.

16. Ober a réaz ivé chadennouigou ével er sañtuar, hag é lékéaz anézhô war bennou ar peûliou; ha kañt avalgrénad a lékéaz war ar chadennouigou.

17. Lakaad a réaz ar peûliou-zé é palier ann templ, unan a zéou, hag égilé a gleiz; ann hini a oa a zéou a c'halvaz Jac'hin, hag ann hini a gleiz, Booz.

IV. PENNAD.

Âoter arem, môr teûz, taoliou ha listri ann templ.

1. Salomon a réaz ivé ann aoter arem eûz a ugeñt ilinad a héd, hag eûz a ugeñt ilinad a léd, hag eûz a zég ilinad a uc'helder?

2. Hag eur môr teûz eûz a zég ilinad eûz ann eil tu d'égilé, hag héñ rouñd trô-war-drô: pemp ilinad a uc'helder en dôa; hag eur rizen a drégoñt ilinad a ioa trô-war-drô d'ézhañ.

3. A-iz d'ar rizen éz oa skeûdennou éjenned, ha dég ilinad a gizelladur enn diavéaz é-c'hîz daou reiz trô-war-drô d'ar môr. Hôgen ann éjenned a oa bét teûzet.

4. Ar môr-zé a oa douget war zaouzég éjenn, a béré trî a zellé oud ann hañter-nôz, ha trî oud ar c'hûs-héol, ha trî oud ar c'hrésteiz, ha trî oud ar sâv-héol: ar môr a oa douget war ann éjenned-zé hag ar penn-adré eûz ann éjenned en em gavé dindân ar môr.

5. Ann devder anézhañ a oa eûz a eur raouennad, hag ar vuzel anézhañ a oa ével muzel eur c'hôp, pé ével eul lilien rodellet; hag héñ a zalc'hé tri mil métret.

6. Ober a réaz dék basin; hag é lékéaz pemp a zéou ha pemp a gleiz évit gwalc'hi enn-hô kémeñd a dlié béza kenniget é sakrifiz-losk; hôgen ar véleien en em walc'hé er môr *arem*.

7. Ober a réaz c'hoaz dék kañtoler aour, hervez ann doaré a oa bét gourc'hémennet évid hô ôber; hag é lékéaz anézhô enn templ, pemp a zéou ha pemp a gleiz:

8. Hag ivé dék taol; hag é lékéaz anézhô pemp a zéou ha pemp a gleiz; ha c'hoaz kañt fiolen.

9. Ober a réaz ivé leûren ar véleien, hag eunn iliz-veûr; ha dôriou ann iliz-veûr a c'hôlôaz gañd arem.

10. Lakaad a réaz ar môr enn tû déou, dirâg ar sâv-héol, war-zû ar c'hrésteiz.

11. Hiram a réaz ivé pôdou, ha fériérigou, ha fiolennou; hag héñ a beûr-c'hréaz holl labour ar roué é templ Doué;

12. Da lavaroud-eo daou beûl, ha kerdinigou war bennou ar peûliou, hag é doaré rouédouigou, péré a c'hôlôé ar c'herdinigou a oa war ar pennoù;

13. Hag ivé pévar c'hañt aval-grénad, ha diou rouédik; enn hévélep doaré ma en em gavé diou reñkad avalou-grénad é pép rouédik, péré a c'hôlôé kerdinigou pép penn peûl.

14. Treid a réaz ivé, ha basinou a lékéaz war ann treid:

15. Hag eur môr, ha daouzég éjenn dindân ar môr.

16. Ha pôdou, ha fériérigou, ha fiolennou. Hiram a réaz da Zalomon, *her c'haré ével* hé dâd, ann holl listri évit tî ann Aotrou, *péré* a oa eûz a arem ar glana. (M).

17. Ar roué a lékéaz hô zeûzi enn eur gompézen tôst d'ar Jourdan, enn eunn douar priek, étré Sokot ha Sarédata.

18. Hôgen ann holl listri-zé a oa diniver, enn hévélep doaré na anavézed két ar poéz eûz ann arem.

19. Ével-sé Salomon a réaz holl listri tî Doué, hag ann aoter aour, hag ann daoliou war béré édô ar baraou-kennig:

20. Hag ar c'hañtoleriou a aour ar glana, gañd hô c'hleûzeûriou évit goulaoui dirâg ann orakl hervez ar c'hîz:

21. Hag ivé ével bleûñ, ha kleûzeûriou, ha gultaniou aour: hag hi holl a oa gréat gañd aour ar glana.

22. Ha boéstlou ann ézañs, hag ann ézañsouérou, hag ar fiolennou, hag al listri-brév, a oa eûz a aour ar glana. Dôriou templ ann diabars, da lavaroud eo Sañt ar zeñt, a oa kizellet; hag ann ôriou a ziavéaz a oa eûz a aour. Ével-sé é oé peûr-c'hréat al labour a réaz Salomon évit tî ann Aotrou.

—

V. PENNAD.

Digaset eo ann arc'h é templ ann Aotrou.

1. Salomon a zigasaz éta *enn templ* kémeñd en dôa gwéstlet David hé

dâd : lakaad a réaz ann aour, ann arc'hañt, hag ann holl listri é teñzoriou tî Doué.

2. Goudé-zé é strollaz é Jéruzalem hénaoured Israel, hag holl briñsed ar breûriézou, ha pennou tiadoù mipien Israel, évit ma tigascheñt arc'h kévrédigez ann Aotrou eûz a géar Davîd a zô Sion.

3. Holl dûd Israel a zeûaz éta étrézég ar roué enn deiz goél eûz ar seizved miz.

4. Ha pa oé deûet holl hénaoured Israel, al Lévited a géméraz ann arc'h,

5. Hag a zougaz anézhi, ha kêmeñd a zellé oud ann tabernakl. Hôgen ar véleien gañd al Lévited a zougé listri ar sañtuar a oa enn tabernakl.

6. Ar roué Salomon, hag holl bobl Israel, hag ar ré holl a oa bét strollet dirâg ann arc'h, a lazaz tourzed hag éjenned hép niver, diouc'h al lôd brâz eûz ar viktimou.

7. Hag ar véleien a zigasaz arc'h kévrédigez ann Aotrou enn hé léac'h, da lavaroud eo é orakl ann templ, é sañt ar zeñt, dindân askellou ar gérubined :

8. Enn hévélep doaré ma astenné ar gérubined hô diou-askel war al léac'h é péhini é oa bét lékéad ann arc'h, ha ma c'hôlôeñt anézhi gañd hé barrou.

9. Hag ô véza ma oa hîr eunn nébeût ar barrou gañt péré é touged ann arc'h, é wéled ar penn anézhô eûz a zirâg ann orakl : hôgen néb a oa enn diavéaz na hellé két hô gwélout. Hag ann arc'h a zô bét énô bétég-henn.

10. Ha na oa nétrâ enn arc'h, némét ann diou daolen en dôa lékéat Moizez enn-hi é Horeb, pa rôaz ann Aotrou hé lézen da vugalé Israel pa zeûeñt er-méaz eûz ann Éjipt.

11. Pa oé deûet ar véleien er-méaz eûz ar sañtuar (rag ar véleien holl péré a hellaz en em gavout énô a oé sañtélet : ha né oa két bét c'hoaz rannet étré-z-hô enn amzer-zé ar c'hargou hag ar reiz anézhô,)

12. Kenn al Lévited, kenn ar ganerien, da lavaroud eo ar ré a oa dindân Asaf, hag ar ré a oa dindân Eman, hag ar ré a oa dindân Iditun, hag hô mipien, hag hô breûdeûr, gwisket gañt lin moan, a c'hoarié gañt simbalou, ha gañt lirennou, ha gañt télennou, hag hî enn hô zâ é sâv-héol ann aoter, ha gañt-hô c'houec'h-ugeñt bélek péré a zoné gañd ar c'horn-boud.

13. O véza éta ma kaneñt holl a-unan, gañt kornou-boud, ha gañt mouésiou, ha gañt simbalou, ha gañt ogrou, ha gañt kalz binviou all, hag ô sével uc'hel hô mouéz, ann trouz a oa klevet a bell ; enn hévélep doaré, pa en em lékéchoñt da veûli ann Aotrou ha da lavarout : Énorit ann Aotrou, râk mâd eo, râk peûr-baduz eo hé drugarez ; tî ann Aotrou a oé leûn gañd eur goabren ;

14. Hag ar véleien na helleñt két choum énô, nag ôber hô c'harg enn abek d'ar goabren ; râg gloar ann Aotrou é dôa leûniet tî Doué.

—

VI. PENNAD.

Péden Salomon é deiz sakrérez ann templ.

1. Neûzé Salomon a lavaraz : Ann Aotrou en deûz lavaret é choumché enn dévalîen.

2. Ha mé em eûz savet eunn tî d'hé hanô, évit ma choumô énô da-vikenn.

3. Hag ar roué a drôaz hé zaoulagad, hag a vennigaz holl strollad Israel (râg ann holl dûd a oa enn hô zâ, hag hî war évez) ; hag é lavaraz :

4. Benniget *ra vézó* ann Aotrou, Doué Israel, péhini en deûz gréat ar péz en dôa lavaret da Zavid, va zâd, ô komza ével-henn :

5. Abaoé ann deiz é péhini em eûz tennet va fobl eûz a zouar ann Éjipt, n'em eûz két dilennet eur géar é-touez holl vreûriézou Israel évit ma vijé savet enn-hi eunn tî d'am hanô ; ha n'em eûz két dilennet eunn dén all évit béza rénet war va fobl a Israel :

6. Hôgen dilennet em eûz Jéruzalem, évit ma vézô va hanô enn-hi ; ha dilennet em eûz David, évid hé lakaad war va fobl Israel.

7. Ha pa fellaz da Zavid, va zâd, sével eunn tî enn hanô ann Aotrou, Doué Israel,

8. Ann Aotrou a lavaraz d'ézhañ : Pa éc'h eûz bét ann ioul da zével eunn tî em hanô, éc'h eûz gréat mâd kaout ann ioul-zé :

9. Koulskoudé né két té a zavô eunn tî d'in, hôgen da vâb, péhini a zeûi er-méaz eûz da zigroazel ; hen-nez eo a zavô eunn tî d'am hanô.

10. Gréat eo éta gañd ann Aotrou ar péz en dôa lavaret ; saved ounn é léac'h David, va zâd, hag ounn azézet war drôn Israel, ével ma en deûz lavaret ann Aotrou ; hag em eûz saved eunn tî enn hanô ann Aotrou, Doué Israel :

11. Hag em eûz lékéat enn-hañ ann arc'h, é péhini éma ar gévrédigez en deûz gréat ann Aotrou gañt bugalé Israel.

12. *Salomon* éta en em lékéaz enn hé zâ dirâg aoter ann Aotrou dirak holl strollad Israel, hag a astennaz hé zaouarn.

13. Râk Salomon en dôa gréat eunn diazez arem, péhini en dôa pemb ilinad a héd, ha pemb ilinad a léd, ha tri ilinad a uc'helded ; hag héñ a zavaz war-n-ézhañ, ha goudé-zé ô pléga hé zaoulin dirâg holl strollad Israel, hag ô sével hé zaouarn étrézég ann éñv,

14. É lavaraz : Aotrou, Doué Israel, n'eûz két a Zoué héñvel ouz-id nag enn éñv, na war ann douar ; té péhini a vîr ar gévrédigez hag ann drugarez *éc'h eûz gréat* d'as servicherien, péré a gerz dira-z-oud a greiz hô c'haloun :

15. Té péhini éc'h eûz gréat é-keñver David (T), va zâd da zervicher, ar péz ez pôa lavaret d'ézhañ ; gañd da c'hénou éc'h eûz komzet, ha gañd da zaouarn éc'h eûz peûr-c'hréat, ével ma rô da wir ann deiz-mañ.

16. Bréma éta, Aotrou, Doué Israel, gra é-kéñver David (T), va zâd da zervicher, kémeñd ha ma éc'h eûz lavaret d'ézhañ ével-henn : Na vézô két tennet diouz-id ann hini a dlé azéza dira-z-oun war drôn Israel ; gañt ma virô koulskoudé da vugalé hô heñchou, ha ma kerziñt em lézen, ével ma éc'h eûz kerzet-té dira-z-oun.

17. Hôgen bréma, Aotrou, Doué Israel, gra ar péz éc'h eûz lavaret da Zavid, da zervicher.

18. Piou a hellfé krédi (T) é choumfé Doué gañd ann dûd war ann douar ? Ma na hell ann éñv nag ann éñvou da zerc'hel, gañt pégen nébeût a wîr *her graé* ann tî-mañ em eûz savet ?

19. Hôgen dré gémeñt-mañ eo bét gréat hép-kén, évit ma selli out péden da zervicher, hag oud hé wéstlou, Aotrou, va Doué ; ha ma sélaoui oud ar pédennou a rai da zervicher dira-z-oud :

20. Évit ma tigori da zaoulagad nôz-deiz war ann tî-mañ, war al léac'h é péhini ez pôa lavaret é vijé galvet da hanô,

21. E sélaoufez oud ar béden a ra da zervicher enn-hañ ; hag é klevchez out pédennou da zervicher ha da bobl Israel. Piou-bennâg a bédô el léac'h-mañ, sélaou anézhañ eûz al léac'h é péhini é choumez, da lavaroud eo, eûz ann éñvou, ha grâ trugarez *enn hé géñver*.

22. Ma en deûz péc'het eunn dén a-éneb hé nésa, ha mar teû da doui enn hé énep, ha d'en em wéstla d'ar valloz dirâk da aoter enn tî-mañ ;

23. Té a zélaouô eûz ann éñv, hag a varuô da zervicherien ; disteûrel a rî hé fallagriez war ann hini fallagr, hag é tidamalli ann hini reiz, ô rei d'ézhañ hervez hé reizded.

24. Mar d-eo tréc'het da bobl Israel gañd hé énébourien, (râg hî a béc'hô enn da énep), hag ô tistrei mar gréoñt pinijen, mar meûloñt da hanô, ha mar pédoñt el léac'h-mañ,

25. Té a zélaouô out-hô eûz ann éñv, hag a zistôlô hé béc'hed d'ar pobl Israel, hag a zigasô anézhô d'ann douar éc'h eûz rôet d'ézhô ha d'hô zadou.

26. Mar béz serret ann éñv, ha ma na gouéz kéd a c'hlaô enn abek da béc'héjou da bobl ; ha mar pédoñt ac'hanod, ha mar meûloñt da hanô, ha mar tistrôoñt diouc'h hô féc'héjou, p'az pézô hô glac'haret ;

27. Sélaou out-hô eûz ann éñv, Ao-

trou, ha distol péc'héjou da zervicherien ha da bobl Israel, ha desk d'ézhô ann heñt mâd dré béhini é kerziñt; ha rô glaô war ann douar éc'h eûz rôet d'as pobl é kers.

28. Mar sâv war ann douar eunn naounégez pé eur vosen, pé ann duan, pé ann téz, pé kileien-raden, pé biskouled; pé mar teû ann énébour, goudé béza gwastet ar vrô, da daga dôriou kéar; pé ma en deûz eur gouli pé eur c'hléñved-bennâg:

29. Mar teû eur ré-bennâg eûz da bobl Israel d'az pédi; oc'h anaout hé c'houli hag hé gléñved, ma astenn hé zaouarn enn tî-mañ,

30. Té a zélaouô out-hañ eûz ann éñv, eûz al léac'h uc'hel é péhini é choumez, hag a rai trugarez, hag a rôi da bép-hini hervez hé heñchou, hervez ma hô gwéli enn hô c'haloun (râk n'eûz néméd-oud a géméñd a anavézché kalounou bugalé ann dûd),

31. Évit ma toujiñt ac'hanod, ha ma kerziñt enn da heñchou é holl zeisiou ha ma véviñt war c'harré ann douar, éc'h eûz rôet d'hon tadou.

32. Mar teû ivé eunn diavésiad, ha na vézô két eûz da bobl Israel, eûz a eur vrô bobl, enn abek d'as hanô brâz, ha d'as tourn kré, ha d'as préac'h astennet, ha ma azeûl el léac'h-mañ,

33. Té a zélaouô eûz ann éñv, eûz ann oabl é péhini é choumez, hag é ri kéméñd a c'houlennô ann diavésiad-zé: évit ma anavézô holl boblou ann douar da hanô, ha ma toujiñt ac'hanod ével ma râ da bobl Israel, ha ma anavéziñt pénaoz da hanô a zô galvet war ann tî-mañ em eûz savet.

34. Mar d-a da bobl d'ar brézel a-éneb hé énébourien, dré ann héñt dré béhini ez pézô hô c'haset; mar pédoñt ac'hanod, ô selloud oud ar géar-mañ éc'h eûz dilennet, hag oud ann tî em eûz savet enn da hanô;

35. Té a zélaouô eûz ann éñv hô fédennou hag hô goulennou, hag a veñjô anézhô.

36. Mar péc'hoñt enn da énep (râk n'eûz dén é-béd ha na béc'hché), hag ô véza éat drouk enn-oud enn hô énep, ma hô lékéez étré daouarn hô énébourien; ha mar bézoñt kaset da sklaved gañt-hô enn eunn douar a bell pé a dôst;

37. Hag ô tistrei enn hô c'haloun, mar gréoñt pinijen enn douar é péhini é véziñt bét kaset da sklaved, ha mar pédoñt ac'hanod é douar hô sklavérez, ô lavarout: Péc'het hon eûz, droug ha fallagriez hon eûz gréat:

38. Ha mar tistrôoñt ouz-id eûz hô holl galoun, hag eûz hô holl éné, é douar hô sklavérez, é péhini é véziñt bét kaset; ha ma azeûloñt ac'hanod, ô sellout oud ann douar éc'h eûz rôet d'hô zadou, hag oud ar géar éc'h eûz dilennet, hag oud ann tî em eûz savet d'as hanô,

39. Té a zélaouô eûz ann éñv, da lavaroud eo, eûz al léac'h postek é péhini é choumez, hô fédennou, hag a varnô anézhô, hag a rai trugarez d'as pobl, pétrâ-bennâg m'en dévézô péc'het.

40. Râk va Doué oud: ra vézô digor, mé az péd, da zaoulagad, ha ra vézô évésiek da ziskouarn oud ar pédennou a vézô gréat el léac'h-mañ.

41. Bréma éta, ô Aotrou Doué, sâv enn da éban, té hag arc'h da ners: ra gavô skoazel da véleien, Aotrou Doué, ha r'en enn laouénai da zeñt er madou.

42. Aotrou Doué, na zistrô két da zaoulagad diouc'h da éôliet: az pézkoun eûz a drugarézou David, da zervicher.

VII. PENNAD.

Ann tân a ziskenn eûz ann éñv war ar viktimou. Doué en em ziskouéz da Zalomon.

1. Hôgen pa oé peûr-chréat hé béden gañt Salomon, ann tân a ziskennaz eûz ann éñv, hag a zévaz ar sakrifisou-losk hag ar viktimou; ha meûrdez ann Aotrou a leûniaz ann tî.

2. Ha na hellé két ar véleien moñdébarz templ ann Aotrou, ô véza ma oa leûniet ann templ gañd meûrdez ann Aotrou.

3. Hôgen pa wélaz holl vugalé Israel ann tân ô tiskenn, ha gloar ann

Aotrou war ann tî, en em stlépchoñt war hô génou war leûr-ann tî a oa mein, hag éc'h azeûlchoñt hag é veûlchoñt ann Aotrou; ô véza ma eo mâd, ha ma eo peûr-baduz hé drugarez.

4. Neûzé ar roué hag ann holl bobl a lazaz viktimou dirâg ann Aotrou.

5. Ar roué Salomon a lazaz éta é sakrifiz daou vil éjenn war-n-ugeñt, ha c'houec'h-ugeñt mil tourz; hag ar roué, hag ann holl bobl a wéstlaz tî Doué.

6. Hôgen ar véleien a zalc'hé hô c'hargou; hag al Lévited a gané gañt binviou kanaouennou, en dôa gréat ar roué David évit meûli ann Aotrou, ô véza ma eo peûr-baduz hé drugarez. Kana a réañt éta kanaouennou David gañd hô binviou; hag ar véleien a zoné gañd ar c'hornou-boud enn hô raok, hag Israel holl a oa enn hé zâ.

7. Salomon a zañtélaz ivé kreiz al leûr dirâk templ ann Aotrou; râk kenniget en dôa énô sakrifisou-losk, ha lard ar sakrifisou a béoc'h; râg ann aoter arem en dôa gréat na hellé két derc'hel ar sakrifisou-losk, ar sakrifisou *all*, hag al lard.

8. Salomon a réaz éta eur goél enn amzer-zé é-pâd seiz dervez, hag Israel holl gañt-hañ: brâz é oé ar strollad, adalek m'az éeur é Émat bété froud ann Éjipt.

9. Ann eizved dervez é réaz *goél* ar strollad, ô véza m'en dôa gwéstlet ann aoter é-pâd seiz dervez, ha m'en dôa gréat goél *ann teltou* é-pâd seiz dervez.

10. Ével-sé enn trédé deiz war-n-ugeñt eûz ar seizved miz é kasaz-kuit ar boblou d'hô zeltou, hag hi laouen hag anaoudek eûz ar madou en dôa gréat ann Aotrou da Zavid, ha da Zalomon, ha da Israel, hé bobl.

11. Salomon a beûr-c'hréaz éta tî ann Aotrou, ha tî ar roué ha kéméñd en dôa lékéad enn hé benn da ôber é tî ann Aotrou, hag enn hé dî hé-unan; hag héñ a ieaz avâd da benn.

12. Hôgen ann Aotrou en em ziskouézaz d'ézhañ é-pâd ann nôz, hag a lavaraz d'ézhañ: Klévet em eûz da béden hag em eûz dilennet al léac'h-mañ d'in évid eunn tî a zakrifiz.

13. Mar serrann ann éñv, ha ma na gouéz kéd a c'hlaô, ha mar gourc'hémennann d'ar c'hileien-raden gwasta ann douar; ha mar kasann ar vosen é-touez va fobl;

14. Mar teû va fobl, war béhini eo bét galvet va hanô, da zistrei ouz-in, d'am pédi, da eñklaskout va dremm, ha da ôber pinijen eûz hé wall heñchou; mé a zélaouô out-hañ eûz ann éñv, hag a zistôlô d'ézhañ hé béc'héjou, hag a iac'hai hô douar.

15. Va daoulagad a vézô digor, ha va diskouarn a vézô évésiek out péden ann hini a c'halvô ac'hanoun el léac'h-mañ.

16. Rak dilennet ha sañtélet em eûz al léac'h-mañ, évit ma vézô va hanô enn-hañ da-vikenn, ha 'ma choumô bépréd va daoulagad ha va c'haloun enn-hañ.

17. Ha té, mar kerzez dira-z-oun, ével ma en deûz kerzet David, da dâd, ha mar gréz kéméñd em eûz gourc'hémennet d'id, ha mar mirez va lézennou ha va barnédigézou,

18. Mé a zavô trôn da rén, ével ma em eûz rôet va gér da Zavid da dâd, ô lavarout: Na vézô két tennet eunn dén eûz da wenn eûz a briñsélez Israel.

19. Hôgen mar tistrôit diouz-in, ha mar tilézit al lézennou hag ar gourc'hémennou em eûz rôet d'é-hoc'h, ha m'az îd da gavout douéed a-ziavéaz, ha d'hô azeûli,

20. Mé hô tennô diwar-c'horré ann douar em eûz rôet d'é-hoc'h; hag ann tî-zé em eûz sañtélet d'am hanô a daolinn pell diouc'h va daoulagad, ha mé hé lakai da véza da zorc'hen ha da skouér d'ann holl boblou:

21. Hag ann tî-zé a vézô gréat goap anézhañ gañt (r) ar ré holl a dréménô ébiou; hag a lavarô enn hô souez: Pérâg en deûz gréat ann Aotrou kéméñt-sé d'ann douar-mañ, ha d'ann tî-mañ?

22. Hag hi a lavarô: O véza ma hô deûz dilézet ann Aotrou, Doué hô zadou, péhini en deûz hô zennet eûz a zouar ann Éjipt; ha ma hô deûz kémeret douéed a-ziavéaz, oc'h azeûli hag ô lida anézhô: râk-sé eo eo deûet war-n-ézhô ann holl reûsiou-zé.

VIII. PENNAD.

Kalz keriou a zâv Salomon. Merka a râ kargou ar véleien hag al Lévited.

1. Hôgen a-benn ugeñt vloaz goudé m'en dôé savet Salomon tî ann Aotrou hag hé dî hé-unan ;

2. É savaz Salomon ar c'heriou en dôa rôet Hiram d'ézhañ, hag é lékéaz bugalé Israel da choum enn-hô.

3. Moñd a réaz ivé é Émat-Suba, hag é perc'hennaz anézhi.

4. Sével a réaz ivé Palmira enn distrô, ha keriou all kré é Émat.

5. Sével a réaz ivé Bethoron ann uc'héla, ha Bethoron ann izéla, keriou muriet, gañt persier ha sparlou ha potalou ;

6. Hag ivé Balaat, hag ann holl geriou kré a oa d'ézhañ, ha keriou ar c'hirri, ha keriou ar varc'heien ; ha kémeñd a gavaz-mâd Salomon da ôber, é savaz é Jéruzalem, hag el Liban, hag é holl zouar hé rouantélez.

7. É-kéñver ann holl bobl a oa choumet eûz ann Hétéed, hag eûz ann Amorréed, hag eûz ar Férézéed, hag eûz ann Hévéed, hag eûz ar Jébuséed, péré na oañt két eûz a wenn Israel ;

8. Hag eûz hô bugalé, hag eûz ar ré hô goudé, péré na oañt két bét lazet gañt bugalé Israel ; Salomon hô lékéaz da baéa gwiriou, ével ma réoñt c'hoaz bréma.

9. Hôgen na lékéaz hini eûz a vugalé Israel da zervicha é labouriou ar roué : râg hî a oa hé vrézélidi, hag hé genîta duged, ha priñsed hé girri, hag hé varc'heien.

10. Hôgen daou c'hañt priñs hag hañter-kañt a ioa war armé ar roué Salomon, péré a réné ar bobl.

11. Kas a réaz neûzé merc'h Faraon eûz a géar David d'ann tî en dôa savet évit-hi. Hag ar roué a lavaraz : Né két choumet va grég é tî David, roué Israel, ô véza ma eo bét sañtélet ; dré ma eo éat enn-hañ arc'h ann Aotrou.

12. Neûzé Salomon a gennigaz d'ann Aotrou sakrifisou-losk war aoter ann Aotrou, en dôa savet dirâg ar palier ;

13. Évit ma vijé kenniget bemdez war-n-ézhi hervez gourc'hémenn Moizez, é deisiou ar sabbat, enn deisiou keñta eûz ar miz, hag enn tri goél brasa eûz ar bloaz, da lavaroud eo, é lid ar bara dic'hoell, hag é lid ar sizunion, hag é lid ann teltou.

14. Merka a réaz ivé, hervez reiz David, hé dâd, dléadou ar véleien enn hô c'harg, ha ré al Lévited, hervez hô reiz évit meûli ha servicha dirâg ar véleien, diouc'h al lid eûz a bép dervez ; ha ré ar borsierien enn hô rannou a zôr é dôr : râg ével-sé en dôa gourc'hémennet David ann dén Doué.

15. Ar véleien hag al Lévited a réaz kémeñd a oa bét gourc'hémennet gañd ar roué *évid al labouriou,* hag ivé évid diwall ann teñzoriou.

16. Salomon en dôa kavet pép-trâ aozet, adaleg ann deiz é péhini é tiazézaz tî ann Aotrou, bétég ann deiz é péhini é peûr-c'hréaz anézhañ.

17. Neûzé éz éaz Salomon da Asiongaber, ha da Ailat, war aod ar môr Rûz, a zô é douar Édom.

18. Hôgen Hiram en dôa kaset d'ézhañ gañd hé zervicherien, listri ha merdéidi gwiziek diouc'h ar môr, péré a iéaz gañt servicherien Salomon da Ofir, hag a zigasaz ac'hanô pévar c'hañt talañt aour hag hañter-kañt a rôjoñt d'ar roué Salomon.

IX. PENNAD.

Rouanez Saba a zeû da gavout Salomon. Maró Salomon.

1. Hôgen rouanez Saba ô véza klévet komza eûz a Zalomon, a zeûaz da Jéruzalem évid hé anaout gañt lavariou-gôlôet ; hag hî é dôa gañt-hi kalz madou, ha kañvaled péré a zougé louzou-c'houés-vâd, ha kalz a aour, ha mein talvouduz : ha pa oé deûet da gavout Salomon, é lavaraz d'ézhañ kémeñd a oa war hé c'haloun.

2. Ha Salomon a zisplégaz d'ézhi kémeñd é dôa goulennet digañt-hañ ; hâ na oé nétrâ a gémeñt ha na zisklériaz két d'ézhi.

3. Pa wélaz-hî furnez Salomon, hag ann tî en dôa savet,

4. Ha boéd hé daol, ha tiez hé zervicherien, ha kargou hé vinistred, hag hô dilad, hag hé gôperien, hag hô gwiskou, hag ar viktimou a lazé d'ann Aotrou, gañd ar zaouzan na choumaz mui hé spéred gañt-hi :

5. Hag é lavaraz d'ar roué : Gwîr eo ar péz em eûz klevet em brô diwarbenn da zellid ha da furnez.

6. Ha na grédenn két ar péz a oa bet lavaret d'in, kén na ounn deûet, hag em eûz gwélet gañt va daoulagad, hag em eûz anavézet pénaoz né oa két bét lavaret d'in ann hañter eûz da furnez ; trec'het eo gan-éz ar vrûd eûz da zellid.

7. Euruz eo da dûd, euruz eo da zervicherien, péré a zô bépréd diraz-oud, hag a glev da furnez.

8. Benniget ra vézô ann Aotrou, da Zoué, péhini a zô bét fellet gañt-hañ da lakaad war hé drôn da roué, é léac'h ann Aotrou da Zoué. O véza ma en deûz ann Aotrou karet Israel, ha ma fell d'ézhañ hé virout da-vikenn, râk-sé en deûz da lékéat da roué war-n-ézhañ, évit ma ri barn ha reiz.

9. Hag hî a rôaz d'ar roué c'houec'hugeñt talañt aour, ha kalz louzouc'houés-vâd, ha mein talvouduz-brâz : biskoaz na oé gwélet kémeñd all a louzou-c'houés-vâd, ével ma rôaz rouanez Saba d'ar roué Salomon.

10. Hôgen servicherien Hiram gañt servicherien Salomon a zigasaz aour eûz a Ofir, ha koat c'houés-vâd, ha mein talvouduz-brâz.

11. Hag ar roué a réaz gañd ar c'hoat c'houés-vâd-zé dérésiou tî ann Aotrou ha tî ar roué, ha télennou ha lirennou évid ar varzed ; ha na oé két gwélet é Juda ann hévélep koat bétég-henn.

12. Hôgen ar roué Salomon a rôaz da rouanez Saba kémeñd ha ma c'hoañtaaz-hi, ha ma c'houlennaz, ha kalz muioc'h égét né dôa digaset-hî. Hag hî a iéaz-kuit, hag a zistrôaz d'hé brô gañd hé zûd.

13. Poéz ann aour a zouged bép ploaz da Zalomon, a oa eûz a kañt talañt aour c'houéac'h ha tri-ugeñt :

14. Hép nivéri ar péz a zigasé d'ézhañ kannaded kalz brôadou, hag ar varc'hadourien, hag holl rouéed ann Arabia, ha rénerien ar brôiou a gasé aour hag arc'hañt da Zalomon.

15. Ar roué Salomon a réaz éta daou c'hañt goaf aour a boézé pép-hini c'houec'h sikl.

16. Ober a réaz ivé tri c'hañt tiren aour eûz a dri c'hañt *sikl* aour pép-hini, a oa évid hô gôlei ; hag ar roué hô lékéaz ébars tî ann armou, a oa é-kreiz eur c'hoat.

17. Ar roué a réaz ivé eunn trôn brâz gañd olifañt, hag héñ hé wiskaz gañd aour ar glana.

18. Ar c'houec'h daez dré béré é piñed d'ann trôn, hag ar skabel a oa a aour, ha diou vrec'hik a bép tû, ha daou léon a ioa oud ann diou vrec'hik :

19. Ha daouzék léon bihan all war ar c'houec'h daez a bép tû : ha na oé trôn é-béd héñvel oud hé-mañ enn holl rouañtélésiou.

20. Holl listri taol ar roué a oa a aour, ha listri *tî* koat al Liban *a oa ivé* a aour ar glana ; râg ann arc'hañt enn amzer-zé a oa prizet ével nétrâ ;

21. Râk listri-vor ar roué a iéa eur wéach bép tri bloaz gañt servicherien Hiram da Darsis, hag a zigasé ac'hanô aour hag arc'hañt, hag olifañt, ha marmouzed, ha pauned.

22. Ar roué Salomon a oé éta dreist holl rouéed ann douar gañd hé vadou hag hé c'hloar.

23. Hag holl rouéed ann douar a c'hoantéé gwéloud Salomon, évit sélaoui ar furnez en dôa lékéat Doué enn hé galoun.

24. Hag hî a zigasé d'ézhañ bép ploaz rôou, listri arc'hañt hag aour, ha dilad, hag armou, ha louzouc'houés-vâd, ha kézek, ha muled.

25. Salomon en dôé ivé daou-ugeñt mil marc'h enn hé varchosiou, ha daouzék mil karr ha daouzék mil marc'hek ; hag héñ hô lékéaz é keriou ar c'hirri, hag el léac'h ma oa ar roué é Jéruzalem.

26. Astenna a réaz ivé hé c'halloud

war ann holl rouéed, adalek ar ster Eufrat bété brô ar Filistined, ha bétég harzou ann Éjipt.

27. Lakaad a réaz ann arc'hañt da véza ker stañk é Jéruzalem ével ar vein; ha ma oé gwélet kémeñd a zedr ével a skaô-grâc'h a zavé er mesiou.

28. Digas a réad kézek d'ézhañ eûz ann Éjipt, hag eûz ann holl vrôiou all.

29. Oberiou all Salomon, kenn ar ré geñta, kenn ar ré zivéza, a zô skrivet é levriou ar profed Natan, hag é levriou Ahias, ar Siloniad, hag é gwélédigez Addo, ar gwéler, a-énep Jéroboam, mâb Nabat.

30. Hôgen Salomon a rénaz daougeñt vloaz é Jéruzalem war Israel holl.

31. Hag héñ a gouskaz gañd hé dadou, hag a oé bésiet é kéar David; ha Roboam hé vâb a rénaz enn hé léac'h.

—

X. PENNAD.

Rann dék breûriez.

1. Hôgen Roboam a iéaz da Zichem: râg énô eo é oa strollet Israel holl évid hé lakaad da roué.

2. Hôgen Jéroboam, mâb Nabat, péhini a oa téc'het enn Éjipt râg aoun râk Salomon, pa glevaz kémeñt-sé, a zistrôaz râk-tâl.

3. Hag hi a c'halvaz anézhañ, hag héñ a zeûaz gañd Israel holl, hag é komzchoñt out Roboam, ô lavarout:

4. Da dâd en dôa lékéat war-n-omp eur iéô gwall galet; hôgen té, skañva rénadur kalet da dâd; péhini en dôa lékéat war-n-omp eur sklavérez pounner; tenn eunn nébeût eûz hor béac'h, ha ni a zervichô ac'hanod.

5. Hag hén a lavaraz: Goudé tri dervez distrôit d'am c'havout. Ha pa oé éat ar bobl kuit,

6. Ar roué Roboam a zalc'haz kuzul gañd ann hénaoured a zavé dirâk Salomon hé dâd pa édô c'hoaz béô, hag é lavaraz: Pétrâ a guzulit d'in da respounta d'ar bobl?

7. Hag hi a lavaraz d'ézhañ: Ma éc'h eûz madélez é-kéñver ar bobl-zé, ha ma komzez out-hô enn eunn doaré habask, é servichiñt ac'hanod da-vikenn.

8. Hôgen héñ a zilézaz kuzul ann hénaoured, hag a zeûaz da c'houlenn kuzul digañt ann dûd-iaouañk, péré a oa bét maget gañt-hañ, hag a oa war hé drô;

9. Hag héñ a lavaraz d'ézhô: Pétrâ a vennit-hu, ha pétrâ a dléann-mé da respounta d'ann dûd-zé, péré hô deûz lavaret d'in: Skañva ar iéô en deûz lékéat da dâd war-n-omp?

10. Hag hi a respounîtaz ével tûd-iaouañk, péré a oa bét maget gañt-hañ enn dudiou, hag a lavaraz: Évelhenn é komzi oud ann dûd-zé péré hô deûz komzet ouz-id, ô lavarout: Da dâd en deûz lékéat hor iéô da véza pounner; skañva-héñ d'é-omp: évelhenn é komzi out-hô: Va biz bihan a zô tévoc'h égét mell-kein va zâd.

11. Va zâd en deûz lékéat war-n-hoc'h eur iéô pounner, ha mé hel lakai c'hoaz da véza pounnéroc'h: va zâd en deûz skôet war-n-hoc'h gañt skourjézou, ha mé a skôi war-n-hoc'h gañt kruged.

12. Jéroboam hag ann holl bobl a zeûaz da gavout Roboam a-benn tri dervez, hervez gourc'hemenn ar roué.

13. Hag ar roué né zalc'haz stâd é-béd eûz a guzul ann hénaoured, hag a lavaraz d'ézhô gériou dichek.

14. Komza a réaz out-hô hervez kuzul ann dûd-iaouañk: Va zâd en deûz lékéat war-n-hoc'h eur iéô pounner, ha mé hel lakai c'hoaz da véza pounnéroc'h; va zâd en deûz skôet war-n-hoc'h gañt skourjézou, ha mé a skôi war-n-hoc'h gañt kruged.

15. Ha na aotréaz két da bédennou ar bobl: râg ioul Doué é oa ma vijé sévénet ar gér en dôa lavaret da Jéroboam, mâb Nabat, dré c'hénou Ahias, ar Siloniad.

16. Hôgen ann holl bobl ô klevout gériou dichek ar roué, a lavaraz d'ézhañ: N'hon eûz lôd é-béd é David, na digwéz é-béd é mâb Isai. Distrô d'as teltou, Israel; ha té, David, kéa d'as tî da-unan. Hag Israel en em dennaz d'hé deltou.

17. Roboam a rénaz éta war ar vugalé eûz a Israel péré a choumé é keriou Juda.

18. Hôgen ar roué Roboam a gasaz Aduram, péhini a oa war ann tellou, ha bugalé Israel a labézaz anézhañ, hag héñ a varvaz; hag ar roué Roboam a biñaz râk-tâl war hé garr, hag a déc'haz da Jéruzalem.

19. Hag Israel en em rannaz eûz a dî David bété vréma.

—

XI. PENNAD.

Ar véleien, al Lévited hag ar ré holl a zouj Doué a drô etrézé Roboam.

1. Hôgen Roboam a zeûaz da Jéruzalem, hag a strollaz holl dî Juda ha Beñjamin, naô-ugeñt mil dén-a-vrézel dioc'h ann dibab, évit stourmi oud Israel, hag hé zigas adarré dindân hé c'halloud.

2. Ha gér ann Aotrou a iéaz étrézé Séméias, dén Doué, ô lavarout:

3. Kas tûd oud Roboam, mâb Salomon, roué Juda, hag oud holl Israel, a zô é Juda hag é Beñjamin, *ô lavarout:*

4. Evel-henn é lavar ann Aotrou: Na biñot két, ha na vrézélékéot két oud hô preûdeûr: distrôet pép-hini d'hé dî, râk dré va ioul eo eo bét gréat. P'hô dôé klevet lavar ann Aotrou, é tistrôjoñt, ha na gerzchoñt mui a-énep Jéroboam.

5. Roboam a choumaz éta é Jéruzalem, hag a zavaz keriou muriet é Juda.

6. Sével a réaz Bétléhem, hag Étam, ha Tékué,

7. Ha Betsur, ha Soc'ho, hag Odollam,

8. Ha Get, ha Marésa, ha Zif,

9. Hag Aduram, ha Lac'his, hag Azéka,

10. Ha Saraa, hag Aialon, hag Hébron, a ioa é Juda hag é Beñjamin, keriou kré-brâz.

11. Ha goudé m'en dôé gréat muriou trô-war-drô d'ézhô, é lékéaz bléñerien enn-hô, hag é réaz soliérouboéd, da lavaroud eo, évid éôl hag évit gwîn.

12. É pép kéar é réaz tiez-armou évit tirennou ha gwafiou; hag héñ hô c'hrévaaz gañd eunn hast brâz, hag a rénaz war Juda ha Beñjamin.

13. Hôgen ar véleien hag al Lévited a oa é holl Israel, a zeûaz d'hé gavout eûz hô holl geriou,

14. O tilézel ar faboursiou hag hô madou, évid doñt da Juda ha da Jéruzalem; ô véza m'en dôa Jéroboam hô c'haset-kuit, héñ hag hé vipien, évit na rajeñt két ar garg a véleien d'ann Aotrou.

15. Hag héñ a réaz évit-hañ béleien évid al lec'hiou uc'hel, hag évid ann diaoulou, hag évid al leûéou en dôa gréat.

16. Hôgen kémeñd hini eûz a vreûriézou Israel en dôa rôet hé galoun évit klask ann Aotrou, Doué Israel, a zeûaz da Jéruzalem évit laza hô viktimou dirâg ann Aotrou, Doué hô zadou.

17. Ével-sé é stardchoñt rouantélez Juda, hag é kendalc'hchoñt Roboam, mâb Salomon, é-pâd tri bloaz: râg hi a gerzaz é-pâd tri bloaz hép-kén é heñchou David ha Salomon.

18. Roboam a géméraz da c'hrég Mahalat, merc'h Jérimot, mâb David: hag ivé Abihail, merc'h Éliab, mâb Isai,

19. Péhini a c'hanaz d'ézhañ da vipien, Jéhus, ha Somoria, ha Zoom.

20. Goudé hou-mañ é kéméraz Maac'ha, merc'h Absalom, péhini a c'hanaz d'ézhañ Abia, hag Étai, ha Ziza, ha Salomit.

21. Hôgen Roboam a garaz Maac'ha, merc'h Absalom, dreist hé holl c'hragez hag hé zerc'hed: râg héñ en dôé triouec'h grég, ha tri-ugeñt serc'h; hag héñ a oé tâd da eiz mâb war-n-ugent ha da dri-ngeñt merc'h.

22. Hôgen lakaad a réaz Abias, mâb Maac'ha, da benn ha da réner war hé holl vreûdeûr, ô véza m'en dôa c'hoañt d'hé lakaad da roué,

23. Dré ma oa ar fura, hag ar galloudusa étré hé holl vipien, hag é holl harzou Juda ha Beñjamin, hag enn holl geriou muriet; hag héñ a rôaz d'ézhô kalz a voéd, hag a c'houlennaz kalz a c'hragez évit-hô.

XII. PENNAD.

Roboam a zilez ann Aotrou. Trec'het eo er brézel gañt roué ann Éjipt.

1. Pa oé krévéet ha startéet rouañtélez Roboam, é tilézaz lézen ann Aotrou, hag Israel holl gañt-hañ.

2. Hôgen er pempved bloaz eûz a rén Roboam, é piñaz Sésak, roué ann Éjipt, a-énep Jéruzalem (ô véza m'hô dôa péc'het a-énep ann Aotrou),

3. Ha gañt-hañ daouzék kañt karr, ha tri-ugeñt mil marc'hek : ha diniver eo ar bobl a zeûaz gañt-hañ eûz ann Éjipt, da lavaroud eo, al Libied, ann Troglodited, hag ann Etiopied.

4. Hag héñ a géméraz ar c'heriou ar ré gréva é Juda, hag a zeûaz bété Jéruzalem.

5. Neûzé ar profed Séméias a zeûaz da gavout Roboam ha priñsed Juda, péré a oa en em dennet é Jéruzalem, ô tec'hi dirak Sésak, hag a lavaraz d'ézhô : Ével-henn é lavar ann Aotrou : Va dilézet hoc'h eûz, ha mé em eûz hô tilézet étré daouarn Sésak.

6. Neûzé priñsed Israel hag ar roué mañtret-brâz, a lavaraz : Gwirion eo ann Aotrou.

7. Ha pa wélaz ann Aotrou pénaoz é oañt izéléet, é teûaz gér ann Aotrou da Zéméias, ô lavarout : Pa iñt en em izéléet, n'hô dispenninn két, hag é rôinn d'ézhô eur c'hen-ners-bennâg, ha va fronden na gouézô két war Jéruzalem dré zourn Sésak.

8. Koulskoudé é véziñt dindân hé c'halloud, évit ma véziñt pégen dishéñvel eo va zervich diouc'h servich rouéed ann douar.

9. Sésak, roué ann Éjipt, en em dennaz éta eûz a zirâk Jéruzalem, goudé m'en dôé skrapet teñzoriou tî ann Aotrou, ha teñzoriou tî ar roué; hô c'hâs a réaz holl gañt-hañ, hag ivé ann tirennou aour en dôa gréat Salomon.

10. Hag ar roué a réaz enn hô léac'h tirennou arem, hag hô rôaz da briñsed ann direnneriens, péré a ziwallé dôr tî ar roué.

11. Ha p'az éa ar roué da di ann Aotrou, é teûé ann direnneriens d'hô c'herc'hout, hag é tougeñt anézhô goudé da di ann armou.

12. O véza éta ma oañt en em izéléet, buanégez ann Aotrou en em dennaz diwar-n-ézhô, ha na oeñt két dispennet enn-holl-d'ann-holl : é Juda ivé é oé kavet ôbériou mâd.

13. Ével-sé ar roué Roboam en em grévaaz é Jéruzalem, hag é rénaz. Eur bloaz ha daou-ugeñt en dôa pa zeûaz da réni, hag héñ a rénaz seiték vloaz é Jéruzalem, kéar en dôa dilennet ann Aotrou é-touez holl vreûriézou Israel, évit starda hé hanô énô. Hé vamm a oa hanvet Naama, ann Ammonitez.

14. Hôgen héñ a réaz ann droug, ha na aozaz két hé galoun évit klaskout ann Aotrou.

15. Hôgen ôberiou Roboam, kenn ar ré geñta, kenn ar ré zivéza, a zô skrivet é levriou Séméias, ar profed, hag Addo, ar gwéler, ha displéget gañt préder. Ha Roboam ha Jéroboam a vrézélékaaz ann eil a-énep égilé keit ha ma vévchoñt.

16. Ha Roboam a gouskaz gañd hé dadou, hag a oé bésiet é kéar David. Hag Abia, hé vâb, a rénaz enn hé léac'h.

—

XIII. PENNAD.

Maró Jéroboam.

1. Enn triouec'hved bloaz eûz a rén Jéroboam, é rénaz Abia war Juda.

2. Tri bloaz é rénaz é Jéruzalem, hag hé vamm a oa hanvet Michaia, merc'h Uriel, eûz a C'habaa ; ha brézel a oa étré Abia ha Jéroboam.

3. P'az éaz Abia d'ar brézel, en dôa tûd kalounek-brâz pévar c'hañt mil dén dilennet. Jéroboam a aozaz ivé hé armé enn hé énep, eiz kañt mil dén, tûd dilennet, ha kalounek-brâz.

4. Hôgen Abia a iéaz war vénez Sémérou, a oa enn Éfraim, hag a lavaraz : Sélaou, Jéroboam, hag holl Israel *ivé*.

5. Ha na ouzoc'h-hu két bréma pénaoz ann Aotrou, Doué Israel, en deûz rôet da-vikenn da Zavid ha d'hé vipien ar rouélez war Israel, gañd eur gévrédigez a c'hoalen ?

6. Pénaoz Jéroboam, mâb Nabat, servicher Salomon, mâb David, a zô savet ha dispac'het a-éneb hé Aotrou.

7. Ha pénaoz eo en em zastumet war hé drô tûd dister, mipien Bélial, péré a zô bét tréac'h da Roboam, mâb Salomon, ô véza ma oa Roboam eunn dén diskiañt ha digaloun, ha na hellé két énébi out-hô.

8. Ha c'houi a lavar bréma pénaoz é hellit énébi out rouañtélez ann Aotrou, a zô d'ézhañ dré vipien David, ha pénaoz hoc'h eûz eunn niver brâz a bobl, ha leûéou aour en deûz gréat Jéroboam d'é-hoc'h da zouéed.

9. Ha c'houi hoc'h eûz kaset-kuît béleien ann Aotrou, mipien Aaron, hag al Lévited, hag hoc'h eûz gréat béleien évid-hoc'h ével ma rà ar boblou all eûz ann douar : piou-bennâg a zeû hag a zakr hé zourn ô laza eunn târô iaouañk ha seiz tourz, a zô lékéat da vélek d'ar ré n'iñt két douéed.

10. Hôgen hon Aotrou a zô Doué, ha n'hon eûz két hé zilézet ; ar véleien a zervich anézhañ a zô mipien da Aaron, hag al Lévited a zô enn hô reiz.

11. Kenniga a réeur bemdez d'ann Aotrou sakrifisou-losk diouc'h ar miñtin ha diouc'h ar pardaez, ha louzouc'houés-vâd gréat hervez al lézen : lakaad a réeur ivé ar baraou war eunn daol glân-meûrbed ; béz' hon eûz ar c'hañtoler aour hag hé gleûzeûriou, évid hô lakaad da skleraat da bép pardaez ; rák nî a vîr lézennou ann Aotrou, hon Doué, hoc'h eûz dilézet.

12. Doué éta eo ar penn eûz hon armé, hag hé véleien eo a zôn ar c'horn-boud, hag hé zôn enn hoc'h énep. Bugalé Israel, na stourmit két a-énep ann Aotrou, Doué hô tadou, rak na vé két mâd d'é-hoc'h.

13. Pa gomzé ével-sé, Jéroboam a aozé spiou d'ézhañ war hé lerc'h ; hag ô véza en em lékéat râg-énep d'hé énébourien, é réa ann drô da Juda gañd hé armé, hép ma wié hé-mañ.

14. Ha Juda a zellaz war hé lerc'h, hag a wélaz pénaoz édô ar stourm enn hé raok ha war hé lerc'h ; hag héñ a c'harmaz oud ann Aotrou ; hag ar véleien a zéraoauz séni gañd ar c'hornou-boud.

15. Hag holl dûd Juda a c'harmazkaer, ha pa c'harmeñt, ann Aotrou a lékéaz ar spouñt é Jéroboam, hag é holl Israel a oa râg-énep da Abia ha da Juda.

16. Ha bugalé Israel a déc'haz diouc'h Juda, ha Doué hô lékéaz étré hô daouarn.

17. Abia éta hag hé bobl a dréc'haz anézhô gañd eul lazérez brâz : ha pemp kañt mil dén eûz a Israel a oé lazet pé glazet, eûz ar ré galounéka.

18. Ha bugalé Israel a oé izéléet enn darvoud-zé ; ha bugalé Juda a oé ken-nerzet-brâz, ô véza m'hô doa lékéat hô fisiañs enn Aotrou, Doué hô zadou.

19. Hôgen Abia a iéaz war-lerc'h Jéroboam a déc'hé, hag a géméraz eûz hé geriou, Bétel hag hé faboursiou, Jésana hag hé faboursiou, hag Éfron hag hé faboursiou.

20. Ha Jéroboam na hellaz mui énébi oud Abia keit ha ma vévaz hémañ : hag ann Aotrou a skôaz gañthañ, hag é varvaz.

21. Hôgen Abia ô véza startéet hé rouañtélez, a géméraz pévarzék grég ; hag héñ a eñgéheñtaz daou vâb warn-ugeñt, ha c'houézéb merc'h.

22. Geriou all Abia, hé vuézégez hag hé ôberiou, a zô skrivet gañt aket é levr Addo, ar profed.

—

XIV. PENNAD.

Asa a ziskar aoteriou ann douéed aziavéaz.

1. Hôgen Abia a gouskaz gañd hé dadou, hag a oé bésiet é kéar David ; hag Asa, hé-vâb, a rénaz enn hé léac'h. Enn hé zeisiou ar vrô a choumaz é péoc'h a-héd dék vloaz.

2. Asa a réaz ar péz a oa mâd hag hétuz dirâg ann Aotrou, hé Zoué, hag héñ a ziskaraz aoteriou ann douéed aziavéaz, hag *ivé* al lec'hiou uc'hel.

3. Ar skeûdennou a dorraz hag ar c'hoajou-sakr a ziskaraz.

4. Gourc'hémenni a réaz da Juda klaskout ann Aotrou, Doué hô zadou, ha miroud al lézen hag ann holl gémennou.

5. Tenna a réaz ivé eûz a holl geriou Juda ann aoteriou, hag ann templou ; hag héñ a rénaz é péoc'h.

6. Sével a réaz ivé keriou kré é Juda, ô véza ma oa ar péoc'h gañt-hañ, na oa savet enn amzer-zé brézel é-béd enn hé énep, ha m'en dôa ann Aotrou rôet ar péoc'h d'ézhañ.

7. Râk-sé é lavaraz da Juda : Savomp ar c'heriou-mañ, ha gréomp muriou trô-war-drô, ha krévaomp-hi gañt touriou, ha persier, ha potalou, eñdra ma émomp divrézel dré holl, ô véza ma hon eûz klasket ann Aotrou, Doué hon tadou, ha ma en deûz rôet ar péoc'h d'é-omp trô-war-drô. En em lakaad a réjoñd éta da zével *keriou*, ha nétrâ na zeûaz da énébi out-hô.

8. Hôgen Asa en dôa enn hé armé tri c'hañt mil dén eûz a Juda péré a zougé tirennou ha gwafiou, ha pévarzék-ugeñt mil dén eûz a Veñjamin péré a zougé tirennou ha saésiou, holl tûd kalounek-brâz.

9. Hôgen Zara, ann Étiopiad, a zeûaz er-méaz enn hô énep gañd eunn armé eûz a vil-vil dén, ha tri c'hañt karr : hag héñ a zeûaz bété Marésa.

10. Neûzé Asa a ziarbennaz anézhañ, hag a reizaz hé armé évid ar stourm é traoñien Séfata, a zô tôst da Varésa.

11. Hag héñ a bédaz ann Aotrou Doué, hag a lavaraz : Aotrou, n'eûz kemm é-béd dira-z-od évid ken-nerza eunn niver brâz pé eunn niver bihan ; ken-nerz éta ac'hanomp, Aotrou, hon Doué : râg ô véza ma éma hor fisiañs enn-od hag enn da hanô, eo omp deûet a-éneb al lôd-brâz a dûd-mañ. Aotrou, hon Doué oud ; na vézet két tréac'h ann dén d'id.

12. Ann Aotrou a spouñtaz éta ann Étiopied dirâg Asa ha Juda ; hag ann Étiopied a déc'haz.

13. Hag Asa, hag ann holl bobl a oa gañt-hañ a iéaz war hô lerc'h bété Gérara : hag ann Étiopied a oé dispennet bétég ann divéza, ô véza ma oeñt skôet gañd ann Aotrou, eñdra ma stourmé hé armé. Hag hi a gémé-raz eur preiz brâz,

14. Hag a wastaz ann holl geriou war-drô da C'hérara ; râg eur spouñt brâz a oa kroget enn holl ; hag hi a wastaz ar c'heriou, hag a zigasaz gañthô eur preiz brâz.

15. Kalz kreier a zismañtchoñt ivé, hag é tigaschoñt gañt-hô eul lôd brâz a zéñved hag a gañvaled ; hag hi a zistrôaz da Jéruzalem.

—

XV. PENNAD.

Diouganou Azarias.

1. Hôgen Azazias, mâd Oded, ô véza deûet spéred Doué enn-hañ,

2. A zeûaz da ziambrouga Asa, hag a lavaraz d'ézhañ : Sélaouit ac'hanoun, Asa, hag holl Juda ha Beñjamin. Éma ann Aotrou gan-é-hoc'h, ô véza ma oc'h bét gañt-hañ. Mar klaskit anézhañ, her c'héfot ; hôgen mar tilézit anézhañ, é tilézô ac'hanoc'h.

3. Hôgen kalz a zeisiou a dréménô enn Israel héb ar gwir Zoué, hag héb bélek évid deski, hag hép lézen.

4. Hôgen pa zistrôiñt, enn hô añken, oud ann Aotrou, Doué Israel, ha pa hé glaskiñt, é kafiñt anézhañ.

5. Enn amzer-zé na vézô két a béoc'h da néb a iélô ébarz, na da néb a iélô er-méaz ; hôgen spouñt *a vézó* a bép tû é-touez ar ré a choumô er brôiou-*mañ*.

6. Râg eur vrôad a stourmô oud eur vrôad, hag eur géar oud eur géar, ô véza m'hô reûstlô ann Aotrou gañd péb añken.

7. Kalounékait éta c'houi, ha na fallaet két hô taouarn : râg gôbr a vézô d'hoc'h ôberiou.

8. Pa glevaz Asa ar geriou-zé, ha diouganou ar profed Azarias, mâb Oded, en em grévaaz, hag é tennaz ann idolou eûz a holl zouar Juda ha Beñjamin, hag eûz a geriou ménez Éfraim en dôa kéméret ; hag héñ a

wéstlaz *adarré* aoter ann Aotrou a oa dirâk palier tî ann Aotrou.

9. Hag héñ a zastumaz holl Juda ha Beñjamin, ha gañt-hô ann diavésidi eûz a Éfraim, eûz a Vanasé, hag eûz a Ziméon : râk kalz eûz a Israel a oa deûet d'hé gavout, pa wélchoñt pénaoz édô ann Aotrou, hé Zoué, gañt-hañ.

10. Ha pa oeñt deûet da Jéruzalem enn trédé mîz, er pemzékved bloaz eûz a rén Asa,

11. É lazchoñt d'ann Aotrou enn deiz-zé, eûz ann diwisk hag eur ar preiz hô dôa digaset, seiz kañt éjenn, ha seiz mil tourz.

12. Hag *ar roué* a iéaz ébarz évit startaat ar gévrédigez, évit ma klaskchoñt ann Aotron, Doué hô zadou, eûz hô holl galoun, hag eûz hô holl éné.

13. Ha piou-bennâg, émé-z-hañ, na glaskô két ann Aotrou, Doué Israel, a varvô, adaleg ann distéra bétég ar brasa, adaleg ar goaz bétég ar vaouez.

14. Hag hi a réaz lé d'ann Aotrou gañd eur vouéz gré, ha gañt lévénez, gañt soun ar c'horniou hag ann drompilou.

15. Ar ré holl a oé é Juda a réaz kéméñt-sé gañd argarzidigez ; râg hi a douaz a greiz kaloun, hag a glaskaz ann Aotrou a ioul vâd, hag a gavaz anézhañ : hag ann Aotrou a rôaz d'ézhô ann éhan trô-war-drô.

16. Asa a dennaz ivé ar galloud a rouanez digañt Maac'ha, hé vamm, ô véza m'é dôa-hi savet, enn eur c'hoatsakr, eunn idol da Briap, péhini a dorraz, a vruzunaz, hag a zévaz é froud Sédron.

17. Choum a réaz c'hoaz lec'hiou uc'hel enn Israel ; hôgen kaloun Asa a oé klôk é-pâd hé holl zeisiou.

18. Kâs a réaz da dî ann Aotrou kéméñd a oa bét gwéstlet gañd hé dâd ha gañt-hañ, arc'hañt, hag aour, ha kalz listri.

19. Ha na oé két a vrézel bétég ar pempved bloaz ha trégoñt eûz a rén Asa.

—

XVI. PENNAD.

Kléñved ha maró Asa.

1. Hôgen er c'houec'hved bloaz ha trégoñt eûz a rén Asa, Baasa, roué Israel, a biñaz é Juda, hag a zavaz eur vur trô-war-drô da Rama, évit na helché hini eûz a rouañtélez Asa moñd er-méaz nag ébarz.

2. Neûzé Asa a géméraz ann arc'hañt hag ann aour a oa é teñzoriou tî ann Aotrou, hag é teñzoriou ar roué, hag hô c'hasaz da Venadad roué Siria, péhini a choumé é Damas, ô lavarout :

3. Kévrédigez a zô étré mé ha té, ével ma éz eûz bét unvaniez étré va zâd ha da hini ; râk-sé em eûz kaset arc'hañt hag aour d'id, évit ma torri ar gévrédigez a zô étré té ha Baasa, roué Israel, ha ma likii anézhañ da bellaad diouz-in.

4. Pa glevaz kéméñt-sé, Benadad a gasaz priñsed hé arméou a-énep keriou Israel ; hag hi a géméraz Ahiou ha Dan, hag Abelmaim, hag ann holl geriou muriet eûz a Neftali.

5. Ha pa glevaz Baasa kéméñt-sé, éc'h éhanaz sével Rama, hag é tibaouézaz hé labour.

6. Neûzé ar roué Asa a géméraz holl dûd Juda, péré a zigasaz eûz a Rama ar vein hag ar c'hoat a oa bét aozet gañt Baasa évit sével kéar ; hag héñ a zavaz gañt-hô Gabaa ha Masfa.

7. Enn amzer-zé é teûaz Hanani, ar profod, da gavout Asa, roué Juda, hag a lavaraz d'ézhañ : O véza ma éc'h eûz lékéat da fisiañs é roué Siria, ha n'éc'h eûz két hé lékéat enn Aotrou, da Zoué, râk-sé armé roué Siria a zô tec'het diouc'h da zourn.

8. Ann Étiopied hag al Libied, ha né oa két kals muioc'h anézhô, gañd hô c'hirri, hô marc'heien, hag al lôd brâz a dûd ? Koulskoudé ô véza ma éc'h eûz lékéat da fisiañs enn Aotrou, en deûs-héñ hô lékéat étré da zaouarn.

9. Râk daoulagad ann Aotrou a zell oud ann douar holl ; hag hén a rô ners d'ar ré a gréd enn-hañ a wîr galoun. Enn eunn doaré diskiañt oud

éta en em rénet; ha dré-zé é savô a vréma brézéliou enn da énep.

10. Hôgen Asa ô véza savet droug enn-hañ a-énep ar gwéler, a c'hourc'hémennaz hé lakaad er vâc'h, râk kémeñt-sé en dôa hé béget kaer; hag héñ a lazaz kalz eûz ar bobl enn amzer-zé.

11. Hôgen ôberiou Asa, kenn ar ré geñta, kenn ar ré zivéza, a zô skrivet é levr rouéed Juda hag Israel.

12. Hôgen Asa a gouézaz klañv enn naved bloaz ha trégoñt eûz hé rén, gañd eunn drouk brâz enn hé dreid; ha na glaskaz két ann Aotrou enn hé boan; hôgen é fisiaz muioc'h é gwiziégez al louzaouerien.

13. Hag héñ a gouskaz gañd hé dadou; hag a varvaz er c'heñta bloaz ha daou-ugeñt eûz hé rén.

14. Hag hî a vésiaz anézhañ er béz en dôa toullet évit-hañ é kéar David; hag hî a lékéaz anézhañ war hé wélé leûn a louzou-c'houés-vâd, hag *a dretou* serc'hed, aozet gañd ijin ann dramourien; hag hî hô dévaz war-nézhañ gañt lid brâz.

—

XVII. PENNAD.

Doujañs Josafat é-kéñver Doué.

1. Hôgen Josafat, hé vâb, a rénaz enn hé léac'h, hag héñ a oé tréac'h da Israel.

2. Soudarded a lékéaz é gward enn holl geriou Juda a oa serret gañt muriou: lakaad a réaz ivé gwarded é douar Juda, hag é kériou Éfraim a oa bét kéméret gañt Asa, hé dâd,

3. Ann Aotrou a oé gañt Josafat, ô véza ma kerzaz é heñchou keñta David, hé dâd, ha na lékéaz két hé fisiañs é Baalim,

4. Hôgen é Doué hé dâd; hag héñ a gerzaz bépréd enn hé gélennou, ha na heûliaz két direizou Israel.

5. Râk-sé ann Aotrou a startaaz ar rouañtélez enn hé zourn, ha Juda holl a zigasaz rôou da Josafat; ével-sé é teûaz d'ézhañ kalz a vadou hag eur c'hloar vrâz.

6. Hag ével ma oa hé galoun leûn a ners é beñchou ann Aotrou, é tiskaraz ivé al lec'hiou uc'hel hag ar c'hoajou-sakr a oa é Juda.

7. Enn trédé bloaz eûz hé rén é kasaz eûz hé briñsed, Benhail, hag Obdias, ha Zac'harias, ha Natanael, ha Mic'héas, évid deski *ar bobl* é kériou Juda:

8. Ha gañt-hô Lévited, Séméias, ha Natanias, ha Zabadias, hag Asael, ha Sémiramot, ha Jonatan, hag Adonias, ha Tobias, ha Tobadonias, al Lévited, ha gañt-hô Élisama, ha Joram, ar véleien:

9. Hag hî a zeské pobl Juda, ô tougen gañt-hô levr lézen ann Aotrou; moñd a réañt é keriou Juda trô-war-drô, hag é teskeñt ar bobl.

10. Râk-sé spouñt ann Aotrou a gouézaz war ann holl rouañtélésiou a oa war-drô da Juda, ha na grédeñt két brézélékaat out Josafat.

11. Ar Filistined hô-unan a gasé rôou da Josafat, hag *a baé d'ézhañ* gwiriou arc'hañt. Ann Arabied a zigasé ivé chatal, seiz mil seiz kañt tourz, ha kémeñd all a vouc'hed.

12. Josafat éta a zeûaz da véza kré, hag a zeûaz uc'hel-brâz; sével a réaz é Juda tiez é doaré touriou, ha keriou muriet.

13. Kalz labouriou a réaz é keriou Juda: tûd-a-vrézel ha tûd kré a oa é Jéruzalem;

14. Ha chétu amañ ann niver anézhô, hervez ann tiez hag ann tiadou anézhô: é Juda priñsed ann armé, Ednas ann dûg, ha gañt-hañ tri c'hañt mil dén eûz ar ré galounéka.

15. Goudé hé-mañ Johanan, ar priñs, ha gañt-hañ daou c'hañt mil ha pévar-ugeñt mil.

16. Goudé hé-mañ, Amasias, mâb Zec'hri, gwéstlet d'ann Aotrou, ha gañt-hañ daou c'hañt mil dén kré-brâz.

17. War-lerc'h hé-mañ é teûé Éliada, kalounek er stourmou, ha gañt-hañ daou c'hañt mil péré a zougé gwarégou ha tirennou.

18. Goudé hé-mañ Jozabad, ha gañt-hañt kañt mil ha pévar-ugeñt mil dén daré d'ar stourm.

19. Ar ré-mañ holl a oa dindân dourn ar roué, hép nivéri ar ré all en dôa lékéat er c'heriou muriet, dré Juda holl.

—

XVIII. PENNAD.

Kévrédigez Josafat gañd Ac'hab, roué Israel.

1. Josafat a oé éta pinvidik ha brudet-brâz; hag héñ en em unanaz gañd Ac'hab dré nésañded.

2. A-benn eur bloavez-bennâg é tiskennaz étrézég enn-hañ-é Samari; ha pa zeûaz, Ac'hab a lazaz déñved hag éjenned eunn niver brâz, enn abek d'ézhañ ha d'ann dûd a oa deûet gañt-hâñ; hag héñ a aliaz Josafat da biña gañt-hañ da Ramot-Galaad.

3. Hag Ac'hab, roué Israel, a lavaraz da Josafat, roué Juda: Deûz ganéñ da Ramot-Galaad. Ha Josafat a lavaraz d'ézhañ: A-unan ounn gan-éz: ével da bobl eo va fobl: gan-éz éz aimp d'ar brézel.

4. Ha Josafat a lavaraz ivé da roué Israel: Goulenn kuzul hiriô; mé az péd, digañt gér ann Aotrou.

5. Roué Israel a strollaz éta pévar c'hañt profed, hag a lavaraz d'ézhô: Ha ni a dlé moñt da Ramot-Galaad évit brézélékaat, pé na dléomp-ni két? Hag hî a lavaraz: Piñ, ha Doué hé lakai étré daouarn ar roué.

6. Ha Josafat a lavaraz: Ha n'eûz két amañ ivé eur profed d'ann Aotrou, évit ma c'houlennimp kuzul digañt-hañ?

7. Ha roué Israel a lavaraz da Josafat: Eunn dén a zô digañt péhini é hellomp goulenni ioul ann Aotrou; hôgen kâs em eûz out-hañ, ô véza na ziougan mâd é-béd d'in, hôgen drouk bépréd: Mic'héas eo, mâb Jemla. Ha Josafat a lavaraz: O roué, na gomz két ével-sé.

8. Ha roué Israel a c'halvaz unan eûz hé spazéien, hag a lavaraz d'ézhañ: Galv râk-tâl Mic'héas, mâb Jemla.

9. Hôgen roué Israel, ha Josafat, roué Juda, a oa azézet pép-hini war hé drôn, ha gwisket enn hô dilad roué; azézet é oañt el leûr a zô warharz porz Samari; hag ar broféded holl a ziougané dira-z-hô.

10. Neûzé Sédésias, mâb Kanaana, a réaz évit-hañ kerniel houarn, hag a lavaraz: Ével-henn é lavar ann Aotrou: Gañd ar ré-mañ é skôi war ar Siria, kén n'az pézô hé brévet.

11. Hag ann holl broféded a ziougané, ô lavarout: Piñ da Ramot-Galaad, hag é vézi tréac'h, hag ann Aotrou hé lakai étré daouarn ar roué.

12. Hôgen ar c'hannad a oa éat da c'hervel Mic'héas, a lavaraz d'ézhañ: Chétu geriou ann holl broféded a ziougan traou mâd d'ar roué; mé az péd éta na vézô két dishéñvel da lavar dioud hô hini, ha ma tiougani traou mâd.

13. Ha Mic'héas a lavaraz d'ézhañ: *Ével ma* eo béô ann Aotrou, é livirinn kémeñd a lavarô va Doué d'in.

14. Doñd a réaz éta da gavout ar roué; hag ar roué a lavaraz d'ézhañ: Mic'héas, ha ni a dlé moñd da Ramot-Galaad évit brézélékaat, pé na dléomp két? Hag héñ a lavaraz d'ar roué: Piñit; doñd a réot a-benn eûz a béptrâ, hag ann énébourien a vézô lékéat étré hô taouarn.

15. Hag ar roué a lavaraz: C'hoaz ha c'hoaz ez pédann, na livîri d'in néméd ar péz a zô gwîr, é hanô ann Aotrou.

16. Ha Mic'héas a lavaraz: Gwélet em eûz Israel holl skiñet dré ar ménésiou, ével déñved hép méser; hag ann Aotrou en deûz lavaret: Ar ré-zé n'hô deûz két a vestr; distrôet pép-hini é péoc'h d'hé di.

17. Ha roué Israel a lavaraz da Josafat: Ha n'em eûz-mé két lavaret d'id pénaoz ann dén-zé na ziougan morsé nétrâ a vâd d'in, hôgen pép droug?

18. Ha Mic'héas a lavaraz c'hoaz: Sélaouid éta gér ann Aotrou: Gwélet em eûz ann Aotrou azézet war hé drôn, hag holl armé ann éñv enn hé zâ war hé drô a zéou hag a gleiz.

19. Hag ann Aotrou a lavaraz: Piou a douellô Ac'hab, roué Israel, évit ma piñô da Ramot-Galaad, ha ma kouézô

énô ? Hag ével ma lavaré unan enn eunn doaré, hag eunn all enn eunn doaré all ;

20. Ar spéred *drouk* a iéaz hag a zavaz diràg ann Aotrou, hag a lavaraz : Mé hé douellô. Hag ann Aotrou a lavaraz d'ézhañ : Pénaoz é touelli anézhañ ?

21. Hag héñ a lavaraz : Moñd a rinn, hag é vézinn eur spéred gaouiad é génou hé holl broféded. Hag ann Aotrou a lavaraz : Hé douella a rî, hag é trec'hi anézhañ. Kéa-kuît, ha grà ével-sé.

22. Bréma éta chétu en deûz ann Aotrou lékéat eur spéred a c'hévier é génou da holl broféded, hag ann Aotrou en deûz lavaret drouk diwar da benn.

23. Hôgen Sédésias, màb Kanaana, a dôstaaz, a skôaz war javed Mic'héas, hag a lavaraz : Dré bé heñt ef-héñ éat spéred ann Aotrou diouz-in, évit komza ouz-id ?

24. Ha Mic'héas a lavaraz : Té daunan her gwélô, enn deiz é péhini é tréméni eûz ann eil gampr d'ébén évid en em guza.

25. Hôgen roué Israel a c'hourc'hémennaz, ô lavarout : Kémérit Mic'héas, ha kasit-héñ da Amon, priñs kéar, ha da Joas, màb Amélec'h ;

26. Ha livirit : Ével-henn é lavar ar roué : Kasid hé-mañ d'ar vâc'h, ha rôit d'ézhañ eunn nébeût bara, hag eunn nébeûd dour, kén na zistrôinn é péoc'h.

27. Ha Mic'héas a lavaraz : Mar tistrôez é péoc'h, n'en deûz két ann Aotrou komzet enn-oun. Hag héñ a lavaraz c'hoaz : Sélaouit, holl boblou.

28. Roué Israel ha Josafat, roué Juda, a biñaz éta da Ramot-Galaad.

29. Ha roué Israel a lavaraz da Josafat : Mé a névézô va dilad, hag éz inn ével-sé d'ar brézel ; hôgen té, gwisk da zilad. Roué Israel ô véza éta névézet hé zilad, a iéaz d'ar brézel.

30. Hôgen roué Siria en dôa gourc'hémennet da briñsed hé varc'heien, ô lavarout : Na stourmit nag out bihan, nag out bràz, hôgen hép-kén out roué Israel.

31. Pa wélaz éta priñsed ar varc'heien Josafat, é léverchoñt : Roué Israel eo hen-nez. Hag hi en em lékéaz war hé drô enn eur stourmi ; hôgen héñ a c'harmaz oud ann Aotrou, péhini a gennerzaz anézhañ, hag hô fellaaz diout-hañ.

32. Râk pa wélaz priñsed ar varc'heien pénaoz né oa két héñ roué Israel, é tilézchoñt anézhañ.

33. Hôgen c'hoarvézoud a réaz pénaoz unan eûz ar bobl a dennaz eur zaez diouc'h ann darvoud, hag a skôaz roué Israel étré ar gouzoug hag ann diskoaz. Hag héñ a lavaraz d'hé garréner : Trô da zourn, ha tenn ac'hanoun eûz ann emgann, râg gouliet ounn.

34. Hôgen ann emgann a badaz héd ann deiz-zé. Koulskoudé roué Israel a choumaz enn hé garr *tróet* oud ar Siried bétég ar pardaez ; hag héñ a varvaz é-trô ar c'hûs-héol.

—

XIX. PENNAD.

Tamallet eo Josafat ô véza m'en dóa ken-nerzet Ac'hab.

1. Hôgen Josafat, roué Juda, a zistrôaz é péoc'h d'hé dî é Jéruzalem.

2. Ha Jéhu, ar gwéler, màb Hanani, a iéaz war hé arbenn (r), hag a lavaraz d'ézhañ : Da eur fallagr é rôez ken-nerz, hag en em unani a réz gañd ar ré hô deûz kas oc'h ann Aotrou. Râk-sé ez pôa deliézet buanégez ann Aotrou.

3. Hôgen ôberiou màd a zô en em gavet enn-od, ô véza ma éc'h eûz diskaret ar c'hoajou-sakr a oa é brô Juda, ha ma éc'h eûz aozet da galoun évit klaskout ann Aotrou, Doué da dadou.

4. Josafat a choumaz éta é Jéruzalem ; hag héñ a iéaz adarré étrézég hé bobl adalek Bersabéa bété ménez Éfraim ; hag é c'halvaz anézhô eunn eil wéach étrézég ann Aotrou, Doué hô zadou.

5. Lakaad a réaz ivé barnerien enn holl geriou kré eûz a Juda, ha dré holl.

6. Hag ô c'hourc'hémenni d'ar varnerien, é lavaraz d'ézhô : Gwélit pétrà a réot ; râk né két barn ann dén, hôgen barn ann Aotrou a zévénit ; ha kémeñd hô pézô barnet, a gouézô war-n-hoc'h.

7. Bézet doujañs ann Aotrou gan-é-hoc'h, ha grît pép trà gañt préder ; râk n'eûz két a fallagriez enn Aotrou, na kemm é-béd évid dén, na c'hoañt gôbr.

8. Josafat a lékéaz ivé é Jéruzalem Lévited, ha béleien, ha priñsed tiadou Israel, évit ma varncheñt ar ré a choumé enn-hi, hervez lézen ann Aotrou ha lézen ann dûd.

9. Hag héñ a c'hourc'hémennaz d'ézhô, ô lavarout : Ével-henn é réot é doujañs ann Aotrou gañt léalded ha gañd eur galoun c'houék.

10. Pa zeûi dira-z-hoc'h eunn divizbennâg eûz hô preûdeûr péré a choum enn hô c'heriou, pé diwar-benn ann tiadou, pé diwar-benn al lézen, pé ar c'hourc'hémennou pé al lidou, pé ar c'hélennou ; kélennit anézhô, évit na béc'hiñt két a-éneb ann Aotrou, ha na zeûi két hé vuanégez war-n-hoc'h ha war hô preûdeûr ; oc'h ôber ével-sé na béc'hot két.

11. Amarias, hô pélek-bràz, a vézô da benn d'é-hoc'h é kémeñd a zell oud Doué ; ha Zabadias, màb Ismahel, a zô é penn ti Juda, é kémeñd a zell out servich ar roué. Béz' hoc'h eûz ivé enn hô touez al Lévited da Vistri ; en em grévait, ha grît kémeñt-sé gañt préder, hag ann Aotrou a vézô gan-é-hoc'h évid hô mâd.

—

XX. PENNAD.

Kalz énébourien a záv a-énep Josafat. Tréac'h eo d'ézhô.

1. Goudé-zé mipien Moab, ha mipien Ammon en em strollaz, ha gañthô ar ré a oa kévret gañd ann Ammonited, a-énep Josafat, évit stourmi out-hañ.

2. Kannaded a zeûaz, hag a zanévellaz kémeñt-sé da Josafat, ô lavarout : Eul lôd bràz a dûd a zeû enn da énep, eûz al lec'hiou a zô enn tû all d'ar môr, hag eûz ar Siria, ha chétu hô deûz azézet *hô c'hamp* é Asasonthamar, a zô Engaddi.

3. Hôgen Josafat spouñtet-bràz en em rôaz holl da bédi ann Aotrou, hag a embannaz eur inn dré holl Juda.

4. Ha Juda en em zastumaz évit pédi ann Aotrou ; hag ann holl a zeûaz er-méaz eûz hô geriou évid hé bédi.

5. Ha pa oé savet Josafat é-kreiz strollad Juda ha Jéruzalem, é ti ann Aotrou dirâg ar porched névez,

6. É lavaraz : Aotrou, Doué hon tadou, té a zô Doué ann éñv, ha té a zô mestr war (r) holl rouañtélésiou ar brôadou ; enn da zourn éma ann ners hag ar galloud, ha dén na hell énébi ouz-id.

7. Ha né két té hon Doué péhini éc'h eûz lazet dirâk da bobl Israel ar ré holl a choumé er vrô-mañ, hag éc'h eûz hé rôet da wenn Abraham, da viñoun, da vikenn.

8. Hag hi a zô choumet enn-hi, hag hi hô deûz savet enn-hi eur sañtuar d'as hanô, ô lavarout :

9. Mar kouéz war-n-omp ann drougou, klézé ar varn, ar vosen, hag ann naounégez, é savimp dira-z-oud enn ti-mañ, é péhini eo bét pédet da hanô ; ha ni a c'harmô étrézég enn-od enn hon eñkrézou ha té a glevô ouz-omp, hag a zieûbô ac'hanomp.

10. Chétu éta bréma mipien Ammon ha Moab, hag *ar ré a choum war* vénez Seir, war zouar péré na feliaz két d'id é trémenché Israel pa zeûeñt er-méaz eûz ann Éjipt, hôgen ma tistrôfeñt diout-hô, ha na lazcheñt két anézhô ;

11. Hag hi a ra ann énep, hag a laka hô foan d'hor c'hâs-kuît eûz ann douar éc'h eûz rôet d'é-omp é kers.

12. O hon Doué-ni, ha na varni két éta ar ré-zé ? Râk n'eûz két a ners a-walc'h enn-omp, évit ma helfemp énébi oud al lôd bràz a dûd-zé a zeû d'en em deûrel war-n-omp. Hôgen pa na ouzomp két pétrâ hon eûz da ôber, n'eûz nétra gwelloc'h évid-omp éget (r)

teûrel hon daoulagad étrézég enn-od.

13. Hôgen Juda holl a oa enn hé zâ dirâg ann Aotrou, gañd hô mipien, hô gragez, hag hô bugaligou.

14. Énô é oa ivé Jahaziel, mâb Zac'harias, mâb Banaias, mâb Jéhiel, mâb Matanias, Lévited eûz a vipien Asaf, war béhini é tiskennaz spéred ann Aotrou é-kreiz ar vagad tûd;

15. Hag héñ a lavaraz : Sélaouit, Juda holl, ha c'houi péré a choum é Jéruzalem, ha té, roué Josafat. Chétu pétrâ a lavar d'é-hoc'h ann Aotrou : N'hô pézet két a aoun, ha na spouñtit két râg al lôd brâz a dûd-zé, râk né két hô stourm, hôgen hini Doué.

16. War-c'hoaz é tiskennot enn hô énep ; râg hî a biñô dré ar grec'hien hanvet Sis ; ha c'houi hô c'havô é penn ar froud a zô râg-énep da zistrô Jéruel.

17. Né két c'houi a stourmô, hôgen choumit enn hô sâ gañt fisiañs, hag é wélot ken-nerz ann Aotrou war-n-hoc'h, ô Juda ha Jéruzalem. N'hô pézet két a aoun, ha na spouñtit két, war-c'hoaz é kerzot enn hô énep, hag ann Aotrou a vézô gan-é-hoc'h.

18. Neûzé Josafat, ha Juda, hag ar ré holl a choumé é Jéruzalem, en em daolaz war hô génou d'ann douar, dirâg ann Aotrou, hag a veûlaz anézhañ.

19. Hôgen al Lévited, mipien Kaat, ha mipien Koré, a veûlé ann Aotrou, Doué Israel, kenn uc'hel ha ma helleñt.

20. Hag ô véza savet diouc'h ar miñtin, é treûzchoñt distrô Tékué ; ha pa oañt enn heñt, Josafat ô sével enn hô c'hreiz, a lavaraz : Sélaouit ac'hanoun, tûd Juda, ha c'houi holl a choum é Jéruzalem ; likit hô fisiañs enn Aotrou, hô Toué, ha n'hô pézet két a aoun ; krédit ar péz hô deûz lavaret hé broféded, ha pép-trâ a zeûi da vâd d'é-hoc'h.

21. Hag héñ ô véza rôet ann ali-zé d'ar bobl, a lékéaz kanerien a vañdennou, é-raog ann armé ; évit meûli ann Aotrou, ô lavarout enn eur vouéz : Hô pézet fisiañs enn Aotrou, râk peûr-baduz eo hé drugarez.

22. Ha pa zeûjoñt da gana ar meûleûdiou, ann Aotrou a drôaz spiou ann énébourien enn hô énep hô-unan (T), da lavaroud eo, out mipien Ammon, ha Moab, hag a-énep ar ré a choumé war vénez Seir péré a oa bét deûet évit stourmi out Juda ; hag hî a oé trec'het.

23. Râk mipien Ammon ha Moab a zavaz a-énep ar ré a choumé war vénez Seir, hô lazaz hag hô zrec'haz ; ha p'hô dôé peûr-c'hréat kémeñt-sé, en em drôjoñt out-hô hô-unan, hag en em lazchoñt ann eil égilé.

24. Hôgen pa oé deûet Juda d'al léac'h uc'hel-zé, a zô râg-énép d'ann distrô, é wélchoñt a beil ar gompézen holl gôlôet a gorfou marô, hép ma oa choumet hini béô.

25. Josafat a zeûaz éta gañd hé holl dûd, évit kémérout diwisk ar ré varô ; hag hî a gavaz é-touez ar ré varô kalz arrébeûri, ha dilad, ha listri talvouduz-brâz a gaschoñt gañt-hô : hôgen na helchoñt két hô c'hâs holl gañt-hô a-héd trî dervez, ker brâz é oé ar preiz.

26. Hôgen er pévaré deiz en em stolchoñt é traoñien ar vennoz : râg ô véza m'hô dôa benniget ann Aotrou énô, é c'halvchoñt al léac'h-zé traoñien ar Vennoz, hag *eo galvet* bétég-henn.

27. Hag holl dûd Juda, hag ar ré a choumé é Jéruzalem, ha Josafat enn hô raok, a zistrôaz laouen-brâz da Jéruzalem, ô véza m'en dôa ann Aotrou rôet ann tréac'h d'ézhô war hô énébourien.

28. Hag hî a zeûaz é Jéruzalem, hag é tî ann Aotrou, gañt télennou, ha tirennou, ha bombardou.

29. Hôgen spouñt ann Aotrou a gouézaz war holl rouañtélésiou ann douar, pa glevchoñt pénaoz en dôa stourmet ann Aotrou a-énep énébourien Israel.

30. Ével-sé rouañtélez Josafat a choumaz enn éban, ha Doué a rôaz d'ézhañ ar péoc'h trô-war-drô.

31. Josafat a rénaz éta war Juda, ha pemp ploaz ha trégoñt en dôa pa zeûaz da réni : pemp ploaz war-n-ugeñt é rénaz é Jéruzalem ; hag hé vamm a oa hanvet Azuba, merc'h Sélahi.

32. Hag héñ a gerzaz é heñt Asa, hé dâd, ha na zistrôaz két diout-hañ ;

hag é réaz ar péz a oa mâd dirâg ann Aotrou.

33. Koulskoudé na ziskaraz két al lec'hiou uc'hel, hag ar bobl n'en dôa két c'hoaz trôet hé galoun oud ann Aotrou, Doué hé dadou.

34. Oberiou all Josafat, kenn ar ré geñta, kenn ar ré zivéza, a zô skrivet é-mesk lavariou Jéhu, mâb Hanani, en deûz lékéat é levriou rouéed Israel.

35. Goudé-zé Josafat, roué Juda, en em unanaz gañd Oc'hozias, roué Israel, péhini a oé eunn dén fallakrmeûrbed.

36. Hag héñ en em unanaz gañt-hañ évid ôber listri-vôr da voñt da Darsis ; hag hî a réaz hô listri é Asiongaber.

37. Hôgen Éliézer, mâb Dodaü, eûz a Varésa, a ziouganaz da Josafat, ô lavarout : O véza ma éc'h eûz gréat kévrédigez gañd Oc'hozias, ann Aotrou en deûz skôet gañd da ôberiou ; da listri a zô bét brévet, ha n'hô deûz két gellet moñd da Darsis.

XXI. PENNAD.

Fallagriez Joram.

1. Josafat a gouskaz gañd hé dadou, hag a oé bésiet gañt-hô é kéar David ; ha Joram, hé vâb, a rénaz enn hé léac'h.

2. Hé-mañ en dôé da vreûdeûr, mipien Josafat, Azarias, ha Jahiel, ha Zac'harias, hag Azarias, ha Mikael, ha Safatias ; holl vipien da Josafat, roué Juda.

3. Hô zâd a rôaz d'ézhô kalz ar-c'hañt hag aour, ha gôprou pép bloaz, gañt keriou kré é Juda ; hôgen ar rouañtélez a rôaz da Joram, ô véza ma oa-héñ ar c'heñta-ganet.

4. Joram a zavaz éta war rouañtélez hé dâd ; ha pa oé en em stardet, é lazaz gañd ar c'hlézé hé holl vreûdeûr ha lôd eûz a briñsed Israel.

5. Daou vloaz ha trégoñt en dôa Joram pa zeûaz da réni ; hag héñ a rénaz eiz vloaz é Jéruzalem.

6. Kerzoud a réaz é heñchou rouéed Israel, ével m'en dôa gréat ti Ac'hab : râk merc'h Ac'hab a oa da c'hrég d'ézhañ, hag héñ a réaz ann drouk dirâg ann Aotrou.

7. Hôgen ann Aotrou na fellaz két d'ézhañ koll a-grenn ti David, enn abek d'ar gévrédigez en dôa gréat gañt-hañ, hag ô véza m'en dôa rôet hé c'hér pénaoz é rôjé d'ézhan eur c'houlaouen, ha d'hé vipien da vikenn.

8. Enn deisiou-zé en em zispac'haz Édom, évit na vijé mui dindân béli Juda ; hag héñ a réaz eur roué évithañ hé-unan.

9. Hôgen Joram en em lékéaz enn heñt gañt priñsed hé armé, hag hé holl varc'heien. Sével a réaz a-zoug ann nôz, hag é skôaz gañd Édom a oa en em lékéat war hé drô, ha gañd holl zuged hé varc'heien.

10. Édom éta a zispac'haz bétég-henn, évit na vijé mui dindân béli Juda. Enn amzer-zé Lobna en em dennaz ivé eûz a zindân hé zourn, ô véza m'en dôa dilézet ann Aotrou, Doué hô zadou.

11. Ouc'h-penn é lékéaz da zével lec'hiou uc'hel é-keriou Juda, hag é lékéaz tûd Jéruzalem da gouéza er c'hadélez ha ré Juda da derri lézen Doué.

12. Hôgen digaset é oé d'ézhañ eul lizer digañd Élias, ar profed, war béhini é oa skrivet : Ével-henn é lavar ann Aotrou, Doué David, da dâd : O véza n'éc'h eûz két kerzet é heñchou Josafat, da dâd, hag é heñchou Asa, roué Juda ;

13. Hôgen ma éc'h eûz heûliet heñt rouéed Israel, ha ma éc'h eûz lékéat tûd Juda ha ré Jéruzalem da gouéza er c'hadélez, oc'h heûlia gadélez ti Ac'hab ; ha ma éc'h eûz ouch-penn lazet da vreûdeûr, mipien da dâd, gwelloc'h égéd-od,

14. Chétu ann Aotrou a skôi gañd eur gouli brâz war-n-od, ha war da bobl, ha war da vipien, ha war da c'hragez, ha war da holl drâ.

15. Ha té a vézô klañv gañd eur c'hléñved droug enn da gôv, kén na zeûi er-méaz bemdez a-nébeûd-énébeûd da vouzellou.

16. Ann Aotrou é lékéaz éta da zé-

vel a-énep Joram spéred ar Filistined hag ann Arabed, péré a zô war harzou ann Étiopied.

17. Hag hî a biñaz da zouar Juda, hag a wastaz anézhañ, hag a gasaz gañt-hô kémeñd a gefchoñt é tî ar roué, hag ivé hé vipien, hag hé c'hragez; ha na choumaz hini eûz hé vipien, némét Joac'haz, péhini é oa ar iaououañka.

18. Hag ouc'h-penn kémeñt-sé holl, ann Aotrou a zigasaz d'ézhañ enn hé gôv eur c'hléñved né oa két évit béza paréet. (T).

19. Hag ann deisiou hag aun amzeriou ô voñt ann eil war-lerc'h égilé, é tréménaz daou vloaz; enn hévélep doaré ma teûaz gañd ann amzer hé vouzellou da vreina ha da zoñd erméaz. N'az éaz hé gléñved diout-hañ (T) némét gañd hé vuez, hag héñ a varvaz eûz a eur gwáll gléñved. Hag ar bobl na réaz két d'ézhañ eur c'haoñ kaer ô tevi louzou, ével ma oa bét gréat d'hé dadou.

20. Daou vloaz ha trégoñt en dôa Joram pa zeûaz da réni, hag héñ a rénaz eiz vloaz é Jéruzalem; hôgen na gerzaz két dré ann heñt éeun. Bésiet é oé é kéar David; hôgen na oé két lékéat é béz ar rouéed.

—

XXII. PENNAD.

Oc'hozias, roué Juda, ha Joram, roué Israel, a zô lazet gañt Jéhu.

1. Hôgen tûd Jéruzalem a lékéaz Oc'hozias, hé vâb iaouañka, da roué enn hé léac'h; râg hé vreûdeûr héna a oa bét lazet gañt laéroun Arabed a oa en em daolet war ar c'hamp. Évelsé Oc'hozias, mâb Joram roué Juda, a rénaz.

2. Daou vloaz ha daou-ugeñt en dôa Oc'hozias, pa zeûaz da réni; hag eur bloaz é rénaz é Jéruzalem; hé vamm a oa hanvet Atalia, merc'h Amri.

3. Hé-mañ a heûliaz ivé heñchou tî Ac'hab; râg hé vamm a zougaz anézhañ da ôber drouk.

4. Ann droug a réaz éta dirâg ann Aotrou, ével tî Ac'hab; râg hî eo a aliaz anézhañ goudé maró hé dâd, hag a gollaz anézhañ.

5. Hag héñ a gerzaz hervez hô aliou; hag a iéaz d'ar brézel gañt Joram, mâb Ac'hab, roué Israel, a-énep Hazael, roué Siria, é Ramot-Galaad; hag ar Siried a c'hlazaz Joram.

6. Hag héñ a zistrôaz da Jezrahel évid en em louzaoui, râk kalz gouliou a oa bét gréat d'ézhañ enn emgann-zé. Oc'hozias, mâb Joram, roué Juda, a ziskennaz éta évit gwélout Joram, mâb Ac'hab, a oa klañv é Jezrahel.

7. Ha dré ioul Doué eo a-éneb Oc'hozias, é teûaz hé-mañ da gavout Joram, ha, pa oa deûet, m'az éaz gañt-hañ a-énep Jéhu, mâb Namsi, a ioa bét éôliet gañt ann Aotrou évit kâs-da-gét tî Ac'hab.

8. Ha pa wasté Jéhu tî Ac'hab, é kavaz priñsed Juda, ha mipien breûdeûr Oc'hozias, péré a zerviché anézhañ; hag héñ a lazaz anézhô.

9. O klask ivé Oc'hozias, é oé kroget enn-hañ pa oa kuzet é Samari, kaset é oé d'ézhañ, hag héñ hel lazaz. Bésiet é oé, ô véza ma oa mâb da Josafat, péhini en dôa klasket ann Aotrou a greiz hé galoun; hôgen na helled mui géda é teûjé da réni hini eûz a wenn Oc'hozias:

10. Rak pa wélaz Atalia, hé vamm, pénaoz é oa marô hé mâb, é savaz-hî, hag é lazaz ar ré holl eûz a wenn ar roué Joram.

11. Hôgen Josabet, merc'h ar roué, a géméraz Joas, mâb Oc'hozias, hag a laéraz anézhañ eûz a vesk mipien ar roué, pa lazed anézhô; hag hî a guzaz anézhañ gañd hé vagérez é kampr ar gwéléou. Hôgen Josabet, péhini é dôa hé guzet, a oa merc'h d'ar roué Joram, grég da Joiada, ar bélek-brâz, ha c'hoar da Oc'hozias; râk-sé Atalia na hellaz két hé laza.

12. Joas a oé éta kuzet gañt ar véleien é tî Doué, a-héd c'houéac'h vloaz, é-pâd péré é rénaz Atalia war ar vrô.

—

XXIII. PENNAD.

Joas d'ann oad a zeiz vloaz a zô lékéat da roué war Juda.

1. Hôgen er seizved bloaz, Joiada oc'h en em galounékaat, a géméraz ar gañténerien, hag Azarias, mâb Jéroham, hag Ismahel, mâb Johanan, hag Azarias, mâb Abed, ha Maasias, mâb Adaias, hag Élisafat, mâb Zéc'hri; hag héñ a réaz kévrédigez gañt-hô.

2. Hag hî a iéaz war-drô da Juda, hag a strollaz al Lévited eûz a holl geriou Juda, ha priñsed tiadou Israel, péré a zeûaz da Jéruzalem.

3. Ann holl dûd-zé a réaz éta kévrédigez gañd ar roué; ha Joiada a lavaraz d'ézhô: Chétu mâb ar roué a dlé réni, ével ma en deûz lavaret ann Aotrou diwar-benn mipien David.

4. Hôgen chétu pétrâ a dléit da ôber:

5. Ann drédé lôden ac'hanoc'h, péré a zeû, dré bép sabbat, béleien ha Lévited, ha porsierien, a vézô dirâk ann ôriou; hag eunn drédé lôden dirâk tî ar roué; hag ann drédé lôden dirak ann ôr a c'halveur dôr ann Diazez; ar ré all eûz ar bobl a vézô é leûr tî ann Aotrou.

6. Dén é-béd n'az ai ébarz tî ann Aotrou néméd ar véleien hag al Lévited a zô é karg; ar ré-zé hép-kén a iélô ébarz, ô véza ma iñt sañtélet; ar ré all eûz ar bobl a ziwallô tî ann Aotrou.

7. Al Lévited a vézô war-drô d'ar roué, ha pép-hini hé armou gañt-hañ; ha mar teû eur ré-bennâg all ébarz ann templ, ra vézô lazet; bézeñt bépréd gañd ar roué, ha pa'z ai ébarz, ha pa'z ai er-méaz.

8. Al Lévited ha Juda holl a réaz éta kémeñd en dôa gourc'hémennet Joiada, ar bélek-brâz; hag holl é kémerchoñt ann dûd a oa dindân-hô, kenn ar ré a zeûé hervez reiz hô sabbat, kenn ar ré hô doa gréat hô sabbat, hag a dlié moñt-kuit; râk Joiada, ar bélek-brâz, n'en dôa két lézet da voñt-kuit ar bañdennou a dlié moñt pép sizun ann eil goudé ébén.

9. Ha Joiada, ar bélek-brâz, a rôaz d'ar gañténerien ar gwafiou, ann tirennou hag ar skoéjou a oa bét rôet ha gwéstlet gañd David é tî ann Aotrou.

10. Hag héñ a lékéaz ar ré holl eûz ar bobl péré hô dôa gour-glézéier dirâg ann aoter, adaleg ann tû déou, bétég ann tû kleiz eûz ann templ, war-drô d'ar roué.

11. Hag hî a zigasaz mâb ar roué, hag a lékéaz ar gurunen war hé benn, hag ann desténi; hi a lékéaz ivé levr al lézen enn hé zourn, hag hen diskleriaz roué. Joiada, ar bélek-brâz, hag hé vipien a éôliaz anézhañ: hag hî ô véza pédet évit-hañ, a lavaraz: Ra vévô ar Roué!

12. Pa glevaz Atalia mouéz ar bobl péhini a rédé hag a veûlé ar roué, éz éaz da gavoud ar bobl é templ ann Aotrou.

13. Pa wélaz-hî, ô voñd-ébarz, ar roué azézet war eunn trôn, ha priñsed ha soudarded war hé drô, hag holl dûd ar vrô oc'h en em laouénaat, ô kana, ô korna, ô c'hoari gañt kalz binviou, é rogaz hé dilad, hag é lavaraz: Trubardérez, trubardérez.

14. Hôgen Joiada, ar bélek-brâz, a zeûaz er-méaz, a iéaz étrézég ar gañténerien ha priñsed ann armé, hag a lavaraz d'ézhô: Tennit-hi eûz a greiz ann templ, ha lazit-hi er-méaz gañd ar c'hlézé. Hag ar bélek a c'hourc'hémennaz na vijé két lazet é tî ann Aotrou.

15. Hag hî a lékéaz hô daouarn war hé gouzoug, hag ô véza hé c'haset étâl dôr kézek tî ar roué, é lazchoñt anézhi énô.

16. Hôgen Joiada a réaz kévrédigez étré héñ hag ann holl bobl, hag ar roué, évit ma vijé pobl ann Aotrou.

17. Râk-sé ann holl bobl a iéaz é tî Baal, hag hé ziskaraz; hag hî a freûzaz hé aoteriou, hag hé skeûdennou; laza a réjoñt ivé Matan, bélek Baal, dirâg ann aoter.

18. Joiada a lékéaz ivé oviserien é tî ann Aotrou dindân dourn ar véleien hag al Lévited, ével m'en dôa hô rannet David é tî ann Aotrou, évit ma vijé kenniget sakrifisou-losk d'ann Aotrou, ével ma eo skrivet é lézen

Moizez, gañt lévénez ha kân, hervez reiz David.

19. Lakaad a réaz ivé porsierien oud dôriou tî ann Aotrou, évit n'az ajé ébarz hini é-béd a gémeñt a vé dic'hlan é nép doaré.

20. Neûzé é kéméraz ar gañténerien, hag ann dûd kalounéka, ha priñsed ar bobl, hag holl bobl ar vrô, hag é lékéjoñt ar roué da ziskenni eûz a dî ann Aotrou, ha da voñt dré greiz ann ôr uc'héla da dî ar roué, hag é lékéjoñt anézhañ war drôn ar roué.

21. Hag holl bobl ar vrô en em laouénaaz, hag ar géar a oé é péoc'h, goudé ma oé lazet Atalia gañd ar c'hlézé.

—

XXIV. PENNAD.

Goudé maró Joiada, Joas a zilez lézen Doué.

1. Seiz vloaz en dôa Joas pa zeûaz da réni; hag héñ a rénaz daou-ugeñt vloaz é Jéruzalem; hé vamm a oa hanvet Sébia, eûz a Versabéé.

2. Hag héñ a réaz ar péz a zô mâd dirâg ann Aotrou é holl zeisiou Joiada, ar bélek-brâz.

3. Joiada hel lékéaz da gémérout diou c'hrég, a béré en dôé mipien ha merc'hed.

4. Goudé-zé Joas a lékéaz enn hé benn aoza tî ann Aotrou.

5. Hag héñ a zastumaz ar véleien hag al Lévited, hag a lavaraz d'ézhô: Id dré geriou Juda, ha dastumit é Israel holl ann arc'hañt a zô réd évid aoza pép ploaz templ hô Toué; ha grît-héñ râk-tâl. Hôgen al Lévited a réaz kémeñt-sé gañt lézirégez.

6. Hag ar roué a c'halvaz Joiada ar bélek-brâz, hag a lavaraz d'ézhañ: Pérâk né két bét fellet d'id lakaat al Lévited da zigas eûz a Juda hag eûz a Jéruzalem ann arc'hañt, en dôa lavaret Moizez, servicher ann Aotrou, a vijé savet war ann holl bobl évit tabernakl ann desténi?

7. Râg Atalia ar fallagr hag hé mipien hô dôa gwastet tî ann Aotrou; hag hî hô dôa kiñklet templ Baalim gañt kémeñt a oa bét gwéstlet d'ann Aotrou.

8. Ha diouc'h gourc'hémenn ar roué, hî a réaz eur c'hef, hag a lékéaz anézhañ oud dôr tî ann Aotrou enn diavéaz.

9. Hag é oé embannet é Juda hag é Jéruzalem, ma tigazché pép-hini d'ann Aotrou ar gôbr en dôa lékéat Moizez, servicher Doué, war Israel holl enn distrô.

10. Hag ann holl briñsed, hag ann holl bobl en em laouénaaz; hag hî a iéaz ébarz hag a lékéaz é kef ann Aotrou, hag é taolchoñt kémeñt ma oé leûn.

11. Ha pa oa deûet ann amzer da zigas ar c'hef dirâg ar roué dré zaouarn al Lévited (râg hî a wélé éz oa kalz a arc'hañt), skrivañer ar roué a zeûé, hag ann hini en dôa dilennet ar bélek-brâz; hag hi a denné er-méaz ann arch'añt a oa er c'hef, hag a zigasé ar c'hef d'hé léac'h. Ével-sé é réañt bemdez, hag é tastumchoñt kalz a arc'hañt.

12. Hag ar roué ha Joiada hé rôaz d'ar ré a oa é penn labouriou tî ann Aotrou; hag ar ré-mañ a baéé gañthañ bénerien vein, hag al labourerien all a aozé tî ann Aotrou; hag ivé ar gôfed a reizé ann houarn hag ann arem évid harpa ar péz a oa daré da gouéza.

13. Hag ar ré a labouré her gréa gañt ijin; hag hî a stañkaz ar faoutou hag ann toullou a oa er môgeriou, hag é lékéjoñt tî ann Aotrou enn hé stâd geñta, hag é startchoñt anézhañ.

14. Ha p'hô dôé peûr-c'hréat al labour, é tigazchoñt dirâg ar roué ha dirâk Joiada ann arc'hañt a oa choumet; hag é oé gréat gañt-hô al listri a oa réd évid servich ann templ, hag évid ar sakrifisou-losk, hag ivé ar fiolennou, hag ann holl listri aour hag arc'hañt; hag é oé kenniget héb éhan sakrifisou-losk é tî ann Aotrou, keit ha ma vévaz Joiada.

15. Hôgen Joiada a gôsaaz; ha leûn a zeisiou é varvaz d'ann oad eûz a zék vloaz ha c'houec'h-ugeñt.

16. Bésiet é oé é kéar David gañd ar rouéed, ô véza m'en dôa gréat vâd da Israel ha d'hé dî.

17. Hôgen goudé ma oé maró Joiada, priñsed Juda a zeûaz hag a stouaz dirâg ar roué; hag héñ likaouet gañd hô doujañs, a zélaouaz hô goulennou.

18. Hag hî a zilézaz templ ann Aotrou, Doué hô zadou, hag a zervichaz ar c'hoajou-sakr hag ar skeûdennou; hag ar vuanégez a gouézaz war Juda ha war Jéruzalem enn abek d'ar péc'hed-zé.

19. Ha *Doué* a gasaz proféded d'ézhô évit ma tistrôjeñt oud ann Aotrou; ha pétrâ-bennâg ma testénieñt, na fellaz két d'ézhô hô sélaoui.

20. Spéred Doué a zeûaz éta é Zac'harias, mâb Joiada, ar hélek, hag héñ a zavaz dirâg ar bobl, hag a lavaraz d'ézhô: Ével-henn é lavar ann Aotrou Doué: Pérâg hoc'h eûs-hu torret gourc'hémennou ann Aotrou? Na dalvézô két kémeñt-sé d'é-hoc'h; ha pérâg hoc'h eûs-hu dilézet ann Aotrou, évit m'hô tilézô?

21. Ar ré-mañ en em zastumaz outhañ, hag a labézaz anézhañ gañt mein é leûr tî ann Aotrou, hervez gourc'hémenn ar roué.

22. Hag ar roué Joas n'en dôé két a goun eûz ann drugarez en dôa bét Joiada, tâd Zac'harias, enn hé génverhéñ; hôgen héñ a lazaz hé vâb-héñ; hag hé-mañ pa oé daré da vervel, a lavaraz: Ra wélô ann Aotrou, ha ra eñklaskô.

23. Hag a-benn eur bloaz, armé ar Siried a biñaz enn hé énep; doñd a réaz é Juda hag é Jéruzalem, hag é lazaz holl briñsed ar bobl; hag hî a gasaz ann holl breiz da roué Damas.

24. Hag évit-gwîr pétrâ-bennâg ma oa bihan ann niver eûz ar Siried a oa deûet, ann Aotrou a lékéaz étré hô daouarn eul lôd brâz a dûd, ô véza m'hô dôa ar ré-mañ dilézet ann Aotrou, Doué hô zadou; dismégañs a réjoñd ivé é-kéñver Joas.

25. Hag hî a iéaz-kuît, hag a lézaz anézhañ é doaniou brâz; hé zervicherien hô-unan a zavaz enn hé énep, évit veñji goad mâb Joiada, ar bélek-brâz; hag hî a skoaz gañt-hañ war hé wélé, kén na oé maró. Bésiet é oé é kéar David, hôgen na oé két lékéat é béz ar rouéed.

26. Hôgen ar ré a zavaz enn hé énep eo Zabad, mâb Semmaat, ann Ammonitez, ha Jozabad, mâb Sémarit, ar Voabitez.

27. Hôgen é-kéñver hé vipien, hag al lôd-brâz a arc'hañt a oa bét dastumet dindân-hañ, hag ann aoz eûz a dî Doué, a zô skrivet gañt aket é levr ar rouéed. Hag Amasias a rénaz enn hé léac'h.

—

XXV. PENNAD.

Amasias a zô lazet gañd hé dûd hé-unan.

1. Pemp ploaz war-n-ugeñt en dôa Amasias pa zeûaz da réni; hag héñ a rénaz naô bloaz war-n-ugeñt é Jéruzalem; hé vamm a oa hanvet Joadan, eûz a Jéruzalem.

2. Ober a réaz ar péz a oa mâd dirâg ann Aotrou; hôgen n'her gréaz két a galoun giòk.

3. Ha pa wélaz hé rouañtélez startéet, é tagaz ar zervicherien hô dôa lazet ar roué hé dâd.

4. Hôgen na lazaz két hô mipien, ével ma eo skrivet é levr lézen Moizez, é péhini é c'hourc'hémenn ann Aotrou, ô lavarout: Na vézô két lazet ann tadou évid ar vipien, nag ar vipien évid ann tadou; hôgen pép-hini a varvô évid hé béc'héd hé-unan.

5. Amasias a strollaz éta Juda, hag a rannaz anézhô dré diadou, dré villénerien ha dré gañténerien, é holl Juda ha Beñjamin; hag héñ hô nivéraz adaleg ugeñt vloaz hag ouc'hpenn, hag a gavaz tri c'hañt mil déniaouañk daré d'ar brézel, hag a zougé ar gwâf hag ar c'hlézé.

6. Kâs a réaz ivé gañt-hañ eûz a Israel kañt mil dén kalounek-brâz, évit kañt talañt arc'hañt.

7. Hôgen eunn dén Doué a zeûaz d'hé gavout, hag a lavaraz d'ézhañ: O roué, n'az aet két gan-éz armé Israel, râk n'éma két ann Aotrou gañd Israel, na gañt mipien Éfraim kennébeût.

8. Mar krédez pénaoz éma gounid ar brézel é ners ann armé, Doué az lakai da véza tréc'het gañd da énébourien ; râk Doué eo hô c'hen-nerz, pé hô laka da dec'hi.

9. Hag Amasias a lavaraz d'ann dén Doué : Pétrâ éta a zeûi ar c'hañt talañt em eûz rôet da vrézélidi Israel ? Hag ann dén Doué a lavaraz : Ann Aotrou en deûz péadrâ évit gellout rei d'id kalz muioc'h.

10. Ével-sé Amasias a rannaz ann armé a oa deûet d'hé gavout eûz a Éfraim, évit ma tistrôjé d'hé brô ; hôgen hî a zistrôaz d'hô brô, ha drouk-brâz enn-hô out Juda.

11. Amasias leûn a fisiañs, a gasaz hé bobl, hag a iéaz da draoñien ar C'hoalennennou, hag héñ a dréc'haz dék mil eûz a vipien Seir.

12. Mipien Juda a géméraz ivé dék mil dén, hag a gasaz anézhô war lein eur roc'h, hag hî hô zaolaz diwar gréac'h d'ann traoñ, hag ar ré-mañ a oé brévet holl.

13. Hôgen ann armé en dôa kasetkuît Amasias évit n'az ajé két gañthañ d'ar brézel, en em skiñaz dré geriou Juda, adalek Samari bété Bethoron ; ha goudé béza lazet tri mil dén, é skrapaz eur preiz brâz.

14. Hag Amasias goudé béza tréc'het ann Iduméed, ha béza kaset gañt-hañ douéed mipien Seir, hô lékéaz da zouéed d'ézhañ, a azeûlaz anézhô, hag a zevaz ézañs dira-z-hô.

15. Râk-sé ann Aotrou ô véza savet droug enn-hañ oud Amasias, a gasaz eur profed étrézég enn-hañ, évit lavaroud d'ézhañ : Pérâg hoc'h eûs-hu azeûlet douéed, péré n'hô deûz két tennet hô fobl eûz hô taouarn ?

16. Ha p'en dôé lavaret kéméñt-sé, Amasias a lavaraz d'ézhañ : Ha té eo kuzulier ar roué ? Tâv, gañd aoun n'az lazfenn. Hag ar profed ô voñtkuît : Mé a oar, émé-z-hañ, pénaoz é fell da Zoué rei ar marô d'id, ô véza ma éc'h eûz gréat ann drouk-zé, hag ouc'h-penn n'éc'h eûz két sélaouet va ali.

17. Amasias, roué Juda, ô véza éta kéméret eur gwall zézô, a gasaz étrézé Joas, mâb Joac'haz, mâb Jéhu, roué Israel, évit lavaroud d'ézhañ : Deûz, hag en em wélomp ann eil égilé.

18. Hôgen Joas a gasaz ar gannaded kuît, ô lavarout : Ann askol a zô el Liban a gasaz étrézé sedr al Liban, ô lavarout : Rô da verc'h da c'hrég d'am mâb ; ha chétu al loéned a oa é koat Liban a dréménaz, hag a flastraz ann askol.

19. Lavaret éc'h eûz : Tréc'het em eûz Édom, ha dré-zé eo c'houézet da galoun gañd ar stambouc'h ; azez enn da dî, pérâg é tennez-té ann drouk war-n-od, évid da lakaad da gouéza, té, ha Juda gan-éz ?

20. Amasias na fellaz két d'ézhañ hé zélaoui, ô véza ma oa falvézet gañd ann Aotrou hé lakaad étré daouarn ann énébourien, enn abek da zouéed Édom.

21. Joas, roué Israel, a biñaz éta ; hag hî en em wélaz ann eil égilé : Amasias roué Juda a oa é Betsamez-Juda.

22. Ha Juda a blégaz dirâg Israel, hag a déc'haz dindân hé delton.

23. Hôgen Joas, roué Israel, a géméraz é Betsamez Amasias, roué Juda, mâb Joas, mâb Joac'haz, hag a gasaz anézhañ da Jéruzalem ; hag héñ a ziskaraz hé mûr adalek pôrs Éfraim bété pors ar C'hoñ, pévar c'hañt ilinad.

24. Kâs a réaz ivé da Zamari ann holl aour hag ann arc'hañt, hag ann holl listri a gavaz é tî Doué, hag é tî *bugalé* Obédédom, hag é teñzoriou tî ar roué, hag ivé mipien ar ré a oa é gwéstl.

25. Amasias, mâb Joas, roué Juda, a vévaz pemzék vloaz goudé ma oé marô Joas, mâb Joac'haz, roué Israel.

26. Oberiou all Amasias, kenn ar ré geñta, kenn ar ré zivéza, a zô skrivet é levr rouéed Juda hag Israel.

27. Goudé ma oé-héñ pelléet diouc'h ann Aotrou, é oé aozet spiou out-hañ é Jéruzalem. Hag ô véza ma tec'haz da Lac'his, é oé kaset dî, hag é oé lazet énô.

28. Hag hî a zigasaz anézhañ war gézek, hag a vésiaz anézhañ gañd hé dadou é kéar David.

—

XXVI. PENNAD.

Ózias a zev ézañs dirâg ann Aotrou, hag héñ a zeû da véza lovr.

1. Hôgen holl bobl Juda a géméraz Ozias, pehini en dôa c'houézék vloaz, hag a lékéaz anézhañ da roué é léac'h Amasias, hé dâd.

2. Héñ eo a zavaz Ailat, hag a lékéaz anézhi diñdân galloud Juda, goudé ma oé kousket ar roué *Amasias* gañd hé dadou.

3. C'houézék vloaz en dôa Ozias pa zeûaz da réni, hag héñ a rénaz daou vloaz hag hañter-kañt é Jéruzalem. Hé vamm a oa hanvet Jéc'hélia, eûz a Jéruzalem.

4. Ober a réaz kéméñd a oa mâd dirâk ann Aotrou, é kéméñt m'en dôa gréat Amasias, hé dâd.

5. Hag héñ a glaskaz ann Aotrou é deisiou Zac'harias, pehini en dôa ar skiañt hag ar gwél eûz a Zoué ; hag ô véza ma klaské ann Aotrou, *ann Aotrou* her reizaz é pép trâ.

6. Nçûzé éz éaz, hag é stourmaz a-énep ar Filistined, hag é tiskaraz muriou Get, ha muriou Jabnias, ha muriou Azot ; hag héñ a zavaz keriou kré é Azot, hag é brô ar Filistined.

7. Ha Doué hé gen-nerzaz a-éneb ar Filistined, hag a-éneb ann Arabed, a choumé é Guzbaal, hag a-éneb ann Ammonited.

8. Ann Ammonited a zigasé traou kaer da Ozias ; hag hé hanô a oé brudet brâz béteg enn Éjipt, ô véza ma'z oa bet meûr a wéach tréac'h *d'hé énébourien.* (T).

9. Ózias a zavaz ivé touriou é Jéruzalem war borz ar C'hoñ, ka war borz ann Draoñien, ha ré all enn hévélep tû eûz ar vûr ; hag héñ hô c'hrévaaz.

10. Sével a réaz ivé touriou enn distrô, hag é kleûzaz kalz a buñsou glaô, ô véza m'en dôa kalz a loéned, kenn er gompézen, kenn enn distrô : béz' en dôa ivé gwiniennou ha gwinienner-ien war ar ménésiou, hag er C'harmel ; râg eunn dén é oa hag en em rôé kaer d'ar c'hounidégez.

11. Armé hé dûd-a-vrézel a oa dindân dourn Jéhiel, ar skrivañer, Maasias, ann doktor, ha dindân dourn Hananias, a oa unan eûz a zuged ar roué.

12. Hag holl niver priñsed kalounek ann tiadou a oa eûz a zaou vil c'houec'h kañt.

13. Hag ann holl armé a oa dindânhô, a oa eûz a dri c'hañt mil seiz mil ha pemp kañt, péré a oa daré d'ar brézel, hag en em ganné évid ar roué a-éneb hé énébourien.

14. Ózias a aozaz évit-hô, da lavaroud eo, évid ann holl armé, tirennou, ha gwafiou, ha tokou-houarn, hag hobrégonou, ha gwarégou, ha batalmou évit teûrel mein.

15. Hag héñ a réaz é Jéruzalem ijinou a bép doaré, a lékéaz enn touriou, hag é koniou ar muriou, évit tenna saésiou, ha mein brâz : hag hé hanô a iéaz pell, ô véza ma oa ken-nerzet ha krévéet gañd ann Aotrou.

16. Hôgen pa oé krévéet, hé galoun a zavaz évit hé goll ; râg héñ a zilézaz ann Aotrou, hé Zoué ; hag ô véza éat é templ ann Aotrou, é feilaz d'ézhañ devi ézañs war aoter al louzou-c'houés-vâd.

17. Hôgen Azarias, ar bélek-*bráz*, ô véza éat râk-tâl war hé lerc'h, ha gañt-hañ pévar-ugeñt bélek d'ann Aotrou, tûd kré-brâz,

18. Éc'h énepchoñt oud ar roué, hag é léverchoñt d'ézhañ : Né két d'id, Ozias, da zevi ézañs d'ann Aotrou, hôgen d'ar véleien, da lavaroud eo, da vipien Aaron, a zô bét gwéstlet d'ar garg-zé : kéa er-méaz eûz ar sañtuar ha na zispriz két *hon ali ;* râk kéméñt-sé na vézô két nivéret d'id évit gloar gañd ann Aotrou Doué.

19. Neûzé é savaz droug enn Ozias, péhini a zalc'hé enn hé zourn ann ézañsouer, évid devi ézañs, hag é c'hourdrouzaz ar véleien. Ha râk-tâl é savaz al lovreñtez war hé dâl dirâg ar véleien, é tî ann Aotrou, é-tâl aoter al louzou-c'houés-vâd.

20. Ha pa zellaz out-hañ Azarias ar bélek-*bráz,* hag ar véleien all, é wélchoñt al lovreñtez war hé dâl, hag é lékéjoñt anézhañ er-méaz râk-tâl. Hag héñ hé-unan spouñtet-brâz a hastaz

moñd er-méaz ô véza m'en dôa merzet pénaoz en dôa skôet ann Aotrou gañt-hañ kerkeñt.

21. Ar roué Ozias a oé éta lovr bété deiz hé varô ; hag héñ a choumaz enn eunn tî distrô, gôlôet gañd al lovrentez, enn abek da béhini é oa bét kaset-kuît eûz a dî ann Aotrou. Hôgen Joatam, hé vâb, a rénaz tî ar roué, hag a varné pobl ar vrô.

22. Oberiou all Ozias, kenn ar ré geñta, kenn ar ré zivéza, a zô bét skrivet gañd Isaias, ar profed, mâb Amos.

23. Hag Ozias a gouskaz gañd hé dadou ; hag héñ a oé bésiet é park bésiou ar rouéed, ô véza ma oa lovr; ha Joatam, hé vâb, a rénaz enn hé léac'h.

—

XXVII. PENNAD.

Joatam a zouj ann Aotrou.

1. Pemp ploaz war-n-ugeñt en dôa Joatam pa zeûaz da réni ; hag héñ a rénaz c'houézék vloaz é Jéruzalem ; hé vamm a oa hanvet Jérusa, merc'h Sadok.

2. Ober a réaz ar péz a oa reiz dirâg ann Aotrou, é kémeñd a réaz Ozias, hé dâd ; koulskoudé n'az éaz két é templ ann Aotrou ; hag ar bobl hen dilezé bépréd.

3. Héñ eo a zavaz ar pors brâz eûz a dî ann Aotrou, hag a zavaz kals tiez war vur Ofel.

4. Keriou a zavaz ivé é ménésiou Juda, ha kestel ha touriou er c'hoajou.

5. Brézélékaad a réaz out mipien Ammon, hag héñ a oé tréac'h d'ézhô ; hag hî a rôaz d'ézhañ enn amzer-zé kañt talañt arc'hañt, ha dék mil kor gwiniz, ha kémeñd all a heiz : kémeñtsé a rôaz d'ézhañ mipien Ammon enn eil vloaz hag enn trédé.

6. Ha Joatam en em grévaaz, ô véza m'en dôa reizet hé heñchou dirâg ann Aotrou, hé Zoué.

7. Oberiou all Joatam, hag hé holl stourmou, hag hé heñchou, a zô skrivet é levr rouéed Israel ha Juda.

8. Pemp ploaz war-n-ugeñt en dôa pa zeûaz da réni, hag héñ a rénaz c'houézék é Jéruzalem.

9. Ha Joatam a gouskaz gañd hé dadou, hag a oé bésiet é kéar David ; hag Ac'haz, hé vâb, a rénaz enn hé léac'h.

—

XXVIII. PENNAD.

Fallagriez Ac'haz.

1. Ugeñt vloaz en dôa Ac'haz pa zeûaz da réni ; hag héñ a rénaz c'houézék vloaz é Jéruzalem. Na réaz két ar péz a oa reiz dirâg ann Aotrou, ével David hé dâd.

2. Hôgen héñ a gerzaz é heñchou rouéed Israel ; hag ouc'h-penn é teûzaz skeûdennou da Vaalim.

3. Héñ eo a zevaz ézañs é traoñien Bénennom, hag a lékéaz hé vipien da dreûzi ann tân, hervez kîz ar brôadou en dôa kaset-da-gét ann Aotrou, pa zeûaz mipien Israel.

4. Sakrifisou a réa ivé, hag é tevé louzou-c'houés-vâd war al lec'hiou uc'hel, war ann torgennou, ha dindân ann holl wéz déliennek.

5. Hag ann Aotrou, hé Zoué, hel lékéaz étré daouarn roué Siria, péhini a dréc'haz anézhañ, hag a géméraz eur preiz brâz enn hé rouañtélez, a gasaz gañt-hañ da Zamas. Lékéat é oé ivé étré daouarn roué Israel, péhini a skôaz war-n-ézhañ gañd eur gouli brâz.

6. Râk Faséé, mâb Romélia, a lazaz enn eunn deiz c'houec'h ugeñt mil eûz a Juda, holl tûd-a-vrézel ; enn abek m'hô dôa dilézet ann Aotrou, Doué hô zadou.

7. Ænn hévéleb amzer Zec'hri, dén galloudek eûz a Éfraim, a lazaz Maasias, mâb ar roué, hag Ézrika dûg hé dî, hag Elkana ann eil goudé ar roué.

8. Ha bugalé Israel a géméraz war hô breûdeûr daou c'hañt mil, kenn gragez, kenn paotred, kenn plac'hed ; hag eur preiz brâz, a gaschoñt da Zamari.

9. Béz' éz oa neûzé énô eur profed d'ann Aotrou, hanvet Oded, péhini, ô véza éat é diarbenn ann armé a zeûé da Zamari, a lavaraz d'ézhô : Chétu ann Aotrou, Doué hô tadou, ô véza savet droug enn-hañ out Juda, en deûz hô lékéat étré hô taôuarn ; ha c'houi hoc'h eûz hô lazet gañt krisder, enn hévélep doaré ma eo piñet hô trougiez bétég ann éñv.

10. Ouc'h-penn é fell d'é-hoc'h lakaad da sklaved ha da sklavézed d'é-hoc'h mipien Juda ha Jéruzalem ; ar péz ha na dleit két da ôber, râg é kémeñt-sé hoc'h eûz péc'het a-éneb ann Aotrou, hô Toué.

11. Hôgen sélaouit va ali, ha kasitkuit ar ré eûz hô preûdeûr hoc'h eûz digaset da sklaved ; râk daré eo frouden ann Aotrou da gouéza war-n-hoc'h.

12. Ével-sé lôd eûz a briñsed mipien Éfraim, Azarias, mâb Johanan, Barac'hias, mâb Mosollamot, Ézéc'hias, mâb Sellum, hag Amasa, mâb Adali, en em lékéaz é raog ar ré a zeûé eûz ann emgann.

13. Hag a lavaraz d'ézhô : Na zigasit két ar sklaved-zé amañ, gañd aoun na béc'hchemp a-éneb ann Aotrou. Pérâg é fell d'é-hoc'h lakaat péc'héjou all war ar ré hon eûz gréat, ha leûnia hor gwallou kôz ? Râk brâz eo hor péc'hed, ha buanégez ann Aotrou a zô daré da gouéza war Israel.

14. Hag ar vrézélidi a gasaz-kuît ar preiz, ha kémeñd hô dôa kéméret, dirâg ar briñsed hag ann holl dûd.

15. Hag ann dûd a béré hon eûz komzet keñt, a choumaz enn hô zâ ; hag hî a géméraz ar sklaved, hag ar ré holl a oa enn-noaz, hag hô gwiskaz gañd ann diwisk : ha goudé m'hô dôa hô gwisket, hag hô arc'hennet, ha rôet da zibri ha da éva d'ézhô, hag hô éôliet évid hô diskuiza, ha rôet pép préder d'ézhô, é lékéjoñt war gézek kémeñd hini ha na hellé két kerzout, hag a oa dinerz hé gorf ; hag é kaschoñt anézhô da Jériko, kéar ar palmézed, étrézég hô breûdeûr ; hag hî a zistrôaz da Zamari.

16. Enn amzer-zé ar roué Ac'haz a gasaz *tûd* étrézé roué ann Assiried, évit goulenn ken-nerz.

17. Ann Iduméed a zeûaz hag a lazaz kalz a dûd eûz a Juda, hag a gasaz gañt-hô eur preiz brâz.

18. Ar Filistined en em skiñaz ivé dré geriou ar gompézen, ha diouc'h ar c'hrésteiz eûz a Juda ; hag hî a géméraz Betsamez, hag Aialon, ha Gadérot, ha Soc'ho, ha Tamnan, ha Gamzo, gañd hô bourc'hiou, hag é choumchoñt enn-hô.

19. Râg ann Aotrou en dôa izéléet Juda, enn abek da Ac'haz, roué Juda, ô véza m'en dôa hé lézet noaz ha digennerz, ha m'en dôa disprizet ann Aotrou.

20. Digas a réaz ivé out-hañ Telgat-Falnasar, roué ann Assiried, péhini a c'hloazaz anézhañ, hag a wastaz ar vrô héb harz é-béd.

21. Ac'haz éta a géméraz kémeñd a ioa é tî ann Aotrou, hag é tî ar roué, hag é tî ar briñsed, hag a réaz rôou da roué ann Assiried ; ha koulskoudé na réaz két hé c'hounid gañt kémeñtsé.

22. Hôgen ouc'h-penn ar roué Ac'haz, é amzer hé añken, a greskaz c'hoaz hé zispriz oud ann Aotrou ;

23. Râg anézhañ hé-unan é lazaz viktimou da zouéed Damas, a heskiné anézhañ, war hé vénô, hag é lavaraz : Douéed rouéed Siria eo a gen-nerz anézhô ; mé a habaskai anézhô gañt va hostivou, hag hî en em lakai a-unan gan-éñ ; hag hî enn-énep a oé da abek d'hé goll, ha da hini Israel holl.

24. Ac'haz éta ô véza kéméret holl listri tî Doué, hag ô véza hô zorret, a zerraz dôriou templ Doué, hag a zavaz aoteriou évit-hañ é holl gorniou Jéruzalem.

25. É holl geriou Juda é savaz ivé aoteriou évid devi ézañs ; hag ével-sé é tennaz war-n-ézhañ buanégez ann Aotrou, Doué hô zadou.

26. Hé ôberiou all, hag hé holl heñchou, kenn ar ré geñta, kenn ar ré zivéza, a zô skrivet é levr rouéed Juda, hag Israel.

27. Hag Ac'haz a gouskaz gañd hé dadou, hag a oé bésiet é kéar Jéruzalem ; hôgen na oé két lékéat é bésiou rouéed Israel. Hag Ézéc'hias, hé vâb, a rénaz enn hé léac'h.

XXIX. PENNAD.

Ézéc'hias a laka kéélidigez Doué er stad geñta.

1. Pemp ploaz war-n-ugeñt en dôa Ézéc'hias pa zeûaz da réni ; hag héñ a rénaz naô bloaz war-n-ugeñt é Jéruzalem ; hé vamm a oa hanvet Abia, merc'h Zac'harias.

2. Hag héñ a réaz ar péz a oa hétuz dirâg ann Aotrou, é kemeñt m'eu dôa gréat David hé dâd.

3. Er bloaz keñta hag er miz keñta eûz hé rén, é tigoraz persier ti ann Aotrou, hag é reizaz anézhô.

4. Lakaad a réaz ivé da zoñt ar véleien hag al Lévited, hag é strollaz anézhô war leûr-ger ar sâv-héol.

5. Hag é lavaraz d'ézhô : Sélaouit ac'hanoun, Lévited, hag en em zañtélit ; karzit ti ann Aotrou, Doué hô tadou, ha taolit ann holl draou louz er-méaz eûz ar sañtuar.

6. Hon tadou hô deûz péc'het, hag hô deûz gréat ann drouk dirâg ann Aotrou hon Doué, oc'h hé zilézel : distrôet hô deûz hô daoulagad diwar dabernakl ann Aotrou, hag hô deûz trôet hô c'hein d'ézhañ.

7. Serret hô deûz dôriou ar palier, ha mouget hô deûz ar chleûzeûriou ; n'hô deûz mui devet a ézañs, n'hô deûz mui kenniget a zakrifisou-losk é sañtuar Doué Israel.

8. Râk-sé frouden ann Aotrou a zô savet out Juda hag out Jéruzalem ; hag héñ en deûz hô rôet d'ar c'héflusk, ha d'ar marô, ha d'ar goab, ével ma her gwélit gañd hô taoulagad.

9. Ével-sé eo bét lazet hon tadou gañd ar c'hlézé ; hag hor mipien, hag hor merc'hed, hag hor gragez a zô bét kaset é sklavérez, enn abek d'ar drouk-zé.

10. Bréma éta, war va ménoz, é tléomp névézi kévrédigez gañd ann Aotrou, Doué Israel ; hag héñ a zistrôi frouden hé vuanégez diwar-n-omp.

11. Va mipien, na vézit két lézirek : hô tilennet en deûz ann Aotrou évit ma savot dira-z-hañ, ha ma servichot anézhañ, ha ma kéélot anézhañ, ha ma tevot ézañs dira-z-hañ.

12. Neûzé é savaz al Lévited, Mahat, mâb Amasai, ha Joel, mâb Azarias, eûz a vipien Kaat ; hag eûz a vipien Mérari, Kis, mâb Abdi, hag Azarias, mâb Jalaléel ; hag eûz a vipien Gersom, Joah, mâb Zemma, hag Éden, mâb Joah :

13. Hag eûz a vipien Élisafan, Samri, ha Jahiel ; hag eûz a vipien Asaf, Zac'harias, ha Matanias :

14. Hag eûz a vipien Héman, Jahiel, ha Séméi ; hag eûz a vipien Iditun, Séméias, hag Oziel.

15. Hag hi a strollaz hô breûdeûr, hag ô véza en em zañtélet, éz éjoñt ébarz ann templ, hervez urs ar roué, ha gourc'hémenn ann Aotrou, évit karza ti Doué.

16. Ar véleien a iéaz ivé ébarz templ ann Aotrou évid hé zañtéla ; hag hi a dennaz ar péz a oa dic'hlan enn diabarz, hag hé gasaz é palier ti ann Aotrou ; hag al Lévited hé géméraz hag hé zougaz er-méaz bété froud Sédron.

17. Hôgen er c'heñta deiz eûz ar c'heñta miz é téraouchoñt da garza ; hag enn eizved deiz eûz ann hévélep miz éz éjoñt é palier templ ann Aotrou, hag é karzchoñt ann templ a-héd eiz dervez ; hag er c'houézékved deiz eûz ann hévélep miz é peûr-c'hréjoñt ar péz hô dôa déraouet.

18. Neûzé éz éjoñt da gavout ar roué Ézéc'hias, hag é léverchoñt d'ézhañ : Sañtélet hon eûz holl dî ann Aotrou hag aoter ar sakrifisou-losk, hag hé listri, ha taol ar baraou kennig, gañd hé listri,

19. Hag holl arrébeûri ann templ on dôa saotret ar roué Ac'haz é-pâd hé rén, goudé m'en dôé dilézet Doué ; ha chétu int lékéat holl dirâg aoter ann Aotrou.

20. Hag ar roué Ézéc'hias ô sével diouc'h ar miñtin, a strollaz holl briñsed kéar, hag a biñaz da dî ann Aotrou.

21. Hag hi a gennigaz kévret seiz tarô, ha seiz tourz, ha seiz oan, ha seiz bouc'h, évid ar péc'hed, évid ar rouañtélez, évid ar sañtuar, hag évit Juda ; hag héñ a lavaraz d'ar véleien, mipien Aaron, kinniga anézhô war aoter ann Aotrou.

22. Ar véleien a lazaz éta ann tirvi, hag a géméraz ar goad, hag a skulaz anézhañ war ann aoter : laza a réjoñt ivé ann tourzed, hag é skulchoñt hô goad war aun aoter : laza a réjoñt ivé ann oen, hag é skulchoñt hô goad war ann aoter.

23. Hag hi a zigasaz ar bouc'hed a oa évid ar péc'hed, dirâg ar roué ha dirâg ann dûd holl, hag é lékéjoñt hô daouarn war-n-ézhô.

24. Hag ar véleien a lazaz anézhô, hag a skulaz hô goad dirâg ann aoter évid daspréna péc'héjou Israel holl : râg ar roué en dôa gourc'hémennet kenniga ar sakrifiz-losk évid Israel holl hag évid ar péc'hed.

25. Hag héñ a lékéaz Lévited é ti ann Aotrou gañt simbalou, ha lirennou, ha télennou, hervez reiz ar roué David, ha Gad, ar gwéler, ha Natan, ar profed : râg gourc'hémenn ann Aotrou é oa, dré c'hénou hé broféded.

26. Al Lévited a zavaz éta gañt binviou David, hag ar véleien gañt kornou-boud.

27. Hag Ézéc'hias a c'hourc'hémennaz ma vijé kenniget ar sakrifisoulosk war ann aoter : ha pa gennided ar sakrifisou-losk, en em lékéjoñt da gana meûleûdiou ann Aotrou, da zéni gañd ar c'hornou-boud, ha da c'hoari gañd ann holl binviou a oa bét aozet gañd David, roué Israel.

28. Eñdra ma édô ann holl bobl oc'h azeûli, ar ganerien, hag ar ré a zoné gañd ar c'hornou-boud, a réaz hô c'harg, kén na oé peûr-chréat ar sakrifiz-losk.

29. Ha pa oé peûr-c'hréat ar c'hennig, é stouaz ar roué, hag ar ré holl a oa gañt-hañ, hag éc'h azeûlchoñt.

30. Ézéc'hias hag ar briñsed a c'hourc'hémennaz d'al Lévited ma veûlcheñt ann Aotrou gañt geriou David, hag Asaf, ar gwéler ; hag hi a veûlaz anézhañ gañd eul lévénez vrâz ; hag ô pléga hô glin, éc'h azeûlchoñt.

31. Hag Ézéc'hias a lavaraz c'hoaz : Leûniet eo gan-é-hoc'h hô taouarn évid ann Aotrou ; tôstait, ha kennigit viktimou ha meûleûdiou é ti ann Aotrou. Ann holl dûd-zé éta a gennigaz hostivou, ha meûleûdiou, ha sakrifisou-losk, gañd eur spéred leûn a zoujañs Doué.

32. Hôgen chétu ann niver eûz ar sakrifisou-losk a oé kenniget gañd al lôd tûd-zé : dék tarô ha tri-ugeñt, kañt tourz, ha daou c'hañt oan.

33. Sañtéla a réjoñt ivé évid ann Aotrou c'houec'h kañt éjenn, ha tri mil dañvad.

34. Hôgen nébeûd a véleien a ioa, ha na oañt két awalc'h anézhô évid digroc'henna ar viktimou ; râk-sé ai Lévited, hô breûdeûr, hô c'hen-nerzaz, kén na oé peûr-c'hréat al labour ha na oé sakret béleien : râg ésoc'h eo sakra Lévited, égét sakra béleien.

35. Ével-sé é oé kenniget kalz sakrifisou-losk, lard hostivou a béoc'h, ha braoued-kennig ann hostivou ; ha kéélidigez ti ann Aotrou a oé peûr-c'hréat.

36. Hag Ézéc'hias en em laouénaaz, hag ivé ann holl bobl, ô véza ma oa peûr-c'hréat servich ti ann Aotrou : râg ann dézô da ôber kémeñt-sé a oé kéméret râk-tâl.

—

XXX. PENNAD.

Ézéc'hias a c'halv Israel holl ha Juda da Jéruzalem évit lida ar Pask.

1. Ézéc'hias a gasaz ivé étrézég Israel holl ha Juda, hag é skrivaz lizéri da Éfraim ha da Vanasé, évit ma teûjeñt da dî ann Aotrou é Jéruzalem, évid ôber ar Pask d'ann Aotrou, Doué Israel.

2. Hag ar roué enn hé guzul, hag ar briñsed, hag ann holl bobl a oa dastumet é Jéruzalem, a lavaraz pénaoz é vijé gréat ar Pask enn eil miz.

3. Râk n'hô dôa két gellet hé ôber enn hé amzer, ô véza né oa két sakret c'hoaz a-walc'h a véleien, ha né oa két strollet c'hoaz ar bobl é Jéruzalem.

4. Hag al lavar-zé a blijé d'ar roué, ha d'ann dûd holl.

5. Hag hi a c'hourc'hémennaz é vijé

kaset kannaded dré Israel holl, eûz a Versabéé bété Dan, évit ma teûjeñt, ha ma rajeñt ar Pask d'ann Aotrou, Doué Israel é Jéruzalem : râk kalz anézhô n'hô dôa két hé c'hréat ével ma eo skrivet el lézen.

6. Ar réderien a ieaz éta gañt lizéri ar roué hag ar briñsed, dré holl Israel ha Juda, bétég al léac'h ma oa bét lavaret d'ézhô moñt gañt ar roué, hag é embanchoñt : Bugalé Israel, distrôit étrézé ann Aotrou, Doué Abraham, hag Izaak, hag Israel ; hag héñ a zistrôi étrézé ar ré a zô tec'het diouc'h dourn roué ann Assiried.

7. Na vézit két ével hô tadou hag hô preûdeûr, péré hô deûz dilézet ann Aotrou, Doué hô zadou, péhini en deûz hô lékéat da vervel, ével ma her gwélit.

8. Na galédit két hô pennou, ével hô tadou : rôit hô tourn d'ann Aotrou, ha deûit d'hé zañtuar, en deûz sañtélet da vikenn : servichit ann Aotrou, Doué hô tadou, hag héñ a zistrôi frouden hé vuanégez diwar-n-hoc'h.

9. Râk mar tistrôit oud ann Aotrou, hô preûdeûr hag hô mipien a gavô trugarez é-kéñver hô mistri péré hô deûz hô c'haset é sklavérez, hag hi a zistrôi d'ar vrô-mañ ; râg ann Aotrou, hô Toué, a zô mâd ha trugarézuz, ha na zistrôi két hé zaoulagad diwar-n-hoc'h, mar tistrôit out-hañ.

10. Ar réderien a gerzé buan eûz ann eil géar d'ébén, dré vrô Éfraim ha Manasé, bété Zabulon ; hôgen hi a c'hoarzé hag a réa goab anézhô.

11. Hôgen tûd eûz a Aser, eûz a Vanasé, hag eûz a Zabulon a heûliaz ann ali. hag a zeûaz da Jéruzalem.

12. Hôgen dourn ann Aotrou en em astennaz war *vugalé* Juda, hag hi n'hô dôé német eur galoun, évit ôber lavar ann Aotrou, hervez gourc'hémenn ar roué hag ar briñsed.

13. Kalz a bobl en em strollaz é Jéruzalem, évit lida goél ar bara dic'hoell, enn eil viz ;

14. Hag hi a zavaz hag a ziskaraz ann aoteriou a oa é Jéruzalem, hag a freûzaz ar ré holl war béré é teved ézañs d'ann idolou, hag hô zôlaz é froud Sédron.

15. Laza a réjoñt éta ar pask er pévarzékved deiz eûz ann eil viz, ar véleien hag al Lévited ô véza neûzé en em zañtélet, a gennigaz sakrifisoulosk é tî ann Aotrou.

16. Hag hi a zavaz enn hô reiz, hervez gourc'hémenn ha lézen Moizez, ann dén Doué ; hag ar véleien a géméré eûz a zaouarn al Lévited ar goâd a dlié béza skulet ;

17. O véza ma oa c'hoaz kalz eûz ar bobl ha na oa két en em zañtélet : ha dré-zé al Lévited a lazaz ar Pask évid ar ré n'hô dôa két hastet en em zañtéla d'ann Aotrou.

18. Eul lôd brâz eûz a bobl Éfraim, ha Manasé, hag Isakar, ha Zabulon, péré na oañt két bét sañtélet, a zebraz ar Pask, ha nann ével ma oa skrivet. Hag Ézéc'hias a bédaz évit-hô, ô lavarout : Mâd eo ann Aotrou, hag héñ a rai trugarez

19. D'ar ré holl péré a glask a wir galoun ann Aotrou, Doué hô zadou : ha n'hô zamâllô két, évit-hô da véza sañtélet nébeûtoc'h.

20. Ann Aotrou a zélaouaz oud Ézéc'hias, hag en dôé trugarez oud ar bobl.

21. Ével-sé ar ré eûz a vugalé Israel péré en em gavaz é Jéruzalem, a réaz goél ar bara dic'hoell é-pâd seiz dervez gañd eul lévénez vrâz, ô veûli bemdez ann Aotrou ; hag al Lévited hag ar véleien gañd ar binviou a zéréé oud hô c'harg.

22. Hag Ézéc'hias a gomzaz oat kaloun ann holl Lévited péré a heûlié ervâd lid ann Aotrou ; hag hi a zebraz é-pâd ar seiz dervez eûz ar goél, hag a lazaz viktimou a béoc'h, hag a veûlaz ann Aotrou, Doué hô zadou.

23. Ann holl bobl a gavaz mâd lida c'hoaz seiz devez all ; hag hi hér gréaz gañd eul lévénez vrâz.

24. Râg Ézéc'hias, roué Juda, en dôa rôet d'ar bobl mil tarô, ha seiz mil dañvad ; hag ar briñsed hô dôa rôet d'ar bobl mil tarô, ha dék mil dañvad : eul lôd brâz éta a véleien en em zañtélaz.

25. Hag holl bobl Juda a oé leûn a lévénez, kenn ar véleien hag al Lévited, kenn al lôd brâz a dûd a oa deûet eûz

eûz a Israel ; hag ivé ann diavésidi eûz a vrô Israel, hag ar ré a choumé é Juda.

26. Hag eul lid brâz a oé gréat é Jéruzalem, ével na oa két bét gréat er géar-zé abaoé deisiou Salomon, mâb David, roué Israel.

27. Hôgen ar véleien hag al Lévited, a zavaz hag a vennigaz ar bobl ; hag hô mouéz a oé klevet ; hag hô fédén a ieaz bété sañtuar ann éñv.

—

XXXI. PENNAD.

Pobl Israel a ziskar ann Idolou. Reiz karg ar véleien hag al Lévited.

1. Goudé ma oé gréat ann holl lidou-zé, ann holl bobl a Israel péhini en em gavaz é keriou Juda, a zeûaz er-méaz, a vrévaz ann idolou, a ziskaraz ar c'hoajou-sakr, a freûzaz al lec'hiou-uc'hel, a lékéaz penn évit penn ann aoteriou, kenn é holl Juda ha Beñjamin, kenn é Éfraim ha Manasé, kén na oé gañt-hô kaset holl da gét. Hag holl vugalé Israel a zistrôaz pép-hini-d'hé dra ha d'hé géar.

2. Hôgen Ézéc'hias a zavaz bañdennou béleien ha Lévited hervez hô rannou, pép-hini enn hé garg, kenn ar véleien, kenn al Lévited, évid ar sakrifisou-losk, hag ar sakrifisou a béoc'h ; évit ma servicheñt ha ma veûlcheñt *Doué*, ha ma kancheñt out persier kamp ann Aotrou.

3. Hôgen lôd ar roué a oa kenniga diwar hé zañvez ar sakrifisou-losk diouc'h ar miñtin ha diouc'h ar pardaez, hag ivé d'ann deisiou sabbat, ha d'ann deisiou keñta eûz ar miz, ha d'ann holl lidou, ével ma eo skrivet é lézen Moizez.

4. Héñ a c'hourc'hémennaz ivé d'ar bobl a choumé é Jéruzalem, rei hô lôdou d'ar véleien ha d'al Lévited, évit ma helcheñt en em rei da lézen ann Aotrou.

5. Pa oé deûet kémeñt-sé da ziskouarn ar bobl, bugalé Israel a genñigaz d'ézhô kalz a brividou a éd, a win, hag a éôl, hag ivé a vél : rei a réjoñt ivé ann déog eûz a gémeñt a zoug ann douar.

6. Bugalé Israel ha Juda péré a choumé é keriou Juda, a gennigaz ann déog eûz ann éjenned hag eûz ann déñved, hag ann déog eûz ann traou sañtélet a oâ bét gwéstlet d'ann Aotrou, hô Doué ; hag ô tougenn kémeñt-sé, é réjoñt kalz berniou anézhô.

7. Enn trédé mîz é teraouchoñt sével ar berniou-zé, hag er seizved mîz é peûr-zavchoñt anézhô.

8. Ha pa oé éat ébarz Ézéc'hias hag ar briñsed, ha pa wélchoñt ar berniou, é vennigchoñt ann Aotrou ha pobl, Israel.

9. Hag Ézéc'hias a c'houlennaz oud ar véleien hag oud al Lévited, pérâg hô dôa savet ével-sé ar berniou-zé.

10. Azarias, ar bélek-brâz, eûz a wenn Sadok, a lavaraz d'ézhañ : Abaoé ma eo bét déraouet kenniga ar c'heñtafrouez é tî ann Aotrou, hon eûz debret anézhañ, hag hon eûz bét a walc'h ; hag eo choumet kalz, ô véza ma en deûz ann Aotrou benniget hé bobl : hag ann dilerc'h eo al lôd brâz-zé a wélez.

11. Hag Ézéc'hias a c'hourc'hémennaz ma vijé gréat soliérou é tî ann Aotrou. Ha pa oeñt gréat,

12. É kaschoñt enn-hô ann holl bréveûdiou, hag ann déogou a oa bét gwéstlet. Hôgen lékéat é oé da réner war-n-ézhô Konénias al Lévit, ha Séméi hé vreûr, hag hé eil ;

13. Ha war-lerc'h hé-mañ Jahiel, hag Azarias, ha Nahat, hag Asael, ha Jérimot, ha Jozabad, hag Éliel, ha Jesmac'hias, ha Mahat, ha Banaias, dindan béli Konénias ha Séméi hé vreûr, dré c'hourc'hémenn Ézéc'hias ar roué, hag Azarias, bélek-brâz ti Doué, eûz a béré é talc'hé pép-trâ.

14. Hôgen Koré, mâb Jemna, al Lévit, porsier dôr ar sâv-héol, a oa da benn war ar péz a genniged a-ioul d'ann Aotrou, ha war ar préveûdiou, ha war ann traou a wéstled d'ar sañtuar.

15. Ha dindan-hañ édô Éden, ha Beñjamin, ha Jésué, ha Séméias, hag Amarias, ha Séc'hénias, é keriou ar véleien, évit ma rôjeñt gañt reiz hô lôd

d'hô breûdeûr, keskouls d'ar ré vihan ha d'ar ré vràz :

16. Hép nivéri ar baotred adaleg ann oad a dri bloaz hag ouc'h-penn, ha kémeñd hini a iéa é templ ann Aotrou, hag a réa hô c'harg é pép dervez, hervez ar rann a oa gréat anézhô ;

17. Hag ivé ar véleien dionc'h hô ziadou, hag al Lévited adaleg ugeñt vloaz hag ouc'h-penn, hervez hô reisiou hag hô bañdennou ;

18. Kéméroud a réad ivé gañt féalded eûz ar péz a oa bét gwéstlet, évit rei da voéd d'ar bobl, kenn d'ar gragez, kenn d'hô mipien, paotred pé merc'hed.

19. Béz' éz oa ivé tûd eûz a vipien Aaron er mesiou, hag é faboursiou ann holl geriou, péré a rôé hô lôdou da holl baotred ar véleien hag al Lévited.

20. Ézéc'hias a réaz éta kémeñd ha ma hon eûz lavaret é Juda holl : hag héñ a réaz ar péz a oa mâd, ha reiz, ha gwîr diràg ann Aotrou, hé Zoué,

21. E kémeñd a zellé out servich tî ann Aotrou, hervez al lézen hag al lidou, ô klask Doué a greiz hé galoun : hé ôber a réaz, hag é teûaz a-benn a bép trâ.

—

XXXII. PENNAD.

Sennachérib a gerz a-énep Jéruzalem. Eunn éal a drec'h hé armé.

1. Goudé ma oé sévénet ann traouzé gañt féalded, Sennachérib, roué ann Assiried, a zeûaz é brô Juda, hag a c'hrounnaz ar c'heriou kré évid hô c'héméroud.

2. Pa wélaz Ézéc'hias pénaoz é tôsteé Sennachérib, hag é trôé frouden ar brézel out Jéruzalem,

3. En em guzuliaz gañd ar briñsed, hag ann dûd-a-vrézel, évit gouzout ha mâd oa stañka mammennou ar feuñteûniou a oa er-méaz eûz a géar : hag ar guzul-zé ô véza bét kavet mâd gañd ann holl,

4. Ézéc'hias a strollaz kalz a dûd, péré a stañkaz ann holl feuñteûniou, hag ar ster a rédé dré greiz ar vrô, ô lavarout : Évit, mar teû rouéed ann Assiried, na gaviñt két kalz a zour.

5. Héñ a zavaz ivé gañt kalz a bréder ar vûr holl a oa freûzet. Sével a réaz ivé touriou war-n-ézhi, hag eur vûr all enn diavéaz. Aoza a réaz c'hoaz Mello é kéar David ; hag ôber a réaz armou a bép doaré ha tirennou.

6. Lakaad a réaz priñsed war ann dûd-a-vrézel, hag ô véza hô strollet holl war *wiler* pors kéar, é komzaz oud hô c'haloun, ô lavarout :

7. Bézit tûd kalounek ha postek ; n'hô pézet kéd a aoun ha na spouñtit két râk roué ann Assiried, hag ar ré holl a zô gañt-hañ : râk muioc'h a zô c'hoaz gan-é-omp égét gañt-hañ.

8. Râg eur vréac'h kik n'eûz kén gañt-hañ ; ha gan-é-omp éma ann Aotrou, hon Doué, péhini a gen-nerz ac'hanomp, hag a stourm évid-omp : hag ar bobl a oé kalounékéet gañd ar geriou-zé eûz a Ézéc'hias, roué Juda.

9. Goudé-zé Sennachérib, roué ann Assiried, (péhini a stourmé out Lac'his gañd hé holl armé) a gasaz lôd eûz hé zervicherien da Jéruzalem étrézég Ézéc'hias, roué Juda, ha étrézég ann holl bobl a oa é kéar, ô lavarout :

10. Ével-henn é lavar Sennachérib, roué ann Assiried : É piou é hellit-hu fisiout évit choum enn éhan, ha c'houi grounnet é Jéruzalem ?

11. Ha n'en deûz két Ézéc'hias hô touellet, évid hô lakaad da vervel gañd ann naoun ha gañd ar séc'hed, pa en deûz lavaret d'é-hoc'h ével gwîr pénaoz é teûjé ann Aotrou, hô Toué, d'hô tenna eûz a zaouarn roué ann Assiried ?

12. Ha né két ann Ézéc'hias-zé péhini en deûz diskaret hé lec'hiouc'hel hag hé aoteriou, ha péhini en deûz gourc'hémennet da Juda ha da Jéruzalem, ô lavarout : Na azeûlot néméd oud eunn aoter, ha na zevot ézañs néméd dira-z-hañ.

13. Ha na ouzoc'h-hu két pétrâ em eûz gréat, mé ha va zadou, da holl boblou ann douar ? Douéed ar brôadou hag ann douar holl, hag hî a zô bét kré a-walc'h évid hô zenna eûz va daouarn ?

14. Péhini eûz a holl zouéed ar brôadou, péré a zô bét gwastet gañt va zadou, en deûs-héñ geliet tenna hé bobl eûz va daouarn, évit ma helfé ivé hô Toué hô tenna eûz va daouarn ?

15. Na douellet két éta Ézéc'hias ac'hanoc'h, ha na réat két goab ac'hanoc'h, ha na grédit két d'ézhañ. Râk ma na en deûz gellet hini eûz a zouéed ar brôadou hag ar rouañtélésiou tenna hé bobl eûz va daouarn, hag eûz a zaouarn va zadou, dré zé na hellô két hô Toué hô tenna eûz va daouarn.

16. Servicherien Sennachérib a lavaraz c'hoaz kalz traou a-énéb ann Aotrou Doué, hag a-éneb Ézéc'hias hé zervicher.

17. Skriva a réaz ivé lizéri leûn a zrouk-prézégou a-éneb ann Aotrou, Doué Israel, hag héñ a gomzaz enn hé énep : Ével n'hô deûz két gellet douéed ar brôadou all tenna hô fobl eûz va dourn, ével-sé Doué Ézéc'hias na hellô két tenna hé bobl eûz va dourn.

18. Ouc'h-penn, ô sével kalz hé vouéz, é komzaz é iéz ar Iuzevien oud ar bobl a oa war vuriou Jéruzalem, évid hô spouñta ha kémérout kéar.

19. Hag héñ a gomzaz a-énep Doué Jéruzalem, ével *m'en dôa gréat* a-énep douéed poblou ann douar, labour daouarn ann dûd.

20. Hôgen ar roué Ézéc'hias, hag ar profed Isaias, mâb Amos, a bédaz a-énep ar gwall-brézégou-zé, hag a c'harmaz bétég ann éñv.

21. Hag ann Aotrou a gasaz eunn éal, péhini a lazaz kémeñt dén kré ha kalonnek a oa é armé roué ann Assiried, hag ivé ar priñs anézhô ; hag héñ a zistrôaz d'hé vrô leûn a véz. Ha pa oé éat ébarz tî hé Zoué, ar vipien a oa deûet er-méaz eûz hé zargreiz, a lazaz anézhañ gañd ar c'hlézé.

22. Ével-sé ann Aotrou a dennaz Ézéc'hias hag ar ré a choumé é Jéruzalem eûz a zaouarn Sennachérib, roué ann Assiried, hag eûz a zaouarn ar *ré all* holl, hag é rôaz ar péoc'h d'ézhô trô-war-drô.

23. Kalz zô-kén a zigasé hostivou da Jéruzalem évid ôber sakrifisou d'ann Aotrou, ha rôou da Ézéc'hias, roué Juda, péhini a oé meûlet-brâz goudé-zé é-touez ann holl vrôadou.

24. Enn deisiou-zé é klañvaz Ézéc'hias bétég ar marô ; hag héñ a bédaz ann Aotrou, péhini a glevaz anézhañ, hag a rôaz eunn arouéz d'ézhañ.

25. Hôgen na zistolaz két *da Zoué* ar madou en dôa bét *digañt-hañ*, râg hé galoun a stambouc'haz ; ha buanégez *ann Aotrou* a zavaz enn hé énep, hag out Juda ha Jéruzalem.

26. Hôgen goudé-zé en em izéléaz, héñ hag holl dûd Jéruzalem, ô véza ma oa bét stambouc'het hé galoun ; ha râk-sé na zeûaz két war-n-ézhô buanégez ann Aotrou é deisiou Ézéc'hias.

27. Hôgen Ézéc'hias a oé pinvidik ha brudet-brâz : dastumi a réaz kalz teñzoriou arc'hañt, hag aour, ha mein talvouduz, ha louzou-c'houés-vâd, hag armou a bép doaré, ha listri kaermeûrbed.

28. *Béz' en dôa ivé* sôliérou éd, ha gwin, hag éôl, ha marchosiou évid ar c'hézek, ha kréier évid ar zaout.

29. Hag héñ a zavaz keriou évithañ ; râk déñved ha saout en dôa enn eunn niver brâz-meûrbéd, ô véza m'en dôa ann Aotrou rôet kalz a vadou d'ézhañ.

30. Ann Ézéc'hias-zé eo a stañkaz ar feuñteun uc'hel eûz a zouréier Gihon, hag a lékéaz anézhô da rédek dindan ann douar étrézég ar c'hûshéol eûz a géar David ; doñd a réaz a-benn eûz a gémeñt a fellaz d'ézhañ da ôber.

31. Koulskoudé enn amzer ma oé kaset priñsed Babilon da gannaded (r) étrézég enn-hañ, évit ôber goulennou digañt-hañ diwar-benn ar burzud a oa bét c'hoarvézet er vrô, Doué hen dilézaz évid hé arnodi, ha rei da anaout kémeñd a ioa enn hé galoun.

32. Oberiou all Ézéc'hias, hag hé vad-obériou a zô skrivet é gwélédigez Isaias profed, mâb Amos, hag é levr roueed Juda hag Israel.

33. Hag Ézéc'hias a gouskaz gañd hé dadou ; hag é oé bésiet enn uc'héla eûz a vésiou mipien David. Ha Juda holl, hag holl dûd Jérusalem a réaz kañv d'ézhañ ; ha Manasez, hé vâb, a rénaz enn hé léac'h.

XXXIII. PENNAD.

Sklavérez ha pinijen Manasez.

1. Daouzék vloaz en dôa Manasez pa zeûaz da réni, ha pemp ploaz hag hañter-kañt é rénaz é Jéruzalem.

2. Hôgen héñ a réaz ann drouk dirâg ann Aotrou, hervez fallagriézou ar brôadou en dôa dispennet ann Aotrou dirâk bugalé Israël.

3. Râg héñ a zavaz adarré al lec'hiou-uc'hel a oa bét diskaret gañd hé dâd Ézéc'hias. Sével a réaz aoteriou da Vaalim, ôber a réaz koajou-sakr, hag éc'h azeûlaz holl armé ann éñvou, oc'h hé c'hééla.

4. Sével a réaz ivé aoteriou é tî ann Aotrou, eûz a béhini en dôa lavaret ann Aotrou : E Jéruzalem é vézô va hanô da-vikenn.

5. Hôgen hô zével a réaz da holl armé ann éñvou, enn daou borched eûz a dî ann Aotrou.

6. Lakaad a réaz ivé hé vipien da dreûzi ann tân é traoñien Bénennom; ann huvréou a arvesté, ann arouésiou a heûlié, d'ar strôbinel en em rôé; hag héñ en dôa gañt-hañ strôbinellerien ha kelc'hierien : hag héñ a réaz kalz a zrouk dirâg ann Aotrou, a lékéaz anézhañ da voñt drouk enn-hañ.

7. Lakaad a réaz ivé eur skeûden kizellet ha teûzet é tî Doué, diwarbenn péhini en dôa Doué komzet oud David hag out Salomon hé vâb, ô lavarout : Enn tî-mañ hag é Jérùzalem, em eûz dilennet é-touez holl vreûriézou Israel, é likiinn va hanô da-vikenn.

8. Ha na likiinn mui trôad Israel da voñd er-méaz eûz ann douar em eûz rôet d'hô zadou; gañt ma viriñt hép-kén ar péz em eûz gourc'hémennet d'ézhô, ann holl lézen, al lidou hag ar c'hélennou em eûz rôet d'ézhô dré c'hénou Moizez.

9. Ével-sé Manasez a douellaz Juda hag ann dûd a choumé é Jéruzalem, hag hô lékéaz da ôber drouk gwasoc'h éged ann holl vrôadou en dôa dispennet ann Aotrou dirâk bugalé Israel.

10. Hag ann Aotrou a gomzaz outhañ hag oud hé bobl; ha na fellaz két d'ézhô hé zélaoui.

11. Râk-sé Doué a zigasaz war-n-ézhô priñsed armé roué ann Assiried : hag hî a géméraz Manasez; hag ô véza lékéat eur chaden war hé zaouarn ha var hé dreid, é kaschoñt anézhañ da Vabilon.

12. Hôgen Manasez enn hé añken a bédaz ann Aotrou, hé Zoué, hag a réaz eur binijen vràz dirâg ann Aotrou, hé Zoué.

13. Hag héñ a bédaz ann Aotrou hag her pédaz stard; hag ann Aotrou a glevaz oud hé béden, hag a zigasaz anézhañ da Jéruzalem enn hé rouantélez; ha Manasez a anavézaz pénaoz ann Aotrou a ioa *ar gwir* Doué.

14. Goudé-zé é savaz ar vûr a zô enn diavéaz eûz a géar David, war-zû ar c'hûs-héol eûz a C'hihon, enn draoñien, adalek porz ar pésked bétég Ofel, oc'h ôber ann drô; hag héñ hé zavaz uc'hel-brâz : lakaad a réaz ivé priñsed ann armé enn holl geriou kré eûz a Juda.

15. Hag héñ a lékéaz er-méaz eûz a dî ann Aotrou ann douéed a-ziavéaz hag ar skeûden, hag ivé ann aoteriou en dôa savet é ménez tî ann Aotrou hag é Jéruzalem, hag hô zaolaz holl er-méaz eûz a géar.

16. Sével a réaz a-névez aoter ann Aotrou, hag é lazaz war-n-ézhi viktimou, hag hostivou a béoc'h hag a veûleûdi. Hag héñ a c'hourc'hémennaz da Juda servicha ann Aotrou, Doué Israel.

17. Hôgen ar bobl a réa c'hoaz sakrifisou war al lec'hiou-uc'hel d'ann Aotrou, hé Zoué.

18. Oberiou all Manasez, hag hé béden d'hé Zoué, hag ivé geriou ar wélerien, péré a gemzé out-hañ é hanô ann Aotrou, Doué Israel, en em gav é-touez lavariou rouéed Israel.

19. Hé béden ivé ha sélaouidigez *Doué*, hag hé holl béc'héjou hag hé zispriz, hag al lec'hiou é péré é savaz lec'hiou-uc'hel hag é plañtaz koajou-sakr, hag é réaz skeûdennou, abarz ma réaz pinijen, a zô skrivet é lavariou Hozaï.

20. Hôgen Manasez a gouskaz gañd hé dadou, hag a oé bésiet enn hé dî hé-unan; hag Amon, hé vâb, a rénaz enn hé léac'h.

21. Daou vloaz war-n-ugeñt en dôa Amon pa zeûaz da réni, hag héñ a rénaz daou vloaz é Jéruzalem.

22. Hag héñ a réaz ann drouk dirâg ann Aotrou, ével m'en dôa gréat Manasez hé dâd; sakrifisou a réaz d'ann holl idolou a oa bét gréat gañt Manasez, hag é servichaz anézhô.

23. Ha na zoujaz két ann Aotrou, ével m'en dôa doujet Manasez, hé dâd; ha torféjou kalz brasoc'h a réaz.

24. Hé zervicherien a zavaz enn hé énep hag a lazaz anézhañ enn tî ma choumé enn-hañ ébars. (T).

25. Hôgen ar ré all eûz ar bobl, goudé béza lazet ar ré hô dôa dispapac'het oud Amon, a lékéaz Josias da roué enn hé léac'h.

XXXIV. PENNAD.

Névézi a ra Josias kévrédigez ar bobl gañd ann Aotrou.

1. Eiz vloaz en dôa Josias pa zeûaz da réni, hag héñ a rénaz eur bloaz ha trégoñt é Jéruzalem.

2. Ober a réaz ar péz a oa reiz dirâg ann Aotrou, hag é kerzaz é heñchou David hé dâd; ha na zistroaz nag a zéou nag a gleiz.

3. Enn eizved bloaz eûz hé rén, pa n'édô c'hoaz néméd eur bugel, é téraouaz klaskout Doué David, hé dâd; hag enn daouzékved bloaz goudé ma oa deûet da réni, é c'hlanaz Juda ha Jéruzalem eûz al lec'hiou-uc'hel hag eûz ar c'hoajou-sakr, hag eûz ann idolou, hag eûz ar skeûdennou kizellet.

4. Diskaret é oé dira-z-hañ aoteriou Baalim, hag ann idolou a oa bét lékéat war-n-ézhô a oé torret ivé; ar c'hoajou-sakr a oé taolet d'ann douar, ha brévet ar skeûdennou; hag ann tammou anézhô a oé taolet war vésiou ar ré péré a oa boazet da ôber sakrifisou d'ézhô.

5. Ouc'h-penn é tévaz eskern ar véléien war aoteriou ann idolou, hag é c'hlanaz Juda ha Jéruzalem.

6. Hô diskara a réaz holl é keriou Manasez, hag Éfraim, ha Siméon, bété Néftali.

7. Ha goudé m'en dôé diskaret ann aoteriou hag ar c'hoajou-sakr, ha brévet ann idolou, ha dispennet ann holl demplou é holl vrô Israël, é tistrôaz da Jéruzalem.

8. Enn triouec'hved bloaz eûz hé rén, goudé m'en dôé glanet ar vrô ha templ ann Aotrou, é kasaz Safan, mâb Ésélia, ha Maasias, priñs kéar, ha Joha, mâb Joac'haz, hé skrivañer, évit reiza tî ann Aotrou, hé Zoué.

9. Ar ré-mañ a iéaz da gavout Helsias, ar Bélek-braz : hag hî a géméraz digañt-hañ ann arc'hañt a oa bét digaset da dî ann Aotrou, hag hô dôa dastumet al Lévited hag ar borsierien, digañt Manasez hag Éfraim, hag ar ré a choumé eûz a douez bugalé Israël, ha digañd holl Juda ha Beñjamin, hag ar ré a choumé é Jéruzalem.

10. Hag hî hé lékéaz étré daouarn ar ré a oa é penn al labourerien tî ann Aotrou, évit ma aozcheñt ha ma reizcheñt ann templ.

11. Hag ar ré-mañ hé rôaz d'al labourerien, ha d'ar vénerien vein, évit préna mein eûz ar meñgleûsiou ha koat évit framm ann tî, hag évit sôliéra ann tiez a oa bét freûzet gañt rouéed Juda.

12. Hag ann dûd-mañ a réa péptrâ gañt féalded. Hôgen ar ré a oa é penn al labourerien, hag a hasté al labour, é oa Jahat hag Abdias eûz a vipien Mérari, Zac'harias ha Mosollam eûz a vipien Kaat : ha Lévited é oañt holl hag a wié kana.

13. Hôgen ar ré a zougé bec'hiou hô dôa da benn skribed, ha barnerien, ha porsierien eûz a douez al Lévited.

14. Ha pa denned er-méaz ann arc'hañt a oa bét digaset da dî ann Aotrou, Helsias, ar bélek-*brâz*, a gavaz eul levr eûz a lézen ann Aotrou *rôet* gañd dourn Moizez.

15. Hag Helsias a lavaraz da Zafan, ar skrivañer : kavet em eûz levr al

lézen é tî ann Aotrou : hag héñ hé rôaz d'ézhañ.

16. Ha Safan a gasaz al levr d'ar roué, hag a gomzaz out-hañ, ô lavarout : Kémeñt éc'h eûz rôet da ôber d'as servicherien a réeur bréma.

17. Teûzet eo bét ann arc'hañt a zô bét kavet é tî ann Aotrou ; ha rôet eo bét d'ar ré a zô é penn al labourerien ha d'ar vichérourien é pép doaré.

18. Ouch-penn, Helsias, ar bélek-*bráz*, en deûz rôet d'in al levr-mañ. Hag héñ hé lennaz dirâg ar roué.

19. Pa glevaz ar roué geriou al lézen, é rogaz hé ziład.

20. Hag héñ a c'hourc'hémennaz da Helsias, ha da Ahikam, mâb Safan, ha da Abdon, mâb Micha, ha da Zafan ar skrivañer, ha da Asaas, servicher ar roué, ô lavarout :

21. It ha pédit ann Aotrou évid-oun hag évid ar ré a choum eûz a douez bugalé Israel ha Juda (T) diwar-benn holl c'heriou al levr-zé a zô bét kavet : râk brâz eo frouden ann Aotrou enn hon énep, ô véza n'hô deûz két hon tadou sélaouet geriou ann Aotrou, ha n'hô deûz két gréat kémeñd a zô skrivet el levr-zé.

22. Helsias éta, hag ar ré a oa bét kaset gañd ar roué, a iéaz da gavout Olda ar brofédez, grég Sellum, mâb Tékuat, mâb Hasra, mirer ann diład. Hou-mañ a choumé é Jéruzalem, enn eil glôz eûz a géar : hag hi a zanévellaz d'ézhi ar péz hon eûz lavaret keñtoc'h.

23. Hag hi a lavaraz d'ézhô : Évelhenn é lavar ann Aotrou, Doué Israel : Livirit d'ann dén en deûz hô kaset étrézég enn-oun :

24. Ével-henn é lavar ann Aotrou : Chétu é tigasinn war al léac'h-mañ ha war ar ré a choum enn-hañ, ann drougou hag ann holl vallosiou a zô skrivet el levr-zé, a zô bét lennet dirâk roué Juda,

25. O véza ma hô deûz va dilézet, ha ma hô deûz gréat sakrifisou da zouéed a-ziavéaz, évit va heskina gañd holl ôberiou hô daouarn ; râk-sé é kouézô va frouden war al léac'h-mañ, ha na habaskai két.

26. Hôgen da roué Juda, péhini en deûz hô kaset évit pédi ann Aotrou, é léverrot ann dra-mañ : Ével-henn é lavar ann Aotrou, Doué Israel : O véza ma éc'h eûz sélaouet geriou al levr-zé;

27. Ma eo bét ténéréet da galoun, ma oud en em vuéléet dirâk Doué enn abek d'ar péz a zô bét lavaret a-éneb al léac'h-mañ, ha d'ar ré a choum é Jéruzalem ; ma éc'h eûz doujet va dremm, ma éc'h eûz roget da ziład, ha ma éc'h eûz skułet daérou dira-z-oun ; mé ivé em eûz sélaouet ouz-id, émé ann Aotrou.

28. Râk-sé az likinn da veñt gañd da dadou, hag é tiskenni é péoc'h enn da véz ; ha na wélô két da zaoulagad ann holl zroug a gasinn war al léac'h-zé, ha war ar ré a choum enn-hañ. Hag ar ré-mañ a zanévellaz d'ar roué kémeñd é dôa lavaret hi.

29. Hag ar roué ô véza strollet holl hénaoured Juda ha Jéruzalem,

30. A biñaz da di ann Aotrou, ha gañt-hañ holl dûd Juda, hag ar ré a choumé é Jéruzalem, hag ar véleien, hag al Lévited, hag ann holl bobl, eûz ar bihana bétég ar brasa. Hag ar ré-mañ oc'h hé zélaoui é tî ann Aotrou, é lennaz ar roué d'ézhô holl c'heriou al levr :

31. Hag ô véza en em lékéat enn hé zâ enn hé gador-varn, é réaz kévrédigez gañd ann Aotrou, évit kerzout war hé lerc'h, ha mirout hé gélennou, hag hé desténiou, hag hé lidou, a greiz hé galoun hag hé éné, hag évit ôber kémeñd a oa skrivet el levr-zé en dôa lennet.

32. Lakaad a réaz ivé da doui kémeñt-sé ar ré holl a oé kavet é Jéruzalem hag é Beñjamin ; ar ré a choumé é Jéruzalem a aotréaz ivé kévrédigez ann Aotrou, Doué hô zadou.

33. Ével-sé Josias a gasaz-kuît ann holl fallagriézou eûz a zouarou bugalé Israel : hag héñ a lékéaz ar ré holl a choumé enn Israel, da zervicha ann Aotrou, hô Doué. Ha keit ha ma vévaz-héñ, na zilezchoñt két ann Aotrou, Doué hô zadou.

XXXV. PENNAD.

Josias a laka lida ar Pask.

1. Hôgen Josias a réaz Pask ann Aotrou é Jéruzalem : hag héñ a oé lazet er pevarzékved eûz ar miz keñta.

2. Hag héñ a lékéaz ar véleien enn hô c'hargou, hag hô aliaz da zervicha é tî ann Aotrou.

3. Komza a réaz ivé oud al Lévited, gañt gwiziégez péré é oa en em zañtélet Israel holl d'ann Aotrou : Likiid ann arc'h é sañtuar ann templ en deûz savet Salomon, mâb David, roué Israel ; râk n'hé dougot mui : hôgen brémañ servichit ann Aotrou hô Toué, hag hé bobl a Israel.

4. En em reizit éta hervez hô tiadou hag hô kéreñtiézou diouc'h rann pép-hini, ével m'en deûz gourc'hémennet David, roué Israel, ha ma en deûz skrivet Salomon, hé vâb.

5. Ha servichit er sañtuar, hervez ann tiadou ha bañdennou al Lévited.

6. Ha goudé ma viot bét sañtélet, lazit ar Pask : ha reizit hô preûdeûr, évit ma helliñt ôber ar péz en deûz gourc'hémennet ann Aotrou dré c'hénou Moizez.

7. Josias a rôaz d'ann holl bobl en em gavaz énô é lid Pask, ein ha menned-gevr eûz ann dropellou, hag eûz ar chatal all, trégoñt mil, ha tri mil éjenn ; hag hi holl eûz a zanvez ar roué.

8. Hé ofizérien a gennigaz ivé ar péz hô dôa gwéstlet anézhô hô-unan, kenn d'ar bobl, kenn d'ar véleien ha d'al Lévited. Ouc'h-penn-zé Helsias, ha Zac'harias, ha Jahiel, priñsed ti ann Aotrou, a rôaz d'ar véleien évid ôber ar Pask daou vil c'houec'h kañt eûz a chatal kemmesket, ha tri c'hañt éjenn.

9. Hôgen Konénias, ha Séméias, ha Natanael hé vreûdeûr, hag ivé Hasabias, ha Jéhiel, ha Jozabad, priñsed al Lévited, a rôaz d'al Lévited all, évit lida ar Pask, pemp mil eûz a chatal *kemmesket*, ha pemp kañt éjenn.

10. Goudé ma oé aozet pép trâ évit kémeñt-sé, ar véleien a zavaz enn hô c'harg, hag al Lévited ivé enn hô bañdennou, hervez gourc'hémenn ar roué.

11. Lazet é oé éta ar Pask ; hag ar véleien hô-unan a skułaz ar goad anézhô, hag al Lévited hô dic'hroc'hennaz.

12. Hag hi hô rannaz, évid hô lôdenna diouc'h ann tiez hag ann tiadou, hag hô c'henniga d'ann Aotrou, ével ma eo skrivet é levr Moizez : eunn hévélep trâ é réjoñt é-kéñver ann éjenned.

13. Hag hi a rôstaz ar Pask war ann tân, ével ma eo skrivet el lézen : hôgen ann hostivou a béoc'h a boazchoñt é kaoteriou, é pilligou hag é pôdou.

14. Hôgen goudé-zé éc'h aozchoñt évit-hô hag évid ar véleien ; râg ar véleien a choumaz bétég ann nôz ô kenniga ar sakrifisou-łosk hag al lard anézhô : râk-sé al Lévited na aozchoñt évit-hô hag évid ar véleien némét ar ré zivéza.

15. Hôgen ar ganerien, mipien Asaf, a oa ivé énô enn hô sâ hag enn hô reiz hervez gourc'hémenn David, hag Asaf, hag Héman, hag Iditun, proféded ar roué ; ar borsierien ivé a évéséé oud ann holl borsiou, hép pellaat é nep préd eûz hô c'harg : râk-sé al Lévited hô breûdeûr a aozaz boéd évit-hô.

16. Holl géélidigez ann Aotrou a oé éta sévénet enn deiz-zé évid ôber ar Pask, hag évit kenniga sakrifisou-łosk war aoter ann Aotrou, hervez gourc'hémenn ar roué Josias.

17. Ha bugalé Israel, péré en em gavaz énô, a réaz ar Pask enn amzerzé, hag a lidaz goél ar bara-dic'hoell é-pâd seiz dervez.

18. Na oé két a Bask héñvel oud hé-mañ enn Israel, abaoé amzer Samuel ar profed : ha na oé hini eûz a rouéed Israel a gémeñd a réaz ar Pask, ével ma réaz Josias ; hag ar véleien, hag al Lévited, hag holl Juda, hag ar ré holl eûz a Israel en em gavaz énô, hag ar ré a choumé é Jéruzalem.

19. Ar Pask-zé a oé lidet enn triouc'hved bloaz eûz a rén Josias.

20. Goudé m'en dôé Josias aozet

ann templ, Néc'haô, roué ann Éjipt, a biñaz évit stourmi out Karkamis, néz-ann Eûfratez ; ha Josias a gerzaz évid hé ziarbenna.

21. Hôgen Néc'haô a gasaz kannaded d'ézhañ, péré a lavaraz d'ézhañ : Pétrâ a zô étré té ha mé, roué Juda ! Na zeûann két enn da énep hiriô, hôgen a-énep eunn tî all é vrézélékaann, a-énep péhini en deûz Doué gourc'hémennet d'in kerzout buhan ; éhan éta da énébi oud Doué a zô gan-éñ, gañd aoun n'az lazché.

22. Na fellaz két da Josias moñt war hé c'hiz : hôgen en em aoza a réaz évit stourmi out Néc'haô, ha na zélaouaz két ar péz a lavaré d'ézhañ a berz Doué ; hag héñ a gerzaz bépréd évit stourmi é mésiou Mageddo.

23. Hag énô ô véza bét glazet gañt gwarégerien, é lavaraz d'hé baotred : Va zennit eûz ann emgann, râk gwall c'hlazet ounn.

24. Hag hî a lékéaz anézhañ eûz a eur c'harr enn eur c'harr all a oa war hé lerc'h, hervez kîz ar rouéed, hag a gasaz anézhañ da Jéruzalem : hag héñ a varvaz hag a oé bésiet é béz hé dadou ; hag holl Juda ha Jéruzalem a wélaz diwar hé benn :

25. Ha dreist-holl Jérémias, klemvanou péhini war varô Josias a zô kanet bétég-henn gañd ann holl ganerien hag ann holl ganérézed : ha kémeñt-sé a oé kéméret ével da lézen enn Israel ; ha skrived eo er glemvanou.

26. Hôgen ôberiou all Josias, hag hé drugarézou a zô héñvel out lézen ann Aotrou.

27. Hag hé holl ôberiou, kenn ar ré geñta, kenn ar ré zivéza, a zô skrivet é levr rouéed Juda hag Israel.

XXXVI. PENNAD.

Kéméred eo Jéruzalem, hag ar bobl kaset da Vabilon.

1. Neûzé pobl ar vrô-zé a géméraz Joac'haz, mâb Josias, hag a lékéaz anézhañ da roué é léac'h hé dâd é Jéruzalem.

2. Tri bloaz war-n-ugeñt en dôa Joac'haz pa zeûaz da réni ; hag héñ a rénaz tri miz é Jéruzalem.

3. Hôgen roué ann Éjipt ô véza deûet da Jéruzalem, hé dennaz diwar hé drôn, hag a varnaz ar vrô da baéa d'ézhañ kañt talañt arc'hañt hag eunn talañt aour.

4. Hag héñ a lékéaz Éliakim, hé vreûr, da roué enn hé léac'h war Juda ha war Jéruzalem ; hag é trôaz hé hanô é Joakim ; hag héñ a géméraz Joac'haz hag hé gasaz gañt-hañ d'ann Éjipt.

5. Pemp ploaz war-n-ugeñt en dôa Joakim pa zeûaz da réni, hag héñ a rénaz unnék vloaz é Jéruzalem ; hag héñ a réaz ann drouk dirâg ann Aotrou, hé Zoué.

6. Nabukodonosor, roué ar C'haldéed, a biñaz a-éneb hé-mañ, hag ô véza hé chadennet, her c'hasaz da Vabilon.

7. Kâs a réaz ivé dî listri ann Aotrou, hag é lékéaz anézhô enn hé dempl.

8. Oberiou all Joakim, hag ar fallagriézou a réaz, hag a oé kavet ennhañ a lenneur é levr rouéed Juda hag Israel. Hôgen Joac'him hé vâb, a rénaz enn hé léac'h.

9. Eiz vloaz en dôa Joac'hin pa zeûaz da réni ; hag héñ a rénaz tri miz ha dék dervez é Jéruzalem : ôber a réaz ivé ann drouk dirâg ann Aotrou.

10. Hag a-benn eur bloaz, ar roué Nabukodonosor a gasaz brézélidi, péré a zigasaz anézhañ da Vabilon, ha gañt-hañ al listri ar ré dalvoudusa eûz a dî ann Aotrou ; hag héñ a lékéaz da roué war Juda ha Jéruzalem Sédésias, hé éoñtr.

11. Eur bloaz war-n-ugeñt en dôa Sédésias pa zeûaz da réni, hag héñ a rénaz unnék vloaz é Jéruzalem.

12. Ober a réaz ann drouk dirâg ann Aotrou, hé Zoué, ha n'en dôé két a zoujañs évit Jérémias ar profed, péhini a gomzé out-hañ a berz ann Aotrou.

13. Pellaad a réaz zô-kén diouc'h ar roué Nabukodonosor, péhini en dôa hé lékéat da doui dré *hanô* Doué ; hag héñ a galédaz hé benn hag hé galoun, évit na zistrôjé mui étrézég ann Aotrou, Doué Israel.

14. Holl briñsed ar véleien, hag ar bobl en em rôaz ivé da holl fallagriézou ar brôadou ; hag hî a zaotraz tî ann Aotrou, en dôa sañtélet évit-hañ é Jéruzalem.

15. Hôgen ann Aotrou, Doué hô zadou, a gasé hé gannaded étrézég enn-hô évid hô c'hélenna diouc'h ar miñtin, hag héd ann deiz, évit m'hen divijé truez oc'h hé bobl hag oc'h hé dî.

16. Hôgen hî a réaz goab eûz a gannaded Doué, hag a zisprizaz hé c'heriou ; hag hî a wall-gasaz ar brofèded, kén na zavaz drouk enn Aotrou a-énep hé bobl ha na oé mui a barédigez.

17. Râg héñ a gasaz war-n-ézhô roué ar C'haldéed, péhini a lazaz gañd ar c'hlézé hô dûd-iaouañk é tî hé zañtuar ; n'en dôé truez nag oud ar paotred-iaouañk, nag oud ar plac'hed-iaouañk, nag oud ar ré gôz, nag oud ar ré hîr-hoalet : hôgen héñ hô lékéaz holl étré hé zaouarn.

18. Holl listri templ ann Aotrou, kenn ar ré vràz kenn ar ré vihan, ha teñzoriou ann templ, hag ar roué hag ar briñsed, a oé kaset gañt-hañ da Vabilon.

19. Ann énébourien a zévaz tî ann Aotrou, hag a ziskaraz muriou Jéruzalem : iakaad a réjoñt ann tân enn holl douriou, hag é tiskarchoñt kémeñt tra talvouduz.

20. Ma oa tec'het eur ré diouc'h ar c'hlézé, é oa kaset da Vabilon évit servicha ar roué hag hé vipien, kén na rénché roué ar Bersied ;

21. Ha na vé sévénet ar gér en dôa rôet ann Aotrou dré c'hénou Jérémias, ha na vé lidet gañd ar vrô hé zeisiou sabbat ; râg er sabbat é oé é holl zeisiou hé c'hloaz, ken na oé leûniet ann dék vloaz ha tri-ugeñt.

22. Hôgen er bloaz keñta eûz a Zirus, roué ar Bersied, ann Aotrou, évit sévéni ar gér en dôa lavaret dré c'hénou Jérémias, a géfluskaz kaloun Sirus, roué ar Bersied, péhini a embannaz kémeñt-mañ dré skrîd enn hé rouañtélez holl.

23. Ével-henn é lavar Sirus, roué ar Bersied : Ann Aotrou, Doué ann éñv, en deûz rôet d'in holl rouañtélésiou ann douar, hag héñ en deûz gourc'hémennet d'in sével eunn tî d'ézhañ é Jéruzalem a zô er Judéa. Piou ac'hanoc'h a zô eûz hé bobl ? Ra vézô ann Aotrou, hé zoué gañt-hañ, ha ra biñô-héñ.

ESDRAS.

LEVR KENTA.

I. PENNAD.

Sirus a lez ar Iuzevien da zistrei da Jéruzalem ha da zével ann templ a-névez.

1. Er bloavez keñta eûz a Zirus, roué ar Bersied, évit sévéni ar gér en dôa rôet dré c'hénou Jérémias, é lékéaz ann Aotrou spéred roué ar Bersied da zével, ha da embanna enn hé rouantélez holl, ô lavarout :

2. Ével-henn é lavar Sirus, roué ar Bersied : Ann Aotrou, Doué ann éñv, en deûz rôet d'in holl rouantélésiou ann douar; hag héñ en deûz gourc'hémennet d'in ma zavchenn eunn tî d'ézhañ é Jéruzalem, a zô er Judéa.

3. Piou ac'hanoc'h a zô eûz hé bobl? Ra vézô hé Zoué gañt-hañ. Ra biñô é Jéruzalem, a zô er Judéa, ha ra zavô a-névez tî ann Aotrou, Doué Israel, péhini eo Doué a zô é Jéruzalem.

4. Hag ann dûd all, é pé léac'h-bennâg ma choumoñt, râ gen-nerziñt anézhañ eûz al léac'h é péhini en em gavoñt, hag enn arc'hañt, hag enn aour, hag enn danvez, hag el loéned; hép nivéri ar péz a gennigoñt a ioul vâd é templ Doué a zô é Jéruzalem.

5. Neûzé priñsed tiadou Juda ha Beñjamin a zavaz hag ivé ar véleien, hag al Lévited, ha kémeñd hini a oé keñtraouet hé spéred gañd Doué, évit piña da zevel templ ann Aotrou a oa é Jéruzalem.

6. Hag ar ré holl a oa war-drô, a gen-nerzaz anézhô é listri arc'hañt hag aour, é danvez, hag é loéned, hag é arrébeûri, hép nivéri ar péz a oa kenniget a ioul vâd.

7. Ar roué Sirus a zistolaz ivé d'ézhô listri templ ann Aotrou en dôa digaset Nabukodonosor eûz a Jéruzalem, hag en dôa lékéat é templ hé Zoué.

8. Sirus, roué ar Bersied, hô c'hasaz dré zourn Mitridates, mâb Gazabar, péhini hô rôaz dré niver da Zasabazar, priñs Juda.

9. Ha chétu amañ ann niver anézhô : trégoñt plad aour, mil plad arc'hañt, naô c'houñtel war-n-ugeñt, trégoñt kôp aour,

10. Pévar c'hañt kôp arc'hañt ha dék, eûz a eunn ézomm all distéroc'h, ha mil léstr all.

11. Eûz a listri aour hag arc'hañt éz oa pemp mil ha pévar c'hañt. Sasabazar hô c'hasaz holl gañt-hañ, gañd ar ré a zistrôaz da Jéruzalem goudé dizougadur Babilon.

II. PENNAD.

Niver ann dûd a zistróaz eûz a Vabilon d'ar Judéa.

1. Chétu ann niver eûz a vugalé Israel, péré, goudé béza bét kaset é sklavérez da Vabilon, gañt Nabukodonosor, roué Babilon, a zistrôaz da Jéruzalem ha da Juda, pép-hini d'hé géar.

2. Ar ré a zeûaz gañt Zorobabel, Josué, Néhémias, Saraia, Rahélaia, Mardoc'hai, Belsan, Mesfar, Béguai, Réhum, Baana. Ha niver tûd pobl Israel :

3. Mipien Faros : Daou vil daouzék hag eiz-ugeñt?

4. Mipien Séfatia : Daouzék ha tri-ouec'h-ugeñt.

5. Mipien Aréa : Seiz kañt pemzék ha tri-ugeñt.

6. Mipien Fahat-Moab, eûz a vipien Josué-Joab : Daou vil eiz kañt daouzék.

7. Mipien Élam : Mil daouzék ha daouzég-ugeñt.

8. Mipien Zétua : Naô c'hañt pemp ha daou-ugeñt.

9. Mipien Zac'hai : Seiz kañt ha tri-ugeñt.

10. Mipien Bani : C'houec'h kañt daou ha daou-ugeñt.

11. Mipien Bébai : C'houec'h kañt tri war-n-ugeñt.

12. Mipien Azgad : Daouzék kañt daou war-n-ugeñt.

13. Mipien Adonikam : C'houec'h kañt c'houéac'h ha tri-ugeñt.

14. Mipien Béguai : Daou vil c'houéac'h hag hañter-kañt.

15. Mipien Adin : Pévar c'hañt pévar hag hañter-kañt.

16. Mipien Ater, a zeûé eûz a Ézéc'hia : Triouec'h ha pévar-ugeñt.

17. Mipien Bésai : Tri c'hañt trî war-n-ugeñt.

18. Mipien Joza : Daouzék ha kañt.

19. Mipien Hasum : Daou c'hañt trî war-n-ugeñt.

20. Mipien Gebbar : Pemzék ha pévar-ugeñt.

21. Mipien Bétléhem : Trî ha c'houec'h-ugeñt.

22. Tûd Nétufa : C'houéac'h hag hañter-kañt.

23. Tûd Anatot : Eiz ha c'houeac'h-ugeñt.

24. Mipien Azmavet : Daou ha daou-ugeñt.

25. Mipien Kariatiarim, Kéfira, ha Bérot : Seiz kañt trî ha daou-ugeñt.

26. Mipien Rama ha Gabaa : C'houec'h kañt unan war-n-ugeñt.

27. Tûd Mac'hmas : Daou ha c'houec'h-ugeñt.

28. Tûd Bétel hag Hai : Trî hag unnég-ugeñt.

29. Mipien Nébo : Daou hag hañter-kañt.

30. Mipien Megbis : C'houéac'h hag hañter-kañt.

31. Mipien ann Élam all : Daouzék kañt pévar hag hañter-kañt.

32. Mipien Harim : C'houézek-ugeñt.

33. Mipien Lod, Hadid, hag Ono : Seiz kañt pemp war-n-ugeñt.

34. Mipien Jériko : Pemp ha seitékugeñt.

35. Mipien Sénaa : Trégoñt ha triouec'h-ugeñt.

36. Ar véleien : Mipien Jadaia é tî Josué : Naô c'hañt trizék ha tri-ugeñt.

37. Mipien Emmer : Mil daou hag hañter-kañt.

38. Mipien Feshur : Daouzék kañt seiz ha daou-ugeñt.

39. Mipien Harim : Dék kañt ha seiték.

40. Al Lévited : Mipien Josué ha Kedmihel : Pévarzék ha tri-ugeñt.

41. Ar ganerien : Mipien Asaf : Eiz ha c'houec'h-ugeñt.

42. Mipien ar borsierien : Mipien Sellum, mipien Ater, mipien Telmon, mipien Akkub, mipien Hatita, mipien Sobai : Naoñték ha c'houec'h-ugeñt.

43. Ann Natinéed : Mipien Siha, mipien Hasufa, mipien Tabbaot,

44. Mipien Séros, mipien Siaa, mipien Fadon,

45. Mipien Lébana, mipien Hagaba, mipien Akkub,

46. Mipien Hagab, mipien Semlai, mipien Hanan,

47. Mipien Gaddel, mipien Gaher, mipien Raaia,

48. Mipien Rasin, mipien Nékoda, mipien Gazam,

49. Mipien Aza, mipien Faséa, mipien Béséé,

50. Mipien Aséna, mipien Munim, mipien Néfusim,

51. Mipien Bakbuk, mipien Hakufa, mipien Harhur,

52. Mipien Beslut, mipien Mahida, mipien Harsa,
53. Mipien Berkos, mipien Sirara, mipien Téma,
54. Mipien Nasia, mipien Hatifa,
55. Mipien servicherien Salomon, mipien Sotai, mipien Soféret, mipien Faruda,
56. Mipien Jala, mipien Derkon, mipien Geddel,
57. Mipien Safatia, mipien Hatil, mipien Foc'héret, péré a ioa eûz a Asébaim, mipien Ami;
58. Ann holl Natinéed, ha mipien servicherien Salomon : Tri-c'hañt daouzék ha naoñték-ugeñt.
59. Hag ar ré a biñaz eûz a Delmala, eûz a Delharsa, eûz a Gérub, eûz a Adon, hag eûz a Émer; ha péré na helchoñt két rei da anaout ti hô zadou, nag hô gwenn, na ma oañt eûz a Israel :
60. Mipien Dalaia, mipien Tobia, mipien Nékoda : C'houec'h kañt daou hag hañter-kañt.
61. Hag eûz a vipien ar véleien : Mipien Hobia, mipien Akkos, mipien Berzellai, péhini a géméraz da c'hrég unan eûz a verc'hed Berzellai eûz a C'halaad, hag a oé galvet eûz hô hanô.
62. Ar ré-mañ a glaskaz skrîd hô c'hérentiez, ha na gefchoñt két anézhañ; hag hi a oé pelléet eûz ar vélégiez.
63. Hag Atersata a lavaraz d'ézhô na zebrcheñt két kik sañt ar zeñt, kén na zavché eur bélek desket ha klok.
64. Ann holl dûd-zé ével unan, daou vil ha daou-ugeñt tri c'hañt ha tri-ugeñt :
65. Hép nivéri hô mévellou hag hô mitisien, péré a oa seiz mil tri-c'hañt seiz ha trégoñt; hag enn hô mesk daou c'hañt kaner ha kanérez.
66. Gañt-hô éz oa seiz kañt marc'h c'houéac'h ha trégoñt ha daou c'hañt mul pemp ha daou-ugeñt.
67. Gañt-hô éz oa pévar c'hañt kañval pemp ha trégoñt, ha c'houec'h mil seiz kañt azen hag ugeñt.
68. Ha lôd eûz a bennou ann tiadou ô véza deûet ébarz Jéruzalem, ei léac'h ma oa bét ti ann Aotrou, a gennigaz anézhô hô-unan péadra da zével adarré ti ann Aotrou enn hé léac'h.
69. Rei a réjoñt hervez hô galloud évit mizou al labour, mil dram aour ha tri-ugeñt mil, pemp mil min ar-c'hañt, ha kañt gwisk béleien.
70. Ar véleien éta hag al Lévited, hag ar ré eûz ar bobl, hag ar ganerien, hag ar borcherien hag ann Natinéed, a léaz da choum enn hô c'heriou; hag holl Israel pép-hini enn hé géar.

III. PENNAD.

Diazéza a réeur ann templ.

1. Pa oé deûet ar seizved miz, abaoé ma oa deûet mipien Israel enn hô c'heriou, ar boll en em strollaz ével eunn dén hép-kén é Jérusalem.
2. Ha Josué, mâb Josédek, hag hé vreûdeûr péré a oa béleien, ha Zarobabel, mâb Salatiel, hag hé vreûdeûr, a zeûaz da zével eunn aoter da Zoué Israel, évit kenniga war-n-ézhi sakrifisou-losk, ével ma eo skrivet é lézen Moizez, ann dén Doué.
3. Hag hi a lékéaz aoter Doué war hé ziazez, pétrâ-bennâg ma énébé outhô ar boblou a oa war hô zrô; hag é kennigchoñt sakrifisou-losk d'ann Aotrou diouc'h ar miñtin ha diouc'h ar pardaez :
4. Hag hi a réaz goél ann teliou, ével ma eo skrivet, hag a gennigaz ar sakrifiz-losk, ével ma eo kémennet hé ôber a-zeiz-é-deiz.
5. Goudé-zé é kennigchoñt ar sakrifiz-losk peûr-baduz, kenn en deisiou keñta eûz ar miz, kenn enn holl lidou a oa gwéstlet d'ann Aotrou, hag er ré holl é péré é oa kenniget a-ioul-vâd rôou d'ann Aotrou.
6. Adaleg ar c'heñta deiz eûz ar seizved miz é téraouchoñt kenniga sakrifisou-losk d'ann Aotrou : hôgen né oa két c'hoaz diazézet templ Doué.
7. Hôgen hi a rôaz arc'hañt d'ar vénerien-vein ha d'ar vasounerien : rei a réjoñt ivé da zibri ha da éva, hag éôl d'ar Sidonied ha d'ann Tiried, évid ma tigascheñt koat sedr eûz al Liban da vôr Joppé, hervez m'en dôa Sirus, roué ar Bersied, hé c'hourc'hémennet d'ézhô.

8. Hôgen enn eil vloaz, goudé ma oañt deûet da Jéruzalem, el léac'h ma oa bét ti ann Aotrou, enn eil viz, Zorobabel, mâb Salatiel, ha Josué, mâb Josédek, hag hô breûdeûr all, béleien ha Lévited, hag ar ré holl a oa deûet eûz ar sklavérez da Jéruzalem, a zavaz Lévited, adaleg ugeñt vloaz hag ouc'hpenn, évid hasta labour ann Aotrou.
9. Ha Josué gañd hé vipien hag hé vreûdeûr, Kédmihel hag hé vipien, ha mipien Juda, ével eunn dén hép-kén, a zavaz évid hasta ar ré a laboure é templ Doué; mipien Hénadad, hag hô mipien, hag hô breûdeûr al Lévited.
10. Pa oé éta diazézet templ ann Aotrou gañd ar vasounerien, ar véleien a zavaz enn hô gwiskou ha gañt kornou-boud; hag al Lévited. mipien Asaf gañd hô simbalou, évit meûli Doué, dré c'heriou David, roué Israel.
11. Hag hi a lavaré enn hô c'hanaouennou, hag é meûleûdi ann Aotrou : O véza ma eo mâd, ha ma éma hé drugarez da-vikenn war Israel. Hag ann holl bobl a c'harmé kaer ô veûli ann Aotrou, ô véza ma oa diazézet templ ann Aotrou.
12. Hôgen kalz eûz ar véleien hag eûz al Lévited, eûz a bennou ann tiadou, hag eûz ann hénaoured, péré hô dôa gwélet ann templ keñta, hag a wélé hé-mañ enn hé ziazez, a léñvé gañd eur vouéz gré : ha kalz ré all a c'harmé gañt lévénez, ô sével hô mouéz.
13. Ha na hellé dén anaout garm ar ré en em laouénéé, diouc'h garm ar ré a léñvé; râk kemmesket é oa garm ar bobl, hag a bell é oa klévet.

IV. PENNAD.

Artakzersez a zifenn na vé savet ann templ.

1. Hôgen énébourien Juda ha Beñjamin a glevaz pénaoz mipien ar sklavérez hô dôa savet eunn templ d'ann Aotrou, Doué Israel :
2. Hag ô véza deûet da gavout Zorobabel, ha priñsed ann tiadou, é léverchoñt d'ézhô : Ra zavimp ann ti gan-é-hoc'h, râk ni ével-d-hoc'h hon eûz klasket hô Toué : ha ni hon eûz lazet viktimou d'ézhañ abaoé deisiou Asor-Haddan, roué ann Assiria, péhini en deûz hor c'haset amañ.
3. Ha Zorobabel, ha Josué, hag ar briñsed all eûz a diadou Israel a lavaraz d'ézhô : N'hellomp két sével gan-é-hoc'h eunn ti d'hon Doué, hôgen ni hon-unan a zavô eunn ti d'ann Aotrou, hon Doué, ével m'en deûz hé c'hourc'hémennet d'é-omp Sirus, roué ar Bersied.
4. Evel-sé pobl ar vrô a viraz out pobl Juda na zavcheñt *ann templ,* hag a reûstlaz anézhô.
5. Kâs a réjoñt ivé kuzulierien enn hô énep. évit dismañta hô dézô é holl zeisiou Sirus, roué ar Bersied, ha bété rén Darius, roué ar Bersied.
6. Hôgen é rén Assuérus, é derou hé rén, é skrivchoñt eunn tamall a-énep ar ré a choumé é Juda hag é Jéruzalem.
7. Hag é deisiou Artakzersez, Bésélam, Mitridates, ha Tabéel, hag ar ré all a oa enn hô c'huzul, a skrivaz da Artakzersez, roué ar Bersied : hôgen al lizer a damall a oa skrivet é siriak, hag a oa lennet é iéz ar Siria.
8. Réum Béeltéem, ha Samsai, ar skrivañer, a skrivaz eul lizer diwarbenn Jéruzalem d'ar roué Artakzersez, ével henn :
9. Réum Béeltéem, ha Samsai, ar skrivañer, hag hô c'huzulierien all, ann Dinéed, ann Afarsatac'héed, ann Terfaléed, ann Afarséed, ann Erc'huéed, ar Vabilonied, ar Suzanéc'hied, ann Diévéed, hag ann Élamited,
10. Hag ar ré all eûz ar boblou, en dôa dizouget Asénafar ar brâz hag ar brudet, hag en dôa lékéat da choum é péoc'h é keriou Samari, hag er brôiou all enn tû all d'ar ster.
11. Chétu ar skouér eûz al lizer a gaschoñt d'ézhañ : D'ar roué Artakzersez; da zervicherien, ar ré a zô enn tû all d'ar ster, a zalud ac'hanod.
12. Ra wézô ar roué, pénaoz ar Iu-

zévien, péré éc'h eûz kaset enn hon touez, a zô deûet da Jéruzalem kéar dispac'huz ha drouk, hag é savoñt anézhi a-névez, hag éc'h aozoñt hé muriou hag hé ziez.

13. Ra wézô éta bréma ar roué, pénaoz mar béz sévet a-névez ar géarzé, ha mar béz aozet hé muriou, na rôiñt mui nag ar gwiriou, nag ann tellou, nag al lévéou bloasiek, ha kémeñt-sé a rai gaou oud ar rouéed hô unan.

14. Hôgen nî, ô véza ma hon eûz koun eûz ar boéd hon eûz debret é ti ar roué, ha na fell két d'é-omp é vé gréat gaou é-béd out-hañ, hon eûz kaset évit rei da anaout kémeñt-sé d'ézhañ.

15. Évit ma klaski é ôberiou da dadou, hag é kavi skrivet pénaoz ar géarzé a zô eur géar dispac'huz, é deûz gréat gaou oc'h ar rouéed hag oc'h ar broviñsou, hag é deûz digaset brézéliou a béb amzer: ha râk-sé eo bét dismañtret ar géar-zé.

16. Kémeñt-mañ a rôomp da anaout d'id, ô roué; râk mar béz savet anévez ar géar-zé, ha mar béz aozet hé muriou, n'az pézô mui glâd é-béd enn tû all d'ar ster.

17. Ar roué a skrivaz ivé da Réum Béeltéem, ha da Zamsai ar skrivañer, ha d'ar ré all eûz a Zamari a oa eûz hô c'huzul, ha d'ar ré all enn tû all d'ar ster, oc'h héta d'ézhô ar iéc'hed hag ar péoc'h.

18. Al lizer a damall hoc'h eûz kaset d'in, a zô bét lennet d'in gañt préder,

19. Ha mé em eûz gourc'hémennet: hag eo bét eñklasket ha kavet pénaoz ar géar-zé a bell amzer a zô en em zispac'het oud ar rouéed, ha pénaoz eo bét savet enn-hi kéfluskou hag emgannou.

20. Râg é Jéruzalem éz eûz bét rouéed, péré hô deûz astennet hô béli war ann holl vrô a zô enn tû all d'ar ster: hag hî a zavé énô gwiriou, ha tellou, ha lévéou.

21. Bréma éta sélaouit va barn: Mirid oud ann dûd-zé na zaviñt ar géarzé, kén na rôinn eur gourc'hémenn *névez* d'ézhô.

22. Likid évez na réac'h kémeñt-sé dibréder, ha na greskfé ann droug a-éneb ar rouéed.

23. Ar skouér eûz a lizer ar roué Artakzersez a oé lennet dirâk Réum Béeltéem, ha Samsai ar skrivañer, hag hô c'huzulierien; hag ar ré-mañ a iéaz buhan da Jéruzalem da gavout ar Iuzévien, hag a viraz out-hô na labourcheñt.

24. Neûzé labour tî ann Aotrou a oé paouézet é Jéruzalem, ha na cé gréat mui néméd é eil vloaz rén Darius, roué ar Bersied.

—

V. PENNAD.

Aggéus ha Zac'harias a ali ar bobl da zével a névez ann templ.

1. Neûzé Aggéus, ar profed, ha Zac'harias, mâb Addo, a ziougané d'ar Iuzevien a oa é Juda hag é Jéruzalem; hag hî a ziougané é hanô Doué Israel.

2. Neûzé Zorobabel, mâb Salatiel, ha Josué, mâb Josédez, a zavaz hag a zéraouaz da zével templ Doué é Jéruzalem, ha proféded Doué a oa gañthô hag hô c'hen-nerzé.

3. Hôgen enn amzer-zé Tatanai péhini a oa dug enn tû all d'ar ster, ha Starbuzanai, hag hô c'huzulierien a zeûaz étrézég enn-hô, hag a gomzaz out-hô ével-henn: Piou en deûz rôet ann ali d'é-hoc'h da zével ann ti-zé, ha da aoza hé vuriou?

4. Ha nî a lavaraz d'ézhô hanvou ar ré hô dôa aliet ac'hanomp d'hé zével.

5. Hôgen lagad hô Doué a zellaz oud hénaoured ar Iuzevien, hag ar rézé na helchoñt két énébi out-hô. Ha mâd é oé kavet kâs kémeñt-sé dirâk Darius, ha ma respouñtché ar Iuzevien dira-z-hañ d'ann tamall-zé.

6. Chétu ar skouér eûz al lizer a gasaz Tatanai, dûg ar vrô enn tû all d'ar ster, ha Starbuzanai, hag hô c'huzulierien ann Arfarsac'heied, a oa enn tû all d'ar ster, d'ar roué Darius.

7. Al lizer a gaschoñt d'ézhañ a oa skrivet ével-henn: Holl béoc'h d'ar roué Darius.

8. Ra wézô ar roué pénaoz omp bét é proviñs ar Judéa, é tî ann Doué bráz, a zaveur gañt mein digompez, ha war vôgériou péhini eo savet ar c'hoatérez: hag al labour-zé a zô gréat gañt préder, hag a gresk enn hô daouarn.

9. Komzet hon eûz oud ann hénaoured anézhô, hag hon eûz lavaret d'ézhô: Piou en deûz rôet d'é-hoc'h ar galloud da zével ann tî-zé ha da aoza ar muriou-zé?

10. Goulennet hon eûz hô hanvou digañt-hô, évid hô rei da anaout d'id: ha skrivet hon eûz hanvou ar briñsed anézhô.

11. Ha chétu pénaoz hô deûz respouñtet d'é-omp ô lavarout: Nî a zô servicherien Doué ann éñv hag ann douar, hag é savomp a nevez ann templ a oa bét savet pell amzer-zô, hag a oa bét diazézet ha savet gañd eur roué bráz eûz a Israel.

12. Hôgen goudé m'hô dôé bon tadou tennet war-n-ézhô buanégez Doué ann éñv, héñ hô lékéaz étré daouarn Nabukodonosor, roué Babilon ar C'haldéad; ann tî-zé a zismañtraz ivé, hag é tizougaz hé bobl da Vabilon.

13. Hôgen ar bloavez keñta eûz a *rén* Sirus, roué Babilon, ar roué Sirus a rôaz eur gourc'hémenn évit ann tî Doué-mañ.

14. Hag al listri aour hag arc'hañt eûz a dempl Doué, en dôa tennet Nabukodonosor eûz ann templ a oa é Jéruzalem, hag en dôa dizouget é templ Babillon, ar roué Sirus hô zennaz eûz a dempl Babilon, hag hô rôaz war hé c'hér da Zassabazar, en dôa lékéat da briñs,

15. Hag é lavaraz d'ézhañ: Kémer al listri-zé, kêa, ha laka anézhô enn templ a oa é Jéruzalem, ha bézet savet tî Doué enn hé léac'h.

16. Neûzé Sassabazar a zeûaz, hag a lékéaz diazez ann templ é Jéruzalem: hag abaoé neûzé bété vréma é m'eur oc'h hé zével, ha né két c'hoaz peûr-c'hréat.

17. Bréma éta, mar kâv mâd ar roué, bézet eñklasket é tî levriou ar roué a zô é Babilon, mar d-eo bét gourc'hémennet gañd ar roué Sirus sevel a névez tî Doué é Jéruzalem; ha kaset ar roué d'é-omp hé ioul war gémeñt-sé.

—

VI. PENNAD.

Peur-chréat eo ann templ. Ar pask a lideur enn-hañ.

1. Neûzé ar roué a réaz eur gourc'hémenn; hag é oé eñklasket é tî al levriou a oa é Babilon;

2. Hag é oé kavet é Ekbatanis, a zô eur c'hastel é proviñs Média, eul levr, war béhini é oa skrivet kémeñt-mañ:

3. Er bloavez keñta eûz a rén ar roué Sirus, ar roué Sirus, a c'hourc'hémennaz é vijé savet tî Doué a oa é Jéruzalem, el léac'h ma kenniged hostivou, ha ma vijé lékéat eunn diazez évid dougen eunn tî eûz a dri-ugeñt ilinad a uc'helded, hag eûz a dri-ugeñt ilinad a léd;

4. É vijé teir reiz mein digompez, ha reisiou koat nevez; ha ma vijé gréat ar mizou gañt tî ar roué;

5. É vijé distolet al listri aour hag arc'hañt eûz a dempl Doué, en dôa tennet Nabukodonosor eûz a dempl Jéruzalem, évid hô c'hâs da Vabilon, ha ma vijeñt dizouget d'ann templ, el léac'h ma édoñt keñt é templ Doué.

6. Bréma éta Tatanai, dug ar vrô a zô enn tû all d'ar ster, Starbuzanai, ha c'houi, Afarsac'héed, hô c'huzulierien, a zô enn tû all d'ar ster, pellait diout-hô;

7. Ha na virit két out dûg ar Iuzevien hag hô hénaoured, da ôber eunn templ da Zoué, ha da zével eunn tî d'ézhañ enn hé léac'h.

8. Gourc'hémennet em eûz ivé pétrâ a dléeur da ôber é-kéñver béleien ar Iuzevien, évit sével ann tî-zé da Zoué; hag eûz a espern ar roué, hag eûz ann tellou a zaveur war ar vrô enn tû all d'ar ster, ma vézô rôet d'ézhô kémeñd ha ma zô réd, évit ma vézô savet ann tî.

9. Ha mar d-eo réd, é vézô rôet d'ézhô bemdez leûéou hag ein, ha gevr é sakrifiz-losk da Zoué ann éñv,

hag éd, ha c'hoalen, ha gwîn, hag éôl, hervez lidou ar véleien a zô é Jéruzalem, héb abek é-béd d'en em glemma:

10. Évit ma kennigiñt sakrifisou da Zoué ann éñv, ha ma pédiñt évit buez ar roué hag hé vipien.

11. Râk-sé em eûz gourc'hémennet, pénaoz mar teû eur ré da derri ar c'hémenn-zé, bézet tennet eunn tamm koat eûz hé dî, bézet lékéat enn hé zâ, ha bézet-héñ krouget out-hañ, ha bézet kroget enn hé dî.

12. Ann Doué péhini en deûz lékéat hé hanô da choum amañ, dispennet ann holl rouantélésiou, hag ar bobl a astennô hé zourn évid énébi out-hañ, ha kas-da-gét ann tî Doué-zé a zô é Jéruzalem. Me Darius em eûz gréat ar gourc'hémenn-zé, hag é fell d'in é vé sévénet gañt préder.

13. Tatanai éta dûg ar vrô enn tû all d'ar ster, ha Starbuzanai, hag hô c'huzulierien, a zévénaz gañt préder kémeñd en dôa gourc'hémennet ar roué Darius.

14. Hôgen hénaoured ar Iuzevien a zavé *ann tî*, ha pép trâ a zeûé da vâd d'ézhô, hervez diougan Aggéus, ar profed, ha Zac'harias, mâb Addo; hag hî a labouré da zével *ann tî*, hervez gourc'hémenn Doué Israel, ha gourc'hémenn Sirus, ha Darius, hag Artaksersez, rouéed ar Bersied.

15. Hag hî a beûr-zavaz tî Doué ann trédé deiz eûz a viz Adar a zô ar c'houec'hved bloaz eûz a rén ar roué Darius.

16. Neûzé bugalé Israel, ar véleien hag al Lévited, hag ar ré all eûz ar bobl péré a oa distrôet eûz ann dizougadur, a réaz sakrérez tî Doué gañt lévenez.

17. Hag hî a gennigaz évit sakrérez tî Doué, kañt leûé, daou c'hañt tourz, pévar c'hañt oan, daouzék menn gavr évit péc'hed Israel holl, hervez ann niver eûz a vreûriézou Israel.

18. Hag ar véleien a oé lékéat enn hô reisiou, hag al Lévited enn hô zrôiou war zervich Doué é Jéruzalem, ével ma eo skrivet é levr Moizez.

19. Bugalé Israel péré a oa distrôet eûz ann dizougadur, a réaz ar Pask er pévarzékved deiz eûz ar miz keñta.

20. Râg ar véleien hag al Lévited a oa bét glanet ével eunn dén hép-kén: hag hî glân holl a lazaz ar pask évid holl vipien ann dizougadur, évit hô breûdeûr ar véleien, hag évit-hô hô-unan.

21. Ar ré eûz a vugalé Israel péré a oa distrôet eûz ann dizougadur, hag ar ré holl péré a oa en em rannet eûz a zaotr poblou ar vrô évit trei gañt-hô, hag évit klaskout ann Aotrou, Doué Israel, a zebraz ar Pask.

22. Hag hî a réaz goél ar bara di-c'hoell é-pâd seiz dervez el lévénez, ô véza m'en dôa ann Aotrou hô laouénéet ha m'en dôa trôet kaloun roué ann Assiried enn hô c'héñver, évit m'hô skoazelfé da zével tî ann Aotrou, Doué Israel.

VII. PENNAD.

Esdras a zô kaset er Judéa gañd Artaksersez.

1. Hôgen goudé kémeñt-sé, é rén Artaksersez, roué ar Bersied, Esdras, mâb Saraias, mâb Azarias, mâb Helsias,

2. Mâb Sellum, mâb Sadok, mâb Ac'hitob,

3. Mâb Amarias, mâb Azarias, mâb Maraiot,

4. Mâb Zarac'hias, mâb Ozi, mâb Bokki,

5. Mâb Abisué, mâb Finées, mâb Éléazar, mâb Aaron, bélek adaleg ar penn keñta,

6. Esdras éta a biñaz da Vabilon: skrivañer é oa, ha desket mâd é lézen Moizez, en dôa rôet ann Aotrou Doué da Israel; hag ar roué a aotréaz d'ézhañ hé c'houlenn, ô véza ma oa dourn ann Aotrou Doué war-n-ézhañ.

7. Ha *kalz* eûz a vugalé Israel, hag eûz a vipien ar véleien, hag eûz a vipien al Lévited, hag eûz ar ganerien, hag eûz ar borsierien, hag eûz ann Natinéed, a biñaz da Jéruzalem, er seizved bloaz eûz ar roué Artaksersez.

8. Hag hî a zeûaz da Jéruzalem er pempved miz, péhini a oa er seizved bloaz eûz ar roué.

9. Râg enn deiz keñta eûz ar miz keñta é téraouaz piña eûz a Vabilon, hag enn deiz keñta eûz ar pempved miz é teûaz da Jéruzalem, ô véza ma oa dourn mâd hé Zoué war-n-ézhañ.

10. Râg Esdras a aozaz hé galoun, évid eñklaskout lézen ann Aotrou, hag évit sévéni ha deski enn Israel hé gélennou hag hé varnédigézou.

11. Hôgen chétu skouér al lizer a rôaz ar roué Artaksersez da Esdras ar bélek, skrivañer desket-brâz é geriou hag é kélennou ann Aotrou, hag enn hé lidou enn Israel.

12. Artaksersez, roué ar rouéed, da Esdras ar bélek, skrivañer desket-brâz é lézen Doué ann éñv, salut.

13. Gourc'hémennet em eûz pénaoz piou-bennâg en em gavô em rouantélez eûz a bobl Israel, eûz hé véleien hag eûz hé Lévited, hag a fell d'ézhañ moñd da Jéruzalem, r'az ai gan-éz.

14. Râk kaset oud gañd ar roué ha gañd hé zeiz kuzulier, évit bizita ar Judéa ha Jéruzalem hervez lézen da Zoué, a zô enn da zourn;

15. Hag évit kâs ann arc'hañt hag ann aour a gennig ar roué hag hé guzulerien a galoun vâd da Zoué Israel, péhini en deûz lékéat hé dabernakl é Jéruzalem.

16. Kémer hép nép rédi ann holl arc'hañt hag ann holl aour a gavi é holl broviñs Babilon, hag a fellô d'ar bobl da genniga, hag a gennigô ar véleien anézhô hô-unan, da dî hô Doué, a zô é Jéruzalem:

17. Ha prén gañt préder gañd ann arc'hañt-zé leûéou, tourzed, ein, ha sakrifisou ha braoued-kennig, ha kennig anézhô war aoter templ hô Toué, a zô é Jéruzalem.

18. Hôgen mar fell d'id ha d'as breûdeûr ôber eunn dra-bennâg all gañd ann dilerc'h eûz ann arc'hañt hag eûz ann aour, grîd hervez ioul hô Toué.

19. Kâs ivé da Jéruzalem, ha dirâg da Zoué, al listri a zô bét rôet d'id évit servich tî da Zoué.

20. Hôgen mar d-eo réd d'id ôber eunn dispiñ-bennâg all évit tî da Zoué, é vézô rôet d'id eûz a deñzor hag eûz a lévé ar roué,

21. Hag eûz va espern va-unan. Mé, Artaksersez roué, a gémennann hag a c'hourc'hémennann da holl deñzorierien arc'h ar rouantélez, péré a zô enn tû all d'ar ster, ma roiñt hép dalé é-béd da Esdras, ar bélek, skrivañer lézen Doué ann éñv, kémeñd a c'houlennô digan-é-hoc'h;

22. Bété kañt talañt arc'hañt, ha bété kañt korus gwiniz, ha bété kañt bat gwîn, ha bété kañt bat éôl, ha c'hoalen divent.

23. Ra vézô kaset buhan da dî Doué ann éñv, kémeñd ha ma vézô réd évit lid Doué ann éñv; gañd aoun na zavché droug enn-hañ out rouantélez ar roué hag hé vipien.

24. Rei a réomb ivé da anaout d'é-hoc'h pénaoz na hellot két sével gwiriou, na tellou, na dauvez, war ar véleien, war al Lévited, war ar ganerien, war ar borsierien, war ann Natinéed, ha war zervicherien tî ann Doué-zé.

25. Ha té, Esdras, hervez furnez da Zoué a zô enn da zourn, laka barnerien ha rénerien, évit barna ann holl bobl a zô enn tû all d'ar ster, da lavaroud eo ar ré a anavez lézen da Zoué; desk ivé héb harz ar ré ziwiziek.

26. Ha piou-bennâg na zévénô két gañt préder lézen da Zoué ha lézen ar roué, a vézô barnet pé d'ar marô, pé d'ann harlu, pé da eur gwir war hé vadou, pé c'hoaz d'ar vâc'h.

27. Benniget ra vézô ann Aotrou, Doué hon tadou, péhini en deûz lékéat kémeñt-sé é kaloun ar roué, évid énori tî ann Aotrou a zô é Jéruzalem;

28. Ha péhini en deûz va lékéat da gavout trugarez dirâg ar roué hag hé guzulierien, ha dirâg ar ré c'hallousa eûz a briñsed ar roué; ha mé, krévéet gañt dourn ann Aotrou va Doué a oa war-n-oun, em eûz strollet priñsed Israel, évid hô lakaad da biña gan-éñ.

VIII. PENNAD.

Nivérer ar ré a zistróaz gañd Esdras eûz a Vabilon da Jéruzalem.

1. Chétu amañ hanvou priñsed ann

tiadou, ha niver ar ré a zô piñet gan-éñ eûz a Vabilon dindân rén ar roué Artaksersez.

2. Eûz a vipien Finées. Gersom. Eûz a vipien Itamar, Daniel. Eûz a vipien David, Hattus.

3. Eûz a vipien Séc'hénias, mipien Faros, Zac'harias; ha gañt-hañ é oé nivéret kañt dén hag hañter-kañt.

4. Eûz a vipien Fahat-Moab, Élioénai, mâb Zaréhé; ha gañt-hañ daou c'hañt dén.

5. Eûz a vipien Séc'hénias, mâb Ézéc'hiel; ha gañt-hañ tri c'hañt dén.

6. Eûz a vipien Adan, Abed, mâb Jonatan; ha gañt-hañ hañter-kañt dén.

7. Eûz a vipien Alam, Isaias, mâb Atalias; ha gañt-hañ dék dén ha triugeñt.

8. Eûz a vipien Safatias, Zébédia, mâb Michael; ha gañt-hañ pévarugeñt dén.

9. Eûz a vipien Joab, Obédia, mâb Jahiel; ha gañt-hañ daou c'hañt dén ha triouec'h.

10. Eûz a vipien Sélomit, mâb Josfias; ha gañt-hañ eiz-ugeñt dén.

11. Eûz a vipien Bébai, Zac'harias, mâb Bébai; ha gañt-hañ eiz dén warn-ugeñt.

12. Eûz a vipien Azgad, Johanan, mâb Ekkétan; ha gañt-hañ dék dén ha kañt.

13. Eûz a vipien Adonikam, péré a oa ar ré zivéza; chétu amañ hô hanvou: Élifélet, ha Jéhiel, ha Samaias; ha gañt-hô tri-ugeñt dén.

14. Eûz a vipien Bégui, Utai ha Zac'hur; ha gañt-hô dék dén ha triugeñt.

15. Hôgen mé hô strollaz war harz ar ster a réd étrézég hini Ahava, hag é choumchomb énô a-héd tri dervez; ha mé a glaskaz mipien Lévi é-touez ar bobl hag ar véleien, ha ne gaviz énô hini é-béd.

16. Kâs a riz éta Éliézer, hag Ariel, ha Séméias, hag Elnatan, ha Jarib, hag eunn Elnatan all, ha Zac'harias, ha Mosollam, a oa da briñsed; ha Joiarib, hag Elnatan, a oa leûn a furnez.

17. Ha mé hô c'hasaz étrézég Eddo, péhini eo ar c'heñta el léac'h hanvet Kasfia, hag é likiiz enn hô génou ar geriou a dlieñt da lavarout da Eddo ha d'hé vreûdeûr ann Natinéed, é Kasfia, évit ma tigascheñt d'é-omp servicherien ti hon Doué.

18. Hag hi a zigasaz d'é-omp, dré zourn hon Doué a oa mâd enn hô c'héñver, eunn dén desket-brâz eûz a vipien Moholi, mâb Lévi, mâb Israel, ha Sarabia, hag hé vipien hag hé vreûdeûr; triouec'h dén,

19. Hag Hasabia, ha gañt-hañ Isaias eûz a vipien Mérari, hag hé vreûdeûr hag hé vipien; ugeñt dén:

20. Hag eûz ann Natinéed, en dôa rôet David hag ar briñsed évit servich al Lévited, unnég-ugeñt Natinéad; holl é oañt galvet dré hô hanvou.

21. Hag énô war aot ster Ahava é embanniz eur iun, évit ma en em c'hlac'harfemp dirâg ann Aotrou hon Doué, ha ma c'houlenfemp digañt hañ eunn heñt éeun évid-omp, hag évid hor mipien, hag évid hon holl drâ.

22. Râk méz em bôa da c'houlenn digañd ar roué eur skoazel a varc'heien, évid hon diwallout diouc'h hon énébour enn heñt, ô véza m'hor bôa lavaret d'ar roué: Dourn hon Doué a zô war ar ré holl a glask anézhañ a galoun vâd; hag hé véli, hag hé c'halloud, hag hé frouden war ar ré holl a zilez anézhañ.

23. Ni éta a iunaz hag a bédaz hon Doué évit-sé: ha pép trâ a zeûaz da vâd d'é-omp.

24. Ha mé a rannaz daouzék eûz a briñsed ar véleien, Sarabia, hag Hasabia, ha gañt-hô dég eûz hô breûdeûr;

25. Ha mé a boézaz dira-z-hô ann arc'hañt, hag ann aour, hag al listri sakr eûz a di hon Doué, a oa bét kenniget gañd ar roué, hag hé guzulierien, hag hé briñsed, hag ar ré holl eûz a Israel en em gavaz *énô*.

26. Poéza a riz enn hô daouarn c'houec'h kañt talañt arc'hañt hag hañter-kañt, kañt léstr arc'hañt, ha kañt talañt aour:

27. Hag ugeñt kôp aour a boézé mil dram, ha daou léstr arem, ker mélen ha ker skéduz hag ann aour.

28. Hag é liviriz d'ézhô: c'houi eo

señt ann Aotrou, hag al listri-zé a zô sañt, ével ann arc'hañt hag ann aour a zô bét kenniget a ioul vâd d'ann Aotrou, Doué hon tadou.

29. Évésait ha mirit-hô, kén n'hô pézô hô foézet dirâk priñsed ar véleien, hag al Lévited, ha duged tiadou Israel é Jéruzalem, *évid hô* lakaat é teñzor ti ann Aotrou.

30. Hôgen ar véleien hag al Lévited a zigéméraz ann arc'hañt, hag ann aour, hag al listri enn hô fouéz, hag hô dougaz da Jéruzalem é ti hon Doué.

31. Moñd a réjomb éta eûz a aod ster Ahava enn daouzékved deiz eûz ar miz keñta, évid moñd da Jéruzalem; ha dourn hon Doué a zô savet war-n-omp, hag en deûz hon dieûbet eûz a zourn hon énébour, hag eûz ann hini a aoz spiou d'é-omp enn heñt.

32. Ha ni a zeûaz da Jéruzalem, hag a choumaz énô a-héd tri deiz.

33. Hôgen er pévaré deiz é oé poézet ann arc'hañt, hag ann aour, hag al listri é ti hon Doué, dré zourn Mérémot, mâb Urias ar bélek; ha gañthañ édô Éléazar, mâb Finées, hag ivé Jozabed, mâb Josué, ha Noadaia, mâb Bennoi, al Lévited,

34. Hervez ann niver hag ar poéz eûz a bép-hini; ha neûzé é oé diskrivet poéz pép-hini.

35. Mipien ann dizougadur, péré a oa deûet eûz ar sklavérez, a gennigaz é sakrifiz-losk da Zoué Israel, daouzék leûé évid holl bobl Israel, c'houézék tourz ha pévar-ugeñt, seiték oan ha tri-ugeñt, daouzék bouc'h évid ar péc'hed; holl é sakrifiz-losk d'ann Aotrou.

36. Rei a réjoñt kémennou ar roué d'ar briñsed a oa war hé drô, ha d'ar rénerien a oa enn tû all d'ar ster; hag ar ré-mañ a gen-nerzaz ar bobl ha ti Doué.

—

IX. PENNAD.

Esdras ô klevout pénaoz hô dôa ar Iuzevien kéméret gragez é touez ann diavésidi, a rog hé zilad.

1. Hôgen pa oé tréménet kémeñt-sé, ar briñsed a zeûaz d'am c'havout, ô lavarout: Pobl Israel, ar véleien hag al Lévited n'iñt két en em rannet diouc'h poblou ar vrô-mañ, ha diouc'h hô fallagriézou; da lavaroud eo, diouc'h ar C'hananéed, hag ann Hétéed, hag ar Férézéed, hag ar Jébuséed, hag ann Ammonited, hag ar Voabited, hag ann Éjiptianed, hag ann Amorréed:

2. Râk kéméret hô deûz eûz hô merc'hed évit-hô hag évid hô mipien; ha kemmesket hô deûz ar wenn zañtel gañt pobl ar vrô; ha dourn ar briñsed hag ar rénerien a zô en em rôet da geñta d'ar gwall-zé.

3. Pa gleviz ar geriou-zé, é rogiz va mañtel ha va zaé, é sachiz war va bléô ha war va barô, hag éc'h azéziz glac'haret-brâz.

4. Ar ré holl péré a zoujé gér Doué Israel, en em strollaz war-drô d'in, enn abek da wall ar ré a oa deûet eûz ar sklavérez, ha mé a choumaz azézet ha glac'haret-brâz bété sakrifiz ann abardaez.

5. Ha pa genniged sakrifiz ann abardaez, é saviz eûz va glac'har, ha gañt va mañtel ha va zaé roget, en em daoliz war va daoulin, hag é astenniz va daouarn étrézég ann Aotrou, va Doué.

6. Hag é liviriz: Va Doué, méz em eûz, ha rusia a rann ô sével va daoulagad étrézég enn-oud, ô véza ma eo paottet hor fallagriézou dreist hor penn, ha ma eo savet hor gwallou bétég ann éñv,

7. Abaoé deisiou hon tadou: ha ni ivé hon-unan hon eûz gwall béc'het bété vrémañ, hag enn hor fallagriézou omp bét lékéat ni, hag hor rouéed, hag hor béleien, étré daouarn rouéed ar brôadou, ha *rôet* d'ar c'hlézé, ha d'ar sklavérez, ha d'ar gwastérez, ha d'ar véz, ével ma omp c'hoaz hiriô.

8. Ha brémañ ann Aotrou, hon Doué, en deûz sélaouet eunn nébeût hag évid eunn amzer oud hor péden, évit lézel gan-é-omp ann dilerc'h a zô choumet, évit rei d'é-omp alc'houéz hé léac'h sañtel; évit ma sklérajé hon Doué hon daoulagad, ha ma rôjé d'é-omp eunn nébeût buez enn hor sklavérez;

9. Râk sklaved omp, hag hon Doué n'en deûz két hon dilézet enn hor sklavérez; hôgen digaset en deûz warn-omp trugarez é-kéñver roué ar Bersied, évit ma rôjé d'é-omp ar vuez, ma savché ti hon Doué, hag hé lec'hiou dilézet, ha ma rôjé d'é-omp eunn digémer é Juda hag é Jéruzalem.

10. Ha brémañ pétrâ a livirimp-ni, ô hon Doué, goudé kéméñt-sé? Pa hon eûz torret da c'hourc'hémennou,

11. Éc'h eûz rôet d'é-omp dré c'hénou ar broféded da zervicherien, ô lavarout : Ann douar é péhini oc'h deûet évit choum enn-hañ, zô eunn douar dic'hlan, ével ma eo dic'hlan ar boblou hag ann douarou all ; ha leûn eo gañd ar saotrou ha gañd ar fallagriézou a béré eo bét gôlôet gañt-hô eûz ann eil penn d'égilé.

12. Râk-sé éta na rôit két hô merc'hed d'hô mipien-hi, ha na gémérit két hô merc'hed évid hô mipien-c'houi, ha na glaskit bikenn hô féoc'h, nag hô eûr-vâd ; évit mâ krévaot ha ma tebrot ar péz a zô mâd eun douarzé, ha m'hô pézô hô mipien da héred enn-hañ da vikenn.

13. Ha goudé ann holl zrougou a zô bét c'hoarvézet gan-é-omp enn abek d'hor gwall oberiou ha d'hor péc'héjou brâz, té, hon Doué, éc'h eûz hon dieûbet eûz hor fallagriez, hag éc'h eûz rôet d'é-omp ar wellaen, ével bréma :

14. Évit na zistrôimp két d'*ann drouk*, ha na dorrimp két da c'hourc'hémennou, ha n'en em unanimp két dré zimiziou gañd ar boblou a ra ar fallagriézou-zé. Ha brâz a-walc'h eo da vuañégez ouz-omp évit ma hor c'holli a-grenn, hép lézel eunn dilerc'h é-béd évid hé zavétei?

15. Aotrou, Doué Israel, té a zô gwirion ; pa omb bét dilézet évit béza dieûbet ével ma omb hiriô. Chétu émomp dira-z-oud enn hor gwall ; râg goudé kéméñt-sé n'helleur két sével dira-z-oud.

—

X. PENNAD.

Kûs a réeur kuit ar gragez a ziavéaz brô.

1. Pa bédé Esdras enn doaré-zé, pa leñvé, pa wélé, pa oa gourvézet dirâk templ Doué, é teûaz eûz a Israel war hé drô eur strollad brâz a oazed, a verc'hed, hag a vugalé ; hag ar bobl a wélé dourek.

2. Neûzé Séc'hénias, mâb Jéhiel, eûz a vipien Élam, a lavaraz da Esdras : Ni hon eûz torret lézen hon Doué, hag hon eûz kéméret gragez é-touez ar boblou a-ziavéaz ; bréma, ma éz eûz pinijen enn Israel diwarbenn kéméñt-zé,

3. Gréomp kévrédigez gañd ann Aotrou hon Doué ; kasomp-kuit ann holl c'hragez-zé, hag ar ré a zô ganet diouthô, hervez ioul ann Aotrou hag ar ré a zouj kémennou ann Aotrou hon Doué ; ha bézet gréat hervez ai lézen.

4. Sâv ; d'id eo da c'hourc'hémenni ; ha ni a vézô gan-éz : en em gréva, ha grâ.

5. Esdras éta a zavaz, hag a lékéaz holl briñsed ar véleien hag al Lévited, hag holl boblou Israel, da doui d'éz-hañ é rajeñt diouc'h ar gér-zé. Hag hi a douaz.

6. Neûzé Esdras a zavaz eûz a zirâk ti Doué, hag a iéaz da gampr Johanan, mâb Éliasib ; ha pa oé éat ébars, na zebraz két a vara, ha na évaz két a zour ; râg gwéla a réa péc'hed ar ré a oa deûet eûz ar sklavérez.

7. Hag embannet é oé é Juda hag é Jéruzalem, ma en em stroljé é Jéruzalem holl vipien ann dizougadur :

8. Ha pénaoz piou-bennâg na vijé két deûet a-benn tri deiz, hervez kuzul ar briñsed hag ann hénaoured, a vijé tennet digañt-hañ hé holl drâ, hag é vijé-héñ distolet eûz a strollad ar ré a oa deûet eûz ann dizougadur.

9. Holl dud Juda ha Beñjamin en em strollaz éta é Jéruzalem a-benn tri deiz, enn naved miz, enn ugeñtved deiz eûz ar miz ; hag ann holl bobl a azézaz war leûren ti Doué, hag hi ô kréna enn abek d'hô fec'hed, ha d'ar glaô *a gouézé*.

10. Hag Esdras, ar bélek, a zavaz hag a lavaraz d'ézhô : C'houi hoc'h eûz torret al lézen, hag hoc'h eûz kéméret gragez a-ziavéaz, évit gwasaat péc'hed Israel.

11. Ha bréma meûlit ann Aotrou, Doué hô tadou, ha grîd ar péz a zô hétuz d'ézhañ, ha pellait diouc'h poblou ann douar ha diouc'h ar gragez a-ziavéaz.

12. Hag ann holl bobl a respouñtaz, hag a lavaraz gañd enr vouéz gré : Ra vézô gréat enn hor c'héñver ével ma éc'h eûz lavaret.

13. Hôgen ô véza ma eo paot ar bobl, ma eo amzer ar glaô, ha na hellomp két choum er-méaz, ha na eo két labour eunn deiz na daou (râk brâz eo hor péc'hed),

14. Ra vezô lékéat priñsed é-touez ann holl bobl, ha kéméñd hini ac'hanomp en deûz kéméret eur c'hrég-a-ziavéaz, deûet enn deisiou merket, ha gañt-hô ann hénaoured hag ar varnerien eûz a bép kéar, kén na vézô distolet buanégez hon Doué diwar-n-omp enn abek d'ar péc'hed-zé.

15. Jonatan éta, mâb Azahel, ha Jaasia, mâb Tékué, a oé lékéat war géméñt-sé, ha Mésollam ha Sébétai, al Lévited, a gen-nerzaz anézhô.

16. Hag ar ré a oa deûet eûz ann dizougadur a réaz ével-sé. Hag Esdras ar bélek, ha priñsed ann tiadou a iéaz é tiez hô zadou, pép-hini hervez hé hanô, hag éc'h azézchoñt enn deiz keñta eûz ann dékved miz évit klaskout ann drâ.

17. Hag ann niver eûz ar ré hô dôa kéméret gragez a-ziavéaz a oé peûrc'hréat ann deiz keñta eûz ar miz keñta.

18. Hag é oé kavet eûz a vipien ar véleien hô dôa kéméret gragez a-ziavéaz : eûz a vipien Josué, mâb Josédek, hag hé vreûdeûr, Maasia, hag Éliézer, ha Jarib, ha Godolia.

19. Hag hi a rôaz hô daouarn évit kâs-kuit hô gragez, hag évit kenniga eunn tourz eûz ann tropel évid hô gwall.

20. Hag eûz a vipien Emmer ; Hanani ha Zébédia.

21. Hag eûz a vipien Harim ; Maasia, hag Élia, ha Séméia, ha Jéhiel, hag Ozias.

22. Hag eûz a vipien Feshur ; Élioénai, Maasia, Ismael, Natanael, Jozabed, hag Élasa.

23. Hag eûz a vipien al Lévited ; Jozabed, ha Séméi, ha Sélaia (hen-nez eo Kalita), Fataia, Juda hag Éliézer.

24. Hag eûz ar ganerien ; Éliasib : hag eûz ar borsierien ; Sellum, ha Télem, hag Uri.

25. Hag eûz a Israel : eûz a vipien Faros ; Réméia, ha Jézia, ha Melc'hia, ha Miamin, hag Éliézer, hag Melc'hia, ha Banéa.

26. Hag eûz a vipien Élam ; Matania, Zac'harias, ha Jéhiel, hag Abdi, ha Jérimot, hag Élia.

27. Hag eûz a vipien Zétua ; Élioénai, Éliasib, Matania, ha Jérimut, ha Zabad, hag Aziza.

28. Hag eûz a vipien Bébai ; Johanan, Hanania, Zabbai, Atalai.

29. Hag eûz a vipien Bani ; Mosollam, ha Melluc'h, hag Adaia, Jarub, ha Saal, ha Ramot.

30. Hag eûz a vipien Fahat-Moab ; Edna, ha Chalal, Banaias, ha Maasias, Matanaias, Béséléel, Bennui, ha Manasé.

31. Hag eûz a vipien Hérem ; Éliézer, Josué, Melc'hias, Séméias, Siméon,

32. Beñjamin, Maloc'h, Samarias.

33. Hag eûz a vipien Hasom ; Matanai, Matata, Zabad, Élifélet, Jermai, Manasé, Séméi.

34. Eûz a vipien Bani ; Maaddi, Amram, ha Vel,

35. Banéas, ha Badaias, Chéliau,

36. Vania, Marimut, hag Éliasib,

37. Matanias, Matanai, ha Jasi,

38. Ha Bani, ha Bennui, Séméi,

39. Ha Salmias, ha Natan, hag Adaias,

40. Ha Mec'hnédébai, Sisai, Sarai,

41. Ézrel, ha Sélémiau, Séméria,

42. Sellum, Amaria, Jozef.

43. Eûz a vipien Nébo : Jéhiel, Matatias, Zabad, Zabina, Jeddu, ha Joel, ha Banaia.

44. Ar ré-zé holl hô dôa kéméret gragez a-ziavéaz, ha lôd eûz ar gragez-zé hô dôa ganet bugalé.

LEVR NÉHÉMIAS.

ANN EIL EUZ A ESDRAS.

I. PENNAD.

Glac'har Néhémias; ha béden da Zoué.

1. Geriou Néhémias, mâb Helc'hias. Ha c'hoarvézet eo bét é miz kasleu, enn ugeñtved bloaz, pa édoun é kastel Susis.

2. Hanani, unan eûz va breûdeûr, a zeûaz, héñ ha tûd eûz a Juda; ha mé a c'houlennaz kélou digañt-hô eûz ar Iuzevien a oa choumet goudé ar sklavérez, hag a oa c'hoaz béô, ha diwarbenn Jéruzalem.

3. Hag hi a lavaraz d'in: Ar ré a zô choumet goudé ar sklavérez, hag a choum c'hoaz er vrô, a zô enn eur c'hlac'har vrâz, hag enn eunn dismégañs vrâz; mûr Jéruzalem a zô freûzet, hag hé fersier a zô bét dévet gañd ann tân.

4. Pa gléviz ar geriou-zé, éc'h azéziz, é wéliz, hag é riz kaoñ é-pâd meûr a zervez; iuna a riz, hag é pédiz dirâk Doué ann éñv.

5. Hag é liviriz: Mé az péd, Aotrou Doué ann éñv, té péhini a zô brâz hag estlammuz, té péhini a vîr da gévrédigez ha da drugarez é-kéñver ar ré az kâr hag a vir da c'hourc'hémennou;

6. Ra zélaouô da ziskouarn, ha ra zellô da zaoulagad, évit ma klevi péden da zervicher, *ar béden* a rann hiriô dira-z-oud nôz-deiz, évit bugalé Israel da zervicherien. Mé a anavez ar béc'héjou hô deûz gréat bugalé Israel enn da énep; mé ha tî va zâd hon eûz péc'het.

7. Touellet omp bét gañd ann didalvédigez, ha n'hon eûz két miret da c'hourc'hémennou, ha da lidou, ha da varnédigézou, hervez ma éc'h eûz hô gourc'hémennet da Voizez, da zervicher.

8. Az péz koun eûz ar gér éc'h eûz rôet da Voizez da zervicher, ô lavarout: Pa hô pézô torret va lézen, mé hô skiñô é-mesk ar boblou:

9. Ha mar tistrôit étrézég enn-oun, ha mar mirit va c'hélennou, ha mar sévénit anézhô, ha pa vec'h bét kaset bété penn ar béd, mé hô strollô ac'hanô, hag hô tigasô d'al léac'h em eûz dilennet évit ma choumché énô va hanô.

10. Hag ar ré-mañ eo da zervicherien, ha da bobl, éc'h eûz dasprénet gañd da c'halloud brâz, ha gañd da zourn kré.

11. Mé az péd, Aotrou, bézet évésiek da skouarn da béden da zervicher, ha da béden da zervicherien, péré a zouj da hanô; ha rén hiriô da zervicher, ha rô d'ézhañ trugarez dirâg ann dén-zé: râk mé a oa kôper ar roué.

—

II. PENNAD.

Néhémias a zistrô da Jéruzalem, hag a laka da zével hé muriou.

1. Hôgen é mîz Nisan, enn ugeñtved bloaz eûz ar roué Artaksersez, é oé kaset gwîn dirâg ar roué: ha mé a géméraz ar gwîn, hag her rôaz d'ar roué; ha mé a oa ével eunn dén doaniet dira-z-hañ.

2. Hag ar roué a lavaraz d'in: Pérâg ef-héñ kenn trist da zremm, pa n'az kwélann két klañv? Né két kémeñt-sé enn-anez; hôgen na ouzoun két pétrâ a zô enn da galoun. Ha mé em bôé eunn aoun vrâz-meûrbéd:

3. Hag é liviriz d'ar roué: O roué, bév da vikenn: pérâg na vé két trist va dremm, pa eo dizud ar géar m'éma enn-hi bésiou va zadou, ha pa eo bét dévet hé fersier gañd ann tân.

4. Hag ar roué a lavaraz d'in: Pétrâ a c'houlennez-té digan-éñ? Hag é pédiz Doué ann éñv;

5. Hag é liviriz d'ar roué: Mar kâv mâd ar roué, ha mar d-eo hétuz da zervicher dira-z-oud, va c'hâs d'ar Judéa, da géar bésiou va zadou, évit ma savinn anézhi a névez.

6. Hag ar roué a lavaraz d'in, hag ivé ar rouanez péhini a oa azézet enn hé gichen: Pégeid amzer é vézi-dé enn heñt, ha peûr é tistrôi? Hag ar roué her c'havaz mâd, hag a gasaz ac'hanoun, goudé m'am bôé merket d'ézhañ ann amzer.

7. Ha mé a lavaraz c'hoaz d'ar roué: Mar kav mâd ar roué, rôet d'in lizéri évid ann duged eûz ar vrô enn tû all d'ar ster, évit ma léziñt ac'hanoun da dréménout, kén na vézinn éat er Judéa:

8. Hag ivé eul lizer évid Asaf, diwaller koat ar roué, ma rôi d'in koat évit ma hellinn gôlei dôriou touriou ann tî, ha muriou kéar, hag ann tî é péhini éz inn. Hag ar roué hen aotréaz d'in, ô véza ma oa mâd dourn va Doué war-n-oun.

9. Ha mé a iéaz da gavout duged ar vrô enn tû all d'ar ster, hag é rôiz d'ézhô lizéri ar roué. Hôgen ar roué en dôa kaset gan-éñ priñsed, tûd-a-vrézel, ha marc'heien.

10. Pa glévaz *kémeñt-sé* Sanaballat ann Horonitad, ha Tobias ar servicher hag ann Ammonitad, é oeñt glac'haret-brâz, ô véza ma oa deûet eunn dén a glaské eûr-vâd bugalé Israel.

11. Ha mé a iéaz da Jéruzalem, hag a choumaz énô a-héd trî dervez.

12. Ha mé a zavaz a-héd ann nôz, ha nébeûd a dûd gan-éñ; ha na liviriz da zén ar péz en dôa lékéat ann Aotrou em penn da ôber é-kéñver Jéruzalem; ha né oa énô marc'h é-béd gan-éñ, néméd ann hini war béhini é oann azézet.

13. Ha mé a iéaz héd ann nôz dré zôr ann draoñien, ha dirâk feuñteun ann aer, hag é-tal pors ann teil, hag é selliz out mûr Jéruzalem a oa diskaret, hag oud hé fersier a oa dévet gañt ann tân.

14. Neûzé éz iz ac'hanô da borz ar feuñtenn, ha da zân-dour ar roué; ha na oa két énô a léac'h évit treûzi gañd ar marc'h war béhini édoun azézet.

15. Hag é piñiz, eñdra ma oa c'hoaz nôz, dré ar froud, hag é selliz oud ar vûr, hag é teûiz adarré da borz ann draoñien, hag é tistrôiz.

16. Koulskoudé pennou-kéar na wieñt két péléac'h é oann éat, na pétrâ a réann; ha bété neûzé n'em bôa diskléried nétrâ d'ar Iuzevien, na d'ar véleien, na d'ar ré vrâz, na da bennou-kéar, na d'ar ré all péré a réné al labour:

17. Hag é liviriz d'ézhô: C'houi a anavez ar c'hlac'har é péhini émomp, dré ann abek ma eo dizud Jéruzalem, ha ma eo bét dévet hé fersier gañd ann tân: deûit, ha savomp a névez muriou Jéruzalem, évit na vézimp mui er vézégez.

18. Ha mé a rôaz da anaout d'ézhô pénaoz dourn va Doué a oa bét mâd em c'héñver, hag ar geriou en dôa lavaret ar roué d'in, hag é liviriz d'ézhô: Déomp, ha savomp a névez *ar muriou*. Hag hô daouarn a grévaaz er mâd.

19. Pa glévaz kémeñt-sé Sanaballat, ann Horonitad, ha Tobias ar servicher, ann Ammonitad, ha Gosem ann Arabiad, é réjoñt goab ac'hanomp, é

tisprizchoñt ac'hanomp, hag é léverchoñt : Pétrâ a rit-hu azé ? Ha na zispac'hit-hu két oud ar roué ?

20. Ha mé a respouñtaz hag a lavaraz d'ézhô : Doué ann éñv eo a gennerz ac'hanomp, ha nî a zô hé zervicherien ; déomp, ha savomp a névez *ar muriou ;* hôgen c'houi n'hoc'h eûz na lôd, na gwîr, na koun é Jéruzalem.

—

III. PENNAD.

Nivérérez ar ré à zaó a névez muriou Jéruzalem.

1. Neûzé Éliasib, ar bélek-brâz, a zavaz, hag hé vreûdeûr ar véleien, hag é savchoñt porz ann déñved ; hé sañtéla a réjoñt, hag é savchoñt hé fersier, ô sañtéla anézhô, bété tour ar c'hañt ilinad, bété tour Hananéel.

2. Ha war harz d'ézhañ é labouraz mipien Jérikô ; hag ivé enn tû all Zac'hur, mâb Amri.

3. Hôgen mipien Asnaa a zavaz porz ar pésked : hé dei a réjoñt hag é lékéjoñt out-hañ stalafiou, ha potennou, ha barrou. Ha Marimut, mâb Urias, mâb Akkus, a labouraz enn hô c'hic'hen :

4. Hag enn hé gichen é labouraz Mosollam, mâb Barac'hias, mâb Bésézébel ; hag enn hô c'hichen, Sadok, mâb Baana.

5. Ha mipien Tékua a labouraz é-kichen ar ré-mañ ; hôgen ar ré vràz anézhô na fellaz két d'ézhô pléga hô gouzoug da labour hô Aotrou :

6. Ha Joiada, mâb Faséa, ha Mosollam, mâb Bésodia, a zavaz ar porz kôz : hé dei a réjoñt, hag é lékéjoñt out-hañ stalafiou, ha potennou, ha barrou.

7. Ha Meltias ar Gabaonit, ha Jadon ar Méronatit, péré a oa eûz a C'habaon hag eûz a Vasfa, a labouraz é-kichen ar ré-mañ, dirâk *tî* ar réner a oa enn tû all d'ar ster.

8. Hag enn hé gichen é labouraz Éziel, mâb Araia, ann orféber ; hag é-kichen hé-mañ é labouraz Ananias, mâb eul louzaouer ; hag hî a lézaz Jéruzalem bété mûr ar ru wràz.

9. Hag enn hé gichen é labouraz Rafaia, mâb Hur, priñs eur pann eûz a Jéruzalem.

10. Hag enn hé gichen é labouraz Jédaia, mâb Haromaf, hag é-kéñver hé dî ; hag é-kichen hé-mañ é labouraz Hattus, mâb Hasébonias.

11. Mélc'hias, mâb Hérem, hag Hasub, mâb Fahat-Moab, a zavaz ann hañter eûz a eur ru, ha tour ar fourniou.

12. Hag é-kichen hé-mañ é labouraz Sellum, mâb Alohez, priñs eunn hañter bann eûz a Jéruzalem, héñ hag hé verc'hed.

13. Hanun ha tûd Zanoé a zavaz porz ann draoñien ; hé zével a réjoñt hag é lékéjoñt out-hañ stalafiou, ha potennou, ha barrou, hag ivé mil ilinad a vûr bété porz ann teil.

14. Melc'hias, mâb Réc'hab, priñs eûz a bann Bétac'haram, a zavaz porz ann teil ; hé zével a réaz hag é lékéaz out-hañ stalafiou, ha potennou, ha barrou.

15. Sellum, mâb Kolhoza, priñs pann Masfa, a zavaz porz ar feuñteun : hé zével a réaz, hé dei a réaz hag é lékéaz out-hañ stalafiou, ha potennou, ha barrou, hag ivé muriou al lenn *hanvet* Siloé, a-héd garz ar roué bétég ann dérésiou dré béré é tiskenneur eûz a géar David.

16. Goudé hé-mañ é labouraz Néhémias, mâb Azbok, priñs ann hañter eûz a bann Betsur, bété war-harz béz David, ha bétég al lenn a oa bét gréat gañd eul labour brâz, ha bété tî ar c'hréou.

17. Goudé hé-mañ é labouraz al Lévited, ha Réhum, mâb Benni : ha goudé hé-mañ Hasébias, priñs hañter bann Seila, enn hé bann hé-unan.

18. Goudé hé-mañ é labouraz hé vreûdeûr, ha Bavai, mâb Énadad, priñs hañter bann Seila.

19. Hag enn hé gichen é labouraz Aser, mâb Josué, priñs Masfa, hag é savaz eunn eil veñt, râg-énep da gréac'h ar c'horn kré.

20. Goudé hé-mañ é labouraz Barac'h, mâb Zac'hai, war eunn eil rann, adaleg ar c'horn, bété dôr tî Eliasib, ar bélek-brâz.

21. Goudé hé-mañ é labouraz Mérimut, mâb Urias, mâb Hakkus, war eunn eil rann, adalek dôr tî Éliasib, bété penn tî Éliasib.

22. Goudé hé-mañ é labouraz ar véleien, péré a oa é kompézennou ar Jourdan.

23. Goudé hé-mañ é labouraz Beñjamin hag Hasub é-kéñver hô zî : ha goudé hé-mañ é labouraz Azarias, mâb Maasias, mâb Ananias, é kéñver hé dî.

24. Goudé hé-mañ é labouraz Bennui, mâb Hénadad, eunn eil veñt, adalek tî Azarias bétég ann distrô, ha bétég ar c'hoñ.

25. Falel, mâb Ozi, oud ann distrô hag ann tour a zâv eûz a dî uc'hel ar roué, da lavaroud eo a-héd porched ar vâc'h. Goudé hé-mañ Fadaia, mâb Faros.

26. Hôgen ann Natinéed a choumé é Ofel bété râg-énep da borz ann doureier, war-zû ar sâv-héol, ha bétég ann tour péhini a oa war ziavéaz.

27. Goudé hé-mañ é labouraz mipien Tékua eunn eil veñt dirâg, adaleg ann tour brâz a oa war ziavéaz, bété mûr ann templ.

28. Hôgen ar véleien a labouraz euc'h-kréac'h, adaleg porz ar c'hézek, pép-hini dirâg hé dî.

29. Goudé ar ré-mañ é labouraz Sadok, mâb Emmer, dirâg hé dî. Ha goudé hé-mañ é labouraz Sémaia, mâb Séc'hénias, diwaller porz ar sâv-héol.

30. Goudé hé-mañ é labouraz Hanania, mâb Sélémias, hag Hanun, c'houec'hved mâb Sélef, eunn eil veñt ; ha goudé hé-mañ é labouraz Mosollam, mâb Barac'hias, dirâk ann orféber, bété tî ann Natinéed hag ann dakouerien, war-harz porz ar varnerien, ha bété kambr ar c'hoñ.

31. Hag a-héd kambr ar c'hoñ, hag out porz ann tropel, é labouraz ann orféberien hag ar varc'hadourien.

—

IV. PENNAD.

Énébourien ar Iuzévien a fell d'ézhô miroud out-hô na zavchent a névez Jéruzalem.

1. Hôgen pa glevaz Sanaballat pénaoz é savemp ar vûr a névez, é savaz drouk-brâz enn-hañ ; hag enn hé déarded, é réaz goab eûz ar Iuzévien ;

2. Hag é lavaraz dirâg hé vreûdeûr, ha dirâg eul lôd brâz eûz a Zamaritaned : Pétrâ a râ ar gôz Iuzévien-zé ? Hag hô lézel a rai ar boblou da ôber ? Hag hî a rai hô sakrifisou, hag hô peûr-c'hrai enn eunn dervez ? Hag hî a hellô laboura gañt mein, a zô bét lékéat gañd ann tân enn eur bern ludu ?

3. Ha Tobias ann Ammoniad, a oa tôst d'ézhañ, a lavaraz : Laboureñt ; mar teû eul louarn, é lamô dreist hô mûr véan.

4. Sélaou, hon Doué, râk goap a réer ac'hanomp (T) ; trô ann dismégañs war hô fenn, ha laka anézhô da véza goapéet é douar hô sklavérez.

5. Na c'hôlô két hô fallagriez, ha na vézet két lamet hô féc'hed a zirâg da zremm, ô véza ma hô deûz gréat goab eûz al labourerien.

6. Ével-sé é assavchomp ar vûr, hag é aozchomp anézhi holl bétég ann hañter ; ha kaloun ar bobl en em geñtraouaz d'al labour.

7. Hôgen pa glevaz Sanaballat, ha Tobias, hag ann Arabied, hag ann Ammonited, hag ann Azotied, pénaoz é oa serret gouli mûr Jéruzalem, ha pénaoz éz édot oc'h aoza ann difreûzou, é savaz eunn drouk-brâz enn-hô.

8. Hag hî en em strollaz kévret évid doñd da stourmi out Jéruzalem, hag aoza spiou d'é-omp.

9. Neûzé é pédchomp hon Doué, hag é lékéjomp gwarded war ar vûr nôzdeiz évid énébi out hô.

10. Hôgen Judas a lavaraz : Ann dougerien a zô skuiz ha kalz a brî a zô ; hag ével-sé na hellimp két sével ar vûr.

11. Hag hon énébourien a lavaraz : Na wézeñt ha na gleveñt nétrâ, kén na zeûimp enn hô mesk, hag é lazimp

anézhô, hag é lakaimp al labour da éhana.

12. Hôgen ar Iuzevien péré a choumé é-touez ann dûd-zé, ô véza deûet, hag ô véza lavaret kémeñt-sé d'é-omp dék kwéach, eûz ann holl lec'hiou eûz a béré é oañt deûet étrézég enn-omp;

13. É likiiz ar bobl dré reñkad a-héd hag adréñ d'ar vûr, gañd hô c'hlézéier, hag hô gwafiou, hag hô gwarégou.

14. Ha goudé béza évéséet-mâd, é saviz, hag é liviriz d'ar ré vrâz, ha d'ar rénerien, ha d'ar ré all eûz ar bobl: Na spouñtit két ra-z-hô; hô pézet koun pénaoz eo brâz ha galloudek ann Aotrou: ha stourmit évid hô preûdeûr, évid hô mipien, évid hô merc'hed, évid hô kragez, hag évid hô tiez.

15. Hôgen pa glevaz hon énébourien pénaoz é oa bét diskuliet kémeñt-sé d'é-omp, Doué a vévézaz hô dézô. Hag é tistrôjomp holl d'ar muriou, pép-hini d'hé labour.

16. Hag adaleg ann deiz-zé ann hañter eûz ann dûd-iaouañk en em rôé d'al labour, hag ann hañter all a oa daré d'ar brézel, gañd hô gwafiou, hô zirennou, hô gwarégou, hag hô harnézou, hag hô friñsed war hô lerc'h é holl dî Juda.

17. Ar ré a zavé ar vûr, hag ar ré a zougé ar bec'hiou, hag ar ré a gargé anézhô, a réa hô labour gañd eunn dourn, hag a zougé hô c'hlézé gañd ann dourn all:

18. Râg ar ré hoñ a labouré, a zougé hô c'hlézé oud hô gouriz: hag hî a labouré, hag a zoné ar c'horn-boud dira-z-oun.

19. Ha mé a lavaraz d'ar ré-vrâz, ha d'ar rénerien, ha d'ar ré all eûz ar bobl: Eul labour brâz eo hag éc'hon, ha nî a zô amañ a-héd ar vûr pell ann eil diouc'h égilé.

20. E pé léac'h-bennâg ma klevet son ar c'horn-boud, rédit di étrézég enn-omp: hon Doué a stourmô évidomp.

21. Hôgen nî, gréomp al labour; hag ann hañter ac'hanomp douget ar gwâf, adalek goulou-deiz bété ma savô ar stéred.

22. Enn amzer-zé é liviriz ivé d'ar bobl: choumet pép-hini gañd hé baotr é-kreiz Jéruzalem, ma hellimp laboura nôz-deiz pép-hini d'hé drô.

23. É-keñver mé ha va breûdeûr, ha va faotred, hag ar gwarded a oa war va lerc'h, na zilézemp két hon dilad, néméd évid en em walc'hi.

—

V. PENNAD.

Aliou Néhémias d'ar ré binvidik.

1. Neûzé ar bobl, hag hô gragez a réaz klemmou brâz a-éneb ar Iuzevien hô breûdeûr.

2. Ha lôd anézhô a lavaré: Ré a vipien hag a verc'hed hon eûz, kéméromb évit-hô évit ma hellimp dibri ha béva.

3. Lôd all a lavaré: Gwéstlomp hor parkéier, hor gwiniennou, hag hon tiez, évit ma hor bézô éd é-pâd ann naounégez.

4. Ha lôd all a lavaré: Emprestomp arc'hañt évit *paéa* tellou ar roué, ha rôomp hor parkéier hag hor gwiniennou.

5. Ha bréma hor c'hig a zô ével kig hor breûdeûr; hag hor mipien ével hô mipien; ha chétu é lékéomp é gwazoniez hor mipien hag hor merc'hed, ha lôd eûz hor merc'hed a zô é sklavérez, ha n'hon eûz két péadrâ d'hô dasprénа; râg hor parkéier, hag hor gwiniennou a zô é pers ar ré all.

6. Drouk-brâz a zavaz enn-oun pa hô c'hleviz ô krôza enn doaré-zé.

7. Ober a riz va sonj gan-en (r), hag é teñsiz ar ré vrâz hag ar rénerien, hag é liviriz d'ézhô: Ha c'houi a-gémer kampi digañd hô preûdeûr? Ha mé a zavaz eur strollad brâz enn hô énep,

8. Hag é liviriz d'ézhô: Nî, ével ma ouzoc'h, hon eûz dasprénet diouc'h hor galloud hor breûdeûr ar Iuzevien, péré a oa bét gwerzet d'ar brôadou; ha bréma éta é werzot-hu hô preûdeûr, ha nî eo hô dasprénô? Hag hî a davaz, ha na gavchoñt gér é-béd da lavarout.

9. Ha mé a lavaraz d'ézhô: Né két mâd ar péz a rît: pérâk na gerzit-hu két é doujañs hon Doué, gañd aoun na vemp tamallet gañd ar brôadou a zô da énébourien d'é-omp?

10. Mé, ha va breûdeûr, ha va faotred, hon eûz préstet da galz, arc'hañt hag éd; aotréid d'é-omp holl, na c'houlennimp nétrâ digañt-hô, ha ma lézimp gañt-hô ar péz a dléoñt d'é-omp.

11. Distaolit éta d'ézhô hiriô hô farkéier, hag hô gwiniennou, hag hô gwéz-olived, hag hô ziez; rôit zô-kén évit-hô ar c'hañtved eûz ann arc'hañt, eûz ann éd, eûz ar gwîn, hag eûz ann éôl oc'h boazet da gémérout digañt-hô.

12. Hag hi a lavaraz: Disteûrel a raimp *d'ézhô*, ha na c'houlennimp nétrâ digañt-hô; ôber a raimp ével ma lévérez. Neûzé é c'halviz ar véléien, hag é likiiz anézhô da douі pénaoz é rajeñt ével m'am bôa lavaret.

13. Goudé-zé éc'h héjiz va askré, hag é liviriz: Ra héjô Doué ével-sé eûz hé dî hag eûz hé labouriou, kémeñd hini ha na zévénô két ar gér-zé; ra vézô héjet ével-sé, ha ra zeûi da véza gwân. Hag ann holl bobl a lavaraz: Amen. Hag hî a veûlaz Doué. Ar bobl a réaz éta ével ma oa bét lavaret.

14. Hôgen adaleg ann deiz é péhini é c'hourc'hémennaz ar roué d'in ma vijenn da réner é brô Juda, adaleg ann ugeñtved bloaz bétég ann eil ha trégoñt eûz ar roué Artaksersez, é-pâd daouzék vloaz, mé ha va breûdeûr n'hon eûz két debret ar bara a oa dléet d'ar rénerien.

15. Hôgen ar rénerien geñta a oa bét em raok, hô dôa gwasket ar bobl, hag hô dôa kéméret digañt-hô daougeñt sikl bemdez war ar bara, war ar gwîn, ha war ann arc'hañt; hag hô ministred hô c'hargé c'hoaz. Hôgen mé n'am eûz két gréat kémeñt-sé, ô véza ma toujann Doué.

16. Hag ouc'h-penn-zé é labouriz évid aoza ar vûr, ha na bréniz park é-béd; ha va holl baotred a zô en em strollet évid al labour.

17. Ar Iuzevien hô-unan hag ar rénerien, hag hî kañt dén hag hañterkañt dén, hag ar ré a oa deûet d'hor c'havout, eûz ar boblou a oa war-drô d'é-omp, a zebré out va zaol.

18. Aozet é oa d'in bemdéz eunn éjenn, ha c'houéac'h dañvad eûz ar ré wella, hép nivéri ann evned; hag eûz a zék dervez da zék dervez, é rôenn kalz a win, hag a draou all, pétrâbennâg na gémérenn nétrâ eûz a gémeñt a oa dléet d'am c'harg, râg gwall wasket é oa ar bobl.

19. Az péz koun ac'hanoun, ô va Doué, évid ôber trugarez em c'héñver, hervez ann holl vâd em eûz gréat d'ar bobl-mañ.

—

VI. PENNAD.

Énébourien ar Iuzevien a glask hô spouñta. Kaloun Néhémias.

1. Hôgen pa glevaz Sanaballat, ha Tobias, ha Gossem ann Arabiad, hag hon holl énébourien, pénaoz em bôa assavet ar vûr, ha na oa enn-hi difeûz é-béd (pétrâ-bennâg n'em bôa két gellet bétég énô lakaad ar stalafiou oud ar persier);

2. Sanaballat ha Gossem a gasaz étrézég enn-oun, ô lavarout: Deûz, ha gréomp kévrédigez enn eur vourc'hbennâg eûz a gompézen Ono. Hôgen hî a venné ôber drouk d'in.

3. Ha mé a gasaz kannaded d'ézhô, évit lavarout: Eul labour brâz a rann, ha na hellam két diskenni, gañd aoun na vé gréat fall, eñdra m'az ajenn d'hô kavout, ha ma tistrôjenn amañ.

4. Hôgen kâs a réjoñt étrézég ennoun évit lavarout ann hévélep trâ a-benn péder gwéac'h; ha mé a respouñtaz bépréd d'ézhô ével ar wéach geñta.

5. Neûzé Sanaballat a gasaz étrézég enn-oun évid ar bempved gwéach hé baotr, gañd eul lizer enn hé zourn a oa skrivet ével-henn:

6. Klevet eo bét é-touez ar boblou, ha Gossem en deûz hé lavaret, pénaoz té hag ar Iuzevien a fell d'é-hoc'h en em zispac'ha, ha râk-sé eo é savez ar vûr, hag é fell d'id en em lakaad da roué war-n-ézhô; ha dré-zé,

7. Éc'h eûz lékéat proféded, péré a brézég diwar da benn é Jéruzalem, ô

lavarout : Roué eo é Judéa. Ar roué a dlé klevout kémeñt-sé ; deûz éta bréma, évit ma en em guzulimp kévret.

8. Ha mé a gasaz étrézég enn-hô, évit lavarout : Né két bét gréat ével ma lévérez : hôgen eûz da galoun daunan é tennez kémeñt-sé ;

9. Râg ar ré-zé holl a spouñté ac'hanomp, ô véza ma krédeñt pénaoz é lezchemp al labour, hag éc'h éhanchemp. Hôgen krévaad a riz va daouarn évit kémeñt-sé ;

10. Hag éz iz é-kûz é tî Sémaias, mab Dalaias, mâb Métabéel, péhini a lavaraz d'in : Kuzuliomp é tî Doué, é-kreiz ann templ, ha serromp ann ôriou ; râg hî a dlé doñt évid da laza, hag enn nôz-mañ é teûiñt évit da laza.

11. Ha mé a lavaraz : Ha dén é-béd héñvel ouz-in a dec'h ? Ha piou ével-oun a iélô enn templ, hag a vévô ? N'az inn két.

12. Hag éc'h anavéziz pénaoz n'en dôa két Doué hé gaset, hôgen pénaoz en dôa komzet ouz-in é doaré eur profed, hag é oa bét touellet gañt Tobias ha Sanaballat :

13. Râg héñ en dôa bét arc'hañt digañt-hô évit va spouñta, va lakaad da béc'hi, ha kaoud drouk da rébecha d'in.

14. Ar péz koun ac'hanoun, Aotrou, enn abek da ôberiou Tobias ha Sanaballat, hag ivé ar profed Noadias, hag ar broféded all, péré a fellé d'ézhô va spouñta.

15. Ar vûr a oé peûr-zavet er pempved deiz war-n-ugeñt eûz a viz Élul, a-benn daou zervez hag hañter-kañt.

16. Pa glevaz hon holl énébourien kémeñt-sé, ann holl boblou a oa wardrô d'é-omp a oé spouñtet, hag a vennaz gañt poell enn-hô hô-unan, hag a anavézaz pénaoz al labour-zé a oa bét gréat gañd Doué.

17. Hôgen enn deisiou-zé priñsed ar Iuzevien a gasaz kalz a lizéri da Dobias, ha Tobias a gasaz eûz hé ré d'ézhô.

18. Rak kalz a dûd a ioa er Judéa, péré hô dôa gréat lé d'ézhañ, ô véza ma oa mâp-kaer da Zéc'hénias, mâb Aréa, ha m'en dôa Johanan, hé vâb, kéméret da c'hrég merc'h Mosollam, mâb Barac'hias :

19. Hag hî a veûlé anézhañ dira-zoun, hag a roé da anaout d'ézhañ ar péz a lavarenn ; ha Tobias a gasé lizéri évit spouñta ac'hanoun.

—

VII. PENNAD.

Nivérérez ar ré a zeûaz gañt Zorobabel eûz ar sklavérez.

1. Hôgen goudé ma oé peûr-zavet ar vûr, hag em bôé lékéat ann ôriou, ha lec'hiet ar borsierien, hag ar ganerien, hag al Lévited ;

2. É rôiz va gourc'hémennou da Hanani, va breûr, ha da Hananias, priñs palez Jéruzalem (râg hé-mañ à oa ével eunn dén gwirion, hag a zoujé Doué dreist ar ré all),

3. Hag é liviriz d'ézhô : Na vézet két digoret persier Jéruzalem, kén na vézô tomm ann héol. Ha pa oañt c'hoaz énô, é oé serret ha prennet ann ôriou ; hag é likiiz é gward tûd Jéruzalem, pép-hini d'hé drô, ha pép-hini dirâg hé dî.

4. Hôgen ar géar a oa éc'hon ha brâz, ha dibaot é oa ar bobl a oa ennhi, ha né oa két savet ann tiez.

5. Hôgen Doué a lékéaz em c'haloun strolla ar ré vrâz hag ar rénerien, hag ar bobl, évit ma niverchenn anézhô ; hag é kaviz levr nivérérez ar ré a oa piñet da gentâ, war béhini é oa skrivet kémeñt-mañ :

6. Ar ré-mañ eo mipien ar broviñs, péré a zô distrôet eûz ar sklavérez, é péhini en dôa hô c'haset Nabukodonosor, roué Babilon, hag a zô distrôet da Jéruzalem, ha d'ar Judéa, pép-hini enn hé géar.

7. Ar ré a zeûaz gañt Zorobabel : Josué, Néhémias, Azarias, Raamias, Nahamani, Mardokéus, Belsam, Mesfarat, Bégoai, Nahum, Baana. *Chétu* nivérérez tûd pobl Israel.

8. Mipien Faros, daou vil daouzég hag eiz-ugeñt.

9. Mipien Safatia, daouzég ha triouec'h-ugeñt.

10. Mipien Aréa, c'houec'h kañt daou hag hañter-kañt.

11. Mipien Fahatmoab, eûz a vipien Josué ha Joab, daou vil eiz kañt ha triouec'h.

12. Mipien Élam, mîl pévarzék ha daouzég-ugeñt.

13. Mipien Zétua, eiz kañt pemp ha daou-ugeñt.

14. Mipien Zac'hai, seiz kañt ha trîugeñt.

15. Mipien Bannui, c'houec'h kañt eiz ha daou-ugeñt.

16. Mipien Bébai, c'houec'h kañt war-n-ugeñt.

17. Mipien Azgad, daou vil daou ha c'houézég-ugeñt.

18. Mipien Adonikam, c'houec'h kañt seiz ha tri-ugeñt.

19. Mipien Béguai, daou vil seiz ha tri-ugeñt.

20. Mipien Adin, c'houec'h kañt pemp hag hañter-kañt.

21. Mipien Ater, mâb Hézékias, triouec'h ha pévar-ugeñt.

22. Mipien Hasem, eiz ha c'houézég-ugeñt.

23. Mipien Bésai, pévar ha c'houézég-ugeñt.

24. Mipien Haref, daouzék kañt daouzék.

25. Mipien Gabaon, pemzék ha pévar-ugeñt.

26. Mipien Bétléhem ha Nétufa, eiz ha naô-ugeñt.

27. Tûd Analot, eiz ha c'houec'h-ugeñt.

28. Tûd Bétazmot, daou ha daouugeñt.

29. Tûd Kariatiarim, Kéfira, ha Bésot, seiz kañt tri ha daou-ugeñt.

30. Tûd Rama, ha Géba, c'houec'h kañt unan war-n-ugeñt.

31. Tûd Mac'hmas, daou ha c'houec'h-ugeñt.

32. Tûd Bétel hag Hai, trî ha c'houec'h-ugeñt.

33. Tûd ann Nébo all, daou hag hañter-kañt.

34. Tûd ann Élam all, mîl pévar dék ha daouzég-ugeñt.

35. Mipien Harem, c'houézég-ugeñt.

36. Mipien Jériko, pemp ha seitégugeñt.

37. Mipien Lod, Hadid, hag Ono, seiz kañt unan war-n-ugeñt.

38. Mipien Sénaa, tri mil naô c'hañt ha trégoñt.

39. Ar véleien : Mipien Idaia é tî Josué, naô c'hañt trizék ha tri-ugeñt.

40. Mipien Emmer, mîl daou hag hañter-kañt.

41. Mipien Fashur, mîl seiz ha daouzég-ugeñt.

42. Mipien Arem, mîl seiték.

43. Al Lévited : Mipien Josué ha Kedmihel.

44. Mipien Oduia, pévarzék ha triugeñt.

45. Ar ganerien : Mipien Asaf, eiz ha seiz-ugeñt.

46. Ar borsierien : Mipien Sellum, mipien Ater, mipien Telmon, mipien Akkub, mipien Halita, mipien Sobai, triouec'h ha c'houec'h-ugeñt.

47. Ann Natinéed : Mipien Soha, mipien Hasufa, mipien Tebbaot,

48. Mipien Kéros, mipien Siaa, mipien Fadon, mipien Lébana, mipien Hagaba, mipien Selmai,

49. Mipien Hanan, mipien Geddel, mipien Gaher,

50. Mipien Raaia, mipien Rasin, mipien Nékoda,

51. Mipien Gézem, mipien Aza, mipien Faséa,

52. Mipien Bésai, mipien Munim, mipien Néfusim,

53. Mipien Bakbuk, mipien Hakufa, mipien Harhur,

54. Mipien Beslot, mipien Mahida, mipien Harsa,

55. Mipien Berkos, mipien Sisara, mipien Téma,

56. Mipien Nasia, mipien Hatifa,

57. Mipien servicherien Salomon, mipien Sotai, mipien Soféret, mipien Farida,

58. Mipien Jahala, mipien Darkon, mipien Jeddel,

59. Mipien Safatia, mipien Hatil, mipien Foc'héret, péhini a oa savet eûz a Zabaim, mâb Amon.

60. Ann Natinéed holl, ha mipien servicherien Salomon, daouzék ha naoñtég-ugeñt.

61. Hôgen chétu amañ ar ré a zeûaz eûz a Delméla, eûz a Delharsa, eûz a Gérub, eûz a Addon, hag eûz a Emmer, ha na helchoñt két rei da anaout

ti hô zadou, hag hô gwenn, na ma oañt eûz a Israel.

62. Mipien Dalaia, mipien Tobias, mipien Nékoda, c'houec'h kañt daou ha daou-ugeñt.

63. Hag eûz ar véleien : Mipien Habia, mipien Akkos, mipien Berzellai, péhini a géméraz da c'hrég unan eûz a verc'hed Berzellai eûz a C'halaad, hag a oé galvet dré hô hanô.

64. Ar ré-mañ a glaskaz hô skrîd enn nivérérez, ha n'her c'hafchoñt két; hag hî a oé distolet eûz ar vélégiez.

65. Hag Atersata a lavaraz d'ézhô na zebrcheñt két eûz a Zañt ar Zeñt, kén na zavché eur bélek gwiziek ha lennek.

66. Ann holl dûd-zé ével eunn dén hép-kén, daou vil dén ha daou-ugeñt, ha triouec'h-ugent;

67. Hép nivéri hô zervicherien hag hô mitisien, a béré é oa seiz mil seiték ha c'houézég-ugeñt: hag enn hô zouez, kanerien ha kanérézed, pemp ha daouzég-ugeñt.

68. Hô c'hézek a oa seiz kañt c'houéac'h ha trégoñt: hag hô muled, pemp ha daouzég-ugeñt.

69. Hô c'hañvaled, pévar c'hañt pemp ha trégoñt; hag hô azéned, c'houec'h mil seiz kañt ugeñt.

Bétég amañ é lenneur ar péz a zô skrivet enn nivérérez : ar péz a zô war-lerc'h eo danével Néhémias.

70. Lôd eûz a bennou ann tiadou a rôaz eunn dra-bennâg évid al labour. Atersata a rôaz évid ann teñzor mil dramm aour, hañter-kañt fiolen, ha pemp kañt saé ha trégoñt évit ar véleien.

71. Ha lôd eûz a bennou ann tiadou a rôaz da deñzor al labour, ugeñt mil dramm aour, ha daou vil daou c'hañt min arc'hañt.

72. Hag ar ré all eûz ar bobl a rôaz ugeñt mil dramm aour, daou vil min arc'hañt, ha seiz saé ha tri-ugeñt évit ar véléien.

73. Ar véléien hag al Lévited, hag ar borsierien, hag ar ganerien, hag ar bobl, hag ann Natinéed, hag Israel holl a choumaz enn hô c'heriou.

VIII. PENNAD.

Esdras a lenn al lézen âirâg ar bobl.

1. Hag ar seizved miz a oa deûet; ha bugalé Israel a oa enn hô c'heriou. Hôgen ann holl bobl en em strollaz ével eunn dén hép-kén, war al leûr-ger a zô dirâk porz ann doureier; hag é leverchoñt da Esdras ar skrivañer ma tigazché levr lézen Moizez, en dôa gourc'hémennet ann Aotrou da Israel.

2. Esdras, ar bélek, a zigasaz éta al lézen dirâg ar strollad eûz ar oazed hag eûz ar merc'hed, hag eûz ar ré holl a hellé hé foella, enn deiz keñta eûz ar seizved miz.

3. Hag héñ a lennaz enn-hañ fréaz el leûr-ger a oa dirâk porz ann doureier, adaleg ar miñtin bété krésteiz, dirâg ar oazed hag ar merc'hed hag ar ré-boellek; ha diskouarn ann holl bobl a oa savet *da zélaoui* al levr.

4. Hôgen Esdras, ar skrivañer, en em lékéaz enn hé zâ war eunn dérez goat en dôa gréat évit komza; ha Matatias, ha Séméia, hag Ania, hag Uria, hag Helsia, ha Maasia, en em lékéaz a zéou d'ézhañ : ha Fadaia, ha Misael, ha Melc'hia, hag Hasum, hag Hasbadana, ha Zac'harias, ha Mosollam, a gleiz.

5. Hag Esdras a zigoraz al levr dirâg ann holl bobl; râg héñ a oa savet dreist ar bobl holl; ha p'en dôé hé zigoret, ann holl bobl a zavaz enn hé zâ.

6. Hag Esdras a veûlaz ann Aotrou, ann Doué brâz; hag ann holl bobl a respouñtaz : Amen, amen, ô sével hô daouarn. Hag hî ô stoui, en em striñkaz d'ann douar, hag a azeûlaz Doué.

7. Koulskoudé Josué, ha Bani, ha Sérébia, Jamin, Akkub, Septai, Odia, Maasia, Sélita, Azarias, Jozabed, Hanan, Falaia Lévited, a lékéa ar bobl da dével évit ma sélaouché al lézen; hôgen ar bobl a oa enn hé zâ, péphini enn hé reiz.

8. Hag hî a lennaz é levr lézen Doué, fréaz hag enn eunn doaré skléar; hag ar bobl a glevaz ar péz a lenneñt.

9. Hôgen Néhémias (péhini eo Atersata), hag Esdras, bélek ha skrivañer, hag al Lévited, péré a zisklérié *al lézen* d'ann holl bobl, a lavaraz : Ann deiz-mañ a zô gwéstlet d'ann Aotrou, hon Doué. Na léñvit két, ha na wélit két. Râg ann holl bobl a wélé, ô klevout geriou al lézen.

10. Hag héñ a lavaraz d'ézhô : It, ha dibrit kik iard, hag éfit gwin c'houck, ha rôit lôd d'ar ré péré n'hô deûz aozet nétrâ évit-hô : râg ann deiz-mañ a zô eunn deiz sañtel d'ann Aotrou; ha n'en em dristait két, râk lévénez ann Aotrou eo hon ners.

11. Hôgen al Lévited a lékéa ann holl bobl da dével, ô lavarout : Tavit, ha n'en em c'hlac'harit két; râg eunn deiz sañtel eo hé-mañ.

12. Ann holl bobl éta a iéaz-kuit, évid dibri, hag éva, ha rei lôd d'ar ré all, hag ôber eul lévénez vrâz; râg hî hô dôa poellet ar geriou en dôa *Esdras* desket d'ézhô.

13. Hag añtrônôz pennou tiadou ann holl bobl, ar véleien hag al Lévited en em strollaz étrézég Esdras ar skrivañer, évit ma teûjé da zisklériа d'ézhô geriou al lézen.

14. Hag hî a gavaz skrivet el lézen, pénaoz en dôa ann Aotrou gourc'hémennet, dré c'hénou Moizez, ma choumché bugalé Israel dindân teltou enn deiz gwél, er seizved miz;

15. Ha ma vrudcheñt ha ma embancheñt enn hô holl geriou, hag é Jéruzalem, ô lavarout : Id war ar ménez, ha digasit skourrou gwéz-olived, ha skourrou gwéz ar ré gaéra, skourrou mirt, ha skourrou palmez, ha skourrou gwéz bôdek, évit ôber teltou gañt-hô, ével mâ eo skrivet.

16. Hag ar bobl a iéaz-kuit, hag a zigasaz ann dra-mañ. Ha pép-hini a réaz évit-hañ *é doaré* teltou war lein hé dî, hag é leûren hé dî, hag é leûren tî Doué, ha war wiler porz ann doureier, ha war wiler porz Éfraim.

17. Ann holl strollad éta eûz ar ré a oa deûet eûz ar sklavérez a réaz teltou, hag a choumaz dindân ann teltou; hôgen abaoé deisiou Josué, mâb Nun, bugalé Israel n'hô dôa két gréat ével-henn. Hag al lévénez a oé brâz-meûrbéd.

18. Hôgen *Esdras* a lennaz bemdez é levr lézen Doué, adaleg ann deiz keñta bétég ann divéza; hag hî a réaz ar gwél é pâd seiz dervez, hag ar strollad enn eizved dervez, hervez ar c'hiz.

—

IX. PENNAD.

Pinijen ar bobl. Péden al Lévited.

1. Hôgen er pévaré deiz war-n-ugeñt eûz ar miz-zé bugalé Israel en em zastumaz é iûn hag é séier; hag hî gôlôet a zouar.

2. Ha gwenn bugalé Israel en em rannaz eûz a bép dén a ziavéaz; hag hî a zavaz, hag a añsavaz hô féc'héjou, ha fallagriézou hô zadou.

3. Hag ô sével enn hô zâ, é oé lennet d'ézhô levr lézen ann Aotrou, hô Doué, péder gwech enn deiz; ha péder gwech éc'h anavézeñt, hag éc'h azeûleñt ann Aotrou, hô Doué.

4. Hôgen war zérez al Lévited é savaz Josué, ha Bani, ha Kedmihel, Sabania, Bonni, Sarébias, Bani, ha C'hanani; hag hî a c'harmaz gañd eur vouéz gré étrézég ann Aotrou, hô Doué.

5. Hag al Lévited Josué, ha Kedmihel, Bonni, Harebnia, Sérébia, Odaia, Sebnia, Fatahia a lavaraz : Savit, meûlit ann Aotrou, hô Toué, a vikenn da vikenn : ra vézô benniget hanô brâz da c'hloar gañt péb bennoz ho meûleûdi.

6. Râk n'eûz Aotrou é-béd néméd-oud; té eo éc'h eûz gréat ann éñv, hag éñv ann éñvou, hag hé holl armé; ann douar ha kémeñd a zô enn-hañ, ar môr ha kémeñd a zô enn-hañ; ha té eo a rô ar vuez da gémeñt-sé; hag armé ann éñv a azeûl ac'hanod.

7. Té eo, Aotrou Doué, éc'h eûz dilennet Abram, hag éc'h eûz hé zigaset eûz a dân ar Galdéed, hag éc'h eûz rôet d'ézhañ ann hanô a Abraham.

8. Kavet éc'h eûz hé galoun féal dira-z-oud, hag éc'h eûz gréat kévrédigez gañt-hañ, évit rei d'ézhañ ha d'hé wenn, brô ar C'hananéed, ann

Hétéed. hag ann Amorséed, hag ar Férézéed, hag ar Jébuséed, hag ar C'hergéséed; hag éc'h eûz sévénet da c'heriou, ô véza ma oud gwirion.

9. Gwélet éc'h eûz ivé glac'har hon tadou enn Éjipt, ha klevet éc'h eûz hô garm war aod ar môr Rûz.

10. Ha gréat éc'h eûz arwésiou ha burzudou war Faraon ha war hé holl zervicherien, ha war ann holl bobl eûz hé vrô; râg gwézet éc'h eûz pénaoz hô dôa aozet *pobl Israel* gañt rogeñtez; hag éc'h eûz gréat eunn hanô d'id, ével ma éma c'hoaz hiriô.

11. Hag ar môr éc'h eûz rannet enn hô raok; hag hi hô deûz treûzet ar môr war ar séac'h. Hôgen hô beskinerien éc'h eûz stlapet d'ar gwéled, ével eur méan enn doureier ar rē gréva.

12. Réner oud bét d'ézhô enn eur peûl koabr a-héd ann deiz, hag enn eur peûl tân a-héd ann nôz, évit ma helché béza gwélet gañt-hô ann heñt dré béhini é tlieñt kerzout.

13. Diskennet oud war vénez Sinai, hag éc'h eûz komzet out-hô eûz ann éñv, rôet éc'h eûz d'ézhô barnédigézou reiz, hag eul lézen a wirionez, ha lidou, ha kémennou mâd.

14. Rôet éc'h eûz da anaout d'ézhô da zabbat sañtel, hag éc'h eûz gourc'hémennet d'ézhô, dré c'hénou Moizez da zervicher, da gélennou, ha da lidou, ha da lézen.

15. Bara eûz ann éñv éc'h eûz rôet ivé d'ézhô, enn hô naoun, hag éc'h eûz tennet dour d'ézhô eûz ar méan, enn hô zéc'hed; hag éc'h eûz lavaret d'ézhô m'az ajeñt enn douar ez pôa touet da rei d'ézhô, ha ma perc'henfeñt anézhañ.

16. Hôgen ar ré-mañ, hag hon tadou a zô en em rénet gañt balc'hder; kalédet hô deûz hô fenn, ha n'hô deûz két sélaouet da c'hourc'hémennou.

17. Ha né két fellet d'ézhô klevout, ha né két deûet da goun d'ézhô ar burzudou ez pôa gréat évit-hô. Kalédet hô deûz hô fennou, ha dré énébiez iñt distrôet a-névez oud ar sklavérez. Hôgen té, Doué talvouduz, hégarad ha trugarézuz, habask ha leûn a drugarez, n'éc'h eûz két hô dilézet:

18. Ha p'hô dôé zô-kén gréat évit-hô eul leûé teûzet, ha lavaret: Hennez eo da Zoué péhini en deûz da dennet eûz ann Éjipt; hag hô deûz gréat touadellou brâz.

19. Hôgen té, enn da drugarézou brâz, n'éc'h eûz két hô dilézet enn distrô; ar peûl koabr né két tec'het diout-hô, évid hô réna a-héd ann deiz, hag ar peûl tân a-héd ann nôz, évit diskouéza d'ézhô ann heñt dré béhini é tlieñt kerzout.

20. Da spéred mâd éc'h eûz rôet d'ézhô évit hô deski, ha n'éc'h eûz két tennet da vann eûz hô génou; ha dour éc'h eûz rôet d'ézhô enn hô séc'hed.

21. A-héd daou-ugeñt vloaz éc'h eûz hô maget enn distrô, ha nétrâ n'hô deûz diouéret: né két deûet fall hô dilad, ha né két bét skuiz hô zreid.

22. Ha rôet éc'h eûz d'ézhô ar rouañtélésiou, hag ar boblou; hag éc'h eûz hô rannet gañt-hô dré ar sort; hag hi hô deûz bét enn hô c'hers brô Séhon, ha brô roué Hésébon, ha brô Og, roué Basan.

23. Hag éc'h eûz kresket niver hô mipien ével stéred ann éñv, hag éc'h eûz hô c'haset enn douar é péhini éz pôa lavaret d'hô zadou éz ajeñt da vistri.

24. Hag hô mipien a zeûaz hag a biaouaz ann douar, ha té éc'h eûz izéléet dira-z-hô ar C'hananéed, tûd ar vrô; hag éc'h eûz hô lékéat étré hô daouarn, hag ivé hô rouéed, ha poblou ar vrô, évit ma rajeñt d'ézhô ével ma karjeñt.

25. Kéméroud a réjoñt éta keriou kré, hag eunn douar strujuz; hag hi hô dévoé enn hô c'hers tiez leûn a bép mâd; ha puñsou gréat gañt ré all, gwinl, ha gwéz-olived, ha kalz a wéz-frouez; hag hi hô deûz debret, hag hô deûz bét hô gwalc'h, hag a zô deûet da véza lard, hag hô deûz bét kalz a draou c'houék gañd da vadélez vrâz.

26. Hôgen hi hô deûz da lékéat da voñt drouk enn-oud; pelléet iñt diouzid; ha taolet eo gañt-hô da lézen adré hô c'hein; lazet hô deûz da brofédet, péré hô fédé stard da zistrei ouz-hoc'h; hag hô deûz gréat touadellou brâz.

27. Râk-sé éc'h eûz hô lékéat étré hô

daouarn hô énébourien, péré hô deûz hô glac'haret. Hag é amzer hô gloaz hô deûz garmet étrézég enn-oud; ha té éc'h eûz hô sélaouet eûz ann éñv, hag hervez da drugarézou brâz, éc'h eûz rôet d'ézhô dieûberien, évid hô zenna eûz a zourn hô énébourien.

28. Ha pa iñt bét enn éhan, iñt distrôet a-névez da ôber ann drouk dira-z-oud; ha té éc'h eûz hô lézet étré daouarn hô énébourien, péré hô deûz hô aotrouniet. Hag hi a zô distrôet, hag hô deûz garmet ouz-id; ha té éc'h eûz sélaouet out-hô eûz ann éñv, hag éc'h eûz hô diboaniet aliez hervez da drugarézou.

29. Hag éc'h eûz hô fédet stard da zistrei d'as lézen. Hôgen hi a zô embréget gañt rôgoni, ha n'hô deûz két sélaouet da c'hourc'hémennou: péc'het hô deûz a-énep da varnédigézou, é péré é vévô ann dén, pa hô sévénô; ha trôet hô deûz hô c'hein d'id, hag hô deûz kalédet hô fenn, ha n'hô deûz két sélaouet.

30. Gourzézet éc'h eûz war-n-ézhô é-pâd meûr a vloaz, hag éc'h eûz hô erbédet enn da spéred dré c'hénou da brofédet; ha n'hô deûz két sélaouet; hag éc'h eûz hô lékéat étré daouarn poblou ann douar.

31. Koulskoudé enn da drugarézou brâz n'éc'h eûz két hô c'haset-da-gét, ha n'éc'h eûz két hô dilézet, ô véza ma oud eunn Doué trugarézuz hag habask.

32. Bréma éta, hon Doué brâz, kré ha galloudek, péhini a wir da gévrédigez ha da drugarez, na zistrô két da lagad diouc'h ar c'hlac'har a zô kouézet war-n-omp, ha war hor rouéed, ha war hor briñsed, ha war hor béleien, ha war hor broféded, ha war hon tadou, ha war da holl bobl, abaoé deisiou roué ann Assiria bétég-henn.

33. Ha té a zô gwirion é kemeñt a zô c'hoarvézet gan-é-omp; râg ar wirionez ec'h eûz gréat; hôgen ni n'hon eûz gréat néméd fallagriez.

34. Hor rouéed, hor briñsed, hor béleien, hag hon tadou n'hô deûz két miret da lézen; n'hô deûz két sélaouet da c'hourc'hémennou, nag ann testeniézou a desténiez enn-hô.

35. Hag hi enn hô rouañtélésiou, hag er madou brâz éz pôa rôet d'ézhô, hag enn douar éc'hon ha strujuz éz pôa lékéat dira-z-hô, n'hô deûz két da zervichet, ha n'iñt két distrôet eûz hô gwall déchou.

36. Chétu ni a zô sklaved hiriô; hag enn douar éz pôa rôet d'hon tadou, évit ma tebrcheñt ar bara hag ar frouez a zeûjé enn-hañ, chétu ni a zô sklaved.

37. Hag hé frouez a gresk évid ar rouéed éc'h eûz lékéat war-n-omp enn abek d'hor péc'héjou; aotrounia a réoñt war hor c'horfou, ha war hoi loéned, ével ma karoñt; ha ni a zô enn eur c'hlac'har vrâz.

38. War gemeñt-sé éta é réomp kévrédigez *gan-éz;* hag é skrivomp anézhi; hag hor briñsed, hol Lévited, hag hor béleien hô deûz hé siellet.

—

X. PENNAD.

Hanvou ar ré a ziellaz ar gévrédigez.

1. Chétu ar ziellerien: Néhémias, Atersata, mâb Achélai, ha Sédésias,
2. Saraias, Azarias, Jérémias,
3. Feshur, Amarias, Melc'hias,
4. Hattus, Sébénia, Melluc'h,
5. Harem, Mérimut, Obdias,
6. Daniel, Genton, Baruc'h,
7. Mosollam, Abia, Miamin,
8. Maazia, Belgai, Séméia: hag hi béleien.
9. Hag eûz al Lévited, Josué, mâb Azanias, Bennui eûz a vipien Hénadad, Kedmihel,
10. Hag hô breûdeûr, Sébénia, Odaia, Sélita, Falaia, Hanan.
11. Mic'ha, Rohob, Hasébia,
12. Zac'hur, Sérébia, Sabania,
13. Odaia, Bani, Baninu.
14. Pennou ar bobl, Faros, Fahat-Moab, Élam, Zétu, Bani,
15. Bonni, Azgad, Bébai,
16. Adonia, Bégoai, Adin,
17. Ater, Hézésia, Azur,
18. Adaia, Hasum, Bésai,
19. Haref, Anatot, Nébai,

20. Megfias, Mosollam, Hazir,
21. Mésizabel, Sadok, Jeddua,
22. Feltia, Hanan, Anaia,
23. Oséé, Hanania, Hasub,
24. Alohes, Faléa, Sobek,
25. Réhum, Hasebna, Maasia,
26. Éc'haia, Hanan, Anan,
27. Melluc'h, Haran, Baana,

28. Hag ar ré all eûz ar bobl, ar véleien, al Lévited, ar borsierien, ar ganerien, ann Natinéed, hag ar ré a oa en em rannet eûz a boblou ar brôadou évit lézen Doué, hô gragez, hô mipien, hag hô merc'hed.

29. Ar ré holl hô dôa hô skiañt-vâd a grétéé évid hô breûdeûr, hag ar ré geñta anézhô a zeûaz da rei hô gér, ha da doui pénaoz é kerzcheñt é lézen Doué, en dôa rôet dré zourn Moizez, servicher Doué, évit sévéni ha mirout holl c'hourc'hémennou ann Aotrou, hon Doué, hag hé varnédigézou, hag hé lidou;

30. Hag évit na rôjemp két hor merc'hed da boblou ar brôadou, ha na gémerjemp két hô merc'hed évid hor mipien.

31. Mar teû poblou ar brôadou da zigas marc'hadourez, pé eunn drabennâg évid ar vividigez, évit gwerza é deiz ar sabbat, na brénimp nétrâ digañt hô é deiz ar sabbat, nag enn eunn deiz sañtélet. Ar seizved bloaz a virimp, hag é lézimp pép dlé.

32. Lakaad a raimp war-n-omp al lézen da rei pép ploaz ann drédéren eûz a eur sikl évit labour tî hon Doué,

33. Évid ar baraou kennig, hag ar sakrifiz peûr-baduz, hag ar sakrifizlosk peûr-baduz é deisiou ar sabbat, é deisiou keñta ar mîz, er gouélioulîd, er sakrifisou a béoc'h, hag er ré évid ar péc'hed; ma vézô pédet évid Israel, ha na vézô diouéret nétrâ a gémeñt a zô réd évit tî hon Doué.

34. Teûrel a réjomb ivé d'ar sort diwar-benn kennig ar c'heûneûd, étré ar véleien, hag al Lévited hag ar bobl, évit ma vijé douget é tî hon Doué, gañt tiadou hon tadou, enn amzer merket, a vloaz é bloaz, évid hé lakaad da zévi war aoter ann Aotrou hon Doué, ével ma eo skrivet é lézen Moizez,

35. Ha ma tougchemp pép ploaz da dî ann Aotrou, ar ré geñta-ganet eûz hon douar, hag ar cheñta frouez eûz a bép gwézen:

36. Hag ar ré-geñta-ganet eûz hor mipien, hag eûz hol loéned, ével ma eo skrivet el lézen; hag ar ré geñtaganet eûz hon éjenned, hag eûz hon déñved, évit ma vijeñt kenniget é tî hon Doué, d'ar véleien péré a zervich é tî hon Doué:

37. Ha da zigas d'ar véleien, é teñzor hon Doué, ar c'heñta frouez eûz hor boéd, hag eûz hor braoued, ha frouez hon holl wéz, hag ar rézin, hag ann olived; ha da baéa ann déog eûz hon douar d'al Lévited. Al Lévited a zavô ivé ann déok war hol labour enn holl geriou.

38. Ar bélek, mâb Aaron, en dévézô hé lôd eûz ann déogou gañd al Lévited; hag al Lévited a gennigô ann dékved lôden eûz hô déog é tî hon Doué évit béza miret é tî ann teñzor.

39. Rât bugalé Israel ha mipien Lévi a gasô da dî ann teñzor keñta frouez ann éd, ar gwin, hag ann éôl; hag énô é vézô listri sakr, ha béleien, ha kanerien, ha porsierien, ha servicherien; ha na zilézimp két tî hon Doué.

—

XI. PENNAD.

Eûz ar ré a choum é Jéruzalem hag é keriou Juda.

1. Hôgen priñsed ar bobl a choumaz é Jéruzalem; hôgen ar ré all eûz ar bobl a daolaz d'ar sort, évit ma choumché ann dékved lôden anézhô é Jéruzalem ar géar zañtel, hag ann naô lôden *all* er c'heriou *all*.

2. Hôgen ar bobl a veûlaz ar ré holl a oa en em genniget évit choum é Jéruzalem.

3. Chétu amañ éta priñsed ar broviñs, péré a choumaz é Jéruzalem, hag é keriou Juda. Hôgen pép-hini a choumaz enn hé drâ, hag enn hé geriou; Israel, ar véleien, al Lévited, ann Natinéed, ha mipien servicherien Salomon.

4. Ha lôd eûz a vipien Juda, hag eûz a vipien Beñjamin a choumaz é Jéruzalem. Eûz a vipien Juda: Ataias, mâb Aziam, mâb Zac'harias, mâb Amarias, mâb Zafatias, mâb Malaléel. Eûz a vipien Farez;

5. Maasia, mâb Baruc'h, mâb Kolhoza, mâb Hazia, mâb Adaia, mâb Joiarib, mâb Zac'harias, mâb Siloni:

6. Ann holl vipien-zé da Farez, péré a choumaz é Jéruzalem, *a oé* pévar c'hañt eiz ha tri-ugeñt, *hag hi* tûd kré.

7. Chétu amañ mipien Beñjamin: Sellum, mâb Mosollam, mâb Joed, mâb Fadaia, mâb Kolaia, mâb Masia, mâb Étéel, mâb Isaia;

8. Ha goudé hé-mañ Gebbai, Sellai; naô c'hañt eiz war-n-ugeñt;

9. Ha Joel, mâb Zéc'hri, a oa da benn war-n-ézhô, ha Judas, mâb Sénua, ann eil war géar.

10. Hag eûz ar véleien; Idaia, mâb Joarib, ha Jac'hin;

11. Saraia, mâb Helsias, mâb Mosollam, mâb Sadok, mâb Méraiot, mâb Ac'hitob, réner tî Doué;

12. Hag hô breûdeûr péré a réa labour ann templ: eiz kañt daou warn-ugeñt. Hag Adaia, mâb Jéroham, mâb Fésélia, mâb Amsi, mâb Zac'harias, mâb Fesur, mâb Melc'hias;

13. Hag hé vreûdeûr priñsed ann tiadou; daou ha daouzég-ugeñt. Hag Amasai, mâb Azréel, mâb Ahazi, mâb Mosollamot, mâb Emmer;

14. Hag hô breûdeûr galloudekbrâz; eiz ha c'houec'h-ugeñt; ha Zabdiel a oa da benn war-n-ézhô, bag héñ mâb d'ar ré c'halloudek.

15. Hag eûz al Lévited; Séméia mâb Hasub, mâb Azarikam, mâb Hasabia, mâb Boni,

16. Ha Sabatai ha Jozabed, eûz a briñsed al Lévited, war ann holl labouriou a réad enn diavéaz eûz a dî Doué.

17. Ha Matania, mâb Mic'ha, mâb Zébédei, mâb Asaf, a oa da benn war ar ré a veûlé hag a añsavé gloar *ann Aotrou* er béden, ha Bekbésia, ann eil eûz hé vreûdeûr, hag Abda, mâb Samua, mâb Galal, mâb Iditum:

18. Ann holl Lévited er géar zañtel; pévar ha pévarzég-ugeñt.

19. Hag ar borsierien; Akkub, Telmou, hag hô breûdeûr, péré a ziwallé ann ôriou; daouzég hag eiz-ugeñt.

20. Hag ar ré all eûz a Israel, béleien ha Lévited, *a choumaz* é holl geriou Juda, pép-hini enn hé drâ.

21. Hag ann Natinéed, péré a choumaz é Ofel; ha Siaha, ha Gasfa, a oa *da benn* war ann Natinéed.

22. Ha priñs al Lévited é Jéruzalem, Azzi, mâb Bani, mâb Hasabia, mâb Matanias, mâb Mic'ha. Eûz a vipien Asaf *é oé* kanerien é servich tî Doué.

23. Râg ar roué en dôa rôet hé c'hourc'hémenn diwar hô fenn, hag ar reiz é pép dervez é-touez ar ganerien.

24. Ha Fatahia, mâb Mésézébel, eûz a vipien Zara, mâb Juda, *a oa* dindân dourn ar roué, é kémeñd a zellé oud ar bobl.

25. Hag é kéñver al lec'hiou *all* é péré é choumchoñt; lôd eûz a vipien Juda a choumaz é Kariatarbé, hag enn hé faboursiou; hag é Dibon, hag enn hé faboursiou; hag é Kabséel, hag enn hé bourc'hiou;

26. Hag é Jésué, hag é Molada, hag é Betfalet,

27. Hag é Hasersual, hag é Bersabéé, hag enn hé faboursiou,

28. Hag é Siséleg, hag é Moc'hona, hag enn hé faboursiou,

29. Hag é Remmon, hag é Saraa, hag é Jérimut,

30. É Zanoa, é Odollam, hag enn hô bourc'hiou; é Lac'his hag enn hé faboursiou, é Azéka, hag enn hé faboursiou.

Hag hî a choumaz adalek Bersabéé bété traoñien Ennom.

31. Hôgen mipien Beñjamin; eûz a C'héba é Mec'hmas, hag enn Hai, hag é Bétel, hag enn hé faboursiou:

32. É Anatot, é Nob, é Anania,
33. É Asor, é Rama, é Gétaim,
34. É Hadid, é Séboim, é Nésallat, é Lod,
35. Hag é Ono, traoñien ar vichérourien.
36. Hag al Lévited hô dôa hô lôd é Juda hag é Beñjamin.

XII. PENNAD.

Gwéstlérez muriou Jéruzalem.

1. Chétu amañ ar véleien hag al Lévited a biñaz gañt Zorobabel, mâb Salatiel, ha gañt Josué: Saraia, Jérémias, Esdras,
2. Amaria, Melluc'h, Hattus,
3. Sébénias, Réum, Mérimut,
4. Addo, Genton, Abia,
5. Miamin, Madia, Belga,
6. Séméia, ha Joiarib, Idaia, Sellum, Amok, Helsias,
7. Idaia. Ar ré-zé eo priñsed ar véleien, hag hô breûdeûr é deisiou Josué.
8. Hag al Lévited: Jésua, Bennui, Kedmihel, Sarébia, Juda, Matanias, péré a oa da benn, gañd hô breûdeûr, war ar ganaouennou-sañtel.
9. Bekbésia hag Hanni, hag hô breûdeûr, pép-hini enn hé garg.
10. Hôgen Josué a oé tâd Joasim, ha Joasim a oé tâd Éliasib, hag Éliasib a oé tâd Joiada (T);
11. Ha Joiada a oé tâd Jonatan, ha Jonatan a oé tâd Jeddoa. (T).
12. Hôgen é deisiou Joasim, chétu amañ ar véleien ha pennou hô ziadou: Eûz a Zaraia, Maraia; eûz a Jérémias, Hananias;
13. Eûz a Esdras, Mosollam; eûz a Amarias, Johanan;
14. Eûz a Vilic'ho, Jonatan; eûz a Zébénias, Jozef;
15. Eûz a Haram, Edna; eûz a Varaiot, Helsi;
16. Eûz a Adaia, Zac'harias; eûz a C'henton, Mosollam,
17. Eûz a Abias, Zéc'hri; eûz a Viamin hag eûz a Voadias, Felti;
18. Eûz a Velga, Sammua; eûz a Zémaia, Jonatan;
19. Eûz a Joiarib, Matanai; eûz a Jodaia, Azzi;
20. Eûz a Zellai, Sélai; eûz a Amok, Héber;
21. Eûz a Helsias, Hasébia; eûz a Idaia, Natanael.
22. Al Lévited é deisiou Éliasib, ha Joiada, ha Johanan, ha Jeddoa, hag hanvou pennou ann tiadou hag ar véleien, a oé skrivet é-pad rén Darius, roué ar Bersianed.
23. Mipien Lévi, priñsed ann tiadou, a zô bét skrivet hô hanvou é levr ar Paralipoménon, ha bété deisiou Jonatan, mâb Éliasib.
24. Ha priñsed al Lévited, Hasébia, Sérébia, ha Josué, mâb Kedmihel; hag hô breûdeûr enn hô reiz, évit meûli hag añsavout gloar *ann Aotrou,* hervez gourc'hémenn David, ann dén Doué, hag hé zévéni gañt reiz péphini d'hé drô.
25. Matania, ha Bekbésia, Obédia, Mosollam, Telmon, Akkub, péré a ziwallé ann ôriou hag ar borchédou war harz ann ôriou.
26. Ar ré-mañ *a oa* é deisiou Joasim, mâb Josué, mâh Josédek. hag é deisiou Néhémias ann dûg, hag Esdras ar bélek hag ar skrivañer.
27. Hôgen évit sakrérez mûr Jéruzalem, é oé klasket al Lévited eûz hô holl lec'hiou, hag é oeñt digaset da Jéruzalem, évit ma rajeñt ar sakrérezzé gañt lévénez hag anaoudégez-vâd, gañt kanaouennou, ha simbalou, ha lirennou, ha télennou.
28. Hôgen mipien ar ganerien en em strollaz eûz ar gompézennou wardrô da Jéruzalem, hag eûz a vourc'hiou Nétufati,
29. Hag eûz a dî Galgal, hag eûz a vrôiou Géba hag Azmavet; râg ar ganerien hô dôa savet bourc'hiou évit-hô war-drô da Jéruzalem.
30. Ar véleien hag al Lévited en em c'hlanaz, hag a c'hlanaz ar bobl, hag ar persier, hag ar vûr.
31. Ha mé a lékéaz priñsed Juda da biña war ar vûr; hag é riz diou vañden vràz évit kana meûleûdiou. Hag hî a iéaz a zéou war ar vûr, étrézé porz ann teil.
32. Hag Osaias a iéaz war hô lerc'h, hag ann hañter eûz a briñsed Juda,
33. Hag Azarias, Esdras, ha Mosollam, Judas, ha Beñjamin, ha Séméia, ha Jérémias.
34. Hag eûz a vipien ar véleien gañd hô c'herniel-boud, Zac'harias, mâb Jonatan, mâb Séméia, mâb Matanias, mâb Mic'haia, mâb Zéc'hur, mâb Asaf;

35. Hag hé vreûdeûr, Séméia, hag Azaréel, Malalai, Galalai, Maai, Natanael, ha Judas, hag Hanani, gañt binviou David ann dén Doué; hag Esdras ar skrivañer enn hô raok out porz ar feunteun.
36. Hag hî a biñaz war ann tû énep, é dérésiou kéar David, el léac'h ma zâv ar vûr dreist tî David, ha bété porz ann douréier war-zû ar sâv-héol.
37. Hag ann eil vañden eûz ar ré a gané meûleûdiou, a iéa étrézég ann tû énep; ha mé war hé lerc'h, hag ann hañter eûz ar bobl war ar vûr, ha war ann tour eûz ar fourniou, ha bétég al lôd lédana eûz ar vûr,
38. Ha war borz Éfraim, ha war ar borz kôz, ha war borz ar pésked, ha war tour Hananéel, ha war tour Émat, ha bété porz ann tropel; hag hî a choumaz out porz ann diwall.
39. Hag ann diou vañden eûz ar ré a gané meûleûdiou é tî ann Aotrou, a choumaz enn hô sâ, ha mé ivé, hag ann hañter eûz ar pennou-brô a oa gan-éñ:
40. Hag ar véleien ivé; Éliakim, Maasia, Miamin, Mic'héa, Élioénai, Zac'harias, Hanania, gañt kerniel-boud,
41. Ha Maasia, ha Séméia, hag Éléazar, hag Azzi, ha Johanan, ha Melc'hia, hag Élam, hag Ézer; hag ar ganerien a ganaz skiltr, ha Jezraia hô réner.
42. Hag hî a lazaz kalz a viktimou enn deiz-zé, hag en em laouénaaz: râk Doué en dôa hô c'harget eûz a eul lévénez vràz; hô gragez ivé, hag hô bugalé en em laouénaaz, ha lévénez Jéruzalem a oé klevet a bell.
43. Dilennet é oé ivé enn deiz-zé, é-touez ar véleien hag al Lévited, tûd évid hô lakaad *da benn* war gamprou ann teñzor, war ar braoued, war ar c'heñta-frouez, ha war ann déogou, évit ma helché ar ré geñta eûz a géar hô digémérout digañt-hô gañt trugarézou brâz: râk Juda en em laouénéé kaer, ô véza ma oa énô ar véleien hag ar Lévited.
44. Hag hî a viraz gourc'hémenn hô Doué, ha gourc'hémenn ann dic'haouidigez; hag ivé ar ganerien hag ar borsierien, hervez kémenn David, ha Salomon hé vâb;
45. Râg é deisiou David hag Asaf, abaoé ar penn kenta, é oé lékéat priñsed war ar ganerien, évit meûli hag añsavout Doué enn hô c'hân.
46. Hag Israel holl, é deisiou Zorobabel, hag é deisiou Néhémias, a rôaz bemdez hô lôd d'ar ganerien ha d'ar borsierien: rei a réañt ivé eûz ann traou sañtel d'al Lévited, hag al Lévited a rôé eûz ann traou sañtel da vipien Aaron.

—

XIII. PENNAD.

Al lézen a zô lennet. Néhémias a gas-tiz kalz direisiou.

1. Hôgen enn deiz-zé é oé lennet enn eul levr eûz a Voizez dirâg ar bobl; hag é oé kavet skrivet enn-hañ pénaoz na dlé bikenn ann Ammonited hag ar Voabited moñd é iliz Doué:
2. O véza n'hô deûz két diambrouget bugalé Israel gañt bara ha dour: ha ma hô deûz digaset Balaam enn hô énep, évid hô millisien; hag hen Doué a droaz ar valloz é bennoz.
3. Hôgen p'hô dôé klevet al lézen, é ranchoñt eûz a Israel ann holl ziavésidi.
4. Ha war gémeñt-sé édô Éliasib ar bélek, péhini a oa bét da benn war deñzor tî hon Doué, hag *a oa* kâr-nés da Dobias.
5. Hôgen lakaad a réaz ôber évithañ eunn teñzor brâz; hag énô é oé kaset dira-z-hañ ével rôou, ézañs, ha listri, ha déog ann éd, hag ar gwîn hag ann éôl; lôd al Lévited, hag ar ganerien, hag ar borsierien, ha prévetûdiou ar véleien.
6. Hôgen enn holl zeisiou-zé né oann két é Jéruzalem; râg enn eil vloaz ha trégoñt eûz a Artaksersez, roué Babilon, éz iz d'hé gavout, hag é penn va buéz, é oenn kaset-kuit gañd ar roué;
7. Hag ô véza deûet da Jéruzalem, éc'h anavéziz ann droug en dôa gréat

Éliasib é-kéñver Tobias, oc'h ôber d'ézhañ eunn teñzor é porched ti Doué.

8. Hag ann droug a gaviz brâzmeûrbéd; hag é taoliz arrébeûri ti Tobias er-méaz eûz ann teñzor:

9. Hag é kémenniz glana ann teñzor; hag é likiiz kâs enn-hañ listri ti Doué, ar sakrifiz hag ann ézañs.

10. Anaoud a riz ivé pénaoz lôdou al Lévited né oañt két bét rôet d'ézhô; ha pénaoz al Lévited, hag ar ganerien, hag ar zervicherien a oa tec'het pép-hini d'hé vrô.

11. Neûzé é komziz stard oud ar rénerien, hag é liviriz d'ézhô: Pérâg hon eûz-ni dilézet ti Doué? Ha mé hô strollaz, hag hô lékéaz da choum enn hô c'hargou.

12. Ha Juda holl a zigasé er soliérou ann déog eûz ann éd, eûz ar gwîn, hag eûz ann éol.

13. Ha ni a lékéaz *da rénerien* war ar soliérou, Sélémias ar bélek, ha Sadok ar skrivañer, ha Fadaias eûz al Lévited; hag enn hô c'héñver, Hanan, mâb Zac'hur, mâb Matanias, ô véza ma oañt bét anavézet ével tûd féal: ha lôdou hô breûdeûr a oé fisiet enn-hô.

14. Az péz koun ac'hanoun, va Doué, enn abek da gémeñt-sé, ha na gâs két da-gét ar péz em eûz gréat a vâd é ti va Doué, hag enn hé lidou.

15. Enn deisiou-zé é wéliz tûd é Juda, péré a waskellé é deiz ar sabbat, péré a zougé malanou, hag a vec'hié war azéned gwîn, ha rézin, ha fiez, ha bec'hiou a bép doaré, évit digas da Jéruzalem é deiz ar sabbat Ha mé a c'hourc'hémennaz d'ézhô na werzcheñt mui néméd enn deisiou é péré é oa aotréet gwerza.

16. Ann Tiried ivé a choumaz er géar, hag a zigasé enn-hi pésked, ha kémeñd a oa mâd da werza; hag hî hô gwerzé da vipien Juda, é deisiou ar sabbat, é Jéruzalem:

17. Râk-sé é tamalliz ar ré geñta eûz a Juda, hag é liviriz d'ézhô: Pétrâ eo ann drouk-zé a rît? Ha pérâg é saotrit-hu deiz ar sabbat?

18. Ha né két ével henn hô deûz gréat hon tadou? Ha né két ével-sé en deûz hon Doué digaset war-n-omp, ha war ar géar-mañ, ann holl zrougzé? Ha c'houi a denn c'hoaz buanégez ann Aotrou war Israel, ô terri ar sabbat.

19. Pa oé éta persier Jéruzalem enn éhan é deiz ar sabbat, é liviriz serra ann ôriou, hag é c'hourc'hémenniz na vijeñt digoret némét goudé ar sabbat; hag é likiiz paotred d'in é-tâl ar persier, évit na zigasché dén béac'h é-béd ébarz, é deiz ar sabbat.

20. Hag ar varc'hadourien, hag ar ré hô dôa eunn dra-bennâg da werza, a choumaz er-méaz eûz a Jéruzalem eur wéach pe ziou.

21. Ha mé a grôzaz anézhô, hag a lavaraz d'ézhô: Pérâg é choumit-hu é-tâl ar vûr? Ma her grît eunn eil wéach, é likiinn va dourn war-n-hoc'h. Abaoé neûzé éta na zeûjoñt mui é deisiou ar sabbat.

22. Lavaroud a rîz ivé d'al Lévited en em c'hlana, ha doñd da ziwallout ar persier, ha sañtéla deiz ar sabbat. Râk-sé éta, va Doué, az péz koun ac'hanoun, hag az péz truez ouz-in, hervez al lôd brâz eûz da drugarézou.

23. Enn deisiou-zé é wéliz ivé Iuzévien péré a géméré gragez é-touez ann Azotided, ann Ammonited, hag ar Voabited.

24. Hag hô mipien a gomzé a véac'h é iéz ann Azotided, ha na helleñt két komza é iéz ar Iuzévien; hag hî a gomzé hervez ann eil bobl hag égilé.

25. Ha mé hô c'hrôzaz, hag a villigaz anézhô. Lakaad a riz kanna lôd anézhô, hag é rîz hô zouga; hag é likiiz anézhô da doui dirâk Doué, pénaoz na rôjeñt két hô merc'hed d'hô mipien, ha na gémercheñt két eûz hô merc'hed évid hô mipien, hag évit-hô hô-unan, ô lavarout:

26. Ha né két ével-sé é péc'haz Salomon, roué Israel? Ha koulskoudé na oé roué é-béd héñvel out-hañ étouez ann holl boblou; hag héñ a oé karet-brâz gañt hé Zoué, ha Doué en dôa hé lékéat da roué war Israel holl; ha merc'hed a-ziavéaz hel lékéaz da béc'hi.

27. Ha ni a vézô ivé dizeñt, hag a rai ann holl zrouk-zé; ha terri a raimp

lézen hon Doué, ô kémérout gragez a-ziavéaz?

28. Hôgen unan eûz a vipien Joiada, mâb Éliasib, ar bélek-brâz, a oa da vâp-kaer da Zanaballat ann Horonitad; ha mé hèr c'hasaz-kuit diouz-in.

29. Az péz koun, Aotrou va Doué, eûz ar ré a zaotr ar vélégiez, ha bété lézen ar véleien hag al Lévited.

30. Hô glana a riz éta eûz ann holl ziavésidi, hag é likiiz ar véleien hag al Lévited, pép-hini enn hé reiz hag enn hé labour,

31. Hag évit kennig ar c'heûneûd enn deisiou merket, hag évid ar préveûdiou. Az péz koun ac'hanoun, ô va Doué, enn da drugarez. Amen.

LEVR TOBIAS.

I. PENNAD.

Tobias a vîr al lézen. Sével a ra hé vâb é doujañs Doué.

1. Tobias eûz a vreûriez hag eûz a géar Neftali, péhini a zô er Galiléa uc'héla, a-ziouc'h Naasson, adré ann heñt a gâs d'ar c'hûs-héol, gañt kéar Séfet a gleiz,

2. A oé kaset da sklâv é deisiou Salmanasar, roué ann Assiried; ha pétrâbennâg ma oa é sklavérez, na zilézaz két heñd ar wirionez;

3. Enn hévélep doaré ma tarnaoué bemdez kémeñd a hellé da gaout étré ar ré eûz hé vrôiz, hag eûz hé vreûdeûr, a oa sklaved gañt-hañ.

4. Hag évit-hañ da véza ar iaouañka eûz ar ré holl eûz a vreûriez Neftali, na réaz koulskoudé nétrâ a vibiliuz enn hé ôberiou.

5. Enn-divez p'az éa ar ré all holl étrézég al leûéou aour en dôa gréat Jéroboam, roué Israel, héñ hé-unan a déc'hé diouc'h strollad ar ré all holl.

6. Hôgen moñd a réa da Jéruzalem é templ ann Aotrou; hag énô éc'h azeûlé ann Aotrou, Doué Israel, hag é kennigé gañt léalded hé holl bréveûdiou hag hé zéogou.

7. Hag enn trédé bloaz é tarnaoué hé holl zéog étré ann distrôidi hag ann diavésidi.

8. Kémeñt-sé, ha traou all héñvel out lézen Doué a zévénaz, hag héñ c'hoaz bugel.

9. Hôgen pa oé deûet da zén, é kéméraz da c'hrég Anna, eûz hé vreûriez; hag en dôé anézhi eur mâb, da béhini é rôaz hé hanô.

10. Hag héñ a zeskaz d'ézhañ, hag héñ bihanik, douja Doué, hag en em viret dioc'h ar péc'hed.

11. Hôgen pa oé kaset é sklavérez é kéar Niniv, héñ hag hé c'hrég, hag hé vâb, hag hé holl vreûriez;

12. Pa zebré ar ré all holl kigou ar Jeñtiled, héñ a viraz hé éné *glân*, ha n'en em zaotraz biskoaz gañd hô boédou.

13. Hag ô véza m'en dôé koun eûz ann Aotrou a greiz hé galoun, Doué hel lékéaz da gavout trugarez dirâk Salmanasar, ar roué,

14. Péhini a rôaz d'ézhañ ar galloud da voñd el léac'h ma karjé, ha da ôber ar péz a garjé.

15. Kerzoud a réa éta étrézég ar ré holl a oa é sklavérez hag é rôé d'ézhô aliou mâd.

16. Eunn deiz é teûaz da Ragés, kéar d'ar Védied, hag héñ en dôa dék talañt arc'hañt, a zeûé eûz ar rôou en dôa gréat ar roué d'ézhañ.

17. Hag é-touez ann niver brâz eûz ar ré eûz hé wenn, ô wélout pénaoz Gabélus, péhini a oa eûz hé vreûriez, en em gavé ézommek; é rôaz d'ézhañ ar somm arc'hañt-zé war hé zin.

18. Hôgen pell amzer goudé, pa oé marô Salmanasar, ha pa réné enn hé léac'h Sennachérib, hé vâb, péhini a gaséé kaer bugalé Israel;

19. Tobias a iéa bemdez da wélout hé holl géreñt, hag a zic'hlac'haré anézhô. hag a ranné étré-z-hô kémeñd ha ma hellé eûz hé vadou.

20. D'ar ré hô dôa naoun, é roé da zibri; d'ar ré a oa enn noaz, é rôé dilad hag ar ré varô hag ar ré lazet a lékéa er béz gañt préder.

21. Enn-divez pa zistrôaz ar roué Sennachérib eûz ar Judéa, ô tec'hout diouc'h ar gouli en dôa Doué digaset war-n-ézhañ, enn abek d'hé zroukprézek; hag ô véza savet droug ennhañ, ma lazaz kalz eûz a vugalé Israel, Tobias a vésié hô c'horfou.

22. Kerkeñt ha ma oé lavaret kémeñt-sé d'ar roué, é kémennaz hé laza, hag é lammaz digañt-hañ hé holl vadou.

23. Hôgen Tobias, ô véza bét tennet pép-trâ digañt-hañ, a déc'haz gañd hé vâb hag hé c'hrég: hag en em guzaz, râk kalz é oa karet.

24. Hôgen pemp deiz ha daou-ugeñt goudé, é oé lazet ar roué gañd hé vipien;

25. Ha Tobias a zistrôaz d'hé dî; hag hé holl vadou a oé distolet d'ézhañ.

—

II. PENNAD.

Bésia a ra Tobias ar ré-varô. Dall é teû.

1. Goudé kémeñt-sé, ô véza ma oa eunn deiz goél d'ann Aotrou, Tobias a lékéaz aoza eur banvez brâz enn hé dî;

2. Hag é lavaraz d'hé vâb: Kéa, ha digas amañ eur ré-bennâg eûz hor breûriez, péré a zouj Doué, évit ma banvéziñt gan-é-omp.

3. Hé vâb a iéaz; ha pa oé distrôet é lavaraz d'ézhañ, pénaoz unan eûz a vugalé Israel a oa bét lazet, hag a oa gourvézet war ar rû. Râk-tâl Tobias a zavaz diouc'h taol, hag ô tilézel hé bréd, éz éaz war-iûn étrézég ar c'horf:

4. Hag ô kémérout anézhañ, hen dougaz é-kûz enn hé dî, évid hé vésia gañt préder, pa vijé kuzet ann héol.

5. Ha p'en dôé kuzet ar c'horf, é tebraz hé voéd gañt glac'har, hag enn eur gréna;

6. O kaout soñj eûz ar gér-zé, en dôa lavaret ann Aotrou, dré c'hénou Amos, ar profed: Hô teisiou goél a drôi é daélou hag é kañv.

7. Pa oé éta kuzet ann héol, éz éaz, hag é vésiaz anézhañ.

8. Hôgen hé holl géreñt a damallé anézhañ, ô lavarout: Dija évit kémeñtsé eo bét gourc'hémennet da-laza; hag a-véac'h out bét tec'het diouc'h ar marô, ha c'hoaz é vésiez ar ré varô?

9. Hôgen Tobias, péhini a zoujé muioc'h Doué égéd ar roué, a skrapé korfou ar ré lazet, hag hô c'huzé enn hé dî, hag hô bésié é-kreiz ann nôz.

10. C'hoarvézout a réaz eunn deiz pénaoz ô véza skuîz ô vésia *ar ré varô*, é tistrôaz d'ar géar, é c'hourvézaz étâl eur vôger, hag é kouskaz:

11. Ha pa édô kousket, é kouézaz, eûz a eunn neiz gwennélied, kaoc'h tomm war hé zaoulagad, hag é teûaz da véza dall.

12. Doué a aotréaz é c'hoarvézché ann dra-zé gañt-hañ, évit ma vijé rôet da skouér hé habaskded d'ar ré hé-c'houdé, ével hini ann dén sañtel Job:

13. Râg ô véza m'en dôa doujet Doué a-vihanik, ha m'en dôa miret hé c'hourc'hémennou, na voudaz két oud Doué, dré m'en dôa hé skôet gañd ann dalleñtez;

14. Hôgen stard é choumaz é doujañs Doué, oc'h hé drugarékaat é holl zeisiou hé vuez.

15. Râg ével ma heskiné ann dén sañtel Job, ar rouéed, ével-sé hé géreñt hag hé géreñt-nés a réa goab eûz hé vuézégez, ô lavarout:

16. Péléac'h éma da c'héd, évit péhini é réez aluzennou, hag é vésiez ar ré varô?

17. Hôgen Tobias a damallé anézhô, ô lavarout: Na gomzit két ével-sé:

18. Râk ni a zô mipien ar zeñt; hag é c'hédomp ar vuez-zé, a dlé Doué rei d'ar ré, péré na zilez morsé ar feiz enn-hañ.

19. Hôgen Anna, hé c'hrég, a iéa bemdez da ôber lien, hag hî a zigasé ar péz a hellé da c'hounid gañt labour hé daouarn.

20. Hag hî ô véza bét rôet d'ézhi eur menu-gavr, a zigasaz anézhañ d'ar géar.

21. Pa glevaz hé ozac'h anézhañ ô veia, é lavaraz : Likid évez na vé bét laéret, distolit-heñ d'hé vistri, râk né két aotréet d'é-omp dibri eunn dra laéret, pé lakaad hon dourn war-n-ézhañ.

22. Hag hé c'hrég ô sével droug enn-hi, a lavaraz : Gwân anat eo da c'héd, ha da nétrâ eo deûet da aluzennou.

23. Hag ével-sé, hag enn eunn doaré all, é réa-hî tamallou d'ézhañ.

—

III. PENNAD.

Péden Tobias ha Sara, merc'h Raguel.

1. Neûzé Tobias a hirvoudaz, hag a zeûaz da bédi gañd daérou,

2. O lavarout : Aotrou, té a zô gwirion, ha da holl varnédigézou a zô hervez ar gwîr, ha da holl heñchou eo trugarez, ha gwirionez, ha barnédigez.

3. Ha bréma, Aotrou, az péz koun ac'hanoun ; na gémer két a veñjañs eûz va féc'héjou ; ha na zigas két da éñvor va gwallou, pé ré va zadou,

4. O véza n'hon eûz két señtet oud da gélennou, râk-sé eo omb bét rôet d'ar gwastérez, ha d'ar sklavérez, ha d'ar marô, ha da c'hoapérez, ha da damall ann holl vrôadou, é-touez péré éc'h eûz hor skiñet.

5. Ha bréma, Aotrou, eo brâz da varniou, ô véza n'omp két en em rénet hervez da gélennou, ha n'hon eûz két kerzet gañd éeunder dira-z-oud.

6. Ha bréma, Aotrou, grâ d'in hervez da ioul, ha gourc'hémenn ma vézô digéméret va éné é péoc'h ; râg gwell eo gañ-éñ mervel égét béva.

7. Enn hévélep deiz é c'hoarvézaz pénaoz Sara, merc'h Raguel, eûz a Ragéz, kéar d'ar Védied, a glevaz eunn tamall a berz unan eûz a vitisien hé zâd,

8. Enn abek ma oa bét dimézet da zeiz goaz, ha ma oañt bét lazet gañd eunn diaoul hanvet Asmodéus, kerkeñt ha ma oañt éat d'hé c'havout.

9. Pa grozé éta ar plac'h évid eur gwall é dôa gréat, hou-mañ a lavaraz d'ézhi : Doué ra virô na wélimp bikenn ac'hanod na mâb na merc'h war ann douar, lazérez da ézec'h.

10. Ha na fell két d'id va laza ivé, ével ma éc'h eûz lazet keñt seiz ozac'h ? Pa glevaz kémeñt-sé, *Sara* a biñaz d'ar gambr uc'héla eûz hé zî, hag a-héd tri dervez ha teir nôzvez na zebraz na na évaz :

11. Hag ô pédi stard, é c'houlennaz digañd Doué gañd daérou, ma tieûbché anézhi eûz ann tamall-zé.

12. Hôgen enn tréde deiz, é peûrc'hréaz hé féden, hag é vennigaz ann Aotrou,

13. O lavarout : Benniget ra vézô da hanô, Doué hon tadou, péhini, goudé béza buanékéet, a râ trugarez, hag é amzer ar c'hlac'har a zistol hô féc'héjou d'ar ré a béd ac'hanod.

14. Étrézég enn-od, Aotrou, é trôann va daoulagad, war-n-od é taolann va daoulagad.

15. Mé a c'houlenn digan-éz, Aotrou, ma tieûbi ac'hanoun eûz ann tamall-zé, pé ma tenni ac'hanoun diwar ann douar.

16. Té a oar, Aotrou, pénaoz n'em eûz biskoaz c'hoañtéet eur goaz, hag em eûz miret va éné glân eûz a bép gwall-ioul.

17. Biskoaz n'ounn en em mesket gañd ar c'hoarierien, na n'em eûz daremprédet ar ré a gerz er skañbennidigez.

18. Ma em eûz aotréet kéméroud eur goaz, eo dré da zoujañs, ha né két dré va droug-ioul.

19. Ha martézé ounn bét dizellézek eûz ar ré a zô bét rôet d'in, pé hi n'iñt két bét dellézek ac'hanoun, ô véza martézé ma éc'h eûz va miret évit eur goaz all.

20. Râk né két da guzul é galloud ann dén.

21. Hôgen kémeñd hini a veûl ac'hanod, a oar ervâd pénaoz mar béz arnodet a-zoug hé vuez, é vézô kurunet ; mar béz glac'haret, é vézô dieûbet ; mar béz kastizet, é hellô gounid da drugarez.

22. Râk na gémérez két a zndi enn hor glac'harion ; goudé ann arné, é tigasez ar siouided ; ha goudé ann daérou hag ann huanadou, é rôez al lévénez.

23. Doué Israel, ra vézô benniget da hanô da-vikenn.

24. Enn hévéleb amzer é oé klevet oud ann diou béden-zé dirâg gloar ann Doué brâz :

25. Ha Rafael, éal sañtel ann Aotrou a oé kaset, évid hô faréa hô-daou, ével ma oa bét digaset hô fédennou enn hévéleb amzer dirâg ann Aotrou.

—

IV. PENNAD.

Aliou Tobias d'hé vâb.

1. Tobiaz éta ô krédi pénaoz diouc'h hé béden é hellé mervel, a c'halvaz étrézég enn-hañ hé vâb Tobias,

2. Hag a lavaraz d'ézhañ : Sélaou, va mâb, geriou va génou, ha laka-hi enn da galoun ével eunn diazez.

3. Pa en dévézô Doué digéméret va éné, laka bésia va c'horf ; hag énor da vamm keit ha ma vévô :

4. Râk té a dlé kaout koun a gémeñt gloaz é deûz gouzañvet enn abek d'id pa édoz eun hé c'hôv.

5. Ha pa é dévézô-hî kaset ivé hé buez da benn, laka hé bésia em c'hichen.

6. É holl zeisiou da vuez az péz Doué eun da spéred ; ha diwall na rî bikenn péc'hed é-béd, ha na dorri kélennou ann Aotrou, hon Doué.

7. Gañd da vadou grâ ann aluzen, ha na zistrô két da zaoulagad diouc'h paour é-béd : râg ével-sé ivé ann Aotrou na zistrôiô két hé zaoulagad diouz-id.

8. Hervez ma helli, béz trugarézuz.

9. Ma éc'h eûz kalz, rô kalz ; ma éc'h eûz nébeût, laka évez da rei nébeût a galoun vâd.

10. Râg *ével-sé* é tastumi d'id eunn teñzor hag eur gôbr évid ann deiz a ézomm ;

11. Râg ann aluzen a denn eûz a bép péc'hed hag eûz ar marô, hag a vîr oud ann éné n'az ai enn dévalien.

12 Eur fisiañs brâz é vézô ann aluzen dirâg ann Doué uc'hel-brâz, évit kémeñd hini en dévézô hé gréat.

13. En em vir, va mâb, diouc'h pép gadélez, ha némét gañd da c'hrég hépkén, na râ nétrâ hag a vé eur gwall hé ôber.

14. Na lez morsé ar rogoni da zével enn da vennoz pé enn da c'hér : râg enn-hi eo en deûz kavet pép droug hé benn keñta.

15. Piou-bennâg en dévézô gréat eunn dra évid-oud, rô râk-tâl hé c'hôbr d'ézhañ ; ha na choumet morsé gôbr da c'hôpraer enn da dî.

16. Na ra két da eunn all ar péz na garfez két a vé gréat d'id.

17. Debr da vara gañd ar béorien, ha gañd ar ré hô deûz naoun, ha gôlô gañd da zilad ar ré a zô enn noaz.

18. Laka da vara ha da wîn war véz ann dén gwirion, ha na zebr, ha na év anézhô gañd ar bécherien.

19. Goulenn kuzul bépréd digañd eunn dén fûr.

20. É péb amzer, meûl Doué, ha goulenn digañt-hañ ma rénô da heñchou, ha ma choumô da holl guzuliou enn-hañ.

21. Rei a rann ivé da anaout d'id, va mâb, pénaoz, pa né oaz c'hoaz néméd eur bugel, em eûz rôet dék talañt arc'hañt da Gabélus, péhini a choum é Ragéz, kéar d'ar Védied, hag em eûz hé skrîd étré va daouarn.

22. Râk-sé, gwél pénaoz é helli moñd d'hé gavout, ha digémérout digañt-hañ ar soum arc'hañt-zé, ha disteûrel d'ézhañ hé skrîd.

23. N'az péz két a aoun, va mâb ; paour omp évit gwîr ; hôgen kalz a vadou hor bézô, mar toujomp Doué, mar pellaomp diouc'h pép péc'hed, ha mar gréomp ervâd.

—

V. PENNAD.

Gañd ann éal Rafael éz á Tobias.

1. Neûzé Tobias a respouñtaz d'hé

dâd, hag a lavaraz : Va zâd, kémeñd éc'h eûz gourc'hémennet d'in a rinn ;

2. Koulskoudé na ouzonn két pénaoz é hellinn tenna annn arc'hañtzé ; na anavez két ac'hanoun, ha na anavézann két anézhañ. Pé arouéz a rôinn-mé d'ézhan ? Na ouzonn két zôkén dré bé heñt éz éeur d'ar vrô-zé.

3. Neûzé hé dâd a respouñtaz, hag a lavaraz d'ézhañ : Hé skrid em eûz étré va daouarn ; kerkeñt ha ma hé ziskouézi d'ézhañ, hé zistôlô d'id.

4. Hôgen kéa bréma, ha klask unanbennâg féal, a hellô moñt gan-éz, oc'h hé baéa eûz hé boan ; évit ma vézô rôet d'id ann arc'hañt-zé, eñdra ma ounn béô.

5. Neûzé Tobias ô véza éat er-méaz, a gavaz eunn dén-iaouañk kaer, hag héñ gourizet, hag é doaré eunn dén daré da voñd enn heñt.

6. Hag ô véza na wié két pénaoz é oa eunn Êal Doué, é saludaz anézhañ, hag é lavaraz d'ézhañ : A béléac'h oud-dé, dén-iaouañk-mâd ?

7. Hag héñ a lavaraz : Eûz a vugalé Israel. Ha Tobias a lavaraz d'ézhañ : Anaoud a réz-té ann heñt a gâs da vrô ar Védied ?

8. Hag hé-mañ a lavaraz : Hé anaoud a rann ; hag aliez em eûz gréat ann holl heñchou-zé ; ha bét ounn ô choum é-ti Gabélus hor breûr, péhini a choum é Ragéz, kéar d'ar Védied, a zô savet war vénez Ekbatan.

9. Ha Tobias a lavaraz d'ézhañ : Va gortoz amañ, mé az péd, kén n'em bézô danévellet kémeñt-mañ d'am zâd.

10. Neûzé Tobias ô véza deûet enn ti, a zanévellaz kémeñt-sé holl d'hé dâd, péhini souézet-brâz eûz ann drazé, a lavaraz d'hé vâb ma lakajé hémañ da zoñd enn ti.

11. Hag *hé-mañ* ô véza deûet ébarz, a zaludaz Tobias, hag a lavaraz d'*ézhañ* : Ra vézô bépréd al lévénez gan-éz.

12. Ha Tobias a lavaraz : Pé lévénez a hell béza d'in, mé péhini a zô bépréd enn dévalien, ha na wélann két goulou ann éñv ?

13. Hag ann dén iaouañk a lavaraz d'ézhañ : En em galounéka ; tôst eo ann amzer é péhini é tlé Doué da baréa.

14. Neûzé Tobias a lavaraz d'ézhañ : Ha té a hellô kâs va mâb da dî Gabélus, é kear Ragéz, é brô ar Védied ? Ha pa vézi distrôet, é rôinn d'id da c'hibr. *chobr*.

15. Hag ann Êal a lavaraz d'ézhañ : Hé gâs hag hé zigas a rinn d'id.

16. Ha Tobias a lavaraz d'ézhañ : Lavar d'in, mé az péd, a bé diad, hag a bé vreûriez oud-sé ?

17. Hag ann Êal Rafael a lavaraz d'ézhañ : Ha tiad ar gôpraer eo a dlé kâs da vâb, pé ar gôpraer hé-unan péhini a glaskez ?

18. Hôgen gañd aoun na zeûfenn d'az nec'hi ; mé eo Azarias, mâb Ananias ar brâz.

19. Ha Tobias a lavaraz d'ézhañ : Eûz a eur wenn vrâz oud. Hôgen na zavet két a zroug enn-oud, ma em eûz bét c'hoañt da anaout da wenn.

20. Hag ann Êal a lavaraz d'ézhañ : Iâc'h é kasinn da vâb, ha iâc'h hen digasinn d'id.

21. Hôgen Tobias a lavaraz : Kerzid ervâd ; ha bézet Doué enn hoc'h ergerz ; ha bézet hé Êal gan-é-hoc'h.

22. Neûzé goudé béza aozet pép-trâ évid ann heñt, é lavaraz Tobias kénavézô d'hé dâd ha d'hé vamm ; hag éz éjoñt hô-daou enn heñt.

23. Ha pa oeñt éat-kuit, ar vamm en em lékéaz da wéla, ha da lavarout : Bâz hor c'hôzni éc'h eûz tennet diouzomp, hag hé belléet éc'h eûz.

24. A-ioul-Doué na vijé bét biskoaz *d'é-omp* ann arc'hañt-zé, évit péhini éc'h eûz hé gaset.

25. A-walc'h é oa d'é-omp ann nébeûd hor bôa, évit ma zelchemp ével eur madou brâz, kaout hor mâb *gané-omp*.

26. Ha Tobias a lavaraz d'ézhi : Na wél két ; hor mâb a rai hé ergerz, ha iac'h é tistrôi étrézég enn-omp ; ha da zaoulagad her gwélô.

27. Râk mé a gréd pénaoz Êal mâd Doué a ia gañt-hañ, hag a rén kémeñd a zell out-hañ, enn hévélep doaré ma tistrôi d'hor c'havout gañt lévénez.

28. O klevout kémeñt-sé, hé vamm a éhanaz da wéla, hag a davaz.

—

VI. PENNAD.

Tobias a gémer eur pésk. Pétra a dlé da ôber ar ré a zimez.

1. Tobias en em lékéaz éta enn heñt, hag ar c'hi war hé lerc'h ; hag ann nôz geñta é choumaz enn eul léac'h, war-harz ar ster Tigris.

2. Hag ô véza éat évit gwalc'hi hé dreid, é teûaz er-méaz *eûz ann dour* eur pésk brâz-direiz évid hé louñka.

3. Tobias spouñtet brâz, en em lékéaz da c'harmi, ha da lavarout : Aotrou, en em deûrel a rai war-n-oun.

4. Hag ann Êal a lavaraz d'ézhañ : Kémer-héñ dré hé skouarn, ha tennhéñ étrézég enn-oud. Ha p'en dôé hé chréat, é sachaz anézhañ war ar séac'h ; hag ar pésk a zérouaz lammédikaat oud hé dreid.

5. Neûzé ann Êal a lavaraz d'ézhañ : Divouzel ar pésk-zé ha kémer évidoud ar galoun, ar vésti hag ann avu anézhan ; râk louzou mâd a helleur da ôber gañt-hô.

6. Goudé m'en dôé gréat kémeñt-sé, é rôstaz *lôd eûz* ar c'hik a garchoñt gant-hô enn heñt, hag é salchoñt ann dilerc'h, a dlié béza a-walc'h évit-hô, kén na vijeñt deûet da Ragez, kéar d'ar Védied.

7. Neûzé Tobias a réaz eur goulenn oud ann Êal, ô lavarout : Azarias va breûr, lavar d'in, mé az péd, pé louzou a helleur da ôber gañd ar péz zô bét fellet d'id a virchemp eûz ar pésk.

8. Hag ann Êal a lavaraz d'ézhañ : Ma lékéez eunn tamm eûz hé galoun war ar glaou, ar môged a zâv diout-hi a gâs-kuit a bép gwenn diaoulou, daoust pé eûz a eur goaz, daoust pé eûz a eur vaouez ; enn hévélep doaré na dôstaoñt mui out-hô.

9. Hag ann avu a zô mâd évit larda ann daoulagad war héré éma ar banné, hag hi a zeû da véza iac'h gañt-hañ.

10. Ha Tobias a lavaraz d'ézhañ : Péléac'h é fell d'id éz ajemp da choum ?

11. Hag ann Êal a lavaraz d'ézhañ : Amañ éz eûz eunn dén hanvet Raguel, a zô kâr d'id, hag eûz da vreûriez ; eur verc'h en deûz hanvet Sara, hag hi penn-hérez, râk n'en deûz na paotr, na merc'h all némét-hi.

12. Hé holl vadou a dlé digouézout d'id, ha réd eo d'id hé c'hémérout da c'hrég.

13. Goulenn-hi éta digañd hé zâd, hag héñ hé rôi d'id da c'hrég.

14. Neûzé Tobias a lavaraz d'ézhañ : Klevet em eûz pénaoz é deûz bét sciz ozac'h, ha pénaoz iñt bét marvet ; hôgen klevet em eûz ivé pénaoz iñt bét lazet gañd eunn diaoul.

15. Aoun em eûz éta na choarvezché kémeñt-sé gan-éñ ; ha pa ounn eur mab penn-her, na zeûjeun da c'hlac'hari va zûd enn hô c'hôsni, ha d'hô lakaad da ziskenni er béz.

16. Neûzé ann Êal Rafael a lavaraz d'ézhañ : Sélaou ac'hanoun, hag é tiskouézinn d'id war béré en deûz galloud ann diaoul.

17. Ar ré péré pa zimézoñt a bella Doué eûz hô c'haloun hag eûz hô spéred, hag en em rô d'hô gwall-ioul, ével eur marc'h pé eur mul, péré n'hô deûz két a skiañt ; war ar ré-zé en deûz galloud ann diaoul.

18. Hôgen té, pa vézi dimézet gañd hou-mañ, ha pa vézi éat enn hé c'hambr, béz gañt-hi ével breûr ha c'hoar, a-héd trí dervez, ha n'en em rô néméd d'ar béden gañt-hi.

19. Enn nôz-zé, laka enn tân avu ar pésk, hag é lakai ann diaoul da dec'hi.

20. Enn eil nôzvez é vézi digéméret é kévrédigez ann tadou-brâz sañtel.

21. Enn drédé nôzvez é tigémérí ar vennoz, az lakai da c'hénel mipien leûn a iéc'hed.

22. Ha goudé ma vézô tréménet ann drédé nôzvez, é kéméri ar plac'hiaouañk é doujañs ann Aotrou, ha gañd ar c'hoañt da gaout bugalé, keñt égét gañd ar gwall-ioul ; évit m'az pézô lôd é bennoz Doué p'az pézô mipien eûz a wenn Abraham.

—

VII. PENNAD.

Tobias a c'houlenn Sara, merc'h Raguel, da c'hrég.

1. Goudé-zé éz éjoñt da dî Raguel ;

ha Raguel hô digéméraz gañt lévénez.

2. Ha pa zellaz Raguel out Tobias, é lavaraz da Anna hé c'hrég: Pégen héñvel eo ann dén-iaouañk-zé out va c'heñderf!

3. Goudé-zé é lavaraz d'*ézhô*: A béléac'h oc'h-hu, hor breûdeûr iaouañk? Hag hî a lavaraz: Eûz a vreûriez Neftali omp, eûz a sklaved Niniv.

4. Ha Raguel a lavaraz d'ézhô: Anaoud a rît-hu Tobias, va breûr? Hag hî a lavaraz: Hé anaoud a réomp.

5. Hag ével ma lavaré Raguel kalz a vâd diwar-benn Tobias, ann Éal a lavaraz d'ézhañ: Tobias a béhini é c'houlennaz kélou digan-é-omp eo tâd hé-mañ.

6. Neûzé Raguel a dôstaaz out-hañ, hag a bokaz d'ézhañ gañt daélou; hag ô wéla war hé c'houzoug,

7. E lavaraz *d'ézhañ*: Benniget ra vézi, va mâb, râk té a zô mâb da eunn dén mâd, da eunn dén ar gwella.

8. Hag Anna hé c'hrég, ha Sara hô merc'h a wélaz ivé.

9. Goudé al lavariou-zé, é c'hourc'hémennaz Raguel ma vijé lazet eunn dañvad, ha ma vijé aozet eur banvez. Hag ével ma hô fédé d'en em lakaad ouc'h taol,

10. Tobias a lavaraz: Na zebrinn, na na évinn amañ hiriô, kén n'az pézô a-raok aotréet d'in va goulenn, ha rôet da c'hér é rôi d'in da verc'h Sara *da c'hrég*.

11. Raguel ô klevout kémeñt-sé a oé spouñtet-brâz, ô véza ma wié pétra a oa c'hoarvézet gañd ar seiz ozac'h a oa éat d'hé c'havout; hag héñ a zeûâz da gaout aoun na c'hoarvezehé kémeñt-sé gañd hé-mañ; hag ô véza ma oa enn arvar, ha na rôé respouñt é-béd d'ar péz a oa goulennet digañt-hañ.

12. É lavaraz ann Éal d'ézhañ: N'az péz két a aoun da rei da verc'h da hémañ péhini a zouj Doué: râk dléet eo da verc'h d'ézhañ da c'hrég; râk-sé eo n'en deûz két eunn all gellet hé c'havout.

13. Neûzé Raguel a lavaraz: Na arvarann két pénaoz en deûz Doué digéméret dira-z-hañ va fédennou ha va daélou;

14. Ha mé a gréd pénaoz en deûz hô lékéat da zoñt d'am c'havout, évit ma timézché-hî gañd unan eûz hé c'héreñtiez, hervez lézen Moizez; ha dré-zé n'az péz két a arvar é rôjenn d'id va merc'h.

15. Hag ô kéméroût dourn déou hé verc'h, é lékéaz anézhañ é dourn déou Tobias, ô lavarout: Doué Abraham, ha Doué Isaak, ha Doué Jakob ra vézô gan-é-hoc'h; ra unvanô hé-unan ac'hanoc'h; ha ra zévénô hé vennoz war-n-hoc'h.

16. Hag ô véza kéméret paper, é reizchoñt ar skrîd a briédélez.

17. Goudé-zé é réjoñt banvez, ô veûli Doué.

18. Raguel a c'halvaz Anna, hé c'hrég, hag a c'hourc'hémennaz d'ézhi ma aozché eur gambr all.

19. Hag hî a gasaz enn-hi Sara hé merc'h, péhini en em lékéaz da wéla.

20. Hag hé mamm a lavaraz d'ézhi: Kémer kaloun vâd, va merc'h: Aotrou aun éñv ra rôi d'id lévénez goudé ann holl zoan éc'h eûz bét.

—

VIII. PENNAD.

Tobias ha Sara a béd héd ann nôz geñta eûz hô eûreûd.

1. Hôgen goudé m'hô dôé koaniet, é kaschoñt Tobias étrézég enn-hi.

2. Ha Tobias ô kaout koun eûz ar péz en dôa lavaret ann Éal d'ézhañ, a dennaz eûz hé zâc'h lôd eûz a avu *ar pésk*, hag a lékéaz anézhañ war glaou béô.

3. Neûzé ann Éal Rafael a géméraz ann diaoul, hag a éréaz anézhañ é distrô ann Éjipt uc'héla.

4. Goudé-zé Tobias a rôaz ann alimañ da Zara, ô lavarout: Sara, sâv, ha pédomp Doué hiriô, ha war-c'hoaz, ha goudé-war-c'hoaz: râg a-héd ann teir nôzvez-zé é tléomp en em unvani gañd Doué; ha goudé ann drédé nôzvez, é vézimp enn hor priédélez.

5. Râk nî a zô mipien ar zeñt, ha na dléomp két dimézi ével ar baganed péré na anavézoñt két Doué.

6. Sével a réjoñt éta hô-daou, hag é pédchoñt stard kévret Doué, ma rôjé ar iéc'hed d'ézhô.

7. Ha Tobias a lavaraz: Aotrou, Doué hon tadou, ra vézi meûlet gañd ann éñv, hag ann douar, hag ar môr, hag ar feuñteuniou, hag ar steriou, ha gañd ann holl grouadurien d'id a zô enn-hô.

8. Gréad éc'h eûz Adam gañt fañk ann douar, hag éc'h eûz rôet Éva da eil d'ézhañ.

9. Ha bréma, Aotrou, té a oar pénaoz né két dré c'hadélez é kémérann va c'hoar da c'hrég, hôgen hép-kén gañd ar c'hoañt da lézel bugalé war va lerc'h, gañt péré é vézô meûlet da hanô da-vikenn.

10. Sara a lavaraz ivé: Az péz truez ouz-omp, Aotrou, az péz truez ouz-omp, ma vévimp kévret kôz ha iac'h.

11. Hag é-trô kân ar c'hilek, é c'hourc'hémennaz Raguel d'hé vévellou doñd d'hé gavout; hag éz éjoñt gañt-hañ évit toulla eur béz.

12. Râg héñ a lavaré: Choarvézet é vézô martézé gañd hé-mañ ével ma eo bét c'hoarvézet gañd ar seiz goâz all a zô bét gañt-hi.

13. Ha goudé m'hô dôé aozet ar béz, Raguel ô véza distrôet étrézég hé c'hrég, a lavaraz d'ézhi:

14. Kâs unan eûz da blac'hed évid gwélout mar d-eo marô, ma hé lkiinn er béz abarz ma luc'hô ann deiz.

15. Hag hou-mañ a gasaz unan eûz hé flac'hed, péhini ô véza éat er gampr, hô c'havaz leûn a iéc'hed, ha kousket kévret hô-daou.

16. Hag ô véza distrôet, é rôaz ar c'helou mâd-zé d'ézhô. Neûzé Raguel hag Anna, hé c'hrég, a veûlaz ann Aotrou,

17. Hag a lavaraz: Dâ veûli a réomp, Aotrou, Doué Israel, ô véza né két bét c'hoarvézet ével ma hor bôa mennet.

18. Râk trugarézuz oud bét enn hor c'héñver, hag éc'h eûz pelléet diouz-omp ann énébour a heskiné ac'hanomp.

19. Ha truez éc'h eûz bét oud daou beun-her. Grâ, Aotrou, ma veûliñt ac'hanod mui-oc'h-vui, ha ma kenniginñt d'id eur sakrifiz a veûleûdi évid iéc'hed éc'h eûz rôet d'ézhô; ma anavézô ann holl vrôadou pénaoz n'eûz Doué all é-béd néméd-oud enn douar holl.

20. Ha Raguel a c'hourc'hémennaz râk-tâl d'hé vévellou, leûnia abarz ann deiz ar béz hô dôa toullet.

21. Gourc'hémenni a réaz ivé d'hé c'hrég ma aozché eur banvez, hag ann holl boéd a oa réd évit tûd a dlé moñd enn heñt.

22. Lakaad a réaz laza diou vioc'h lard, ha pévar tourz évid aoza eur banvez évid hé holl amézéien hag hé viñouned.

23. Raguel a bédaz stard Tobias da choum gañt-hañ a-héd diou zizun.

24. Raguel a rôaz da Dobias ann hañter eûz ann holl vadou en dôa; hag é réaz eur skrid, évit ma teûjé enn hé gers goudé hô marô, ann hañter all a choumé gañt-hô.

—

IX. PENNAD.

Ann Éal a ia da gaout Gabélus, péhini a zeû da eûreûd Tobias.

1. Neûzé Tobias a c'halvaz ann Éal, péhini a venné é oa eunn dén; hag é lavaraz d'ézhañ: Azarias, va breûr, mé az péd da zélaoui va geriou.

2. Ha pa en em rôjenn da sklâv d'id, na rajenn két c'hoaz a-walc'h évit kémeñt éc'h eûz gréat évid-oun.

3. Koulskoudé da bédi a rann da géméroût gan-éz al loéned hag ann dûd a zô réd, ha da voñt da Ragez, kéar d'ar Védied, da dî Gabélus; hag é tistoli d'ézhañ hé skrid, hag é kéméri arc'hañt digañt-hañ, hag é pédi anézhañ da zoñt d'am eûreûd.

4. Râk té a oar da-unan pénaoz va zâd a niver ann deisiou; ha mar daléann eunn deiz ouc'h-penn, é vézô glac'haret hé éné.

5. Gwélet éc'h eûz ivé péger stard en deûz Raguel va fédet *da choum amañ*, ha pénaoz na hellann két disprizout hé béden.

6. Neûzé Rafael ô véza kéméret

gañt-hañ pévar eûz a vévellou Raguel, ha daou gañval, a iéaz da Ragez, kéar d'ar Védied ; hag ô véza kavet Gabélus, é tistolaz d'ézhañ hé skrid, hag é kéméraz digañt-hañ ann holl arc'hañt.

7. Danévella a réaz d'ézhañ kéméñd a oa c'hoarvézet gañt Tobias ar mâb ; hag é lékéaz anézhañ da zoñt gañthañ d'hé eûreûd.

8. *Gabélus* ô véza deûet da dî Raguel, a gavaz Tobias ouc'h taol ; hag hé-mañ ô sével, é pokchoñt ann eil d'égilé : ha Gabélus a wélaz, hag a veûlaz Doué,

9. Hag a lavaraz : Ra vennigô ac'hanod Doué Israel, ô véza ma oud mâb da eunn dén gwirion, da eunn dén mâd, da eunn dén a zouj Doué, hag a rô aluzennou.

10. Ha ra vézô benniget da c'hrég, hag hô tadou :

11. Ha ra wélot hô mipien, ha mipien hô mipien bétég ann drédé hag ar bévaré gwenn ; ha ra vézô benniget hô kwenn gañd Doué Israel, péhini a rén a gañtved da gañtved.

12. Hag ann holl ô véza lavaret, *Amen*, en em lékéjoñt ouc'h taol : hôgen é-pad banvez ann eûreûd é virchoñt c'hoaz doujañs ann Aotrou.

—

X. PENNAD.

Nec'h tûd ha mamm Tobias.

1. Hôgen ével ma taléé Tobias, dré ann abek d'hé eûreûd, hé dâd en em néc'haz, hag a lavaré : Pé évit trâ é talé va mâb, pérâg ef-héñ dalc'het énô ?

2. Ha marô é vé Gabélus, ha na helfé dén disteûrel ann arc'hañt d'ézhañ ?

3. Doñt a réaz éta d'en em c'hlac'hari, hag Anna hé c'hrég gañt-hañ ; hag en em lékéjoñt hô daou da wéla, ô véza na oa két distrôet hô mâb d'ann deiz merket.

4. Hôgen hé vamm a wélé hép gellout en em zic'hlac'hari, hag a lavaré : Allas ! allas ! va mâb ! Pérâg hon eûzni da gaset ker pell, *té*, goulou hon daoulagad, bâz hor c'hôzni, fréalzidigez hor buez, géd hon nésted?

5. Pa hor bôa pép-trâ kévret ennod hép-kén, na dliemp két da bellaad diouz-omp.

6. Ha Tobias a lavaré d'ézhi : Tâv, ha n'en em c'hlac'har két ; iac'h eo hor mâb ; léal-brâz eo ann dén-zé gañt péhini hon eûz hé gaset.

7. Hôgen na hellé két hî en em zic'hlac'hari é doaré é-héd ; hag ô voñt bemdez er-méaz eûz hé zî, e sellé trô-war-drô, hag éz éa enn holl heñchou dré béré é venné-hî é helfé distrei, évit gellout hé wélout a bell pa zistrôjé.

8. Koulskoudé Raguel a lavaraz d'hé vâb-kaer : Choum amañ, ha mé a gasô da Dobias da dâd kélou oûz da iéc'hed.

9. Ha Tobias a lavaraz d'ézhañ : Mé a oar pénaoz bréma va zâd ha va mamm a niver ann deisiou, ha pénaoz iñt gwall nec'het.

10. Pa en dôé Ragnel pédet-kaer Tobias, ha pa na fellé két da hé-mañ hé zélaoui é doaré é-héd, é lékéaz Sara étré hé zaouarn, gañd ann hañter eûz hé holl drâ, eûz hé baotred, eûz hé blac'hed, eûz hé dropellou, eûz hé gañvaled, eûz hé zaoud, hag eûz a galz a arc'hañt ; hag hé lézel a réaz da voñt-kuit leûn a iéc'hed hag a lévénez,

11. O lavarout : Ra vézô Él sañtel ann Aotrou enn hoc'h heñt, ha ra gasô ac'hanoc'h dizrouk ha iac'h : ha ra gavot pép-trâ ervâd war-drô d'hô tûd ; ha ra wélô va daoulagad hô pugalé abarz ma varvinn.

12. Neûzé ann tâd hag ar vamm a géméraz hô merc'h, a bokaz d'ézhi, hag hé lézaz da voñt ;

13. Oc'h alia anézhi da énori hé zâd-kaer, da garout hé ozac'h, da reiza hé ziégez, da réna hé zi, ha d'en em virout hé-unan didamall.

—

XI. PENNAD.

Aliou Rafael da Dobias.

1. Ha pa zistrôeñt, é teûjoñt ann unnékved deiz da C'haran, a zô war ann heñt ô voñt da Ninив.

2. Hag ann Él a lavaraz : Tobias va breûr, té a oar ê pé zoaré éc'h eûz lézet da dâd.

3. Mar fell éta d'id, éz aimp araok, hâ da zervicherien a zeûi gwestad war-hol lerc'h, gañd da c'hrég, ha gañd da loéned.

4. Ha p'hô dôé lékéat enn hô fenn moñd ével-sé, Rafael a lavaraz da Dobias : Kâs gan-éz eûz a véstl ar pésk ; râg ézomm ez pézô anézhañ. Tobias a géméraz éta eûz ar véstl-zé, hag hî en em lékéaz enn heñt.

5. Hôgen Anna a azézé bemdez warharz ann heñt war lein eur ménez, a béléac'h é hellé gwélout a bell.

6. Hag ével ma sellé ac'hanô ma na zeûé két hé mâb, é wélaz anézhañ a bell, hag hî hé anavézaz râk-tâl ô toñt ; hag oc'h en em lakaad da rédek, é kasaz ar c'hélou d'hé ozac'h, ô lavarout : Chétu da vâb ô toñt.

7. Ha Rafael a lavaraz da Tobias : Kerkeñt ha ma vézi éat enn da dî, azeûl ann Aotrou, da Zoué ; hag oc'h hé drugarékaat, tôsta oud da dâd, ha pok d'ézhañ.

8. Ha râk-tâl laka oud hé zaoulagad eûz ar véstl pésk a zougez gan-éz ; râg gwéz pénaoz kerkeñt é tigorô hé zaoulagad, hag é wélô da dâd goulou ann énv, hag é vézô leûn a lévénez pa wélô ac'hanod.

9. Neûzé ar c'hî péhini a oa éat enn heñt gañt-hô, a iéaz enn hô raok, hag ével pa vijé bét eur c'hannad, é tiskouézé hé lévénez gañd hé lidou, hag oc'h héja hé lôst.

10. Ha tâd Tobias hag héñ dall, a zavaz, hag en em lékéaz da bafala gañd hé dreid ha da rédek ; hag ô kémérout dourn eur paotr, éz éaz da ziambrouga hé vâb.

11. Hag ô tigémérout anézhañ é pokaz d'ézhañ, hag hé c'hrég ivé, hag é téraouchoñt hô daou da wéla gañt lévénez.

12. Ha goudé m'hô dôé azeûlet Doué, ha trugarékéet anézhañ, éc'h azézchoñt.

13. Neûzé Tobias ô kémérout eûz a véstl ar pésk, a lékéaz anézhañ oud daoulagad hé dâd.

14. Ha p'en dôé gortozet war-drô eunn hañter heûr, é téraouaz doñd er-méaz eûz hé zaoulagad eur gro-c'hénen wenn é-doaré eur gwenn-vî.

15. Tobias ô krégi enn-hî hé sachaz eûz hé zaoulagad, ha râk-tâl é teûaz ar gwéled d'ézhañ.

16. Hag hî a veûlaz Doué, héñ, hag hé c'hrég, hag ar ré holl a anavézé anézhañ.

17. Ha Tobias a lavaré : Mé a vennig ac'hanod, Aotrou, Doué Israel, ô véza ma éc'h eûz va c'hastizet, ha ma éc'h eûz va faréet ; ha chétu é wélann va mâb Tobias.

18. Sara, grég hé vâb, a zeûaz ivé seiz dervez goudé, gañd hé holl dûd leûn a iéc'hed, hag hé loéned, hag hé c'hañvaled, ha kalz a arc'hañt eûz hé argourou ; hag ivé ann arc'hañt a oa bét distolet gañt Gabélus.

19. Hag héñ a zanévellaz d'hé dûd ann holl vâd-ôberiou en dôa gréat Doué d'ézhañ dré ann dén a oa éat gañt-hañ.

20. Ac'hior ha Nabat, keñdirvi Tobias, a zeûaz d'en em laouénaat gañthañ, ha d'hé veûli eûz a gemeñt en dôa gréat Doué enn hé génver.

21. Hag hî en em laouénaaz, oc'h ôber banvez a-héd seiz dervez.

—

XII. PENNAD.

Steûzia a ra Rafael dirâk Tobias hag hé vâb.

1. Neûzé Tobias a c'halvaz hé vâb, hag a lavaraz d'ézhañ : Pétrâ a hellomp-ni da rei d'ann dén sañtel-zé a zô bét éat gan-éz ?

2. Ha Tobias a lavaraz d'hé dâd : Va zâd, pé c'hôbr a rôimp-ni d'ézhañ, ha pétrâ a helfé béza dellézek évid hé vâd-ôberiou ?

3. Va c'haset ha va digaset en deûz é iéc'hed ; béd eo hé-unan ô klask arc'hañt Gabélus ; va lékéat en deûz da gaout va grég ; ann diaoul en deûz pelléet diout-hi, ha laouénéet hé zûd gañt-hañ ; miret en deûz oûz-in na

venn louñket gañd ar pésk ; da lékéat en deûz da-unan da wélout goulou ann éñv ; ha gañt-hañ eo omp bét leûniet a bép vâd. Pétrâ éta a hellomp-ni da rei d'ézhañ hag a vé dellézek eûz a gémeñt-sé ?

4. Hôgen da bédi a rann, va zâd, da c'houlenn stard digañt-hañ ma teurvézô kémérout évit-hañ ann hañter eûz a gémeñt hon eûz digaset gané-omp.

5. Neûzé ann tâd hag ar mâb ô véza hé c'halvet, a gasaz anézhañ a dû ; hag é pédchoñt stard anézhañ ma teurvézché kémérout évit-hañ ann hañter eûz a gémeñt hô dôa digaset gañt-hô.

6. Neûzé *ann Éal* a lavaraz d'ézhô é kuzul : Bennigit Doué ann éñv, ha meûlit-héñ dirâg ann holl ré-véô, ô véza ma en deûz gréat trugarez enn hô kéñver.

7. Râk mâd eo derc'hel enn am-c'houlou lavar-kuzet eur roué ; hôgen énoruz eo diskouéza hag embanna ôberiou Doué.

8. Gwelloc'h eo ar béden gañd ar iûn hag ann aluzen, égéd ann teñzoriou hag ann aour a helfed da zastumi.

9. Râg ann aluzen a zieûb eûz ar marô, hag hî eo a lam ar béc'héjou, hag a laka da gavout ann drugarez hag ar vuez peûr-baduz.

10. Hôgen ar ré a ra ar péc'hed hag ar fallagriez a zô énébourien hô énéou.

11. Diskleria a rinn éta d'é-hoc'h ar wirionez, ha na guzinn két ouz-hoc'h eunn dra a zô disgwél.

12. Pa bédez gañd daélou, ha pa vésiez ar ré varô, ha pa lézez *évit-sé* da lein, ha pa guzez ar ré varô enn da dî a-héd ann deiz, évid hô bésia a-héd ann nôz ; mé em eûz kenniget da bédennou d'ann Aotrou.

13. Hag ô véza ma oaz hétuz da Zoué, eo bét réd é vijez arnodet gañd ann temptérez.

14. Ha bréma ann Aotrou en deûz va digaset évit da baréa, hag évit dieûbi diouc'h ann diaoul Sara, grég da vâb.

15. Râk mé eo ann Éal Rafael, unan eûz ar seiz péré a zô dirâg ann Aotrou.

16. Pa glevchoñt kémeñt-sé é oeñt saouzanet, hag enn eur gréna en em daolchoñt d'ann douar war hô génou.

17. Hag ann Éal a lavaraz d'ézhô : Ar péoc'h ra vézô gan-é-hoc'h, n'hô pézet két a aoun.

18. Râk pa édounn gan-é-hoc'h, dré ioul Doué édounn ; bennigit-héñ, ha kanit hé veûleûdiou.

19. Diouc'h ann doaré é tebrenn hag éc'h évenn gan-é-hoc'h ; hôgen mé a zô maget gañd eur boéd ha gañd eur braoued ha na helloñt két béza gwélet gañd ann dûd.

20. Préd eo d'in distrei étrézég ann hini en deûz va digaset ; hôgen c'houi, bennigit Doué hag embannit hé holl vurzudou.

21. Ha p'en dôé lavaret kémeñt-sé, é steûziaz a zira-z-hô, ha na helchoñt mui hé wélout.

22. Neûzé ô véza en em daolet d'ann douar war hô génou a-héd teir heûr, é vennigchoñt Doué ; hag ô véza savet, éc'h embanchoñt hé holl vurzudou.

—

XIII. PENNAD.

Kanaouen Tobias.

1. Neûzé Tobias, ann hini kôz, ô tigéri hé c'hénou a vennigaz ann Aotrou, hag a lavaraz : Brâz oud, Aotrou, er beûr-badélez, ha da rén *en em astenn* enn holl gañtvédou :

2. Râk té a skourjez hag a zieûb : té a gâs d'ann ifernou, hag a zigas ac'hanô : ha n'eûz hini hag a helfé tec'hout diouc'h da zourn.

3. Añsavit ann Aotrou, bugalé Israel ; ha meûlit-héñ dirâg ar brôadou :

4. Râg évit-sé en deûz hô skiñet étouez ar brôadou, péré na anavézoñt két anézhañ, évit ma embannot hé vurzudou, ha ma rôot da anaout d'ézhô pénaoz n'eûz Doué all holl-c'halloudek némét-hañ.

5. Héñ eo en deûz hor c'hastizet enn abek d'hor fallagriézou, hag-héñ eo a zieûbô ac'hanomp enn abek d'hé drugarez.

6. Sellit éta pétrâ en deûz gréat enn hor c'héñver, hag añsavit anézhañ gañd douj ha gañt krén ; ha meûlit dreist penn enn hoc'h ôberiou Roué ar c'hañtvédou.

7. Évid-oun-mé a añsavô anezhañ é douar va sklavérez ; ô véza ma en deûz diskouézet hé veûrdez é-kéñver eur vrôad, hag hî péc'hérez.

8. Distrôit éta, péc'herien ha grit reiz dirâk Doué, ha krédit pénaoz é rai trugarez enn hô kéñver.

9. Évid-oun-mé ha va éné, en em laouénaimp enn-hañ.

10. Bennigit ann Aotrou, c'houi holl hé zûd-dilennet ; bézet d'é-hoc'h deisiou a lévénez, hag añsavit-héñ.

11. Jéruzalem, kéar Doué, da gastizet en deûz ann Aotrou enn abek da ôberiou da zaouarn.

12. Añsav ann Aotrou enn da vadou, ha bennig Doué ar c'hañtvédou, évit ma assavô hé dabernakl enn-oud, ha ma lakai ann holl sklaved da zistrei étrézég enn-oud, ha ma en em laouénai é holl gañtvédou ar c'hañtvédou.

13. Eûz a eur goulou skéduz é luc'hi ; hag *ar boblou* eûz a holl harzou ann douar a azeûlô ac'hanod.

14. Ar brôadou a zeûi a bell-brâz étrézég enn-oud ; hag ô tigas rôou, éc'h azeûliñt enn-oud ann Aotrou, hag é selliñt da zouar ével eunn douar sañtel.

15. Râg ann hanô brâz a bédiñt enn-oud.

16. Ar ré az tisprizô a vézô milliget ; ar ré a zrouk-prézégô diwar da benn a vézô barnet ; hag ar ré a zavô ac'hanod a vézô benniget.

17. Évid-oud, té en em laouénai enn da vipien, ô véza ma véziñt holl benniget, ha ma véziñt strollet war-drô d'ann Aotrou.

18. Gwenvidig eo ar ré holl a gâr ac'hanod, hag en em laouéna enn da béoc'h.

19. O va éné, bennig ann Aotrou, ô véza ma en deûz dieûbet Jéruzalem, hé géar, eûz hé holl eñkrézou, héñ péhini eo ann Aotrou, hon Doué.

20. Gwenvidig é vézinn, mar choum c'hoaz eur ré-bennâg eûz va gwenn évit gwélout skéd Jéruzalem.

21. Persier Jéruzalem a vézô gréat gañt safer ha smaragduz ; hag hé mariou trô-war-drô a vézô gréat gañt mein talvouduz-brâz.

22. Hé leûriou-ker a vézô pavéet gañt mein gwenn kann ; hag a-héd hé ruiou é vézô kanet, alléluia.

23. Benniget ra vézô ann Aotrou, péhini en deûz hé savet kenn uc'hel, ha rénet war-n-ézhi é-pâd kañtvédou ar c'hañtvédou. Amen.

—

XIV. PENNAD.

Geriou divéza Tobias. Marô hé vâb.

1. Chétu geriou divéza Tobias. Ha goudé ma oé distrôet ar gwéled d'ézhañ, é vévaz daou vloaz ha daougeñt ; hag héñ a wélaz mipien hé nized.

2. Ha goudé ma oé marô da zaou vloaz ha kañt, é oé bésiet gañd énor é Niniv.

3. C'houec'h vloaz hag hañter-kañt en dôa pa gollaz ar gwéled, ha da driugeñt é oé asrôet d'ézhañ.

4. Ann dilerc'h eûz hé vuez a drémènaz el lévénez, ha goudé béza kerzet é douj Doué, é varvaz é péoc'h.

5. Pa oé daré da vervel, é c'halvaz Tobias hé vâb, ha seiz mâb bihan da hé-mañ, péré a oa nized d'ézhañ, hag é lavaraz d'ézhô :

6. Diskar Niniv a zô tôst ; râk na gouézô két gér añn Aotrou ; hag hor breûdeûr péré a zô bét skiñet eûz a vrô Israel, a zistrôi enn-hi.

7. Holl zouar Israel goudé béza bét dizud, a vézô poblet a-névez, ha tî Doué péhini a zô bét devet, a vézô savet a-névez : ha kémeñd hini a zouj Doué a zistrôi dî.

8. Ar brôadou a zilézô hô idolou, a zeûi da Jéruzalem, hag a choumô énô.

9. Hag holl rouéed ann douar en em laouénai enn-hi, oc'h azeûli roué Israel.

10. Sélaouit éta hô tâd, va mipien : servichit ann Aotrou er wirionez, ha likiit hô poan da ôber ar péz a zô hétuz d'ézhañ.

11. Gourc'hémennit d'hô mipien ma

raiñt ôbériou reiz hag aluzennou, m'hô dévézô koun eûz a Zoué, ha ma vennigiñt anézhañ é péb amzer er wirionez, hag eûz hô holl ners.

12. Bréma éta sélaouit ac'hanoun, va mipien, ha na choumit két amañ; hôgen kerkeñt ha m'hô pézô bésiet hô mamm em c'héñver hag enn hévéleb béz, hastit moñt-huit ac'hann:

13. Râg gwélout a rann pénaoz fallagriez ar géar-mañ hé lakai da véza dismañtret.

14. Pa oé éta marô hé vamm, Tobias a iéaz-kuit eûz a Niniv gañd hé c'hrég, hag hé vipien, ha mipien hé vipien, hag a zistrôaz étrézég hé dûdkaer.

15. Iac'h hô c'havaz enn eur gôzni vâd; hô frédéria a réaz hag é serraz hô daoulagad d'ézhô: holl zigwéz ti Raguel a zastumaz; hag héñ a wélaz mipien hé vipien bétég ar pempved romm.

16. Ha goudé m'en dôé bévet naoñték vloaz ha pévar-ugeñt é douj Doué, *é varvaz*, hag *hé mipien* a vésiaz anézhañ gañt lid brâz.

17. Hé holl gereñt, hag hé holl vipien en em geñdalc'haz bépréd enn eur vuez vâd, hag enn eur vuézégez sañtel, enn hévélep doaré ma oeñt karet gañd Doué ha gañd ann dûd ha gañt kémeñd hini a oa war ann douar.

LEVR JUDIT.

I. PENNAD.

Arfaksad trec'het gañt Nabukodonosor.

1. Arfaksad, roué ar Védied, goudé béza lékéat kalz a boblou da bléga dindân hé véli, a zavaz eur géar kré-brâz, a hanvaz Ekbatanis,

2. Gañt mein-bén ha pévar-c'hornek. Hé muriou a réaz eûz a zég ilinad ha trî-ugeñt a léd, hag eûz a drégoñt ilinad a uc'helded; ha touriou péré ho dôa kañt ilinad a uc'helded.

3. Pévar-c'hornek é oa ann touriou, ha pép tû anézhô en dôa ugeñt troatad a léd; hag ar persier a réaz kenn uc'hel hag ann touriou.

4. Hag héñ a fougéé gañt ners hé armé, ha gañt galloud hé girri.

5. Hôgen enn daouzékved bloaz eûz hé rén, Nabukodonosor, roué ann Assiried, péhini a réné é Niniv, ar géar vrâz, a vrézéliaz oud Arfaksad, hag a drec'haz anézhañ,

6. Er gompézen vrâz, a zô hanvet Ragan, war harz ann Eufrat, hag ann Tigris, hag ar Jadason, é kompézen Erioc'h, roué ann Élisied.

7. Neûzé é kreskaz rén Nabukodonosor, hag hé galoun a zavaz; hag héñ a gasaz étrézég ar ré holl a choumé er Silisia, é Damas, ha war al Liban,

8. Hag étrézég ar boblou a zô er C'harmel, hag é Sédar, hag ar ré a choum er Galiléa, hag é kompézen vrâz Esdrélon,

9. Hag étrézég ar ré holl a ioa é Samaria hag enn tû all da ster Jourdan bété Jéruzalem, ha da holl vrô Jessé bété ma teûeur da harzou ann Etiopia.

10. D'ar ré-zé holl Nabukodonosor, roué ann Assiried, a gasaz kannaded:

11. Hôgen ar ré-mañ a-ioul péphini a zinac'haz hé c'houlenn, a gasaz-kuit hé gannaded hép trâ é-béd, ha na ziskouézaz d'ézhô néméd dismégañs.

12. Neûzé ar roué Nabukodonosor ô sével droug enn-hañ oud ann holl boblou-zé, a douaz dré hé drôn ha dré hé rouañtélez, pénaoz éc'h énébché oud ann holl vrôadou-zé.

—

II. PENNAD.

Nabukodonosor a gas Holofern gañd eunn armé gré.

1. Enn trizékved bloaz eûz a rén Nabukodonosor, enn eil zeiz war-n-ugeñt eûz ar miz keñta, é oé dalc'het kuzul é-ti Nabukodonosor, évid en em aoza d'ar brézel.

2. Hag héñ a c'halvaz ann hénaoured, hag hé zuged, hag hé vrézélidi, hag a rôaz da anaout d'ézhô hé ioul ar guzéta.

3. Lavarout a réaz d'ézhô pénaoz en dôa c'hoañt da lakaad da bléga dindân hé véli ann douar holl.

4. Kémeñt-sé ô véza bét kavet mâd

gañd ann holl, ar roué Nabukodonosor a c'halvaz Holofern, priñs eûz hé armé,

5. Hag a lavaraz d'ézhañ : Kéa da stourmi oud ann holl rouantélésiou eûz ar c'hûs-héol, ha dreist-holl oud ar ré hô deûz disprizet va béli.

6. Da lagad na espernô rouantélez é-béd, hag é likii da bléga d'in ann holl geriou kré.

7. Neûzé Holofern a c'halvaz ann duged hag ann oviserien eûz a armé ann Assiried, hag évit moñt d'ar stourm, ével m'en dôa ar roué hé c'hourc'hémennet d'ézhañ, é tilennaz c'houec'h-ugeñt mil dén war-droad; ha daouzék mil gwaréger war-varc'h.

8. Lakaad a réaz da gerzout enn hé raok hé holl droñsadou gañd eunn niver ar brasa a gañvaled, gañt kémeñd a oa réd évit bividigez ann armé, gañt tropellou éjenned ha déñved diniver.

9. Lakaad a réaz da zastumi éd enn holl Ziria, *évid hé gavout* pa drémenché.

10. Kémérout a réaz ivé kalz a aour hag a arc'hañt eûz a di ar roué.

11. Hag héñ en em lékéaz enn heñt gañd hé holl armé, gañd hé girri, gañd hé varc'heien hag hé warégerien, péré a c'hôlôé gorré ann douar, ével kileien-raden.

12. Ha goudé m'en dôé trémenet harzou ann Assiried, é teûaz da vénésiou brâz Angé, péré a zô a gleiz d'ar Silisia, hag é piñaz enn hô holl gistilli, hag é kéméraz hô holl geriou kré.

13. Dré stourm é kéméraz ar géar brudet eûz a Véloti; preiza a réaz holl vipien Tarsis, ha mipien Ismael, péré a oa é penn ann distrô, hag oud ar c'hrésteiz eûz a zouar Sellon :

14. Treûzi a réaz ann Eufrat, hag é teûaz er Mésopotamia; dré stourm é kéméraz ann holl geriou uc'hel a oa énô, adalek froud Mambré bétég ar môr.

15. Kémérout a réaz ar vrô, adaleg ar Silisia, bétég harzou Jafet, a zô oud ar c'hrésteiz.

16. Holl vipien Madian a gasaz gañt-hañ, hô holl vadou a breizaz, hag é lazaz gañd ar c'hlézé ar ré holl a énébé out-hañ.

17. Goudé-zé é tiskennaz é parkou Damas é préd ar médérez, hag é lékéaz ann tân enn holl édou, hag é lékéaz da drouc'ha ann holl wéz hag ann holl winiennou.

18. Hag ar spounț anézhañ a gouézaz war ann holl vipien eûz ann douar.

III. PENNAD.

Rogeñtez Holofern.

1. Neûzé ar rouéed hag ar briñsed eûz ann holl geriou hag eûz ann holl broviñsou eûz ar Siria, eûz ar Mésopotamia, eûz ar Sîría, eûz al Libia, hag eûz ar Silisia a gasaz kannaded étrézég Holofern, péré a lavaraz d'ézhañ :

2. Éhanet da zroug ouz-omp; râg gwell eo d'é-omp béva ô servicha Nabukodonosor, ar roué brâz, ha pléga dindân-oud, égét mervel enn eunn doaré reûzeûdik, pé béza taolet er sklavérez.

3. Hon holl geriou, hag hon holl zouarou, hon holl vénésiou, hag hor c'hrec'hiennou, hag hor parkou, hag hon tropellou éjenned, ha déñved, ha gevr, hag hor c'hézek, hag hor c'hañvaled, hag hon holl vadou, hag hon tadou, a zô dira-z-oud.

4. Bézet kémeñd hon eûz dindân da véli.

5. Ni hag hor mipien a vézô da zervicherien d'id.

6. Deûz da aotrou péoc'huz d'é-omp, ha grâ eûz hor servich ével ma kiri.

7. Neûzé é tiskennaz eûz ar ménésiou gañd hé varc'heien hag hé armé vrâz; hag héñ a lékéaz dindân hé véli ann holl geriou hag ann holl dûd eûz ar vrô.

8. Hag eûz ann holl geriou é kéméraz da skoazel ann dûd kalounéka, hag ar ré wella évid ar brézel.

9. Ha ker brâz é oé ar spounț er broviñsou-zé, ma teûaz d'hé ziambrouga priñsed hag hénaoured ar vrô gañd ar boblou,

10. Péré a zigéméré anézhañ gañt kurunennou, ha gañt kleûzeûriou, ô tañsa gañt taboulinou ha gañt c'houitellou.

11. Ha pétrâ-bennâg ma réañt kemeñt-sé, na helchoñt két babaskaat fervder hé galoun :

12. Râg diskara a réaz hô c'heriou, hag hô c'hoajou-sakr a drouc'haz.

13. Rák ar roué Nabukodonosor en dôa gourc'hémennet d'ézhañ kâs-dagét holl zouéed ann douar, évit na vijé galvet Doué némét-hañ gañd ann holl vrôadou en dôa gellet Holofern lakaad da bléga dindân hé véli.

14. Neûzé é treûzaz ar Siria-Sobal, hag ann Apaméa holl, hag ar Mésopotamia holl, hag é teûaz enn Iduméa, é douar Gabaa;

15. Hag héñ a géméraz hô c'heriou, hag a choumaz énô a-héd trégoñt dervez, é-pâd péré é c'hourc'hémennaz é vijé strollet hé holl armé.

IV. PENNAD.

Éliakim ar bélek-bráz a ali ar bobl da c'houlenn skoazel digañd ann Aotrou.

1. Neûzé bugalé Israel péré a choumé é douar Juda, hô dôé aoun na gouézcheñt dindân galloud Holofern.

2. Ar spounț hag ann heûz a grogaz enn-hô, gañd aoun na râjé é-kéñver Jéruzalem ha templ ann Aotrou, ével m'en dôa gréat é-kéñver ar c'heriou all hag hô zemplou.

3. Hag hi a gasaz trô-war-drô da Zamaria bété Jériko; hag é kémercheñt holl leinou ar ménésiou.

4. Muriou a zavchoñt war-drô d'hô bourc'hiou, hag é tastumchoñt éd évit en em aoza d'ar brézel.

5. Ar bélek Éliakim a skrivaz ivé d'ar ré holl a choumé étrézég Esdrélon, a zô râg-énep d'ar gompézen vrâz a zô war harz Dotain, ha d'ar ré holl a hellé en em gavout war ann heñt;

6. Évit ma kémercheñt leinou ar ménésiou dré béré é helled moñd da Jéruzalem, hag évit ma tiwalcheñt énô al lec'hiou strîz en em gavé er ménésiou.

7. Ha bugalé Israel a réaz ar péz a oa bét gourc'hémennet d'ézhô gañd ar bélek Éliakim.

8. Hag ann holl bobl a c'harmaz gañt striv étrézég ann Aotrou; hag hi a vuélaaz hô énéou gañd ar iunou hag ar pédennou, hi hag hô gragez.

9. Ar véleien en em c'hôlôaz gañt saéou-reûn, ha bugalé a oé lékéat war hô dremm dirâk templ ann Aotrou; hag aoter ann Aotrou a c'hôlôchoñt gañt eur zaé-reûn :

10. Hag hi a c'harmaz a-unan étrézé Doué Israel, évit na vijé két rôet hô bugalé é preiz, hag hô gragez é rann, hag hô c'heriou é dismañtr, hag hô sañtuar é saotr; ha na zeûjeñt két *hô-unan* é dismégañs é-touez ar brôadou.

11. Neûzé Éliakim, bélek-brâz ann Aotrou, a iéaz war-drô da Israel, hag a gomzaz oud ar bobl,

12. O lavarout : Gwézit pénaoz ann Aotrou a zélaouô oud hô pédennou, mar keûdalc'hit er iunou hag er pédennou dirâg ann Aotrou.

13. Hô pézet koun eûz a Voizez, servicher ann Aotrou, péhini a oé tréac'h da Amalek, en em fisié war hé ners ha war hé c'halloud, war hé armé, war hé dirennou, ha war hé girri, ha war hé varc'heien; *a oé tréac'h* d'ézhañ, nann ô stourmi gañd ann houarn, hôgen gañd ar zantélez eûz hé bédennou.

14. Ével-sé é c'hoarvézô gañd holl énébourien Israel, mar keñdalc'hit er péz hoc'h eûz déraouet da ôber.

15. Ar bobl éta ô klevout ann alizé, a bédé ann Aotrou, hag a choumé bépréd dira-z-hañ.

16. Hag ar ré zô-kén péré a réa sakriñsou-losk d'ann Aotrou, hô c'hennigé, hag hi gwisket gañt saéou-reûn, hag hô fenn gôlôet gañt ludu.

17. Hag holl é pédeñt Doué a greiz hô c'haloun, ma teûjé da visita hé bobl a Israel.

V. PENNAD.

Bugalé Israel a fell d'ézhô énébi oud Holofern.

1. Rôet é oé da anaout da Holofern, priñs armé ann Assiried, pénaoz bugalé Israel en em aozé évid énébi, ha pénaoz hô dôa serret heñchou ar ménésiou :

2. Hag ô véza savet enn-hañ eunn droug hag eur frouden ar brasa, é c'halvaz holl briñsed Moab, ha duged Ammon,

3. Hag é lavaraz d'ézhô : Livirit d'in piou eo ar bobl-zé pénini a zalc'h ar ménésiou ; péré eo hô c'heriou, pétrâ eo ann ners hag ann niver anézhô : pétrâ eo ar galloud hag ann niver eûz ar bobl-zé, ha piou eo ar priñs eûz hô armé :

4. Ha pérâg é-touez ar ré holl a choum er sâv-héol, n'eûz némét-hô a gémeñt hô deûz disprizet ac'hanomp, ha n'iñt két deûet d'hon diambrouga, évid hon digémérout é péoc'h ?

5. Neûzé Akior, dûg holl vipien Ammon, a respouñtaz hag a lavaraz : Mar prizez va sélaoui, ô va aotrou, é livirinn ar wirionez dira-z-oud diwarbenn ar bobl-zé a choum er ménésiou, ha gér gaou é-béd na zeûi er-méaz eûz va génou.

6. Eûz a wenn ar C'haldéed eo ar bobl-zé.

7. Da geñta é choumaz er Mésopotamia, ô véza na fellaz két d'ézhô heûlia douéed hô zadou, a oa é brô ar C'haldéed.

8. O véza éta dilézet gañt-hô lidou hô zadou, péré a azeûlé kalz douéed,

9. É kéelchoñt eunn Doué hép-kén, *Doué* ann éñv péhini a c'hourc'hémennaz d'ézhô m'az ajeñt er-méaz eûz ar vrô-zé, ha m'az ajeñt da choum é Karan, ha pa zeûaz ann naounégez da c'hôlei ann holl vrô-zé, é tiskenchoñt d'ann Éjipt ; hag énô é kreskchoñt kémeñt é niver a-héd pévar c'hañt vloaz, na helled két da nivéri hô armé.

10. Hag ével ma oañt heskinet gañt roué ann Éjipt, péhini hô redié da ôber labouriou prî ha brikennou évit sével hé geriou, é c'harmchoñt étrézég hô Doué, péhini a skôaz war ann Éjipt gañt meûr a c'houli.

11. Ha goudé m'hô dôé ann Éjiptianed hô c'haset-kuit diout-hô, éc'h éhanaz ar gouliou war-n-ézhô ; hôgen pa fellaz d'ézhô hô faka, hag hô lakaad a-névez é sklavérez dindan-hô,

12. Doué ann éñv a zigoraz d'ézhô ar môr pa dec'heñt, enn hévélep doaré ma en em stardaz ann douréier enn daou dû ével muriou ; hag hi a dreûzaz gwéled ar môr, hép glépia hô zreid.

13. Ha p'az éaz war hô lerc'h enn hévélep léac'h ann armé diniver eûz ann Éjiptianed, é oé gôlôet gañd ann doureier ; ha na choumaz hini anézhô, évit rei da anaout ann dra-zé d'ar ré hô-goudé.

14. Goudé ma oé deûet *ar ré all* ermézaz eûz ar môr Rûz, éz éjoñt é distrôiou ménez Sina, é péré na oa éat, ha na oa choumet c'hoaz dén é-béd.

15. Enô ar feuñteuniou a oa c'houerô a zeûaz da véza c'houék évit-hô, évit ma helcheñt éva anézhô ; hag a-héd daou-ugeñt vloaz é teûaz d'ézhô hô boéd eûz ann éñv.

16. É pé léac'h-bennâg m'az éjoñt, hép gwarek na saésiou, hép tiren hag hép klézé, hô Doué a stourmaz évit-hô, hag a drec'haz.

17. Ha n'en deûz dén faézet ar bobl-zé, némét pa eo pelléet eûz a géelidigez ann Aotrou, hé Zoué.

18. Hôgen kenn aliez gwéach m'hô deûz kéélet eunn doué all ha na oa két hô Doué, iñt bét rôet d'ar preiz, d'ar c'hlézé, d'ar vézégez.

19. Hôgen kenn aliez gwéach ma hô deûz bét keûz da véza dilézet kéélidigez hô Doué, Doué ann éñv en deûz rôet d'ézhô ann ners da énébi.

20. Ével-sé eo hô deûz trec'het roueed ar C'hananéed, ar Jébuséed, ar Féréséed, ann Hétéed, ann Hévéed, ann Amorréed, hag ar ré c'halloudusa eûz a Hésébon, hag hô deûz bét é kers hô holl geriou.

21. Ha keit ha ma n'hô deûz két péc'het a éneb hô Doué, eo bét ervâd pép-trâ gañt-hô : râg hô Doué a gasa ar fallagriez.

22. Dré-zé n'eûz két pell amzer, goudé ma oeñt pelléet diouc'h ann heñt en dôa rôet Doué d'éhzô évit ma kerzcheñt enn-hañ, é oeñt dispennet er brézel gañt kalz a boblou, ha kalz anézhô a oé kaset é sklavérez enn eunn douar ha né oa két hé hini.

23. Hôgen a-névez-zô ô véza distrôet étrézég ann Aotrou, hô Doué, iñt bét en em strollet goudé ar skiñadur-zé, iñt bét piñet war ann holl vénésiou-zé, hag é piaouoñt a-névez Jéruzalem, é péléac'h éma hô zempl.

24. Bréma éta, va aotrou, eñklask ma hô deûz gréat eur gwall-bennag a-éneb hô Doué ; ha piñomp étrézég enn-hô, râg hô Doué a lakai anézhô étré da zaouarn, hag é plégiñt dindân da véli.

25. Hôgen ma n'en deûz két péc'het ar bobl-zé a-éneb hé Zoué, na hellimp két énébi out-hô ; râg hô Doué a ziwalliô anézhô ; ha ni a vézô da vézégez dirâg ann douar holl.

26. Ha p'en dôé Akior éhanet da gomza, é savaz droug é holl oviserien Holofern, hag hi a venné hé laza, hag a lavaré ann eil d'égilé :

27. Piou eo hen-nez a lavar pénaoz bugalé Israel a helfé énébi oud ar roué Nabukodonosor, hag oud hé arméou, hag hi tûd dizarm ha diners, ha péré na ouzoñt két stourmi ?

28. Évit ma anavézô éta Akior pénaoz é touell ac'hanomp, piñomp war ar ménésiou-zé ; ha pa hor bézô kémeret ar ré c'halloudusa anézhô, neuzé é lazimp anézhañ gañd ar c'hlézé kévret gañt-hô :

29. Évit ma wézô ann holl boblou Nabukodonosor eo doué ann douar, ha n'eûz hini all é-béd némét-hañ.

—

VI. PENNAD.

Lékéat eo Akior étré daouarn bugalé Israel.

1. Hôgen p'hô dôé éhanet ar ré-mañ da gomza, Holofern é péhini é oa savet eunn drouk bráz, a lavaraz da Akior :

2. O véza ma éc'h eûz diouganet d'é-omp, ô lavarout pénaoz ar bobl a Israel a-vézô diwallet gañd hé Zoué, évit ma tiskouézinn d'id pénaoz n'eûz Doué é-béd némét Nabukodonosor ;

3. Pa hor bézô hô lazet holl ével eunn dén hép-kén, neûzé é kouézi da-unan dindân klézé ann Assiried, hag Israel holl a vézô dispennet kévret gan-éz :

4. Hag éc'h anavézi pénaoz Nabukodonosor eo ann aotrou eûz ann douar holl ; ha neûzé klézé va brézélidi a dreûzô da gorf, ha goudé ma vézi bét treûzet, é kouézi é-touez ar ré c'hlazet eûz a Israel, ha na vévi mui, hag é vézi lazet gañt-hô.

5. Hôgen ma vennez é vé gwîr da ziougan, na vézet két gwévet da zremm ; ha na vézet mui droulivet, ma vennez na helfé két béza sévénet ar péz a lavarann.

6. Hag évit ma anavézi pénaoz é c'hoarvézô kémeñt-sé gan-éz kévret gañt-hô, chétu é vézi unanet a-vréma gañd ar bobl-zé, évit p'hô lakai va c'hlézé da c'houzañvi ar boan hô deûz dellézet, ma vézi ivé skôet kévret gañt-hô.

7. Neûzé Holofern a c'hourc'hémennaz d'hé dûd kémérout Akior, hé gâs war harz Bétulia hag hé lakaad étré daouarn bugalé Israel.

8. Ha tûd Holofern, ô véza kéméret Akior, a iéaz a-héd ar ménésiou ; hôgen pa dôstajoñt oud ar ménésiou, batalmerien kéar a zeûaz er-méaz enn hô énep.

9. Hôgen hi ô tistrei war gil ar ménez, a stagaz Akior oud eur wézen dré hé zaouarn ha dré hé dreid ; hag ô véza hé éréet ével-sé gañt kerdin, hel lezchoñt énô, hag é tistrôjoñt étrézég hô aotrou.

10. Koulskoudé bugalé Israel ô tiskenni eûz a Vétulia, a zeûaz d'al léac'h ma édô-héñ ; hag ô véza hé ziéréet, é kaschoñt anézhañ da Vétulia ; hag ô véza hé lékéat é-kreiz ar bobl, é c'houlenchoñt digañt-hañ pérâg hô dôa ann Assiried hé éréet hag hé lézet énô.

11. Enn amzer-zé éz oa da briñsed énô Ozias, mâb Mic'ha, eûz a vreûriez Siméon, ha C'harmi, a oa ivé hanvet Gotoniel.

12. Akior éta é-kreiz ann hénaoured, ha dirâg ann holl bobl, a zanévellaz ar péz en dôa lavaret da Holofern diouc'h hé c'houlennou ; pénaoz pobl Holofern a oa bét fellet gañt-hañ hé laza enn abek d'al lavar-zé ;

13. Ha pénaoz Holofern hé-unan ô véza savet droug enn-hañ, en dôa gourc'hémennet évit-sé hé lakaad étré daouarn ann Israélited ; évit, pa en divijé trec'het ann Israélited, é lakajé ivé Akior da vervel gañt kalz eñkrézou, dré m'en dôa lavaret : Doué ann éñv a zô ô tiwallout anézhô.

14. Goudé m'en dôé Akior danévellet kéméñt-sé, ann holl bobl en em daolaz war hé génou d'ann douar oc'h azeûli ann Aotrou ; hag oc'h unani hô garmou hag hô daélou, é kennigchoñt kévret hô fédennou d'ann Aotrou,

15. O lavarout : Aotrou, Doué ann éñv hag ann douar, sell oud hô rôgoni, ha gwél hor vuelded, hag évésa oud dremm ar ré éc'h eûz saûtélet, ha diskouéz pénaoz na zilézez két ar ré a laka hô fisiañs enn-oud, ha pénaoz é vuéléez ar ré a laka hô fisiañs enn-hô hô-unan, hag a ra fougé gañd hô ners hô-unan.

16. Goudé ann daélou-zé, ha goudé m'en dôé ar bobl gréat hé béden a-héd ann deiz, é tic'hlac'harchoñt Akior,

17. O lavarout : Doué hon tadou, galloud péhini éc'h eûz diskléried, a rôi da c'hôbr d'id, enn hévélep doaré ma wéli ann dispennadur anézhô.

18. Ha pa en dévézô ann Aotrou, hon Doué, rôet ann dieûb-zé d'hé zervicherien, ra vézô ivé da Zoué d'id enn hor c'hreiz ; évit ma vévi gan-é-omp, ével ma kiri, té ha da holl dûd.

19. Neûzé Ozias, pa oé peûr-zalc'het ar c'huzul, a zigéméraz anézhañ enn hé dî, hag a rôaz d'ézhañ eur goan vrâz.

20. Hag ô véza galvet ann holl hénaoured, goudé béza iunet héd ann deiz, é kémerchoñt hô fréd kévret.

21. Goudé-zé é oé galvet ann holl bobl, hag é pédchoñt héd ann nôz el léac'h é péhini édoñt strollet, ô c'houlenn skoazel digañd Doué Israel.

—

VII. PENNAD.

Diénez vrâz a zour é Bétulia.

1. Hôgen añtrônôz Holofern a c'hourc'hémennaz d'hé vrézélidi piña a-énep Bétulia.

2. Béz' en dôa enn hé armé c'houec'h-ugeñt mil dén war droad, ha daou vil dén war-n-ugeñt war varc'h, hép nivéri ar ré a oa bét kéméret enn ergerz, hag ann holl dud-iaouañk a oa bét digaset eûz ar broviñsou hag eûz ar c'heriou *dré béré a oa tréménet.*

3. En em aoza a réjoñt holl évit stourmi out bugalé Israel ; hag é teûjoñt a-héd ar ménez bétég ar gribel a zell oud Dotain, adaleg al léac'h hanvet Belma, bété C'helmon a zô râgénep da Esdrelon.

4. Hôgen bugalé Israel, pa wélchoñt al lôd brâz a dûd-zé, en em daolaz d'ann douar war hô génou, a c'hôlôaz hô fenn gañt ludu, hag a bédaz a-unan Doué Israel, ma tiskouézché hé drugarez é-kéñver hé bobl.

5. Hag ô kémérout hô armou a vrézel, en em lékéjoñt el lec'hiou, é péré éz oa heñchou-kéô évit treûzi ar ménésiou, hag é tiwalleñt anézhô nôzdeiz.

6. Hôgen Holofern oc'h ôber ann drô eûz ar ménez, a gavaz pénaoz ar feuñteun a rédé *é kéar* é dôa eur zan er-méaz eûz a géar war-zû ar c'hrésteiz ; hag héñ a c'hourc'hémennaz trouc'ha ar zân.

7. Béz' éz oa koulskoudé feuñteuniou ha na oa két pell eûz ar muriou, é péré éz ea *tûd kéar* da glask dour é-kûz, keñt évit habaskaad hô zéc'hed égéd évid hé derri.

8. Hôgen mipien Ammon ha mipien Moab a iéaz da gavout Holofern, hag a lavaraz d'ézhañ : Bugalé Israel na fisioñt két war hô goafiou na war hô saésiou ; hôgen gañd ar ménésiou iñt diwallet, hag ann torgennou hag ann torrodou a ra hô ners.

9. Évid éta ma helli hô zrec'hi hép stourm, laka gwarded oud ar feuñteuniou, évit na gémériñt két a zour anézhô, hag hô lazi hêp klézé ; pé é teûiñt da skuiza, hag é rêiñt hô c'héar a gav d'ézhô na helfé két béza kéméret, ô véza ma eo savet war lein eur ménez.

10. Ar geriou-zé a oé kavet-mâd gañd Holofern, ha gañd hé oviserien, hag é oé lékéat kañt dén da ôber gward war-drô da bép feuñteun.

11. Pa oé bét gréat ar gward-zé a-héd ugeñt dervez, ann holl buñsou hag ann holl naosiou dour en em gavaz war zéac'h, ha na zeûé két é Bétulia péadrâ da zizéc'hédi a-héd eunn dervez ar ré a choumé enn-hi, dré ma rôed bemdez ann dour d'ar bobl dré veñt.

12. Neûzé ar oazed, ar merc'hed, ann dûd-iaouañk, hag ar vugalé a zeûaz holl da gavout Ozias, hag a lavaraz d'ézhañ enn eur vouéz :

13. Ra vézô Doué da varner étré té ha nî ; râk té eo éc'h eûz didennet ann drouk-zé war-n-omp, ô véza né két fellet d'id komza a béoc'h gañd Doué hol lékéat étré hô daouarn.

14. Ével-sé n'hon eûz skoazel é-héd, hag é kouézomp dirâg hô daoulagad gañd ar sec'hed, ha gañd eur reûz brâz.

15. Strollid éta bréma ar ré holl a zô é kéar, évit ma en em rôimp holl a-ioul da bobl Holofern.

16. Râg gwell eo d'é-omp meûli ann Aotrou er sklavérez ha nî béô, égét mervel *bréma*, ha béza da vézégez d'ann dûd holl, pa wélimp hor gragez hag hor bugalé ô vervel dirâg hon daoulagad.

17. Nî hô péd hiriô dirâg ann éñv hag ann douar, ha dirâk Doué hon tadou, péhini hor c'hastiz hervez hor péc'héjou, ma lékéot bréma kéar étré daouarn armé Holofern, ma kavimp eur marô trumm dindân ar c'hlézé, é léac'h ar marô hîr a zeû d'é-omp gañt fô ar sec'hed.

18. Ha pa oé lavaret kéméñt-sé gañthô, é savaz garm ha daélou brâz enn holl strollad tûd ; hag é-pâd meûr a heûr é c'harmchoñt a-unan ouc'h Doué, ô lavarout :

19. Gañd hon tadou hon eûz péc'het, a-éneb ar gwîr hon eûz embréget, fallagriez hon eûz gréat.

20. Té, ô véza ma oud mâd, az péz truez ouz-omp ; pé veñj hor fallagriézou, ô kastiza ac'hanomp da-unan ; ha na laka két ar ré hô deûz hô fisiañs enn-oud, étré daouarn ar bobl ha na anavez két ac'hanod ;

21. Évit na vézô két lavaret é-touez ar boblou : Péléac'h éma hô Doué ?

22. Ha pa oeñt skuîz ô c'harmi hag ô wéla, é tavchoñt :

23. Neûzé Ozias, beûzet gañd ann daélou, a lavaraz *d'ézhô* : Kalounékait mâd, va breûdeûr, ha gortozomp c'hoaz a-héd ar pemp dervez-mañ trugarez ann Aotrou :

24. Martézé éc'h habaskai hé vuanégez, hag é savô gloar hé hanô.

25. Hôgen ma na zeû két a skoazel d'é-omp, pa vézô tréménet ar pemp dervez-zé, é raimp ar péz hoc'h eûz lavaret.

—

VIII. PENNAD.

Piou é oa Judit.

1. Ha kéméñt-sé a oé klevet gañt Judit ann iñtañvez, a oa merc'h da Vérari, mâb Idoks, mâb Jozef, mâb Ozias, mâb Élai, mâb Jamnor, mâb Gédéon, mâb Rafaim, mâb Ac'hitob, mâb Malc'hia, mâb Énan, mâb Natania, mâb Salatiel, mâb Siméon, mâb Ruben ;

2. Hé ozac'h a oa hanvet Manasez, péhini a varvaz é préd médérez ann heiz :

3. Râk pa lékéa hé dûd da eñdramma er parkeier, ar c'hrouez a gouézaz war hé benn, hag héñ a varvaz é Bétulia hé géar, hag a oé bésiet enn-hi gañd hé dadou.

4. Tri bloaz hañter a ioa aba ma oa choumet Judit iñtañvez.

5. Gréat é dôa évit-hi er penn uc'héla eûz hé zî eur gampr disgwél, é péhini é choumé klôz gañd hé flac'hed.

6. Hag hî gañd eur gouriz-reûn war hé dargreiz, a iuné é holl zeisiou hé buez, néméd é deisiou ar Sabbat, é deisiou keñta pép miz, hag é goéliou tî Israel.

7. Kaer-brâz é oa-hî ; hag hé ozac'h

en dôa lézet gañt-hi madou brâz, kalz a zervicherien, ha digwésiou leûn a dropellou a zaoud hag a zêñved.

8. Brudet-brâz é oa-hi é-touez ann holl, ô véza ma toujé-kaer ann Aotrou ; ha dén na lavaré droug é-béd diwar hé fenn.

9. Pa glevaz hou-mañ pénaoz en dôa Ozias rôet hé c'hér é rôjé kéar a-benn tri dervez, é kasaz da gerc'hout ann hénaoured Chabri ha Charmi.

10. Ar ré-mañ a zeûaz d'hé c'havout. hag hi a lavaraz d'ézhô : Pénaoz en deûz Ozias rôet hé c'hér é lakajé kéar étré daouarn ann Assiried, ma na zeû skoazel d'é-hoc'h a-benn tri dervez ?

11. Ha piou oc'h-hu c'houi, évit tempti ann Aotrou ?

12. Né kéd al lavar-zé a zidennô war-n-hoc'h hé drugarez ; hôgen keñtoc'h é tigasô hé vuanégez, hag é lakai da zével hé frouden.

13. Kémennet hoc'h eûz d'ann Aotrou préd hé drugarez hervez hoc'h ioul ; hag ann deiz hoc'h eûz merket d'ézhañ.

14. Hôgen ô véza ma eo habask ann Aotrou, gréomp pinijen évit kémeñtsé, ha goulennomp hé drugarez é-kreiz hon daélou.

15. Râk Doué na c'hourdrouz két ével eunn dén, ha na zâv két a zroug enn-hañ ével é mâb eunn dén.

16. Râk-sé vuélomp hon énéou dira-z-hañ, ha gañd eur spéred a izélidigez, bézomp da sklaved d'ézhañ,

17. Ha pédomp ann Aotrou gañd daélou, ma rai trugarez enn hor c'héñver ével ma karô : évit, ével ma eo bét strafilet hor c'haloun gañt rôgoni hon énébourien, ma fougéimp ivé gañd hor vuelder.

18. Râk n'hon eûz két heûliet péc'héjou hon tadou, péré hô deûz dilézet hô Doué, hag hô deûz azeûlet douéed a-ziavéaz brô ;

19. Péré évid ar gwall-zé a zô bét rôet da glézé, da wastadur, da vézégez hô énébourien ; hôgen nî, na anavézomp Doué all é-béd némét-hañ.

20. Gortozomb éta gañt vuelder hé fréalzidigez ; hag héñ a eñklaskô hor goâd é-kreiz glac'hariou hon énébourien ; hag é vuélô ann holl boblou a zaô enn hon énép ; hag ann Aotrou, hon Doué, hô c'hôlôi a véz.

21. Ha bréma, va breûdeûr, ô véza ma oc'h hénaoured pobl Doué, ha ma talc'h hô éné diouz-hoc'h, savid hô c'haloun gañd hô komsiou, ma wésiñt pénaoz eo bét temptet hon tadou, évit arnodi ma kéélcñt hô Doué é gwirionez.

22. Hî a dlé gouzout pénaoz hon tâd Abraham a zô bét temptet, ha pénaoz goudé ma oé bét arnodet gañt kalz a c'hlac'hariou, eo bét deûet da viñoun da Zoué.

23. Ével-sé Izaak, ha Jakob, ha Moizez, hag ar ré holl hô deûz plijet da Zoué, a zô bét tréménet dré c'hlac'hariou brâz, hag hi tûd féal.

24. Hôgen ar ré péré n'hô deûz két digéméret ann arnodou-zé gañd doujañs ann Aotrou, péré hô deûz diskouézet hô dibabaskded, hag hô deûz héget ann Aotrou gañd hô rébechou hag hô c'hrôzou,

25. A zô bét dispennet gañd ann dispenner, hag a zô bét lazet gañd ann aéred.

26. Râk-sé na déaromp két enn abek d'ar péz a c'houzañvomp ;

27. Hôgen krédomp pénaoz ar c'hastizou-zé a zô disteroc'h égéd hor pé-c'héjou, ha pénaoz ar walen-zé a zigas Doué ével war hé zervicherien, a zeû keñtoc'h évid hor gwellaen, égét évid hor c'holl.

28. Neûzé Ozias hag ann hénaoured a lavaraz d'ézhi : Kémeñt ha ma éc'h eûz lavaret a zô gwîr, ha n'eûz nétrâ da damallout enn da c'heriou.

29. Péd éta bréma évid-omp, ô véza ma oud eur vaouez zañtel hag a zouj Doué.

30. Ha Judit a lavaraz d'ézhô : Ével ma anavézit pénaoz ar péz em eûz lavaret a zô eûz a Zoué ;

31. Arnodit ivé mar teû eûz a Zoué ar péz em eûz lékéat em penn da ôber ; ha pédit-héñ, évit ma startai va dézô.

32. Choum a réot hénôz out porz *kéar*, ha mé a iélô er-méaz gañt va flâc'h : pédit, évit, ével ma hoc'h eûz lavaret, ma zellô ann Aotrou *a druez*, er pemp dervez-mañ, oud hé bobl a Israel.

33. Na fell két d'in é teûfac'h da eñklaskout ar péz a fell d'in da ôber ; ha kén na zistrôinn étrézég enn-hoc'h, na raed nétrâ némét pédi ann Aotrou, hon Doué, évid-oun.

34. Hag Ozias, priñs Juda, a lavaraz d'ézhi : Kéa é péoc'h, ha ra vézô ann Aotrou gan-éz évid en em veñji eûz hon énébourien. Hag hi, ô véza bé lézet énô, a iéaz-kuit.

—

IX. PENNAD.

Péden Judit.

1. Pa oé éat ar ré-mañ kuit, Judit a iéaz enn hé féden-léac'h ; hag ô véza gwisket eur zaé-reûn, é lékéaz ludu war hé fenn ; hag oc'h en em deûrel d'ann douar dirâg ann Aotrou, é c'harmé out-hañ, ô lavarout :

2. Aotrou, Doué va zâd Siméon, péhini éc'h eûz rôet d'ézhañ ar c'hlézé évid en em ziwallout diouc'h ann diavésidi, péré enn hô gwall-ioul hô dôa gwallet eur werc'hez, hag hô dôa hé gôlôet a véz :

3. Ha té péhini éc'h eûz lékéat hô gragez é preiz, hag hô merc'hed é sklavérez ; hag éc'h eûz ramet hô holl ziwisk étré da zervicherien, péré a zô bét leûn a oaz évid-oud ; va skoazelmé, iñtañvez, mé az péd, ô Aotrou, va Doué.

4. Râk té eo éc'h eûz gréat ar *burzudou* keñta, hag éc'h eûz hô mennet ann eil goudé égilé ; ha n'éc'h eûz gréat néméd ar péz a fell d'id da ôber.

5. Da holl heñchou a zô aozet, hag enn da râg-gwél éc'h eûz lékéat da varnédigézou.

6. Sell bréma out kamp ann Assiried, ével ma éc'h eûz sellet out kamp ann Éjiptianed, pa rédeñt, hag hî armet, war-lerc'h da zervicherien, ô fisiout war hô c'hirri, ha war hô marc'heien, ha war ann niver brâz eûz hô brézélidi.

7. Selloud a rézoud bép-kén oud hô c'hamp, hag ann dévelien a c'hôlôaz anézhô.

8. Gwéled ar môr a zalc'haz hô zreid, hag ann douréier a c'hôlôaz anézhô.

9. Ra c'hoarvézô kémeñt-sé, ô Aotrou, gañd ar ré-mañ péré a laka hô fisiañs enn hô niver brâz, hag enn hô c'hirri, hag enn hô daredou, hag enn hô zirennou, hag enn hô saésiou, hag enn hô goafiou,

10. Ha péré na ouzoñt két pénaoz eo té hon Doué, péhini adaleg ar penn-keñta éc'h eûz tréc'het ann arméou, ha pénaoz ann Aotrou eo da hanô.

11. Sâv da vréac'h ével ma éc'h eûz gréat adaleg ar penn-keñta, ha torr hô ners gañd da ners ; ra ziskarô da vuanégez rôgoni ar ré péré a laka enn hô fenn gwalla da zañtuar, ha saotra tabernakl da hanô, ha diskara gañd hô c'hlézé korn da aoter.

12. Grâ, Aotrou, ma kouézô hé rôgoni dindân hé glézé hé-unan.

13. Ra vézô paket gañd hé zaoulagad hé-unan, ével gañd eul lindag, ô selloud ouz-in ; ha skô war-n-ézhañ gañd ann dudi eûz ar geriou a zeûi er-méaz eûz va génou.

14. Laka keñdalc'h em c'haloun *évit* ma tisprizinn anézhañ, ha *rô d'in* nerz *évit* ma tiskarinn anézhañ.

15. Eunn dra eo hag a vézô éñvaraz évid da hanô, pa vézô diskaret gañd dourn eur vaouez.

16. Râk n'éma két, ô Aotrou, da ners enn niver brâz, na da ioul é ners ar c'hézék ; hag ar ré rôk adaleg ar penn-keñta n'hô deûz két hétet d'id ; hôgen bépréd eo bét kavet mâd ganéz péden ar ré vuel hag ar ré habask.

17. Doué ann éñvou, krouer ann douréier, hag Aotrou ann holl grouadurien, sélaou out va féden pégen dister-bennâg ma-z-ounn, pa lakaann va fisiañs enn da drugarez.

18. Az péz koun eûz da gévrédigez, ha laka ar geriou em génou, ha kréva herder va c'haloun, évit ma choumô da dî enn hé zañtélez ;

19. Ha ma anavézô ann holl boblou pénaoz oud Doué, ha n'eûz hini all néméd-oud.

—

X. PENNAD.

Judit a ia er-méaz eûz a Vétulia, hag a zô kaset da Holofern.

1. Hôgen pa é dôé éhanet Judit da c'harmi oud ann Aotrou, é savaz eûz al léac'h é péhini é oa en em daolet d'ann douar dirâg ann Aotrou.

2. Hag hî ô véza galvet hé flac'h, a ziskennaz d'hé zî, a dennaz hé saéreûn, hag a guitaaz hé dilad iñtañvez;

3. Gwalc'hi a réaz hé c'horf; en em larda a réaz gañt louzou-c'houés-vâd; rodella a réaz hé bléô; eur c'hoéf kaer a lékéaz war hé fenn; hag é lékéaz dilad hé lévénez; boutou koañt a lékéaz enn hé zreid; kémérout a réaz lagadennou-bréac'h, ha lili, ha lagadennou-skouarn, ha bizéier; ha gañd hé holl giñklou en em giñklaz.

4. Ann Aotrou hé-unan a daolaz war-n-ézhi eur skéd brâz, ô véza na zeûé két ann holl giñklérez-zé eûz a wall-ioul, hôgen eûz ar furnez. Evelsé ann Aotrou a greskaz hé c'haerded, enn hévélep doaré ma oé kavet souézuz hé c'héned gañd ann holl.

5. Rei a réaz d'hé flac'h da zougen eur pôdad gwîn, hag eul léstrad éôl, ha bleûd, ha fiez séac'h, ha bara, ha fourmach; hag hî a iéaz-kuît.

6. Ha pa oeñt deûet da bors kéar, é kéfchoñt énô Ozias hag hénaoured kéar, péré a c'hortozé anézhi.

7. Pa wélaz ar ré-mañ anézhi, é oeñt souézet-brâz gañd hé c'haerded dreist-meñt.

8. Na réjoñt koulskoudé goulenn é-béd out-hi, hag é lézchoñt anézhi da voñd-ébiou, ô lavarout: Ra rôi Doué hon tadou hé c'hrâs d'id, ha ra grévai gañd hé ners holl vénosiou da galoun, évit ma en em veûlô Jéruzalem enn-oud, ha ma vézô da hanô é-touez ar zeñt hag ar ré wirion.

9. Hag ar ré a oa énô a lavaraz enn eur vouéz: Bézet gréat, Bézet gréat.

10. Hôgen Judit enn eur bédi ann Aotrou, a iéaz ébiou d'ann ôriou, hî hag hé flac'h.

11. Hôgen ével ma tiskenné eûz ar ménez war-drô goulou-deiz, gwarded ann Assiried a gavaz anézhi, hag a grapaz enn-hi, ô lavarout: A béléac'h é teûez-té, ha péléac'h éz éz-té?

12. Hag hî a lavaraz: Merc'h d'ann Hébréed ounn; tec'het ounn diouthô, ô véza ma em eûz anavézet pénaoz é tléoñt béza rôet é preiz d'é-hoc'h, dré ma hô deûz hô tisprizet, ha né két fellet d'ézhô en em rei d'é-hoc'h a galoun vâd, évit kaout trugarez enn hô kéñver.

13. Râk-sé em eûz mennet enn-oun va-unan, ô lavarout: Moñd a rinn da gavout ar priñs Holofern, évit rei da anaout d'ézhañ hô sékrédou; hag é tiskouézinn d'ézhañ é pé zoaré é hellô hô c'hémérout, hép ma kouézô hini é-béd eûz hé armé.

14. Pa glevaz ar ré-mañ ar geriouzé, é selchoñt oud hé dremm; hag hô daoulagad a oa saouzanet-brâz, ker souézet é oañt gañd hé c'haerded.

15. Hag é léverchoñt d'ézhi: Miret eo da vuez gan-éz, gañd ann dézô éc'h eûz kéméret da zoñd da gavout hor priñs.

16. Gwéz éta pénaoz pa en em ziskouézi dira-z-hañ, é vézi digéméretmâd gañt-hañ, hag é vézi hétuz-brâz d'ézhañ. Hé c'hâs a réjoñt éta da delt Holofern, hag é rôjoñt da anaout d'ézhañ pénaoz é oa-hî énô.

17. Ha pa oé éat-hî dirâg Holofern, é oé râk-tâl kéméret hé-mañ gañd hé zaoulagad.

18. Hag hé ovisérien a lavaraz d'ézhañ: Piou a zispriz pobl ann Hébréed, péré hô deûz merc'hed ker kaer, ma tellézoñt é stourmfemp out-hô évit-hî?

19. Pa wélaz Judit Holofern azézet dindân hé delt péhini a oa broudet gañt limestra, gañd aour, ha smaragd, ha mein *all* talvouduz-brâz:

20. Ha pa wélaz-hî anézhañ, en em daolaz d'ann douar, hag éc'h azeûlaz anézhañ. Ha tûd Holofern a savaz anézhi dré c'hourc'hémenn hô Aotrou.

—

XI. PENNAD.

Pétrd a lavar Judit da Holofern.

1. Neûzé Holofern a lavaraz d'ézhi:

En em galounéka, ha na zeûet két ar spounñt enn-oud; râk biskoaz n'em eûz gréat a zroug da néb a fell d'ézhañ servicha ar roué Nabukodonosor.

2. Ma n'en divijé két da bobl va disprizet, n'em bijé két savet va gwâf out-hañ.

3. Hôgen bréma lavar d'in pérâg oud pelléet diout-hô, hag eo bét kavetmâd gan-éz doñd étrézég enn-omp?

4. Ha Judit a lavaraz d'ézhañ: Kémer geriou da vatez; râk ma heûliez geriou da vatez, ann Aotrou a beûrc'hrai enn da géñver ar péz en deûz mennet da ôber.

5. Râk Nabukodonosor, roué ann douar a zô béô, ha béô eo hé c'halloud a zô enn-oud évit kastiza ar ré holl a zeû da fazia: râk né két ann dûd hép-kén a zeû d'hé zervicha dréz-oud, hôgen loéned ar parkéier a zô ivé dindân hé véli.

6. Furnez da spéred a zô brudet étouez ann holl vrôadou, hag anat eo d'ann holl pénaoz, n'eûz néméd-od a gémeñt a zô mâd ha galloudek enn hé rouañtélez holl; ha da reizded a zô brudet enn holl vrôiou.

7. Né két kuzet ar péz en deûz lavaret Akior; ha gouzoud a réeur ar péz éc'h eûz gourc'hémennet diwar hé benn.

8. Râg gwîr eo pénaoz hon Doué a zô savet droug enn-hañ oud hé bobl enn abek d'hô féc'héjou, enn hévélep doaré m'en deûz lavaret d'ézhañ dré hé broféded, pénaoz é lakajé anézhañ étré daouarn hé énébourien, enn abek d'hé béc'héjou.

9. Hag ô véza ma oar bugalé Israel pénaoz hô deûz péc'het a-éneh hô Doué, eo kroget enn-hô ar spounñt ra-z-oud.

10. Ouc'h-penn gañd ann naounégez iñt glac'haret, ha gañd ann diénez a zour, é venned a-vréma é veñt tûd varô.

11. Ann dézô zô-kén hô deûz kéméret da laza hô loéned, évid éva hô goad.

12. Béza hô deûz gwiniz, gwîn, hag éôl a zô gwéstlet d'ann Aotrou, hô Doué, hag en deûz Doué difennet d'ézhô na gémercheñt anézhô, é fell d'ézhô hô c'hémérout, ha dibri hag éva traou ha né két aotréet d'ézhô lakaad hô daouarn war-n-ézhô: pa réont éta kémeñt-sé, héb arvar eo é véziñt kollet.

13. Pa em eûz anavézet kémeñt-sé, mé da vatez, em eûz tec'het diout-hô, hag ann Aotrou en deûz va c'haset évid diskleria kémeñt-sé d'id.

14. Râk mé, da vatez, a azeûl Doué, pétrâ-bennâg ma eunn bréma gan-éz: ha mé a iélô er-méaz, ha mé a bédô ann Aotrou;

15. Hag hén a lavarô d'in peûr é tistolô d'ézhô hô féc'hed; ha mé a zeûi, hag hé rôi da anaout d'id: hag é kasinn ac'hanoé é-kreiz Jéruzalem; hag éz pézô holl bobl Israel ével déñved hép mésaer; ha na harzô két zôkén eur c'hi ouz-id;

16. Râk kémeñt-sé a zô bét diskléried d'in gañt râg-gwél Doué.

17. Hag ô véza ma eo savet é Doué droug out-hô, ounn bét kaset évid hé rei da anaout d'id.

18. Ann holl c'hériou-zé a blijaz da Holofern, ha d'hé dûd; souézet é oañt eûz a furnez Judit, hag é lavareñt ann eil d'égilé:

19. N'eûz maouez é-béd war ann douar héñvel oud hou-mañ évid ann doaré, évid ar gaerded, hag évit furnez ar gériou.

20. Hag Holofern a lavaraz d'ézhi: Ervâd en deûz gréat Doué, pa en deûz da gaset é raôk da bobl, évid hé lakaad étré hon daouarn:

21. Hag ô véza ma eo mâd ar péz a rôez é géd, mar grâ da Zoué kémeñtsé em c'héñver, é vézô ivé da Zoué d'in; ha té a vézô brâz é tî Nabukodonosor, ha da hanô a vézô brudet enn douar holl.

—

XII. PENNAD.

Judit a zebr hag a év dirâg Holofern.

1. Neûzé é c'hourc'hémennaz Holofern ma vijé lékéat Judit el léac'h é péhini édô hé deñzoriou, ha ma

choumché énô ; hag héñ a reizaz ar péz a vijé rôet d'ézhi diwar hé daol.

2. Ha Judit a lavaraz d'ézhañ : Na hellinn két dibri bréma eûz ar péz éc'h eûz gourc'hémennet da rei d'in, gañd aoun na zeûjé drouk d'in : hôgen eûz ar péz em eûz digaset gan-éñ é tebrinn.

3. Hag Holofern a lavaraz d'ézhi : Mar teûez da ziouéri ar péz éc'h eûz digaset gan-éz, pétrâ a raimp-ni évidoud ?

4. Ha Judit a lavaraz : Ével ma eo béô da éné, ô va aotrou, da vatez n'é dévézô két peûr-zebret kémeñt-sé, kén n'en dévézô gréat Doué dré va dourn ar péz em eûz lékéat em penn da ôber. Ha servicherien Holofern a gasaz anézhi d'ann telt, é péhini en dôa gourc'hémennet hé c'hâs.

5. Hag hî a c'houlennaz abarz m'az ajé ébarz, ma vijé aotréet d'ézhi moñd er-méaz pa vijé nôz hag abarz ann deiz, évid ôber hé fédenn d'ann Aotrou.

6. Hag Holofern a c'hourc'hémennaz d'hé baotred a gampr d'hé lézel-hî da voñd ha da zoñt, ével ma karjé, a-héd trî dervez, évid azeûli hé Doué.

7. Moñd a réa éta hî a-héd ann nôsiou étrézé traoñien Bétulia, hag hî en em walc'hé enn eur feuñteun.

8. Hag ô sével ac'hanô, é pédé ann Aotrou, Doué Israel, ma reizché anézhi enn dézô é dôa kéméret évid dieûbi hé bobl.

9. Ha pa zistrôé, é choumé glân enn hé zelt, kén na géméré hé boéd é-trô ar pardaez.

10. Hag er pévaré dervez Holofern a réaz eur banvez da dûd hé dî ; hag héñ a lavaraz da Vagao, hé spâz : Kéa, hag ali d'ann Hébréadez-zé, ma aotréô anézhi hé-unan doñd d'am c'havout.

11. Râg eur véz eo é-touez ann Assiried, ma rajé eur vaouez goab eûz a eur goaz, ha m'az ajé diout-hañ, héb en em rei d'hé ioul.

12. Neûzé Vagao a iéaz da gavout Judit, hag a lavaraz d'*ézhi* : Na défet két a aoun ar vaouez vâd ô voñt da gavout va aotrou, évit béza énoret dira-z-hañ, évit dibri hag éva gwîn gañt-hañ el lévénez.

13. Ha Judit a lavaraz d'ézhañ : Piou ounn-mé évid énébi out va aotrou ?

14. Mé a rai kémeñd ha ma kavô mâd hag évid ar gwella : râg ar péz a vézô hétuz d'ézhañ, a vézô da eur-vâd d'in é holl zeisiou va buez.

15. Hag hî a zavaz, hag en em giñklaz gañd hé dilad kaer, hag ô véza éat *enn hé delt*, en em ziskouézaz dira-z-hañ.

16. Hôgen kaloun Holofern a oé skôet ; râg héñ a oa leûn a garañtez évit-hi.

17. Hag héñ a lavaraz d'ézhi : Év bréma, ha debr el lévénez, ô véza ma éc'h eûz kavet trugarez dira-z-oun.

18. Ha Judit a lavaraz d'ézhañ : Éva a rinn, aotrou, râg énoret eo hiriô va éné dreist kémeñd énor en deûz bét héd va buez.

19. Neûzé é kéméraz ar péz a oa bét aozet gañd hé flac'h ; hag hî a zebraz, hag a évaz dira-z-hañ.

20. Hag Holofern a oé kel laouen oc'h en em gavout gañt-hi, ma évaz gwîn, muioc'h égét n'en dôa évet biskoaz enn hé vuez.

—

XIII. PENNAD.

Judit a zistrô da Vétulia, goudé béza trouc'het hé benn da Holofern.

1. Hôgen pa oé deûet ar pardaez, hé zervicherien a hastaz en em denna pép-hini enn hé dî, ha Vagao a zerraz dôriou ar gampr, hag az éaz kuît.

2. Hôgen holl é oañt morgousket gañt ar gwîn :

3. Ha Judit a oa hé-unan enn hé c'hampr.

4. Holofern a oa kousket enn hé wélé, morédet-brâz gañd ar vezventi.

5. Ha Judit a lavaraz d'hé flac'h choum er-méaz dirâk *dór* ar gampr, ha lakaad évez.

6. Ha Judit en em lékéaz dirâg ar gwélé, ô pédi gañd daélou ; hag ô fiñva hé muzellou didrouz,

7. É lavaraz : Aotrou, Doué Israel,

kréva

kréva ac'hanoun, ha sell bréma oud ar péz a ia da ôber va dourn, évit, ével ma éc'h eûz hé lavaret, ma assavi da géar a Jéruzalem ; ha ma peûrc'hrinn ar péz em eûz mennet a helfenn da ôber dré-z-oud.

8. Ha pa é dôé lavaret kémeñt-sé, é tôstaaz oud ar peûl a oa é penn hé wélé, é tistagaz hé c'hour-glézé a oa à-ispil out-hañ.

9. Ha goudé ma é dôé hé zic'houinet, é krogaz é bléô penn Holofern, hag é lavaraz : Aotrou Doué, kréva ac'hanoun bréma.

10. Hag hî a skôaz diou wéach war hé c'houzoug, hag a drouc'haz hé benn ; hag ô véza tennet eur gwél erméaz eûz ar peûliou, é tirodellaz hé c'horf dibenn.

11. Ha nébeût goudé éz éaz er-méaz *eûz ar gampr*, hag é rôaz penn Holofern d'hé flac'h, hag é c'hourc'hémennaz d'ézhi m'hé lakajé enn hé sac'h.

12. Hag hî hô diou a iéaz er-méaz, hervez ma oañt boazet da ôber, ével m'az ajeñt da bédi ; hag hî a dreûzaz ar c'hamp, hag a réaz ann drô eûz ann draoñien, hag a zeûaz out porz kéar.

13. Ha Judit a lavaraz a bell d'ar ré a ziwallé muriou *kéar* : digorit ann ôriou, râg gan-é-omp éma Doué, péhini en deûz diskouézet hé ners enn Israel.

14. Ha pa glevaz ann dûd-mañ anézhi, é c'halvchoñt hénaoured kéar.

15. Hag hî holl a zeûaz étrézég ennhi, adaleg ar bihana bétég ar brasa ; râk na grédeñt mui é teûjé hî.

16. Hag ô véza énaouet goulaouennou, en em lékéjoñt holl enn-drô d'ézhi ; hag hî ô piña war eur gre-c'hien, a c'hourc'hémennaz ma vijé tavet. Ha pa oé tavet ann holl,

17. É lavaraz Judit : Meûlit ann Aotrou, hon Doué, péhini n'en deûz két dilézet ar ré a fisié enn-hañ ;

18. Péhini en deûz peûr-c'hréat dréz-oun ann drugarez en dôa touet da dî Israel, ha péhini en deûz lazet enn nôz-mañ gañt va dourn énébour hé bobl.

19. Hag ô tenna penn Holofern eûz ar zâc'h, é tiskouézaz anézhañ d'ézhô, ô lavarout : C'hétu penn Holofern, priñs armé ann Assiried, ha chétu ar wél é péhini é oa gourvézet enn hé vezveñti, é péléac'h en deûz ann Aotrou, hon Doué, skôet gañt-hañ dré zourn eur vaouez.

20. Ével ma eo béô ann Aotrou, hé Éal en deûz va diwallet, ha pa ounn éat ac'hann, ha pa ounn choumet énô, ha pa ounn distrôet amañ ; hag ann Aotrou n'en deûz két va lézet, mé hé vatez, da véza saotret ; ha va lékéat en deûz da zistrei étrézég ennhoc'h dinam a béc'hed, laouen eûz hé dréac'h, eûz va zéac'h, hag eûz hô tieûb.

21. Meûlit-héñ holl, ô véza ma eo mâd, ô véza ma pâd hé drugarez bétég ar c'hañtvédou.

22. Neûzé hî holl oc'h azeûli ann Aotrou, a lavaraz d'ézhi : Da venniget en deûz ann Aotrou gañd hé ners, ô kâs-da-gét dré-z-oud hon énébourien.

23. Ozias, priñs pobl Israel, a lavaraz ivé d'ézhi : Benniget oud, va merc'h, gañd ann Aotrou, ann Doué uc'hel-brâz, dreist ann holl c'hragez *a zô* war ann douar.

24. Benniget ra vézô ann Aotrou, krouer ann éñv hag ann douar, péhini en deûz da reizet évit trouc'ha hé benn da brins hon énébourien.

25. Râk lékéat en deûz hiriô da hanô da véza ker brudet, ma vézô bépréd da veûleûdi é génou ann dûd, péré hô dévézô koun da-vikenn eûz a ners ann Aotrou ; ô véza n'éc'h eûz két espernet da vuez, é-kreiz ann añken hag ar glac'har eûz da bobl ; hôgen ma éc'h eûz miret oud hé zismañtr, dirâg ann Aotrou.

26. Hag ann holl bobl a lavaraz : Bézet gréat, bézet gréat.

27. Hôgen Akior ô véza bét galvet a zeûaz, ha Judit a lavaraz d'ézhañ : Doué Israel da béhini éc'h eûz rôet testéni pénaoz é hell en em veñji eûz hé énébourien, en deûz trouc'het héunan, enn nôz-mañ dré va dourn, penn *priñs* ann holl ré ziskrédik.

28. Hag évit ma wézi héb arvar pénaoz eo gwîr, chétu amañ penn Holofern, péhini gañt faé hé rogoni a réaz

goab eûz a Zoué Israel, hag a zionganaz d'id da varô, ô lavarout : P'am bézô trec'het pobl Israel, é likiinn da dreûzi da gorf gañd ar c'hlézé.

29. Pa wélaz Akior penn Holofern, é savaz eur spouñt brâz enn-hañ, en em daolaz war hé c'hénou d'ann douar, hag é fataz.

30. Hôgen pa zistrôaz d'ézhañ héunan, en em daolaz out treid Judit, hag éc'h azeûlaz anézhi, ô lavarout :

31. Benniget oud gañd da Zoué é holl dî Jakob, ô véza ma vézô meûlet enn-oud Doué Israel, é-touez ann holl boblou a glevô mének eûz da hanô.

—

XIV. PENNAD.

Penn Holofern a zô staget out mur kéar. Spouñt brâz ann Assiried.

1. Neûzé Judit a lavaraz d'ann holl bobl : Va sélaouit, va breûdeûr ; stagit ar penn-zé war lein hor muriou :

2. Ha kerkeñt ha ma vézô savet ann héol, kémérit holl hoc'h armou, hag îd er-méaz gañd eunn trouz brâz, nann évid diskenni *étrézég ann énébourien,* hôgen ével pa felfé d'é-hoc'h stourmi out-hô.

3. Neûzé é vézô réd d'ar warded tec'hout évid dihuna hô friñs, ma teûi d'ar stourm.

4. Ha pa vézô rédet hô duged étrézé telt Holofern, ha pa gaviñt hé gorf dibenn, hag héñ ô neûi enn hé c'hoad, é véziñt spouñtet brâz.

5. Ha pa hô gwélot ô tec'hout, it gañt fisiañs war hô lerc'h, râg ann Aotrou hô lakai da véza mac'het dindân hô treid.

6. Neûzé Akior ô wélout ar péz en dôa gréat holl-c'halloud Doué é-kéñver Israel, a zilézaz lidou ar baganed, hag en em rôaz da gréden Zoué ; trouc'ha a réaz kroc'hen hé bôd-mézen ; hag héñ a oé digéméret é breûriez pobl Israel ; hag holl ré hé wenn bété vréma.

7. Kerkeñt éta ha ma teûaz ann deiz, é stagchoñt oud ar vûr penn Holofern ; ha pép-hini ô véza kéméret hé armou, éz éjoñt er-méaz oc'h ôber trouz ha garmou brâz.

8. Ar warded ô wélout kémeñt-sé, a rédaz étrézé telt Holofern.

9. Hôgen ar ré a oa enn telt a zeûaz, hag en em zalc'haz oud dôr ar gampr ; hag hî a réa trouz évid hé zihuna, ma vijé keñtoc'h divorédet gañd ann trouz brâz-zé, égéd gañd hé dûd.

10. Râk dén na grédé na skei war ann ôr, na meûd é kampr priñs ann Assiried.

11. Hôgen pa oé deûet ann duged, ar villénerien hag ann oviserien geñta eûz a armé roué ann Assiried, é léverchoñt da zervicherien ar gampr :

12. Id ébarz, ha dihunit-héñ, râg ar razed-zé hô deûz bét ann hesder da zoñd er-méaz eûz hô zoullou, ha da c'hervel ac'hanomp d'ann emgann.

13. Neûzé Vagao ô véza éat er gampr a choumaz out gwél *ann ôr,* hag a stlakaz gañd hé zaouarn ; râg héñ a venné pénaoz é oa kousket gañt Judit.

14. Hôgen ô véza na glevé trouz ébéd ével ma ra eunn dén kousket, é tôstaaz c'hoaz oud ar wél, é savaz anézhi ; ha pa wélaz korf-marô Holofern gourvézet war ann douar, hag héñ dibenn ha gôlôet gañd hé c'hoad, en em lékéaz da c'harmi gañd daélou, hag é rogaz hé zilad.

15. Moñd a réaz neûzé da delt Judit ; hag ô véza na gavaz két anézhi, é teûaz er-méaz dirâg ar bobl,

16. Hag é lavaraz : Eunn Hébréadez hép-kén é deûz lékéat ar reûstl é tî ar roué Nabukodonosor ; râk chétu Holofern a zô gourvézet war ann douar, ha n'éma két hé benn out-hañ.

17. Pa glévaz kémeñt-sé priñsed armé ann Assiried, é rogchoñt holl hô dilad, hag hî a grénaz hag a oé spouñtet-brâz ; hag eur réûstl brâz a grogaz enn hô spéred.

18. Hag eur garm direiz a zavaz é-kreiz ar c'hamp.

—

XV. PENNAD.

Ann Assiried a dec'h. Bugalé Israel a ia war hô lerc'h.

1. Pa glevaz holl armé *ann Assiried* pénaoz é oa bét dibennet Holofern, é kolchoñt hô spéred hag hô skiañt ; hag aliet gañd hô aoun ha gañd hô spouñt hép-kén, na glaskchoñt mui néméd ann tec'h.

2. Enn hévélep doaré na gomzé hini gañd hé amézek ; hôgen ô soubla hô fenn, hag ô tilézel pép-trâ, é hasteñt da dec'hout diouc'h ann Hébréed, a gleveñt ô toñt war hô lerc'h gañd hô armou ; hag hî a dec'hé a dreûz d'ar parkou ha dré wénôdennou ann tuiou.

3. Bugalé Israel éta oc'h hô gwélout ô tec'hout a iéaz war hô lerc'h, hag a ziskennaz ô seni gañd ar c'hornou-boud, hag ô c'harmi war hô lerc'h.

4. Hag ével n'az éa két ann Assiried enn eur stroll, é tec'heñt hép reiz ; hôgen bugalé Israel a iéa enn eur stroll, war hô lerc'h ; hag hî a zispenné kémeñd hini anézhô a belleñt da dizout.

5. Hôgen Ozias a gasaz kannaded étrézég ann holl geriou hag ann holl broviñsou eûz a Israel.

6. Ével-sé pép proviñs ha pép kéar, ô véza dilennet hag armet hô zûdiaouañk, hô c'hasaz a-éneb ann Assiried, péré a oé heskinet gañt-hô, kén na oeñt kaset bétég harzou hô brô.

7. Koulskoudé ar ré a oa choumet é Bétulia, a iéaz da gamp ann Assiried ; hag hî a géméraz ar preiz hô dôa lézet ann Assiried, hag a oé sammet-brâz.

8. Hôgen ar ré a zistrôaz da Vétulia goudé béza trec'het *ann Assiried,* a zigasaz gañt-hô kémeñt ha ma oa bét d'ézhô ; ha na oé hini anézhô, adaleg ar bihana bétég ar brasa, na zeûaz da véza pinvidik gañd hé breiz, kenn é déñved, kenn é saout, kenn é holl binviou.

9. Hôgen Joakim, ar Bélek-brâz, a zeûaz eûz a Jéruzalem da Vétulia gañd hé holl hénaoured, évit gwélout Judit.

10. Hou-mañ ô véza éat er-méaz évid hé ziambrouga, hî holl a vennigaz anézhi enn eur vouéz, ô lavarout : Té a zô gloar Jéruzalem, té a zô lévénez Israel, té a zô énor hor pobl.

11. Râg ével eur goaz oud en em rénet, hag en em grévéet eo da galoun ; ô véza ma éc'h eûz karet ar glanded, ha goudé ma éc'h eûz dioué-ret da ozac'h, n'éch eûz két kéméret eunn ozac'h all ; dré-zé dourn ann Aotrou en deûz da grévéet, hag é vézi benniget da-vikenn.

12. Hag ann holl bobl a lavaraz : Bézet gréat, bézet gréat.

13. A-héd trégoñt dervez, a véac'h ma oé dastumet gañt pobl Israel holl ziwiskou ann Assiried.

14. Rôet é oé gañd ar bobl da Judit kémeñd a oé anavézet évit béza bét da Holofern, hag enn aour, hag enn arc'hañt, hag é dilad, hag é mein talvouduz, hag enn arrébeûri é pép doaré.

15. Hag ann holl oazed, hag ar merc'hed, hag ar plac'hed-iaouañk hag ar baotred-iaouañk en em laouénée, *ô seni* gañd ann télennou hag al lirennou.

—

XVI. PENNAD.

Kanaouen Judit. Hé maró.

1. Neûzé Judit a ganaz eur ganaouen d'ann Aotrou, ô lavarout :

2. Kanit d'ann Aotrou gañt taboulinou, kanit d'ann Aotrou gañt simbalou ; kanit eur ganaouen névez d'ézhañ, meûlit ha pédit hé hanô.

3. Ann Aotrou eo a dorr ar brézellou, ann Aotrou eo hé hanô.

4. Lékéat en deûz hé gamp é-kreiz hé bobl, évid hon tenna eûz a zaouarn hon holl énébourien.

5. Penn ann Assiria a zô deûet eûz ar ménésiou, diwar-zû ann hañternôz gañd eunn niver hag eunn ners vrâz ; hag al lôd brâz anézhô hô deûz leûniet ar froudou, hag hô c'hézek hô deûz gôlôet ann traoñiennou.

6. Lavaret en dôa é tevché va douarou, é lazché gañd ar c'hlézé va zûd-

iaouañk, é rôjé é preiz va bugalé vunud, hag é sklavérez va flac'hed-iaouañk.

7. Hôgen ann Aotrou holl-challoudek en deûz harzet out-hañ, hag en deûz lékéat da gouéza hé briñs étré daouarn eur vaouez, péhini é deûz hé lazet.

8. Râg ar galloudek anézhô né két bét diskaret gañd ann dûd-iaouañk, né két bét skôet gañt mipien Titan: né két lañgouinéged brâz-direiz hô deûz énébet out-hañ; hôgen Judit, merc'h Mérari, eo é deûz hé ziskaret gañt kaerded hé dremm.

9. Tennet é deûz hé dilad a iñtañvez, ha gwisket é deûz hé dilad a lévénez évid dazorc'hi bugalé Israel.

10. Lékéat é deûz louzou-c'houésvâd war hé dremm; eur c'hoéf kaer é deûz lékéat war hé bléô; eur zaé névez é deûz kéméret évid hé douella.

11. Hé boutou hô deûz mézévellet hé zaoulagad; hé c'haerded en deûz trec'het hé galoun; hag hî é deûz trouc'het hé benn gañd hé glézé *hé-unan*.

12. Ar Bersied a zô bét saouzanet gañd hé c'heñdalc'h, hag ar Védied gañd hé herder.

13. Neûzé kamp ann Assiried en deûz iudet, pa hô deûz gwélet hon tûd, hag hi daré gañd ar sec'hed.

14. Mipien ar gragez-iaouañk hô deûz skôet gañt-hô; hag hî hô deûz hô lazet ével tûd-iaouañk war dec'h: lazet iñt bét enn emgann dirâg ann Aotrou, va Doué:

15. Kanomp eur ganaouen d'ann Aotrou, kanomp eur ganaouen névez d'hon Doué.

16. Aotrou Adonai, brâz oud, ha brudet-brâz évid da ners, ha na hell dén da drec'hi.

17. Ra zeñtô ouz-id da holl grouadurien; râk komzet éc'h eûz, hag hî a zô bét gréat: da spéred éc'h eûz kaset, hag hî a zô bét krouet; ha na holl dén harza oud da vouéz.

18. Ar ménésiou a vézô kéflusket enn hô diazez gañd ann douréier; ar vein a deûzô ével ar c'hoar dira-z-ond.

19. Hôgen ar ré a zonj ac'hanod, a vézô brâz dira-z-oud é pép-trâ.

20. Gwâ d'ar vrôad en em zispac'hô out va fobl, râg ann Aotrou holl-c'halloudek en em veñjô anézhô; hag héñ a zeûi d'hô gwélout é deiz ar varn.

21. Lakaad a rai da zével enn hô c'hîg tân ha préñved; évit ma teviñt, ha ma véziñt kriñet da-vikenn.

22. Goudé ann tréac'h-zé, ann holl bobl a zeûaz da Jéruzalem évid azeûli ann Aotrou: ha goudé m'hô dôé en em c'hlanet, é kennigchoñt d'ézhañ hô holl sakrifisou-losk, hag hô gwéstlou, hag hô léou.

23. Hôgen Judit ô véza kéméret holl armou Holofern a oa bét rôet d'ézhi gañd ar bobl, hag ar wél é dôa hé-unan tennet eûz hé wélé, a gennigaz anézhô d'ann Aotrou ével eur c'houn a añkounac'h.

24. Laouen é oé ar bobl pa wélaz al lec'hiou sañtel; ha lévénez ann tréac'h-zé a oé lidet gañd Judit a-héd tri miz.

25. Hôgen goudé-zé pép-hini a zistrôaz d'hé dî; ha Judit a oé brudet-brâz é Bétulia, ha prizet dreist-holl é holl vrô Israel.

26. Râg ar glanded hag ar galouniez a oa kévret enn-hi; enn hévélep doaré na anavézaz goâz é-béd, keit ha ma vévaz-hî, abaoé ma oa marô Manasez, hé ozac'h.

27. Hôgen enn deisiou goél, en em ziskouézé gañt kalz a skéd.

28. Choum a réaz é-tî hé ozac'h a-héd pemp ploaz ha kañt; ha goudé béza lékéat é dieûb hé flâc'h, é varvaz, hag é oé bésiet gañd hé ozac'h é Bétulia.

29. Ar bobl holl a wélaz anézhi a-héd seiz dervez.

30. Keit ha ma vévaz, hag a-héd kalz bloavésiou all goudé hé marô, na zeûaz dén da reûstla Israel.

31. Hôgen deiz ann tréac'h-zé a zô bét lékéat gañd ann Hébréed é reiz ann deisiou sañtel; ha lidet eo gañd ar Iuzevien abaoé neûzé bété vréma.

LEVR ESTER.

I. PENNAD.

Banvez kaer Assuérus. Kás a râ kuit hé c'hrég Vasti.

1. É deisiou Assuérus, péhini en deûz rénet adaleg ann Indez bétég ann Étiopia war gañt proviñs seiz war-n-ugeñt,

2. Pa azézaz war drôn hé rouañtélez, Suza a oé ar penn-kéar eûz hé rouañtélez.

3. Enn trédé bloaz eûz hé rén, é réaz eur banvez brâz d'hé holl briñsed ha d'hé oviserien, d'ar ré galounéka eûz ar Bersied, ha d'ar ré geñta eûz ar Védied, ha da rénerien ar broviñsou a oa dira-z-hañ;

4. Évid diskouéza madou ha skéd hé rouañtélez, ha meûrded hé c'halloud, é-pâd pell amzer, da lavaroud eo, a-héd naô-ugeñt dervez.

5. Ha pa oé peûr-c'hréat ar banvezzé, ar roué a bédaz ann holl bobl en em gavaz é Suza, adaleg ar brasa bétég ar bihana: hag héñ a c'hourc'hémennaz aoza eur banvez a-héd seiz dervez é porz ar c'harz, hag eur c'hoat a oa bét savet gañd ar rouéed gañd eur meûrded a roué.

6. Steñet é oa a bép tû gwéliou lin moan a liou pers hag a liou glâz, staget gañd éréou seiz a liou tané, péré a oa tréménet é lagadennou olifañt, ha staget out peûliou marpr. Gwéléou aour hag arc'hañt a oa lékéat é reiz war eul leûr striñk ha marpr, péhini a oa peñtet é meûr a zoaré kaer.

7. Ar ré a oa bét pédet énô a évé é listri aour, hag ar boéd a oa douget war bladou dishéñvel ann eil diouc'h égilé. Rei a réad ivé gwin ar gwella, ha gañt paodder, ével ma tellézé da veûrded eur roué.

8. Dén na rédié da éva ar ré na fellé két d'ézhô éva; hôgen gourc'hémennet en dôa ar roué ma vijé unan eûz hé briñsed out pép taol, évit ma kémerché pép-hini ar péz a garché.

9. Ar rouanez Vasti a réaz ivé eur banvez d'ar merc'hed er palez é péhini é choumé peûr-vuia ar roué Assuérus.

10. Er seizved deiz, pa oa laouen ar roué, ha pa oa tomm d'hé benn gañd al lôd gwin en dôa évet, é c'hourc'hémennaz da Vauman, da Vazata, ha da Harbona, ha da Vagata, ha da Abgata, ha da Zétar, ha da C'harc'has, hô zeiz spazéien d'ar roué, hag a oa bépréd dira-z-hañ;

11. Ma tigazcheñt dirâg ar roué ar rouanez Vasti, hag hî ar gurunen war hé fenn, évit ma tiskouezché hé c'haerded d'hé holl boblou ha d'hé briñsed; râg hî a oa kaer meûrbéd.

12. Hôgen hî a zinac'haz moñt, hag a zisprizaz doñt hervez ar gourc'hémenn en dôa gréat ar roué d'ézhi gañd hé spazéien. Assuérus éta a vuanékaaz, hag eunn drouk brâz ô véza savet enn-hañ;

13. É c'houlennaz kuzul digañd ar ré fûr, péré diouc'h kîz ar rouéed, a oa bépréd tôst d'ézhañ, ha diouc'h lavar péré é réa pép-trâ, dré ma anavézeñt al lézennou, ha barnou ar ré gôz,

14. (Hôgen ar ré geñta hag ar ré dôsta anézhô a oa Karséna, ha Sétar, hag Admata, ha Tarsis, ha Marez, ha Marsana, ha Mamuc'han, seiz dug ar Bersied hag ar Védied, péré a wélé dremm ar roué, ha péré a azézé ar ré geñta war hé lerc'h.)

15. Da bé boan é varnché ar rouanez Vasti, péhini na oa két fellet d'ézhi señti oud ar gourc'hémenn en dôa gréat ar roué d'ézhi gañd hé spazéien.

16. Ha Mamuc'han a lavaraz dirâg ar roué, ha dirâg hé briñsed : Ar rouanez Vasti n'é deûz két gwallet ar roué hép-kén, hôgen ivé ann holl boblou, hag ar briñsed a zô é holl broviñsou ar roué Assuérus.

17. Râg ar péz é deûz gréat ar rouanez ô véza gwézet gañd ann holl c'hragez, hî a zisprizô hô ézec'h, ô lavarout: Ar roué Assuérus en deûz gourc'hémennet d'ar rouanez Vasti moñd d'hé gavout, ha né két fellet d'ézhi moñt.

18. Ha diouc'h ar skouèr-zé, gragez holl briñsed ar Bersied hag ar Védied a zisprizô gourc'hémennou hô ézec'h; ével-sé droug ar roué a zô reiz.

19. Ma her kavez-mâd, ra vézô gréat eur c'hémenn dré da urs, ha ra vézô skrivet hervez lézen ar Bersied hag ar Védied, péhini na helleur két da derri, pénaoz ar rouanez Vasti, n'az ai mui da gavoud ar roué, hôgen ma kémérô eunn all hé c'hurunen, hag hî gwelloc'h égét-hi;

20. Ha ra vézô embannet ar c'hémenn-zé é holl broviñsou da rouañtélez (a zô bràz-meûrbéd), évit ma teûi ann holl c'hragez, kenn eûz ar ré vràz, kenn eûz ar ré vihan, da énori hô ézoc'h.

21. Kuzul Mamuc'han a oé kavetmâd gañd ar roué ha gañd hé briñsed; hag ar roué a réaz diouc'h m'en dôa lavaret:

22. Hag héñ a gasaz lizéri é holl broviñsou hé rouañtélez, hag hî skrivet é meûr a iéz, ma helché péb brôad hô c'hlévout hag hô lenna, évit m'hô défé ann ézec'h ar véli enn hô ziez; ha ma vijé embannet kémeñt-sé étouez hé holl boblou.

—

II. PENNAD.

Ester a zô lékéat da rouanez.

1. Goudé kémeñt-sé, pa oé habaskéet buanégez ar roué, é teûaz koun d'ézhañ eûz a Vasti, hag eûz ar péz é dôa gréat, hag eûz ar péz é dôa gouzañvet:

2. Hôgen servicherien hag oviserien ar roué a lavaraz: Bézet klasket évid ar roué merc'hed gwerc'h ha kaer;

3. Ha bézet kaset tûd dré ann holl broviñsou évit gwélout ar merc'hed kaer ha gwerc'h, hag hô c'hâs da géar Suza, hag hô lakaad é tî ar merc'hed dindân dourn Égéus ar spâz, péhini eo ann diwaller hag ar mirer eûz a c'hragez ar roué : hag énô é vézô d'ézhô péadrâ d'en em c'hlana, ha kémeñd tra all a vézô réd d'ézhô.

4. Hag ann hini anézhô holl a blijô ar muia d'ar roué, a zeûi da rouanez é léac'h Vasti. Al lavar-zé a oé kavetmâd gañd ar roué, hag héñ a c'hourc'hémennaz ma vijé gréat ével m'hô dôa kuzuliet.

5. É kéar Suza éz oa eur Iuzeô hanvet Mardoché, mâb Jair, mâb Séméi, mâb Kis, eûz a wenn Jémini,

6. Péhini a oa bét dizouget eûz a Jéruzalem, enn amzer m'en dôa Nabukodonosor, roué Babilon, dizouget Jékonias, roué Juda.

7. Maget en dôa Édissa, merc'h hé vreûr, a oa hanvet ivé Ester: kollet é dôa-hî hé zâd hag he mamm; koañt ha kaer é oa. Hé zâd hag hé mamm ô véza marô, Mardoché hé c'héméraz da verc'h.

8. Pa oé éta embannet kémenn ar roué, ha pa oé kaset da Zuza kalz merc'hed kaer, a lékéad étré daouarn

Égéus ar spâz, Ester ivé é-touez ar ré all a oé lékéat étré hé zaouarn, évit béza diwallet gañd ar merc'hed all.

9. Hou-mañ a blijaz d'ézhañ, hag a gavaz trugarez dira-z-hañ. Hag héñ a c'hourc'hémennaz da eur spaz *all* ma hastché rei d'ézhi péadrâ d'en em c'hlana, ha kémeñd a dlié béza enn hé lôd-hi, hag ivé seiz plac'h eûz ar ré gaéra eûz a dî ar roué, hag hé c'hiñkla hag hé c'hempenni, hî hag hé flac'hed.

10. Na fellaz két da Ester lavaroud d'ézhañ a bé vrô, nag a bé bobl é oahî; râk Mardoché en dôa kémennet d'ézhi ma tavché a-grenn war gémeñt-sé.

11. Héñ a valéé bemdez dirâk leûr ann tî é péhini é oa diwallet ar merc'hed dilennet, leûn a bréder é-kéñver Ester, ha gañd ar c'hoañt en dôa da c'houzout pétrâ a c'hoarvézché gañt-hi.

12. Hôgen pa oé deûet ann amzer da bép-hini eûz ar plac'hed-iaouañk da voñd da gaout ar roué pép-hini d'hé reiz, goudé béza gréat pép-trâ évid en em c'hlana, a-héd daouzék miz; oc'h en em larda a-héd c'houec'h miz gañd éôl mirr, hag a-héd ar c'houec'h miz all gañt tretou ha louzou-c'houés-vâd.

13. Hag abars m'az éañt-hi da gavout ar roué, é oa rôet d'ézhô kémeñt ha ma c'houlenneñt évid en em giñkla; ha neûzé éz éañt eûz a gampr ar merc'hed da gampr ar roué gañd ar giñklérézou hô dôa c'hoañtéet da gaout.

14. Ann hini a oa éat d'hé gavout diouc'h ar pardaez, a iéa-kuit diouc'h ar miñtin, hag ac'hanô é oa kaset enn eur gampr all, é péhini édô serc'hed ar roué, a oa dindân dourn Susagazi ar spâz, a oa réner war-n-ézhô; hag hou-mañ na hellé mui distrei da gavont ar roué, a-énep hé ioul-héñ, némét m'en défé hé galvet-hi dré hé hanô.

15. Goudé éta ma oé tréménet eunn amzer-bennâg, é teûaz ann deiz é péhini Ester, merc'h Abihail, breûr Mardoché, a oa bét kéméret gañd hémañ évid hé verc'h, a dlié moñd da gavout ar roué diouc'h hé reiz. Houmañ na c'houlennaz nétrâ évid en em giñkla; hôgen Égéus, ar spâz, mirer ar merc'hed-zé, a rôaz d'ézhi évit-sé ar péz a garaz. Râg hî é dôa eur c'heñdalc'h braô, hag a oa kaer-meûrbed; hag ar ré holl a wélé anézhi, hé c'havé hétuz ha dudiuz.

16. Kaset é oé éta da gampr ar roué Assuérus enn dékved miz hanvet Tébet, er seizved bloaz eûz hé rén.

17. Ar roué hé c'haraz dreist ann holl c'hragez; hag hî a gavaz grâs ha trugarez dira-z-hañ dreist ann holl c'hragez; hag héñ a lékéaz ar gurunen a roué war hé fenn, hag a lékéaz anézhi da rouanez é léac'h Vasti.

18. Neûzé é c'hourc'hémennaz ar roué ma vijé aozet eur banvez kaermeûrbed d'hé holl briñsed ha d'hé zervicherien, évid dimézi hag eûreûd Ester. Hag héñ a rôaz éhan d'hé holl broviñsou, hag a rôaz rôou diouc'h galloud eur roué.

19. Ha keit ha ma oé klasket merc'hed évid eil *zimézi ar roué*, ha ma oeñt strollet énô, Mardoché a choumaz bépred oud dôr ar roue.

20. Ester né dôa két c'hoaz rôet da anaout hé brô nag hé fobl, hervez gourc'hémenn Mardoché; râg Ester a zévéné kémeñd ha ma c'hourc'hémenné-héñ; hag hî a réa c'hoaz neûzé ével ma oa boazet-hî da ôber, pa oa maget gañt-hañ hag hî bihan.

21. Hôgen enn amzer ma choumé Mardoché oud dôr ar roué, Bagatan ha Tarez, daou spaz d'ar roué, péré a oa da benn war ar ré a ziwallé ar persier keñta eûz hé dî, a zavaz droug enn-hô. Fellout a réaz d'ézhô dispac'ha oud ar roué, hag hé laza.

22. Mardoché ô véza gwézet kémeñt-sé, hé rôaz da anaout d'ar rouanez Ester; hag hou-mañ hel lavaraz d'ar roué, é hanô Mardoché, péhini en dôa hé zisklériet d'ézhi.

23. Gréat é oé eñklask war gémeñt-sé, hag é oé kavet é oa gwir; hag hî a oé staget hô-daou oud ar groug. Ha kémeñt-mañ a oé skrivet enn historiou, hag a oé merket el lévriou-bloasiek dirâg ar roué.

—

III. PENNAD.

Aman a fell d'ézhañ lakaat d'ar maró ar Iuzevien holl.

1. Goudé-zé ar roué Assuérus a ac'héiaaz Aman, mâb Amadat, péhini a oa eûz a wenn Agag; hag héñ a zavaz hé drôn dreist hini ann holl briñsed a oa gañt-hañ.

2. Hag holl zervicherien ar roué, péré a oa oud dôriou hé balez, a blégé hô daoulin, hag a azeûlé Aman; râg ann Impalaer en dôa hé c'hourc'hémennet d'ézhô. Na oé némét Mardochéhé a gémeñt na blégaz két hé zaoulin dira-z-hañ, ha na azeûlaz két anézhañ.

3. Ha servicherien ar roué péré a oa da benn out persier ar palez a lavaraz d'ézhañ: Pérâk na zeñtez két ével ar ré all out gourc'hémenn ar roué?

4. Ha goudé m'hô dôé lavaret ann dra-zé d'ézhañ aliez, hép ma fellé d'ézhañ hô sélaoui, her rôjoñt da anaout da Aman, évit gouzout ma keñdalc'hché enn hé zézô; râk lavaret en dôa-héñ d'ézhô pénaoz é oa Iuzev.

5. Pa glevaz Aman kémeñt-sé, hag ô véza anavézet hé-unan pénaoz Mardoché na blégé két hé zaoulin dira-z-hañ, ha na azeûlé két anézhañ, é savaz drouk brâz enn-hañ:

6. Hôgen ével nétrâ é sellaz lakaad hé zourn war Vardoché hép-kén; hag ô véza klevet pénaoz é oa Iuzev, é oé gwell gañt-hañ koll holl bobl ar Iuzevien en em gavé é rouañtélez Assuérus.

7. Er miz keñta, a zô hanvet Nisan, enn daouzékved bloaz eûz a rén Assuérus, é oé taolet ar sort, a zô hanvet Phur é Hébrach, el léstr dirâg Aman, évit gouzout é pé zeiz, hag é pé vîz é tlié pobl ar Iuzevien béza lazet; hag ar sort a gouézaz war ann daouzékved miz hanvet Adar.

8. Hag Aman a lavaraz d'ar roué Assuérus: Béz' éz eûz eur bobl a zô skiñet dré ann holl broviñsou eûz da rouañtélez, hag a zô rannet diout-hañ hé-unan; péhini a heûl lézennou ha lidou névez, ha péhini ouc'h-penn a zispriz gourc'hémennou ar roué. Ha té a oar ervâd pénaoz na zéré két oud da rouañtélez é teûfé c'hoaz da greski hé rogoni.

9. Gourc'hémenn éta ma vézô kaset-da-gét, ma her c'havez-mâd, ha mé a baéô da deñzorierien da espern dék mil talañt.

10. Neûzé ar roué a dennaz ar bizou a zougé bépréd, hag hé rôaz da Aman, mâb Amadat eûz a wenn Agag, énébour ar Iuzevien.

11. Hag é lavaraz d'ézhañ: Mir évid-od ann arc'hañt a gennigez d'in; ha grâ é-kéñver ar bobl-zé ével ma kiri.

12. Er miz keñta *hanvet* Nisan, enn trizékved deiz eûz ann hévélep miz é oé galvet skrivañerien ar roué, hag é oé skrivet, é hanô ar roué Assuérus, é-c'hiz m'en dôa gourc'hémennet Aman, da holl rénerien ar roué, ha da varnerien ann holl vrôadou a oa er broviñsou; ha skrivet é oé é meûr a iéz, évit ma helché béza lennet gañt péb brôad: hag al lizer a oé siellet gañt bizou ar roué.

13. Kaset é oé gañt réderien ar roué d'ann holl broviñsou; évit ma vijé lazet ha kaset-da-gét ann holl Iuzevien, adaleg ar iaouañka bétég ar c'hôsa, hag ivé ar vugalé hag ar merc'hed, enn hévélep deiz, da lavaroud eo, enn trizékved deiz eûz ann daouzékved miz hanvet Adar, ha ma vijé preizet hô mâdou.

14. Chétu pétrâ a oa el lizer-zé, évit ma vijé gwézet gañd ann holl broviñsou, ha ma vijeñt daré évid ann deiz dilennet.

15. Ar réderien a oa kaset a iéa buhan, évit sévéni gourc'hémenn ar roué. Râk-tâl é oé staget ar gourc'hémenn-zé é Suza, eñdra ma édô ar roué hag Aman ô banvézi, hag ann holl Iuzevien a oa é kéar ô skula daélou.

—

IV. PENNAD.

Mardoché a rô da anaout fallagriez Aman da Ester.

1. Mardoché ô véza klézet kémeñtsé, a rogaz hé zilad, a wiskaz eur zac'h, hag a daolaz ludu war hé benn; hag héñ en em lékéaz da c'harmi é-kreiz leûr-géar, ô tiskouéza c'houervder hé galoun.

2. Doñt a réaz éta enn eur léñva ével-sé bété porz ar palez. Râk na helled két moñd é palez ar roué gwisket gañd eur zac'h.

3. Er proviñsou, er c'heriou, hag enn holl lec'hiou, é péré é oé kaset ar gourc'hémenn kriz-zé eûz ar roué, é oé brâz ar c'hlac'har é-touez ar Iuzevien, hag ivé ar iûn, hag ar garm, hag ar gwélvan; ha kalz anézhô n'hô dôa néméd ar zac'h hag al ludu évit gwélé.

4. Neûzé plac'hed Ester hag hé spazéien a zeûaz, hag a rôaz da anaout kémeñt-sé d'ézhi. Ha pa hé glévaz, é oé mañtret; hag hi a gasaz eur zaé da Vardoché, évit ma hé gwiskché ha ma lezché hé zac'h; hôgen na fellaz két d'ézhañ hé c'hémérout.

5. Hag hi a c'halvaz Atac'h ar spâz, a oa bét rôet d'ézhi gañd ar roué évid hé servich, hag é c'hourc'hémennaz d'ézhañ moñd da gavout Mardoché, évit gouzout digañt-hañ pérâg é réa ével-sé.

6. Atac'h a iéaz éta da gavout Mardoché, péhini a oa é-kreiz leûr-géar dirâk porz ar palez:

7. Ha Mardoché a rôaz da anaout d'ézhañ kémeñt ha ma oa c'hoarvézet; pénaoz Aman en dôa touet é tougché kalz a arc'hañt é teñzor ar roué évit lazérez ar Iuzevien.

8. Eunn diskriv a rôaz ivé d'ézhañ eûz ar gourc'hémenn a oa bét staget é Suza, évid hé ziskouéza d'ar rouanez, hag hé c'huzulia da voñt da gavout ar roué, ha da bédi stard anézhañ évid hé fobl.

9. Hag Atac'h a zistrôaz, hag a rôaz da anaout da Ester kémeñd ha m'en dôa lavaret Mardoché d'ézhañ.

10. Hag Ester a respouñtaz, hag a c'hourc'hémennaz da Atac'h ma lavarché kémeñt-mañ da Vardoché:

11. Holl zervicherien ar roué; hag ann holl broviñsou a zô dindân hé c'halloud a oar pénaoz mar teû hini, daoust pé goaz, daoust pé maouez, da voñt, héb béza galvet, er zâl a-ziabarz, é véz lazet râk-tâl hép mâr é-béd; néméd astenni a râfé ar roué dré zarvoud étrézég enn-hañ hé walen-roué aour, ével arouéz a habaskded, ha dré-zé ma hellô béva. Pénaoz éta é helfenn-mé moñd da gavout ar roué, pa n'ounn két bét galvet gañt-hañ frégoñt dervez a zô?

12. Pa glevaz Mardoché kémeñt-sé,

13. É kasaz adarré étrézég Ester, évit lavarout d'ézhi: Na gréd két pénaoz, évid-od da véza é tî ar roué, é helfez savétei da vuez, gwelloc'h égéd ann holl Iuzevien:

14. Rak mar tavez bréma, enn eunn doaré all é vézô dieûbet ar Iuzevien; ha té, ha tî da dâd a vézô kollet. Ha piou a oar ma né két évit-sé oud bét savet da rouanez, ma vijez daré évid eunn hévéleb amzer?

15. Hag Ester a gasaz adarré da lavarout kémeñt-mañ da Vardoché:

16. Kéa ha stroll ann holl Iuzevien a gavi é Suza, ha pédit évid-oun. Na zebrit, na na évit a-béd tri dervez ha teir nôzvez; ha mé ivé a iunô gañt va flac'hed; ha goudé-zé éz inn da gavout ar roué a-éneb al lézen, hag héb béza galvet, oc'h en em rei d'ar gwall ha d'ar maró.

17. Moñd a réaz éta Mardoché, hag é réaz ar péz é dôa gourc'hémennet Ester d'ézhañ.

—

V. PENNAD.

Ar roué a ia gañd Aman da vanvézi da dî Ester.

1. Hôgen ann trédé deiz Ester a wiskaz hé dilad rouanez; moñd a réaz er zâl a-ziabarz eûz a dî ar roué, hag é choumaz énô dirâg hé gampr; ar roué a oa azézet war hé drôn, é speûren-wélé hé gampr, war-énep da zôr hé gampr.

2. Ha pa wélaz ar rouanez Ester a oa enn hé sâ, é hétaz-hi d'ézhañ, hag éc'h astennaz étrézég enn-hi ar walen-roué aour en dôa enn hé zourn. Hag hi a dôstaaz, hag a bokaz da benn ar walen-roué.

3. Hag ar roué a lavaraz d'ézhi : Pétrâ a fell d'id, rouanez Ester ? Pétrâ a c'houlennez ? Ha pa c'houlenfez ann hañter eûz va rouantélez, hé rôfenn d'id.

4. Hag Ester a lavaraz d'ézhañ : Pédi a rann ar roué da zoñd hiriô, mar kâr, hag Aman gañt-hañ, d'ar banvez em eûz aozet.

5. Galvit Aman râk-tâl, émé ar roué, évit ma sañtô oud ioul Ester. Ar roué hag Aman a zeûaz éta d'ar banvez é dôa ar rouanez aozet évit-hô.

6. Hag ar roué a lavaraz d'ézhi, goudé m'en dôé évet kalz a win : Pétrâ a fell d'id a rôfenn d'id, ha pétrâ a c'houlennez ? Ha pa c'houlenfez ann hañter eûz va rouantélez, hé rôfenn d'id.

7. Hag Ester a lavaraz d'ézhañ : Chétu va goulenn ha va féden.

8. Ma em eûz kavet grâs dirâg ar roué, ha ma fell d'ézhañ aotréa d'in ar péz a c'hoantaan hag a c'houlennann ; deûet ar roué, hag Aman gañt-hañ, d'ar banvez em eûz aozet d'ézhô, ha war-c'hoaz é rôinn da anaout va c'hoant d'ar roué.

9. Aman éta a iéaz er-méaz enn deiz-zé, hag héñ laouen ha dréô. Hôgen pa wélaz pénaoz Mardoché péhini a oa azézet é-tâl porz ar palez, na oa két savet évit-hañ, ha na oa két zôkén fiñvet eûz al léac'h é péhini é oa azézet, é savaz eunn drouk brâz ennhañ :

10. Hag ô kuza hé vuanégez, é tistrôaz d'hé dî, hag é strollaz hé viñouned ha Zarez hé c'hrég :

11. Hag é komzaz d'ézhô eûz a vrasder hé vadou, eûz ann niver brâz eûz hé vipien, hag eûz ar c'hloar vrâz da béhini en dôa hé zavet ar roué dreist hé holl briñsed hag hé holl zervicherien.

12. Ha goudé-zé é lavaraz : Ar rouanez Ester n'é deûz ivé galvet néméd-oun d'ar banvez é deûz gréat évid ar roué ; ha war-c'hoaz é leininn adarré enn hé zî gañd ar roué.

13. Pétrâ-bennâg ma em eûz kemeñt-sé, é gav d'in n'am eûz nétrâ, keit ha ma wélinn Mardoché, ar Iuzéô, azézet é-tâl porz tî ar roué.

14. Ha Zarez, hé c'hrég, hag hé holl viñouned a lavaraz d'ézhañ : Laka da sével eur groug, hag é dévézô hañter-kañt ilinad a uc'helder, ha lavar d'ar roué war-c'hoaz viñtin ma lakai da staga out-hi Mardoché ; hag évelsé éz î laouen d'ar banvez gañd ar roué. Ar c'huzul-zé a oé kavet-mâd gañt Aman, hag héñ a lékéaz da zével eur groug uc'hel.

—

VI. PENNAD.

Ar roué a laka da énori Mardoché. Mézégez Aman.

1. Digousk é tréménaz ar roué ann nôz-zé, hag héñ a c'hourc'hémennaz ma vijé digaset d'ézhañ ann historiou hag al levriou-bloasiek diwar-benn ann amzeriou diageñt. Ha pa hô lenneñt dira-z-hañ,

2. É teûjoñt d'al léac'h é péhini é oa skrivet pénaoz en dôa Mardoché rôet da anaout dispac'h Bagatan ha Tarez ar spazein, péré a fellé d'ézhô laza ar roué Assuérus.

3. Pa glévaz ar roué kemeñt-sé, é lavaraz : Pé énor, ha pé c'hôbr a zô bét rôet da Vardoché évid al léaldedzé ? Hag hé zervicherien hag hé vinistred a lavaraz d'ézhañ : N'en deûz bét gôbr é-béd.

4. Hag ar roué a lavaraz : Piou a zô er zâl a-ziabarz ? Aman eo a oa éat er zâl a ziabarz eûz a dî ar roué, évid hé bédi da c'hourc'hémenni ma vijé staget Mardoché oud ar groug en dôa aozet évit-hañ.

5. Hag hé baotred a lavaraz d'ézhañ : Aman eo a zô er zâl. Hag ar roué a lavaraz : Ra zeûi ébarz.

6. Ha pa oé deûet Aman ébarz, ar roué a lavaraz d'ézhañ : Pétrâ a dléeur da ôber d'ann dén a fell d'ar roué da énori ? Hôgen Aman ô venna enn hé galoun, hag ô krédi pénaoz na fellé d'ar roue énori némét-hañ,

7. A lavaraz : Ann dén a fell d'ar roué da énori,

8. A dléeur da wiska gañd dilad ar roué, hag hé lakaad war ar marc'h war béhinî é piñ ar roué, ha kurunen ar roué war hé benn ;

9. Hag ar c'heñta eûz a briñsed hag eûz a rénerien ar roué a zalc'hô hé varc'h, hag enn eur voñt a c'harmô varc'h al leûr-géar, ô lavarout : Évelhenn é vézô énoret piou-bennâg a fellô d'ar roué da énori.

10. Hag ar roué a lavaraz d'ézhañ : Hast, kémer ar zaé hag ar marc'h, ha grâ, ével ma éc'h eûz lavaret, é-kéñver Mardoché, ar Iuzéô, a zô azézet é-tâl porz ar palez. Laka évez na añkounac'hafez nétrâ eûz ar péz éc'h eûz lavaret.

11. Aman a géméraz éta ar zaé hag ar marc'h, ha goudé béza gwisket ar zaé da Vardoché él leûr-géar, ha goudé béza hé lékéat da biña war ar marc'h, éz éa enn hé raok, hag é c'harmé *ével-henn* : Enn doaré-mañ é tlé béza énoret piou-bennâg a fell d'ar roué da énori.

12. Mardoché a zistrôaz out porz ar roué ; hag Aman a hastaz moñd d'hé dî, enn eur wéla, hag ô c'hôlei hé benn.

13. Hag héñ a zanévellaz da Zarez, hé c'hrég, ha d'hé viñouned ar péz a oa c'hoarvézet gañt-hañ. Hag ar ré fûr a oa enn hé guzul, hag hé c'hrég a lavaraz d'ézhañ : Mar d-eo eûz a wenn ar Iuzevien ar Mardoché-zé dirâk péhini éc'h eûz déraouet da gouéza, na helli két énébi out-hañ ; hôgen dira-z-hañ é kouézi.

14. Pa gomzé c'hoaz ar ré-mañ, é teûaz spazéien ar roué, péré a rédiaz anézhañ da voñt d'ar banvez é dôa aozet ar rouanez.

—

VII. PENNAD.

Krouget eo Aman oud ar groug en dôa savet évit Mardoché.

1. Ar roué éta hag Aman a zeûaz évid éva gañd ar rouanez.

2. Hag ar roué a lavaraz c'hoaz d'ézhi enn eil dervez-zé, pa oé deûet da véza tomm d'ézhañ gañd ar gwîn : Pétrâ a c'houlennez, Ester, ha pétrâ a fell d'id é rafenn ? Ha pa c'houlenfez ann hañter eûz va rouantélez, hé rôfenn d'id.

3. Hag hî a lavaraz d'ézhañ : Ma em eûz kavet grâs dirâk da zaoulagad, ô roué, ha ma hé gavez-mâd, rô d'in va buez a c'houlennann digan-éz, hag hini va fobl, évit péhini az pédann.

4. Râg gwerzet omb bét, mé ha va fobl, évit béza mac'het, évit béza lazet, évit béza dispennet. A-ioul é vemp gwerzet da sklaved ha da sklavézed, gouzañvuz é vé ann drouk ; tevel a rajenn enn eur geina. Hôgen bréma hon eûz eunn énébour kriz, hag hé grizder a gouéz war ar roué.

5. Hag ar roué Assuérus a lavaraz d'ézhi : Piou eo hen-nez ? Ha piou a zô galloudek awalc'h évit krédi ôber kémeñt-sé ?

6. Hag Ester a lavaraz : Hon énébour hag hon énébour touet eo Aman ar fallagr. Pa glévaz Aman kemeñt-sé, é oé saouzanet râk-tâl, ha na hellaz két gouzañvi sellou ar roué hag ar rouanez,

7. Hôgen ar roué ô véza savet droug enn-hañ, a iéaz er-méaz eûz a léac'h ar banvez, hag ac'hanô enn eur c'harz leûn a wéz. Aman ivé a zavaz évit pédi ar rouanez Ester da zavétei hé vuez d'ézhañ ; râg gwélet en dôa pénaoz ar roué a aozé drouk d'ézhañ.

8. Assuérus ô véza distrôet eûz ar c'harz leûn a wéz, hag ô véza deûet é léac'h ar banvez, a gavaz Aman péhini a oa en em daolet war ar gwélé é péhini é oa gourvézet Ester, hag é lavaraz : Hag héñ a fell ivé d'ézhañ gwalla ar rouanez dira-z-oun, hag em zî ? A véac'h ma oa éat ar gér-zé er-méaz eûz a c'hénou ar roué ; ma oé gôlôet hé benn da Aman.

9. Hag Harbona, unan eûz ar spazéien péré a oa é servich ar roué, a lavaraz d'ézhañ : Chétu éz eûz é-tî Aman eur groug eûz a hañter-kañt ilinad a uc'helder, a zô bét savet gañt-hañ évit Mardoché, péhini en dôa komzet évid ar roué. Hag ar roué a lavaraz : Stagit-héñ out-hi.

10. Aman a oé éta staget oud ar groug en dôa aozet évit Mardoché, ha droug ar roué a habaskaaz.

VIII. PENNAD.

Ar roué a dorr ar c'hourc'hémennou a oa bét rôet a-éneb ar Iuzévien.

1. Enn deiz-zé ar roué Assuérus a rôaz d'ar rouanez Ester ti Aman, énébour ar Iuzevien, ha Mardoché a iéaz dirâg ar roué. Râg Ester é dôa añsavet d'ar roué pénaoz é oa hé-mañ éoñtr d'ézhi.

2. Hag ar roué a géméraz ar bizou, en dôa lékéat da denna eûz a zourn Aman, hag hé rôaz da Vardoché. Ester a lékéaz ivé Mardoché da réner war hé zî.

3. Ester na gavaz két awalc'h kémeñt-sé; en em deûrel a réaz da dreid ar roué, gwéla a réaz, hag é pédaz anézhañ ma kasché-da-gét ann drougiez hag ar gwall zispac'hiou en dôa gréat Aman, ann Agagiad, a-éneb ar Iuzevien.

4. Hag ar roué a astennaz étrézég enn-hi hé walen roué aour, ével ma oa boazet da ôber, évid diskouéza hé habaskded; hag hî a zavaz hag a choumaz enn hé sâ dira-z-hañ,

5. Hag a lâvaraz: Mar plij gañd ar roué, ha ma em eûz kavet gràs dirâg hé zaoulagad, ha ma na gâv két dizoaré va féden, é pédann ac'hanod da derri gañd eul lizer névez, al lizer kôz en dôa skrivet Aman, énébour touet d'ar Iuzevien, dré béhini en dôa gourc'hémennet ma vijé dispennet ar ré-mañ é holl broviñsou ar roué.

6. Râk pénaoz é helfenn-mé gouzañvi marô ha dispenn va fobl:

7. Hag ar roué Assuérus a lavaraz d'ar rouanez Ester ha da Vardoché, ar Iuzêô: Ti Aman em eûz rôet da Ester, ha gourc'hémennet em eûz é vijé staget-héñ oud ar groug, ô véza m'en dôa krédet lakaad hé zourn war ar Iuzevien.

8. Skrivit éta évid ar Iuzevien, ével ma kerrot, é hanô ar roué, ha siellit al lizéri gañt va bizou. Râk diouc'h ar boaz, dén na grédé énébi oud al lizéri a oa kaset é hanô ar roué, ha siellet gañd hé vizou.

9. Kémennet é oé éta râk-tâl skribed ha skrivañerien ar roué (râg édod enn trédé miz hanvet Siban), hag ann trédé deiz war-n-ugeñt eûz ar miz-zé é oé skrivet al lizéri, ével ma fellaz da Vardoché, d'ar Iuzevien, d'ar briñsed, d'ar rénerien ha d'ar varnerien a oa da benn war ar seiz proviñs ha c'houec'hugeñt eûz *ar rouañtélez*, adaleg ann Indiæ bétég ann Etiopia; hag hî a oé skrivet é meûr a iéz, évit ma helfeñt béza lennet ha béza klévet gañt tûd ar broviñsou hag ar brôadou, hag ivé gañd ar Iuzévien.

10. Hag al lizéri-zé péré a oa skrivet é hanô ar roué, ha siellet gañd hé vizou, a oé kaset gañt réderien war varc'h, péré ô voñt buana ma helleñt, a dlié diaraogi al lizéri kôz gañd al lizéri névez.

11. Ar roué a c'hourc'hémennaz ivé d'ar ré-mañ m'az ajeñt da gavout ar Iuzevien é pép kéar, m'hô lakajeñt d'en em strolla kévret, ha d'en em aoza évit difenni hô buez, évit laza ha dispenna hô holl énébourien, gañd hô bugalé, hag hô gragez, hag hô holl ziez, hag évit preiza hô holl zibourc'hou.

12. Ha merket é oé d'ann holl broviñsou eunn hévélep deiz évid ar veñjañs, da lavaroud eo ann trizékved deiz eûz ann daouzékved miz *hanvet* Adar.

13. Hag ann abek keñta eûz al lizéri-zé a oé, da rei da anaout dré ann holl vrôiou ha d'ann holl boblou a oa dindân galloud ar roué Assuérus, pénaoz é oa daré ar Iuzevien d'en em veñji eûz hô énébourien.

14. Hag ar réderien war varc'h en em lékéaz râk-tâl enn heñt évit kâs al lizéri; ha gourc'hémenn ar roué a oé staget é Suza.

15. Hôgen Mardoché ô voñt er-méaz eûz ar palez hag eûz a zirâg ar roué, en dôa dilad roué kaer, glâz ha pers, hag eur gurunen aour war hé benn, hag eur vañtel seiz ha mouk *war hé ziskoaz*. Hag ar géar holl a ébataz hag en em laouénaaz.

16. É-kéñver ar Iuzevien, é kavaz d'ézhô é zavé war-n-ézhô eur goulou névez, gañd al lévénez-zé, ann énor, hag ar veûleûdi.

17. É-touez ann holl boblou, hag ar broviñsou, hag ar c'heriou é péré é teûaz gourc'hémenn ar roué, é oé eul lévénez anat, féstou ha banvésiou ha deisiou-gouél; enn hévélep doaré ma teûaz kalz eûz ar brôadou all, péré a oa dishéñvel diout-hô enn hô c'hréden, d'en em unvani gañt hô c'hréden ha gañd hô lidou; ô véza m'en dôa hanô ar Iuzevien taolet eur spounт brâz enn hô zouez.

7. Farsandata, ha Delfon, hag Esfata,

8. Ha Forata, hag Adalia, hag Aridata,

9. Ha Fermesta, hag Arisai, hag Aridai, ha Jézata.

10. Pa hô dôé hô lazet, na fellaz két d'ézhô kémérout preiz é-béd war-n-ézhô.

11. Rôet é oé râk-tâl da anaout d'ar roué ann niver eûz ar ré a oa bét lazet é Suza.

12. Hag héñ a lavaraz d'ar rouanez: É kéar Suza hô deûz lazet ar Iuzevien pemp kañt dén, hép nivéri ann dék mâb Aman: péger braz é vennez-té eo al lazérez a réoñt enn holl broviñsou? Pétrâ a c'houlennez-té ouchpenn, ha pétrâ a fell d'id a c'hourc'hémenfenn c'hoaz?

13. Hag ar rouanez a lavaraz: Mar kâv-mâd ar roué, bézet rôet d'ar Iuzevien ar galloud da ôber adarré war-c'hoaz é Suza ével ma hô deûz gréat hiriô, ha bézet staget ann dék mâb Aman oud ar groug.

14. Hag ar roué a c'hourc'hémennaz ma vijé gréat ével-sé; ha râk-tâl é oé staget ar gourc'hémenn-zé é Suza; hag ann dék mâb Aman a oé krouget.

15. Ar Iuzevien ô véza c'hoaz en em strollet er pévarzékved deiz eûz a viz Adar, a lazaz é Suza tri c'hañt dén; hôgen na gémerchoñt preiz é-béd war-n-ézhô.

16. Ar Iuzevien en em zalc'haz ivé daré, enn holl broviñsou a oa dindan galloud ar roué, évit diwallout hô buez, hag é lazc'hoñt hô énébourien hag hô heskinerien: enn hévélep doaré ma kouézaz el lazérez-zé pemzék mil ha tri-ugeñt mil; hag hini eûz ar Iuzevien na géméraz preiz é-béd war-n-ézhô.

17. Ann trizékved deiz eûz a viz Adar a oé ar c'heñta é pehini en em lékéjoñt holl da laza, hag er pévarzékved deiz éc'h éhanchoñt al lazérez. Hag hî a réaz anézhañ eunn deiz goél, évid hé dréménout da-vikenn el lid, el lévénez, hag er banvésiou.

18. Hôgen ar Iuzevien a oa é kéar Suza hô dôa gréat al lazérez enn trizékved hag er pévarzékved deiz eûz

IX. PENNAD.

Ar Iuzevien, hervez gourc'hémenn ar roué, a láz ar ré hô dôa mennet hô c'hâs-hi da gét.

1. Ével-sé enn trizékved deiz eûz ann daouzékved miz, hon eûz lavaret keñt a oa hanvet Adar, pa en em aozed da laza ann holl Iuzevien, ha ma oa ioulet hô goâd gañd hô énébourien, ar Iuzevien enn-énep a zéraouaz béza ar ré gréva, hag en em veñji eûz hô énébourien.

2. En em strolla a réjoñt enn holl geriou, er bourc'hiou, hag el lec'hiou *all*, évit stourmi oud hô énébourien hag hô heskinerien; hag hini anézhô na grédaz ôber-penn d'ézhô, râg ar spounт eûz hô ners a oa kroget enn holl boblou.

3. Râk barnerien ar broviñsou, hag ann duged, hag ar rénerien, ha kémeñd hini a oa é pép léac'h da benn war al labouriou, a veûlé ar Iuzevien gañd ar spounт hô dôa râk Mardoché;

4. O véza ma wieñt pénaoz é oa-héñ da vestr-brâz er palez, ha m'en dôa kalz a c'halloud; hé hanô-mâd a greské bemdez hag en em gavé é génou ann holl.

5. Ar Iuzevien a skôaz éta stard war hô énébourien, hag a lazaz anézhô, ô tisteûrel war-n-ézhô ann droug hô dôa aozet évit-hô;

6. Enn hévélep doaré ma oé lazet é Suza bété pemp kañt dén, hép nivéri ann dék mâb Aman, mâb Agag, énébour ar Iuzevien, a béré chétu amañ ann hanvou:

ar miz zé ; hag hi hô dôa éhanet er pemzékved deiz. Râk-sé é verkchoñt ann deiz-zé évid eunn deiz a lid, a vanvésiou, hag a lévénez.

19. Ar Iuzévien a choumé er c'heriou divur hag er bourc'hiou a lékéaz ar pévarzékved deiz a viz Adar évid eunn deiz a vanvez hag a lévénez ; hag enn-hañ eo en em laouénéoñt, hag é kasoñt ann eil d'égilé lôd eûz a voéd hô banvez.

20. Mardoché a skrivaz kémeñt-sé ; hag ô véza hé lékéat enn eul lizer, é kasaz anézhañ d'ar Iuzevien a choumé é holl broviñsou ar roué, kenn a dôst, kenn a bell,

21. Évit ma kémercheñt da c'hoél ar pévarzékved hag ar pemzékved deiz eûz a viz Adar, ha ma lidcheñt anézhañ pép ploaz eun hévélep deisiou :

22. Ô véza m'hô dôa ar Iuzevien en em veñjet enn deisiou-zé eûz hô énébourien, ma oa trôet hô c'haoñ hag hô glac'har é laouénidigez hag é dudi ; ha ma vijé ann deisiou-zé deisiou a vanvez hag a lévénez, ma kasché boéd ann eil d'égilé, ha ma rajeñt rôouigou d'ar béorien.

23. Ar Iuzevien a réaz éta eur goél lid eûz ar péz hô dôa déraouet da ôber enn amzer zé, hervez m'en dôa Mardoché hé c'hourc'hémennet d'ézhô dré hé lizéri.

24. Râg Aman, mâb Amadat eûz a wenn Agag, énébour touet d'ar Iuzevien, en dôa mennet ôber drouk d'ézhô, hô laza, hag hô c'hâs-da-gét ; hag héñ en dôa taolet phur, a zô hanvet sort enn hor iéz-ni.

25. Ha goudé-zé Ester a iéaz da gavout ar roué, hag a bédaz anézhañ da ziarbenna gwall-ioul Aman gañd eul lizer é hanô ar roué ; ha ma tistrôjé war hé benn hé-unan ann droug en dôa mennet oud ar Iuzevien. Enndivez staget é oé-héñ oud ar groug, hag hé vipien ivé.

26. Râk-sé abaoé neûzé ann deisiou-zé a zô bét hanvet Phurim, da lavaroud eo eûz ar sortou ; ô véza ma oa bét taolet phur, da lavaroud eo ar sort, enn eul léstr. Hag el lizer-zé, pé el levr-zé é oé lékéat kémeñd a c'hoarvézaz neûzé

27. Ar Iuzevien éta é kouñ eûz ar péz hô dôa gouzañvet, hag eûz ar péz a oa deûet da dreï goudé, en em rédiaz, hi hag hô gwenn, hag ar ré holl en em unvanché oud hô feiz, da lida ann daou zervez-zé, hervez ar péz a zô merket er skrîd-zé, hag a zô sévénet bép ploaz, évit deisiou ar goél-zé.

28. Ann deisiou-zé eo ha na vézô két tennet morsé eûz a goun ann dûd, hag a vézô lidet enn holl broviñsou a-rumm é-rumm dré ann douar holl. Ha n'eûz kéar é-béd é péhini deisiou Phurim, da lavaroud eo *deisiou* ar sortou n'iñt két lidet gañd ar Iuzevien, ha gañd hô gwenn, évit péré iñt eunn dra réd.

29. Ar rouanez Ester, merc'h Abihail, ha Mardoché ar Iuzéô, a skrivaz c'hoaz eunn eil lizer, évit ma vijé lékéat gañt préder ann deiz-zé da lid da-vikenn.

30. Hag hi a gasaz anézhañ d'ann holl Iuzevien a choumé er seiz proviñs ha c'houec'h-ugeñt eûz ar roué Assuérus, évit m'hô défé ar péoc'h hag ar wirionez,

31. O sévéni deisiou ar sortou ; hag oc'h hô lida enn hô amzer gañt lévénez. Ar Iuzevien éta en em eñgwéstlaz, hervez gourc'hémenn Mardoché hag Ester, da virout, hi hag hô gwenn, deisiou lid ar sortou, gañd ar iunou hag ar c'harmou.

32. Ha kémeñd a zô el levr-zé, a zô hanvet Ester.

—

X. PENNAD.

Galloud Mardoché. Huvré Mardoché.

1. Hôgen ar roué Assuérus a lékéaz ann douar holl hag holl énézi ar môr da baéa gwiriou d'ézhañ.

2. Ha skrivet eo é levriou ar Védied hag ar Bersied péger braz eo bét hé c'halloud hag hé véli, ha pégen uc'hel eo bét savet gañt-hañ galloud Mardoché.

3. Ha pénaoz Mardoché, eûz a wenn ar Iuzevien, a oé da eil d'ar roué Assuérus ; pénaoz é oé bràz é-touez ar

Iuzevien, ha karet bràz gañd hé vreûdeûr, ô klask mâd hé bobl ; hag ô komza eûz ar péz a zell out péoc'h hé wenn.

Bétég-henn em eûz trôet gañt gwirionez ar péz em eûz kavet é levriou ann Hébréed. Hógen ar péz a zô warlerc'h, em eûz hé gavet enn eul levr skrivet é iéz ar C'hrésianed ha gañd hô lizérennou. Ha koulskoudé ar pennad-zé a zô bét lékéat goudé ar penn divéza eûz al levr ; hag hervez ma omb boazet da ôber, hon eûz hé verket gañd eunn taol, da lavaroud eo, gañd eur bér.

4. Ha Mardoché a lavaraz : Gañd Doué eo bét gréat kémeñt-zé.

5. Koun em eûz eûz a eunn huvré am eûz bét, hag a verké ar péz a zô c'hoarvézet ; ha nétrâ n'eo choumet hép béza sévénet.

6. Eur feuñteun vihan *a wéliz*, péhini a greskaz hag a zeûaz da ster, hag a oé trôet enn eur c'houlaouen hag enn eunn héol, hag en em fennaz é kalz a zouréier : Ester eo, en deûz kéméret ar roué da c'hrég, hag eo bét fellet d'ézhañ lakaad da rouanez.

7. Ann daou aéraouañt : mé eo hag Aman.

8. Ar boblou en em strollaz ; ar rézé eo péré a strivaz da gàs-da-get hanô ar Iuzevien.

9. Va fobl : Israel eo péhini a c'harmaz oud ann Aotrou, hag ann Aotrou a zieûbaz hé bobl : hag héñ a dennaz pép drouk diwar-n-omp, hag a réaz arouésiou bràz ha burzudou é-touez ar brôadou.

10. Hag héñ a c'hourc'hémennaz é vijé daou zarvoud, unan évit pobl Doué, hag égilé évid ar boblou all.

11. Hag ann daou zarvoud-zé a zeûaz dirâk Doué enn deiz a oa bét merket a neûzé d'ann holl boblou.

12. Hag ann Aotrou en dôé koun eûz hé bobl, hag en dôé truez eûz hé zigwéz :

13. Hag ann deisiou-zé a vézô lidet é miz Adar, ar pévarzékved hag ar pemzékved eûz ar miz : hag ar bobl en em strollô gañd préder ha gañt lévénez évit-sé, bréma ha keit a badô pobl Israel.

XI. PENNAD.

Huvré all Mardoché.

1. Er pévaré bloaz eûz a rén Ptoléméus ha Kléopatra, Dositéus, péhini a lavaré é oa bélek, hag eûz a wenn Lévi, ha Ptoléméus hé vâb, a zigasaz al lizer-mañ eûz a Phurim, a lavareñt a oa bét trôet é Jéruzalem gañt Lisimakus, mâb Ptoléméus.

Ann dra-mañ eo ann dérou eûz a levr vulgat ar C'hrésianed ; hógen n'en em gav két é levriou ann Hébréed, nag é levr all é-béd.

2. Enn eil vloaz eûz a rén Artaksersez ar bràz-meûrbéd, enn deiz keñta eûz a viz Nisan, Mardoché, mâb Jair, mâb Sémei, mâb Kis, eûz a vreûriez Beñjamin, en dôé eunn huvré :

3. Iuzéô é oa, hag é choumé é kéar Suza, dén brudet-bràz, hag eûz ar ré geñta é léz ar roué.

4. Héñ a oa unan eûz ar sklaved a oa bét dizouget gañt Nabukodonosor, roué Babilon, eûz a Jéruzalem gañt Jékonias, roué Juda.

5. Ha chétu hé huvré : héñ a venné é klevé mouésiou, ha safariou, ha kurunou, ha krénou-douar, hag eur reûstl bràz war ann douar :

6. Ha chétu é wélaz daou acraouañt, péré a oa daré da stourmi ann eil ouc'h égilé.

7. Oc'h hô c'hlevout, ann holl vrôadou en em zispac'haz évit stourmi out pobl ar ré wirion.

8. Hag ann deiz-zé a oé eunn deiz a dévalien hag a wall, a c'hlac'har hag a añken, hag eûz a eur spouñt bràz war ann douar.

9. Ha pobl ar ré wirion a oa reûstlet-bràz gañd ar spouñt râg ann droug a aozed d'ézhi ; hag hi a oa daré d'ar marô.

10. Garmi a réjoñt oud Doué, hag eñdra ma c'harmeñt, eur feuñteun vihan a zeûaz da eur ster vràz, hag en em fennaz é kalz a zouréier.

11. Ar goulou hag ann héol a zavaz ; ar ré vuel a oé uc'héléet, hag a louñkaz ar ré c'halloudek.

12. Mardoché ô véza gwélet kémeñt-sé, hag ô véza savet eûz hé wélé, a venné enn-hañ hé-unan pétrâ a fellé da Zoué da ôber; hag héñ hel lékéaz stard enn hé galoun gañd ar c'hoañt en dôa da c'houzout pétrâ é oa hé huvré da lavarout.

—

XII. PENNAD.

Dispac'h diskléríet gañt Mardoché.

1. Enn amzer-zé é choumé Mardoché é léz ar roué, gañt Bagata ha Tara spazéien ar roué, péré a oa da benn war borsierien ar palez.

2. Pa en dôé lékéat évez oud hô ménosiou, ha pa en dôé sellet-piz oud hô dézô, éc'h anavézaz pénaoz é lékéeñt hô striv da zével a-énep ar roué Artaksersez; hag héñ hé rôaz da anaout d'ar roué.

3. Hag ar roué a lékéaz hô barna hô daou; ha pa oé añsavet hô gwall gañt-hô, é c'hourc'hémennaz ma vijeñt kaset d'ar marô.

4. Ar roué a skrivaz é rollou ar péz a oa c'hoarvézet; ha Mardoché hé lékéaz ivé dré skrîd évit na vijé két añkounac'héet.

5. Hag ar roué a c'hourc'hémennaz d'ézhañ m'az ajé da choum enn hé balez, goudé ma oé rôet d'ézhañ eunn dra-bennâg évid ar péz en dôa diskléríet.

6. Hôgen Aman, mâb Amadat ar Bugéad, a oa leûn a c'hloar dirâg ar roué; hag héñ a fellaz d'ézhañ kasda-gét Mardoché hag hé bobl enn abek d'ann daou spaz d'ar roué a oa bét lékéat d'ar marô.

Bétég amañ éma ann derou, ar péz a zô goudé a oé lékéat enn hé léac'h, é pléac'h eo skrivet el levr: Hag hi a skrapaz hô madou, pé hô danvez.

Ann dra-mañ n'eo bét kavet gan-é-omp néméd é levr ar vulgat: Hôgen chétu ann diskriv eûz al lizer.

—

XIII. PENNAD.

Lizer Aman a-éneb ar Iuzevien. Péden Mardoché.

1. Ar roué brâz-meûrbéd Artaksersez, *pehini a rén* adaleg ann India bétég ann Étiopia, war zeiz proviñs ha c'houec'h-ugeñt, d'ar briñsed ha d'ann duget a zô dindân hé véli, salut.

2. Pétrâ-bennâg ma rénfenn war gémeñd all a boblou, ha m'am bôa lékéat ar béd holl dindân va béli, né két fellet d'in gwall-ôber gañt va galloud brâz, hôgen rénet eo bét gan-éñ va sujidi gañd habaskded ha gañt kuñvélez, évit ma teûjeñt da véva sioul hag héb aoun, ha m'hô divijé ar péoc'h a zô kenn ioulet gañd ann dûd holl.

3. Hag ô véza goulennet digañt va c'huzulierien pénaoz é helfenn sévéni kémeñt-sé, unan anézhô, hanvet Aman, péhini a zô fûr ha féal dreist ar ré all, hag a zô ann eil goudé ar roué,

4. En deûz rôet da anaout d'in pénaoz éz eûz eur bobl a zô skiñet dré ar béd holl, péhini a heûl lézennou névez a éneb out boasiou ar boblou all, a zispriz gourc'hémennou ar rouéed, hag a reûstl gañd hé unvaniez ann holl vroâdou.

5. Pa hon eûz klevet kémeñt-sé, ha pa hon eûz gwélet pénaoz eur bobl hép-kén a zispac'h oud ar ré all holl, oc'h heûlia gwall lézennou, oc'h énébi oud hor gourc'hémennou, hag ô reûstla ar péoc'h, hag ann unvaniez eûz ar broviñsou a zô dindân hor béli,

6. Hon eûz gourc'hémennet pénaoz ar ré holl péré a vézô rôet da anaout gañd Aman, péhini eo réner war ann holl broviñsou, hag ann eil goudé ar roué, hag a énoromp é léac'h hon tâd, a vézô kaset-da-gét gañd dourn hô énébourien, hî hag hô gragez hag hô bugalé, hép ma en dévézô dén truez out-hô, er pévarzékved deiz eûz a Adar, enn daouzékved miz eûz ar bloaz-mañ:

7. Évit ma tiskennô ann dûd fallagr-zé er béz enn eunn hévélep deiz, ha ma rôiñt a-névez ar péoc'h d'hor rouañtélez, hô deûz reûstlet.

Bétég amañ éma diskriv al lizer, ar péz a zô war-lerc'h, em eûz kavet skrivet goudé-zé, é pléac'h é lenneur: Ha Mardoché a léaz, hag a réaz kémeñd é dôa Ester gourc'hémennet d'ézhañ.

Koulskoudé n'éma két enn Hébré, ha n'her c'haveur két héd-da-héd é skrivañer é-béd.

8. Hôgen Mardoché a bédaz ann Aotrou, gañd ar c'houn en dôa eûz hé ôberiou;

9. Hag é lavaraz: Aotrou, Aotrou, roué holl-c'halloudek; râk kémeñt-trâ en em gav dindân da véli, ha dén na hell énébi oud da ioul, ma éc'h eûz lékéat enn da benn tenna Israel a boan.

10. Té éc'h eûz gréat ann éñv hag ann douar, ha kémeñd a zô dindân ann éñv.

11. Té eo ann Aotrou eûz a bép trâ, ha n'eûz hini a gémeñt a énepfé oud da veûrded.

12. Té a anavez pép trâ, hag a oar pénaoz ma n'em eûz két azeûlet Aman ar balc'h, né két dré rogôni, na dré faé, na dré ioul c'hloar é-béd;

13. (Râk daré é vijenn bét zô-kén da boki da roudou hé dreid gañt lévénez évid dieûb Israel.)

14. Hôgen aoun em eûz bét na zizougfenn da eunn dén ann énor ha n'eo dléet néméd d'am Doué, ha na azeûlfenn unan-bennâg ha n'eo két va Doué.

15. Bréma éta, Aotrou roué, Doué Abraham, az péz truez oud da bobl, ô véza ma fell d'hon énébourien hor c'hâs-da-gét ha bévézi da zigwéz.

16. Na zispriz két da lôd, éc'h eûz dasprénet eûz ann Éjipt évit béza d'id.

17. Sélaou out va féden, ha béz trugarézuz é-kéñver ar ré a zô d'id ével dré ar sort ha dré ar gorden. Trô hon daérou é lévénez, évit ma vévimp ha ma veûlimp, Aotrou, da hanô; ha na zerr két génou ar ré a gân da veûleûdiou.

18. Israel holl a c'harmaz ivé oud ann Aotrou, gañd eunn hévélep kaloun hag eunn hévélep péden, ô véza ma en em wéleñt é-tâl da vervel.

XIV. PENNAD.

Péden Ester.

1. Ester ivé a glaskaz skoazel digañd ann Aotrou, spouñtet ma oa-hî gañd ar gwall a oa kenn tôst.

2. Ha goudé ma é dôé tennet hé saéou a rouanez, é kéméraz dilad pâr d'hé daérou ha d'hé c'haoñ: hag é léac'h louzou-c'houés-vâd, é c'hôlôaz hé fenn gañt ludu ha gañt saotr; hag hî a vuéléaz hé c'horf gañd ar iunou. Leûnia a réa gañd hé bléô a denné eûz hé fenn, al lec'hiou é péré keñt en em laouénéé.

3. Hag hî a bédaz ann Aotrou, Doué Israel, ô lavarout: Va Aotrou, péhini hép-kén eo hor roué, skoazel ac'hanoun pa ounn dilézet, ha pa n'eûz némed-oud a helfé va skoazella.

4. Em daouarn éma va gwall.

5. Klevet em eûz gañt va zâd, ô Aotrou, pénaoz éc'h eûz kéméret Israel é-touez ann holl boblou, ha ma éc'h eûz *dilennet* hon tadou é-kreiz hô gour-dadou, évid ôber d'id eunn digwéz peûr-baduz; ha ma éc'h eûz gréat enn hô c'héñver ével m'az pôa lavaret.

6. Péc'het hon eûz dira-z-oud, ha dré-zé éc'h eûz hol lékéat étré daouarn hon énébourien:

7. Râg hô douéed hon eûz azeûlet. Té a zô gwirion, Aotrou:

8. Ha bréma né két a-walc'h d'ézhô hor gwaska gañd eur sklavérez ar c'haléta, hôgen ô lakaat ners hô divréc'h war c'halloud hô idolou,

9. É fell d'ézhô trei da lavariou; ha kâs-da-gét da zigwéz, ha serra hô génou d'ar ré a veûl ac'hanod, ha mouga gloar da dempl ha da aoter,

10. Évit ma tigoriñt génou ar brôadou, ha ma veûliñt galloud hô idolou, ha ma embanniñt da-vikenn eur roué kîk.

11. Na rô két, Aotrou, dâ walen d'ar ré péré n'iñt nétrâ, gañd aoun na rajeñt goab eûz hon dispennadur; hôgen distrô hô c'huzul war-n-ézhô hô unan, ha koll ann hini en deûz déraouet ôber drouk d'é-omp.

12. Aotrou, ar péz koun *ac'hanomp*, hag en em ziskouéz d'é-omp é amzer hor glac'har, ha rô d'in fisiañs, ô Aotrou, roué ann douéed hag eûz ann holl c'halloud.

13. Laka eul lavar déréad em génou dirâg ai léon, ha laka hé galoun da gasaad hon énébour, évit ma varvô hé-mañ, hag ar ré a zô a-unan gañthañ.

14. Hôgen tenn ac'hanomp a boan gañd da zourn, ha skoazel ac'hanoun, pa n'em eûz skôr all néméd-oud, ô Aotrou, té péhini a oar pép trâ,

15. Hag a anavez pénaoz é kasaann gloar ar ré fallagr, hag éc'h argarzann gwélé ar ré zienwad, hag ar ré holl a ziavéaz brô.

16. Té a anavez va rédi, ha pénaoz enn deisiou é péré é tléann en em ziskouéza gañt fougé ha gañt gloar, éc'h argarzann ann arouéz a skéd a zougann war va fenn, ha pénaoz é kasaann anézhi é doaré eul liénen-saotret, ha n'hé dougann két é deisiou va zâv,

17. Ha pénaoz n'em eûz két débret ouc'h taol Aman, ha n'eo két bét hétet gan-éñ banvez ar roué, ha n'em eûz két évet gwîn ar braoued-kennig:

18. Ha pénaoz abaoé ma ounn bét digaset amañ ha bété bréma, biskoaz da vatez n'eo en em laouénéet, néméd enn-oud, Aotrou, Doué Abraham.

19. Doué kré dreist ann holl, sélaou out péden ar ré péré n'hô deûz géd é-béd néméd enn-oud, dieûb ac'hanomp eûz a zourn ar ré fallagr, ha tenn ac'hanoun eûz ar péz a ra aoun d'in.

—

XV. PENNAD.

Mardoché a c'hourc'hémenn da Ester moñd da gavout ar roué. Ann dramañ em eûz kavet ivé er vulgat.

1. Hag héñ a c'hourc'hémennaz d'ézhi (héb arvar Mardoché da Ester) m'az ajé da gavout ar roué, ha ma pédché anézhañ évid hé fobl hag évid hé brô.

2. Az péz koun, émé-z-hañ, eûz a zeisiou da vuelded, ha pénaoz oud bét maget étré va daouarn; râg Aman, ann eil goudé ar roué, en deûz komzet out-hañ enn hon énep évid hé lakaad d'hol laza:

3. Hôgen té, péd ann Aotrou, komz oud ar roué évid-omp, ha dieûb ac'hanomp eûz ar marô.

Hag ivé ar péz a zô war-lerc'h.

4. Enn trédé deiz Ester a ziwiskaz hé dilad pemdez, hag a lékéaz war hé zrô hé dilad ar ré gaéra.

5. Er skéd eûz a zoaré eur rouanez, ha goudé béza pédet Doué, réner ha Salver ann holl, é kéméraz diou eûz hé flac'hed;

6. Hag hi en em harpé war unan anézhô, ével ma na helché két dizougen hé c'horf, enn abek d'hé c'hizidigez ha d'hé gwander:

7. Ar plac'h all a iéa war-lerc'h hé itroun, hag a zougé hé saé a stléjé war ann douar.

8. Hôgen hi gañd eunn dremm é liou ar rôz, hag hé daoulagad béô ha lugernuz, a guzé eur galoun glac'haret ha spouñtet-brâz.

9. Hag ô véza tréménet dioc'h-tu dré ann holl zôriou, hi a choumaz enn hé sâ dirâg ar roué, el léac'h ma oa azézet war hé drôn, gwisket gañd hé zilad roué, skéduz gañd ann aour ha gañd ar vein talvouduz-brâz, hag héñ spouñtuz da wélout.

10. P'en dôé-héñ savet hé benn, é tiskouézaz frouden hé galoun é lugern hé zaoulagad; hag ar rouanez a fataz; hag hé dremm ô véza deûet da véza droulivet, é lézaz hé fenn da gouéza war hé flac'h.

11. Ha Doué a drôaz kaloun ar roué, hag a habaskaaz anézhañ; ha râk-tâl é tilammaz diwar hé drôn, hag héñ nec'het, hag oc'h harpa anézhi enn hé zivrec'h, kén na ziabafaz, é likaoué anézhi, ô lavarout:

12. Pétrâ éc'h eûs-té, Ester? Mé eo da vreûr; n'az péz két a aoun.

13. Na varvi két: râg al lézen-zé né két bét gréat évid-od, hôgen évid ar ré all holl.

14. Tosta éta ha stok out va gwalen-roué.

15. Hag ével ma tavé-hi, ar roué a géméraz hé walen-roué aour, hag é lékéaz anézhi war hé gouzouk, hag é pokaz d'ézhi, hag é lavaraz: Pérâk na gomzez-té két?

16. Hag hi a lavaraz: Da wélet em eûz, aotrou, ével eunn éal Doué, ha va c'haloun a zô bét reûstlet gañd ar spouñt râk da c'hloar.

17. Râg estlamuz-brâz oud, Aotrou, ha da zremm a zô kaer-meûrbéd.

18. O komza ével-sé, é fataz adarré, hag é oé daré d'ézhi choum divuez.

19. Hôgen ar roué a oé strafilet-brâz, hag hé holl vinistred a zic'hlac'haré anézhi.

—

XVI. PENNAD.

Lizer a gasaz Artaksersez, é gounid ar Iuzevien, dré holl broviñsou hé rouañtélez.

1. Ar roué brâz Artaksersez, *péhini a rén* adaleg ann India bétég ann Étiopia, war zeiz proviñs ha c'houec'h-ugeñt, d'ann duged ha d'ar briñsed a zô dindân hor béli, salut.

2. Kalz a dûd ô wall-ôber eûz a vadélez ar briñsed, hag eûz ann énor hô deûz gréat d'ézhô, a zeû d'en em rei d'ar balc'hder:

3. Ha né kéd awalc'h d'ézhô béza strivet da waska war wisien ar rouéed; hôgen na helloñt két gouzañvi ar c'hloar a zô bét rôet d'ézhô, hag éc'h aozoñt spiou oud ar ré hô deûz hé rôet d'ézhô.

4. Ne kéd awalc'h d'ézhô dizanaout ar mâd a zô bét gréat d'ézhô, ha terri enn-hô hô-unan gwîr ann habaskded, hôgen hi a wenn ivé é helliñt tec'hout diouc'h barn Doué péhini a wél pép trâ.

5. Hô diboell a zâv enn hévélep doaré ma lékéoñt hô striv évit kolla gañd hô gevier hag hô ijinou, ar ré a zalc'h ervâd ar c'harg a zô fisiet ennhô, hag a zellez béza meûlet gañd ann holl é kéméñd a réoñt,

6. O touella gañd hô zrôidellérez skouarn vâd ar briñsed, péré a zô douget anézhô hô-unan da ôber stâd eûz ar ré all.

7. Kéméñt-sé a gaveur da wir enn historiou kôz; ha bemdez é wéleur c'hoaz pénaoz plégou mâd ar rouéed a véz distéréet gañt gwall-lavariou.

8. Râk-sé eo réd lakaad ar péoc'h enn holl broviñsou.

9. Ma c'hourc'hémennomp traou dishéñvel, na dleit két menna é teûfé kéméñt-sé eûz a skañvder hor spéred; hôgen pénaoz é réomp hor c'hémennou évit talvoudégez ann holl, hervez ann dishévélédigez hag ar rédi eûz ann amzeriou.

10. Hag évit ma poellot skleroc'h ar péz a lévéromp; nî hor bôa digéméret-mâd étrézég enn-omp Aman, mâb Amadat, Masédoniad a galoun hag a vrôad, diavésiad é-kéñver goâd ar Bersied, péhini eo bét fellet d'ézhañ saotra hor c'huñvélez gañt hé grisder:

11. Ha goudé ma hon eûz rôet d'ézhañ eunn arouéz ker brâz eûz hor grâd-vâd ma hon eûz hé c'halvet hon tâd, ha ma eo bét azeûlet ével ann eil goudé ar roué;

12. Eo bét savet da véza kenn her, ma eo bét strivet gañt-hañ tenna digan-é-omp ar rouañtélez hag ar vuez.

13. Râk lékéat en dôa enn hé benn, gañd eur fallagriez névez ha kersé, kâs d'ar marô Mardoché, gañt féaldéd ha mâd-ôberiou péhini é vévomp, hag ivé Ester, hor grég hag a rén gan-é-omp, hi hag hé holl bobl.

14. Hag hén a grédé pénaoz goudé béza hô lazet, hag hol lézet hon-unan, é tigazché d'ar Vasédonied rouañtélez ar Bersied.

15. Hôgen nî hon eûz anavézet pénaoz ar Iuzevien péré a oa bét gwéstlet d'ar marô gañd ar fallagr-zé, n'hô dôa gréat drouk é-béd; hôgen pénaoz en em rénoñt gañt lézennou reiz,

16. Ha pénaoz iñt bugalé ann Doué uc'hel-brâz, holl-c'halloudek ha peûrbaduz, dre drugarez péhini ar rouañtélez-mañ a zô bét rôet d'hon tadou ha d'é-omp-ni, hag a zô miret bété vréma.

17. Râk-sé gwézit pénaoz al lizéri en deûz kaset enn hon hanô a zô didalvez;

18. Ha pénaoz enn abek d'ar gwallzé eo bét krouget é-harz porz kéar Suza, héñ hag hé géreñt : Doué héunan, ha nann ni, ô véza rôet d'ézhañ ar péz a oa dléet d'ézhañ.

19. Hôgen bézet staget enn holl geriou ar c'hémenn a gasomp d'éhoc'h hiriô, évit ma hellô ar Iuzevien mirout hô lézennou.

20. Ha c'houi a skoazellô anézhô, évit ma helliñt laza ar ré en em aozé évit rei ar marô d'ezhô ann trizékved deiz eûz ann daouzékved miz, hanvet Adar.

21. Râg ann Doué holl-c'halloudek en deûz trôet é lévénez ann deiz-zé a gaoñ hag a zaérou.

22. Râk-sé é lékéot ann deiz-zé é-touez ann deisiou goél, hag é lidot anézhañ gañt pép lévénez, évit ma vézô gwézet enn amzer da zoñt.

23. Pénaoz ar ré holl a zeñt ervâd oud ar Bersied, hô deûz gôbr diouc'h hô féalded ; ha pénaoz ar ré a zao a-énep hô rouañtélez, a gâv ar marô hervez hô gwall.

24. Mar béz eur broviñs pé eur géarbennâg, ha na fellô két d'ézhi en em rei d'al lid-zé, ra vézô dismañtret gañd ar c'hlézé, ha gañd ann tân, ha ra vézô kaset-da-gét, enn hévélep doaré ma vézô dinésauz da-vikenn, nann hép-kén d'ann dûd, hôgen ivé d'al loéned, évit skouér eûz ar péz a zô dléet d'ar ré a zô disprizuz ha dizeñt.

LEVR JOB.

I. PENNAD.

Doué a aotré d'ann diaoul tempti Job.

1. Béz' éz oa eunn dén é brô Hus, hanvet Job ; hag ann dén-zé a oa eeun ha reiz ; hag héñ a zoujé Doué, hag a dec'hé diouc'h ann drouk.

2. Ganet é oé d'ézhañ seiz mâb, ha teir merc'h.

3. Hag héñ en dôa enn hé gers seiz mil dañvad, ha tri mil kañval, ha pemp kañt koublad éjenned, ha pemp kañt azénez ; ha c'hoaz kalz a vévellou. Hag héñ a oa eunn dén brudetbrâz é-touez ré ar sâv-héol.

4. Hag hé vipien a iéa, hag a réa banvez enn hô ziez, pép-hini d'hé zeiz, hag hi a gasé da dî hô c'hoarézed évit hô fedi da zoñt da zibri ha da éva gañt-hô.

5. Ha p'hô dôa gréat ann deisiou banvez-zé pép-hini d'hé zeiz, Job a gasé étrézég enn-hô, hag a zañtélé anézhô ; hag ô sével diouc'h ar miñtin, é kennigé sakrifisou-losk évit pép hini anézhô. Râg héñ a lavaré : Martézé hô deûz péc'het va mipien, ha n'hô deûz két benniget Doué enn hô c'haloun. Ével-sé é réa Job bemdez.

6. Eunn deiz a oé é savaz *annélez* (M) mipien Doué, dirâg ann Aotrou, ha Satan a iéaz ivé enn hô zouez.

7. Hag ann Aotrou a lavaraz d'ézhañ : A béléac'h é teûez-té ? Hag héñ a respouñtaz hag a lavaraz : Trô ann douar em eûz gréat, ha kerzet em eûz eûz ann eil penn d'égilé anézhañ.

8. Hag ann Aotrou a lavaraz d'ézhañ : Ha n'éc'h eûz-té két sellet out Job, va servicher, out péhini n'eûz dén é-béd héñvel war ann douar, dén eeun ha reiz, hag a zouj Doué, hag a dec'h diouc'h ann drouk ?

9. Ha Satan a respouñtaz hag a lavaraz : Hag enn-aner eo é touj Doué Job ?

10. Ha n'éc'h eûz-té két kaéet trô-war-drô d'ézhañ, ha d'hé di, ha d'hé holl drâ ? Ha n'éc'h eûz-té két benniget ôberiou hé zaouarn, ha kémeñd en deûz ha na gresk-héñ két war ann douar ?

11. Hôgen astenn eunn nébeût da zourn, ha skô war gémeñt a zô d'ézhañ, hag é wéli ma na villigô két ac'hanod dira-z-oud.

12. Hag ann Aotrou a lavaraz da Zatan : Chétu kémeñd a zô d'ézhañ a zô enn da zourn ; hôgen na astenni két da zourn war-n-ézhañ. Ha Satan a iéaz-kuit eûz a zirâg ann Aotrou.

13. Hôgen eunn deiz a oé, pa édô mipien ha merc'hed Job ô tibri hag oc'h éva gwin é-tî hô breûr héna,

14. É teûaz eur c'hannad da gavout Job, hag a lavaraz d'ézhañ : Ann éjenned a aré, hag ann azénézed a beûré enn hô c'hichen,

15. Hag ar Sabéed a zô en em striñket war-n-ézhô, hag hô deûz hô skrapet holl ; ar baotred hô deûz lazet gañd

ar c'hlézé, ha n'eûz tec'het néméd-oun évid hé rei da anaout d'id.

16. Pa gomzé c'hoaz hé-mañ, é teûaz eunn all hag a lavaraz : Tân Doué a zô kouézet eûz ann éñv, hag en deûz dévet ann déñved hag ar baotred, ha n'eûz tec'het néméd-oun évid hé rei da anaout d'id.

17. Pa gomzé c'hoaz hé-mañ, é teûaz eunn all hag a lavaraz : Ar C'haldéed hô deûz gréat teir bañden, hag a zô en em daolet war ar gañvaléd, hag hô deûz hô skrapet ; ar baotred hô deûz ivé lazet gañd ar c'hlézé, ha n'eûz tec'het néméd-oun évid hé rei da anaout d'id.

18. Pa gomzé c'hoaz hé-mañ, é teûaz eunn all hag a lavaraz : Pa édô da vipien ha da verc'hed ô tibri hag éc'h éva gwin é-tî hô breûr héna,

19. Eunn avel gré-meûrbéd a zô savet enn eunn taol eûz ann distrô, hag en deûz skôet out pévar c'horn ann tî, a zô bét diskaret, hag en deûz flastret da vugalé, péré a zô marô ; ha n'eûz tec'het néméd-oun évid hé rei da anaout d'id.

20. Neûzé é savaz Job, hag é rogaz hé zilad, ha goudé béza touzet hé benn, en em daolaz d'ann douar, hag éc'h azeûlaz,

21. Hag é lavaraz : Noaz ounn deûet eûz a gôv va mamm, ha noaz é tistrôinn dî ; ann Aotrou en dôa rôet, ann Aotrou en deûz tennet ; ével ma eo plijet gañd ann Aotrou, eo bét c'hoarvézet ; ra vézô benniget hanô ann Aotrou.

22. É kémeñt-sé na béc'haz két Job gañd hé vuzellou, ha na lavaraz nétrâ a zireiz a-énep Doué.

—

II. PENNAD.

Eur gouli bráz a zâv war gorf Job. Hé c'hrég a heskin anézhañ.

1. Hôgen eunn deiz a oé é savaz *ann élez*, mipien Doué, dirâg ann Aotrou, ha Satan a iéaz ivé enn hô zouez, hag a savaz dira-z-hañ.

2. Hag ann Aotrou a lavaraz d'ézhañ : A béléac'h é teûez-té ? Hag héñ a respouñtaz hag a lavaraz : Trô ann douar em eûz gréat, ha kerzet em eûz ann eil penn d'égilé anézhañ.

3. Hag ann Aotrou a lavaraz da Zatan : Ha n'éc'h eûz-té két sellet out Job va servicher, out péhini n'eûz dén é-béd héñvel war ann douar, dén ceun, ha reiz, hag a zouj Doué, hag a dec'h diouc'h ann drouk, hag a zô c'hoaz dinam, pétrâ-bennâg ma éc'h eûz va lékéat da zével enn hé énep, ha da c'hlac'hari anézhañ enn-aner.

4. Ha Satan a respouñtaz hag a lavaraz : Kroc'hen évit kroc'hen, ha kémeñd en deûz ann dén, a rôi évid hé vuez.

5. Hôgen astenn da zourn, ha skô war hé eskern ha war hé gik, ha neûzé é wéli ma na villigô két ac'hanod diraz-oud.

6. Hag ann Aotrou a lavaraz da Zatan : Chétu éma enn da zourn ; hôgen mîr hé vuez d'ézhañ.

7. Ha Satan ô véza éat-kuît eûz a zirâg ann Aotrou, a lékéaz da zével war Job eur gouli ar gwasa, adalek plañtou hé dreid bété kern hé benn :

8. Hag hé-mañ azézet war eur bern teil, a denn gañd eunn darbôd al linbrein *eûz hé c'houli*.

9. Neûzé hé c'hrég a lavaraz d'ézhañ : Ha c'hoaz é choumez enn da éeunder ? Millig Doué, ha marv.

10. Hôgen héñ a lavaraz d'ézhi : Komza a réz ével eur vaouez diskiañt. Ma hon eûz digéméret ar mâd eûz a zourn Doué, pérâk na zigémerfemp két ivé ann drouk ? É kémeñt-sé na béc'haz két Job gañd hé vuzellou.

11. Hôgen trî miñoun da Job ô véza klevet ann holl zroug a oa c'hoarvézet gañt-gañ, a zeûaz pép-hini eûz hé léac'h, Élifaz ann Témaniad, ha Baldad ar Sichiad, ha Safar ann Naamatiad. Râg en em glevet é oañt évit doñt kévret d'hé wélout, ha d'hé zic'hlac'hari.

12. Ha pa zafchoñt a bell hô daoulagad, na anavézchoñt két anézhañ, hag enn eur c'harmi en em lékéjoñt da wéla ; hag ô véza roget hô dilad, é taolchoñt poultr enn éar évit kouéza war hô fenn.

13. Hag hî a choumaz azézet gañthañ war ann douar a-héd seiz dervez ha seiz nôzvez, hag hini na lavaré gér out-hañ : Râg hî a wélé pénaoz hé c'hlac'har a oa brâz-meûrbed.

—

III. PENNAD.

Job a villig ann deiz é péhini eo bét ganet.

1. Goudé-zé Job a zigoraz hé c'hénou, hag a villigaz ann deiz *ma oé ganet* (M),

2. Hag a lavaraz :

3. R'az ai-da-gét ann deiz é péhini ounn bét ganet, hag ann nôz é péhini eo bét lavaret : Eñgéheñtet eo bét eunn dén.

4. Ra vézô trôet ann deiz-zé é tévalien, na vézé két sellet mui out-hañ gañt ann Aotrou eûz ann néac'h, ha na vézô két skleréet gañd ar goulou (M).

5. Ra vézô tévaléet gañd ann amc'houlou, ha gañt skeûd ar marô, ra zeûi war-n-ézhañ eul latar, ha ra vézô kelc'hiet gañt c'houervder.

6. Ra vézô eur gourveñten déval war ann nôz-zé, na vézô két lékéat étouez deisiou ar bloaz, na nivéret étouez ar misiou.

7. Ra vézô ann nôzvez-zé hé-unan, ha dizellézek a veûleûdi.

8. Ra vézô milliget gañd ar ré a villig ann deiz, gañd ar ré a zô daré da zigas Léviatan.

9. Ra vézô tévaléet ar stéred gañd hé latar, ra c'hédô ar goulou ha n'her gwélô két, ken-nébeût ha goulou-deiz pa zâv :

10. O véza n'é deûz két serret dôr ar c'hôv en deûz va douget, ha n'é deûz két distrôet ann drouk diouc'h va daoulagad.

11. Pérâk n'ounn-mé két marô é kôf va mamm, pérâk n'ounn-mé két tréménet kerkeñt ha ma ounn deûet er-méaz anézhañ ?

12. Pérâg ounn-mé bét digéméret war ar varlen ? Pérâg ounn-mé bét maget gañt léaz ann divroun ?

13. Râk bréma é kouskfenn sioul, hag éc'h éhanfenn em c'housk,

14. Gañt rouéed ha kuzulierien ann douar, péré a zâv évit-hô lec'hiou distrô ;

15. Pé gañd ar briñsed, péré hô deûz aour, hag a laka leiz hô zî a ar-c'hañt :

16. Pé ével eur sioc'han kuzet na vijenn két béô, pé ével ar ré a zô bét eñgéheñtet ha n'hô deûz két gwélet ann deiz.

17. Enô eo hô deûz ar ré fallagr éhanet da ôber trouz, énô eo hô deûz ar ré a oa skuiz arzaoet gañd hô labour.

18. Enô ar ré a oa bét chadennet kévret n'hô deûz mui droug é-béd, ha na glevoñt mui mouéz hô heskiner.

19. Enô éma bihan ha brâz ; hag ar sklâv a zô dieûbet diouc'h hé vestr.

20. Pérâg ef-héñ bét rôet ar goulou d'ann dén reûzeûdik, hag ar vuez d'ar ré a zô é c'houervder ar galoun ?

21. Péré a c'hortoz ar marô ha na zeû két, *hag a zô* ével pa doulfeñt évit *klask* eunn teñzor ;

22. Ha péré a zô laouen-brâz, pa hô deûz kavet ar béz.

23. *Pérâg eo bét rôet ar goulou* da eunn dén a zô kuzet hé heñt, hag en deûz Doué gôlôet a dévalien ?

24. Abarz ma tebrann éc'h huanadann : ha va garmou a zô ével douréier dic'hlannet :

25. Râg ar péz a réa aoun d'in a zô deûet d'in, hag ar péz a spouñté ac'hanoun a zô c'hoarvézet gan-éñ.

26. Ha n'ounn-mé két bét sioul ? Ha n'ounn-mé két bét tavédek ? Ha n'ounn-mé két bét habask ? Ha koulskoudé eo kouézet ar frouden war-n-oun.

—

IV. PENNAD.

Élifaz a damall Job diwar-benn hé glemmou.

1. Neûzé Élifaz, ann Témaniad, a gomzaz, hag a lavaraz :

2. Mar teûomp da gomza ouz-id, é

vézô martézé droug gan-éz ; hôgen piou a helfé derc'hel hé lavar ?

3. Chétu té éc'h eûz desket meûr a hini, hag éc'h eûz krévéet ann daouarn skuiz :

4. Ar ré a horellé hô deûz skoazellet da lavariou, hag ann daoulin a gréné éc'h eûz krévéet.

5. Hôgen bréma é kouéz war-n-oud ar gouli, hag é tigalounékéez ; skôet oud gañt-hañ, hag oud reûstlet.

6. Péléac'h éma da zoujañs, da ners, da habaskded, ha klôkder da heñchou?

7. Laka évez, mé az péd, piou eo ann dén dinam a zô bét kollet ? Pé peûr eo bét kaset-da-gét ann dûz reiz !

8. Ha na wélann-mé két keñtoc'h pénaoz ar ré a ra fallagriez, a hâd ann drougou, hag a véd anézhô,

9. A zô diskaret gañt c'houézaden Doué, ha dispennet gañt kourveñten hé vuanégéz :

10. Iudérez al léon, ha mouéz al léonez a zô bét mouget, ha deñt al léonédigou a zô bét brévet.

11. Ann tigr a zô marô, ô véza n'en dôa két a breiz, hag al léonédigou a zô bét kaset-da-gét.

12. Koulskoudé eur gér kuzet a zô bét lavaret d'in, ha va skouarn é deûz, ével é-tuôni, digéméret ann trouz anézhañ.

13. É heûz gwélédigez ann nôz, pa zeû ann dén da vôrédi kaléta gañd ar c'housk,

14. Ar spouñt hag ar c'hrén a grogaz enn-oun, hag ann aoun a rédaz dré va holl eskern.

15. Ha p'az éaz eur spéred é-biou d'in, é savaz sounn va bléô em penn. (T).

16. Eunn dén a wéliz, ha na anavézenn két anézhañ, pétrâ-bennâg ma oa dirâk va daoulagad ; hag é kleviz eur vouéz ével eur c'houéz c'houék :

17. Ann dén hag héñ a grédô en em zidamallout, oc'h en em hévélébékaat oud Doué ; ha glanoc'h é vézô-héñ égéd hé grouer ?

18. Ar ré zô-kén a zerviché anézhañ n'iñt két bét stard ; hag enn hé élez en deûz kavet direiz.

19. Pégemeñt ouc'h-penn ar ré a choum é tiez pri, péré hô deûz eunn diazez pri, a vézô kriñet ével gañt ar preñved ?

20. Eûz ar miñtin d'ar pardaez é véziñt dispennet ; hag ô véza n'en deûz hini anézhô a boell, éz aiñt-dagét da-vikenn.

21. Hôgen ar ré a zô choumet war hô lerc'h, a vézô tennet diout-hô ; mervel a raiñt, ha na varviñt két er furnez.

—

V. PENNAD.

Élifaz a erbéd Job da c'houlenn skoazell Doué gañd ar binijen.

1. Galv éta, ma éz eûz unan-bennâg hag a respouñtô d'id, ha trô oud unan-bennâg eûz ar zeñt.

2. Évit-gwir ar vuanégez a lâz ar ré ziboell, hag ann érez a lâz ar *spérédou* bihan.

3. Gwélet em eûz ann dén diboell stard war hé c'hrisiou, ha râk-tâl em eûz milliget hé skéd.

4. Hé vipien a vézô pelléet diouc'h hô dieûb, brévet é véziñt é-tâl ar porz, ha na vézô dén évid hô zenna alesé.

5. Ann naounek a zebrô hé éd, ar brézéliad a skrapô anézhañ, hag ar zéc'hédik a évô hé vadou.

6. Nétrâ na c'hoarvez héb abek er béd, hag ar c'hloaz na zeû két eûz ann douar.

7. Ann dén a zô ganet évit laboura, ével ann evn évit nija.

8. Râk-sé é pédinn ann Aotrou, hag é komzinn oud Doué,

9. Péhini a ra traou brâz ha dreist pép skiañt, traou burzuduz ha dreist pép niver ;

10. Péhini a rô glaô war c'horré ann douar, hag a fenn ann douréier dré ar béd holl ;

11. Péhini a uc'héla ar ré a oa izéléet, hag a zic'hlac'har ar ré a oa enn doan ;

12. Péhini a gâs-da-gét ménosiou ar ré fallagr, gañd aoun na helchéhô daouarn peûr-ôber ar péz hô dôa déraouet ;

13. Péhini a douell ar ré fûr enn hô furnez hô-unan, hag a ziskar ménosiou ar ré fallagr.

14. É-kreiz ann deiz é kaviñt ann devalien, ha da grésteiz éz aiñt a-dastourn ével da hañter-nôz.

15. Hôgen Doué a zieûbô ann ézommek eûz a glézé hô génou, hag ar paour eûz a ziboell hô daouarn.

16. Hag ann ézommek na vézô két dic'héd, hag ar fallagriez a zerrô hé génou.

17. Gwenvidig eo ann dén a zô kastizet gañd Doué. Na zistol két éta kastiz ann Aotrou :

18. Râg héñ eo a c'hlâz, hag héñ a wella ; héñ eo a skô, hag hé zourn a lac'ha.

19. Goudé c'houéac'h eñkrez é tieûbô ac'hanod, hag er seizved ann drouk n'az tizô két.

20. Enn naounégez az tennô eûz ar marô, hag er brézel eûz a daol ar c'hlézé.

21. Diouc'h gwalen ann téôd é vézi kuzet, ha mar teû ar reûz, n'az pézô két a aoun ra-z-hañ.

22. Er mañtr hag enn naounégez é c'hoarzi, ha n'az pézô két a aoun râk loéned ann douar.

23. Hôgen unvaniez a vézô étré té ha mein ar parkéier, ha loéned ann douar a vézô hakask enn da génver.

24. Té a wélô ar péoc'h dindân da delt, hag oc'h emwélout da dûd, na béc'hi két.

25. Té a wélô ivé da wenn ô paotta, ha da nésted ô kreski ével géot ann douar.

26. Leûn a vadou éz î er béz, ével eur bern éd a zô dastumet enn hé amzer.

27. Chétu eo gwir ar péz hon eûz lavaret d'id : Sélaou-héñ, hag éñvor anézhañ.

—

VI. PENNAD.

Job a rébech d'hé viñouned ar gaou eûz hô zamall.

1. Hôgen Job a respouñtaz, hag a lavaraz :

2. A-ioul é vé lékéat enn eur valañs ar béc'héjou dré béré em eûz dellézet buanégez *Doué*, hag ar boan a c'houzañvann.

3. Pounnéroc'h é vé ar ré-mañ égét tréaz ar môr ; râk-sé va gériou a zô leûn a c'hlac'har :

4. Râk saésiou ann Aotrou a zô sañket enn-oun, hô drougiez a hesk va spéred, hag ar spouñt râg ann Aotrou a stourm ouz-in.

5. Ann azen gouez hag héñ a vreûg pa en deûz géot ? Pé ann éjenn hag héñ a vlej, mar d-éma dirâg eul laouer leûn ?

6. Ha béz' é helleur dibri eunn dra divlaz, ha n'eûz két a c'hoalen ennhañ ? Ha béz' é hell eur ré tañva ar péz a laka da vervel ann hini a dañv anézhañ ?

7. Ar péz né fellé két d'in steki outhañ keñt, a zebrann bréma em añken.

8. Piou a lakai ma teûi d'in va goulenn, ha ma aotréô d'in Doué ar péz a c'hédann ?

9. Ével ma en deûz déraouet, ra beûr-vrévô ac'hanoun ; ra lézô hé zourn da voñt, ha ra skéjô ac'hanoun.

10. Ha ra vézô ann dizoan-zé d'in, er poaniou a béré é c'hlac'harô ac'hanoun, na énébinn két out lavariou ann hini a zô sañtel.

11. Râk pétrâ eo va ners, évit ma hellinn harza ? Pé pétrâ eo va divez, évit ma virinn ann habaskded ?

12. Va ners né két ners ar vein, ha va c'hik ne két a arem.

13. Chétu n'em eûz skoazel é-béd enn-oun va-unan, ha va miñouned hô-unan a zô tec'het diouz-in.

14. Ann hini n'en deûz két a druez oud hé viñoun, en deûz kollet doujañs ann Aotrou.

15. Va breûdeûr a zô tréménet é-biou d'in, ével eur froud a réd buhan enn traoñiennou.

16. Ar ré hô deûz aoun râg ar réô, a vézô gwasket gañd ann erc'h.

17. Enn amzer é péhini en em lakaiñt da rédek, é teûiñt-da-gét ; ha pa zeûi da véza tomm, é véziñt distaget eûz hô léac'h.

18. Trôidelluz eo hô raveñchou ; war ar goullô é kerziñt, hag é véziñt kaset-da-gét.

19. Likid évez out raveñchou Téma, hag oud heñchou Saba, ha gortozit eunn nébeût.

20. Méz hô deûz, ô véza ma em eûz gédet : deûet iñt koulskoudé étrézég enn-oun hag iñt bét gôlôed a véz.

21. Bréma oc'h deûet ; ha kerkeñt ha ma hoc'h eûz gwélet va gouli, oc'h bét spouñtet.

22. Ha lavaret em eûz-mé : Digasit, ha rôit d'in lôd eûz hô madou ?

23. Pé, dieûbit ac'hanoun eûz a zourn va énébour, ha tennit ac'hanoun eûz a zourn ar ré gré ?

24. Deskit ac'hanoun, hag é tavinn ; ha ma éz eûz eunn dra ha na ouzoun két, rôit héñ da anaout d'in.

25. Pérâk hoc'h eûs-hu drouk-komzet diwar-benn lavariou a wirionez, pa n'eûz hini ac'hanoc'h a gémeñt a helfé va zamallout ?

26. Na strivit enn hô lavariou némét da glask tamallou, hag hô kériou a ia gañd ann avel.

27. En em deûrel a rit war eunn emzivad, ha c'houi a laka hô strîv da vréva hô miñoun.

28. Hôgen peûr-c'hrit ar péz hoc'h eûz déraouet ; rôit skouarn d'in, ha gwélit ma lavarann gevier.

29. Respouñtit, mé hô péd, hép dael ; hag enn eur gomza, barnit hervez ar reiz.

30. Ha na géfot két a fallagriez war va zéôd, nag a ziboell em génou.

—

VII. PENNAD.

Job a laka dirâg ann Aotrou hé reûz hag hé zinerzded.

1. Buez ann dén war ann douar a zô eur brézel peûr-bâduz ; hag hé zeisiou ével deisiou eûr grôpraer.

2. Ével ma ioul eûr sklav ann dishéol, hag ével ma c'héd ar gôpraer divez hé labour ;

3. Ével-sé em eûz bét misiou goullô, hag em eûz nivéret nôzvésiou poaniuz.

4. Mar teûann da gouska, é lavarann : Peûr é savinn ? Ha c'hoaz é c'hédann ar pardaez, hag é vézinn leûn a c'hlac'har bétég ann nôz.

5. Va c'hig a zô gôlôet a vreinadurez, ha gañd eur poultr louz ; va c'hroc'hen a zô dizec'het ha roufennet.

6. Va deisiou a zô tréménet buanoc'h égéd ann neûden a drouc'h ar gwiader el lien ; hag hî a zô éat é-biou hép géd é-béd.

7. Az péz koun pénaoz va buez n'eo néméd eur c'houézaden, ha pénaoz na zistrôi két va lagad d'ar mâd hiviziken.

8. Al lagad en deûz va gwélet, n'am gwélô mui : da zaoulagad a zô deûet war-n-oun, ha na vézinn mui.

9. Ével ma trémen eur goabren ha ma'z â-da-gét ; ével-sé néb a ziskennô er béz na biñô mui.

10. Na zistrôiô mui d'hé dî, ha né vézô mui anavézet el léac'h ma'z édô. (T).

11. Râk-sé na davinn két va génou, komza a rinn é glac'har va spéred ; prézégi a rinn é c'houervder va éné.

12. Hag eur môr ounn-mé, pé eur môr-varc'h, ma éc'h eûz va zerret enn eur vac'h ?

13. Ma lavarann : Va gwélé am zic'hlac'harô, hag ô komza enn-oun vaunan é tiskuizinn war ar fléd :

14. Té a spouñtô ac'hanoun gañd huvréou, hag a strafilô ac'hanoun gañt gwélédigésiou heûzuz.

15. Râk-sé é vé gwella ar moug gañt va spéred, hag ar marô gañt va eskern.

16. Na c'hédann mui béva hiviziken : az péz truez ouz-in, râg ével nétrâ eo va deisiou.

17. Pétrâ eo ann dén, évit ma teûfez d'hé uc'hélaat ? Ha pérâg é lékéezté da galoun war-n-ézhañ ?

18. Doñt a réz d'hé gavout diouc'h ar miñtin (T), ha râk-tâl ec'h arnodez anézhañ :

19. Bété pégeit na esperni-dé két ac'hanoun, ha n'am lézi-dé két da louñka va halan ?

20. Péc'het em eûz, pétrâ a rinnmé enn da géñver, ô mirer ann dûd ? Pérâg éc'h eûs-té va lékéat da énébour d'id, hag ounn-mé deûet da véza eur béac'h d'in va-unan ?

21. Pérâk na dennez-té két va fé-c'hed, ha pérâk na lamez-té két va fallagriez ? Chétu abars nébeût é kouskinn er poultr ; ha mar klaskez ac'hanoun diouc'h ar beûré, na vézinn mui.

—

VIII. PENNAD.

Baldad a damall Job, hag a ziskouéz d'ézhañ hé c'hlac'har da gastiz.

1. Neûzé Baldad, ar Suhiad, a respouñtaz, hag a lavaraz :

2. Bété pégeit é komzi-té ével-sé, hag é vézô gériou da c'hénou ével eunn avel gré ?

3. Ha Doué a falla *hé* varn (M) ? Ha diskara a ra ann Holl-c'halloudek ar péz a zô reiz ?

4. Pétrâ-bennâg ma hô deûz péc'het da vipien enn hé énep, ha ma en deûz hô dilézet enn abek d'hô fallagriez ;

5. Koulskoudé mar savez diouc'h ar miñtin étrézé Doué, ha mar pédez ann Holl-c'halloudek ;

6. Mar kerzez er glanded hag er reizded, é tihunô râk-tâl, *hag éz ai* étrézég enn-oud, hag é lakai ar péoc'h enn da dî reiz :

7. Enn hévélep doaré, mar d-eo bét dister *da wélout* da stad geñta, da stad divéza a vézô brâz-meûrbed (M).

8. Râg goulenn oud ar rummou keñt, hag eñklask gañt préder é éñvor hon tadou.

9. (Râg abaoué déac'h omp *ganet* (T), ha na ouzomp *nétrâ*, ô véza ma trémen hon deisiou ével eur skeûd war ann douar.)

10. Hag hî a zeskô ac'hanod ; komza a raiñt ouz-id, hag é tisklerieñt d'id ménosiou hô c'haloun.

11. Ha béz' é hell glazvézi ar broenn hép glébor ? Pé sével ann hesk hép dour ?

12. Pa éma c'hoaz enn hé vleûñ, hép ma lékéeur ann dourn war-n-ézhañ, é tizec'h keñtoc'h égéd ar géot all.

13. Ével-sé éma heñchou ar ré a añkounac'ha Doué, ha géd ann orbidour a iélô-da-gét.

14. Hé ziboell a zisplijô d'ézhañ hé-unan, hag hé fisiañs a vézô ével eur gwiad kefnid.

15. En em harpa a rai war hé dî, ha na vézô két stard ; hé skôra a rai, ha na choumô két enn hé zâ.

16. Doaré leiz en deûz abarz ma teû ann héol, ha kerkeñt ha ma sâv, é teû hé gellid er-méaz.

17. Enn eur bern mein é kresk hé c'hrisiou, hag é-touez ar bili en em stardoñt.

18. Ma hé zic'hrisienneur eûz hé léac'h, hé-mañ a zinac'hô anézhañ, hag a lavarô : N'az anavézann két.

19. Lévénez hé heñt, eo ma savô c'hoaz ré all eûz ann douar.

20. Doué na zistolô két ann dén eeun, ha na astennô két hé zourn d'ar ré fallagr,

21. Kén na vézô da c'hénou leûn a c'hoarz, ha da vuzellou leûn a lévénez.

22. Ar ré a gaséé ac'hanod a vézô gôlôet a véz ; ha telt ar ré fallagr a vézô diskaret.

—

IX. PENNAD.

Job a anavez galloud Doué. En em vuélaad a ra dira-z-hañ.

1. Ha Job a respouñtaz hag a lavaraz :

2. Gouzoud a rann ervad pénaoz eo gwîr kémeñt-sé, ha pénaoz né két reiz ann dén, ma hen hévélébékéeur oud Doué.

3. Mar fell d'ézhañ striva out-hañ, na hellô két respouñta eur wéach war vîl.

4. Fûr eo a galoun, ha galloudek a ners : piou en deûz énébet out-hañ, hag a zô choumet é péoc'h ?

5. Héñ eo a zoug ar ménésiou, hag ar ré a ziskar enn hé frouden n'her gouzoñt két.

6. Héñ eo a fiñv ann douar eûz al léac'h m'éma, hag a laka hé bostou da gréna.

7. Héñ eo a c'hourc'hémenn d'ann héol, hag ann héol na zâv két, ar stéréd a gûz ével dindân ar ziel.

8. Héñ eo hé-unan en deûz displéget ann éñvou, hag a valé war goummou ar môr.

9. Héñ eo en deûz gréat *stéred* Arkturus, hag Orion, hag ann Hiadez, hag ar ré a zô kuzet étrézég ar c'hréstéiz.

10. Héñ eo a ra traou brâz, traou a zô enn tû all d'hor spéred (T), traou burzuduz, hag a zô diniver.

11. Mar teû étrézég enn-oun, n'her gwélinn két; mar pella diouz-in, n'her gwézinn két.

12. Mar gra goulennou enn-eunntaol, piou a respouñtô out-hañ? Pé piou a hellô lavarout: Pérâg é réz-té ével-sé?

13. Doué *eo*, ha dén na hell énébi oud hé vuanégez; hag ar ré a zoug ar béd a blég dindân-hañ.

14 Pétrâ ounn-mé éta évit respouñta out-hañ, hag évit komza out-hañ?

15. Ha pa vé enn-oun eunn drabennâg a reiz, na respouñtfenn két; hôgen hé bédi a rafenn ével va barner.

16. Ha pa en défé sélaouet out va féden, na grédfenn két en défé klevet va mouéz.

17. Râg héñ a vrévô ac'hanoun gañd eur gourveûten, hag é kreskô va gouliou hép ma wézinn zô-kén ann abek.

18. N'am lez két da denna va alan; ha va c'harga a ra a c'houervder.

19. Mar klaskeur ar galloud *enn hé énep*, Holl-c'hallouged eo; mar klaskeur reizded ar varn, dén na grédfé testénia évid-oun.

20. Mar fell d'in en em zidamallout, va génou a damallô ac'hanoun; mar fell d'in en em ziskouéza dinam, héñ a rôi da wir pénaoz ounn tamalluz.

21. Ha pa venn eunn dén eeun, va éné n'her gwézché két; ha gañt va buez zô-kén é vijenn inouet.

22. Eunn dra, n'em eûz lavaret kén: Doué a c'hlac'har ann dén reiz ével ann hini direiz.

23. Mar skourjez, ra lazô eur wéach, ha na c'hoarzet két eûz a boaniou ar ré zinam.

24. Ann douar a zô lékéat étré daouarn ann dén fallagr, péhini a c'hôlô dremm hé varnerien; ma né kéd héñ, piou éta eo?

25. Va deisiou a zô éat é-biou buhanoc'h égéd eur réder; tec'het iñt, ha n'hô deûz két gwélet ar mâd.

26. Tréménet iñt ével listri leûn a avalou, ével eunn er en em daol war hé breiz.

27. Ma lavarann: Bikenn na gomzinn ével-sé; va dremm a drôann, ha gañd ar boan ounn glac'haret.

28. Mé a gréné é kémeñt a réann, ô c'houzout pénaoz na espernez két ann hini a béc'h.

29. Goudé-zé mar d-ounn eur fallagr, pérâg em eûz-mé labouret ennaner?

30. Ha pa venn bét gwalc'het é dour erc'h, ha pa luc'hfé va daouarn gañd ar glanded;

31. Koulskoudé é tiskouézfez ac'hanoun ével pa venn gôlôet a zaotr; hà va dilad à argarzô ac'hanoun.

32. Râk né kéd oud eunn dén héñvel ouz-in é respouñtinn, hag é vézinn sélaouet dirâg ar barner ével dirâk va fâr.

33. N'eûz hini a gémeñt a helché hon tamallout hon-daou, ha lakaad hé zourn étré-z-omp.

34. Ra dennô hé walen diwar-noun, ha na zeûet két hé spouñt da ôber heûz d'in.

35. Neûzé é komzinn, ha n'am bézô két a aoun ra-z-hañ: râg eñdra ma ounn er spouñt, na hellann lavarout gér é-béd.

—

X. PENNAD.

Job a glemm ouc'h Doué. En em vuélaad a ra dira-z-hañ.

1. Gañt va buez eo inouet va éné, en em rei a rinn d'ar c'hlemmou em énep va-unan, komza a rinn é c'houervder va éné.

2 Mé a lavarô da Zoué: Na damall két ac'hanoun; rô da anaout d'in pérâg é varnez ac'hanoun ével-sé?

3. Ha mâd é kavchez é vé droukkomzet diwar va fenn hag é venn gwasket, mé labour da zaouarn; ha skoazia a rafez kuzul ar ré fallagr?

4. Ha daoulagad kig éc'h eûz-té; pé ha té a wél ével ma wél eunn dén?

5. Hag héñvel eo da zeisiou oud deisiou ann dén, ha da vloavésiou héñvel oud hé vloavésiou;

6. Évit ma klaski va fallagriez, ha ma eñklaski va féc'hed?

7. Hag évit ma wézi pénaoz n'em eûz gréat fallagriez é-béd, pa n'eûz dén a gémeñt a helfé va zenna eûz da zaouarn.

8. Da zaouarn eo hô deûz va gréat, hag hô deûz va doaréét a bép tû: ha té a felfé d'id va c'hâs-da-gét enn-eunn-drô?

9. Az péz koun, mé az péd, pénaoz éc'h eûz va gréat ével eul léstr prî, ha pénaoz em likii da drei é poultr.

10. Ha n'éc'h eûz-té két va gréat ével léaz livriz, ha n'éc'h eûz-té két va lékéat da galédi ével léaz kaoulet?

11. Gañt kroc'hen ha gañt kik éc'h eûz va gwisket; gañd eskern ha gañt nervennou éc'h eûz va frammet:

12. Ar vuez hag ann drugarez éc'h eûz rôet d'in, ha da emwél en deûz miret va spéred.

13. Pétrâ-bennâg ma kuzez kémeñtsé enn da galoun, mé a oar koulskoudé pénaoz éc'h eûz koun eûz a bép trâ.

14. Ma em eûz péc'het, ha ma éc'h eûz va espernet kerkeñt, pérâk na fell két d'id é venn *bréma* glanet eûz va fallagriez?

15. Ma ounn bét fallagr, gwâ mé; ha mar d-ounn gwirion, na zavinn két va fenn, ô véza ma ounn leûn a c'hlac'har hag a reûz.

16. Kregi a rî enn-oun ével eul léonez, enn abek d'am balc'hder, hag é tistrôi da heskina ac'hanoun enn eur gwall zoaré.

17. Lakaad a réz da déstou da zével em énep, hag é kreskez da vuanégez war-n-oun, hag ar poaniou a gouéz war-n-oun ével eunn armé.

18. Pérâg éc'h eûz-té va zennet eûz a gôv *va mamm?* A-ioul é venn éat-da-gét, ha na venn bét gwélet gañt lagad é-béd.

19. Bét é vijenn ével pa na vijenn két bét, digaset eûz a gôv *va mamm* d'ar béz.

20. Ann nébeûd a zeisiou a choum gan-en ha na dréméniñt két abarz némeûr? Va lez éta, évit ma klemminn eunn nébeût em glac'har,

21. Abarz m'az inn hép distrô enn douar téñval, gôlôet gañd disgwél ar marô;

22. Douar reûz hag a dévalien, é péhini é choum skeûd ar marô, hag eunn heûz peûr-baduz, hép reiz é-béd.

—

XI. PENNAD.

Sofar a gunuc'h Job é gaou.

1. Hôgen Sofar, ann Naamatiad, a respouñtaz hag a lavaraz:

2. Ann hini a lavar kémeñd a draou, ha na zélaouô két? Hag al labenner a vézô didamallet?

3. Ha dira-z-oud hép-kén é tavô ann dûd holl? Ha pa ez pézô gréat goab eûz ar ré all, ha na vézô hini a gémeñt a faézô ac'hanod?

4. Râk lavaret éc'h eûz: Glân eo va lavar, ha dinam ounn dira-z-oud.

5. Hag a-ioul ma gomzché Doué ouz-id, ha ma tigorfé hé c'hénou dira-z-oud;

6. Évit diskouéza d'id ar péz a zô kuzet enn hé furnez hag ann niver brâz eûz hé lézennou; hag é teûfez da boella pénaoz é c'houleun nébeûtoc'h digan-éz egét na zellez da fallagriez.

7. Felloud a ra d'id martézé anaoût kamméjou Doué ha c'houilia bété klôkder ann Holl-c'halloudek?

8. Uc'héloc'h eo égéd ann éñv, pénaoz a rî-dé? Dounoc'h eo égéd ann ifern, pénaoz é helli hé anaout?

9. Hé veñt a zô brasoc'h égéd ann douar, ha lédanoc'h égéd ar môr.

10. Mar tiskar pép-trâ, pé mar kemmesk kévret pép-trâ, piou a énébô out-hañ?

11. Râg héñ a anavez gwander ann dûd; hag ô wélout hô fallagriez, ha na zell-héñ két pîz out-hî?

12. Ann dén gwân a zâv bétég ar balc'hder, hag héñ a gréd eo ganet frañk ével eunn azénik c'houéz.

13. Hôgen té éc'h eûz kalédet da galoun, hag éc'h eûz astennet da zaouarn étrézég héñ.

14. Mar pellécz diouz-id ar falla-

griez a zô enn da zourn, ha ma na choum két ann direiz enn da delt ;

15. Neûzé é helli sével da benn hép namm, hag é vézi stard, ha n'az pézô két a aoun.

16. Da reûz zô-kén a añkounac'hai, ha n'az pézô koun anézhañ néméd ével eûz ann dour az â ébiou.

17. Ha da vuez enn hé bardaez a zavô ével skéd ar c'hréstciz : ha pa vézi kollet war da vénô, neûzé é savi ével ar wérélaouen.

18. Ann espérañs a vézô rôet d'id az kargô a fisiañs ; eur c'hleûz a rî hag é kouski é péoc'h.

19. Choum a ri é péoc'h, ha dén é-béd na drubulô ac'hanod ; ha kalz a dûd az pédô da zelloud a druez out-hô.

20. Hôgen daoulagad ar ré fallagr a fallô, hag hî a vézô dispennet hép ma helliñt tec'hout ; hag ar péz a c'hédeñt a vézô argarzet gañt hô-éné. (M).

—

XII. PENNAD.

Job a ziskouéz furnez ha galloud Doué enn hé ôberiou.

1. Hôgen Job a respouñtaz hag a lavaraz :

2. N'eûz éta a dûd néméd-hoc'h, hag ar furnez a varvô gan-é-hoc'h ?

3. Skiañt-vâd em eûz kerkoulz ha c'houi, ha n'ounn két distéroc'h égédhoc'h ; râk piou eo ann hini ha na oar két ar péz a ouzoc'h ?

4. Ann hini a zô goapéet gañd hé viñoun ével-d-oun a bédô Doué, ha Doué a zélaouô out-hañ : râg goab a réeur eûz a éeunder ann dén gwirion.

5. Eur c'hleûzeûr eo hag a zô disprizet gañd ar ré binvidig, hag a zô aozet évid ar préd merket.

6. Tiez al laéroun a zô leûn, hag hî a zâv ouc'h Doué gañd herder, pétrâbennâg ma eo héñ en deûz lékéat pép trâ étré hô daouarn.

7. Komz oud al léoned, hag é teskiñt ac'hanod : hag oud evned ann éñv, hag é keñteliñt ac'hanod.

8. Komz oud ann douar, hag é respouñtô d'id ; ha pésked ar môr hen danévellô d'id.

9. Piou ha na oar két pénaoz eo dourn ann Aotrou en deûz gréat kémeñt-sé ?

10. Enn hé zourn éma éné kémeñd hini a zô béô, ha kémeñt spéred a zô é kîk ann dûd.

11. Ar skouarn hag hî na varn két al lavariou, hag ar staoñ ar vâz ?

12. Er ré gôz éma ar furnez, hag enn amzer hîr ar poell.

13. Ar furnez hag ann ners a zô é Doué ; héñ en deûz ar c'huzul hag ar skiañt-vâd.

14. Mar diskar, dén na hellô sével ; mar serr klôz eunn dén, na vézô hini évid digéri d'ézhañ.

15. Mar dalc'h ann douréier, péptrâ a vézô dizéc'het ; ma laosk anézhô, é tispenniñt ann douar.

16. Ann ners hag ar furnez a zô enn-hañ : héñ a anavez ann toueller hag ann dén touellet.

17. Ar guzulierien a gâs enn eur gwall zivez, hag ar varnerien enn abafder.

18. Ar gouriz-klézé a denn d'ar rouéed, hag é laka eur gorden wardrô d'hô dargreiz.

19. Ar véleien a gâs hép gloar, hag é tiskar ar ré vrâz.

20. Trei a ra lavar ar ré wirion, hag é tenn hô gwiziégez digañt ar ré gôz.

21. Skula a ra ar vézégez war ar briñsed, hag é sâv a-névez ar ré a oa bét gwasket.

22. Diskouéza a ra ar péz a oa kuzet doun enn dévalien, hag é tigas d'ar goulou skeûd ar marô.

23. Kreski a ra é niver ar broâdou, hag é koll anézhô ; ha goudé béza hô dispennet, hô digas adarré ével ma oañt.

24. Trei a ra kaloun priñsed poblou ann douar, hag é touell anézhô oc'h hô lakaad da gerzout dré vroiou hép heñt.

25. Pafala a raiñt é-kreiz ann dévalien hép goulou, hag é lakai anézhô da horella ével tûd *a zô* mézô.

—

XIII. PENNAD.

Job a ra hé glemmou da Zoué.

1. Chétu va lagad en deûz gwélet anu traou-zé holl, ha va skouarn é deûz hô c'hlevet, hag hô foellet em eûz holl.

2. Ar péz a ouzoc'h a anavézann ivé, ha n'ounn két distéroc'h égéd-hoc'h.

3. Koulskoudé oud ann Holl-c'halloudek é fell d'in komza, ha striva ouc'h Doué em eûz c'hoañt ;

4. Goudé béza diskouézet araok pénaoz éz oc'h ôbérourien gévier, hag heûliérien gwall gélennou.

5. Hag a-ioul é tavchac'h, évit ma vec'h kéméret évit tûd fûr.

6. Sélaouit éta va zamall, ha likid évez out barn va muzellou.

7. Ha Doué en deûz ézomm eûz hô kévier, évit ma teûfac'h d'hé zifenni gañt geriou touelluz ?

8. Ha c'houi a fell d'é-hoc'h skoazia Doué gañd hô kalloud, ha c'houi a laka hô striv d'hé zidamallout ?

9. Ha kémeñt-sé a hell héta d'ézhañ, héñ oc'h péhini na hell nétrâ béza kuzet ? Pé touellet é vézô-héñ ével eunn dén, gañd hô trôidellou ?

10. Héñ hé-unan hô tamallô, ô véza ma eo fellet d'é-hoc'h hé skoazia enn disgwél.

11. Kerkeñt ha ma fiñvô, é saouzanô ac'hanoc'h, hag ar spouñt anézhañ en em daolô war-n-hoc'h.

12. Ar c'houn ac'hanoc'h a vézô heñvel oud al ludu, hag hô pennou a vézô trôet é fañk.

13. Tavit eunn nébeût, évit ma livirinn kémeñd ha ma alió va spéred d'in.

14. Pérâg é tiframmann-mé va c'hîk gañt va deñt, hag é tougann-mé va éné étré va daouarn ?

15. Ha pa lazfé Doué ac'hanoun, é lakafenn va géd enn-hañ ; ha koulskoudé é tamalfenn va heñchou dira-z-hañ.

16. Hag héñ a vézô da Zalver d'in : râk pilpouz é-béd na zeûi dira-z-hañ.

17. Sélaouit va frézeg, ha digorit hô tiskouarn d'am lavariou-gôlôet.

18. Ma venn barnet, mé a oar é wenn kavet dinam.

19. Piou eo ann hini a fell d'ézhañ béza barnet gan-éñ ? Deûet. Pérâg é venn-mé bévézet dilavar ?

20. Diou zra na c'houlennann kén digañ-éz, ha goudé-zé na guzinn két a zira-z-od.

21. Pella da zourn diwar-n-oun, ha na spouñt két ac'hanoun gañd da heûz.

22. Galv ac'hanoun, ha mé a respouñtô d'id ; pé mé a gomzô, ha té a respouñtô d'in.

23. Péd fallagriez ha péd péc'hed em eûz-mé gréat ? Diskouéz d'in va gwallou ha va faziou.

24. Pérâg é kuzez-té da zremm, hag é sellez-té ouz-in ével da énébour ?

25. Da c'halloud a ziskouézez a-énep eunn delien a zô kaset gañd ann avel, war-lerc'h eur gôlôen zéac'h éz éz :

26. Râk traou c'houérô a skrivez em énep, hag é fell d'id va bévézi enn abek da béc'héjou va iaouañktiz.

27. Er c'héfiou éc'h eûz lékéat va zreid, ha va holl wénodennou éc'h eûz arvestet, hag éc'h eûz sellet-piz out roudou va zreid.

28. Mé péhini a dlé béza bévézet ével eunn dra vrein, hag a dlé doñt da véza héñvel oud dilad debret gañd ann tartouzed.

—

XIV. PENNAD.

Péger berr ha péger reûzeûdik eo (T) *buez ann dén war ann douar.*

1. Ann dén ganet gañd ar c'hrég a vév nébeûd a amzer, hag a zô leûn a reûsiou.

2. Sével a râ ével eur vleûñen, hag a zô flastret dindân ann treid kerkeñt ha ma véz digor (M) ; tec'hout a râ ével eur skeûd, ha na choum morsé enn eunn hévélep stâd.

3. Ha té a eûteur digéri da zaoulagad war-n-ézhañ, hag hé lakaad é barn gan-éz ?

4. Piou a hell lakaad glan ann hini a zô ganet eûz a eur wenn dic'hlan ? Ha né két té hép-kén a hell hé ôber ?

5. Deisiou ann dén a zô berr ; niver hé visiou a zô étré da zaouarn ; har-

zou hé vuez éc'h eûz merket, ha na hell két moñd enn tû all.

6. Pella eunn nébeût dieut-hañ, évit ma éhanô, bété ma kavô, ével eur gôpraer, ann divez eûz hé boaniou.

7. Géd é deûz ar wézen : mar béz trouc'het, é glazvez c'hoaz, hag hé skourrou a vann adarré.

8. Ha pa vé kôséet hé grisien enn douar, ha pa vé marô hé c'héf erpoultr,

9. Diouc'h c'houéz ann dour é vannô, hag hi en em c'hôlôi a zeliou, ével pa eo bét plañtet keñt.

10. Hôgen ann dén pa eo marô, pa eo digiget ha bévézet, pé léac'h éma, mé az péd?

11. Evel ma teû ann douréier d'en em denna eûz ar môr, ha ma teû eur ster c'houllô da zizéc'ha :

12. Ével-sé ann dén pa eo kousket, na assavô két, kén na vézô bézévet ann éñv ; na zihunô két, ha na zavô két eûz hé gousk.

13. Piou a aotréô d'in kémeñt-sé, ma warézi ac'hanoun, ha m'az kuzi enn ifernou, kén na vézô éat da frouden é-biou, ha n'az pézô merket eunn amzer d'in, é péhini éz pézô koun ac'hanoun?

14. Ha té a venn pénaoz pa eo marô eunn dén, é helfé c'hoaz béva? Enn holl zeisiou é péré é stourmann bréma, é c'hédann kén na zeûi va c'hemm.

15. Va gervel a rî, ha mé a respouñtô d'id ; da labour da zaouarn éc'h astenni da zourn.

16. Nivéret éc'h eûz va c'hammé-jou ; hôgen distol d'in va féc'héjou.

17. Va gwallou éc'h eûz merket ével enn eur zac'h ; hôgen va fallagriez éc'h eûz paréet.

18. Eur ménez a gouéz, hag a zô kaset-da-gét ; hag eur roc'h a zô tennet eûz hé léac'h.

19. Ann douréier a doull ar vein, hag ann douar a zô gwastet a-nébeût-é-nébeût gañd ann dic'hlann : ével-sé é kollez ann dén.

20. Hé grévéct éc'h eûz évid eunn nébeûd amzer, évit ma trémenché davikenn : névézi a rî hé zremm, hag é kasi anézhañ er-méaz.

21. Pé é vézô hé vipien er c'hloar, pé é véziñt enn dismégañs, n'her gwézô két.

22. Koulskoudé hé gik, keit ha ma vévô, a vézô glac'haret, hag hé éné hé-unan a wélô war-n-ézhañ.

—

XV. PENNAD.

Élifaz a lavar pénaoz ar ré fall'agr a zô gloazet bépréd er béd-mañ.

1. Hôgen Élifaz, ann Trémaniad, a respouñtaz hag a lavaraz :

2. Ann dén fûr hag héñ a dlé respouñta ével pa gomché oud ann avel, ha leûnia hé galoun a c'hrouez?

3. Tamallout a réz gañd da c'heriou ann hini né két kévatal d'id ; hag é komzez enn eunn doaré dizéréad.

4. Kémeñt ha ma hellez, éc'h eûz kaset-da-gét doujañs Doué, hag éc'h eûz pelléet ar pédennou a réad diraz-hañ.

5. Rák da fallagriez é deûz desket da c'hénou, ha té a heûl tôôd touérien-Doué.

6. Da c'hénou eo a damallô ac'hanod, ha né két mé ; ha da vuzellou a respouñtô d'id.

7. Ha té eo ar c'heñta dén a zô bét krouet, ha gréat oud bét abarz ar c'hrec'hiou?

8. Ha kuzul Doué éc'h eûz sélaouet, hag hé furnez a vézô distéroc'h égéd da hini?

9. Pétrâ a c'houzoud-dé, ha na ouzomp két? Pétrâ a boellez, ha na boellomp két?

10. Enn hon touez éz eûz tûd-kôz hag hîr-hoalet, ha kosoc'h égéd da dadou.

11. Ha diez é vé da Zoué da zic'hlac'hari? Hôgen da wall c'heriou a vîr out-hañ.

12. Pérâg é sâv da galoun, hag ével pa venfez traou brâz, pérâg ef-héñ balc'h da lagad?

13. Pérâg é stambouc'h da spéréd ouc'h Doué, ma tennez eûz da c'hénou geriou enn doaré-zé?

14. Pétrâ eo ann dén, évit béza dinam, hag évit béza reiz, pa eo ganet gañd ar c'hrég?

15. Chétu é-touez hé zeñt n'eûz hini didroûz, hag ann éñvou n'iñt két glân dira-z-hañ.

16. Pégen argarzusoc'h, ha péger gwanoc'h eo ann dén, héñ péhini a év ar fallagriez ével ann dour.

17. Hé ziskouéza a rinn d'id, sélaou ac'hanoun ; ar péz em eûz gwélet a zanévellinn d'id.

18. Ar ré fûr a embann ar *péz a ouzoñt*, ha na guzoñt két *lavar* hô zadou,

19. Da béré eo bét rôet ann douarmañ, hag é-touez péré n'eo bét trémenet diavésiad é-béd.

20. Rôgoni ann dén fallagr a gresk a-zeiz-é-deiz, hag arvaruz eo ann niver eûz a vloavesiou hé zireizded.

21. Trouz ar spouñt a-zô bépréd enn hé skouarn ; ha pa éma é péoc'h, en deûz aoun bépréd râg ar spiou.

22. Na gréd két é helfé distrei eûz ann dévalien d'ar goulou, ha na wél trô-war-drô néméd klézéier.

23. Pa fiñv évit klask bara, éc'h anavez pénaoz deiz ann dévalien a zô daré da gouéza war-n-ézhañ.

24. Ann eñkrez a spouñt anézhañ, hag ar reûz a c'hrounn anézhañ, ével eur roué a zô daré d'ar stourm.

25. Râg astennet en deûz hé zourn a-énep Doué ; hag en em nerzet eo a-énep ann Holl-c'halloudek.

26. O sével hé benn en deûz rédet enn hé énep, ha gañd eunn diren déô eo en em armet.

27. Al lard en deûz gôlôet hé zremm, hag ann druzôni a réd a bép tû anézhañ.

28. Choumed eo é keriou dismañtet, é tiez didud, a zô deûet da véza ével berniou mein.

29. Na binvidikai két, hag hé vadou na badô két, ha na astennô két hé c'hrisien enn douar.

30. N'en em dennô két eûz ann dévalien ; ar flamm a zevô hé skourrou ; hag héñ a vézô diskaret gañd ar c'houéz eûz hé c'hénou.

31. Na grédô két, enn hé douellérez, pénaoz é hell béza dasprénet gañd eur gôbr-bennâg,

32. Abarz ma vézô peûr-c'hréat hé zeisiou, é vézô kollet ; hag hé zaouarn a zizéc'hô.

33. Ével eur winien vouk enn hé geñta bleûñ hag ével eur wézen-oliver a daol hé bleûñ, é wéñvô.

34. Râk difrouez eo kémeñd a zastum ann dén pilpouz, hag ann tân a zevô tiez ar ré a zigémer rôou a galoun vâd.

35. Eñgéheñta a ra ar c'hlac'har, ha génel a ra ar fallagriez, hag hé galoun a glask touellou *névez*.

—

XVI. PENNAD.

Job en em glemm eûz a grizder hé viñouned.

1. Hôgen Job a respouñtaz hag a lavaraz :

2. Kémeñt-sé em eûz klévet aliez ; dic'hlac'harerien rec'huz oc'h holl.

3. Ha n'hô dévézô két a zivez ar gériou avélek-zé? Ha réd eo d'id komza kenn dichek?

4. Mé a helfé ivé komza ével-d-hoc'h ; hag a-ioul a vé hoc'h éné ével va éné :

5. Hô tic'hlac'hari a rajenn ivé gañt va gériou, hag héja a rafenn va fenn war-n-hoc'h :

6. Hô krévaad a rajenn gañt va génou, hag é fiñvchenn va muzellou évit ma vec'h espernet.

7. Hôgen pétrâ a rinn? Mar komzann, na habaskai két va glac'har : ha mar tavann, na bellai két diouz-in.

8. Va glac'har a wask ac'hanoun bréma, ha va holl izili a zô deûet da nétrâ.

9. Va c'hrizou a zô da desténi em énep, hag eunn dén gañd hé c'hevier a zâv em énep évid énébi dira-z-oun.

10. Strollet en deûz hé holl frouden ouz-in, hag ô c'hourdrouza ac'hanoun, en deûz skriñet hé zeñt ; va énébour en deûz sellet ouz-in gañd daoulagad heûzuz.

11. Digoret hô deûz hô génou em énep, hag oc'h ôber goab ac'hanoun, hô deûz va garvanatet : en em wal-c'het hô deûz gañt va foaniou.

12. Va zerret en deûz Doué dindan galloud ann hini direiz ; va lékéat en deûz étré daouarn ar ré fallagr.

13. Mé péhini a oa pinvidik keñt, mé zô bét brévet enn-eunn-taol : lékéat en deûz va gouzouk da bléga, va zorret en deûz, hag ével eur merk évit hé warek en deûz lékéat ac'hanoun. (T).

14. Hé wafiou en deûz lékéat war-drô d'in ; va digroazel en deûz glazet ; n'en deûz két va espernet, ha skiñet en deûz va bouzellou war ann douar.

15. Gouli war c'houli en deûz lékéat da zével war-n-oun, en em daolet eo war-n-oun ével eul lañgouinek.

16. Eur zac'h em eûz griet war va c'hroc'hen, ha va c'hîg em eûz gôlôet a ludu.

17. Va dremm a zô koenvet gañd ann daérou, ha kroc'hen va daoulagad a zô enn dévalien.

18. Kémeñt-sé em eûz gouzañvet, hép ma vé saotret va dourn gañd ar fallagriez, ha pa gennigenn da Zoué va fédennou glân.

19. O douar, na c'hôlô két va goâd, ha na gavô két va garm léac'h é-bed évid en em guza enn-oud. (M).

20. Râk chétu éma va zest enn éñv, ha va c'huzulier el léac'h uc'hel.

21. Téôdeien eo va miñouned : va lagad a wél drûz étrézé Doué.

22. A-ioul na helfé eunn dén en em zidamallout dirak Doué ével ma hell en em zidamallout dirâg eunn dén ével-t-hañ.

23. Râk chétu eo berr va bloavésiou, hag é tréménoñt buan, hag é valéann enn eur raveñt, dré béhini na dréménimn mui.

—

XVII. PENNAD.

Job a béd hé viñouned da zistrei d'ézhô hô-unan.

1. Skuîz eo va spéred, berréet eo va deisiou, hag ar béz hép-kén a choum d'in.

2. N'em eûz két péc'het, ha va lagad a choum er c'houervder.

3. Dieûb ac'hanoun, ô Aotrou, ha laka ac'hanoun enn da gichen ; ha stourmet ouz-in dourn néb a garô.

4. Pelléet éc'h eûz ar skiañt eûz hô c'haloun, rak-sé na véziñt két uc'héléet.

5. Gwéstla a ra ar preiz d'hé genvreûdeûr, ha daoulagad hé vipien a fatô.

6. Va lékéat en deûz ével sorc'hen ar bobl, ha skouér ounn deûet dira-z-hô.

7. Ann droug a laka va lagad da dévalaat, ha va izili a zô deûet da nétrâ.

8. Ann dûd reiz a vézô strafilet gañt kémeñt-sé, hag ann dén dinam a zavô a-énep ar pilpouz.

9. Ann dén reiz a zalc'hô hé heñt, hag ann hini a zô glân hé zaouarn a vézô krévoc'h a zé.

10. Distrôit éta holl, ha deûit, ha na gavinn dén fûr é-béd enn hô touez.

11. Va deisiou a zô éat ébiou, va ménosiou a zô bévézét, goudé ma hô deûz bourréviet va c'haloun.

12. Ann nôz hô deûz trôet é deiz, ha goudé ann dévalien é c'hédann c'hoaz ar goulou.

13. Mar gortozann c'hoaz, ar béz a vézô va zî, hag aozet em eûz va gwélé enn dévalien.

14. D'ar vreinadurez em eûz lavaret : Té eo va zâd ; ha d'ar préñved : *C'houi eo* va mamm, ha va c'hoar.

15. Râk péléac'h éma bréma va géd, ha piou a lakai évez out va hir-c'hortozidigez ?

16. Kémeñd em eûz a ziskennô é gwéled ar béz ; ha té a gred da-vihana em bézô énô ann éhan ?

—

XVIII. PENNAD.

Baldad a damall Job eûz a zic'héd hag eûz a zihabaskded.

1. Hôgen Baldad, ar Suhiad, a respouñtaz, hag a lavaraz :

2. Bété pégeit é komzot-hu ével-sé ? Poellit da geñta, ha goudé-zé é komzimp.

3. Pérâg é sellit-hu ac'hanomp ével léoned, hag omp-ni tûd displéd dira-z-hoc'h ?

4. Mar kollez da éné enn da frouden, ha dilézet é vézô ann douar enn abek d'id, ha dizouget é vézô ar réier eûz al léac'h ma'z int ?

5. Ha na vézô két mouget goulou ar fallagr, ha na vézô két dilugern flamm hé dân ?

6. Ar goulou a oa enn hé délt a dévalai, hag ar c'hleûzeûr *a luc'hé* a-ziouc'h d'ézhañ a vézô mouget.

7. Kamméjou hé ners a vézô strizet, hag hé guzul hel lakai da gouéza.

8. Râk lékéat en deûz hé dreid er rouéjou, hag enn hô malou é valé.

9. Hé droad a vézô paket el lindâg, hag ar séc'hed a zizéc'hô anézhañ.

10. Ar rouéjou d'her paka a zô kuzet dindân ann douar, hag ar paskadur a zô war ar raveñt.

11. Ann eñkrez a spouñtô anézhañ a bép tû, hag a strôbô hé dreid.

12. Hé ners a vézô dislébéret gañd ann naoun, hag ann diouer a zigigô hé gostou.

13. Keñta-ganet, ar marô a zebrô kaerded hé groc'hen hag a gasô hé zivrec'h da gét.

14. Hé fisiañs a vézô tennet er-méaz eûz hé delt, hag ar marô, é doaré eur roué, a flastrô anézhañ dindân hé dreid.

15. Hé genvreûdeûr a choumô enn hé delt é péhini né vézô mui, ha soufr a vézô skiñet enn-hañ.

16. Hé c'hrisiou diwar-draoñ a vézô dizéc'het, hag hé skourrou diwar-laez a vézô skéjet.

17. Ann éñvor anézhañ a vézô kollet diwar-c'horré ann douar, hag hé hanô na vézô mui meûlet el leûriou-kéar.

18. Kaset é vézô kuit eûz ar goulou d'ann dévalien, ha tennet é vézô eûz ar béd.

19. Hé wenn hag hé nésted na choumô mui é-touez bé bobl, ha na choumô nétrâ anézhañ enn hé vrô.

20. Ar ré a zeûi war hé lerc'h a vézô saouzanet gañd ann deiz *ma oé kaset da goll* (M), ar ré a zô enn hé amzer a vézô spouñtet-brâz.

21. Ével-sé é vezô telt ann dén direiz, hag hen-nez eo léac'h ann hini ha na anavez két Doué.

—

XIX. PENNAD.

Job en em zic'hlac'har dré c'hédal é savô a varô da véô. (T).

1. Hôgen Job a respouñtaz, hag a lavaraz :

2. Bété pégeit é c'hlac'harot-hu va éné, hag é mañtrot-hu ac'hanoun gañd hô lavariou ?

3. Chétu dék kwéach eo bét fellet d'é-hoc'h va faéza, ha n'hoc'h eûz két a véz da vañtra ac'hanoun.

4. Râk ma émounn enn diwiziégez, gan-éñ éma ann diwiziégez.

5. Hôgen c'houi a zâv em énep, hag é tamallit d'in va dismégañs.

6. Gwézit bréma da-vihana pénaoz né két dré eur varn a reiz en deûz Doué va glac'haret, ha va skôet gañd hé c'houliou.

7. Chétu mar garmann gañd ann droug a c'houzañvann, dén n'am c'hlevô ; mar savann va mouéz, dén n'am didamallô.

8. Va raveñt en deûz serret *ann Aotrou* a bép tû, ha na hellann két moñd ébiou ; tévalien en deûz lékéat em heñt.

9. Eûz va c'hloar en deûz va diouéret, hag ar gurunen en deûz tennet diwar va fenn.

10. Va dismañtret en deûz a bép tû, hag éz ann-da-gét ; ha tennet en deûz digan-éñ va holl c'héd, ével da eur wézen a zô bét diskolpet.

11. Hé frouden en deûz savet em énep ; hag ével da énébour d'ézhañ en deûz va lékéat.

12. Hé laéroun a zô deûet gañt-hañ, hag hô deûz gréat hô heñt dreist-oun ; hag hî hô deûz grounnet va zelt.

13. Pelléet en deûz va breûdeûr diouz-in, hag ar ré a anavézenn a zô tec'het diouz-in ével tûd a-ziavéaz brô.

14. Va zûd nésa hô deûz va dilézet ; hag ar ré a anavezé ac'hanoun hô deûz va añkounac'héet :

15. Mérerien va zî, ha va mitisien hô deûz va lékéat ével eunn diavésiad ; hag ével eunn dén dizanaf ounn bét dira-z-hô :

16. Va mével em eûz goulennet, ha

n'eo két deûet, pétrâ-bennâg ma em eûz hé c'halvet va-unan.

17. Va grég é deûz bét érez oc'h va alan, ha pédet em eûz bugalé va dargreiz. (r).

18. Ar ré ziskiañt zô-kén a réa goab ac'hanoun, ha pa belléenn diout-hô, é lavareñt droug ac'hanoun.

19. Va c'huzulierien keñt hô deûz va argarzet, hag ann hini a garenn ar muia a zô trôet em énep.

20. Va c'hîg a zô deûet da nétrâ, ha va eskern a zô stâg out va c'hroc'hen, ha va muzellou hép-kén a zô choumet out va deñt.

21. Hô pézet truez ouz-in, hô pézet truez ouz-in, c'houi da-vihana va miñouned ; râk dourn ann Aotrou en deûz skôet war-n-oun.

22. Pérâg éc'h heskinit-hu ac'hanoun ével Doué, hag é teûit-hu d'en em walc'ha gañt va c'hîk ?

23. Piou a aotréô d'in ma vézô skrivet va geriou ? Piou a rôi d'in ma véziñt roudennet enn eul levr ;

24. Ma véziñt kizellet war eunn daolen bloum gañd eur bluen houarn, pé war ar méan gañd eur broud ?

25. Râk mé a oar pénaoz va daspréner a zô béô, ha pénaoz é savinn *eûz a varô* da véô (m) eûz ann douar enn deiz divéza ;

26. Ha pénaoz em bézô adarré va c'hroc'hen enn-drô d'in, hag e wélinn va Doué em c'hîk ;

27. Pénaoz her gwélinn va-unan, ha nann eunn all, hag é sellinn outhañ gañt va daoulagad va-unan. Hennez eo va géd ; hag a choumô bépréd em c'hreiz.

28. Pérâg éta é livirit-hu bréma : Heskinomp anézhañ ha kavomp grisien eur gér enn hé énep ?

29. Tec'hid éta a zirâg ar c'hlézé, râk béz' éz eûz eur c'hlézé hag a veñj ar fallagriézou ; ha gwézit pénaoz éz eûz eur varn.

—

XX. PENNAD.

Sofar a zanével kastizou ar ré fallagr.

1. Neûzé Sofar, ann Naamatiad, a respouñtaz hag a lavaraz :

2. Râk-sé eo é teû va ménosiou ann eil war lerc'h égilé, ha va spéred a zô kaset tû-mañ ha tû-hoñt.

3. Sélaoui a rinn ar gélen a réz d'in gañd da damallou, hag ar spéred a boell a zô enn-oun a respouñtô évidoun.

4. Ann dra-mañ a ouzonn, hag a zô anat abaoé ma eo bét lékéat ann dén war ann douar,

5. Pénaoz gloar ar ré fallagr a zô berr, ha lévénez ar pilpouz na bâd néméd eur pennadik.

6. Ha pa zavché hé valc'hder bétég ann éñv, ha pa dizfé hé benn bétég ar c'hoabr :

7. Enn divez é vézô kollet ével teil ; hag ar ré hô dôa hé wélet, a lavarô : Péléac'h éma ?

8. Ével eunn huvré skâñ, na vézô mui kavet ; tréménoud a rai ével eur wélédigez nôz.

9. Al lagad en dôa gwélet anézhañ, n'her gwélô mui, hag al léac'h ma'z édô ébarz né anavézô mui anézhañ. (r).

10. Hé vipien a vézô gwasket gañd ann diénez, hag hé zaouarn a zistolô d'ézhañ ann droug en deûz gréat.

11. Hé eskern a vézô leûn eûz a zireisiou hé iaouañktiz, hag a c'hourvézô gañt-hañ er poultr.

12. Râk ô véza ma eo c'houék ann drouk d'hé c'hénou, é kûz anézhañ dindân hé déôd.

13. Hé espernout a ra, ha n'hen diléz két, hag é kûz anézhañ enn hé staoñ.

14. Hé vara a vézô trôet enn hé gôv, hag a zeûi enn hé vouzellou é doaré béstl eunn aspik.

15. Ar madou en dôa louñket a zislouñkô ; ha Doué hô zennô er-méaz eûz hé gôv.

16. Penn ann aspiged a zunô, ha téôd ann aer-viber a lazô anézhañ.

17. Na wélô mui gouériou ar ster, nag ar froudou mél hag amann.

18. Kémeñd en deûz gréat a baéô, ha koulskoudé na vézô két bévézet : hag hervez hé holl wallou é c'houzañvô.

19. Râk lékéat en deûz ar béorien enn noaz-béô ha flastret en deûz anézhô dindân hé dreid (r) ; skrapet

en deûz hô ziez, péré n'en dôa két savet.

20. Hôgen hé gôv n'en deûz két bét hé walc'h, ha pa en deûz bét ann traou a c'hoañtéé, n'en deûz két gellet béza perc'hen d'ézhô.

21. N'eûz choumet nétrâ eûz hé voéd ; râk-sé na choumô nétrâ eûz hé vadou.

22. Pa en dévézô hé walc'h, é vézô gwasket, é vézô losket, hag ann holl boaniou a gouézô war-n-ézhañ.

23. Pa en dévézô karget hé gôv, Doué a daolô war-n-ézhañ buanégez hé frouden, hag a lakai hé vrézel da c'hlaôia war-n-ézhañ.

24. Diouc'h bégou houarn é tec'hô, hag en em daolô war eur wareg arem.

25. *Ar c'hlézé* tennet eûz hé c'houin, a lugernô enn hé vestl ; teûsiou spouñtuz a ielô hag a zeûi war-n-ézhañ.

26. Ann dévalien a zô el léac'h kuzéta eûz hé éné : devet é vézô gañd eunn tân ha na vézô két c'houézet, dilézet é vézô enn hé delt, hag héñ glac'haret.

27. Ann éñvou a zanévellô hé fallagriez, hag ann douar a zavô enn hé énep.

28. *Madou ha* gwenn hé dî a vézô *d'ann holl ;* tennet é véziñt *digañt han* é deiz frouden Doué. (m).

29. Hen-nez eo al lôd a rô Doué d'ann dén fallagr, hag ann digouéz a zigas d'ézhañ ann Aotrou évid hé gomziou.

—

XXI. PENNAD.

Job a lavar pénaoz Doué a gastiz ar ré fallagr goudé hô marô.

1. Hôgen Job a respouñtaz, hag a lavaraz :

2. Sélaouit, mé hô péd, va lavariou, hag hô pézet keûz.

3. Va list da gomza, ha goudé-zé grît goab, mar kirit, eûz ar péz a livirinn.

4. Ha gañd eunn dén eo em eûz da rendaéla, évit n'am bijé két a léac'h d'em em c'hlac'hari ?

5. Sellit ouz-in, ha bézit souézet ; ha likid hô piz war hô kénou ;

6. Ha mé va-unan pa zeû koun d'in, ounn spouñtet, ha va c'horf holl a grén.

7. Pérâg éta é vév ar ré fallagr ; pérâg iñt-hi kenn uc'hel, ha kel leûn a vadou ?

8. Hô gwenn a bâd dira-z-hô ; eul lôd brâz eûz hô mipien hag eûz hô mipien-bihan a wéloñt.

9. Ar c'héd hag ar péoc'h a zô enn hô ziez ; ha n'éma két gwalen Doué war-n-ézhô.

10. Hô bioc'hed a zô salet, ha na ziforc'hoñt két ; hala a réoñt, ha né golloñt két hô leûé. (m).

11. Hô bugalé a ia er-méaz ével déñved, hag a lamm, hag a c'hoari.

12. Taboulinou ha télennou hô deûz, hag out son ar binviou en em laouénéoñt.

13. Enn dudi é tréménoñt hô deisiou, hag enn eur pennadik é tiskennoñt d'ar béz.

14. Lavaret hô deûz da Zoué : Pella diouz-omp, na fell két d'é-omp anaout da heñchou.

15. Piou eo ann Holl-c'halloudek, ma servichimp anézhañ ? Ha pétrâ a dalvézô d'é-omp mar pédomp anézhañ ?

16. Koulskoudé, pa n'éma két hô madou étré hô daouarn, bézet pell diouz-in kuzul ar ré fallagr.

17. Péd gwéach é teû da vouga kleûzeûr ar ré fallagr, hag é c'hoarvez dic'hlann gañt-hô, hag é teû Doué da ranna gañt-hô poaniou hé frouden ?

18. Hî a zô ével ar c'hôlô pa c'houéz ann avel, hag ével al ludu a zô skiñet gañd eur gourveñten.

19. Doué a virô évid hé vipien poaniou hô zâd ; ha pa vézô bét kastizet, neûzé é wézô.

20. Hé zaoulagad a wélô hé zispennadur, hag héñ a évô eûz a frouden ann Holl-c'halloudek.

21. Râk pétrâ vern d'ézhañ ar péz a c'hoarvézô gañd hé dî hé-c'houdé, mar d-eo rannet hé vloavésiou dré ann hañter ?

22. Piou a zeskô dâ Zoué eunn drabennâg, héñ péhini a varn ar ré uc'héla.

23. Hé-mañ a varv hag héñ kré ha iac'h, pinvidik hag euruz.

24. Hé vouzellou a zô gôlôet a lard, hag hé eskern leûn a vél.

25. Hôgen égilé a varv é c'houérvder hé éné, hag hép madou é-béd.

26. Ha koulskoudé é chourvéziñt hô daou er poultr, hag é véziñt gôlôet gañd ar préñved.

27. Évit-gwîr éc'h anavézann hô ménosiou, hag hô parniou direiz em énep.

28. Râk c'houi a lavar : Péléac'h éma ti ar priñs-zé ? Péléac'h éma teltou ar ré fallagr ?

29. Grîd ar goulenn-zé oud ann hini a ia ébiou enn héñt, hag é wélot pénaoz é oar ervâd :

30. Eo miret ann dén drouk évid deiz hé goll, hag eo kaset *gañt Doué* bété deiz hé frouden.

31. Piou a damallô anézhañ eûz hé heñt ? Piou a zistolô d'ézhañ ar péz en deûz gréat ?

32. Er béz é vézô kaset, ha da évésiad é vézô war stroll ar ré varô.

33. Hétuz eo bét kavet enn ifernou, ha war hé lerc'h é tidennô pép-hini, ével ma eo bét didennet eunn niver bràz enn hé raok.

34. Pénaoz éta é fell d'é-hoc'h va dic'hlac'hari enn-aner, pa en em gav hô lavar énep d'ar wirionez.

—

XXII. PENNAD.

Élifaz a damall Job. (T).

1. Hôgen Élifaz, ann Témaniad, a respouñtaz, hag a lavaraz :

2. Ann dén hag héñ a hell béza hévélébékéet ouc'h Doué, ha pa en défé eur wiziégez dreist-holl ?

3. Pétrâ a dâl da Zoué é vijez eunn dén reiz ? Pé pétrâ a rôi-dé d'ézhañ, mar d-eo dinam da vuez ?

4. Hag aoun en dévézô-héñ pa damallô ac'hanod, ha pa zeûiô d'az parnout ?

5. Ha n'her grai két hervez da zrouk bràz, hag al lôd eûz da fallagriézou ?

6. Râk kéméret éc'h eûz gwéstl da vreûdeûr héb abek, ha tennet éc'h eûz hô dilad d'ar ré a oa enn-noaz.

7. N'éc'h eûz két rôet a zour d'ann hini a oa skuiz, ha dinac'het éc'h eûz bara d'ann hini en dôa naoun.

8. Gañt ners da vréac'h é oa deûet ann douar d'id, ha dré ma oaz ar galloudéka, é oa choumet gan-éz.

9. Ann iñtañvézed éc'h eûz kasetkuit hô daouarn goullô, ha divrec'h ann emzivaded éc'h eûz torret.

10. Râk-sé éz eûz spiou trô-wardrô, hag oud strafilet gañd eur spouñt téar.

11. Ha té a grédé na gouézchez két enn dévalien, ha na vijez két gwasket gañd eunn dic'hlann diboell a zour ?

12. Ha na grédez-té két pénaoz eo Doué uc'héloc'h égéd ann éñv, ha kalz dreist penn ar stéred ?

13. Hag é lévérez : Pétrâ a anavez Doué ? Héñ a varn ével a-dreûz eul lusen.

14. Enn eur goabren eo kuzet, ha na zell két ouz-omp ; hag héñ a valé eûz ann eil penn d'égilé eûz ann éñv.

15. Ha té a fell d'id heûlia heñt ann amzeriou kôz, é péhini hô deûz kerzet ann dûd fallagr-zé ?

16. Péré a zô bét dizouget abarz hô amzer, hag a zô bét diskaret gañd ann dic'hlann bétég ann diazez ;

17. Péré a lavaré da Zoué : Pella diouz-omp ; ha péré a venné pénaoz na hellé ôber nétrâ ann Holl-c'halloudek ;

18. Pétrâ-bennâg m'en dôa-héñ karget hô ziez a vadou ; hôgen bézet pell diouz-in ménosiou ar ré-zé.

19. Ann dûd reiz a wélô kémeñt-sé, hag en em laouénai ; hag ann dén dinam a rai goab anézhô.

20. Ha né két bét diskaret ar péz hô dôa savet ; ha né két bét louñket hô dilerc'h gañd ann tân ?

21. En em laka éta dindân béli *Doué*, ha choum é péoc'h ; ha dré-zé ez pézô madou bràz.

22. Kémer al lézen eûz hé c'hénou, ha laka hé c'heriou enn da galoun.

23. Mar distrôez oud ann Holl-c'halloudek, é savi adarré, hag é pellai ar fallagriez eûz da delt.

24. É léac'h ann douar é rôi d'id ar roc'h, hag é léac'h ar roc'h froudou aour.

25. Hag ann Holl-c'halloudek a zavô a-énep da énébourien, hag ez pézô berniou arc'hañt.

26. Neûzé é kavi da zudi enn Holl-c'halloudek, hag é savi da benn warzû Doué.

27. Té a bédô anézhañ, hag héñ a zélaouô ouz-id, hag é tistoli da wéstlou *d'ézhañ*.

28. Eunn dra a c'hoañtai, hag é teûiô d'id, hag ar goulou a luc'hô war da heñchou.

29. Râg ann hini a vézô bét vuéléet, a vézô er c'hloar ; hag ann hini a zellô a-îz, a vézô salvet.

30. Ann dén dinam a vézô salvet, hôgen salvet é vézô, ô véza ma vézô bét glân hé zaouarn.

—

XXIII. PENNAD.

Job a c'halv gañt vuelded barn Doué.

1. Ha Job a respouñtaz, hag a lavaraz :

2. Va lavar a zô c'hoaz leûn a c'houervder, ha garvder va gouli a zô dreist va hirvoud.

3. Piou am lakai da anaout ha da gavout Doué, ha da voñt bétég hé drôn ?

4. Lakaad a rinn va barn dira-zhañ, hag é leûninn va génou a glemmou.

5. Évit ma wézinn ar péz a respouñtô d'in, ha ma poellinn ar péz a lavarô d'in.

6. Na felfé két d'in é strivché ouz-in gañd hé holl ners, nag é gwaskché ac'hanoun gañt poéz hé veûrded.

7. Lakaet ar reizded ouz-in, ha va barn a zô gounézet.

8. Hôgen mar d-ann war-zû ar sâvhéol, n'en em ziskouéz két : mar d'ann war-zû ar c'hûs-héol, n'her c'havann két.

9. Mar d-ann a gleiz, pétrâ a rinnmé ? N'hen tizinn két : mar trôann a zéhou, n'her gwélinn két.

10. Hôgen héñ a anavez va heñt, hag a arnod ac'hanoun ével ann aour a véz tréménet dré ann tân.

11. Va zroad en deûz heûliet hé roudou, hé heñt em eûz miret, ha n'ounn két distrôet diout-hañ.

12. N'ounn két pelléet diouc'h gourc'hémennou hé vuzellou, ha geriou hé c'hénou em eûz kuzet em askré.

13. Râk n'eûz némét-hañ a gémeñt a zô héñ, ha dén na hell distrei hé vénoz : ha kémeñt ha ma kâr a râ.

14. Pa en dévézô sévénet hé ioul war-n-oun, é choumô c'hoaz d'ézhañ meûr a c'halloud héñvel.

15. Râk-sé eo ounn strafilet dira-zhañ, ha pa zellann out-hañ, ounn spouñtet-bràz.

16. Doué en deûz ténéréet va c'haloun, hag ann Holl-c'halloudek en deûz va strafilet.

17. Râk n'ounn két bét kollet é-kreiz ann dévalien a oa enn-drô d'in, hag al lusen n'é deûz két gôlôet va fenn.

—

XXIV. PENNAD.

Digastiz zo aliez ann torféjou er bédmañ ; hôgen Doué hô c'hastiz er béd all.

1. Né két kuzet ann amzeriou gañd ann Holl-c'halloudek ; hôgen ar ré a anavez anézhañ na ouzoñt két hé zeisiou.

2. Lôd a ziloc'h ar vein-barz, a skrâp ann dénved, hag hô laka enn hô feûrvann.

3. Azen ann emzivaded a géméroñt, hag éjenn ann iñtañvez a zigasoñt da wéstl.

4. Heñd ar béorien a ziskaroñt, hag é vac'hoñt ivé ar ré habask war ann douar.

5. Lôd all é doaré azéned c'houéz enn distrô, a ia er-méaz d'hô labour ; a glask hô freiz diouc'h ar miñtin, évid aoza bara d'hô bugalé.

6. Ar park ha né két d'ézhô a védoñt ; hag ar rézin a zastumoñt é gwinien ann hini hô deûz mac'het.

7. Ann dûd a gasoñt-kuit enn-noaz ;

tenna a réoñt hô dilad d'ar ré n'hô deûz két péadrâ d'en em c'hôlei er iénien :

8. D'ar ré a zô glépiet gañt glaô ar ménésiou, hag ô véza diwisk, en em guz dindân ar c'herrek.

9. Tra ann emzivaded a géméroñt dré ners, hag é tiwiskoñt ar ré baour.

10. D'ar ré noaz, d'ar ré ziwisk, d'ar ré ézommek, é tennoñt bétég hô éd.

11. Kousket hô deûz diouc'h ar c'hrésteiz war ar bern frouez a zô bét gwasket gañt ar ré a varv gañd ar séc'hed.

12. Lakaad a réoñt ann dûd da geina er c'heriou, hag éné ar ré c'hlazet a c'harm, ha Doué n'hô lézô két da voñt héb hô veñji.

13. Amzeñt iñt bét é-kéñver ar goulou ; n'hô deûz két anavézet hé heñchou, ha n'iñt két distrôet dré hé raveñchou.

14. Miñtin-mâd é sâv al lazer ; rei a ra ar marô d'ann dén diners ha d'ar paour : ha pa eo deûet ann nôz, eo ével eul laer.

15. Lagad ann avoultrer a zell oud ann dévalien, ô lavarout : Lagad é-béd n'am gwélô ; hag héñ a c'hôlô hé benn.

16. Toulla a ra ann tiez enn dévalien, ével m'hô dôa lavaret ann eil d'égilé pa oa deiz ; ha n'hô deûz két anavézet ar goulou.

17. Mar teû râk-tâl goulou-deiz, é kav d'ézhô éz eo skeûd ar marô ; hag ével-sé é kerzoñt enn dévalien ével er goulou.

18. Skañv eo war-c'horré ann dour ; milliget ra vézô hé lôd war ann douar, ha na gerzet két dré heñt ar gwinien-nou.

19. Ra dréménô eûz a zouréier ann erc'h d'ar c'hrouez ar vrasa, hag hé béc'hed her c'hasô bétég ar béz.

20. Ra vézô añkounac'héet gañd ann drugarez ; ra vézô ar préñv hé zudi ; na vézet két a goun anézhañ ; hôgen bézet diskolpet ével eur wézen di-frouez.

21. Maget en deûz ann hini a oa bré-c'hañ ha na c'hân két ; ha n'en deûz két gréat a vâd d'ann iñtañvez.

22. Diskaret en deûz ar ré gré gañd hé c'halloud ; ha pa vézô stard, na fisiô két war hé vuez.

23. Doué en deûz rôet amzer d'ézhañ da ôber pinijen, hag héñ a zeû c'hoaz balc'hoc'h a zé ; hôgen daoulagad Doué a zô war hé heñchou.

24. Savet iñt évid eur pennadik, ha goudé-zé n'iñt mui ; vuéléet é véziñt ével pép-trâ, hag é véziñt lamet ha trouc'het ével pennou ann tamoézen-nou éd.

25. Ma né két ann dra-zé ével-sé, piou a hellô va gendrec'hi war c'he-vier, ha tamallout va lavariou dirâk Doué ?

—

XXV. PENNAD.

Distervez ann dén dirâk Doué.

1. Hôgen Baldad, ar Suhiad, a respouñtaz, hag a lavaraz :

2. Ar galloud hag ar spouñt a zô gañd ann hini, péhini a laka ar péoc'h enn hé lec'hiou uc'hel.

3. Ha gallout a helleur nivéri hé zoudarded ? Ha war biou na zâv két hé c'houlou ?

4. Ha béz' é hell béza didamallet ann dén hévélébékéet ouc'h Doué, pé en em ziskouéza glân néb a zô ganet gañd ar c'hrég ?

5. Chétu al loar hé-unan na luc'h két, hag ar stéred n'iñt két glân diraz-hañ :

6. Pégen nébeût é vézô ann dén, péhini n'eo némét breinadurez, ha mâb ann dén, péhini n'eo néméd eur préñv ?

—

XXVI. PENNAD.

Péger brâz ha galloudek eo Doué.

1. Hôgen Job a respouñtaz, hag a lavaraz :

2. Piou a gen-nerzez ? Hag eunn dén dinerz eo ? Ha té a harp bréac'h ann hini ha né két kré ?

3. Da biou éc'h eûz-té rôet kuzul ? Martézé d'ann hini né d-eo két ar

furnez gañt-hañ ? Hag eur poell brâz éc'h eûz diskouézet.

4. Piou eo bét fellet d'id da zeski ? Ha né két ann hini péhini en deûz gréat ann énéou hag ar spéréjou ?

5. Al lañgouinéien hô-unan, hag ar ré a choum gañt-hô, a gunuc'h dindân ann douréier.

6. Enn-noaz éma ann ifern dira-z-hañ, ha n'eûz gwél é-béd d'al léac'h a goll.

7. Héñ eo a astenn ann hañter-nôz war ar goullô, hag a laka ann douar a-zispil war nétrâ.

8. Héñ eo a éré ann douréier er c'hoabr, évit na gouéziñt két kévret dindân.

9. Héñ eo a wîr na vé gwélet hé drôn, hag a astenn hé goabren war-h-ézhañ.

10. Lékéat en deûz harz war-drô d'ann douréier, keit ha ma padô ar goulou hag ann dévalien.

11. Peùliou ann éñv a grén hag a spouñt gañt sell hé lagad.

12. Ar môriou en deûz strollet râk-tâl gañd hé ners, hag ar balc'hder en deûz trec'het gañd hé furnez.

13. Ann éñvou en deûz kiñklet gañd hé spéred ; ha gañt hé zourn gwén en deûz digaset ann aer gwidiluz,

14. Chétu hon eûz lavaret lôd eûz hé heñchou ; ha pa eo a-véac'h ével eur banné ar péz hon eûz klévet, piou a hellô sellout out kurun hé vrasder ?

—

XXVII. PENNAD.

Job a ziskouéz ar reúsiou a c'hourdrouz ar ré fallagr.

1. Job a lavaraz c'hoaz enn hé lavar kuzet :

2. Béô eo Doué, péhini en deûz tennet va barn, hag ann Holl-c'halloudek, péhini en deûz karget va éné a c'houervder.

3. Eñdra ma vézé halan enn-oun, ha spéred Doué em difron,

4. Va muzellou na liviriñt nétrâ a zireiz, na va zéôd nétrâ a c'haou.

5. Doué ra virô na gavché d'in é vec'h tûd reiz ; kén na varvinn, na zilézinn két va dinamded.

6. Na baouézinn két en em zidamallout evel am eûz gréat (r) : râk va c'haloun na rébech nétrâ d'in em buez holl.

7. Ra vézô va énébour ével eunn dén fallagr ; ha va heskiner ével eunn dén direiz.

8. Râk pétrâ eo géd ann dén pilpouz, mar strâp *madou ar ré all* dré hé bizoni, ha ma na zieûb két Doué hé éné ?

9. Ha Doué a zélaouô hé c'harm pa gouézô ann añken war-n-ézhañ ?

10. Pé hag héñ a hellô en em laouénaat enn Holl-c'halloudek, ha pédi Doué é péb amzer ?

11. Mé hô teskô dré zourn Doué ; na guzinn két d'é-hoc'h ar péz a zô enn Holl-c'halloudek.

12. Chétu c'houi holl her goar ; ha pérâg éta é livirit-hu traou gwân ?

13. Chétu amañ lôd ann dén fallagr dirâk Doué, hag ann digouéz a vîr ann Holl-c'halloudek d'ar ré ziboell.

14. Ha pa vé brâz ann niver eûz hé vipien, é tréméniñt holl dindân ar c'hlézé, hag hé vipien bihan n'hô dévézô két hô gwalc'h a vara.

15. Ar ré a choumô eûz hé wenn a vézô bésiet enn hô marô, hag hé iñtañvézed na wéliñt két.

16. Ma ra eur bern arc'hañt, ével a zouar ; mar dastum dilad ével eur bern fañk ;

17. Hô dastumi a rai évit-gwîr, hôgen ann dén reiz hô gwiskô ; hag ann dén dinam a rannô hé arc'hañt.

18. Savet en deûz hé di ével ar préñv, hag ével eur meser en deûz gréat eur gôdôer.

19. Pa gouskô ann dén pinvidik, na gasô nétrâ gañt-hañ : digeri a rai hé zaoulagad, ha na gavô nétrâ.

20. Ann diénez a grogô enn-hañ ével eunn dic'hlann dour ; eur bârarné a gouézô war-n-ézhañ a-héd ann nôz.

21. Eunn avel losk a grogô enn-hañ hag her c'hasô gañt-hañ ; hag ével eur gorveñten hen tennô eûz hé léac'h.

22. *Doué* her c'hastizô, ha na es-

pernô két anézhañ : enn-aner é fellô d'ézhañ tec'hout diouc'h hé zourn.

23. Ann hini a wélô al léac'h a béhini eo kouézet, a stlakô hé zaouarn, hag a c'hoarzô goab war-n-ézhañ.

—

XXVIII. PENNAD.

Pégen diez eo kaoud ar furnez.

1. Eur penn en deûz ann arc'hañt d'hé wazennou ; eul léac'h a zô é péhini é kresk ann aour.

2. Ann houarn a zô tennet eûz ann douar ; hag ar méan teûzet gañd ann tân, a drô é arem.

3. Euun amzer en deûz lékéat d'ann dévalien ; hag héñ a zell hé-unan oud ann divez eûz a bép trâ, hag oud ar méan a zô enn dévalien, hag é skeûd ar marô.

4. Ar froud en deûz rannet eûz ar bobl a valé, ar ré a zô bét añkounac'héet gañt troad ann dén diének, hag a zô diheñtet.

5. Ann douar é péhini é savé ar bara ével enn hé léac'h, a zô bét diskaret dreist-penn gañd ann tân.

6. Safir eo hé vein, hag aour hé voudennou.

7. Ann evn n'en deûz két anavézet hé heñt, hag ar gûp n'en deûz két hé wélet.

8. Mipien ar varc'hadourien n'hô deûz két kerzet enn-hañ, hag al léonez n'é deûz két tréménet dré-z-hañ.

9. Oud ar rec'hier en deûz astennet hé zourn, ha diskaret en deûz ar ménésiou béteg hô grisiou.

10. Gouériou en deûz lékéat da zével eûz ar vein, hag hé lagad en deûz gwélet kémeñd a zô talvouduz-brâz.

11. C'houiliet en deûz bété gwéled ar steriou, ha digaset en deûz d'ar goulou ann traou kuzet.

12. Hôgen péléac'h é vézô kavet ar furnez? Ha péhini eo léac'h ar poell?

13. Na oar dén pétrâ a dâl, ha n'her c'haveur két é douar ar ré a vév enn dudiou.

14. Al louñk a lavar : N'éma két enn-oun ; hag ar môr a lavar : N'éma két gan-éñ.

15. Na vézô két rôet aour ar glana évit-hi, ha na vézô két prénet é poéz ann arc'hañt.

16. Na vézô két hévélébékéet out marc'hadourésiou ann Iñdez ker kaer livet, nag oud ar sardonik talvouduz-brâz, nag oud ar safir.

17. Ann aour hag ar striñk ne véziñt ket lékéat da dalvout anézhi, ha na vézô két rôet évit listri aour. (r).

18. Ar péz a zô ar brasa hag ann uc'héla na vézô két hanvet dira-z-hi : hôgen ar furnez a zô tennet eûl a eul léac'h kuzet.

19. Na vézô két lékéat hével out topaz ann Etiopia, nag out liou ar ré skédusa.

20. A béléac'h éta é teû ar furnez? Ha péléac'h éma ar poell?

21. Kuzed eo out lagad pép dén béô, kuzed eo zô-kén out evned ann éñv.

22. Ar gollidigez hag ar marô hô deûz lavaret : Klevet hon eûz hanô anézhi.

23. Doué a anavez hé heñt, hag a oar péléac'h éma.

24. Râg héñ a wél bétég harzou ar béd ; hag a laka évez oud ar péz a zô dindân ann éñv.

25. Héñ eo en deûz rôet poéz d'ann avel, ha meñt d'ann douréier.

26. Pa lékéa eul lézen d'ar glaô, hag eunn heñt d'ann arné ha d'ar gurun.

27. Neûzé eo en deûz hé gwélet, en deûz hé disklériét, en deûz hé aozet, en deûz hé eñklasket ;

28. Hag en deûz lavaret d'ann dén : Chétu doujañs ann Aotrou, ar furnez eo ; ha pellaad diouc'h ann drouk, ar poell eo.

—

XXIX. PENNAD.

Job a zanével hé stâd geñta.

1. Job a lavaraz c'hoaz enn hé lavar kuzet :

2. Piou a aotréô d'in enn vézinn ével er misiou keñt, ével enn deisiou é péré é miré Doué ac'hanoun ?

3. Pa luc'hé hé gleûzeur war va fenn, hag é valéenn oud hé c'houlou enn dévalien ;

4. Ével ma oann é deisiou va iaouañkiz, pa édô Doué enn-disgwél em telt ;

5. Pa édô ann Holl-c'halloudek ganéñ, ha va bugalé enn-drô d'in ;

6. Pa walc'henn va zreid enn amann, ha pa skulé ar méan gouériou éôl d'in.

7. P'az éann é-tâl porz kéar, ha pa aozeñt d'in eur gador el leûr-géar ;

8. Ar ré iaouañk a wélé ac'hanoun, hag en em guzé ; hag ar ré gôz a zavé hag a choumé enn hô zâ.

9. Ar briñsed a éhané da gomza, hag a lékéa hô bîz war hô génou.

10. Ann duged a davé, hag hô zéôd a choumé stâg oud hô staoñ.

11. Ar skouarn am c'hlevé a lavaré é oann gwenvidik, hag al lagad am gwélé a rôé tésténi d'in :

12. O véza m'am bôa tennet a boan ann dén paour a grié, hag ann emzivad n'oa dén évit rei skoaz d'ézhañ. (r).

13. Ann hini a oa bét daré d'ézhañ dizéria, a rôé hé vennoz d'in, ha mé a zic'hlac'haré kaloun ann iñtañvez.

14. Ar reizded em eûz gwisket ; ha gwisket em eûz va barn ével eur vañtel hag eur gurunen.

15. Lagad ann dén dall ounn bét, ha troad ann dén kamm.

16. Tâd ar béorien é oann ; hag ann traou na anavézenn két, a zeskenn gañd préder.

17. Karvanou ann dén fallagr a vréveun, hag é tennenn ar preiz eûz hé zeñt.

18. Hag é lavarenn : Em neiz é varvinn, hag é kreskinn é niver va deisiou ével ar wézen-balmez.

19. Va c'hrisien en em astenn a-héd ann douréier, hag ar gliz a choumô war va skourrou.

20. Va gloar en em névézô bépréd, ha va gwarek a grévai em dourn.

21. Ar ré a zélaoué ac'hanoun a c'hortozé m'am bé komzet ; hag hî a davé évit va c'huzul.

22. Na grédeñt lakaat nétrâ ouc'hpenn war va gériou, ha va lavariou a gouézé war-n-ézhô ével ar gliz.

23. Hag hî a c'hédé ac'hanoun ével ar glaô, hag a zigoré hô génou ével évit glaô ann diskar-amzer.

24. Ma c'hoarzenn gañt-hô, na grédeñt két ; ha goulou va dremm na gouézé két d'ann douar.

25. Mar fellé d'in moñd enn hô zouez, éc'h azézenn ar c'heñta : ha pa oann azézet ével eur roué, é-kreiz ann armé, é oann koulskoudé dic'hlac'harer ar ré zoaniet.

—

XXX. PENNAD.

Job a zanével hé reûz.

1. Hôgen bréma ar ré iaouañkoc'h égéd-oun a ra goab ac'hanoun, hî a béré na vijé két prizet d'in lakaad ann tadou gañt chas va zropel :

2. Hî a béré labour ann daouarn na oa nétrâ diouc'h va ménô ; ha péré a oa sellet ével ma na zellézeñt két béva ;

3. Tûd dizéc'het gañd ann diénez ha gañd ann naoun, péré a griñé ar péz a gaveñt enn distrô, hag a oa dic'hiz gañd ar c'hlac'har hag ar reûz :

4. Péré a zebré géot, ha rusk gwéz, hag a réa hô boéd eûz a c'hrisiou juniper ;

5. Péré a iéa da glask kémeñt-sé é gwéled ann traoñiennou, ha pa hô dôa hô c'havet, a rédé dì gañt garmou brâz ;

6. Péré a choumé é poullou ar froudou, hag é kéviou ann douar, pé er rec'hier ;

7. Péré en em laouénéé enn doarézé, hag a gavé hô dudi dindân ann drein :

8. Mipien tûd diskiañt ha tûd dister, hag a zô stlabez ann dûd war ann douar.

9. Bréma ounn deûet da abek d'hô c'hân, ha da c'hoapérez d'ézhô.

10. Va argarzi a réoñt, hag é tec'hoñt pell diouz-in, ha n'hô deûz két a aoun ô skôpa out va dremm.

11. Digoret en deûz *Doué* hé droñs, hag en deûz va glac'haret, hag eur wesken en deûz lékéat em génou.

12. Kerkeñt ha ma ounn en em zavet, eo savet ivé râk-tâl va añkéniou ; va zreid hô deûz diskaret, hag hô deûz va gwasket ével dindân eñgroez hô frouden.

13. Va heñchou hô deûz torret, spiou hô deûz aozet d'in, hag ar gounid a zô bét d'ézhô ; ha dén n'en deûz va c'hen-nerzet.

14. Ével dré eur vur diskaret, ha dré eunn ôr digor, iñt en em daolet war-n-oun, hag hô deûz va mac'het em reûz.

15. Da nétrâ ounn deûet ; ével ann avel éc'h eûz kaset va c'hoañt ; ha va iéc'hed a zô tréménet ével eur goabren.

16. Hôgen bréma é teû da wévi va éné enn-oun va-unan, hag ann deisiou glac'har a gouéz war-n-oun.

17. A-héd ann nôz eo toullet va eskern gañd ar boan ; hag ar ré a zebr ac'hanoun, na gouskoñt két.

18. Gañd ann niver brâz anézhô eo peûr-zevet va zaé ; hag ével pichourel eur c'hougoul hô deûz va strôbet.

19. Ével prî ounn deûet ; héñvel ounn out poultr hag out ludu.

20. Mé a c'harm ouz-id, ha na zélaouez két ouz-in : sével a rann, ha na zelïez két ouz-in.

21. Trôet oud, hag oud deûet da véza kriz em c'héñver ; ha gañt kaléder da zourn éc'h énébez ouz-în.

22. Va uc'héléet éc'h eûz, ha goudé béza va zavet dreist ann avel, éc'h eûz va brévet.

23. Mé a oar pénaoz éc'h eûz va rôet d'ar marô, é péléac'h eo merket ann tî eûz ar ré holl a vév.

24. Koulskoudé na astennez két da zourn évid hô c'holl ; ha mar kouézoñt, té a denn anézhô a boan.

25. Mé a wélé gwéchall war ar ré a oa glac'haret, ha va c'haloun é dôa truez oud ar paour.

26. Ar mâd a c'hortozenn, hag ann droug a zô deûet d'in : ar goulou a c'hédenn, hag ann dévalien a zô deûet.

27. Eñtanet ounn em c'hreiz héb éhan ; deisiou ar c'hlac'har a zô deûet pa n'hô gédenn két.

28. Trist é kerzenn, hôgen hép frouden ; sével a réann, hag é c'harmenn é-touez ann dûd.

29. Da vreûr ounn bét d'ann aérévenñt, ha da genvreûr d'ann aotruzed.

30. Va c'hroc'hen a zô deûet dû warn-oun, ha va eskern a zô bét devet gañd ar c'hrouez.

31. Va zélen a zô trôet é keinvan, ha va ogrou é mouésiou klemvanuz.

—

XXXI. PENNAD.

Job a eñklask hag a rô da anaout hé vuézégez.

1. Eur marc'had em eûz gréat gañt va daoulagad, évit na likiinn két zôkén va c'houn enn eur werc'hez.

2. Râk pé lôd a rôjé Doué d'in diwarlaez, ha pé zigwéz a aotréjé d'in ann Holl-c'halloudek el lec'hiou uc'hel ?

3. Ha na vézô két kollet ar ré fallagr, ha na vézô két distolet ar ré zireiz ?

4. Ha na zell két Doué out va heñchou, ha na niver-héñ két va holl gamméjou ?

5. Ma em eûz kerzet er balc'hded, ha ma hô deûz hastet va zreid enn drôidel :

6. Ra boézô Doué ac'hanoun enn eur valañs reiz, ha ra anavézô va éeunder.

7. Mar d-eo distrôet va c'hamméjou diwar ann heñt, ha ma en deûz va c'haloun heûliet va daoulagad, ha ma eo staget eur saotr out va daouarn ;

8. Ra hadinn, ha ra zebrô eunn all, ha ra vézô dic'brisiennet va gwenn.

9. Mar d-eo bét touellet va c'haloun gañd eur c'hrég, ha ma em eûz aozet spiou oud dôr va miñoun ;

10. Ra vézô gwallet va grég gañd eunn all, ha ra c'hourvézô ré all warn-ézhi.

11. Râg eur gwall eo, hag eur fallagriez ar vrasa.

12. Eunn tân eo hag a zev bétég ar c'holl, hag a gâs-da-gét bétég ann divéza c'hrisien.

13. Ma n'em eûz két prizet moñd é barn gañt va mével ha gañt va matez, pa striveñt ouz-in :

14. Râk pétrâ a rinn-mé pa zavô Doué évit barna ? Ha pa rai goulennou d'in, pétrâ a respouñtinn-mé d'ézhañ ?

15. Ha né két ann hini en deûz va c'hrouet é kôv *va mamm*, en deûz ivé hé grouet-héñ ; ha né két ann hévélep *Doué* en deûz hor c'hrouet hon-daou ?

16. Ma em eûz dinac'het d'ar béorien ar péz hô dôa c'hoañt da gaout ; ha ma em eûz lékéat daoulagad ann iñtañvez da c'hortozi :

17. Ma em eûz débret va hoéd vaunan, ha ma n'en deûz két ivé ann emzivad débret lôd anézhañ :

18. (Râg ann truez a zô kresket ganéñ a vihanik ; ha deûet eo gan-éñ erméaz eûz a gôv va mamm.)

19. Ma em eûz lézet da vervel ar ré a oa enn-noaz, hag ar paour a oa diwisk :

20. Ma n'hô deûz két hé gostou va benniget, ha ma né két bét tommet gañt kréoñ va déñved :

21. Ma em eûz savet va dourn war ann emzivad, pa en em wélenn zô-kén ar c'hréva é-tâl ar porz :

22. Ra gouézô va skôaz eûz hé framm, ha ra vézô brévet va bréac'h gañd hé holl eskern.

23. Râk bépréd em eûz doujet Doué ével koummou savet a-ûz d'in, ha n'em eûz két gellet gouzañvi hé boéz.

24. Ma em eûz krédet é vé ann aour va ners, ha ma em eûz lavaret d'ann aour ar glana : *Té zô* va fisiañs :

25. Ma ounn en em laouénéet gañt va madou brâz ha gañd al lôd brâz am eûz dastumet gañd va daouarn.

26. Ma em eûz sellet ouc'h ann héol pa luc'hé, hag ouc'h al loar pa gerzé hag hî skléar-brâz :

27. Ha mar d-eo laouénéet va c'haloun é-kûz, ha ma em eûz kaset va dourn d'am génou évit poki d'ézhañ ;

28. Ar péz a zô eur fallagriez ar vrasa, hag ann dinac'h eûz a Zoué ann Uc'hel-meûrbéd :

29. Ma ounn en em laouénéet eûz a goll ann hini a gaséé ac'hanoun, ma em eûz tridet ô wélout drouk d'ézhañ ;

30. Râk n'em eûz két rôet va zéôd da béc'hi ô trouk-prézégi out-hañ.

31. Ma n'hô deûz két lavaret tûd va zelt : Piou a rôi d'é-omp hé gik évit ma hor bézô hor gwalc'h ?

32. Ann diavésiad né két choumet er-méaz, va dôr a zô bét digor d'ann ergerzer.

33. Ma em eûz kuzet va féc'hed ével eunn dén, ha ma em eûz kuzet em c'hreiz va fallagriez :

34. Ma ounn bét spouñtet gañd ar strollad brâz a dûd, ma em eûz krénet dirâk dispriz va c'héreñt-nés ; ha ma n'ounn két tavet hép moñd er-méaz eûz ann ôr.

35. Piou a aotréô d'in eur sélaouer, évit ma klevô ann Holl-c'halloudek va ioul ; ha ma skrivô eul levr ann hini a varn :

36. Évit ma touginn anézhañ war va skoaz, ha ma hé likiinn enn-drô d'am penn é doaré eur gurunen.

37. Da bép kammed a rinn é livirinn hé c'heriou, hag ével d'am priñs é kinniginn anézhañ.

38. Mar garm va douar em énep, ha mar gwél hé irvi gañt-hañ ;

39. Ma em eûz débret hé frouez héb arc'hañt, ha ma em eûz glac'haret kaloun ar ré hô deûz hé labouret :

40. Ra vézô d'in dréz é léac'h gwiniz, ha drein é léac'h heiz.

—

DIVEZ GERIOU JOB.

XXXII. PENNAD.

Éliu a damall hé viñouned ô véza n'hô deûz furnez é-béd.

1. Hôgen ann tri dén-zé a éhanaz da respouñta, ô véza ma en em gavé gwirion hé-unan.

2. Ha neûzé Éliu, mâb Barac'hel ar Buziad, eûz a wenn Ram, a zavaz droug enn-hañ a-énep Job, ô véza ma en em lavaré gwirion dirâk Doué.

3. Sével a réaz ivé droug enn-hañ a-énep hé viñouned, ô véza n'hô dôa két kavet a respouñt reiz, hôgen m'hô dôa hép-kén tamallet Job.

4. Éliu éta a c'hortozaz m'en dôé komzet Job ; ô véza ma oa ar ré all kôsoc'h égét-hañ.

5. Hôgen pa wélaz pénaoz ann tri

all n'hô dôa két gellet respouñta, é savaz drouk bràz enn-hañ.

6. Hag Éliu, mâb Barac'hel ar Buziad, a respouñtaz, hag a lavaraz : Ar iaouañka ounn, ha c'houi a zô kôsoc'h égéd-oun ; râk-sé em eûz stouet va fenn, ha na grédenn két rei va mouéz.

7. Râk mé a grédé pênaoz eunn oad brasoc'h hô lakajé da gomza, hag ann niver eûz ar bloavésiou a zeskfé d'éhoc'h ar furnez.

8. Hôgen, war a wélann, ar spéred a zô enn dûd, hag ali ann Holl-c'halloudek a rô ar poell.

9. Né kéd ar ré gôsa a zô ar ré fura ; eur varn vâd na zeû két bépréd eûz a c'hénou eunn dén kôz.

10. Râk-sé é livirinn : Sélaouit ac'hanoun, hag é tiskouézinn ivé d'éhoc'h va furnez.

11. Râk gortozet em eûz hô lavariou, klévet em eûz hô poell, keit ha ma hoc'h eûz strivet :

12. Ha keit ha ma em eûz krédet é lavarac'h eunn dra, é sellenn ouzhoc'h ; hôgen, war a wélann, hini ac'hanoc'h na hell keñdrec'hi Job, na respouñta d'hé lavariou :

13. Gañd aoun na lavarfac'h : Kavet hon eûz ar furnez ; Doué eo en deûz hé zistolet, né két eunn dén.

14. N'en deûz lavaret nétrâ d'in ; ha na respouñtinn két d'ézhañ diouc'h hô lavariou.

15. Aoun hô deûz bét, ha n'hô deûz respouñtet nétrâ ; hag hî hô deûz tavet.

16. Goudé éta ma em eûz gortozet, ha n'hô deûz két komzet ; ma iñt choumet a zâ, ha n'hô deûz gréat respouñt é-béd :

17. Mé a respouñtô d'am zrô, hag a ziskouézô va gwiziégez.

18. Râk mé a zô leûn a lavariou, hag ar spéred a zô enn-oun a wask war-n-oun.

19. Chétu va c'hôv a zô ével gwîn névez héb éar, hag a dorr al listri névez.

20. Komza a rinn, hag éc'h arzaoinn euun nébeût ; digeri a rinn va muzellou, hag é respouñtinn.

21. N'am bézô azaouez évid dén, ha na geidinn két ann dén ouc'h Doué.

22. Râk na ouzoun két pégeit é padinn, ha ma na vézinn két tennet abarz némeûr ac'hann gañt va c'hrouer.

—

XXXIII. PENNAD.

Éliu a damall Job da véza en em zavet ouc'h Doué.

1. Sélaou éta, Job, va geriou, ha laka évez out va holl lavariou.

2. Chétu em eûz digoret va génou, ha va zêôd a gomzô fréaz.

3. Eûz a éeunder va c'haloun é teûi va lavariou, ha va muzellou a rôi da anaout eur gwîr gélénadurez.

4. Spéred Doué en deûz va gréat, ha c'houéz ann Holl-c'halloudek en deûz va énaouet.

5. Mar gellez, respouñt d'in, ha sâv dira-z-oun.

6. Chétu mé a zô bét krouet gañd Doué kerkoulz ha té, ha gañd ann hévélep prî ounn bét doaréet.

7. Dré-zé na wéli burzud é-béd ennoun évid da spouñta, ha na vézi két mañtret gañt va displég.

8. Dirâk va diskouarn éc'h eûz komzet, ha da glévet em eûz ô lavarout ar gériou-mañ :

9. Glân ounn, hag hép gwall ; dinam ounn, ha n'eûz két a fallagriez enn-oun.

10. O véza ma en deûz kavet abek a glemmou enn-oun, dré-zé en deûz krédet é oann énébour d'ézhañ.

11. Er c'héfiou en deûz lékéat va zreid, out va holl raveñchou en deûz lékéat évez.

12. É kémeñt-sé éta na hellez két béza didamallet ; râk mé a respountô d'id pénaoz eo brasoc'h Doué égéd ann dén.

13. Ha striva a rî out-hañ, ô véza n'en deûz két respouñtet d'as holl c'herion ?

14. Doué na gomz néméd eur wéach, na lavar két diou wéach ann hévélep trâ.

15. Enn huvré, er wélédigez nôz, pa gouéz ar môred war ann dûd, ha pa gouskoñt enn hô gwélé ;

16. Neûzé eo é tigor diskouarn ann dûd, hag é tesk d'ézhô ar péz a dléoñt da c'houzout ;

17. Évit ma pellai ann dén eûz ann droug a helfé da ôber, ha ma tieûbô anézhañ eûz ar balc'hder ;

18. Évit tenna hé éné eûz ar vreinadurez ; ha mirout na gouézô hé vuez dindân ar c'hlézé.

19. Hé gastiza a ra c'hoaz gañd ar boan enn hé wélé, hag é laka hé holl askern da zizéc'ha.

20. Er stâd-zé eo argarzuz ar bara d'ézhañ, hag *argarzuz* d'hé éné ar boéd a gavé mâd keñt.

21. Hé gîg a ia-da-gét, hag hé eskern, péré a oa gôlôet, a zô enn noaz.

22. Tôstaad a ra hé éné ouc'h ar vreinadurez hag hé vuez ouc'h ar marô.

23. Mar teû eunn éal étré mîl da gomza évit-hañ, ha ma rô da anaout éeunder ann dén ;

24. Doué en dévézô truez out-hañ, hag a lavarô : Dieûb anézhañ évit na ziskennô két er vreinadurez ; kavet em eûz léac'h da ôber trugarez d'ézhañ.

25. Hé gîg a zô éat-da-gét gañd hé c'hloasiou, ra zistrôi da zeisiou hé iaouañkiz.

26. Pidi a rai Doué, hag héñ a vézô trugarek enn hé géñver ; hag ann dén a wélô hé zremm el lévénez, ha Doué a zistôlô d'ézhañ hé éeunder keñt.

27. Selloud a rai oud ann dûd, hag é lavarô : Péc'het em eûz, gwall-c'hréat em eûz évit-gwîr, ha n'ounn két bét kastizet ével ma tellézenn béza.

28. Dieûbet en deûz hé éné, évit n'az ajé két d'ar marô, hôgen ma vévché ha ma wélché ar goulou.

29. Chétu kémeñd a ra Doué bété teir gwéach é pép-hini,

30. Évit tenna hô énéou eûz ar vreinadurez, hag hô goulaoui eûz a c'houlou ar ré véô.

31. Laka évez, Job, ha sélaou ac'hanoun ; ha tâv eñdra ma komzann.

32. Hôgen ma éc'h eûz eunn drabennâg da lavarout, respouñt d'in, komz ; râk mé a fell d'id en em zidamalfez.

33. Ma n'éc'h eûz két, sélaou ac'hanoun ; tâv, ha mé a zeskô d'id ar furnez.

XXXIV. PENNAD.

Éliu a damall c'hoaz Job.

1. Éliu ô komza bépréd, a lavaraz ann drâ-mañ :

2. Tûd fûr, sélaouit va geriou, tûd gwiziek, likid évez ouz-in.

3. Râg ar skouarn a varn ar geriou, ével ma varn ar staoñ blâz ar boéd.

4. Eñklaskomp pétrâ eo ar reiz, ha gwélomp étré-z-omp pétrâ eo ar gwella.

5. Râk Job en deûz lavaret : Eunn dén gwirion ounn, ha Doué en deûz direizet va barn.

6. Râg é gaou ounn bét barnet ; gañt gwall zaésiou ounn bét toullet hép ma em eûz péc'het.

7. Péléac'h éma ann dén héñvel out Job, péhini a év ar goapérez ével dour :

8. Péhini a gerz gañd ann dud fall, hag a valé gañd ar ré fallagr ?

9. Râk lavaret en deûz : Ann dén na vézô két hétuz da Zoué, ha pa gerzché gañt-hañ.

10. Dré-zé, tûd kalounek, sélaouit ac'hanoun. Pell éma ann drougiez eûz a Zoué, hag ar fallagriez, eûz ann Holl-c'halloudek.

11. Râk hervez hé ôberiou é rôiô d'ann dén, hag hervez hé heñchou é tistolô da bép-hini.

12. Évit-gwîr Doué na varn két enn-aner, hag ann Holl-c'halloudek na zireiz két ar varn.

13. Piou en deûz lékéat enn hé léac'h war ann douar ? Pé piou en deûz lékéat da vestr war ar béd en deûz krouet ?

14. Mar kâs hé galoun étrézég ennhañ, é tennô d'ézhañ hé spéred hag hé alan.

15. Pép kig a iélô-da-gét kévret, hag ann dén a zistrôiô é ludu.

16. Ma éc'h eûz éta skiañt-vâd, sélaou ar péz a lévéreur, ha laka évez out va lavar.

17. Ha béz' é helleur iac'haat ann hini ha na gâr két ar reiz ? Ha pénaoz é tamallez-té ker stard ann hini a zô ker reiz ?

18. Héñ péhini a lavar da eur roué : Dén difeiz ; hag a c'halv fallagred ann duged :

19. Péhini n'en deûz két a azaouez évit ar briñsed ; ha na anavez két ar mac'her pa striv oud ar paour ; râg hi holl a zô labour hé zaouarn.

20. Hî a varvô râk-tâl, hag é-kreiz ann nôz ar boblou a vézô strafilet ; hag hî a iélô ébiou, hag ar mac'her a vézô lamet hép dourn é-béd.

21. Râk daoulagad Doué a zô war heñchou ann dûd, hag héñ a laka évez oud hô holl gamméjou.

22. Nag ann dévalien, na skeûd ar marô na hell kuza énô ar ré a ra fallagriez.

23. Râk n'éma mui neûzé é galloud ann dén doñt é barn dirâk Doué.

24. Eul lôd diniver a vrévô, hag é lakai da zével ré all enn hô léac'h.

25. Râg héñ a anavez hô ôberiou ; ha dré-zé é tigasô ann nôz, hag hî a vézô brévet.

26. Evel tûd fallagr é skôiô anézhô dirâg ann holl ;

27. Hî péré dré wénded a zô en em dennet diout-hañ, ha né két fellet d'ézhô poella hé holl heñchou.

28. Évit ma lakajeñt da biña étrézég enn-hañ garmou ar ré baour, ha ma klevché mouéz ar ré a zô enn diénez.

29. Râk ma rô ar péoc'h, piou a damallô anézhañ ? Mar kûz hé zremm, piou a zellô out-hañ, ha war ann holl vrôadou, ha war ann holl dud ?

30. Héñ eo a laka da réna ann dén pilpouz enn abek da béc'héjou ar bobl.

31. Pa em eûz éta komzet eûz a Zoué, na virinn két ivé ouz-id d'hé ôber.

32. Ma em eûz faziet, desk ac'hanoun ; ma em eûz lavaret traou direiz, na gomzinn mui.

33. Ha Doué a c'houlennô kounît digan-éz eûz ann dra-mañ, ô véza ma eo dihétet d'id ? Râk té eo éc'h eûz komzet da geñta, ha né két mé eo. Ma anavézéz eunn dra gwelloc'h, komz.

34. Ra gomzô ouz-in ann dud poellek, ha ra zélaouô ac'hanoun ann dén fûr :

35. Hôgen Job en deûz komzet enn eunn doaré diboell, ha n'euz furnez é-béd enn hé lavariou.

36. Va zâd, arnod Job bétég ann divez ; na éban két da skei war ann dén fallagr-zé.

37. Râg héñ a laka c'hoaz ann drouk-péden war hé béc'héjou ; ra vézô trec'het adarré gan-é-omp ; ha neûzé ra c'halvô Doué é barn gañd hé lavariou.

—

XXXV. PENNAD.

Éliu a damall Job adarré.

1. Éliu a gomzaz c'hoaz ével-henn :

2. Ha té a gav d'id é vé reiz da vénoz, pa lévérez : Eeunoc'h ounn égéd Doué ?

3. Râk lavaret éc'h eûz : Ar péz a zô reiz na hét két d'id : pé pétrâ a dalvézô d'id mar péc'hann ?

4. Râk-sé é respouñtinn d'as lavariou, ha d'as miñouned kerkouls ha d'id.

5. Sâv da zaoulagad étrézég ann éñv, ha sell, hag é wéli pénaoz eo uc'héloc'h ann éñvou égéd-od.

6. Mar péc'hez, pé c'haou a zeûiô d'ézhañ ? Ha mar teû da fallagriézou da greski, pétrâ a rî-dé oud Doué ?

7. Hôgen mar d-oud eunn dén gwirion, pétrâ a rôi-dé d'ézhañ, pé pétrâ a zigémérô-héñ eûz da zourn ?

8. Da fallagriez a noazô d'ann dén a zô héñvel ouz-id : ha da éeunder a vézô da skoazel da vâb ann dén.

9. Enn abeg d'al lôd brâz eûz ann drouk-prézégerien, é c'harmiñt ; hag enn abeg da wall nerz bréac'h ann tirañded, é wéliñt.

10. Ha n'en deûz két lavaret : Péléac'h éma ann Doué péhini en deûz va c'hréat, péhini a laka da gana kanaouennou enn nôz ?

11. Péhini hol laka da véza deskétoc'h égét loéned ann douar, ha gwiziékoc'h égét evned ann éñv.

12. Neûzé é c'harmiñt, hag héñ na glevô két anézhô, enn abek da rogeñtez ar ré zrouk.

13. Doué éta na glevo két enn-aner, hag ann Holl-c'halloudek a lakai évez oud abek pép-hini.

14. Ha pa éc'h eûz lavaret : Na laka kéd a évez ; barn da-unan dira-z-hañ, ha gortoz-héñ.

15. Râk na ziskouéz két bréma hé holl frouden, ha na gastiz két ar gwall ôbériou gañt garvder.

16. Enn-aner éta é tigor Job hé c'hénou, hag é lavar kémeñd a c'heriou diwiziek.

—

XXXVI. PENNAD.

Éliu a erbéd Job da ôber hé c'hounid eûz a gastizou Doué.

1. Hag Éliu a lavaraz c'hoaz :

2. Va gouzañv eunn nébeût, ha mé a ziskleriô d'id *va ménoz ;* râk béz' em eûz c'hoaz da gomza évid Doué.

3. Adaleg ar penn keñta é kémérinn ar péz a ouzonn, hag é tiskouézinn pénaoz va C'brouer a zô gwirion.

4. Râg gwîr eo pénaoz n'eûz kéd a c'hevier em lavariou, ha mé a ziskouézô d'id pénaoz eo eur wir wiziégez.

5. Doué na zistol két ar ré c'halloudek, ô véza ma eo galloudek hé-unan.

6. Hôgen na zieûb két ar ré fallagr, hag héñ a rô hé varn d'ar ré baour.

7. Na dennô két hé zaoulagad diwar ann dén gwirion ; hag héñ a laka ar rouéed war hô zrôn da-vikenn, hag a starda anézhô.

8. Ha mar d-éma eur ré-bennâg anézhô er chadennou, ha stardet gañt kerdin ar baoureñtez ;

9. É tiskleriô d'ézhô hô ôberiou, hag hô gwallou, ha pénaoz iñt bét tûd téar.

10. Digeri a rai ivé hô diskouarn évid hô zamallout : hag héñ a gomzô out-hô, évit ma tistroiñt eûz hô fallagriez.

11. Mar sélaouoñt anézhañ, ha mar sévénoñt *d'hé c'hér*, é tréméniñt hô holl zeisiou el lévénez, hag hô bloavesiou er c'hloar.

12. Hôgen ma na zélaouoñt két anézhañ, é véziñt treûzet gañd ar c'hlézé, hag é varviñt enn hô folleñtez.

13. Ann douellerien hag ar ré wén a dennô war-n-ézhô buanégez Doué : ha na c'harmiñt két pa véziñt trec'het.

14. Hô éné a varvô er reûz, hag hô buez é-touez ar ré laosk.

15. Tenna a rai ar paour eûz hé añken, hag é tigorô hé skouarn pa zeûi ar c'hlac'har.

16. Da zieûbi a rai éta eûz a c'hénou al louñk strîz ha diwéled, évid da lakaad enn éc'honder ; hag éhan da daol a vézô leûn a voéd c'houék.

17. Da géfridi a zô bét barnet ével hini eunn dén fallagr, hôgen ar géfridi hag ar varn a vézô distolet d'id.

18. Na zeûet két éta ar vuanégez da drec'hi ac'hanod, ha d'az lakaad da vac'ha dén : ha na zeûet két al lôd brâz eûz ar rôou d'az distrei.

19. Diskar da vrasder héb eñkrez, hag ar ré a wall-c'hra gañd hô ners.

20. Na astenn két ann nôz, évit ma piñô ar boblou enn hé léac'h.

21. Laka évez n'en em rôjez d'ar fallagriez : râk déraouet éc'h eûz d'hé heûlia enn da reûz.

22. Chétu Doué a zô uc'hel-brâz enn hé ners, ha n'eûz lézenner é-béd héñvel out-hañ.

23. Piou a hellô eñklaskout hé heñchou ? Pé piou a hell lavarout d'ézhañ : Fallagriez éc'h eûz gréat ?

24. Az péz koun pénaoz na anavézez két hé ôbériou, péré a zô bét kanet gañd ann dûd.

25. Ann holl dûd her gwél, ha péphini a zell out-hañ a bell.

26. Chétu Doué a zô brâz, hag héñ a drec'h hor gwiziégez ; diniver eo hé vloavésiou.

27. Héñ péhini a zâv ar bannéou glaô, hag a laka da gouéza ann douréier ével froudou,

28. Péré a zivér eûz ar c'hoabr, hag a chôlô hémeñd a zô dindân-hô.

29. Héñ péhini a léd ar c'hoabr, ével da delt d'ézhañ :

30. A laka da luc'ha hé c'houlou dreist, hag a ziskouéz gwéled ar môr.

31. Ével-sé é varn ar boblou, hag é rô ar boéd da galz a dûd.

32. Ar goulou a gûz enn hé zaouarn, hag é c'hourc'hémenn d'ézhañ ma en em ziskouézô adarré.

33. Rei a ra da anaout d'hé vinoun pénaoz ar goulou a zô hé lôd, hag é hellô pina étrézég enn-hañ.

—

XXXVII. PENNAD.

Éliu a gmoz, diwar-benn gallout ha furnez Doué.

1. Rák-sé é krén va c'haloun, hag é tilamm eûz hé léac'h.

2. Sélaoùit gañd évez hé vouéz spountuz, hag ar son a zeû er-méaz eûz hé c'hénou.

3. Lakaad a ra évez out kémeñd a zô dindân ann éñvou, hag hé c'houlou a gâs bétég harzou ann douar.

4. Eunn trouz brâz a zavô war hé lerc'h, hag héñ a rai kurun gañt mouéz hé vrazder, ha pa vézô klevet hé vouéz, na vézô két gellet hé foella.

5. Doué a vézô souézuz é mouéz hé gurun, héñ péhini a ra traou brâz, hâ dreist hor skiañt:

6. Héñ péhini a c'hourc'hémenn d'ann erc'h da ziskenni war ann douar, kerkoulz ha da c'hlavéier ar goañ, ha da zic'hlann ann douréier;

7. Péhini a laka eunn arouéz é dourn ann holl dûd, évit ma anavézô pép-hini hé oberiou.

8. Al loen a iélô enn hé doull, hag a choumô enn hé géô.

9. Eûz ar c'hrésteiz é teû ann arné, hag eûz ann hañter-nôz ar iénien.

10. Gañt c'houéz Doué é teû da galédi ar skourn, ha goudé-zé é teû ann douréier d'en em léda.

11. Ann éd a c'houlenn ar c'hoabr, hag ar c'hoabr a skiñ ar goulou.

12. Hag hi a lûc'h a bép tû, é pé léac'h-bennâg ma hô c'hâs soul ann hini hô rén, hag hervez ar gourc'hémenn a rô d'ézhô, war c'horré ann douar,

13. Pé enn eur vreûriez, pé enn hé zouar, pé enn eul léac'h-bennâg all en dévézô hô c'haset enn hé drugarez.

14. Laka évez out kémeñt-mañ, Job; arzaô, hâ sell out burzudou Doué.

15. Ha té a oar peûr en deûz Doué gourc'hémennet d'ar glavéier diskouéza hô goulou d'hô c'hoabr?

16. Na anavézez-té két heñchou bráz hé goabr, hag hé wiziégez klók?

17. Ha né két tomm da zilad, pa c'houéz avel ar c'hrésteiz war ann douar?

18. Gréat éc'h eûz martézé gañt-hañ ann éñvou, péré a zô ker stard hag arem.

19. Diskouéz d'é-omp pétrâ a livirimp d'ézhañ; râk ni a zô gôlôet a dévalien.

20. Piou a zisklériô d'ézhañ ar péz a lavarann? Mar komz dén, é vézô dismañtret.

21. Hôgen bréma na wéloñt két ar goulou: tévaad a ra râk-tâl ann éar é koabr, hag eunn avel a dréménô hag a skiñô anézhô.

22. Eûz ann hañter-nôz é teû ann aour; hag ar veûleûdi a rôeur da Zoué a laka da gréna.

23. Râk na hellomp két hé boella ével ma eo dléet: brâz eo gañd hé varn ha gañd hé wirionez; ha na helleur két komza diwar hé benn.

24. Râk-sé é vézô doujet gañd ann dûd, ha dén é-béd, péger fur-bennâg é kav d'ézhañ béza, na grédô selloud out-hañ.

—

XXXVIII. PENNAD.

Doué a gomz out Job hag a zesk anézhañ.

1. Neûzé ann Aotrou a gomzaz out Job eûz a eur gorventen, hag a lavaraz:

2. Piou eo hen-nez péhini a vesk aliou mâd gañd lavariou dievez?

3. Laka da c'houriz war da zargreiz ével eunn dén: mé a rai goulennou d'id, ha té a respountô d'in.

4. Péléac'h édoz pa daolenn diazez ann douar? Lavar-héñ d'in, ma her gwézez.

5. Piou en deûz kéméret hé veñt, ma hen anavézez? Pé piou en deûz astennet eul linen war-n-ézhañ?

6. War bétrâ eo stardet hé zôliou?

Pé piou en deûz lékéat hé véan korn?

7. Pa veûlé kévret ac'hanoun stéréd ar miñtin, ha pa en em louénéé holl vugalé Doué?

8. Piou en deûz lékéat harz oud ar mor, pa zeûé er-méaz ével eûz a gôv hé vamm?

9. Pa lékéenn war-n-ézhañ eur goabrén da wisk, hag é lékéenn enn-drô d'ézhañ eul lusen é doaré malur eur bugel.

10. Va harzou em eûz lékéat war hé drô; dréfeñ ha dôriou em eûz lékéat d'ézhañ;

11. Hag em eûz lavaret: Bétég amañ éz i, hâ n'az i két pelloc'h; hag amañ é torri stambouc'h da goummou.

12. Ha té eo, abaoé ma oud ganet, éc'h eûz gourc'hémennet d'ar wéréaouen, hag éc'h eûz diskouézet hé léac'h da darz-ann-deiz?

13. Ha té eo éc'h eûz kéméret ann douar dré hé harzou, éc'h eûz hé héjet, ha distolet diout-hañ ar ré fallagr?

14. Ann arouéz a vézô névézet ével pri, hag hi a choumô enn hé sâ ével eûr zaé.

15. Hô goulou a vézô tennet d'ar ré fallagr, hag hô bréac'h savet a vézô torret.

16. Hag éat oud bété gwéled ar mor? Ha baléet éc'h eûz é traoñ al louñk?

17. Ha digoret eo bét d'id dôriou ar marô, ha gwélet éc'h eûz ar persier téval-zé?

18. Ha sellet éc'h eûz piz oud héd ann douar? Lavar d'in pép-trâ, ma anavézez anézhô.

19. Péhini eo ann heñt a gâs d'ar goulou, ha péléac'h éma ann dévalien?

20. Évit ma kasi pép-hini d'hé harzou, ma anavézez ann heñt ma kerzoñt dré-z-hañ. (M).

21. Ha té a wié neûzé é tliez génel (M)? Ha té a anavézé niver da zeisiou?

22. Hag éat oud é teñzoriou ann erc'h? Ha gwélet éc'h eûz-té teñzoriou ar c'hazarc'h,

23. Em eûz aozet évid amzer ann énébour, évid deiz ann emgann hag ar brézel?

24. Dre bé heñt é teû ar goulou, hag en em rann ar c'hrouéz war ann douar?

25. Piou en deûz rôet réd d'ar glaô direiz, hag eunn treiz da drouz ar gurun,

26. Évit ma c'hlavché war eunn douar n'eûz dén *ébarz* (M), enn eunn distrô, é péhini na choum dén é-béd?

27. Évit ma leûnfé *eur vró* fraost ha gwastet, ha ma lakajé da zével géot gláz?

28. Piou eo tâd ar glaô? Ha piou en deûz gréat ar banuéou gliz?

29. A gôv piou eo deûet ar skourn? Ha piou en deûz ganet ar réô a gouéz eûz ann éñv?

30. É doaré mein é teû ann douréier da galédi, ha gorré al louñk a zeû da véza stard.

31. Ha té a hellô strolla holl stéred luc'huz ar Pléiadez, pé skiña trô Arkturus?

32. Ha té eo a zigas stéréden ar miñtin enn hé amzer, hag a laka da zével stéréden ar pardaez war vugalé ann douar?

33. Ha té a anavez reiz ann éñvou, hag a ziskouéz hô ners war ann douar?

34. Ha té a zavô da vouéz er c'hoabr, ha gôlôet é vézi gañt hô douréier stañk?

35. Ha té a gasô ar gurunou, hag éz aiñt; hag hi a lavarô d'id pa zistrôiñt: Chétu ni?

36. Piou en deûz lékéat ar furnez é kaloun ann dén? Pé piou en deûz rôet ann anaoudégez d'ar c'hilek *da gana* (M)?

37. Piou a zisplégô reiz ann éñvou, ha piou a lakai da ébana hô unvaniez?

38. Pa en em skiñé ar poultr war ann douar ha pa zeué ar moudennou d'en em galédi?

39. Ha té a géménô ar preiz évid al léonez, hag a dorrô naoun hé léonédigou,

40. Pa iñt gourvézet enn hô c'héviou, ha pa aozoñt spiou enn hô *mougévíou*.

41. Piou a rô hé boéd d'ar vrân, pa zô éat hé ré vihan diout-hi, ha pa garmoñt oc'h Doué, ô véza n'hô deûz boéd é-béd (T)?

XXXIX. PENNAD.

Bépréd é komz Doué out Job.

1. Ha té a anavez ar préd é péhini ar gevr-gouéz a zeû da ala war ar re-c'hier, ha lékéat éc'h eûz-té évez out ganédigez ar garvézed?

2. Ha nivéret éc'h eûz-té ar misiou é-pâd péré é tougoñt, ha gouzoud a réz-té é pé bréd é c'hanoñt?

3. Stoui a réoñt, hag é c'hanoñt, enn eur iuda.

4. Hô gévrigou a ia kuit diout-hô, hag a ia d'ar peûrvan; moñd a réoñt er-méaz, ha na zistrôoñt mui étrézég enn-hô.

5. Piou en deûz lézet da voñt ann azen gouéz, ha piou en deûz torret hé éréou?

6. Rôet em eûz eunn ti d'ézhañ enn distrô, ha teltou enn eunn douar fraost.

7. Héñ a ra goab eûz a strolladou kéar, na glev két mouéz eur mestr kriz.

8. Selloud a ra a bép tû out ménésiou hé beûri, hag é klask dré-holl géot glâz.

9. Ar rinoséros hag héñ a feilô d'ézhañ da zervicha, ha choum a rai enn da graou?

10. Ha staga a ri-dé ar rinoséros oud da éré évid ara, hag évid terri moudennou ann traoñiennou war da lerc'h?

11. Ha té a fisiô enn hé ners brâz, hag a lézô gañt-hañ da labour?

12. Ha té a gréd d'id pénaoz é rôiô d'id ar péz éz pézô hadet, hag é leûniô da leûr?

13. Plû ann otruz a zô héñvel out plû ar c'herc'heiz hag ar sparfel.

14. Pa zilez hé viou war ann douar, ha té eo a dommô anézhô er poultr?

15. Añkounac'haad a ra-hî pénaoz é helloñt béza mac'het gañd ann treid, pé béza friket gañd al loéned c'houéz.

16. Kriz eo é-kéñver hé labousédigou, ével pa na veñt két d'ézhi; enn-aner é deûz labouret héb aoun é-béd.

17. Râk Doué n'en deûz két rôet d'ézhi ar furnez ha n'en deûz két rôet d'ézhi ar poell.

18. Mar teû ar préd, é sâv hé ziou-askel; hag é ra goab eûz a eur marc'h, hag eûz ar marc'hek.

19. Ha té eo a rôiô d'ar marc'h hé ners, pé hel lakai da c'hourrisia?

20. Hag hé lakaad a ri da lammout ével kileien-raden? C'houéz hé zifron a zô spouñtuz.

21. Gañd hé droad é toull ann douar, hag é lamm gañd herder: énébi a râ oud ann dûd gañd hô armou.

22. N'en deûz aoun é-béd, na grén két râg ar c'hlézé.

23. Ar saésiou a zon war hé drô, ar goafiou hag ar c'hlézéier a skéd a-ziouc'h d'ézhañ.

24. Éoni a râ, skrija a râ, hag é louñk ann douar, ha né két saouzanet gañt trouz ann drompilou;

25. Pa glev ar c'horn-boud é lavar: Déomp; a bell é c'houéz ar brézel, ha mouéz ann duged, hag urc'hérez ann armé.

26. Ha dré da furnez eo en em c'hôlô ar sparfel a blû, enn eur zispléga hé ziou-askel war-zû ar c'brésteiz?

27. Ha dré da c'hourc'hémenn eo é sâv ann er, hag é laka hé neiz el le-c'hiou ar ré uc'héla?

28. Choum a râ é-kreiz ar vein, war ar ménésiou huel, war ar rec'hier n'eûz dén évit tôstaat out-hô. (r).

29. Ac'hanô é sell oud hé breiz, hag hé zaoulagad hé wél a bell.

30. Hé érédigou a zûn ar goad; hag é pé léac'h-bennâg éz eûz eur c'horf-marô, éz â râk-tâl dî.

31. Ann Aotrou a gomzaz c'hoaz out Job, hag a lavaraz:

32. Ann hini a striv oud Doué, hag héñ a dlé éhana ker buan? Évit-gwîr ann hini a damall Doué, a dlé respouñta d'ézhañ.

33. Ha Job a respouñtaz d'ann Aotrou, hag a lavaraz:

34. Pa em eûz komzet gañd diévézded, pétrâ a helfenn da respouñta? Va dourn a likiinn war va génou.

35. Eunn dra em eûz lavaret, hag a garfenn n'am bé két lavaret: hag eunn all c'hoaz, ha na livirinn nétrâ kén.

XL. PENNAD.

Doué a gomz c'hoaz out Job.

1. Neûzé ann Aotrou a gomzaz out Job eûz a eur gorveñten, hag a lavaraz:

2. Laka da c'houriz war da zargreiz ével eunn dén: mé a rai goulennou d'id, ha té a respouñtô d'in.

3. Ha té a fell d'id kas-da-gét va barn, ha va zamallout, évit da zidamallout da-unan?

4. Ha béz' éc'h eûz-té eur vréac'h ével Doué, ha da vouéz hag hî a râ kurun ével hé hini?

5. Laka skéd war da drô, pîñ war eunn trôn uc'hel, béz leûn a c'hloar, ha gwisk dilad eûz ar ré gaéra.

6. Dismañtr ar ré rog enn da frouden, hag izéla gañd eur sell ar ré valc'h.

7. Sell oud ann holl ré rog, ha diskar-hi, ha mâc'h ar ré fallagr enn hô léac'h.

8. Kûz-hi holl er poultr, ha taol hô fenn er béz:

9. Ha mé a añsavô pénaoz da zourn déou a hell da zavétei.

10. Chétu Béhémot em eûz gréat gan-éz, a zebr foenn ével ann éjenn.

11. Hé gréfder a zô enn hé zigroazel, hag hé ners é bégel hé gôv.

12. Sével a râ hé lôst ével eur wézen-sedr, nervennou hé zaou-gell a zô gwéet ann eil gañd égilé.

13. Hé eskern a zô ével kaniou arem, hag hé vigourn ével lammennou houarn.

14. Héñ eo ar penn eûz a heñchou Doué; ann hini en deûz hé c'hréat, a rénô hé glézé.

15. Ar ménésiou a zigas géot d'ézhañ; holl loéned ar parkéier a c'hoari war hé drô.

16. Enn dishéol é kousk, é-touez ar raoz, hag é lec'hiou leiz.

17. Ann dishéol a c'hôlô hé zishéol, hag haleg ar froud a zô war hé drô.

18. Éva a rai eur ster, ha na vézô két souézet; héñ a grédô zô-kén é helfé rédeg ar Jourdan enn hé c'hénou.

19. Kéméret é vézô dré ann daoulagad ével *eur pésk* gañd eunn higen, ha toullet é vézô hé zifron gañd eur peûl.

20. Ha té a hellô paka Léviatan gañd ann higen, hag érea hé dédô gañd eur gorden.

21. Lakaad a ri-dé eur minouer oud hé fri, pé é toulli hé garvan évit lakaat eul lagaden?

22. Hag héñ a bédô kaer ac'hanod, hag a lavarô d'id komsiou sioul?

23. Hag héñ a rai marc'had gan-éz, ha té a zigémérô anézhañ da sklâv da-vikenn?

24. Ha té a c'hoariô gañt-hañ ével gañd eul labous, pé é éréi anézhañ évid da vitisien?

25. Lakaad a rî-dé da viñouned d'hé drouc'ha, hag ar varc'hadourien d'hé zispenna a dammou?

26. Ha té a leûniô ar rouéjou gañd hé groc'hen, ha kélorn ar pésked gañd hé benn?

27. Laka da zourn war-n-ézhañ; az péz koun eûz ar brézel, ha na gomz mui.

28. Touellet é vézô enn hé c'héd, hag é vézô diskaret dirâg ann holl.

XLI. PENNAD.

Doué a gomz bépréd out Job.

1. Na hég két anézhañ dré grisder; râk piou a hell énébi out va dremm?

2. Piou en deûz rôet d'in da geñta, évit ma tistolinn d'ézhañ? Kémeñd a zô dindân ann éñv a zô d'in.

3. Na esperninn két anézhañ, na ners hé c'heriou, na stardder hé bédennou.

4. Piou a rôiô da anaout koc'hen hé wisk? Ha piou a iélô é diabarz hé c'hénou?

5. Piou a zigorô dôriou hé garvan? Éma ar spouñt war-drô d'hé zeñt.

6. Hé gorf a zô héñvel out tirennou arem teûz, gôlôet a skañt stard ann eil oud égilé.

7. Ann eil a zô unanet gañd égilé, ha na drémen két zô-kén eunn aézen étré-z-hô.

8. Ann eil a zô frammet gañd égilé ; en em zerc'hel a réoñt, hép ma helleur hô diframma.

9. Pa zeû da stréfia, é taol skédou tân ; hé zaoulagad a zô ével goulou tarz-ann-deiz.

10. Eûz hé c'hénou é teû kleûzeûriou, ével goulaouennou-brâz hag hi béô.

11. Eûz hé zifron é teû môged, ével eûz a eur pôd pa verv.

12. Hé alan a laka ann tân da gregi er glaou, hag ar flamm a zeû er-méaz eûz hé c'hénou.

13. Enn hé c'houzoug é choum ann ners, hag ann diénez a ia enn hé raok.

14. Izili hé gorf a zô frammet ann eil enn égilé ; ha pa gouézc'hé ar gurun war-n-ézhañ, na finvché két eûz hé léac'h.

15. Kaled eo hé galoun ével ar méan ; en em starda a râ ével anneô eûr gôf.

16. Pa vézô savet, ann élez hô dévézô aoun, hag enn hô spounût en em c'hlaniñt.

17. Ar c'hlézé a skôiô gañt-hañ na hellô két padout, nag ar goaf, nag ann harnez :

18. Râg héñ a zellô ann houarn ével ar c'hôlô, hag ann arem ével koat brein.

19. Ar gwaréger n'hel lakai két da déc'hout, mein ar vatalm a drô évithañ é plouz.

20. Ar morzol a vézô évit-hañ ével eur blouzen, hag héñ a rai goab eûz ar goaf a vézô héjet *dira-z-hañ*.

21. Dindan-hañ é vézô bannou ann héol, hag héñ a gerzô war ann aour ével war ar fank.

22. Lakaad a rai ann dour da virvi er môr doun ével enn eur pôd, héñvel hel lakai oud *eul léstrad* trét hag a verv.

23. Ann heñt a luc'hô war hé lerc'h, gwenn-kann é vézô al louñk da wélout.

24. N'eûz galloud é-béd war ann douar a helfé héza hével out hé c'halloud, pa eo bét gréat évit na zoujô nétrâ.

25. Kémeñd a zô uc'hel a wél ; roué eo war holl vipien ar balc'hder.

XLII. PENNAD.

En em izélaat a ra Job dirâg ann Aotrou. Hé varô.

1. Ha Job a respounâtaz d'ann Aotrou, hag a lavaraz :

2. Mé a oar pénaoz é hellez péptrâ, ha n'eûz ménoz é-béd kuzet d'id.

3. Piou eo hen-nez, péhini a gûz ar c'huzul hép gwiziégez ? Râk-sé em eûz komzet gañd diévézded, hag eûz a draou a oa kalz dreist va gwiziégez.

4. Sélaou, hag é komzinn ; mé a rai goulennou d'id, ha té, respounît d'in.

5. Gañt va skouarn em bôa da glevet, hôgen bréma az gwélann gañd va lagad.

6. Râk-sé en em damallann vaunan, hag é rann pinijen er poultr hag el ludu.

7. P'en dôé ann Aotrou komzet enn doaré-zé out Job, é lavaraz da Élifaz, ann Témaniad : Saved eo va frouden ouz-id, hag oud da zaou viñoun, ô véza n'hoc'h eûz két komzet dira-z-oun gañt reizded, ével va zervicher Job.

8. Kémérid éta seiz tarô, ha seiz tourz, hag it da gavout va zervicher Job, ha kinnigit-hô évid-hoc'h é sakrifiz-losk ; hôgen va zervicher Job a bédô évid-hoc'h : gañt trugarez é sellinn out-hañ, évit na vézô két tamallet d'é-hoc'h ann diboell-zé ; râk n'hoc'h eûz két komzet dira-z-oun gañt reizded, ével va zervicher Job.

9. Élifaz, ann Témaniad, ha Baldad, ar Suhiad, ha Sofar, ann Naamatiad, a iéaz éta, hag a réaz ével m'en dôa ann Aotrou lavaret d'ézhô ; hag ann Aotrou a zellaz gañt trugarez out Job.

10. Ann Aotrou a zistrôaz ivé out pinijen Job, pa bédé hé-mañ évid hé viñouned : hag ann Aotrou a zistolaz da Job ar péz en doâ keñt, daouc'hémeñd-all.

11. Hôgen hé holl vreûdeûr, hag hé holl c'hoarézed, hag ar ré holl hô dôa hé anavézet keñt, a zeûaz d'hé gavout, hag a zebraz gañt-hañ enn hé dî ; hag hi a ziskouézaz ann truez hô dôa out-hañ, hag a zic'hlas'haraz

anézhañ eûz ann holl zroug en dôa digaset Doué d'ézhañ ; hag hi a rôaz d'ézhañ péb a zañvad, ha péb a lagaden-skouarn aour.

12. Ann Aotrou a vennigaz ivé Job enn hé stâd divéza muioc'h égéd enn hé stâd geñta : râg héñ en dôé pévarzék mil dañvad, ha c'houec'h mil kañval, ha mil koubl éjenned, ha mil azénez.

13. Béz' en dôé ivé seiz mâb, ha teir merc'h.

14. Hag héñ a c'halvaz ann hini geñta Deiz, hag ann eil Kasia, hag ann drédé Kornustibi.

15. Râk na oé két kavet enn douar holl merc'hed ker kaer ha merc'hed Job : hag hô zâd a rôaz d'ézhô hô lôd enn hé zigwéz, ével d'hô breûdeûr.

16. Hôgen Job a vévaz goudé-zé seiz-ugeñt vloaz ; hag héñ a wélaz hé vipien, ha mipien hé vipien bétég ar pévaré rumm ; hag héñ a varvaz kôzbrâz ha leûn a zeisiou.

LEVR AR PSALMOU.

I. PSALM.

1. Euruz ann dén, péhini n'en deûz két kerzet é ali ar ré fallagr, ha né két choumet é heñt ar béc'herien, ha né két bét azézet é kador ann drougiez;

2. Hôgen péhini a laka hé ioul é lézen ann Aotrou, hag a laka hé spéred el lézen-zé nôz-deiz;

3. Hag héñ a vézô ével eur wézen a zô plañtet war-harz réd ann douréier, hag a rôiô hé frouez enn hé amzer: hag hé zelien na gouézô két; ha kémeñd a rai a zeûi da vâd.

4. Né két ével-sé é-kéñver ar ré fallagr; hôgen hi a zô ével ar poultr a zô skubet gañt ann avel diwar c'horré ann douar.

5. Râk-sé ar ré fallagr na zaviñt két eûz a varô da véô, *évit hô gloar, da zeiz* ar varn, nag ar béc'herien *né véziñt két* é-touez ar ré reiz. (M).

6. Râg ann Aotrou a anavez heñt ar ré reiz; hag heñt ar ré fallagr a iélô da-gét.

—

II. PSALM.

1. Pérâg ar brôadou hô deûs-hi dispac'het, ha pérâg ar boblou hô deûshi mennet traou gwân?

2. Rouéed ann douar a zô savet, hag ar briñsed a zô en em zastumet kévret a-éneb ann Aotrou, hag a-éneb hé Grist.

3. Torromp hô érêou, ha taolomp hô géô pell diouz-omp, *émé-z-hô.*

4. Ann hini a choum enn éñvou a c'hoarzô diwar hô fenn; hag ann Aotrou a rai goab anézhô.

5. Neûzé é komzô out-hô enn hé vuanégez, hag é reûstlô anézhô enn hé frouden.

6. Hôgen mé a zô bét lékéat da roué gañt-hañ war Zion, hé vénez sañtel, évit rei da anaout hé gélennou.

7. Ann Aotrou en deûz lavaret d'in; Va mâb oud, té, hiriô em eûz da eñgéheñtet.

8. Goulenn digan-éñ, hag é rôinn d'id ar brôadou da zigwéz, hag harzou ann douar da gers.

9. Té a rénô anézhô gañd eur walen houarn, hag é vrévi anézhô ével eul léstr pri.

10. Ha bréma, rouéed, digorit hô spéred (T); kémérit keñtel, c'houi péré a varn ann douar.

11. Servichit ann Aotrou gañt doujañs; hag en em laouénait enn-hañ enn eur gréna.

12. Dalc'hit mâd d'ar reiz, gañd aoun na zeûjé ann Aotrou da zével droug enn-hañ (T), ha na vec'h tennet eûz ann heñt reiz.

13. *Rak* pa zeûi, abarz némeûr, hé vuanégez d'en em eñtana, euruz *é vézô* ar ré holl a laka hô fisiañs enn-hañ.

—

III. PSALM.

Psalm David, pa déc'hé diouc'h Absalom, hé vâb.

1. Aotrou, pérâg eo kresket ann niver eûz ar ré a heskin ac'hanoun? Kalz a zâv em énep.

2. Liez hini a lavar d'am éné: N'eûz kéd a zilvidigez évit-hañ a berz hé Zoué.

3. Hôgen, Aotrou, té eo va gwarézer, ha va gloar; té eo a zâv va fenn.

4. Gañt va mouéz em eûz garmet étrézég ann Aotrou; hag héñ en deûz klevet ouz-in eûz hé vénez sañtel.

5. Kousket ounn bét, môrédet ounn bét; ha savet ounn bét, ô véza m'en deûz ann Aotrou va digéméret.

6. N'am bézô kéd a aoun râg al lôd bràz a boblou a zô war va zrô: sâv, Aotrou, savété ac'hanoun, ô va Doué.

7. Râk té éc'h eûz skôet gañd ar ré holl a zavé em énep héb abek: deñt ar béc'herien éc'h eûz brévet.

8. Eûz ann Aotrou é teû ar zilvidigez; ra zeûi da vennoz war da bobl.

—

IV. PSALM.

Évid ann divez, war ar c'hanaouennou. Psalm David.

1. Pa c'halvenn anézhañ, Doué, va reiz, en deûz klévet ouz-in; pa oann er c'hlac'har, éc'h eûz va zennet a boan.

2. Az péz truez ouz-in, ha sélaou out va féden.

3. Bété pégeit, ô mipien ann dûd, é vézô pounner hô kaloun? Pérâg é karit-hu ar gwander, hag é klaskit-hu ar gévier?

4. Gwézit pénaoz eo ann Aotrou en deûz skulet hé vurzudou war hé zañt; ann Aotrou a zélaouô ouz-in, p'am bézô garmet étrézég enn-hañ.

5. Buanékait, ha na béc'hit két; hô pézet keûz enn hô kwéléou eûz ar péz hoc'h eûz lavaret enn hô kalonou.

6. Kennigit eur sakrifiz a reiz, ha likid hô kéd enn Aotrou; liez hini a lavar: Piou a ziskouézô ar madou d'éomp?

7. Arwézet eo war-n-omp goulou da zremm, Aotrou; al lévénez éc'h eûz rôet d'am c'haloun.

8. Kresket iñt bét gañd hô frouez, gañd hô éd, gañd hô gwîn ha gañd hô éôl.

9. Évid-oun-mé a c'hourvézô ivé é péoc'h, hag a gouskô,

10. O véza, Aotrou, ma éc'h eûz va c'hrévéet dreist-holl er géd.

—

V. PSALM.

Évid ann divez, évid ann hini a c'hounid ann digwéz. Psalm David.

1. Sélaou va geriou, Aotrou, klev va garmou.

2. Laka évez out mouéz va féden, va roué ha va Doué.

3. O véza ma pédinn ac'hanod, té, Aotrou, a glevô out va mouéz diouc'h ar miñtin.

4. Diouc'h ar miñtin é savinn diraz-od, hag é wélinn pénaoz n'oud két eunn Doué hag a gâr ar fallagriez.

5. Hag ann dén fall na choumô két gan-éz; hag ann dûd direiz na véviñt két dirâk da zaoulagad.

6. Té a gasa ar ré holl a ra fallagriez; té a goll ar ré holl a lavar gévier.

7. Ann Aotrou a argarzô ann dén a skûl ar goâd hag ann dén touelluz: hôgen mé *am eûz fisianz enn* da drugarez zô founn-meûrbed (M).

8. Éz inn enn da dî; hag éc'h azeûlinn ac'hanod gañd doujañs enn da dempl sañtel.

9. Kâs ac'hanoun, Aotrou, enn da reiz; laka va heñt da véza éeun diraz-oud enn abek d'am énébourien.

10. Râk n'eûz két a wirionez enn hô génou: hô c'haloun a zô gwân.

11. Eur béz digor eo hô gargaden, gañd hô zéôdou é touelleñt; barn anézhô, ô Doué.

12. Bézet diskaret hô ménosiou, kas anézhô kuit enn abek d'ann niver brâz eûz hô fallagriézou, ô véza ma hô deûz da héget, ô Aotrou.

13. R'en em laouénai ar ré a laka hô géd enn-od, trida a raiñt da-vikenn, ha té a choumô enn-hô. Hag ar ré holl a gâr da hanô en em veûlô enn-od;

14. O véza ma vennigi ann dén reiz. Hor c'hurunet éc'h eûz gañd da ioul vâd, ô Aotrou, ével gañd eunn diren.

—

VI. PSALM.

Évid ann divez, war ar c'hanaouennou, évid ann eizved. Psalm David.

1. Aotrou, na damall két ac'hanoun enn da frouden, ha na gastiz két ac'hanoun enn da vuanégez.

2. Az péz truez ouz-in, ô Aotrou, ô véza ma ounn gwân: iac'ha ac'hanoun, ô Aotrou, ô véza ma eo gloazet va eskern.

3. Ha va éné a zô glac'haret-meûrbéd; hôgen té, Aotrou, bété pégeit?

4. Distrô ouz-in, ô Aotrou, ha dieûb va éné; savété ac'hanoun enn abek d'as trugarez.

5. Râk n'eûz hini a gemeñt en défé koun ac'hanod er marô; ha piou a veûlô ac'hanod er béz?

6. Skuizet ounn bét ô keina; gwalc'hi a rinn bép nôz va gwélé ô wéla; glébia a rinn va fléd gañd va daérou.

7. Tévaléet eo va lagad gañd ar frouden; deûet ounn da véza kôz é-kreiz va holl énébourien.

8. Tec'hid diouz-in, c'houi holl péré a ra fallagriez; râg ann Aotrou en deûz klevet out mouéz va gwélvan.

9. Ann Aotrou en deûz klévet out va goulenn; ann Aotrou en deûz digéméret va féden.

10. Ra rusiô ha ra vézô reûstlet va holl énébourien: ra zistrôiñt war hô c'hiz, ha ra véziñt gôlôet a véz.

—

VII. PSALM.

Psalm David, a ganaz d'ann Aotrou enn abek da c'heriou Kus, mâb Jémini.

1. Aotrou va Doué, enn-od em eûz lékéat va géd: diwall ac'hanoun eûz va holl heskinérien, ha dieûb ac'hanoun,

2. Gañd aoun na skrapfé va éné ével zenna ac'hanô, na va dieûbi.

3. Aotrou va Doué, ma em eûz gréat kémeñt-sé, ma éz eûz fallagriez em daouarn,

4. Ma em eûz distolet ann drouk da néb en dôa hé c'hréat d'in, ra gouézinn dic'héd dindan dourn va énébourien.

5. Ra heskinô ann énébour va éné, ha ra gémérô anézhañ: ra vrévô va buez war ann douar, ha ra gasô da boulîr va gloar.

6. Sâv, Aotrou, enn da vuanégez: ha diskouéz da c'halloud é-kreiz va énébourien.

7. Sâv, Aotrou va Doué, hervez ar gélen éc'h eûz gourc'hémennet.

8. Ha strollad ar boblou a iélô wardrô d'id; hag enn abek da-zé distrô d'ann néac'h.

9. Ann Aotrou a varn ar boblou; barn ac'hanoun, ô Aotrou, hervez va reiz, hag hervez ma'z ounn dibec'h(r).

10. Drougiez ar béc'herien a iélô da-gét; ha té a rénô ann dén reiz, ô Doué, péhini a furch er c'halonou hag enn digroazel.

11. Gañd reizded é c'lédann skoazel ann Aotrou, péhini a zavété ar ré a zô éeun a galoun.

12. Doué a zô eur barner reiz, kré hag habask; ha moñt a ra droug ennhañ hemdez?

13. Ma na zistrôit két, éc'h hejô hé glézé: hé wareg en deûz steñet, hag hé aozet en deûz.

14. Aozet en deûz enn-hi binviou a varô; oud ar ré viryidik *em énep* en deûz reizet hé zaésiou.

15. Chétu *va énébour* (M) en deûz digaset ann direizded; ann droug en deûz eñgéheñlet, hag ar fallagriez en deûz ganet.

16. Eur poull en deûz digoret, hag hé gleûzet eo deûz; ha kouézet eo enn toull en dôa gréat.

17. Hé zroug a zistrôiô war hé benn hé-unan; hag hé fallagriez a ziskennô war hé chouk hé-unan.

18. Meûli a rinn ann Aotrou enn abek d'hé reizded; ha kana a rinn da hanô ann Aotrou ann Uc'hel-meûrbéd.

—

VIII. PSALM.

Évid ann divez, évid ar gwaskellou. Psalm David.

1. Aotrou, hor mestr, pégen estlammuz eo da hanô war ann douar holl!

2. Râk da veûrded a zô savet dreist ann éñvou.

3. Eûz a c'hénou ar vugalé hag eûz ar ré a zô c'hoaz oud ar vronn, éc'h eûz tennet eur veûleûdi klôk enn abek d'as énébourien, évit kâs-da-gét ann énébour hag ar veñjer.

4. Pa wélann ann éñvou, labour da viziad; al loar hag ar stéred éc'h eûz startéet;

5. Piou eo ann dén évit m'az pé koun anézhañ? Pé mâb ann dén évit ma teûjez d'hé wélout?

6. Hé lékéat éc'h eûz évid eunn nébeûd amzer izéloc'h égéd ann éled; a c'hloar hag a énor éc'h eûz hé gurunet;

7. Hé lékéat éc'h eûz da aotrou war ôberiou da zaouarn.

8. Lékéat éc'h eûz pép-trâ da bléga dindân hé dreid, hag ann holl zéñved hag ann holl éjenned; hag ouc'h-penn loéned ar mésiou:

9. Evned ann éñv, ha pésked ar môr, péré a valé é raveñchou ar môr.

10. Aotrou, hor mestr, pégen estlammuz eo da hanô war ann douar holl!

—

IX. PSALM.

Évid ann divez, évit traou-kuzet ar Mâb. Psalm David.

1. Da veûli a rinn, Aotrou, gañt va holl galoun: da holl vurzudou a zanévellinn.

2. En em laouénaad a rinn hag é tridinn enn-od; kana a rinn d'as hanô, ô Uc'hel-meûrbéd.

3. Pa likii va énébour da zistrei war hé giz; hi a fallai, hag a vézô dispennet dira-z-oud.

4. Râk té éc'h eûz gréat éz ounn bét barnet *éz-léal* hag em eûz gounézet (M); azézet oud bét war da drôn, té péhini a yarn hervez ar reiz.

5. Krôzet éc'h eûz ar brôadou, hag ar ré fallagr a zô éat-da-gét: roudennet eo gan-éz *eûz a levr ar vuez* hô hanô da-vikenn, hag é amzeriou ann amzeriou.

6. Armou ann énébour hô deûz kollet hô ners da-vikenn; ha diskaret eo hô c'heriou gan-éz. Ar c'houn anézhô a zô bét kollet gañt trouz.

7. Hôgen ann Aotrou a bâd da-vikenn. Aozet en deûz hé drôn évid hé varn.

8. Hag héñ a varnô ar béd holl gañd éeunder, héñ a varnô ar boblou gañt reizded.

9. Hag ann Aotrou a zô deûet da warez d'ar paour; ha da skoazel d'ézhañ enn hé ézommou, hag enn hé c'hlac'har.

10. Lakaeñt hô géd enn-od ar ré a anavez da hanô; râk n'éc'h eûz két dilézet, Aotrou, ar ré az klask.

11. Kanit d'ann Aotrou péhini a choum é Sion: rôit da anaoût hé labouriou é-touez ar boblou.

12. Koun en deûz bét eûz a c'hoad *hé zervicherien* a glaské; n'en deûz két añkounac'héet garm ar béorien.

13. Az péz truez ouz-in, Aotrou: gwél ar vuelded é péhini ounn bét lékéat gañt va énébourien;

14. Té péhini a zâv ac'hanoun eûz a zôriou ar marô; évit ma rôinn da anaout da holl veûleûdiou é-harz dôriou merc'h Sion.

15. Trida a rinn gañd ar zilvidigez a rôi d'in; ar brôadou a zô kouézet enn toull hô dôa gréat évit va laza. Paket eo bét hô zroad el lindâg hô dôa steñet é-kûz.

16. Ann Aotrou a vézô anavézet diouc'h ar varn a rai; ar péc'her a

zô bét paket é labouriou hé zaouarn.

17. Bézet taolet ar béc'herien enn ifern, hag ann holl vrôadou péré a añkounac'ha Doué.

18. Râk na vézô két añkounac'héet ar paour da-vikenn ; habaskded ar béorien na vézô két kollet da-vikenn.

19. Sâv, Aotrou, évit n'en em stardô két ann dén ; bézet barnet ar brôadou dira-z-ôd.

20. Laka, Aotrou, eur reizer war-n-ézhô, évit ma wézô ar brôadou pénaoz iñt tûd.

—

X. PSALM.

Hervez ann Hébréd.

1. Pérâg, Aotrou, oud-dé en em dennet pell, ha pérâg é tisprizez ac'hanoun em ézommou hag em c'hlac'har?

2. Eñdra ma stambouc'h ar fallagr, ar paour a zô devet : *ar ré fall* a vézô saouzanet enn hô ménosiou. (M).

3. Râg ar péc'her a zô meûlet é ioulou hé éné, hag ar fallagr zô benniget.

4. Ar péc'her en deûz savet droug enn Aotrou, hag enn abek d'hé vuanégez vrâz na glaskô két anézhañ.

5. Doué n'éma két dira-z-hañ : hé heñchou a zô saotret é péb amzer. Da varniou a vézô lamet a zirâg hé zaoulagad ; aotrounia a rai war hé holl énébourien.

6. Râk lavaret en deûz enn hé galoun : Na vézinn két horellet a-rumm-é-rumm ; dizroug *é chouminn*.

7. Hé c'hénou a zô leûn a zroukpéden hag a c'houervder hag a douellérez : dindân hé déôd éma al labour hag ar boan.

8. Azéza a ra é spî gañd ar ré bindidik é lec'hiou kuzei, évit laza ann dén dinam.

9. Hé zaoulagad a zell oud ar paour ; aoza a ra spiou é-kûz, ével al léon enn hé géô. Aoza a ra hé spiou évit skrapa ar paour : évit skrapa ar paour pa en deûz tennet anézhañ *dré falloni*.

10. Pa vézô paket enn hé lindâg, é tiskarô anézhañ, é stouô, hag é kouézô war ar paour a vézô bét trec'het gañthañ.

11. Râk lavaret en deûz enn hé galoun : Doué en deûz añkounac'héet ; distrôet en deûz hé zaoulagad évit na wélô bikenn.

12. Sâv, Aotrou Doué, sâv huel da zourn : na añkounac'ha két ar béorien.

13. Pérâg ar fallagr en deûs-héñ lékéat droug é Doué ? O véza m'en deûz lavaret enn hé galoun : Na eñklaskô két.

14. Gwéloud a réz, râk té a laka évez oud al labour hag oud ar boan *a ra ar ré fallagr* (M), évid hô lakaad dindân da zaouarn. Ar paour a zô en em rôét d'id ; té a vézô skoazeller ann emzivad.

15. Torr bréac'h ar péc'her hag ar fallagr : *frouez* hé béc'hed a vézô klasket, ha na vézô két kavet.

16. Ann Aotrou a rénô da-vikenn hag é amzeriou ann amzeriou ; ha c'houi, brôadou, a vézô kaset-da-gét eûz hé zouar.

17. Klévet en deûz ann Aotrou oud c'hoañt ar béorien ; da skouarn é deûz klevet aoz hô c'haloun,

18. Évid barna é-gounid ann emzivad hag ann dén mac'het ; évit na glaskô mui ann dén en em stambouc'ha war ann douar.

—

X. PSALM.

Évid ann divez, Psalm David.

1. Enn Aotrou eo en em fisiann : pénaoz é livirit-hu d'am éné : Trémen *buan* war ar ménez ével eur golvan ?

2. Râk chétu ar béc'herien hô deûz steñet hô gwarek ; aozet hô deûz hô saésiou enn hô zroñs, évit tenna enn disgwél war ar ré a zô éeun a galoun.

3. Râk freûzet hô deûz ar péz éz pôa gréat a vâd ; hôgen ann dén reiz, pétrâ en deûs-héñ gréat ?

4. Ann Aotrou a zô enn hé dempl, trôn ann Aotrou a zô enn éñv ; hé zaoulagad a zell oud ar paour ; kroc'hen hé lagad a eñklask bugalé ann dûd.

5. Ann Aotrou a eñklask ann dén reiz hag ann dén fallagr ; hôgen néb a gâr ar fallagriez, a gasa hé éné.

6. Lakaad a rai da c'hlavia lindagou war ar béc'herien : tân, ha soufr, hag avel ann arnéou eo kôp hô digwéz.

7. Râk reiz eo ann Aotrou, hag ar reizded a gâr. Hé lagad a zell oud ann hini a zô éeun hé galoun. (T).

—

XI. PSALM.

Évid ann divez, évid ann eizved. Psalm David.

1. Savété ac'hanoun, Aotrou, râk n'eûz mui a zañt : râk distéréet eo ar gwirionésiou gañt bugalé ann dûd.

2. Traou gwân a lavar pép-hini d'hé nésa ; ann touellérez a zô war hô muzellou, gañd eur galoun daou-blég é komzoñt.

3. Ra gollô ann Aotrou ann holl vuzellou touelluz, hag ann téôd a gomz gañt fougé.

4. Lavaret hô deûz : Lakaad a raimp hon téôd da véza galloudek ; ac'hanomp é talc'h hor muzellou ; piou a zô aotrou war-n-omp ?

5. Bréma é savinn, émé ann Aotrou, enn abek da reûz ar ré ézommek, ha da geinvan ar ré baour. E diwall hô likiinn : gañd dieûb é rinn kémeñt-sé.

6. Geriou ann Aotrou a zô geriou glân ; *ével* arc'hañt tréménet dré ann tân, glanet er prî, ha karzet bété seiz gwéach.

7. Té eo, Aotrou, a virô ac'hanomp hag a ziwallô ac'hanomp da-vikenn diouc'h ar vrôad-zé.

8. Ar ré fallagr a valé trô-war-drô ; hervez da veûrded éc'h eûz kresket é niver bugalé ann dûd.

—

XII. PSALM.

Évid ann divez, Psalm David.

1. Bété pégeit, Aotrou, éc'h añkounac'hai ac'hanoun ? Hag évit bépréd é vézô ? Bété pégeit é tistrôi-dé da zaoulagad diwar-n-oun (T) ?

2. Bété pégeit é likiinn-mé ménosiou em éné, ha glac'har em c'haloun bemdez ?

3. Bété pégeit é vézô savet va énébour dreist-oun ?

4. Sell ouz-in, ha sélaou ouz-in, Aotrou va Doué. Skléra va daoulagad évit na gouskinn két er marô ;

5. Gañd aoun na lavarfé va énébour : Tréac'h ounn bét d'ézhañ. Ar ré a heskin ac'hanoun a dridô mar bézann kéflusket :

6. Hôgen mé em eûz lékéat va géd enn da drugarez. Va c'haloun a dridô gañd ar zilvidigez a rôi d'in ; kana a rinn d'ann Aotrou péhini en deûz va c'harget a vadou ; séni a rinn é hanô ann Aotrou Uc'hel-meûrbéd.

—

XIII. PSALM.

Évid ann divez, Psalm David.

1. Ann dén diskiañt en deûz lavaret enn hé galoun : N'eûz két a Zoué. En em zaotret iñt, hag argarzuz iñt deûet da véza enn hô holl brédériou ; n'eûz két a rajé ar mâd, n'eûz hini é-béd.

2. Ann Aotrou en deûz sellet eûz ann éñv ouc'h bugalé ann dûd, évit gwélout ma éz eûz unan-bennâg a zô digor hé spéred, pé a glask Doué.

3. Eat iñt holl diwar ann heñt mâd (T) ; didalvez iñt deûed holl : n'eûz két a rajé ar mâd, n'eûz hini é-béd. Eur béz digor eo hô gargaden ; hô zéôdou hô deûz gréat touellérézou ; eur c'hoñtam aspik a zô dindân hô muzellou. Hô génou a zô leûn a zroukpéden hag a c'houervder ; buan eo hô zreid évid skula ar goâd. Mac'hérez ha reûz a zô enn hô heñchou ; na anavézoñt két heñt ar péoc'h ; n'éma két doujañs Doué dirâg hô daoulagad.

4. Ar ré holl péré a ra fallagriez, hag a louñk va fobl ével eunn tamm bara, ha na anavéziñt két *kémeñt-sé* ?

5. N'hô deûz két galvet ann Aotrou ; krénet hô deûz enn eul léac'h é péhini né oa két a aoun da gaout,

6. O véza ma éma ann Aotrou enn

eur wenn reiz ; direizet hoc'h eûz kuzul ann ézommek, ô véza ma éma hé c'héd enn Aotrou.

7. Piou eûz a Zion a rôiô hé zilvidigez da Israel ? Pa en dévézô ann Aotrou tennet hé bobl eûz ar sklavérez, Jakob a dridô, hag Israël en em laouénai.

XIV. PSALM.

Psalm David.

1. Aotrou, piou a choumô enn da delt ? Pé piou a éhanô war da vénez sañtel ?

2. Néb a gerz dinam, hag a zô reiz enn hé ôberiou :

3. Néb a lavar gwir enn hé galoun, ha na ra két a douellérez gañd hé déôd : néb n'en deûz két gréat a zrouk d'hé nésa, ha n'en deûz két sélaouet a zrouk-komziou a-éneb hé amézeien.

4. Ann den drouk né d-eo nétra é-bed dira-z-hañ (M) ; hôgen stâd a ra eûz ann hini a zouj ann Aotrou : pénhini pa en deûz touet eunn dra d'hé nésa, na douell két anézhañ ;

5. Pénhini na rô két hé arc'hañt war gampi, ha na gémer két a c'hobr a-éneb ann dén dinam. Piou-bennâg a ra kémeñt-sé, na vézô két kéflusket da-vikenn.

XV. PSALM.

Skrid kizellet war eur peul évid David, pé gañd David.

1. Mir ac'hanoun, Aotrou, ô véza ma em eûz lékéat va géd enn-od.

2. Lavaret em eûz d'ann Aotrou : Va Doué oud, râk n'éc'h eûz két a ézomm eûz va madou.

3. Diskouézet en deûz enn eunn doaré burzuduz va holl ioulda é-kéñver ar zeñt a zô enn hé zouar.

4. Kreskет hô deûz hô gwanderiou : goudé-zé iñt en em hastet. *Evid-oun* na c'hrounninn két anézhô enn hô strolladou évit skula ar goâd ; ha na rinn két a vének eûz hô hanvou war ar muzellou.

5. Ann Aotrou eo al lôd eûz va digwéz hag eûz va c'hôp : té eo a zistolô d'in va digwéz.

6. Al linennou a zô kouézet d'in é lec'hiou mâd-meûrbéd ; râk va digwéz a zô eûz ar ré wella.

7. Benniga a rinn ann Aotrou, ô véza m'en deûz rôet ar poell d'in ; hag ouc'h-penn a-zoug ann nôz va digroazel hô deûz va c'hélennet.

8. Gwélout a réann bépréd ann Aotrou dira-z-oun ; râg enn tû déou d'in éma, gañd aoun na venn kéflusket.

9. Dré-zé eo laouénéet va c'haloun, ha va zéôd en deûz tridet ; hag ouc'h-penn va c'hik a éhanô er gortoz.

10. O véza na zilézi két va éné enn ifern, ha na c'houzañvi két é welfé da zañt ar vreinadurez.

11. Rôed éc'h eûz da anaout d'in heñt ar vuez, ha va c'harga a ri a lévénez gañd ar gwél ac'hanod : eunn dudi bráz a zô da-vikenn oud da zourn déou.

XVI. PSALM.

Péden David.

1. Sélaou, Aotrou, ar péz a c'houlennann gañt léalded : taol évez out va c'hlemmou. (M). Digor da ziskouarn da béden va muzellou didouell.

2. Ra zeûi va barn eûz da zremm ; ra zellô da zaoulagad out va éeunded.

3. Gwélet éc'h eûz pétra dal va c'haloun, hag hé gwélet éc'h eûz a-zoug ann nôz ; va zréménet éc'h eûz dré ann tân, hag ar fallagriez né két bét kavet enn-oun.

4. Évit na gomzché két va génou hervez ôberiou ann dûd ; enn abek da c'heriou da vuzellou, em eûz miret heñchou garô.

5. Stard va c'hammédjou enn da raveñchou, évit na horellô két va zreid.

6. Mé em eûz garmet, ô Doué, ô véza ma éc'h eûz sélaouet ouz-in : rô skouarn d'in, ha sélaou out va geriou.

7. Diskouéz enn eunn doaré burzuduz da drugarézou, té péhini a zavété ar ré a laka hô géd enn-od.

8. Diwall ac'hanoun dioue'h ar ré a gnéb oud da zourn déou, ével mâbâ-lagad. É skeud da ziou-askel, gwarez ac'hanoun,

9. A-éneb ar ré fallagr péré hô deûz va glac'haret ; va énébourien hô deûz grounnet va éné.

10. Hô lard hô deûz serret ; hô génou en deûz komzet gañt balc'hder.

11. Goudé béza va distolet, bréma é c'hrounnoñt ac'hanoun ; trei a réoñt hô daoulagad étrézég ann douar.

12. Hi a c'hortoz ac'hanoun ével eul léon daré da *gregi* enn hé breiz : hag ével eul léonik â choum é lec'hiou kuzet.

13. Sâv, Aotrou, enn hé raok, ha diskar-héñ : tenn va éné eûz a zourn ar fallagr, va c'hlézé

14. Eûz a zaouarn énébourien da zourn déou. Aotrou, rann anézhô a-zoug hô buez eûz ann niver bihan war ann douar : leûn eo hô c'hôv eûz ann tràou a guzez. Mipien a-walc'h hô deûz ; ha lézet hô deûz d'hô bugalé vihan ar madou hô dôa c'hoaz.

15. Hôgen mé en em ziskouézô dira-z-oud gañt reizded ; va gwalc'h em bézô pa en em ziskouézô da c'hloar.

XVII. PSALM.

Évid ann divez, da Zavid, servicher ann Aotrou, péhini en deûz lavaret d'ann Aotrou geriou ar ganaouenmañ, enn deiz é péhini é tennaz ann Aotrou anézhañ eûz a zourn hé holl énébourien, hag eûz a zourn Saul, hag é lavaraz :

1. Mé az karô, Aotrou, va ners :

2. Ann Aotrou eo va skoazel, ha va herberc'h, ha va diboanier. Va Doué eo va c'hen-ners, ha mé a fisiô enn-hañ. Va gwarez, ha galloud va zilvidigez, ha va digémérer.

3. Ann Aotrou a c'halvinn hag a veûlinn : hag eûz va holl énébourien é vézinn dieûbet.

4. Gloasiou ar marô a zô deûet enndrô d'in (T) ; ha froudou ar fallagriez hô deûz va zaouzanet.

5. Éréou ann ifern a zô deûet war va zrô (T) ; lindagou ar marô hô deûz va c'helc'hiet.

6. Em glac'har em eûz galvet ann Aotrou, hag em eûz garmet étrézé va Doué. Hag héñ en deûz klévet ouc'h va mouéz eûz hé dempl sañtel ; hag ar garm em eûz gréat dira-z-hañ a zô éat enn hé ziskouarn.

7. Ann douar a zô bét kéflusket, hag en deûz krénet ; sôliou ar ménésiou a zô bét horellet ha kéflusket, ô véza ma oa éat droug enn *Aotrou* out-hô. (M).

8. Mogéd a zô savet enn hé vuanégez ; hag ann tân a zô krôgét dirâg hé zaoulagad ; glaou a zô bét enflanet diout-hañ.

9. Izeléet eo ann énvou gañt-hañ. ha diskennet eo ; hag ann dévalien *a* zô dindân hé dréid.

10. Hag héñ a zô bét piñet war ar gérubined, hag en deûz nijet ; nijet en deûz war askeliou ann avel.

11. Lékéat en deûz ann dévalien évid hé guza, war hé drô éma hé delt : douréier téñval koummoul ann éar.

12. Gañd ar skéd a zô dira-z-hañ eo trémenet ar c'hoummoul ; ar c'hazarc'h, hag ar glaou tân.

13. Ann Aotrou en deûz gréat kurun eûz ann énv, hag ar Meûrbéd-uc'hel en deûz rôet hé vouéz ; kazarc'h ha glaou tân.

14. Kaset en deûz hé zaésiou, hag héñ en deûz hô skiñet : paotlet en deûz hé gurunou, hag en deûz hô saouzanet.

15. Ha mammennou ann douréier a zô en em ziskouézet, ha sôliou ar béd a zô bét dizôlôet gañd da c'hourdrouz, ô Aotrou, gañd eur c'houéza-den eûz a avel da vuanégez.

16. Kaset en deûz diwar-laéz, hag en deûz va gorréet, hag en deûz va zennet eûz a galz a zouréier.

17. Va zennet en deûz eûz a zaouarn va énébourien galloudek-bráz, ha dioue'h ar ré a gaséé ac'hanoun, ô véza ma oañt kréoc'h égéd-oun.

18. Va diaraoget hô deûz é deiz va

glac'har ; hag ann Aotrou a zô deûet da warez d'in.

19. Va lékéat en deûz enn éc'honder ; va dieûbet en deûz gañd hé ioulvâd em c'héñver,

20. Hag ann Aotrou a zistolô d'in hervez va reiz ; hag hervez glanded va daouarn é rôiô d'in.

21. Râk miret em eûz heñchou ann Aotrou, ha n'ounn két bét fallagr é-kéñver va Doué.

22. Râg hé holl varnédigéziou a zô bét dira-z-oun ; ha n'em eûz két pelléet diouz-in hé gélennou.

23. Ha mé a vézô dinam gañt-hañ, hag en em virinn diouc'h va fallagriez.

24. Hag ann Aotrou a zistolé d'in hervez va reiz, hag hervez glanded va daouarn dirâg hé zaoulagad.

25. Gañd ar zeñt é vézi sañt : ha gañd ar ré zinam é vézi dinam.

26. Gañd ar ré c'hlân é vézi glân : ha gañd ar ré fallagr é teûi da véza fallagr.

27. Râg ar bobl vuel a zieûbi : ha daoulagad ar ré valc'h a vnéli.

28. Râg té eo a sklera va c'hleûzeûr, ô Aotrou ; sklera, va Doué, va zévalien.

29. Râg gan-éz é vézinn dieûbet diouc'h ar gwall-ioul ; ha gañt va Doué é lamminn dreist ar vûr.

30. Dinam eo heñt va Doué ; gañd ann tân eo arnodet geriou ann Aotrou ; ar gwarézer eo eûz ar ré holl a laka hô fisiañs enn-hañ.

31. Râk piou a zô Doué néméd ann Aotrou ? Pé piou a zô Doué néméd hon Doué ?

32. Hon Doué péhini en deûz lékéat ann ners war va zrô, hag en deûz lékéat va heñt da véza dinam.

33. Péhini en deûz lékéat va zreid héñvel oût treid kirvi ; hag en deûz va lékéat war al lec'hiou uc'hel.

34. Péhini a zesk va daouarn d'ar brézel : ha té eo éc'h eûz lékéat va divrec'h ével eur wareg arem ;

35. Hag éc'h eûz rôet d'in gwarez da zieûb ; hag éc'h eûz va lékéat dindân da zourn déou. Da gélen en deûz va c'hastizet bétég ann divez ; ha da gélen am deskô c'hoaz.

36. Lédet éc'h eûz ann heñt dindân va zreid : ha né két bét horelluz va c'hamméjou.

37. Moñd a rinn war-lerc'h va énébourien, hag é tizinn anézhô ; ha na zistrôinn két kén n'am bézô hô c'hâset-da-gét.

38. Mé hé brévô, ha na helliñt két choum enn hô zâ ; kouéza a raiñt dindân va zreid.

39. Lékéat éc'h eûz ners war-drô d'in évid ar brézel, hag éc'h eûz lékéat da bléga dindan-oun ar ré a énébé ouz-in.

40. Lékéad éc'h eûz va énébourien da drei hô c'hein d'in, hag éc'h eûz dispennet ar ré a gaséé ac'hanoun.

41. Garmet hô deuz, ha na oa dén évid hô dieûbi ; oud ann Aotrou *hô deûz garmet*, ha n'en deûz két hô sélaouet.

42. Hô feltra a rinn ével ar poultr dirâg ann avel ; hô flastra a rinn ével fañk ar ruiou.

43. Va dieûbi a rî diouc'h énébiézou ar bobl ; va lakaad a rî da benn war ar brôadou.

44. Eur bobl ha na anavézenn két a zô deûet dindân va béli ; kerkeñt ha m'en deûz va c'hlevet en deûz señtet ouz-in.

45. *Va fobl ével* diavézidi a zô bét gaouiad em c'héñver ; diavézidi, deûet int da véza kôz ; n'hô deûz két kerzet éeun enn hô heñchou. (M).

46. Béô eo ann Aotrou, ha benniget eo va Doué : bézet meûlet Doué va dieûb.

47. Doué péhini a rô veñjañs d'in, hag a laka ar boblou dindân va béli, a zieûb ac'hanoun diouc'h va énébourien enn hô frouden.

48. Hag é savi ac'hanoun dreist ar ré a éneb ouz-in, eûz ann dén drouk é tieûbi ac'hanoun.

49. Dré-zé, Aotrou, éc'h añsavinn ac'hanod dirâg ar Jeñtiled ; hag é kaninn eur ganaouen d'as hanô ;

50. Té péhini a ziskouéz da veûrded ô tieûbi da roué ; oc'h ôber trugarez da Zazid da éôliet, ha d'hé wenn davikenn.

—

XVIII. PSALM.

Évid ann divez, Psalm David.

1. Ann éñvou a zanével gloar Doué, hag ann oabl-stérédet a ziskouéz ôberiou hé zaouarn.

2. Ann deiz goudé ann deiz a embann ar wirionez-zé, hag ann nôz goudé ann nôz a rô da anaout ar wiziégez-zé.

3. N'eûz iéz é-béd, n'eûz komz é-béd é péré na vé klevet hô mouéz.

4. Hô mouéz a zô bét klevet dré ann douar holl, hag hô geriou a zô éat bété penn ar béd.

5. Enn héol en deûz lékéat hé delt : hag héñvel oud eur pried a ia er-méaz eûz ar gampr a briédélez, é tilamm ével eul lañgouinek évid ôber hé rédaden.

6. Eûz a eur penn eûz ann éñv é teû : hag éz â bétég ar penn all : ha n'eûz dén a gémeñt a gûz oud hé c'hrouéz.

7. Lézen ann Aotrou a zô dinam ; trei a ra ann énéou ; testéni ann Aotrou a zô féal ; ar furnez a rô d'ar ré vihan.

8. Reizou ann Aotrou a zô éeun ; laouénaad a réoñt ar c'halounou ; kémenn ann Aotrou a zô luc'huz ; skléraad a ra ann daoulagad.

9. Doujañs ann Aotrou a zô sañtel ; padoud a ra é amzeriou ann amzeriou ; barnou ann Aotrou a zô gwîr ; reiz iñt enn-hô hô-unan.

10. Hétusoc'h iñt égét kalz a aour hag a vein talvouduz ; ha c'houékoc'h égét mél ha dirennou-mél.

11. Dré-zé da zervicher a vîr anézhô ; hag oc'h hô mirout é kâv eur gôbr brâz.

12. Piou a anavez hé wallou ? Glân ac'hanoun eûz ar ré a zô kuzet ennoun.

13. Ha mîr da zervicher diouc'h *péc'héjou* ann diavésidi ; ma na zeûoñt két da drec'hi ac'hanoun, neûzé é vézinn dinam ; hag é vézinn glanet eûz a eur gwall brâz-meûrbéd.

14. Neûzé geriou va génou a vézô hétuz d'id ; ha ménoz va c'haloun a vézô bépréd dira-z-od, Aotrou, va skoazel ha va daspréner.

—

XIX. PSALM.

Évid ann divez, Psalm David.

1. Ra zélaouô ann Aotrou ouz-id é deiz ar c'hlac'har : hanô Doué Jakob ra ziwallô ac'hanod.

2. Ra zigasô d'id skoazel eûz hé léac'h sañtel : ha ra ziwallô ac'hanod eûz a Zion.

3. R'en dévézô koun eûz da holl zakrifisou ; ra vézô hétuz d'ézhañ da sakrifiz-losk.

4. Ra roiô d'id hervez da galoun : ha ra zévénô da holl ioulou.

5. En em laouénaad a raimp enn abek d'as silvidigez ; hag en em veûli a raimp é hanô hon Doué.

6. Ra leûniô ann Aotrou da holl c'houlennou : bréma em eûz anavézet pénaoz en deûz ann Aotrou savétéet hé éôliet. Klévoud a rai out-hañ eûz ann éñv, hé léac'h sañtel ; dieûb hé zourn déou a zô kré-meûrbéd.

7. Lôd *a laka hô fisiañs* enn hô c'hirri, lôd all enn hô c'hézek : évidomp-ni a c'halvô hanô ann Aotrou, hon Doué.

8. Hi a zô bét strôbet, hag a zô kouézet ; hôgen ni a zô savet, hag a zô choumet enn hon sâ.

9. Aotrou, dieûb ar roué ; ha sélaou ouz-omp enn diez é péhini hor bézô da c'halvet.

—

XX. PSALM.

Évid ann divez, Psalm David.

1. Aotrou, ar roué en em laouénai enn da ners : hag é tridô-kaer war ann dieûb az pézô rôet d'ézhañ.

2. Ioul hé galoun éc'h eûz rôet d'ézhañ ; ha n'éc'h eûz két dinac'het d'ézhañ goulenn hé vuzellou.

3. Râg hé garget éc'h eûz a vennosiou hag a c'houékder ; lékéat éc'h

eûz war hé benn eur gurunen a vein talvouduz-brâz.

4. Ar vuez en deûz goulennet digan-éz ; ha té éc'h eûz rôet d'ézhañ deision hîr évid ann amzer, hag évid amzer ann amzeriou.

5. Brâz eo hé c'hloar enn da zieûb ; lakaad a rî war-n-ézhañ eur c'hloar hag eur skéd ar brasa.

6. Râk hé lakaad a rî da véza benniget é amzer ann amzeriou ; hé laouénaad a rî gañd ar gwél eûz da zremm.

7. Râg ar roué a laka hé c'héd enn Aotrou : ha gañt trugarez ar Meûrbéd-uc'hel na vézô két horellet.

8. Ra gavô da zourn da holl énébourien ; ra gavô da zourn déou ar ré holl a gasa ac'hanod.

9. Hô eñtana a rî ével eur fourn losk enn amzer é péhini é tiskouézi da zremm ; ann Aotrou enn hé vuanégez a reûstlô anézhô, hag hô lakai da véza louñket gañd ann tân.

10. Hô frouez a denni diwar ann douar ; hag hô gwenn eûz a greiz ann dûd.

11. Râk digaset hô deûz-drougou war-n-od ; mennet hô deûz ioulou, ha n'hô deûz két gellet da zévéni.

12. Dré-zé é likii anézhô da drei hô c'hein ; hag éc'h aozi hô dremm évid ann dilerc'h eûz da zaésiou.

13. Sâv, Aotrou, enn da ners ; ni a ganô hag a veûlô da c'halloud enn hor c'hanaouennou.

—

XXI. PSALM.

Évit ann divez, évit skoazel ar miñtin. Psalm David.

1. Va Doué, va Doué, sell ouz-in ; pérâg éc'h eûz-dé va dilézet ? Garmou va féc'héjou a bella ac'hanoun diouc'h va zilvidigez.

2. Va Doué, mé a c'harmô a-zoug ann deiz, ha na zélaoui két ouz-in ; hag a-zoug ann nôz, ha na vézô két tamallet da ziboell d'in.

3. Hôgen té a choum el *léac'h* sañtel, meûleûdi Israel.

4. Hon tadou hô deûz gédet ennod : gédet hô deûz, hag éc'h eûz hô dieûbet.

5. Etrézég enn-od hô deûz garmet, hag iñt bét dieûbet ; enn-od hô deûz lékéat hô gét, ha n'iñt két bét reûstlet.

6. Évid-oun-mé a zô eur prénv, ha nann eunn dén ; mézégez ann dûd, ha stlabez ar bobl.

7. Ar ré holl am gwélé, a réa goab ac'hanoun ; digeri a réañt hô muzellou, hag éc'h hejeñt hô fenn.

8. Lékéat en deûz hé c'héd enn Aotrou, *émé-z-hô*, ra zieréô anézhañ ; ra zieûbô anézhañ, mar kâr anézhañ.

9. Râk té eo éc'h eûz va zennet eûz a gôv va mamm ; va géd oud bét pa édoun c'hoaz oud ar vronn.

10. Etrézég enn-od ounn en em daolet kerkeñt ha ma ounn deûet eméaz eûz hé dargreiz ; va Doué oud aba ma ounn deûet eûz a gôv va mamm.

11. N'en em denn két diouz-in, râg ar c'hlac'har a zô tôst ; râk n'eûz hini a gémeñt am skoazelfé.

12. Kalz a éjenned iacuañk hô deûz va strôbet ; tirvi lard hô deûz va grounnet.

13. Digoret hô deûz hô génou warn-oun, ével eul léon skrapuz ha iuduz.

14. Ével dour ounn bét dinaouet, ha va holl eskern a zô bét diléc'het. Va c'haloun em c'hreiz a zô deûet ével koar zô ô teûzi.

15. Dizec'het eo va hers ével eur pôd-prî, ha va zéôd a zô en em staget out va staoñ ; ha va c'haset éc'h eûz bété poultr ar béz.

16. Râk kalz a châs hô deûz va strôbet ; eur strollad a dûd droug en deûz va grounnet. Toullet hô deûz va daouarn ha va zreid.

17. Va holl eskern hô deûz nivéret. Hag hî a zellé ouz-in hag a arvesté ac'hanoun.

18. Rannet hô deûz va dilad étré-zhô, hag hô deûz taolet va zaé d'ar sort.

19. Hôgen té, Aotrou, na bella két da skoazel diouz-in ; laka da boan évit va diwallout.

20. Dieûb va éné eûz ar c'hlézé, ô Aotrou ; tenn-héñ, pa n'em eûz némét-hañ, eûz a baô ar c'hî.

21. Savété ac'hanoun eûz a c'hénou al léon ; ha va vuelded eûz a gerniel ann unikorned.

22. Diskleria a rinn da hanô d'am breûdeûr ; é-kreiz ann iliz é veûliun ac'hanod.

23. C'houi péré a zouj ann Aotrou, meûlit-héñ ; holl wenn Jakob, énorit-héñ.

24. Holl wenn Israel ra-zoujô anézhañ, ô véza n'en deûz két faéet na disprizet goulenn ar paour ha n'en deûz két distrôet hé zaoulagad diouzin ; ha ma en deûz sélaouet out va garm.

25. Va meûleûdi a zavinn étrézég enn-od enn eur strollad brâz ; va gwéstlou a rôinn dirâg ar ré a zouj anézhañ.

26. Ar béorien a zebrô, hag hî hô dévézô hô gwalc'h ; hag ar ré a glaskô ann Aotrou a veûlô anézhañ ; hô c'halonou a vévô é amzer ann amzeriou.

27. Holl harzou ann douar hô dévézô koun *eûz a gémeñt-sé*, hag a zistrôiô oud ann Aotrou : hag holl diadou ar brôadou a azeûlô dira-z-hañ,

28. O véza ma eo ar galloud d'ann Aotrou ha ma eo héñ a aotrouniô war ar brôadou.

29. Ar ré lard eûz ann douar a zebrô hag a azeûlô holl ; ar ré holl a ziskenn enn douar, a gouézô dira-z-hañ.

30. Ha va éné a vévô évit-hañ ; ha va gwenn a zervichô anézhañ.

31. Ar rumm da zoñt a vézô diskléried d'ézhañ ; hag ann éñvou a zisklériô hé reizded d'ar bobl a dlé béza ganet, hag a zô bét gréat gañd ann Aotrou.

—

XXII. PSALM.

Psalm David.

1. Ann Aotrou a rén ac'hanoun, ha n'em bézô diouer a nétra :

2. Enn eur peûri mâd en deûz va lékéat. Va zavet en deûz war-harz eunn dour maguz :

3. Distrôet en deûz va éné. Va c'haset en deûz dré heñchou ar reizded, enn abek d'hé hanô.

4. Râk, ha pa valéfenn é-kreiz skeûd ar marô, n'am bézô két a aoun râg ann drouk, ô véza ma oud gan-éñ. Da wialen ha da vâz hô deûz va dic'hlac'haret.

5. Eunn daol éc'h eûz aozet dira-z-oun, râg énep d'ar ré a heskin ac'hanoun. Lardet éc'h eûz va fenn gañd éôl : ha va c'hôp mezvuz, péger kaer eo !

6. Ha da drugarez a heûliô ac'hanoun é holl zeisiou va buez : évit ma chouminn da-vikenn é tî ann Aotrou.

—

XXIII. PSALM.

Évid ar c'heñta deiz eûz ar sizun, Psalm David.

1. Ann douar a zô d'ann Aotrou, ha kémeñd a zô enn-hañ : ar béd holl, ha kémeñd a choum enn-hañ.

2. Râg héñ eo en deûz hé ziazézet a-ziouc'h d'ar môriou, hag en deûz hé startéet war ar steriou.

3. Piou a biñô war vénez ann Aotrou ? Pé piou a zavô enn hé léac'h sañtel ?

4. Néb a zô dinam hé zaouarn, ha glân hé galoun ; néb n'en deûz két kéméret hé éné enn-aner, ha n'en deûz két touet é gaou d'hé nésa.

5. Hen-nez en dévézô bennoz digañd ann Aotrou, ha trugarez digañd Doué, hé Zalver.

6. Hen-nez eo ar rumm eûz ar ré a glask anézhañ, eûz ar ré a glask dremm Doué Jakob.

7. Savid hô tôriou, ô priñsed ; ha c'houi, dôriou peûr-baduz, savit ; ha roué ar c'hloar a iélô ébarz.

8. Piou eo ar roué a c'hloar-zé ? Ann Aotrou kré ha galloudek, ann Aotrou galloudek er brézel.

9. Savid hô tôriou, ô priñsed ; ha c'houi, dôriou peûr-baduz, savit ; ha roué ar c'hloar a iélô ébarz.

10. Piou eo ar roué a c'hloar-zé ? Ar roué a c'hloar-zé eo ann Aotrou holl-C'halloudek.

XXIV. PSALM.

Évid ann divez, Psalm David.

1. Étrézég enn-od, Aotrou, em eûz savet va éné.
2. Va Doué, lakaad a rann va fisiañs enn-od, na zeûet két a véz d'in.
3. Na raet két va énébourien goab ac'hanoun ; râg ar ré holl a c'hortoz ac'hanod, na véziñt két reûstlet.
4. Ra vézô reûstlet ar ré holl a ra fallagriez héb abek. Diskouéz d'in da heñchou, ô Aotrou ; ha desk d'in da raveñchou.
5. Rén ac'hanoun enn da wirionez, ha desk ac'hanoun : râk té eo va Doué ha va Zalver, ha da c'hortozet em eûz héd ann deiz.
6. Az péz koun, Aotrou, eûz da vadélésiou, hag eûz da drugarézou, a zô bét a-viskoaz.
7. N'az péz két a goun eûz a béc'héjou va iaouañktiz, nag eûz va diwiziégésiou. Az péz koun ac'hanoun hervez da drugarez, hervez da vadélez, ô Aotrou.
8. Kûñ ha reiz eo ann Aotrou : râksé é rôiô d'ar ré a bec'h, al lézen *a dléoñt da heûlia* enn hô heñt.
9. Ar ré zoujuz a rénô er varn : d'ar ré gûñ é teskô hé heñchou.
10. Holl heñchou ann Aotrou a zô trugarez ha gwirionez, évid ar ré a eñklask hé gévrédigez hag hé desténiou.
11. Enn abek d'as hanô, Aotrou, é tistoli d'in va féc'hed : râk braz eo.
12. Piou eo ann dén a zouj ann Aotrou ? Rôet en deûz d'ézhañ al lézen enn heñt en deûz dilennet.
13. Hé éné a choumô er madou, hag hé wenn é dévézô ann douar da zigwéz.
14. Da skoazel eo ann Aotrou d'ar ré a zouj anézhañ ; ha gévrédigez en deûz gréat évid en em ziskouéza d'ézhô.
15. Va daoulagad a zâv bépréd étrézég ann Aotrou ; râg héñ eo a dennô va zroad eûz al lindâg.
16. Sell ouz-in, hag az péz truez ouz-in ; râk bez' ez ounn va-unan ha paour.
17. Glac'hariou va c'haloun a zô kresket ; tenn ac'hanoun eûz va ézommou.
18. Sell out va vuelded, hag out va foan ; ha distol d'in va holl béc'héjou.
19. Sell out va énébourien, péger stañk iñt, ha pégen direiz eo ar c'hâs a zougoñt d'in.
20. Mir va éné, ha tenn ac'hanoun a boan ; na zeûinn két da rusia, ô véza ma em eûz lékéat va géd enn-od.
21. Ar ré zinam, hag ar ré éeun a zô en em unanet gan-éñ, ô véza ma em eûz da c'hortozet.
22. O Doué, dieûb Israel eûz hé holl c'hlac'hariou.

—

XXV. PSALM.

Évid ann divez, Psalm David.

1. Barn ac'hanoun, Aotrou, ô véza ma em eûz kerzet em dinamded : ha pa lakaann va géd enn Aotrou na vézinn két gwanet.
2. Arnod ac'hanoun, Aotrou, ha c'houil ac'hanoun : eñtan va digroazel ha va c'haloun,
3. O véza ma éma da drugarez dirâk va daoulagad, hag em eûz lékéat va dudi enn da wirionez.
4. N'ounn két bét azézet gañt ann dûd rôk ; ha n'az inn két da gavout ar ré a ra fallagriez.
5. Kaséet em eûz strollad ann dûd fall ; ha na azézinn két gañd ar ré fallagr.
6. Gwalc'hi a rinn va daouarn étouez ar ré zinam, hag en em zalc'hinn war-drô d'as aoter, ô Aotrou :
7. Évit ma klévinn mouéz da veûleûdi, ha ma tanévellinn da holl vurzudou.
8. Aotrou, mé em eûz karet skéd da dî, hag al léac'h é péhini é choum da c'hloar.
9. Va Doué, na goll két va éné gañd ar ré fallagr, na va buez gañd ann dûd a gâr skula ar goad,
10. É daouarn péré éma ar fallagriézou ; hag hô dourn déou a zô leûn a rôou.

11. Évid-oun-mé em eûz kerzet em dinamded ; dasprén ac'hanoun hag az péz truez ouz-in.
12. Va zroad a zô chounet enn hé zâ er reizded ; er strolladou é venniginn ac'hanod, ô Aotrou.

—

XXVI. PSALM.

Psalm David, abarz ma oé éôliet.

1. Ann Aotrou eo va goulou ha va zilvidigez ; râk piou em bézô-mé aoun ? Ann Aotrou eo a ziwall va buez ; piou am lakai da gréna ?
2. Pa dôsta ar ré zroug ouz-in, évid dibri va c'hik ; hag ar ré eûz va énébourien péré hô deûz va heskinet, a zô bét gwanet hag a zô kouézet.
3. Ha pa zavcheñt arméou em énep, va c'haloun na vijé két spouñtet. Ha pa zeûjeñt da stourmi ouz-in, mé a lakai va géd é kémeñt-sé.
4. Eunn dra hép-kén em eûz goulennet digañd ann Aotrou, hag hé eñklaskout a rinn ; ma chouminn é ti ann Aotrou a-zoug holl zeisiou va buez, évit ma wélinn dudi ann Aotrou, ha ma wélinn hé dempl.
5. Râk va c'huzet en deûz enn hé delt ; é deiz ann droug en deûz va gwarézet el léac'h kuzéta eûz hé delt.
6. War ar méan en deûz va zavet ; ha bréma en deûz savet va fenn dreist va énébourien ; trôiou em eûz gréat, hag em eûz lazet eunn hostiv a gan enn hé delt ; mé a ganô hag a veûlô ann Aotrou em c'hanaouennou.
7. Sélaou, Aotrou, out va mouéz, pa c'harmann ouz-id ; az péz truez ouz-in, ha sélaou ouz-in.
8. Va c'haloun é deûz komzet ouz-id, va daoulagad hô deûz da glasket ; da zremm a glaskinn, ô Aotrou.
9. Na zistrô két da zaoulagad diouz-in ; n'en em denn két dioud da zervic'her enn da vuanégez. Béz da skoazel d'in : na zilez két ac'hanoun, ha na zispriz két ac'hanoun, ô Doué va zalver.
10. Râk va zâd ha va mamm hô deûz

va dilézet : hôgen ann Aotrou en deûz va c'héméret.
11. Rô d'in, Aotrou, da heñt ; ha rén ac'hanoun er raveñt éeun enn abek d'am énébourien.
12. Na rô két ac'hanoun da ioul ar ré a heskin ac'hanoun râk gwall destou a zô savet em énep ; hag ar fallagriez a zô trôet é gaou out-hi hé-unan.
13. Mé a gréd é wélinn madou ann Aotrou é douar ar ré véô.
14. Gortoz ann Aotrou ; starta : r'en em nerzô da galoun, ha gortoz ann Aotrou.

—

XXVII. PSALM.

Psalm David, pé évid David.

1. Étrézég enn-od é c'harmiun, Aotrou, va Doué, na dav két em c'héñver ; gañd aoun, ma tavchez em c'héñver, na venn héñvel oud ar ré a ziskenn el lenn.
2. Sélaou, Aotrou, out mouéz va goulenn, pa bédann ac'hanod, pa zavann va daouarn étrézé da dempl sañtel.
3. Na denn két ac'hanoun gañd ar béc'herien, ha na goll két ac'hanoun gañd ar ré a ra fallagriez, gañd ar ré a gomz a béoc'h gañd hô nésa, hag a venn droug enn hô c'haloun.
4. Rô d'ézhô hervez hô ôberiou, hag hervez ann drougiez eûz hô ijinou. Rô d'ézhô hervez ôberiou hô daouarn ; distol d'ézhô ar gôbr dléet d'ézhô.
5. O véza n'hô deûz két poellet ôberiou ann Aotrou, ôberiou hé zaouarn, té hô c'hasô-da-gét, ha na savi mui anézhô.
6. Benniget ra vézô ann Aotrou : râk sélaouet en deûz out mouéz va goulenn.
7. Ann Aotrou eo va skoazel ha va gwarézer : va c'haloun é deûz lékéat hé géd enn-hañ, hag ounn bét skoazellet ; ha névézet eo bét va c'hik ; ha mé a veûlô anézhañ a greiz kaloun.
8. Ann Aotrou a zô ners hé bobl ; hag ar gwarézer a zavété hé éôliet.

9. Dieûb da bobl, Aotrou, ha bennig da zigwéz ; ha rén anézhô, ha sav anézhô da-vikenn.

—

XXVIII. PSALM.

Évit peûr-ôbéridigez ann Tabernakl, Psalm David.

1. Digasit d'ann Aotrou, bugalé Doué, digasit d'ann Aotrou ar menned-tourz.

2. Digasit d'ann Aotrou ar c'hloar hag ann énor, digasit d'ann Aotrou gloar hé hanô ; azeûlit ann Aotrou enn hé borc'hed sañtel.

3. Mouéz ann Aotrou *a zô* war ann douréier ; ann Doué a veûrdez en deûz rulet hé gurun ; ann Aotrou *a zô* war ann douréier brâz.

4. Mouéz ann Aotrou *a zô* enn ners ; mouéz ann Aotrou *a zô* er meûrded.

5. Mouéz ann Aotrou a dorr ar gwéz-sedr ; ann Aotrou a dorrô gwézsedr al Liban.

6. Hô bruzuna a rai ével eul leûé eûz al Liban : hag ével menn eunn unikorn karet *gañd hé vamm.*

7. Mouéz ann Aotrou a skiñ flamm ann tân.

8. Mouéz ann Aotrou a laka da gréna ann distrô : ann Aotrou a lakai da gréna distrô Kadez.

9. Mouéz ann Aotrou a aoz ar c'hirvi, hag a ziskouézô al lec'hiou stañk ; hag ann holl enn hé dempl a embannô hé c'hoar.

10. Ann Aotrou eo a laka ann dic'hlann da choum ; hag ann Aotrou a azézô da roué da-vikenn.

11. Ann Aotrou a rôiô ners d'hé bobl ; ann Aotrou a vennigô hé bobl er péoc'h.

—

XXIX. PSALM.

Psalm-kanaouen, évit sakrérez ti David.

1. Da zével a rinn, Aotrou, ô véza ma éc'h eûz va zavet ha n'éc'h eûz két lékéat va énébourien d'en em laouénaat diwar va fenn.

2. Aotrou va Doué, étrézég enn-od em eûz garmet, hag éc'h eûz va iac'héet.

3. Tennet éc'h eûz, Aotrou, va éné eûz ann ifern : va dieûbet éc'h eûz eûz a zouez ar ré a ziskenn er poull.

4. Meûlit ann Aotrou enn hô kanaouennou, c'houi hé zeñt : hag añsavit ar c'houn eûz hé zañtélez.

5. Râg ar vuanégez a zeû eûz hé frouden, hag ar vuez eûz hé ioul ; ann daérou a zeû diouc'h ar pardaez, hag al lévénez diouc'h ar miñtin.

6. Hôgen mé em eûz lavaret em founder : Bikenn na vézinn horellet.

7. Dré da ioul, Aotrou, ez pôa rôet ners d'am eûr-vâd : da zaoulagad éc'h eûz distrôet diouz-in, hag ounn bét reûstlet.

8. Étrézég enn-od é c'harminn, Aotrou : hag é pédinn va Doué.

9. Da bétrâ é talvô va goâd, pa ziskenninn er béz ? Hag ar poultr az meûlô, pé a embannô da wirionez ?

10. Ann Aotrou en deûz va c'hlévet, hag en deûz bét truez ouz-in : ann Aotrou a zô deûet d'am diwallout.

11. Trôet éc'h eûz va c'heinvan é dudi ; roget eo bét va zac'h gan-éz, hag éc'h eûz va grounnet a lévénez,

12. Évit ma kaninn d'id em c'hloar, ha né vézinn mui glac'haret. Aotrou va Doué, da veûli a rinn da-vikenn.

—

XXX. PSALM.

Évid ann divez, évid ann estlamm, Psalm David.

1. Enn-od, Aotrou, em eûz lékéat va géd, na zispenn két ac'hanoun da-vikenn : dieûb ac'hanoun enn da reizded.

2. Dinaou da skouarn étrézég ennoun, hast va zenna *ac'hann.* Béz d'in da Zoué difenner, ha da dî a vénéc'hi, évit ma tieûbi ac'hanoun.

3. Râk té eo va ners ha va ménéc'hi ; hag enn abek d'as hanô é réni ac'hanoun, hag é vagi ac'hanoun.

4. Va zenna a rî eûz al lindâg-zé, hô dôa kuzet ouz-in ; ô véza ma oud va difenner.

5. Étré da zaouarn é lakaann va éné ; va dasprénet éc'h eûz, Aotrou, Doué a wirionez.

6. Té a gasa ar ré a heûl traou gwân ha didalvez ; hôgen mé em eûz lékéat va géd enn Aotrou.

7. Trida a rinn, hag en em laouénainn enn da drugarez, ô véza ma éc'h eûz sellet out va vuelded, ha ma éc'h eûz savétéet va éné enn hé reûstlou ;

8. *O véza* n'éc'h eûz két va zerret étré daouarn va énébour, hôgen ma éc'h eûz lékéat va zreid enn eul léac'h ec'hon.

9. Az péz truez ouz-in, Aotrou, ô véza ma ounn glac'haret-brâz ; va lagad, va éné ha va c'hôv a zô reûstlet gañd ar vuanégez ;

10. O véza ma eo bévézet va buez gañd ar c'hloaz, ha va bloavésiou gañd ar geinvanou. Dislébéret eo va ners gañd ar baoureñtez ; ha va eskern a zô reûstlet.

11. Da zismégañs ounn deûet d'am holl énébourien, ha dreist-holl d'am amézéien, ha da spounț évid ar ré a anavez ac'hanoun. Ar ré a wélé ac'hanoun, a dec'hé er-méaz pell diouz-in.

12. Añkounac'héet ounn, *ha lamet* eûz hô c'haloun ével pa venn marô : ével eul léstr torret ounn deûet.

13. Râk klevet em eûz tamallou kalz eûz ar ré a choumé trô-war-drô. Pa en em strolleñt em énep, hô deûz mennet tenna va buez digan-éñ.

14. Hôgen mé, Aotrou, em eûz lékéat va géd enn-od. Lavaret em eûz : Va Doué oud.

15. Va darvoudou a zô étré da zaouarn. Tenn ac'hanoun eûz a zaouarn va énébourien, hag eûz ar ré a heskin ac'hanoun.

16. Laka da zremm da luc'ha war da zervicher ; dieûb ac'hanoun hervez da drugarez.

17. Na zispenn két ac'hanoun, Aotrou, râk da c'halvet em eûz. Ra rusiô ar ré fallagr, ha ra véziñt kaset d'ann ifern.

18. Ra zeûiô da véza mûd ar muzellou touelluz péré enn hô rôgeñtez hag enn hô faé a lavar droug a-éneb ann dén reiz.

19. Péger braz eo, Aotrou, ar founder eûz da guñvélez éc'h eûz kuzet évid ar ré a zouj ac'hanod. Hé lékéat éc'h eûz da véza klôk évid ar ré a laka hô géd enn-od, dirak bugalé ann dûd.

20. Hô c'huza a rî el léac'h kuzéta eûz da zremm râk drougiez ann dûd. Hô gwarézi a rî enn da dabernakl oud énébiez ann téôdou.

21. Ra vézô benniget ann Aotrou, ô véza m'en deûz diskouézet hé drugarez em c'héñver enn eunn doaré burzuduz, enn eur géar kré.

22. Hôgen mé em bôa lavaret é frouden va spéred : Distolet ounn bét a zirâk da zaoulagad. Râk-sé éc'h eûz klévet out mouéz va féden pa em eûz garmet étrézég enn-od.

23. Karit ann Aotrou, c'houi hé holl zeñt ; râg ann Aotrou a eñklaskô ar wirionez, hag a zistolô gañd founder d'ar ré rôk.

24. Startait, ha r'en em nerzô hô kaloun, c'houi holl péré a laka hô kéd enn Aotrou.

—

XXXI. PSALM.

Évit poell David.

1. Euruz ar ré da béré eo distolet ar wallou, hag eûz a béré eo gôlôet ar béc'héjou.

2. Euruz ann dén da béhini n'en deûz két Doué nivéret a béc'hed, hag é spéred péhini n'eûz két a douellérez.

3. O véza ma ounn tavet, va eskern a zô kôséet, eñdra ma c'harmenn héd ann deiz.

4. O véza ma eo pounnéréet da zourn war-n-oun nôz-deiz, ounn distrôet em c'hlac'har, eñdra ma zañké ann dréan enn-oun.

5. Va féc'hed em eûz rôet da anaout d'id, ha n'em eûz két kuzet va direizded. Lavaret em eûz : Mé a añsavô em énep d'ann Aotrou va direizded ; ha té éc'h eûz distôlet d'in fallagriez va féc'hed.

6. Rak-sé pép dén saūt a bédô ac'hanod enn amzer déréad. Hag enn dic'hlann, ann douréier brâz na dôstaiñt két out-hañ.

7. Té eo va ménéc'hi enn añken a zao enn-drô d'in ; ô va lévénez, tenn ac'hanoun eûz a greiz ar ré a zô war va zrô.

8. Ar poell a rôinn d'id, hag é teskinn d'id ann heñt dré béhini é tléez kerzout ; startaad a rinn va daoulagad war-n-od.

9. Na vézit két ével ar marc'h hag ar mûl, péré n'hô deûz két a boell. Gañd ar wesken, stard génou ar ré ha na dôstaoñt két ouz-id.

10. Kalz a gastizou *a gouézó* war ar péc'her ; hôgen ann drugarez a vézô war-drô ann hini a laka hé c'héd ann Aotrou.

11. En em laouénait enn Aotrou, ha tridit, c'houi tûd reiz, hag embannit hé c'hloar, c'houi holl péré a zô éeun a galoun.

—

XXXII. PSALM.

Psalm David.

1. Tridit enn Aotrou, c'houi tûd reiz : ar veûleûdi a zéré d'ann dûd reiz.

2. Añsavit ann Aotrou gañd ann télen ; kanit hé c'hloar gañd al liren dék-korden.

3. Kanit d'ézhañ eur ganaouen névez ; kanit a zoaré d'ézhañ ha kanit kré.

4. Râg éeun eo gér ann Aotrou, hag hé holl ôberiou a zô féal.

5. Héñ a gâr ann drugarez hag ar varn ; ann douar a zô leûn eûz a drudarez ann Aotrou.

6. Gañt gér ann Aotrou eo bét startéet ann eñvou ; ha gañt c'houéz hé c'hénou eo bét gréat hô ners.

7. Héñ eo a zastum douréier ar môr ével enn eur bouc'h-kenn ; hag a zalc'h ar poull-doun enn hé deñzoriou.

8. Ra zoujô ann Aotrou ann douar holl ; ra vézô strafilet dira-z-hañ ar ré holl a choum er béd.

9. Râg héñ en deûz komzet, *ha pép-trâ* a zô bét gréat ; héñ en deûz gourc'hémennet, ha pép-trâ a zô bét krouet.

10. Ann Aotrou a vévez kuzuliou ar brôadou ; kâs a râ da-gét ménosiou ar boblou, hag é tiskar kuzuliou ar briñsed.

11. Hôgen kuzul ann Aotrou a bâd bépréd ; ménosiou hé galoun a ia a-rumm-é-rumm.

12. Euruz ar vrôad é deûz ann Aotrou da Zoué, hag ar bobl en deûz dilennet da zigwéz d'ézhañ.

13. Eûz ann éñv en deûz sellet ann Aotrou ; gwélet en deûz holl vugalé ann dûd.

14. Eûz ann tî en deûz aozet évithañ, en deûz sellet oud ar ré holl a choum war ann douar.

15. Héñ eo en deûz doaréet hô c'halounou ; héñ a anavez hô holl ôberiou.

16. Né két gañd hé c'halloud brâz é vézô savétéet eur roué ; na gañd hé ners brâz é vézô savétéet eul lañgouinek.

17. Touelluz eo ar marc'h évid ann dieûb ; né két gañd hé ners brâz é vézô savétéet.

18. Hôgen daoulagad ann Aotrou a zeû war ar ré a zouj anézhañ, ha war ar ré a laka hô géd enn hé drugarez.

19. Évit ma tennô hô énéou diouc'h ar marô ha ma hô magô enn hô naoun.

20. Hon éné a c'hortoz ann Aotrou, ô véza ma eo hor skoazel hag hon difenner.

21. Râg enn-hañ en em laouénai hor c'haloun ; hag enn hé hanô sañtel hon eûz lékéat hor géd.

22. Ra zeûi, Aotrou, da drugarez war-n-omp ; hervez ma hon eûz lékéat hor géd enn-od.

—

XXXIII. PSALM.

Psalm David, pa névézaz hé zremm dirâg Ac'himélec'h a lékéaz anézhañ er-méaz ; hag héñ a iéaz-kuit.

1. Mé a vennigô ann Aotrou é péb amzer ; hé veûleûdi a vézô bépréd em génou.

2. Va éné a lakai hé c'hloar enn Aotrou : ra glevô ar ré gûn, ha r'en em laouénaiñt.

3. Embannit gan-éñ meûrded ann Aotrou ; ha lidomp kévret hé hanô.

4. Klasket em eûz ann Aotrou, hag héñ en deûz klévet ouz-in ; hag héñ en deûz va zennet eûz va holl eñkrézou.

5. Tôstait out-hañ, hag é viot skléréet ; hag hô pennou na véziñt két gôlôet a véz.

6. Ar paour-zé en deûz garmet, hag ann Aotrou en deûz klévet out-hañ hag en deûz hé zieûbet eûz hé holl eñkrézou.

7. Éal ann Aotrou a iélô war-drô ar ré a zouj anézhañ ; hag héñ hô dieûbô.

8. Tañvit, ha gwélit péger c'houek eo ann Aotrou ; euruz eo ann dén a laka hé c'héd enn-hañ.

9. Doujit ann Aotrou, c'houi holl hé zeñt, râk n'eûz két a ziénez évid ar ré a zouj anézhañ.

10. Ar ré binvidik hô deûz bét diénez ha naoun ; hôgen ar ré a glask ann Aotrou n'hô deûz diouéret mâd é-béd.

11. Deûit, bugalé, sélaouit ac'hanoun : mé a zeskô d'é-hoc'h doujañs ann Aotrou.

12. Piou eo ann dén a gâr ar vuez hag a fell d'ézhañ gwélout deisiou mâd ?

13. Distrô da zéôd diouc'h ann drouk ha mîr oud da vuzellou na liviriñt geriou touelluz.

14. Distrô diouc'h ann drouk, ha grâ ar mâd ; klask ar péoc'h, hag heûl anézhañ.

15. Daoulagad ann Aotrou *a zô* war ar ré vâd ; hag hé ziskouarn *a zélaou* hô fédennou.

16. Hôgen daoulagad ann Aotrou a zô trôet a-éneb ar ré a ra drouk, évit kolla ann évor anézhô diwar ann douar.

17. Ann dûd reiz hô deûz garmet, hag ann Aotrou en deûz klévet outhô ; hag héñ en deûz hô dieûbet eûz hô holl eñkrézou.

18. Ann Aotrou a zô tôst d'ar ré a zô eñkrézet hô c'haloun ; hag ar ré vuel a spéred a zieûbô.

19. Kalz a eñkrézou hô deûz ann dud reiz ; hag anézhô holl é véziñt dieûbet gañd ann Aotrou.

20. Ann Aotrou a vîr hô holl eskern ; na vézô két torret unan anézhô.

21. Marô ar béc'herien a zô reûzeûdik-brâz ; hag ar ré a gasa ann dén reiz a béc'hô.

22. Ann Aotrou a zasprénô énéou hé zervicherien ; hag ar ré holl a laka hô géd enn-hañ na béc'hiñt két.

—

XXXIV. PSALM.

Da Zavid, évid David.

1. Barn, Aotrou, ar ré a ra gaou ouz-in ; trec'h ar ré a stourm ouz-in.

2. Kémer da armou ha da diren, ha sâv évit va skoazella.

3. Tenn da glézé, ha sâv eur c'haéoud ar ré a heskin ac'hanoun. Lavar d'am : Mé zô da zilvidigez d'am éné.

4. Ra vézô mézekéet ha spouñtet ar ré a glask va buez ; ra zistrôiô war hô c'hiz, ha ra vézô mézékéet ar ré a fell d'ézhô ôber drouk d'in.

5. Ra zeûiñt ével ar poultr dirâg ann avel ; hag éal ann Aotrou ra waskô anézhô.

6. Ra vézô hô héñt téval ha riskluz ; ha r'az ai éal ann Aotrou war hô lerc'h.

7. O véza ma hô deûz héb abek aozet eur spi é-kûz évit va laza ; hag hô deûz ivé héb abek kunuc'het va éné.

8. Ra zeûiô d'ézhañ eur spi ha na wézô két ; ra vézô paket enn hini en dôa kuzet ; ra gouézô enn hé spi héunan.

9. Hôgen va éné a dridô enn Aotrou ; hag héñ a gavô hé zudi enn hé zilvidigez.

10. Va holl eskern a lavarô : Aotrou, piou a zô héñvel ouz-id ? Te eo a denn ann ézommek eûz a zaouarn ar ré a zô kréoc'h égét-hañ, hag ann tavañtek hag ar paour eûz a zaouarn ar ré a wast anézhañ.

11. Testou gaou a zô bét savet, hag

hî hô deûz gréat d'in goulennou diwar-benn traou ha na wienn két.

12. Distetûrel a réañt d'in droug évit mâd ; ha va éné a zizécheñt.

13. Hôgen mé pa hégeñt ac'hanoun, é wiskenn eur zaé reûn. Va éné a vuéléenn er iûn ; ha va féden a drôenn war-zû va askré.

14. Truez em bôa out-pép-hini anézhô ével pa vé bét kâr pé vreûr d'in ; hag en em vuéléenn er gwélvan hag er geinvan.

15. Hôgen hî a zô en em laouénéet diwar va fenn, hag a zô en em strollet ouz-in ; kalz gloasiou hô deûz savet war-n-oun, hép ma wienn pérâk.

16. Skiñet iñt bét, hôgen n'hô deûz két bét a geûz ; va arnodet hô deûz, va c'hunuc'het hô deûz oc'h ôber goab ac'hanoun ; skriñet hô deûz hô deñt ouz-in.

17. Peûr, Aotrou, é selli *out kémeñtsé ?* Dieûb va éné eûz hô drougiez, *va éné a zô* hé-unan *é-kreiz* al léoned.

18. Mé a añsavô ac'hanod enn eur strollad brâz ; mé a veûlô ac'hanod é-kreiz eur bobl paot.

19. N'en em laouénaeñt két diwar va fenn, ar ré a zô da énébourien d'in gañd direizded ; péré a gasa ac'hanoun héb abek, hag a ra arouésiou gañd hô daoulagad.

20. Râg hî a gomzé ouz-in gañt péoc'h ; hôgen pa gomzeñt dirâg ar boblou leûn a frouden, ménosiou touelluz n'hô dôa kén.

21. Hag hî hô deûz digoret-brâz hô génou war-n-oun, ô lavarout : Mâd, mâd, hon daoulagad hô deûz gwélet.

22. Gwélet éc'h eûz, Aotrou, na dav két ; Aotrou, na bella két diouz-in.

23. Sâv, hag en em rô d'am barn ; va Doué ha va Aotrou, *en em rô* d'am c'héfridi.

24. Barn ac'hanoun hervez da reizded, Aotrou va Doué, ha n'en em laouénaeñt két diwar va fenn.

25. Na lavareñt két enn hô c'halonou : Mâd, mâd, en em laouénaomp ; na lavareñt két : Hé louñket hon eûz.

26. Ra vézô mézékéet ha spouñtet ar ré en em laouéna eûz va gloasiou. Ra vézô gôlôet a véz hag a spouñt ar ré a gomz gañt rôgeñtez em énep.

27. Ra dridô ha r'en em laouénaf ar ré a gâr va reizded ; ha ra liviriñt bépréd : Meûlet-brâz ra vézô ann Aotrou, hî péré a gâr péoc'h hé zervicher.

28. Ha va zéôd a brédériô da reizded : hag é *embanninn* da veûleûdi héd ann deiz.

—

XXXV. PSALM.

Évid ann divez da Zavid, servicher ann Aotrou.

1. Ann dén direiz en deûz lavaret enn hé galoun, é fellé d'ézhañ péc'hi ; n'éma két doujañs Doué dirâg hé zaoulagad.

2. Râk touéllérez en deûz gréat diraz-hañ ; hag hé fallagriez é deûz hé lékéat da véza kaséet.

3. Geriou hé c'hénou *n'iñt némét* fallagriez ha touellérez ; né két bét fellet d'ézhañ deski ôber ar mâd.

4. Ar fallagriez en deûz mennet enn hé wélé ; arzaôet eo enn holl heñchou ha na oa két mâd, ha n'en deûz két kaséet ann drougiez.

5. Aotrou, da drugarez a ia bétég ann éñv, ha da wirionez bétég ar c'hoabr.

6. Da reizded *a zô* ével ar ménésiou ar ré uc'héla ; da varnou *a zô* eul louñk doun. Ann dûd hag al léoned a zieûbi, Aotrou.

7. Péger braz eo, ô Doué, da drugarez ! Ha bugalé ann dûd a lakai hô géd dindan gwarez da ziou-askel.

8. Gwalc'het é véziñt gañt founder da-dî ; hag é rôi da éva d'ézhô eûz a froud da zudi.

9. Râg gan-éz éma ar feuñteun a vuez ; hag enn da c'houlou é wélimp ar goulou.

10. Astenn da drugarez war ar ré a anavez ac'hanod, ha da reizded war ar ré a zô reiz a galoun.

11. Na zeûet két bétég enn-oun troad ann dén rôk ; ha na fiñvet két ac'hanoun dourn ar péc'her.

12. Énô eo bét kouézet ar ré a râ fallagriez ; bouñtet iñt bét, ha n'hô deûz két gellet choum enn hô zâ.

XXXVI. PSALM.

Psalm da Zavid.

1. Na érez két ann dûd drouk, ha na c'hourvenn két ar ré a ra fallagriez.

2. Râg abarz némeûr é tizec'hiñt ével ar foenn, hag é wéviñt ker buan hag ar géot pé al louzou.

3. Laka da c'héd enn Aotrou, ha grâ ar mâd, hag éz î da choum war ann douar, hag é vézi maget gañd hé vadou.

4. Laka da zudi enn Aotrou ; hag héñ a rôiô d'id goulennou da galoun.

5. Diskouéz d'ann Aotrou da heñt, ha laka da c'héd enn-hañ, hag héñ her grâi.

6. Hag héñ a lakai da skédi da reizded ével eur c'houlaouen, ha da varn ével ar c'hrésteiz.

7. Señt oud ann Aotrou, ha pédhéñ. Na érez két ann hini en deûz eûr-vâd enn hé heñt ; nag ann dén a râ traou direiz.

8. Dilez ar vuanégez hag ar frouden ; na érez két, évit na zeûi két da véza drouk.

9. Râg ar ré a ra drouk a vézô kaset-da-gét ; hôgen ar ré a c'hortoz ann Aotrou, hô dévézô ann douar évid hô digwéz.

10. Ha c'hoaz eunn nébeûdik, hag ar péc'her na vézô mui. Ha té a glaskô al léac'h ma'z oa enn-hañ, ha n'her c'havi két.

11. Hôgen ar ré gûñ hô dévézô ann douar da zigwéz ; hag a gavô hô dudi enn eur founder a béoc'h.

12. Ar péc'her a wélô ann dén reiz ; hag héñ a skriñô hé zeñt out-hañ.

13. Hôgen ann Aotrou a raiô goab anézhañ ; ô véza ma wél pénaoz é teûiô hé zeiz.

14. Ar béc'herien hô deûz dic'houinet hô c'hlézé ; hô gwareg hô deûz steñet, évid diskara ar paour hag ann ézommek ; évit laza ar ré éeun a galoun.

15. R'az ai hô c'hlézé enn hô c'haloun hô-unan ; ha ra vézô torret hô gwarek.

16. Madou dister a zô gwelloc'h d'ann dén reiz, égét madou brâz ar béc'herien.

17. Râk divrec'h ar béc'herien a vézô torret ; hôgen ann Aotrou a starta ann dûd reiz.

18. Ann Aotrou a anavez deisiou ar ré zinam : hag hô digwéz a vézô peûr-baduz,

19. Na véziñt két bévézet enn amzer zrouk, hag é deisiou ann naounégez hô dévézô hô gwalc'h :

20. Râg ar béc'herien a vézô kollet ; hag a véae'h ma vézô bét énoret ha gorréet énébourien ann Aotrou, ma véziñt diskaret, ha ma tiaéziñt ével môged.

21. Ar péc'her a emprestô, ha na baéô két ; hôgen ann dén reiz en dévézô truez hag a rôiô.

22. Râg ar ré a vennig anézhañ hô dévézô ann douar da zigwéz ; hag ar ré a villig anézhañ a vézô kollet a-grenn.

23. Kamméjou ann dén *reiz* a vézô rénet gañd ann Aotrou ; hag héñ a gavô-mâd hé heñt.

24. Mar kouéz, na vézô két torret ; râg ann Aotrou a laka hé zourn dindan-hañ.

25. Iaouañk ounn bét, ha *bréma* ounn kôz ; ha n'em eûz két gwélet eunn dén reiz dilézet, nag hé wenn ô klask hé vara.

26. Héd ann deiz é ra ann alozen hag é prést ; hag hé wenn a vézô benniget.

27. Distrô diouc'h ann drouk, ha grâ ar mâd ; hag ez pézô eunn tî peûr-baduz.

28. Râg ann Aotrou a gâr ar reizded, ha na zilézô két hé zeñt ; davikenn é véziñt miret. Ar ré zireiz a vézô gwanet ; ha gwenn ar ré fallagr a vézô kaset-da-gét.

29. Ann dûd reiz hô dévézô ann douar da zigwéz ; hag hî a choumô war-n-ézhañ a-héd ann holl gañtvéjou.

30. Génou ann dén reiz a brédériô war ar furnez, hag hé déôd a gomzô hervez ar reizded.

31. Lézen hé Zoué a zô enn hé galoun ; hag hé gammédjou na horelliñt két.

32. Ar péc'her a zell oc'h ann dén

reiz ; hag a glask ann tû d'hé laza.

33. Hôgen ann Aotrou na zilézô két anézhañ étré hé zaouarn ; ha na damallô két anézhañ pa vézô barnet.

34. Gortoz ann Aotrou, ha mîr hé heñt ; hag héñ a zavô ac'hanod, évit m'az pézô ann douar da zigwéz ; ha pa vézô dispennet ar béc'herien, té a wélô.

35. Gwélet em eûz ann dén fallagr uc'héléet, ha kenn uc'hel ha gwézsedr al Liban.

36. Ha tréménet ounn, ha chétu né oa mui ; hag hé glasket em eûz, ha n'em eûz két kavet al léac'h *ma'z oa enn-hañ*.

37. Mîr ann dinamded, ha gwél ar reizded ; râk madou é-leiz a choumô d'ann dén habask.

38. Hôgen ar ré zireiz a iélô-da-gét kévret ; dilerc'h ar ré fallagr a vézô dispennet.

39. Hôgen silvidigez ann dûd reiz *a zeû* eûz ann Aotrou ; hag héñ eo hô difenner é amzer ann eñkrez.

40. Hag ann Aotrou a skoazellô anézhô, hag hô dieûbô ; hag héñ a dennô anézhô eûz a zaouarn ar béc'herien, hag a zavétei anézhô ; ô véza ma hô deûz lékéat hô géd ennhañ.

—

XXXVII. PSALM.

Psalm David, évid ann évor eûz ar sabbat.

1. Aotrou, na damall két ac'hanoun enn da frouden, ha na gastiz két ac'hanoun enn da vuanégez.

2. Râk da zaésiou a zô sañket ennoun ; ha da zourn a zô pounnéréet war-n-oun.

3. N'eûz nétrâ a iac'h em c'hîk er gwél eûz da vuanégez ; n'eûz péoc'h é-béd em eskern er gwél eûz va fé-c'héjou,

4. O véza ma eo éat va fallagriézou dreist va fenn ; ha ma hô deûz pounnéréet war-n-oun ével ar béac'h ar pounnéra.

5. Va gouliou a zô leûn a zaotr hag a vreinadurez, enn abek d'am diboell.

6. Reûzeûdig ounn deûet, ha kroummet ounn a-grenn ; héd ann deiz é kerzann leûn a c'hlac'har,

7. O véza ma eo leûn va digroazel a wall-zoaré ; ha n'eûz nétrâ a iac'h em c'hîk.

8. Glac'haret ounn bét, gwall vuéléet ounn bét ; iuda a réann é keinvan va c'haloun.

9. Aotrou, dira-z-od éma va holl ioul ; ha va c'heinvan né két kuzet ouz-id.

10. Kéflusket eo va c'haloun, va ners a zilez ac'hanoun ; ha goulou va daoulagad n'éma mui zô-kén gan-éñ.

11. Va miñouned ha va c'héreñt-nés a zô tôstéet ouz-in hag a zô choumet a zâ. Hag ar ré a oa em c'hichen, a zô en em dennet pell.

12. Ar ré a glaské va buez a strivé ouz-in ; hag ar ré a fellé d'ézhô ôber droug d'in a gomzé gañt balc'hder, hag a glaské touéllérézou héd ann deiz.

13. Évid-oun-mé héñvel oud eur bouzar na glevenn két ; hag ével eur mûd na zigorenn két va génou.

14. Ha mé a zô deûet ével eunn dén ha na glev két ; ha péhini n'en deûz két a lavar enn hé c'hénou.

15. O véza ma em eûz lékéat va géd enn-od, Aotrou : té a glevô ouz-in, Aotrou va Doué,

16. O véza ma em eûz lavaret : N'en em laouénaeñt két va énébourien diwar va fenn ; hî péré, pa eo bét horellet va zreid, hô deûz lavaret traou balc'h ac'hanoun ;

17. O véza ma ounn daré da véza skourjézet, ha ma éma bépréd va glac'har dirâk va daoulagad ;

18. O véza ma rôinn da anaout va fallagriez, ha m'am bézô koun eûz va féc'hed.

19. Koulskoudé va énébourien a zô béô, hag a zô en em grévéet ouz-in ; hag ar ré a gasa ac'hanoun héb abek a zô kresket é niver.

20. Ar ré a rô droug évit mâd a wall-gomzé diwar va fenn, ô véza ma heûlienn ar mâd.

21. Na zilez két ac'hanoun, Aotrou va Doué ; na bella két diouz-in.

22. Deûz buan d'am skoazella, Aotrou, Doué va zilvidigez.

XXXVIII. PSALM.

Évid ann divez, da Iditun, kanaouen David.

1. Lavaret em eûz : Va heñchou a virinn ; évit na béc'hinn két gañt va zéôd. Eur gward em eûz lékéat out va génou, eñdra ma oa savet ar péc'her em énep.

2. Mâd ounn deûet, hag ounn en em vuéléet, hag ounn tavet diwarbenn ann traou mâd ; ha va glac'har a zô bét névézet.

3. Tommet eo va c'haloun em c'hreiz ; ha pa édoun o prédéria eo kroget ann tân enn-hi.

4. Ha mé em eûz lavaret gañt va zéôd : Rô da anaout va divez d'in, ô Aotrou, ha péhini eo ann niver eûz va deisiou ; évit ma wézinn péd a choum c'hoaz d'in.

5. Chétu éc'h eûz lékéat eur veñt verr d'am deisiou ; ha va buez a zô ével nétrâ dira-z-od. Évit-gwîr pép dén béô ha pép trâ n'eo némét gwander.

6. Evit-gwîr ann dén a drémen ével eur skeûden ; hôgen en em nec'hi a râ enn-aner. Dastum a ra teñzorioù ; ha na oar két évit piou é tastum anézhô.

7. Ha bréma pétrâ eo va géd ? Ha né két ann Aotrou ? Va holl drâ a zô enn-od.

8. Tenn ac'hanoun eûz va holl fallagriézou ; va rôet éc'h eûz da c'hoapérez d'ann dén diskiañt.

9. Mâd ounn deûet, ha n'em eûz két digoret va génou, ô véza ma eo té éc'h eûz hé c'hréat.

10. Distrô diouz-in da c'houliou.

11. Fatet ounn bét dindân ners da zourn, pa éc'h eûz va zamallet : enn abek d'hé fallagriez éc'h eûz kastizet ann dén, ha lékéat éc'h eûz hé éné da zizec'ha ével eur gefniden : évit-gwîr enn-aner eo en em nec'h pép dén.

12. Sélaou, Aotrou, out va féden hag out va garm ; rô skouarn d'am daérou. Na dâv két ; râg eunn diavésiad ounn dira-z-oud, hag eunn ergerzer, ével va holl dadou.

13. Rô éhan d'in, évit ma en em fréskainn, abarz m'az inn-kuit, ha na vézinn mui.

—

XXXIX. PSALM.

Évid ann divez, Psalm da Zavid hé-unan.

1. Gortozet ha gortozet em eûz ann Aotrou, hag héñ a zô trôet ouz-in.

2. Hag héñ en deûz sélaouet out va fédennou ; ha va zennet en deûz eûz al lenn a reûz, hag eûz ar poull fañk, ha lékéat en deûz va zreid war ar méan ; ha rénet en deûz va c'hammédjou.

3. Ha lékéat en deûz em génou eur ganaouen névez, évit béza kanet d'hon Doué. Kalz a wélô *ann dra-zé* hag a vézô spouñtet ; hag hî a lakai hô géd enn Aotrou.

4. Euruz ann dén péhini en deûz lékéat hé c'héd é hanô ann Aotrou ; ha na zeil két oud ar gwanderiou, hag out traou diskiañt ha touelluz.

5. Kalz burzudou éc'h eûz gréat té, Aotrou va Doué : ha n'eûz dén héñvel ouz-id enn da vénosiou. Pa eo bét fellet d'in hô danévella hag hô rei da anaout, em eûz hô c'havet stañk dreist pép niver.

6. Ne két fellet d'id kaout nag hostiv na kennig ; hôgen diskouarn klôk éc'h eûz rôet d'in. N'éc'h eûz két goulennet a sakriûz-losk nag a hostiv évid ar péc'hed.

7. Neûzé em eûz lavaret : Chétu é teûann. É penn al levr eo skrivet diwar va fenn

8. E rajenn da ioul. Va Doué, hé ioulet em eûz, hag em eûz lékéat da lézen é-kreiz va c'haloun.

9. Embannet em eûz da reizded enn eur strollad brâz ; chétu n'em eûz két serret va muzellou : Aotrou, té her goar.

10. N'em eûz két kuzet da reizded é gwéled va c'haloun ; diskléried em eûz da wirionez ha da zilvidigez. N'em eûz két kuzet da drugarez na da wirionez ouz eur strollad brâz.

11. Té éta, Aotrou, na bella két da

vadélézou diouz-in ; da drugarez ha da wirionez hô deûz va miret bépréd.

12. Râg grounnet ounn gañd drougou hag a zô diniver ; strôbet ounn bét gañt va fallagriézou , ha n'em eûz két gellet hô gwélout. Stañkoc'h înt deûet égét bléô va fenn ; ha va c'haloun é deûz va dilézet.

13. Teurvez , Aotrou , va zenna a boan. Aotrou , sell ouz-in évit va skoazella.

14. Ra vézô mézékéet ha spouñtet kévret ar ré a glask va buez évid hé zenna digan-éñ. Ra zistrôiô war hô c'hîz, ha ra vézô spouñtet ar ré a glask ôber drouk d'in.

15. Ra zougô râk-tâl hô mézégez , ar ré a lavar d'in : Mâd , mâd.

16. Ra dridô ha r'en em laouénai enn-od ar ré holl a glask ac'hanod ; ha ra lavarô bépréd ar ré a gâr da zilvidigez : Ra vézô meûlet-bráz ann Aotrou.

17. Évid-oun-mé a zô tavañtek ha paour ; ann Aotrou en deûz prédériet ac'hanoun. Té a zô va skoazel ha va gwarézer ; va Doué , na zalé két.

—

XL. PSALM.

Évid ann divez , Psalm da Zavid.

1. Euruz eo ann dén a laka évez oud ann tavañtek hag oud ar paour : er gwall zeiz é vézô tennet a boan gañd ann Aotrou.

2. Ra virô ann Aotrou anézhañ , ra rôi eur vuez *hir* d'ézhañ , r'hel lakai da véza euruz war ann douar : ha na lézet két anézhañ da c'hoañt hé énébourien.

3. Ra zigasô ann Aotrou fréalzidigez d'ézhañ war hé wélé a c'hloaz ; hé wélé holl éc'h eûz trôet ha distrôet enn hé gléñved.

4. Évid-oun-mé em eûz lavaret : Aotrou , az péz truez ouz-in ; paré va éné , râk péc'het em eûz enn da énep.

5. Va énébourien hô deûz lavaret drouk d'in : Peûr é varvô , hag é vézô kaset hé hanô da-gét ?

6. Mar teûé unan-bennag *anézhô* d'am zi évit va gwélout, é lavaré traou gwân ; hé galoun é deûz dastumet ar fallagriez évit-hañ. Moñt a réa erméaz, hag é komzé enn hévélep doaré.

7. Va holl énébourien a gomzé é-kûz em énép ; hag hi a venné ivé droug em énep.

8. Eunn dra direiz em énep hô deûz lékéat enn hô fenn ; hôgen ann hini a zô kousket *er maró* , hag héñ na hellô két sével adarré da véo (M) ?

9. Râg ann dén gañt péhini é vévenn é péoc'h, é péhini en em fisienn, ha péhini a zébré eûz va bara , a zô bét trubard em c'héñver.

10. Hôgen té, Aotrou, az péz truez ouz-in , ha gra d'in sével eûz a varô da véô ha mé a zistolô d'ézhô *ann drouk hô deûz gréat* (M).

11. Anavézet em eûz pénaoz é karez ac'hanoun , ô véza n'en em laouénai két va énébour diwar va fenn.

12. Enn abek d'am dinamded éc'h eûz va digéméret ; hag éc'h eûz va startéet dira-z-oud da-vikenn.

13. Benniget ra vézô ann Aotrou, Doué Israel enn holl gañtvéjou. Evelsé bézet gréat ; ével-sé bézet gréat.

—

XLI. PSALM.

Évid ann divez, poell da vipien Koré.

1. Ével ma c'hoañta ar c'harô douréier ar feuñteuniou ; ével-sé, va Doué, é c'hoañta va éné ac'hanod.

2. Va éné en deûz séc'bed eûz ann Doué kré ha béô ; peûr é teûinn hag en em ziskouézinn dirâk Doué ?

3. Va daérou a zô bét da vara d'in nôz-deiz , pa lavared d'in bemdez : Péléac'h éma da Zoué ?

4. Koun zô deûet d'in eûz a géméñt-sé , hag em eûz skulet va éné enn-oun va-unan : ô véza ma tréméninn dré al léac'h ma éma ann tabernakl estlammuz, bété ti Doué ; é kreiz ar c'hân hag al lévénez , ha trouz ar banvez.

5. Pérâk , va éné , oud-dé trist ? Ha pérâg éc'h eñkrézez-té ac'hanoun ? Laka da c'héd enn Aotrou ; râg hé veûli a rinn c'hoaz , ével silvidigez va dremm ,

6. Ha va Doué. Va éné a zô bét eñkrézet enn-oun va-unan ; râk-sé em bézô koun ac'hanod eûz a zouar ar Jourdan , eûz a Hermon , hag eûz ar ménez bihan.

7. Eul louñk a zenn eul louñk *all d'hé heûl* , galvet gañt mouez da zic'hlannou (M). Da holl goummou ha da holl wagennou a zô dilammet warn-oun (M).

8. Ann Aotrou en deûz gourc'hémennet d'hé drugarez *doñt* d'ann deiz merket : ha d'hé ganaouen doñt d'ann nôz (M). Mé a bédô enn-oun Doué va buez.

9. Mé a lavarô da Zoué : Va digémer oud. Pérâg éc'h eûs-té va añkeunac'héet ? Ha pérâg é kerzann-mé trist , eñdra ma ounn glac'haret gañd ann énébour ?

10. Eñdra ma vréveur va eskern , va énébourien , péré a heskin ac'hanoun , a ra c'hoaz tamallou d'in , ô lavarout d'in bemdez : Péléac'h éma da Zoué ?

11. Pérâk , va éné , oud-dé trist ? Ha pérâg éc'h eñkrézez-té ac'hanoun ? Laka da c'héd enn Aotrou ; râg hé veûli a rinn c'hoaz , ével silvidigez va dremm , ha va Doué.

—

XLII. PSALM.

Psalm David.

1. Barn ac'hanoun , va Doué , ha rann va c'héfridi diouc'h eur vrôad ha né két saûtel ; tenn ac'hanoun eûz a *zaouarn* ann dén fallagr ha touelluz.

2. Pa oud va ners , ô Doué , pérâg éc'h eûs-té va bannet ? Ha pérâg é kerzann-mé trist, eñdra ma ounn glac'haret gañd va énébour ?

3. Digas da c'houlou ha da wirionez ; hi hô deûz va rénet ha va c'haset war da vénez saûtel hag enn da dabernaklou.

4. Hag éz inn bétég aoter Doué , étrézé Doué , pehini a laouéna va iaouañktiz. Mé a veûlô ac'hanod war ann délen , ô Doué va Doué.

5. Pérâk , va éné, oud-dé trist ? Ha pérâg éc'h eñkrézez-té ac'hanoun ? Laka da c'héd enn Aotrou ; râg hé veûli a rinn c'hoaz ével silvidigez va dremm , ha va Doué.

—

XLIII. PSALM.

Évid ann divez , da vipien Koré , évid ar poell.

1. Doué , klevet hon eûz gañd hon diskouarn : hon tadou hô deûz danévellet d'é-omp al labour éc'h eûz gréat enn hô deisiou , hag enn deisiou keñt.

2. Da zourn en deûz kaset-da-gét ar brôadou, hag éc'h eûz hô lékéat énô : glac'haret hag harluet éc'h eûz ar boblou-zé.

3. Râk né két gañd hô c'hlézé eo éz înt deûet da véza perc'hen d'ann douar (T) ; ha né két hô bréac'h é deûz hô dieûbet ; hôgen da zourn déou, ha da vréac'h , ha sklerder da zremm ; ô véza ma éc'h eûz hô c'haret.

4. Té a zô ivé va roué ha va Doué : té péhini éc'h eûz dieûbet Jakob gañd da c'hourc'hémenn.

5. Enn-od é kavimp ann ners évid diskara hon énébourien ; hag enn da hanô é raimp faé war ar ré a zaô enn hon énep (T).

6. Râk na likiinn két va géd em gwarek ; ha va c'hlézé na zieûbô két ac'hanoun.

7. O véza ma eo té éc'h eûz hon tennet eûz a zaouarn ar ré a c'hlac'haré ac'hanomp ; hâg éc'h eûz gôlôet a vez ar ré hô dôa kas ouz-omp (T).

8. É Doué en em veûlimp héd ann deiz : hag éc'h añsavimp da hanô davikenn.

9. Hôgen bréma éc'h eûz hor bannet hag hor mézékéet ; ha na gerzez mui gañd hon arméou.

10. Hol lékéat éc'h eûz da drei kein d'hon énébourien ; ha nî a zô deûet da breiz d'ar ré hor c'haséé.

11. Hor rôet éc'h eûz ével ann dêñved a zébreur ; hag éc'h eûz hor skiñet é-touez ar brôadou.

12. Gwerzet éc'h eûz da bobl hép gounid ; hag évid nébeûd a drâ iñt bét prénet.

13. Da zismégañs éc'h eûz hol lékéat dirâg hon amézéien, ha da gunuc'hen ha da c'hoapérez d'ar ré a zô war hon trô.

14. Da zorc'hen éc'h eûz hol lékéat é-touez ar brôadou ; hag ar boblou a hej hô fenn.

15. Va méz a zô dira-z-oun héd ann deiz : hag ar vézégez a wéleur war va dremm a c'hôlô ac'hanoun,

16. Gañt mouéz ann hini a damall ac'hanoun, hag a zrouk-prézég ganéñ ; da wél va énébour ha va heskiner.

17. Kémeñt-sé holl a zô bét c'hoarvézet gan-é-omp, ha n'hon eûz két da añkounac'héet ; ha n'hon eûz két droug-c'hréat é-kéñver da gévrédigez.

18. Né kéd éat hor c'haloun war hé giz ; ha n'éc'h eûz két distrôet hor c'hamméjou diouc'h da heñt ;

19. O véza ma éc'h eûz hor vuéléet enn eul léac'h a c'hlac'har, ha ma omb bét gôlôet gañt skeûd ar marô.

20. Ma hon eûz añkounac'héet hanô hon Doué, ha ma hon eûz astennet hon daouarn étrézég eunn Doué aziavéaz :

21. Ha na eñklaskô két Doué kémeñt-sé ? Râg héñ a anavez ar péz a zô kuzet er c'haloun. Râk kaset omp d'ar marô bemdez évid-oud ; lékéat omp é-c'hîz déñved mâd da véza lazet.

22. Saô, pérâg oud-dé kousket, Aotrou ? Saô, ha na zistol két ac'hanomp da-vikenn.

23. Pérâg é tistrôez-té da zaoulagad, hag éc'h añkounac'héez hor paoureñtez hag hon eñkrez ?

24. Râg hon éné a zô vuéléct er poultr ; hag hor c'hôv a zô staget oud ann douar.

25. Saô, Aotrou, skoazell ac'hanomp ha dasprén ac'hanomp enn abek d'as hanô.

—

XLIV. PSALM.

Évid ann divez, évid ar ré a vézó trôet, da vipien Koré évid ar poell, kanaouen évid ar miñoun-kér.

1. Va c'haloun é deûz kaset er-méaz eur gér mâd ; mé a lavar va ôberiou d'ar roué. Va zéôd a zô ével pluen eur skrivañer a skriv buan.

2. Kaer eo da c'héned hag enn tû all *da c'héned* bugalé ann dûd (M) ; ar c'hrâs a zô fennet war da vuzellou : râk-sé en deûz Doué da venniget davikenn.

3. Gouriz da glézé war da vorzed, galloudek-brâz.

4. Steñ *ével eur warek* da c'héned ha da gaerded, kéa a-raok ha béz euruz, ha rén dré ar wirionez, hag ann habaskded, hag ar reizded : ha da zourn déou az kasô enn eunn doaré burzuduz.

5. Da zaésiou a zô lemm, ar boblou a gouézô dindan-od ; *sañka a raiñt* é kaloun énébourien ar roué.

6. Da drôn, ô Doué, *a badô* davikenn. Gwalen da rén a vézô eur walen a éeunder.

7. Ar reizded éc'h eûz karet, hag ar fallagriez éc'h eûz kaséet. Râk-sé, Doué, da Zoué en deûz da lardet gañd éôl al lévénez dreist da genvreûdeûr.

8. *C'houés* ar mirr, hag ann aloez, hag ar sinnamom *a zâv* eûz da zilad, hag eûz da diez olifañt : râk-sé oud bét laouénéet ;

9. Ha merc'hed ar rouéed hô deûz da énoret. Ar rouanez a zô choumet enn hé sâ enn tû déou d'id gañd eur zaé alaouret, ha kalz kiñklérézou war hé zrô.

10. Sélaou, va merc'h, ha gwél, ha dinaou da skouarn ; hag añkounac'ha da bobl, ha tî da dâd.

11. Hag ar roué a c'hoañtai da c'héned ; râg héñ eo ann Aotrou da Zoué ; hag hi a azeûlô anézhañ.

12. Ha merc'hed Tir, gañd ar ré binvidika eûz ar bobl, a zigasô rôou d'id, hag a rai hô féden dira-z-od.

13. Holl c'hloar merc'h ar roué a zô enn diabarz, é penn-pilou aour ;

14. Ha kalz kiñklérézou war hé zrô. Gwerc'hézed a vézô kaset d'ar roué war hé lerc'h ; ar ré nésa d'ézhañ a zô kaset d'id.

15. El lévénez hag enn tridérez é véziñt kaset ; é templ ar roué é véziñt kaset.

16. É léac'h da dadou eo bét ganet mipien d'id ; hô lakaad a ri da briñsed war ann douar holl.

17. Koun hô dévézô eûz da hanô awenn-é-gwenn. Râk-sé ar boblou a embannô da veûleûdi da-vikenn, hag é kañtvéjou ar c'hañtvéjou.

—

XLV. PSALM.

Évid ann divez, da vipien Koré, évid ann traou kuzet.

1. Doué eo hor ménéc'hi, hag hon ners ; hor skoazel eo bét enn eñkrézou brâz a zô deûet enn-drô d'é-omp.

2. Râk-sé n'hor bézô két a aoun, ha pa vé kéflusket ann douar ; ha pa vé dizouget ar ménésiou é-kreiz ar môr.

3. Trouz hô deûz gréat hé zouréier, hag iñt bét héjet ; ar ménésiou a zô bét horellet gañd hé ners brâz.

4. Réd eur ster a laouéna kéar Doué ; ann uc'héla en deûz sañtélet hé dabernakl.

5. Enn hé greiz éma Doué, ha *drézé* na vézô két horellet ; ha Doué a skoazellô anézhañ adaleg goulou-deiz.

6. Ar brôadou a zô bét reûstlet, hag ar rouañtélésiou a zô bét diskaret ; hé vouéz en deûz rôet, hag ann douar a zô bét horellet.

7. Aotrou ann arméou a zô gan-é-omp : Doué Jakob eo hon digémer.

8. Deûit, ha gwélit oberiou ann Aotrou, en deûz lékéat da vurzudou war ann douar ;

9. O lakaad da éhana ar brézéliou bété penn ann douar. Ar wareg a dorrô, ann armou a vrévô ; hag ann tirennou a zévô gañd ann tân.

10. Bézit enn éhan, ha gwélit pénaoz eo mé Doué : huéléet é vézinn é-kreiz ar brôadou, huéléet é vézinn enn douar *holl*.

11. Aotrou ann arméou a zô gan-é-omp Doué Jakob eo hon digémer.

—

XLVI. PENNAD.

Évid ann divez, évit mipien Koré, Psalm.

1. Brôadou, stlakit holl hô taouarn ; kanit d'ann Aotrou gañd eur vouéz laouen.

2. Râg ann Aotrou a zô uc'hel-brâz, hag estlammuz ; roué brâz war ann douar holl.

3. Lékéat en deûz ar boblou da bléga dindân-omp, hag ar brôadou dindân hon treid.

4. Dilennet en deûz hé zigwéz ennomp ; géned Jakob en deûz karet.

5. Doué a zô piñet el lévénez, hag ann Aotrou é-kreiz soun ar c'hornboud.

6. Kanit da c'hloar hon Doué, kanit ; kanit da c'hloar hor roué, kanit.

7. Râk roué ann douar holl eo Doué ; kanit gañt furnez.

8. Doué a rénô war ar brôadou : Doué a zô azézet war hé drôn sañtel.

9. Priñsed ar boblou a zô en em strollet war-drô da Zoué Abraham ; râk douéed kré ann douar a zô en em uc'héléet meûrbéd.

—

XLVII. PSALM.

Psalm-kanaouen évit mipien Koré, évid eil zervez ar sabbat.

1. Brâz eo ann Aotrou, ha meûluz meûrbéd é kéar hon Doué, war hé vénez sañtel.

2. Ann douar a drid *ô wélout* eo diazézet ménez Sion ; war-zû ann hañter-nôz éma kéar ar roué brâz.

3. Doué a vézô anavézet enn hé ziez, pa zigémérô anézhi.

4. O véza ma eo en em strollet rouéed ann douar ; ha ma iñt en em unanet.

5. Pa hô deûz gwélet kémeñt-sé iñt

bét saouzanet, iñt bét reûstlet, iñt bét kéflusket.

6. Ar c'hrén a zô krôget enn-hô, hô foan a zô héñvel oud hini eur c'hrég é gwilioud.

7. Gañd eunn avel gré é torri listri Tarsis.

8. Ével ma hon eûz klévet, ével-sé hon eûz gwélet é kéar Aotrou ann arméou, é kéar hon Doué; Doué en deûz hé diazézet da-vikenn.

9. Digéméret hon eûz, ô Doué, da drugarez é-kreiz da dempl.

10. Ével ma éma da hanô, ével-sé éma da veûleûdi bété penn ann douar; da zourn déou a zô leûn a reizded.

11. R'en em laouénai ménez Sion, ha ra dridô merc'hed Juda, enn abek d'as barniou, Aotrou.

12. Grîd ann drô da Zion, ha grounnit-hi, nivérit hé zouriou.

13. Meñtit hé ners, ha nivérit hé ziez; évit ma tanévellot kémeñt-sé d'ar rummou all.

14. Râg hen-nez eo Doué, hon Doué ni da-vikenn hag a-gañtved-é-kañtved; héñ a rénô war-n-omp a-héd ar c'hañtvéjou.

—

XLVIII. PSALM.

Évid ann divez da vipien Koré, Psalm.

1. Holl boblou, sélaouit ann dramañ: rôit skouarn, c'houi holl péré a choum er béd:

2. Kenn tûd dister, kenn tûd brâz: kenn tûd pinvidik, kenn tûd paour.

3. Va génou a lavarô ar furnez; ha préder va c'haloun a vézô ar poell.

4. Dinaoui a rinn va skouarn d'ar barabolen; hag é tisklériinn va lavar war ann délen.

5. Pérâg em béfé-mé aoun er gwall zeiz? Fallagriez va zeûl a strôbô ac'hanoun.

6. Ar ré a laka hô fisiañs enn hô ners, a fougé gañd hô madou brâz.

7. Ar breûr na zasprén két *hé vreûr*, ann dén na zasprénô két *anézhañ*: pa ne rôiô két da Zoué péadra d'hé habaskaat;

8. Nag eur gôbr évid daspréna hé éné; hag héñ a labourô da-vikenn,

9. Hag a vévô c'hoaz hép divez.

10. Na wélô két ar marô, pa wélô ar ré fûr ô vervel: ann dén diskiañt hag ar foll a varvô kévret. Hag hi a zilézô hô madou gañt tûd a-ziavéaz.

11. Hag hô bésiou a vézô da diez d'ézhô da-vikenn. Hô zeltou é vézint a-rumm-é-rumm: gañd hô hanvou hô deûz hanvet hô douarou.

12. Hag ann dén pa édô enn énoriou, n'en deûz két poellet kémeñt-sé: oud al loéned diskiañt eo bét hévélébékéet, hag eo deûet hével out-hô.

13. Ann heñt-sé péhini a heûlioñt a zô eur gwall-skouér évit-hô; ha koulskoudé diouc'h hô lavar é plijô d'ézhô.

14. Ével déñved iñt bét lékéat enn ivern; ar marô hô debrô. Hag ar ré reiz hô dévézô galloud war-n-ézhô adaleg ar miñtin; hag hô skoazel keñt a zeûi-da-gét enn ivern, pa hô dévézô kollet hô c'hloar.

15. Koulskoudé Doué a zieûbô va éné eûz a c'halloud ann ivern, pa en dévézô va digéméret.

16. N'az péz két a aoun mar d-eo deûet pinvidig eunn dén; ha mar d-eo kresket ar c'hloar enn hé dî;

17. Râk pa vézô marô, na gasô két holl gañt-hañ; hag hé c'hloar na ziskennô két gañt-hañ.

18. Râg eñdra ma vézô béô-héñ, é vézô benniget hé éné; da veûli a rai pa ri vâd d'ézhañ.

19. Moñd a rai da gavout gwenn hé dadou; ha da-vikenn na wélô mui ar goulou.

20. Ann dén pa édo enn énoriou, n'en deûz két poellet kémeñt-sé: oud al loéned diskiañt eo bét hévélébékéet, hag eo deûet hével out-hô.

—

XLIX. PSALM.

Psalm Asaf.

1. Doué ann douéed, ann Aotrou en deûz komzet: hag héñ en deûz galvet

ann douar, adalek ar sâv-héol bétég ar c'hûs-héol.

2. Eûz a Zion é teûi skéd hé c'héned.

3. Doué a zeûiô enn eunn doaré splann: hon Doué *a zeûiô*, ha na davô két. Ann tân a grogô dira-z-hañ; hag eunn arné gré a vézô enn-drô d'ézhañ.

4. Gervel a rai ann éñv diwar-laez; hag ann douar *diwar naou* évit dibaba hé bobl.

5. Strollit dira-z-hañ hé zeñt, péré hô deûz gréat kévrédigez gañt-hañ gañt sakrifisou.

6. Hag ann éñvou a embannô hé reizded; râk Doué hé-unan eo ar barner.

7. Sélaou, va fobl, ha mé a gomzô; Israel, ha mé a rôiô testéni d'id: mé eo Doué, mé eo da Zoué.

8. Na damallinn két ac'hanod évid da zakrifisou; râk da zakrifisou-losk a zô bépréd dira-z-oun.

9. Na gémérinn két leûéou eûz da dî; na bouc'hed eûz da dropellou.

10. Râg holl loéned ar c'hoajou a zô d'in, hag ivé loéned ar ménésiou, hag ann éjenned.

11. Evned ann éñv a anavézann; ha kaerded ar parkou a zô em c'herz.

12. Ma em eûz naoun, n'hel livirinn két d'id; râg ann douar holl ha kémeñd a zô enn-hañ a zô d'in.

13. Ha dibri a rinn-mé kîg ann tirvi? Pé éc'h évinn goâd ar bouc'hed?

14. Kennig da Zoué eur sakrifiz a veûleûdi; ha rô da véstlou d'ann Uc'héla.

15. Galv ac'hanoun é deiz ann eñkrez; mé az dieûbô, ha té a énorô ac'hanoun.

16. Hôgen Doué en deûz lavaret d'ar péc'her: Pérâg é embannez-té va reisiou, hag éc'h eûs-té va c'hévrédigez enn da c'hénou?

17. Râk té éc'h eûz kaséet ar c'hélen; hag éc'h eûz taolet va geriou adré d'id.

18. Mar gwélez eul laer, é rédez gañt-hañ; ha gañd ann avoultrerien é kémérez da lôd.

19. Da c'hénou a oa leûn a zrougiez, ha da déôd na aozé némét touellérézou.

20. Pa oaz azézet, é komzez a-énep da vreûr, hag é aozez spi a-énep mâb da vamm.

21. Kémeñt-sé éc'h eûz gréat, hag ounn tavet. Krédet éc'h eûz, dén fallagr, pénaoz é vijenn héñvel ouz-id; da damallout a rinn, hag é likiinn ac'hanod dira-z-od da-unan.

22. Poellit kémeñt-sé, c'houi péré a añkounac'ha Doué, gañd aoun na skrapfé ac'hanoc'h, ha na vé dén évid hô tenna a boan.

23. Ar sakrifiz a veûleûdi a énorô ac'hanoun; hag hen-nez eo ann heñt dré béhini é tiskouézinn d'ézhañ silvidigez Doué.

—

L. PSALM.

Évid ann divez, Psalm David, pa zeûaz ar profed Natan étrézég enn-hañ, goudé ma oa bét ô kaout Betsabéé.

1. Az péz truez ouz-in, ô Doué, hervez da drugarez vrâz; hag hervez ann niver brâz eûz da vadélésiou, lam va fallagriez.

2. Gwalc'h ac'hanoun mui-oc'h-vui eûz va fallagriez; ha néta ac'hanoun eûz va féc'hed.

3. O véza ma anavézann va fallagriez, ha ma éma bépréd va féc'hed dira-z-oun.

4. Enn da geñver hép-kén em eûz péc'het, ha dira-z-od em eûz gréat ann drouk: évit ma vézi kavet gwirion enn da c'heriou, ha tréac'h pa vézi barnet.

5. Râk chétu ounn bét eñgéheñtet er fallagriéz; hag er péc'héd ounn bét eñgéheñtet gañt va mamm.

6. Râk chétu éc'h eûz karet ar wirionez; hag éc'h eûz diskouézet d'in ann traou kuzéta eûz da furnez.

7. Va doura a rî gañt sikadez, hag é vézinn glanet; va gwalc'hi a rî, hag é vézinn gwennoc'h égéd ann erc'h.

8. D'am c'haloun é rôi da glévout dudi ha lévénez (M): ha va eskern a dridô enn hô vuelded.

9. Distrô da zaoulagad diouc'h va féc'héjou; ha lam va holl fallagriézou.

10. Krou enn-oun eur galoun c'hlân,

ô Doué ; ha névéz em c'hreiz eur spéred éeun.

11. Na zistol két ac'hanoun a ziraz-od ; ha na lam két da spéred sañtel diwar-n oun.

12. Rô d'in adarré lévénez da zilvidigez ; ha starda ac'hanoun gañd eur spéred a ners.

13. Deski a rinn da heñchou d'ar ré fallagr : hag ar gwall-dûd a zistrôiô ouz-id.

14. Tenn ac'hanoun eûz ar goâd, ô Doué, Doué va zilvidigez ; ha va zéôd a veûlô da reizded.

15. Aotrou, va muzellou a zigori ; ha va génou a embannô da veûleûdi.

16. Râk m'az pé bét c'hoañtéet eur sakrifiz, em bijé hé rôet d'id évitgwîr ; hôgen na garfez két ar sakrifisou-losk.

17. Eur spéred keûziek a zô eur sakrifiz *hétuz* da Zoué : na zisprizit két, ô Doué, eur galoun keûziek ha vuel.

18. Gra vâd, Aotrou, da Zion enn da ioul vâd ; évit ma vézô savet muriou Jéruzalem.

19. Neûzé éc'h aotréi eur sakrifiz a reiz, ar c'hennigou, hag ar sakrifisoulosk : neûzé é vézô lékéat leûéou war da aoter.

—

LI. PSALM.

Évid ann divez, poell da Zavid, pa zeûaz Doeg, ann Iduméad, da zanévella da Zaul, pénaoz é oa deûet David da di Akimélec'h.

1. Pérâg é fougéez-té enn drougiez, té péhini a zô galloudek er fallagriez?

2. Héd ann deiz en deûz da déôd mennet ann direiz ; ével eunn aoten lemm éc'h eûz gréat touellérez.

3. Gwell eo bét gan-éz ann drougiez égéd ar vadélez ; keñt éc'h eûz komzet hervez ann direiz égéd hervez ar reiz.

4. Karet éc'h eûz ann holl c'heriou téar, ô téôd touelluz.

5. Râk-sé Doué az kasô-da-gét davikenn ; da ziframma a rai, da lakaad a rai er-méaz eûz da delt ; hag é tennô da c'hrisien eûz a zouar ar ré véô.

6. Ann dûd reiz a wélô ann dra-zé hag a vézô spouñtet ; hag hî a c'hoarzô diwar hé benn, hag a lavarô :

7. Chétu ann dén ha n'en deûz két lékéat *éz oa* Doué *mâd* da skoazel d'ézhan ; hôgen péhini en deuz lékéat hé c'héd enn hé vadou brâz ; hag en deûz tennet fougé eûz hé wander.

8. Hôgen mé ével eur wézen-olived a zoug frouez é tî Doué, em eûz lékéat va géd é trugarez Doué da-vikenn, hag enn holl gañtvéjou.

9. Mé a veûlô ac'hanod da-vikenn, ô véza ma éc'h eûz gréat kémeñt-sé : hag é c'hortozinn da hanô, ô véza ma eo mâd dirâk da zeñt.

—

LII. PSALM.

Évid ann divez, war ar Maélet, poell da Zavid.

1. Ann dén diskiañt en deûz lavaret enn hé galoun : N'eûz két a Zoué.

2. Saotret iñt, hag argarzuz iñt deûet enn hô fallagriézou ; n'eûz hini a gémeñt a rajé ar mâd.

3. Doué en deûz sellet eûz ann éñv out bugalé ann dûd : évit gwélout hag éz eûz unan poellek-bennâg, pé a glaskfé Doué.

4. En em zihiñchet iñt holl ; didalvez iñt deûet holl ; n'eûz két enn hô zouez hag a rajé ar mâd, n'eûz hini é-béd.

5. Ha n'her gwéziñt két, hî holl péré a ra fallagriez, hî péré a louñk va fobl ével eunn tamm bara ?

6. N'hô deûz két galvet Doué : énô hô deûz krénet gañd aoun ; el léac'h na oa két a aoun *da gaout*. O véza m'en deûz Doué brévet eskern ar ré a *fellé d'ézhô* plijout d'ann dûd ; iñt bét mézékéet, ô véza ma en deûz Doué hô disprizet.

7. Piou eûz a Zion a rôiô silvidigez da Israel ? Pa en dévézô Doué lékéat da éhana sklavérez hé bobl, Jakob a dridô, hag Israel en em laouénai.

—

LIII. PSALM.

Évid ann divez, war ar c'hanaouennou, poell da Zavid, pa zeûaz ar Ziféed, hag é léverchoñt : ha né két kuzet David enn hon touez ?

1. Tenn ac'hanoun a boan, ô Doué, enn da hanô ; ha barn ac'hanoun enn da ners.

2. Sélaou, ô Doué, out va féden ; rô skouarn da c'heriou va génou.

3. Râk diavésidi a zô savet em énep, ha tûd kré hô deûz klasket va buez : ha n'hô deûz két lékéat Doué dira-z-hô.

4. Chétu Doué a skoazel ac'hanoun ; hag ann Aotrou a zô da zifenner d'am buez.

5. Distol ann droug war va énébourien ; ha kâs-hi da-gét enn da wirionez.

6. A-galoun-vâd é kenniginn d'id eur sakrifiz, hag é veûlinn da hanô, ô Aotrou ; râk mâd eo.

7. Râg eûz a béb eñkrez éc'h eûz va dieûbet ; ha va lagad en deûz sellet gañd herder out va énébourien.

—

LIV. PSALM.

Évid ann divez, war ar c'hanaouennou, poell da Zavid.

1. Sélaou, ô Doué, out va féden, ha na zispriz két va goulenn vuel.

2. Sell ouz-in, ha sélaou ouz-in. Glac'haret ounn bét enn eur brédéria *war va foaniou* (T) ; reustlet ounn,

3. Gañt mouéz ann énébour, ha gañd eñkrez ar péc'her. O véza ma hô deûz taolet fallagriézou war-n-oun ; ha ma hô deûz va heskinet enn hô buanégez.

4. Va c'haloun a zô reûstlet ennoun ; ha spouñt ar marô a zô kouézet war-n-oun.

5. Ann aoun hag ar c'hrén a zô kroget enn-oun ; hag ann dévalien é deûz va gôlôet :

6. Hag em eûz lavaret : Piou a rôiô d'in diou-askel ével ar goulm, hag é nijinn, hag é arzaôinn ?

7. Chétu em eûz tec'het pell ; hag ounn choumet enn distrô.

8. Mé a c'hortozé ann hini en deûz va dieûbet eûz a fillidigez va spéred, hag eûz ann arné.

9. Diskar-hi, Aotrou, rann hô zéôdou ; râg gwélet em eûz ar fallagriez hag ann énébiez é kéar.

10. Ar fallagriez a strôbô anézhi nôz-deiz war hé muriou ; hag al labour a zô enn hé c'hreiz,

11. Hag *ivé* ann direiz. Hag ar c'hampi hag ann touellérez a zô bépréd war hé leûriou kéar.

12. Rak ma venn bét milliget gañd eunn énébour d'in, em bijé keñtoc'h hé c'houzañvet. Ha ma vé bét gwall gomzet ouz-in gañd eunn dén hag en divijé va c'haséet, martézé é vijenn en em guzet ra-z-hañ.

13. Hôgen té a zô eunn dén a-oa a-unan gan-éñ, a oa da benn d'am c'huzul ha va miñoun brâz :

14. Té péhini a zebré bôedou c'houék kévret gan-éñ ; té gañt péhini é valéenn gañt unvaniez vrâz étrézé tî Doué.

15. Ra zeûi ar marô war-n-hô ; ha ra ziskenniñt d'ann ivern béô-buézek, ô véza ma éma ann drougiez enn hô ziez, hag enn hô zouez.

16. Hôgen mé em eûz garmet étrézé Doué : hag ann Aotrou a zieûbô ac'hanoun.

17. Diouc'h ar pardaez, diouc'h ar miñtin, ha da grésteiz é tanévellinn hag é embanninn ; hag héñ a zélaouô out va mouéz.

18. Daspréna a rai va éné é péoc'h digañd ar ré a dôsta ouz-in : râk kalz anézhô a oa gan-éñ.

19. Doué a zélaouô ouz-in, hag a vuélai anézhô, héñ péhini a zô abarz ar c'hañtvéjou. Râk n'eûz kemm é-béd enn-hô, ô véza na zoujoñt két Doué.

20. Astennet en deûz hé zourn évid disteûrel d'ézhô *ar péz a zellezoñt*. Saotret hô deûz hé gévrédigez.

21. Skiñet iñt bét gañt buanégez hé zremm ; hag hé galoun a zô tôstéet. Hé lavariou a zô c'houékoc'h égéd éôl ; hôgen *é doaré* darédou iñt.

22. Taol da holl bréder war ann Aotrou, hag héñ hé-unan az magô : na rôiô két eur c'héflusk peûr-baduz d'ann dén reiz.

23. Hôgen té, ô Doué, a gasô anézhô da buñs ar marô. Ann dûd a c'hoad hag a douellérez n'az aiñt két d'ann hañter eûz hô deisiou ; hôgen mé, Aotrou, a lakai va géd enn-od.

—

LV. PSALM.

Évid ann divez, évid ar boùl a zô bét pelléet diouc'h ar zeñt, David a lékéaz ar skrid-mañ da éñvor, pa oé dalc'het gañd diavésidi é Gét.

1. Az péz truez ouz-in, ô Doué ; râg ann dén en deûz va mac'het ; héd ann deiz en deûz stourmet ouz-in, hag en deûz va eñkrézet.

2. Héd ann deiz ounn bét mac'het gañt va énébourien : râk kalz a zô hag a vrézéléka ouz-in.

3. Pa zavô ann deiz em bézô aoun ; hôgen enn-od é likiinn va géd.

4. É Doué é veûlinn hé c'hér, é Doué em eûz lékéat va géd ; n'am bézô két a aoun râg ar péz a rai ar c'hik d'in.

5. Héd ann deiz éc'h argarzeñt va geriou ; hô holl vénosiou a oa em énep enn drouk.

6. En em strolla hag en em guzet a raiñt ; hag é arvéstiñt va c'hamméjou. Ével ma hô deûz gortozet va buez,

7. É doaré é-béd na zieûbi anézhô : enn da vuanégez, ô Doué, é tispenni ar boblou-zé.

8. Va buez em eûz diskouézet d'id : va daérou éc'h eûz lékéat dira-z-od, hervez ar gér éz pôa rôet.

9. Ével-sé va énébourien a zistrôiô war hô c'hiz : é pé zeiz-bennâg ma c'halvann ac'hanod, éc'h anavézann pénaoz oud va Doué.

10. É Doué é veûlinn ar gér, enn Aotrou é veûlinn al lavar ; é Doué em eûz lékéat va géd, n'am bézô két a aoun râg ar péz a rai ann dén d'in.

11. Em éñvor éma, ô Doué, ar gwéstlou em eûz gréat d'id, ar veûleûdi a dléann d'id.

12. O véza ma éc'h eûz dieûbet va éné eûz ar marô, ha va zreid eûz al lamm : évit ma vézinn hétuz dirâk Doué é goulou ar ré vêô.

—

LVI. PSALM.

Évid ann divez, na zispenn két ac'hanoun. David en deûz lékéat ar skrid-mañ da éñvor, pa dec'haz a zirâk Saul enn eur c'hêô.

1. Az péz truez ouz-in, ô Doué, az péz truez ouz-in : râk va éné en deûz lékéat hé fisiañs enn-od. Hag é likiinn va géd é skeûd da ziou-askel, kén na vézô éat ar fallagriez ébiou.

2. Mé a c'harmô oud Doué ann Uc'hel-meûrbéd ; Doué péhini en deûz gréat vâd d'in.

3. Kaset en deûz eûz ann éñv., hag en deûz va dieûbet ; ar ré a vac'hé ac'hanoun en deûz mézékéet. Doué en deûz kaset hé drugarez hag hé wirionez.

4. Hag héñ en deûz tennet va éné eûz a greiz al léonédigou ; kousket ounn bét leûn a reûstl. Bugalé ann dûd hô deûz deñt ével armou ha saésiou : hag hô zêôd a zô eur c'hlézé lemm.

5. En em zaô, ô Doué, dreist ann éñvou ; ha *bézet* da c'hloar enn douar holl.

6. Eur spi hô deûz aozet out va zreid ; ha va éné hô deûz kroummet. Eunn toull hô deûz kleûsiet dira-z-oun ; hag iñt kouézet enn-hañ.

7. Aozet eo va c'haloun, ô Doué, aozet eo va c'haloun ; mé a ganô, hag a veûlô ac'hanod war ar binviou.

8. Saô, va gloar, savit, va liren ha va zélen : mé a zavô diouc'h ar miñtin.

9. Mé a añsavô ac'hanod, Aotrou, é-touez ar boblou ; hag é veûlinn ac'hanod war ar binviou é-touez ar brôadou :

10. O véza ma eo savet da drugarez bétég ann éñvou, ha da wirionez bétég ar c'hoabr.

11. En em zaô, ô Doué, dreist ann éñvou ; ha bézet da c'hloar war ann douar holl.

—

LVII. PSALM.

Évid ann divez, na zispenn két. David en deûz lékéat ar skrid-mañ da éñvor.

1. Mar komzit évit-gwîr hervez ar reiz : barnit ivé hervez ann éeunder, ô mipien ann dûd.

2. Râk fallagriézou a zoaréit enn hô kâloun : hag hô taouarn na réoñt némét traou direiz war ann douar.

3. Ar béc'herien a zô dihiñchet kerkeñt ha ma iñt ganet ; faziet hô deûz kerkeñt ha ma iñt deûet eûz a gôv hô mamm : gevier hô deûz lavaret.

4. Hô frouden a zô héñvel oud hini ann aer : hag oud ann aspik en em laka da véza bouzar, ô stañka hé ziskouarn ;

5. Évit na glevô két mouéz ar strôbinellerien : hag hini ar c'helc'hier a fellô d'ézhañ hé strôbinella gañt gwénded.

6. Doué a vrévô hô deñt enn hô génou : ann Aotrou a frikô kildeñt al léoned.

7. Da nétrâ é véziñt kaset ével dour a réd : hé wareg en deûz steñet kén na véziñt gwanet.

8. Ével ar c'hoar a deûz é véziñt kasèt-da-gét : kouézet eo ann tân warn-ézhô, ha n'hô deûz két gwélet ann héol.

9. Abarz ma hô dévézô poellet pénaoz é vézô deûet hô spern da spernmélen : héñ hô louñkô ével ez-béô enn hé frouden.

10. Ann dén reiz en em laouénai pa wélô ar veñjañs : hé zaouarn a walc'hô é goâd ar péc'her.

11. Hag ann dén a lavarô : Mar béz évit-gwîr frouez évid ann dén reiz : éz eûz évit-gwîr eunn Doué hag a varn anézhô war ann douar.

—

LVIII. PSALM.

Évid ann divez, na zispenn két ac'hanoun. David en deûz lékéat ar skrid-mañ da éñvor, pa gasaz Saul tûd evit miroud hé dî, hag évid hé laza.

1. Tenn ac'hanoun, va Doué, eûz a zaouarn va énébourien ; ha dieûb ac'hanoun diouc'h ar ré a zaô ouz-in.

2. Tenn ac'hanoun eûz a zaouarn ar ré a ra fallagriez ; ha dieûb ac'hanoun diouc'h ann dûd a c'hoad.

3. Râk chétu é klaskoñt kaout va éné ; tûd kré a zô en em daolet warn-oun.

4. Né két évit va fallagriez nag évit vaféc'hed, Aotrou ; hép fallagriez em eûz rédet hag ounn en em rénet.

5. Sâv ha diambroug ac'hanoun, hag arvest. Té, Aotrou, Doué ann armêou, Doué Israel, laka évez da enwélout ann holl vrôadou ; n'az péz két a druez oud ar ré holl a râ fallagriez.

6. Distrei a raiñt diouc'h ar pardaez ; hag hî hô dévézô naoun ével châs, hag a rai ann drô eûz a géar.

7. Komza a raiñt enn hô génou, hag eur c'hlézé a zô war hô muzellou : râk piou, *émé-z-hô*, en deûz klevet ?

8. Ha té, Aotrou, a râi goab anézhô ; ann holl vrôadou a gasi-da-gét.

9. Enn-od é virinn va ners, ô véza ma oud, ô Doué, va difenner.

10. Trugarez va Doué a ziambrougô ac'hanoun.

11. Doué a ziskouézô d'in *hé ioul* war va énébourien ; na lâz két anézhô, gañd aoun na veñt añkounac'héet gañt va fobl. Skiñ anézhô gañd da ners ; ha diskar anézhô, ô Aotrou, va difenner,

12 Enn abek da zrouk hô génou, da lavar hô muzellou ; ha ra véziñt paket enn hô rogeñtez. Hag é vézô embannet hô argarzidigez hag hô gevier,

13. É deiz ann dispenn ; pa véziñt dispennet gañd *da* vuanégez ha na véziñt mui. Hag hî a wézô pénaoz Doué a aotrouniô war Jakob, ha bétég harzou ann douar.

14. Distrei a raiñt diouc'h ar pardaez ; hag hî hô dévézô naoun ével

chàs, hag a rai ann drô eûz a géar.

15. En em skiña a raiñt évit klask hô boéd; ha ma n'hô deûz két hô gwalc'h, é hiboudiñt.

16. Évid-oun-mé a ganô da ners hag a veûlô gañt lévénez da drugarez diouc'h ar miñtin. O véza ma oud deûet da zifenner d'in, ha da zigémer, é deiz va eñkrez.

17. Kana a rinn d'id, ô va c'henners, ô véza ma oud Doué, va difenner, va Doué, va zrugarez.

LIX. PSALM.

Évid ann divez, évid ar ré a vézô névézet; ann dra-mañ a oa skrivet da eñvor, évit kélen da Zavid, pa lékéaz ann tân er Mésopotamia-Siria, hag é Sobal, hag é tistróaz Joab, péhini en em daolaz war ann Iduméa, hag a lazaz daouzék mil dén é traoñien ar c'hoalennou.

1. O Doué, hon distolet éc'h eûz, hon dismañtret éc'h eûz; drouk zô bét éat enn-oud, hag éc'h eûz bét truez ouz-omp.

2. Kéflusket eo ann douar gan-éz, hag hé reûstlet éc'h eûz: iac'ha hé darzou râk kéflusket eo bét.

3. Traou kalet éc'h eûz diskouézet d'as pobl; gwîn-mañtr éc'h eûz rôet d'é-omp da éva.

4. Eunn arouéz éc'h eûz rôet d'ar ré a zouj ac'hanod, évit ma tec'hiñt a zirâg ar warek; évit ma vézô dieûbet ar ré a garez,

5. Dieûb ac'hanoun gañd da zourn déou, ha sélaou ouz-in.

6. Doué en deûz komzet enn hé zañt; en em laouénaad a rinn ha ranna Sichem a rinn: hag é veñtinn traonien ann teltou.

7. Galaad a zô d'in, ha Manasez a zô d'in; hag Éfraim eo ners va fenn. Juda eo va roué:

8. Moab eo léstr va géd. Enn Iduméa éc'h astenninn va c'hamméjou: ann diavésidi a likiinn da bléga d'in.

9. Piou a gasô ac'hanoun er géar gré? Piou a gasô ac'hanoun bétég enn Iduméa?

10. Ha na vézô két té, ô Doué, péhini éc'h eûz hon distolet; ha na gerzi mui gañd hon arméou?

11. Rô d'é-omp skoazel enn hon eñkrez; râk didalvez eo skoazel ann dén.

12. Gañd Doué é raimp traou kalounuz; hag héñ a gasô-da-gét ar ré a heskin ac'hanomp.

LX. PSALM.

Évid ann divez, war ganaouennou David.

1. Sélaou, ô Doué, out va goulenn: lâka évez out va féden.

2. Eûz a harzou ann douar em eûz garmet étrézég enn-od: eñdra ma oa eñkrézet va c'haloun, éc'h eûz va zavet war ar méan.

3. Va rénet éc'h eûz, ô véza ma oud deûet da c'héd d'in, *ével* enn tour kré out va énébour.

4. Choum a rinn da-vikenn enn da dabernakl; difennet é vézinn dindân skeûd da ziou-askel.

5. O véza, va Doué, ma éc'h eûz sélaouet out va féden, ma éc'h eûz rôet digwéz d'ar ré a zouj da hanô.

6. Deision war zeisiou a rôi d'ar roué: hag *éc'h astenni* hé vloavésiou a-rumm-é-rumm.

7. Choum a rai da-vikenn dirâk Doué; piou a eñklaskô hé drugarez hag hé wirionez?

8. Ével-sé é kaninn da c'hloar da hanô a-gañtved-é-kañtved, évit ma sévéninn va gwéstlou a-zeiz-é-deiz.

LXI. PSALM.

Évid ann divez, évid Iditun, Psalm David.

1. Ha na zoujô két va éné da Zoué, pa eo digañt-hañ é teûiô va zilvidigez?

2. Râg héñ hé-unan eo va Doué, ha va Zalver, va difenner; ha na vézinn mui kéflusket.

3. Bété pégeit en em daolot-hu war eunn dén, hag en em lékéot holl évid hé laza, ével oud eur vôger kostézet, pé oud eur gôz vur horellet?

4. Koulskoudé hô deûz mennet tenna va gôbr digan-éñ, hag em eûz rédet ha mé séc'hédet: a c'hénou é vennigeñt, hag a galoun é villigeñt.

5. Koulskoudé, va éné, douj da Zoué: pa eo digañt-hañ é teû va habaskded.

6. Râg héñ hé-unan eo va Doué, ha va Zalver: va skoazel, ha na fiñvinn két.

7. É Doué éma va zilvidigez, ha va gloar: eûz a Zoué é teû va skoazel, ha va géd a zô é Doué.

8. Likid hô kéd enn-hañ, holl strollad ar bobl, fennit hô kalounou diraz-hañ: Doué a zô hor skoazel da-vikenn.

9. Koulskoudé bugalé ann dûd a zô didalvez, bugalé ann dûd a zô gaouiad er balañsou; hag hi en em unan kévret enn didalvédigez évit touella.

10. Na likid két hô kéd er fallagriez, ha na c'hoañtait két traou laéret. Ma hoc'h eûz kalz a vadou, na stagit két hô kaloun out-hô.

11. Eur wéach en deûz komzet Doué, hag ann diou zra-mañ em eûz klevet, pénaoz da Zoué eo ar galloud,

12. Ha d'id, Aotrou, ann drugarez; râk té a zistôlô da béb-unan hervez hé ôberiou.

LXII. PSALM.

Psalm David, pa édô é distrô ann Iduméa.

1. Doué, va Doué, da glask a rann kerkeñt ha ma teû ar goulou. Va éné en deûz séc'hed ac'hanod, hag é pé zoaré éz â ivé va c'hig étrézég enn-od?

2. Enn eunn douar distrô, diheñt ha dizour, en em ziskouézet ounn d'id ével el léac'h sañtel, évit gwélout da ners ha da c'hloar;

3. O véza ma eo gwelloc'h da drugarez égéd ar vuez; va muzellou a veûlô ac'hanod.

4. Ével-sé é venniginn ac'hanod héd va buez; hag é savinn va daouarn enn da hanô.

5. Ra vézô leûn va éné ével a lard hag a zruzoni; ha va génou, ha va muzellou az meûlô gañt lévénez.

6. Ma em eûz bét koun ac'hanod war va gwélé, é likiinn va ménoz ennod adaleg ar miñtin,

7. O véza ma oud bét va skoazel, é tridinn dindan skeûd da ziou-askel.

8. Va éné a zô en em staget war da lerc'h; da zourn déou en deûz va difennet.

9. Hôgen hi a glaskô enn-aner va éné, é gwéled ann douar éz aiñt.

10. Da lemm ar c'hlézé é véziñt rôet, preiz al lern é véziñt.

11. Hôgen ar roué en em laouénai é Doué; ar ré holl a dou dré-z-hañ a vézô meûlet; râk serret eo bét génou ar ré a lavaré traou direiz.

LXIII. PSALM.

Évid ann divez, Psalm David.

1. Sélaou, ô Doué, out va mouéz pa bédann; tenn va éné eûz a aoun ann énébour.

2. Va difennet éc'h eûz diouc'h strollad ann dûd fall; diouc'h al lôd brâz eûz ar ré a ra fallagriez.

3. Râk lemmet hô deûz hô zéôdou ével eur c'hlézé; steñet hô deûz hô gwarek leûn a c'houervder,

4. Évit toulla gañd hô saésiou ann dén dinam enn amc'houlou.

5. Râk-tâl é toulliñt anézhañ gañd ho saésiou, ha n'hô dévézô két a aoun; hô gwall vénoz hô deûz startéet. En em guzuliet hô deûz évit kuza hô spiou; hag hi hô deûz lavaret: Piou hô gwélô?

6. Fallagriézou hô deûz eñklasket; hôgen didalvez eo bét hô eñklask. Ann dén a ziskennô é gwéled hé galoun;

7. Ha Doué a vézô savet. Ar gouliou a réoñt a zô ével ar ré a râ saésiou ar vugalé:

8. Hag hô zéôdou hô deûz kollet hô ners enn hô énep. Ar ré holl a wélé anézhô, a zô bét reûstlet;

9. Ha pép dén a zô bét spouñtet. Hag hi hô deûz embannet ôberiou Doué; hag hi hô deûz poellet hé labouriou.

10. Ann dén reiz en em laouénai enn Aotrou, hag a lakai hé c'héd ennhañ, hag ann holl dûd écun a vézô meûlet.

—

LXIV. PSALM.

Évid ann divez, Psalm David, kanaouen Jérémias hag Ézékiel, évit pobl ann dizougadur, pa zéraoué doñd er-méaz.

1. Talvézoud a ra d'id, ô Doué, é vé kanet eur werz é Sion; hag é vé rôet gwéstlou d'id é Jéruzalem.

2. Sélaou out va féden: pép kîg a zeûiô étrézég enn-od.

3. Geriou ar ré fallagr hô deûz hon trec'het: hôgen té a nétaiô ac'hanomp eûz hor fallagriézou.

4. Gwenvidig eo ann hini éc'h eûz dilennet ha digéméret; choum a rai enn va leûrennou. Karget é vézimp gañt madou da dî; sañtei eo da dempl;

5. Estlammuz eo er reiz. Sélaou ouz-omp, ô Doué hor Salver, géd holl harzou ann douar, hag ar ré a zô pell er môr.

6. Té péhini a starda ar ménésiou gañd da ners, a zô gourizet gañd da c'halloud:

7. Té péhini a géflusk gwéled ar môr, hag a laka hé goummou da drouza. Ar brôadou a vézô reûstlet,

8. Hag ar ré a choum é harzou ann douar a vézô spouñtet gañd da arouésiou; laouénaad a ri ar miñtin, hag ar pardaez.

9. Gwélet éc'h eûz ann douar, hag éc'h eûz hé vézviet; eûz a galz a vadou éc'h eûz hé garget. Ster Doué a zô bét leûn a zour; hag éc'h eûz aozet boéd évîd-hô; râg ével-sé eo éc'h aozez *ann douar*.

10. Doura hé irvi, ha kresk hé struj: hag héñ en em laouénai eûz hé zour, gañd ar frouez a zougô.

11. Benniga a ri kurunen ar bloaz gañd da vadélez; ha da barkeier a vézô leûn a frouez.

12. Lec'hiou kaer ann distrô a zeûiô da véza lard; hag al lévénez a c'houizô ar c'hrec'hiennou.

13. Ann tourzed hô dévézô kalz déñved war hô zrô, hag ann traoniennou a vézô gôlôet a éd; *ann holl* a iouc'hô hag a ganô.

—

LXV. PSALM.

Évid ann divez, kanaouen pé Psalm ann dazorc'hidigez.

1. En em laouénait é Doué, holl zouar:

2. Kanit é gloar hé hanô: rôit énor d'ézhañ gañd hô meûleûdiou.

3. Livirit da Zoué: Pégen estlammuz eo, Aotrou, da ôberiou? Da ners bráz a damallô da énébour a c'hevier.

4. Ra azeûlô ac'hanod ann holl zouar, ha ra ganô da veûleûdi: ra ganô é gloar da hanô.

5. Deûit, ha gwélit ôberiou Doué: estlammuz eo enn hé guzuliou diwarbenn bugalé ann dûd.

6. Héñ péhini en deûz trôet ar môr enn eunn douar séac'h; hag hi hô deûz treûzet ar ster war-droad: énô en em laouénaimp enn-hañ.

7. Héñ péhini a zô da Aotrou gañd hé ners hé-unan ha peûr-baduz, hag a zell gañt préder oud ar brôadou; ar ré a hég anézhañ, na fougéeñt két enn-hô hô-unan.

8. O brôadou, bennigit hon Doué ha savit hô mouez *enn eur gana* hé veûleûdiou (T);

9. Héñ péhini en deûz rôet ar vuez d'am éné; ha n'en deûz két lézet va zreid da horella.

10. Râg hon arnodet éc'h eûz, ô Doué: hon arnodet éc'h eûz gañd ann tân, ével ma arnódeur ann arc'hañt.

11. Hon digaset éc'h eûz er spi, eñkrézou éc'h eûz lékéat war hor c'hein.

12. Tûd éc'h eûz lékéat war hor pennou. Tréménet hon eûz dré ann tân ha dré ann dour; hag éc'h eûz hon digaset enn eul léac'h klét.

13. Moñd a rinn enn da dî gañd hostivou-losk; sévéni a rinn ar gwéstlou em eûz gréat d'id,

14. Hô deûz rôet da anaout va muzellou, en deûz lavaret va génou em eñkrez.

15. Kenniga a rinn d'id hostivoulosk mélek gañt môged ann tourzed; kenniga a rinn d'id éjenned gañt bouc'hed.

16. Deûit, klévit, c'houi holl péré a zouj Doué, hag é livirinn d'é-hoc'h kémeñd en deûz gréat évit va éné.

17. Va génou en deûz garmet outhañ, ha va zéôd en deûz hé uc'héléet.

18. Ma em eûz sellet oud ar fallagriez em c'haloun, ann Aotrou na zélaouô két ouz-in.

19. Râk-sé en deûz Doué sélaouet ouz-in, hag en deûz lékéat évez out mouéz va féden.

20. Benniget ra vézô Doué, péhini n'en deûz két distolet va féden, na *tennet* hé drugarez diwar-n-oun.

—

LXVI. PSALM.

Évid ann divez, war ar gwersiou, Psalm pé kanaouen David.

1. R'en dévézô Doué truez ouz-omp, ha ra vennigô ac'hanomp: ra sklerai hé zremm war-n-omp, ha r'en dévézô truez ouz-omp;

2. Évit ma anavézimp da heñt war ann douar, ha da zilvidigez é-touez ann holl vrôadou.

3. Ra vézi meûlet, ô Doué, gañd ar boblou: ra vézi meûlet gañd ann holl boblou.

4. R'en em laouénai ha ra dridô ar brôadou, ô véza ma varnez ar boblou gañt reiz, ha ma rénez ar brôadou war ann douar.

5. Ra vézi meûlet, ô Doué, gañd ar boblou: ra vézi meûlet gañd ann holl boblou.

6. Ann douar en deûz rôet hé frouez. Ra vennigô Doué, hon Doué ac'hanomp.

7. Ra vennigô Doué ac'hanomp; ha ra zoujô anézhañ holl harzou ann douar.

—

LXVII. PSALM.

Évid ann divez, Psalm pé kanaouen da Zavid.

1. Ra zavô Doué, ha ra vézô skiñet hé énébourien: ha ra dec'hô a ziraz-od ar ré hô deûz kas ouz-id.

2. Ével ma teû ar môged da ziaéza, ével-sé é tiaéziñt: ével ma teûz ar c'hoar dirâg ann tân, ra vézô kollet ar béc'herien dirâk Doué.

3. Hôgen ra vanvézô ann dûd reiz, ha ra dridiñt dirâk Doué: ha ra gémériñt hô dudi el lévénez.

4. Kanit da Zoué, kanit da c'hloar hé hanô; aozit ann heñt d'ann hini a zô piñet war ar c'hûs-héol: ann Aotrou eo hé hanô. Tridit dira-z-hañ; reûstlet é véziñt oc'h hé wélout.

5. Héñ péhini a zô tâd ann emzivaded, ha barner ann iñtañvézed. Doué a zô enn hé léac'h sañtel;

6. Doué péhini a laka da choum enn hé di ar ré a zô unvan; péhini a laka ar ré drec'het da zistrei enn hô ners, hag ar ré a hég anézhañ, da choum er bésiou.

7. Pa gerzez, ô Doué, é raok da bobl, pa dréménez enn distrô,

8. Ann douar a grénaz, hag ann éñvou a zivéraz dirâk Doué Sinai, dirâk Doué Israel.

9. Ranna a rézoud, ô Doué, hervez da ioul, eur glaô d'as digwéz; ha mar d-eo bét gwanet, éc'h eûz hé grévéet.

10. Da loéned a choumô enn-hañ; enn da vadélez, ô Doué, éc'h eûz hé aozet évid ar paour.

11. Ann Aotrou a rôi hé c'hér d'ar ré a embannô hé c'hloar gañt kalz a ners.

12. Roué ann arméou a déc'hô dirâg ar *bobl* karet-mâd; hag ann hini a gempennô ann ti, a rannô ann dibourc'h.

13. Ha pa vec'h bét kousket war ann oaled, é viot héñvel oud eur goulm, a zô arc'hañtet hé diou-askel, hag alaouret penn hé c'hein.

14. Pa arvestô *roué* ann éñv oud ar rouéed a zô savet out-hañ, hî a zeûi da véza gwenn ével erc'h Selmon.

15. Ménez Doué, ménez druz, ménez strujuz, ménez lard.

16. Pérâg é sellit-hu oud ar ménésiou strujuz? Eur ménez eo war béhini eo plijet gañd Doué choum : râg ann Aotrou a choumô war-n-ézhañ bétég ann divez.

17. Karr Doué *en deûz war hé drô* ouc'h-penn dék mil, ha meûr a vil *éal* el lévénez. Ann Aotrou a zô enn hô c'hreiz enn hé sañtuar ével é Sinai.

18. Piñet oud ouc'h-krec'h, sklaved éc'h eûz kéméret; hag éc'h eûz digémeret rôou évid ann dûd. Hag ar ré ziskrédik *hô deûz gwélet* pénaoz é choumé ann Aotrou Doué *enn hô zouez*.

19. Ra vézô benniget ann Aotrou a-zeiz-é-deiz : ra rai d'é-omp Doué hor zilvidigez kaout eunn heñt mâd.

20. Hon Doué eo, Doué ar zilvidigez; hag ann Aotrou holl-c'halloudeg eo a denn eûz ar marô.

21. Hôgen Doué a vrévô pennou hé énébourien, penn blevek ar ré a gerz enn hô féc'héjou.

22. Ann Aotrou en deûz lavaret : Eûz a Vasan é tenninn anézhô, eûz a wéled ar môr hô zenninn,

23. Évid ma vézô livet da droad gañt goâd da énébourien, hag ivé téôd da châs.

24. Gwélet hô deûz da zonédigez, ô Doué, donédigez va Doué : va roué a zô er sañtuar.

25. Ar briñsed holl gañd ar ganerien a iéaz d'hé ziambrouga; hag hî, é-kreiz ar plac'hed-iaouañk, a skôé war daboulinou.

26. Bennigit Doué enn hô strolladou, *bennigit* ann Aotrou, *c'houi péré a zeû* eûz a vammennou Israel.

27. Énô éma Beñjamin ar paotr-iaouañk, hag héñ souézet, ha priñsed Juda, hag hô duged; priñsed Zabulon, priñsed Neftali.

28. Diskouéz, ô Doué, da ners; kréva, ô Doué, ar péz éc'h eûz gréat enn-omp,

29. Eûz da dempl a zô é Jéruzalem. Ar rouéed a zigasô rôou d'id.

30. Sparl al loéned c'houéz a zô er raoskl, strollad poblou héñvel out tirvi hag oud ounnéred, péré a fell d'ézhô harlua ar ré a zô bét arnodet ével archañt. Skiñ ar brôadou a c'hoañta ar brézel.

31. Kannaded a zeûi eûz ann Éjipt; ann Étiopia a astennô da geñta hé daouarn étrézé Doué.

32. Rouantélésiou ann douar, kanit da Zoué; meûlit ann Aotrou; meûlit Doué,

33. Péhini a zô piñet dreist éñv ann éñvou war-zû ar sâv-héol. Chétu héñ a rôi eunn ners brâz d'hé vouéz.

34. Rôit gloar da Zoué diwar-benn Israel. Hé veûrded hag hé ners a wéleur er c'hoabr.

35. Burzuduz eo Doué enn hé zeñt, Doué Israel a rô hé-unan ann ners hag ar galloud d'hé bobl. Benniget *ra vézô* Doué.

—

LXVIII. PSALM.

Évid ann divez, évid ar ré a vézô névézet; David.

1. Savété ac'hanoun, ô Doué, ô véza ma eo deûet ann douréier bétég em éné.

2. Sañket ounn enn eur fañk doun, ha n'eûz ked a galéder. Deûed ounn é gwéled ar môr : hag ar stourm en deûz va beûzet.

3. Skuizet ounn bét ô c'harmi, ha va gargaden a zô bét raoulet : va daoulagad a zô bét dismañtret, eñdra ma lékéenn va géd em Doué.

4. Stañkoc'h égét bléô va fenn eo ar ré a gasa ac'hanoun héb abek. Va énébourien péré a heskin ac'hanoun gañd direizded a zô krévéet : paéet em eûz ar péz n'em bôa két kéméret.

5. O Doué, té a anavez va diboell; ha va féc'héjou n'iñt két kuzet ouz-id.

6. Na rusieñt két enn abek d'in ar ré a c'hortoz ac'hanod, Aotrou, Aotrou ann arméou. Na vézeñt két mézékéet enn abek d'in ar ré a glask ac'hanod, Doué Israel.

7. Râg enn abek d'id eo em eûz gouzañvet dismégañs, hag eo bét gôlôet va dremm gañd ar véz.

8. *Ével* eunn diavésiad ounn deûet évit va breûdeûr; hag *ével* eunn tréméniad évid bugalé va mamm.

9. Râg ann oaz eûz da dî a wast ac'hanoun; hag ann dismégañsou a zô bét gréat d'id a zô kouézet war-n-oun.

10. Gôlôet em eûz va éné er iûn; ha kéméñt-sé a zô deûet da zismégañs d'in.

11. Kéméret em eûz eur zaé-reûn da wisk : hag ounn deûet da zorc'hen d'ézhô.

12. Ar ré a oa azézet é-tâl ar porz a lavaré droug ac'hanoun; hag ar ré a évé gwîn a gané diwar va fenn.

13. Évid-oun-mé, Aotrou, mé a réa va féden d'id *ó lavarout : Chétu*, ô Doué, ann amzer *da ziskouéza* da vadélez. Sélaou ouz-in hervez ma'z eo brâz da drugarez, ha gwirionez da zilvidigez.

14. Tenn ac'hanoun eûz ar fañk, évit na zañkinn két enn-hañ : dieûb ac'hanoun eûz ar ré a gasa ac'hanoun, hag eûz a wéled ann douréier.

15. Na veûzet két ac'hanoun ar stourm dour, ha na louñket két ac'hanoun ar poull-doun : ha na zerret két ar puñs hé chénou war-n-oun.

16. Sélaou ouz-in, Aotrou, ô véza ma co hégarad da drugarez; sell ouz-in hervez da zamañtou brâz.

17. Ha na zistrô két da zaoulagad diouc'h da baotr; ô véza ma émounn enn eñkrez, sélaou buan ouz-in.

18. Laka évez out va éné, ha dieûb anézhañ; tenn ac'hanoun a boan enn abek d'am énébourien.

19. Té a anavez va dismégañs, va méz ha va mézégez.

20. Ar ré holl péré a eñkrez ac'hanoun a zô dira-z-od : va c'haloun é deûz gortozet ann dismégañs hag ar reûz. Ha mé em eûz gortozet ma teûjé eur ré d'én em c'hlac'hari gan-éñ, hag hini n'en deûz hé c'hréat; ma teûjé eur ré d'am zic'hlac'hari, ha n'em eûz kavet hini.

21. Hag hî hô deûz rôet béstl d'in da voéd, ha digaset d'in em sec'hed gwîn-egr da éva.

22. Ra zeûi hô zaol ével eur roued, ével eul lamm, évit béza da c'hôbr d'ézhô.

23. Ra dévalai hô daoulagad évit na wéliñt két; ha laka hô c'hein da véza kroumm bépréd.

24. Skûl war-n-ézhô da vuanégez; ha ra gouézô war-n-ézhô frouden da vuanégez.

25. Ra vézô hô c'héar diûd : ha na choumet dén dindân hô zeltou,

26. O véza ma hô deûz heskinet ann hini ez pôa skôet; hag hî hô deûz kresket c'hoaz poan va gouli.

27. Lez-hi da lakaat fallagriez war fallagriez; ha n'az aeñt két enn da reizded.

28. Ra véziñt lamet eûz a levr ar ré véô; ha na vézeñt két skrivet gañd ar ré reiz.

29. Mé a zô paour ha glac'haret; da c'halloud, ô Doué, en deûz va zavétéet.

30. Meûli a rinn hanô Doué enn eur gana; hag é uc'hélainn anézhañ gañt va meûleûdi.

31. Hag hétusoc'h é vézô kéméñt-sé da Zoué égéd eul leûé iaouañk da béhini é sâv kerniel ha karn.

32. Ra wélô ar béorien kéméñt-sé ha r'en em laouénaiñt : klaskit Doué, hag hoc'h éné a vévô :

33. Râg ann Aotrou en deûz sélaouet oud ar béorien; ha na zispriz két ar ré a oa enn hé éréou.

34. Ann éñvou hag ann douar, ar môr, ha kéméñt loen a zô enn-hô, ra veûliñt anézhañ.

35. Râk Doué a zieûbô Sion; ha keriou Juda a vézô savet; hag hî a choumô énô, hag hô dévézô anézhi da zigwéz.

36. Ha gwenn hé zervicherien a vézô perc'hen d'ézhi; hag ar ré a gâr hé hanô a choumô enn-hi.

—

LXIX. PSALM.

Évit ann divez, Psalm David enn éñvor m'en dôa Doué hé dennet a boan.

1. O Doué, deûz d'am skoazella; hast, Aotrou, d'am c'hen-nerza.

2. Ra vézô faézet ha mézékéet ar ré a glask va buez :

3. Ra drôi war hô c'hiz, ha r'hô dévézô méz, ar ré a fell d'ézhô ôber drouk d'in. Ra vézô diskaret râk-tâl gañt méz ar ré a lavar d'in : Mâd, mâd.

4. Ra dridô ha r'en em laouénai enn-od ar ré holl a glask ac'hanod, ha ra liviriñt bépréd, hi péré a gâr da zilvidigez : Ra vézô énoret-brâz ann Aotrou.

5. Évid-oun-mé a zô tavañtek ha paour ; ô Doué, skoazel ac'hanoun. Va skoazeller ha va Zalver oud : Aotrou, na zalé két.

—

LXX. PSALM.

Psalm David, eûz a vipien Jonadab hag eûz ar sklaved keñta.

1. Enn-oud, Aotrou, em eûz lékéat va fisiañs ; arabad eo é venn mézékéet da-vikenn (r).

2. Savété ac'hanoun enn da reiz, ha dieûb ac'hanoun. Dinaou da skouarn étrézég enn-oun, ha savété ac'hanoun.

3. Béz d'in eunn Doué gwarézer, hag eul léac'h kré : évit ma savétei ac'hanoun ; râk té eo va ners ha va gwarez.

4. O Doué, tenn ac'hanoun eûz a zaouarn ar péc'her, eûz a zaouarn ann hini a ia a-éneb al lézen, hag ann dén fallagr ;

5. Râk té eo va habaskded, ô Aotrou ; va géd oud, Aotrou, adalek va iaouañktiz.

6. Harpet ounn bét war-n-od é kôv va mamm ; abaoé ma ounn deûet erméaz anézhañ oud deûet da zifenner d'in ; évit da veûli é kanann bépréd.

7. Ével eur burzud ounn bét évit meûr a hini ; hôgen té a zô bét eunn difenner kré évid-oun.

8. Ra vézô leûn va génou a veûleûdi, évit ma kaninn héd ann deiz da c'hloar ha da veûrded.

9. Na zistol két ac'hanoun é amzer ar gôzni ; pa vézô gwanet va ners, na zilez két ac'hanoun.

10. Râk va énébourien hô deûz gwall gomzet ouz-in ; hag ar ré a viré va buez a zalc'haz kuzul étré-z-hô,

11. O lavarout : Doué en deûz hé zilézet ; heskinit-héñ, ha pakit-héñ : râk n'eûz dén évid hé denna a boan.

12. O Doué, na bella két diouz-in ; va Doué, sell ouz-in ha skoazel ac'hanoun.

13. Ra vézô mézékéet ha dispennet ar ré a fell d'ézhô tenna va buez diganéñ ; ra vézô gôlôet a véz hag a vézégez ar ré a glask ôber drouk d'in.

14. Hôgen mé a c'hédô bépréd hag a veûlô ac'hanod mui-oc'h-vui.

15. Va génou a embannô da reizded hag *a zanévellô* bemdez da zilvidigez ; ô véza na anavézaan két ar wiziégez,

16. É kerzinn é galloudégez ann Aotrou ; Aotrou, koun em bézô hép-kén eûz da reizded.

17. Va desket éc'h eûz, ô Doué, adalek va iaouañktiz ; ha mé a embannô da vurzudou bétég-henn ;

18. Ha bétég ar gôzni hag ann hirhoal ; ô Doué, na zilez két ac'hanoun, kén na rôinn da anaout da ners d'ar rumm a dlé doñt, ha da c'halloud,

19. Ha da reizded, ô Doué, bétég al lec'hiou uc'héla, gañd ann traou brâz éc'h eûz gréat ; ô Doué, piou a zô héñvel ouz-id ?

20. Pégemeñt a eñkrézou hag a boaniou éc'h eûz diskouézet d'in ; hag ô tistrei ouz-in, éc'h eûz adarré rôet ar vuez d'in ; hag éc'h eûz adarré va zennet eûz a louñk ann douar :

21. Hag ec'h eûz kresket da veûrded : hag ô tistrei ouz-in, éc'h eûz va dic'hlac'haret.

22. Râk mé a veûlô c'hoaz ac'hanod, ô Doué, oc'h embanna da wiriónez diouc'h son ar binviou ; kana a rinn d'id war ann délen, ô sañt Israel.

23. Va muzellou en em laouénai pa ganinn d'id ; hag ivé va éné, éc'h eûz dasprénet.

24. Ha va zéôd a embannô bemdez da reizded ; pa vézô gôlôet a véz hag a zismégañs ar ré a glask ôber drouk d'in.

—

LXXI. PSALM.

Psalm évit Salomon.

1. O Doué, rô d'ar roué da varnédigez : ha da reizded da vâb ar roué, évit ma varnô da bobl hervez ar reiz, ha da béorien hervez ar varnédigez.

2. Ra zigémérô ar ménésiou ar péoc'h évid ar bobl, hag ar c'hrec'hiennou ar reizded.

3. Barna a rai péorien ar bobl, hag é tieûbô bugalé ar béorien, hag é vuélai ar gwall gomzer.

4. Hag héñ a badô eñdra ma vézô héol ha loar, a-rumm-é-rumm.

5. Héñ a ziskennô ével ar glaô war ar c'hréoñ ; hag ével ann dour a gouéz a-vannéou war ann douar.

6. Enn hé zeisiou é sâvô ar reizded, hag eur péoc'h brâz keit ha ma padô al loar.

7. Hag héñ a aotrouniô adaleg eur môr bétég eur môr all ; hag adaleg ar ster bétég harzou ann douar.

8. Dira-z-hañ é stouô ann Étiopied ; hag hé énébourien a lipô ann douar.

9. Rouéed Tarsis hag ann énézi a gennigô gôbrou ; rouéed ann Arabia ha Saba a zigasô rôou.

10. Hag holl rouéed ann douar a azeûlô anézhañ ; ann holl vrôadou a vézô dindân hé c'halloud ;

11. O véza ma tennô ar paour eûz a zourn ann dén galloudék, hag ar paour péhini n'en dôa skoazel é-béd.

12. Héñ a drugarézô ar paour hag ann tavañtek ; hag é tieûbô énéou ar béorien.

13. Daspréna a rai hô énéou eûz ar c'hampi hag eûz ar fallagriez ; hag hô hanô a vézô énoret dira-z-hañ.

14. Hag héñ a vézô, hag é vézô rôet d'ézhañ aour eûz ann Arabia ; hag hi a azeûlô bépréd enn abek d'ézhañ ; héd ann deiz é vennigiñt anézhañ.

15. Ann éd a vézô lékéat enn douar war lein ar ménésiou a zougô hé frouez hag a zavô uc'héloc'h égéd al Liban ; ha tûd kéar a greskô hô niver ével géot ann douar.

16. Benniget ra vézô hé hanô enn holl gañtvédou ; keit hag ann héol, é padô hé hanô. Hag holl vreûriézou ann douar a vézô benniget enn-hañ ; ann holl vrôadou a embannô hé veûrded.

17. Benniget ra vézô ann Aotrou Doué Israel, péhini hép-kén a ra burzudou.

18. Ha benniget ra vézô ivé hanô hé veûrdez da-vikenn ; ha ra vézô leûniet ann douar holl gañd hé veûrdez. Bézet gréat, bézet gréat.

19. Divez kanaouennou David, mâb Jessé.

—

LXXII. PSALM.

Psalm Asaf.

1. Péger mâd eo Doué évid Israel, évid ar ré a zô éeun a galoun !

2. Hôgen évid-oun-mé, a véac'h ma fiñv va zreid ; a véac'h ma rann eur c'hammed,

3. O véza ma em eûz bét érez oud ar ré fallagr, pa em eûz gwélet péoc'h ar béc'herien.

4. Râk na lékéeur két a évez oud hô marô ; hag hô gouliou na badoñt két.

5. N'hô deûz két a lôd é labour ann dûd *all* ; ha n'iñt két skourjézet ével ann dûd *all*.

6. Râk-sé é krôg ar rogeñtez enn-hô, hag iñt gôlôet gañd hô drougiez hag hô fallagriez.

7. Hô fallagriez a zô ével savet eûz hô lard ; da c'hoañtégesiou hô c'haloun iñt en em rôet.

8. Mennet hô deûz, hag hô deûz lavaret drouk ; uc'hel hô deûz lavaret fallagriez.

9. Lékéat hô deûz hô génou a-éneb ann éñv ; hag hô zéôd a zô tréménet enn douar.

10. Râk-sé va fobl a drôiô amañ ; hag é vézô kavet enn-hô deisiou leûn.

11. Hag hi hô deûz lavaret : Pénaoz é oar Doué *kémeñt-sé*, hag ar wiziégez a zô enn Uc'hel-meûrbéd ?

12. Chétu ar béc'herien hô-unan é-kreiz ar founder er béd-mañ, hô deûz dastumet madou brâz.

13. Ha mé em eûz lavaret : Ennaner eo éta em eûz glanet va c'haloun,

hag em eûz gwalc'het va daouarn étouez ar ré zinam.

14. Hag ounn bét skourjézet héd ann deiz ; hag ounn bét kastizet adaleg ar miñtin.

15. Ma lavarenn : Ével-sé é komzinn ; chétu em eûz tamallet brôad da vipien.

16. Mé a gavé d'in é anavézchenn kémeñt-sé ; eul labour *brâz* a zô diraz-oun ;

17. Kén n'az inn é sañtuar Doué, ha ken na boellinn pétrâ eo hô divez.

18. Ével enn eur spi éc'h eûz hô lékéat ; hô diskaret éc'h eûz pa en em uc'héléeñt.

19. Pénaoz iñt-hi kouézet enn añken ? Enn-eunn-taol iñt bét dispennet ; kaset iñt bét da-gét enn abek d'hô fallagriez.

20. Evel huvré ar ré a zihun, Aotrou, é kasi da nétrâ hô skeûden enn da géar.

21. O véza ma eo bét eñtanet va c'haloun, ha ma eo bét névézet va digroazel,

22. Ha ma ounn bét kaset da nétrâ, héb hé c'houzout ;

23. Ha ma ounn deûet ével eul loen dira-z-od ; ha ma oann bépréd gan-éz,

24. Éc'h eûz dalc'het va dourn déou ; éc'h eûz va c'haset hervez da ioul, hag éc'h eûz va digéméret gañt gloar.

25. Râk pétrâ a zô évid-oun enn éñv ? Ha pétrâ a c'hoañtaann-mé war ann douar néméd-od ?

26. Falléet eo va c'hik ha va c'haloun ; té eo Doué va c'haloun, ha va lôd da-vikenn.

27. Râk chétu ar ré a bellai diouzid a ielô-da-gét ; kolla a rî kémeñd hini en em zaotrô a zira-z-od.

28. Hôgen mâd eo d'in en em staga ouc'h Doué ; ha lakaat va géd enn Aotrou Doué ; évit ma embanninn da holl veûleûdiou é-tâl persier merc'h Sion.

—

LXXIII. PSALM.

Poell da Asaf.

1. Pérâg, ô Doué, éc'h eûz-té hon distolet da-vikenn ? Hag ef-hi savet da frouden a-énep déñved da beûri ?

2. Az péz koun eûz da strollad, éc'h eûz piaouet adaleg ar penn-keñta ; eûz a walen da zigwéz éc'h eûz dasprénet : ménez Sion, é péhini oud éat da choum.

3. Saô da zaouarn évid diskara davikenn hô rogeñtez ; péger brâz eo ann droug hô deûz gréat er sañtuar !

4. Ar ré a gaséé ac'hanod a zô en em fougéet é-kreiz da lid. Lékéad hô deûz hô baniérou da arouéz.

5. Hag hép gouzout pétrâ a réañt, hô deûz hô savet war al lein ével war bersier.

6. Ével ma hô dévijé diskaret gwéz enn eur c'hoat a daoliou bouc'hal, hô deûz trouc'het hé zôriou a-unan ; gañd ar vouc'hal ha gañd ar morzol hô deûz hé ziskaret.

7. Lékéat hô deûz ann tân enn da zañtuar, hag hô deûz hé zévet ; saotret hô deûz tabernakl da hanô, oc'h hé ziskara d'ann douar.

8. En em unanet iñt kévret, hag hô deûz lavaret enn hô c'haloun : Lékéomp da éhana holl zeisiou goél Doué war ann douar.

9. Na wélomp két hon arwésiou, n'eûz mui a brofed, ha dén na anavézô mui ac'hanomp.

10. Bété pégeit, ô Doué, é teûiô ann énébour d'az tamallout ; hag héga a rai-héñ da hanô da-vikenn ?

11. Pérâg éc'h eûz-té tennet da zourn, hag é talc'hez da zourn déou bépréd enn da askré ?

12. Koulskoudé Doué péhini a zô hor roué, pell-brâz zô, en deûz hor savétéet é-kreiz ann donar.

13. Té éc'h eûz startéet ar môr gañd da nerz ; flastret éc'h eûz pennou ann aéréveñt enn douréier.

14. Té éc'h eûz flastret pennou ann aérouañt ; hag éc'h eûz hé rôct da voéd da boblou ann Étiopia.

15. Té éc'h eûz lékéat da zével feuñteûniou ha froudou ; té éc'h eûz dizéc'het ar steriou brâz.

16. D'id eo ann deiz, ha d'id eo ann nôz ; té éc'h eûz gréat goulou-deiz hag ann héol.

17. Té éc'h eûz gréat holl harzou ann douar : té éc'h eûz gréat ann hañv hag ann névez-amzer.

18. Az péz koun eûz a gémeñt-mañ, pénaoz ann énébour en deûz tamallet ann Aotrou, ha pénaoz eur bobl diskiañt en deûz héget da hanô.

19. Na rô két d'al loéned énéou ar ré a veûl ac'hanod, ha na añkounac'ha két da-vikenn énéou da béorien.

20. Sell oud da gévrédigez ; râg ar ré hô deûz kaset ann dévalien war ann douar, hô deûz karget hô ziez a fallagriez.

21. Na vézet két gôlôet a véz ann hini a zô er vuélded ; ar paour hag ann tavañtek a veûlô da hanô.

22. Saô, ô Doué, barn da géfridi ; az péz koun eûz ann tamallou a réeur d'id, eûz ar ré a ra d'id bemdez eur *bobl* diskiañt.

23. Na añkounac'ha két mouésiou da énébourien : balc'hder ar ré a gasa ac'hanod a zâv bépréd.

—

LXXIV. PSALM.

Évid ann divez, na zismañtr két ; Psalm ha kanaouen Asaf.

1. Da veûli a raimp, ô Doué, da veûli a raimp, hag é c'halvimp da hanô. Lavarout a raimp da vurzudou.

2. P'am bézô kéméret va amzer, é varninn gañt reizded.

3. Teûzet eo ann douar, hag ar ré holl a choum enn-hañ ; mé em eûz startéet hé beûliou.

4. Lavaret em eûz d'ar ré fallagr : Na rit két a fallagriez ; ha d'ar béc'herien : Na fougéit két gañd hô kalloud.

5. Na zavit két uc'hel hô kalloud ; na wall-gomzit két a-énep Doué.

6. Râg nag eûz ar sâv-héol, nag eûz ar c'hûs-héol, nag eûz ar ménésiou *na zeûiô skoazel d'é-hoc'h.*

7. Râk Doué eo ar barner ; vuélaat a ra unan, ha sével a ra eunn all.

8. Râg é dourn ann Aotrou éz eûz eur c'hôp gwin pûr leûn a c'houervder. Hag héñ a skul da hé-mañ ha da hen-hoñt ; koulskoudé al lec'hid anézhañ né két c'hoaz deûet da hesk ; ann holl béc'herien eûz ann douar a évô eûz anézhañ.

9. Hôgen mé a embannô *hé veûleûdi* da-vikenn, hag a ganô da Zoué Jakob.

10. Ha mé a dorrô holl c'halloud ar béc'herien ; ha galloud ann dén reiz a vézô uc'héléet.

—

LXXV. PSALM.

Évid ann divez, war ar meûleûdiou, Psalm Asaf, kanaouen diwar-benn ann Assiried.

1. Brudet-brâz eo Doué er Judéa ; brâz eo hé hanô enn Israel.

2. Hag hé léac'h a zô er péoc'h ; hag hé di é Sion.

3. Énô eo en deûz torret nerz ar gwarégou, hag ann tirennou, hag ar c'hlézéier, hag ar brézel.

4. Diskouézet éc'h eûz da c'hloar enn eunn doaré burzuduz eûz a lein ar ménésiou peûr-baduz :

5. Hag ar ré holl a oa diskiañt a galoun a zô bét reûstlet. Kousket iñt enn hô hûn ; hag ann holl dûd pinvidik-zé n'hô deûz kavet nétrâ enn hô daouarn.

6. Gañd da gastiz eo, ô Doué Jakob, eo bét kousket ar ré a oa piñet war gézek.

7. Té a zô heûzuz, ha piou a harzô ouz-id, pa ziskouézi da frouden ?

8. Eûz ann éñv éc'h eûz rôct da glevout da varn ; ann douar en deûz krénet, hag a zô choumet é péoc'h,

9. Pa eo bét savet Doué enn hé varn, évit savétei ar ré holl a zô habask war ann douar.

10. Ménoz ann dén a veûlô ac'hanod ; hag ann éñvor eûz ar vénoz-zé hô lakai da ôber lid d'id.

11. Grît gwéstlou d'ann Aotrou, hô Toué, ha sévénit-hô, c'houi holl péré a zigâs rôou war hé drô, héñ péhini a zô heûzuz ;

12. Héñ péhini a denn hô spéred digañd ar briñsed, hag a zô spouñtuz da rouéed ann douar.

LXXVI. PSALM.

Évid ann divez, évid Iditum, Psalm Asaf.

1. Savet em eûz va mouéz ha va garm étrézég ann Aotrou; savet em eûz va mouéz étrézé Doué, hag héñ en deûz va sélaouet.

2. É deiz va eñkrez em eûz klasket Doué, astennet em eûz va daouarn étrézég enn-hañ a-zoug ann nôz; ha n'ounn két bét touellet. Va éné en deûz dinac'het pép dic'hlac'har.

3. Koun em eûz bét eûz a Zoué, hag eo bét dâ gan-éñ: prédériet em eûz; ha va spéred a zô fatet.

4. Va daoulagad a ziaraogé ar belou; reûstlet é oann, ha na hellenn két komza.

5. Enn deisiou kôz é kounenn; hag ar bloavésiou peûr-baduz em bôa em spéred.

6. Ha mé em eûz prédériet ha mennet em c'haloun héd ann nôz; ha va spéred a oa enn eñklask.

7. Ha Doué a zistolô ac'hanomp davikenn; ha na vézô mui trugarézuz enn hor c'héñver?

8. Ha tenna a rai hé vadélez diwarn-omp a-rumm-é-rumm?

9. Hag añkounac'haad a rai Doué béza trugarézuz? Pé é talc'hô enn hé vuanégez hé drugarézou?

10. Hag em eûz lavaret: Bréma é téraouann; ar c'hemm-zé a zeû eûz a zourn déou ann Uc'hel-meûrbéd.

11. Koun em eûz bét eûz a ôberiou ann Aotrou: râk koun em bézô eûz da vurzudou adaleg ar penn-kenta.

12. Hag é prédériinn war da holl ôberiou; hag é sellinn piz oc'h da vénosiou.

13. Da heñt, ô Doué, a zô er zañtélez: pé Zoué a zô ker bràz hag hon Doué-ni?

14. Té eo ann Doué a râ burzudou. Rôet éc'h eûz da anaout da nerz étouez ar brôadou.

15. Dasprénet éc'h eûz gañd da vréac'h da bobl, bugalé Jakob ha Jozef.

16. Ann douréier hô deûz da wélet, ô Doué, ann douréier hô deûz da wélet; hag hî hô deûz bét aoun, hag al louñk a zô bét reûstlet.

17. Ann douréier hô deûz gréat eunn trouz bràz; ar c'hoabr hô deûz rôet da glevout hô mouéz: da zaésiou a zô bét ivé laosket;

18. Mouéz da gurun é deûz tarzet oud ar rôdou. Da luc'hed hô deûz goulaouet dré ar béd holl; ann douar a zô bét kéflusket hag en deûz krénet.

19. Er môr éma da heñt, ha da raveñchou enn douréier bràz; ha da roudou na véziñt két anavézet.

20. Kaset éc'h eûz da bobl ével déñved dré zourn Moizez hag Aaron.

—

LXXVII. PSALM.

Poell da Asaf.

1. Sélaouit va lézen, ô va fobl; digorit hô skouarn da c'heriou va génou.

2. Digéri a rinn va génou gañt parabolennou; diskléria a rinn traou kuzet abaoé ar penn-kenta;

3. Eûz a gémeñt hon eûz klévet hag anavézet, hag a zô bét lavaret d'é-omp gañd hon tadou.

4. N'hô deûz két hé guzet d'hô bugalé, na d'hô nésted. Lavaret hô deûz meûleûdiou ann Aotrou, hag hé nerz, hag ar burzudou en deûz gréat.

5. Eunn desténi en deûz savet é Jakob, hag eul lézen en deûz lékéat enn Israel; ma rôjé hon tadou da anaout d'hô bugalé ar péz a oa gourc'hémennet d'ézhô,

6. Évit ma vézô anavézet gañd ar rummou all, ha gañd ar vugalé a c'hanô hag a zavô ar ré-mañ, péré hé zanévellô ivé d'hô bugalé;

7. Évit ma lakaiñt é Doué hô géd, ha va añkounac'haiñt két ôberiou Doué, ha ma viriñt hé c'hourc'hémennou;

8. Gañd aoun na zeûjeñt da véza, ével hô zadou, eur wenn direiz ha dichek; eur wenn péhini n'é deûz két miret hé c'haloun éunn; ha n'é deûz két rôet stard hé spéred da Zoué.

9. Mipien Éfraim a wié steña ar warek ha tenna gañt-hi; hag é deiz ar stourm hô deûz trôet *hô c'hein*;

10. N'hô deûz két miret kévrédigez Doué; ha né két fellet d'ézhô kerzout enn hé lézen.

11. Añkounac'héet hô deûz hé vâdôberiou, hag ar burzudou en deûz gréat dira-z-hô.

12. Burzudou en deûz gréat dirâg hô zadou é douar ann Éjipt, é kompézen Tanis.

13. Ranna a réaz ar môr, hag é lékéaz anézhô d'hé dreûzi; hag é tastumaz ann douréier ével enn eur bouc'hkenn.

14. Hag héñ hô rénaz a-zoug ann deiz gañd eur goabren, hag a-zoug ann nôz gañd eur c'houlaouen dân.

15. Faouta a réaz ar méan enn distrô, hag é rôaz-da éva d'ézhô ével pa vé bét poullou bràz.

16. Tenna a réaz dour eûz ar méan, hag hé lékéaz da rédek ével steriou.

17. Ha c'hoaz é péc'hchoñt enn hé énep; lakaad a réjoñt ann Uc'helmeûrbéd da voñt drouk enn-hañ enn eul léac'h dizour.

18. Hag hî a demptaz Doué enn hô c'halounou, ô c'houlenn boéd diouc'h hô blâz.

19. Hag hî a wall-gomzaz eûz a Zoué, ô lavarout: Ha Doué a hellô aoza eunn daol enn distrô?

20. O véza m'en deûz skôet war ar méan, ha ma eo deûet dour anézhañ, ha ma eo rédet froudou; hag héñ a hellô ivé rei bara, pé aoza eunn daol évid hé bobl?

21. Râk-sé Doué ô véza hô c'hlévet, a c'hourzézaz; hag eunn tan a grôgaz a-énep Jakob, ha buanégez *Doué* a zavaz a-énep Israel,

22. O véza n'hô dôa két krédet é Doué, ha n'hô dôa két lékéat hô géd enn hé skoazel.

23. Hag héñ a c'hourc'hémennaz d'ar c'hoabr a oa a-ziouc'h d'ézhô; hag é tigoraz dôriou ann éñv.

24. Hag héñ a lékéaz da gouéza ar mann da voéd d'ézhô; hag é rôaz d'ézhô bara ann éñv.

25. Ann dén a zébraz bara ann éled; kâs a réaz d'ézhô boéd gañt founder.

26. Trei a réaz avel ar c'hrésteiz enn éar; ha gañd hé nerz é kasaz avel ar c'hûs-héol.

27. Hag héñ a lékéaz da c'hlavia kik war-n-ézhô ével poultr, hag evned askellek ével tréaz ar môr.

28. Hag hî a gouézaz é-kreiz hô c'hamp, enn-drô d'hô zeltou.

29. Hag ar ré-mañ a zébraz, hag hô dôé hô gwalc'h; ha Doué a rôaz d'ézhô ar péz hô dôa c'hoañt da gaout.

30. Ével-sé na oeñt két touellet enn hô ioul. Édô c'hoaz ar boéd-zé enn hô génou,

31. Pa zavaz frouden Zoué out-hô. Hag héñ a lazaz ar ré larta anézhô, hag a ziskaraz ann dilenn eûz a Israel.

32. Goudé kémeñt-sé é péc'hchoñt c'hoaz, ha na grédchoñt két enn hé vurzudou.

33. Hag hô deisiou a dréménaz er gwañder, hag hô bloavésiou a iéaz buan ébiou.

34. Pa hô lazé, é klaskeñt anézhañ; hag hî a zistrôé, hag a zeûé d'hé gavout miñtin-mâd.

35. Hag hî hô dôé koun pénaoz é oa Doué hô skoazel; ha pénaoz é oa Doué ann Uc'hel-meûrbéd, hô daspréner.

36. Hôgen hî a garaz anézhañ a c'hénou; hag hô zéôd a lavaré gévier d'ézhañ.

37. Râg hô c'haloun na oa két éeun gañt-hañ; ha na choumchoñt két gañt féalded enn hé gévrédigez.

38. Koulskoudé héñ a oa bépréd trugarézuz enn hô c'héñver, hag a zistolé d'ézhô hô féc'héjou, ha na gollé két anézhô. Hag héñ a zistrôaz aliez hé vuanégez diout-hô, ha na lézaz két da zével hé holl frouden.

39. Hag héñ en dôa koun pénaoz iñt kik hag eunn avel a ia, ha na zistrô két.

40. Péd gwéach hô deûz-hi hé héget enn distrô, hag hô deûs-hi hé lékéat da vuanékaat enn eul léac'h dizour?

41. Hag hî a zô trôet hag hô deûz temptet Doué: hag hô deûz héget Sañt Israel.

42. N'eûz két deûet a goun d'ézhô eûz hé zourn, enn deiz é péhini en deûz hô zennet eûz a zourn hô heskiner;

43. Pénaoz é tiskouézaz hé arouésiou enn Éjipt, hag hé vurzudou é kompézen Tanis ;

44. É troaz hô steriou hag hô douréier é goâd, évit na évcheñt két ;

45. É kasaz d'ézhô eul lôd bráz a gélien, péré a zéhré anézhô, ha raned, péré a gollé pép-trâ ;

46. É rôaz hô frouez d'ar préñved, hag hô gounidou d'ar c'hileien-raden ;

47. É kollaz hô gwiniennou gañd ar c'hazarc'h, hag hô mouar-brenn gañd ar réô ;

48. É tismañtraz hô loéned gañd ar c'hazarc'h, hag hô madou gañd ann tân ;

49. É kasaz enn hô énep frouden hé vuanégez, hé érez, ha kalz eñkrézou a zeûaz war-n-ézhô dré zourn ar gwall éled.

50. Eunn heñt éc'hon a zigoraz évid hé vuanégez, évit na espernché mui hô buez, hag évit ma varvché ivé hô loéned.

51. Skei a réaz ivé gañt kémeñt keñta-ganet é douar ann Éjipt, ha gañt préveûdiou pép labour é teltou Kam.

52. Hag héñ a géméraz hé bobl ével déñved ; hag a gasaz anézhô ével eunn tropel enn distrô.

53. Hag héñ hô c'hasaz leûn a c'héd, hag héb aoun é-béd, ô véza ma oa bét gôlôet hô énébourien gañd ar môr.

54. Hag héñ hô rénaz bétég ar ménez a oa gwéstlet d'ézhañ ; ar ménez en dôa prénet hé zourn déou ; hag é kasaz-kuit ar brôadou a zira-z-hô ; hag é rannaz dré ar sort ann douar étré-z-hô, goudé béza hé veñtet gañd ar gorden.

55. Hag é lékéaz breûriézou Israel da choum enn hô zeltou.

56. Hôgen hî a demptaz hag a hégaz Doué ann Uc'hel-meûrbéd ; ha ma virchoñt két hé gémennou.

57. Hag hî a zistrôaz diout-hañ, ha na virchoñt két hé gévrédigez : hag ével hô zadou, é teûjoñt héñvel oud eur warek gwaret.

58. Lakaad a réjoñt hé vuanégez da zével enn hô c'hrec'hiennou : hag é tenchoñt war-n-ézhô hé oaz gañd hô skeûdennou kizellet.

59. Doué hô c'hlévaz, hag hô disprizaz ; hag é kasaz Israel da nétrâ.

60. Hag é tistolaz tabernakl Silo, hé dabernakl, é péhini é oa bét ô choum é-touez ann dûd.

61. Rei a réaz hô nerz d'ar sklavérez, hag hô c'haerded étré daouarn hé énébour.

62. Rei a réaz ivé hé bobl d'ar c'hlézé ; hag é tisprizaz hé zigwéz.

63. Ann tân a zévaz hô faotrediaouañk, ha dén na wélaz war hô flac'hed-iaouañk.

64. Hô béléien a oé lazet gañd ar c'hlézé, ha dén na wélaz war hô intañvézed.

65. Koulskoudé ann Aotrou a zihunaz, ével pa vé bét kousket, ével eunn dén kré goudé ma eo bét mezviet gañd ar gwin.

66. Hag é skôaz gañd hé énébourien war ar penn-adré ; hag é rôaz d'ézhô eur vézégez peûr-baduz.

67. Hag é tistolaz tabernakl Jozef ; ha na zilennaz két breûriez Éfraim.

68. Hôgen breûriez Juda a zilennaz ménez Sion en dôa karet.

69. Hag é savaz hé dabernakl, ével korn eunn unikorn, enn douar en deûz diazézet da-vikenn.

70. Hag héñ a zilennaz David hé zervicher, hag a dennaz anézhañ eûz ann dropelliou déñved, hag é kéméraz anézhañ p'az éa war-lerc'h ar ré a oa leûn,

71. Évit ma teûjé da vésaer da Jakob, hé zervicher, ha da Israel hé zigwéz.

72. Hag héñ en deûz hô méset gañd eur galoun dinam ; hag hô rénet gañd eunn dourn poelluz.

LXXVIII. PSALM.

Psalm Asaf.

1. O Doué, ar brôadou a zô deûet enn da zigwéz ; saotret hô deûz da dempl sañtel ; lékéat hô deûz Jéruzalem é doaré eur gôdôer.

2. Rôet hô deûz korfou-marô da zervicherien da voéd da evned ann éñv ; ha kik da zeñt da loéned ann douar.

3. Skulet hô deûz hô goâd ével dour enn-drô da Jéruzalem ; ha né oa dén évid hô bésia.

4. Da vézégez vrâz omp deûet dirâg hon amézéien ; ha da c'hoab ha da zismégañs évid ar ré a zô enn-drô d'éomp.

5. Bété pégeit, Aotrou, é vézô drouk enn-oud ; ha da-vikenn é vézô ? Ha da oaz a grôgô ével tân ?

6. Skûl da vuanégez war ar brôadou péré na anavézoñt két ac'hanod ; ha war ar rouantélésiou péré na c'halvoñt két da hanô.

7. Râk debret hô deûz Jakob : hag al léac'h ma'z édo ô choum hô deûz gwaslet.

8. N'az péz két a goun eûz hor fallagriézou kôz ; r'hon diaraogô buan da drugarézou, râg gwall baour omp deûet da véza.

9. Skoazell ac'hanomp, ô Doué hor Salver ; hag enn abek da c'hloar da hanô, Aotrou, tenn ac'hanomp a boan ha distol d'é-omp hor péc'héjou enn abek d'as hanô,

10. Gañd aoun na vé lavaret é-touez ar brôadou : Péléac'h éma hô Doué ? Ra vézô anat é-touez ar brôadou diraz-omp, pénaoz é veñjez goâd da zervicherien a zô bét skulet.

11. Ra zavô étrézég enn-od keinvanou ar ré a zô er vâc'h. Gañt nerz da vréac'h, mîr bugalé ar ré a zô bét lazet.

12. Ha distol war hon amézéien seiz gwéach kémeñd all, évid ann dismégañs hô deûz gréat d'id, ô Aotrou.

13. Hôgen ni, da bobl, ha déñved da beûri, ni a veûlô ac'hanod da-vikenn : embanna a raimp da veûleûdi a-rumm-é-rumm.

LXXIX. PSALM.

Évid ann divez, évid ar ré a vézô névézet, testéni da Asaf ; Psalm.

1. Té péhini a rén Israel, sélaou ; té péhini a gâs Jozef ével eunn dañvad. Té péhini a zô azézet war ar gérubined, en em ziskouéz,

2. Dirâk Éfraim, Beñjamin, ha Manasez. Keñtraou da c'halloud, ha deûz, évit ma tenni ac'hanomp a boan.

3. O Doué, laka ac'hanomp da zistrei ouz-id (T), ha diskouéz da zremm, hag é vézimp dieûbet.

4. Aotrou, Doué ann arméou, bété pégeit é vézô drouk enn-oud (T) out péden da zervicher ?

5. Bété pégeit é voéti ac'hanomp gañt bara daérou, hag é likii ac'hanomp da éva dour hon daérou é founder ?

6. Hol lékéat éc'h eûz da énébiez dirâg hon amézéien ; hag hon énébourien hô deûz gréat goab ac'hanomp.

7. Doué ann arméou, laka ac'hanomp da zistrei ouz-id (T) ha diskouéz da zremm, hag é vézimp dieûbet.

8. Dizouget éc'h eûz ar winien eûz ann Éjipt ; ar brôadou éc'h eûz kasetkuit, hag éc'h eûz hé flañtet.

9. Réner ann heñt oud bét dira-z-hi ; startéet éc'h eûz hé grisiou, hag hî é deûz leûniet ann douar.

10. Hé skeûd en deûz gôlôet ar ménésiou ; hag hé skourrou a zô savet dreist gwéz-sedr Doué.

11. Astennet é deûz hé barrou bétég ar môr ; hag hé c'hreskou bétég ar ster.

12. Pérâg éc'h eûs-té diskaret hé môger ; ha ma teû kémeñd bini a ia ébiou da wasta anézhi ?

13. Houc'h-gwéz ar c'hoat en deûz hé zuriet ; hag al loen ferô en deûz hé feûret.

14. Doué ann arméou, distrô : sell eûz ann éñv, ha gwél, ha deûz da wélout da winien.

15. Plijet gan-ez gwellaat ann bini éc'h eûz plañtet gañd da zourn déou ; ha *sell a druez* oc'h mâp (T) ann dén éc'h eûz startéet évid-od.

16. Dévet eo bét gañd ann tân, ha bévézet holl ; hag hî a vézô dismañtret gañt garvder da zremm.

17. Astenn da zourn war *Israel a zô* dén da zourn déou, ha war *ar bobl a zô* mâb ann dén éc'h eûz startéet évid-od (M).

18. Ha na bellaimp két diouz-id, ha

té a rôiô eur vuez *névez* d'é-omp : ha nî a c'halvô da hanô.

19. Aotrou, Doué ann arméou, laka ac'hanomp da zistrei ouz-id (T) ; ha diskouéz da zremm, hag é vézimp dieûbet.

—

LXXX. PSALM.

Évid ann divez, évid ar gwaskellou, Psalm évid Asaf hé-unan.

1. Tridit ô kana da Zoué, hor skoazel ; en em laouénait ô kana da Zoué Jakob.

2. Kémérit ar psalm, ha skôit war ann daboulin : c'hoariit gañd al liren c'houék ha gañd ann délen.

3. Sonit gañd ar c'horn-boud enn deiz keñta eûz ar mîz, enn deiz brudet-brâz eûz hô lîd.

4. Râg eul lézen eo enn Israel, hag eur c'hélen eûz a Zoué Jakob.

5. Hé lakaad a réaz évid éñvor da Jozef, p'az éaz er-méaz eûz ann Éjipt, ha pa glévaz eur vouéz ha na anavézé két.

6. Diskarget en deûz hô c'hein eûz ar bec'hiou, hag hô daouarn na zougchoñt mui ar c'héstou.

7. Enn eñkrez éc'h eûz va galvet, hag em eûz da dennet a boan ; sélaouet em eûz ouz-id é tévalien ann arné ; da arnodet em eûz é-tal dour ann énébiez.

8. Kleô, va fobl, ha mé a rôiô testéni d'id : Israel, mar sélaouez ac'hanoun,

9. Na vézô két a Zoué névez enn-od, ha na azeûli két a Zoué a-ziavéaz ;

10. Râk mé eo ann Aotrou, da Zoué, péhini en deûz da dennet eûz a zouar ann Éjipt : digor da c'hénou, hag é vézô lékéet leûn gan-en (M).

11. Hôgen va fobl na glevaz két va mouéz ; hag Israel na zélaouaz két ac'hanoun.

12. Ha mé em eûz hô lézet é ioul hô c'haloun ; hag hî a gerzô enn heñchou hô dévézô gréat hô-unan.

13. Ma en dévijé va fobl va sélaouet, ma en dévijé kerzet Israel em heñchou,

14. Eaz em bijé martézé vuéléet hé énébourien ; hag em bijé savet va dourn war ar ré a eñkrézé anézhô.

15. Énébourien ann Aotrou hô deûz hé douellet ; hag hô amzer a badô bépréd.

16. Ha maget en deûz anézhô gañt flour gwiniz, ha rôet en deûz d'ézhô hô gwalc'h eûz a vel ar méan (M).

—

LXXXI. PSALM.

Psalm Asaf.

1. Doué a zô savet é strollad ann douéed, *barnérien ann douar*, hag enn hô c'hreiz é varn ann douéed.

2. Bété pégeit é varnot-hu gañd direizted ; hag hô pézô-hu azaouez oud dremm ar béc'herien ?

3. Barnit ar paour hag ann emzivad ; bézit reiz é-kéñver ar ré zister hag ar ré baour.

4. Dieûbit ar paour ; ha tennit ann tavañtek eûz a zourn ar péc'her.

5. Na ouzoñt két, na boellfoñt két, enn dévalien é kerzoñt ; holl ziazézou ann douar a vézô kéflusket.

6. Mé em eûz lavaret : Douéed ôc'h, hag holl éz oc'h bugalé ann Uc'hel-meûrbéd.

7. Hôgen c'houi a varvô ével tûd ; hag é kouézot ével unan eûz ar briñsed.

8. Sâv, ô Doué, barn ann douar ; râk té az pézô digwéz enn holl vrôadou.

—

LXXXII. PSALM.

Kanaouen pé Psalm Asaf.

1. O Doué, piou a vézô héñvel ouz-id ? Na dâv két, ha na arzaô két.

2. Râk chétu da énébourien hô deûz gréat trouz ; hag ar ré a gasa ac'hanod hô deûz savet hô fenn.

3. Droug hô deûz mennet oud da bobl ; ha dispac'het hô deûz oud da zeñt.

4. Lavaret hô deûz : Deûit, ha dismañtromp-hi eûz a douez ar brôadou ;

ha na vézô mui a éñvor eûz a hanô Israel.

5. Dré-zé iñt en em guzuliet kévret ; hag hô deûz gréat kévrédigez enn da énep,

6. Teltou ann Iduméed hag ann Ismaélited : Moab, hag ann Agarénied,

7. Gébal, hag Ammon, hag Amalek ; ann diavésidi, ha tûd Tir.

8. Ann Assiried a zô deûet ivé gañthô ; rôet hô deûz skoazel da vipien Lot.

9. Gra d'ézhô ével da Vadian, da Zisara, ha da Jabin war-harz froud Sison.

10. Dispennet é oeñt é Endor ; ével teil ann douar é teûjoñt.

11. Gra d'hô friñsed ével da Oreb, ha da Zeb, ha da Zébéé, ha da Zalmana, ha d'hô holl briñsed all,

12. Péré hô deûz lavaret : Kéméromp sañtuar Doué da zigwéz d'éomp.

13. Laka-hi, va Doué, ével eur rôd, hag ével ar c'hôlô dirâg ann avel.

14. Ével ann tân a zév eur c'hoat ; hag ével ar flamm a grôg er ménésiou,

15. Ével-sé éc'h heskini anézhô enn da frouden ; hag é reûstli anézhô enn da vuanégez.

16. Karg hô zal a véz ; hag hî a glaskô da hanô, ô Aotrou.

17. Ra zeûiñt da rusia, ha ra véziñt reûstlet a-gañtved-é-kañtved ; ra véziñt mézékéet ha kollet.

18. Ha ra anavéziñt pénaoz eo ann Aotrou da hanô, ha pénaoz n'eûz néméd-od a Uc'hel-meûrbéd enn douar holl.

—

LXXXIII. PSALM.

Évid ann divez, évid ar gwaskellou, Psalm évit mipien Koré.

1. Pégen hégarad eo da deltou, Aotrou arm arméou !

2. Va éné a c'hoañta moñd da dî ann Aotrou, hag a zeû da fata. Va c'haloun ha va c'hîk a zeû da drida dirâg ann Doué béô.

3. Ar golvan a gav eunn tî évit-hañ, hag ann durzunel eunn neiz évit lakaad hé labousédigou. Da aoteriou a zô d'in, Aotrou ann arméou, va roué, ha va Doué.

4. Euruz ar ré a choum enn da dî, ô Aotrou : é kañtved ar c'hañtvéjou é veûliñt ac'hanod.

5. Euruz ann dén a laka hé skoazel enn-od, péhini a venn enn hé galoun doñd d'en em zével

6. Enn draoñien-mañ a zaérou, el léac'h en deûz lékéat.

7. Râg al lézenner a rôiô hé vennoz ; hag hî a gerzô a nerz é nerz, hag a wélô Doué ann douéed é Sion.

8. Aotrou, Doué ann arméou, sélaou out va féden ; Doué Jakob, astenn da skouarn.

9. Doué a zifenn ac'hanomp, sell ouz-omp ; sell oud dremm da éoliet ;

10. Râk gwell eo eunn deiz hép-kén enn da leûr-dî, éget mil *el léac'h all* (M). Dilennet em eûz béza dister é tî va Doué, keñtoc'h égét choum dindan teltou ar béc'herien.

11. Râk Doué a gâr ann drugarez hag ar wirionez ; ar c'hrâs hag ar c'hloar a rôiô ann Aotrou.

12. N'hô dévézô diouer é-bed eûz (T) a vadou ar ré a valé enn dinamded. Aotrou ann arméou, euruz ann dén a laka hé c'héd enn-od.

—

LXXXIV. PSALM.

Évid ann divez, Psalm évit mipien Koré.

1. Benniget éc'h eûz, Aotrou, da zouar ; distrôet éc'h eûz Jakob eûz ar sklavérez.

2. Distolet éc'h eûz fallagriez da bobl ; gôlôet éc'h eûz hô holl béc'héjou.

3. Habaskéet éc'h eûz da holl vuanégez ; distrôet éc'h eûz da frouden.

4. Trô ac'hanomp, ô Doué hor Salver ; ha distrô da vuanégez diwar-nomp.

5. Ha droug ez pézô ouz-omp davikenn ? Hag astenna a rî da vuanégez a-rumm-é-rumm ?

6. O Doué, té a drôiô ouz-omp hag a rôiô ar vuez d'é-omp ; ha da bobl en em laouénai enn-od.

7. Diskouéz d'é-omp, Aotrou, da drugarez ; ha rô d'é-omp da zilvidigez.

8. Mé a zélaouô ar péz a lavarô ann Aotrou Doué enn-oun ; râg héñ a gomzô a béoc'h évid hé bobl, hag évid hé zeñt, hag évid ar ré a zistrô a greiz kaloun.

9. Évit-gwîr hé zilvidigez a zô tôst d'ar ré a zouj anézhañ ; hag ar c'hloar a choum enn hon douar.

10. Ann drugarez hag ar wirionez a zô en em gavet kévret ; ar reizded hag ar péoc'h hô deûz poket ann eil d'égilé.

11. Ar wirionez a zô savet eûz ann douar ; hag ar reizded en deûz sellet eûz ann éñv.

12. Ann Aotrou a rôiô hé vadélez ; hag hon douar a rôiô hé frouez.

13. Ar reizded a valéô enn hé raok ; hag héñ hé heûliô enn heñt.

—

LXXXV. PSALM.

Péden David.

1. Diskenn, Aotrou, da skouarn, ha sélaou ouz-in ; râk tavañtek ha paour ounn.

2. Mir va éné, ô véza ma ounn sañt ; savété, va Doué, da zervicher, péhini a laka hé c'héd enn-od.

3. Az péz truez ouz-in, Aotrou, ô véza ma em eûz garmet ouz-id héd ann deiz.

4. Laouéna éné da zervicher, ô véza ma em eûz savet va éné étrézég enn-od, ô Aotrou,

5. O véza, Aotrou, ma oud kûñ hag hégarad, ha ma skulez kalz trugarézou war ar ré holl a c'halv ac'hanod.

6. Rô skouarn, Aotrou, d'am péden ; ha laka évez out mouéz va goulenn.

7. É deiz va eñkrez em eûz garmet étrézég enn-od, ô véza ma éc'h eûz sélaouet ouz-in.

8. N'eûz hini héñvel ouz-id, ô Aotrou, é-touez ann douéed ; ha n'eûz *ôber é-béd* héñvel oud da ôberiou.

9. Ann holl vrôadou éc'h eûz gréat, a zeûi hag a azeûlô dira-z-od, Aotrou ; hag hi a énorô da hanô,

10. O véza ma oud brâz, ha ma réz burzudou ; n'eûz Doué é-béd néméd-od.

11. Kâs ac'hanoun, Aotrou, enn da heñt, hag éz inn enn da wirionez : va c'haloun en em laouénai évit ma toujô da hanô.

12. Da veûli a rinn, Aotrou va Doué, a greiz va c'haloun, hag éc'h énorinn da hanô da-vikenn,

13. O véza ma eo brâz da drugarez em c'héñver, ha ma éc'h eûz tennet va éné eûz ann ifern ann izéla.

14. O Doué, ar ré fallagr a zô savet em énep, ha strollad ar ré c'halloudek hô deûz klasket va éné : ha n'hô deûz két da lékéat dira-z-hô.

15. Hôgen té, Aotrou, a zô eunn Doué truézuz ha trugarézuz, habask ha leûn a vadélez, ha gwirion.

16. Sell ouz-in, hag az péz truez ouz-in : rô da c'halloud d'as paotr ; ha dieûb mâb da vatez.

17. Grâ enn-oun eunn arouéz er mâd, évit ma vézô gwélet gañd ar ré a gasa ac'hanoun, ha ma véziñt mézékéet, ô véza, Aotrou, ma éch eûz va skoazellet, ha va dic'hlac'haret.

—

LXXXVI. PSALM.

Évit mipien Koré, Psalm pé kanaouen.

1. Hé diazézou *a zô* war ar ménésiou sañtel :

2. Ann Aotrou a gâr persier Sion dreist holl deltou Jakob.

3. Traou meûleûduz a zô bét lavaret diwar da benn, ô kéar Doué.

4. Koun am bézô eûz a Rahab hag eûz a Vabilon péré a anavézô ac'hanoun ; chétu ann diavésidi, ha tûd Tir, ha pobl ann Étiopia a zô bét énô.

5. Ha na vézô két lavaret da Zion : Eunn dén hag eunn dén a zô ganet enn-hi : hag ann Uc'hel-meûrbéd eo en deûz hé diazézet.

6. Ann Aotrou a zisplégô é skridou ar boblou hag ar briñsed, ann niver eûz ar ré a vézô bét enn-hi.

7. Ar ré a choum enn-od, a zô holl el lévénez.

—

LXXXVII. PSALM.

Kanaouen pé Psalm mipien Koré, évid ann divez, war ar Mahélet, ha péb eil tro, poell da Éman, ann Ezrahitad.

1. Aotrou Doué, va zilvidigez, garmet em eûz étrézég enn-od, a-zoug ann deiz hag a-zoug ann nôz.

2. R'az ai va féden bétég enn-od ; digor da skouarn d'am goulenn.

3. Râk va éné a zô leûn a boan, ha va buez a dôsta oud ar béz.

4. Nivéret ounn bét ganñ ar ré a ziskenn er poull ; deûet ounn ével eunn dén diskoazel,

5. Diéré é-touez ar ré varô, ével ar ré a zô bét glazet hag a gousk er bésiou, a béré n'éc'h eûz mui a goun ; hag hi a zô bannet eûz da zourn.

6. Va lékéat hô deûz er poull douna ; el lec'hiou téval, hag é skeûd ar marô.

7. Pounnéréet eo war-n-oun da frouden : ha da holl goummou éc'h eûz kaset war-n-oun.

8. Pelléet éc'h eûz diouz-in ar ré am anavézé ; é argarzidigez ounn bét évit-hô. Serret ounn bét, ha na hellenn két moñd er-méaz.

9. Gwéñvet eo va daoulagad ganñ ar c'hlac'har. Garmet em eûz étrézég enn-od, Aotrou, héd ann deiz ; astennet em eûz va daouarn étrézég enn-od.

10. Ha té a rai burzudou é-kéñver ar ré varô : pé al louzaouerien hag hi hô zavô eûz a varô da véô, évit ma veûliñt ac'hanod ?

11. Hag unan-bennâg a zanévellô da drugarez er béz, ha da wirionez enn dismañtr ?

12. Hag anavézet é vézô da vurzudou enn dévalien, ha da reizded é douar ann añkounac'h ?

13. Hôgen mé em eûz garmet étrézég enn-od, Aotrou ; hag hastet em eûz miñtin mâd kenniga va féden d'id.

14. Pérâg, Aotrou, é tistôlez-té va féden, hag é tistrôez da zaoulagad diouz-in ?

15. Paour ounn, hag el labouriou adalek va iaouañktiz : goudé béza bét uc'héléet, ounn bét vuéléet ha reûstlet.

16. Da vuanégez a zô tréménet enn-oun : ha da spouñtou hô deûz va reûstlet.

17. Va grounnet hô deûz héd ann deiz ével dour : va grounnet hô deûz kévret.

18. Pelléet éc'h eûz diouz-in va miñouned ha va c'hérenñt, hag ivé ar ré a anavézé ac'hanoun, enn abek d'am reûz.

—

LXXXVIII. PSALM.

Poell da Etan, ann Ezrahitad.

1. Trugarézou ann Aotrou a ganinn da-vikenn. Va génou a embannô da wirionez a-rumm-é-rumm.

2. O véza ma éc'h eûz lavaret : Ann drugarez a vézô savet enn éñvou da-vikenn : ha da wirionez a vézô aozet enn-hô.

3. Kévrédigez em eûz gréat gañd ar ré em eûz dibabet ; touet em eûz da Zavid va zervicher :

4. Da wenn a virinn da-vikenn, da drôn a zavinn a-rumm-é-rumm.

5. Ann éñvou a veûlô da vurzudou, ô Aotrou : ha strollad ar zeñt da wirionez.

6. Râk piou enn éñvou a vézô hévélep d'ann Aotrou ; ha piou é-touez mipien Doué a vézô héñvel ouc'h Doué ?

7. Doué péhini a zô énoret é kuzul ar zeñt, a zô brasoc'h hag eûzusoc'h égéd ar ré holl a zô war hé drô.

8. Aotrou Doué ann arméou, piou a zô héñvel ouz-id ? Té a zô galloudek, Aotrou, ha da wirionez a zô enn-drô d'id.

9. Té a zô mestr war c'halloud ar môr ; té a sioula diroll hé goummou.

10. Ann dén rôk éc'h eûz vuéléet ével eunn dén glazet ; ganñt ners da vréac'h éc'h eûz skiñet da énébourien.

11. Ann éñvou a zô d'id, hag ann

douar a zô d'id ; té eo éc'h eûz diazézet ar béd ha kémeñd a zô enn-hañ.

12. Té eo éc'h eûz krouet avel ann hañter-nôz hag hini ar c'hrésteiz ; Tabor hag Hermon a dridô enn da hanô.

13. Gañd da vréac'h éma ar galloud : ra vézô krévéet da zourn, ra vézô uc'héléet da zourn déou.

14. Ar reizded hag ar varn a harp da drôn ; ann drugarez hag ar wirionez a iélô dira-z-oud ;

15. Euruz ar bobl a anavez al lévénez. É goulou da zremm, ô Aotrou, é valéiñt.

16. Trida a raiñt enn da hanô héd ann deiz ; hag enn da reizded é véziñt savet.

17. Râk té eo gloar hô ners ; ha war da vadélez eo é savô hor galloud.

18. Râg ann Aotrou eo en deûz hon digéméret ; ha Sañt Israel eo en deûz rôet hor roué d'é-omp.

19. Neûzé éc'h eûz komzet oud da zeñt enn eur wélédigez, hag éc'h eûz lavaret : Enn eunn dén galloudek em eûz lékéat va skoazel ; ha gorrôet em eûz ann hini em eûz dilennet é-touez va fobl.

20. Kavet em eûz David va zervicher ; hag em eûz hé zakret gañt va éôl sakr.

21. Râk va dourn a skoazellô anézhañ : ha va bréac'h hé gen-nerzô.

22. Ann énébour na vézô két tréac'h d'ezhañ, ha mâb ar fallagriez na hellô két ôber gaou out-hañ.

23. Ha mé a dréc'hô dira-z-hañ hé énébourien ; hag é likiinn da dec'hout ar ré a gasa anézhañ.

24. Va gwirionez ha va zrugarez a vézô gañt-hañ ; ha gañt na hanô é vézô savet hé c'halloud.

25. Lakaad a rinn hé zourn war ar môr ; hag hé zourn déou war ar steriou.

26. Héñ a c'halvô ac'hanoun : Té eo va zâd, va Doué, ha digémer va zilvidigez.

27. Ha mé hel lakai da geñta-ganet, ha dreist rouéed ann douar.

28. Mirout a rinn d'ézhañ va zrugarez da-vikenn : hag ar gévrédigez em eûz gréat gañt-hañ né vézô két évit béza torret.

29. Ha mé a lakai hé wenn da badout é kañtved ar c'hañtvéjou, hag hé drôn ével deisiou ann éñv.

30. Hôgen mar tiléz hé vugalé va lézen, ha ma na valéoñt két em barnédigézou :

31. Mar saotroñt va reizou ; ha ma na viroñt két va gourc'hémennou :

32. Mé a emwélô gañd ar walen hô fallagriézou, ha gañd ar skourjézou hô fec'héjou.

33. Hôgen na denninn két va zrugarez diwar-n-ézhañ, ha na fallainn két em gwirionez :

34. Na zaotrinn két va c'hévrédigez, ha na likiinn két da véza didalvez ar péz a zô éat er-méaz eûz va génou.

35. Eur wéach em eûz touet dré va zañtélez, na livirinn két a c'hevier da Zavid.

36. Hé wenn a badô da-vikenn.

37. Hag hé drôn a vézô ével ann héol dira-z-oun, hag ével al loar enn hé gann da-vikenn, hag ével ann tést féal enn éñv.

38. Hôgen té éc'h eûz distolet ha disprizet da bobl, té éc'h eûz pelléet da éôliet :

39. Diskaret éc'h eûz kévrédigez da zervicher ; saotret éc'h eûz oud ann douar hé gurunen.

40. Diskaret éc'h eûz hé holl gaéou ; taolet éc'h eûz ar spouñt enn hé gestel.

41. Ar ré holl a dréméné dré ann heñt hô deûz hé wastet ; deûet eo da vézégez d'hé amézéien.

42. Savet éc'h eûz dourn déou ar ré a waské anézhañ ; laouénéet éc'h eûz hé holl énébourien.

43. Distrôet éc'h eûz ar skoazel d'hé glézé ; ha n'éc'h eûz két hé gennerzet er brézel.

44. Tennet éc'h euz digañt-hañ hé skéd ; hag éc'h eûz torret hé drôn oud ann douar.

45. Berréet éc'h eûz deisiou *hé rén ;* hé c'hôlôet éc'h eûz a véz.

46. Bété pégeit, Aotrou, é tistrôidé ? Ha da-vikenn *é vézô ?* Hag ével ann tân é tévô da vuanégez ?

47. Az péz koun pétrà eo va buez ; hag enn aner eo éc'h eûz krouet holl vugalé ann dûd ?

48. Piou eo ann dén a vévô, ha na

wélô két ar marô ; a hellô tenna hé éné eûz a zourn ar béz ?

49. Péléac'h éma da drugarézou kôz, ô Aotrou, ével ma éc'h eûz hô zouet da Zavid enn da wirionez ?

50. Az péz koun, Aotrou, eûz ann dismégañs hô deûz gréat kalz brôadou d'as servicherien, hag em eûz dalc'het em askré ;

51. Pénaoz hô deûz da damallet da énébourien, ô Aotrou, hô deûz da damallet da véza trôet é-kéñver da éôliet.

52. Benniget ra vézô ann Aotrou da-vikenn ; bézet gréat, bézet gréat.

—

LXXXIX. PSALM.

Péden Moizez ann dén Doué.

1. Aotrou, té a zô bét da vénéc'hi d'é-omp a gañtved é kañtved.

2. Abarz ma oa gréat ar ménésiou, ha ma oa doaréet ann douar hag ar béd ; té a zô Doué a-viskoaz da-vikenn.

3. Na zistrô két ann dén er vuelded, pa éc'h eûz lavaret : Distrôit, bugalé ann dûd.

4. Râk mil bloaz a zô dirâk da zaoulagad, ével déac'h divéza péhini a zô éat ébiou : hag ével eur bel eûz ann nôz ;

5. Hag hô bloavésiou a vézô sellet ével nétrà.

6. *Ann dén* diouc'h ar miñtin a zô ével ar géot a drémen ; diouc'h ar miñtin é teû da vleûi hag é trémen ; diouc'h ar pardaez é kouéz, é teû da galédi hag é tizec'h.

7. Râg enn da vuanégez é fatomp ; hag enn da frouden omp reûstlet.

8. Lékéat éc'h eûz hor fallagriézou dira-z-od, hag hor buez ouc'h goulou da zaoulagad.

9. Râk-sé hon deisiou holl a zô bévézet ; ha ni a zô bévézet ivé gañd da vuanégez : hor bloavésion a drémen er préder ével ré ar géfniden.

10. Deisiou hor bloavésiou n'az éoñt peûrvuia néméd da zék vloaz ha triugeñt. Ar ré gréva a ia bété pévarugeñt vloaz ; enn tu all n'eûz mui némét poan ha gloaz, ha gañd da vadélez eo iñt berréet.

11. Piou a anavez nerz da vuanégez, hag a oar péger brâz ha pégen heûzuz eo da vuanégez ?

12. Diskouéz nerz da zourn déou, ha desk ar furnez d'hor c'halounou.

13. Distrô, Aotrou, bété pégeit *hor dilézi-dé* ? Ha béz babask é-kéñver da zervicherien.

14. Leûniet omp bét diouc'h ar miñtin gañd da drugarez : tridet hon eûz, fréalzet omb bét héd hon holl zeisiou.

15. En em laouénéet omd évid ann deisiou é péré éc'h eûz hor vuéléet : évid ar bloavésiou é péré hon eûz gwélet ar boan.

16. Sell oud da zervicherien, hag oud da ôberiou ; ha rén hô bugalé.

17. Ra zeûi war-n-omp skéd ann Aotrou hon Doué ; rén diwar-laez ôberiou hon daouarn ; rén hon daouarn.

—

XC. PSALM.

Meûleûdi kanaouen David.

1. Néb a choum é skoazel ann Uc'helmeûrbéd, a arzavô dindan skoazel Doué ann éñv.

2. D'ann Aotrou é lavarô : Va digémérer oud, ha va ménéchi ; va Doué *eo*, hag enn-hañ é likiin va géd,

3. O véza m'en deûz va diwallet diouc'h lindâg ar gwénaerien hag eûz ar gér dichek.

4. Da lakaad a rai dindân skeûd hé ziou-askel : hag é c'hédi dindân hé blû.

5. Hé wirionez a c'hôlôi ac'hanod ével eunn diren : na vézi két spouñtet gañd ar spouñtou nôz ;

6. Na gañd ar zaez a nich enn deiz, na gañd ann droug a gerz enn dévalien, na gañt stourmou diaoul ar c'hrésteiz.

7. Mil a gouézô oud da zourn kleiz, ha dék mil oud da zourn déou ; hôgen na dôstai hini ouz-id.

8. Koulskoudé té a zello gañd da zaoulagad ; hag é wéli kastiz ar bé-c'herien.

9. Râk té eo, Aotrou, va géd; kéméret éc'h eûz ann Uc'hel-meûrbéd évid da vénéc'hi.

10. Na zeûi két ann drouk bétég enn-od; hag ar walen na dôstai két oud da delt.

11. Râg gourc'hémennet en deûz d'hé élez diwar da benn: ma viriñt ac'hanod enn da holl heñchou.

12. Étré hô daouarn é tougiñt ac'hanod gañd aoun dré zarvoud na stokfez da droad oud eur méan;

13. War ann aspik hag ar basilik é kerzi; hag é flastri al léon hag ann aer.

14. O véza ma en deûz lékéat hé c'héd enn-oun, mé a dennô anézhañ a boan: hé zifenni a rinn, ô véza ma en deûz anavézet va hanô.

15. Garmi a rai étrézég enn-oun, ha mé a zélaouô out-hañ; émounn gañt-hañ enn eñkrez: hé zieûbi a rinn, hag éc'h énorinn anézhañ.

16. Hé leûñia a rinn a zeisiou; hag é tiskouézinn d'ézhañ va zilvidigez.

—

XCI. PSALM.

Psalm pé kanaouen évid deiz ar sabbat.

1. Mâd eo meûli ann Aotrou, ha kana d'as hanô, Uc'hel-meûrbéd,

2. Évid embanna da drugarez a-zoug ann deiz, ha da wirionez a-zoug ann nôz,

3. War al liren dék-korden, gañt kanaouennou, ha war ann délen;

4. O véza, Aotrou, ma éc'h eûz va diduellet gañd da labour: hag é tridinn é ôberiou da zaouarn.

5. Péger brâz eo, Aotrou, da ôberiou! Pégen doun eo da vénosiou!

6. Ann dén diskiañt n'hô anavézô két; hag ann dén diboell n'hô c'hlévô két.

7. Pa vézô savet ar béc'herien ével ar géot; ha pa vézô en em ziskouézet ar ré holl péré a râ fallagriez; hî a vézô kollet da-vikenn.

8. Hôgen té, Aotrou, a zô ann Uc'hel-meûrbéd a-viskoaz-da-vikenn.

9. Râk chétu da énébourien, ô Aotrou, râk chétu da énébourien a ia da goll; hag ar ré holl a râ fallagriez a vézô skiñet.

10. Ha va galloud a vézô uc'héléet ével korn ann unikorn ha va c'hôzni a vézô leûniet ganñd da drugarez.

11. Va lagad a zellô gañt faé out va énébourien; ha va skouarn a glevô héb aoun ar ré fallagr a zavô em énep.

12. Ann dén reiz a vleûñvô ével ar wézen-balmez; ével gwéz-sedr al Liban é kreskô hé niver.

13. Ar ré a zô plañtet é tî ann Aotrou, a vleûñvô é porched ti hon Doué.

14. Kreski a raiñt adarré hô niver enn eur gôzni leûn a vadou; hag hî a vézô habask brâz,

15. Évit ma embanniñt: Péger reiz eo ann Aotrou hon Doué; n'eûz fallagriez é-béd enn-hañ.

—

XCII. PSALM.

Meûleûdi pé kanaouen David enn derc'heñt ar sabbat, pa oé diazézet ann douar.

1. Ann Aotrou en deûz rénet; gloar en deûz gwisket; ann Aotrou en deûz gwisket nerz, hag eo en em c'hourizet. Râk startéet eo ar béd gañt-hañ ha na vézô két kéflusket.

2. Da drôn a zô bét aozet a neûzé; té a zô a viskoaz.

3. Saved eo ar steriou, Aotrou; saved hô deûz ar steriou hô mouéz, saved hô deûz ar steriou hô c'hoummou,

4. Gañt mouésiou douréier brâz. Souézuz eo gorréérez ar môr, souézuz eo ann Aotrou enn envou.

5. Da desténiou a zô da véza krédet; ar zañtélez, ô Aotrou, a dlé béza davikenn skéd da dî.

—

XCIII. PSALM.

Psalm da Zavid, évid ar pévaré deiz goudé ar sabbat.

1. Doué ar venjañsou eo ann Aotrou: Doué ar venjañsou en deûz gréat *pép-trâ* é pép frañkiz.

2. En em uc'héla, barner ann douar; distol hô gôbr d'ar ré rôk.

3. Bété pégeit ar béc'herien, Aotrou, bété pégeit ar béc'herien a fougéô-hî?

4. *Bété pégeit* ar ré a ra traou direiz, a gomzô ken dichek, hag a lavarô traou ker fallagr?

5. Da bobl, Aotrou, hô deûz izéléet, ha da zigwéz hô deûz gwasket.

6. Ar marô hô deûz rôet d'ann iñtañvez ha d'ann diavésiad; ha lazet hô deûz ann emzivaded.

7. Ha lavaret hô deûz: Ann Aotrou n'her gwélô két, ha Doué Jakob n'her gwézô két.

8. Poellit, c'houi tûd diskiañt étouez ar bobl; tûd foll, bézit fûr eur wéach.

9. Ha na glevô két, ann hini en deûz plañtet ar skouarn? Ha na wélô két, ann hini en deûz gréat al lagad?

10. Ha na damallô két, ann hini a gastiz ar brôadou; héñ péhini a zesk ar wiziégez d'ann dén?

11. Ann Aotrou a anavez ménosiou ann dûd, hag a oar pégen didalvez iñt.

12. Euruz eo ann dén éc'h eûz desket, ô Aotrou, ha da béhini éc'h eûz rôet da anaout da lézen.

13. Évit ma vézi habask d'ézhañ enn deisiou fall, kén na vézô toullet ar béz d'ar péc'her.

14. Râg ann Aotrou na zistolô két hé bobl ha na zilézô két hé zigwéz:

15. Kén na drôi ar reizded é barn ha na zeûi war hé drô ar ré holl a zô éeun a galoun.

16. Piou a zavô gan-éñ a éneb ar ré zrouk? Pé piou a choumô enn hé zâ em c'hichen a-éneb ar ré a ra fallagriez?

17. Ma n'en dévijé két ann Aotrou va c'hen-nerzet, gañt nébeût a dra é vijé kouézet va éné enn ifern.

18. Ma lavarenn: Kéflusket eo bét va zroad: da drugarez, Aotrou, a gennerzé ac'hanoun.

19. Hervez ann niver brâz eûz a eñkrézou va c'haloun, da fréalzidigez é deûz laouénéet va éné.

20. Ha kador ar fallagriez a hell béza unvanet gan-éz: té péhini a laka poan er c'hélen?

21. Spiou a aoziñt a-énep éné ann dén reiz; hag é varniñt ével kabluz ar goad dinam.

22. Hôgen ann Aotrou a zô deûet d'in da vénéc'hi, ha va Doué da skoazel va géd.

23. Hag héñ a zistolô war-n-ézhô hô fallagriez: hag é kollô anézhô gañd hô drougiez hô-unan; ann Aotrou hon Doué a gollô anézhô.

—

XCIV. PSALM.

Meûleûdi pé kanaouen David.

1. Deûit, tridomp d'ann Aotrou: en em laouénaomp é Doué hor Salver.

2. Déomp dira-z-hañ évid hé veûli: ha kanomp psalmou enn hé énor.

3. Râg ann Aotrou eo ann Doué brâz, hag ar roué brâz dreist ann holl zouéed.

4. Râg holl harzou ann douar a zô enn hé zourn: hag ar ménésiou ar ré uc'héla a zô d'ézhañ.

5. Râk d'ézhañ eo ar môr, hag hén eo en deûz hé c'hréat: hag hé zaouarn eo hô deûz doaréet ar séach.

6. Deûit, azeûlomp, ha stouomp: ha gwélomp dirâg ann Aotrou péhini en deûz hor gréat.

7. Râg héñ eo ann Aotrou hon Doué; ha ni pobl hé beûri, ha déñved hé zourn.

8. Mar sélaouit hiriô hé vouéz, na gâlédit két hô kalounou,

9. Ével enn énébiez, da zeiz ann arnod enn distrô, é péléac'h hô tadou hô deûz va zemptet, va arnodet, hag hô deûz gwélet va ôberiou.

10. É-pâd daou-ugeñt vloaz eo bét savet droug enn-oun a-énep ar boblzé, hag em eûz lavaret: Fazia a réoñt bépréd enn hô c'halounou.

11. Hag hî n'hô deûz két anavézet va heñchou; ével-sé em eûz touet em brouez pénaoz na zeûiñt két é *léac'h* va éhan.

—

XCV. PSALM.

Kanaouen da Zavid, pa zaved ann ti goudé ar sklavérez.

1. Kanit d'ann Aotrou eur ganaouen névez : holl zouar, kanit d'ann Aotrou.
2. Kanit d'ann Aotrou, ha bennigit hé hanô ; embannit a-zeiz-é-deiz hé zilvidigez.
3. Embannit é-touez ar brôadou hé c'hloar, hag é-kreiz ann holl boblou hé vurzudou.
4. Râk brâz eo ann Aotrou, ha da véza meûlet meûrbed eo (r) ; dreist ann holl zouéed ez eo estlammuz.
5. Râg holl zouéed ar brôadou a zô diaouled ; hôgen ann Aotrou en deûz gréat ann éñvou.
6. Gloar ha skéd a zô dira-z-hañ ; sañtélez ha meûrdez a zô enn hé léac'h sañtel.
7. Tud ar brôadou, digasit d'ann Aotrou, digasit d'ann Aotrou gloar hag énor.
8. Digasit d'ann Aotrou gloar hé hanô. Kémérit hostivou, hag iit enn hé borched.
9. Azeûlit ann Aotrou enn hé borched. Ra grénô ann holl zouar dira-z-hañ.
10. Livirit é-touez ar brôadou pénaoz en deûz rénet ann Aotrou, râk startéet en deûz ar béd, péhini na vézô két horellet ; barna a rai ar boblou gañt reizded.
11. R'en em laouénai ann éñvou, ha ra dridô ann douar ; ra vézô kéflusket ar môr, ha kémeñd a zô enn-hañ.
12. En em laouénaad a rai ar mesiou, ha kémeñd a zô enn-hô ; neûzé gwëz ar c'hoajou a dridô,
13. Dirâg ann Aotrou, ô véza ma teû ; ô véza ma teû da varna ann douar. Barna a rai ar béd hervez ar reizded, hag ar boblou hervez hé wirionez.

—

XCVI. PSALM.

Da Zavid, pa oé lékéat hé zouar er stad geñta.

1. Ann Aotrou a rén ; ra dridô ann douar ; r'en em laouénai ann holl énézi.
2. Ar c'hoabr hag ann dévalien a zô war hé drô ; ar reizded hag ar varnédigez a zô da harp d'hé drôn.
3. Ann tân a iélô enn hé raok, hag a zevô hé énébourien trô-war-drô.
4. Hé luc'hed hô deûz skleréet ar béd ; ann douar en deûz hô gwélet, ha krénet en deûz.
5. Ar ménésiou hô deûz teûzet dirâg ann Aotrou, dirâg ann Aotrou, ann douar holl.
6. Ann éñvou hô deûz rôet da anaout hé reizded ; hag ann holl boblou hô deûz gwélet hé c'hloar.
7. Ra vézô kaset-da-gét ar ré holl a azeûl traou kizellet, hag a ra fougé gañd hô skeûdennou. Azeûlit anézhañ, c'houi hé holl élez.
8. Sion é deûz klévet, hag a zô en em laouénéet. Merc'hed Juda hô deûz tridet, enn abek d'as barnou, ô Aotrou :
9. O véza ma eo té ann Aotrou Uc'hel-meûrbéd war ann douar holl ; ha ma oud Uc'hel-brâz dreist ann holl zouéed.
10. C'houi péré a gâr ann Aotrou, kasait ann drouk ; ann Aotrou a vir énéou hé zeñt ; hô zenna a rai eûz a zourn ar péc'her.
11. Savet eo ar goulou war ann dén reiz ; hag al lévénez er ré a zô éeun a galoun.
12. Tûd reiz, en em laouénait enn Aotrou ; ha meûlit éñvor hé zañtélez.

—

XCVII. PSALM.

Psalm évid David.

1. Kanit d'ann Aotrou eur ganaouen névez, ô véza m'en deûz gréat burzudou. Hé zourn déou hag hé vréac'h sañtel hô deûz *hor* savétéet évit-hañ.
2. Ann Aotrou en deûz rôet da anaout hé zilvidigez ; diskouézet en deûz hé reizded dirâg ar brôadou.
3. Deûet eo koun d'ézhañ eûz hé drugarez hag eûz hé wirionez é-kéñver tî Israel. Holl harzou ann douar hô deûz gwélet silvidigez hon Doué.
4. En em laouénait é Doué, holl zouar ; kanit, ha tridit, ha c'hoariit war ar binviou.
5. C'hoariit gañd ann délen ha gañd al liren :
6. Gañt kornou gréat gañd ar morzol, ha gañt kornou korn. En em laouénait dirâg ann Aotrou Roué.
7. Ra vézô kéflusket ar môr, ha kémeñd a zô enn-hañ ; ann douar holl, hag ar ré a choum enn-hañ.
8. Ar steriou a stlakô hô daouarn, hag ar ménésiou ivé a dridô,
9. Dirâg ann Aotrou ; ô véza ma teû da varna ann douar. Barna a rai ar béd hervez ar reizded, hag ar boblou hervez ann éeunder.

—

XCVIII. PSALM.

Psalm évid David.

1. Ann Aotrou a rén, ra grénô ar boblou ; azézet eo war ar gérubined, ra vérô horellet ann douar.
2. Brâz eo ann Aotrou é Sion : hag uc'hel eo dreist ann holl boblou.
3. Ra veûliñt da hanô brâz ; ô véza ma eo eûzuz ha sañtel,
4. Hag énor ar roué a gâr ar varn. Té éc'h eûz aozet ann éeunder ; ar varnédigez hag ar reizded éc'h eûz gréat é Jakob.
5. Savit gloar ann Aotrou hon Doué, hag azeûlit skabel hé dreid ; râk sañtel eo.
6. Moizez hag Aaron a ioa béléien d'ézhañ ; ha Samuel a ioa eûz ar ré a c'halvé hé hanô ; hî a c'halvé ann Aotrou, hag héñ a zélaoué out-hô.
7. Er peûl-koabr é komzé out-hô. Hag hî a viré hé c'hourc'hémennou hag ar c'hélen en dôa rôet d'ézhô.
8. Aotrou, hon Doué, té a zélaoué out-hô : Doué, té a oa trugarézuz enn hô c'héñver ha pa hô c'hastizez zô-kén évid hô gwall-ioulou.
9. Savit gloar ann Aotrou hon Doué, hag azeûlit-héñ war hé vénez sañtel ; râk Sañt eo ann Aotrou hon Doué.

—

XCIX. PSALM.

Psalm a veûleûdi.

1. Kanit da c'hloar Doué, holl zouar ; servichit ann Aotrou gañt lévénez. Deûit dira-z-hañ enn eur drida.
2. Gwézit pénaoz ann Aotrou a zô Doué hé-unan ; héñ eo en deûz hor c'hréat, ha né két nî hon-unan ; hé bobl *omp*, ha déñved hé beûri.
3. Id dré hé zôriou oc'h hé énori, hag enn hé borched enn eur gana ; énorit-héñ, meûlit hé hanô.
4. Râk c'houék eo ann Aotrou ; peûr-baduz eo hé drugarez, hag hé drugarez, hag hé wirionez a iélô a-wenn-é-gwenn.

—

C. PSALM.

Psalm évid David.

1. Kana a rinn dira-z-od, Aotrou, da drugarez ha da varn ; kana a rinn war ar binviou.
2. Hag é klaskinn gañt poell ann heñt éeun. Peûr é teûi-dé étrézég ennoun ? Mé a valéé é dinamded va c'haloun é-kreiz va zî.
3. Na lékéenn nétrâ a zireiz dirâk va daoulagad ; kasaad a réenn ar ré fallakr. Na zaremprédenn két
4. Ann hini a oa saotret hé galoun ; na anavézenn két ann dén fall a belléé diouz-in.
5. Heskina a réann ann hini a wallgomzé é-kûz diwar-benn hé nésa ; na zebrenn két gañd ann hini a oa rôk hé lagad, ha diwalc'hek hé galoun.
6. Va daoulagad a zellé oud ar ré féal war ann douar, évit hô lakaad da azéza em c'hichen ; évit servicher em bôa ann hini a valéé enn eunn heñt éeun.
7. Néb a zô rôk na choumô két em zî ; néb a lavar traou direiz n'en deûz két gellet choum dirâk va daoulagad.
8. Diouc'h ar miñtin é lékéenn da laza holl ré fallakr ann douar ; évit kâs-kûit eûz a géar ann Aotrou ar ré holl péré a réa fallagriez.

CI. PSALM.

Péden ar paour, pa vézô glac'haret, ha ma skulô hé béden dirâg ann Aotrou.

1. Aotrou, sélaou out va féden; ha r'az ai va garm bétég enn-od.

2. Na zistrô két da zaoulagad diouzin; é pé zeiz-bennâg é vézinn eñkrézet, digor da skouarn étrézég enn-oun. É pé zeiz-bennâg é c'halvinn ac'hanod, sélaou ouz-in buan.

3. Râk va deisiou a zô diaézet ével môged; ha va eskern a zô dizéc'het ével eur c'héf-tân.

4. Skôet ounn bét ével ar foenn, ha va c'haloun a zô dizéc'het: ô véza ma em eûz añkounac'héet dibri va bara.

5. Gañt va léñv ha va c'heinvan eo staget va eskern out va c'hroc'hen.

6. Héñvel ounn deûet out pélikan ann distrô; deûet ounn ével ar gaouen *a gûz* enn tiez.

7. Beliet em eûz, hag ounn deûet ével ar golvan a zô hé-unan war enn dôen.

8. Héd ann deiz va énébourien a damallé ac'hanoun; hag ar ré a veûlé ac'hanoun, a doué em énep:

9. O véza ma tebrenn ludu ével bara, ha ma veskenn va daérou gañt va braoued,

10. Enn abek d'as buanégez ha d'as frouden; ha ma éc'h eûz va diskaret goudé béza va zavet.

11. Va deisiou a zô diaézet ével ar skeûd; ha mé a zô en em zizéc'het ével ar foenn.

12. Hôgen té, Aotrou, a bâd a-viskoaz, hag ann éñvor ac'hanod a iélô a-wenn-é-gwenn.

13. Té a zavô, hag az pézô truez out Sion; râk deûed eo ann amzer, ann amzer da gaout truez out hi.

14. Râg hé vein a zô bét hétuz d'as servicherien; hag hî hô deûz bét truez oud hé douar.

15. Hag ar brôadou a zoujô da hanô, ô Aotrou, hag holl rouéed ann douar *a énoró* da c'hloar.

16. O véza m'en deûz ann Aotrou savet Sion: ha ma vézô gwélet enn hé c'hloar.

17. Sellet en deûz out péden ar ré vuel; ha n'en deûz két disprizet hô goulenn.

18. Ra vézô skrivet kémeñt-sé évid ar rummou all; hag ar boblou a vézô krouet a veûlô ann Aotrou;

19. O véza m'en deûz sellet eûz a lein hé léac'h sañtel; sellet en deûz ann Aotrou eûz ann éñv oud ann douar:

20. Évit klévout keinvanou ar ré a oa enn éréou; évid tenna a boan mipien ar ré a oa barnet d'ar marô:

21. Évit ma embanniñt hanô ann Aotrou é Sion; hag hé veûleûdi é Jéruzalem,

22. Pa en em strollô kévret ar boblou hag ar rouéed évit servicha ann Aotrou.

23. Hag héñ a lavaraz da *Zoué* é heñt hé nerz: Rô da anaout d'in niver bihan va deisiou.

24. Na c'halv két ac'hanoun é hañter va deisiou; da vloasiou té *a ia* a-wenn-é-gwenn.

25. Té Aotrou, er penn-keñta éc'h eûz diazezet ann douar; ha labour da zaouarn eo ann éñvou.

26. Hî a zeûi-da-gét, hôgen té a choumô; hî holl a gôsai ével eur zaé, hag ével eur vañtel é kemmi anézhô, hag é véziñt kemmet.

27. Hôgen té a zô bépred hével, ha da vloasiou a vézô da-viken (T).

28. Bugalé da zervicherien a choumô *énô*; hag hô gwenn a vézô startéet da viken.

—

CII. PSALM.

Évid David.

1. Va éné, bennig ann Aotrou; ha kémeñd a zô enn-oun *ra vennigô* hé hanô sañtel.

2. Va éné, bennig ann Aotrou; ha na añkounac'ha két hé holl vadélésiou.

3. Héñ eo a zistol d'id da holl fallagriézou hag a iac'ha da holl boaniou.

4. Héñ eo a zasprén da vuez diouc'h ar marô; hag a gurun ac'hanod gañd hé drugarez hag hé vadélésiou.

5. Héñ eo a garg da c'hoañt gañd hé vadou hag a névez da iaouañktiz ével hini ann er.

6. Ann Aotrou a rô hé drugarez hag hé varnédigez d'ar ré holl a c'houzañv ar gaou.

7. Rôet en deûz da anaout hé heñchou da Voizez, hag hé ioulou da vugalé Israel.

8. Trugarézuz ha truézuz eo ann Aotrou; habask eo, ha truézuz-meûrbéd.

9. Na vuanékai két bépréd; ha na c'hourdrouzô két da-viken.

10. N'en deûz két gréat d'é-omp hervez hor péc'héjou; ha n'en deûz két rôet d'é-omp hervez hor fallagriez.

11. Râk kémeñt ha ma eo uc'hel ann éñv dreist ann douar, en deûz startéet hé drugarez war ar ré a zouj anézhañ.

12. Ker pell ha ma eo ar sâv-héol diouc'h ar c'hûs-héol, en deûz pelléet diouz-omp hor fallagriézou.

13. Ével m'en deûz eunn tâd truez oud hé vugalé, en deûz ann Aotrou truez oud ar ré a zouj anézhañ;

14. O véza ma anavez ann danvez ac'hanomp. Koun a zô deûet d'ézhañ pénaoz é oamp poultr.

15. Deisiou ann dén a zô ével ar géot; bleûñi a ra ével bleûñ ar mesiou.

16. Râg ar spéred a dréménô enn-hañ, ha na vézô mui; ha na anavézô mui al léac'h m'éma *brémañ*.

17. Hôgen trugarez ann Aotrou a zô a-viskoaz, hag a choumô da-vikenn war ar ré a zouj anézhañ. Hag hé reizded *a choumó* war vugalé ar vugalé

18. Eûz ar ré a wir hé gévrédigez hag hô deûz koun eûz hé c'hourc'hémennou évid hô sévéni.

19. Ann Aotrou en deûz aozet hé drôn enn éñv; hag hé rén a aotrouniô war bép-trâ.

20. Bennigit ann Aotrou, c'houi hé holl élez; c'houi péré a zô kré ha galloudek hag a ra hé c'her, évit klévout mouéz hé lavariou.

21. Bennigit ann Aotrou, c'houi hé holl arméou; c'houi hé vinistred péré a ra ar péz a fell d'ézhañ é vé gréat (T).

22. Bennigit ann Aotrou, c'houi hé holl ôbériou, é pép léac'h hé aotrouniez; va éné, bennig ann Aotrou.

CIII. PSALM.

Evid David.

1. Va éné, bennig ann Aotrou: Aotrou va Doué, diskouézet éc'h eûz da veûrded enn eunn doaré skéduz. Ar c'hloar hag al lufr éc'h eûz lékéat war da drô:

2. Gwisket éc'h eûz ar goulou é doaré eur zaé. Té a léd ann éñv é doaré eur c'hroc'hen.

3. Té eo a c'hôlô gañd douréier ar penn uc'héla anézhañ. Té eo a biñ war ar c'hoabr hag a valé war askellou ann avel.

4. Té eo a laka ann avélou da élez d'id, hag ann tân flamm da vinistred d'id.

5. Té eo éc'h eûz diazézet ann douar war hé stardder hé-unan; ha na vézô bikenn diskaret.

6. Al louñk a ra ann drô d'ézhañ ével eur gwisk; ann douréier a zâv dreist ar ménésiou.

7. Gañd da c'hourdrouz é tec'hoñt; gañt mouéz da gurun iñt spouñtet.

8. Piña a réoñt ével ménésiou, diskenni a réoñt ével traoñiennou, el léac'h *éc'h eúz* aozet évit-hô.

9. Harzou éc'h eûz lékéat, ha n'az aiñt két ébiou; ha na zistrôiñt két da c'hôlei ann douar.

10. Té eo a gâs ar feuñteûniou enn traoñiennou; hag hô laka da rédek é-kreiz ar ménésiou.

11. Holl loéned ar ménésiou a év anézhô; ann azéned c'houéz a c'hoañta anézhô pa hô deûz séc'hed.

12. Evned ann éñv a choum a-ziouc'h d'ézhô; hô mouéz a gleveur é-kreiz ar rec'hier.

13. Doura a réz ar ménésiou gañd ann douréier a zô a-ûz; ann douar a vézô gwalc'het gañt frouez da ôberiou.

14. Lakaad a réz da zével ar géot évid al loéned, hag al louzou évit servich ann dûd; lakaad a réz ar bara da zével eûz ann douar.

15. Hag ar gwin péhini a laouéna kaloun ann dén; hag ann éôl a ziroufenn hé dal, hag ar bara a gréva hé galoun.

16. Gwéz ar mésiou hô dévézô hô gwalc'h, hag ivé gwéz-sedr al Liban a zô bét plañtet gañd ann Aotrou.

17. Énô eo é rai al laboused hô neisiou. Ar c'heñta anézhô eo tî ar gerc'heiz.

18. Er ménésiou uc'hel é choum ar c'hirvi; hag er rec'hier ann heûreûchined.

19. Gréat en deûz al loar évit merka ann amzeriou; ann héol a anavez ann amzer ma tlé moñt da guzet (T).

20. Ann dévalien éc'h eûz gréat, hag eo deûet ann nôz; a-zoug ann nôz eo é trémen loéned ar c'hoat.

21. Al loénédigou a iûd war-lerc'h hô freiz, hag a glask àr boéd a zô aozet gañd Doué évit-hô.

22. Pa zâv ann héol en em strolloñt, hag éz éoñt da c'hourvéza enn ho zoullou.

23. Neûzé ann dén a ia er-méaz; hag é labour bétég ar pardaez.

24. Péger brâz eo da ôberiou, ô Aotrou! Gañt furnez éc'h eûz gréat péptrâ; leûn eo ann douar eûz da vadou.

25. Péger brâz ha pégen éc'hon eo ar môr; énô éz eûz eunn niver brâz a besked, anévaled bihan hag anévaled brâz.

26. Énô é trémen al listri; énô éma al loen diveñt éc'h eûz gréat évit c'hoari enn-hañ.

27. Holl é c'hédoñt ma rôi d'ézhô ar boéd enn hé amzer.

28. Pa hé rôez d'ézhô, é tastumoñt anézhañ; pa zigorez da zourn, éz iñt leûn gañd da vadélez.

29. Hôgen mar tistrôez da zaoulagad diout-hô, é véziñt reûstlet; ar c'houéz a lami diout-hô, hag é fatiñt, hag é tistrôiñt d'hô foultr.

30. Da spéred a gasi, hag é véziñt krouet; hag é névézi gorré ann douar.

31. Ra vézô lidet gloar ann Aotrou da-vikenn; ann Aotrou en em laouénai enn hé ôberiou:

32. Héñ péhini a zell oud ann douar, hag hé laka da gréna: péhini a stok oud ar ménésiou, hag hô laka da vôgédi.

33. Kana a rinn d'ann Aotrou eñdrâ ma vévinn; kana a rinn da Zoué war ar binviou eñdra ma vézinn.

34. Ra vézô hétuz d'ézhañ va lavar; évid-oun-mé en em laouénaat a rinn enn Aotrou.

35. Ra vézô lamet ar béc'herien hag ar ré fallagr, ha ma éhaniñt da véza. Va éné, bennig ann Aotrou.

—

CIV. PSALM.

Alléluia.

1. Meûlit ann Aotrou, ha galvit hé hanô; embannit hé ôberiou é-touez ar brôadou.

2. Kanit d'ézhañ, kanit war ar binviou. Danévellit hé holl vurzudou.

3. En em veûlit enn hé hanô sañtel; r'en em laouénai kaloun ar ré a glask ann Aotrou.

4. Klaskit ann Aotrou, hag en em nerzit; klaskit hé zremm bépréd.

5. Hô pézet koun eûz ann traou souézuz en deûz gréat, eûz hé vurzudou hag eûz a varnédigézou hé c'hénou,

6. C'houi, gwenn Abraham hé zervicher; c'houi, bugalé Jakob hé zilennet.

7. Héñ eo ann Aotrou, hon Doué; hé varniou a ia dré ann douar holl.

8. Koun en deûz bét da-vikenn eûz hé gévrédigez; hag eûz ar gér en deûz rôet da vil rumm;

9. Eûz ar péz en deûz lavaret da Abraham; eûz ar péz en deûz touet da Izaak;

10. Euz ar péz en deûz gréat ivé da Jakob ével eur c'hélen; ha da Israel ével eur gévrédigez peûr-baduz,

11. O lavarout: Rei a rinn d'id douar Kanaan, évit korden hô tigwéz:

12. Pa oa c'hoaz bihan hô niver, pa oa nébeût anézhô, hag hî diavésidi:

13. Pa dréméneñt eûz a eur vrôad enn eur vrôad all, hag eûz a eur rouañtélez enn eur bobl all.

14. Na lézaz dén é-béd da ôber drouk d'ézhô; hag héñ a gastizaz rouéed enn abek d'ézhô.

15. Na likit két hô tourn war va éôliet; ha na rit két a zrouk d'am proféded.

16. Hag héñ a c'halvaz ann naounégez war ann douar; hag a dorraz nerz ar bara.

17. Kâs a réaz enn hô raok eunn dén: Jozef a oé gwerzet évit béza sklâv.

18. Hé vuéla a réjoñt ô lakaat chadennou oud hé dreid; ann houarn a dreûzaz hé éné,

19. Kén na oé sévénet hé c'hér. Lavar ann Aotrou a eñtanaz anézhañ.

20. Ar roué a gasaz *tûd* hag a ziéréaz anézhañ: priñs ar boblou a gasaz anézhañ er-méaz.

21. Hé lakaad a réaz da vestr war hé dî: ha da briñs war hé holl drâ,

22. Évit ma teskché hé briñsed éveit-hañ hé-unan; ha ma tiskouézc'hé ar furnez d'hé hénaoured.

23. Israel éta a iéaz enn Éjipt; ha Jakob a choumaz é douar Kam.

24. *Ann Aotrou* a baottaz kalz hé bobl; hag hel lékéaz da véza galloudékoc'h égéd hé énébourien.

25. Trei a réaz hô c'haloun da gasaad hé bobl; ha da ôber pép gaou oud hé zervicherien.

26. Neûzé é kasaz Moizez hé zervicher; hag Aaron en dôa dibabet.

27. Lakaad a réaz enn-hô hé c'halloud, évid ôber arouésiou ha burzudou é douar Kam.

28. Kâs a réaz ann dévalien, hag é teûaz ann amc'houlou; hag héñ a zévénaz hé c'hériou.

29. Trei a réaz hô douréier é goad: hag é lazaz hô fésked.

30. Sével a réaz eûz hô douar raned bétég é kamprou ar rouéed hôunan.

31. Héñ a gomzaz, hag é teûaz kelien ha fubu enn hô holl vrô.

32. Trei a réaz hô glaô é kazarc'h, hag enn eunn tân a zévaz hô douar.

33. Skei a réaz war hô gwiniennou ha war hô gwéz-fiez; hag é torraz holl wéz hô brô.

34. Héñ a gomzaz, hag é teûaz kiléien-raden ha biskouled, hag hî diniver:

35. Hag hî a zebraz holl c'héot hô douar, hag a louñkaz holl frouez hô brô.

36. Hag héñ a skôaz gañd ar ré geñta-ganet holl enn hô brô; ha gañt keñta-frouez hô holl labour.

37. Hag héñ hô zennaz er-méaz gañd arc'hant hag aour; ha na oa dén klañv é-béd enn hô breûriézou.

38. Ann Éjipt en em laouénéaz p'az éjoñt-kuit; râg ar spouñt ra-z-hô a oa kroget enn-hô.

39. Eur goabren a astennaz évid hô gôlei; hag eunn tân évid hô goulaoui a-zoug ann nôz.

40. Goulenn a réjoñt, hag é teûaz koaled; hag héñ a róaz d'ézhô hô gwalc'h eûz a vara ann éñv (T).

41. Faouta a réaz ar méan, hag é rédaz douréier; steriou a skulaz war eul léac'h séach.

42. Râk koun en dôé eûz hé c'hér sañtel, en dôa rôet da Abraham, hé zervicher.

43. Hag héñ a gasaz hé bobl er-méaz gañt lévénez, hag hé ré zilennet gañd dudi.

44. Hag é rôaz d'ézhô brôiou ar brôadou; ha labouriou ar boblou a oé d'ézhô:

45. Évit ma vircheñt hé c'hourc'hémennou, ha ma klaskcheñt hé lézen.

—

CV. PSALM.

Alléluia.

1. Meûlit ann Aotrou, ô véza ma eo mâd: ô véza ma eo peûr-baduz hé drugarez.

2. Piou a zanévellô ôbériou galloud ann Aotrou, hag a rôi da glevout hé holl veûleûdiou?

3. Gwenvidig eo ar ré a wîr ar varn, hag a zéven ar reizded é péb amzer.

4. Az péz koun ac'hanomp, Aotrou, hervez da vadélez é-kéñver da bobl: emwél ac'hanomp gañd da zilvidigez,

5. Évit ma wélimp madélez da ré zilennet, ha ma en em laouénaimp gañt lévénez da bobl; évit ma vézi meûlet enn da zigwéz.

6. Péc'het hon eûz gañd hon tadou; gañd direizded omp en em rénet, fallagriez hon eûz gréat.

7. Hon tadou enn Éjipt na boel-

choñt két da vurzudou ; n'hô dôé két a goun eûz al lôd brâz eûz da drugarézou ; hag hî a hégaz oc'h ann Aotrou, pa biñeñt étrézég ar môr, ar môr Rûz.

8. Hag héñ a zieûbaz anézhô enn abek d'hé hanô, évit ma rôjé da anaout hé c'halloud.

9. Hag héñ a c'hourdrouzaz ar môr Rûz, hag é tizéc'haz ; hag héñ hô c'hasaz a-dreûz d'ar poull doun, ével a-dreûz da eunn distrô.

10. Hag héñ a zieûbaz anézhô eûz a zourn ar ré a gaséé anézhô ; hag é tennaz anézhô eûz a zourn hô énébour.

11. Hag ann dour a c'hôlôaz ar ré a heskiné anézhô ; ha na choumaz hini anézhô.

12. Neûzé é krédchoñt d'hé c'heriou ; hag é kanchoñt hé veûleûdi.

13. Hôgen na geñdalc'hchoñt két, hag é añkounac'héjoñt hé ôbériou ; ha na c'hortozchoñt két hé guzul.

14. Hag hî a c'hoañtaaz kaout *kik* enn distrô hag a demptaz Doué enn eul léac'h dizour.

15. Hag héñ a rôaz d'ézhô hô goulenn ; hag é kasaz d'ézhô péadrâ da walc'ha hô énéou.

16. Hag hî a hégaz oc'h Moizez er c'hamp, hag oc'h Aaron, saût ann Aotrou.

17. Ann douar a zigoraz, hag a louñkaz Datan ; hag á c'hôlôaz Abiron hag hé strollad.

18. Ann tân a grôgaz é-kreiz ar rézé ; hag ar flamm a loskaz ar gwall zûd.

19. Hag hî a réaz eul leûé é Horeb ; hag éc'h azeûlchoñt labour teûzet.

20. Hag hî a drôaz hô c'hloar évit skeûden eul leûé a zebr géot.

21. Añkounac'haat a réjoñt Doué péhini en dôa hô dieûbet, péhini en dôa gréat traou brâz ann Éjipt,

22. Traou burzuduz é douar Kam, ha traou heûzuz er môr Rûz.

23. Hag héñ en dôa lékéat enn hé benn hô dispenna, ma n'en dévijé Moizez, hé dilennet, miret out-hañ, oc'h hé derri, hag ô sével dira-z-hañ, évit distrei hé vuanégez, ha mirout out-hañ n'hô dispenché.

24. Hag hî a zellaz ével nétrâ eunn douar kenn hétuz ; na grédchoñt két d'hé c'hér.

25. Hag é krôzchoñt enn hô zeltou, ha na zélaouchoñt két mouéz ann Aotrou.

26. Hag héñ a zavaz hé zourn warn-ézhô, évid hô dispenna enn distrô :

27. Hag évit disteûrel hô gwenn é-touez ar brôadou ; hag hô skiña é meûr a vrô.

28. Hag hî en em wéstlaz da Véelfégor hag a zebraz hostivou ar ré varô.

29. Hag hî a hégaz out-hañ gañd hô gwall-ôberiou ; hag eul lôd brâz anézhô a oé kollet.

30. Hôgen Finéez a zavaz, hag a habaskaaz *Doué :* hag ar gouli a éhanaz.

31. Ha kémeñt-sé a zô bét nivéret d'ézhañ ével reiz a-wenn-é-gwenn ha da-vikenn.

32. Hag hî a hégaz c'hoaz oc'h Doué é douréier ann Énébiez ; ha Moizez a oé kastizet enn abek d'ézhô,

33. O véza ma c'hlac'harchoñt hé spéred ; hag héñ a ziskouézaz diskréd enn hé lavariou.

34. Na zispenchoñt két ar brôadou, en dôa ann Aotrou lavaret d'ézhô da zispenna.

35. En em veski a réjoñt é-touez ar brôadou-zé, hag é teskchoñt hô ôberiou :

36. Hag éc'h azeûlchoñt hô skeûdennou kizellet, ar péz a oé da wallskouér d'ézhô.

37. Laza a réjoñt hô mipien hag hô merc'hed é sakrifiz d'ann diaouled.

38. Skûla a réjoñt ar goâd dinam : goâd hô mipien hag hô merc'hed, a rôjoñt é sakrifiz da skeûdennou kizellet Kanaan. Hag ann douar a oé stlabézet gañd ar goâd ;

39. Ha saotret é oé gañd hô gwall-ôberiou ; ô véza ma en em rôjoñt d'hô gwall-ioulou.

40. Ha drouk brâz a zavaz enn Aotrou oud hé bobl ; hag éc'h argarzaz hé zigwéz.

41. Hag héñ hô lékéaz étré daouarn ar brôadou ; hag hî hô dôé da vistri ar ré a gaséé anézhô.

42. Hag hô énébourien a eñkrézaz anézhô, hag hî a oé izéléet dindân hô daouarn.

43. Aliez é tieûbaz Doué anézhô ; hôgen hî a hégé out-hañ gañd hô ménosiou : hag hî a oé izéléet enn hô fallagriézou.

44. Hag héñ hô gwélaz enn hô eñkrez ; hag é sélaouaz oud hô féden.

45. Hag héñ en dôé koun eûz hé gévrédigez ; hag en dôé keûz hervez hé drugarez vrâz.

46. Hag é skulaz war-n-ézhô hé drugarézou dirâg ar ré holl hô dôa hô lékéat é sklavérez.

47. Dieûb ac'hanomp, ô Aotrou hon Doué ; ha stroll ac'hanomp eûz a greiz ar brôadou, évit ma veûlimp da hanô saûtel, ha ma en em énorimp enn da veûleûdi.

48. Benniget ra vézô ann Aotrou, Doué Israel, a-gañtved-é-kañtved ; ha ra lavarô ann holl bobl : Bézet gréat, bézet gréat.

—

CVI. PSALM.

Alléluia.

1. Meûlit ann Aotrou ô véza ma eo mâd ; ô véza ma eo peûr-baduz hé drugarez.

2. Ra liviriñt *sé* ar ré a zô bét dasprénet gañd ann Aotrou, ar ré en deûz dasprénet eûz a zourn ann énébour,

3. En deûz strollet eûz ar brôadou, eûz ar sâv-héol, hag eûz ar c'hûshéol ; eûz ann hañter-nôz hag eûz ar c'hrésteiz.

4. Kañtréet hô deûz enn distrô, é lec'hiou dizour ; n'hô deûz két kavet a heñt évit moñt da eur géar é péhini é helcheñt choum.

5. Naoun ha séc'hed hô deûz bét ; hô éné a zô fatet enn-hô.

6. Neûzé hô deûz garmet étrézég ann Aotrou enn hô eñkrez ; hag héñ en deûz hô zennet eûz hô foaniou.

7. Hag héñ en deûz hô digaset enn heñt éeun, évit m'az ajeñt d'ar géar é péhini é tleñt choum.

8. Ra veûliñt ann Aotrou enn abek d'hé drugarez ; ha d'ar burzudou en deûz gréat é-kéñver bugalé ann dûd.

9. Râg gwalc'het en deûz ann éné a oa goullô ; ha leûniet en deûz a vadou ann éné en dôa naoun.

10. Azézet é oañt enn dévalien, hag é skeûd ar marô ; éréet enn davañtégez hag er chadennou houarn,

11. O véza ma oañt en em zispac'het out gér ann Aotrou ha m'hô dôa disprizet kuzul ann Uc'hel-meûrbéd.

12. Hô c'haloun a zô bét vuéléet gañd al labouriou ; dinerzet iñt bét ; ha né oa dén évid hô skoazella.

13. Neûzé hô deûz garmet étrézég ann Aotrou enn hô eñkrez ; hag héñ en deûz hô zennet eûz hô poaniou.

14. Hô lamet en deûz eûz ann dévalien, hag eûz a skeûd ar marô ; hag hô éréou en deûz torret.

15. Ra veûliñt ann Aotrou enn abek d'hé drugarez ha d'ar burzudou en deûz gréat é-kéñver bugalé ann dûd.

16. Râk torret en deûz ar persier arem ; hag ar sparlou houarn en deuz brévet.

17. Hô zennet en deûz eûz a heñt hô fallagriez ; râg enn abek d'hô direisiou eo iñt bét izéléet.

18. Hô éné a hérézé péb boéd ; hag hî a oa tôst da bersier ar marô.

19. Neûzé hô deûz garmet étrézég ann Aotrou enn hô eñkrez ; hag héñ en deûz hô zennet eûz hô foaniou.

20. Kaset en deûz hé c'hér, hag en deûz hô iac'héet ; hag en deûz hô zennet eûz ar marô.

21. Ra veûliñt ann Aotrou enn abek d'hé drugarez ha d'ar burzudou en deûz gréat é-kéñver bugalé ann dûd.

22. Ra gennigiñt d'ézhañ eur sakrifiz a veûleûdi ; ha ra embanniñt hé ôberiou gañt tridérez.

23. Ar ré a ziskenn war vôr el listri, hag a labour é-kreiz ann douréier brâz ;

24. Ar ré-zé hô deûz gwélet ôberiou ann Aotrou, hag hé vurzudou er poull doun.

25. Gourc'hémennet en deûz, hag eunn avel arné a zô savet ; ha koummou *ar mor* a zô savet.

26. Hî a biñé bétég ann éñv ; hag a ziskenné bétég ar poull doun ; hô éné a faté gañt kémeñd a boan.

27. Hî a oa reûstlet ha kéflusket

ével eunn dén mézô ; hag hô holl furnez a oa teûzet.

28. Neûzé hô deûz garmet étrézég ann Aotrou enn hô eñkrez ; hag héñ en deûz hô zennet eûz hô foaniou.

29. Hag héñ en deûz trôet ann arné enn eunn aézen ; ha koummou *ar mor* a c'houizizaz.

30. Hag hî a zô bét laouénéet ô véza ma oañt gouzizet ; hag héñ en deûz hô c'haset er porz é péhini a fellé d'ézhô moñt.

31. Ra veûliñt ann Aotrou enn abek d'hé drugarez ha d'ar burzûdou en deûz gréat é-kéñver bugalé ann dûd.

32. Ra énoriñt anézhañ é strollad ar bobl ; ra veûliñt anézhañ el léac'h ma eo azézet ann hénaoured.

33. Trôet en deûz ar steriou enn eunn distrô ; hag al lec'hiou dourek é douar séac'h ;

34. Ann douar frouézuz é hili enn abek da zrougiez ar ré a choumé ennhañ.

35. Trôet en deûz ann distrô é lennou dour : hag ann douar dizour é douréier réd.

36. Hag énô en deûz lékéat ar ré naounek ; hag hî a zavaz eur géar évit choum enn-hi.

37. Hag hî a hadaz er mésiou, hag a blañtaz gwini péré hô deûz douget hô frouez.

38. Hag héñ a vennigaz anézhô, hag a baottaz anézhô kaer ; hag hô loéned a lékéaz ivé da greski.

39. Hôgen *goudé-zé* iñt bét digresket ; heskinet iñt bét gañt kalz a eñkrez hag a boan.

40. Skula a réaz ann dispriz war ar briñsed, hag é lékéaz anézhô da gañtréa enn distrô el lec'hiou diheñt.

41. Tennet en deûz ar paour eûz hé davañtégez ; ha kresket en deûz niver hé vugalé ével ann déñved.

42. Ann dûd reiz a wélô kémeñt-sé, hag en em laouénai ; hag ar ré fallagr a zerro hô génou.

43. Piou a zô fûr évit mirout ann traou-zé, hag évit poella trugarézou ann Aotrou ?

—

CVII. PSALM.

Kanaouen pé Psalm évid David.

1. Aozet eo va c'haloun, ô Doué, aozet eo va c'haloun ; mé a ganô, hag a veûlô ac'hanod war ar binviou é-kreiz va gloar.

2. Saô va gloar, savit, va liren ha va zélen ; mé a zavô diouc'h ar miñtin.

3. Mé a añsavô ac'hanod, Aotrou, é-touez ar boblou : ha meûli a rinn ac'hanod war ar binviou é-touez ar brôadou,

4. O véza ma eo savet da drugarez bétég ann éñvou, ha da wirionez bétég ar c'hoabr.

5. En em c'horré, ô Doué, dreist ann éñvou ; ha bézet da c'hloar war ann douar holl,

6. Évit ma vézô dieûbet ar ré a garez. Dieûb ac'hanoun gañd da zourn déou, ha sélaou ouz-in.

7. Doué en deûz komzet enn hé zañt ; trida a rinn ; hag é lôdenninn Sichem, hag é veñtinn traoñien ann teltou.

8. Galaad a zô d'in, ha Manasez a zô d'in ; hag Éfraim eo ners va fenn ; Juda eo va roué.

9. Moab eo léstr va géd. Enn Iduméa éc'h astenninn va c'hamméjou ; ann diavésidi a zô deûet da viñouned d'in.

10. Piou a gasô ac'hanoun er géar gré ? Piou a gasô ac'hanoun bétég enn Iduméa ?

11. Ha na vézô két té, ô Doué, péhini éc'h eûz hon distolet ; ha na gerzi mui gañd hon arméou ?

12. Rô d'é-omp skoazel enn hon eñkrez ; rák didalvez eo skoazel ann dén.

13. Gañd Doué é raimp traou kalounuz ; hag héñ a gasô-da-gét hon énébourien.

—

CVIII. PSALM.

Évid ann divez, Psalm David.

1. Na dav két, ô Doué, diwar-benn va meûleûdi ; râg génou ar péc'her, ha génou ann toueller a zô digoret em énep.

2. Komzet hô deûz em énep gañd eunn téôd touelluz, va grounnet hô deûz gañt lavariou kasauz ; stourmet hô deûz ouz-in héb abek.

3. Pa dlieñt va c'harout, é wallgomzeñt diwar va fenn ; hôgen mé a bédé.

4. Hag hî a réa d'in droug évit mâd ; ha kâs évit va c'harañtez.

5. Rô d'ar péc'her ar galloud warn-ézhañ ; ha ra zavô ann diaoul enn hé zourn déou.

6. Pa vézô barnet, ra vézô tamallet ; ha ra vézô hé béden da béc'hed d'ézhañ.

7. Ra vézô berréet hé zeisiou ; ha ra vézô rôet hé garg da eunn all.

8. Ra zeûi hé vugalé da emzivaded ; hag hé c'hrég da iñtañvez.

9. Ra vézô kildrô ha divrôet hé vugalé, ha ra glaskiñt hô boéd ; ha ra véziñt lékéat er-méaz eûz hô ziez.

10. Ra vézô eñklasket hé vadou gañd ann hini a rô war gampi ; ra vézô skrapet hé labour gañd ann diavésidi.

11. Na vézet skoazel é-béd d'ézhañ ; ha n'en dévézet dén truez oud hé emzivaded.

12. Ra varvô hé holl vugalé ; ra vézô lamet hé hanô a-benn eur rumm hép-kén.

13. Ra zistrôi é éñvor ann Aotrou fallagriez hé dadou ; ha na vézet két lamet péc'hed hé vamm.

14. Ra véziñt bépréd dirâg ann Aotrou ; ha ra vézô kollet ann éñvor anézhô diwar ann douar ;

15. O véza n'en deûz két bét a goun da ôber trugarez,

16. Ha ma en deûz heskinet ann dén paour ha tavañtek, hag ann hini a oa glac'haret hé galoun, évid hé laza.

17. Ha pa en deûz karet ar valloz, a teûi d'ézhañ ; ha pa né két fellet d'ézhañ ar vennoz, é pellai diout-hañ. Ha pa en deûz gwisket ar valloz é-c'hîz eur zaé, hî a zô éat ével dour enn diabarz anézhañ, hag évél éôl enn hé eskern.

18. Ra vézô d'ézhañ ével ar zaé a c'hôlô anézhañ ; hag ével ar gouriz a zô bépréd enn-drô d'ézhañ.

19. Hen-nez eo dirâg ann Aotrou gôbr ar ré a damall ac'hanoun hag a wall-gomz diwar-benn va éné.

20. Ha té, Aotrou, Aotrou, difenn ac'hanoun enn abek d'as hanô ; râk c'houék eo da drugarez. Tenn ac'hanoun a boan,

21. O véza ma ounn tavañtek ha paour ; ha va c'haloun a zô reûstlet em c'hreiz.

22. Diaézet ounn ével eur skeûd a ia-kuit ; hag éz ann tû-mañ ha tuhoñt ével ar c'hileien-raden.

23. Va daoulin a zô gwanet gañd ar iûn ; ha va c'hîk a zô kemmet enn abek d'ann éôl.

24. Ha mé a zô deûet da zismégañs d'ézhô ; va gwélet hô deûz, hag hô deûz héjet hô fenn.

25. Skoazel ac'hanoun, Aotrou va Doué ; dieûb ac'hanoun hervez da drugarez.

26. Ha ra wéziñt pénaoz éma da zourn amañ ; hag eo te, Aotrou, a ra kémeñt-sé.

27. Hî a villigô ac'hanoun, ha té am bennigô ; ra vézô kaset-da-gét ar ré a zispac'h ouz-in ; hôgen da zervicher en em laouénai.

28. Ra vézô gôlôet a véz ar ré a lavar droug ac'hanoun ; ha ra véziñt gwisket a vézégez ével eûz a eur zaé daou-bléget.

29. Mé a embannô kaer gloar ann Aotrou gañt va génou ; hag é veûlinn anézhañ é-touez kalz a dûd,

30. O véza ma eo savet enn dourn déou ar paour, évit savétei va éné eûz ar ré a heskiné anézhañ.

—

CIX. PSALM.

Psalm David.

1. Ann Aotrou en deûz lavaret d'am Aotrou : Azez war va dourn déou : kén n'em bézô lékéat da énébourien da skabel d'as treid.

2. Gwalen da ners a dennô ann Aotrou eûz a Zion ; rén é-kreiz da énébourien.

3. Gan-éz é vézô ar briñsélez é deiz da c'halloud, é skéd va zeñt ; da eñgé-

heñtet em eûz eûz va dargreiz abarz ar wérélaouen.

4. Touet en deûz ann Aotrou, ha n'en dévézô két a geûz; té eo ar bélek peûr-baduz, hervez urs Melkisédek.

5. Ann Aotrou a zô oud da zourn déou; brévet eu deûz ar rouéed é deiz hé vuanégez.

6. Héñ a varnô é-touez ar brôadou; leûnia a rai pép-trâ a ziskariou; flastra a rai oud ann douar pennou meûr a hini.

7. Eûz a zour ar froud éc'h évô enn heñt; râk-sé é savô hé benn.

—

CX. PSALM.

Alléluia.

1. Mé a veûlô ac'hanod, Aotrou, a greiz va c'halcun, é kuzul ann dûd reiz hag er strollad.

2. Brâz eo ôberiou ann Aotrou; kévatal iñt d'hé holl ioulou.

3. Meûleûdi ha meûrded eo hé holl ôberiou; hag hé reizded a choum enn holl gañtvéjou.

4. Ann Aotrou hégarad ha trugarézuz en deûz lékéat hé vurzudou da véza peûr-baduz.

5. Boéd en deûz rôet d'ar ré a zouj anézhañ. Koun en dévézô da-vikenn eûz hé gévrédigez.

6. Embanna a rai d'hé bobl ners hé ôberiou:

7. Évit ma rôi d'ézhô digwéz ar brôadou: ôberiou hé zaouarn eo gwirionez ha barnédigez.

8. Hé holl c'hourc'hémennou a zô féal; stard iñt enn holl gañtvéjou, ô véza ma'z iñt gréat hervez ar wirionez hag ar reizded.

9. Ann dasprénadurez en deûz kaset d'hé bobl; kémennet en deûz hé gévrédigez da-vikenn; hé hanô a zô sañtel hag heûzuz.

10 Derou ar furnez *eo* doujañs ann Aotrou. Poell mâd a zô gañd ar ré holl hô deûz héñ; hé veûleûdi a choum enn holl gañtvéjou.

—

CXI. PSALM.

Alléluia, eûz a zistrô Aggée ha Za-c'harias.

1. Gwenvidig eo ann dén a zouj ann Aotrou, hag a zéven hé c'hourc'hémennou a ioul vâd.

2. Galloudek é vézô hé wenn war ann douar; nésted ann dûd reiz a vézô benniget.

3. Ar c'hloar hag ar madou a zô enn hé dî; hag hé reizded a choum enn holl gañtvéjou.

4. Savet eo ar goulou war ann dûd reiz é-kreiz ann dévalien; hégarad ha trugarézuz, ha reiz eo *ann Aotrou.*

5. C'houék eo ann dén a zô trugarézuz, hag a brést *d'ar paour,* hag a reiz hé lavariou hervez ar varn:

6. Râk na vézô bikenn kéflusket.

7. Éñvor ann dén reiz a vézô peûrbaduz; n'en dévézô két a aoun râg ar gwall lavariou; hé galoun a vézô daré da lakaad hé c'héd enn Aotrou.

8. Krévéet eo hé galoun: na vézô két kéflusket kén na zisprizô hé énébourien.

9. Skulet en deûz hé vadou war ar béorien; hé reizded a choum enn holl gañtvéjou; hé c'halloud a vézô savet er c'hloar.

10. Ar péc'her her gwélô, hag é savô droug enn-hañ; skriña a rai hé zeñt, hag é tizec'hô; hôgen ioul ar béc'herien a iélô-da-gét.

—

CXII. PSALM.

Alléluia.

1. Paotred, meûlit ann Aotrou, meûlit hanô ann Aotrou.

2. Benniget ra vézô hanô ann Aotrou, a-vréma ha da-vikenn.

3. Adaleg ar sâv-héol bétég ar c'hûzhéol é tlé béza meûlet hanô ann Aotrou.

4. Uc'hel eo ann Aotrou dreist ann holl vrôadou, hag hé c'hloar dreist ann éñvou.

5. Piou a zô héñvel oud ann Aotrou, hon Doué, péhini a choum el lec'hiou uc'hel,

6. Hag a zell oud ann traou dister enn éñv ha war ann douar?

7. Péhini a denn ann tavañteg eûz ar poultr, hag a zâv ar paour diwar ann teil;

8. Évid hé lakaat gañd ar briñsed, gañt priñsed hé bobl;

9. Péhini a laka ar c'hrég bréc'hañ da choum gañt lévénez enn hé zî, hag hi mamm da *galz* bugalé.

—

CXIII. PSALM.

Alléluia.

1. P'az éaz Israel er-méaz eûz ann Éjipt, ha ti Jakob eûz a greiz ar bobl krìz,

2. Ar Judéa a zeûaz da zañtuar, hag Israel da rouantélez d'ézhañ.

3. Ar môr a wélaz, hag a dec'haz; ar Jourdan a zistrôaz war hé giz.

4. Ar ménésiou a lammaz ével tourzed; hag ar c'hrec'hiennou ével ein ann déñved.

5. Pérâg, ô môr, oud-dé tec'het; ha té, Jourdan, pérâg oud-dé distrôet war da giz?

6. Pérâg, ô ménésiou, hoc'h eûshu lammet ével tourzed; ha c'houi, krec'hiennou, ével ein ann déñved?

7. Horellet eo bét ann douar dirâg ann Aotrou, dirâk Doué Jakob,

8. Péhini a drôaz ar méan é froudou dour, hag ar roc'h é feuñteûniou dour.

9. Na rô két d'é-omp, ô Aotrou, na rô két d'é-omp; hôgen rô ar c'hloar d'as hanô;

10. Enn abek d'as trugarez ha d'as gwirionez; gañd aoun na lavarfé ar brôadou: Péléac'h éma hô Doué?

11. Hôgen hon Doué a zô enn éñv; kémeñd zô bét fellet d'ézhañ da ôber en deûz gréat.

12. Skeûdennou ar brôadou *zô* ar-c'hañt hag aour, labour daouarn ann dûd.

13. Eur génou hô deûz, ha na gomziñt két; daoulagad hô deûz, ha na wélint két.

14. Diskouarn hô deûz, ha na gleviñt két: difron hô deûz, ha na chouésiñt két.

15. Daouarn hô deûz, ha na zournatiñt két; treid hô deûz, ha na gerziñt két: gañd hô gargaden na c'harmiñt két.

16. Ra vézô héñvel out-hô ar ré a ra anézhô; hag ar ré holl a laka hô fisiañs enn-hô.

17. Ti Israel en deûz lékéat hé c'héd enn Aotrou; héñ eo hô skoazel hag hô difenner.

18. Ti Aaron en deûz lékéat hé c'héd enn Aotrou; héñ eo hô skoazel hag hô difenner.

19. Ar ré a zouj ann Aotrou hô deûz lékéat hô géd enn Aotrou; héñ eo hô skoazel hag hô difenner.

20. Ann Aotrou en deûz bét koun ac'hanomp, hag en deûz hor benniget; benniget en deûz ti Israel; benniget en deûz ti Aaron.

21. Benniget en deûz ar ré holl a zouj ann Aotrou, ar ré vihan kerkoulz hag ar ré vrâz.

22. Ra skulô ann Aotrou madou névez war-n-hoc'h; war-n-hoc'h ha war hô pugalé.

23. Benniget ra viot-hu gañd ann Aotrou, péhini en deûz gréat ann éñv hag ann douar.

24. Éñv ann éñv a zô d'ann Aotrou; hôgen ann douar en deûz rôet da vipien ann dûd.

25. Ar ré varô na veûliñt két ac'hanod, ô Aotrou; nag ar ré holl péré a ziskenn enn ifern.

26. Hôgen ni péré a zô béô, a vennigô ann Aotrou, a vréma ha da-vikenn.

—

CXIV. PSALM.

Alléluia.

1. Karet em eûz, ô véza ma sélaouô ann Aotrou mouéz va féden;

2. O véza m'en deûz trôet hé skouarn étrézég enn-oun; gervel a rinn anézhañ em holl zeisiou.

3. Gloasiou ar marô hô deûz va grounnet ; ha gwallou ann ifern hô deûz va c'havet. Ann eñkrez hag ar boan em eûz kavet.

4. Ha galvet em eûz hanô ann Aotrou : O Aotrou, dieûb va éné.

5. Trugarézuz ha reiz eo ann Aotrou, hag hon Doué a zô leûn a druez.

6. Ann Aotrou a vîr ar ré vihan ; vuéléet ounn bét, hag héñ en deûz va dieûbet.

7. Distrô, va éné, d'as éhan : râg ann Aotrou en deûz gréat vâd d'id.

8. Râk tennet en deûz va éné eûz ar marô, va daoulagad eûz ann daérou, va zreid eûz al lamm.

9. Hétuz é vézinn d'ann Aotrou é douar ar ré véô.

—

CXV. PSALM.

Alléluia.

10. Krédet em eûz, râk-sé em eûz komzet : hôgen gwall vuéléet ounn bét.

11. Mé em eûz lavaret em tec'h : Pép dén a zô gaouiad.

12. Pétrâ a rôinn-mé d'ann Aotrou, évit kemeñt en deûz rôet d'in ?

13. Kôp ar zilvidigez a gémérinn ; hag é c'halvinn hanô ann Aotrou.

14. Va gwéstlou a rôinn d'ann Aotrou dirâg hé holl bobl :

15. Talvouduz-brâz eo dirâg ann Aotrou marô hé zeñt.

16. O Aotrou, ô véza ma ounn da zervicher, ma ounn da zervicher, ha mâb da vatez ; té éc'h eûz torret va éréou.

17. Mé a gennigô d'id eunn hostiv a veûleûdi ; hag é c'halvinn hanô ann Aotrou.

18. Va gwéstlou a rôinn d'ann Aotrou dirâg hé holl bobl :

19. É porc'hed ti ann Aotrou, enn da greiz, ô Jéruzalem.

—

CXVI. PSALM.

Alléluia.

1. Holl vrôadou, meûlit ann Aotrou ; holl boblou, meûlit anézhañ.

2. Râg hé drugarez a zô bét startéet war-n-omp ; ha gwirionez ann Aotrou a bâd bépréd.

—

CXVII. PSALM.

Alléluia.

1. Meûlit ann Aotrou ô véza ma eo mâd ; ô véza ma eo peûr-baduz hé drugarez.

2. Ra lavarô bréma Israel pénaoz eo mâd ; pénaoz eo peûr-baduz hé drugarez.

3. Ra lavarô bréma ti Aaron pénaoz eo peûr-baduz hé drugarez.

4. Ra lavarô bréma ar ré a zouj ann Aotrou : Pénaoz eo peûr-baduz hé drugarez.

5. Eûz a greiz ann eñkrez em eûz galvet ann Aotrou ; hag ann Aotrou en deûz sélaouet ouz-in, ha va lékéat enn éc'hon.

6. Ann Aotrou a zô va skoazel ; n'am bézô két a aoun râg ar péz a hellô ann dûd da ôber d'in.

7. Ann Aotrou a zô va skoazel ; ha mé a zisprizô va énébourien.

8. Gwell eo lakaad hé fisiañs enn Aotrou, égét lakaad hé fisiañs enn dén.

9. Gwell eo lakaad hé c'héd enn Aotrou, égét lakaad hé c'héd er briñsed.

10. Ann holl vrôadou hô deûz va grounnet, hôgen é hanô ann Aotrou ounn en em veñjet.

11. Ann drô d'in hô deûz gréat ; hag é hanô ann Aotrou ounn en em veñjet.

12. Ann drô d'in hô deûz gréat ével gwénan, hag eñtanet iñt ével tân enn drein ; hag é hanô ann Aotrou ounn en em veñjet.

13. Bouñtet ha divouñtet ounn bét, ha daré da gouéza ; hag ann Aotrou en deûz va c'hen-nerzet.

14. Va nerz ha va meûleûdi eo ann Aotrou ; deûet eo da véza va zilvidigez (T).

15. Mouéz ann tridérez hag ar zilvidigez *a gleveur* é teltou ann dûd reiz.

16. Dourn déou ann Aotrou en deûz gréat nerz ; dourn déou ann Aotrou en deûz va gorréet, dourn déou ann Aotrou en deûz gréat ners.

17. Na varvinn két, hôgen béva a rinn ; hag é tanévellinn ôberiou ann Aotrou.

18. Va gwall gastizet en deûz ann Aotrou ; hôgen n'en deûz két va rôet d'ar marô.

19. Digorit d'in persier ar reizded, m'az inn ébarz, ha ma veûlinn ann Aotrou.

20. Hé-mañ eo pors ann Aotrou ; ar ré reiz a iélô ébarz.

21. Da veûli a rinn ô véza ma éc'h eûz sélaouet ouz-in ; ha ma oud deûet da véza va zilvidigez.

22. Ar méan hô deûz distolet ann ôbérourien-tiez, a zô bét lékéat é penn ar c'horn.

23. Gañd ann Aotrou eo bét gréat kemeñt-sé, hag eunn dra eo hag a zô souézuz d'hon daoulagad.

24. Hé-mañ eo ann deiz en deûz gréat ann Aotrou ; tridomp, hag en em laouénaomp enn-hañ.

25. O Aotrou, dieûb ac'hanoun, ô Aotrou, laka da zoñd da vâd.

26. Benniget ra vézô ann hini a zeû é hanô ann Aotrou. Hô penniga a réomp eûz a di ann Aotrou.

27. Doué eo ann Aotrou, hag héñ en deûz hor goulaouet. Likid ann deiz-zé da véza liduz, ô lakaat skourrou bété korn ann aoter.

28. Va Doué oud, hag é veûlinn ac'hanod ; va Doué oud, hag é uc'hélainn ac'hanod. Da veûli a rinn ô véza ma éc'h eûz sélaouet ouz-in ; ha ma oud deûet da véza va zilvidigez.

29. Meûlit ann Aotrou ô véza ma eo mâd ; ô véza ma eo peûr-baduz hé drugarez.

—

CXVIII. PSALM.

Alléluia.

ALEPH.

1. Gwenvidig eo ar ré a zô dinam enn heñt ; a gerz é lézen ann Aotrou.

2. Gwenvidig eo ar ré a eñklask hé desténiézou, hag a glask anézhañ a-greiz hô c'haloun.

3. Râg ar ré a ra fallagriez, na valéoñt két enn hé heñchou.

4. Té éc'h eûz kémennet ma vijé miret mâd da c'hourc'hémennou.

5. A-ioul é vé reizet va heñchou, enn hévélep doaré ma virinn da gélennou.

6. Neûzé na vézinn két kollet, p'am bézô lékéat évez oud da holl c'hourc'hémennou.

7. Mé a veûlô ac'hanod é éeunder va c'haloun, ô véza ma em eûz desket barnédigézou da reizded.

8. Da gélennou a virinn ; na zilez két ac'hanoun enn-holl-d'ann-holl.

BETH.

9. Pénaoz é tifaziô hé heñt ann hini a zô iaouañk ? O virout da c'heriou.

10. A greiz va c'haloun em eûz da glasket ; na bella két ac'hanoun diouc'h da c'hourc'hémennou.

11. É gwéled va c'haloun em eûz kuzet da lavariou évit na béc'hinn két enn da énep.

12. Benniget oud, ô Aotrou ; desk d'in da gélennou.

13. Gañt va muzellou em eûz lavaret holl varnédigézou da c'hénou.

14. Kéméret em eûz va dudi enn da gélennou, ével enn holl vadou.

15. Prédéria a rinn da c'hourc'hémennou ; hag é likiinn évez oud da heñchou.

16. Poelladi a rinn war da gélennou ; na añkounac'hainn két da c'heriou.

GIMEL.

17. Béz mâd é-kéñver da zervicher, ma vézinn béô ; hag é virinn da c'heriou.

18. Tenn ar wél diwar va daoulagad ; hag é sellinn-pîz oud ar burzudou a zô enn da lézen.

19. Diavésiad ounn war ann douar, na gûz két ouz-in da c'hourc'hémennou.

20. Va éné en deûz c'hoañtéet-brâz da gélennou é péb amzer.

21. Krôzet éc'h eûz ar ré valc'h ;

milliget eo ar ré a bella diouch da c'hourc'hémennou.

22. Fenn diwar-n-oun ann dismégañs hag ann dispriz ; ô véza ma em eûz klasket da desténiézou.

23. Râg ar briñsed a zô bét azézet, hag hô deûz komzet em énep ; hôgen da zervicher a boelladé war da gélennou.

24. Râk da desténiézou a oa va fréder ha da gélennou va c'huzul.

DALETH.

25. Va éné a zô bét stâg oud ann douar ; rô ar vuez d'in hervez da c'hér.

26. Va heñchou em eûz diskouézet d'id, ha té éc'h eûz sélaouet ouz-in ; desk d'in da gélennou.

27. Diskouéz d'in heñt da gélennou ; ha mé a boelladô war da vurzudou.

28. Morédet eo va éné gañd ann doan ; kennerz ac'hanoun gañd da c'heriou.

29. Pella diouz-in heñt ar fallagriez ; hag az péz truez ouz-in hervez da lézen.

30. Heñt ar wirionez em eûz dilennet ; n'em eûz két añkounac'héet da varnou.

31. En em staget ounn, Aotrou, oud da desténiézou ; na zispenn két ac'hanoun.

32. É heñt da c'hourc'hémennou em eûz rédet, pa éc'h eûz lédet va c'haloun.

HÉ.

33. Rô évit lézen d'in, Aotrou, heñd da gélennou ; ha mé hé eñklaskô bépréd.

34. Rô ar poell d'in, hag é c'houilinn da lézen ; hag é virinn anézhi a greiz kaloun.

35. Kâs ac'hanoun é ravenn da c'hourc'hémennou ; râg hé c'hoantéet em eûz.

36. Dinaou va c'haloun étrézé da desténiézou, ha nann étrézég ar c'hrinded.

37. Distrô va daoulagad évit na wélinn két ann didalvédigez ; rô ar vuez d'in enn da heñt.

38. Laka stard da c'hér enn da zervicher, gañd ann doujañs ac'hanod.

39. Pella diouz-in ann dismégañs em eûz doujet bépréd ; râk da varnou a zô c'houék.

40. Chétu em eûz c'hoantéet da c'hourc'hémennou ; rô ar vuez d'in enn da éeunder.

VAV.

41. Râ zeûi war-n-oun da drugarez, ô Aotrou ; ha da zilvidigez hervez da c'hér.

42. Hag em bézô eur gér da lavarout d'ar ré a damall ac'hanoun : Pénaoz em eûz lékéat va géd enn da c'heriou.

43. Ha na denn két eûz va génou da-vikenn ar gér a wirionez, ô véza ma em eûz lékéat va holl c'héd enn da varnou.

44. Hag é virinn bépréd da lézenn, er c'hañtvéjou, hag é kañtvéjou ar c'hañtvéjou.

45. Enn éc'honder é valéenn ; ô véza ma em eûz klasket da c'hourc'hémennou.

46. Komza a réann eûz da desténiézou dirâg ar rouéed ; ha n'em boa két a véz.

47. Poelladi a réann war da c'hourc'hémennou, péré a garann.

48. Va daouarn a zavenn étrézé da c'hourc'hémennou, péré a garann : hag é poelladenn war da gélennou.

ZAÏN.

49. Az péz koun eûz ar gér éc'h eûz lavaret d'as servicher, dré béhini éc'h eûz rôet d'in ar géd.

50. Dré-zé eo ounn bét dizoaniet em vuelded : râk da lavar en deûz rôet ar vuez d'in.

51. Ar ré rôk a embrégé gañt kalz a fallagriez : hôgen mé n'ounn két pelléet diouc'h da lézen.

52. Koun em eûz bét, ô Aotrou, eûz da varnou a vépréd ; hag ounn bét dizoaniet.

53. Fatet ounn bét, enn abek d'ar béc'herien a zilezé da lézen.

54. Da gélennou a oa va c'hân, el léac'h va harlu.

55. Koun em eûz bét a-zoug ann nôz eûz da hanô, ô Aotrou ; hag em eûz miret da lézen.

56. Kémeñt-sé a zô c'hoarvézet d'in ; ô véza ma em eûz klasket da gélennou.

CHETH.

57. Va lôd, ô Aotrou ; lavaret em eûz é virinn da lézen.

58. Pédet em eûz da zremm a-greiz va-c'haloun ; az péz truez ouz-in hervez da lavar.

59. Évséet em eûz va heñchou ; ha trôet em eûz va zreid étrézé da desténiézou.

60. Daré ounn, ha n'ounn két reûstlet ; miroud a rinn da c'hourc'hémennou.

61. Éréou ar béc'herien hô deûz gréat ann drô d'in ; ha n'em eûz két añkounac'héet da lézen.

62. É kreiz ann nôz é savenn évid da veûli, diwar-benn barnou da gélennou.

63. Unvan ounn gañd ar ré holl a zouj ac'hanod, hag a vîr da c'hourc'hémennou.

64. Leûn eo ann douar eûz da drugarez, ô Aotrou ; desk d'in da gélennou.

TETH.

65. Mâd oud bét é-kéñver da zervicher, ô Aotrou, hervez da c'hér.

66. Desk d'in ar vadélez, ar gélennadurez hag ar wiziégez : ô véza ma em eûz krédet d'as gourc'hémennou.

67. Abarz ma ounn bét vuéléet em boa faziet ; râk-sé em eûz miret da lavar.

68. Mâd oud ; hag hervez da vadélez, desk d'in da gélennou.

69. Fallagriez ar ré rôk a zô bét brâz em énep ; hôgen mé a c'houilio da c'hourc'hémennou.

70. Kaoulédet eo hô c'haloun ével al léaz ; hôgen mé em eûz prédériet war da lézen.

71. Mâd eo d'in ez pé va vuéléet ; évit ma teskinn da gélennou.

72. Gwell eo d'in lézen da c'hénou, égét milionou aour hag arc'hañt.

JOD.

73. Da zaouarn hô deûz va c'hréat ha va doaréet : rô d'in ar poell ; ma teskinn da c'hourc'hémennou.

74. Ar ré a zouj ac'hanod a wélô ac'hanoun, hag en em laouénai ; ô véza ma em eûz lékéat va holl c'héd enn da c'heriou.

75. Anavézet em eûz, Aotrou, pénaoz eo reiz da varnou ; ha pénaoz éc'h eûz va vuéléet gañt gwirionez.

76. Ra zeûi da drugarez d'am dizoania, hervez ar gér éc'h eûz rôet d'as servicher.

77. Ra zeûi da vadélésiou war-n-oun, évit ma vévinn ; râk da lézen eo va fréder.

78. Ra vézô mézékéet ar ré valc'h, ô véza ma hô deûz gréat fallagriez em c'héñver héb abek ; hôgen mé a boelladô war da c'hourc'hémennou.

79. Ra drôi ouz-in ar ré a zouj ac'hanod, hag ar ré a anavez da desténiézou.

80. Ra zeûi va c'haloun da véza dinam enn da gélennou, évit na vézinn két mézékéet.

CAPH.

81. Fatet eo va éné gañd da zilvidigez ; lékéat em eûz va holl c'héd enn da c'hér.

82. Gwévet eo va daoulagad gañd da c'hér, ô lavarout : Peûr é-tic'hlac'haridé ac'hanoun ?

83. Râk deûet ounn ével eur bouc'hkenn dindân ar réô ; ha n'em eûz két añkounac'héet da gélennou.

84. Péhini eo niver deisiou da zervicher : peûr é-varni-dé ar ré a heskin ac'hanoun ?

85. Ar ré fallagr hô deûz danévellet d'in sorc'hennou ; ha né oañt két héñvel oud da lézen.

86. Gwirionez eo da holl c'hourc'hémennou ; gañd direizded hô deûz va heskinet, skoazel ac'hanoun.

87. Daré eo bét d'ézhô va dispenna war ann douar ; hôgen n'em eûz két dilézet da c'hourc'hémennou.

88. Rô ar vuez d'in hervez da drugarez ; ha mé a virô testéniézou da c'hénou.

LAMED.

89. Da c'her, Aotrou, a choum bépréd enn éñv.

90. Da wirionez a bâd a rumm é

rumm ; diazézet eo bét ann douar ganéz, hag é choum.

91. Gañd da reiz é pâd ann deiz ; râk pép-trâ a zeñt ouz-id.

92. Ma na vijé két bét va fréder enn da lézen, é vijenn martézé bét kollet em vuelded.

93. Bikenn na añkounac'hainn da gélennou ; râg gañt-hô eo éc'h eûz rôet ar vuez d'in.

94. D'id ounn, dieûb ac'hanoun ; râk da gélennou em eûz klasket.

95. Ar béc'herien hô deûz va gortozet évit va c'holla ; da desténiézou em eûz poellet.

96. Gwélet em eûz ann divez eûz a bép-trâ klôk ; hôgen da c'hourc'hémennou a zô éc'hon-brâz.

MEM.

97. Pégemeñt é karann da lézen, ô Aotrou ! va fréder eo héd ann deiz.

98. Va lékéat éc'h eûz da véza furoc'h égét va énébourien gañd da c'hourc'hémennou : râk dira-z-oun émiñt bépréd.

99. Poellékoc'h ounn bét égéd ar ré a zeské ac'hanoun ; ô véza ma lakaann va fréder ennda desténiézou.

100. Poellékoc'h ounn bét égéd ann hénaoured ; ô véza ma em eûz klasket da c'hourc'hémennou.

101. A bép gwall heñt em eûz distrôet va zreid, évit ma virchenn da c'heriou.

102. N'ounn két bét pelléet diouc'h da varnou ; ô véza ma éc'h eûz rôet eul lézen d'in.

103. Péger c'houék eo da lavariou d'in ; c'houékoc'h égéd ar mél d'am génou !

104. Gañd da c'hourc'hémennou ounn deûet da véza poellek ; râk-sé em eûz kaséet pép gwall heñt.

NUN.

105. Eur c'hleûzeûr eo da c'hér évit va zreid, hag eur c'houlaouen évit va raveñtou.

106. Touet em eûz, ha lékéat em penn é virchenn barnou da reizded.

107. Vuéléet-brâz ounn, ô Aotrou ; va laka da véva hervez da c'hér.

108. Laka, Aotrou, ma vézô hétuz d'id ar gwéstlou a rann a-ioul-vâd ; desk da varnou d'in.

109. Éma bépréd va éné étré va daouarn ; ha n'em eûz két añkounac'héet da lézen.

110. Ar béc'herien hô deûz aozet eur spi d'in ; ha n'ounn két distrôet diouc'h da c'hourc'hémennou.

111. Kéméret em eûz da zigwéz davikenn da desténiézou ; ô véza ma iñt lévénez va c'haloun.

112. Douget em eûz va c'haloun da ôber bépréd da gélennou, enn abek d'ar gôbr.

SAMECH.

113. Ar ré fallagr em eûz kaséet ; ha da lézen em eûz karet.

114. Va skoazeller ha va difenner oud ; hag enn da c'hér em eûz lékéat va holl c'héd.

115. Pellait diouz-in, tûd drouk ; hag é eñklaskinn gourc'hémennou va Doué.

116. Starta ac'hanoun hervez da lavar, ha va laka da véva ; ha n'am lez két da véza touellet em géd.

117. Skoazel ac'hanoun, hag é vézinn dieûbet ; hag é poelladinn bépred war da gélennou.

118. Disprizet éc'h eûz ar ré holl a bella diouc'h da varnédigézou ; ô véza ma eo direiz hô ménaz.

119. Holl béc'herien ann douar em eûz sellet ével fallerien ; râk-sé em eûz karet da desténiézou.

120. Treûz a-grenn va c'hik gañd ann doujañs ac'hanod ; râg aoun em eûz râk da varnédigézou.

AÏN.

121. Barn ha reiz em eûz gréat ; na laka két ac'hanoun étré daouarn ar ré a wall-gomz diwar va fenn.

122. Digémer da zervicher er mâd ; na vézet két gwall-gomzet diwar hé benn gañd ar ré rôk.

123. Gwévet eo va daoulagad gañd da zilvidigez ; ha gañt lavar da reizded.

124. Gra é-kéñver da zervicher hervez da drugarez ; ha desk d'in da gélennou.

125. Da zervicher ounn ; rô d'in ar poell, évit ma anavézinn da desténiézou.

126. Préd eo ôber, Aotrou ; diskaret eo bét da lézen gañt-hô.

127. Râk-sé em eûz karet da c'hourc'hémennou dreist ann aour hag ann topaz.

128. Râk-sé éz éann râg-eeun étrézé da holl c'hourc'hémennou ; péb heñt fall em eûz kaséet.

PHE.

129. Burzuduz eo da desténiézou ; râk-sé va éné en deûz hô eñklasket.

130. Ann displég eûz da lavariou a c'houlaou hag a rô poell d'ar ré vihan.

131. Digoret em eûz va génou, hag em eûz hoalet ann aézen ; ô véza ma c'hoañtéenn da c'hourc'hémennou.

132. Sell ouz-in, hag az péz truez ouz-in, hervez ma oud boazet da ôber é-kéñver ar ré a gâr da hanô.

133. Réñ va c'hamméjou hervez da lavar ; ha na zeûet két ann direizded da drec'hi ac'hanoun.

134. Dieûb ac'hanoun eûz a wallgomsiou ann dûd ; évit ma virinn da c'hourc'hémennou.

135. Goulaou da zremm war da zervicher ; ha desk d'in da gélennou.

136. Va daoulagad hô deûz skulet gouériou daérou ; ô véza n'hô deûz két miret da lézen.

TSADÉ.

137. Reiz oud, Aotrou ; hag éeun eo da varn.

138. Kémennet éc'h eûz a-ratoz ma vijé miret testéniézou da lézen, ével ar reizded hag ar wirionez hé-unan.

139. Va oaz en deûz va lékéat da zizéc'hâ ; ô véza ma hô deûz va énébourien añkounac'héet da c'heriou.

140. Da lavar a zô arnodet-kaer gañd ann tân ; ha da zervicher a gâr anézhañ.

141. Bihanig ounn ha disprizet ; hôgen n'em eûz két añkounac'héet da gélennou.

142. Da reizded a zô ar reizded peûrbaduz ; ha da lézen a zô ar wirionez.

143. Ann eñkrez hag ann añken a zô kouézet war-n-oun ; poelladet em eûz war da c'hourc'hémennou.

144. Reizded da desténiézou a zô peûr-baduz ; rô ar poell d'in, hag é vévinn.

COPH.

145. Garmet em eûz a greiz va c'haloun ; sélaou ouz-in Aotrou ; da gélennou a eñklaskinn.

146. Garmet em eûz étrézég enn-od, dieûb ac'hanoun ; évit ma virinn da c'hourc'hémennou.

147. Abréd ounn deûet, hag em eûz garmet ; ô véza ma em eûz lékéat va holl c'héd enn-da c'heriou.

148. Trôet eo va daoulagad étrézég enn-od miñtin mâd ; évid ma poelladfenn war da lavariou.

149. Sélaou va mouéz hervez da drugarez, Aotrou ; ha rô ar vuez d'in hervez da varnédigez.

150. Ar ré a heskiné ac'hanoun a zô tôstéet ouc'h ar fallagriez ; hôgen pelléet iñt diouc'h da lézen.

151. Té a zô tôst, Aotrou ; ha da holl heñchou a zô ar wirionez.

152 Adaleg ar penn-keñta em eûz anavézet, diwar-benn da desténiézou, pénaoz éc'h eûz hô diazézet da-vikenn.

RESCH.

153. Gwél va vuelded, ha dieûb ac'hanoun ; ô véza n'em eûz két añkounac'héet da lézen.

154. Barn va c'hiriégez, ha dieûb ac'hanoun ; rô ar vuez d'in hervez da lavar.

155. Pell éma ar zilvidigez diouc'h ar béc'herien ; ô véza n'hô deûz két eñklasket da gélennou.

156. Paot eo da drugarézou, Aotrou ; rô d'in ar vuez hervez da varnédigez.

157. Kalz a zô hag a heskin, hag a eñkrez ac'hanoun ; n'ounn két distrôet diouc'h da desténiézou.

158. Ar ré fallakr em eûz gwélet, hag ounn bét dizéc'het ; ô véza n'hô deûz két miret da lavariou.

159. Gwél, Aotrou, pégemeñt em eûz karet da c'hourc'hémennou ; rô ar vuez d'in hervez da drugarez.

160. Penn-abek da c'heriou *eo* ar wirionez ; holl varnou da reizded *a zô* peûr-baduz.

SEHIN.

161. Ar briñsed hô deûz va heskinet héb abek ; ha va c'haloun é deûz krénet râg da c'heriou.

162. En em laouénaad a rinn enn da c'heriou ; ével ann hini en deûz kavet kalz diwiskou.

163. Ar fallagriez em eûz kaséet, hag hé argarzet em eûz ; hôgen da lézen em eûz karet.

164. Seiz gwéac'h enn deiz em eûz da veûlet, enn abek da varnou da reizded.

165. Péoc'h brâz a zô évid ar ré a gâr da lézen ; ha n'eûz két a wallskouér évit-hô.

166. Da zilvidigez a c'hortozenn, Aotrou ; ha karet em eûz da c'hourc'hémennou.

167. Miret en deûz va éné da desténiézou ; hag hô c'haret en deûz stard.

168. Miret em eûz da c'hourc'hémennou, ha da desténiézou ; ô véza ma éma va holl heñchou dira-z-od.

TAU.

169. Ra dôstai va féden dira-z-od, ô Aotrou ; rô d'in ar poell hervez da lavar.

170. R'az ai va goulenn bété dira-z-od. Dieûb ac'hanoun hervez da lavar.

171. Va muzellou a rôi da glevout eur ganaouen, p'az pézô desket d'in da gélennou.

172. Va zéôd a embannô da lavar ; ô véza ma eo reiz da holl c'hourc'hémennou.

173. Ra zeûi da zourn d'am dieûbi ; ô véza ma em eûz dilennet da c'hourc'hémennou.

174. C'hoantéet em eûz da zilvidigez, ô Aotrou ; ha da lézen a zô va fréder.

175. Va éné a vévô hag a veûlô ac'hanod ; ha da varnédigézou a skoazellô ac'hanoun.

176. Kildrôet em eûz, ével eunn dañvad a zô diañket ; klask da zervicher, ô véza n'em eûz két añkounac'héet da c'hourc'hémennou.

—

CXIX. PSALM.

Kanaouen ann dérésiou.

1. Etrézég ann Aotrou em eûz garmet pa oann eñkrézet ; hag héñ en deûz sélaouet ouz-in.

2. Aotrou, dieûb va éné diouc'h ar muzellou fallagr, ha diouc'h ann téôd touelluz.

3. Pétrâ a vézô rôet d'id, pé pétrâ a vézô digaset d'id évid da déôd touelluz ?

4. Saésiou lemm ar galloudek, gañt glaou rûz-tân.

5. Gwâ mé, ô véza ma eo hirréet va harlu ; bét ounn ô choum gañd ar ré a zô é Sédar :

6. Pell-amzer eo bét diavésiad va éné.

7. Gañd ar ré a gasée ar péoc'h, é oann péoc'huz ; pa gomzenn out-hô, é stourment ouz-in héb abek.

—

CXX. PSALM.

Kanaouen ann dérésiou.

1. Savet em eûz va daoulagad étrézég ar ménésiou, a béléac'h é teûiô skoazel d'in.

2. Va skoazel a zeûiô diouc'h ann Aotrou, péhini en deûz gréat ann éñv hag ann douar.

3. Na lézet két da droad da véza horellet ; na gousket két ann hini a ziwall ac'hanod.

4. Chétu na vôrédô na na gouskô, ann hini a ziwall Israel.

5. Ann Aotrou a ziwall ac'hanod, ann Aotrou a zô da zifenner, ouc'h da zourn déou.

6. Ann héol n'az devô két a-zoug ann deiz, nag al loar a-zoug ann nôz.

7. Ann Aotrou a ziwall ac'hanod a bép drouk ; ra ziwallô ann Aotrou da éné.

8. Ra ziwallô ann Aotrou ac'hanod pa zeûi ha p'az î ; a-vréma ha da-vikenn.

—

CXXI. PSALM.

Kanaouen ann dérésiou.

1. En em laouénéet ounn gañd ar péz

péz a zô bét lavaret d'in : Da dî ann Aotrou éz aimp.

2. Stard é oa hon treid, enn da borchédou, ô Jéruzalem.

3. Jéruzalem a zaveur ével eur géar ; hag hé holl gévrennou a zô unvan étré-z-hô.

4. Râg énô eo é piñé ar breûriézou, breûriézou ann Aotrou, testéni Israel, évit meûli hanô ann Aotrou.

5. Râg énô é oa diazézet trôniou ar varn, trôniou tî David.

6. Goulennit ar péz a dlé rei ar péoc'h da Jéruzalem ; ha ra zeûi ar founder d'ar ré a gâr ac'hanod.

7. Ra vézô ar péoc'h enn da nerz ; hag ar founder enn da douriou.

8. Enn abek d'am breûdeûr ha d'am c'hérenñt, em eûz komzet a béoc'h évid-od.

9. Enn abek da dî ann Aotrou hon Doué, em eûz klasket ôber vâd d'id.

—

CXXII. PSALM.

Kanaouen ann dérésiou.

1. Savet em eûz va daoulagad étrézég enn-od, té péhini a choum enn éñvou.

2. Chétu ével ma éma daoulagad ar mévellou war zaouarn hô mistri ; ével ma éma daoulagad ar vatez war zaouarn hé mestrez ; ével-sé éma hon daoulagad étrézég ann Aotrou hon Doué, kén n'en dévézô truez ouz-omp.

3. Az péz truez ouz-omp, Aotrou, az péz truez ouz-omp : râk leûn omp a véz.

4. Râk leûn eo hon éné ; gañd dismégañs ar ré binvidik, ha gañt faé ar ré rôk.

—

CXXIII. PSALM.

Kanaoun ann dérésiou.

1. Ma na vijé két bét ann Aotrou gan-é-omp, ra lavarô Israel bréma,

2. Ma na vijé két bét ann Aotrou gan-é-omp, pa zavé ann dûd enn hon énep,

3. Martézé hô dévijé hol louñket ez béô : pa eo savet hô c'hounnar warn-omp,

4. Martézé ann dour en dévijé hor beûzet.

5. Hon éné en deûz treûzet ar froud ; martézé en dévijé hon éné treûzet eunn dour dic'houzañvuz.

6. Benniget ra vézô ann Aotrou, péhini n'en deûz két hor rôet da breiz d'hô deñt.

7. Va éné a zô éat-kuit ével eur golvan eûz a lindâg ar gwénaerien : al lindâg a zô bét torret, ha ni a zô bét dieûbet.

8. Hor skoazel a zô é hanô ann Aotrou, péhini en deûz gréat ann éñv hag ann douar.

—

CXXIV. PSALM.

Kanaouen ann dérésiou.

1. Ar ré a laka hô fisians enn Aotrou a zô ével ménez Sion ; néb a choum é Jéruzalem na vézô bikenn kéflusket.

2. Ménésiou a zô enn-drô d'ézhi ; hag ann Aotrou a zô enn-drô d'hé bobl, a vréma ha da-vikenn.

3. Râg ann Aotrou na lézô két bépréd gwalen ar béc'herien war zigwéz ar ré reiz, gañd aoun na astenfé ar ré reiz hô drouarn étrézég ar fallagriez.

4. Grâ vâd, Aotrou, d'ar ré vâd, ha d'ar ré a zô éeun a galoun.

5. É-kéñver ar ré a zistrô é heñchou gwâr, r'hô c'hasô ann Aotrou gañd ar ré a ra fallagriez : péoc'h war Israel.

—

CXXV. PSALM.

Kanaouen ann dérésiou.

1. Pa en deûz ann Aotrou lékéat da zistrei ar ré eûz a Zion a oa é sklavérez ; ével tûd dizoaniet omb bét.

2. Neûzé eo bét leûn hor génou a

lévénez, hag hon teôd a dridérez. Neûzé é vézô lavaret é-touez ar bróadou : Traou brâz en deûz gréat ann Aotrou enn hô gounid.

3. Traou brâz en deûz gréat ann Aotrou enn hor gounid ; ha nî a zô en em laouénéet.

4. Laka da zistrei, Aotrou, hor sklaved, ével eur froud er c'hrésteiz.

5. Ar ré a hâd enn daérou, a védô enn tridérez.

6. Moñd a réañt hag é wéleñt, ô teûrel hô hâd. Hôgen pa zistrôiñt é teûiñt gañt tridérez, ô tougen hô malanou.

—

CXXVI. PSALM.

Kanaouen dérésiou Salomon.

1. Ma na zâv ann Aotrou ann ti, enn aner eo é labour ar ré a zâv anézhañ. Ma na ziwall ann Aotrou ar géar, enn-aner eo é choum dihun ann hini a ziwall anézhi.

2. Enn-aner eo é savit abarz goulou-deiz ; savit goudé ma hô pézô en em ziskuizet, c'houi péré a zebr bara ar c'hlac'har. Pa en dévézô rôet ar c'housk d'ar ré a gâr,

3. Chétu évid digwéz ann Aotrou, mipien ; évit gôbr, frouez ar c'hôv.

4. Ével saésiou é dourn eunn dén galloudek ; ével-sé éma mipien ar ré a zô bét eñkrézet.

5. Gwenvidig eo ann dén péhini en deûz sévénet hé ioul enn-hô ; na vézô két mézékéet pa gomzô oud hé énébourien é-tâl ar porz.

—

CXXVII. PSALM.

Kanaouen ann dérésiou.

1. Gwenvidig eo ar ré a zouj ann Aotrou, hag a valé enn hé heñchou.

2. Râk labour da zaouarn é tebri ; gwenvidig oud ; hag ervâd é vézô d'id.

3. Da c'hrég a vézô ével eur winien strujuz war gostésiou da di. Da vipien ével kreskou gwéz-olived, a vézô enndrô d'as taol.

4. Ével-sé eo é vézô benniget ann dén a zouj ann Aotrou.

5. Ra vennigô ann Aotrou ac'hanod eûz a Zion ; ha ra wéli madou Jérusalem é holl zeisiou da vuez.

6. Ha ra wéli mipien da vipien ; hag ar péoc'h war Israel.

—

CXXVIII. PSALM.

Kanaouen ann dérésiou.

1. Aliez hô deûz stourmet oûz-in abaoé va iaouañkiz, ra lavarô Israel bréma :

2. Aliez hô deûz stourmet ouz-in abaoé va iaouañkiz ; koulskoudé n'hô deûz két gellet va zrec'hi.

3. Ar béc'herien hô deûz labouret war va c'héin ; hirréet hô deûz hô fallagriez.

4. Ann Aotrou péhini a zô reiz, en deûz trouc'het penn ar béc'herien.

5. Ra vézô mézékéet ha ra zistrôi war hô c'hiz ar ré holl péré a gasa Sion.

6. Ra zeûiñt ével géot ann tôennou, péhini a zeû da wévi, keñt ma tenneur anézhañ ;

7. A béhini na leûn két ar méder hé zourn, nag ar malaner hé askré.

8. Hag ar ré a iéa ébiou n'hô deûz két lavaret : Bennoz Doué war-n-hoc'h ; hô penniga a réomp é hanô ann Aotrou.

—

CXXIX. PSALM.

Kanaouen ann dérésiou.

1. Éûz ann dounder em eûz garmet étrézég enn-od, Aotrou ;

2. Aotrou, sélaou out va mouéz. Ra lakai évez da ziskouarn out mouéz va féden.

3. Mar sellez-pîz, Aotrou, oud ar fallagriézou : Aotrou, piou a harzô?

4. Hôgen ô véza ma oud leûn a drugarez ; hag enn abek d'as lézen em eûz harzet ouz-id, ô Aotrou. Va éné en deûz harzet lakaad hé c'héd enn hé c'hér.

5. Va éné en deûz lékéat hé c'héd enn Aotrou.

6. Adalek bel ar miñtin bétég ann nôz, ra lakai Israel hé c'héd enn Aotrou,

7. O véza ma eo trugarézuz ann Aotrou ; ha ma eo brâz ann dasprénadurez enn-hañ.

8. Hag héñ a zasprénô Israel eûz hé holl fallagriézou.

—

CXXX. PSALM.

Kanaouen dérésiou David.

1. Aotrou, né két bét stambouc'het va c'haloun ; na két bét savet va daoulagad. N'em eûz két baléet enn traou brâz, nag enn traou burzuduz dreistoun.

2. Ma n'em bôa két ménosiou vuel, hôgen ma em eûz savet va éné ; ra zeûiô va éné héñvel oud eur bugel a zô bét dizounet gañd hé vamm.

3. Ra lakai Israel hé c'héd enn Aotrou, a vréma ha da-vikenn.

—

CXXXI. PSALM.

Kanaouen ann dérésiou.

1. Az péz koun, Aotrou, eûz a Zavid, hag eûz hé holl guñvélez :

2. Evel ma en deûz touet d'ann Aotrou, ha ma en deûz gréat hé wéstl da Zoué Jakob.

3. N'az inn két é telt va zi ; na biñinn két war ar gwélé é péhini é kouskann.

4. Na rôinn két a gousk d'am daoulagad, nag a vôred da groc'hen va daoulagad,

5. Nag a éhan d'am daou-ividik ; kén na gavinn eul léac'h évid ann Aotrou, eunn tabernakl évid Doué Jakob.

6. Chétu hon eûz klevet pénaoz édô é Éfrata : hé c'havet hon eûz é mésiou ar c'hoad.

7. Moñd a raimp enn hé dabernakl : hé azeûli a raimp el léac'h é péhini eo bét diazézet hé dreid.

8. Saô, Aotrou, enn da éhan, té hag arc'h da zañtélez.

9. Ra wiskô da véleien ar reizded ; ha ra dridô da zeñt.

10. Enn abek da Zavid da zervicher, na zistol két dremm da éôliet.

11. Ann Aotrou en deûz touet ar wirionez da Zavid, ha na vézô két touellet gañt-hañ ; frouez da gôv a likiinn war da gador,

12. Ma vîr da vipien va c'hévrédigez, hag ann testéniézou-mañ a zeskinn d'ézhô : hag ivé hô mipien da-vikenn ; éc'h azéziñt war da gador.

13. Râg ann Aotrou en deûz dilennet Sion ; hé dilennet en deûz évit choum enn-hi.

14. Énô é vézô va éhan da-vikenn ; énô é choumin, ô véza ma em eûz hé dilennet.

15. Hé iñtañvez a venniginn ; bara a rôinn d'hé féorien hô gwalc'h.

16. Hé béleien a wiskinn gañt silvidigez ; hag hé señt a lamô gañt tridérez.

17. Énô eo é tiskouézinn galloud David ; hag em eûz aozet eur c'hleûzeur d'am éôliet.

18. Hé énébourien a wiskinn gañt méz ; hôgen va zañtélez a vleûñvô war-n-ézhañ.

—

CXXXII. PSALM.

Kanaouen dérésiou David.

1. Péger mad ha péger c'houéz eo é choumfé ar breûdeûr kévret.

2. Ével al louzou c'houés-vâd eo a zô skulet war ar penn, hag a ziskenn war ar barô, war varô Aaron ; a ziskenn war véven hé zaé.

3. Ével gliz Hermon, a ziskenn war vénez Sion. Râg énô eo en deûz ann Aotrou kémennet hé vennoz hag ar vuez da-vikenn.

—

CXXXIII. PSALM.

Kanaouen ann dérésiou.

1. Chétu bréma bennigit ann Aotrou, c'houi holl servicherien ann Aotrou; c'houi péré a choum é tî ann Aotrou, é porchédou tî hon Doué.
2. A-zoug ann nôsiou savit hô taouarn étrézég ar sañtuar, ha bennigit ann Aotrou.
3. Ra vennigô ann Aotrou ac'hanod eûz a Zion, héñ péhini en deûz gréat ann éñv hag ann douar.

—

CXXXIV. PSALM.

Alléluia.

1. Meûlit hanô ann Aotrou, meûlit ann Aotrou, c'houi hé zervicherien.
2. C'houi péré a choum é tî ann Aotrou, é porchédou tî hon Doué.
3. Meûlit ann Aotrou, râk mâd eo ann Aotrou; kanit hé hanô, râk c'houék eo.
4. Râg ann Aotrou en deûz dilennet Jakob évit-hañ hé-unan, hag Israel da c'hlâd d'ézhañ.
5. Râk mé em eûz anavézet pénaoz eo bráz ann Aotrou, ha ma eo hon Doué dreist ann holl zouéed.
6. Ar péz a garé en deûz gréat ann Aotrou enn éñv, enn douar, er môr, hag enn holl louñkou.
7. Héñ a zigas ar c'hoabr eûz a benn ann douar; trei a ra ar gurun é glaô. Tenna a rà ann avel eûz hé deñzoriou.
8. Héñ en deûz skôet ar ré geñtaganet eûz ann Éjipt, adaleg ann dén bétég al loen.
9. Héñ en deûz kaset arouésiou ha burzudou enn da greiz, ô Éjipt, a-énep Faraon, hag a-éneb hé holl zervicherien.
10. Héñ en deûz skôet war galz a vrôadou; hag en deûz lazet rouéed kré;
11. Séhon, roué ann Amorréed, hag Og, roué Basan, hag holl rouañtélésiou Kanaan.
12. Hag héñ en deûz rôet hô douar é digwéz, é digwéz da Israel, d'hé bobl.
13. Da hanô, Aotrou, *a badô* da-vikenn; ann éñvor ac'hanod *a iélô* a-rumm-da-rumm.
14. Râg ann Aotrou a varnô hé bobl; hag é sélaouô péden hé zervicherien.
15. Skeûdennou ar brôadou eo ar-c'hañt hag aour, labour daouarn ann dûd.
16. Eur génou hô deûz, ha na gomziñt két; daoulagad hô deûz ha na wéliñt két.
17. Diskouarn hô deûz, ha na gleviñt két; râk n'eûz kéd a c'houéz a vuez enn hô génou.
18. Ra vézô héñvel out-hô ar ré hô grâ; hag ar ré holl a laka hô fisiañs enn-hô.
19. Tî Israel, bennig ann Aotrou. Tî Aaron, bennig ann Aotrou.
20. Tî Lévi, bennig ann Aotrou; c'houi péré a zouj ann Aotrou, bennigit ann Aotrou.
21. Benniget ra vézô ann Aotrou eûz a Zion, héñ péhini a choum é Jéruzalem.

—

CXXXV. PSALM.

Alléluia.

1. Meûlit-kaer ann Aotrou, râk mâd *eo;* râk peûr-baduz eo hé drugarez.
2. Meûlit-kaer Doué ann douéed; râk peûr-baduz eo hé drugarez.
3. Meûlit-kaer Aotrou ann aotrounez; râk peûr-baduz eo hé drugarez.
4. Héñ eo a rà hé-unan burzudou bráz; râk peûr-baduz eo hé drugarez.
5. Héñ eo en deûz gréat ann éñvou gañt poell; râk peûr-baduz eo hé drugarez.
6. Héñ eo en deûz startéet ann douar war ann douréier; râk peûr-baduz eo hé drugarez.
7. Héñ eo en deûz gréat goulaouennou bráz; râk peur-baduz eo hé drugarez:
8. Ann héol évit luc'ha a-zoug ann deiz; râk peûr-baduz eo hé drugarez:
9. Al loar hag ar stéred évit luc'ha a-zoug ann nôz; râk peûr-baduz eo hé drugarez.

10. Héñ eo en deûz skôet war ann Éjipt gañd hé ré geñta-ganet; râk peûr-baduz eo hé drugarez.
11. Héñ eo en deûz tennet Israel eûz hô zouez; râk peûr-baduz eo hé drugarez:
12. Gañd eunn dourn kré, hag eur vréac'h uc'hel; râk peûr-baduz eo hé drugarez.
13. Héñ eo en deûz rannet ar môr Rûz é daou hañter; râk peûr-baduz eo hé drugarez;
14. Hag a lékéaz Israel d'hé dreûzi; râk peûr-baduz eo hé drugarez;
15. Hag a ziskaraz Faraon hag hé armé er môr Rûz; râk peûr-baduz eo hé drugarez.
16. Héñ eo en deûz kaset hé bobl a-dreûz d'ann distrô; râk peûr-baduz eo hé drugarez.
17. Héñ eo en deûz skôet gañt rouéed bráz; râk peûr-baduz eo hé drugarez.
18. Hag en deûz lazet rouéed kré; râk peûr-baduz eo hé drugarez;
19. Séhon, roué ann Amorréed; râk peûr-baduz eo hé drugarez.
20. Hag Og, roué Basan; râk peûr-baduz eo hé drugarez.
21. Hag en deûz rôet hô douar é digwéz; râk peûr-baduz eo hé drugarez.
22. É digwéz da Israel, hé zervicher; râk peûr-baduz eo hé drugarez.
23. Râg enn hor vuelded en deûz bét koun ac'hanomp; râk peûr-baduz eo hé drugarez.
24. Hag en deûz hon dasprénet diouc'h hon énébourien; râk peûr-baduz eo hé drugarez.
25. Héñ eo a rô boéd da gémeñt zô béô (T); râk peûr-baduz eo hé drugarez.
26. Meûlit-kaer Doué ann éñv; râk peûr-baduz eo hé drugarez: meûlit-kaer Aotrou ann aotrounez; râk peûr-baduz eo hé drugarez.

—

CXXXVI. PSALM.

Psalm David évit Jérémias.

1. War-harz steriou Babilon, énô omb bét azézet hag hon eûz gwélet: pa eo deûet koun d'é-omp eûz a Zion.
2. Skourret hon eûz hon télennou oud ann halek a zô enn hé greiz.
3. Râg ar ré hô dôa hor c'haset é sklavérez a c'houlenné digan-é-omp ma kanchemp énô; hag ar ré hô dôa hor skrapet *a lavaré*: Kanit d'é-omp unan-bennâg eûz a ganaouennou Sion.
4. Pénaoz é kanimp-ni kanaouen ann Aotrou enn eur vrô a-ziavéaz?
5. Ma añkounac'haann ac'hanod, ô Jéruzalem, ra vézô lékéat va dourn déou é añkounac'h.
6. R'en em stagô va zéôd out va staoñ, ma n'em eûz két a goun ac'hanod; ma na lakaann két Jéruzalem é penn va lévénez.
7. Az péz koun, Aotrou, eûz a vipien Édom é deiz Jéruzalem péré a lavaré: Dispennit, dispennit bétég ann diazez anézhi.
8. Gwa té, merc'h Babilon: gwenvidik eo ann hini a zistolô d'id ar péz éc'h eûz gréat d'é-omp.
9. Gwenvidik eo ann hini a gémérô da vugaligou, hag hô stlapô oud ar vein.

—

CXXXVII. PSALM.

Évid David.

1. Da veûli-kaer a rinn, Aotrou, a greiz va c'haloun, ô véza ma éc'h eûz sélaouet geriou va génou. Dirâg ann éled é kaninn da veûleûdi.
2. Azeûli a rinn enn da dempl sañtel, meûli-kaer a rinn da hanô, enn abek d'as trugarez ha d'as gwirionez: râg uc'héléet éc'h eûz da hanô sañtel dreist péb hanô.
3. É pé zeiz-bennâg ma pédinn ac'hanod, sélaou ouz-in; kreski a ri nerz va éné.
4. Ra vézi meûlet-kaer gañd holl rouéed ann douar, ô véza ma hô deûz klevet holl c'heriou da c'hénou:
5. Ha ra ganiñt heñchou ann Aotrou; râk bráz eo gloar ann Aotrou.
6. Râg ann Aotrou a zô uc'hel-bráz; hag é sell-piz oud ann traou izel; hag é anavez a bell ann traou huel.

7. Mar baléann é-kreiz ann eñkrez, té a rôi ar vuez d'in; ha té éc'h eûz astennet da zourn war frouden va énébourien, ha da zourn déou en deûz va dieûbet.

8. Ann Aotrou a zistôlô évid-oun; da drugarez, Aotrou, a zô peûr-baduz; na zispriz két ôberiou da zaouarn.

—

CXXXVIII. PSALM.

Évid ann divez, Psalm David.

1. Aotrou, va arnodet éc'h eûz, hag éc'h eûz va anavézet.

2. Anavézet éc'h eûz va éhan, ha va assav.

3. Poellet éc'h eûz a bell va ménosiou; va raveñt ha va c'hordennad éc'h eûz c'houiliet.

4. Ha va holl heñchoù éc'h eûz râggwélet, abarz ma oa gér em zéôd.

5. Chétu té, Aotrou, éc'h eûz anavézet pép-trâ, ann traou névez hag ann traou kôz; té eo éc'h eûz va doaréet, hag éc'h eûz lékéat da zourn war-n-oun.

6. Da wiziégez a zô savet dreist-oun enn eunn doaré burzuduz; startéet eo, ha na hellinn két hé zizout.

7. Péléac'h éz inn évit pellaad diouc'h da spéred; ha péléac'h évit tec'hout a zira-z-oud?

8. Mar piñann enn éñv, té a zô énô; mar tiskennann enn ifern, émoud énô:

9. Mar kémérann va diou-askel miñtin-mâd, ha mar d-ann da choum enn tu-all d'ar môr;

10. Da zourn da-unan a gasô ac'hanoun; ha da zourn déou a harpô ac'hanoun.

11. Ma lavarann: Martézé ann dévalien a guzô ac'hanoun; hag ann nôz é deûz va goulaouet em dudiou.

12. Râg ann dévalien né két téval dira-z-od, hag ann nôz a zô skléar ével ann deiz; hé dévalien a zô héñvel oud hé c'houlou.

13. Râk va digroazel a zô bét d'id; va digéméret éc'h eûz adalek kôv va mamm.

14. Da veûli-kaer a rinn, ô véza ma éc'h eûz diskouézet da veûrded enn eunn doaré estlammuz; burzuduz eo da ôberiou, ha va éné her goar ervâd.

15. Né két kuzet va eskern oûz-id, té péhini éc'h eûz hô gréat enn am-c'houlou; na va danvez *a oa* é gwéled ann douar.

16. Da zaoulagad hô deûz va gwélet ha mé dizoaré; hag holl iñt skrivet enn da levr: doñt a ra ann deisiou, ha *n'eûz* hini *ébed n'éma* enn-hañ (M).

17. Hôgen énoret-brâz eo, war a wélann, da viñouned gan-éz, ô Doué; startéet brâz eo hô galloud.

18. Hô nivéri a rinn, hag hi a vézô paottoc'h égét ann tréaz; savet ounn, ha gan-éz émounn c'hoaz.

19. Mar lazez, Aotrou, ar béc'herien; tûd a c'hoad, pellait diouz-in;

20. O véza ma livirit enn hô ménoz: Enn aner eo é kémériñt da geriou.

21. Ha n'em eûz két kaséet, Aotrou, ar ré a gaséé ac'hanod; ha na zizéc'henn két enn abek d'as énébourien?

22. Gañd eur c'hâs krenn é kaséenn anézhô; hag hi a zô deûet da énébourien d'in.

23. Arnod ac'hanoun, ô Doué; ha c'houil va c'haloun; grâ goulennou ouz-in, hag anavez va raveñchou.

24. Gwel hag éma enn-oun heñt ar fallagriez; ha digas ac'hanoun enn heñt peûr-baduz.

—

CXXXIX. PSALM.

Évid ann divez, Psalm David.

1. Diwall ac'hanoun, ô Aotrou, diouc'h ann dén drouk; diwall ac'hanoun diouc'h ann dén direiz.

2. Ar ré a venn fallagriézou enn hô c'haloun, a stourmé bemdez ouz-in.

3. Lemmet hô deûz hô zéôdou ével hini ann aer; eûr c'hoñtam aspik a zô dindân hô muzellou.

4. Va mîr, Aotrou, dioc'h dourn ar péc'her; ha va dieûb eûz ar ré fallagr, péré hô deûz mennet va lakaad da gouéza.

5. Ar ré rôk hô deûz kuzet eur spi d'in; eur roued hô deûz steñet er spi; lékéat hô deûz war-harz ann heñt péadrâ d'am lakaad da gouéza.

6. Lavaret em eûz d'ann Aotrou: Té eo va Doué; sélaou, Aotrou, mouéz va féden.

7. Aotrou, Aotrou, ners va zilvidigez; gwarézet eo va fenn gan-éz é deiz ar brézel.

8. Na laka két ac'hanoun, Aotrou, étré daouarn ar péc'her hervez hé ioul: em énep hô deûz mennet; na zilez két ac'hanoun, gañd aoun na zeûjeñt da fougéa.

9. Holl zroug hô zrôidellou, gwallou hô zéôdou a c'hôlôi anezhô.

10. Glaou a gouézô war-n-ézhô, enn tân é taoli anézhô; na helliñt két herzel enn hô reûstlou.

11. Ann dén lañc'hennek n'az ai két da vâd war ann douar; kouéza a rai ann drougou war ann dén direiz *pa rézó* enn hé drémenvan.

12. Mé a oar pénaoz ann Aotrou a vézô reiz é-kéñver ann dén glac'haret hag é veñjô ann dén paour.

13. Koulskoudé ar ré reiz a veûlôkaer da hanô; hag ar ré éeun a choumô dira-z-oud.

—

CXL. PSALM.

Psalm David.

1. Aotrou, garmet em eûz étrézég enn-od, sélaou ouz-in: laka évez out va mouéz, pa c'harminn étrézég enn-od.

2. Ra zavô va féden ével ézañs étrézég enn-od; hag ar sâv eûz va daouarn ével sakrifiz ar pardaez.

3. Laka eur gward, ô Aotrou, out va génou; hag eunn ôr trô-war-drô d'am muzellou.

4. Na laka két va c'haloun da drei out gériou drouk, évit klask digarésiou d'am péc'héjou, ével ma rà ar ré fallagr; ha na gémérinn két va lôd enn hô dudiou.

5. Ra damallô ann dén reiz ac'hanoun gañt trugarez, ha ra gastizô ac'hanoun; na vézet két lardet va fenn gañd éôl ar péc'her. Râk lakaad a rinn va féden a-éneb hô ioulou.

6. Hô barnerien a zô bét taolet ha brévet oud ar méan; hi a zélaouô va geriou, ô véza ma iñt galloudek.

7. Ével ma teû eunn douar séac'h da véza torret ha diskaret war eunn douar *all;* hon eskern a zô bét brévet bétég er béz:

8. Hôgen ô véza ma em eûz savet, Aotrou Doué, va daoulagad étrézég enn-od; ô véza ma em eûz lékéat va géd enn-od, na denni két va buez digan-éñ.

9. Diwall ac'hanoun diouc'h ar spi hô deûz aozet d'in; ha diouc'h dismégañsou ar ré a râ fallagriez.

10. Ar béc'herien a gouézô enn hô rouéjou hô-unan; ha mé a choumô vâ-unan, kén n'az inn ébiou.

—

CXLI. PSALM.

Poell David pa édô er c'hêô; péden.

1. Gañd va mouéz em eûz garmet oud ann Aotrou; gañt va mouéz em eûz pédet ann Aotrou.

2. Skiña a rann va féden dira-z-hañ; hag é tanévellann va eñkrez dira-z-hañ,

3. Pa eo daré va spéred da veñt diouz-in; ha té a anavez va raveñchou; enn heñt-zé é péhini é valéenn, hi hô deûz kuzet eur spi d'in.

4. Mé a zellé a zéou, hag a lékéa évez; ha na oa hini a gémeñt am anavézé. Né oann két évit tec'het (T), ha dén na glaské savétei va buez d'in.

5. Garmet em eûz étrézég enn-od, Aotrou, hag em eûz lavaret: Té eo va c'héd, ha va lôd é douar ar ré vêô.

6. Laka évez out va féden; râg gwall vuéléet ounn. Diwall ac'hanoun diouc'h ar ré a heskin ac'hanoun; râk deûet iñt da véza tréac'h d'in (T).

7. Tenn va éné eûz ar vâc'h, évit ma veûlinn-kaer da hanô; ar ré reiz a zô war-c'héd eûz ar péz a rî em c'hêñver.

—

CXLII. PSALM.

Psalm David, p'az éa hé vâb Absalom war hé lerc'h.

1. Aotrou, sélaou out va péden; laka da ziskouarn da évésaat out va goulenn hervez da wirionez; sélaou ouz-in hervez da reiz.

2. Ha na zeû két é barn gañd da zervicher; râk dén béô é-béd na vézô kavet reiz dira-z-oud.

3. Râg ann énébour en deûz heskinet va éné; vuéléet en deûz va buez bétég ann douar. Va lékéat en deûz enn dévalien ével ar ré a zô marô meûr a vloaz zô.

4. Ha va spéred a zô bét añkeniet-brâz, ha va c'haloun a zô bét reûstlet em c'hreiz.

5. Deûet eo koun d'in eûz ann deisiou kôz; prédériet em eûz war da holl ôberiou; gwélet em eûz labouriou da zaouarn.

6. Astennet em eûz va daouarn étrézég enn-od; va éné a zô dira-z-od ével eunn douar dizour.

7. Hast, Aotrou, sélaoui ouz-in; fata a râ va spéred; na zistrô két da zaoulagad diouz-in, pé é vézinn héñvel oud ar ré a ziskenn er poull.

8. Rô da glevout d'in diouc'h ar miñtin da drugarez; râg enn-od em eûz lékéat va géd. Rô da anaout d'in ann heñt é péhini é tléann baléa, ô véza ma em eûz savet va éné étrézég enn-od.

9. Dieûb ac'hanoun, Aotrou, diouc'h va énébourien; enn-od em eûz lékéat va fisiañs.

10. Desk d'in ôber da ioul, ô véza ma eo té va Doué. Da spéred mâd a gasô ac'hanoun enn eunn douar éeun.

11. Enn abek d'as hanô, ô Aotrou, é rôi ar vuez d'in, hervez da éeunder: tenna a ri va éné eûz ann eñkrez.

12. Enn da drugarez é tispenni va énébourien, hag é kolli ar ré a heskin va éné, ô véza ma ounn da zervicher.

CXLIII. PSALM.

Psalm David a-énep Goliat.

1. Benniget ra vézô ann Aotrou va Doué, péhini en deûz desket ar stourm d'am daouarn, hag ar brézel d'am biziad.

2. Va zrugarez ha va digémer; va gwarézer ha va dieûber; va skoazeller, hag enn-hañ em eûz lékéat va géd; péhini a laka va fobl da bléga din-dan-oun.

3. Aotrou, pétrâ eo ann dén, ma oud en em rôet da anaout d'ézhañ? Pé mâb ann dén, ma talc'hez stâd anézhañ?

4. Ann dén a zô héñvel oud eunn aézen; hé zeisiou a drémen ével eur skeûd.

5. Aotrou, izéla da éñvou, ha diskenn; skô war ar ménésiou; hag é tivôgédiñt.

6. Laka da lugerni da luc'hed, hag é skiñi anézhô; kâs da zaésiou, hag é reûstli anézhô.

7. Astenn da zourn diwar-laez; dieûb ac'hanoun, ha savété ac'hanoun eûz a zouréier brâz; eûz a zourn mipien a-ziavéaz,

8. É génou péré eo deûet geriou balc'h; dourn déou péré a zô eunn dourn a fallagriez.

9. Mé a ganô d'id, ô Doué, eur ganaouen névez; war eul liren dék korden é kaninn d'id.

10. Té péhini a rô ar zilvidigez d'ar rouéed; té péhini en deûz dieûbet David da zervicher diouc'h ar gwall glézé:

11. Dieûb ac'hanoun, ha tenn ac'hanoun eûz a zourn mipien a ziavéaz, é génou péré é teû geriou balc'h; dourn déou péré a zô eunn dourn a fallagriez:

12. Mipien péré a zô ével plañtou névez enn hô iaouañktiz; merc'hed péré a zô kiñklet ha kempennet é-c'biz eunn templ.

13. Hô c'haviou a zô leûn, ha red eo hô goullôi ann eil enn égilé; hô déñved a zô spériuz ha paot p'az éoñt er-méaz.

14. Hô éjenned a zô lard. N'eûz két a zifreûz enn hô mûr, nag odé é-béd; n'eûz két a c'harm enn hô ruou.

15. Euruz hô deûz lavaret ar bobl en deûz kémeñt-sé; euruz eo ar bobl en deûz ann Aotrou da Zoué.

—

CXLIV. PSALM.

Meuleûdi évid David.

1. Da uc'hélaat a rinn meûrbéd, ô Doué, va roué; hag é venniginn da hanô a-vréma ha da-vikenn.

2. Bemdez é venniginn ac'hanod; hag é veûlinn da hanô a-vréma ha da-vikenn.

3. Brâz eo ann Aotrou; talvézout a ra é vé meûlet-meûrbed (r); hag hé veûrded a zô diveñt.

4. Ann holl rummou a veûlô da ôberiou; hag a embannô da c'halloud.

5. Komza a raiñt eûz a gaerded da c'hloar ha da zañtélez; hag é tanévelliñt da vurzudou.

6. Komza a raiñt eûz a nerz da ôberiou spouñtuz; hag é tanévelliñt da veûrded.

7. Embanna a raiñt kré da guñvélez vrâz; trida a raiñt gañd da reizded.

8. Trugarézuz ha truézek eo ann Aotrou; habask eo, ha leûn a drugarez.

9. Mâd eo ann Aotrou é-kéñver ann holl; hag hé drugarézou a wéleur enn hé holl ôberiou.

10. Ra vézi meûlet-kaer, ô Aotrou, gañd da ôberiou; ha ra vézi benniget gañd da zeñt.

11. Gloar da rén a zanévelliñt; ha da c'halloud a embanniñt,

12. Évit rei da anaout da vugalé ann dûd da c'halloud ha gloar brâz da rén.

13. Da rén eo rén ann holl gañtvédou; ha da véli a bâd a rumm é rumm. Gwirion eo ann Aotrou enn hé holl c'heriou; ha sañtel enn hé holl ôberiou.

14. Ann Aotrou a harp ar ré holl a zô daré da gouéza; hag a zav ar ré a oa brévet.

15. Lagad ann holl a zô trôet étrézég enn-od er géd, Aotrou: ha té a rôi d'ézhô hô bóéd pa vézô ar maré.

16. Da zourn a zigorez hag é leûniez ann holl loéned gañd da vadélez.

17. Reiz eo ann Aotrou enn hé holl heñchou; ha sañtel enn hé holl ôberiou.

18. Tôst eo ann Aotrou d'ar ré holl a c'halv anézhañ; d'ar ré holl a c'halv anézhañ er wirionez.

19. Sévéni a rai ioul ar ré a zouj anézhañ, hag é sélaouô oud hô féden; hag é tieûbô anézhô.

20. Ann Aotrou a ziwall ar ré holl a gâr anézhañ, hag a gollô ann holl béc'herien.

21. Va génou a embannô meûleûdi ann Aotrou; ra vennigô pép kîk hé hanô sañtel a-vréma ha da-vikenn.

—

CXLV. PSALM.

Alléluia, gañd Aggéé ha Zac'harias.

1. Va éné, meûl ann Aotrou; ann Aotrou a veûlinn héd va buez; kana a rinn d'am Doué eñdra vévinn.

2. Na likit két hô fisiañs er briñsed, nag é mipien ann dûd, é péré n'eûz két a zilvidigez.

3. Hô spéred a iélô er-méaz, hag hî a zistrôiô d'hô douar; enn deiz-zé hô holl vénosiou a iélô da-gét.

4. Euruz eo ann hini en deûz Doué Jakob da skoazel, hag a laka hé c'héd enn Aotrou, hé Zoué,

5. Péhini en deûz gréat ann éñv hag ann douar, ar môr, ha kémeñd a zô enn-hô;

6. Péhini a vîr bépréd ar wirionez, péhini a zô reiz é-kéñver ar ré a c'houzañv ann dismégañs, a rô boéd d'ar ré hô deûz naoun. Ann Aotrou a ziéré ar ré a zô éréet.

7. Ann Aotrou a skléra ar ré zall. Ann Aotrou a zâv ar ré vrévet, ann Aotrou a gâr ar ré reiz.

8. Ann Aotrou a ziwall ann diavésidi; ann emzivad hag ann iñtañvez a warézô; hag é tispennô heñchou ar béc'herien.

9. Ann Aotrou a rénô da-vikenn ; da Zoué, ô Sion, *a rénô* a-wenn-égwenn.

—

CXLVI. PSALM.

Alléluia.

1. Meûlit ann Aotrou, râk mâd eo hé gana ; ra vézô hétuz ha dellézuz ar veûleûdi d'hon Doué :

2. Ann Aotrou eo en deûz savet Jéruzalem ; héñ eo a strollô *bugalé* Israel a zô skiñet.

3. Héñ eo a iac'ha ar ré a zô brévet hô c'haloun, hag a liénô hô gouliou.

4. Héñ eo a niver al lôd brâz a stéred ; hag a c'halv pép-hini anézhô dré hé hanô.

5. Brâz eo hon Aotrou, ha brâz hé nerz ; ha diveñt eo hé furnez.

6. Ann Aotrou a zifenn ar ré gûñ ; hôgen vuéla a rai ar béc'herien bétég ann douar.

7. Keñt-kanit ann Aotrou oc'h hé veûli-kaer ; kanit d'hon Doué war ann délen.

8. Héñ eo a c'hôlô ann éñv a c'hoabr ; hag a aoz ar glaô évid ann douar. Héñ eo a laka da zével ar foenn war ar ménésiou, hag ar géot évit ézommou ann dûd.

9. Héñ eo a rô d'al loéned ar boéd a zô mâd d'ézhô, ha d'ar brini bihan a c'harm étrézég enn-hañ.

10. Na gâr két é vé fisiet é nerz ar marc'h ; ha né két hétuz d'ézhañ é lakajé ann dén kréd enn hé zivesker.

11. Hétuz eo d'ann Aotrou ar ré a zouj anézhañ ; hag ar ré a laka hô géd enn hé drugarez.

—

CXLVII. PSALM.

Alléluia.

12. Jéruzalem, meûl ann Aotrou ; Sion, meûl da Zoué.

13. O véza ma en deûz krévéet potalou da bersier ; ha ma en deûz beniget ar vugalé a zô enn-od.

14. Héñ eo en deûz lékéat ar péoc'h bété da harzou, hag a rô d'id da walc'h eûz a flour gwiniz (ᴛ).

15. Héñ eo a gâs hé lavar d'ann douar ; hé c'hér a réd buan.

16. Héñ eo a rô erc'h ével gloan ; réô a fenn ével ludu.

17. Héñ eo a gâs hé skourn ével tammouigou ; piou a hellô herzel dirâg hé iénien ?

18. Kâs a rai hé c'hér, hag é teûzô anézhô ; hé avel a c'houézô, hag ann douréier a rédô.

19. Héñ a rô da anaout hé c'her da Jakob ; hé gélennou hag hé varnédigézou da Israel.

20. N'en deûz két gréat eunn hévélep trâ é-kéñver ann holl vrôadou ; ha n'en deûz két rôet da anaout d'ézhô hé varnédigézou. Alléluia.

—

CXLVIII. PSALM.

Alléluia.

1. Meûlit ann Aotrou eûz ann éñvou ; meûlit-héñ el lec'hiou uc'hel.

2. Meûlit-héñ, hé holl éled ; meûlit-héñ, hé holl arméou.

3. Meûlit-héñ, héol ha loar ; meûlit-héñ, holl stéred ha goulou.

4. Meûlit-héñ, eñvou ann éñvou ; hag holl zouréier a zô dreist ann éñvou,

5. Meûlit hanô ann Aotrou, rag héñ en deûz lavaret, hag hi a zô bét gréat : héñ en deûz gourc'hémennet, hag hi a zô bét krouet.

6. Hô lékéat en deûz da-vikenn, hag é pép-kañtved ; eul lézen en deûz rôet, ha n'az ai két ébiou.

7. Meûlit ann Aotrou eûz ann douar, aéroueñt, hag holl boullou-doun ;

8. Tân, kazarc'h, erc'h, skourn, avelarné, c'houi péré a zéven hé c'her ;

9. Ménésiou, hag holl grec'hiou ; gwéz-frouez, hag holl wéz-sedr ;

10. Loéned c'houéz, hag holl loéned zoûv ; aéred hag evned askellek ;

11. Rouéed ann douar, hag holl boblou ; priñsed, hag holl varnérien ann douar ;

12. Paotred-iaouañk, ha plac'hed-iaouañk ; tûd-kôz, ha tûd-iaouañk, meûlit hanô ann Aotrou :

13. Râg hé hanô hép-kén a zô uc'helmeûrbéd.

14. Hé veûleûdi a zâv dreist ann éñv hag ann douar ; héñ eo en deûz uc'héléet galloud hé bobl. Ra vézô kanet hé veûleûdi gañd hé holl zeñt ; gañt bugalé Israel, gañd ar bobl a zô tôst d'ézhañ. Alléluia.

—

CXLIX. PSALM.

Alléluia.

1. Kanit d'ann Aotrou eur ganaouen névez ; ra vézô meûlet é strollad ar zeñt.

2. R'en em laouénai Israel enn hini en deûz hé c'hréat ; ha ra dridô Sion enn hé roué.

3. Ra veûliñt hé hanô gañt koroll ; ra ganiñt gañd ann taboulin hag al liren,

4. O véza ma en deûz ann Aotrou lékéat hé zudi enn hé bobl, ha ma uc'hélaio ar ré habask er zilvidigez.

5. Ar zeñt a dridô er c'hloar ; en em laouénaad a raiñt war hô gwéléou.

6. Meûleûdiou Doué a vézô enn hô génou ; ha klézéier daou-lemm enn hô daouarn :

7. Évid ôber veñjañs war ar brôadou, ha kastiza ar boblou.

8. Évit chadenna treid hô rouéed ha lakaat kéfiou houarn oud daouarn hô friñsed ;

9. Évit ma raiñt enn hô c'héñver ar varn a zô skrivet. Houn-nez eo gloar hé holl zeñt. Alléluia.

—

CL. PSALM.

Alléluia.

1. Meûlit ann Aotrou enn hé zañtuar ; meûlit-héñ war drôn stard hé nerz ;

2. Meûlit-héñ enn hé c'halloudou ; meûlit-héñ hervez hé vrasder diveñt ;

3. Meûlit-héñ é son ar c'horn-boud ; meûlit-héñ war al liren ha war ann délen ;

4. Meûlit-héñ gañd ann taboulin ha gañd ar c'horoll ; meûlit-héñ war ar rébet ha war ann ogrou ;

5. Meûlit-héñ gañt simbalou skiltr ; meûlit-héñ gañt simbalou a laouénidigez.

6. Kémeñd en deûz alan, ra veûlô ann Aotrou. Alléluia.

LEVR

AR C'HRENN-LAVARIOU.

I. PENNAD.

Talvoudégez ar c'hrenn-lavariou.

1. Parabolennou Salomon, mâb David, roué Israel ;
2. Évid anaout ar furnez, hag ar gélennadurez ;
3. Évit poella geriou ar furnez, ha digémérout kéñtéliou al lézen, ar reizded, ar varn, hag ann éeunder :
4. Évid rei gwénded d'ar ré abaf, gwiziégez ha poell d'ar ré iaouañk.
5. Ann dén fûr hô c'hlevô, hag a zeûiô da véza furoc'h ; hag ann dén poellek a zeskô en em réna.
6. Poella a rai ar barabolen, hag ann displeg anézhi, geriou ar ré fûr, hag hô lavariou-gôlôet.
7. Doujañs ann Aotrou eo penn-keñta ar furnez. Ar ré ziskiañt a zispriz ar furnez hag ar gélennadurez.
8. Sélaou, va mâb, keñtéliou da dâd, ha na zistol két lézen da vamm.
9. Hag hî a vézô eur chiñkl kaer d'as penn, ha kelchen d'as gouzouk.
10. Va mâb, mar teû ar béc'herien d'az likaoui, n'az â két d'hô c'havout.
11. Ma lévéroñt : Deûz gan-é-omp : en em lékéomp é pâr évit skula ar goad ; aozomp spiou héb abek a-éneb ann dén dinam :
12. Louñkomp anézhañ ez-héô ével ann ifern, hag a-grenn ével ann hini a ziskenn er poull :
13. Ni a gavô a bép madou talvouduz-brâz ; ni a leûniô hon tiez gañd diwiskou :
14. Taol ar sort gan-é-omp, na vézet néméd eur ialc'h étré-z-omp.
15. Va mâb, na valé két gañt-hô ; na laka két da droad enn hô raveñchou,
16. Râg hô zreid a réd étrézég ann drouk, hag hî a hast skula ar goad.
17. Hôgen enn-aner eo é taoleur ar rouéjou dirâg ar ré askellek.
18. Hî ivé a aoz spiou a-éneb hô goad hô-unan, hag a zâv lindagou a-éneb hô énéou.
19. Ével-sé éma heñchou ann holl ré bervez ; skrapa a réoñt énéou ar ré a ia d'hô heûl.
20. Ar furnez a brézég er-méaz ; el leûriou-kéaz é rô da glevout hé mouéz :
21. É penn strolladou ar bobl é c'harm ; war-harz persier kéar é prézég, ô lavarout :
22. Bété pégeit, bugaligou, é karothu ar vugaléach ? *Bété pégeit* ar ré ziskiañt a c'hoañtai ar péz a zô noazuz d'ézhô, hag ar ré ziboell a gasai ar wiziégez ?
23. Distrôit out va c'hélen ; chétu é skulinn va spéred war-n-hoc'h, hag é rôinn da glevout d'é-hoc'h va c'homziou,
24. O véza ma em eûz galvet, ha n'hoc'h eûz két va sélaouet ; ma em eûz astennet va dourn, ha n'en deûz dén sellet ouz-in ;

25. Ma hoc'h eûz disprizet va holl guzuliou, ha ma hoc'h eûz dilézet va c'hélennou :
26. Mé ivé a c'hoarzô pa varvot, hag a rai goab ac'hanoc'h, pa vézô c'hoarvézet gan-é-hoc'h ar péz hô pôa aoun na zeûjé.
27. Pa gouézô ar reûz enn-eunntaol, pa zeûi ar marô ével eur gaouadarné ; pa zeûi war-n-hoc'h ann eñkrez hag ann añken.
28. Neûzé é c'halviñt ac'hanoun, ha na zélaouinn két out-hô : miñtin-mâd é saviñt, ha n'am c'haviñt két ;
29. O véza ma hô deûz kaséet ar gélennadurez, ha n'hô deûz két digéméret doujañs ann Aotrou ;
30. N'hô deûz két aotréet va c'huzuliou ha ma hô deûz disprizet va holl gélennou.
31. Râk-sé é tebriñt frouez hô heñt, hag en em leûniñt gañd hô c'huzuliou hô-unan.
32. Diañk ar vugaligou hô lazô, hag eûr-vâd ar ré ziskiañt hô c'hollô.
33. Hôgen ann hini a zélaou ac'hanoun, a arzaouô hép spouñt ; hag en dévézô madou brâz, héb aoun râg ann drouk.

—

II. PENNAD.

Talvoudégez ar furnez.

1. Va mâb, mar sélaouez va lavariou, ha mar kuzez va gourc'hémennou enn da greiz,
2. Enn hévélep doaré ma klevô da skouarn ar furnez ; izéla da galoun évid anaoud ar furnez.
3. Râk mar galvez ar furnez, ha mar izéléez da galoun étrézég ar poell ;
4. Mar klaskez anézhi ével arc'hañt, ha mar toullez évid hé c'havout ével eunn teñzor :
5. Neûzé éc'h anavézi doujañs ann Aotrou, hag é kavi gwiziégez Doué ;
6. Râg ann Aotrou eo a rà ar furnez ; hag eûz hé c'hénou é teû ar poell hag ar wiziégez.
7. Mirout a ra ar zilvidigez évid ar ré éeun, hag é tifennô ar ré a gerz enn éeunder,
8. O virout raveñchou a reizded, hag oc'h heûlia heñchou ar zeñt.
9. Neûzé é poelli ar reizded, hag ar varn, hag ann éeunder, ha pép raveñt mâd.
10. M'az â ar furnez enn da galoun, ha mar d-eo hétuz ar wiziégez d'as éné ;
11. Ar c'huzul az diwallô, hag ar poell az mirô ;
12. Évit ma vézi dieûbet diouc'h ar gwall heñt, ha diouc'h ann dûd a wall gomz ;
13. Péré a zilez ann heñt éeun, hag a valé dré stréjou téval ;
14. Péré en em laouéna pa hô deûz gréat drouk, hag a drid enn traou ar ré falla ;
15. A béré ann heñchou a zô saotret, hag ar c'hamméjou a zô hudur,
16. Évit ma vézi dieûbet diouc'h ar c'hrég a-ziavéaz, diouc'h ann diavésiadez, péhini a zô ker kizidik enn hé c'homziou ;
17. Péhini a zilez réner hé iaouañktiz,
18. Hag a añkounac'ha kévrédigez hé Doué ; râg hé zî a ia étrézég ar marô, hag hé raveñchou étrézég ann ifern.
19. Piou-bennâg a ia d'hé c'haout, na zistrôi két, ha n'az ai mui é heñchou ar vuez.
20. Balé éta enn heñt mâd ; ha mîr raveñchou ar ré reiz.
21. Râg ar ré éeun a galoun a choumô war ann douar, hag ar ré reiz a vézô startéet war-n-ézhañ.
22. Hôgen ar ré fallagr a vézô tennet diwar ann douar ; hag ar ré zireiz a vézô lamet diwar-n-ézhañ.

—

III. PENNAD.

Meûleûdi ar furnez.

1. Va mâb, na añkounac'ha két va lézen, ha ra virô da galoun va gourc'hémennou.
2. Râg enn-hô é kavi deisiou hir, kalz bloavésiou, hag ar péoc'h.
3. Na zeûet két ann drugarez hag ar wirionez d'az tilézel ; laka-hi *ével*

eur gelc'hen war-drô d'as gouzouk ; ha skriv-hi war daolennou da galoun :

4. Hag é kavi grâs hag eûr-vâd dirâk Doué ha dirâg ann dûd.

5. Az péz fisiañs enn Aotrou a greiz kaloun, ha n'en em harp két war da furnez da-unan.

6. Laka da goun enn-hañ enn da holl heñchou, hag héñ hé-unan a rénô da gamméjou.

7. Na véz két fûr enn da vénoz da-unan ; douj Doué, ha pella diouc'h ann drouk.

8. Ével-sé é teûi ar iéc'hed enn da végel, hag ar mél enn da eskern.

9. Énor ann Aotrou gañt da vadou, ha rô d'ézhañ ar préveûdi eûz da holl frouez :

10. Ha da zoliérou a vézô leûn a éd, hag ar gwîn a skulô dreist ar gwaskellou.

11. Va mâb, na zilez két kélen ann Aotrou : ha na véz két digaloun pa gastiz ac'hanod :

12. Râg ann Aotrou a gastiz néb a gâr ; hag é laka hé zudi enn-hañ ével eunn tâd enn hé vâb.

13. Euruz eo ann dén en deûz kavet ar furnez, hag en deûz eur poell bràz.

14. Gwell eo gwerz ar furnez égéd hini ann arc'hañt ; hag hé frouez *a zô gwelloc'h* égéd ann aour ar glana.

15. Talvoudusoc'h eo égét ann holl vadou ; ha kémeñt tra a helleur da c'hoañtaat na hell két talvézout keit hag hi (T).

16. Hirder ann deisiou a zô enn hé dourn déou, hag enn hé dourn kleiz ar madou hag ar c'hloar.

17. Heñchou kaer eo hé heñchou, hag hé raveñchou a zô leûn a béoc'h.

18. Eur wézen a vuez eo évid ar ré a zalc'h anézhi ; ha gwenvidig eo ann hini en em stag out-hi.

19. Ann Aotrou en deûz diazézet ann douar gañd ar furnez, startéet en deûz ann éñvou gañd ar poell.

20. Gañd hé furnez eo eo bét dic'hlannet douréier al louñk, hag é teû ar c'hoabr, ô stañkaat, da ôber ar gliz.

21. Va mâb, n'az aet két kémeñtmañ eûz a zirâk da zaoulagad ; mîr al lézen hag ar c'huzul ;

22. Hag hî a vézô buez da éné, ha kiñklérez da c'houzoug.

23. Neûzé é valéi gañt fisiañs enn da heñt, ha da droad n'en em stokô két.

24. Mar kouskez, n'az pézô két a aoun ; gourvéza a rî, ha da gousk a vézô c'houék.

25. Na vézi két spouñtet gañd eur spouñt téar, na gañt frouden ar ré fallagr mar kouéz war-n-oud.

26. Râg ann Aotrou a vézô enn da génver, hag a ziwallô da droad évit na vézi két paket.

27. Na vîr két na rai vâd néb a hell hé ôber ; mar gellez hé ôber, grâ vâd ivé.

28. Na lavar két d'as miñoun : Kéa, ha distrô ; war-c'hoaz é rôinn d'id ; pa hellez rei râk-tâl.

29. Na ra két a zrouk d'as miñoun, pa laka hé fisiañs enn-oc'h.

30. Na striv két oud eunn dén héb abek, pa n'en deûz gréat droud é-béd d'id.

31. Na érez két ann dén direiz, ha na heûl két hé heñchou.

32. Râg argarzuz eo ann holl douellerien dirâg ann Aotrou ; ha na rô da anaout hé lavariou-kuzet néméd d'ar ré éeun.

33. Ann Aotrou a gasô ann diénez é ti ann dén fallagr : hôgen tiez ann dûd reiz a vennigô.

34. Héñ a rai goab eûz ar c'hoaperien, hag a rôiô hé c'hrâs d'ar ré habask.

35. Ar c'hloar a vézô perz ar ré fûr : hag ann dismégañs eo lôd ar ré zibocll.

—

IV. PENNAD.

Eûr-vâd ar ré reiz. Gwall-eûr ar ré zrouk.

1. Sélaouit, va mipien, kélen hô tâd, ha likid évez évit ma teskot ar poell.

2. Eunn dra vâd a rôinn d'é-hoc'h ; na zilézit két va lézen.

3. Râk mé a zô bét eur mâb karetmâd gañt va zâd, hag ével eur mâb penn-hèr dirâk va mamm.

4. Hag héñ a zeské ac'hanoun, hag a lavaré d'in : Ra zigémérô da galoun va geriou ; mîr va c'hélennou, hag é vévi.

5. Laka da boan évit kaout ar furnez, évit kaout (T) ar poell ; na añkounac'ha két geriou va génou, ha na zistrô két diout-hô.

6. Na zilez két ar furnez, hag hî az tiwallô ; kâr-hi, hag hî az mirô.

7. Penn-keñta ar furnez, eo lakaat hé boan évit kaout (T) ar furnez ; hag é kémeñt éc'h eûz, prén ar poell.

8. Tîz-hi, hag hî az savô ; da énori a rai, mar briatez anézhi.

9. Rei a rai d'as penn eur c'hrésk a c'hrasou, hag eur gurunen skéduz a zifennô ac'hanod.

10. Sélaou, va mâb, ha digémer va c'homziou, évit ma kreskô bloavéziou da vuez.

11. Diskouéza a rinn d'id heñt ar furnez ; da gâs a rinn dré raveñchou ann éeunder.

12. Pa vézi éat enn-hô, da gamméjou na vézint két strizet ; mar rédez, na gouézi két.

13. Dalc'h ar c'hélen, na zilez két anézhañ ; mîr-héñ, râk da vuez eo.

14. Na gémer két a zudi é raveñchou ar ré fallagr, ha na vézet két hétuz d'id heñt ar ré zrouk.

15. Tec'h-héñ, na drémen két dréz-hañ ; distrô diwar-n-ézhañ ha kéa ébiou.

16. Râk na gouskoñt két néméd droug hô défé gréat ; hag ar c'housk a golloñt, ma n'hô deûz két diskaret eur ré-bennâg.

17. Dibri a réoñt bara ar fallagriez, hag éva a réoñt gwin ann drougiez.

18. Hôgen raveñt ar ré reiz a luc'h ével eur c'houlaouen ; a-raok éz a hag é kresk bétég ann deiz klôk.

19. Heñt ar ré fallagr a zô téval ; na ouzoñt két péléac'h é kouézoñt.

20. Va mâb, sélaou va geriou ; pleg da skouarn étrézé va lavariou.

21. Na bellaeñt két diouc'h da zaoulagad : mîr-hi é-kreiz da galoun.

22. Râk buez iñt évid ar ré hô c'hâv, ha iéc'hed évit pép kik.

23. Gañt kalz a bréder mîr da galoun, râk diout-hi eo é teûi ar vuez.

24. Distol diouz-id ar gwall c'hénou, ha pella ar muzellou labennuz.

25. Ra zellô éeun da zaoulagad ; ha r'az ai kroc'hen da lagad a-raok da gamméjou.

26. Kompez ann heñt dindân da dreid, ha da dreid a vézô stard (T).

27. Na drô nag a zéou nag a gleiz ; tenn da droad eûz ann drouk ; râg ann Aotrou a anavez ann heñchou a zô a zéou : hôgen gwall heñchou eo ar ré a zô a gleiz. Héñ hé-unan eo a lakai da gerzed da véza éeun, hag az rénô é péoc'h enn da heñt.

—

V. PENNAD.

Karout hé c'hrég ha tec'hout diouc'h ar ré all.

1. Va mâb, laka évez out va furnez, ha pleg da skouarn étrézé va foell :

2. Évit ma tiwalli da vénosiou, ha ma virô ar c'hélen da vuzellou. N'en em rô két da douellérézou ar c'hrég.

3. Râk muzellou ar c'hrég fall a zô ével eunn diren-vél ; hag hé gargaden a zô c'houékoc'h égéd ann éôl.

4. Hôgen ann divez anézhi a zô c'houerô ével ar vuélen, ha lemm ével eur c'hlézé diou-zremm.

5. Hé zreid a ziskenn er marô, hag hé c'hamméjou a zañk enn ifernou.

6. Na valéoñt két dré raveñt ar vuez : kildrôuz ha didreûzuz eo hô c'hamméjou.

7. Bréma éta, va mâb, sélaou ac'hanoun, ha na zistrô két diouc'h geriou va génou.

8. Pella diout-hi dà heñt, ha na dôsta két oud dòr hé zî.

9. Na rô két da énor d'ann diavésidi, na da vloavésiou d'ann dén krîz,

10. Gañd aoun n'en em gargfé ann diavésidi gañd da vadou, ha n'az ajé da labouriou é ti eunn all,

11. Ha na geinfez enn divez, p'az pézô dislébéret da gik ha da gorf, ô lavarout :

12. Pérâg em eûz-mé argarzet ar c'hélen, ha n'é deûz két va c'haloun en em rôet d'ar c'heñtéliou a zô bét rôet d'in ?

13. Pérâk n'em eûz-mé két sélaouet mouéz ar ré a zeské ac'hanoun, ha n'em eûz-mé két rôet skouarn d'am mistri ?

14. Dem-zoubet ounn bét é pép drouk, é-kreiz ar strollad hag ar bagad-tûd.

15. Év dour eûz da buñs da-unan, hag eûz a c'houériou da feuñteun :

16. Ra darzô er-méaz gouériou da feuñteun ; laka da rédek da zouréier el leûriou-kéar.

17. Ra véziñt d'id da-unan, ha n'hô défet két ann diavésidi hô lôd enn-hô.

18. Ra vézô benniget da feuñteun, hag en em laouéna gañt grég da iaouañktiz :

19. *Bézet ével* eunn heizez karet-meûrbéd, *ével* eur c'harvik karet-brâz. Ra vézi bépréd gañt hé bronnou ; ha ra vézô hé c'harañtez da zudi é péb amzer.

20. Pérak, va mâb, é vézi-dé touellet gañd eur c'hrég a-ziavéaz hag éz î-dé d'en em domma war askré eunn all ?

21. Ann Aotrou a zell oud heñchou ann dén ; gwélout a râ hé holl gammésjou.

22. Ann dén fallagr a zô paket enn hé fallagriez hé-unan, ha gañd éréou hé béc'héjou eo éréet.

23. Héñ a varvô, ô véza n'en deûz két digéméret ar c'hélen ; hag é vézô touellet gañd hé folleñtez vrâz.

—

VI. PENNAD.

Tec'hout diouc'h al lézirégez.

1. Va mâb, ma éc'h eûz krétéet évid da viñoun ; ma éc'h eûz toñket é dourn eunn diavésiad,

2. Oud en em lékéat er rouéjou gañt geriou da c'hénou, hag oud paket gañd da lavariou da-unan.

3. Grâ éta, va mâb, ar péz a lavarann, hag en em zieûb da-unan ; râg kouézet out étré daouarn da nésa. Réd a bép tû, hast affô, ha dihun da viñoun.

4. Arabad eo d'id lézel da zaoulagad da gousket ; divored malvennou da zaoulagad (T).

5. Tec'h ével eunn iourc'h eûz a zourn *ar gwénaer*, hag ével eul labouz eûz a zourn al labouséter.

6. Kéa étrézég ar veriénen, ô dén lézirek, hag évésа oud hé heñchou, ha desk ar furnez ;

7. Pétrâ-bennâg n'é deûs-hi na dûg, na kélenner, na priñs,

8. É tastum hé boéd a-zoug ann hañv, hag é tastum é maré ar médérez péadrâ da zibri.

9. Bété pégeit, dén lézirek, é kouski-dé ? Peûr é tihuni-dé eûz da gousk ?

10. Eunn nébeût é kouski, eunn nébeût é vôrédi, eunn nébeût é likii da zaouarn ann eil enn égilé, évit diskuiza ;

11. Hag ann davañtégez a zeûio warn-oud ével eur c'herzer, hag ar baoureñtez ével eunn dén armet. Hôgen mar d-oud akétuz, ével eur feuñteun, é vézô founnuz da éost, hag ann davañtégez a dec'hô pell diouz-id.

12. Ann dén difeiz, a zô eunn dén didalvez ; gañd eur génou fallagr éz â.

13. Arouésiou a ra gañd hé zaoulagad, skei a râ gañd hé droad, komza a ra gañd hé vîziad.

14. Gañd eur gwall galoun éc'h aoz ann drouk, hag é péb amzer éc'h hâd ar strivou.

15. Enn-eunn-taol éz ai da goll (T), râk-tâl é vézô brévet, ha na gavô louzou é-béd *oc'h hé boan*.

16. C'houéac'h trâ zô hag a gasa ann Aotrou, hag eur seizved a argarz hé éné.

17. Daoulagad balc'h, ann téôd gaouiad, daouarn a skûl goad dinam,

18. Ar galoun a aoz gwall vénosiou, ann treid skañv évit rédek étrézég ann drouk,

19. Ann tést fall a lavar gévier, hag ann hini a hâd strivou é-touez hé vreûdeûr.

20. Mir, va mâb, kéntéliou da dâd, ha na zilez két lézen da vamm.

21. Dalc'h-hi bépréd enn da galoun, ha doug-hi enn-drô d'as kouzouk.

22. Pa valéez, ra gerziñt gan-éz ; pa gouskez, ra ziwalliñt ac'hanod ; pa vézi dihun, komz out-hô.

23. Râg ar gourc'hémenn a zô eur c'hleûzeur, hag al lézen eur c'houlaouen, ha krôz ar c'hélen *a zô* heñd ar vuez ;

24. Évit ma viriñt ac'hanod diouc'h ar gwall vaouez, ha diouc'h téôd likaouuz ann diavésiadez.

25. Na vézet két touellet da galoun gañd hé c'haerded, ha na vézéz két paket gañd hé sellou.

26. Râk eur plac'h fall né dal két a-véac'h eur bara hép-ken (M) : hôgen ar vaouez a zalc'h é sklavérez éné ar goaz péhini a zô talvouduz-brâz.

27. Hag eunn dén a hell kuza ann tân enn hé askré, hép ma krôg enn hé ziład ?

28. Pé hag héñ a hell kerzout war ar glaou, hép ma vé dévet kaloun hé dreid ?

29. Ével-sé néb a iélô da gaout grég hé nésa, na vézô két glân pa en dévézô stoket out-hi.

30. Né két brâz ann drouk a ra eunn dén a laer évit kaout péadrâ da zibri, pa en deûz naoun :

31. Mar béz paket é tistolô seiz gwéac'h kémeñd all, hag é rôiô kémeñd a zô enn hé dî.

32. Hôgen ann hini a zô avoultr, a goll hé éné enn abek da ziroll hé galoun.

33. Tenna a râ war-n-ézhañ ar véz hag ar vézégez ; hag hé zisмégañs na vézô két lamet.

34. Râg oaz ha frouden ann ozac'h *zô kollet hé énor*, n'en dévézô trugarez é-bed é deiz ar veñjans (M).

35. Na zélaouô féden é-béd, ha na zigémérô nétra évit en em zigolla (T).

—

VII. PENNAD.

Tec'hout diouc'h lidou ar plac'hed fall.

1. Va mâb, mîr va geriou, ha dastum va gourc'hémennou enn-od.

2. Séven, va mâb, va gourc'hémennou, hag é vévi ; *mîr* va lézen ével mâb da lagad.

3. Stâg-hi oud da viziad, ha skrîvhi war daolennou da galoun.

4. Lavar d'ar furnez : Va c'hoar oud ; ha galv ar poell da viñoun ;

5. Évit ma virô ac'hanod diouc'h ar c'hrég a ziavéaz, diouc'h ann diavésiadez, a gomz enn eunn doaré likaouuz.

6. Râk pa émounn out prénestr va zi, ha pa zellann a-dreûz d'ar sparlou,

7. É wélann tûd diroll, hag é wélann eunn dén-iaouañk diboell,

8. Péhini a drémen enn eur rû é korn hé zî, hag a gerz enn heñt a ia dî,

9. Enn amc'houlou, war ar pardaez, pa eo deûet ann nôz da véza dû ha téñval.

10. Ha chétu é teû d'hé ziambrouga eur vaouez kiñklet é doaré eur plac'h fall daré da baka ann énéou, téôdégez, ha rédérez,

11. Péhini na hell két éhana, na lakaad hé zreid da choum enn hé zî,

12. Péhini a aoz hé spiou er-méaz, el leûriou-kéar, é korn ar ruou.

13. Hî a grôg enn dén-iaouañk-zé hag a bok d'ézhañ : hag, hép méz é-béd (T), é lîd anézhañ, ô lavarout :

14. Viktimou em bôa gwéstlet évit va zilvidigez, hiriô em eûz sévénet va gwéstl.

15. Râk-sé ounn deûet d'az tiambrouga, gañd ar c'hoañt d'az kwélout, hag em eûz da gavet.

16. Steñet em eûz va gwélé, hag em eûz hé c'hôlôet gañt pallennou livet eûz ann Éjipt.

17. Sparfet em eûz va gwélé gañt mirr, aloez ha sinamom.

18. Deûz, kéméromp hon dudi, ha piaouomp ar péz hon eûz c'hoañtéet, kén na darzô ann deiz ;

19. Râk n'éma két va ozac'h er géar ; éat eo enn héñt évit pell.

20. Eur sac'h arc'hañt en deûz kaset gañt-hañ ; da zeiz ar c'hann-loar é tistrôiô d'ar géar.

21. Ével-sé é taol hé rouéjou war-n-ézhañ gañt kalz lavariou, hag é tenn anézhañ gañt lidou hé muzellou.

22. Râk-tâl éz â war hé lerc'h ével eunn éjenn a gaseur d'ar marô, hag ével eunn oan a lamm ; ha na oar két, dén diskiañt ma'z eo, pénaoz her c'haseur d'ann éréou,

23. Kén na vézô toullet hé avu gañd

eur zaez ; ével m'az afé buan eul labouz étrézég ar rouéjou, hép gouzout pénaoz é réd d'ar marô.

24. Bréma éta, va mâb, sélaou ac'hanoun, ha laka évez out geriou va génou.

25. Na vézet két tennet da galoun enn hé heñchou, ha na fazi két enn hé raveñchou.

26. Râg eul lôd brâz a dûd a zô bét glazet ha diskaret gañt-hi ; hag ar ré gréva é deûz lazet.

27. Heñt ann ifern eo hé zî ; bété dounder ar marô éz â.

—

VIII. PENNAD.

Ar furnez a zô é Doué a béb amzer.

1. Ha na c'harm két ar furnez, ha na rô két ar poell hé vouéz ?

2. Éma a-héd ann heñt war lein al lec'hiou ar ré uc'héla ; é-kreiz ar raveñchou en em zalc'h ;

3. War-harz persier kéar, é-tâl ann ôriou é komz, ô lavarout :

4. O tûd, étrézég enn-hoc'h é c'harmann, étrézé bugalé ann dûd éz â va mouéz.

5. C'houi, tûd diboell, deskit ar gwénded, ha c'houi, tûd diskiañt, likid évez.

6. Sélaouit, râg eûz a draou brâz é komzinn ; ha va muzellou a zigorô évit ei da anaout traou éeun.

7. Va génou a boelladô ar wirionez, ha va muzellou a argarzô ann dén fallagr.

8. Reiz eo va holl gomziou ; n'eûz enn-hô nétra a vé drouk na saotret (T).

9. Eeun iñt évid ar ré a zô poellek, ha reiz évit ar ré hô deûz kavet ar wiziégez.

10. Digémérit va c'hélen, ha nann ann arc'hañt ; dilennit keñtoc'h ar gélennadurez égéd ann dour.

11. Râg gwell eo ar furnez égéd ann traou ar ré dalvoudusa : ha kémeñd a c'hoañtaeur na hell két béza lékéat keit hag hi.

12. Mé zô ar furnez, hag é choumann er c'huzul, hag en em gavann é-kreiz ar ménosiou skiañtuz.

13. Doujañs ann Aotrou é deûz kas oc'h ann drouk ; mé a argarz ar rogoni, hag ar balc'hder, hag ann heñt saotr, hag ann téôd daou-lavar.

14. Enn-oun éma ar c'huzul hag ann éeunder, enn-oun éma ar poell hag ann nerz.

15. Dré-z-oun eo é rén ar rouéed, hag é rô al lézennerien lézennou reiz.

16. Dré-z-oun é c'hourc'hémenn ar briñsed, hag é varn ar ré c'halloudek.

17. Mé a gâr ar ré am c'hâr ; hag ar ré a vel diouc'h ar miñtin évit va c'hlaskout, am c'havô.

18. Gan-éñ éma ar madou hag ar c'hloar, ar meûrded, hag ar reizded.

19. Râg gwell eo va frouez égéd aour ha mein talvouduz-brâz ; hag ar péz a zeû ac'hanoun, égéd arc'hañt ar glana.

20. É heñchou ar reizded é valéann, é-kreiz raveñchou ar varn ;

21. Évit pinvidikaat ar ré am c'hâr, hag évit leûnia hô zeñzoriou.

22. Ann Aotrou en deûz bét ac'hanoun é derou hé heñchou, abarz ma réaz nétrâ er penn-kenta.

23. A-viskoaz ounn bét lékéat, adalek ann derou, abarz na oé gréat ann douar.

24. N'édô két c'hoaz ar poullou-brâz, ha mé a oa eñgéheñtet ; né oa két c'hoaz tarzel ar feunteuniou dour.

25. Né oa két c'hoaz gréat ar ménésiou pounner ; abarz ar c'hrec'hiennou é oann ganet.

26. N'en dôa két c'hoaz gréat ann douar, nag ar steriou, nag aéliou ar béd.

27. Pa aozé ann éñvou, édounn énô ; pa lékéa eur c'helc'h war-drô d'ar poullou-doun, ha pa rôé eul lézen d'ézhô :

28. Pa startéé ann éar a-ziouc'h, ha pa lékéa da véza kévatal ar feunteuniou dour :

29. Pa zerré ar môr enn hé véven, ha pa lékéa eul lézen d'ann douréier, évit n'az ajeñt két ébiou d'hô harzou ; pa lékéa diazézou ann douar ;

30. Gañt-hañ édounn ô reiza péptrâ ; édounn enn dudi bemdez, hag

en em laouénéenn bépréé dira-z-hañ.

31. Hag en em laouénéenn er béd ; hag *é kavenn* va dudi ô véza gañt bugalé ann dûd.

32. Bréma éta, va mipien, sélaouit ac'hanoun ; euruz eo ar ré a vîr va heñchou.

33. Klévit va c'hélen, ha bézit fûr, ha na zistolit két anézhañ.

34. Euruz eo ann dén a zélaou ac'hanoun, hag a vel bemdez out va dôr, hag a évésa é-tâl hé fostou.

35. Néb en dévézô va c'havet, a gavô ar vuez, hag a buñsô ar zilvidigez digañd ann Aotrou.

36. Hôgen néb a béc'hô em énep, a c'hlazô hé éné hé-unan. Kémeñd hini en deûz kas ouz-in, a gâr ar marô.

—

IX. PENNAD.

Ann dén reiz a zélaou ; ar ré fallagr a ra goab.

1. Ar furnez é deûz savet eunn ti évit-hi, seiz peûlvan é deûz bénet.

2. Lazet é deûz hé loéned, mesket é deûz hé gwîn, hag aozet é deûz hé zaol.

3. Kaset é deûz hé mitisien évit gervel *ann dûd* diwar ar c'hré, ha diwar vuriou kéar :

4. Piou-bennâg a zô éeun, deûet d'am c'havout. Ha d'ar ré ziskiañt é deûz lavaret :

5. Deûit, dibrit va bara, hag évit ar gwîn em eûz mesket évid-hoc'h.

6. Dilézit ar bugaléach, ha bévit, ha baléit é heñchou ar furnez.

7. Néb a zesk ar goapaer, a ra dismégañs d'ézhañ hé-unan ; ha néb a gélen ar ré fallagr, a gâs dizénor warn-ézhañ hé-unan.

8. Na gélenn két ar goapaer, gañd aoun na zeûfé da gasaat ac'hanod ; kélenn ann dén fûr, hag é karô ac'hanod.

9. Rô ann drô d'ann dén fûr, hag é teûiô da véza furoc'h. Desk ann dén reiz, hag héñ a hastô deski.

10. Penn-kenta ar furnez eo doujañs ann Aotrou ; ha gwiziégez ar zeñt eo ar poell.

11. Râg gan-éñ eo é vézô kresket da zeisiou, hag é vézô kresket bloavésiou da vuez.

12. Mar d-oud fûr, é vézi fûr évidod da-unan ; hôgen mar d-oud eur goapaer, dougen a rî ar boan da-unan.

13. Ar c'hrég diskiañt ha krôzer, leûn a c'héned, ha diwiziek é pép-trâ,

14. A zô azézet é-tâl dôr hé zî war eur gador enn eul léac'h uc'hel eûz a géar,

15. Évit gervel ar ré a ia ébiou, hag a gerz enn hô heñt :

16. Néb a zô eeun, trôet étrézég enn-oun. Ha d'ann dén diskiañt é deûz lavaret :

17. Ann douréier laéret eo ar ré c'houéka, hag ar bara debret é-kûz eo ar gwella.

18. Hôgen héñ na oar két pénaoz al lañgouineien a zô énô, ha pénaoz ar ré a zebr oud hé zaol a zô é gwéled ann ifern.

—

PARABOLENNOU SALOMON.

X. PENNAD.

Ann dén reïz hag ann dén fallagr.

1. Ar mâb fûr a laouéna hé dâd ; hag ar mâb foll a drista hé vamm.

2. Teñzoriou ar fallagriez na dalvéziñt nétrâ ; hôgen ar reizded a zieûbô eûz ar marô.

3. Na reûstlô két ann Aotrou gañd ann naoun éné ann dén reiz, hag é tispennô spiou ar ré fallagr.

4. Dourn ar ré laosk a zigas ann diénez ; hôgen dourn ar ré gré a zastum ar madou. Néb a harp war ar gévier, en em vag gañd avel ; rédek a ra ivé war-lerc'h al laboused a nîc'h.

5. Néb a zastum er médérez, a zô eur mâb fûr : hôgen néb a gousk a-zoug ann hañv, a zô eur mâb a vézégez.

6. Bennoz ann Aotrou a zô war benn ann dén reïz ; hôgen ann droug a c'hôlô penn ar ré fallagr.

7. Éñvor ann dén reiz a vézô meûlet ; hag hanô ann dén fallagr a vreinô.

8. Néb a zô fûr a galoun a zigémer ar c'hémennou ; ann dén diskiañt a zô skôet gañd ar muzellou.

9. Néb a valé gañd éeunder, a valé gañt fisiañs ; hôgen néb a zireiz hé heñchou, a vézô dizôlôet.

10. Néb a ra arouésiou gañd hé lagad, en dévézô poan ; hag ann dén diskiañt a vézô skôet gañd ar muzellou.

11. Eur wazien a vuez eo génou ann dén reiz ; ha génou ar ré fallagr a c'hôlô ann drouk.

12. Ar gasoni a laka da zével ar strivou ; hag ar garañtez a c'hôlô pép gwall.

13. War vuzellou ann dén fûr é kaveur ar furnez ; hag ar wialen war gein ann hini a zô diskiañt.

14. Ar ré fûr a gûz hô gwiziégez ; hôgen génou ann dén diskiañt a zô tôst d'ar vézégez.

15. Danvez ann dén pinvidik eo hé géar gré ; diénez ar paour eo hé zoujañs.

16. Labour ann dén reiz a ia d'ar vuez ; hôgen frouez ann dén fallagr a ia d'ar péc'hed.

17. Mirérez ar c'hélen eo heñt ar vuez ; hôgen néb a zilez ar c'hrôzou, a fazi.

18. Ar muzellou gaouiad a gûz ar gasoni ; néb a gunuc'h a zô eunn dén diskiañt.

19. Al lavariou hîr na véziñt két divec'h a béc'hed ; hôgen néb a zô habask hé gomsiou, a zô fûr-brâz.

20. Téôd ann dén reiz a zô ével ar-c'hañt dilastez ; hôgen kaloun ann dûd fallagr a zô didalvez.

21. Muzellou ann dén reiz a zesk eul lôd brâz a dûd ; hôgen ar ré ziskiañt a varvô é diénez hô c'haloun.

22. Bennoz ann Aotrou a rà ann dûd pinvidik ; hag ar c'hlac'har n'é dévézô két hé lôd gañt-hô.

23. Ével enn eur c'hoarzin, ann dén diskiañt a ra ann drouk ; hôgen ar furnez eo poell ann dén.

24. Ar péz en deûz aoun ann dén fallagr a c'hoarvézô gañt-hañ ; ar péz a c'hoañta ar ré reiz a vézô rôet d'ézhô.

25. Ann dén fallagr a iélô ébiou ével eunn arné a drémen ; hôgen ann dén reiz a vézô ével eunn diazez peûrbaduz.

26. Ével ma eo ar gwîn-egr d'ann deñt, hag ar môged d'ann daoulagad, ével-sé éma ann dén diek é-kéñver ar ré hô deûz hé gaset.

27. Doujañs ann Aotrou a asfenn ann deisiou ; ha bloavésiou ar ré fallagr a vézô berréet.

28. Gortoz ar ré reiz eo al lévénez ; hôgen géd ar ré fallagr a iélô-da-gét.

29. Heñt ann Aotrou a zô nerz ann dén éeun ; hag ar spouñt a zô évid ar ré a râ ann drouk.

30. Ann dén reiz na vézô bikenn kéflusket ; hôgen ar ré fallagr na choumiñt két war ann douar.

31. Génou ann dén reiz a c'hanô ar furnez ; téôd ar gwall zûd a iélô-da-gét.

32. Muzellou ann dén reiz a arvest traou hétuz ; ha génou ar ré fallagr traou fall.

—

XI. PENNAD.

Gounidou ann dén reiz, poaniou ann dén direiz.

1. Ar valañs touelluz a zô argarzuz dirâg ann Aotrou ; hag ar poéz reiz a zô hétuz d'hé ioul.

2. El léac'h ma vézô ar-rôgeñtez, énô é vézô ivé ann dismégañs ; hôgen el léac'h ma éma ar vuelded, énô éma ivé ar furnez.

3. Eeunder ar ré reiz a rénô anézhô ; ha touellérez ar ré zireiz a gollô anézhô.

4. Ar madou na dalvéziñt nétrâ é deiz ar varn ; hôgen ar reizded a dennô eûz ar marô.

5. Reizded ann dén éeun a reizô hé heñt ; gañd hé fallagriez é kouézô ar fallagr.

6. Reizded ar ré reiz a zieûbô anézhô ; hag ar ré fallagr a vézô paket enn hô spiou hô-unan.

7. Pa vézô marô ann dén fallagr, na choumô mui géd é-béd ; ha gortoz ar fougéerien a vézô kollet.

8. Ann dén reiz a zô bét dieûbet eûz ann añken ; hag ann dén fallagr a vézô rôet enn hé léac'h.

9. Ann dén kuzet a douell hé viñoun gañd hé c'hénou ; ar ré reiz a vézô dieûbet gañd ar wiziégez.

10. Eûr-vâd ar ré reiz a lakai kéar da drida ; ha pa vézô kollet ar ré fallagr, é vézô meûleûdi.

11. Gañt bennoz ar ré reiz é vézô uc'héléet kéar ; ha gañt génou ar ré fallagr é vézô diskaret.

12. Néb a zispriz hé viñoun a zô digaloun ; hôgen ann dén fûr a davô.

13. Néb a valé enn touellérez, a ziskul ann traou kuzet ; hôgen néb a zô féal a galoun, a gûz ar péz en deûz lavaret hé viñoun d'ézhañ.

14. El léac'h n'eûz két a réner, é teû ar bobl da zizéria ; hôgen el léac'h m'az eûz kalz a guzuliou, énô éma ar zilvidigez.

15. Reûzeûdig é vézô néb a gréta évid eunn dén a-ziavéaz ; hôgen néb a déc'hô diouc'h ar spiou a vézô é-diwall.

16. Ar c'hrég déréad a gavô ar c'hloar ; hag ar ré gré hô dévézô ar madou.

17. Ann dén trugarek a rà vâd d'hé éné hé-unan ; hôgen ann hini a zô kriz a zistol hé géreñt hé-unan.

18. Ann dén fallagr a rà eul labour né d-eo ket stard ; hôgen eur gwîr c'hôbr a zô évid ann hini a hâd ar reizded.

19. Ann hakaskded a aoz heñt ar vuez ; hag eñklask ann drouk a gâs d'ar marô.

20. Eur galoun trôidelluz a zô argarzuz d'ann Aotrou ; hôgen lakaat a ra hé zudi er ré a valé enn éeunder.

21. Ar gwall zén na vézô két dinam, ha p'en défé hé zaouarn ann eil enn égilé ; hôgen gwenn ar ré reiz a vézô dieûbet.

22. Ével eul lagaden aour out fri eur wiz, eo eur c'hrég kaer hag hi fougéérez.

23. Ioul ar ré reiz eo pép mâd ; gortoz ar ré fallagr eo ann diboell.

24. Lôd a rô ar péz a zô d'ézhô, hag a zô pinvidik bépréd ; lôd all a skrâb ar péz né két d'ézhô, hag a zô paour ével a geñt.

25. Ann hini a rô kalz, a vézô lartéet ; ann hini a rô é gwalc'h, en dévézô hé walc'h ivé.

26. Néb a gûz ann éd a vézô milliget gañd ar boblou ; hôgen ar vennoz a zeûiô war benn ar ré hé werzô.

27. Néb a glask ar mâd, a rà ervâd sével diouc'h ar miñtin ; hôgen néb a glask ann drouk, a vézô gwasket gañt-hañ.

28. Néb a laka hé fisiañs enn hé vadou, a vézô diskaret, hôgen ar ré reiz a gellidô ével ann delien c'hlâz.

29. Ann hini a gas drouk enn hé di, n'en dévézô német avel (T) ; ha néb a zô diskiañt a vézô zervicher ann dén fûr.

30. Frouez ann dén reiz eo ar wézen a vuez ; ha néb a zigémer ann énéou, a zô fûr.

31. Mar d-eo kastizet ann dén reiz war ann douar, pégémeñt ouc'h-penn ann dén fallagr hag ar péc'her ?

—

XII. PENNAD.

Ann dén akétuz hag ann dén lézirek ; ann déu gwirion hag ar gaouiad.

1. Néb a gâr ar c'hélen, a gâr ar wiziégez ; hôgen néb a gasa ann tamallou, a zô eunn dén diskiañt.

2. Néb a zô mâd a gavô grâs dirâk ann Aotrou ; hôgen néb a laka hé fisiañs enn hé vénosiou hé-unan, a ra ével ma ra eunn dén fallagr.

3. Ann dén na startai két gañd ar fallagriez ; ha grisien ar ré reiz na vézô két kéflusket.

4. Ar c'hrég akétuz eo kurunen hé ozac'h ; hag ann hini a rà traou mézuz, a zô eur vreinadurez enn hé eskern.

5. Ménosiou ar ré reiz a zô barniou ; ha kuzuliou ar ré fallagr a zô touellérésiou.

6. Komziou ar ré fallagr a aoz spiou d'ar goad ; ar ré vâd a vézô tennet a boan gañt hô génou hô-unan (T).

7. Trô ar ré fallagr, ha na véziñt mui ; hôgen tî ar ré reiz a badô :

8. Diouc'h hé gélennadurez é vézô anavézet ann dén ; hôgen ann hini a zô didalvez ha diskiañt, a gouézô er vézégez.

9. Ann dén paour en deûz a-walc'h gañt ar pez en deûz, a zô gwelloc'h (r), éged eur fougéer ha n'en deûz két a vara.

10. Ann dén reiz a laka hé bréder é buez hé loéned ; hôgen kaloun ar ré fallagr a zô krîz.

11. Néb a labour hé zouar, en dévézô hé walc'h a vara ; hôgen néb a gâr al lézirégez, a zô diskiañt-brâz.

Néb a drémen hé amzer oc'h éva gwîn gañd dudi, a lez ar vézégez enn hé diégez.

12. Ioul ann dén fallagr eo en em harpa war ar gwall zûd ; hôgen grisien ar ré reiz a éginô mui-oc'h-vui.

13. Enn abek da béc'héjou hé vuzellou é vézô dispennet ann dén fallagr ; hôgen ann dén reiz a dec'hô diouc'h ann añken.

14. Hervez frouez hé c'hénou é vézô leûniet pép-hini a vadou, hag hervez ôberiou hé zaouarn é vézô rôet d'ézhañ.

15. Heñt ann dén diskiañt a zô éeun dirâg hé zaoulagad hé-unan ; hôgen ann hini a zô fûr, a zélaou ann aliou.

16. Ann dén diboell a ziskouéz râktâl hé vuanégez ; hôgen néb a gûz ann dismégañs, a zô eunn dén gwén.

17. Néb a lavar ar péz a oar a zô eunn tést reiz ; hôgen néb a lavar gévier, a zô eunn tést gaou.

18. Lôd a rô hô gér, hag a zô toullet gañd hô c'houstiañs ével gañd eur c'hlézé ; hôgen téôd ar ré fûr a zô iéc'hed.

19. Muzel ar wirionez a vézô stard da-vikenn ; hôgen ann tést téar a aoz eunn téôd a c'hevier.

20. Ann touellérez a zô é kaloun ar ré a venn drouk ; hôgen ar ré n'hô deûz néméd aliou a béoc'h, a vézô el lévénez.

21. Pétrâ-bennâg a c'hoarvézô gañd ann dén reiz, na vézô két doaniet ; hôgen ar ré fallagr a vézô leûn a rec'h.

22. Ar muzellou gaouiad a zô argarzuz d'ann Aotrou ; hôgen ar ré a ia gañt féalded, a zô hétuz d'ézhañ.

23. Ann dén fûr a gûz hé wiziégez ; ha kaloun ar ré ziskiañt a ziskouéz hô diboell.

24. Dourn ar ré gré a aotrouniô ; hôgen ann dourn laosk a vézô aotrouniet.

25. Doan é kaloun eunn dén a vuélaiô anézhañ, hag eur gér mâd hé laouénaiô.

26. Néb a zilez eur gaou enn abek d'hé viñoun, a zô reiz ; hôgen heñt ar ré fallagr a douellô anézhô.

27. Ann toueller na gavô két a c'hounid ; ha danvez ann dén *reiz* a vézô kenn talvouduz hag ann aour.

28. E raveñt ar reizded *éma* ar vuez ; hôgen ann heñt distrô a gâs d'ar marô.

—

XIII. PENNAD.

Ar gwîr vadou.

1. Ar mâb fûr *a zélaou* kélennadurez hé dad ; hôgen ar goapaer na zélaou két pa grôzeur anézhañ.

2. Gañt frouez hé c'hénou é vézô ann dén leûniet a vadou ; hôgen éné ar ré fallagr a zô direiz.

3. Néb a vîr hé c'hénou, a vîr hé éné ; hôgen néb a zô diévez enn hé gomziou, a c'houzañvô poaniou.

4. Ann dén diek a c'hoañta ha na c'hoañta két ; hôgen éné ar ré a labour en em lardô.

5. Ann dén reiz a argarzô ar gévier ; hôgen ann dén fallagr a vézéka, hag a vézô mézékéet.

6. Ar reizded a vîr heñt ann dén dinam, hôgen ar fallagriez a laka ar péc'her da gouéza.

7. Hé-mañ, war a gréder, a zô pinvidik, pa n'en deûz nétrâ ; hen-nez, war a gréder, a zô paour, pa eo pinvidik-brâz.

8. Ann dén pinvidik a zasprén hé vuez gañd hé vadou ; hôgen ann hini a zô paour na c'houzañv két a c'hourdrouz.

9. Goulou ar ré reiz a laouéna ; hôgen kleûzeûr ar ré fallagr a vézô mouget.

10. Gañd ar ré rôk éz eûz strivou bépréd ; hôgen ar ré a râ pép-trâ gañt kuzul, a zô rénet gañd ar fûrnez.

11. Ar madou dastumet buan a zigreskô ; hôgen ar ré a vézô dastumet gañd ann dourn a-nébeût-é-nébeût, a greskô.

12. Ar c'héd a zalé da zoñt a c'hlac'har ann éné ; ar c'hoañt a zeû da vâd a zô eur wézen a vuez.

13. Néb a gomz eûz a eunn dra gañt faé, en em eñgwéstl évid ann amzer da-zoñt ; hôgen néb a zouj ar gourc'hémenn, a choumô é péoc'h.

Ann énéou touelluz a fazi er péc'héjou ; hôgen ar ré reiz a zô trugarézuz, hag a râ trugarez.

14. Lézen ann dén fûr a zô eur feuñteun a vuez, évid pellaat dioc'h dismañtr ar marô.

15. Ar gélennadurez vâd a rôi ar c'hrâs ; heñt ar goapaerien a gâs d'al louñk.

16. Ann dén fûr a râ pép-trâ gañt kuzul ; hôgen ann dén diskiañt a ziskouéz hé folleñtez.

17. Kannad ann dén fallagr a gouézô enn drouk ; hôgen ar c'hannad féal a zô iéc'hed.

18. Diénez ha mézégez a vézô d'ann hini a zilezô ar gélennadurez ; hôgen néb a aotré ar c'hrôz, a vézô énoretbrâz.

19. Sévénidigez ar c'hoañt a zô dudi ann éné ; ann dûd diboell a argarz ar ré a dec'h diouc'h ann drouk.

20. Néb a gerz gañd ar ré fûr, a vézô fûr ; miñoun ar ré ziboell a vézô héñvel out-hô.

21. Ann droug a heûl ar béc'herien ; hag ar madou a vézô rôet d'ar ré reiz.

22. Ann dén mâd a lez da héred mipien ha nized ; ha danvez ar péc'her a zô miret évid ann dén reiz.

23. Kalz a frouez a zô é parkéier ann tadou ; hôgen er ré all é tastumeur hép poell.

24. Néb a espern ar wialen, a gasa hé vâb ; hôgen ann hini hé gâr, hé géleun gañt préder.

25. Ann dén reiz a zebr, hag a leûn hé éné ; hôgen kôv ar ré fallagr ne d-eo két évit kaout hé walc'h.

—

XIV. PENNAD.

Labour. Doujañs ann Aotrou. Habaskded.

1. Ar c'hrég fûr a zâv hé zî ; ann hini diboell a zispenn gañd hé daouarn ann hini a oa savet.

2. Néb a valé enn eunn heñt éeun, hag a zouj Doué, a zô disprizet gañd ann hini a gerz enn eur gwall heñt.

3. É génou ann dén diboell éma gwialen ar rogeñtez ; hôgen muzellou ar ré fûr a ziwall anézhô.

4. El léac'h n'eûz két a éjenned, eo goullô ar c'hrañch ; hôgen el léac'h ma éz eûz kalz a éd, énô éch anavézeur anat nerz ann éjenn.

5. Ann tést féal na lavar két a c'hévier ; hôgen ar gwall dést a embann ar gévier.

6. Ar goaper a glask ar furnez, ha n'hé c'hâv két ; ar gélennadurez a zô éaz d'ar ré fûr.

7. Kéa a-énep d'ann dén diboell ; *rak* na anavez két komziou ar furnez.

8. Furnez ann dén fûr eo évésaad oud hé heñt ; ha diboell ar ré ziskiañt a zô fazi.

9. Ann dén diskiañt a ra goâb eûz ar péc'hed ; hag ar c'hrâs a choumô é-touez ar ré reiz.

10. Ar galoun a anavez c'houervder hé éné ; hag ann diavésiad n'en dévézô perz é-béd enn hé lévénez.

11. Tî ar ré fallagr a vézô diskaret ; hôgen teltou ar ré reiz a vleûñô.

12. Eunn heñt zô hag a zô éeun, war ménoz ann dûd ; hôgen hé zivez a gâs d'ar marô.

13. Ar c'hoarz a vézô mesket gañd ar boan, hag ann doan a heûl al lévénez.

14. Ann dén diboell en dévézô hé walc'h eûz hé heñchou, hag ann dén mâd c'hoaz ouc'h-penn.

15. Ann dén diboell a gréd da bép gér ; ann dén fûr a zell oc'h hé holl gamméjou.

D'ar mâb touelluz na c'hoarvézô mâd é-béd ; hôgen ar servicher fûr a iélô da vâd enn hé ôberiou, hag a gavô éeun hé heñt.

16. Ann dén fûr a zouj, hag a bella diouc'h ann drouk ; ann dén diboell a ia ébiou, hag a gémer fisiañs.

17. Ann dén dihabask a rai traou diboell ; hag ann dén fûr a zô kaséet,

18. Ar ré ziskiañt hô dévézô ann diboell, hag ar ré fûr a c'hortozô ar wiziégez.

19. Ann dûd fall a vézô gourvézet dirâg ar ré vâd ; hag ar ré fallagr é-tâl dôr ar ré reiz.

20. Ann dén paour a vézô kaséet gañd hé géreñt nés hô-unan ; hôgen ann dén pinvidik en deûz kalz a viñouned.

21. Néb a zispriz hé nésa, a béc'h ; hôgen néb en deûz truez oud ar béorien a vézô euruz.

Néb a gréd enn Aotrou, a gâr ann drugarez.

22. Fazia a râ ar ré a ra drouk ; ann drugarez hag ar wirionez eo a aoz ar madou.

23. É pép labour éma ar founder ; hôgen el léac'h ma komzeur kalz, énô aliez éma ann diénez.

24. Kurunen ar ré fûr eo hô madou ; diboell ar ré ziskiañt eo ann diboell.

25. Ann tést féal a zieûb ann énéou ; hag ann dén daou-blég a lavar gévier.

26. É doujañs ann Aotrou éma ar fisiañs kré, hag ar géd a vézô enn hé vugalé.

27. Doujañs ann Aotrou a zô eur feuñteun a vuéz, évit ma pellaiñt diouc'h dismañtr ar marô.

28. É niver brâz ar bobl éma énor ar roué ; hag é niver bihan ar bobl mézégez ar priñs.

29. Néb a zô habask, en em rén gañd eur furnez vrâz ; hôgen néb a zô dihabask a zâv hé ziboell.

30. Iéc'hed ar galoun eo buez ar c'hik ; ann érez eo breinadurez ann eskern.

31. Néb a wask war ann dén diének, a gunuc'h hé groner ; hôgen néb en deûz truez oud ar paour, a énor *Doué*.

32. Ann dén fallagr a vézô distôlet enn hé zrougiez ; hôgen ann dén reiz a laka hé c'héd enn hé varô.

33. É kaloun ann dén poellek éc'h arzaô ar furnez, hag héñ a zeskô ann holl ré ziwiziek.

34. Ar reizded a uc'héla ar brôadou ; hôgen ar péc'hed a laka ar boblou da véza reûzeûdik.

35. Ar servicher poellek a zô hétuz d'ar roué ; hôgen hé vuanégez a gouézô war ann hini didalvez.

—

XV. PENNAD.

Doué a anavez pép-trâ.

1. Eur gér sioul a dôrr ar vuanégez ; eur gér dichek a laka da zével ar frouden.

2. Téôd ar ré fûr a gempenn ar wiziégez ; génou ar ré ziskiañt a lavar traou diboell.

3. É pép léac'h daoulagad ann Aotrou a zell oc'h ar ré vâd hag oc'h ar re fall.

4. Ann téôd sioul a zô eur wézen a vuez ; hôgen ann hini direiz a dorr ar spéred.

5. Ann dén diskiañt a ra goab eûz a gélen hé dâd ; hôgen ann hini a blég d'ar gélen (T), a zeûiô da véza furoc'h.

Enn eur reizded brâz-meûrbed éz eûz eunn nerz vrâz ; hôgen ménosiou ar ré fallagr a vézô dic'hrisiennet.

6. É ti ann dén reiz éz eûz eunn nerz vrâz ; hag é frouez ann dén fallagr n'eûz némét reûstl.

7. Muzellou ar ré fûr a skiñô ar wiziégez ével had ; kaloun ar ré ziskiañt na rai két ével-sé.

8. Viktimou ar ré fallagr a vézô argarzuz d'ann Aotrou ; gwéstlou ar ré reiz a vézô hétuz d'ézhañ.

9. Heñt ann dén fallagr a zô argarzuz d'ann Aotrou ; néb a heûl ar reizded a zô karet gañt-hañ.

10. C'houérô eo ar gélennadurez évit ann hini a zilez heñt ar vuez ; néb a gasa ar c'hrôzou, a varvô.

11. Ann ifern hag ar gollidigez a zô dirâg ann Aotrou ; pégemeñt ouc'hpenn kalounou bugalé ann dûd ?

12. Ar gwall-zén na gâr két ann hini a gélenn anézhañ ; ha n'az â két da gavout ar ré fûr.

13. Ar galoun laouen a laka ann dén laouen ; glac'har ann éné a laka ar spéred da wévi.

14. Kaloun ann dén fûr a glask ar gélennadurez ; ha génou ar ré ziboell en em vag gañd diwiziégez.

15. Holl zeisiou ar paour a zô fall ; ann éné habask a zô ével eur banvez peûr-baduz.

16. Gwell eo *d'é-omp kaout* nébeût gañt doujañs ann Aotrou, égét *kaout* teñzoriou brâz né d-omp két évit kaout hor gwalc'h anézhô (T).

17. Gwell eo béza galvet da *zibri* louzou gañt karañtez, égéd da *zibri* al leûé lard gañt kâsoni.

18. Ann dén buanek a laka strivou da zével ; néb a zô habask a béoc'ha ar ré a oa savet.

19. Heñt ar ré ziek a zô ével eur c'haé spern ; heñt ar ré reiz héb harz é-béd.

20. Ar mâb fûr a laouéna hé dâd ; ann dén diboell a zispriz hé vamm.

21. Ar folleñtez a zô lévénez ann dén foll ; hôgen ann dén fûr a zell oc'h hé gamméjou.

22. Ar ménosiou a ia-da-gét el léac'h n'eûz két a guzul ; hôgen el léac'h m'az eûz kalz a guzuliérien, iñt startéet.

23. En em laouénaad a râ ann dén é lavar hé c'hénou ; hôgen al lavar déréad eo ar gwella.

24. Raveñt ar vuez a zô a-ziouc'h d'ann dén desket, évit ma pellaiô diouc'h gwéled ann ifern.

25. Ann Aotrou a ziskarô tî ar ré rôk ; hag é startai harzou ann iñtañvez.

26. Ar gwall vénosiou a zô argarzuz d'ann Aotrou ; hag al lavar glân a vézô hétuz-brâz d'ézhañ.

27. Néb a zô gwall-biz a gâs ar reûstl enn hé dî ; hôgen néb a gasa ar rôou, a vévô.

Gañd ann drugarez hag ar feiz eo glanet ar béc'héjou ; gañd doujañs ann Aotrou é pellaiô pép-hini diouc'h ann drouk.

28. Kaloun ann dén mâd zô hé fréder señti (T) ; gériou ar ré fallagr a zô leûn a zroug.

29. Pell éma ann Aotrou diouc'h ar ré fallagr ; hag héñ a zélaouô out pédennou ar ré reiz.

30. Luc'h ann daoulagad a laouéna ann éné ; ann hanô-mâd a larda ann eskern.

31. Ar skouarn a zélaou ar c'hélen a vuez, a choumô é-kreiz ar ré fûr.

32. Néb a zistol ar c'hélen, a zispriz hé éné ; hôgen néb a zélaou ar chrôzou, a biaou hé galoun.

33. Doujañs ann Aotrou a zô kélen ar furnez ; hag ar vuelded a ia a-raog ar c'hloar.

—

XVI. PENNAD.

Buanégez hag habaskded ar roué.

1. D'ann dén eo aoza hé éné ; ha d'ann Aotrou réna hé déôd.

2. Holl heñchou ann dén en em ziskouéz dirâg hé zaoulagad ; hôgen ann Aotrou a bouéz ar spéréjou.

3. Rô da anaout da ôberiou d'ann Aotrou, ha da vénosiou a vézô rénet.

4. Ann Aotrou en deûz gréat pép-trâ évit-hañ hé-unan ; hag ar fallagr zô-kén évid ar gwall zeiz.

5. Pép dén rôk a zô argarzuz d'ann Aotrou ; ha pa en défé hé zaouarn ann eil enn égilé, na vé két dinam.

Dérou ann heñt mâd eo ôber ar reizded ; hétusoc'h eo da Zoué égét laza hostivou.

6. Gañt trugarez ha gwirionez é véz dasprénet ar fallagriez ; ha gañd doujañs ann Aotrou é pellaeur diouc'h ann drouk.

7. Pa vézô kavet mâd gañt ann Aotrou heñchou ann dén, é lakai hé énébourien hô-unan da zistrei d'ar péoc'h (T).

8. Gwell eo nébeût gañt reizded, égét kalz madou gañt fallagriez.

9. Kaloun ann dén a aoz hé heñt ; hôgen d'ann Aotrou eo reiza hé gamméjou.

10. Lavar Doué zô war muzellou ar roué, hé c'hénou na faziô két enn hé varniou.

11. Ar poéz hag ar valañs reiz a zô d'ann Aotrou ; hag hé holl ôberiou a zô ével mein ar zac'h.

12. Argarzuz eo d'ar roué ar ré a râ fallagriez; râg ar reizded eo a starta ann trôn.

13. Ar muzellou reiz a zô ioul ar rouéed; néb a gomz gañt reizded, a vézô karet.

14. Buanégez ar roué a zô eur c'hannad a varô; hag ann dén fûr hé habaskai.

15. Sell laouen ar roué a rô ar vuez; hag hé habaskded a zô ével glaô ann diskar-amzer.

16. Dalc'h ar furnez, râg gwelloc'h eo égéd ann aour; ha prén ar poell, râk talvoudusoc'h eo égéd ann ar-c'hañt.

17. Raveñt ar ré reiz a bella diouc'h ann drouk; néb a vir hé éné en em zalc'h enn hé heñt.

18. Ar rogeñtez a ia a-raog ann dismañtr, hag ar spéred a zâv a-raog ann diskar.

19. Gwell eo béza vuéléet gañd ar ré gûñ, égét ranna ann diwiskou gañd ar ré rôk.

20. Néb a zô gwiziek er gér, a gavô ar mâd; hag ann hini a laka hé c'héd enn Aotrou, a vézô euruz.

21. Néb a zô fûr a galoun, a vézô gaivet poellek; ha néb a zô c'houék he lavar, en dévézô gwelloc'h traou.

22. Ar wiziégez a zô, évit ann hini en deûz anézhi (T), eur feuñteun a vuez; deskadurez ar ré ziskiañt zô folleñtez.

23. Kaloun ann dén fûr a zeskô hé c'hénou; hag eur c'hras névez a lakai war hé vuzellou.

24. Geriou reiz a zô *ével* eunn diren-vél; c'houékder ann éné zô iéc'hed ann eskern.

25. Eunn heñt a zô, heñt éeun a gav d'ann dén: hag ar penn divéza anézhañ a gâs d'ar marô (M).

26. Éné ann hini a labour, a labour évit-hañ, ô véza ma'z eo dalc'het gañd hé c'hénou.

27. Ann dén fallagr a gleûz ann drouk, ha war hé vuzellou éz eûz eunn tân loskuz.

28. Ar gwall zén a laka strivou da zével; hag ann drouk-komzer a rann ar briñsed.

29. Ann dén direiz a likaou hé viñoun; hag é kâs anézhañ dré eunn heñt ha né két mâd.

30. Néb a venn gwall draou gañd daoulagad postek, a zéven ann drouk ô waska hé vuzellou gañt hé zeñt.

31. Eur gurunen a énor eo ar gôzni, pa en em gav é heñt ar reizded.

32. Ann dén a oar gouzañv hé boan a zô gwelloc'h (T) égéd ann dén kalounek; hag ann hini a oar aotrounia hé spéred, égéd ann hini a gémer ar c'heriou dré nerz.

33. Skrijou ar sort zô taolet é plég ar zaé; hôgen ann Aotrou eo a reiz anézhô.

—

XVII. PENNAD.

Reûz ann dén direiz.

1. Gwell eo eunn tamen bara séac'h gañt lévénez, égéd eunn ti leûn a viktimou gañt striv.

2. Ar servicher fûr a aotrouniô war ar vugalé diskiañt, hag a rannô ann digwéz étré ar breûdeûr.

3. Ével ma eo arnodet ann arc'hañt gañd ann tân, hag ann aour er fournigel; ével-sé é arnod ann Aotrou ar c'halounou.

4. Ann dén drouk a zeñt oud ann téôd direiz; hag ann dén touelluz a rô skouarn d'ar muzellou gaouiad.

5. Néb a zispriz ar paour, a gunuc'h hé grouer; ha néb en em laouénai eûz a goll eunn all, na choumô két digastiz.

6. Bugalé ar vugalé a zô kurunen ar ré gôz; ha gloar ar vugalé a zô hô zadou.

7. Na zéré két geriou poelluz oud eunn dén direiz; na muzellou gaouiad oud eur priñs.

8. Géd ann hini a c'héd a zô eur berlézen talvouduz-brâz; a bé dû-bennâg é trô, en em rén gañt furnez.

9. Néb a gûz ar gwall, a glask ar garañtez; néb a râ diskuliou, a rann ar ré a oa unvan.

10. Gwell eo eur c'hrôz da eunn dén reiz, égét kañt taol da eunn dén direiz.

11. Ann dén drouk a glask strivou bépréd; hôgen ann éal krîz a vézô kaset eunn hé énep.

12. Gwell é vé en em gavout gañt eunn oursez hag a vé kollet gañt-hi hé oursédigou, égéd gañt eunn dén foll a laka hé fisiañs enn hé folleñtez.

13. Néb a zistôlô drouk évid mâd, n'az ai két ann droug eûz hé dî.

14. Ann hini a zigor striv a zô ével ann hini a laosk ann dour; abarz ma en deûz gouzañvet ann dismégañs, é tilez ar reizded.

15. Néb a zidamall ann dén fallagr, ha néb a damall ann dén reiz, a zô argarzuz hô-daou dirâk Doué.

16. Pétrâ a dâl d'ann dén diskiañt kaout madou, pa na hell két préna ar furnez?

Néb a zâv uc'hel hé dî, a glask hé ziskar; hag ann hini a dec'h diouc'h ann deskadurez, a gouézô enn drouk.

17. Néb a zô miñoun a gâr é péb amzer; hag ar breûr a anavézeur enn añken.

18. Ann dén diskiañt a stlâk hé zaouarn, pa en deûz krétéet évid hé viñoun.

19. Ann hini a glask kas drouk (T), a gâr ar strivou; ha néb a zâv uc'hel hé borz, a glask hé ziskar.

20. Néb en deûz eur gwall galoun, na gavô két ar mâd; ha néb a drô hé déôd, a gouézô enn drouk.

21. Ann dén diskiañt a zô ganet enn hé véz hé-unan; tâd eunn dén foll n'em em laouénai két enn-hañ.

22. Eur galoun laouen a rô ar iéc'hed d'ar c'horf; eur spéred trist a zizec'h ann eskern.

23. Ann dén fallagr a zigémer rôou é-kûz, évit gwalla heñchou ar varn.

24. War zremm ann dén poellek é lugern ar furnez; daoulagad ar ré ziskiañt a zô balc'h.

25. Ar mâb diskiañt a zô buanégez ann tâd; ha glac'har ar vamm é deûz hé c'hanet.

26. Né két mâd ôber gaou oud ann dén reiz; na skei gañd ar priñs a varn hervez ar reizded.

27. Néb a zô fûr enn hé gomziou, a zô gwiziek ha poellek; hag ann dén gwiziek a espern ménoz hé spéred.

28. Ann dén diskiañt hé-unan, pa dâv, a drémen évit béza fûr; hag évit béza poellek pa zalc'h hé vuzellou serret.

—

XVIII. PENNAD.

Rogeñtez ha vuelded.

1. Ann hini a fell d'ézhañ pellaad diouc'h hé viñoun, a glask ann drô; da véza tamaliet é vézô é péb amzer (T).

2. Ann dén diskiañt na zigémer két komziou ar furnez; ma na gomzit két out-hañ hervez ar péz en deûz enn hé galoun.

3. Pa véz deûet ann dén fallagr bété gwéled ar béc'héjou, é tispriz *pép-trâ*; hôgen ar véz hag ar vézégez a ia war hé heûl.

4. Ar geriou a zeû er-méaz eûz a c'hénou ann dén a zô *ével* dour doun: ha feuñteun ar furnez *ével* eur froud dic'hlannet.

5. Né két mâd derc'hel stad eûz a eunn dén fallakr piou-bennag eo (T), évid distrei diouc'h ar wirionez er varn.

6. Muzellou ann dén diskiañt en em vesk er strivou; hag hé c'hénou a c'halv ar reñdaélou.

7. Génou ann dén diskiañt a vrev anézhañ; hag hé vuzellou a zô koll hé éné.

8. Geriou ann dén touelluz a zô ével pa veñt éeun; hôgen moñd a réoñt bété gwéled ar c'hôv.

Ann aoun a ziskar ann dén diek; hôgen énéou ar ré laosk hô dévézô naoun.

9. Néb a zô laosk ha digaloun enn hé labour, a zô breûr d'ann hini a freûz ar péz en dôa gréat.

10. Eunn tour kré eo hanô ann Aotrou; ann dén reiz a réd étrézég ennhañ, hag é vézô uc'héléet.

11. Danvez ann dén pinvidik a zô *ével* eur géar gré, hag ével eur vur déô war-drô d'ézhañ.

12. Abarz béza brévet, kaloun ann dén a zaô, hag abarz béza énoret, é véz izéléet (T).

13. Néb a respoñt abarz ma en deûz klévet, a ziskouéz pénaoz eo

eunn dén diboell, hag a dal é vé mézékéet.

14. Spéred ann dén a harp hé zempladurez; hôgen piou a hellô harpa eur spéred hag a zô téar da vuanékaat?

15. Ar galoun fûr é dévézô ar wiziégez; ha skouarn ar ré fûr a glask ann deskadurez.

16. Ar péz a zô rôet gañt ann dén a lédana hé heñt, hag her c'hâs dirâg ar briñsed.

17. Ann dén mâd en em damall hé unan da-geñta; hé viñoun a zeû goudé, hag a furc'h é diabarz hé galoun (T).

18. Ar sort a habaska ar reñdaélou; barner eo étré ar ré c'halloudek.

19. Ar breûr a zô skoazellet gañd hé vreûr, a zô ével eur géar gré; hag hô barnou a zô ével sparlou ar c'heriou.

20. Eûz a frouez génou ann dén, é vézô karget hé gôv; ha gañt ar péz a c'hanô hé vuzellou en dévézo hé walc'h.

21. Ar marô hag ar vuez a zô é kerz ann téôd; ar ré a gâr anézhañ, a zebrô hé frouez.

22. Néb en deûz kavet eur chrég vâd, en deûz kavet eunn dra vâd; hag héñ a buñsô grâd-vâd ann Aotrou.

Néb a gâs-kuit eur c'hrég vâd, a gâs-kuit eunn dra vâd; hôgen néb a zalc'h eunn avoultrez, a zô eunn dén diskiañt ha fallagr.

23. Gañt pédennou vuel é komz ar paour; hag ann dén pinvidik gañt komsiou dichez.

24. Néb a zô karadek é-kéñver ann dûd, a vézô gwelloc'h da viñoun égéd ar breûr.

—

XIX. PENNAD.

Pénaoz é lléeur kastiza hé vugalé.

1. Gwell eo ar paour a valé enn hé éeunder, égéd ann dén pinvidik a zô gwar hé vuzellou, hag a zô eunn dén diskiañt.

2. El léac'h n'éma két gwiziégez ann éné, n'eûz kéd a vâd; ha néb a gerz ré vuan, a gouézô.

3. Folleñtez ann dén hel laka da fazia enn hé heñt; hag eñtana a ra hé galoun a-énep Doué.

4. Ar madou a rô kalz miñouned névez; hôgen ar ré-zô-kéñ en dôa, *a-raôk ma oa* paour, a ia *neuzé* kuit diout-hañ (M).

5. Ar gaou-dést na choumô két digastiz; ha néb a lavar gevier, na dec'hô két.

6. Kalz a dûd a énor ann dén galloudek, hag a zô miñouned d'ann hini en deûz péadrà da rei.

7. Breûdeûr ar paour a gasa anézhañ; hag ouc'h-penn hé viñouned a bella diout-hañ.

Nép na glask némét geriou, n'en dévézô nétrà;

8. Hôgen néb en deûz spéred, a gâr hé éné, ha néb a vîr ar furnez a gavô ar mâd.

9. Ar gaou dést na choumô két digastiz; ha néb a lavar gevier a iélô-da-gét.

10. Na zéré két ann dudiou oud ann dén diboell, ha na dlé két ar sklâv aotrounia war ar briñsed.

11. Gwiziégez ann dén a anavézeur diouc'h hé habaskded; hag hé c'hloar eo moñd dreist ar fallagriéz.

12. Ével iudérez al léon eo buanégez ar roué; hag ével ar glîz war ar géot eo hé lévénez.

13. Eur mâb foll a zô glac'har hé dâd; hag eur c'hrég krôzuz a zô ével eunn dôen a ziver bépréd.

14. Ann tâd hag ar vamm a rô ann tiez hag ar madou; hôgen ann Aotrou hé-unan eo a rô eur c'hrég fûr.

15. Ann diégi a zigas ar môred, hag ann éné laosk en dévézô naoun.

16. Néb a vîr ar gourc'hémenn, a vîr hé éné; hôgen néb a zilez hé heñt, a varvô.

17. Néb en deûz truez oud ar paour, a brést d'ann Aotrou war gampi; hag héñ a zistolô d'ézhañ ar péz en dévézô préstet.

18. Kastiz da vâb eñdra ma éz eûz dañvez *gwéllaat enn-hañ* (M): hôgen na laka két enn da vénoz doñd d'hé laza.

19. Néb a zô dihabask, a c'houzañvô gwall; ha pa en dévézô skrapet, é tistolô ré all.

20. Sélaou ann ali, ha kémer ar c'hélen, évit ma vézi fûr enn da zivez.

21. Kalz ménosiou a zô é kaloun ann dén; hôgen ioul ann Aotrou a badô bépréd.

22. Ann dén tavañtek a zô trugarézuz; ha gweil eo ar paour égéd ann dén gaouiad.

23. Doujañs ann Aotrou a gâs d'ar vuez; hag er founder é choumô, hép ma vézô emwélet gañd ann drouk.

24. Ann dén diek a gûz hé zourn dindân hé gazel, ha n'hé zoug két bétég hé c'hénou.

25. Pa vézô kastizet ar gwall zén, ann dén diskiañt a zeûi da véza furoc'h; hôgen mar krôzez ann dén fûr, é poellô ar c'hélen.

26. Néb a c'hlac'har hé dâd, hag a laka hé vamm da dec'hout, a zô eunn dén fallagr ha kriz.

27. Na baouez két, va mâb, da zélaoui ar gélennadurez, ha desk lavariou ar wiziégez.

28. Ar gwall dést a ra goab eûz ar varn; ha génou ar ré fallagr a louñk ar fallagriez.

29. Aozet eo ar varn évid ar c'hoapaérien; hag ar morzoliou évit skei war gorfou ar ré ziskiañt.

—

XX. PENNAD.

Réd eo énori hé dûd.

1. Eunn dra diboelluz eo ar gwîn, hag ar vézveñti a zô diroll: piou-bennâg a laka hé zudi enn-hô, na vézô két fûr.

2. Ével iudérez al léon eo spouñt ar roué; néb a hég anézhañ, a béc'h a-éneb hé éné hé-unan.

3. Da énor eo d'ann dén pellaat diouc'h ar strivou; hôgen ar ré ziskiañt holl en em vesk er reñdaélou.

4. Ann dén diek né két fellet d'ézhañ ara, enn abek d'ar iénien; klask a rai éta hé voéd pa vézô deûet ann hañv, ha na vézô két rôet d'ézhañ.

5. Ével dour doun éma ar c'huzul é kaloun ann dén; hôgen ann dén fûr hé buñsô.

6. Kalz a dûd a zô galvet trugarézuz; hôgen piou a gavô eunn dén féal?

7. Ann dén reiz péhini a valé enn hé éeunder, a lézô hé vugalé euruz war hé lerc'h.

8. Ar roué a zô azézet war drôn hé varn, a feltr pép drouk gañd hé zell.

9. Piou a hell lavarout: Glân eo va c'haloun, dinam ounn a béc'hed?

10. Daou boéz, ha daou veñt, a zô traou argarzuz dirâk Doué.

11. Diouc'h techou ar bugel é vézô gwélet hag héñ vézô glân ha reiz enn hé ôberiou.

12. Ar skouarn a glev, hag al lagad a wél, a zô bét gréat hô-daou gañd ann Aotrou.

13. Na gâr két ar c'housk, gañd aoun na zeûjé ann diénez da waska war-n-oud: digor da zaoulagad, ha debr bara da walc'h.

14. Fall eo, fall eo ann dra-zé, émé pép préner: ha pa eo éat-kuit, neûzé en em veûl.

15. Aour a zô, ha kalz a berlez; hôgen muzellou gwiziek a zô eul léstr talvouduz-brâz.

16. Tenn hé zaé digañd ann hini en deûz krétéet évid eunn diavésiad, ha kémer gwéstl digañt-hañ évid ann diavésidi.

17. Ar bara a c'hevier a zô c'houék d'ann dén; hôgen goudé-zé é vézô leûn hé c'hénou a c'hrouan.

18. Ar vénosiou en em stard gañd ar c'huzuliou; hag ar brézéliou a dlé béza rénet gañd ar furnez.

19. Arabad eo d'id daremprédi (T) ann hini a ziskul ann traou-kuzet, a valé enn touellérez, a zigor hé c'hénou bépréd.

20. Néb a villig hé dâd hag hé vamm, hé gleûzeûr a vézô mouget é-kreiz ann dévalien.

21. Ann digwéz a hasteur da gaout er penn keñta, na vézô két benniget enn divez.

22. Na lavar két: Mé a zistolô ann drouk. Gortoz ann Aotrou; hag héñ az tennô a boan.

23. Daou boéz a zô ârgarzuz dirâg ann Aotrou; ar gwall valañs né két mâd.

24. Ann Aotrou eo a reiz kamméjou

ann dén ; hôgen piou eo ann dén a bell poella hé heñt hé-unan ?

25. Eunn dismañtr eo d'ann dén louñka ar zeñt, hag en em zislavarout goudé hé westl.

26. Ar roué fûr a skiñ ar ré fallagr, hag hô laka dindân ar vols.

27. C'houézaden ann Aotrou a zô enn dén *ével* eur c'hleûzeûr (M) : dizolei a râ al lec'hiou kuzéta eûz ar c'hôv.

28. Ann drugarez hag ar wirionez a vîr ar roué ; hag ar guñvélez a starta hé drôn.

29. Lévénez ann dud-iaouañk eo hô nerz ; ha skéd ar ré gôz eo hô bléô gwenn.

30. Ann droug a vézô paréet gañd ar blóñsou droulivet, ha gañd ar gouliou a zô kuzet é gwéled ar c'hôv.

—

XXI. PENNAD.

Lévénez ann dén reiz. Nerz ann dén fûr.

1. Ével dour réd éma kaloun ar roué é dourn ann Aotrou : el léac'h ma kâr é trô anézhañ.

2. Holl heñchou ann dén a zô éeun dira-z-hañ ; hôgen ann Aotrou a boéz ar c'halounou.

3. Ober trugarez ha barn a zô gwell gañd ann Aotrou égét viktimou.

4. Gañt ar galoun rók é teû balc'h ann daoulagad (M) ; ha kleûzeûr ar béc'herien eo ar péc'hed.

5. Ménosiou ann dén kré a zô bépréd er founder ; hôgen pép diek a zô bépréd enn diénez.

6. Néb a zastum teñzoriou gañd eur génou gaouiad, a zô eunn dén gwân ha diboell ; hag héñ en em daolô é rouéjou ar marô.

7. Preizérez ar ré fallagr hô diskarô, ô véza né két fellet d'ézhô ôber barn *éeun*.

8. Gwall heñt ann dén, a zô *eunn heñt* a'-ziavéaz ; hôgen pa véz glân *ann dén*, hé obériou a véz éeun (M).

9. Gwell é vé azéza é korn lein eunn ti, égét choum gañd eur c'hrég araouz enn eunn ti éc'hon.

10. Éné ar fallagr a venn ann drouk, ha n'en deûz két a druez oud hé nésa.

11. Pa vézô kastizet ar gwall zén, ann dén diskiañt a zeûi da véza furoc'h : ha ma heûl eunn dén fûr, é kéméró ar wiziégez.

12. Ann dén reiz a éñvor gañt préder war dî ann dén fallagr, évit ma tennô ar ré fallagr diouc'h ann drouk.

13. Néb a zerr hé skouarn out garm ar paour, a c'harmô hé-unan, ha na vézô két sélaouet out-hañ.

14. Eunn dra a zô rôet é-kûz a ziskar ar vuanégez, hag eûr gôbr enn askré ann argarzidigez ar vrasa.

15. Lévénez ann dén reiz eo ôber barn, ar spounît a zô évid ar ré a ra fallagriez.

16. Ann dén a vézô bét distrôet eûz a heñt ar gélennadurez, a choumô é strollad al lañgouinéien.

17. Néb a gâr ar banvésiou a vézô enn diénez ; néb a gâr ar gwîn, hag ann traou c'houék, na vézô két pinvidik.

18. Évid ann dén reiz é vézô rôet ar fallagr ; hag ann dén direiz évid ar ré éeun.

19. Gwell eo choum enn eunn douar dizud, égét gañd eur c'hrég araouz ha krózuz.

20. Eunn teñzor hétuz hag éôl a zô é ti ann dén reiz ; hôgen ann dén direiz hô feltrô.

21. Néb a heûl ar reizded hag ann drugarez a gavô ar vuez, ar reizded, hag ar c'hloar.

22. Ann dén fûr a zô piñet é kéar ar ré gré, ha diskaret eo bét ann nerz gañt-hañ el léac'h ma lékéa hé fisiañs.

23. Néb a ziwall hé c'hénou hag hé déôd, a ziwall hé éné diouc'h ann eñkrézou.

24. Ann dén rôk ha dichek a zô galvet diwiziek, ô véza ma eo balc'h enn hé vuanégez.

25. Ar c'hoañtou a lâz ann dén diek ; râg hé zaouarn na c'hoañtaoñt két ôber tra é-béd.

26. Héd ann deiz né ra német c'hoañtaat ; hôgen néb a zô reiz, a rô ha na éhan két.

27. Hostivou ar ré fallagr a zô argarzuz, ô véza ma iñt kenniget diwarbenn ar gwall.

28. Ann tést gaouiad a iélô-da-gét ; ann dén ô señti a vézô tréac'h enn hé gomsiou.

29. Ann dén fallagr zô rogeñtez enn hé zaoulagad (T) ; hôgen ann dén reiz a zifazi hé heñt.

30. N'eûz ked a furnez, n'eûz ked a boell, n'eûz ked a guzul a-éneb ann Aotrou.

31. Eur marc'h a aozeur évid deiz ar stourm ; hôgen ann Aotrou eo a denn a boan.

—

XXII. PENNAD.

Réd eo sélaoui ar furnez.

1. Gwell eo eunn hanô mâd égét madou brâz : hag ar c'hrâs vâd a zô dreist ann arc'hañt hag ann aour.

2. Ar paour hag ar pinvidik a zô en em gavet hô daou ; ann Aotrou eo en deûz hô gréat ann eil hag égilé.

3. Ann dén gwén a wél ann drouk, hag en em guz ; ann dén diboell a ia ébiou, hag é kâv hé goll.

4. Gôbr ar poell eo doujañs ann Aotrou, ar madou, ar c'hloar hag ar vuez.

5. Ann armou hag ar c'hlézéier a zô é heñt ann dén fallagr ; hôgen ann hini a ziwall hé éné en em denn pell diout-hô.

6. Peûr-vuia é lavareur : Ann dén-iaouañk a heûl hé heñt keñta ; ha pa zeûi da véza kôz, na bellai két dioutañ.

7. Ann dén pinvidik en deûz galloud war ann dén paour ; hag ann hini a gémer arc'hañt war gampi, a zô dindan dalc'h ann hini en deûz hé bréslet.

8. Néb a hâd ar fallagriez, a védô ann droug, ha gwalen hé vuanégez a vézô torret.

9. Néb a zô douget d'ann drugarez, a vézô benniget ; ô véza ma en deûz rôet eûz hé vara d'ar paour.

Néb a ra rôou a zellézô ar gounid hag ann énor ; hôgen skrapa a râ hô éné d'ar ré a zigémer anézhô.

10. Kâs-kuit ar goapaer, hag ann dael a iélô gañt-hañ ; hag éc'h éhanô ar breûdou hag ar c'hunuc'hennou.

11. Néb a gâr ar glanded a galoun, en dévézô ar roué da viñoun enn abek da c'hrâs hé vuzellou.

12. Daoulagad ann Aotrou a vîr ar wiziégez ; ha gériou ann dén direiz a vézô kaset-da-gét.

13. Ann dén diek a lavar : Éma al léon er-méaz, é-kreiz ar ruou é vijenn lazet.

14. Eur poull doun eo génou ann diavésiadez ; ann hini en deûz droulañs ann Aotrou, a gouézô enn-hañ.

15. Ar folleñtez a zô stâg é kaloun ar bugel, ha gwialen ar c'hélen hé c'hasô kuit.

16. Néb a wask war ar paour, évit kreski hé vadou hé-unan, a rôi ivé da binvidikoc'h égét-hañ, hag a gouézô enn diénez.

17. Izéla da skouarn, ha sélaou geriou ar ré fûr ; ha stâg da galoun out va c'hélennadurez.

18. Hou-mañ a vézô kaer d'id da wélout, pa hé miri enn da galoun ; hag hi en em skiñô war da vuzellou ;

19. Évit ma vézô da fisiañs enn Aotrou : râk-sé em eûz hé diskouézet d'id hirió.

20. Chétu em eûz hé disrévellet d'id teir gwéach gañt préder ha gwiziégez :

21. Évit rei da anaout d'id péger stard eo geriou ar wirionez, ha ma helli komza diwar hô fenn d'ar ré hô deûz da zigaset.

22. Na heskin két ar paour, ô véza ma eo paour ; na wask két war ann dén tavañtek é-tâl ar pors.

23. Râg ann Aotrou a varnô hé géfridi, hag héñ a doullô ar ré hô dévézô toullet hé éné.

24. Na vézez két miñoun da eunn dén buanek, ha na valé két gañd eunn dén diboell ;

25. Gañd aoun na zeskfez hé raveñchou, ha na rôfez gwall-skouér d'as éné.

26. N'en em unvan két gañd ar ré a rô hô daouarn, hag en em gennig da gréd évid ann dléourien :

27. Rák ma n'éc'h eûz két péadrâ da zisteûrel, pétrâ a virô na vézô tennet ar vallin diwar da wélé ?

28. N'az a két ébiou d'ann harzou kôz a zô bét lékéat gañt da dadou.

29. Ha gwélet éc'h eûs-dé eunn dén téar enn hé ôber? Héñ a zavô dirâg ar rouéed, ha na zavô két dirâg ann dûd dister.

—

XXIII. PENNAD.

Choum stard é doujañs ann Aotrou.

1. Pa vézi azézet évid dibri gañd ar priñs, laka évez brâz oud ar péz a vézô lékéat dira-z-oud.
2. Laka eur gouñtel enn da c'houzoug, mar d-éma koulskoudé da éné enn da gers.
3. Na c'hoañta két eûz a voéd ann hini gañt péhini éma ar bara a c'hevier.
4. Na labour két évit pinvidikaat; hôgen laka harzou oud da boell.
5. Na zâv két da zaoulagad étrézég ar madou ha na hellez két da gavout; râg hi a gémérô diou-askel ével ann érer, hag a nichô étrézég ann éñv.
6. Na zebr két gañd eunn dén hérézuz, ha na c'hoañta két eûz hé voéd.
7. Râg é doaré eunn diouganer oc'h heûlia hé arvariou, é varn ar péz na oar két.

Debr hag év, a lavarô d'id; hag hé galoun n'éma két gan-éz.

8. Ar boéd éz pôa débret a zislouñki; ha da gomsiou kaer a golli.
9. Na gomz két gañd ar ré ziskiañt; râg hi a zisprizô furnez da c'heriou.
10. Na laka két da zourn war harzou ar ré vihan; ha n'az â két é park ann emzivaded,
11. Râg galloudeg eo hô c'hâr-nés; hag héñ a ziwallô hô gwîr enn da énep.
12. Ra zavô da galoun étrézég ar gélennadurez, ha da ziskouarn étrézé geriou ar wiziégéz.
13. Na espern két ar c'hélen d'ar bugel; râk mar skôez war-n-ézhañ gañd ar wialen, na varvô két.
14. Shô war-n-ézhañ gañd ar wialen; hag é tieûbi hé éné diouc'h ann ifern.
15. Va mâb, mar d-eo fûr da galoun, va c'haloun en em laouénai gan-éz:
16. Ha va digroazel a dridô; pa hô dévézô da vuzellou lavaret geriou reiz.
17. Na hérézet két da galoun ar bé-c'herien; hôgen béz é doujañs ann Aotrou héd ann deiz:
18. Râk fisiañs ez pézô enn da zeiz divéza, ha da c'hôbr na vézô két tennet digan-éz.
19. Sélaou, va mâb, ha béz fûr; ha laka da galoun da valéa éeun enn heñt:
20. N'en em gav két é banvésiou ar vesvierien, nag é dirollou ar ré a zigas kik évid dibri kévret:
21. Râk néb a drémen hé amzer oc'h éva hag ô banvézi a zeûiô da véza paour, ha néb a gouskô kalz a vézô gwisket gañt trulou.
22. Sélaou da dâd péhini en deûz da c'hanet; ha na zispriz két da vamm pa gôsai.
23. Prén ar wirionez, ha na werz két ar furnez, nag ar gélennadurez, nag ar poell.
24. Tâd ann dén reiz a dridô gañt lévénez; néb en deûz ganet eûr mâb fûr, en em laouénai enn abek d'ézhañ.
25. R'en em laouénai da dâd ha da vamm, ha ra dridô ann hini é deûz da zouget.
26. Va mâb, rô da galoun d'in; ha ra virô da zaoulagad va heñchou.
27. Râg eur poull doun eo ar plac'h fall hag eur puñs striz ann diavésiadez.
28. Aoza a rai spiou war ann heñt ével eul laer, hag é lazô ar ré a wélô diévez.
29. Da biou *é vézô lavaret* gwâ? Da dâd piou, gwâ? Da biou ar strivou? Da biou ar poullou? Da biou ar gouliou héb abek? Da biou tévalder ann daoulagad.
30. Ha né két d'ar ré a drémen hô amzer oc'h éva gwîn, hag a laka hô dudi ô goullôi ar c'hôpou?
31. Na zell két oud ar gwîn pa eo rûz, pa zeû da liva ar wéren; gañt c'houékder éz a ébarz;
32. Hôgen enn divez é sañk ével ann aer, hag é taol hé goñtamm ével eur bazilik.
33. Da zaoulagad a wélô diavésiadézed, ha da galoun a lavarô gwall draou.
34. Hag é vézi ével eunn dén kousket é-kreiz ar môr, hag ével eur sturier môrédet, goudé ma eo kollet gañt-han hé stûr.

35. Hag é liviri: Va c'hannet hô deûz, hôgen n'em eûz két hé yerzet; va zidennet hô deûz; ha n'em eûz két hé wézet: peûr é tihuninn-mé, hag é kavinn-mé c'hoaz gwin da éva?

—

XXIV. PENNAD.

Doujañs Doué hag ar roué.

1. Na hérez két ar gwall zûd, ha na c'hoañta két béza gañt-hô.
2. Râg hô spéred a boellad war ar skrabou, hag hô muzellou na lévéroñt némét traou touelluz.
3. Ann ti a vézô savet gañd ar furnez, hag a vézô startéet gañd ar poell.
4. Gañd ar gélennadurez é vézô karget ar soliérou a galz traou kaer ha talvouduz-brâz.
5. Ann dén fûr a zô kré; hag ann dén gwiziek a zô nerzuz ha galloudek:
6. Râg gañd ar poell é réneur ar brézel; hag el léac'h ma vézô kalz a guzuliou, é vézô ann dieûb.
7. Ré uc'hel eo ar furnez évid ann dén diskiañt; na zigorô két hé c'hénou é-tâl ar pors.
8. Néb a glask ôber ann drouk, a vézô galvet foll.
9. Ménoz ann dén diskiañt eo ar péc'hed; hag ar gwall-gomzer a zô argarzuz d'ann dûd.
10. Mar teûez da véza digaloun é deiz ann añken, da nerz a vézô dislébéret.
11. Difenn ar ré a gaseur d'ar marô; ha na'éhan két da zieûbi ar ré a gémèreur évid hô laza.
12. Ma lévérez: N'éma két ann nerz gan-éñ; néb a furch ar c'halounou her poellô; râk n'eûz nétrâ a guzet out mirer da éné, hag héñ a zistolô d'ann dén hervez hé ôberiou.
13. Va mâb, debr mél, râk mâd eo, hag ann diren-vél péhini a zô c'houékbrâz d'as génou.
14. Evel-sé é vézô gwiziégez ar furnez évid da éné; p'az pézô hé c'havet, az pézô fisiañs enn da zeiz divéza, ha da c'héd na vézô két kollet.
15. Na aoz két a spiou oud ann dén reiz, ha na glask két ar fallagriez enn hé di, ha na reûstl két hé éhan.
16. Râk seiz gwéach é kouézô ann dén reiz, hag é assavô; hôgen ar ré fallagr a vézô stlapet enn drouk.
17. Pa vézô kouézet da énébour, n'en em laouéna két; ha pa vézô bévézet, na dridet két da galoun,
18. Gañd aoun n'her gwélfé ann Aotrou, ha n'her c'hafché két mâd, ha na zeûfé da denna hé vuanégez diwarn-ézhañ.
19. Na c'hourvenn két ar gwall-dûd, na hérez két ar ré fallagr:
20. Râg ar ré zroug n'hô deûz két a c'héd enn amzer da zoñt; ha kleûzeûr ar ré fallagr a vougô.
21. Va mâb, douj ann Aotrou hag ar roué; ha n'en em vesk két gañd al lañchennéien;
22. Râg hô c'holl a zeûiô war eunn taol; ha piou a anavez ar c'hastiz a raiñt hô-daou?
23. Kéméñt-mañ a zô ivé évid ar ré fûr; né két mâd kaoud azaouez évid dén er varn.
24. Ar ré a lavar d'ann dén fallagr: Eunn dén reiz oud, a vézô milliget gañd ar boblou, hag argarzet gañd ar brôadou.
25. Ar ré a grôz anézhañ, a vézô meûlet; hag ar vennoz a ziskennô war-n-ézhô.
26. Néb a respouñd da eur ré gañt reizded, a bok d'ézhañ war hé c'hénou.
27. Aoz da labour er-méaz, ha fourgas da bark gañt préder; évit ma savi goudé da dî.
28. Na véz két eur gwall-dést a-énep da nésa; ha na likaou dén gañd da vuzellou.
29. Na lavar két: Ével ma en deûz gréat d'in, é rinn d'ézhañ; mé a zistolô da bép-hini hervez hé ôberiou.
30. Tréménet ounn dré bark ann dén diek, ha dré winien ann dén diskiañt.
31. Ha chetu é oa leûn holl a linad, ha gôlôet a spern; hag ar vôger vein a oa diskaret.
32. Pa em eûz gwélet kéméñt-sé, em eûz hé lékéat em c'haloun, hag ounn en em zesket gañd ar skouér-zé.

33. Kouska a rî eunn nébeût, émévé ; eunn nébeût é môrédi ; eunn nébeût é likii da zaouarn ann eil enn égilé évid éhana :

34. Hag ann diénez a zeûi d'az kavout ével eur réder, hag ar baoureñtez ével eunn dén armet.

—

XXV. PENNAD.

Ober vâd d'hé énébourien.

1. Ar parabolennou-mañ a zô c'hoaz eûz a Zalomon, hag a zô bét dizouget gañt tûd Ézéc'hias, roué Juda.

2. Gloar Doué eo kuza ar gér, ha gloar ar rouéed eo eñklaskout al lavar.

3. Ann éñv enn hé uc'helder, ann douar enn hé zounder, ha kaloun ar rouéed, na helleur két da c'houilia enn-hô.

4. Tenn ar merkl eûz ann arc'hañt, hag é teûi anézhañ eul léstr glân-brâz.

5. Tenn ar fallagriez eûz a zirâg ar roué, hag hé drôn a vézô startéet gañd ar reizded.

6. N'en em ziskouéz két gañt fougé dirâg ar roué, ha na zâv két é léac'h ar ré vrâz,

7. Rag gwell eo é vé lavaret d'id : Pîñ amañ, égét né d-eo béza izéléet dirâg ar priñs.

8. Na ziskul két kerkeñt enn eur striv ar péz hô deûz gwélet da zaoulagad ; gañd aoun, goudé béza tennet ann énor digañd da viñoun, na helfez mui hé zic'haoui.

9. Hañter da géfridi gañd da viñoun, ha na ziskul két ar péz a dlé béza kuzet oc'h eunn diavésiad ;

10. Gañd aoun na gunuc'hfé ac'hanod pa en dévézô hé glévet ha n'az tamalfé héb éhan.

Ar c'hrâs hag ar garañtez a zieûb ; mîr-hô, gañd aoun na gouézchez enn dismégañs.

11. Ar gér a lévéreur enn hé amzer *a zô ével* avalou aour é gwéléou ar-c'hañt.

12. Ann tamall gréat d'ann dén fûr, ha d'ar skouarn señtuz, *a zô ével* eul lagaden-skouarn aour gañd eur berlézen luc'huz.

13. Ar c'hannad féal *a zô* d'ann hini en deûz hé gaset, ével iénien ann erc'h é amzer ar médérez ; lakaad a râ da éhana éné hé vestr.

14. Néb en em fougé ha na zéven két hé c'hér, *a zô ével* koummoul hag avel, hép glaô goudé.

15. Gañd ar sioulded eo habaskéet ar priñs, hag ann téôd kûñ a dorr ar péz a zô ar c'haléta.

16. Ma éc'h eûz kavet mél, debr da walc'h anézhañ, gañd aoun mar tebrez ré, na zeûjez d'hé zislouñka.

17. Tenn da droad eûz a dî da nésa, gañt aoun na zeûjé da hérézi ouz-id ha d'az kasaat.

18. Néb a zoug eur gwall désténi a-énep hé nésa, *a zô* eunn dared, hag eur c'hlézé, hag eur saez lemm.

19. Fisiout enn eur miñoun disléal é deiz ann añken, *eo fisiout* enn eunn dañt brein, hag enn eunn troad skuiz,

20. Ha lézel hé vañtel enn eunn deiz ién.

Ar c'hanaouennou a ganeur da eur gwall galoun, *a zô ével* gwîn-égr war nitr.

Ével ma tebr ann tartouz ar mézer, ha ma toull ar préñv ar c'hoat ; ével-se doan ann dén a griñ hé galoun.

21. Ma en deûz naoun da énébour, rô da zibri d'ézhañ : ma en deûz séc'hed, rô dour da éva d'ézhañ ;

22. Râg glaou béô a zastumi war hé benn, hag ann Aotrou hé zistolô d'id.

23. Avel ann hañter-nôz a gâs-kuit ar glaô, hag ann dremm trist ann téôd lañchennuz.

24. Gwell eo béza azézet enn eur c'hoñ é lein ann tî, égét choum gañd eur c'hrég araouz enn eunn tî éc'hon.

25. *Ével* dour frésk d'ann hini en deûz séc'hed, eo eur c'helou mâd a zeû eûz a eur vrô bell.

26. Ann dén reiz a gouez dirâg ann dén fallagr, *a zô ével* eur feuñteun strafilet gañd ann troad, hag eur vammen saotret.

27. Ével né két mâd ar mél évid ann hini a zebr kalz anézhañ ; ével-sé néb a c'houil ar meûrded, a vézô mac'het gañd ar c'hloar.

28. Néb na hell két derc'hel hé spéred pa gomz, *a zô* ével eur géar digor ha divur war hé zrô.

—

XXVI. PENNAD.

Eûz ar gwall déôd.

1. Ével ann erc'h enn hañv, hag ar glaô er médérez ; ével-sé ar c'hloar na zéré két oud ann dén diskiañt.

2. Ével eunn evn a nîch eûz a eul léac'h da eul léac'h all, hag eur golvan a ia a bép tû ; ével-sé éz ai ar valloz lavaret héb abek a-énep eur rébennâg.

3. Ar fouét *a zô* évid ar marc'h, ar wasken évid ann azen, hag ar wialen évit kein ann dén direiz.

4. Na respouñt két d'ar foll hervez hé folleñtez, gañd aoun na zeûfez héñvel out-hañ.

5. Respouñt d'ar foll hervez hé folleñtez, gañd aoun na lakajé enn hé benn eo fûr.

6. Néb a gâs hé c'heriou dré hañtérourez eunn dén foll, en em laka da véza kamm hag a év ar fallagriez.

7. Evel né dal nétra d'ann dén kamm kaout divesker kaer ; ével-sé al lavariou fûr a zô dizéréad é génou ann dén foll.

8. Néb a zâv é énor eunn dén diskiañt, a zô héñvel oud ann hini a daol eur méan ér bern merkur.

9. Ével ma zavché eunn dréan é dourn eunn dén mezô ; ével-sé éma ar barabolen é génou ar ré foll.

10. Ar varn a ziskoulm ar breûdou ; hag ann hini a laka ann dén fall da dével, a habaska ar reûstlou.

11. Ével ar c'hi a zistrô d'hé c'houéden, ével-sé eo ann dén diboell a zistrô d'hé follentez.

12. Gwélet éc'h eûs-té eunn dén hag a zô fûr war hé vénô ? Gwell eo géd ann diskiañt égéd hé hini.

13. Ann dén diek a lavar : Éma al léon enn heñt, hag al léonez enn heñchou.

14. Ével ma trô eunn ôr war hé mudurunou, ével-sé *é trô* ann dén diek enn hé wélé.

15. Ann dén diek a gûz hé zourn dindân hé gazel, hag a véac'h ma hé zoug béteg hé c'hénou.

16. Furoc'h eo ann dén diek war hé vénô, égét seiz dén hag a lavar traou fûr.

17. Néb a ia ébiou, hag en em vesk enn eur striv héb abek, a zô ével ann hini a gémer eur c'hi dré hé skouarn.

18. Ével ma eo kabluz ann hini a daol saésiou ha darédou évit laza *eunn all*,

19. Ével-sé eo ivé ann hini a ra gaou oud hé viñoun oc'h hé douella ; ha pa eo paket a lavar : O c'hoari em eûz hé c'hréat.

20. Pa na vézô mui a geûneûd é vougô ann tân ; ha pa na vézô mui a lañchennéien, éc'h éhanô ar strivou.

21. Ével ma eo ar glaou d'ar régez, hag ar c'heûneûd d'ann tân, ével-sé ann dén téar a laka ar strivou da zével.

22. Geriou al lañchennek *a zô* ével éeun, hôgen moñd a réoñt bété gwéled ar c'hôv.

23. Muzellou kaer gañd eur galoun saotr, a zô ével arc'hañt dic'hlan lékéat évit kiñkla eur pôd prî.

24. Ann énébour en em rô da anaout gañd hé vuzellou, pa venn ann touellérez enn hé galoun.

25. Ha pa gomzché ouz-id gañt kuñvélez, na gréd két d'ézhañ ; rak seiz drougiez a zô enn hé galoun.

26. Néb a gûz hé gasoni gañt touellérez, diskuliet é vézô hé zrougiez er strollad brâz.

27. Néb a doull ar poull, a gouézô enn-hañ ; ha néb a rûl ar méan, a zistroiô *ar méan* out-hañ.

28. Ann téôd gaouiad na gâr két ar wirionez ; hag ar génou labennuz a zigas dismañtrou.

—

XXVII. PENNAD.

Ar meuleûdiou a arnod ar galoun.

1. Na fougé két gañd ann añtrônôz,

râk na ouzoud két pétrâ a c'hoarvézô enn deiz da zoñt.

2. Ra veûlô eunn all ac'hanod, ha nann da c'hénou ; eunn diavésiad, ha nann da vuzellou da-unan.

3. Ar méan a zô pounner, hag ann tréaz a zô poézuz ; hôgen buanégez ann dén foll a zô pounnéroc'h égét-hô hô-daou.

4. Ar vuanégez hag ann diboell a darz a zô didrugarez ; ha piou a hellô herzel out frouden eunn dén buanek ?

5. Gwell eo eur c'hélen anat, égéd eur garañtez kuzet.

6. Gwell eo gouliou ann hini a gâr, égét pokou touelluz ann hini en deûz kasoni.

7. Ann éné en dévézô hé walc'h a flastrô ann diren-vél ; hag ann éné naouniet a gavô c'houék ar péz a zô c'houerô.

8. Ével eunn evn a ia er-méaz eûz hé neiz, ével-sé eo ann dén a zilez hé léac'h hé-unan.

9. Ann trétou hag allouzou c'houésvâd a laouéna ar galoun ; ha kuzuliou mâd eûr miñoun a laka ann dudi enn éné.

10. Na zilez két da viñoun, na miñoun da dâd : ha n'az a két é ti da vreûr é deiz da c'hlac'har.

Gwell eo eunn amézek tôst, égéd eur breûr pell.

11. Desk ar furnez, va mâb, ha laouéna va c'haloun : évit ma helli respouñla da néb az tamallô.

12. Ann dén gwén en deûz gwélet ann drouk, hag a zô en em guzet ; ar ré zister a zô éat ébiou, hag hô deûz gouzañvet ar c'holl.

13. Tenn hé zaé digañd ann hini en deûz krétéet évid eunn diavésiad : ha tenn digañt-hañ ar gôbr en dôa rôet évid ann diavésidi.

14. Néb a vennig hé nésa gañd eur vouéz gré, adaleg ar miñtin pa zâv, a vézô héñvel oud ann hini a villig anézhañ.

15. Ar c'hrég krôzuz a zô héñvel oud eunn dôen hag a ziver héd ar goañv.

16. Ann hini a fell d'ézhañ hé derc'hel, a zô ével ma felfé d'ézhañ derc'hel ann avel, pé ann éôl a zô enn hé zourn.

17. Ann houarn a lemm ann houarn, ha gwéled ar miñoun a geñtraou ar miñoun.

18. Néb a vîr ar wézen-fiez, a zebrô eûz hé frouez : ha néb a vîr hé aotrou, a vézô savet é gloar.

19. Ével ma wéleur enn dour penn ar ré a zell enn-hañ, ével-sé kalounou ann dûd a zô anad d'ar ré fur.

20. Ann ifern hag al louñk n'iñt morsé leûn : ével-sé daoulagad ann dûd né d-iñt két évit kaout hô gwalc'h.

21. Ével ma eo arnodet ann arc'hañt er c'hleûzeûr, hag ann aour er fornigel ; ével-sé ann dén a zô arnodet gañt génou ann hini a veûl anézhañ.

Kaloun ann dén fallagr a glask ann drouk, hag ar galoun éeun a glask ar wiziégez.

22. Ha pa bilfez ann dén foll enn eul léstr-brév, ével ma pileur greûn gañd eunn horz, na dennfez két ar folleñtez diout-hañ.

23. Sell oud da loéned, ha laka évez oud da zéñved ;

24. Râk n'az pézô két bépréd ar galloud : hôgen eur gurunen a vézô rôet a-rumm-é-rumm.

25. Digor eo ar prajéier, hag é wéleur ar géot glâz, ha dastumet eo ar foenn diwar ar ménésiou.

26. Ann ein a zô évid da zilad ; hag ar venned-gevr évit gôbr ar-park.

27. R'az pézô awalc'h gañt léaz ar gevr évid da voéd, évid ar péz a zô réd enn da dî, hag évit maga da vilisien.

—

XXVIII. PENNAD.

Eûz ann hini a varn gañd direizded.

1. Ar fallagr a dec'h ha dén war hé lerc'h ; hôgen ann dén reiz, fisiuz ével eul léon, n'en dévezô aoun é-béd.

2. Enn abek da béc'héjou ann douar é teû ar briñsed da greski é niver ; hag enn abek da wiziégez ann dén, pa oar ar péz a lévéreur, é vézô hiroc'h buez ar priñs.

3. Ann dén paour péhini a wask war ar ré baour, a zô héñvel oud ar glaô diboell a zigas ann naounégez.

4. Ar ré a zilez al lézen, a veûl ar fallagr ; ar ré hé mîr, a wiñk out-hañ.

5. Ann dûd fall na vennoñt két er varn ; hôgen ar ré a eñklask ann Aotrou, a laka évez out pép-trâ.

6. Gwell eo ar paour a valé enn hé éeunder, égéd ann dén pinvidik a ia er gwall heñchou.

7. Néb a vîr al lézen, a zô eur mâb fûr ; hôgen néb a rô da zibri d'ar banvésiérien, a vézéka hé dâd.

8. Néb a zastum madou ô rei hé arc'hañt war gampi, hô dastum évid eunn dén hag a vézô trugarek é kéñver ar béorien.

9. Néb a zistrô hé skouarn évit na glevô két al lézen, é vézô argarzuz hé béden.

10. Néb a douell ar ré reiz, hag hô c'hâs enn eunn heñt fall, a gouézô enn hé boull bé-unan ; hag ar ré éeun hô dévézô hé vadou.

11. Ann dén pinvidik a zô fûr war hé vénô ; hôgen ar paour poellek a c'houiliô anézhañ.

12. Pa vez savet huel ann dûd reiz, eo brâz ar c'hloar ; pa rén ar ré fallagr, éma ann dismañtr étouez ann dûd.

13. Néb a gûz hé dorféjou, n'az ai két da vâd ; hôgen néb hô añsav, hag hô dilez, en dévézô trugarez.

14. Euruz eo ann dén a zô bépréd enn doujañs ; hôgen néb a zô kalet hé galoun, a gouézô enn drouk.

15. *Ével* eul léon a iud, hag eunn ours naounek, eo eur priñs fallagr war eur bobl paour.

16. Eur priñs diboell a waskô kalz a dûd gañd hé frouden ; hôgen ann hini a gasa ar bizoni a astennô hé zeisiou.

17. Néb en deûz skulet goâd eur ré, ha pa déc'hché bétég ar poull, dén na virché out-hañ.

18. Néb a valé gañd éeunder a vézô salvet ; néb a gerz dré wall heñchou a gouézô eur wéach.

19. Néb a labour hé zouar, en dévézô hé walc'h a vara ; hôgen néb en em rô d'ann didalvédigez, na gavô néméd ann diénez.

20. Ann dén féal a vézô meûlet kaer ; hôgen néb a hast da binvidikaat, na vézô két dinam.

21. Ann hini a zell oc'h stâd ann dûd (r) pa varn, na ra két mâd : hennez évid eur génaouad bara a zilez ar wirionez.

22. Eunn dén hag a hast da binvidikaat, hag a hérez ar ré all, na oar két pénaoz é c'hoarvézô ann diénez gañt-hañ.

23. Néb a gélenn eunn dén, a gavô goudé-zé grâs dira-z-hañ, keñtoc'h égéd ann hini a douell anézhañ gañt lavariou likaouuz.

24. Néb a skrâp eunn dra d'hé dâd pé d'hé vamm, hag a lavar pénaoz n'eo két sé eur péc'hed, en deûz hé lôd el lâz-dén.

25. Néb a fougé hag a stambouc'h, a laka strivou da zével ; hôgen néb a laka hé c'héd enn Aotrou, a vézô paréet.

26. Néb a laka hé fisiañs enn hé galoun hé-unan, a zô foll ; hôgen néb a gerz gañt furnez, a vézô dieûbet.

27. Néb a rô d'ar paour, na goùézô két enn diénez ; néb hen dispriz pa béd anézhañ, a c'houzañvô ar baoureñtez.

28. Pa vézô savet huel ar ré fallagr, ann dûd a iélô da gûz (r) ; pa'z aiñt-da-nétra, ar ré reiz a greskô é niver (r).

—

XXIX. PENNAD.

Eûz a gélen ar vugalé.

1. Ann dén a zispriz gañd eur penn kalet ann hini a gélenn anézhañ, a gouézô war-eunn-taol enn eul lamm marvel, ha na vézô bikenn iac'héet.

2. Pa baottô ar ré reiz, ar bobl en em laouénai ; pa gémérô ar ré fallagr ar galloud, ar bobl a geinô.

3. Ann dén a gâr ar furnez, a laouéna hé dâd ; hôgen néb a vâg plac'hed fall, a gollô hé zanvez.

4. Ar roué reiz a starta ar vrô ; ann dén ré biz hé c'hasô-da-gét.

5. Ann dén a gomz oud hé viñoun gañt geriou likaouuz ha gôlôet, a steñ rouéjou oud hé dreid.

6. Ar rouéjou a strôbô ann dén fal.

lagr a béc'h ; hag ann dén reiz a veûlô Doué hag en em laouénai.

7. Ann dén reiz a gémer ali diwarbenn kéfridi ar béorien ; ann dén fallagr na gémer ali é-béd.

8. Ann dûd saotret a zismañtr kéar ; hôgen ar ré fûr a zistrô ar frouden.

9. Mar strîv ann dén fûr oud ann dén foll, pé é vuanékai, pé é c'hoarzô, *ann dén fûr* na gavô kéd a éban.

10. Ann dûd a c'hoad hô deûz kas oc'h ann dén éeun ; hôgen ar ré reiz a glask hé éné.

11. Ann dén foll a skiñ kéneñd a zô enn hé spéred ; ann dén fûr a c'hourzéz, hag en em vir évid ann amzer da zoñt.

12. Ar priñs a zélaou a-c'hrâd-vâd ar gévier, n'en dévézô némét ministred fallagr.

13. Ar paour hag ar c'hrédour a zô en em gavet kévret ; ann Aotrou a sklera ann eil hag égilé.

14. Ar roué a varn ar béorien er wirionez, *a* wélô hé drôn startéet davikenn.

15. Ar wialen hag ar c'bastiz a rô ar furnez ; hôgen ar bugel a vézô lézet d'hé ioul hé-unan, a vézékai hé vamm.

16. Pa baottô ar ré fallagr, é paottô ann drouk ; hag ar ré reiz a wélô hô dismañtr.

17. Kélenn da vâb, hag héñ a fréalzô ac'hanod, hag a rôi dudi d'as éné.

18. Pa na vézô mui a zeskadurez, ar bobl en em vévézô ; hôgen ann hini a vîr al lézen, a zô euruz.

19. Ar sklâv na hell két béza kélennet gañt komziou, râk klévout a ra ar péz a lévérez, hôgen faé eo gañthañ respouñta.

20. Ha gwélet éc'h eûs-té eunn dén téar da gomza ? Géd keñtoc'h folleñtez diout-hañ, égét gwellaen.

21. Néb a vâg hé zervicher gañt c'houékder a-vihanik, her gwélô goudé-zé ô sével enn hé énep.

22. Ann dén buanek a laka da zével strivou ; ha néb a zô téar da vuanékaat, a zô téaroc'h da béc'hi.

23. Ann dismégañs a iélô war-lerc'h ann dén rôk ; hag ar chloar a vézô lôd ann dén zô izel hé galoun (T).

24. Néb a zô kévrennek da eul laer, a gasa hé éné ; klevoud a ra é c'houlenneur lé, ha n'hen diskul két.

25. Néb a zouj ann dûd, a gouézô hép dalé ; néb a laka hé c'héd enn Aotrou, a vézô savet.

26. Meûr a hini a glask sell ar priñs ; hôgen ann Aotrou eo barner pép dén.

27. Ann dûd reiz a argarz ar ré fallagr ; hag ar ré fallagr a argarz ar ré a gerz enn heñt éeun.

Ar mâb a vîr ar gér, na gouézô két er gollidigez.

—

XXX. PENNAD.

Teir dra dreist hor skiañt.

1. Geriou ar stroller, mâb ar skiñer. Gwélédigez eunn dén, gañt péhini éma Doué, ha péhini ô véza krévéet gañd Doué a choum enn-hañ, en deûz lavaret :

2. Ann diskiañta ounn eûz ann dûd, ha furnez ann dûd n'éma két gan-éñ.

3. N'em eûz két desket ar furnez, ha na anavézann két gwiziégez ar zeñt.

4. Piou a zô piñet enn éñv, hag a zô diskennet ? Piou en deûz dalc'het ann avel enn hé zaouarn ? Piou en deûz éréet ann douréier ével enn eur gwisk ? Piou en deûz startéet holl harzou ann douar ? Pé hanô ef-héñ, ha pé hanô eo hé vâb, ma her gouzoud a rit ?

5. Pép gér Doué a zô leûn a dân ; eunn diren eo-héñ évid ar ré a laka hô géd enn-hañ.

6. Na laka nétrâ ouc'h-penn d'hé gomziou, gañd aoun na vijez tamallet ha kavet gaouiad.

7. Diou zra em eûz goulennet digan-éz ; pliget gan-éz hô rei d'in (T) abarz ma varvinn.

8. Pella diouz-in ar fougé hag ar gévier.

Na rô d'in na paoureñtez, na madou ; rô d'in hép-kén péadrâ da véva,

9. Gañd aoun, pa'm bézô va gwalc'h, na zeûjenn d'az tilézel (T) ha da lavarout : Piou eo ann Aotrou ? Pé mar kouézann er baoureñtez, na zeûjenn da laéra ha da derri al lé em eûz gréat d'am Doué.

10. Na damall két ar servicher dirâg hé vestr, gañd aoun na villigfé ac'hanod ha na gouézchez.

11. Eur wenn *zô* hag a villig hé dâd ha na vennig két hé vamm.

12. Eur wenn *zô* hag a zô glân war hé ménô, ha péhini koulskoudé né két bét gwalc'het eûz hé nammou.

13. Eur wenn *zô* hag a zô uc'hel hé daoulagad, ha savet-brâz hé c'hroc'hen-lagad.

14. Eur wenn *zô* hag é deûz klézéier é léac'h deñt, péhini gañd hé c'hildeñt a rog hag a zebr ar ré davañtek war ann douar, hag ar ré baour é-touez ann dûd.

15. Ar wélaouen é deûz diou verc'h, hag a lavar : Digas, digas.

Teir dra zô né d-iñt két évit kaout hô gwalc'h (T) ; hag eur bévaré, ha na lavar morsé : A-walc'h.

16. Ann ifern, ar mammou, hag ann douar péhini n'en deûz két a-walc'h a zour ; hag ann tân péhini na lavar morsé : A walc'h.

17. Lagad ann hini a ra goab eûz hé dâd, hag a zispriz gwilioud hé vamm, bézet diframmet gañt brini ar froudou, ha debret gañt mipien ann érer.

18. Teir dra *zô* hag a zô diez d'in *da glévout* ; hag ar bévaré, n'hen anavézann két a-grenn.

19. Heñt ann érer enn éar, heñt ann aer war ar méan, heñt al léstr é-kreiz ar môr, hag heñt ann dén enn hé iaouañktiz.

20. Ével-sé eo heñt ar c'hrég avoultr, péhini a zebr hag a zec'h hé génou, hag a lavar : N'em eûz két gréat a zrouk.

21. Gañt teir dra eo reûstlet ann douar, hag ar bévaré, ha hell két hé c'houzañvi :

22. Gañd eur sklav pa rén ; gañd eur foll, pa en deûz débret hé walc'h ;

23. Gañd eur c'hrég kasauz, pa é deûz kéméret pried ; ha gañd eur vatez, pa eo deûet da hérez d'hé mestrez.

24. War ann douar éz eûz péder dra vihan meûrbed, hag a zô furoc'h égéd ann dûd fûr :

25. Ar mérien, ar bobl dister-zé, péhini a zastum hé voéd a-zoug ann éost ;

26. Ar gounikled, ar bobl dinerz-zé, péhini a laka hé di er rec'hier ;

27. Ar c'hiléien-raden péré n'hô deûz két a roué, hag a ia koulskoudé holl a vañdennou ;

28. Ar glazard péhini a gerz war hé zaouarn, hag a choum é léz ar roué.

29. Teir dra zô hag a gerz ervâd, hag ar bévaré a gerz kaer :

30. Al léon ar c'hréva eûz al loéned, péhini n'en deûz aoun râk nétrâ eûz ar péz a gâv enn hé heñt ;

31. Ar c'hilek kré enn hé gellou ; hag ann tourz ; hag ar roué out péhini na éneb nétrâ.

32. É doaré eur foll eo bét kéméret, goudé ma eo bét savet enn eul léac'h uc'hel : râk ma vijé bét fûr, en dévijé lékéat hé zourn war hé c'hénou.

33. Néb a wask kré war ar vronn, évit tenna al léaz, a laka ann dien da zoñt ; néb a c'houéz ré gré hé frô, a denn ar goâd ; ha néb a laka da zével ar vuanégez, a zigas ar strivou.

—

XXXI. PENNAD.

Meûleûdi ar c'hrég kré.

1. Geriou Lamuel roué. Gwélédigez gañt péhini é deûz hé vamm hé zesket.

2. Pétrâ *a livirinn d'id*, va mâb kér, pétrâ *a livirinn d'id*, mâb kér va c'hôv, pétrâ *a livirinn d'id*, mâb kér va gwéstlou ?

3. Na rô két da zanvez d'ar merc'hed, na da vadou évit kolla ar rouéed.

4. Na rô két, ô Lamuel, na rô két a win d'ar rouéed ; râk n'eûz nétrâ a guzet el léac'h ma rén ar vézveñti :

5. Gañd aoun na évcheñt, ha na añkounac'hajeñt ar varn, ha na drôjeñt kéfridi bugalé ar paour.

6. Rôit bier d'ar ré a zô glac'haret, ha gwin d'ar ré a zô é c'houervder ar galoun :

7. Ra éviñt, ha ra añkounac'haiñt hô faoureñtez, ha n'hô dévézô mui a goun eûz hô foan.

8. Digor da c'hénou évid ar mâd, hag évit kéfridi ann holl vugalé a drémen.

9. Digor da c'hénou, ha kémenn ar péz a zô reiz, ha barn gañd éeunder ar paour hag ann tavañtek.

10. Piou a gavô eur c'hrég kré? Talvoudusoc'h eo égéd ar péz a zigaseur eûz a benn ar béd.

11. Kaloun hé ozac'h a laka hé fisiañs enn-hi, ha dibourc'hou na zioué rô két.

12. Hî a zigasô d'ézhañ ar mâd, ha nann ann drouk é holl zeisiou hé vuez.

13. Hî é deûz klasket ar gloan hag al lîn, hag é deûz labouret gañt daouarn ijinuz.

14. Hî a zô ével léstr ar marc'hadour, a zigas hé vara a bell.

15. Hî a zâv ha nôz c'hoaz, hag a rô ar preiz d'hé faotred, hag ar boéd d'hé flac'hed.

16. Hî é deûz sellet oc'h eur park, hag é deûz hé brénet; gañt frouez hé daouarn é deûz plañtet eur winien.

17. Hî é deûz gourizet hé dargreiz gañt nerz, hag é deûz krévéet hé bréac'h.

18. Hî é deûz tañvéet, hag é deûz gwélet pénaoz é oa mâd hé c'héfrédi: hé c'hleûzeûr na vougô két a-zoug ann nôz.

19. Hî é deûz douget hé dourn war ann traou kré, hag hé biziad hô deûz kéméret ar werzid.

20. Hî é deûz digoret hé dourn d'ann tavañtek, hag astennet hé falfiou d'ar paour.

21. Hî n'é dévézô kéd a aoun râg ar iénien hag ann erc'h évid hé zî: râg hé holl dûd hô deûz diou zaé.

22. Hî é deûz gréat évit-hi pallennou-gwélé: gañt lîn moan ha gañt limestra eo gwisket.

23. Hé ozac'h a vézô brudet-brâz étâl ar pors, pa vézô azézet gañd hénaoured ar vrô.

24. Hî é deûz gréat eul liser, hag é deûz hé gwerzet, hag é deûz rôet eur gouriz d'ar C'hanañéad.

25. Gañt nerz ha gañt kaerded eo gwisket; hag hî a c'hoarzô enn deiz divéza.

26. Digoret é deûz hé génou d'ar furnez, ha lézen ar madélez a zô war hé zéôd.

27. Sellet é deûz oc'h raveñchou hé zî, ha n'é deûz két debret hé bara enn didalvédigez.

28. Saved eo hé bugalé, hag hî hô deûz embannet pénaoz é oa-hî euruzbrâz; hag hé ozac'h ivé en deûz hé meûlet.

29. Kalz merc'hed hô deûz dastumet madou; hógen té éc'h eûz hô zrec'het holl.

30. Touelluz eo ar géned, ha didalvoud ar c'haerded; ar chrég a zouj ann Aotrou, houn-nez eo a vézô meûlet.

31. Rôit d'ézhi eûz a frouez hé daouarn; ha meûlet ra vézô-hi é-tâl ar porz gañd hé ôberiou.

ANN EKLÉSIASTES,

PÉ AR PRÉZÉGER.

I. PENNAD.

Avel eo pép-trâ.

1. Geriou ar Prézéger, mâb Davîd, roué é Jéruzalem.

2. Avel ann avélou, émé ar Prézéger, avel ann avélou, hag avel pép-trâ.

3. Pétrâ a zeû d'ann dén eûz ann holl labour a râ dindân ann héol?

4. Eur rumm a drémen, hag eur rumm all a zeû: hôgen ann douar a choum stard da-vikenn.

5. Ann héol a zâv hag a ia da guza, hag é tistrô d'hé léac'h keñta: hag ô assével ac'hanô,

6. Éz â étrézég ar c'brésteiz, hag é trô étrézég ann hañter-nôz: ann avel a drô a bép tû, hag a zistrô war-n-ézhañ hé-unan, oc'h ôber trôiou brâz.

7. Ann holl steriou a ia er môr, hag ar môr na skùl két dreist: ar steriou a zistrô d'al léac'h a béhini é oañt deûet évid rédeg adarré.

8. Ann holl draou a zô diez; ann dén na hell két hô displéga gañd hé lavariou. Né két gwalc'het al lagad ô wélout, na leûniet ar skouarn ô klevout.

9. Pétrâ a zô bét? Ar péz a vézô. Pétrâ a zô bét gréat? Ar péz a vézô gréat.

10. N'eûz nétrâ a névez dindân ann héol, ha dén na hell lavarout: Chétu eunn dra névez; râk béz' eo bét keñt enn amzériou a zô tréménet enn hor raok.

11. N'eûz két a éñvor eûz ann traou keñt; hag ar péz a dlé doñt a vézô añkounac'héet gañd ar ré a zeûi war hon lerc'h.

12. Mé, ar Prézéger, a zô bét roué Israel é Jéruzalem.

13. Lékéat em bôa em spéred eñklaskout ha c'houilia gañd furnez kémeñd a c'hoarvez dindân ann héol. Doué en deûz rôet ar gwall bréder-zé da vugalé ann dûd évit ma en em rôjeñt d'hô anaout.

14. Gwélet em eûz kémeñd a c'hoarvez dindân ann héôl, ha chétu eo avel pép-trâ, ha glac'har a spéred.

15. Ar ré fallakr a zô diez da reiza, ha brâz-meûrbéd eo niver ar ré ziskiañt.

16. Komzet em eûz em c'haloun, ô lavarout: Chétu mé a zô deûet da véza brâz, hag éat ounn er furnez enn tu all d'ar ré holl a zô bét em raok é Jéruzalem; ha va spéred en deûz gwélet kalz traou gañt furnez, hag em eûz desket.

17. Rôet em eûz va c'haloun da zeski ar poell hag ar gélennadurez, ar faziou hag ar folleñtez; hag em eûz anavézet pénaoz é kémeñt-sé éz eûz ivé poan, ha glac'har a spéred:

18. Râg gañd eur furnez vrâz éz eûz eunn argarzidigez vrâz; ha néb a gresk hé wiziégez a gresk ivé hé boan.

II. PENNAD.

Avel enn dudiou. Avel er madou.

1. Mé em eûz lavaret em c'haloun : Déomp, en em rôomp d'ann dudiou, ha piaouomp ar madou, hag em eûz gwélet pénaoz eo ivé avel kemeñt-sé.

2. Ar c'hoarz em eûz prizet ével eur fazi ; ha d'al lévénez em eûz lavaret : Pérâg en em douellez-té enn-aner ?

3. Mennet em eûz em c'haloun tenna va c'hîk diouc'h ar gwîn, évid dougen va spéred d'ar furnez, ha tec'hout diouc'h ar folleñtez, kén n'em bijé gwélet pétrâ a zô mâd da vugalé ann dûd, ha pétrâ a dléoñt da ôber dindân ann héol héd holl zeisiou hô buez.

4. Labouriou brâz em eûz gréat ; tiez em eûz savet évid-oun ; gwinienn-nou em eûz plañtet.

5. Liorsou ha berjézou em eûz gréat, hag em eûz plañtet enn-hô gwéz-frouez a bép doaré.

6. Gréat em eûz lennou dour, évid doura gwéz iaouañk ar c'hoajou.

7. Bét em eûz mévellou ha mitisien, ha kalz a dûd all, hag eul lôd brâz a éjenned hag a zéñved, dreist ar ré holl a zô bét em raok é Jéruzalem.

8. Dastumet em eûz évid-oun ar-c'hañt hag aour, ha danvez ar rouéed hag ar broviñsou ; bét em eûz kanérien ha kanérézed, ha kémeñd a zô dudiuz da vugalé ann dûd, kôpou ha listri évit servicha ar gwîn.

9. Ha madou em eûz bét dreist ar ré holl a zô bét em raok é Jéruzalem ; hag ar furnez a zô choumet bépréd gan-éñ.

10. Kémeñd hô deûz c'hoañtéet va daoulagad da gaout, em eûz rôet d'ezhô ; n'em eûz két miret out va c'haloun n'en em rôjé d'al lévénez, ha da gémeñd dudi em bôa aozet ; ha mé em bôa krédet pénaoz é oa va lôd tenna frouez eûz va holl labouriou.

11. Ha pa em eûz trôet va daoulagad étrézeg holl ôberiou va daouarn hag étrézég al labouriou em bôa gréat gañt kémeñd a c'houéz didalvez, em eûz gwélet pénaoz né oa enn-hô holl néméd avel ha glac'har a spéred, ha pénaoz né oa nétrâ a zigéflusk dindân ann héol.

12. Neûzé ounn trôet da arvesti ar furnez, ar faziou hag ar folleñtez. (Pétrâ eo, émé-vé, ann dén, évit ma helfé heûlia ar roué en deûz hé grouet ?)

13. Hag em eûz gwélet pénaoz ar furnez a zô kémeñt dreist ar folleñtez, ével ma eo ar goulou dreist ann dévalien.

14. Daoulagad ann dén fûr a zô enn hé benn ; ann dén foll a valé enn dévalien ; ha desket em eûz pénaoz é varv ann eil hag égilé.

15. Hag em eûz lavaret em c'haloun : Mar tléann mervel kerkoulz hag ann dén foll, pétrâ a dâl d'in béza bét furoc'h ? Neûzé em eûz lavaret em spéred, pénaoz kémeñt-sé a oa ivé avel.

16. Râk na vézô két peûr-baduz énvor ann dén fûr, ken-nébeût hag hini ann dén foll, hag ann amzériou da zoñt a c'hôlôi pép-trâ gañd ann añkounac'h ; ann dén gwiziek a varv kerkoulz hag ann dén diwiziek.

17. Râk-sé eo deûet kasauz ar-vuez d'in, pa em eûz gwélet pénaoz éma ann holl boaniou dindân ann héol, ha ma eo pep-trâ avel ha glac'har a spéred.

18. Goudé-zé em eûz argarzet ann holl bréder gañt péhini em eûz labouret dindân ann héol, évit lézel eur mâp en dévézô va madou em goudé,

19. Péhini a zeûiô da vestr war va holl labouriou em eûz gréat gañt kémeñd a c'houéz hag a bréder, hép ma ouzoun pé é vézô fûr pé é vézô foll. Hag eunn dra a zô kenn avéluz ?

20. Dré-zé em eûz éhanet, ha va c'haloun é deûz dinac'het pelloc'h ôber labour é-béd dindân ann héôl.

21. Râg goudé ma en deûz eur ré labouret gañt furnez, gañt poell, gañt préder, é lez ar péz en deûz gréat da eunn dén lézirek ; ha kémeñt-sé a zô ivé avel, hag eunn drouk brâz.

22. Râk pétrâ a dalô d'ann dén hé holl labouriou hag hé c'hlac'har a spéred, gañt péré eo bét eñkrézet dindân ann héol ?

23. Hé holl zeisiou a zô leûn a boan hag a reûz ; ha n'en deûz két a éhan enn hé spéred a-zoug ann nôz ; ha né két avel kemeñt-sé ?

24. Ha né két gwelloc'h dibri hag éva, hag ôber vâd d'hé éné gañt frouez hé labouriou ? Ha kémeñt-mañ a zeû eûz a zourn Doué.

25. Piou en dévézô hé walc'h hag hé zudi ével-d-oun ?

26. Doué en deûz rôet d'ann dén a zô mâd dirâg hé zaoulagad ar furnez, ar wiziégez, hag al lévénez ; hôgen d'ar péc'her en deûz rôet ar c'hlac'har hag ar préder didalvez, évit ma verniô ha ma tastumô *madou* évit béza rôet d'ann hini a vézô hétuz da Zoué ; hôgen kémeñt-sé a zô ivé avel, hag eunn eñkrez didalvez a spéred.

—

III. PENNAD.

Pép trâ é deûz hé amzer.

1. Pép trâ é deûz hé amzer, ha pép trâ, goudé béza bét, a drémen dindân ann éñv.

2. Amzer da c'hénel, hag amzer da vervel ; amzer da blañta, hag amzer da denna ar péz a zô plañtet ;

3. Amzer da laza, hag amzer da ia-c'haat ; amzer da ziskara, hag amzer da zével.

4. Amzer da wéla, hag amzer da c'hoarzin ; amzer d'en em c'hlac'hari, hag amzer da drida ;

5. Amzer da deûrel mein, hag amzer d'hô dastumi ; amzer da boki, hag amzer da bellaad diouc'h ar pokou.

6. Amzer da bréna, hag amzer da golla ; amzer da virout, hag amzer da zisteûrel ;

7. Amzer da regi, hag amzer da c'hria ; amzer da dével, hag amzer da gomza ;

8. Amzer évid ar garañtez, hag amzer évid ar gasoni ; amzer évid ar brézel, hag amzer évid ar péoc'h ;

9. Pétrâ a denn ann dén eûz hé labour ?

10. Gwélet em eûz ann eñkrez en deûz rôet Doué da vugalé ann dûd, évid hô lakaad da zoania.

11. Kémeñd en deûz gréat a zô mâd enn hé amzer, hag ar béd en deûz d'hô strivou ; hag ann dén na anavézô két koulskoudé ann ôberiou gréat gañd Doué adaleg ar penn-kenta bétég ann divéza.

12. Ha mé em eûz anavézet pénaoz né oa nétra gwelloc'h égéd en em laouénaat, hag ôber ervâd enn hé vuez.

13. Râk kémeñd hini a zebr hag a év, hag a denn hé vâd eûz hé labour, en deûz kémeñt-sé dré eur rô eûz a Zoué.

14. Desket em eûz pénaoz ann holl ôberiou en deûz gréat Doué, a badô da-vikenn ; ha na hellomp na lakaad ouc'h-penn, na lakaat nébeûtoc'h d'ar péz en deûz gréat Doué, évit ma vézô doujet.

15. Ar péz a zô bét, a zô c'hoaz ; ar péz a dlé doñt, a zô bét keñt ; ha Doué a zigas adarré ar péz a oa éat ébiou.

16. Gwélet em eûz dindân ann héol ar fallagriez é léac'h ar varn, hag ann direiz é léac'h ar reiz.

17. Hag em eûz lavaret em c'haloun : Doué a varnô ann dén reiz hag ann dén direiz, ha neûzé é vézô amzer pép-trâ.

18. Lavaret em eûz em c'haloun diwar-benn bugalé ann dûd, pénaoz é arnod Doué anézhô, hag é tiskouéz pénaoz iñt héñvel oud al loéned.

19. Râk-sé ann dûd a varv ével al loéned, hag hô stâd a zô hével-hével ; ével ma varv ann dén, é varv ivé al loen ; enn eunn hévélep doaré é tennoñt hô alan ann eil hag égilé, hag ann dén n'en deûz nétrâ dreist al loen ; pép-trâ zô avel hag a blég d'ann avel (T).

20. Ha pép-trâ a ia étrézég ann hévélep léac'h ; eûz ann douar iñt bét tennet, hag enn douar é tistrôoñt adarré.

21. Ené bugalé Adam, na piou a oar hag hen a biñ d'ann néac'h ? Ené ann anévaled, na piou a oar hag hen a ziskenn d'ann traoñ ? (T).

22. Hag em eûz anavézet pénaoz n'eûz nétrâ gwelloc'h évit ann dén égéd en em laouénaad enn hé labour, ha pénaoz eo hen-nez hé lôd. Râk piou a zougô anézhañ da anaout ar péz a c'hoarvézô hé-c'houdé ?

IV. PENNAD.

Talvoudégez ar gévrédigez.

1. Trôet ounn étrézég eunn tû all, hag em eûz gwélet ar gwaskou a réeur dindân ann héol, daérou ar ré zinam, péré n'hô deûz dén évid hô dizoania; hag ann dic'halloudez é péhini émiñt da énébi oud ar frouden, pa n'hô deûz skoazel é-béd.

2. Ha mé em eûz meûlet keñtoc'h ar ré varô égéd ar ré véô.

3. Hag eurusoc'h égét-hô holl em eûz kavet ann hini ha n'eo két c'hoaz ganet, ha n'en deûz két gwélet ann droug a réeur dindân ann héol.

4. Gwélet em eûz c'hoaz holl labouriou ann dûd, hag em eûz anavézet pénaoz hô ijin a zô hérézet gañd hô nésa; hag é kémeñt-sé éz eûz avel ha préder didalvez.

5. Ann dén foll a laka hé zaouarn ann eil enn égilé, hag a zebr hé gig hé-unan, ô lavarout:

6. Gwell eo eunn dournad gañd éhan, égéd daou zournad gañd labour ha gañt glac'har a spéred.

7. Enn eur seliet oc'h pép trâ em eûz kavet eunn avel all dindân ann héol.

8. Hé-unan eo *eunn dén*, ha n'en deûz eil é-béd, na mâb, na breûr; ha koulskoudé na éhan két da laboura, hag hé zaoulagad né d-iñt két évit kaout hô gwalc'h a vadou; ha na lavar két enn-hañ hé-unan: Évit piou é labourann-mé, hag é tiouérann va éné a vadou? E kémeñt-sé éz eûz ivé avel, hag eur gwall c'hlac'har.

9. Gwell eo éta béza daou kévret égéd unan; râg gôbr hô deûz enn hô c'hévrédigez.

10. Mar kouéz unan, égilé hen harpô. Gwâ ann dén hé-unan! râk mar kouéz, n'en dévézô dén évid hé zével.

11. Mar kousk daou kévret, en em dommiñt ann eil égilé; ma n'eûz néméd unan, pénaoz é tommô?

12. Mar d-eo kréoc'h unan égéd eunn all, daou a vézô tréac'h d'ézhañ; eur gorden a dri gôr a zô diez da derri.

13. Gwell eo eur bugel paour ha fûr, égéd eur roué kôz ha foll, péhini na oar râg-gwélout nétrâ évid ann amzer da zoñt.

14. Râg a-wéchou ann hini a zô er vâc'h hag er chadennou, a zeû erméaz évit béza roué; hag eunn all ganet roué a gouéz enn davañtégez.

15. Gwélet em eûz ann holl dûd véô a valé dindân ann héol gañd ann eil zén iaouañk a zavô enn hé léac'h.

16. Diniver eo ann holl bobl a zô bét enn hé raok; hag ar ré a dlé doñt hé c'houdé n'en em laouénaiñt két ennhañ; hôgen kémeñt-sé a zô ivé avel ha glac'har a spéred.

17. Laka évez péléac'h é lékéez da droad p'az éez é tî Doué, ha tôsta évit sélaoui. Râg gwell eo ar zeñtidigez égét viktimou ar ré ziskiañt, péré na ouzoñt két pé zroug a réoñt.

—

V. PENNAD.

Reúzeúdik eo ann dén pinvidik é-kreiz hé vadou.

1. Na lavar nétrâ gañd diévézded, ha na hastet két da galoun da gomza dirâk Doué. Râg enn éñv éma Doué, ha té a zô war ann douar: râk-sé bézet dibaot da c'heriou.

2. Ar prédériou brâz a zigas ann huvréou hag ar folleñtez en em gav el lavariou paot.

3. Ma éc'h eûz gréat eur gwéslt da Zoué, na zalé két d'hé zévéni; râg ar gwéstl disléal ha foll a zô dihétuz d'ézhañ; hôgen p'az pézô gréat eur gwéstl, séven-héñ.

4. Gwéll eo kalz choum hép ôber gwéstlou égéd ôber gwéstlou, ha choum hép ôber anézhô.

5. Na vézet két da c'hénou a abek d'as-kik da béc'hi; ha na lavar két dirâg ann éal: N'eûz kéd a râg-gwél; gañd aoun na zavché droug enn Aotrou oud da lavariou, ha na gaschéda-gét holl ôberiou da zaouarn.

6. El léac'h ma éz eûz kalz a huvréou, éz eûz ivé kalz a avel ha lavariou diniver; hôgen té, douj Doué.

7. Mar gwélez gwaskérez ar béorien, hag ar gwall varnou, ha diskar ann dén reiz enn eur vrô, na véz két souézet gañt kémeñt-sé: râg ann hini a zô uc'hel en deûz c'hoaz eunn all uc'héloc'h égét-hañ, ha ré all a zô c'hoaz uc'héloc'h égéd ar ré-mañ;

8. Hag ouc'h-penn éz eûz eur roué hag a c'hourc'hémenn war ann holl vrô a zô dindân hé c'halloud.

9. Ann dén ré biz n'en dévézô bikenn arc'hañt a-walc'h; hag ann hini a gâr ar madou, na dennô két a frouez anézhô; eunn avel éta eo ivé.

10. El léac'h ma éz eûz kalz a vadou, éz eûz ivé kalz a dûd évit hô dibri. Da bétra éta iñt-hi mâd d'ann hini en deûz anézhô, némét ma wél gañd hé zaoulagad kalz a vadou?

11. C'houék eo ar c'housk d'ann hini a labour, daoust pé é tebr nébeût, pé é tebr kalz; hôgen al leûnder a vîr oud ann dén pinvidik na gousk.

12. Eur gwall gléñved all a zô c'hoaz, hag em eûz gwélet dindân ann héol: madou miret évit eñkrez hô ferc'hen;

13. Râk moñd a réoñt da-gét enn eur c'hlac'har vrâz; bez' en deûz bét eur mâp a gouézô er baoureñtez ar vrasa.

14. Ével ma eo deûet enn noaz eûz a gôv hé vamm, ével-sé é tistrôiô ha na gasô gañt-hañ nétrâ eûz hé labouriou.

15. Kléñved truézuz-brâz; ével ma eo deûet, é tistrôiô. Pétrâ éta a dâl d'ézhañ béza labouret enn avel?

16. É holl zeisiou hé vuez en deûz débret enn dévalien, é kalz a brédériou, er reûz hag enn doan.

17. Dré-zé éta em eûz kavet mâd évid eunn dén ma tebrché, ha ma évché, ha ma en em laouénaché enn hé labour a râ dindân ann héol, enn holl zeisiou en deûz rôet Doué d'ézhañ; râg hen-nez eo hé lôd.

18. Ha pa en deûz rôet Doué da eunn dén madou ha danvez, hag ar galloud da zibri anézhô, da biaoua hé lôd, ha d'en em laouénaad enn hé labour; kémeñt-sé zô eur rô eûz a Zoué.

19. Râk n'en dévézô két kalz a goun eûz hé vuez, pa zeûiô Doué da garga hé galoun a lévénez.

VI. PENNAD.

Stâd truézuz ann dén ré biz.

1. Béz' éz eûz c'hoaz eunn drouk em eûz gwélet dindân ann héol, hag a zô paot é-touez ann dûd:

2. Eunn dén da béhini en deûz Doué rôet madou ha danvez hag énor, ha péhini en deûz kémeñt a c'hoañta da gaout: a béré n'en deûz két rôet Doué d'ézhañ ar galloud da zibri anezhô; hôgen ma véziñt louñket gañd eunn dén a-ziavéaz; kémeñt-sé zô avel hag eur reûz brâz.

3. Ha pa en défé ganet eunn dén kañt mâb, ha pa en défé bévet meûr a vloaz, ha ma vé deûet da véza kôz; ma na denn két hé éné hé c'hounid eûz hé vadou hag eûz hé zanvez; ha mar tiouér eur bez; mé a lavar pénaoz eur sioc'han a zô gwelloc'h égét-hañ.

4. Râg enn-aner eo eo deûet, hag é kerz enn dévalien, hag hé hanô a vézô kollet enn añkounac'h.

5. N'en deûz két gwélet ann héol, ha n'en deûz két anavézet ar mâd diouc'h ann drouk.

6. Ha pa en défé bévet daou vil bloaz, ma n'en deûz két perc'hennet hé vadou; ha n'éz éoñt két holl d'ann hévélep léac'h?

7. Holl labouriou ann dén *a zô* évid hé c'hénou; hôgen hé éné na vézô két leûniet.

8. Pétrâ en deûz ann dén fûr dreist ann dén foll? Ha pétrâ en deûz ar paour, némét ma kerz d'al léac'h ma éma ar vuez?

9. Gwell eo gwélout ar péz a c'hoañtaeur, égét c'hoañtaat ar pez ha na ouzeur két; hogen kémeñt-sé a zô ivé avel hag herder a spéred.

10. Néb a dlé béza, a zô a-vréma anavézet dré hé hanô; gouzoud a réeur pénaoz eo eunn dén, ha pénaoz na hell két striva é barn a-éneb ann hini a zô tréac'h d'ézhañ.

11. Kalz é komzeur, kalz a c'heriou a lévéreur er strîv, hag avel n'iñt kén.

—

VII. PENNAD.

Talvoudusoc'h eo ar furnez égéd ar madou.

1. Pétra dai d'ann dén klaskout ar péz a zô dreist-hañ, héñ péhini na oar két pétrâ a zô talvouduz d'ézhañ enn hé vuez, a-héd ann deisiou é péré éz eo diavésiad war ann douar, é-pâd ann amzer a drémen ével eur skeûd? Pé piou a hellô diskulia d'ézhañ ar péz a dlé béza enn hé c'houdé dindân ann héol?

2. Gwell eo eunn hanô mâd, égét louzou-c'houés-vâd ha talvouduz-brâz; ha deiz ar marô égéd deiz ar c'hanédigez.

3. Gwell eo moñt enn eunn ti kañv, égéd enn eunn ti banvez; râg enn hen-nez é wéleur divez péd dén, hag ann dén béô a laka enn hé éñvôr pétrâ a dlé c'hoarvézout gañt-hañ.

4. Gwell eo ar vuanégez égéd ar c'hoarz; râk kaloun ann hini a béc'h a zô kélennet gañd doan ann dremm.

5. Kaloun ar ré fûr a zô el léac'h ma éma ann doan, ha kaloun ar ré foll el léac'h ma éma al lévénez.

6. Gwell eo béza kélennet gañd eunn dén fûr, égét béza touellet gañt likaouérez ar ré foll;

7. Râk c'hoaz ann dén foll *a zó* ével ann trouz a râ ar spern pa loskoñt dindân eur pôd; hôgen avel eo kémeñt-sé.

8. Ann drouk-komz a reûstl ann dén fûr, hag a ziskar nerz hé galoun.

9. Gwell eo divez eul lavar égéd hé zerou. Gwell eo eunn dén habask égéd eunn dén rôk.

10. Na véz két téar da vuanékaat; râg ar vuanégez a gémer hé éhan é askré ann dén foll.

11. Na lavar két: Pérâg eo bét gwelloc'h ann amzériou keñt égéd ar ré a vréma? Râk né két fûr ar goulenn-zé.

12. Talvoudusoc'h eo ar furnez gañd ar madou, ha gwelloc'h eo évid ar ré a wél ann héol.

13. Râg ével ma tifenn ar furnez, é tifenn ivé ann arc'hañt; hôgen ar wiziégez hag ar furnez hô deûz kémeñtmañ ouc'h-penn, ma rôoñt ar vuez da néb en deûz anézhô.

14. Sell oc'h ôberiou Doué, ha pénaoz na hell dén gwellaat ar péz en deûz disprizet.

15. Piaou ar madou enn deiz mâd, ha béz daré évid ar gwall zeiz; râg ével ma en deûz Doué gréat unan anézhô, en deûz ivé gréat égilé, hép ma hell dén hé damallout é nép trâ.

16. Ann dra-mañ em eûz gwélet ivé é deisiou va avel: ann dén reiz a varv enn hé reizded, hag ann dén fallagr a vév pell enn hé zrougiez.

17. Na véz két ré reiz; ha na véz két furoc'h égét na eo réd, gañd aoun na zeûjez da abafi.

18. Na ra két ré a fallagriézou; ha na véz két foll, gañd aoun na varvchez keñt da amzer.

19. Mâd eo d'id skoazia ann dén reiz; hôgen na denn két da zourn diouc'h ar ré all; râk néb a zouj Doué na zilez hini é-béd.

20. Ar furnez a gréva ann dén fûr dreist dék priñs eur géar.

21. Râk n'eûz két eunn dén reiz war ann douar, a râjé vâd, ha na bec'hché két.

22. Na lékéet két da galoun a évez out kémeñd a lévéreur; gañd aoun na glevchez da zervicher ô villiga ac'hanod:

23. Râk té a oar enn da goustiañs pénaoz éc'h eûz ivé alies milliget ar ré all.

24. Gréat em eûz pép-trâ évit béza fûr. Lavaret em eûz: Fûr é teûinn da véza; hag ar furnez a zô éat pell diouz-in.

25. Pelloc'h eo éat égét na oa. Gwall zoun eo, piou hé c'havô?

26. Lékéat em eûz va spéred da skléraat pép-trâ, évit gouzout, évid arvesti, évit klaskout ar furnez hag ann abek; hag évid anaoût fallagriez ar ré foll, ha fazi ar ré ziévez:

27. Hag em eûz kavet pénaoz ar c'hrég a zô c'houervoc'h égéd ar marô, lindâg ar wénaerien; pénaoz hé c'haloun a zô eur rouéd, hag hé daouarn chadennou. Néb a zô hétuz da Zoué a dec'hô diout-hî; hôgen ar péc'her a vézô paket gañt-hî.

28. Chétu ar péz em eûz kavet, émé ar prézéger, enn eil hag égilé, évit kaout ann abek,

29. A glask c'hoaz va éné, ha n'en deûz két kavet. É-touez mil goaz em eûz kavet unan, é-touez ar merc'hed holl n'em eûz kavet hini é-bed.

30. Ann dra-mañ hép-kén em eûz kavet, pénaoz en deûz Doué gréat ann dén reiz, ha pénaoz eo en em reûstlet hé-unan enn eul lôd brâz a c'houlennou. Piou a zô fûr a-walc'h évit kémeñt-mañ? Piou a anavez diskoulm ar gér-zé?

—

VIII. PENNAD.

Madélez Doué.

1. Furnez ann dén a luc'h enn hé zremm, hag ann Holl-c'halloudek a drô ann doaré anézhañ.

2. Évid-oun-mé a vîr génou ar Roué, hag ar gourc'hémennou en deûz rôet Doué gañt lé.

3. Na hast két en em denna a ziraz-hañ, ha na geñdalc'h két er gwallôber; râg héñ a rai ar péz a garô:

4. Hag hé c'hér a zô leûn a c'halloud; ha dén na hell lavaroud d'ézhañ: Pérâg é réz-té ével-sé?

5. Néb a vîr ar gourc'hémennou, na chouzañvô droug é-béd. Kaloun ann dén fûr a boell ann amzer hag al lavar.

6. Pép trâ é deûz hé amzer hag hé drô vâd, hag eur c'hlac'har vrâz eo évid ann dén,

7. O véza na oar két ar péz a zô tréménet, ha na hell kaout kélou é-béd eûz ar péz a zô da zoñt.

8. N'éma két é galloud ann dén derc'hel ar spéred; n'en deûz galloud é-béd war zeiz ar marô; na hell két kaout a arsaô er brézel a c'hourdrouz anézhañ; hag ar fallagriez na dennô két ar fallagr a boan.

9. Kémeñt-sé holl em eûz gwélet, hag em eûz rôet va c'haloun da gémeñt a réeur dindân ann héol. A-wéchou é teû eunn dén da aotrounia eunn all enn hé zroug *hé-unan*.

10. Gwélet em eûz tûd fallagr bésiet, péré pa oañt c'hoaz béô, a oa el léac'h sañtel, hag a oa meûlet é kéar, ével pa vijé bét reiz hô ôberiou; hôgen kémeñt-sé a zô ivé avel,

11. Râg ô véza n'eo két douget râktâl ar varn a-éneb ar ré zroug, bugalé ann dûd a râ ann drouk héb aoun é-béd.

12. Koulskoudé pa wélann ar madélez-zé é-kéñver ar péc'her, péhini en deûz gwall-c'hréat kañt gwéac'h, éc'h anavézann pénaoz é teûiô vâd d'ar ré a zouj Doué hag a énor anézhañ.

13. Na vézet két a vâd d'ann dén fallagr, ha na vézet két hirréet hé zeisiou; hôgen ra dréménô ével eur skeûd ar ré na zoujoñt két dremm ann Aotrou.

14. Béz' éz eûz c'hoaz eunn avel all hag a c'hoarvez war ann douar; béz' éz eûz tûd reiz, war béré é kouéz ar reûsiou, ével pa hô défé gréat ôbériou ar ré fallagr; ha béz' éz eûz tûd fallagr, péré a vév er fisiañs, ével pa hô défé gréat ôbériou ann dûd reiz; hôgen kémeñt-sé a zô avel, war va ménô.

15. Meûlet em eûz éta al lévénez; hag em eûz lavaret pénaoz né oa nétrâ gwelloc'h évit ann dén dindân ann héol némét dibri, hag éva, hag en em laouénaat: ha pénaoz na gasé ann dén gañt-hañ némét-sé, eûz al labour en dôa gréat enn hé vuez a-zoug ann deisiou en dôa rôet Doué d'ézhañ.

16. Hag em eûz lékéat va c'haloun da anaoud ar furnez, ha da boellaad ar gildrôidigez a wéleur war ann douar. Tûd a zô ha na gouskoñt na deiz na nôz.

17. Hag em eûz anavézet pénaoz ann dén na hell kavout abeg é-béd eûz ann holl ôberiou a ra Doué dindân ann héol; ha pénaoz seûl vui é strivô évid hé glaskout, seûl nébeutoc'h hé gavô; ha pa lavarfé ann dén fûr pénaoz é oar kémeñt-sé, na hellô két hé gavout.

—

IX. PENNAD.

Ober vâd eñdra ma helleur hé ôber.

1. Kémeñt-sé holl em eûz mennet em c'haloun, évid hô foella gañt préder. Béz' éz eûz tud reiz ha tud fûr, hag hô ôberiou a zô é dourn Doué: ha koulskoudé ann dén na oar két pé é tellez ar garañtez, pé ar gasoni;

2. Hôgen pép-trâ a zô miret évid ann amzer da zoñt, hag a choum arvaruz amañ, ô véza ma c'hoarvez pép-trâ enn eunn doaré kévatal gañd ann dén reiz ha gañd ann dén direiz, gañd ann dén mâd ha gañd ann dén fall, gañd ann dén glân ha gañd ann dén dic'hlan, gañd ann hini a lâz viktimou ha gañd ann hini a zispreiz ar sakrifisou. Ével *éma* ann dén mâd, *éma* ivé ar péc'her; néb a dou é-gaou, ével néb a dou é-gwirionez.

3. Chétu pétrâ zô ar gwasa er péz a c'hoarvez dindân ann héol, ma teû pép tra enn eunn doaré kévatal da béphini; hag ac'hanô é teû kalounou bugalé ann dûd da véza leûn a zrougiez, hag a zispriz héd hô buez; ha goudézé é-véziñt lékéat é-touez ar ré varô.

4. N'eûz dén hag a vévché bépréd, nag en défé zô-kén ar fisiañs eûz a gémeñt-sé; gwell eo eur c'hi béô égéd eul léon marô.

5. Râg ar ré véô a oar pénaoz é tléoñt mervel; hôgen ar ré varô na anavézoñt mui nétrâ, ha n'hô deûz mui a gôbr: râg ann éñvor anézhô a zô rôet d'ann añkounac'h.

6. Ar garañtez, ar c'hâs, hag ann hérez a zô éat-da-gét gañt-hô, ha n'hô deûz mui a lôd er béd mañ, nag é kémeñd a c'hoarvez dindân ann héol.

7. Kéa éta ha debr da vara gañd dudi, hag év da wîn gañt lévénez; râk da ôberiou a zô hétuz da Zoué.

8. Bézet gwenn da zilad é péb amzer, ha na ziouéret két ann éôl war da benn.

9. Bév laouen gañd ar c'hrég a garez, a-zoug ann deisiou eûz da vuez berr-baduz, a zô bét rôet d'id évid ann holl amzer eûz da avel: râg hen-nez eo da lôd er vuez-mañ, hag el labour éc'h eûz da ôber dindân ann héol.

10. Grâ buan kémeñd ha ma hellô ôber da zourn; râk na vézô mui na labour, na reiz, na furnez, na gwiziégez er béz, étrézé péhini en em hastez da voñt.

11. Trôed ounn enn ennn tû all, hag em eûz gwélet pénaoz né két ar réd évid ar ré skañva, nag ar brézel évid ar ré gréva, nag ar bara évid ar ré fûr, nag ar madou évid ar ré zesket, nag ar c'hrâd-vâd évid ar vichérourien; hôgen éz â pép-trâ diouc'h ann amzer hag ann darvoud.

12. Ann dén na anavez két hé zivez: hag ével ma pakeur ar pésked gañd ann higen, hag al laboused gañd ar rouéjou, ével-sé ann dûd a zô paket gañd ar gwall amzer, pa en em daol war-n-ézhô râk-tâl.

13. Gwélet em eûz ivé ar furnezmañ dindân ann héol, hag em eûz kavet é oa brâz:

14. Eur géar vihan, ha nébeûd a dûd enn-hi; eur roué brâz a zeûaz enn hé énep, hag a gelc'hiaz anézhi; sével a réaz kréou trô-war-drô, hag é stourmaz out-hi.

15. En em gavet eo bét enn-hi eunn dén paour ha fûr, péhini en deûz dieûbet kéar dré hé furnez; ha dén goudézé n'en deûz bét a éñvor eûz ann dén paour-zé.

16. Ha mé a lavaraz pénaoz é oa gwelloc'h ar furnez égéd ann nerz; pénaoz éta eo bét disprizet furnez ar paour, ha n'eo két bét sélaouet hé c'heriou?

17. Geriou ar ré fûr a gleveur pa né véz trouz, keñtoc'h égét garm ar priñs é-touez ar ré foll.

18. Gwell eo ar furnez égéd armou brézel; ha néb a béc'hô enn eunn dra, a gollô kalz a vadou.

—

X. PENNAD.

Pénaoz éc'h anavézeur eunn drouk-prézéger.

1. Ar c'helien a varv enn tréat, a wall ar vlâz anézhañ. Eunn diboell skañv

skañv ha berr-baduz, a zô tréac'h d'ar furnez ha d'ar c'hloar.

2. Kaloun ann dén fûr a zô enn hé zourn déou, ha kaloun ann dén foll enn hé zourn kleiz.

3. Ann dén foll pa valé enn hé heñt, ô véza ma eo foll hé-unan, a gréd pénaoz eo foll ar ré all holl.

4. Mar sâv dreist-od ann hini en deûz ar galloud, na fiñv két eûz da léac'h: râg ar wellaen a lakai da éhana péc'héjou brâz.

5. Eunn droug a zô em eûz gwélet dindân ann héol, hag en deûz ann doaré da zoñt eûz a fazi ar priñs:

6. Ann dén foll lékéat enn eur garg uc'hel, hag ar ré binvidik azézet izel:

7. Gwélet em eûz ar sklaved war varc'h, hag ar briñsed ô kerzout war droad ével sklaved.

8. Néb a doull ar poull, a gouézô enn-hañ: ha néb a freûz ar c'haé, a vézô flemmet enn-hañ gañd ann aer.

9. Néb a zoug ar vein, a vézô bloñset gañt-hô; ha néb a faout ar c'heûneûd, a vézô glazet gañt-hañ.

10. Mar d-eo touñet ann houarn, hag é léac'h hé lakaad enn hé stad gentâ, ma hé douñeur adarré, é vézô diez hé lemma; ével-sé ar furnez na zeû némét goudé eul labour brâz.

11. Néb a zrouk-prézeg é-kûz, a zô héñvel oud eunn aer a flemm didrouz.

12. Geriou génou ann dén fûr a zô leûn a c'hrâs: ha muzellou ann dén foll hel lakai da gouéza.

13. Hé c'heriou gentâ eo folleñtez, hag hé c'hériou divéza ar gwasa fazi.

14. Ann dén foll a baott ar geriou. Ann dén na oar két pétrâ a zô bét enn hé raok, ha piou a hellô diskleria d'ézhañ ar péz a vézô enn hé-c'houdé?

15. Labour ar ré foll a c'hlac'harô anézhô, ô véza na ouzoñt két pénaoz moñd da géar.

16. Gwâ té, ô douar, ma éc'h eûz eur bugel da roué, ha priñsed hag a zebr diouc'h ar miñtin.

17. Euruz eo ann douar, ma en deûz eur roué a wenn vrâz, ha priñsed hag a zebr enn amzer réd évid en em vaga, ha nann évid en em likaoui.

18. Framm ann ti a vézô gwallet gañd ann diégi, hag enn abek d'ann daouarn laosk é kouézô glaô dré ann ti holl.

19. Ober a réoñt ar bara hag ar gwin, évit béva er c'hoarz hag er banvésiou; ha pép-trâ a zeñt oud ann arc'hañt.

20. Na wall-gomz két diwar-benn ar roué enn da vénoz, ha na villig két ar ré binvidik el léac'h kuzéta eûz da gampr; râg evned ann éñv hô-unan a gasô da vouéz, hag ar ré hô deûz diou askel a embannô da lavar.

—

XI. PENNAD.

Réd eo kaout koun eûz ar maró hag eûz ar varn.

1. Laka da vara war ann douréier réd; râg hé gavoud a rî goudé kalz a amzer.

2. Grâ anézhañ seiz rann, hag eiz; râk na ouzoud két pé zroug a c'hoarvézô war ann douar.

3. Mar béz leûn ar c'hoabr, é skuliñt glaô war ann douar. Mar kouéz ar wézen war-zû ar c'hrésteiz pé ann hañter-nôz, é pé léac'h-bennâg é vézô kouézet, é choumô énô.

4. Néb a laka évez oud ann avel, na had két; ha néb a zell oc'h ar c'hoabr, na védô bikenn.

5. Ével na ouzoud két dré bé heñt é teû ann éné, ha pénaoz en em framm ann eskern é kôv eur c'hrég brazez, ével-sé na ouzoud két ôberiou Doué, péhini eo ann ôberer eûz a bép-trâ.

6. Hâd da hâd diouc'h ar miñtin, ha na éhanet két da zourn diouc'h ar pardaez; râk na ouzoud két péhini a zavô da geñta, hé-mañ pé hen-nez; ha mar savoñt hô daou, é vézô c'hoaz gwelloc'h.

7. C'houék eo ar goulou, hag eunn dra dudiuz eo d'ann daoulagad gwélout ann héol.

8. Mar bév eunn dén kalz a vloavésiou, ha mar béz laouen enn-hô, é tlé kaout koun eûz ann amzer a dévalien-zé, hag eûz al lôd brâz a zeisiou; péré pa véziñt deûet, a ziskouézô pé-

naoz n'eo néméd avel kémeñd a zô tréménet.

9. En em laouéna éta, dén-iaouañk, enn da iaouañktiz, ha ra vézô da galoun enn dudi é deisiou da iaouañktiz; ha balé é heñchou da galoun, hag é gwél da zaoulagad; ha gwéz pénaoz Doué az kasô er varn évit kémeñt-sé holl.

10. Kâs-kuit ar vuanégez eûz da galoun, ha pella ann drougiez eûz da gîk; râg ar iaouañktiz hag ann dudi n'iñt néméd avel.

—

XII. PENNAD.

Na c'hortoz két ar gôzni évid heúlia lézen ann Aotrou.

1. Az péz koun eûz da grouer é deisiou da iaouañktiz, abarz ma teûiô amzer ar c'hlac'har, ha ma nésai ar bloavésiou, diwar-benn péré é liviri: Na blijoñt két d'in:

2. Abarz ma tévalai ann héol, hag ar goulou, hag al loar, hag ar stéred, ha ma tistrôi ar c'hoabr goudé ar glaô:

3. Pa grénô ar ré a vir aun tî, ha pa horellô ann dûd ar ré gréva, ha pa vézô deûet da éhana ha da véza dibaot ar ré a valé; ha pa vézô gôlôet a dévalien ar ré a zellé dré ann toullou;

4. Pa vézô serret dôriou ar rû; pa vézô izel mouéz ann hini a valé; pa zavor diouc'h kân ann evned; ha pa zeû merc'hed ar soun da véza bouzar;

5. Eûz al lec'hiou uc'hel hô dévézô aoun, hag é spouñtiñt enn heñt; ar wézen-alamañdez a vleûñvô, ar c'hilèk-raden a lardô, ar c'haprou a iélô da gét; ô véza m'az ai ann dén da di hé beûr-badélez, ha ma vézô baléet enn eur léñva dré ar ruou.

6. Abarz ma vézô torret ar gordennig arc'hañt, ha ma vézô en em dennet ann taled aour, ha ma vézô brévet ar brôk war ar feuñteun, ha ma vézô torret ar rôd war ar puñs,

7. Ha ma tistrôi ar poultr d'ann douar a béhini é oa bét tennet, ha m'az ai adarré ar spéred étrézé Doué, péhini en dôa hé rôet.

8. Avel ann avélou, émé ar prézéger, hag avel pép-trâ.

9. Hag ô véza ma oa fûr-brâz ar prézéger, é teskaz ar bobl, hag éc'h embannaz ar péz en dôa gréat; ha gañd hé eñklaskou é réaz kalz a barabolennou.

10. Geriou gouniduz é klaskaz, hag é skrivaz lavariou éeun, ha leûn a wirionez.

11. Geriou ar ré fûr a zô ével broudou, hag ével tachou sañket doun, a zô bét rôet d'é-omp gañd ar mesaer dré guzul ar mistri.

12. Na eñklask nétrâ kén, va mâb. N'eûz divez é-béd oc'h ôber kalz levriou; hag ar poellad hîr-baduz a c'hlac'har ar c'hik.

13. Sélaouomp holl kévret ann divez eûz al lavar-mañ. Douj Doué, ha mîr hé c'hourc'hémennou; hen-nez eo holl *zléad* ann dén.

14. Ha Doué a zigasô d'ar varn ann holl faziou, ar mâd hag ann droug a vézô bét gréat.

KANAOUEN

KANAOUENNOU SALOMON.

I. PENNAD.

1. Ra bokô d'in gañd eur pok eûz hé c'hénou; râk da zivronn a zô gwelloc'h égéd ar gwin;

2. Hag ar c'houés anézhô ével al louzou ar ré c'houéka. Ével éôl skulet eo da hanô; râk-sé eo é kâr ar plac'hed-iaouañk ac'hanod.

3. Didenn ac'hanoun; nî a rédô war da lerc'h diouc'h ar c'houés eûz da louzou mâd. Ar roué en deûz va lékéat da voñt enn hé gamprou: trida a raimp, hag en em laouénaimp ennod, pa zeûi da goun d'é-omp pénaoz da zivronn a zô gwelloc'h égéd ar gwin.

4. Dû ounn, hôgen kaer ounn, merc'hed Jéruzalem, ével teltou Sedar, ével tinellou Salomon.

5. Na likiit két a évez ouz-in ô véza ma ounn demzu; râg ann héol eo en deûz va dislivet; merc'hed va mamm hô deûz stourmet ouz-in; va lékéat hô deûz évid diwallout ar gwinien-nou; ha n'em eûz két diwallet va gwinien va-unan.

6. Diskouéz d'in, té péhini a gâr va éné, péléac'h é kasez da zénved da beûri, péléac'h é c'hourvézez diouc'h ar c'hrésteiz, gañd aoun na zeûjenn da fazia oc'h heûlia tropellou da eiled.

7. Ma n'en em anavézez két, ô ar gaéra é-touez ar merc'hed, kéa ermêaz, hag heûl ann tropellou, ha kâs da venned da beûri é-tâl teltou ar vesaerien.

8. O va miñounez, da lékéat em eûz keit ha va c'hézek sternet out kirri Faraon.

9. Kaer eo da zivoc'h ével eunn durzunel; ha da c'houzoug ével kelc'hennou.

10. Chadennou aour marellet gañd arc'hañt a raimp d'id.

11. Pa édô gourvézet ar roué, va nard en deûz rôet hé c'houés.

12. Va miñoun a zô d'in *ével* eur vôdennik mirr, étré va divronn é chounô.

13. Va miñoun a zô d'in *ével* eur bôd rézin Sipr, é gwiniennou Engaddi.

14. Chétu té a zô kaer, va miñounez, chétu té a zô kaer; da zaoulagad *a zó* ével ré ar c'houlmed.

15. Chétu té a zô kaer ha koañt, va miñoun. Hor gwélé a zô gôlôet a vleûñ.

16. A goat sedr eo kébrou hon tiez, hag hor c'hoadach a goat siprez.

—

II. PENNAD.

1. Mé eo bleûen ar park, ha lili ann traoñiennou.

2. Ével al lili é-kreiz ar spern, évelsé *éma* va miñounez é-kreiz ar merc'hed.

3. Ével eur wézen-avalou é-kreiz gwéz ar c'hoajou, ével-sé *éma* va miñoun é-kreiz ar vugalé. Dindan skeûd ann hini em bôa c'hoañtéet ounn bét

azézet ; hag hé frouez a oa c'houék d'am génou.

4. Va lékéat en deûz da voñt é tî ar gwîn ; ar garantez en deûz reizet ennoun.

5. Skoazellit ac'hanoun gañt bleûñ, krévait ac'hanoun gañt frouez ; râk klañv ounn gañd ar garañtez.

6. Hé zourn kleiz a laka dindân va fenn, ha gañd hé zourn déou é vriata ac'hanoun.

7. Merc'hed Jéruzalem, mé hô péd stard dré ar menned-gevr ha dré girvi ar parkou, na zihunit két va miñounez, ha na likiit két anézhi da zivôrédi, kén na zihunô anézhi hé-unan.

8. *Mé a glév* mouéz va miñoun, chétu héñ a zeû, enn eul lammout war ar ménésiou, enn eur sala dreist ar c'hrec'hiennou.

9. Va miñoun a zô héñvel oud eunn iourc'h, hag out menn eur garvez ; chétu héñ a zô enn hé zâ é-tâl hor môger, ô sellout dré ar prénestou ; oc'h arvesti a dreûz d'ar sparlou.

10. Chétu va miñoun a lavar d'in : Saô, hast, va miñounez, va c'houlm va c'hoañtiz, ha deûz.

11. Râk chétu ar goañv a zô éat ébiou, tréménet eo ar glaô, hag eo éat-kuit.

12. Ar bleûñ en em ziskouéz war hon douar, deûed eo préd ar skéj ; klévet eo bét mouéz ann durzunel enn hon douar.

13. Ar wézen-fiez a ziskouéz hé fiez névez ; ar gwiniennou a zô gôlôet a vleûn, hag a rô c'houés *vâd*. Saô, va miñounez, va c'hoañtiz, ha deûz,

14. Va c'houlm, té péhini a zô é toullou ar méan, é kleûz ar vôger, diskouéz d'in da zremm, rô da glévout d'in da vouéz ; râk da vouéz a zô c'houék, ha da zremm a zô kaer.

15. Kémérit d'é-omp al lern bihan, péré a wast ar gwiniennou ; râk hor gwinien a zô gôlôet a vleûñ.

16. Va miñoun a zô d'in, ha mé d'ézhañ, héñ péhini en em vag é-touez al lili,

17. Kén n'en em ziskouézô ann deiz, ha m'az ai ann dévalien ébiou. Distrô ; béz héñvel, va miñoun, oud eunn iourc'h, hag out menn eur garvez war ménésiou Béter.

—

III. PENNAD.

1. A-zoug ann nôzvésiou em eûz klasket em gwélé ann hini a gâr va éné ; hé glasket em eûz, ha n'em eûz két hé gavet.

2. Sével a rinn, hag éz inn trô-war-drô da géar ; dré ar ruou ha dré al leûriou-kéar é klaskinn ann hini a gâr va éné ; hé glasket em eûz, ha n'em eûz két hé gavet.

3. Ar gwarded péré a ziwall kéar, a zô en em gavet gan-éñ : Ha n'boc'h eûs-hu két gwélet, *émé-vé*, ann hini a gâr va éné ?

4. Eunn nébeût goudé ma oann éat ébiou d'ézhô, em eûz kavet ann hini a gâr va éné ; hé zalc'het em eûz, ha n'hel laoskinn két da voñt-kuit, kén n'em bézô hé lékéat da voñt é tî va mamm, é kambr ann hini é deûz va ganet.

5. Merc'hed Jéruzalem, mé hô péd stard dré ar menned-gevr ha dré girvi ar parkou, na zihuniet két va miñounez, ha na likiit két anézhi da zivôrédi, kén na zihunô anézhi hé-unan.

6. Piou eo houn-nez a zâv eûz ann distrô, ével eur peûl môged *a zâv* eûz al louzou-kré, eûz ar mirr, eûz ann ézañs, hag eûz ann holl boultrou c'houés-vâd ?

7. Chétu gwélé Salomon war-drô da béhini éz eûz tri-ugeñt dén eûz ar ré gréva eûz a Israel ;

8. Péré holl a zoug klézéier, hag a zô gwiziek-brâz é-kéñver ar brézel ; pép-hini anézhô en deûz hé glézé war hé vorzed gañd aoun râg ar spouñtou nôz.

9. Ar roué Salomon en deûz gréat eul léter évit-hañ gañt koad al Liban.

10. Ar peûliou anézhañ en deûz gréat gañd arc'hañt, ar c'hein gañd aour, ar gador gañt limestra ; hag ar c'hreiz anézhañ en deûz kiñklet enn eunn doaré gaer enn abek da verc'hed Jéruzalem.

11. Deûit er-méaz, merc'hed Sion,

ha gwélit ar roué Salomon gañd ar gurunen é deûz lékéat hé vamm war hé benn é deiz hé eûreûd hag é deiz lévénez hé galoun.

—

IV. PENNAD.

1. Péger kaer oud, va miñounez, péger kaer oud ! Da zaoulagad *a zô ével* ar c'houlmed, héb ar péz a zô kuzet enn diabars. Da vléô *a zô* ével tropellou gevr, a zô piñet war vénez Galaad.

2. Da zeñt *a zô* ével tropellou *déñved* touzet, péré a zô piñet eûz ar gwalc'houer, péré a zoug holl daou oan, hag é-touez péré n'eûz hini bréc'hañ.

3. Da vuzellou *a zô* ével eunn taled tané ; ha da lavar *a zô* c'houék. Da zivoc'h *a zô* ével darn eunn aval-grénad, héb ar péz a zô kuzet enn diabars.

4. Da c'houzoug a zô ével tour David, a zô bét savet gañt kréou ; mil tiren a zô krouget out-hañ, gañd holl armou ar ré gré.

5. Da zivronn *a zô* ével daou venn gével eunn iourc'hez ô peûri é-touez al lili.

6. Kén n'en em ziskouézô ann deiz, ha m'az ai ann dévalien ébiou, mé a iélô da vénez ar mirr, ha da grec'hien ann ézañs.

7. Kaer holl oud, va miñounez, ha n'eûz ked a namm enn-od.

8. Deûz eûz al Liban, va fried, deûz eûz al Liban, deûz ; kurunet é vézi ; *deûz* eûz a lein Amana, eûz a lein ménez Sanir hag Hermon, eûz a gévion al léoned, eûz a vénésiou al léonparded.

9. Glazet éc'h eûz va c'haloun, va c'hoar, va fried, glazet éc'h eûz va c'haloun gañd unan eûz da zaoulagad, ha gañd unan eûz a vléô da c'houzoug.

10. Péger kaer eo da zivronn, va c'hoar, va fried ! Kaéroc'h eo da zivronn égéd ar gwin, ha c'houés da dretou a zô dreist ann holl louzou-c'houés-vâd.

11. Da vuzellou, *va* fried, *a zô ével* eunn diren a zivér ar mél, ar mél hag al léaz *a zô* dindân da déôd ; ha c'houés da zilad ével c'houés ann ézañs.

12. Eul liors serret *eo* va c'hoar, va fried, eul liors serret, eur feuñteun siellet.

13. Da blañtou *a ra* eul liors *leún* a avalou-grénad, hag a frouez all a Zipr, a nard,

14. A nard hag a zafran, a raoz hag a zinnamom, gañd holl wéz al Liban, ar mirr hag ann aloez, gañd ann holl louzou eûz ar ré wella.

15. Feuñteun al liorsou, puñs ann douréier béô, a zivér gañd err eûz al Liban.

16. Saô, avel ann hañter-nôz, ha deûz, avel ar c'hrésteiz, c'houéz war va liors, ma tivérô ann trétou c'houék diout-hañ.

—

V. PENNAD.

1. Deûet va miñoun enn hé liors, ha debret frouez eûz hé wéz. Deûed ounn em liors, va c'hoar, va fried, kutulet em eûz va mirr gañt va louzou-c'houés-vâd ; debret em eûz ann diren gañt va mél, évet em eûz va gwîn gañt va léaz ; debrit, va miñouned, hag évit, évit hô kwalc'h, va miñouned kér.

2. Mé a gousk, ha va c'haloun a zô dihun ; *mé a glév* mouéz va miñoun a stok : Digor d'in, va c'hoar, va miñounez, va c'houlm, va dinamm ; râk va fenn a zô gôlôet a c'hliz, ha va bléô gañd ar bannéou dour eûz ann nôz.

3. Diwisket em eûz va zaé, pénaoz hé gwiskinn-mé ? Gwalc'het em eûz va zreid, pénaoz é saotrinn-mé anézhô ?

4. Va miñoun en deûz tréménet hé zourn dré doull *ann ôr*, ha va bouzellou a zô bét strafilet gañd ann trouz en deûz gréat.

5. Mé a zavaz évid digéri d'am miñoun : ar mirr a zivéré eûz va daouarn, ha va biziad a oa leûn eûz a virr ar c'houéka.

6. Prenn va dôr a zigoriz d'am miñoun ; bôgen héñ a oa éat-kuit, éad é oa ébiou. Va éné a zô bét *ével* teûzet, kerkeñt ha ma en deûz komzet ; hé glaskout a riz, ha n'her c'haviz két ;

hé c'hervel a rîz, ha na respouñtaz két ouz in.

7. Ar gwarded a rá ann drô eûz a géar hô deûz va c'havet; skôet hô deûz gan-éñ, hag hô deûz va glazet, gwarded ar muriou hô deûz tennet va mañtel digan-éñ.

8. Merc'hed Jéruzalem, mé hô péd stard, mar kavit va miñoun, da rei da anaout d'ézhañ pénaoz ounn klañv gañd ar garañtez.

9. Péhini eo da viñoun dreist ar viñouned *all*, ô ar gaéra eûz ar merc'hed? Péhini eo da viñoun dreist ar viñouned *all*, pa hor pédez ker stard?

10. Va miñoun a zô gwenn ha rûz; dilennet *eo* étré mil.

11. Hé benn *ével* aour ar glana; hé vléô ével skourrouigou palmez, dû ével ar vrân.

12. Hé zaoulagad ével ar c'houlmed war zour ar gouériou, a zô bét gwalc'het el léaz, hag a choum war-héd ar froudou-brâz.

13. Hé zivoc'h ével eur peñgenn louzou-c'houés-vâd, plañtet gañt louzaouerien; hé vuzellou *ével* lili a zivér mirr ar gwella.

14. Hé zaouarn *ével* aour turñet, leûn a hiasiñtuz; hé gôv *ével* olifañt, kiñklet gañt safirou.

15. Hé zivesker *ével* peûliou marpr, a zô diazézet war steûdennou aour; hé zremm ével al Liban, dilennet ével ar gwéz-sedr.

16. Soun hé vouéz *a zó* c'houékbrâz, hag héñ *a zó* hégarad holl. Chétu pénaoz eo va muia-karet, ann hini a zô miñoun d'in, ô merc'hed Jéruzalem.

17. Péléac'h eo éat da viñoun, ô ar gaéra eûz ar merc'hed? War bé dû eo en em dennet da viñoun? M'az aimp d'hé glaskout gan-éz.

—

VI. PENNAD.

1. Diskennet eo va miñoun enn hé liors, é peñgenn al louzou c'houék, évid en em vaga enn hé liorsou, ha kutula lili.

2. D'am miñoun ounn, ha va miñoun a-zô d'in, héñ péhini en em vag é-touez al lili.

3. Kaer oud, va miñounez, ha kûñ, ha koañt ével Jéruzalem, hag eûzuz ével eunn armé daré d'ar stourm.

4. Distrô da zaoulagad diouz-in, râg hî eo hô deûz va lékéat da dec'hout. Da vléô *a zó* ével eunn tropel gevr a zô en em ziskouézet *ô toñt* eûz a C'halaad.

5. Da zeñt a zô ével eunn tropel défñved, péré a zô piñet eûz ar gwalc'houer, péré hô deûz daou oan pephini, hag é-touez péré n'eûz hini bréc'hañ.

6. Da zivoc'h a zô ével rusk eunn aval-grénad, héb ar péz a zô kuzet enn-od.

7. Béz' éz eûz tri-ugeñt rouanez, ha pévar-ugeñt serc'h, ha plac'hediaouañk hép niver.

8. Unan hép-kén eo va c'houlm, va c'hlôk, hé-unan eo d'hé mamm, dilennet eo gañd ann hini é deûz hé ganet. Ar merc'hed hô deûz hé gwélet, hag hî hô deûz embannet pénaoz é oa euruz-brâz; ar rouanézed hag ar serc'hed, hag hî hô deûz hé meûlet.

9. Piou eo hou-mañ a zeû ével goulou-deiz pa zâv, kaer ével al loar, skéduz ével ann héol, eûzuz ével eunn armé daré d'ar stourm?

10. Diskennet ounn é liors ar c'hraouñ, évit gwélout frouez ann traoñiennou, évit gwélout hag ar bleûñ oa deûet er winien; *évit gwélout* hag ar gwéz-grénad a ioa déliaouet.

11. N'em eûz két gwézet; reûstlet eo bét va éné enn-oun, enn abek da girri Aminadab.

12. Distrô, distrô, ô Sulamitez; distrô, distrô, évit ma sellimp ouz-id.

—

VII. PENNAD.

1. Pétrâ a wéli-dé er Sulamitez, némét kân ann arméou? Péger kaer eo da gerzed gañd da voutou, merc'h ar priñs! Frammou da zivorzed *a zó* ével kelc'hennou gréat gañd daouarn enn ôbérour gwén.

2. Da végel *a zô* ével eur c'hêp turñet, é péhini éz eûz bépréd da éva. Da gôv *a zó* ével eur bern gwiniz, ha lili trô-war-drô.

3. Da zivronn *a zó* ével daou venn gével eunn iourc'hez.

4. Da c'houzoug *a zó* ével eunn tour olifañt. Da zaoulagad *a zó* ével ar c'hibellou a zô é Hesébon, é-tâl porz ann eñgroez. Da frî a zô ével tour al Liban, a zell out Damas.

5. Da benn *a zó* ével ar C'harmel; ha bléô da benn ével mouk ar roué éréet ha livet er c'haniou.

6. Péger kaer, ha péger koañt oud, va miñounez kér, ha va dudi!

7. Da veñt a zô héñvel oud eur wézen-balmez, ha da zivronn out bôdou rézin.

8. Lavaret em eûz: War ar wézen-balmez é piñinn, hag é kutulinn hé frouez; ha da zivronn a vézô ével bôdou rézin; ha c'houés da c'hénou ével hini ann avalou.

9. Da c'hargaden *a zó* ével gwin ar gwella, hag a zellez béza évet gañt va miñoun, goudé béza hé dañvéet étré hé vuzellou hag hé zeñt.

10. Mé a zô d'am miñoun, hag héñ a drô étrézég enn-oun.

11. Deûz, va miñoun, déomp d'ar mésiou, ha choumomp er bourc'hiou.

12. Savomp miñtin mâd évit moñd d'ar gwiniennou; gwélomp hag ar winien a zô bleûñet, hag ar bleûñ a rô frouez, hag ar gwez-grenad a zô bleûñet; énô é rôinn d'id va divronn.

13. Ar mañdragorou hô deûz rôet hô c'houés. Ann holl frouez a zô oud hon ôriou; ar ré névez hag ar ré gôz am eûz miret évid-od, va miñoun.

—

VIII. PENNAD.

1. Piou az lakai da véza breûr d'in, ha da zéna divronn va mamm, évit m'az kavinn er-méaz, ma pokinn d'id, ha na vézinn mui disprizet gañd dén?

2. Mé az kémérô, hag a gasô ac'hanod é ti va mamm: énô é teski ac'hanoun hag é rôinn d'id da vraoued gwin gañt louzou-c'houés-vâd, ha sûn va avalou-grénad.

3. Hé zourn kleiz a laka dindân va fenn, ha gañd hé zourn déou é vriata ac'hanoun.

4. Merc'hed Jéruzalem, mé hô péd stard, na zihunit két va miñounez, ha na likiit két anézhi da zivôrédi, kén na zihunô anézhi hé-unan.

5. Piou eo hou-mañ, péhini a zâv eûz ann distrô, leûn a zudi, harpet war hé miñoun? Dindân ar wézen-avalou em eûz da assavet: énô eo bét saotret da vamm, énô eo bét gwallet ann hini é deûz da c'hanet.

6. Laka ac'hanoun ével eur ziel war da galoun, ével eur ziel war da vréac'h: râg ar garañtez a zô kré ével ar marô, hag ann oaz a zô didruez ével ann ifern: hé c'hleûzeûriou a zô kleûzeûriou tân ha flammou.

7. Ann doureier brâz n'hô deûz két gellet mouga ar garañtez, hag ar steriou na drec'hiñt két anezhi; ha pa en défé rôet eunn dén holl zanvez hé dî évid ar garañtez, é tispriché anézhañ ével nétrâ.

8. Hor c'hoar a zô bihan, ha n'é deûz két kéd a zivronn: pétrâ a raimp-ni d'hor c'hoar, enn deiz é péhini é vézô réd komza out-hi?

9. Mar d-eo eur vur, é savimp warn-ézhi kréoun arc'hañt; mar d-eo eunn ôr, é serrimp anézhi gañd elfennou gwéz-sedr.

10. Eur vur ounn; ha va divronn a zô ével eunn tour, abaoé ma ounn en em ziskouézet dira-z-hañ goudé béza kavet ar péoc'h.

11. Ann dén a béoc'h en deûz bét eur winien, enn hini é deûz kalz a boblou: hé rôet en deûz évit béza diwallet; pép dén a zigas mil péz arc'hañt évid hé frouez.

12. Va gwinien a zô dira-z-oun. Mil *péz arc'hañt* a zô évid-od, ô péoc'huz, ha daou c'hañt évid ar ré a ziwall hé frouez.

13. Té péhini a choum el liorsou, hor miñouned a zélaou: va laka da glevout da vouéz.

14. Tec'h, va miñoun, ha béz héñvel oud eunn iourc'h, hag out menn eur garvez war vénésiou al louzou-c'houés-vâd.

—

LEVR AR FURNEZ.

I. PENNAD.

Ar marô na zeû két a berz Doué.

1. Karit ar reiz, c'houi péré a varn ann douar. Hô pézet ménosiou mâd é-kéñver ann Aotrou, ha klaskit-héñ gañd eur galoun éeun :

2. Râg kavet é vez gañt ar ré na demptoñt kéd anézhañ (M) ; hag héñ en em ziskouéz d'ar ré hô deûz fisiañs enn-hañ.

3. Râg ar gwall vénosiou a bella diouc'h Doué ; ha néb a dempt hé c'halloud a véz keñdrec'het war folleñtez ;

4. Râg ar furnez n'az ai két enn eur gwall éné, ha na choumô két enn eur c'horf techet d'ar péc'hed.

5. Râk spéred sañtel ar wiziégez a dec'h diouc'h ann trôidellérez ; pellaat a râ diouc'h ar ménosiou diskiañt, ha pa zeû ar fallagriez éz â-kuit.

6. Râg ar spéred a furnez a zô hégarad, ha na lézô két digastiz muzellou ann drouk-komzer : râk Doué a wél hé digroazel, a furch bété gwéled hé galoun, hag a glev hé déôd.

7. Râg spéred ann Aotrou a zô er béd holl ; ha pa zalc'h pép-trâ, é oar kémeñd a lévéreur.

8. Râk-sé néb a lavar traou fallagr, na hell két en em guza, hag ar varn a dlé kastiza na dréménô két ébiou d'ézhañ.

9. Râg goulennet é vézô kouñt oc'h ann dén fallagr eûz hé vénosiou ; hag hé lavariou a iélô bété Doué, péhini hô c'hlevô, hag a gastizô anézhañ eûz hé fallagriézou.

10. Râg eur skouarn oazuz a glev pép-trâ, ha safar ar c'hrôzou na vézô két kuzet out-hi.

11. En em virit éta dioc'h ar c'hrôz, péhini n'eo mâd da nétrâ ; pellait ar gwall-gomz eûz hô téôd, râg al lavar ar c'huzéta n'az ai két ébiou ; hag ar génou a lavar gévier a lâz ann éné.

12. Na glaskit két gañt préder ar marô é faziou hô puez, ha na brénit két hô kollidigez gañd ôberiou hô taouarn.

13. Râk Doué n'en deûz két gréat ar marô, ha n'en em laouéna két eûz a goll ar ré véô.

14. Krouet eo pép-trâ gañt-hañ évit ma choumô ; holl boblou ann douar en deûz gréat iac'h ; ha né oa nétrâ da vervel enn-hô, ha né oa két rén ann ifern war ann douar.

15. Râk ar reiz a zô postek ha peûrbaduz.

16. Hôgen ar ré fallagr hô deûz hé c'halvet gañd hô ôberiou ha gañd hô lavariou. Hag ô krédi éz oa miñoun d'ézhô, iñt bét bévézet gañt-hañ ; hag hî hô deûz gréat kévrédigez gañt-hañ, ô véza ma oañt dellézek da véza a dû gañt-hañ.

—

II. PENNAD.

Ann diaoul eo en deûz digaset ar marô.

1. *Ar ré fallagr* hô deûz lavaret ennhô hô-unan é direizded hô gwall vénosiou : Amzer hor buez a zô berr ha rec'huz, ann dén goudé hé varô n'en deûz fréalzidigez é-béd, ha na anavézeur hini a vé bét distrôet eûz ann ifernou ;

2. O véza ma omp ganet eûz a nétrâ, ha goudé ar marô é vézimp ével pa né vemp két bét ; râg ar c'houéz a zô enn hon difron ével eur môged, hag ar gér eunn elven a laka hor c'haloun da fiñva.

3. Pa vézô mouget hou-mañ, hor c'horf na vézô mui némét ludu, hag ar spéred a ziaézô ével eunn éar skañv, hag hor buez a iélô ébiou ével eur goabren a drémen, hag a iélô-da-gét ével eur vrumen a zô bouñtet gañt bannou ann héol, ha diskaret gañd ann domder anézhañ.

4. Hag hon banô a vézô añkouna-c'héet gañd ann amzer, ha dén é-béd n'en dévézô koun eûz hon ôberiou.

5. Râg amzer hor buez n'eo néméd eur skeûd a drémen, ha goudé hor marô n'eûz mui a zistrô : lékéat eo ar ziel, ha dén na zistrô.

6. Deûit éta, ha piaouomp ar madou a-vréma, hag hastomp kerza ar c'brouadurien eñdra ma omp iaouañk.

7. En em leûniomp gañd ar gwîn ar gwella, en em lardomp gañd éôl c'houés-vâd ; ha na lézomp két flour ann amzer da voñd ébiou.

8. En em gurunomp gañt roz abarz ma véziñt gwévet ; na vézet prad é-béd é péhini na vézô tréménet hor gadélez.

9. Na vézet hini ac'hanomp diskarg eûz hor gadélez ; lézomp é pép léac'h arouésiou a lévénez ; râg hol lôd eo hag hon darvoud.

10. Mac'homp ann dén reiz enn hé baoureñtez, na espernomp két ann iñtañvez, ha n'hor bézet azaouez é-béd évid ar gôzni hag ar bléô gwenn.

11. Bézet hon nerz lézen ar reizded ; râg ar péz a zô dinerz a gaveur didalvez.

12. Aozomb éta spiou d'ann dén reiz, ô véza ma eo didalvez évid-omp. Mar teû da énébi hon ôberiou, mar tamall d'é-omp terridigez al lézen, ha ma vézéka ac'hanomp ô wall-gomza diwar-benn hor buézégez ;

13. Éma enn-hañ, war hé vénô, gwiziégez Doué, ha mâb Doué en em c'halv.

14. Deûed eo da gélenner d'hor ménosiou hô-unan.

15. Ar gwél anézhañ a zô kasauz d'é-omp, ô véza ma eo dishéñvel hé vuez diouc'h hini ar ré all, ha ma heûl heñchou all.

16. Ével louaêd omp sellet gañthañ, pellaad a ra diouc'h hon heñchou ével diouc'h eunn dra saotr, gwell é kâv marô ar ré reiz, ha fougéa a râ ô lavarout pénaoz eo Doué hé dâd.

17. Gwélomb éta hag hen zô gwîr ar péz a lavar, arnodomp ar péz a c'hoarvézô gañt-hañ, hag é wézimp pétrâ é vézô hé zivez.

18. Râk mar d-eo gwir vâb Doué, *Doué* a zifennô anézhañ, hag a dennô anézhañ eûz a zaouarn hé énébourien.

19. Arvestomp-héñ gañd ann dismégañs hag ann eñkrez, évit ma anavézimp hé guñvélez, ha ma arnodimp hé habaskded.

20. Barnomp-héñ d'ar marô mézusa : râg hervez hé lavariou é vézô sellet *gañd azaouez* out-hañ.

21. Ével-sé hô deûz mennet, hag hô deûz faziet : râg hô drougiez é deûz hô dallet.

22. N'hô deûz két anavézet sékréjou Doué ; n'hô deûz két gédet gôbr ar ré reiz ; n'hô deûz két gréat a stâd eûz a énor ann énéou sañtel.

23. Râk peûr-baduz en deûz Doué krouet ann dén, ha diouc'h skeûden hé hévélédigez en deûz hé c'hréat.

24. Hôgen gañd érez ann diaoul eo deûet ar marô er béd.

25. Hag ar ré a zô a dû gañt-hañ, a râ ével-t-hañ.

—

III. PENNAD.

Eûr-vâd ar ré reiz ha dizeûr ar ré zireiz goudé ar marô.

1. Hôgen énéou ar ré reiz a zô é dourn Doué, hag eñkrez ar marô na gouézô két war-n-ézhô.

2. E doaré tûd varô é oant dirak

daoulagad ann dûd direiz ; hag hô dilez eûz ar béd a zô bét sellet ével eur c'hlac'har ar vrasa ;

3. Hag hô rann diouz-omp ével eunn dismañtr : hôgen hi a zô é péoc'h.

4. Ha ma hô deûz gouzañvet eñkrézou dirâg ann dûd, eûz ar beûr-badélez eo leûn hô géd.

5. Bihan eo bét hô glac'har, ha brâz é vézô hô gôbr ; râk Doué en deûz hô arnodet, hag en deûz hô c'havet dîn anézhañ.

6. Hô arnodet en deûz ével ann aour er fournigel, hag ével hostiv eur sakrifiz-losk en deûz hô digéméret, hag euna amzer *a vézô* é sellô out-hô gañt trugarez.

7. Ann dûz reiz a lugernô, ével elvennou a réd é-touez ar raos.

8. Hî a varnô ar brôadou, hag a aotrouniô ar boblou, hag hô Aotrou a rénô da-vikenn.

9. Ar ré a laka hô fisiañs enn-hañ a glévô ar wirionez ; hag ar ré a zô féal enn hé garañtez hô dévézô anézhañ ; râg ar rô hag ar péoc'h a zô évid hé ré zilennet.

10. Hôgen ar ré fallagr a vézô kastizet hervez hô ménosiou ; ô véza ma hô deûz dilézet ar reizded, ha ma iñt pelléet diouc'h ann Aotrou.

11. Néb a zistol ar furnez hag ar c'hélen a zô reûzeûdik ; gwân eo hô géd, ha difrouez hô labouriou, ha didalvez hô ôberiou.

12. Diskiañt eo hô gragez, ha gwallzrouk hô bugalé.

13. Milliget eo hô gwenn ; euruz eo ann hini a zô bréc'hañ ; ann hini a zô dizaotr, hag é deûz miret hé gwélé dinam, é dévézô hé gôbr, pa zellô *Doué* oud ann énéou sañtel :

14. *Euruz* eo ivé ar spâz péhini n'en deûz két gréat a fallagriez gañd hé zourn, ha n'en deûz két bét a wall vénosiou a-énep Doué ; râk Doué a rôiô d'ézhañ évid hé fcalded eunn dra dioc'h ann dibab hag eur gôbr ar brasa enn hé dempl.

15. Râk frouez al labouriou mâd a zô leûn a c'hloar, ha grisien ar furnez na zizec'h morsé.

16. Hôgen bugalé ann avoultrérien-n'hô dévézô két eur vuez euruz, ha gwenn ar gwélé saotret a vézô kasetda-gét.

17. Ha ha hô défé eur vuez hîr, é véziñt sellet ével nétrâ, hag hô c'hôzni hé-unan a vézô héb énor.

18. Mar marvoñt keñtoc'h, n'hô dévézô géd é-béd, hag enn deiz é péhini é vézô anavézet pép-trâ, n'hô dévézô két a fréalzidigez.

19. Râg ar wenn fallagr é dévézô eur gwall varô.

—

IV. PENNAD.

Maró ann dén reiz dishéñvel diouc'h hini ann dén fallagr.

1. Péger kaer eo ar wenn c'hlân hag hi skéduz ; ann éñvor anézhi a zô peûr-baduz ; hag énoruz eo dirâk Doué ha dirâg ann dûd.

2. Skouér a géméreur diout-hi pa éma bézañd, hag é keûzieur d'ézhi pa eo éat-kuît ; trec'hi a râ, hag eo kurunet da-vikenn goudé béza gounézet gañt-hi ar gôbr er stourm évid ar glanded.

3. Hôgeu gwenn ar ré fallagr, péger paot-bennâg eo, a vézô didalvez, ar c'hreskou bastard na rôiñt két a c'hrisiou doun, ha na zeûiñt két da véza stard.

4. Ha mar taoloñt skourrou gañd ann amzer, ô véza n'iñt két grisiennet stard, é véziñt héjet gañd ann avel, ha gañt nerz ar barr-amzer é véziñt disgrisiennet.

5. Hô skourrou a vézô torret abarz ma véziñt deûet d'hô c'hresk ; hô frouez na véziñt két mâd ; pût é véziñt d'ar génou, ha na véziñt mâd da nétrâ.

6. Râg ar vugalé a zô ganet diwar eur gwélé direiz, mar gréeur eñklask diwar hô fenn, é teûoñt da destou eûz a fallagriez hô zûd.

7. Hôgen ann dén reiz, mar d-eo saouzanet gañd ar marô, a vézô koulskoudé fréalzet.

8. Râg ar péz a laka ar gôzni da véza énoruz né két hirder ar vuez, na niver ar bloavésiou ;

9. Hôgen poell ann dén a zô d'éz-

hañ ével bléô gwenn, hag eur vuez dinam ével eur gôzni eûruz.

10. Néb en deûz plijet da Zoué a zô bét dilennet gañt-hañ, hag hé zizouget en deûz, pa vévé é-touez ar béc'hérien.

11. Skrapet eo bét gañt-hañ gañd aoun na vé bét saotret hé skiañt gañd ann drougiez, ha na vé bét saouzanet hé éné gañd ann touellérez.

12. Râk strôbinel ar vibiliez a déñvala ar mâd, ha diboell ar wall-ioul a ziskar ar spéred dizroug.

13. Pétrâ-bennag ma en deûz bévet berr amzer, en deûz leûniet eur vuez hîr.

14. Râg hé éné a oa kavet mâd gañt Doué ; râk-sé eo en em hastet d'hé denna eûz a greiz-ar fallagriez. Ar boblou a wél hémeñt-sé, ha na boelloñt két ; na zeû két enn hô ménoz,

15. Pénaoz éma grâs Doué hag hé drugarez war hé zeñt, hag hé azaouez war hé ré zilennet.

16. Hôgen ann dén reiz marô a damall ar ré fallagr béô ; hag ar iaouañktiz tréménet buhan *a damall* buez hîr ann dén direiz.

17. Râk hî a wélô marô ann dén fûr, ha na boelliñt két pétrâ en dévézô mennet Doué diwar hé benn, ha pérâg en dévézô ann Aotrou hé gen-nerzet.

18. Hî a wélô, hag a zisprizô anézhañ ; hôgen ann Aotrou a rai goab anézhô.

19. Goudé-zé é varviñt héb énor, hag éz aiñt é-touez ar ré varô enn eur vézégez peûr-baduz ; râg *ann Aotrou* a vrévô anézhô, hag hô lakai da véza mézek ha mûd ; hô héja a rai bétég ann diazez, ha bétég ann divéza glac'har é kasô anézhô ; keina a raiñt, hag ann éñvor anézhô a vézô kollet.

20. Leûn a spouñt é teûiñt pa hô dévézô koun eûz hé féc'héjou, hag hô fallagriézou a zavô da damall enn hô énep.

—

V. PENNAD.

Gounid ar ré reiz. Keûz didalvez ar ré zireiz.

1. Neûzé ar ré reiz a zavô gañd cunn herder brâz a-éneb ar ré hô dévézô aozet spiou out-hô, hag hô dévézô lamet diout-hô *frouez* hô labouriou.

2. Ar ré zireiz ô wélout kémeñt-sé a vézô spouñtet-brâz, hag a vézô souézet pa wéliñt ar ré reiz salvet.

3. Hag é liviriñt enn-hô hô-unan, gañd ar c'heûz, ha gañd ann añken a waskô war hô c'haloun : Ar ré-zé eo a béré hon eûz gwéchall gréat goab, ha péré hon eûz gôlôet a vézégez.

4. Pégen diskiañt é oamp ; hô buez a zellemp ével eur folleñtez, hag hô marô ével eunn drà héb énor.

5. Chétu koulskoudé émiñt nivéret é-touez bugalé Doué, hag hô lôd a zô é-touez ar zeñt.

6. Faziet omb éta eûz a heñt ar wirionez, goulou ar reiz n'en deûz két luc'het évid-omp, hag héol ar furnez né két bét savet war-n-omp.

7. Skuizet omb bét é heñt ar fallagriez hag ar gollidigez, é heñchou diez hon eûz baléet, ha n'hon eûz két anavézet heñt ann Aotrou.

8. Pétrâ eo talvézet d'é-omp hor rogeñtez ? Pé da bétrâ eo bét mâd d'é-omp fougé hor madou ?

9. Râk tréménet eo kémeñt-sé ével eur skeûd, hag ével eur réder a ia ébiou ;

10. Pé ével eul léstr a ia a-dreûz d'ar c'hoummou kéflusket, a béhini na gaveur két al lerc'h, goudé ma eo tréménet, na doaré é-béd anézhañ war ar c'hoummou ;

11. Pé ével eunn evn, a nich enn éar, hag a béhini na gaveur rouden é-béd ; hôgen hép-kén trouz hé ziou-askel a skô war ann éar, hag a rann anézhañ gañt striv ; goudé ma eo tréménet oc'h héja hé ziou-askel, na gaveur arouéz é-béd eûz hé drémen ;

12. Pé ével eur zaez a zô bét tennet étrézé hé léac'h ; ann éar a oa bét rannet en em framm râk-tâl, hép ma anavézeur dré béléac'h eo tréménet.

13. Ével-sé a véac'h ma omp ganet, ma hon eûz éhanet da véza : n'hon eûz gellet diskouéza arouéz é-béd eûz hon nerz, hag omb bét bévézet gañd hon drougiez.

14. Chétu pêtrâ a lavarô ar béc'herien enn ifern.

15. Râg géd ann dén fallagr a zô ével ar plouz a zô savet gañd ann avel; hag ével ann éon skañv a zô skiñet gañd ann arné, hag ével ar môged a zô bévézet gañd ann avel; hag ével énvor eunn tréméniad ha na choum néméd eunn dervez.

16. Hôgen ar ré reiz a vévô da-vikenn; é tî ann Aotrou é vézô hô gôbr, hag ar c'houn anézhô é tî ann Uc'helmeûrbéd.

17. Râk-sé é vézô rôet d'ézhô gañd dourn ann Aotrou eur rouañtélez gaer, hag eur gurunen skéduz: râg hô gôlei a rai gañd hé zourn déou, hag é tiwallô anézhô gañd hé vréac'h zañtel.

18. Hé oaz a géménô hé armou, hag éc'h armô hé grouadurien évid en em veñji eûz hé énébourien.

19. Da harnez é kéménô ar reizded, ha da dôk-houarn eur varn gwîr.

20. Kéméroud a rai ann éeunder ével eunn diren didreûzuz.

21. Hôgen lemma a rai hé vuanégez didruez é-c'hîz eur goaf, hag ar béd holl a stourmô gañt-hañ a-éneb ar ré ziskiañt.

22. Ar c'hurunou a iélô râg-éeun étrézég enn-hô; hag hî a vézô bannet eûz ar c'hoabr ével saésiou eur warek steñet-kaer, hag é kouéziñt war eul léac'h merket.

23. Buanégez *Doué*, ker kalet hag ar méan, a gasô kazarc'h out-hô; ar môr a daolô out-hô hé zour gwennet, hag ar steriou a zic'hlannô gañt froudden.

24. Eunn avel gré a zavô out-hô, hag a skiñô anézhô ével eur gourveñ-holl da eunn distrô, hag hô drougiez a ziskarô trôn ar ré c'halloudek.

—

VI. PENNAD.

Eûr-vâd ar ré a heûl ar furnez.

1. Gwell eo ar furnez égéd ann nerz; ha *gwell eo* ann dén fur égéd ann dén kré.

2. Klevid éta, rouéed, ha poellit; deskit, barnérien ann douar.

3. Rôit skouarn, c'houi péré a rén ar boblou, hag a zô fougé gan-é-hoc'h kaout ar brôadou dindân hô kalloud.

4. Râg ar galloud a zô bét rôet d'éhoc'h gañd ann Aotrou, hag ann nerz gañd ann Uc'hel-meûrbéd, péhini a eñklaskô hoc'h ôberiou, hag a furchô hô ménosiou:

5. O véza, pa oc'h ministred hé rouañtélez, n'hoc'h eûz két barnet gañd éeunder, n'hoc'h eûz két miret lézen ar reizded, ha n'hoc'h eûz két baléet hervez ioul Doué.

6. Enn eunn doaré spouñtuz hag abarz némeûr en em ziskouézô d'éhoc'h: râg eur varn didruez a rai d'ar ré a rén ar ré all.

7. Râk trugarez a gâv ar ré zister; hôgen ar ré c'halloudek a vézô eñkrézet gañt kalz a c'harvder.

8. Râg Doué n'en dévézô azaouez é-béd évid dén; ha na zoujô brasder hini é-béd: râg ar ré vihan en deûz gréat kerkoulz hag ar ré vrâz: hag hé bréder a laka enn holl.

9. Hôgen ar brasa eñkrézou a zô miret évid ar ré vrasa.

10. Évid-hoc'h éta, ô rouéed, eo ar geriou-mañ d'in, évit ma teskot ar furnez, ha na bellaot két diout-hi.

11. Râg ar ré hô dévézô heûliet ar reiz gañt reizded, a vézô sañtélet; hag ar ré hô dévézô desket kéméñt-mañ, a gavô péadrâ d'en em zifenni.

12. Ioulit éta va lavariou, karit-hô, hag hô pézô ar gélennadurez.

13. Splann eo ar furnez, ha na zeû morsé da wéñvi; ar ré hé c'hâr, hé gwél hép poan, hag ar ré hé c'hlask, hé c'hâv.

14. Diaraogi a râ ar ré a c'hoañta anézhi, hag hî en em ziskouéz d'ézhô da-geñta.

15. Néb a vel diouc'h ar miñtin évid hé c'haout, n'en dévézô két a boan; hé c'havout a rai azézet é-tâl hé zôr.

16. Lakaad hé vénoz enn-hi eo éta eur furnez klôk; hag ann hini a velô évit-hi, a vézô buhan enn éhan.

17. Râg hî a drô hé-unan a bép tû, évit klaskout ar ré a zellez anézhi: en em ziskouéza a râ d'ézhô gañd dudi enn hé heñchou, hag éz a d'hô diambrouga gañd hé holl râg-gwél.

18. Râg-hé dérou eo ar c'hoañt eûz ar gélennadurez.

19. Préder ar gélennadurez eo ar garañtez: hag ar garañtez eo sévénidigez hé lézennou; hôgen sévénidigez hé lézennou eo stardérez ar glanded.

20. Hag ar glanded-zé a dôsta *ann dén* ouc'h Doué.

21. Ével-sé ioul ar furnez a gâs d'ar rouañtélez peûr-baduz.

22. Ma eñklaskit éta ann trônou, hag ar gwaliñer-roué, ô rouéed ar boblou, karit ar furnez, hag é rénot da-vikenn.

23. Karit goulou ar furnez, c'houi holl péré a rén war ar boblou.

24. Diskouéza a rinn bréma pétrâ eo ar furnez, ha pénaoz eo deûet; ha na guzinn két ouz-oc'h sékréjou Doué; hôgen mé a eñklaskô abaoé ma eo ganet hî; hé rei a rinn da anaout splann, ha n'az inn két enn tû all d'ar wirionez.

25. Na gerzinn két enn hévéleb heñt gañd ann hini a zô dizéc'het gañd ann érez: râg eunn dén enn doaré-zé n'en dévézô két hé lôd er furnez.

26. Hôgen al lôd brâz a dûd fûr eo silvidigez ar béd; hag eur roué fûr eo skoazel hé bobl.

27. Kémérid éta ar gélennadurez gañt va lavariou, hag é talvézô d'éhoc'h.

—

VII. PENNAD.

Gwell eo ar furnez égéd ann holl vadou all.

1. Va-unan ounn eunn dén marvel, héñvel oud ar ré all holl, deûet eûz a wenn ann hini a oé bét gréat gañd douar; va c'hîg a zô bét doaréet é kôv va mamm,

2. A-héd dék miz; hag ounn bét gréat gañd eur goad kaoulédet, ha gañt gwenn ar goâz, é éhan ar c'housk.

3. Pa ounn bét ganet em eûz kéméret ann éar boutin gañd ann holl, hag enn hévélep douar ounn kouézet; hag eur vouéz léñvuz em eûz rôet da glevout ével ar ré all holl.

4. Enn trézennou ounn bét lékéat, ha gañt kalz a bréder ounn bét maget.

5. Râk n'eûz roué é-béd a gémeñt a zô bét ganet enn eunn doaré all.

6. Évid ann holl n'eûz néméd eunn doaré évid doñd er vuez, hag eunn doaré évid moñd er-méaz.

7. Râk-sé em eûz c'hoañtéet ar skiañt, hag eo bét rôet d'in: pédet em eûz, hag ar spéred a furnez a zô deûet enn-oun.

8. Gwell em eûz hé c'havet égéd ar rouañtélésiou hag ann trôniou, hag em eûz krédet pénaoz ar madou né oañt nétrâ enn hé c'héfer.

9. N'em eûz két lékéat keit hag hi ar vein talvouduz-brâz; ann holl aour enn hé c'héfer n'eo néméd eunn nébeût tréaz; hag ann arc'hañt dira-zhi a vézô sellet ével prî.

10. Dreist ar iéc'hed hag ar géned em eûz hé c'haret; hag em eûz lékéat em penn hé c'hémérout da c'houlou: râk né d-eo két évit béza mouget hé sklerder.

11. Gañt-hi eo deûet d'in ann holl vadou, hag eur binvidigez vrâz ha diveñt é deûz rôet d'in.

12. En em laouénéet ounn é kéméñt-sé; ô véza m'az éa em raok ar furnez-zé, pétrâ-bennâg na wienn két pénaoz é oa mamm d'ann holl draou-zé.

13. Hé desket em eûz hép distrô, hag héb érez hé rôann da anaout, ha na guzann két hé finvidigez vrâz.

14. Râg eunn teñzor diveñt eo évid ann dûd; hag ar ré hô deûz bét hô lôd anézhañ, a zô bét karet gañd Doué, hag a zô deûet da véza prizet dré ar péz hô deûz bét digañt ar gélennadurez.

15. Hôgen Doué en deûz va lékéat da gomza hervez ar skiañt, ha da gaout ménosiou dellézuz eûz ar péz a zô bét rôet d'in; râg héñ enn-déeun eo réner ar furnez, ha kélenner ar ré fûr:

16. Râg enn-hé zourn émomp, nî, hag hol lavariou, hag ann holl furnez, hag ar wiziégez, hag ar gélennadurez eûz ann ôberiou.

17. Râg héñ hé-unan eo en deûz rôet d'in ar wir wiziégez eûz ar péz a zô; évit ma teûjenn da anaout reiz ar béd, ha galloudou ann elfennou,

18. Ann dérou, ann divez, hag ar c'hreiz eûz ann amzériou, ar c'hemmou eûz a drôiou *ann héol*, ann drô hag ann distrô eûz ann amzériou,

19. Réd ar bloavésiou, ha reiz ar stéred,

20. Aoz ann anévaled, ha techou al loéned, nerz ann avélou, ha ménosiou ann dûd, dishévéligez ar gwézigou.

21. Desket em eûz kémeñd a oa kuzet, ha na oa két bét c'hoaz disklériet; râg ar furnez hé-unan péhini é deûz krouet pép-trâ é deûz hé zesket d'in.

22. Râg enn-hi éz eûz eur spéred fur, sañtel, dispar, paottuz, gwén, élavar, eskuit, dinam, splann, kûñ, miñoun d'ar mâd, lemm, na hell béza dalc'het gañt nétrâ, madek,

23. Hégarad, habask, digéflusk, diarvaruz, sioul, a hell pép-trâ, a wél pép-trâ, a zalc'h enn-hañ ann holl spéréjou, anat, glân, gwén.

24. Eskuitoc'h eo ar furnez égéd ann traou ar ré eskuita; dré holl é tîz enn abek d'hé glanded.

25. Ann aézen a zô eûz a nerz Doué, hag ann diskarg glân eûz a sklerder ann Holl-c'halloudek: râk-sé né gaveur enn-hi nétrâ a zic'hlan;

26. O véza ma eo ar skéd eûz ar goulou peûr-baduz, ar mellézour dinam eûz a veûrdez Doué, ha skeûden hé vadélez.

27. Hag ô véza ma eo unan hép-kén. é hell pép-trâ: hag ô choum enn-hi hé-unan é teû da névézi pép-trâ, hag é-touez ar brôadou en em skiñ enn énéou sañtel, hag é toaré miñouned Doué hag ar broféded.

28. Râk Doué na gâr néméd ann hini a choum gañd ar furnez.

29. Kaéroc'h eo hi égéd ann héol, hag uc'héloc'h égéd ann holl stéred; ma hé lékeur tôst d'ar goulou, é vézô kavet dreist-hañ;

30. Râg ann nôz a zeû goudé ann deiz; hôgen ann drougiez na hell két trec'hi ar furnez.

—

VIII. PENNAD.

C'houékder ar furnez.

1. Ar furnez a diz gañt nerz eûz a eur penn d'ar penn all; gañt kuñvélez éc'h aoz pép-trâ.

2. Hé c'haret em eûz, hé c'hlasket em eûz aba ma oann iaouañk; poelladet em eûz hé c'haout da c'hrég, hag em eûz eñklasket hé c'haerded.

3. Diskouéza a râ gloar hé fennahek, ô véza ma eo unvanet striz gañd Doué: ha ma eo karet gañd ann hini a zô ann Aotrou eûz a bép trâ.

4. Hî eo a zesk kélennadurez Doué, hag a reiz hé ôberiou.

5. Ma c'hoañtaeur madou ar vuez, pétrâ a zô pinvidikoc'h égéd ar furnez, péhini a râ pép-trâ?

6. Mar grâ eunn dra spéred *ann dén*, piou en deûz muioc'h a lôd enn ôber-zé égét-hi?

7. Mar kâr eur ré ar reiz; hî eo c'hoaz a rô ann dellidou brâz: hi eo a zesk ann dalc'h, ar poell, ar reiz, hag ann nerz, péré eo ann traou talvoudusa d'ann dén er béd-mañ.

8. Ma c'hoañta eur ré dounder ar wiziégez; hî a oar ar péz a zô trémélet, hag a oar ar péz a zô da zoñt: hî a oar trôidellou al lavariou, ha displégou ar parabolennou: hî a oar ann arouésiou hag ar burzudou abarz ma c'hoarvézoñt, hag ivé darvoudou ann amzériou hag ar c'hañtvédou.

9. Lékéat em eûz éta em penn hé c'hémérout da eil em buez; pa ouzoun pénaoz é rôi lôd d'in eûz hé madou, hag é vézô va fréalzidigez em poaniou hag em doaniou.

10. Gañt-hi em bézô brûd-vâd é-touez ar boblou, hag énor é-touez ar ré gôz, pétrâ-bennâg ma ounn iaouañk.

11. Lemm é vézô kavet *va spéred* er varn; souézuz é vézinn kavet dirâg ar ré c'halloudek, hag ar briñsed a ziskouézô hô estlamm war hô dremm.

12. Pa davinn é c'hortoziñt ma komzinn; pa gomziun é selliñt-piz ouz-in; ha pa brézéginn, é lakaiñt hô dourn war hô génou.

13. Gañt-hi eo em bézô ar beûr-badélez, hag é lézinn eunn hanô peûrbaduz d'ar ré a zeûi va-goudé.

14. Ar boblou a réninn; hag ar brôadou a vézô dindân va galloud.

15. Ar rouéed ar ré gréva a vézô spouñtet, pa gleviñt komza diwar va fenn; mé a ziskouézô pénaoz ounn mâd é-kéñver va fobl, ha galloudek er brézel.

16. P'az inn em zî, éc'h éhaninn gañt-hi: râg hé frézégen né két c'houerô, na doaniuz hé darempred; hôgen laouénidigez ha dudi *iñt*.

17. Hôgen ô venna kémeñt-sé, oc'h hé boelladi em c'haloun, ô véza ma éma ar beûr-badélez kévret gañd ar furnez,

18. Eunn dudi brâz enn hé c'harañtez, pinvidigézou diniver é ôberiou hé daouarn, ar poell é stourmou hé lavariou, hag eur c'hloar vrâz é roidigez hé lavariou; em eûz hé c'hlasket trô-war-drô, évid hé c'hémérout évid-oun.

19. Hôgen eur bugel gwén é oann, hag eunn éné mâd em bôa bét.

20. Hag ô toñt da véza mâd muioc'h-vui, ounn deûet enn eur c'horf dizaotr.

21. Hag ô véza ma wienn pénaoz na hellenn két kaout ann dalc'h, némét rôet é vé bét d'in gañd Doué; hag ar furnez é oa gouzout a béhini é teûé ar rô-zô, é komziz ouc'h ann Aotrou, é pédiz anézhañ, hag é liviriz d'ézhañ a greiz va c'haloun:

—

IX. PENNAD.

Péden évit goulenni ar furnez.

1. Doué va zadou, Aotrou a drugarez, té péhini éc'h eûz gréat pép-trâ gañd da c'hér,

2. Té péhini éc'h eûz doaréet ann dén gañd da furnez, évit ma en dévijé ann aotrouniez war ar grouadurien éc'h eûz gréat,

3. Évit ma renché ar béd gañd éeunder ha gañt reizded, ha ma tougché hé varnou enn éeunder hé galoun;

4. Rô d'in ar furnez a zô azézet

gan-éz war da drôn, ha n'am distol két eûz a douez da vugalé;

5. Râk da zervicher ounn, ha mâb da vatez, eunn dén gwân, a vuez verr, ha dic'halloudek é-kéñver ar furnez eûz ar varn hag eûz al lézennou.

6. Râg ha pa vé eur ré gwiziek-brâz é-touez ann dûd, ma n'éma két da furnez enn-hañ, ével nétrâ é vézô sellet.

7. Va dilennet éc'h eûz da roué d'as pobl, ha da varner d'as mipien ha d'as merc'hed:

8. Lavaret éc'h eûz d'in sével eunn templ war da vénez sañtel, hag eunn aoter er géar é péhini é choumez, héñvel oud da dabernakl sañtel, éc'h eûz aozet adaleg ar penn-kéñta:

9. Ha da furnez péhini a zô gan-éz, eo ann hini a anavez da ôberiou, ann hini a oa énô dira-z-oud pa éc'h eûz gréat ar béd, hag a oar pétrâ a zô mâd dirâk da zaoulagad, ha pétrâ eo éeunder da gémennou.

10. Kâs-hi eûz ann éñvou da zañtuar, hag eûz a drôn da veûrded, évit ma vézô ha ma labourô gan-én, ha ma wézinn pétrâ a zô kavet mâd gan-éz.

11. Râg hî a oar hag a boell pép-trâ; va c'hâs a rai em ôberiou gañd évez-mâd, hag é tiwallô ac'hanoun gañd hé galloud.

12. Ha va ôberiou a vézô hétuz *d'id*; hag é réninn va fobl gañt reiz, hag é vézinn dîn eûz a drôn va zâd.

13. Râk piou eo ann dén a helfé anaout ménoz Doué? Pé piou a helfé gouzout pétrâ a fell da Zoué?

14. Râk ménosiou ann dûd a zô abaf, hag hor keñt-gwélou a zô arvaruz.

15. Râg ar c'horf péhini en em zaotr a bounnéra ann éné, hag ann ti douarzé a wask war ar spéred enn niver brâz a bréderiou.

16. Diez eo d'é-omp gouzout ar péz a zô war ann douar; hag a véac'h eo mar gwélomp ar péz a zô dira-z-omp. Hôgen piou a hellô gwélout ar péz a zô enn éñvou?

17. Hôgen piou a anavézô da vénoz, ma na rôez da-unan ar furnez, ha ma na gasez da spéred sañtel eûz ann uc'héla eûz ann éñvou;

18. Évit ma éeunô raveñchou ar ré a zô war ann douar, ha ma teskô ann dûd pêtrâ a zô hétuz d'id ?

19. Râk dré ar furnez eo eo bét ia-c'héet ar ré holl péré hô deûz plijet d'id adaleg ar penn-keñta.

—

X. PENNAD.

Burzudou gréat gañd ar furnez adaleg ar penn-keñta.

1. Hî eo é deûz miret ann hini en dôa doaréet Doué da geñta, évit béza da dâd d'ar béd, pa na oa krouet némét-hañ.

2. Hag hî eo a dennaz anézhañ eûz hé béc'hed, hag a rôaz d'ézhañ ann nerz da réna pép-trâ.

3. Pa en em rannaz diout-hi ann dén direiz enn hé vuanégez, é réaz eur gwall zivez ô laza hé vreûr.

4. Ha pa zeûaz ann dour da veûzi ann douar enn abek d'ézhañ, ar furnez hé zavéféaz a-névez, ô réna ann dén reiz gañd eur c'hoad displéd.

5. Ha pa zispac'haz kévret ar brôadou évid en em rei d'ann drouk, hî eo a anavézaz ann dén reiz, hag a viraz anézhañ dinam dirâk Doué, hag a rôaz d'ézhañ ann nerz da drec'hi hé garañtez évid hé vâb.

6. Hî eo a zieûbaz ann dén reiz pa dec'hé eûz a douez ar ré fallagr, péré a oé dispennet gañd ann tân a gouézaz war ar bemp kéar.

7. Hag enn éñvor eûz hô fallagriez é tivôged c'hoaz ann douar-zé a zô choumet dizud, é toug ar gwéz frouez ha na zarévoñt két, hag é péléac'h é wéleur eur skeûden c'hoalen a zô da éñvor eûz a eunn éné diskrédik.

8. Râg ar ré hô deûz dilézet ar furnez, a zô kouézet é diwiziégez ar mâd, hag hô deûz lézet d'ann dûd ann éñvor eûz hô folleñtez, hép ma hell béza bét kuzet hô féc'héjou.

9. Hôgen ar furnez é deûz tennet eûz hô foaniou ar ré hô deûz hé miret.

10. Hî eo é deûz kaset dré heñchou éeun ann dén reiz pa dec'hé diouc'h buanégez hé vreûr, hag é deûz diskouézet d'ézhañ rouañtélez Doué, hag é deûz rôet d'ézhañ gwiziégez ar zeñt ; hé binvidikéet é deûz enn hé labouriou, hag é deûz rôet d'ézhañ ar frouez anézhô.

11. Hé skoazellet é deûz a-éneb ar ré a fellé d'ézhô hé douella, hag é deûz hé binvidikéet.

12. Hé viret é deûz diouc'h hé énébourien, hé ziwallet é deûz diouc'h hé douellérien, hag hé lékéat é deûz da drec'hi enn eur stourm kré, évit ma oufé pénaoz ar furnez a zô galloudusoc'h égét pép-trâ.

13. Hî eo péhini n'é deûz két dilézet ann dén reiz pa eo bét gwerzet, hag é deûz hé dennet eûz a zaouarn ar béc'herien : diskennet eo bét gañthañ er poull,

14. Ha n'é deûz két hé zilézet er chadennou, kén n'é deûz rôet d'ézhañ ar walen roué, hag ar galloud a-éneb ar ré hô dôa hé wall-gaset ; da c'haouiaded é deûz lékéat ar ré hô dôa hé wallet, hag é deûz rôet d'ézhañ eunn hanô peûr-baduz :

15. Hî eo é deûz dieûbet ar bobl reiz, ar wenn didamall, eûz ar vrôad a wall-gasé anézhañ.

16. Meûd a réaz é éné eur servicher Doué, hag é savaz gañd aroués iou ha burzudou a-énep da rouéed doujuzbrâz.

17. Rôet é deûz d'ar ré reiz gôbr hô labouriou, hag hô c'haset é deûz enn eunn heñt estlammuz : bét eo d'ézhô ével eur wél é-pâd ann deiz, hag ével goulou ar stéred é-pâd ann nôz.

18. Hô c'haset é deûz d'ar môr Rûz, hag hô lékéat é deûz da dreûzi kalz douréier.

19. Hô énébourien é deûz beûzet er môr, ha marô é deûz hô zennet eûz ar gwéled. Ével-sé ar ré reiz hô deûz digaset dibourc'hou ar ré fallagr.

20. Hag hî hô deûz kanet, Aotrou, da hanô sañtel, hag hô deûz meûlet kévret da zourn gounidek :

21. Râg ar furnez é deûz digoret génou ar ré vûd, hag é deûz lékéat da véza élavar génou ar vugaligou.

—

XI. PENNAD.

Ar furnez é deûz kaset ann Israélited a-dreûz d'ann distrô.

1. Hô c'haset é deûz enn hô ôberiou gañd eur profed sañtel.

2. Kerzet hô deûz a-dreûz lec'hiou distrô, hag a oa dizud : hag é lec'hiou distrô hô deûz steñet hô zeltou.

3. Oud hô énébourien iñt bét savet, ha tréac'h iñt bét d'ézhô.

4. Séc'hed hô deûz bét, hag hô deûz da bédet ; ha té éc'h eûz rôet d'ézhô eûz a eur roc'h uc'hel, hag hô zéc'hed a zô bét torret gañd eur méan kalet.

5. Râg ével ma oa kastizet hô énébourien, pa na gaveñt két a zour, enn hévéleb amzer ma eu em laouénéé bugalé Israel ô véza ma hô dôa hô gwalc'h a zour,

6. Héñ a réaz vâd d'hé dûd neûzé, ô rei d'ézhô dour, pa hô dôa ézomm.

7. Ével-sé é-léac'h douréier eur ster hag a rédé bépréd, éc'h eûz rôet goad dén da éva d'ar ré zireiz.

8. Hag é-léac'h ma varvé ar ré-mañ enn abek d'ar vugalé hô dôa lazet, éc'h eûz rôet d'as tûd dour a-walc'h pa n'hé c'hédeñt két ;

9. O tiskouéza dré ar zéc'hed a c'hoarvézaz neûzé, pénaoz é savez da dûd, hag é lékéez da vervel hô énébourien.

10. Râg goudé ma eo bét arnodet *da ré*, hôgen gañd eur c'hastiz leûn a drugarez, hô deûz anavézet pénaoz éc'h eñkrézez ar ré fallagr, oc'h hô barna enn da frouden.

11. Ar ré-mañ éc'h eûz arnodet ével eunn tâd péhini a gélen, ar ré-zé éc'h eûz kastizet ével eur roué a varn gañt garveñtez.

12. Râk pé é oañt gañt-hô, pé né oañt két, iñt bét eñkrézet.

13. Diou zoan ha daou geinvan hô dôa, pa zeûé da goun d'ézhô ar péz a oa tréménet.

14. Pa glevchoñt pénaoz ar péz en dôa hô eñkrézet a oa deûet da vâd évid ar ré all, éc'h anavézchoñt ann Aotrou, souézet ma oañt gañd digwéz ann traou.

15. Enn divez é selchoñt gañt souéz oud ann hini a béhini hô dôa gréat goab, enn abek d'ar gwall zilez a oa bét gréat anézhañ pa wélchoñt pénaoz é oa disheñvel hô zéc'hed diouc'h hini ar ré reiz.

16. Hag ô véza ma eo bét fellet d'id kastiza ar ménosiou diskiañt eûz a fallagriez ar hoblou-zé, ha dirollou lôd anézhô péré a azeûlé aéred mûd, ha loéned displéd, éc'h eûz kaset d'ézhô évid en em veñji, eul lôd bráz a loéned vûd :

17. Évit ma wézcheñt pénaoz péphini a zô eñkrézet gañd ar péz gañt péhini en deûz péc'het.

18. Râk né oa két diez d'as dourn galloudek, péhini en deûz krouet ar béd gañd eunn danvez dizoaré, kàs out-hô eul lôd bráz a oursed, pé a léoned férô,

19. Pé loéned eûz a eur wenn névez ha dianaf, leûn a frouden, péré a daolché flammou eûz hô difron, pé a fenché eur môged dû, pé a striñkché eûz hô daoulagad elvennou tân hag hi eûzuz ;

20. Péré hô dévijé gellet hô laza gañd hô deñt, pé hô lakaad da vervel gañd ar spounț oc'h hô gwélout.

21. Hép-sé zô-kén é helleñt béza lazet gañd eur c'houézaden, gañd ann heskin eûz hô gwallou hô-unan, ha diskaret gañd ar c'houéz eûz da c'halloud : hôgen té a reiz pép-trâ gañt meñt, gañt niver, ha gañt poéz.

22. Râg ar véli vrâz a zô d'id daunan, hag a choum bépréd gan-éz : ha piou a hellô énébi oud da vréac'h ?

23. Ar béd holl a zô dira-z-oud ével eur poéz bihan a lékéeur er valañs, hag ével eur banné gliz a gouéz war ann douar diouc'h ar miñtin.

24. Hôgen truez éc'h eûz oud ann dûd holl, ô véza ma hellez pép-trâ, hag é c'hôlôez hô féc'héjou évit ma raiñt pinijen.

25. Râk té a gâr kémeñd a zô, ha na gasaez nétrâ eûz a gémeñt éc'h eûz gréat ; râk ma éz pijé hé gaséet, n'az pijé két hé c'hréat.

26. Pétrâ a helfé padout, ma na felfé két d'id ? Pé a helfé en em virout hép da urs ?

27. Habask oud é-kéñver ann holl,

ô véza ma eo pép-trâ d'id, ô Aotrou, péhini a gâr ann énéou.

—

XII. PENNAD.

Madélez hag habaskded Doué.

1. O Aotrou, péger mad eo da spéred, ha péger kuñ eo é pép-trâ!

2. Râk-sé eo é kastizez nébeûd-a-nébeûd ar ré a fazi; hag é kélennez hag é keñtéliez ar ré hô deûz péc'het; évit ma tiléziñt ann drouk, ha ma krédiñt enn-od, Aotrou.

3. Té a argarzé ar ré a choumé keñt enn da zouar sañtel,

4. O véza ma réañt ôberiou kasauz gañt strôbinellou ha gañt sakrifisou fallagr,

5. Ma lazeñt hép truez hô bugalé hô-unan, ma tebreñt bouzellou ann dûd, ma louñkeñt ar goâd a-énep d'as gourc'hémenn sañtel;

6. Ha m'az oañt kévret ann tadou hag al lazerien-mâb eûz ann énéou dilézet; hag eo bét fellet d'id hô c'holl dré zaouarn hon tadou,

7. Évit ma teûjé ann douar-zé, péhini eo ar muia-karet gan-éz, da véza da zigwéz dellézuz da vugalé Doué.

8. Hôgen hô espernet éc'h eûz ével tûd m'az oañt, hag éc'h eûz kaset gwesped ével arréderien é-raok da armé, évit ma hô dispencheñt a-nébeûd-é-nébeût.

9. Né két n'az pijé gellet lakaad da bléga gañd ar brézel ar ré fallagr dindân ar ré reiz, pé hô dispenna gañd al loéned ferô, pé gañd eur gér garô ac'hanod:

10. Hôgen oc'h hô barna a-zez-édez, é rôez léac'h d'ézhô da ôber pinijen, pétrâ-bennâg ma wiez pénaoz é oa eur gwall vrôad, ha ma oa hô drougiez enn hô aoz, ha na zistrôjé bikenn hô gwall vénoz:

11. Râg hô gwenn a oa milliget adaleg ar penn-keñta: hag oc'h hô espernout ével-sé enn hô péc'héjou, n'éz pôa aoun râk dén é-béd.

12. Râk piou a lavarô d'id: Pérâg éc'h eûs-té gréat ével-sé? Pé piou a zavô a-énep da varn? Pé piou en em ziskouézô dira-z-od évid difenni ann dûd fallagr? Pé piou a damallô ac'hanod mar tispennez ar brôadou éz pôa krouet?

13. Râg goudé té, péhini a lékéez da bréder enn holl dûd, n'eûz Doué all é-béd dirâk péhini é tléfez diskouéza pénaoz n'eûz nétrâ a zireiz er barnou a zougez.

14. N'eûz na roué na priñs a gémeñd a helfé eñklaskout pérâg é tispennez eur ré.

15. O véza éta ma oud reiz, é rénez pép-trâ gañt reizded; hag é sellez ével eunn dra er-méaz eûz da c'halloud, tamalloud eur ré péhini na zellez két béza kastizet.

16. Râk da c'halloud eo ar pennabek eûz ar reizded; hag ô véza ma oud Aotrou ann holl, oud damañtuz é-kéñver ann holl.

17. Da c'halloud a ziskouézez, pa na grédeur két éz pé eur c'halloudégez vrâz, hag é vézékéez herder ar ré péré na anavézoñt két ac'hanod.

18. Hôgen ô véza ma oud ann Aotrou galloudek, é varnez gañd habaskded, hag é rénez ac'hanomp gañt kalz a azaouez: râk pa giri é helli diskouéza da c'halloud.

19. Oc'h ôber ével-sé éc'h eûz desket d'as pobl pénaoz eo réd béza reiz hag hégarad; hag eur géd mâd éc'h eûz rôet d'as pugalé; pa eo gwir pénaoz oc'h hô barna, é rôez léac'h d'ézhô da ôber pinijen goudé hô péc'héjou.

20. Râk pa éc'h eûz kastizet énébourien da zervicherien hag ar ré hô dôa dellézet ar marô, pa éc'h eûz gréat kémeñt-sé gañt kémeñd a azaouez, ô rei d'ézhô ann amzer hag al léac'h da hellout distrei eûz hô drougiez;

21. Gañt péger brâz évez éc'h eûzté barnet da vipien, da dadou péré éz pôa rôet da c'hér gañt lé, ô rei da c'héda d'ézhô madou ker braz?

22. Pa rôez éta kélen d'é-omp, éc'h eñkrézez hon énébourien é meûr a zoaré, évit ma likiimb évez oud da vadélez enn da varnou, ha ma c'hédimp da drugarez, pa deûi d'hor barna.

23. Dré-zé d'ar ré hô dôa bévet enn

diboell hag enn direiz, éc'h eûz rôet eñkrézou brâz gañd ar péz hô dôa azeûlet.

24. Râk pell-amzer hô dôa kerzet é heñt ar fazi, ô sellout ével douéed al loéned ar ré zispléta, hag ô véva ével bugalé diskiañt.

25. Râk-sé éc'h eûz gréat goab anézhô, oc'h hô c'hastiza ével bugalé diskiañt.

26. Hôgen ar ré péré n'iñt két bét kastizet *a-walc'h* gañd ann dael ha gañd ar c'hrôz, hô deûz gouzañvet eur varn din eûz a eunn Doué.

27. Râk doaniet ô wélout pénaoz é oañt eñkrézet gañd ann traou a zelleñt ével douéed, ha pénaoz é oañt dispennet gañt-hô, éc'h anavézchoñt ar gwir Zoué, péhini na fellé két d'ézhô da anaout keñt; hôgen gañd ann divéza barn é oeñt mac'het.

—

XIII. PENNAD.

Dalleñtez ar ré péré hô deûz rôet ann hanô a Zoué da labour daouarn ann dûd.

1. Avel n'eo kén ann dûd péré na anavézoñt két Doué, ha n'hô deûz két gellet poella, gañd ar madou a wéleur, ann hini a zô, ha n'hô deûz két anavézet ar C'hrouer, ô selloud oc'h hé ôberiou.

2. Hôgen hî hô deûz krédet pénaoz ann-tân, pé ann avel, pé ann éar skañv, pé strollad ar stéred, pé louñk ann douréiér, pé ann héol hag al loar, a oa ann douéed a réné ar béd holl.

3. Ma hô deûz krédet pénaoz é oa ar ré-mañ douéed, ô véza ma oañt kaer; gwézeñt pégémeñt eo kaéroc'h c'hoaz ann hini a zô hô Aotrou; râk krouer ann holl gaerded eo en deûz gréat kémeñt-sé holl.

4. Ma iñt bét souézet gañt galloud hag ôberiou ar ré-mañ; ra boelliñt ac'hanô pénaoz eo c'hoaz krévoc'h ann hini en deûz hô gréat.

5. Râg ar brasder hag ar c'haerder eûz ar c'hrouadur a rô da anaout ha da wélout ar c'hrouer anézhô;

6. Hôgen né két c'hoaz kenn tamalluz ar ré-mañ; râk mar teûoñt da fazia, eo martézé ô klask Doué, ha gañd ar c'hoañt d'hé gavout.

7. Hé glask a réoñt ô véva é-kreiz hé ôberiou; ha saouzanet iñt gañd ar c'haerded eûz ann traou a wéloñt.

8. Hôgen a-heñd-all na zellézoñt két a drugarez.

9. Râk ma hô deûz bét gwiziégez a-walc'h évid anaout reiz ar béd, pénaoz n'hô deûs-hi két kavet éasoc'h c'hoaz ann hini a zô da Aotrou war-n-ézbañ!

10. Hôgen reûzeûdig eo, ha dic'héd néméd é-touez ar ré varô, ar ré péré a rô ann hanô a zouéed da ôberiou dourn ann dûd, d'ann aour ha d'ann arc'hañt, da ijinou ar skiañt, da skeûdennou al loéned, ha da eur méan didalvez, labour eunn dourn ann amzer gôz.

11. Eul labourer gwén a drouc'h enn eur c'hoat eur wézen éeun; hé diruska a râ gañd ijin, hag ô laboura diouc'h hé skiañt, é râ gañt-hi eunn annez évid ézommou ar vuez.

12. Gañd ar péz a zô choumet goudé hé labour, é râ tân évid aoza hé voéd:

13. Hag ô wélout pénaoz ann dilerc'h eûz ar wézen n'eo mâd da nétrâ, ô véza ma eo eur c'hoat kroumm, ha leûn a skôdou, é kizell anézhañ gañt préder enn hé amzer gollét, hag é rô eunn doaré d'ézhañ gañd hé wiziégez, hag hel laka da véza héñvel oud eunn dén,

14. Pé oud eul loen-bennâg; hag ô liva anézhañ gañt liou tané, hel laka da véza rûz; hag é kûz gañd al lion ann holl nammou anézhañ.

15. Ober a râ évit-hañ eul lôjel gaer; hé lakaad a râ er vôger, hag é starta anézhañ gañd houarn;

16. Gañd aoun na gouézché. Évez a laka, ô véza ma oar pénaoz na hell két en em skoazella hé-unan; râg eur skeûden n'eo kén, hag eûz a eur skoazel en deûz ézomm.

17. Gwéstlou a râ d'ézhañ, hag é péd anézhañ évid hé vadou, évid hé vugalé, évid eunn dimézi. N'en deûz kéd a véz ô komza oud eunn dra diéné:

18. Évid hé iéc'hed é péd ann hini

a zô sempl ; ar vuez a c'houlenn digañt eunn dra varô ; hag é c'halv da skoazel ann hini na hell két en em skoazella hé-unan.

19. Évit gellout kerzout, é péd ann hini ha na hell két baléa. Ha pa fell d'ézhañ préna pé ôber eunn dra, pé doñd a-benn eûz a eunn dra, é péd ann hini hag a zô didalvez é pép-trâ.

—

XIV. PENNAD.

Pénaoz eo deûet ann idolatri.

1. Eunn all ivé ô fellout d'ézhañ mońt war vôr, en em laka enn heñt war ar c'hoummou kéflusket, hag a béd eunn tamm koat breskoc'h égéd ar c'hoat a zoug anézhañ.

2. Râg ar c'hoañt gounid eo en deûz mennet hé zoaréa, hag ar méchérour en deûz hé labouret gañd hé wénded.

3. Hôgen da râg-gwéled, ô Tâd, péhini a rén anézhañ : râk té eo éc'h eûz digoret eunn heñt a-dreûz d'ar môr, hag eur raveñt kalet é-kreiz ar c'hoummou.

4. Évid diskouéza pénaoz é hellez tenna eûz a bép gwall, ha pa en em rôjé eur ré war ar môr héb ijin é-béd.

5. Hôgen évit na vézô két didalvez ôberiou da furnez, n'hô deûz két a aoun ann dûd da fisiout hô buez enn eur c'hoat dister, hag ô treûzi ar môr, en em zieûboñt gañd eul léstr.

6. Ével-sé adaleg ar penn-keñta pa oé dispennet *gan-éz* al lañgouinéien, eul léstr a oé ar géd eûz ar béd holl, ha rénet gañd da zourn, é viraz évid ar béd ar wenn eûz a béhini é tlié béza ganet a-névez.

7. Râg ar c'hoat dré béhini eo bét gréat ar reizded, a zô eur c'hoat benniget.

8. Hôgen ar c'hoat gañt péhini é réeur ann idol, a zô milliget hé-unan, kerkouls hag ann hini en deûz hé c'hréat ; hé-mañ ô véza ma en deûz gréat eunn idol, hag hen-nez ô véza ma eo eur c'hoat bresk, ha ma toug ann hanô a zoué.

9. RâkDoué a gasa enn eunn doaré kévatal ar fallagr hag hé fallagriez.

10. Râg ai labour gréat a c'houzañvô ann hévélep poan, hag ann hini en dévézô hé c'hréat.

11. Râk-sé idolou ar brôadou na véziñt két espernet, ô véza ma eo deûet krouadurien Doué da véza argarzuz, ha da abeg a douellérez évid ann dûd, ha da lindâg évit treid ar ré ziskiañt.

12. Râg arnod ann idolou eo bét penn-keñta ar fallagriez, hag ann diazez anézhô saotr ar vuez.

13. N'iñt két bét adaleg ar penn-keñta, ha na véziñt két da-vikenn.

14. Avel ann dûd eo é deûz hô digaset er béd : ha dré-zé é teûiô ann divez anézhô abarz némeûr.

15. Eunn tâd glac'haret eûz a varô téar hé vâb, a lékéaz da ôber skeûden ann hini a oa bét skrapet digañt-hañ ker buhan, hag é téraouaz azeûli ével eunn doué ann hini a oa maró ével eunn dén a-nevez é oa ; hag é savaz évit-hañ eur géélidigez ha sakrifisou é-touez hé zervicherien.

16. Goudé-zé gañd ann amzer, ar gwall voaz-zé a startaaz, ar fazi a oé miret ével eul lézen, hag ar skeûdennou a oé azeûlet gañt gourc'hémenn ar rouéed.

17. Ann dûd ivé pa na helleñt két énori ar ré a oa ré bell, a lékéaz da zigas a bell ann daolen anézhô ; hag é tiskouézchoñt skeûden ar roué a fellé d'ézhô da énori, évit kééla gañt préder, hag ével bézañd ann hini a oa pell.

18. Gwénded bráz ar gizellerien a greskaz c'hoaz kalz ar géélidigez-zé é spéred ar ré ziskiañt.

19. Pép-hini anézhô évit plijout d'ann hini a brédérié anézhañ, a labouraz gwella ma hellaz évid ôber eur skeûden glók.

20. Hag eul lôd bráz a dûd saouzanet gañd ar c'haerded eûz al labour, a zellaz ével eunn doué ann hini en dôa énoret nébeûd a oa ével eunn dén.

21. Ac'hanô eo deûet mézévellidigez buez ann dén, péhini pé dré garañtez, pé évit plijout d'ar rouéed, hô deûz rôet da vein pé da goat eunn hanô ha na oa két dléet d'ézhô.

22. Ha né két bét a-walc'h d'ézhô béza bét faziet é-kéñver ann anaoudégez eûz a Zoué, hôgen ô véva enn eunn diroll bráz enn abek d'hô diwiziégez, é rôoñt ann hanô a béoc'h da zrougou ker braz ha ker paot.

23. Râk pé é lazoñt hô bugalé hô-unan, pé é réoñt é-kûz gwall zakrifisou, pé é lidoñt nôzvésiou leûn a vézégez.

24. Na viroñt reiz é-béd nag enn hô buézégez, nag enn hô dimiziou ; hôgen ann eil a lâz égilé dré érez, pé a vézéka anézhañ gañd ann avoultriez.

25. Ha kemmesket eo pép-trâ, ar goâd, al lazérez, al laéroñsi, ann touellérez, ar saotr, ann disléalded, ar reûstl, ar gwall-sé, strafil ann dûd reiz.

26. Ann añkounac'h eûz a Zoué, dic'hlanded ann énéou, ann diforc'hidigez, distardded ann dimiziou, direizded ann avoultriez hag ar c'hadélez.

27. Râk kéélidigez ann idolou eo ann abek, ar penn-keñta hag ar penndivéza eûz ann holl zrouk.

28. Râk pé é pensaoutoñt enn hô éhatou, pé é tiouganoñt é gaou, pé é vévoñt enn eunn doaré direiz, pé é touoñt é gaou.

29. Râk pa lékéoñt hô fisiañs enn idolou, péré n'hô deûz két a éné, n'hô deûz két a aoun da véza kastizet enn abek d'hô gwall-léou.

30. Hôgen a bép tû é teûi ar c'hastiz d'ézhô, ô véza ma hô deûz bét gwall vénosiou é-kéñver Doué, ô kééla ann idolou, ha ma hô deûz gréat gwall-léou, ô tisprizout ar reizded.

31. Râk né két galloud ar ré dré béré eo bét touet, hôgen ar reizded a heskin ar béc'herien a gastiz bépréd disléalded ann dûd direiz.

—

XV. PENNAD.

Dalleñtez ar ré a râ idolou.

1. Hôgen té, hon Doué, a zô kûn ha gwiriou, hag habask ; hag é rénez pép-trâ gañt trugarez.

2. Ha pa hor bé péc'het, omp d'id, pa anavézomp da veûrded : ha ma n'hon eûz két péc'het, éc'h ouzomp pénaoz omb bét nivéret é-touez da ré.

3. Râk da anaout eo ar reizded klôk : ha gouzoud da reizded ha da reizded ha da c'halloud, eo grisien ar beûrbadélez.

4. Hôgen ni n'omp két bét touellet gañt gwall ôberiou ijin ann dûd, na gañt labour difrouez al livadurez, na gañd ar skeûdennou marellet,

5. Péré a laka gwall-ioul enn eunn dén diskiañt, hag hel laka da garout skeûd eunn dra diéné.

6. Ar ré a gâr ann drouk a hell lakaad hô géd enn hévélep *douéed*, kerkoulz ar ré hô grâ, hag ar ré hô c'hâr, hag ar ré hô azeûl.

7. Eur pôder péhini a vér ar pri gwâg, a râ gañd hé labour ann holl listri a zô mâd évid-omp ; gañd ann hévélep prî é râ al listri a zô mâd évid ann traou déréad, hag ar ré n'iñt mâd néméd évid ann traou dizéréad ; hag ar pôder eo a venn da bétrâ é vézô mâd ann eil hag égilé anézhô.

8. Ha goudé-zé gañd eul labour didalvez é râ eunn doué gañd ann hévélep prî, héñ péhini, n'eûz két pell, a zô bét gréat gañd douar, ha péhini abarz némeûr a dlé distrei *enn douar* a béhini eo bét tennet, pa vézô goulennet digañt-hañ ann éné a oa bét rôet d'ézhañ évid eunn amzer.

9. Hôgen na laka két hé bréder er boan en dévézô, nag é berder hé vuez ; trec'hi a fell d'ézhañ ar ré a labour enn aour hag enn arc'hañt ; heûlia a râ ar ré a labour enn arem, hag é laka hé c'hloar oc'h ôber traou didalvez.

10. Râk ludu eo hé galoun, douar dister hé c'héd, ha displétoc'h égét fañk hé vuez ;

11. O véza na anavez két héñ ann hini en deûz hé c'hréat, ann hini en deûz lékéat da zével enn-hañ ann éné hel laka da laboura, ann hini en deûz c'houézet enn-hañ ar spéred a vuez.

12. Lôd hô deûz krédet pénaoz hor buez n'eo néméd eur c'hoari ; ha lôd all pénaoz n'eo néméd eur werzidigez évid ôber gounidou, ha pénaoz eo réd dastumi madou a béb heñt mâd pé fall.

13. Hôgen hen-nez a oar pénaoz eo gwasoc'h égéd ar ré all holl, héñ péhini a râ gañd ann hévélep douar listri bresk hag idolou kizellet.

14. Hôgen énébourien da bobl, hag ar ré a faez anézhañ a zô rôk, reûzeûdik ha diskiañt dreist-holl,

15. O véza ma selloñt ével douéed hoil idolou ar brôadou, péré na wéloñt két gañd hô daoulagad, na c'houézoñt két gañd hô difron, na glevoñt két gañd hô diskouarn, na véroñt két gañt biziad hô daouarn, ha na valéoñt két gañd hô zreid,

16. Râg eunn dén eo en deûz hô gréat: hag ann hini é péhini eo bét lékéat ar spéred *a vuez*, eo en deûz hô doaréet. Dén é-béd na hell ôber eunn doué héñvel out-hañ hé-unan.

17. O véza ma'z eo dalc'het d'ar marô (T), né râ gañd hé zaouarn fallagr néméd eunn dra varô. Ével-sé eo gwelloc'h héñ égéd ar ré a azeûl; râg héñ a vév, pétrâ-bennâg ma tlé mervel, hôgen hi morsé, na bikenn.

18. Ar ré zistéra eûz al loéned a azeûloñt, péré ô véza hévélébékéet oud ar ré ziboell anézhô, a zô distéroc'h égét-hô.

19. Râk lôd eûz al loéned-zé a zô argarzuz da wélout: ha tec'het hô deûz diouc'h meûleûdigez ha bennoz Doué.

—

XVI. PENNAD.

Doué a gastiz ann Éjiptianed, hag a vennig ann Hébréed.

1. Râk-sé iñt bét heskinet gañd ann hévélep loéned-zé ével ma tellézeñt, ha gañd eul lôd bràz anézhô iñt bét dispennet.

2. É léac'h ann eñkrézou-zé, éc'h eûz gréat-vâd d'as pobl ô rei d'ézhañ ar boéd c'houék en dôa c'hoañtéet, oc'h aoza d'ézhañ koaled ével eur c'hik blazet-mâd.

3. Ar ré-zé gañd ann hast hô dôa da zibri, a heûgé zô-kén ar boédou a oa réd d'ézhô, enn abek d'ar gouliou en dôa Doué kaset d'ézhô; hôgen ar ré-mañ péré na oañt két bét pell enn ézomm, a gavaz-mâd ar boéd névez-zé.

4. Râk béz' é oa réd é kouézché eunn dismañtr didec'huz war ar ré hô dôa gréat heskin, ha diskouéza bépkén d'ar ré all pénaoz é tismañtrez hô énébourien.

5. Évit-gwîr eo bét taget ar ré-mañ gañt loéned férô; lazet iñt bét gañd ar c'hrôg eûz a wall aéred;

6. Hôgen da vuanégez na badaz két da vikenn: évid eur berr amzer é oeñt eñkrézet gañd ar c'hastiz-zé, a oé da arouéz a zilvidigez d'ézhô, ha da éñvor eûz a c'hourc'hémenn da lézen.

7. Râg ann hini a drôé oud *ann aerzé*, na oa két iac'héet gañd ar péz a wélé, hôgen gan-éz, Salver ann holl:

8. Ha dré-zé éc'h eûz diskouézet d'hon énébourien, pénaoz eo té a denn a bép drouk.

9. Râg hî a zô bét lazet gañt krôg ar c'hiléien-raden hag ar c'helien, ha n'hô deûz két kavet a louzou évid hô iac'haat, râk dellézet hô dôa béza dispennet enn doaré-zé.

10. Hôgen da vugalé n'iñt két bét trec'het gañd deñt koñtammuz ann aéred; râk da drugarez a zô deûet, hag é deûz hô iac'héet.

11. É koun eûz da lavariou é oañt flemmet, ha râk-tâl é oañt iac'héet, gañd aoun na gouézcheñt enn eunn añkounac'h brâz *eûz da lézen*, ha na helchent mui dellézout da skoazel.

12. Râk né két eul louzaouen, né két eur palastr en deûz hô iac'héet, hôgen da c'hér, ô Aotrou, péhini a iac'ha pép-trâ.

13. Râk té eo, Aotrou, éc'h eûz ar galloud eûz ar vuez hag eûz ar marô, hag a gâs bété dôriou ar marô, hag a zigas ac'hanô.

14. Eunn dén a hell laza *eunn all* dré zrougiez; hôgen pa vézô éat ar spéred er-méaz, n'hel lakai két da zistrei, ha na asgalvô két ann éné pa vézô éat-kuit:

15. Hôgen té, *Aotrou*, na helleur két tec'hout diouc'h da zourn.

16. Râk-sé ar ré fallagr pa hô deûz da zinac'het, a zô bét skourjézet gañt nerz da vréac'h: heskinet iñt bét gañt glavéier dibaot, gañt kazarc'hiou ha gañd arnéou; ha gañd ann tân iñt bét bévézet.

17. Hag ar péz a zô ar souézusa, ann tân a zévé c'hoaz muioc'h enn dour, péhini a voug pép-trâ; râg ar béd holl a veñj ar ré reiz.

18. Habaskaad a réa a-wéchou ann tân, évit na zevché két al loéned a oa bét kaset a-éneb ar ré fallagr: évit pa wélcheñt kémeñt-sé, é teûjeñt da c'houzout pénaoz eo dré varn Doué é c'houzañveñt ar c'hastiz-zé.

19. Hag a-wéchou ann tân a greské hé nerz enn dour, hag a zevé a bép tû, évit kâs-da-gét kémeñd a oa bét savet enn douar direiz-zé.

20. É léac'h sé éc'h eûz maget da bobl gañt boéd ann éled: kaset éc'h eûz d'ézhô eûz ann éñv eur bara aozet hép labour é-béd, péhini en dôa ennhan pép c'houékder, pa péb blâz mâd.

21. Râk danvez ar boéd-zé d'id a ziskouézé péger brâz eo da vadélez é-kéñver da vugalé; pa eo gwîr pénaoz diouc'h c'hoañt pép-hini, é trôé er péz a garé ar muia.

22. Ann erc'h hag ar skourn a viré, hép teûzi nerz ann tân; évit ma teûjé da c'houzout da énébourien pénaoz eñdra ma teûé ann tân da zévi é-kreiz ar c'hazarc'h hag ar glaô, ha da névézi hô holl frouez,

23. Éc'h añkounac'héé hé nerz hé-unan, évit ma vijé maget ar ré reiz.

24. Râg ar c'hrouadur ô senti ouzid ével oud hé grouer, a gresk hé nerz évid heskina ar ré zireiz, hag en em habaska évid ôber vâd d'ar ré a laka hô fisiañs enn-od.

25. Râk-sé *ar mann* oc'h en em gemma é meûr a vlâz, a zeñté oud da c'hrâs péhini eo boéd ann holl, hag en em aozé diouc'h c'hoañt ar ré a ziskouézé d'id hô ézomm,

26. Évit ma wézché da vugalé, péré a garez, ô Aotrou, pénaoz né két ar frouez a gresk *war ann douar* a vâg ann dûd, hôgen ma eo da c'hér a vîr ar ré a gréd enn-od.

27. Râg ar péz na hellé két béza bévézet gañd ann tân, a deûzé kerkeñt ha ma teûé da domma gañd ann distéra bann-héol:

28. Évit ma vijé anad d'ann holl, pénaoz eo réd diaraogi ann héol évit benniga ac'hanod, hag é tléeur da azeûli da darz-ann-deiz.

29. Râg géd ann dén dizanaoudek a deûzô ével skourn ar goañv, hag a zinaouô ével dour didalvez.

—

XVII. PENNAD.

Tévalien ann Éjipt.

1. Brâz eo da varnou, ô Aotrou, ha dilavaruz eo da c'heriou: râk-sé eo faziet ann énéou diskiañt.

2. Râg ar ré fallagr ô véza lékéat enn hô fenn pénaoz é helcheñt aotrounia ar vrôad zañtel, a zô bét éréet gañd eur chaden a dévalien hag eunn nôz hîr; ha serret-klôz enn hô zî, iñt deûet da wévi, hép gellout tec'hi diouc'h râg-gwél peûr-baduz Doué.

3. Ha pa gavé d'ézhô é helcheñt en em guza dindân tévalien hô fec'héjou, é oeñt skiñet, ha lékéat enn añkounac'h dindân eur wél déñval, hag hî leûn a spouñt, hag eñkrézet gañd eur zaouzan vrâz.

4. Ar c'héviou é péré en em denneñt na ziwallé két anézhô eûz ar spouñnt; râk troûz a gleveñt, hag hi hô dôa aoun; teûziou gwéñvet en em ziskouézé d'ézhô, hag hî a oa leûn a heûz.

5. Ar brasa tân na hellé két rei goulou d'ézhô, hag ar flamm skéduz eûz ar stéred na hellé két skléraat ann nôz heûzuz-zé.

6. Béz' en em ziskouézé d'ézhô râk-tâl luc'hed tân, hô leûnié a aoun; hag ô véza spouñtet-brâz gañd ann teûziou a wéleñt a véac'h, ar péz a wéleñt a oa c'hoaz gwasoc'h war hô ménô.

7. Ha bréou ar strôbinellou a oé didalvez, hag ar furnez gañt péhini é fougéeñt a drôaz é dismégañs.

8. Râg hi péré, war hô ménô, a gasé-kuit ann eñkrez hag ar saouzan eûz ann énéou doaniet, a oa doaniet hô-unan enn eunn doaré lû, gañd ar spouñt a oa krôget enn-hô.

9. Pétrâ-bennâg n'en em ziskouézé d'ézhô nétrà a gémeñt a helché hô eñ-

krézi, al loéned a iéa ébiou, hag ann aéred a c'houibané hô strafilé, hag hô lékéa da vervel gañd ar spounţ; ha c'hoañt hô dévijé bét da véva héb éar, ar péz na hell dén da ôber.

10. Râg ô véza ma eo aounik ann drougiez, é rô hé-unan tésténi d'hé barnédigez; ha spounţet gañd ar gwall goustiañs, é wél ann drouk gwasoc'h égét ne d-eo.

11. Ann aoun n'eo kén némét strafil ann éné a gréd d'ézhañ béza dilézet gañd ann holl.

12. Ha seûl nébeûtoc'h é c'hortoz a fréalzidigez enn-hañ hé-unan, seûl vui é kresk héb hé anaout ann abek en deûz d'en em eñkrézi.

13. Hôgen hî, ô véza neûzé gwévet gañd enn hévélep kousk, enn nôz spounţuz-zé, a oa deûet d'ézhô eûz a wéled ann ifernou,

14. A oé spounţet a eunn tû gañd ann teûziou en em ziskouézé d'ézhô, hag a eunn tû all é teûé hô c'haloun da fata; râk saouzanet é oañt gañt spounţou téar, ha na c'hortozeñt két.

15. Goudé-zé mar kouézé eur ré anézhô, é choumé serret ével eunn eur vac'h hép chaden.

16. Mar teûé eur c'houériad, pé eur meser, pé eul labourer diwar ar méaz da véza kéméret war ann taol, é oa réd d'ézhañ choum hép gellout tec'hi:

17. Râg eunn hévélep chaden a dévalien hô éréé holl. Eunn avel a c'houézé, kân dudiuz ann evned war skourrou bôdennek ar gwéz, réd herruz ann dour,

18. Ann trouz brâz a réa ar vein ô kouéza, kéflusk al loéned a c'hoarié kévret hép ma hô gwéleñt, blejérez al loéned ferô, pé ann hégleô a zoné eûz a géviou ar ménésiou; kémeñt-sé holl hô lékéa da vervel gañt spounţ.

19. Ar béd holl némét-hô a oa skleréet gañd eur goulou pûr, ha pép-hini a réa hé labour héb harz é-béd.

20. Ann nôz dû na c'hôlôé némét-hô; eur skeûden é oa eûz ann dévalien é péhini é tlieñt da gouéza. Kasausoc'h é oañt éta d'ézhô hô-unan égéd ann dévalien.

—

XVIII. PENNAD.

Marô ar ré geñta-ganet eûz ann Éjips.

1. Hôgen, *Aotrou*, da zeñt a oa skleréet gañd eur goulou brâz, hag hî a glevé mouéz ar ré-zé, héb hô gwélout. Hag hî a veûlé ac'hanod, ô véza na c'houzañveñt két ann hévélep poaniou.

2. Trugarékaat a réañt ac'hanod, ô véza na oañt mui heskinet gañd ar ré hô heskiné keñt; hag é c'houlenneñt digan-éz ma padché bépréd ann dishévélédigez-zé.

3. Râk-sé hô deûz bét eur peûl tân da réner enn eunn heñt ha na anavézeñt két, hag a oa d'ézhô ével eunn héol ha na ziézé két anézhô, hag a rôé d'ézhô eunn ergerz mâd.

4. Hôgen ar ré all a zellézé diouéri ar goulou, ha gouzañvi eur vac'h a dévalien, hi péré a zalc'hé serret da vugalé, dré béré goulou glân da lézen a zéraoué béza skiñet dré ar béd.

5. Hag ô véza m'hô dôa lékéat enn hô fenn laza mipien ann dûd reiz, goudé ma ez pôé dieûbet unan anézkô péhini a oa bét dilézet *war ann dour*, évit hô c'hastiza éc'h eûz lékéat da vervel eul lôd brâz eûz hô mipien, hag éc'h eûz hô c'hollet é gwéled ann dour.

6. Ann nôz-zé a oa bét diouganet d'hon tadou, évit pa anavézcheñt ar péz en dôa touet Doué d'ézhô, hag hô dôa krédet, é teûjeñt da véza dizaouzan.

7. Ével-sé da bobl a wélaz enn hévéleb amzer dieûb ar ré reiz, ha dispenn ar ré zireiz.

8. Râg ével ma éc'h eûz kastizet hon énébourien, éc'h eûz ivé hor galvet hag hon uc'héléet-meûrbéd.

9. Koulskoudé ar ré reiz, mipien ar zeñt, a réa hô sakrifisou é-kûz, hag é lékéjoñt gañd unvaniez lézen ar reiz dré béhini é kémercheñt enn eunn doaré kévatal ar mâd hag ann droug; hag hî a gané a neûzé ar meûleûdiou a oa bét desket d'ézhô gañd hô zadou.

10. Hôgen béz' é kleved mouéz mézuz hô énébourien, ha garmou keinvanuz ar ré a wélé marô hô mipien.

11. Ar sklâv a oa gwanet ével hé aotrou, hag ann distéra eûz ar bobl ével ar roué hé-unan.

12. Ével-sé éz oa dré-holl marvou diniver, hag ann holl a ioa skôet gañd ann hévélep marô. Na oa két a-walc'h eûz ar ré véo évit bésia ar ré varô; râg ar ré gréva eûz a bép tiad a oa bét dispennet enn eunn taol.

13. N'hô dôa két krédet d'ann holl vurzudou all enn abek d'hô strôbinellerien; hôgen goudé ma oé dispennet hô ré geñta-ganet, éc'h añsavchoñt pénaoz é oa hen-nez pobl Doué.

14. Râk pa édô pép-trâ enn eunn éhan didrouz, ha pa édô ann nôz é-kreiz hé réd hag hé heñt,

15. Da c'her holl-c'halloudek a zeûaz eûz ann éñv, eûz hé drôn a roué, hag ével eur brézéliad kriz é tilammaz war ann douar-zé a dlié béza dispennet,

16. Gañd eur c'hlézé lemm *enn hé zourn*, é tougé da varn didorruz hag é leûniaz pép-trâ a varô; hag héñ enn hé zâ war ann douar a dizé bétég enn éñv.

17. Neûzé é oeñt eñkrézet war-eunn-drô gañt gwélédigézou hag huvréou heûzûz, hag eur spounţ téar a grôgaz enn-hô.

18. Hag unan taolet enn eunn tû hañter-varô, hag eunn all enn eunn tû all, a ziskouézé ann abek eûz hô marô.

19. Ar gwélédigézou gañt péré é oañt bét spounţet, hô dôa rôet da anaout kémeñt-sé d'ézhô araok, gañd aoun na varvcheñt hép gouzoud ann abek eûz ann drougou a c'houzañveñt.

20. Évit-gwîr ar ré reiz hô dôé ivé eunn taol a varô, hag ar bobl a oé skôet gañd eur gouli enn distrô: hôgen da vuanégez na badaz két pell.

21. Râg eunn dén dinam a hastaz da bédi évid ar bobl; lakaad a réaz da eûbi d'id tiren hé zervich; hag hé béden ô piña étrézég enn-od gañd ann ézañs a gennigé d'id, a sioulaaz da vuanégez, hag a lékéaz ar gouli da éhana, hag a ziskouézaz pénaoz é oa da zervicher.

22. Na drec'haz két ann eñkrez-zé

gañt nerz ar c'horf, na gañt galloud ann armou, hôgen énébi a réaz oud ann dispenner, ô rei da goun d'ézhañ ar péz a oa bét touet d'hô zadou, hag ar gévrédigez a oa bét gréat gañt-hô.

23. Pa oa *dijâ* berniou tûd-varô kouézet ann eil war égilé, en em lékéaz étré-z-hô, hag éc'h harzaz oud ar frouden, hag é rannaz ann heñt a gasé étrézég ar ré a oa béô.

24. Râg ar béd holl a oa doaréet gañd ar zaé hîr a zougé; hanvou brâz ann tadou kôz a oa kizellet war bévar reiz mein talvouduz, ha da hanô kaermeûrbéd a oa kizellet war dalgenn hé benn.

25. O wélout kémeñt-sé éc'h éhanaz ann dispenner, hag é oé spounţet gañt-hô; râg a-walc'h é oa béza diskouézet d'ézhô ann arnod-zé eûz da vuanégez.

—

XIX. PENNAD.

Burzudou Doué é-kéñver hé bobl enn distrô.

1. Hôgen buanégez *Doué* a gouézaz war ar ré fallagr bétég ann divez; râg héñ a wélé a-raok ar péz a dlié da c'hoarvézout gañt-hô.

2. Râg hî, goudé béza aotréet gañd *ann Israélited* moñt-kuit, ha goudé béza hô lézet da voñt gañt kalz a hast, hô dôé keûz kerkeñt, hag a iéaz war hô lerc'h.

3. Pa édo c'hoaz ann daérou enn hô daoulagad, ha pa léñveñt é-tâl bésiou hô *mipien* marô, é teûaz d'ézhô eur ménoz all, eur ménoz diskiañt: moñd a réjoñt war-lerc'h ar ré hô dôa keñt pédet stard da voñt-kuit.

4. Da gémeñt-sé é oañt kaset gañd eur rédi hô dôa dellézet: kollet é oa gañt-hô ann éñvor eûz ar péz a oa c'hoarvézet gañt-hô, évit ma teûjé meñt hô c'hastiz da véza leûniet gañd ar péz a oa réd évid hô feûr-eñkrez:

5. Ha ma teûjé da bobl enn hévéleb amzer da dreûzi *ar mór* enn eunn doaré burzuduz, pa zeûjé-hî da gavout ar marô enn eunn doaré névez.

6. Da holl grouadurien, ével er

penn-keñta, pép-hini hervez hé wenn, a géméré eunn doaré névez, évit señti oud da c'hourc'hémennou, hag évit mirout na vé glazet da zervicherien.

7. Eur goabren a c'hôlôaz hô c'hamp eûz hé skeûd, hag eûz ann dour a ioa araok é savaz eunn douar séac'h; é-kreiz ar môr Rûz é oé kavet eunn heñt diharz, hag é gwéled ar poull eur park gôlôet a c'héot,

8. Dré béhini é tréménaz ann holl bobl-zé a warézaz gañd da zourn, hag a wélé da arouésiou ha da vurzudou.

9. En em laouénaad a réjoñt ével kézek er peûri; sala a réjoñt éveil ein, oc'h da veûli, Aotrou, té péhini éz pôa hô zennet a boan.

10. Koun hô dôa c'hoaz eûz ar péz a oa c'hoarvézet er vrô é péhini é oañt choumet ével tûd divrôet, pénaoz ann douar é-léac'h anévaled all en dôa lékéad da zével kélien, hag ar ster é-léac'h pésked eul lôd brâz a raned.

11. Pelloc'h é wélchoñt eur rumm névez a evned, pa zeûaz c'hoañt d'ézhô da zibri kik c'houék, hag hé c'houlenchoñt *digañd Doué*.

12. Râg évit rei hô c'hoañt d'ézhô, é lékéaz da zével eûz ar môr eul lôd brâz a goaled; hag ar poaniou na gouézaz két war ar béc'herien bép ma teûaz arouésiou d'ézhô gañt kurunou brâz; râg hi a c'houzañvé gañt reizded ar péz a oa dléet d'hô gwallou.

13. Râg hî a oa bét gwall griz é-kéñver ann diavésidi; ar ré all na zigéméré két ann diavésidi ha na anavézeñt két; ar ré-mañ a zigéméré ar ré ha n'hô dôa gréat néméd vâd d'ézhô, hag hô lékéa da sklaved.

14. Hag ouc'h-penn c'hoaz, ar ré all a zô bét kastizet, ô véza m'hô dôa digéméret diavésidi, ével ma veñt bét da énébourien d'ézhô;

15. Hôgen ar ré-mañ a wall-heskiné ar ré hô dôa digéméret gañt lévénez, hag a vévé gañt-hô dindân ann hévélep lézennou.

16. Dré-zé é oeñt skôet a zalleñtez, ével ma oé ar ré all é-tâl dôr ann dén reiz, pa oeñt gôlôet enn-eunn-taol a dévalien, ha na gavé hini anézhô dôr hé di.

17. Râg ann elfennou a gemm hô reiz étré-z-hô, hép kolla hô unvaniez hô-unan, ével ma teû ann éar da gemma enn eur benvek, hép ma teû ar son da véza kollet: kéméñt-sé a helleur da wélout splamm er péz a c'hoarvézaz neûzé.

18. Râg loéned ann douar a oé gwélet é léac'h loéned ann dour; hag ar ré a neûé a dréménaz war ann douar.

19. Ann tân a-éneb hé aoz hé-unan a zevé enn dour, hag ann dour oc'h añkounac'haat ivé hé aoz, na vougé két *ann tân*.

20. Ar flammou enn-énep na zevé két kik bresk al loéned *kaset gañd Doué*, ha na lékéañt két da deûzi ar boéd c'houék a deûzé koulskoudé kenn éaz hag ar skourn. Rag uc'héléet hag énoret éc'h eûz, Aotrou, da bobl é pép-trâ; n'éc'h eûz két hé zisprizet, hag hé skoazellet éc'h eûz é péb amzer hag é pép léac'h.

LEVR AR PRÉZÉGER

PÉ ANN EKKLÉSIASTIK.

I. PENNÂD.

Gounid eûz a zoujañs Doué.

1. Ann holl furnez a zeû eûz ann Aotrou Doué, gañt-hañ eo bét a viskoaz, hag abarz ann amzeriou é oa.

2. Piou en deûz nivéret tréaz ar môr, hag ar bannéou glaô, ha deisiou ar béd? Piou en deûz meñtet uc'helder ann éñv, éc'honder ann douar, ha dounder al louñk?

3. Piou en deûz sellet-pîz out furnez Doué, péhini a ziaraog pép-trâ?

4. Ar furnez a zô bét krouet ar geñta holl, ha skiañt ar poell a zeû eûz ar penn-keñta.

5. Gér Doué enn uc'héla eûz ann éñv eo mammen ar furnez, hag hé heñchou eo ar gourc'hémennou peûrbaduz.

6. Da biou eo bét diskléríet grisiou ar furnez, ha piou en deûz anavézet hé ijinou?

7. Da biou eo bét diskléríet ha rôet da anaout rénadur ar furnez? Ha piou en deûz poellet al lôd-brâz eûz hé c'hamméjou?

8. N'eûz némét ann Uc'hel-meûrbéd, ar C'hrouer Holl-c'halloudek, ar Roué galloudek, ha doujuz-brâz, a zô azézet war hé drôn, ann Doué trec'her.

9. Héñ eo en deûz hé c'hrouet er spéred-sañtel, en deûz hé gwélet, en deûz hé nivéret, hag en deûz hé meñtet.

10. Hé skulet en deûz war hé holl ôberiou, ha war bép kik, hervez ar rann en deûz gréat anézhi, hag hé rôet en deûz d'ar ré hé gâr.

11. Doujañs ann Aotrou eo ar c'hloar, hag ar veûleûdigez, hag al lévénez, ha kurunen ann dudi.

12. Doujañs ann Aotrou a ziduellô ar galoun, hag a rôi al lévénez, hag ann dudi, hag ar vuez hîr.

13. Néb a zouj ann Aotrou en em gavô ervâd é divez hé vuez, hag a vézô benniget é diez hé varô.

14. Karañtez Doué eo ar furnez énoruz.

15. Ar ré da béré en em ziskouéz, kerkeñt ha ma en em ziskouéz-hî, ha ma hô deûz anavézet ar brasder eûz hé ôberiou.

16. Derou ar furnez *eo* doujañs ann Aotrou; krouet eo gañd ann dûd reiz adalek kôv hô mamm; gañd ar gragez dilennet é kerz; hag enn dûd reiz ha féal éc'h anavézeur anézhi.

17. Doujañs ann Aotrou *eo* sañtélidigez ar wiziégez.

18. Ar zeñtélidigez a vîr ar galoun, hag hé laka da véza reiz, hé leûnia a râ a zudi hag a lévénez.

19. Néb a zouj ann Aotrou a vézô euruz, hag é deiz hé varô é vézô benniget.

20. Doujañs Doué eo leûnder ar

furnez ; leùnia a râ *ann dén fûr* gañd hé frouez.

21. Leûnia a râ hé dî gañd hé vadou, hag hé gaviou gañd hé deñzoriou.

22. Doujañs ann Aotrou *eo* kurunen ar furnez ; rei a râ leûnder ar péoc'h, ha frouez ar zilvidigez :

23. Hé gwélout hag hé nivéri a râ : eur rô digañt Doué eo ann eil hag ébén :

24. Ar furnez a skûl ar wiziégez, ha goulou ar poell ; sével a râ é gloar ar ré a zalc'h évit-hi.

25. Grisien ar fisiañs eo doujañs ann Aotrou ; hag hé skourrou a zô hirhoaluz.

26. Ar poell ha gwiziégez ar feiz en em gav é teñzoriou ar furnez ; hôgen ar furnez a zô argarzuz d'ar béc'herien.

27. Doujañs ann Aotrou a gâs-kuit ar péc'hed :

28. Râg ann hini a zô hép doujañs, na hellô két béza didamallet ; râk frouden hé vuanégez eo hé goll.

29. Ann dén habask a c'houzañvô bétég ann amzer, ha goudé-zé é vézô rôet adarré al lévénez d'ézhañ.

30. Ann dén a skiañt vâd a zalc'hô hé c'heriou enn-hañ hé-unan bétég eunn amzer, ha muzellou meûr a hini a zanévellô hé skiañt.

31. É teñzorioù ar furnez éma réol ar vuézégez.

32. Hôgen kéélidigez Doué *a vézô* argarzuz d'ar péc'her.

33. Va mâb, ma c'hoañtéez stard ar furnez, mîr ar reizded, ha Doué hé rôi d'id.

34. Râk doujañs ann Aotrou eo ar furnez, hag ar wiziégez : hag ar péz a zô hétuz d'ézhañ,

35. Eo ar feiz hag ar guñvélez : hag héñ a leûniô hé deñzoriou.

36. Na énéb két oud doujañs ann Aotrou : ha na dôsta két out-hañ gañd eur galoun daou-blég.

37. Né véz két pilpouz dirâg ann dûd, ha na rô két a wall-skouér gañd da vuzellou.

38. Laka évez oût-hô, gañd aoun na gouézchez, ha na zigaschez disménañs war da éné ;

39. Ha na zisrévelfé Doué ar péz a oa kuzet enn-od, ha na vrévché ac'hanod é-kreiz ar strollad :

40. O véza ma oud tôstéet oud ann Aotrou gañd drougiez, ha ma eo leûn da galoun a douellerez hag a drôidellérez.

—

II. PENNAD.

Gwâ d'ar galoun daou-blég, ha d'ann hini na laka két hé fisiañs é Doué.

1. Va mâb, p'az î é servich Doué, choum stard er reizded, hag enn doujañs, hag aoz da éné a-éneb ar gwallioul.

2. Izéla da galoun, ha gouzañv : dinaou da skouarn, ha digémer lavariou ar poell ; ha na hast két é amzer ann dévalien.

3. Gouzañv gourzézou Doué ; en em unan gañd Doué, ha gouzañv, évit ma vézô founnoc'h da vuez enn divez.

4. Digémer *a galoun vâd* kéméñd a c'hoarvézô gan-éz : choum é péoc'h enn da c'hlac'har, ha béz habask enn da vuelded :

5. Râg enn tân eo éc'h arnodeur ann aour hag ann arc'hañt, hôgen é fournigel ar vuelded é tigéméreur ann dûd.

6. Kréd é Doué, hag héñ az ti-c'haouô : laka da heñt da véza éeun, ha laka da c'héd enn-hañ. Mir hé zoujañs, ha kôsa enn-hañ.

7. Mar toujit ann Aotrou, gortozit hé drugarez : ha na zistrôit két dioùthañ, gañd aoun na gouézfac'h.

8. C'houi péré a zouj ann Aotrou, krédit enn-hañ ; ha na gollot két hô kôbr.

9. C'houi péré a zouj ann Aotrou, likid hô kéd enn-hañ ; hag ann drugarez a zeûi d'hô laouénaat.

10. C'houi péré a zouj ann Aotrou, karit anézhañ ; hag hô kalounou a vézô goulaouet.

11. Sellit, va mipien, out tûd ar brôadou : ha gwézit pénaoz, hini eûz ar ré hô deûz lékéat hô géd enn Aotrou, n'eo bét touellet.

12. Râk piou eo ann hini a zô chomet stard enn hé c'hourc'hémennou, hag a zô bét dilézet ? Pé piou eo ann hini en deûz hé c'halvet, hag a zô bét disprizet gañt-hañ ?

13. Râk Doué a zô mâd ha trugarek ; hag é tistol ar péc'héjou é deiz ann eñkrez : hen eo a zifenn kéméñthini a glask anézhañ er wirionez.

14. Gwâ d'ar galoun daou-blég, ha d'ar gwall vuzellou, ha d'ann daouarn drouk, ha d'ar péc'her a gerz war ann douar dré zaou heñ!

15. Gwâ d'ar ré zigaloun, péré na grédoñt két é Doué, ha péré dré-zé n'iñt két difennet gañt-hañ.

16. Gwâ d'ar ré hô deûz kollet ann habaskded, hô deûz dilézet ann heñchou éeun, hag a zô distrôet dré wall heñchou.

17. Ha pétrâ a raiñt-hi, pa zéraouô ann Aotrou arvesti *pép-trâ* ?

18. Ar ré a zouj ann Aotrou, na véziñt két diskrédik d'hé c'hér : hag ar ré a gâr anézhañ, a virô hé heñt.

19. Ar ré a zouj ann Aotrou, a eñklaskô ar péz a zô hétuz d'ézhañ : hag ar ré a gâr anézhañ, a vézô leûniet gañd hé lézen.

20. Ar ré a zouj ann Aotrou, a aozô hô c'halounou ; hag é sañtéliñt hô énéou dira-z-hañ.

21. Ar ré a zouj ann Aotrou, a virô hé c'hourc'hémennou hag hô dévézô habaskded kén na zellô out-hô,

22. O lavarout : Ma na réomp pinijen, é kouézimp étré daouarn ann Aotrou, ha nann étré daouarn ann dûd.

23. Râg ével ma eo *bráz* hé veûrded, éz eo *brâz* ivé hé drugarez.

—

III. PENNAD.

Azaouez é-kéñver ann tadou hag ar mammou.

1. Mipien ar furnez *eo* strollad ar ré reiz : hag hô fobl *eo* ar zeñtidigez hag ar garañtez.

2. Sélaouit, bugalé, barn hô tâd, ha grit enn hévélep doaré ma viot salvet.

3. Râk Doué en deûz énoret ann tâd er mipien : hag en deûz eñklasket ha startéet barn ar vamm war ar vipien.

4. Ann hini a gar Doué, a bédo évid hé béc'héjou, hag en em virô dioùt-hô ; ha goudé béza pédet a-zoug meûr a zervez é vézô sélaouet out-hañ.

5. Ann hini a énor hé vamm, *zô* ével ann hini a zastum eunn teñzor.

6. Ann hini a énor hé dâd, a vézô laouénéet enn hé vugalé, hag é deiz hé béden é vézô sélaouet out-hañ.

7. Ann hini a énor hé dâd, en dévézô eur vuez hîr : hag ann hini a zeñt oud hé dâd, a fréalzô hé vamm.

8. Ann hini a zouj ann Aotrou a énor hé dûd, hag héñ a zervichô ével *pa vent* hé vistri, ar ré hô deûz rôet ar vuez d'ézhañ.

9. Énor da dâd gañd *da* ôberiou, gañd *dà* lavariou, ha gañt péb habaskded,

10. Évit ma vennigô ac'hanod, ha ma choumô hé vennoz *war-n-od* bétég ann divez.

11. Bennoz ann tâd a starta tiez ar vipien : hôgen malloz ar vamm hô diskar bétég ann diazez.

12. Na fougé két gañd dismégañs da dâd : râg hé vézégez né két da c'hloar d'id.

13. Gloar eunn dén eo énor hé dâd, hag eunn tâd héb énor zô mézéger hé vâb.

14. Va mâb, rô fréalz d'as tâd enn hé gôzni ; arabad eo d'id glac'hari anézhañ a-héd hé vuez. (T).

15. Mar teû hé skiañt da zislébéri, gouzañv-héñ, ha na zispriz két anézhañ enn abek d'as nerz : râk da azaouez é-kéñver da dâd na vézô két añkounac'héet.

16. Râk vâd a zeûi d'id évit béza gouzañvet nammou da vamm.

17. Er reizded é vézi savet, hag é deiz ann eñkrez na vézi két añkounac'héet : ha da béc'héjou a deûzô ével ar skourn enn eunn deiz klouar.

18. Péger fallagr eo ann hini a zilez hé dâd : ha pégéméñt eo milliget gañd Doué, ann hini a hég hé vamm !

19. Va mâb, grâ pép-trâ gañt kuñvélez, ha dreist gloar ann dûd é vézi karet.

20. Seûl vui ma oud brâz, en em

vuéla é pép-trâ, hag é kavî grâs dirâk Doué.

21. Râk n'eûz némét Doué a gémeñt a vé brâz ar galloud, ha gañd ar ré vuel eo énoret.

22. Na eñklask két ar péz a zô uc'héloc'h égéd-od, ha na c'houil két ar péz a zô kréoc'h égéd-od : hôgen az péz koun bépréd é kémeñt en deûz gourc'hémennet Doué d'id, ha na zell két pîz oud ann darn-vuia eûz hé ôberiou.

23. Râk né két réd d'id gwélout gañd da zaoulagad ann traou a zô kuzet.

24. Na eñklask két gañt préder ann traou ha né két réd d'id *da c'houzout,* ha na zell két pîz oud ann darn-vuia eûz a ôberiou Doué.

25. Râk diskouézet eo bét d'id kalz traou hag a oa dreist skiañt ann dûd.

26. Râk meûr a hini a zô bét touellet gañd hô gwall vénosiou, hag a zô bét dalc'het er gevier gañd hô skiañt *fall.*

27. Ar galoun kalet a vézô poaniet é divez hé vuez ; ha néb a gâr ar riskl, a gouézô enn-hañ.

28. Ar galoun a gerz dré zaou heñt, n'az ai két da benn ; hag ann éné saotret a gémérô gwall-skouér eûz a gémeñt-sé.

29. Ar galoun fallagr a vézô leûn a c'hlac'har, hag ar péc'her a verniô péc'hed war béc'hed.

30. Na vézô két a wellaen évit strollad ar ré rôk ; râk taol ar péc'hed a c'hrisiennô enn-hô, hép gouzout d'ézhô.

31. Kaloun ann dén-fûr a vézô anavézet dioud hé furnez, ha skouarn ann dén mâd a zélaouô ar furnez gañt béôder.

32. Ar galoun fûr ha poellek en em virô diouc'h ar béc'héjou, hag héñ a iélô da benn é ôberiou ar reizded.

33. Ann dour a voug ann tân al leskidika, hag ann aluzen a harz oud ar béc'héjou.

34. Doué a zell oud ann hini a râ ann aluzen : koun en deûz anézhañ enn amzer da zoñl, hag héñ a gavô ken-nerz enn amzer é péhini é kouézô.

—

IV. PENNAD.

Mâd eo ôber ann aluzen ha béza trugarek é-kéñver ar béorien.

1. Va mâb, na zinac'h két ann aluzen d'ar béorien, ha na zistrô két da zaoulagad diwar-n-ézhô.

2. Na zispriz két ann hini en deûz naoun ; ha na hég két ar paour enn hé ziénez.

3. Na c'hlac'har két kaloun ar paour, ha na zalé két da rei da néb en deûz ézomm.

4. Na zistol két péden ann hini a zô enn añken : ha na zistrô két da zaoulagad diwar ann hini a zô ézommek.

5. Na zistrô két da zaoulagad diwar ar paour, gañd aoun na zafché droug enn-hañ : ha na rô két abek d'ar ré a c'houlenn digan-éz da villisien a-dréñ kein :

6. Râg ann hini a villig ac'hanod é c'houervder hé éné, a vézô klevet outhañ enn hé zrouk-péden ; klevet é vézô gañd ann hini en deûz hé c'hréat.

7. Béz hégarad é strollad ar béorien, vuéla da éné dirâg ann hénaouред, ha vuéla da benn dirâg ar ré vrâz.

8. Disken da skouarn hép doan étrézég ar paour, ha rô d'ézhañ ar péz a zléez, ha komz out-hañ gañd habaskded ha gañt kuñvélez.

9. Tenn eûz a zourn ann dén rôk ann hini a zô heskinet ; ha na zeûet két a c'houervder enn da éné.

10. Pa varni, béz truézek ével eunn tâd é-kéñver ann emzivaded, ha béz da ozac'h d'hô mamm.

11. Ha té a vézô ével eur mâb señtuz d'ann Uc'hel-meûrbéd ; hag héñ en dézô truez ouz-id dreist eur vamm.

12. Ar furnez a laka ar vuez da zével enn hé bugalé ; digémérout a râ ar ré a glask anézhi, hag éz â enn hô raok é heñt ar reizded.

13. Ann hini hé c'hâr, a gâr ar vuez : hag ar ré a velô évid hé c'havout, a berc'hennô hé féoc'h.

14. Ar ré a zalc'hô anézhi, hô dévézô ar vuez da zigwéz ; hag al léac'h é péhini éz ai a vézô benniget gañd Doué.

15. Ar ré a zervich anézhi, a zeñtô oud ar sañt, hag ar ré a gâr anézhi a vézô karet gañd Doué.

16. Ann hini a zélaou anézhi, a varnô ar brôadou : hag ann hini a arvest anézhi a choumô stard.

17. Ma en deûz fisiañs enn-hi, é vézô hi da zigwéz d'ézhañ, hag hé nésted en dévézô anézhi.

18. Râg enn arnod é valé gañt-hañ, hag étré ar ré geñta é tilenn anézhañ.

19. Hé gâs a rai enn aoun, er spounť hag enn arnodou : hé héga a rai gañd eñkrez hé c'hélennou, kén n'é dévézô c'houiliet enn hé vénosiou, ha ma hellô hî fisiout enn hé éné.

20. Hé grévaat a rai ; distrei a rai étrézég enn-hañ dré eunn heñt éeun, hag é laouénai anézhañ.

21. Diskouéza a rai d'ézhañ ar péz é deûz a guzéta, hag é lakai enn-hañ eunn teñzor a wiziégez hag a boell eûz ar reizded.

22. Hôgen mar teû héñ da fazia, é tilezô hî anézhañ, hag hel lakai étré daouarn hé énébour.

23. Va mâb, mîr anu amzer, ha pella diouc'h ann drouk.

24. É talvoudégez da vuez, n'az péz két a véz ô lavarout ar wirionez.

25. Râg eur véz a zô hag a zigas ar péc'hed, hag eur véz a zô hag a zigas ar c'hloar hag ar c'hrâs.

26. Na zell két oud dremm ann dén é koll da zilvidigez, ha n'en em rô két d'ar gevier é koll da éné.

27. Na énor két da nésa enn hé lamm :

28. Ha na zalc'h két da c'hér é amzer ar zilvidigez. Na gûz két da furnez enn hé skéd.

29. Râg enn téôd en em ziskouéz ar furnez : hag ar skiañt, hag ar wiziégez, hag ar gélénadurez en em ziskouéz é lavar ann dén skiañtek ; hag hé stardder é ôberiou ar reizded.

30. Na éneb é nép doaré é-béd out lavar ar wirionez ; hag az péz méz eûz ar gevier é péré oud kouézet dré ziwiziégez.

31. N'az péz két a véz oc'h añsavout da béc'héjou ; hôgen na blég két da bép dén évid ar péc'hed.

32. Na éneb két oud dremm ann dén galloudek, ha na harz két out réd ar ster.

33. Stourm évid ar reizded é gounid da éné, hag en em gann bétég ar marô évid ar reizded, ha Doué a stourmô évid-od a-énep da énébourien.

34. Na véz két téar enn da lavar, ha didalvez ha gorrek enn da ôberiou.

35. Na véz két ével eul léon enn da dî, oc'h heskina da zervicherien, hag ô vac'ha ar ré a zô dindân da c'halloud.

36. Na vézet két digor da zourn évid digémérout, ha sorret évit rei.

—

V. PENNAD.

Réd eo choum stard é heñt ann Aotrou.

1. N'en em harp két war ar madou direiz, ha na lavar két : Péadrâ em eûz évit béva : râk kémeñt-sé na vézô mâd da nétrâ é amzer ar veñjañs hag ann dévalien.

2. Na heûl két enn da nerz gwallioulou da galoun :

3. Ha na lavar két : Pénaoz em eûz-mé gellet ? Pé piou am lakai da bléga évit va ôberiou ? Râk Doué évit-gwîr en em veñjô.

4. Na lavar két : Péc'het em eûz, ha pé zoan a zô c'hoarvézet d'in eûz a gémeñt-sé ? Râg ann Uc'hel-meûrbéd a zô gorrek ô kastiza.

5. Na véz két héb aoun diwar-benn ar péc'hed a zô bét distôlet d'id, ha na vom két péc'hed war béc'hed.

6. Ha na lavar két : Brâz eo trugarez Doué, eûz va féc'héjou nivéruzbrâz en dévézô truez.

7. Râk mar d-eo brâz hé drugarez, hé vuanégez ivé a zô téar ; hag enn hé vuanégez é sell oud ar béc'herien.

8. Na zalée két da zistrei oud ann Aotrou, ha na c'hourzéz két a zeiz é deiz ;

9. Râg hé vuanégez a zeûi enn-eunntaol, hag é amzer ar veñjañs é kollô ac'hanod.

10. N'en em reûstl két évit kaout madou direiz ; râk na véziñt mâd da nétrâ d'id é deiz ann dévalien hag ar veñjañs.

11. Na drô két da béb avel, ha n'az â két dré béb heñt ; râg ével-sé eo en em rô da anaout ar péc'her dré hé déod daou-blég.

12. Béz stard é heñt ann Aotrou, hag é gwirionez da skiañt, hag enn da wiziégez, ha ra vézô bépréd ganéz ar gér a béoc'h hag a reizded.

13. Sélaou gañt habaskded ar péz a lévéreur d'id, évit ma hé boelli, ha ma rôi gañt furnez eur respouñt gwir.

14. Mar d-oud poellek, respouñt d'as nésa : ma n'oud két, laka da zourn war da c'hénou, gañd aoun na vézpaket enn eul lavar diévez, ha na gouézchez enn dismégañs.

15. Ann énor hag ar c'hloar a zô é lavar ann dén skiañtet, hôgen téôd ann dén diévez eo da goll d'ézhañ.

16. Na drémen két évid eunn téôdek, ha na zeûet két da déôd da lindâg ha da vézégez d'id.

17. Râg war al laer é kouéz ar vézégez hag ar c'heûz, hag eur varn gwasoc'h c'hoaz war ann téôd daoublég : hôgen ann téôdek *a zidenn war-n-ézhañ* ar gasoni, ann drougiez, hag ann dismégañs.

18. Barn enn hévélep doaré ann dén dister, ével ann dén brâz.

—

VI. PENNAD.

Dibaot eo eur gwir viñoun.

1. Na zeû két da énébour d'as nésa péhini a oa da énébour d'id : râg ann dén droug en dévézô da zigwéz ar véz hag ar vézégez, kerkoulz hag ar péc'her hérézuz, hag ann hini a zô daoublég hé déôd.

2. N'en em uc'héla két ével eunn tarô é ménosiou da galoun, gañd aoun na vé brévet da nerz gañd da folleñtez,

3. Na louñkô da zéliou, ha na gollô da frouez, ha na zeûi ével eur wézen dizéc'het enn distrô.

4. Râg ar gwall éné a gollô ann hini é-péhini en em gavô ; hé lakaad a rai da lévénez évid hé énébourien, hag é rôi d'ézhañ darvoud ar ré fallagr.

5. Ar gér c'houék a c'hounid kalz a viñouned, hag a habaska ann énébourien : ha téôd eunn dén mâd a zô dudiuz-brâz.

6. Béz é péoc'h gañt meûr a hini, hôgen na gémer da guzulier néméd unan étré mil.

7. Mar fell d'id kaout eur miñoun, kémer-héñ goudé m'az pézô hé arnodet, ha na laka két râk-tâl da fisiañs enn-hañ.

8. Hé-mañ a vézô miñoun d'id hervez ann amzer *vád*, ha na geñdalc'hô két é deiz ann eñkrez.

9. Hen-nez a vézô miñoun, hag a drôi da énébour : eunn all a vézô miñoun, hag a ziskouézô hé gâs, hag a lavarô flemmou ha kunuc'hennou d'id.

10. Eunn all a vézô miñoun évid ann daol, ha na geñdalchô két é deiz ann diénez.

11. Mar choum stard, da viñoun a vézô ével da bâr d'id, hag é-touez tûd da dî é embrégô gañt frañkiz :

12. Ma en em vuéla dira-z-od, ha mar kûz a zirâk da zaoulagad, eur garañtez vâd hô pézô ann eil évid égilé.

13. En em rann diouc'h da énébourien, ha laka évez oud da viñouned.

14. Eur miñoun féal zo eur warez gré : néb en deûz hé gavet, en deûz kavet eunn téñzor.

15. Nétrâ na hell béza hévélébékéet oud eur miñoun féal, hag ann aour hag ann arc'hañt na zellézoñt két béza lékéat é pouez out c'houékder hé feiz.

16. Eur miñoun féal a zô eul louzou a rô ar vuez, hag ar beûr-badez : hag ar ré a zouj ann Aotrou, a gavô anézhañ.

17. Mar touj eunn dén Doué, é kavô dré-zé eur garañtez vâd : râg hé viñoun a vézô héñvel out-hañ.

18. Va mâb, adalek da iaouañktiz en em rô d'ar gélénadurez, hag é kavi ar furnez bété da gôzni.

19. Ével ann hini zô oc'h arat hag oc'h hada, tôsta out-hi, ha gortoz frouez mâd diout-hi.

20. Laboura a ri eunn nébeût évid hé

hé diorren, ha nebeût goudé é tebri eûz hé frouez.

21. Pégen c'houerô eo ar furnez évid ann dûd diwiziek ; ann dén diskiañt na choumô két gañt-hi.

22. Béz' é vézô évit-hô ével ar vein arnod ; hag hi na zaléiñt két d'hé banna er-méaz.

23. Râg ar furnez a laka da véza poellek, ével ma tiskouéz hé hanô ; ha né két anat évit kalz a dûd : hôgen er ré gañt péré eo anavézet, é choum bété gwélédigez Doué.

24. Sélaou, va mâb, kuzul ar furnez, ha na zistol két va ali.

25. Laka da dreid enn hé hualon, ha da c'houzoug enn hé gelc'hennou.

26. Soubl da skoaz, ha doug-hi, ha na skuiz két enn hé chadennou.

27. Tôsta out-hi gañd da holl galoun, ha mîr hé heñchou gañd da holl nerz.

28. Eñklask-hi, hag hi en em ziskouézô d'id ; ha p'az pézô hé briatéet, na zilez két anézhi :

29. Râg enn divez é kavi da éhan enn-hi, hag é trôi é dudi évid-od.

30. Hag hé hualou a vézô d'id da warez ha da gen-nerz, hag hé c'helc'hen da eur zaé a c'hloar :

31. Râg eur skéd a vuez a zô ennhi, hag hé chadennou a zô liénennou a barédigez.

32. Hé gwiska a rî ével eur zaé a c'hloar, hag hé lakaad a rî war-n-od ével eur gurunen a lévénez.

33. Va mâb, mar sélaouez ac'hanoun, é teski : ha ma lékéez da spéred da akéti, é vézi fûr.

34. Mar tinaouez da skouarn, é tigéméri ar wiziegez : ha mar karez sélaoui, é vézi fûr.

35. En em zalc'h é strollad ar gôzidi fûr, hag en em-unan a galoun gañd hô furnez, évit ma helli sélaoui kémeñd a liviriñt d'id diwar-benn Doué ; ha na goll hini eûz hô lavariou mâd.

36. Mar gwélez eunn déñ a skiant, kéa abréd d'hé gavout, ha mac'h aliez gañd da droad treûzou hé zôr.

37. Laka da vennoz é kélennou Doué, ha béz akétuz d'hé c'hourc'hémennou : hag héñ a rôi d'id eur galoun *deskidik* ; hag ioul ar furnez a vézô rôet d'id.

VII. PENNAD.

Meûr a ali.

1. Na ra két a zrouk, ha na grôgô két enn-od.

2. Pella diouc'h ann dén fallagr, hag ann droug a bellai diouz-id.

3. Va mâb, na hâd két ann drouk é irvi ann direizted, gañd aoun na védchez seiz gwéach kémeñd all anézhô.

4. Na c'houlenn két digañd ann Aotrou ar rénérez, na digañd ar roué ar gador a énor.

5. N'en em zidamall két dirâg Doué, râg héñ eo a anavez ar c'halounou : ha na glask két béza fûr da wélout dirâg ar roué.

6. Na glask két doñd da varner, ma n'éc'h eûz két ann nerz da derri ar fallagriézou ; gañd aoun na vézsaouzanet gañd dremm ar ré vrâz, ha na zeûjé da reizded da wall-skouér.

7. Na béc'h két oud holl dûd eur géar, ha n'en em laka két é-touez ar bobl.

8. Na éré két péc'hed out péc'hed : râk na choumô két digastiz unan hépkén.

9. Na gouézet két da galoun é fillidigez.

10. Na añkounac'ha két pidi, ha rei ann aluzen.

11. Na lavar két : Doué a zellô oud al lôd brâz a draou a rôinn, ha pa genniginn va rôou da Zoué, ann Uc'hel-meûrbéd, é tigémérô anézhô.

12. Na ra két a c'hoab eûz a eunn dén a zô glac'haret hé éné : râg eunn Doué zô hag a wél pép-trâ, péhini a vuéla hag a uc'héla.

13. Arabad eo d'id poania évit lavarout gévier a-énep da vreûr : na ra két ivé kémeñt-sé a-énep da viñoun.

14. Na lavar gaou é-béd : râk boaz ar gévier a zô fall.

15. Na lavar két kalz a draou é strollad ar ré gôz, ha na aslavar két gér da béden.

16. N'az péz két a gâs oc'h al labouriou tenn, nag oc'h labour ann douar a zô bét krouet gañd ann Uc'hel-meûrbéd.

17. N'en em laka két é niver ann dud direiz.

18. Az péz koun eûz a vuanégez Doué ; râk na zaléô két.

19. Vuéla kalz da spéred ; râk veñjañs kîg ar fallagr eo ann tân hag ar prénved.

20. Na ra két fall é-kéñver da viñoun, ô véza ma talé ô rei arc'hañt d'id, ha na zispriz két évid aour, da vreûr a garez kalz.

21. Na bella két dioud ar c'hrég fûr ha mâd a zô digwézet d'id é doujañs ann Aotrou : râg grâs hé dalc'h a zô dreist ann aour.

22. Na wall-aoz két ar servicher a labour gañt féalded, nag ar gôpraer a rô hé vuez évid-od.

23. Ra vézô kér d'id ével da éné ar servicher en deûz skiañt ; na zinac'h két ar frañkiz d'ézhañ, ha n'hel léz két da gouéza enn diénez.

24. Ha loéned éc'h eûz-dé ? Évésа anézhô : ha mar d-iñt talvouduz d'id, ra choumiñt bépréd gan-éz.

25. Ha mipien éc'h eûz-dé ? Desk anézhô, ha laka-hi da bléga adaleg hô bugalérez.

26. Ha merc'hed éc'h eûz-dé ? Mîr hô c'horf, ha na ziskouéz két d'ézhô eunn dremm laouen.

27. Diméz da verc'h, hag ez pezô gréat eur géfridi vrâz, ha rô-hi da eunn ozac'h a skiañt.

28. Ma éc'h eûz eur c'hrég hervez da galoun, na zilez két anézhi : ha na laka két da fisiañs enn hini a zô kasauz.

29. Énor da dâd a greiz da galoun, ha na añkounac'ha két keinvanou da vamm.

30. Az péz koun pénaoz na vijez két ganet hép-z-hô : ha grâ évit-hô, ével m'hô deûz gréat évid-od.

31. Douj ann Aotrou a greiz da éné, hag az péz azaouez évid hé véleien.

32. Kâr gañd da holl nerz ann hini en deûz da grouet ; ha na zilez két hé vinistred.

33. Énor Doué a greiz da éné, hag az péz azaouez évid ar véleien ; hag en em c'hlan gañd da zivrec'h.

34. Rô d'ézhô hô lôd eûz ar c'heñtafrouez hag eûz ann hostivou glanuz ; ével ma eo bét gourc'hémennet d'id : hag en em c'hlan gañt nébeût eûz da lézirégez.

35. Kennig d'ann Aotrou diskoaz ar viktimou, ha sakrifisou ar zañtélidigez, ha prévеûdiou ann traou sañtel.

36. Astenn da zourn d'ar paour, évit ma vézô klôk da zakrifisou ha da gennigou.

37. Hétuz eo ar largeñtez da bép dén béô ; n'hen dinac'h két oûd ar ré varô.

38. Na fall két da fréalzi ann hini a zô doaniet, ha gwél gañd ar ré a wél.

39. Na véz két diek évit moñt da wélout ar ré glañv : râg gañt-hô en em startai er garañtez.

40. É kémeñd a rî, az péz koun eûz da zivez, ha na béc'hi bikenn.

—

VIII. PENNAD.

Sélaouit ar ré gôz. Na hégit két ann dûd fall.

1. Na vreûta két oud eunn dén galloudek, gañd aoun na gouézchez dindân hé zourn.

2. Na reñdael két oud eunn dén pinvidik, gañd aoun na rajé eur breûd d'id :

3. Râg ann aour hag ann arc'hañt hô deûz kollet meûr a hini, hag é trôoñt hag éz éoñt bété kaloun ar rouéed.

4. Na vreûta két oud eunn téôdek, ha na laka két a geûneûd enn hé dân.

5. Na zarempred két eunn dén diwiziek, gañd aoun na wall-gomzché diwar-benn da wenn.

6. Na zispriz két eunn dén a bella diouc'h ar péc'hed, ha na râ két a rébech d'ézhañ : az péz koun pénaoz éz omp holl dindân ar c'hastiz.

7. Na zispriz két eunn dén enn hé gôzni : râg ar ré a gôsa a zô bét ével-d-omp.

8. N'en em laouéna két eûz a varô da énébour, pa c'houzoud pénaoz é varvimp holl, ha na garfemp két béza eunn abeg a lévénez.

9. Na zispriz két lavariou ar ré gôz péré a zô fûr, hôgen komz eûz hô c'hélennou.

10. Râg gañt-hô é teski ar furnez, ha kélénadurez ar poell, hag *ann doaré* da zervicha ar ré vrâz hép striv.

11. N'az aet két ébiou d'id lavariou ar ré gôz ; râg hô desket hô deûz gañd hô zadou :

12. Râg gañt-hô é teski ar poell, ha da respouñta é préd.

13. Na laka két da grégi glaou ar béc'hérien oc'h hô zamallout, gañd aoun na véz devet gañt tân hô féc'héjou.

14. N'en em laka két a éneb oud eunn dén heskiner, gañd aoun na zavché ével eur spier oud da c'hénou.

15. Na rô két war gampi da eunn dén galloudékoc'h égéd-od : ma éc'h eûz rôet war gampi, dalc'h-héñ évit kollet.

16. Na gréta két enn tû all d'as nerz : ma éc'h eûz krétéet, é vézô réd d'id disteurel.

17. Na varn két a-éneb ar barner : râg héñ a varn hervez ar reiz.

18. N'az â két enn heñt gañd eunn dén rôk, gañd aoun na zistolché hé zrougou war-n-od : râg héñ a iélô hervez hé ioul, ha té a vézô kollet gañt-hañ dré hé folleñtez.

19. N'en em reñdael két gañd eunn dén buanek, ha n'az â két enn distrô gañd eunn dén rok : râg ével nétrâ eo d'ézhañ skula ar goâd, hag el léac'h na vézô két a skoazel d'id, é vrévô ac'hanod.

20. N'az péz kéd a guzul gañt tûd diboell : râk na gavoñt mâd néméd ar péz a blij d'ézhô.

21. Na râ kéd a guzul dirâg eunn diavésiad : râk na c'houzoud két pétrâ a c'hanô.

22. Na ziskouez két da galoun da bép dén : gañd aoun na vé gaou hé garañtez, ha na wall-gomzché diwar da benn.

—

IX. PENNAD.

Rénadur é-kénver ar merc'hed. Gwell eo ar viñouned kôz égéd ar ré névez.

1. N'az péz kéd a oaz évid ar c'hrég a zô unanet gan-éz, gañd aoun na daolché war-n-od drougiez ar gwall gélénnadurez.

2. Na rô két d'ar c'hrég a c'halloud war da spéred, gañd aoun n'az ajé enn da véli, ha na vijez mézékéet.

3. Na zell két oud eur c'hrég skañbenn ; gañd aoun na gouézchez enn hé lindagou.

4. Na zarempred két eunn dripérez ha na zélaou két anézhi ; gañd aoun na vijez kollet gañt nerz hé bréou.

5. Na zell két oud eur plac'h-iaouañk, gañd aoun na vijez touelliet gañd hé c'haerded.

6. Na rô é nép doaré da galoun d'ar plac'hed fall ; gañd aoun n'en em golfez, té ha da vadou.

7. Na zell két a bép tû er ruou, ha na gañtré két el leûriou-kéar.

8. Distrô da zaoulagad diouc'h eur c'hrég kiñklet, ha na zell két oud eur c'hrég a-ziavéaz.

9. Enn abek da c'héned ar c'hrég eo bét kollet meûr a hini : râk dré-zé eo é krôg ar gwall-ioul ével eunn tan.

10. Kémeñt plac'h fall a zô ével teil a vac'heur enn heñt.

11. Meûr a hini dré ma'z iñt bét saouzanet gañd géned ar c'hrég a ziaváz, a zô bét distolet *gañd Doué* ; râg hé lavar a zev ével eunn tân.

12. Na azez népréd é-kichen grég eunn all, na c'hourvez két gañt-hi war da ilin :

13. Ha na striv két gañt-hi oc'h éva gwin, gañd aoun na zinaoufé da galoun étrézég enn-hi, ha na gouézchez er c'holl gañd da garañtez.

14. Na zilez két ar miñoun kôz ; râg ar *miñoun* névez na vézô két héñvel out-hañ.

15. Gwin névez eo ar miñoun névez : kôsaad a rai, ha *neûzé* hen évi gañd dudi.

16. Na c'hoañta két gloar na madou ar péc'her ; râk na ouzoud két pétrâ é vézô hé zismañtr.

17. Na c'hrata két diboell ar ré zireiz ; gwéz pénaoz ann dén direiz a vézô dihétuz *da Zoué* bétég ar béz.

18. En em zalc'h pell diouc'h ann hini en deûz ar galloud da laza, ha n'az pézô két a aoun râg ar marô ;

19. Ha mar tôstéez out-hañ, na râ nétrâ a amzéré, gañd aoun na dennché da vuez digan-éz.

20. Gwéz pénaoz eo réd mervel; pénaoz é kerzez é-kreiz ar spiou, hag é valéez war armou ar ré rec'huz.

21. Laka évez oud ar ré a zô tôst d'id, ha darempred ar ré fûr hag ar ré boellek.

22. Péd da zibri gan-éz tûd reiz, ha laka da c'hloar é doujañs Doué,

23. Hag az péz enn da spéréd ménoz Doué, ha ra vézô da holl lavariou gourc'hémennou ann Uc'hel-meûrbéd.

24. Ar vichérourien a vézô meûlet évit labour hô daouarn, ha priñs ar bobl évit furnez hé lavariou, hag ar ré gôz évit skiañt hô geriou.

25. Al labenner a vézô heûzuz enn hé géar: hag ann dén diévez enn hé lavar a vézô kaséet.

—

X. PENNAD.

Hévéleb ar roué, hévéleb ar boblou. Néb a zouj Doué, a vézô énoret.

1. Ar barner fûr a varnô hé bobl *gañt furnez*, ha rénadur eunn dén a skiañt a vézô stard.

2. Hévélep barner ar bobl, hévélep hé vinistred: hévélep réner kéar, hévéleb ar ré a choum enn-hi.

3. Ar roué diskiañt a gollô hé bobl: hag ar c'hériou en em dudô gañt skiañt hô rénérien.

4. É dourn Doué éma galloud ann douar: hag héñ eo a lakai da zével war-n-ézhañ enn hé amzer eur réner ével ma vézô réd.

5. É dourn Doué éma eûr-vâd ann dén; hag héñ eo a lakaï war benn ann dén gwiziek ann énor a zô dléet d'ézhañ.

6. Añkounac'ha holl wallou da nésa, ha na râ nétrâ gañt frouden.

7. Kasauz eo ar rogeñtez dirâk Doué ha dirâg ann dûd: hag argarzuz eo holl fallagriézou ar brôadou.

8. Eur rouantélez a zô dizouget eûz a eur bobl da eunn all, enn abek d'ann direistédou, ha d'ann daélou, ha d'ar froudennou, ha d'ann holl douellérézou.

9. N'eûz nétrâ argarzusoc'h égéd eunn dén pervez. Pérâg é teû da stambouc'ha ann douar hag al ludu?

10. N'eûz nétrâ gwasoc'h égéd ann hini a gâr ann arc'hañt; râg héñ a werzché hé éné; ô véza ma tistol ezbéô hé vouzellou hé-unan.

11. Kémeñt galloud a bâd nébeût. Eur c'hléñved hir a skuîz al louzaouer.

12. Al louzaouer a drouc'h ar c'hléñved évid hé verraat: ével-sé ar roué a zô hiriô, ha war-c'hoaz é varvô.

13. Pa vézô marô ann dén, en dévézô da zigwéz ann aéred, hag al loéned, hag ar préñved.

14. Dérou rogeñtez ann dén eo pellaad diouc'h Doué:

15. Râg hé galoun en em denn diouc'h ann hini en deûz hé c'hréat; râk dérou ann holl béc'héjou eo ar rogeñtez; néb en em stagô out-hi, a vézô leûn a vallosiou, hag a gavô hé goll enn-hi.

16. Râk-sé en deûz ann Aotrou gôlôet a véz strolladou ann dûd fall, hag en deûz hô dismañtret da-vikenn.

17. Trôniou ar briñsed rôk en deûz diskaret Doué; hag en deûz lékéat da azéza war-n-ézhô *priñsed* kûn enn hô léac'h.

18. Doué en deûz dizéc'het grisiou ar brôadou rôk, hag en deûz plañtet ar ré vuel anézhô.

19. Dismañtret en deûz ann Aotrou douarou ar brôadou, hô diskaret en deûz bétég ann diazez.

20. Lôd anézhô en deûz lékéat da zizéc'ha, hag en deûz hô c'haset-da-nétra, hag en deûz lamet ann éñvor anézhô diwar ann douar.

21. Kollet en deûz Doué éñvor ar ré rôk, hag en deûz miret éñvor ar ré vuel a spéred.

22. Né két bét krouet ar rogeñtez gañd ar goazed, nag ar vuanégez gañt reiz ar merc'hed.

23. Gwenn ar ré a zouj Doué a vézô énoret: hôgen gwenn ar ré a zilez gourc'hémennou Doué a vézô mézékéet.

24. Néb a rén hé vreûdeûr a vézô énoret enn hô c'hreiz: hag ar ré a zouj ann Aotrou a vézô *hétuz* dirâg hé zaoulagad.

25. Gloar ar ré binvidik, hag ar ré énoret, hag ar ré baour, eo doujañs Doué.

26. Na zispriz két ann dén reiz hag héñ paour, ha na énor két ann dén péc'her hag héñ pinvidik.

27. Ann dén brâz, ar barner, hag ann dén galloudek a zô énoret: hôgen n'iñt két brasoc'h égéd ann hini a zouj Doué.

28. Ann dûd frañk a blégô dindân ar servicher en deûz skiañt: hag ann dén poellek ha desket na grôzô két pa vézô tamallet, hag ann dén diskiañt na vézô két énoret.

29. N'en em uc'héla két enn da ôberiou, ha n'en em rô két d'ann diégi é amzer ann añken.

30. Gwell eo ann hini a labour hag en deûz pép trâ, égéd ann hini a fougé hag a ziouér bara.

31. Va mâb, mîr da éné er guñvélez, ha rô d'ézhañ ann énor hervez hé zellid.

32. Piou a zidamallô ann hini a béc'h a-éneb hé éné? Ha piou a énorô ann hini a zizénor hé éné?

33. Ar paour a gâv hé c'hloar er reiz hag é doujañs *Doué*: tûd zô hag a zô énoret évid hô madou brâz.

34. Néb a gâv hé c'hloar er baoureñtez, pégemeñt hé c'havché c'hoaz gwelloc'h er binvidigez? Hôgen ann hini a zô énoret évid hé vadou, lékéat évez na zeûjé da véza paour.

—

XI. PENNAD.

Na dléeur két barna ann dûd diouc'h hô doaré. Aberz Doué é teû ar mâd hag ann drouk.

1. Furnez ann dén vuel hé lakai da zével hé benn, ha da azéza é-kreiz ar ré vrâz.

2. Na veûl két eunn dén évid hé zoaré-vâd, ha na zispriz két eunn all évid hé zoaré *dister*.

3. Bihan eo ar wénanen é-touez al loéned a nic'h, hag ar c'houéka eo hé frouez.

4. Na fougé két gañd da zilad *kaer*, ha n'en em uc'héla két é deiz da énor: râk n'eûz néméd ôberiou ann Uc'hel-meûrbéd a gémeñt a vé meûluz ha meûleûduz: kuzet ha dizanaf eo hé ôberiou.

5. Meûr a vac'her a zô bét azézet war ann trôn, ha tûd hô deûz douget ar gurunen, ha na vijé két bét krédet *hô dévijé bét anézhi*.

6. Kalz priñsed galloudek a zô bét gwall wasket, hag ar ré a oa leûn a c'hloar a zô bét kouézet étré daouarn ar ré all.

7. Na damall dén abarz m'az pézô gréat eunn eñklask: ha p'az pézô gréat eunn eñklask, kéleun-héñ gañt reizded.

8. Na respouñt két abarz m'az pézô sélaouet: ha n'az â két war gomz eunn all.

9. Na striv két diwar-benn ann traou ha na zell két ouz-id: ha na azez két évit barna gañd ar ré zrouk.

10. Va mâb, n'en em rô két da galz a ôberiou: ha mar d-oud pinvidik, na vézi két kuîd a wallou; hôgen ma heûliéz anézhô, n'hô zîzi két: ha mar tiarbennez anézhô, na dec'hi két diout-hô.

11. Tûd zô hag a labour, hag a hast enn eur boania; hôgen ô véza ma iñt fallagr, seûl vui ma réoñt, seûl nébeûtoc'h é tastumoñt.

12. Tûd zô hag hi diners, hag ézomm d'ézhô a skoazel, ha disléber, ha paour-brâz;

13. Ha lagad Doué a zell out-hô gañt trugarez, a denn anézhô eûz hô vuelded, hag a zâv hô fenn: ha kalz oc'h hô gwélout a zô souézet, hag a veûl Doué.

14. Ar mâd hag ann drouk, ar vuez hag ar marô, ar baoureñtez hag ar binvidigez a zeû digañd Doué.

15. Ar furnez hag ar gélénadurez, ha gwiziégez al lézen en em gav ivé é Doué. Ar garañtez hag ar mâd-ôberiou a zô c'hoaz enn-hañ.

16. Ar fazi hag ann amc'houlou a zô bét krouet kévret gañd ar béc'herien: hag ar ré en em veûl enn drouk a gôsai enn drouk.

17. Ar péz a zô rôet gañt Doué a choum stard enn dûd reiz, hag ar greskadurez a râ a bâd da vikenn.

18. Tûd zô hag a binvidika oc'h espernout : hag ar gôbr hô deûz eo

19. Ec'h helloñt lavarout : Kavet em eûz éhan évid-oun, ha bréma é tebrinn va madou va-unan :

20. Ha na ouzoñt két pénaoz éz â ann amzer ébiou, é tôsta ar marô, é varvô, hag é lézô pép-trâ da ré all.

21. Choum stard enn da gévrédigez, ha komz bépréd anézhi, ha kôsa enn ôberiou a zô bét gourc'hémennet d'id.

22. Na choum két é ôberiou ar béc'herien. Laka da fisiañs é Doué, ha choum enn da léac'h.

23. Râg éaz eo da Zoué pinvidikaad ar paour enn-eunn-taol.

24. Doué a vennig ann dén reiz hag a hast hé c'hôpraat, hag a ra d'ézhañ dougen frouez é berr amzer.

25. Na lavar két : Pétrâ a dal d'in béza é poan, ha pé vâd em eûz-mé c'hoaz da c'héda ?

26. Na lavar két : Ar péz em eûz a zô a-walc'h évid-oun ; pénaoz é helfenn-mé béza gwasoc'h ?

27. É deiz ar mâd na añkounac'ha két ann drouk ; hag é deiz ann drouk na añkounac'ha két ar mâd :

28. Râg éaz eo da Zoué disteûrel da bép-hini, é deiz hé varô, hervez hé heñchou.

29. Ann droug a-vréma a laka da añkounac'haat dudiou brâz, hag é marô ann dén é vézô dizôlô-kaer hé ôberiou.

30. Na veûl dén é-béd abarz hé varô ; râg anaoud a réeur eunn dén diouc'h hé vugalé.

31. Na zigémer két kémeñd hini enn da di : râk kalz spiou a gâv ann toueller.

32. Râg ével ma teû fléar eûz a vouzellou brein, ével ma eo didennet eur glujar er roued, hag eunn iourc'h el lindâg ; ével-sé eo kaloun ar ré rôk, hag ar ré a arvest lamm hô nésa.

33. Râk spiou a aoz ô trei ar mâd é drouk, hag é laka nammou enn ôberiou ar ré wella.

34. Eunn elven hép-kén a laka ann tân da gregi, hag eunn drôidel hép-kén a laka ar goad da rédek : hôgen ar péc'her a aoz spiou évit skula ar goad.

35. Laka évez oud ar gwall zén, râk drouk na râ kén ; gand aoun na zigasché ar goapérez war-n-od da vikenn.

36. Digémer ann diavésiad enn da dî, hag héñ a ziskarô ac'hanod er reûstl, hag a lakai ac'hanod er-méaz eûz da di da-unan.

—

XII. PENNAD.

Diez eo anaoud hé viñouned diouc'h hé énébourien.

1. Mar gréz vâd, gwéz da biou her grî, hag ar péz a rî a vâd a vézô kavet mâd.

2. Grâ vâd d'ann dén reiz, hag é kavi eur gôbr brâz, ma né két digañthañ, diana digañd ann Aotrou.

3. Râk n'eûz két a vâd da c'hédal évid ann hini en em rô bépréd d'ann drouk, pé na ra két ann aluzen : râg ann Uc'hel-meûrbéd a gasa ar béc'herien, hag en deûz truez oud ar ré a râ piniien.

4. Rô d'ann dén trugarek, ha na skoazel két ar péc'her : *Doué* a daolô hé veñjañs war ar ré fallagr ha war ar béc'herien ; hag hé viroud a râ évid deiz hé veñjañs.

5. Rô d'ann dén mâd, ha na zigémer két ar péc'her.

6. Grâ vâd d'ann dén vuel, ha na rô két d'ar fallagr ; mîr na vézô rôet bara d'ézhañ, gañd aoun na zeûjé dré-zé galloudékoc'h égéd-od :

7. Râk daou zroug a gavi enn holl vâd a rî d'ézhañ : râg ann Uc'helmeûrbéd a gasa ar béc'herien, hag a zistolô hé veñjañs war ar ré fallagr.

8. Na anavézeur két ar miñoun enn amzer vâd ; hag ann énébour n'en em guz két er gwall amzer.

9. É amzer vâd eunn dén, hé énébourien a zô doaniet : ha pa éma é gwall amzer, éc'h anavézeur piou eo hé viñoun.

10. Na laka bikenn da fisiañs enn da énébour : râg hé zrougiez a zô ével ar merkl péhini en em stag oud ar c'houévr :

11. Ha pétrâ-bennâg m'en em vuéla, ha ma stou, béz évésiek, hag en em vir diout-hañ.

12. N'hel laka két enn da gichen, ha na ra két d'ézhañ azéza enn tû déou d'id, gañd aoun n'az ajé enn da léac'h, ha na azézché enn da gador ; ha na zeûjez enn divez da anaout va geriou ; ha da véza keñtraouet gañt va lavariou.

13. Piou en dévézô truez oud ar strôbineller pa vézô flemmet gañd ann aer, hag oud ar ré holl a dôsta oud al loéned ? Ével-sé ann hini en em unvan gañd ann dén direiz, en em gav strôbet enn hé béc'héjou.

14. A-héd eunn heûr é choumô ganéz : hôgen mar tinaouez, na hellô mui padout.

15. Ar c'houékder en deûz da énébour war hé vuzellou ; hag enn hé galoun é venn aoza spiou d'id évid da lakaad da gouéza er poull.

16. Éma ann daérou é daoulagad da énébour ; ha mar kâv ann darvoud, n'en em walc'hô két a c'hoad.

17. Mar teû drouk d'id, hé gavi ar c'heñta énô.

18. Éma ann daérou é daoulagad da énébour ; ha war zigarez da skoazella, é klaskô d'az lakaad da gouéza.

19. Héja a rai hé benn, ha stlaka a rai gañd hé zaouarn, hag ô trei hé zaoulagad, é lavarô kalz a gévier.

—

XIII. PENNAD.

Réd eo karoud Doué hag hé nésa.

1. Néb a lakai hé zourn war ar peg, a vézô saotret gañt-hañ : hag ann hini en em unvanô gañd eunn dén rôk a gémérô ar rôgeñtez.

2. Néb a zarempred brasoc'h égéthañ, a denn eur béac'h pounner warn-ézhañ. N'en em unan két gañd eunn dén pinvidikoc'h égéd-od.

3. Pé unvaniez zô étré eur pôdhouarn hag eur pôd-prî ? Râk pa stokiñt ann eil oud égilé, hé-mañ a vézô brévet.

4. Ann dén pinvidik en em rén gañd direisted, ha c'hoaz é c'hourdrouz : ar paour a zô bét gwall-gaset, hag é tâv.

5. Mar gréz largeñtésiou, *ann dénpinvidik* a zigémérô ac'hanod : ma n'éc'h eûz nétrâ, é tilezô ac'hanod.

6. Ma éc'h eûz *péadrâ*, é talc'hô tinel vâd gan-éz, hag é tizec'hô ac'hanod ; ha goudé-zé n'en em brédériô két diwar da benn.

7. Mar d-oud talvouduz d'ézhañ, é rai goab ac'hanod, é rôi géd mâd d'id enn eur c'hoarzin, é komzô ouz-id azoaré-vâd, hag é lavarô : A bétrâ éc'h eûz ézomm ?

8. Da lakaad a rai da zibri gañt-hañ ha da rei da zibri d'ézhañ, kén n'en dévézô da zizéc'het é diou pé é teir gwéach : hag enn-divez é rai goab ac'hanod : ha goudé-zé é tilezô ac'hanod, hag éc'h hejô hé benn p'az kwélô.

9. En em vuéla dirâk Doué, ha gortoz *skoazel* hé zourn.

10. Laza évez n'en em vuelfez ével eur foll, ha na vijez touellet.

11. N'en em vuéla két enn da furnez, gañd aoun n'en em vuelfez er folleñtez, ha na vijez touellet.

12. Mar d-oud galvet gañd eunn dén-brâz, pella : râk dré-zé é c'halvô keñtoc'h ac'hanod.

13. Na zarempred két anézhañ ré aliez, gañd aoun na zeûjé da hérézi ouz-id : ha na bella két a-grenn diouthañ, gañd aoun na vijez añkounac'héet gañt-hañ.

14. Na gomz két pell gañt-hañ ével pa vijez pâr d'ézhañ : ha na gréd két d'hé lavariou hîr ; râk da arnodi a rai oc'h da lakaad da gomza kalz ; hag enn eur c'hoarzin é rai goulennou d'id diwar-benn ar péz a dléez da guza.

15. Hé galoun didruez a virô da c'hériou ; ha na espernô nag ann drougiez nag ar chadennou.

16. Laka évez ouz-id, ha sélaou piz ar péz a lavarô d'id : râk war ribl al louñk é valéez.

17. Pa glévi hé c'heriou, sell-hi ével eunn huvré, hag é vézi dihun.

18. Kâr Doué héd da holl vuez, ha péd-héñ évid da zilvidigez.

19. Pép loen a gâr hé bâr : ével-sé pép dén a gâr hé nésa.

20. Pép kîg en em unvan gañd ann hini a zô héñvel out-hañ ; ha pép dén en em unvan gañd ann hini a zô héñvel out-hañ.

21. Ével n'en em unvan két ar bleiz gañd ann oan, ével-sé n'en em unvan két ar péc'her gañd ann dén reiz.

22. Pé zarempred en deûz ann dén sañtel gañd ar c'hî ? Ha pé unvaniez en deûz eunn dén pinvidik gañd eunn dén paour ?

23. Ann azen gouez eo preiz al léon enn distrô : ével-sé ar ré baour a zô preiz ar ré binvidik.

24. Ével ma eo argarzuz ar vuelded d'ann dén rôk, ével-sé eo argarzuz ann dén paour d'ann dén pinvidik.

25. Mar d-eo kéflusket ann dén pinvidik, é vézô harpet gañd hé viñouned ; hôgen mar teû da gouéza ann dén paour, é vézô bouñtet gañd hé viñouned.

26. Mar d-eo bét touellet ann dén pinvidik, é teûi kalz d'hé skoazella : mar komz gañt rôgeñtez, é vézô didamallet.

27. Mar d-eo bét tonellet ann dén paour, é teûeur c'hoaz d'hé damallout : mar komz gañt furnez, na zélaoueur két anézhañ.

28. Mar komz ann dén pinvidik, ann holl a dâv, hag hé c'heriou a zô douget bétég ar c'hoabr.

29. Mar komz ar paour, é lévéreur : Piou eo hé-mañ ? Ha mar teû da gouéza, é tiskareur anézhañ.

30. Ar madou a zô mâd évid ann hini a zô dibéc'hed hé goustiañs ; hag ar baoureñtez a zô gwall fall évid ar fallagr *a zô ar gourdrouz* enn hé c'hénou.

31. Kaloun ann dén a drô hé zremm, pé évid ar mâd, pé évid ann drouk.

32. Poan ha labour as pézô ô kavout eunn dremm vâd, hag a vézô eunn arouéz eûz a eur galoun vâd.

—

XIV. PENNAD.

Mâd eo lakaad hé goun er maró.

1. Euruz eo ann dén péhini n'eo két kouézet gañd ar gériou eûz hé c'hénou, ha péhini n'eo két broudet gañd doan ar péc'hed.

2. Euruz eo ann hini é kaloun péhini n'éma két ann doan, ha n'en deûz két kollet hé c'héd.

3. Didalvez eo ann danvez d'ann dén pervez ha pîz ; pétrâ a dâl ann aour d'ann dén hérézuz ?

4. Néb a zastum madou gañd direisted, diwar goust hé vuez, a zastum évit ré all ; hag eunn all a vévézô hé vadou enn dirollou.

5. Néb a zô droug évit-hañ hé-unan, évit piou é vézô-héñ mâd ? Na berc'hennô két hé vadou.

6. N'eûz netrâ gwasoc'h égéd ann hini a hérez hé vividigez hé-unan ; ann distol eo eûz hé zrougiez.

7. Mar gra vâd, her grâ héb hé c'houzout, hag a-énep d'hé ioul : hag enn-divez é tiskouézô hé zrougiez.

8. Lagad ann dén érézuz a zô drouk : distrei a râ hé benn, hag é tispriz hé éné.

9. Lagad ann dén pervez né hell két kaout hé walc'h enn hé fallagriez : n'en dévézô hé walc'h némét p'en dévézô dizéc'het ha losket hé éné.

10. Ar gwall lagad a drô oud ann drouk : na zebrô két hé walc'h a vara, hôgen naounek ha trist é vézô oud hé daol.

11. Va mâb, ma éc'h eûz *péadrâ*, grâ vâd d'id da-unan, ha kennig da Zoué traou mâd.

12. Az péz koun pénaoz na zaléô két ar marô, ha pénaoz eo anat éz i er béz ; râg évid holl dûd ar béd eo ar varnédigez a lavar é tléeur merval.

13. Grâ vâd d'as miñoun abarz hé varô, ha rô ann aluzen d'ar paour hervez da c'halloud.

14. Na zlouér két *gounid* ann deiz mâd, ha na zilez lôden é-béd eûz ar vâd a zeû d'id.

15. Ha né két da ré all é lezi *frouez* da boan ha da labour évid hô ranna étré-z-hô ?

16. Rô, ha kémer *évid-hô*, ha sañtela da éné.

17. Grâ ôberiou reiz abarz ma varvi ; râk né két réd kavout boéd er béz.

18. Pép kîg a wévô ével ar géot, hag ével ann déliou a gresk war ar gwéz glâz.

19 Lôd a zâv, lôd all a gouéz ; ével-sé er wenn a gîk hag a c'hoad-zé, lôd a varv, ha lôd all a zô ganet.

20. Péb ôber breinuz a iélô-da-nétra hag ann hini en dévézô hé c'hréat, a iélô gañt-hañ.

21. Ha péb ôber dilennet a vézô énoret : hag ann hini en dévézô hé c'hréat, a vézô énoret enn-hañ.

22. Euruz eo ann dén a choum er furnez, hag a laka hé bréder er reizded, hag a venn bépréd é râg-gwél Doué ;

23. Péhini a goun enn hé heñchou enn hé galoun, hag a boell hé ôberiou kuzet ; péhini a ia war-lerc'h ar furnez, ével eunn eñklasker, hag a valé enn hé raveñchou :

24. Péhini a zell dré hé frénestou hag a zélaou oud hé dôr ;

25. Péhini a arzaô é-kichen hé zî ; hag ô sañka eur peûl enn hé môgeriou, a zâv eul lojik enn hé c'hichen, é péhini en em virô hé vadou da-vikenn enn eunn éhan brâz.

26 Lakaad a rai hé vipien diñdân hé zôen, hag héñ hé-unan a choumô diñdân hé skourrou.

27. Eunn disnéol a gavô dindân hé zôen, hag ann éhan enn hé c'hloar.

—

XV. PENNAD.

Digañd Doué é teû ar furnez. Ar péc'hed na zeû két diout-hañ. Dieûb eo bét krouet ann dén gañt-hañ.

1. Néb a zouj Doué a rai ar mâd ; ha néb a zô stard er reizded en dévézô ar furnez :

2. Hag hî a zeûi d'hé ziambrouga ével eur vamm leûn a énor ; hag hî a zigémérô anézhañ ével ma tigémer eur plac'h-iaouañk hé fried.

3. Hé vaga a rai gañt bara a vuez hag a furuez ; rei a rai da éva d'ézhañ dour ar furnez hag ar zilvidigez : en em starda a rai enn-hañ, hag hel lakai da véza digéflusk.

4. Hé zerc'hel a rai, ha na vézô két mézékéet ; hé zével a rai é-touez hé géreñt-néz.

5. Digeri a rai hé c'hénou é-kreiz ar strollad, hag é leûniô anézhañ gañd ar spéred a furnez hag a boell : hag é wiskô anézhañ gañd eur zaé a c'hloar.

6. Eunn teñzor a joausded hag a lévénez a zastumô d'ézhañ, hag é rôi d'ézhañ da zigwéz eunn hanô peûrbaduz.

7. Ann dûd diskiañt na zalc'hiñt két anézhi, hag ann dûd a skiañt a ziambrougô anézhi ; ann dûd diskiañt na wéliñt két anézhi ; râk pell en em zalc'h diouc'h ar rôgeñtez hag ann touellérez.

8. Ann dûd gaouiad n'hô dévézô két a éñvor anézhi : hôgen ann dûd gwirion en em gavô gañt-hi, hag é kerziñt gañd eûr-vâd bété gwéled Doué.

9. Né két kaer ar meûleûdi é génou ar péc'her :

10. Râk digañd Doué é teû ar furnez : meûleûdi Doué a ia kévret gañd ar furnez, leûnia a râ génou ann dén féal ; ann Aotrou eo hé rô d'ézhañ.

11. Na lavar két : Doué a zô abek n'em eûz hi két ; râk na râ két ar péz a gasa.

12. Na lavar két : Héñ eo en deûz va zouellet : râg ann dûd fallagr n'iñt két réd d'ézhañ.

13. Péb argarzidigez ha pép diroll a gasa ann Aotrou, ha kémeñt-sé na vézô két karet gañd ar ré a zouj anézhañ.

14. Doué adaleg ar penn-keñta en deûz krouet ann dén, hag en deûz hé lézet é dourn hé guzul hé-unan.

15. Ouc'h-penn en deûz rôet d'ézhañ hé c'hourc'hémennou hag hé gélennou.

16. Mar fell d'id miroud hé c'hourc'hémennou, ha keñderc'hel eur feiz mâd, é viriñt ac'hanod.

17. Lékéat en deûz dira-z-od ann dour hag ann tân : laka da zourn enn tû ma kiri.

18. Dirâg ann dén éma ar vuez hag ar marô, ar mâd hag ann drouk : ar péz en dévézô kavet-mâd a vézô rôet d'ézhañ.

19. Râk brâz eo furnez Doué, ha kré hé c'halloud ; ann dûd holl a wél héb éhan.

20. Daoulagad ann Aotrou a zô war ar ré a zouj anézhañ, hag héñ a anavez holl ôberiou ann dén.

21. N'en deûz gourc'hémennet da zén ôber drouk, ha n'en deûz rôet da zén ar préd da péc'hi :

22. Râk né kéd hé ioul kaoud eul lôd brâz a vugalé disléal ha didalvez.

—

XVI. PENNAD.

Na dléeur két bépréd en em laouénaat eûz al lôd brâz eûz hé vugalé. Dén na hell tec'hout diouc'h barnédigez Doué.

1. N'en em laouéna két ô véza ma éc'h eûz kalz a vugalé, mar d-iñt fallagr : na laka két da zudi enn-hô, ma n'hô deûz két doujañs Doué.

2. N'en em harp két war hô buez, ha na denn két a fougé eûz hô labouriou.

3. Râg eur mâb hép-kén hag a zouj Doué a zô gwelloc'h, égét mil mâb fallagr.

4. Ha talvoudusoc'h eo mervel hép bugel, égét lézel war hé lerc'h bugalé fallagr.

5. Gañd eunn dén a skiañt é vézô poblet eur géar holl, hag eur vrô leûn a dûd fallakr a zeûiô da véza diboblet.

6. Meûr a drâ enn doaré-zé en deûz gwélet va lagad, ha traou dreist c'hoaz é deûz klévet va skouarn.

7. Ann tân a grogô é strollad ar bé-c'herien, hag enn eur vrôad diskrédik é savô ar frouden.

8. Né két bét distolet hô féc'héjou d'al lañgouinéien gwéchall ; dispennet iñt bét, ô véza m'hô dôa lékéat hô fisiañs enn hô nerz hô-unan.

9. N'en deûz két espernet Doué ar géar é péhini é ca en em dennet Lot ; ann dûd anézhi a zô bét argarzet gañthañ, enn abek da rôgeñtez hô lavar.

10. N'en deûz két bét a druez outhô ; ann holl vrôad en deûz kollet, ô véza ma oa savet hé rôgeñtez enn hé féc'héjou.

11. Kollet en deûz ivé ar c'houec'h kañt mil dén war-droad, péré a zispac'haz kévret é kaléder hô c'haloun : ha c'hoaz n'en dévijé két distolet da unan hép-kén, ma vijé bét kilpennek *ével ar ré all.*

12. Râg ann drugarez hag ar vuanégez a zô gañt-hañ. Galloudeg eo évid distaoli *ar béc'héjou*, hag ivé évit skula hé vuanégez.

13. Hervez hé drugarez eo hé gastiz, hag ann dén a varn hervez hé ôbériou.

14. Ar péc'her a geûdalc'h enn drouk na dec'hô két *diout-hañ*, hag habaskded ann dén trugarek na zaléô két kaout hé c'hôbr.

15. Pép trugarez a rôi hé léac'h da bép-hini hervez dellid hé ôbériou, hag hervez hé boell a-héd hé birc'hirinded.

16. Na lavar két : Kuzet é vézinn dirâk Doué, hag eûz ann néac'h piou en dévézô koun ac'hanoun ?

17. É-kreiz eur bobl ker brâz na vézinn két anavézet ; râk pétrâ eo va éné é-touez eunn niver ker brâz a grouadurien ?

18. Chétu ann éñv, hag éñv ann éñvou, al louñk, hag ann douar holl, hag ar péz a zô enn-hô, a grénô diraz-hañ.

19. Ar ménésiou ivé, hag ar c'hrec'hiennou, ha diazézou ann douar, a horellô gañt spouñt, pa zellô Doué out-hô.

20. Hag é-kreiz ar ré-zé holl é wél ar galoun diskiañt ; hag héñ a anavez diabarz ann holl galounou.

21. Piou a anavez heñchou Doué, hag *abeg* ann arnéou, n'en deûz biskoaz gwélet ann dén.

22. Kalz eûz hé ôberiou a zô kuzet : râk piou a helfé rei da anaout ôbéridigez hé reizded ? Pé piou a helfé hô gouzañvi ? Ar varnédigez a zô pell diouc'h hiniennou, hôgen eñklask ann holl a c'hoarvézô enn diez divéza.

23. Néb a zô dinerz hé galoun, en deûz ménosiou gwân ; ha néb a zô diboell hag édrô, en deûz ménosiou foll.

24. Va mâb, sélaou ac'hanoun, ha desk reiz ar spéred, ha béz évésiek a galoun out va lavariou.

25. Rei a rinn d'id kélennou reiz, hag é tanévellinn d'id réoliou tenn ar furnez : béz évésiek a galoun out va lavariou, hag é rôinn da anaout d'id gañd eur spéred reiz, ar burzudou en deûz diskouézet Doué adaleg ar penn-kenta enn hé ôberiou, hag é likiinn ac'hanod d'hé anaout ar wirionez.

26. Doué en deûz da genta gréat hé ôberiou er furnez ; rannet en deûz kévrennou ar béd kerkeñt ha m'en deûz hô c'hrouet ; ar ré genta en deûz lékéat évid moñd enn hô reiz.

27. Hô c'hiñklet en deûz da-vikenn ; héb ézomm, hép skuiza, n'hô deûz két éhanet da valéa.

28. Biskoaz hini anézhô n'en deûz eñkrézet eunn all, ha bikenn na eñkrézô.

29. Na véz két diskrédik da c'hér ann Aotrou.

30. Goudé-zé Doné en deûz sellet oud ann douar, hag en deûz hé leûniet gañd hé vadou.

31. Hé c'hôlôet en deûz gañd ann holl anévaled a zô war hé c'horré, péré a zistrôi enn douar a béhini iñt bét tennet.

—

XVII. PENNAD.

Doué en deûz gréat ann den dioúc'h hé skeûden hé-unan. Péger brâz eo trugarez Doué.

1. Doué en deûz krouet ann dén gañd douar, hag en deûz hé c'hréat diouc'h hé skeûden.

2. Hé lékéat en deûz da zistrei adarré enn-hañ ; hé wisket en deûz a nerz bervez hé aoz.

3. Merket en deûz d'ézhañ ann amzer hag ann niver eûz hé zeisiou ; rôet en deûz d'ézhañ ar galloud war gémeñt a zô war ann douar.

4. Hé lékéat en deûz da véza doujet gañt kémeñt kig a zô, hag en deûz rôet d'ézhañ ann aotrouniez war al loéned ha war ann evned.

5. Krouet en deûz d'ézhañ anézhañ hé-unan eur skoazel héñvel out-hañ : aôet en deûz d'ézhô ar c'huzul, eunn téôd, daoulagad, diskouarn, hag eur galoun évit menna : hô leûniet en deûz gañt kélen ar poell.

6. Krouet en deûz enn-hô gwiziégez ar spéred, leûniet en deûz hô c'haloun a skiañt : diskouézet en deûz d'ézhô ar madou hag ann drouk.

7. Hé lagad en deûz lékéat war hô c'halounou, évid diskouéza d'ézhô brasder hé ôberiou,

8. Évit ma veûlcheñt hé hanô sañtel ; ma énorcheñt anézhañ enn abek d'hé vurzudou, ha ma tanévelcheñt brasder hé ôberiou.

9. Ar gélénadurez en deûz rôet d'ézhô ; hag al lézen a vuez en deûz rôet é digwéz d'ézhô.

10. Eur gévrédigez peûr-baduz en deûz gréat gañt-hô ; hé reizded hag hé varnédigézou en deûz diskouézet d'ézhô.

11. Hô daoulagad hô deûz gwélet burzudou hé c'hloar, hô diskouarn hô deûz klévet hé vouéz énoruz, pa en deûz lavaret d'ézhô : Tec'hit diouc'h pép fallagriez.

12. Da bép-hini anézhô en deûz gourc'hémennet prédéria hé nésa.

13. Hô heñchou a zô bépréd diraz-hañ, n'iñt két kuzet oud hé zaoulagad.

14. Eur priñs en deûz lékéat évit réna péb brôad :

15. Hag Israel a zô bét, enn eunn doaré anat, lôden Zoué.

16. Hô holl ôberiou a zô bét diraz-hañ ker skléar hag ann héol : hag hé zaoulagad a zell bépréd oc'h hô heñchou.

17. Né két bét tévaléet hé lézennou gañd hô fallagriez ; ha Doué a wél hô holl fallagriézou.

18. Aluzen ann dén a zô ével eur ziel dirâk Doué ; hag héñ a virô trugarez ann dén, ével mâb-al lagad.

19. Ha goudé-zé é savô, hag é tistolô da bép-hini hé c'hôbr diouc'h hé zellid, hag é striñkô *ar gwall dûd* bété gwéled ann douar.

20. Hôgen d'ar ré a ra pinijen é rô heñd ar reizded ; startaad a rà ar ré a

zô daré da zihabaskaat ; hag é tigas d'ézhô ar wirionez da zigwéz.

21. Distrô oud ann Aotrou, ha dilez da béc'héjou.

22. Kennig da béden d'ann Aotrou, ha pella diouc'h ar méan-fazi.

23. Distrô étrézég ann Aotrou, ha pella diouc'h ann direisted ; hag argarz ar péz a gasa Doué.

24. Anavez ar reisted ha barnédigézou Doué, ha choum stard enn da stâd, ha péd ann Doué Uc'hel-meûrbéd.

25. Kéa da gémérout lôd eûz ann amzer zañtel, gañd ar ré a vév hag a veûl Doué.

26. Na choum két é fazi ar ré fallagr ; meûl Doué abarz ar marô. Ar veûleûdigez né két évid ar ré varô, péré a zô ével nétrâ.

27. Meûl Doué eñdra ma oud béô, meûl-héñ eñdra ma oud béô ha iac'h ; meûl Doué, hag en em veûl enn hé drugarézou.

28. Péger brâz eo trugarez ann Aotrou, hag hé zistaol é-kéñver ar ré a zistrô out-han !

29. Râk pép-trâ na hell két en em gavout enn dûd, ô véza né két peûrbaduz mâb ann dén, hag é lékéoñt hô dudi er rôgeñtez hag enn drougiez.

30. Pétrâ a zô lugernusoc'h égéd ann héol ? Hag héñ koulskoudé a gouéz é fallaen. Pé pétrâ a zô gwasoc'h égéd ar péz a venn ar c'hîg hag ar goad ? Ha kémeñt-sé a vézô kastizet.

31. *Ann héol* a arvest ar péz a zô ann uc'héla enn éñv : hag ann dûd holl n'iñt néméd douar ha ludu.

—

XVIII. PENNAD.

Réd eo béza trugareg é-kéñver ar ré all. Pénaoz é tléeur pédi.

1. Ann hini a vév a béb amzer en deûz krouet pép-trâ kévret. Doué hép-kén a vézô kavet reiz ; ar roué didre-c'huz eo hag a badô da-vikenn.

2. Piou a hellô danévella hé ôberiou ?

3. Piou a hellô eñklaskout piz hé vurzudou ?

4. Piou a rôi da anaout holl-challoud hé veûrded ? Piou a glaskô danévella hé drugarez ?

5. Na helleur na bihanaat, na kreski, na poella burzudou Doué.

6. Pa vézô deûet ann dén da benn, é kavô d'ézhañ béza enn dérou : ha pa éhanô, é vézô er souez.

7. Pétrâ eo ann dén, a bé dalvoudégez é hell béza *da Zoué* ? Pé vâd pé zroug a hell doñd diout-hañ ?

8. Ann niver eûz a zeisiou ann dén, évid ar muia, n'eo néméd eûz a gañt vloaz : ann nébeût bloavésiou-zé, é-skoaz ar beûr-badélez, n'eo néméd ével eur banné eûz a zour ar môr, pé ével eunn dréazen.

9. Dré-zé eo Doué habask enn hô c'héñver, hag é skûl hé drugarez warn-ézhô.

10. Gwéloud a râ rôgeñtez hô c'haloun, péhini a zô drouk ; anaoud a râ diroll hô spéred, péhini a zô fallagr.

11. Râk-sé en deûz hô leûniet gañd hé guñvélez, hag en deûz diskouézet d'ézhô heñt ar reizded.

12. Trugarez ann dén *en em skul* war hé nésa ; hôgen trugarez Doué en em skul war ann holl gik.

13. O véza ma en deûz ann drugarez, é tesk hag é kéleun, ével ma râ eur méser é-kéñver hé zéñved.

14. Truez en deûz oud ann hini a zigémer kélen hé drugarez, hag a hast da zévéni hé c'hourc'hémennou.

15. Va mâb, na vesk két ar rébech gañd ar mâd a réz, ha na laka két gañd da rôou gériou trist ha dichek.

16. Ar glîz hag héñ na rafresk két ar c'hrouéz ? Ével-sé eur gér mâd a zô gwelloc'h égéd ar rô.

17. C'houékder ar gériou ha né két dreist ar rô hé-unan ? Hôgen ann eil hag égilé en em gav enn dén reiz.

18. Ann dén diskiañt a râ rébechou c'houerô : ha rô ann dén digélen a zizéc'h ann daoulagad.

19. Abarz ma varni, aoz ar reizded, hag abarz ma komzi, desk.

20. Abarz ar c'hléñved, kémer al louzou, hag abarz ar varn, sell-piz

ouz-éd da-unan, hag é kavi trugarez dirâk Doué.

21. Abarz ar c'hléñved, en em vuel, hag é amzer ar c'hléñved, diskouéz da vuézégez.

22. N'en em vir két da bédi bépréd, ha na éhan két da voñd dounoc'h er reizded bétég ar marô : râk gôbr Doué a choum da-vikenn.

23. Abarz ar béden aoz da éné ; ha na véz két ével eunn dén a dempt Doué.

24. Az péz koun eûz a vuanégez ann deiz divéza, hag eûz ann amzer é péhini Doué a zistolô da bép-hini hervez hé ôbériou.

25. Az péz koun eûz ar baoureñtez, é amzer ar pulder, hag eûz a ézommou ar baoureñtez é deiz ar binvidigez.

26. Eûz ar miñtin bétég ar pardaez é trô ann amzer, ha kémeñt-sé a c'hoarvez enn-eunn-taol dirâk Doué.

27. Ann dén fûr a vézô bépréd enn aoun, hag é deisiou ar gwallou en em virô diouc'h ann diégi.

28. Pép dén gwén a anavez ar furnez, hag a énor ann hini en deûz hé c'havet.

29. Ann dûd a skiañt a ziskouéz hô furnez enn hô lavariou : anaoud a réoñt ar wirionez hag ar reizded, hag é sévénoñt al lavariou-trôet hag ar barnédigézou.

30. N'az â két war-lerc'h da wallioulou, ha distrô-diouc'h da ioul da-unan.

31. Mar bastez da éné enn hé gwallioulou, é lakai ac'hanod da véza goapéet gañt da énébourien.

32. N'en em blij két er strolladou brâz vag er strolladou bihan ; râk kalz a béc'héjou a réeur enn-hô.

33. N'en em laka két er baoureñtez, oc'h empresta war gampi, pa n'éc'h eûz nétrâ enn da ialc'h ; râg ével-sé é kolli ann doaré da véva.

—

XIX. PENNAD.

Pénaoz éc'h anavézeur ar wir furnez hag ar furnez c'haou.

1. Ar méchérour mezvier na binvi-

dikai két : néb a zispriz ann traou dister, a gouézô nébeûd-a-nébeût.

2. Ar gwîn hag ar merc'hed a laka da gouéza bétég ar ré fûra, hag a zigas ar vézégez war ar ré fûr.

3. Néb a zaremprédô ar plac'hed fall a zeûi da véza fallagr : da voéd é teûi d'ar vreinadurez ha d'ar préñved ; eur skouér vrâz a vézô gréat anézhañ, hag hé éné a vézô tennet eûz a niver *ar ré-véô*.

4. Néb a zô krédik a zô skañv a galoun ; hag héñ a vézô dislébéret : hag ouc'h-penn é vézô sellet ével ann hini a béc'h a-éneb hé éné.

5. Néb a gâr ar fallagriez, a vézô mézékéet ; ha néb a gasa ar gélennou, é vézô krennet hé vuez : hag ann hini a gasa al labennérez, a vougô ann drougiez.

6. Néb a bec'h a-éneb hé éné en dévézô keûz : ha néb en em laouéna enn hé zrougiez, a vézô mézékéet.

7. Na aslavar két eur gér drouk ha dichek, ha na vézi két dislébéret.

8. Na lavar két da vénoz na d'as miñoun na d'as énébour ; ha ma éc'h eûz gréat drouk, n'hen diskul két ;

9. Rag héñ a zélaouô ac'hanod, hag a arvestô ac'hanod, hag oc'h ôber neûz da zidamallout ann drouk, é kasai ac'hanod, hag ével-sé en em ziskouézô d'id bépréd.

10. Ha klévet éc'h eûs-té eur gér a-énep da nésa ? ra varvô enn-od, ha laka évez na zispennô két ac'hanod.

11. Ann dén diskiañt a c'hân eur gér, ével eur c'hrég a zô é poan-vugalé.

12. Eur zaez sañket é kig ar morzed, ével-sé eo ar gér é kaloun eunn dén diskiañt.

13. Tamall da viñoun, gañd aoun n'en défé két poellet ha na lavarfé : N'em eûz két gréat : pé ma en deûz gréat, évit na rai mui hivizikenn.

14. Tamall da nésa gañd aoun n'en défé két lavaret ; pé ma en deûz lavaret, évit na lavarô mui.

15. Tamall da viñoun ; râg aliez é tamalleur é gaou.

16. Na gréd két kémeñd a lévéreur ; tûd zô hag a fazi gañd ann téôd, ha na râ két gañd ar galoun.

17. Râk piou eo ann hini ha na bec'h két gañd ann téod ? Tamall da nésa abarz ma krôzi anézhañ.

18. Rô léac'h da zoujañs ann Uc'helmeûrbéd ; râk doujañs Doué eo ar furnez geñta ; hî eo a zesk douja Doué; er furnez éma lévénidigez al lézen.

19. Ann drougiez wén né két furnez : ha ménoz ar béc'herien né két poell.

20. Eunn drougiez zô hag a zô argarzuz : hag eunn diboell zô péhini eo eunn diouer a furnez.

21. Gwell eo ann dén péhini a ziouer ar furnez, ha n'en deûz két a skiañt, hôgen a zouj Doué, égéd ann hini en deûz kalz a skiañt, ha na zéven két lézen ann Uc'hel-meûrbéd.

22. Eur gwénded a zô hag a zô diarvaruz : hôgen direiz eo.

23. Tûd zô hag a gomz fréaz, hag a lavar ar wirionez. Lôd all en em vuéla gañd drougiez, hag hô c'haloun a zô leûn a douellérez.

24. Tûd zô hag a blég gañd eur vuelded bràz : lôd all a stou hô fenn, hag a râ ével pa n'hô défé két gwélet ar péz a felleur da guza.

25. Hôgen mar teû hô dinerzded da viroud out-hô na béc'hiñt, mar kavoñt ann darvoud da ôber drouk, é raiñt drouk.

26. Diouc'h ar gwéled éc'h anavézeur eunn dén, ha diouc'h doaré hé zremm éc'h anavézeur hé skiañt.

27. Gwisk ar c'horf, ha c'hoarz ann deñt, ha tiz ann dén a ziskouéz pétrâ eo.

28. Eunn tamall gaou zô é buanégez eunn dén rôg ; eur varnédigez zô ha na gaveur két é vé reiz : ha néb a dâv, a zô fûr.

—

XX. PENNAD.

Arouéz ann dén diskiañt. Eûr-vâd ann dén fûr.

1. Ha né két gwelloc'h tamallout ann dén, ha rei léac'h d'ézhañ da añsavout hé béc'hed, égét keñderc'hel hé vuanégez out-hañ !

2. Gwall-ioul eur spâz a wallô ar plac'h-iaouañk :

3. Ével-sé é râ ann hini a zoug dré rédi eur varn direiz.

4. Péger mâd eo d'ann hini a zô tamallet diskouéza hé geûz ! ével-sé é tec'hi diouc'h ar péc'hed a-ioul.

5. Tûd zô hag a dâv, hag a gaveur fûr : ha lôd all a zô kasauz gañd hô labennérez.

6. Tûd zô hag a dâv, ô véza n'hô deûz két ar skiañt da gomza : lôd all a dâv, ô véza ma anavézoñt ann amzer déréad *évit komza.*

7. Ann dén fûr a davô bétég eunn amzer : hôgen ann dén skañv ha diboell na lakai két a évez oud ann amzer.

8. Ann hini a lavar kalz geriou, a c'hlazô hé éné : hag ann hini a gémer eur galloud direiz, a vézô kaséet.

9. Ann dén digélen a ia doun enn drouk : ar péz a gâr a drô enn hé c'haou.

10. Eur rô zô hag a zô didalvez : hag eur rô zô hag en deûz eur gôbr daou-c'hémeñt.

11. Tûd zô hag a gâr hô c'holl enn hô c'hloar : ha lôd all hag a zâv hô fenn enn hô vuelded.

12. Tûd zô hag a zasprén kalz a draou a briz dister, hag a baéô anézhô seiz gwéach kémeñd all.

13. Ann dén fûr a zeû da véza karadeg enn hé gomziou : hôgen ar péz a zô dudiuz enn dûd diboell a zinaouô.

14. Rô ann dén diboell na vézô két talvouduz d'id : râg gañt seiz lagad é sell ouz-id.

15. Nébeûd a rôi, hag é rébechô kalz : pa zigor hé c'hénou, é teûi ammou anézhañ.

16. Tûd zô hag a brést hiriô, hag a c'houlennô war-c'hoaz ar péz hô deûz prestet : ar ré a râ enn doaré-zé a zô kasauz.

17. Ann dén diboell n'en dévézô két a viñoun, ha na vézô két kavet mâd ar mâd a râ ;

18. Râg ar ré a zebr hé vara hô deûz gwall déôdou. Péd gwéach ha gañt pégémeñd a dûd é vézô gréat goab anézhañ ?

19. Râk na ziskouéz két eur poell reiz, pa rô ar péz a dlié da virout, pé zô-kén pa rô ar péz na dlié két da virout.

20. Ann hini a lez da gouéza gwall c'heriou eûz hé déôd, a zô héñvel oud ann hini a gouéz *diwar ann dœn* war al leûr : ével-sé diskar ar gwall-dûd a c'hoarvézô enn-eunn-taol.

21. Ann dén dineûz a zô ével eur rambré gwân, a zô bépréd é génou ann dûd diskiañt.

22. Eur gér fûr a vézô gwall-zigéméret eûz a c'hénou ann dén diskiañt ; ô véza n'hé lavar két enn hé amzer.

23. Tûd zô ha na bec'hoñt két, ô véza na helloñt két, hag hô deûz c'hoañt d'hé ôber, pa émiñt enn éhan.

24. Tûd zô hag a goll hô éné gañd ar véz : hé golla a raiñt enn abek da eunn dén diboell : en em golla a raiñt hô-unan dré hô azaouez évid eunn dén all.

25. Tûd zô hag a rô hô gér da eur miñoun gañd ar véz, hag hé laka évit nétrâ da énébour.

26. Eur péc'hed mézuz eo ar gaou é génou eunn dén ; bépréd en em gav é génou ann dûd diboell.

27. Gwell eo eul laer égéd eunn dén a lavar gévier bépréd : ar c'holl hô dévézô hô-daou é digwéz.

28. Eur vuez héb énor eo hini ann dûd gaouiad ; hô mézégez a vézô gañthô bépréd.

29. Ann dén fûr en em ziskouéz hé-unan enn hé gomsiou ; hag ann dén poellek a vézô hétuz d'ar ré vràz.

30. Néb a c'hounid hé zouar, a zastumô berniou éd : néb a râ ôberiou reiz, a vézô uc'héléet hé-unan : hag ann hini a zô hétuz d'ar ré vràz, a dec'hô diouc'h ar fallagriez.

31. Ar gôprou hag ar rôou a zall daoulagad ar varnerien ; hag hî a zô enn hô génou ével eunn dén mâd péhini a vir out-hô na gélenniñt.

32. Ar furnez kuzet hag eunn teñzor enn disgwél, da bétrâ iñt-hi mâd ?

33. Gwell eo ann hini a gûz hé ziwiziégez, égéd ann hini a gûz hé furnez.

—

XXI. PENNAD.

Pénaoz é tléeur tec'hout diouc'h ar péc'hed.

1. Va mâb, ha péc'het éc'h eûz ? na bec'h mui ; hôgen péd évit ma vézô distolet d'id da béc'héjou kôz.

2. Tec'h diouc'h ar péc'hed ével a zirâg eunn aer : râk mar tôstécz outhañ, é krogô enn-od.

3. Deñt léoned eo hé zeñt, gañt péré é lâz énéou ann dûd.

4. Ar fallagriez a zô héñvel oud eur c'hlézé a zaou drouc'h : ar gouli a râ né baré bét.

5. Ann dismégañsou hag ar c'hunuc'hennou a gasô ar madou da-nétra : ann tî ar binvidika a vézô dismañtret gañd ar rôgeñtez ; ével-sé é vézô disgrisiennet danvez ann dén rôk.

6. Péden ar paour a zavô eûz hé c'hénou bété diskouarn *Doue;* hag héñ a hastô béza reiz enn hé géñver.

7. Néb a gasa ar c'hélen, a ia war heûl ar péc'her : ha néb a zouj Doué, a zistrôi out-hañ a greiz hé galoun.

8. Ann dén galloudek hag her enn hé lavariou a zô anavézet a bell : hag ann dén poellek a oar en em zizôber anézhañ.

9. Ann hini a zâv hé dî diwar-goust eunn all, a zô ével ann hini a zastum hé vein *évit sével eunn tî* er goañ.

10. Strollad ar béc'herien a zô ével eur bern stoub ; enn divez é véziñt dévet gañd ann tân.

11. Heñd ar béc'herien a zô gréat gañt mein kompez ; hôgen er penn *divéza* anézhañ éma ann ifern, ann dévalien hag ann doaniou.

12. Néb a vîr ar reizded, a geñdalc'hô hé spéred.

13. Sévénidigez doujañs Doué, eo ar furnez hag ar skiañt-vâd.

14. Nép n'eo két fûr er mâd, na vézô két skiañtet.

15. Eur furnez a zô hag a zô skiañtet enn drouk : hôgen n'eûz kéd a skiañt el léac'h ma éma ar c'houervder.

16. Skiañt ann dén fûr en em skiñô ével eunn dic'hlann ; hag hé guzul a badô ével eur feuñteun a vuez.

17. Kaloun ann dén diboell *a zô* evel eul léstr faoutet: na zalc'hô nétrâ eûz ar furnez.

18. Mar klev eunn dén a skiañt eur gér fûr, héñ hé veûlô hag hé gémérô évit-hañ: ma hé glev eunn dén gadal, é vézô dihétuz d'ézhañ, hag é taolô anézhañ adréñ hé gein.

19. Lavar ann dén diboell *a zô* ével enr samm enn heñt: hag ann neûzvâd a gaveur war vuzellou ann dén a skiañt.

20. Génou ann dén poellek a zô kéélet er strolladou, hag ann dûd a vennô hé gomsiou enn hô c'haloun.

21. Ével eunn ti dismañtret eo ar furnez d'ann dén diboell: ha gwiziégez eunn dén diskiañt a zô eunn diroll a c'heriou.

22. Ar c'hélen a zô évid ann dén diskiañt ével kéfiou oud ann treid, pé ével chadennou oud ann dourn déou.

23. Ann dén diskiañt a zâv hé vouéz pa c'hoarz: hôgen ann dén fûr a c'hoarzô a véac'h gwestad.

24. Ar c'hélen a zô évid ann dén poellek eur c'hiñklérez aour, hag ével eul lagaden oud hé vréac'h déou.

25. Ann dén diskiañt a laka éaz hé droad é ti hé nésa: hôgen ann dén a skiañt en em ziskouéz gañt poell dirâg eunn dén galloudek.

26. Ann dén diskiañt a zellô dré ar prénestr enn eunn ti: hôgen ann dén a skiañt a choumô er-méaz.

27. Ann dén diskiañt a zélaouô oud ann ôr: hôgen kémeñt-sé a vézô argarzuz d'ann dén en deûz skiañt.

28. Muzellou ann dûd diskiañt a lavarô traou diot: hôgen lavariou ann dûd a skiañt a vézô poézet er valañs.

29. Kaloun ann dûd diskiañt a zô enn hô génou: ha génou ann dûd fûr a zô enn hô c'haloun.

30. Pa villig ann dén fallagr ann diaoul, é villig hé éné hé-unan.

31. Al labemer a zaotrô hé éné, hag a vézô kaséet gand ann holl: hag ann hini a choumô gañt-hañ a vézô argarzuz: ann dén poellek ha tavek a vézô énoret.

—

XXII. PENNAD.

Kolla hé amzer eo kélenna ann dén diskiañt.

1. Gañt mein fañk é vézô labézet ann dén diek; hag ann holl a gomzô diwar hé benn évid hé zisprizout.

2. Gañt beûzel saout é vézô labézet ann dén diek; ha kémeñd hini a stokô out-hañ, a héjô hé zaouarn.

3. Méz hé dâd eo eur mâb digélen: hag eur verc'h *digélen* a vézô dislébéret.

4. Ar verc'h fûr a vézô eunn digwéz évid hé ozac'h: hôgen ann hini en em wallô a vézékai hé zâd.

5. Ar c'hrég her a vézékai hé zâd hag hé ozac'h; na blégô két dindân ar ré fallagr: gañd ann eil hag égilé é vézô disprizet.

6. Eunn danévez pa né déré ket, a zô ével eur c'han er c'haoñ: hôgen ar furnez a skô bépréd gañt ar c'hastiz hag ar c'hélen.

7. Néb a zesk ann dén diboell, a zô ével ann hini a felfé d'ézhañ framma gañt kaot ann darbôd.

8. Néb a gomz oud eunn dén ha na zélaou két anézhañ, a zô ével ann hini a zihun eunn dén kousket mik.

9. Néb a gomz eûz ar furnez da eunn dén diskiañt, a gomz oud eunn dén daré da gouska: ha pa vézô peûrc'hréat ann danével é lavarô: Piou eo hen-nez?

10. Léñv war eunn dén marô, ô véza m'en deûz kollet ar goulou: léñv ivé war eunn dén diboell, ô véza m'en deûz kollet ar skiañt.

11. Léñv nébeûtoc'h war eunn dén marô, ô véza ma éma enn éhan:

12. Râg gwall vuez ann [illegible] diboell a zô gwasoc'h égéd ar marô.

13. Eunn dén marô a léñveur azoug seiz dervez; hôgen ann dén diboell hag ann dén fallagr a dléeur da léñva a-zoug holl zeisiou hô buez.

14. Na gomz két kalz gañd ann dén foll, ha n'az â két gañd ann dén diskiañt.

15. En em vir diout-hañ, évit na vézi két eñkrézet: ha n'en em zaotri két gañd hé béc'hed.

16. Distrô diout-hañ, hag é kavi ann éhan: ha na vézi két doaniet gañd hé folleñtez.

17. Pétrâ a zô pounnéroc'h égéd ar ploum? Ha pé hanô all a vézô rôet d'ézhâñ néméd hini ann dén diboell?

18. Easoc'h eo dougen ann tréaz, ar c'hoalen, hag eunn dolzen houarn, égéd eunn dén diboell, pé diskiañt, pé fallagr.

19. Ar c'hoat frammet ha staget war ziazez eunn ti na zeû két da véza diframmet: ével-sé ar galoun frammet war eur c'huzul mâd a choumô stard.

20. Ménoz ann dén skiañtet na vézô két dislébéret gañd ar spounT é néb amzer.

21. Ével na hell két eur speûren enn eul léac'h uc'hel, nag eur vôger hép pri herzel oud ann avel:

22. Ével-sé kaloun abaf ann dén diskiañt enn hé vénosiou, na énébô két out frouden ar spounT.

23. Ével ma choum bépréd kaloun abaf ann dén diskiañt enn hé vénoz, héb aoun é-béd: ével-sé é ra ivé ann hini a heûl bépréd gourc'hémennou Doué.

24. Néb a vroud al lagad, a denn daérou anézhañ: ha néb a vroud ar galoun, a laka da zével skiañt enn-hi.

25. Néb a daol mein out laboused hô laka da gémérout hô nich: ével-sé néb a gunuc'hennô hé viñoun a dorrô hé garañtez.

26. Ha p'az pé tennet da glézé oud da viñoun, na zeû két da zisfisiout: râk distrô a zô.

27. Ha p'az pé lavaret traou rec'hûz d'as miñoun, n'az péz két a aoun: râg unvaniez a zeûi adarré; gañt na vézô két gréat a gunuc'hennou, nag a rébechou, nag a valc'hder, nag a zisklériadur a draou kuzet, nag a daoliou iûd: a zirâg ar ré-zé é tec'hô da viñoun.

28. Béz féal d'as miñoun endra ma éma er baoureñtez, évit ma vézi laouen gañt-hañ er binvidigez.

29. Choum féal d'ézhañ é amzer hé añken, évit m'az pézô da lôd enn hé zigwéz.

30. Ann aézen a zeû er-méaz eûz ar fourn, hag ar môged a zâv, abarz ma wéleur ann tân: ével-sé ar mallosiou, ar c'hrôzou hag ar gourdrouzou a ziaraog ar skûl goad.

31. N'am bézô két a véz ô stoui dirâk va miñoun; na guzinn két diraz-hañ: ha mar gwall-aoz ac'hanoun, é c'houzañvinn kémeñt-sé.

32. Kémeñd hini a glevô méneg anézhañ, en em virô diout-hañ.

33. Piou a lakai eunn diwall war va génou, hag eur stagel stard war va muzellou, évit n'am lakaiñt két da gouéza, ha na vézinn két kollet gañt va zéôd?

—

XXIII. PENNAD.

Péden a-éneb ar rógeñtez ha péc'héjou all.

1. Aotrou va zâd, ha mestr va buez, n'am dilez két enn hô c'huzul: ha n'am lez két da gouéza gañt-hô.

2. Piou a gélennô ménosiou va spéred, hag a zeskô ar furnez d'am c'haloun, évit na esperniñt két ac'hanoun em diwiziégésiou, ha na vézô két gwélet va féc'hejou,

3. Évit na greskô két va diwiziégésiou, na vuiô két va gwallôu, na founnô két va féc'héjou, na gouézinn két dirâg ar ré a gasa ac'hanoun, ha n'en em laouénai két va énébour enn abek d'in?

4. Aotrou va zâd, ha Doué va buez, n'am dilez két enn hô ménoz.

5. Na rô két d'in daoulagad rôk, ha pella diouz-in pép *gwall*-ioul.

6. Pella diouz-in diboell ar c'hôv; na grôget két enn-oun diboell ar c'hadélez; ha n'am rô két da frouden eunn éné divéz ha dizalc'h.

7. Sélaouit, va bugalé, kélen ar génou: néb hé virô, na vézô két kollet gañt hé vuzellou, ha na gouézô két é gwall ôberiou.

8. Ar péc'her a vézô kéméret gañd hé rógeñtez; ann dén rôk hag al labenner a gavô hô lamm enn-hañ.

9. Arabad eo d'id boaza da c'hénou da doui; râg é meûr a zoaré é kouézeur neûzé.

10. Na vézet két aliez hanô Doué

enn da c'hénou ; na vesk két enn da lavariou hanvou ar zeñt ; râk na vézi két didamall gañt-hô.

11. Râg ével ar sklâv péhini a gastizeur aliez, a zoug bépréd ar bloñsou ; ével-sé néb a dou hag a c'halv aliez *hanó Doué*, na vézô két glân a béc'hed.

12. Néb a dou aliez, a vézô leûn a fallagriez, hag ar gouli n'az ai két erméaz eûz hé dî.

13. Ha ma na zéven két hé béc'hed a vézô war-n-ézhañ : ha mar teû da douella, é pec'hô diou wéac'h.

14. Ha mar tou enn aner, na vézô két didamallet : hag hé dî a vézô leûn gañd ar boan a vézô distôlet d'ézhañ.

15. Eur gér all a zô hag a zô eur gér a varô : na vézet két kavet é digwéz Jakob.

16. Râg ann dud reiz a bella diouc'h ann holl draou-zé, ha n'en em rôoñt két d'ar gwallou.

17. Arabad eo d'id boaza da c'hénou diouc'h al lavariou diévez ; râg gériou a béc'hed a zô bépréd enn-hô.

18. Az péz koun eûz da dâd hag eûz da vamm, ô véza ma émoud é-kreiz ar ré vrâz :

19. Gañd aoun na vijez añkouna-c'héet gañd Doué dira-z-hô ; ha goudé béza deûet da véza diboell gañd da zoaréou doñ, na gouézchez er vézégez ; na vijé gwell gan-éz na vijez két ganet, ha na zeûjez da villiga deiz da c'hanédigez.

20. Ann dén boazet da lavarout geriou flemmuz, na wellai két héd hé vuez.

21. Daou rumm tûd a bec'h aliez, hag ann trédé a zidenn war-n-ézhañ ar vuanégez hag ar gollidigez.

22. Ann éné a zev ével eunn tân leskidik, na vougô két kén n'en dévézô louñket eunn dra.

23. Ann dén a wall-c'hra gañd hé gorf hé-unan, na éhan két kén n'en deûz lékéat ann tân da grégi.

24. D'ar gastaouer péb bara a zô c'houék ; na skuizô két ô pec'hi bété penn hé vuez.

25. Ann dén a zaotr hé wélé, a zispriz hé éné, hag a lavar : Piou am gwél ?

26. Ann amc'houlou a zô war-drô d'in, ar môgeriou a c'hôlô ac'hanoun, ha dén n'am gwél : râk piou am bézômé aoun ? Ann Uc'hel-meûrbéd n'en dévézô két a goun eûz va féc'héjou.

27. Na boell két pénaoz lagad *ann Aotrou* a wél pép-trâ ; ha pénaoz eo pellaad diout-hañ doujañs Doué, kaout hép-kén doujañs ann dûd, ha kaoud aoun hép-kén râk daoulagad ann dûd :

28. Ha na anavez két pénaoz daoulagad ann Aotrou a zô kalz lugernusoc'h égéd ann héol ; pénaoz é selloñt oud holl heñchou ann dûd, é wéloñt bété gwéled al louñk, bété kalounou ann dûd, ha bétég el lec'hiou ar ré guzéta.

29. Râg ann Aotrou Doué a anavézé holl draou ar béd abarz ma oañt krouet : ével-sé é wél ivé anézhô goudé ma iñt bét gréat.

30. Ann dén-zé a vézô kastizet el leuriou-kéar ; lékéat é vézô da dec'hout ével ébeûl ar gazek : ha pa vézô nébeûta war évez, é vézô kroget enn-hañ.

31. Mézékéet é vézô dirâg ann holl, ô véza n'en deûz két poellet doujañs ann Aotrou.

32. Ével-sé é c'hoarvézô ivé gañt kémeñt grég a zilezô hé ozac'h, hag a rôi d'ézhañ da her mâb ann avoultriez.

33. Râk da geñta é deûz dizeñtet out lézen ann Uc'hel-meûrbéd ; d'ann eil é deûz péc'het oud hé ozac'h ; d'ann trédé eo bét kouézet enn avoultriez, hag é deûz bét bugalé eûz a eur goaz all.

34. Hou-mañ a vézô kaset er strollad, hag é vézô arvestet oud hé bugalé.

35. Hé bugalé na c'hrisienniñt két, hag hé skourrou na rôiñt két a frouez.

36. Er valloz é vézô lézet an éñvor anézhi, hag hé mézégez na vézô két lamet.

37. Hag ar ré a zeûi hé-goudé a anavézô pénaoz n'eûz nétrâ a welloc'h égéd doujañs Doué ; ha nétrâ a c'houékoc'h égét heûlia gourc'hémennou ann Aotrou.

38. Eur c'hloar vrâz eo heûlia ann Aotrou : râg héñ eo a rô deisiou hîr.

XXIV. PENNAD.

Madou bráz péré hô deúz hô mammen er furnez.

1. Ar furnez en em veûlô hé-unan ; en em énori a rai é Doué, en em vugadi a rai é-kreiz hé fobl.

2. Digéri a rai hé génou é strolladou ann Uc'hel meûrbéd, hag en em vugadi a rai dirâg arméou ann Aotrou.

3. É-kreiz hé fobl é vézô gorréet, hag é vézô meûlet é strollad ann holl zeñt.

4. Meûleûdi é kavô é-touez ann holl ré zilennet, hag é-kreiz ar ré venniget é vézô benniget, hag é lavarô :

5. Eûz a c'hénou ann Uc'hel-meûrbéd ounn deûet ; a-raog ann holl grouadurien ounn bét ganet.

6. Mé eo em eûz lékéat da zével enn éñv eur c'houlaouen ha na vézô két mouget, hag em eûz gôlôet ann douar holl ével gañd eur goabren.

7. Béd ounn ô choum el lec'hiou uc'hel, ha va zrôn a zô enn eur peûl koabrek.

8. Gréat em eûz va-unan trô ann éñv, éad ounn bété gwéled al louñk, war goummou ar môr em eûz baléet ;

9. Ha dré ann douar holl em eûz kerzet.

10. Ann aotrouniez em eûz bét war ann holl boblou, ha war ann holl vrôadou.

11. Mac'het em eûz gañt va galloud kalounou ann holl dûd, brâz ha bihan ; hag enn holl draou-zé em eûz klasket eul léac'h a éhan, hag é chouminn é digwéz ann Aotrou.

12. Neûzé krouer ar béd en deûz komzet ouz-in, ha rôet hé c'hourc'hémennou d'in : hag ann hini en deûz va c'hrouet, a zô bét arzaôet dindân va zelt ;

13. Hag en deûz lavaret d'in : Choum é Jakob, ha bézet Israel da zigwéz d'id, hag en em c'hrisienn é-touez va ré zilennet.

14. Adaleg ar penn-keñta hag abarz ar c'hañtvédou ounn bét krouet, ha na éhaninn két da véza bétég ann amzer da zoñt, hag em eûz gréat va zervich dira-z-hañ enn ti sañtel.

15. Ével-sé ounn bét startéet é Sion, hag em eûz ivé arzaôet er géar zañtel, ha va galloud a zô é Jéruzalem.

16. Grisiennet em eûz er bobl énoret, digwéz péhini a zô lôden va Doué ; hag é strollad ar zeñt ounn éat da choum.

17. Savet ounn ével gwéz-sedr al Liban, hag ével ar gwéz-siprez war vénez Sion.

18. Savet ounn ével ar gwéz-palmez é Kadez, hag ével gwézigou roz é Jériko.

19. Savet ounn ével eur wézen gaer a olived er mesiou, hag ével eur wernen plañtet war ann heñchou war ribl ann dour.

20. C'houés-vâd em eûz rôet ével ar sinnamom hag ar balzam ar c'houéka : c'houés-vâd em eûz rôet ével ar mirr ar gwella.

21. Louzaouet em eûz va zî ével storaks, ha galbanom, hag onika, hag aloez, hag ével *ézañs* al Liban kouézet anézhañ hé-unan ; ha va c'houés a zô ével ar balzam divesk.

22. Va skourrou em eûz lédet ével ann térébiñt ; va skourrou a zô skourrou a énor hag a c'hrâs.

23. Bleûñ a c'houés vâd em eûz rôet ével ar winien ; va bleûñ a zô frouez a énor hag a zéréadégez.

24. Mé eo mamm ar garañtez c'hlân, hag ann doujañs, hag ann anaoudégez, hag ar géd sañtel.

25. Enn-oun éma holl c'hras ann heñt hag ar wirionez ; enn-oun éma holl c'héd ar vuez hag ar vuézégez-vâd.

26. Deûit étrézég enn-oun, c'houi holl péré a ioul ac'hanoun, hag en em leûnit gañt va frouez :

27. Râk va spéred a zô c'houékoc'h égéd ar mél, ha va digwéz dreist ar mél ar gwella.

28. Ann éñvor ac'hanoun a iélô bétég enn divéza kañtvédou.

29. Ar ré a zebr ac'hanoun, hô dévézô naoun c'hoaz ; hag ar ré a éy ac'hanoun, hô dévézô séc'hed c'hoaz.

30. Néb a zélaou ac'hanoun, na vézô

két mézékéet : hag ar ré a vézô reizet gan-éñ, na bec'hiñt két.

31. Ar ré a sklera ac'hanoun, hô dévézô ar vuez da-vikenn.

32. Kémeñt-mañ eo al levr a vuez, ha kévrédigez ann Uc'hel-meûrbéd, hag anaoudégez ar wirionez.

33. Moizez en deûz rôet d'é-omp al lézen gañt kémennou ar reizded, ann digwéz da di Jakob, hag ar gwéstlou da Israel.

34. *Ann Aotrou* en deûz rôet hé c'hér da Zavid hé zervicher pénaoz é lakafé da zével anézhañ eur roué kréhrâz, péhini a vézô azézet war eunn trôn a c'hloar da-vikenn ;

35. Péhini a skûl ar furnez ével ar fison, hag ével ann tigr é deisiou ar frouez névez ;

36. Péhini a skûl ar poell ével ann Eufrates, pehini a zic'hlann ével ar Jordan é maré ann éôst ;

37. Péhini a gâs ar c'hélen ével ar goulou, hag a c'houéz hé zouréier ével ar Géhon é deiz ar veñdem.

38. Héñ eo en deûz da geñta anavézet ar furnez, hag ann dén gwân na gavô két anézhi.

39. Râg éc'honoc'h eo hé ménosiou égéd ar môr, ha dounoc'h hé c'huzuliou égéd al louñk brâz.

40. Mé eo ar furnez em eûz lékéat da skula steriou.

41. Mé a zô deûet er-méaz eûz ar baradoz ével gouer doureier brâz eunn aven, ével kân eur ster, hag ével eur sân-dour.

42. Lavaret em eûz : Doura a rinn gwézigou va liors, hag é rôinn dour a-walc'h da frouez va frâd.

43. Ha chétu va c'hân a zô deûet da véza eur ster brâz, ha va ster ével eur môr :

44. Râg ar goulou a skiañt a skulinn war ar-béd holl a vézô ével gouloudeiz ; hé zanévella a rinn da-vikenn.

45. Moñd a rinn bété gwéled ann douar, hag é sellinn oud ar ré holl a zô kousket ; hag é sklérainn ar ré holl a laka hô géd enn Aotrou.

46. Skula a rinn c'hoaz eur c'hélen ével hini ar broféded, hag é lézinn anézhañ d'ar ré a glask ar furnez, ha na éhaninn két da véza gañt-hô a-wenn-é-gwenn bétég ar c'hañtveû sañtel.

47. Gwélit pénaoz né két évid-oun hép-kén em eûz labouret, hôgen évid ar ré holl péré a eñklask ar wirionez.

—

XXV. PENNAD.

Doujañs Doué. Drougiez ar vaouez.

1. Teir zra zô a zô hétuz d'am spéred, hag a zô kavet-mâd gañd Doué ha gañd ann dûd :

2. Unvaniez ar breûdeûr, karañtez ar c'héreñt, eunn ozac'h hag eur c'hrég unvan-hrâz.

3. Tri rumm *tûd* zô hag a gasa va éné, hag éc'h argarzann hô buez :

4. Eunn dén paour ha rok, eunn dén pinvidik gaouiad, hag eunn dén kôz dibeell ha diskiañt.

5. Ar péz n'éc'h eûz két dastumet enn da iaouañktik, pénaoz é kavi anézhañ enn da gôzni ?

6. Péger kaer eo d'ar bléô gwenn barna mâd, ha d'ar ré gôz kuzulia gañt reizded !

7. Pégemeñt é téré ar furnez oud ar ré goz, hag ar poell hag ar c'huzul oud ar ré hô deûz ar galloud !

8. Ar wiziégez vrâz eo kurunen ar ré gôz, ha doujañs Doué eo hô gloar.

9. Naô dra a zeû d'am spéred hag a gavann hétuz, hag ann dékved a rôinn da anaout d'ann dûd gañt va lavariou :

10. Eunn dén a gâv hé lévénez enn hé vugalé, a vév hag a wél diskar hé énébourien.

11. Euruz eo ann hini a choum gañd eur c'hrég skiañtet, péhini n'eo két bét kouézet gañd hé déôd, ha n'eo két bét dindan béli tûd distérañ égéthañ.

12. Euruz eo ann hini a gâv eur gwir viñoun, hag a zanévell ar reizded da eur skouarn a zélaou anézhañ.

13. Péger braz eo ann hini en deûz kavet ar furnez hag ar wiziégez ! hôgen n'eûz hini brasoc'h égéd ann hini a zouj ann Aotrou.

14. Doujañs Doué a zâv dreist péptrâ.

15. Euruz eo ann dén da béhini eo bét rôet doujañs Doué ; oc'h piou é lakaimp éz eo hével ? (T).

16. Doujañs Doué a zô ar pennkeñta eûz ar garañtez anézhañ : eunn derou a feiz a dléeur da staga out-hañ.

17. Doan ar galoun zô eur gouli ar brasa ; ha drougiez ar vaouez zo eur falloni dreist penn (M).

18. Ann dén a hell gouzañvi ann holl c'houliou, keñtoc'h égét gouli ar galoun (T),

19. Hag ann holl zrougiézou, keñtoc'h égét drougiez ar vaouez :

20. Hag ann holl c'hlac'hariou, keñtoc'h égéd ann hini a zeû digañd ar ré a gasa ac'hanomp :

21. Hag ann holl gastizou, keñtoc'h égéd hini hon énébourien.

22. N'eûz penn é-béd gwasoc'h égét penn ann aer :

23. N'eûz buanégez é-béd gwasoc'h égét buanégez ar vaouez. Gwell eo choum gañd eul léon hag eunn aérouañt, égét choum gand eur gwall vaouez.

24. Drougiez ar vaouez a drô hé dremm : eur sell ferô a gémer ével eunn ours : téval é teû ével eur sac'h.

25. É-kreiz hé géreñt en em glemm hé ozac'h ; hag ô klevout *komza anézhi* éc'h huanad gouestad.

26. Skañv eo pép drougiez é-kéñver drougiez ar vaouez ; ra gouézô da lôd d'ar péc'her.

27. Ével eur ménez tréazek out treid eunn dén kôz, ével-sé eo gwall dcôd eur vaouez da eunn dén habask.

28. Na zell két out géned ar vaouez, ha na c'hoañta két eur vaouez évid hé géned.

29. Buanégez ar vaouez, ha hé rôgoni, hag hé mézégez a zô brâz.

30. Ma é deûz ar c'hrég ar galloud, é sâv a-éneb hé ozac'h.

31. Ar gwall c'hrég a zô glac'har ar galoun, doan ann dremm, ha gouli ar vuez *évid hé ozac'h*.

32. Ar c'hrég ha na laka két hé ozac'h da véza euruz, a zô dinerzidigez hé zaouarn, ha gwanidigez hé zaoulin.

33. Eûz ar c'hrég é teû penn-abeg ar péc'héd, ha dré-z-hi eo é varvimp holl.

34. Na rô két a odé d'ann dour, péger bihan-bennâg é vézô ; na da eur gwall c'hrég ar frañkiz da voñt er-méaz.

35. Ma na valé két oud da zourn, é rai méz d'id dirâk da énébourien.

36. Pella-hi diouc'h da gorf, gañd aoun na douelché bépréd ac'hanod.

—

XXVI. PENNAD.

Meûleûdi ar c'hrég vâd.

1. Euruz eo ozac'h eur c'hrég vâd : râk daou-c'hemeñt é vézô niver hé vloavésiou.

2. Ar c'hrég kré a zô lévénez hé ozac'h ; hag hi a gargô a béoc'h hé vloavésiou.

3. Ar c'hrég vâd a zô eûl lôden vâd ; al lôden eo eûz ar ré a zouj Doué : rôet é vézô da eur goaz évid hé vâdôberiou.

4. Bézeñt pinvidik pé paour, é vézô maô hô c'haloun, hag hô dremm a vézô laouen bépréd.

5. Râk teir zra en deûz bét aoun va c'haloun, hag enn trédé eo bét gwéñvet va dremm gañd ar spounT :

6. Kasoni eur géar, dispac'h eur bobl,

7. Ann drouk-komz gaou, a zô holl gwasoc'h égéd ar marô :

8. Hôgen ar c'hrég oazuz a zô añken ha glac'har ar galoun.

9. Téôd ar c'hrég oazuz a zô ével eur skourjez, en em rô da anaout d'ann holl.

10. Ével géô ann éjenned a steñeur *oud ar c'harr*, ével-sé eo ar gwall c'hrég : ann hini a zalc'h anézhi a zô ével ann hini en deûz paket eur grug.

11. Ar c'hrég mezviérez a vézô eunn abeg a vuanégez hag a véz : ha na hello két kuza hé dismégañs.

12. Gadélez eur c'hrég a anavézeur diouc'h hé sell rôk, ha diouc'h hé daoulagad.

13. Évésa mui-oc'h-vui oud ar plac'h-iaouañk ha na zistrô két hé ôaoulagad, gañd aoun n'en em golfé hé-unan, mar kâv ann drô.

14. Laka évez mâd oud ann hini é deûz ann herder enn hé daoulagad, ha na véz két souézet mar pella diouz-id.

15. Ével eunn ergerzer sec'hédik, é tigor hé génou d'ar feuñteun; éva a rai eûz ann holl zouréier a vézô tôst d'ézhi; azéza a rai war ann holl goadennou a gavô; digéri a rai hé zroñs d'ann holl zaésiou, kén na gouézô.

16. Doaré vâd eur c'hrég prédériuz a rai dudi hé ozac'h; ann nerz a skulô enn hé eskern.

17. Buézégez vâd ar c'hrég a zô eur rô digañd Doué.

18. Eur c'hrég skiañtet a zô tavédek; nétrâ na hell béza lékéat hével oud eunn éné desket mâd.

19. Eur c'hrâs dreist pép grâs eo eur c'hrég sañtel ha mézek.

20. Holl buéz *ann aour* n'eo nétrâ é-kéñver eunn éné dinam.

21. Ével ann béol pa zâv enn éñv péléac'h éma trôn Doué, ével-sé géned eur c'hrég mâd a zô kiñklérez hé zi.

22. Ével ar c'hleûzeur a luc'h war ar c'hañtoler sañtel, ével-sé eo géned eunn dremm é bâr ann oad.

23. Ar c'hrég fûr a choum stard war hé zreid, ével peûliou aour war steûdennou arc'hañt.

24. Gourc'hémennou Doué é kaloun eur c'hrég sañtel, a zô ével eunn diazez peûr-baduz war ar méan kalet.

25. Gañd diou dra eo bét doaniet va c'haloun, hag ann trédé en deûz va lékéat da vuanékaat:

26. Eunn dén-a-vrézel a gouéz gañd ann diénez, hag eunn dén-a-skiañt a zô disprizet,

27. Hag ann hini a drémen eûz ar reizded d'ar péc'hed; Doué a vîr anézhañ évid ar c'hlézé.

28. Daou rumm *michérourien* a gavann diez ha riskluz: ar marc'hadour en dévézô béac'h oc'h en em virout diouc'h ar fazi; hag ann tavarnier na dec'hô két diouc'h péc'héjou ann téôd.

XXVII. PENNAD.

C'hoañt ar madou a zô abek da galz a béc'héjou. Na dléeur két diskléria kusiadellou hé viñoun.

1. Enn abek d'ann diénez eo bét kouézet meûr a hini: hag ann hini a glask pinvidikaat a zistrô hé zaoulagad.

2. Ével ma choum stard eur peûlkoat étré daou véan, ével-sé ivé é vézô eñket ar péc'hed étré ar gwerzer hag ar préner.

3. Ar gwall a vézô kaset-da-nétrâ gañd ar gwaller.

4. Ma n'en em harpez két stard war zoujañs Doué, é vézô diskaret da dî abarz némeûr.

5. Ével pa héjeur eur c'brouer, na choum enn-hañ néméd usien, ével-sé pa en em nec'h ann dén, na gâv néméd arvar.

6. Ar fourn a arnod listri ar pôder, hag ar c'hlac'har *a arnod* ann dûd reiz.

7. Ével ma teû gorréérez ar wézen da rei da anaout hé frouez, ével-sé lavar ann dén a ziskouéz hé vénoz.

8. Na veûl két eunn dén abarz ma komzô: râg hen-nez eo arnod ann dûd.

9. Ma heûliez ar reizded, é tizi anézhañ: hag é wiski anézhañ ével eur zaé a énor; hag é choumi gañthañ; hag héñ a warézô ac'hanod da vikenn, hag é deiz ann disklériadur é kavi eunn harp stard.

10. Ann evned en em unvan gañd ar ré a zô héñvel out-hô: hag ar wirionez a zistrô étrézég ar ré a râ hé ôberiou.

11. Al léon a aoz spiou bépréd d'hé breiz: ével-sé ar péc'hed *a aoz spiou* d'ar ré a râ fallagriez.

12. Ann dén sañtel a choum er furnez ével ann héol *enn hé c'houlou;* hôgen ann dén diskiañt a zô névézuz ével al loar.

13. É-touez ar ré ziskiañt, mîr da c'heriou évid eunn amzer *all*: hôgen é-touez ar ré skiañtet, en em gavi bépréd.

14. Danével ar béc'herien a zô argarzuz, râk dudi ar péc'hed hô laka da c'hoarzin.

15. Lavar ann hini a dou aliez a lakai ar bléô da houpi er penn: hag hé wall gomziou a lakai da zerra ann diskouarn.

16. Ar skulgoad a zigas ann daélou é-touez ar ré rôk, hag hô gwall gomziou a flemm ar ré hô sélaou.

17. Néb a ziskul ar péz a gûz hé viñoun, a goll hé fisiañs, ha na gavô két a viñoun hervez hé galoun.

18. Kâr da nésa, ha béz féal d'ézhañ enn da unvaniez gañt-hañ.

19. Mar tiskulez hé gusiadellou, n'az î két war hé lerc'h.

20. Râg ével ann dén a goll hé viñoun, ével-sé eo ann hini a goll karañtez hé nésa.

21. Ével ann hini a lez eul labour da voñd eûz hé zourn, ével-sé éc'h eûz dilézet da nésa, ha n'hen kéméri mui.

22. N'az î két war hé lerc'h, râk pell éma: râk tec'het eo ével eur c'havr a zô en em dennet eûz al lindâg; ô véza ma eo glazet hé éné.

23. Na helli mui kaout a unvaniez gañt-hañ. Goudé kunuc'hennou éz eûz c'hoaz unvanidigez:

24. Hôgen goudé ma eo bét diskuliet kusiadellou hé viñoun, na helleur mui gédal a zistrô.

25. Néb en deûz eul lagad likaouuz, a aoz fallagriézou, ha dén n'en em ziwallô diout-hañ.

26. Dirâk da zaoulagad é vézô c'houék hé c'hénou, hag é veûlô da lavariou. Hogen d'ann divez é trôi hé c'hénou, hag éc'h aozô spiou d'as lavariou.

27. Kalz a draou a gasaann, hôgen na gasaann nétrâ muioc'h égéd hennez; hag ann Aotrou a gasaô ivé anézhañ.

28. Mar taol eunn dén eur méan d'ann néac'h é kouézô war hé benn: hag ar gouli a rai eunn dén a zigorô hé c'houli hé-unan.

29. Néb a doull ar poull a gouézô enn-hañ: néb a laka eur méan *é heñt* hé nésa, a stokô out-hañ: ha néb a aoz eur spi da eunn all, a vézô hé-unan paket enn-hañ.

30. Ar gwall guzul rôet a zistrôiô war ann hini en dévézô hé rôet, ha na anavézô két hé-mañ a béléac'h é vézô deûet sé d'ézhañ.

31. Ann daélou hag ar c'hunuc'hennou a zô miret évid ar ré rôk; hag ar c'hastiz en em daolô war-n-ézhô ével eul léon.

32. Ar ré en em laouéna eûz a ziskar ar ré reiz a vézô paket el lindâg: hag ar c'hlac'har a vévézô anézhô abarz ma varviñt.

33. Ar vuanégez hag ar frouden a zô argarzuz hô-daou, hag ar péc'her hô mirô bépréd enn-hañ hé-unan.

—

XXVIII. PENNAD.

Tec'hout diouc'h ar strivou. Droug ann téôd.

1. Néb a fell d'ézhañ en em veñji, a gavô veñjañs ann Aotrou; ha Doué a virô hé béc'héjou da vikenn.

2. Distol d'as nésa ann droug en dévézô gréat d'id: ha neûzé da béc'héjou a vézô distôlet d'id pa hé c'houlenni enn da béden.

3. Ann dén a vîr hé vuanégez oud eunn dén, hag é c'houlenn parédigez digañd Doué?

4. N'en deûz két a druez oud eunn dén héñvel out hañ, hag é c'houlenn ma vézô distolet hé béc'héjou d'ézhañ?

5. Héñ péhini n'eo némét kik, a vîr hé vuanégez, hag é c'houlenn trugarez digañd Doué? Piou a bédô évit ma vézô distolet hé béc'héjou d'ézhañ?

6. Az péz koun eûz da zeisiou divéza, ha dilez péb énébiez.

7. Râg ar vreinadurez hag ar marô a zô daré da gouéza war ar ré a dorr gourc'hémennou ann Aotrou.

8. Az péz koun eûz a zoujañs Doué, ha na vnanéka két oud da nésa.

9. Az péz koun eûz a gévrédigez ann Uc'hel-meûrbéd, ha na laka két a évez oud diwiziégez da nésa.

10. Tec'h diouc'h ar bréûdou, hag é vihanii ar béc'héjou.

11. Râk ann dén buanek a laka da

zével ar breûdou, hag ar péc'her a lakai ar reûstl é-touez ar viñouned, hag a zigasô ann énébiez é-kreiz ar ré a vévé é péoc'h.

12. Ann tân a grôg er c'hoat diouc'h ma éz eûz keûneûd : ével-sé buanégez ann dén a grôg diouc'h hé c'halloud ; hag é sâv hé vuanégez dré ma en deûz muioc'h a zanvez.

13. Eur striv téar a laka ann tân da gregi ; eur breûd téar a laka ar goâd da rédek ; hag eunn téôd a zoug testéni a zigas ar marô.

14. Ma c'houézez war ann elven, é krôgô ann tân : ha mar skôpez warn-ézhi, é vézô mouget ; hag ar génou eo a râ ann eil hag égilé.

15. Néb a zrouk-komz é-kûz hag ann dén a zaou zéôd a vézô milliget : râk hi hô deûz reûstlet kalz a dûd hag a oa é péoc'h.

16. Téôd eunn trédé en deûz kéflusket meûr a hini : hô skiñet en deûz a vrôad é brôad :

17. Kériou muriet ann dûd binvidik en deûz dismañtret, ha lékéat da gouéza tiez ar ré vrâz :

18. Arméou ar boblou en deûz kaset-da-nétra, ha dispennet ar brôadou ar ré gréva.

19. Téôd eunn trédé en deûz lékéat da gas-kuit ar gragez kré, hag hô diouéret eûz a frouez hô labouriou :

20. Néb a zélaou anézhañ, n'en dévézô két a éhan, n'en dévézô két a viñoun, war béhini en em arzaôi.

21. Taol ar skourjez a ra eur bloñs ; hôgen taol ann téôd a vrév ann eskern.

22. Meûr a hini a zô kouézet dindan trouc'h ar c'hlézé ; hôgen kalz muioc'h c'hoaz a zô marô gañd hô zéôd hô-unan.

23. Eurus eo ann hini a zô tôet diouc'h ar gwall déôd, péhini né két bét skôet gañd hé vuanégez, péhini n'en deûz két didennet war-n-ézhañ hô c'héô, ha né két bét éréet enn hé chadennou :

24. Râg hé c'héô, a zô eur géô houarn ; hag hé chadennou, chadennou arem.

25. Ar marô a rô, a zô eur gwall varô ; ha gwell eo ar béz égét-hañ.

26. Eur pennad é padô, ha na badô két bépréd ; é heñchou ar ré zireiz é kerzô : hôgen na zévô két ar ré reiz enn hé flammou.

27. Ar ré a zilez Doué a gouézô dindân ann teôd-zé, péhini a zévô enn-hô héb béza mouget ; kaset é vézô out-hô ével eul léoupard.

28. Stañk da ziskouarn gañt spern, ha na zélaou két ar gwall déôd : laka eunn ôr ha potalou oud da c'hénou.

29. Laka da deûzi da aour ha da arc'hañt, ha grâ eur valañs évit pouéza da c'hériou, hag eur wesken reiz évid da c'hénou.

30. Ha laka évez na fazifez gañd da déôd, gañd aoun na gouézchez dirâk da énébourien a aoz spiou d'id, ha na zeûjé da lamm da véza dibaréuz ha marvuz.

—

XXIX. PENNAD.

Réd eo ôber ann aluzen, ha béza kréd évid hé viñoun.

1. Néb a râ trugarez, a rô war gampi d'hé nésa : hag ann hini a zô digor hé zourn évit rei, a vîr ar gourc'hémenn.

2. Prést d'as nésa é amzer hé ézomm ; hôgen distol d'as nésa enn hé amzer.

3. Mîr da c'hér, ha béz féal enn hé géñver : hag é péb amzer é kavi ar péz a zô réd d'id.

4. Kalz a dûd a zell ar péz hô deûz emprestet ével pa hô défé hé gavet, hag hô deûz glac'haret ar ré hô dôa hô skoazellet.

5. Kén na véz rôet d'ézhô, é pokoñt da zourn ann hini a rô, hag enn hé gwéstlou é vuéloñt hô mouéz :

6. Hôgen pa eo deûet ar préd da zisteurel, é c'houlennoñt amzer, é réoñt prézégou leûn a rec'h hag a hiboud, hag en em zigarézoñt war ann amzer *ziez* :

7. Hôgen mar gelloñt disteurel, en em énébiñt ; a véac'h é tistoliñt ann hañter, hag é fellô d'ézhô é vé sellet ével eunn dra kavet :

8. Ma na helloñt két *disteurel*, é lakaiñt *hô c'hrédour* da golla hé arc'hañt, hag é raiñt anézhañ eunn énébour héb abek :

9. Kunuc'hennou ha mallosiou a rôiñt d'ézhañ, hag é raiñt d'ézhañ ann droug évid ar c'hrâs hag ar mâd en dôa gréat d'ézhô.

10. Meûr a hini na fell két d'ézhô presti ha né két dré zrougiez, hôgen gañd aoun na veñt touellet héb abek.

11. Konlskoudé béz trugareg hag habask é-kéñver ann dén diének, ha na zinac'h két ann aluzen d'ézhañ.

12. Digémer ar paour enn abek d'ar gourc'hémenn ; ha na lez két anézhañ da voñt *hé zouarn* goullô, ô véza ma éma enn diénez :

13. Koll da arc'hañt évid da vreûr pé da viñoun ; ha na gûz két anézhañ dindan eur méan enn da goll.

14. Laka da deñzor é gourc'hémennou ann Uc'hel-meûrbéd, hag é talvézô d'id muioc'h égéd ann aour.

15. Serr ann aluzen é askré ar paour, hag hi dré hé féden a virô ac'hanod a bép drouk.

16, 17, 18. Kréoc'h é stourmô oud da énébour, égét tiren ha gwâf ann dén ar c'hréva :

19. Ann dén mâd a râ kréd évid hé nésa : hôgen néb en deûz kollet pép méz, a zilez *hé viñoun.*

20. Na añkounac'ha két mâd-ôber ann hini en deûz da grétéet ; râk hé éné en deûz rôet évid-od.

21. Ar péc'her hag al louidik a dec'h diouc'h ann hini en deûz hô c'hrétéet.

22. Ar péc'her a vîr évit-hañ madou hé grédour ; ha gañd hé galoun dizanaoudek é tilez ann hini en dôa hé dennet a boan.

23. Eunn dén en deûz krétéet hé nésa, hag hé-mañ goudé-zé ô kolla pép mézégez, a zilez anézhañ.

24. Ar c'hréd é-dibréd en deûz kollet meûr a hini péré a oa é stâd vâd ; hag hi a zô bét kéflusket ével eul léstr é-kreiz ar môr.

25. Dré-zé kalz a dûd galloudek a zô bét rédiet da dec'houd diouc'h hô brô, hag a zô deûet ével kañtréerien é brôiou a-ziavéaz.

26. Ar péc'her a dorr gourc'hémenn ann Aotrou, a gouézô enn eur c'hréd é-dibréd : hag ann hini a strivô évid ôber kalz a draou, a gouézô er varn.

27. Skoazell da nésa diouc'h da c'halloud, ha laka évez na gouézchez daunan.

28. Keñta trâ évit buez ann dén eo dour ha bara, hag eur zaé, hag eunn ti évit gôlei hé vézégez.

29. Gwell eo préd-boed ar paour dindân eunn dôen elf, égét banvésiou kaer enn eunn ti a-ziavéaz d'ann hini a zô hép ti.

30. Kâv mâd nébeûd ével kalz, ha na glévi két rébechou ann ti a-ziavéaz.

31. Eur vuez reûzeûdig eo moñd a dî da di : ann hini a zô ével eunn diavésiad enn eunn ti, na râ nétrâ gañt fisiañs, ha na gréi két digeri hé c'hénou.

32. Digéméret en dévézô ar ré all ; rôet en dévézô da zibri ha da éva da dûd dizanaoudek, hag é klévô lavariou c'houerô.

33. Trémen, hostiz, ha gôlô ann daol : rô da zibri d'ar ré all eûz ar péz éc'h eûz.

34. Tec'h a zirâk va miñouned a dléann da énori : ézomm em eûz va zi évid digémérout va breûr.

35. Ann traou-mañ a zô doaniaz évid eunn dén a skiañt ; rébechou eunn dén enn hé dî, ha krôzou eur c'hrédour.

—

XXX. PENNAD.

Iéc'hed ar c'horf hag hini ann éné a zô dreist holl aour ar béd.

1. Néb a gâr hé vâb a skourjez anézhañ aliez, évit ma vézô laouen pelloc'h, ha na astennô két hé zourn oud dôriou ar ré all.

2. Néb a zesk hé vâb, a gavô hé lévénez enn-hañ ; en em veûli a rai enn-hañ é-kreiz hé dûd.

3. Néb a zesk hé vâb, a laka hé énébour da véza hérézuz, hag en em veûlô enn-hañ é-kreiz hé viñouned.

4. Ann tâd a zô marô, hag ével na vé két marô eo : râk war hé lerc'h en deûz lézet eunn all héñvel out-hañ.

5. Hé vâb en deûz gwélet a-zoug

hé vuez, hag eo en em louénéet : né két en em c'hlac'haret pa eo bét daré da vervel, ha né két bét mézékéet dirâg hé énébourien.

6. Râk lézet en deûz *eur mâb* évid diwallout hé dî oud hé énébourien, hag évit béza anaoudek é-kéñver hé viñouned.

7. Hé c'houliou hé-unan a liénennô ô prédéria éné hé vugalé, hag hé vouzellou a vézô reûstlet gañt kémeñt gér *a glevô*.

8. Eur marc'h diboell a zeû da véza garô, hag eur mâb lézet d'hé ioul a zeû da veza balc'h.

9. Likaou da vâb, hag é spouñtô ac'hanod : c'hoari gañt-hañ, hag é c'hlac'harô ac'hanod.

10. Na c'hoarz két gañt-hañ, gañd aoun na zigasché doan d'id, hag enndivez n'az lakajé da skriña da zeñt.

11. Na rô két a c'halloud d'ézhañ enn hé iaouañktiz, ha na zispriz két hé vénosiou.

12. Soubl hé benn eñdra ma eo iaouañk, ha skourjez anézhañ eñdra ma eo bugel, gañd aoun na zeûjé da galédi, na zeñtché mui ouz-id, ha na c'hlac'harché da éné.

13. Desk da vâb, hag aoz anézhañ, gañd aoun na zeûjé d'az mézékaat gañd hé wall vuez.

14. Gwell eo eunn dén paour iac'h ha kré, égéd eunn dén pinvidik dinerz ha gloazet gañd ar c'hléñvéjou.

15. Sañtélez ar reizded eo iéc'hed ann éné ; gwell eo égéd ann holl aour hag ann holl arc'hañt ; hag eur c'horf kré égét madou brâz.

16. N'eûz kéd a vadou brasoc'h égét madou iéc'hed ar c'horf, ha n'eûz dudi é-béd dreist lévénez ar galoun.

17. Gwell eo ar marô égéd eur vuez c'houérô ; hag eunn éhan peûr-baduz égéd eur c'hléñved dizivez.

18. Madou kuzet enn eur génou serret, a zô ével eur banvez bráz lékéat war-drô da eur béz.

19. Da bétrâ eo mâd ar c'hennig d'ann idol, pa na bell nag hé zibri nag hé c'houésa ?

20. Ével-sé eo ann hini a dec'h diouc'h ann Aotrou, hag a zoug poan hé fallagriez ;

21. Péhini a glemm enn eur wéla gañd hé zaoulagad, héñvel oud eur spâz a vriata eur plac'h-iaouañk, hag a hirvoud.

22. Na rô két da éné d'ann doan, ha n'en em c'hlac'har két da-unan gañd da vénosiou.

23. Lévénez ar galoun eo buez ann dén, hag eunn teñzor dihesk a zañtélez ; lévénez ann dén a rô d'ézhañ eur vuez hirr.

24. Az péz truez oud da éné ô véza hétuz da Zoué, ha béz poellek ; stroll da galoun enn hé zañtélez, ha kâs pell ann doan diouz-id.

25. Râk meûr a hini é deûz lazet ann doan, ha n'eo mâd da nétrâ.

26. Ann hérez hag ar vuanégez a verra ann deisiou, hag ann nec'h a zigas ar gôzni abarz ann amzer.

27. Ar galoun vâd ha dinec'h a zô bépréd enn eur banvez : râg gañt préder éc'h aozeur d'ézhañ bañvésiou.

—

XXXI. PENNAD.

Mirout ar poell er banvésiou. Droug a zigas diboell ar gwîn.

1. Béza bépred war valé (T) évid dastumi madou a zizec'h ar c'hik, hag ar vénoz eûz a gémeñt-sé a laka da goll ar c'housked.

2. Ménoz ann amzer da zoñt a ziskar ar skiañt, hag eur c'hléñved grisiaz a laka ann éné da véza poellek.

3. Ann dén pinvidik a labour évid dastumi madou ; hag enn hé éhan en em leûniô eûz hé vadou.

4. Ann dén paour a labour évit kaout hé vuézégez, hag enn div[illegible] é kouéz enn diénez.

5. Néb a gâr ann aour, na vézô két didamallet : hag ann hini a glask ar vreinadurez, a vézô leûniet gañt-hi.

6. Ann aour en deûz lékéat meûr a hini da gouéza, hag enn hé c'héned hô deûz kavet hô c'holl.

7. Ann aour a zô eunn abeg a lamm évid ar ré a azeûl anézhañ : gwâ ar ré a géel anézhañ, kas a raiô da nétra ar ré ziboell.

8. Euruz eo ann dén pinvidik, péhini a zô bét kavet dinam, péhini n'en deûz két rédet war-lerc'h ann aour, ha n'en deûz két lékéat hé c'héd enn arc'hañt nag enn hé deñzoriou.

9. Piou eo hen-nez, hag é veûlimp anézhañ, ô véza m'en deûz gréat traou burzuduz a-zoug hé vuez ?

10. Arnodet eo bét gañd ann aour, hag eo bét kavet klôk ; peûr-baduz é vézô hé c'hloar : gellet en deûz terri al lézen, ha n'en deûz két hé zorret ; gellet en deûz ôber ann droug, ha n'en deûz két hé c'hréat.

11. Râk-sé hé vadou a zô bét startéet enn Aotrou, hag holl strollad ar zeñt a zanévellô hé aluzennou.

12. Hag azézet oud oc'h eunn daol vráz ? na zigor két da c'hénou da geñta.

13. Na lavar két ével-henn : Kalz a draou a zô war-n-ézhi:

14. Az péz koun pénaoz al lagad droug a zô eur gwall dra.

15. Pétrâ a zô bét krouet gwasoc'h égéd al lagad ? râk-sé eûz hé holl zremm é skulô daérou, p'az kwélô.

16. Na astenn két da zourn da geñta, gañd aoun na zeûjé hé hérez d'az mézékaat, ha d'az lakaad da rusia.

17. Na hast két enn eur banvez.

18. Poell pétrâ eo ioul da nésa diouc'h da hini.

19. Kémer ével eunn dén poellek eûz ar péz a lékéeur dira-z-od, gañd aoun, mar tebrez kalz, na zeûjez da véza kaséet.

20. Éhan da geñta *da zibri* dré zalc'h : ha n'az â két dreist reiz, gañd aoun na gouézchez é fazi.

21. Mar d-oud azézet é-kreiz kalz a dûd, na astenn két da zourn da geñta *évid dibri*, ha na c'houlenn két da éva da geñta.

22. Nébeûd a win a zô a-walc'h évid eunn dén reizet mâd ; ével-sé na vézi két kéflusket enn da gousk, ha n'az pézô kéd a c'hloaz.

23. Ann digousk, ann drouk-kôf hag ar gweñtrou a zô lôd ann dén diboellek.

24. Ann dén poellek en dévézô eur c'housk a iéc'hed : kouska a rai bétég ar miñtin, hag hé éné en em louénai enn-hañ hé-unan.

25. Ha mar d-oud bét rédiet da zibri kalz, sâv diouc'h taol, dislouñk : gwelléet é vézi, ha na zeûi két a gléñved d'as korf.

26. Sélaou ac'hanoun, va mâb, ha n'am dispriz két : hag enn divez éc'h anavézi *gwirionez* va gériou.

27. Enn da holl ôberiou béz téar, ha na c'hoarvézô d'id kléñved é-béd.

28. Muzellou meûr a hini a vennigô ann hini a rô da zibri gañt largeñtez, hag eunn testéni mâd a vézô rôet eûz hé vuézégez.

29. Ar géar holl a grôzô oud ann hini a rô da zibri gañt ré a bizoni, hag ann desténi eûz hé bizoni a vézô gwîr.

30. Na zoug két da éva ar ré a gâr ar gwîn : râg ar gwîn en deûz kollet meûr a hini.

31. Ann tân a arnod kaléder ann houarn : ével-sé ar gwîn évet gañd diboell a laka da anaout kalounou ar ré valc'h.

32. Ar gwîn kéméret gañt poell a rô eur vuez reiz d'ann dén : ma évez eûz anézhañ gañt poell, é vézi poellek *ha iac'h*.

33. Pétrâ eo buez ann dén a zô diskaret gañd ar gwîn ?

34. Petrâ a denn ar vuez ? Ar marô.

35. Ar gwin a zô bét krouet, adaleg ar penn-keñta, évit laouénaad ann dén, ha nann évid hé vezvi.

36. Ar gwîn évet gañt poell a zô lévénez ann éné hag ar galoun.

37. Ar poell er braoued a zô iéc'hed ann éné hag ar c'horf.

38. Ar gwîn évet gañd diboell a zigas ann téarded, ar vuanégez, ha kalz dismañtrou.

39. Ar gwîn évet gañd diboell a zô c'houervder ann éné.

40. Ar vézveñti a zigas ann herder, a laka ann dén diskiañt da gouéza, a dorr ann nerz, hag a zô abeg eûz a galz a c'houliou.

41. Na damall két da nésa pa vézô enn eur banvez *oc'h éva* gwîn ; ha na zispriz két anézhañ pa vézô dréô.

42. Na ra két a rébech d'ézhañ ; ha na beûk két anézhañ, oc'h asgoulenni eunn dra digañt-hañ.

XXXII. PENNAD.

Furnez er banvésiou. Doujañs ann Aotrou.

1. Lékéat oud-dé da réner *enn eur banvez?* N'en em uc'héla két : béz enn hô zouez ével unan anézhô.

2. Az péz damañt évit-hô, hag azez ; ha goudé m'az pézô gréat da zléad, en em laka ouc'h taol :

3. Évit ma en em laouénii enn abek d'ézhô, ma tigéméri ar gurunen ével eur c'hiñklérez a c'hrâs, ha ma teûi d'id meûleûdi holl dûd ar banvez.

4. Komz, té péhini a zô ar c'heñta ganet : râk déréad eo kémeñt-sé ;

5. Hôgen komz gañt furnez ha gañt gwiziégez, ha na laka két a reûstl étouez ar ganerien.

6. Na skul két ar gér el léac'h ha na zélaoueur két, ha na zaô két é-dibréd enn da furnez.

7. Eunn unvaniez a varzed enn eur banvez, a wîn, a zô ével ar c'harbouñkl frammet enn aour.

8. Eunn niver a varzed enn eur banvez é péhini éc'h éveur gwîn gañd dréôded ha gañt poell, a zô ével ar smaragd frammet enn aour.

9. Sélaou war-drô, ha da boell a zidennô d'id kalz a c'hrâs.

10. Dén-iaouañk, komz gañt béac'h enn da géfridi.

11. Pa vézô gréat diou wéach eur goulenn-bennâg ouz-id, respouñt é berr gomsiou.

12. Béz é meûr a drâ ével pa na oufez két anézhô ; ha sélaou war-daô ha grâ goulennou.

13. É-kreiz ar ré vrâz na gomz két da geñta ; hag éléac'h ma éz eûz ré gôz na gomz két kalz.

14. Abarz ar gurun é teû al luc'hed ; war zremm ann dén poellek é wéleur ar c'hras *abarz ma komz*, hag ann dalc'h-zé a zidenn war-n-ézhañ kalz a énor.

15. Pa vézô deûet ar préd da zével, n'en em reûstl két ; kéa ar c'heñta d'as tî, hag énô ébat ha c'hoari,

16. Ha digas enn da éñvor da vénosiou, hôgen hép péc'hed hag hép rôgeñtez.

17. Hag é kémeñt-sé holl meûl ann Aotrou, péhini en deûz da grouet, hag en deûz da garget gañd hé holl vadou.

18. Néb a zouj ann Aotrou a zigémérô hé gélen : hag ar ré a vel évid hé glaskout, a gavô hé vennoz.

19. Néb a glask al lézen, a vézô leûniet gañt-hi : hag ann hini en em vérô gañt toullérez, a gavô hé lamm enn-hi.

20. Ar ré a zouj ann Aotrou, a gavô eur varn reiz, hag éc'h énaouiñt hô reizded ével eur c'houlaouen.

21. Ar péc'her a bellai diouc'h ann tamall, hag é kavô hévélédigésiou hervez hé ioul.

22. Ann dén a guzul na gollô két ar poell : ann diavésiad hag ann dénrôk n'en dévézô aoun é-béd :

23. Pa râ zô-kén pép-trâ hé-unan hag hép kuzul ; hôgen gañd hé heskinou é vézô tamaliet.

24. Va mâb, na râ nétrâ hép kuzul, ha n'az pézô két a geûz eûz ar péz ez pézô gréat.

25. N'az â két enn eunn heñt kollet, ha na stoki két oud ar vein : n'en em vouñt két enn eunn heñt diez, gañd aoun na aozchez évid da éné eunn abeg a lamm.

26. En em vir diouc'h da vugalé, ha laka évez oud da vévellou.

27. Enn da holl ôberiou kréd gañt féalded enn da éné : râg ével-sé eo é vireur ar gourc'hémennou.

28. Néb a gréd é Doué a laka évez oud hé c'hourc'hémennou : hag ann hini a laka hé fisiañs enn-hañ, na vézô két distéréet.

—

XXXIII. PENNAD.

Doué a reiz pép-trâ gañt furnez. Réd eo mirout hé véli é-touez hé dûd.

1. Gañt néb a zouj ann Aotrou na c'hoarvézô droug é-béd ; hôgen Doué a virô anézhañ er gwall-ioul, hag a dennô anézhañ eûz a bép drouk.

2. Ann dén fûr na gasa két ar gourc'hémennou hag ar c'hémennou ; ha na vézô két brévet ével eul léstr enn arné.

3. Ann dén en deûz skiañt a gréd é lézen Doué, hag al lézen a zô féal d'ézhañ.

4. Néb a dlé skléraad ar péz a c'houlenneur digañt-hañ, a aozô hé c'hér, ha goudé béza pédet ével-sé é vézô sélaouet out-hañ, é virô ar géléna-durez, ha neûzé é lavarô hé c'hér.

5. Kaloun ann dén diskiañt *a zô* ével rôd eur c'harr : hag hé vénoz *a zô* ével eunn ael a drô.

6. Eur miñoun goapaer *a zô* ével eur marc'h-salier, péhini a c'houirin dindân kémeñd hini a zô piñet warn-ézhañ.

7. Péràg ef-héñ brasoc'h eunn deiz égéd eunn deiz *all*, hag ivé eur goulou égéd eur goulou *all*, ha c'hoaz eur bloaz égéd eur bloaz *all*, gañd eunn *hévéleb* héol ?

8. Ann Aotrou eo en deûz hô dishévélet gañd hé wiziégez, pa en deûz krouet ann héol, péhini en deûz heûliet hé c'hourc'hémenn.

9. Héñ eo en deûz dishévélet ann amzeriou, hag ann deisiou lid é-touez ann dûd, péré hô deûz lidet lôz eûz ann deisiou-zé er préd ma oa bét *merket*.

10. Lôd eûz ann deisiou-zé en deûz Doué savet ha gwéstlet, ha lôd all en deûz lékéat é-niver ann deisiou *pemdez*. Hag ann dûd holl *a zô deûet* eûz a unan hép-kén, hag eûz ann douar, a béhini eo bét krouet Adam.

11. Doué en deûz hô rannet é meûr a gélen, hag en deûz trôet hô heñchou é meûr a zoaré.

12. Lôd anézhô en deûz savet ha benniget : lôd en deûz saûtélet hag unanet gañt-hañ : lôd all en deûz milliget ha vuéléet, hag en deûz hô dilézet goudé ma iñt bét en em rannet hô-unan.

13. Ével ma éma ar pri é dourn ar pôder, péhini hé vér hag hé zoaré *diouc'h hé ioul*,

14. Hag a ra gañt-hañ ar péz a gâr : ével-sé ann dén a zô étré daouarn ann hini en deûz hé grouet, péhini a zistolô d'ézhañ hervez hé varnédigez.

15. Ar mâd a zô énep d'ann drouk, hag ar vuez d'ar marô : ével-sé ar péc'her a zô énep d'ann dén reiz. Ével-sé mar sellez piz oc'h holl ôberiou ann Uc'hel-meûrbéd, *hô c'havi* daou ha daou, unan a-énep unan.

16. Ha mé a zô bét dihunet ann divéza, hag ével ar ré a zastum ar greûn rézin war-lerc'h ar veñdacherien.

17. Ha mé ivé em eûz lékéat va géd é bennoz Doué : hag ével ann hini a veñdach, em eûz karget leûn ar véol.

18. Arvestit pénaoz né két évidoun hép-kén em eûz labouret, hôgen évid ar ré holl péré a glask ar gélénadurez.

19. Va zélaouit, c'houi tûd brâz, ha c'houi tûd eûz ar bobl ; ha c'houi péré a rén ar strolladou, digorit hô skouarn.

20. Na rô két a c'halloud war-n-oud, eñdra ma oud béô, d'as mâb, na d'as grék, na d'as breûr, na d'as miñoun : na rô két da vadou da eunn all, gañd aoun na zeûfé keûz d'id, ha na vé réd d'id hô fédi da rei d'id.

21. Eñdra ma vévez ha ma tréc'houézez, na lékéat dén ac'hanod da drei war gémeñt-sé,

22. Râg gwell eo ma teûjé da vugalé d'az pedi, égét ma vé réd d'id selloud é daouarn da vugalé.

23. Enn da holl ôberiou mîr évidod ar keñta galloud.

24. Na ra két a namm d'as gloar. Enn deiz divéza eûz da vuez, hag é préd da varô, rann da zigouéz.

25. Ar boéd-chatal, ar wialen hag ar samm *a zô dléet* d'ann azen ; ar bara, ar c'hélen hag al labour d'ar sklâv.

26. Gañd ar c'hélen é labour ; *anéz* na glask néméd ann éhan : laosk ann dourn d'ézhañ, hag é klaskô ar frañkiz.

27. Ar géô hag al lerennou a laka da bléga chouk *ann éjenn* ar c'haléta, hag al labour akétuz a laka da zoubla ar sklâv.

28. Ann eñkrez hag ar c'héfiou *a zô mâd* évid ar gwall sklâv ; kâs-héñ d'al labour, gañd aoun na vé lézirek :

29. Râg al lézirégez a zesk kalz a zrougiez.

30. Dalc'h-héñ el labour : râg énô eo é tlé béza. Ma na zeñt két ouz-id, laka-héñ da bléga gañd ar c'héfiou ; hôgen na véz direiz é-kéñver dén é-béd, ha na réz nétrâ a c'hrisiaz, héb béza hé vennet mâd.

31. Ma éc'h eûz eur sklâv féal, ra vézô d'id kér ével da vuez : gra enn hé géver ével va vé da vreûr ; ô véza ma éc'h eûz hé brénet gañd da c'hoad.

32. Mar gwall-aozez anézhañ ha gañd direizded, é tec'hô kuit.

33. Ha mar tec'h diouz-id, na wézi péléach moñt évid hé gavout.

—

XXXIV. PENNAD.

Péger stard eo ar ré hô deûz doujañs Doué.

1. Ar géd didalvez. hag ar gévier a zô évid ann dén diskiañt : ann dûd diboell a zâv *tiez* war ann huvréou.

2. Ann hini en em stag out gwélédigésiou gaou, a zô ével ann hini a fell d'ézhañ kéméroud ar skeûd, ha moñd war-lerc'h ann avel.

3. Gwélédigez ann huvréou a zô ével skeûden eunn dén en em wél hé-unan *enn eur mellézour*.

4. Gañd ennn dra dic'hlan pétrâ a vézô glanet ? Eûz ar gaou pétrâ a zeûiô a wîr ?

5. Diouganou ar fazi, hag arouésiou gaou, hag huvréou ar gwall dûd n'iñt néméd avel.

6. Pennadou n'iñt kén, ével c'hoañtou eur c'hrég vrazez : na rô két da galoun d'ar gwélédigésiou-zé, némét kaset é veñt d'id gañd ann Uc'hel-meûrbéd :

7. Râg ann huvréou hô deûz lékéat meûr a hini da fazia, hag ar ré hô deûz lékéat hô géd enn-hô a zô bét kouézet.

8. Gér al lézen a vézô sévénet hép gaou, hag ar furnez a vézô splann é génou ann dén féal.

9. Pétrâ a oar ann hini né két bét arnodet ? Ann dén en deûz eur wiziégez vrâz. en dévézô ménosiou brâz : hag ann hini en deûz desket kalz, a zanévellô gañt poell.

10. Ann dén péhini n'en deûz két eur wiziégez vrâz, a anavez nébeûd a drâ : hôgen néb en deûz eur wiziégez vrâz, en deûz ivé kalz a ijin.

11. Pétrâ a oar ann hini né két bét arnodet ? Ann hini a zô bét touellet, en dévézô kalz a widré.

12. Kulz a draou em eûz gwélet ô kañtréa, ha kalz a gisiou dishéñvel.

13. A-wéchou ounn en em gavet enn abek d'ézhô é-tâl da golla va buez ; hôgen dieûbet ounn bét dré c'hras Doué.

14. Doué a ziwallô éné ar ré a zoujô anézhañ, hag hé zell hô leûniô a vennoz :

15. Râg hô géd a zô enn hini a zieûb anézhô, ha daoulagad Doué war ar ré a gâr anézhañ.

16. Ann hini a zouj ann Aotrou na grénô két, ha n'en dévézô aoun é-béd ; ô véza ma eo Doué hé-unan hé c'héd.

17. Euruz eo éné ann hini a zouj ann Aotrou.

18. Out piou é sell, ha piou eo hé nerz ?

19. Daoulagad ann Aotrou *a zô* war ar ré a zouj anézhañ : *héñ eo* gwarez hô galloud, stardérez hô nerz, hô disséol er c'hrouéz, hô skeûd da grésteiz,

20. Hô harp pa iñt daré da gouéza, hô skoazel pa iñt kouézet : *héñ eo* a zâv hô éné, a skléra hô daoulagad, a rô d'ézhô ar iéc'hed, ar vuez, hag ar vennoz.

21. Kennig ann hini a ra eur sakrifiz eûz a eur madou fallagr a zô saotret ; ha kunuc'hennou ann dûd dire n'iñt két hétuz *da Zoué*.

22. Ann Aotrou *n'em em rô* néméd d'ar ré a glask anézhañ é heñt ar wirionez hag ar reizded.

23. Ann Aotrou na c'hrata két rôou ar ré fallagr, na zell két out kennigou ar gwall dûd : na vézô két rôet gañthañ d'al lôd brâz eûz hô sakrifisou ann distol eûz hô féc'héjou.

24. Néb a gennig eur sakrifiz eûz a vagadur ar béorien, *a zô* ével ann hini a lâz ar mâb dirâg hé dâd.

25. Eunn tamm bara eo buez ar béorien : néb hé lam digañt-hô a zô eunn dén a c'hoad.

26. Néb a lam digañt eunn dén bara hé c'houéz, *a zô* ével ann hini a lâz hé nésa.

27. Ann hini a skûl ar goâd, hag ann hini a ra gaou oud ar gôpraer, a zô breûdeûr.

28. Mar sav unan, ha mar tiskar eunn all, pétrâ a c'hounézoñt-hi, némét poan ?

29. Mar péd unan, ha mar millig eunn all ; out mouez péhini é sélaouô Doué ?

30. Ann hini a zô en em walc'het goudé béza lékéat hé zourn war eur c'horf marô, hag a stok a-névez outhañ, pétrâ eo bét talvézet d'ézhañ en em walc'hi ?

31. Ével-sé ma iûn eunn dén goudé béza péc'het, ha mar grâ c'hoaz ann hévélep péc'héjou, pétrâ a dâl d'ézhañ en em vuélaat ? Piou a zélaouô hé béden ?

—

XXXV. PENNAD.

Doué a zélaou péden ar ré baour kerkoulz hag hini ar ré binvidik.

1. Néb a vîr al lézen, a zô ével pa rajé kalz a gennigou.

2. Eur sakrifiz gouniduz eo miroûd ar gourc'hémennou, ha pellaad diouc'h ann holl fallagriézou.

3. Pellaad diouc'h ann direisted, eo kenniga eur sakrifiz évid ann distol eûz hor gwallou, hag évid distrei ar c'hastiz eûz hor péc'héjou.

4. Ann hini a drugaréka Doué, a gennig ar bleûñ gwiniz ; hag ann hini a râ trugarez, a gennig eur sakrifiz.

5. Pellaad diouc'h ar fallagriez a zô eunn dra hétuz d'ann Aotrou : ha pellaad diouc'h ann direisted, eo distrei ar c'hastiz eûz hé béc'héjou.

6. N'en em ziskouézi két *da zaouarn* goullô dirâg ann Aotrou.

7. Râk kémeñt-sé a zô gréat évit señti out gourc'hémennou Doué.

8. Kennig ann dén reiz a larda ann aoter ; eunn dra a c'houés c'houék eo dirâg ann Uc'hel-meûrbéd.

9. Sakrifiz ann dén reiz a zô digéméret mâd, ha na vézô két añkouéa c'héet gañd ann Aotrou.

10. Meûl ann Aotrou a greiz da galoun ; ha na denn nétrâ eûz a bréveûdiou frouez da zaouarn.

11. Grâ da holl rôou gañd eunn dremm laouen, ha sañtela da zéogou gañd da lévénez.

12. Rô d'ann Uc'hel-meûrbéd hervez ma en deûz rôet d'id, ha gra da gennig a galoun vâd, hervez ar péz a zô étré da zaouarn :

13. Râg ann Aotrou a zô larg é-kéñver ar ré a rô d'ézhañ, hag é tistolô d'id seiz gwéach kémeñd all.

14. Na gennig két rôou saotret, râk n'hô digéméro két.

15. N'en em harp két war eur sakrifiz direiz, râg ann Aotrou a zô da varner, ha n'eu deûz azaouez é-béd évid dén.

16. Ann Aotrou na zigéméro dén é gaou ar paour ; sélaoui a rai pédén ann hini a zô gloazet.

17. Na zisprizô két ann emzivad a béd anézhañ, nag ann iñtañvez a skûl hé c'heinvan dira-z-hañ.

18. Daérou ann iñtañvez ha na ziskennoñt-hi két bétég hé divôc'h ; ha na c'harmoñt-hi két étrézég ann hini en deûz hô lékéat da skula ?

19. Eûz hé divôc'h é piñoñt bétég ann éñv ; hag ann Aotrou péhini a zélaou out-hi na garô két hé gwélout ô wéla.

20. Néb a azeûl Doué gañt lévénez a vézô digéméret mâd gañt-hañ ; hag hé béden a iélô bétég ar c'hoabr.

21. Péden ann dén en em vuel, a dreûzô ar c'hoabr : ha na vézô két dizoaniet kén na vézô éat bété Doué ; ha na bellai két, kén n'en dévézô ann Uc'hel-meûrbéd sellet out-hañ.

22. Ann Aotrou na zaléô két ; hôgen ann dûd reiz a varnô, hag é rai eur varn vâd : ar C'hré-meûrbed na vézô mui habask enn hô c'héñver, hag é kasô ann eñkrez war gein *hô énébourien* :

23. Hag é taolô hé veñjañs war ar brôadou, kén n'en dévézô kaset-da-nétra ann holl ré rôk, ha torret gwalennou ar ré fallagr;

24. Kén n'en dévézô rôet d'ann dûd hervez hô ôberiou, hag hervez ôberiou ha rôgeñtez Adam;

25. Kén na rai barnédigez é-kéñver hé bobl, ha ma laouénai ann dûd reiz gañd hé drugarez.

26. C'houék eo trugarez Doué, é amzer ann añken, ével ar c'hoabr a zigas ar glaô é amzer ar zec'hor.

—

XXXVI. PENNAD.

Péden évid ar bobl. Géned ar c'hrég a zigas al lévénez war zremm hé ozac'h.

1. Az péz truez ouz-omp, Doué, Aotrou pép-trâ; sell ouz-omp, ha diskouéz d'é-omp goulou da drugarézou.

2. Digas ar spounț war ar brôadou n'az klaskoñt két: évit ma anavéziñt pénaoz n'eûz Doué all néméd-od, ha ma zanévelliñt da vurzudou.

3. Sâv da zourn war ar broadou aziavéaz, évit ma wéliñt da c'halloud.

4. Râg ével ma oud bét sañtélet enn-omp dira-z-hô, ével-sé diskouéz da veûrded enn-hô dira-z-omp;

5. Évit ma anavéziñt, ével ma hon eûz hé anavézet, pénaoz, Aotrou, n'eûz Doué all néméd-od.

6. Névez da arouésiou, ha grâ burzudou ha n'iñt két bét gwélet.

7. Énor da zourn, ha da vréac'h déou.

8. Laka da zével da frouden, ha skûl da vuanégez.

9. Diskar hon heskiner, ha brév hon énébour.

10. Hast ann amzer, hag az péz koun eûz ann divez, évit ma tanévelliñt da vurzudou.

11. Ra vézô dévet gañd ann tân ar ré a vézô bét tec'het, ha ra vézô kaset-da-nétra ar ré a heskin da bobl.

12. Brév penn ar ré vrasa eûz hon énébourien, péré a lavar: N'eûz *Aotrou* all néméd-omp.

13. Stroll holl vreûriézou Jakob; évit ma anavéziñt pénaoz n'eûz Doué all néméd-od, ma tanévelliñt da vurzudou, ha ma teûiñt da zigwéz d'id, ével ma iñt bét er penn-keñta.

14. Az péz truez oud da bobl, péhini a zô bét galvet enn da hanô; hag oud Israel, péhini éc'h eûz lékéat hével oud da geñta-ganet.

15. Az péz truez out Jéruzalem, kéar da zañtélidigez, kéar da éhan.

16. Leûn Sion gañd da c'hériou dilavaruz, ha da bobl gañd da c'hloar.

17. Rô testéni d'ar ré péré a zô bét adaleg ar penn-keñta eûz ar grouidigez; ha laka da wir ar c'homziou hô deûz lavaret enn da hanô ar broféded gôz.

18. Rô gôbr d'ar ré hô deûz da c'hédet, évit ma vézô kavet féal da broféded: ha sélaou pédennou da zervicherien,

19. Hervez ar bennosiou en deûz rôet Aaron d'as pobl; ha rén ac'hanomp é heñt ar reisded, évit ma wézô kéméñt hini a choum war ann douar penaoz eo té ann Doué a wél ann holl gañtvédou dira-z-od.

20. Ar c'hôv a zebr meûr a damm boed: hôgen é-touez ar boédou, lôd a zô gwelloc'h égéd ar ré all.

21. Ar staoñ a anavez blâz ar c'hîggouez, hag ar galoun skiañtet ar gériou a c'hévier.

22. Ar galoun saotret a rôi doan, hag ann dén skiañtet a giô out-hi.

23. Ar vaouez a hell kémérout eur goaz pé eunn all; hôgen é-touez ar merc'hed, lôd a zô gwelloc'h égéd ar ré all.

24. Géned ar c'hrég a laouéna dremm hé ozac'h, hag hé laka da véza karusoc'h égét kéméñd a hell da c'hoañtaad eunn dén.

25. Mar gell hé zéôd paréa ann droug, dré ma eo leûn a guñvélez hag a vadélez, né két héñvel hé ozac'h out mipien all ann dûd.

26. Néb en deûz eur c'hrég vâd, a zéraou diazéza hé dî: eur skoazel en deûz héñvel out-hañ, hag eur peûl out péhini é kémer hé éhan.

27. El léac'h n'eûz két a c'harz, eo gwastet añn dalc'h; hag el léac'h n'eûz két a c'hrég, é keinvan ann dén enn diénez.

28. Piou a fisiô enn hini ha n'en deûz két a dî; péhini a glask ar gwasked é kéméñt léac'h ma eo paket gañd ann nôz, héñvel oud eul laer a dec'h hag a gañtré a géar da géar?

—

XXXVII. PENNAD.

Eûz ar gwir viñoun hag eûz ar miñoun gaou. Goulenni kuzul digañd Doué é pép-trâ.

1. Kéméñt miñoun a lavarô: Ha mé ivé a zô miñoun d'*ann dén-zé;* hôgen eur miñoun zô ha n'eo miñoun néméd a hanô. Ha né két eunn dra doaniuz bétég ar marô?

2. Râg *a-wéchou* ar c'hen-vreûr hag ar miñoun a drô da énébour.

3. O ménoz argarzuz, a béléac'h oud savet, évit golei ann douar gañd da zrougiez ha da douellérez?

4. Ar c'hen-vreûr en em laouénai gañd hé viñoun enn hé eûr-vâd, hag a zeûiô da énébour d'ézhañ enn amzer ann eñkrez.

5. Ar c'hen-vreûr en em c'hlac'harô gañd hé viñoun enn abek d'hé gôv, hag é kémérô ann diren oud ann énébour.

6. Évid-od, na añkounac'ha két da viñoun enn da galoun, na goll két ann éñvor anézhañ pa vézi deûet da véza pinvidik.

7. Na gémer két a guzul digañd ann hini a aoz spiou d'id: kûz da vénosiou oud ar ré hô deûz hérez ouz-id.

8. Kéméñt kuzulier a rô hé guzul; hôgen kuzulierien zô hag a ali évit hô mad hô-unan.

9. Mir da éné diouc'h ar c'huzulier; gwéz da geñta pétrâ eo hé c'hounid: râk diouc'h hé dalvoudégez é rôi hé ali:

10. Gañd aoun na lakajé eur peûl enn douar, ha na lavarché d'id:

11. Da heñt a zô mâd; eñdra ma en em zalc'hô râg-énep évit gwélout pétrâ a c'hoarvézô gan-éz.

12. Goulenn ali digañt ann dén difeiz diwar-benn ann traou sañtel, digañd eunn dén direiz diwar-benn ar reizted, digañd eur vaouez diwar-benn ann hini a hérez, digañd ann dén aounik diwar-benn ar brézel, digañd ar gwerzer diwar-benn ar péz a zô da bréna, digañd ar péner diwar-benn ar péz a zô da werza, digañd ann dén dizanaoudek diwar-benn ann anaoudégez-vâd,

13. Digañd eunn dén difeiz diwar-benn ar feiz, digañd eunn dén dizéven diwar-benn ar zévénidigez, digañd ar labourer-douar diwar-benn hé holl labour,

14. Digañd ar gôpraer diwar-benn labour eur bloaz, digañd eur mével diek diwar-benn kalz a labour: na c'hortoz kuzul mâd é-béd digañd ar ré-zé.

15. Hôgen en em zalc'h bépred é-kichen eunn dén sañtel, p'az pézô kavet unan-bennâg hag a zouj Doué,

16. Péhini en dévézô eunn éné hével oud da hini, hag en em c'hlac'harô gan-éz, pa horelli enn dévalien.

17. Starta da galoun enn eur c'huzul mâd, râk na gavi két a welloc'h kuzulier.

18. Éné eunn dén sañtel a ziskul awéchou gwelloc'h ar wirionez, égét seiz géder azézet enn eul léac'h uc'hel évid évésaad *enn drô d'ézhô.*

19. Hôgen dreist holl, péd ann Uc'hel-meûrbéd, ma rénô ac'hanod é heñd ar wirionez.

20. Ra vézô diaraoget da holl ôberiou gañd ar gér a wirionez, ha na ra nétrâ némét goudé eur c'huzul stard.

21. Eur gwall c'hér a zaotrô ar galoun: anézhi eo é teû ar péder zramañ, ar mâd hag ann drouk, ar vuez hag ar marô: ha kéméñt-sé a zô dindân kabestr eunn téôd eskuit. Tûd zô hag a zô gwizieg a-walc'h évid deski kalz a ré all, hag a zô didalvez enn hô c'héñver hô-unan.

22. Tûd gwiziek zô hag a zesk meûr a hini, hag a zô dudiuz enn hô c'héñver hô-unan.

23. Néb a gomz enn eunn doaré touelluz, a zô kasauz: diouéri a rai pép-trâ:

24. Né két bét rôet ar c'hrâs d'ézhañ gañd ann Aotrou ; râk diouéri a râ pép furnez.

25. Eunn dén fûr zô, hag a zô fûr évit-hañ hé-unan ; ha frouez hé skiañt a zô meûluz.

26. Ann dén fûr a zesk hé bobl ; ha frouez hé skiañt a zô féal.

27. Ann dén fûr a vézô leûniet a vennosiou, hag ar ré a wélô anézhañ her meûlô.

28. Buez ann dén n'en deûz néméd eunn niver a zeisiou : hôgen deisiou Israel a zô diniver.

29. Ann dén fûr a zellézô énor é-kreiz hé bobl, hag hé hanô a vévô da-vikenn.

30. Va mâb, arnod da éné eñdra ma oud béô ; ha mar d-eo drouk, na rô két a véli d'ézhañ :

31. Râk né két talvouduz pép-trâ da bép-hini, ha pép-hini na gâv két hétuz ann hévélep traou.

32. Na véz loñtek é banvez é-béd, ha n'en em daol két war pep kik.

33. Râg al lôd brâz a gig a laka da véza klañv, hag al loñtégez a rô ann drouk-kôv.

34. Ar c'hloutoni é deûz lazet meûr a hini : hôgen ann dén poellek enn hé voéd a hirra hé vuez.

—

XXXVIII. PENNAD.

Énori al louzaouerien. Gwéla maro hé dûd. Eñvori é Doué é-pad al labour.

1. Énor al louzaouer enn abek d'ar réd : râg ann Uc'hel-meûrbéd eo en deûz hé grouet.

2. Râg ann holl louzou a zeû digañd Doué, hag a zô gôpréet gañd ar roué.

3. Gwiziégez al louzaouer hé zavô enn énor, hag é vézô meûlet dirâg ar ré vrâz.

4. Ann Uc'hel-meûrbéd eo en deûz lékéat al louzéier da zével eûz ann douar, hag ann dén fûr n'hô argarzô két.

5. Eunn tammik koad, ha na c'houéka két ann dour c'houerô ?

6. Doué en deûz rôet da anaoud d'ann dûd nerz al louzéier, ann Uc'hel-meûrbéd en deûz rôet ivé d'ann dûd ar wiziégez anézhô, évit ma énoriñt anézhañ enn hé vurzudou.

7. Gañt-hô ec'h habaska hô gloasiou : hag al louzaouer a râ gañt-hô trétou c'houék, ha trétou *all* évid ar iéc'hed ; hag hé ôberiou na véziñt két kollet.

8. Râk péoc'h Doué *en em astenn* war ann douar holl.

9. Va mâb, n'en em zispriz két da-unan enn da gléñved, hôgen péd ann Aotrou, hag héñ a rôi ar iéc'hed d'id.

10. Distrô diouc'h ar péc'hed, éeun da zaouarn, ha glân da galoun diouc'h pép gwall.

11. Kennig é sakrifiz ézañs c'houésvâd ha bleûñ gwiniz, ha bézet lard da rô, ha rô léac'h d'al louzaouer :

12. Râg ann Aotrou eo en deûz hé grouet : na balîaet két éta diouz-id, râg hé wiziégez a zô réd.

13. Deûet eo ann amzer ma kouézi étré daouarn al louzaouerien.

14. Hag hî hô-unan a bédô ann Aotrou, évit ma rénô hô éhan, hag ar iéc'hed a fell d'ézhô da rei d'ar ré all.

15. Ann hini a béc'h dirâg ann hini en deûz hé grouet, a gouézô étré daouarn al louzaouer.

16. Va mâb, skûl daérou war eur *miñoun* marô, ha gwél ével eunn dén a zô bét gloazet-brâz ; lien hé gorf hervez ar c'hîz, ha na zispriz két hé véz.

17. Grâ kaoñ d'ézhañ a-zoug eunn dervez é c'houervder da galoun enn abek d'ar gwall déôdou ; hôgen na véz két difréalzidigez enn da zoan.

18. Grâ kaoñ a-zoug eunn dervez pé zaou hervez dellid ann dén, gañd aoun râg ann drouk-komsiou.

19. Ann doan a gâs d'ar marô, hag a ziskar ann nerz ; fillidigez ar galoun a laka da bléga ar chouk.

20. Ann doan en em geñdalc'h el lec'hiou distrô : ha buez ann dén diének a zô ével hé galoun.

21. Na rô két da galoun d'ann doan, hôgen pell-hi diouz-id : az péz koun eûz da zeisiou divéza.

22. N'hô añkounac'ha két : râk n'eûz kéd a zistrô ; kémeñt-sé na dalvézô nétrâ *d'ann dén maró*, ha té da-unan a vézô gwasoc'h a zé.

23. Az péz koun eûz va barn : râk da hini a zeûi ivé enn hévélep doaré : déac'h d'in, hiriô d'id.

24. Ra vézô habaskéet da geûz diwar-benn hé varô, gañd ann éhan é péhini eo éat : ha béz fréalzet, ô véza ma eo éat ar spéred er-méaz eûz hé gorf.

25. Ar c'hélenner a zeûi da véza fûr é amzer hé éhan : hag ann hini en em géflusk nébeût, a zellez ar furnez.

26. Pénaoz é helfé en em leûnia a furnez ann hini a gâs ann arar, a laka hé zudi ô terc'hel enn hé zourn ar garzou gañt péhini é vroud ann éjenned, hô laka da laboura, ha na gomz néméd eûz a dirvi hag eûz a gojenned ?

27. Hé galoun a rô da zistrei *douar* ann irvi, hag hé zihunou da larda ar zaoud.

28. Ével-sé ar c'halvez hag ar mañsouner a drémen ann nôz ével ann deiz d'hô labour : ével-sé ann hini a râ skeûdennou kizellet, a laka hé aket da ôber traou dishéñvel : hé galoun a rô da heûlia ann taolennou livet ; hag enn hé zihunou é peûr-c'hra hé labour.

29. Ével-sé ar gôf a azez é-tâl ann annéô, hag a zell oc'h ann houarn a ia da zoaréa : grouéz ann tân a grîn hé groc'hen, hag é c'houzañv bépréd tân ar c'hôvel.

30. Hé skouarn a zô skôet bépréd gañt trouz ar morzoliou, hag hé lagad a évésа oud ann doaré a rôi d'hé labour.

31. Hé galoun a rô da beûr-ôber hé labour, ha gañd hé zihunou hel lakai da véza kaer ha klôk.

32. Ével-sé ar pôder a azez é-tâl hé labour : lakaad a râ ar rôd da drei gañd hé dreid ; enn eur préder peûrbaduz éma oud hé labour, ha na râ nétrâ hép eunn évez brâz.

33. Hé vréac'h a rô ann doaré d'ar prî, goudé m'en deûz hé véret hag hé drôet gañd hé dreid.

34. Hé galoun a rô da lifra anézhañ gañd eul liou lugernuz, hag enn hé zihunou é nétai mâd hé fourn.

35. Ar ré-zé holl a laka hô géd é *ijin* hô daouarn, ha pép-hini anézhô a zô fûr enn hé skiañt.

36. Hép-z-hô holl na zaveur kéar é-béd :

37. Ar c'heriou a zô hép tûd ha dizaremped ; hôgen n'az aiñt két er strolladou :

38. Na azéziñt két war gador ar varnerien ; na boelliñt két lézennou ar varn ; na rôiñt két da anaout ar c'hélennou hag ar barnédigézou ; ha na gaviñt két skléridigez al lavariou kuzet :

39. Hôgen startaad a raiñt ar péz a zô gréat gañd ann amzer : Doué a bédoñt oc'h ôber labouriou hô skiañt ; hô éné a rôoñt da gémeñt-sé, hag é klaskoñt é pép-trâ lézen ann Uc'hel-meûrbéd.

—

XXXIX. PENNAD.

Doué a c'hôpra ar re vâd, hag a gastiz ar ré zrouk.

1. Ann dén fûr a eñklaskô furnez ann holl ré gôz, hag é poelladô da zeski ar broféded.

2. Miroud a rai danével ann dûd brudet, hag éz ai enn hévéleb amzer é gwénded al lavariou-kuzet.

3. Eñklaskout a rai piz ar péz a zô kuzet el lavariou-trôet, hag é tisplégô al lavariou-kuzet.

4. É-kreiz ar ré vrâz é rénô, hag en em ziskouézô dirâg ar rénerien.

5. É douar ar brôadou a-ziavéaz é tréménô : râg arnodi a rai ar mâd hag ann droug é-touez ann dûd.

6. Lakaad a rai hé galoun da véza dihun adaleg goulou-deiz étrézég ann Aotrou péhini en deûz hé grouet : hag é kennigô hé bédennou d'ann Uc'hel-meûrbéd.

7. Digeri a rai hé c'hénou évid ar béden, hag é c'houlennô trugarez évid hé béc'héjou.

8. Râk mar kâv-mâd ann Aotrou brâz, é leûniô anézhañ gañt spéred ar furnez.

9. Hag héñ a skulô ével eur glaô geriou hé furnez, hag a veûlô ann Aotrou enn hé béden.

10. Hag ann Aotrou a rénô hé guzul hag hé gélen ; hag héñ a brédériô traou-kuzet Doué.

11. Embanna a rai hé-unan keñtel hé gélénadurez, hag é lakai hé c'hloar é lézen kévrédigez ann Aotrou.

12. Meûr a hini a veûlô hé furnez, ha bikenn na gouézô enn añkounac'h.

13. Na vézô két kollet ann éñvor anézhañ, hag hé hanô a vézô énoret a rumm é rumm.

14. Ar brôadou a embannô hé furnez, hag ar strollad a zanévellô hé veûleûdi.

15. Eñdra ma vévô, é teûi d'ézhañ eunn hanô brasoc'h égéd hini mil all ; ha pa varvô, é vézô talvouduz d'ézhañ.

16. Embanna a rinn c'hoaz ar péz a vennann : râk ével eûz a frouden ounn leûn.

17. Eur vouéz a lavar d'in : Sélaouit ac'hanoun, gwenn Doué, ha dougit frouez ével gwéz roz plañtet war ribl ann douréier.

18. Hô pézet eur c'houés vâd ével al Liban.

19. Dougit bleûñ ével al lili, ha bézet c'houék ar c'houés ac'hanoc'h, taolit skourrou a c'hrâs ; kanit kanaouennou a veûleûdi, ha bennigit ann Aotrou enn hé ôberiou.

20. Savit hé hanô gañd hô meûleûdiou kaer, añsavit hé veûrded gañt lavariou hô muzellou, ha gañt mouéz hô kanaouennou, ha gañt son hô télennou ; hag ével-henn é léverrot enn hô meûleûdi :

21. Holl ôberiou ann Aotrou a zô mâd-meûrbéd.

22. Gañd hé c'hér eo choumet ann dour enn hé zâ ével eur bern : ha gañd eur gér eûz hé c'hénou *eo deûet* ével eur poull.

23. Râk pép-trâ a hell béza gréat (T) pa hé c'hourc'hémenn ; hag ar wellaen a rô né két dister.

24. Oberiou ann holl dûd a zô dira-z-hañ, ha n'eûz nétrâ a guzet d'hé zaoulagad.

25. Hé zell en em astenn a gañtved é kañtved, ha n'eûz nétrâ a vé burzuduz dira-z-hañ.

26. Na dléeur két da lavarout : Pétrâ eo ann dra-mañ ? Pétrâ eo ann dra-zé ? Râk pép-trâ a vézô anavézet enn hé amzer.

27. Hé vennoz a zô ével eur ster dic'hlannet.

28. Ével ma eo deûet al livaden da c'hôlei a zour ann douar *holl* ; ével-sé buanégez Doué a vézô da zigwéz d'ar brôadou ha n'hô deûz két hé eñklasket.

29. Ével ma en deûz trôet ann douréier enn eul léac'h séac'h, ha ma eo bét dizéc'het ann douar gañt-hañ ; ha ma oé bét kavet hé heñchou éeun gañd hé bobl : ével-sé ar béc'herien a gâv enn hé vuanégez meur a abek a lamm.

30. Ar madou a zô bét krouet adaleg ar penn-keñta évid ar ré vâd ; ével-sé ar madou hag ann drouk a zô bét krouet évid ar ré fall.

31. Ar péz a zô réd dreist-holl évit buez ann dûd, eo ann dour, ann tân, ann houarn, ar c'hoalen, al léaz, ar bara bleûñ gwiniz, ar mél, ar rézin, ann éôl, hag ar gwiskamañchou.

32. Ével ma eo kémeñt-sé eur mâd évid ann dûd sañtel, ével-sé é trôiñt é droug évid ann dûd fallagr hag évid ar béc'herien.

33. Spérédou zô hag a zô bét krouet évid ar veñjañs ; ha gañd hô frouden é kreskoñt eñkrézou ar ré fallagr.

34. É amzer ar peûr-zismañtr, é skuliñt hô frouden ; hag é habaskaiñt buanégez ann hini en deûz hô c'hrouet.

35. Ann tân, ar c'hazarc'h, ann naounégez hag ar marô ; ar ré-zé holl a zô krouet évid ar c'hastiz :

36. Kerkoulz ha deñt al loéned, hag ar c'hruged, hag ann aéred, hag ar c'hlézé a dlé kastiza ha kâs-da-nétra ar ré fallagr.

37. Kémeñt-sé holl a zéven gañt lévénez gourc'hémennou ann Aotrou ; en em zerc'hel a raiñt aozet war ann douar évit pa vézô réd ; ha pa vézô deûet hô amzer, é señtiñt krenn oud hé c'hér.

38. Râk-sé ounn en em startéet adaleg ar penn-keñta ; em eûz klasket kuzul, em eûz lékéat évez oud ar ménosiou-zé, hag em eûz hô lézet dré skrid.

39. Holl ôberiou ann Aotrou a zô mâd, ha pép-trâ a vézô sévénet pa vézô deûet ann amzer.

40. Na dléeur két da lavarout : Ann dra-mañ a zô gwasoc'h égéd ann dra-zé : râk pép-trâ a vézô kavet mâd enn hé amzer.

41. Râk-sé a-vréma meûlit kévret ann Aotrou a greiz hô kaloun, ha bennigit hé hanô gañt gériou hô kénou.

XL. PENNAD.

Gwall zarvoud ar madou a vammen direiz.

1. Eur préder brâz a zô toñket d'ann dûd holl, hag eur iéô pounner a vañtr bugalé Adam, adaleg ann deiz ma teûoñt er-méaz eûz a gôv hô mamm, bétég ann deiz ma iñt bét bésiet enn *douar* mamm ann holl.

2. Hô ménosiou, spouñtou hô c'haloun, hô ratôsiou arvaruz, ha deiz ann divez ;

3. Adaleg ann hini a zô azézet war eunn trôn a c'hloar, bétég ann hini a zô kousket war ann douar ha war al ludu ;

4. Adaleg ann hini a zô gwisket gañt limestra, hag a zoug ar gurunen, bétég ann hini a zô gôlôet gañt lien fétiz ; ar frouden, ann oaz, ann nec'h, ar c'héflusk, ann aoun râg ar marô, ar vuanégez keñdalc'huz, hag ar strivou ;

5. Enn hô gwélé, hag enn nôz a-zoug hô c'housk, hô spéred a zô reûstlet.

6. *Ével-sé* na éhan ann dén némét nébeût, hag ével nétrâ ; enn hé gousk éma ével eur géder a-zoug ann deiz :

7. Strafilet eo gañt gwélédigésiou hé spéred, héñvel oud ann hini a dec'h é deiz eunn emgann. Pa eo savet, ha pa en em gav dizaouzan, eo souézet ô véza ma eo bét spouñtet gañt nétrâ.

8. Kémeñt-sé a c'hoarvez gañd ann holl gik, adaleg ann dûd bétég al loéned, ha seiz gwéach muioc'h c'hoaz gañd ar béc'herien.

9. Ouc'h-penn-zé ar marô, ar goâd, ar strivou, ar c'hlézé, ar mac'hou, ann naounégez, ann dismañtr, hag ar skourjézou *all*,

10. A zô bét krouet holl évit kastiza ar ré fallagr : hag al livaden a zô bét c'hoarvézet enn abek d'ézhô.

11. Kémeñd a zeû eûz ann douar, a zistrôi enn douar, ével ma tistrô ann douréier holl er môr.

12. Kémeñt rô *direiz*, ha kémeñt fallagriez a vézô kaset-da-nétra ; hôgen ar feiz a badô da-vikenn.

13. Madou ar ré zireiz a zizéc'hô ével eur froud, héñvel oud eur gurun vrâz a râ trouz a-zoug ar glaô.

14. En em laouénaad a raiñt ô tigeri hô daouarn ; hôgen ô véza ma hô deûz torret al lézen, é véziñt kollet da-vikenn.

15. Nésted ar ré fallagr na greskô két hé skourrou, ével grisiou dic'hlan péré a zô horellet gañd ann avel war lein eur roc'h.

16. Ar géot glâz a gresk war ann douréier ha war ribl eur ster, a vézô tennet keñt égéd ar géod all.

17. Ar c'hrâs *a zô* ével eul liors kaer hag héñ benniget : ann drugarez a badô da-vikenn.

18. Buez ann hini en deûz a-walc'h gañt gounid hé labour, a vézô leûn a c'houékder ; er vuez-zé é kavi eunn teñzor.

19. Ar vugalé *fûr* ha diazez-eur géar a laka da vruda eunn hanô ; hôgen eur c'hrég dinam a zô c'hoaz dreist ann eil hag égilé.

20. Ar gwin hag ar c'hân a laouéna ar galoun : hôgen ar garañtez évid ar furnez a zô c'hoaz dreist ann eil hag égilé.

21. Ar zutel hag ann télen a rô eur soun c'houék ; hôgen eunn téôd sioul a zô c'hoaz dreist ann eil hag égilé.

22. Ann neûz-vâd hag ar c'haerded a zô hétuz d'al lagad ; hôgen glazvez eur park hadet a zô c'hoaz dreist.

23. Ar miñoun a skoazel hé viñoun pa vézréd ; hôgen ar c'hrég hag ann ozac'h en em skoazel c'hoaz dreist.

24. Ar vreûdeûr a zô eur skoazel é amzer ann añken ; hôgen ann drugarez a zieûbô c'hoaz dreist-hô.

25. Ann aour hag ann arc'hañt a starta ann treid ; hôgen eur c'huzul fûr a zô c'hoaz dreist-hô.

26. Ar galloud hag ann nerz a zâv ar galoun ; hôgen doujañs ann Aotrou a zô c'hoaz dreist-hô.

27. Ann hini en deûz doujañs ann Aotrou na ziouér nétrâ ; né két réd d'ézhañ klaskout eur skoazel all.

28 Doujañs ann Aotrou *a zô* ével eul liors benniget ; gôlôet eo gañd eur c'hloar dreist pép gloar.

29. Va mâb, na rén két eur vuez a gork : râg gwell eo mervel, égét korka *gañd diégi*.

30. Buez néb a c'hortoz hé voéd eûz a daol eunn all, né két eur vuez ; râg en em vaga a râ gañt boéd ar ré all.

31. Hôgen néb a zô reizet ha desket en em virô.

32. D'ann dén diboell é vézô c'houék goulenni hé voéd ; hag ar c'hrouéz a zevô hé gôv.

—

XLI. PENNAD.

Éûz a goun ar marô. Gwell eo eunn hanô mâd égét kalz a vadou.

1. O marô, péger c'houérô eo ar c'houn ac'hanod, évid ann dén a vév é péoc'h é-kreiz hé vadou ;

2. Évid ann dén direûstl, péhini a zeû a-benn a bép-trâ, hag a zô c'hoaz é doaré da gavout mâd ar boéd !

3. O marô, péger c'houék eo da varn évid ann dén diének, hag a zô kollet hé nerz gañt-hañ ;

4. Péhini a zô kouézet er fillidigez, a zô leûn a bréder, a zô dic'héd, hag a goll péb habaskded !

5. N'az péz két a aoun râk barn ar marô. Az péz koun eûz ar ré a zô bét enn da raok, hag eûz ar ré a zeûi da c'houdé : ar varn eo en deûz douget ann Aotrou a-énep pép kik :

6. Pétrâ a c'hoarvézô gan-éz némed dré c'hrâd ann Uc'hel-meûrbéd ? Pé é vévi dék, pé kañt, pé mil bloaz :

7. Râk na nivéreur két bloavésiou ar vuez é-touez ar ré varô.

8. Mipien ar béc'herien a zô mipien ann argarzidigez, kerkoulz hag ar ré a zarempréd tiez ar ré fallagr.

9. Digwéz mipien ar béc'herien a iélô-da-nétra, hag hô gwenn a vézô mézékéet da-vikenn.

10. Mipien ar fallagr en em glemmô eûz hô zâd, ô véza ma iñt mézékéet enn abek d'ézhañ.

11. Gwâ c'houi, tûd fallagr, péré hoc'h eûz dilézet lézen ann Aotrou Uc'hel-meûrbéd.

12. Pa oc'h bét ganet, oc'h bét ganet er valloz : ha pa varvot, hô pézô ar valloz da zigwéz.

13. Kémeñd a zeû eûz ann douar a zistrôi enn douar : ével-sé ar ré fallagr *a gouézô* eûz ar valloz er gollidigez.

14. Kaoñ ann dud *reiz a véz gréat* war hô c'horf *hép-kén ;* hôgen hanô ar ré fallagr a iélô-da-nétra.

15. Az péz préder da *c'hounid* eunn hanô-mâd : râk pelloc'h é padô kémeñt-sé d'id égét mil teñzor brâz ha talvouduz.

16. Ar vuez vâd n'é deûz néméd eunn niver a zeisiou : hôgen eunn hanô-mâd a badô da-vikenn.

17. Va mipien, eñdra ma émoc'h é péoc'h, mirit ar c'hélennou a rôann d'é-hoc'h ; râg eur furnez kuzet hag eunn teñzor ha na wéleur két, da bétrâ iñt-hi mâd ann eil hag égilé ?

18. Gwell eo ann dén a gûz hé folleñtez égéd ann hini a gûz hé furnez.

19. Hô pézet éta méz eûz ar péz a zeûi brémañ er-méaz eûz va génou :

20. Râk né két mâd kaout méz eûz a bép-trâ : hag ann holl draou mâd na hétoñt két d'ann holl.

21. Rusiit eûz ar c'hadélez dirâg hô tâd hag hô mamm ; hag eûz ar gevier dirâg ar réner hag ann dén galloudek :

22. Eûz ar gwall dirâg ar priñs hag ar barner ; eûz ar fallagriez dirâg ar strollad hag ar bobl :

23. Eûz ann direisted dirâk da eil ha da viñoun : ha da ôber laéroñsi el léac'h é péhini é choumez,

24. Enn abek da wirionez ha da gévridigez Doué : *réd eo rusia* da lakaad ann ilin war ann daol, da lakaat touellérez er péz a rôez pé er péz a gémérez :

25. Ma na stouez két dirâg ar ré a stou dira-z-od : mar taoléz da lagad war eur plac'h fall, ha mar tistrôez da zremm diwar unan eûz da géreñt.

26. Na zistrô két da zremm diwar da nésa : na gémer két ar péz a zô d'ézhañ héb hé zisteûrel d'ézhañ.

27. Na zell két out grég eunn all : na zarempréd két hé vatez, ha n'en em zalc'h két é-tâl hé gwélé.

28. Na lavar gér flemmuz é-béd d'as miñouned, ha na rébech két ar péz éc'h eûz rôet.

—

XLII. PENNAD.

Meûr a drâ a béré na dléeur két rusia. Teûrel évez oud hé verc'h.

1. Na aslavar két ar péz éc'h eûz klevet da lavarout, ha na ziskul két ar péz a zô kuzet, hag é vézi divézégez, ha digéméret mâd gañd ann holl.

2. *Na zeû két da rusia* eûz a lézen hag eûz a gévrédigez ann Uc'hel-meûrbéd, enn eur varn é péhini é fellet didamallout eunn dén fallagr ;

3. Eûz al lavariou étré da eiled hag ann dréménidi, hag eûz a rann digwéz da viñouned ;

4. Eûz a geit ar valañs hag ar poésiou, eûz ar brénidigez é kalz pé é nébeût ;

5. Eûz ann touellérez étré ar ré a werz hag ar ré a bren, eûz a gélennadurez da vipien, ha da skourjéza bétég ar goâd eur gwall sklav.

6. Gañd eur gwall c'hrég eo mâd lakaat *pép-trâ* dindan alc'houez.

7. El léac'h ma éz eûz kalz a zaouarn, serr *pép-trâ ;* ha na rô nétrâ héb hé nivéri hag hé boéza : skrîv kémeñd a rôi hag a géméri.

8. *N'az péz kéd a véz* ô kélenna ann dén diskiañt hag ann dén diboell, hag ô skoazella ar ré gôz a zô tamallet gañd ar ré iaouañk : hag é vézi sellet ével eunn dén skiañtet é pép-trâ, hag é vézi meûlet gañd ann holl.

9. Ar verc'h a zô eunn abeg évid hé zâd da évésaat é kûz bépred (M) hag ar préder-zé a lam ar c'housk digañt-hañ, gañd aoun na choumché dizémez enn hé iaouañktiz, pé na zeûjé da véza kaséet gañd hé ozac'h mar timéz :

10. Gañd aoun n'en em zaotrché enn hé gwerc'hted, ha na vé kavet brazez é-ti hé zâd ; pé mar d-éma gañd eunn ozac'h, na dorjé lézen ar briédélez ; pé c'hoaz na choumché bréc'hañ.

11. Diwall striz eur verc'h gadal, gañd aoun n'az lakajé da véza é dismégañs dirâk da énébourien, *na vé* da abeg a zrouk-komz é-touez tûd kear, hag a c'hoab é-kreiz ar bobl ; ha na véz mézékéet dirâg ann holl.

12. Na zalc'h két da zaoulagad war c'héned dén : ha na choum két é-kreiz ar merc'hed :

13. Râg ével ma sâv ar prénv enn dilad, é teû fallagriez ar goaz eûz ar vaouez.

14. Râg gwell eo eur goaz fallagr, égéd eur vaouez hégarad, eur vaouez a zigas ar vézégez.

15. Hôgen koun em bézô eûz a ôberiou ann Aotrou, hag embanna a rinn ar péz em eûz gwélet. Enn hé lavariou éma ôberiou ann Aotrou.

16. Ann héol a c'houlaou hag a wél pép-trâ, hag ôberiou ann Aotrou a zô leûn eûz hé c'hloar.

17. Ha n'en deûz két lékéat ann Aotrou hé zeñt da embanna hé holl vurzudou, en deûz startéet ô véza ma eo ann Aotrou holl-C'halloudek, évit ma padiñt da-vikenn évid hé c'hloar ?

18. Furchet en deûz el louñk hag é kaloun ann dûd : hô barrad en deûz anavézet.

19. Râg ann Aotrou a anavez ann holl skiañchou, hag a wél arouésiou ann amzer da-zoñt ; rei a râ da anaout ann traou tréménet hag ann traou da-zoñt : diskouéza a râ roudou ann traou ar ré guzéta.

20. Mennoz é-béd na drémen é-biou d'ézhañ, ha lavar é-béd n'eo kuzet évit-hañ.

21. Lékéat en deûz da skéda burzudou hé furnez : abarz ann holl gañt-

védou édo, hag enn holl gañtvédou é vézô.

22. Na helleur tenna nétrâ diouthañ : n'en deûz ézomm é-béd eûz a ali eunn all.

23. Pégen hétuz eo hé ôberiou : ha koulskoudé ar péz a hellomp da arvesti anézhô n'eo néméd eunn elven !

24. Holl éz iñt, hag é choumiñt davikenn, hag é kémeñd a c'hourc'hémenn, é señtoñt out-hañ.

25. A zaou iñd holl, unan ouc'h unan, hag hini anézhô n'eo choumet diglok.

26. Kémeñd a oa a vâd é pép-hini en deûz startéet. Ha piou a gavô hé walc'h oc'h arvesti oud hé c'hloar ?

—

XLIII. PENNAD.

Dreist pép meûleûdi eo meûrded Doué.

1. Ann oabl stéredet eo a ziskouéz kaerded ann ôberiou ar ré uc'héla. Héñ eo braveñtez ann éñv, ha skéd hé c'hloar.

2. Ann héol oc'h en em ziskouéza pa zâv, a ziougan ann deiz : eul léstr kaer eo, labour ann Uc'hel-meûrbéd.

3. Ann douar a zev enn hé grésteiz, ha piou a hell gouzañvi hé c'hrouéz ? Eur fourn a vîr enn hé c'hrouéz.

4. Ann héol a losk ar ménésiou é teir zoaré : bannou tân a c'houéz ; hag ar skéd eûz hé vannou a zall ann daoulagad.

5. Brâz eo ann Aotrou péhini en deûz hé grouet : oud hé c'hér é hast hé gerz.

6. Al loar enn hé holl drôiou, a ziskouéz ann amzériou, a zô da arouéz évid ar bloavésiou.

7. Al loar eo a zesk ann deisiou gouél : ar goulou anézhi a zigresk, goudé ma eo bét deûet da véza brâz.

8. Al loar é deûz rôet ann hanô d'ar mîz : ar goulou anézhi a gresk enn eunn doaré burzuduz, kén n'eo deûet da véza klôk.

9. Eul léstr é doaré eur c'hamp a luc'h er penn uc'héla euz ann éñv : lugerni a râ kaer enn oabl stéredet.

10. Skéd ar stéred eo kaerded ann éñv : ann Aotrou eo a c'houlaou ar béd eûz al lec'hiou ar ré uc'héla.

11. Diouc'h lavariou ann *Doué* sañtel, iñt daré da zévéni hé c'hourc'hémennou, ha na falloñt két enn hô belou.

12. Sell oud ar warek, ha bennig ann hini en deûz hé gréat : kaer-meûrbéd eo enn hé skéd.

13. Eur c'helc'h a c'hloar a râ enn éñv : daouarn ann Uc'hel-meûrbéd eo hô deûz hé digoret.

14. Gañd hé c'hér é laka buan ann erc'h da gouéza : hasta a râ kâs hé luc'hed évit rei hé varnou.

15. Râk-sé é tigor hé deñzoriou, hag é laka ar c'hoabr da nija ével laboused.

16. Gañd hé c'halloud é teñvala ar c'hoabr, hag é laka ar c'hazarc'h da gouéza diout-hô ével mein.

17. Gañd hé zell é laka ar ménésiou da fiñva, ha gañd hé ioul é c'houéz avel ar c'hrésteiz.

18. Heja a râ ann douar *ken na gren* gañt trouz hé gurun, gañd arné ar c'hornaouek, ha gañd ar c'horveñtennou avel.

19. Skula a râ ann ere'h ével laboused a zeû da azéza *war ann douar*, hag ével kileien-raden a ziskenn *enn eur gompézen*.

20. Skéd hé gaerder a zô hétuz d'ann daoulagad, hag ann dic'hlann anézhañ a zô spouñtuz d'ar galoun.

21. Ar réô a skûl war ann douar ével c'hoalen, ha pa véz kouézet, é skourn hag é teû é doaré bégou askol.

22. Lakaad a râ avel ann hañter-nôz da c'houéza, hag ann dour a skourn ével striñk. Ar skourn en em léd war c'horré ann dour, hag a râ ével eunn harnez anézhô.

23. *Ar skourn* a zev ar ménésiou, a losk ar c'hompézennou, hag a zizec'h ével eunn tan ar *géot* glâz.

24. Ar wella tra évit kémeñd a zroug eo ma hast da zoñd eur goabren : hag eur gliz tomm ô kouéza goudé ar iénien, hé gâs-kuit.

25. Gañd eur gér eûz ann Aotrou é tâv ann avel : ar mennoz anézhañ a

habaska louñk *ann doureier* : enn-hô eo en deûz diazézet ann énézi.

26. Ra zanévellô ar ré a ia war ar môr, ar risklou a gaveur war-n-ézhañ ; hag oc'h hé sélaoui é vézimp souézet-brâz.

27. Enô éma ôberiou brâz *ann Aotrou*, hag hé vurzudou : pésked a bép rumm, loéned a bép doaré, hag anévaled diveñt.

28. Gañt-hañ eo startéet divez péb heñt, ha pép-trâ a zô reizet gañd hé c'hér.

29. Kalz a lavarfemp, ha n'hor bé két a c'heriou a-walc'h : hôgen évid hé lavaroud é berr gomsiou, héñ en em gav é pép-trâ.

30. Eûz a bétrâ éta é veûlimp-ni anézhañ ? Râg ann Holl-c'halloudek a zô dreist hé holl ôberiou.

31. Estlammuz eo ann Aotrou, ha brâz-meûrbéd ; burzuduz eo hé c'halloud.

32. Meûlit ann Aotrou kémeñd ha ma hellot ; hé c'hloar a vézô c'hoaz dreist : hé veûrded a zô souézuz-brâz.

33. C'houi péré a vennig ann Aotrou, meûlit-héñ muia ma hellot : râk dreist pép meûleûdi eo.

34. Pa zavot hé veûrded, krévait mui-oc'h-vui ; na skuizit két : râk na boellot két pétrâ eo.

35. Piou a wélô anézhañ, hag hé rôi da anaout ? Piou a zisklerio hé veûrded ével ma'z eo adaleg ar penn-kéñta ?

36. Kalz eûz hé ôberiou a zô kuzet ouz-omp, hag a zô brasoc'h égéd ar ré a anavézomp : râk bihan eo ann niver eûz ar ré a wélomp.

37. Hôgen ann Aotrou en deûz gréat pép-trâ, hag en deûz rôet ar furnez d'ar ré a vév er reizded.

—

XLIV. PENNAD.

Amañ é veûleur ann tadou-brâz, ar broféded hag ar rouéed sañtel.

1. Meûlomp ann dud-zé leûn a c'hloar, péré eo hon tadou, a béré omp ar wenn.

2. Ann Aotrou en deûz diskouézet

3. Aotrouniet hô deûz enn hô rouañtélésiou ; brâz iñt bét gañd hô furnez : tûd leûn a boell é oañt : gañt hô diouganou eo deûet d'ézhô ar galloud a broféded.

4. Gourc'hémennet hô deûz d'ar ré a vévé enn hô amzer, hag ar boblou hô deûz kavet enn hô furnez lavariou sañtel-brâz.

5. Gañd hô skiañt hô deûz klasket soniou ar barzérez, hag hô deûz lézet d'é-omp kanaouennou ar skritur *sakr*.

6. Pinvidig iñt bét é furnez : ar gwir gaerded hô deûz kéélet ; tûd a béoc'h iñt bét enn hô ziez.

7. Gounézet hô deûz holl é-touez hô foblou eur c'hloar a zô tréménet a wenn é gwenn : hag hî a zô c'hoaz meûlet hiriô eûz ar péz hô deûz gréat enn hô amzer.

8. Ar ré a zô bét ganet anezhô, hô deûz lézet eunn hanô a zanével meûleûdi hô zadou.

9. Tûd all a zô bét ha n'hô deûz lézet mének é-béd anézhô : marô iñt ével pa na vijeñt két bét : ganet iñt ével pa na vijeñt két bét ganet ; hag hô mipien ével-t-hô.

10. Hôgen ar ré geñta a oa tûd a drugarez, hag hô ôberiou reiz a badô da-vikenn.

11. Ar madou hô deûz lézet d'hô gwenn a choumô bépréd gañt-hô.

12. Eur bobl sañtel eo hô nésted, hag hô gwenn en em geñdalc'h é kévrédigez Doué.

13. Enn abek d'ézhô eo é pâd hô mipien da-vikenn ; hag hô gwenn hag hô gloar n'az aiñt két da-nétra.

14. Hô c'horfou a zô bét bésiet é péoc'h, hag hô hanô a vévô a rumm é rumm.

15. Ra zanévellô ar boblou hô furnez, ra embannô ar strollad hô meûleûdi.

16. Hénoc'h a zô bét kavet hétuz gañd Doué, hag a zô bét douget d'ar baradoz, évit lakaad ar brôadou da ôber pinijen.

17. Noé a zô bét kavet reiz ha klôk, hag a zô deûet da unvaniez é amzer ar vuanégez.

18. Râk-sé en deûz Doué miret eul lôd bihan a dûd war ann douar, pa eo deûet al livaden.

19. Étré hé zaouarn eo bét lékéat ar gévrédigez gréat gañd ar béd, évit na vézô két hiviziken kaset-da-gét pép kig gañd al livaden.

20. Abraham ar brâz a zô bét da dâd d'al lôd brâz eûz ar brôadou, ha n'eûz bét kavet hini héñvel out-hañ évid ar c'hloar : miret en deûz lézen ann Uc'hel-meûrbéd, hag en deûz gréat kévrédigez gañt-hañ.

21. Ann Aotrou en deûz startéet hé gévrédigez enn hé gik, hag enn arnod eo bét kavet féal.

22. Râk-sé en deûz touet d'ézhañ pénaoz é lakajé hé c'hloar enn hé wenn, hag hel lakajé da baotta ével poultr ann douar ;

23. Pénaoz é savjé hé wenn ével ar stéred, hag é lédché hô digwéz adaleg eur mor bétég eur môr all, hag adaleg ar ster *a Eufratez* bété penn ar béd.

24. Enn hévélep doaré en deûz gréat é-kéñver Izaak enn abek da Abraham.

25. Hé vennoz en deûz rôet ann Aotrou d'ann holl vrôadou enn hé wenn ; startéet en deûz ivé hé gévrédigez war benn Jakob.

26. Hé vennosiou en deûz skulet war-n-ézhañ : hé zigwéz en deûz rôet d'ézhañ, hag hé rannet en deûz évithañ é daouzék breûriez.

27. Miret en deûz d'ézhañ tûd trugarézuz, péré hô deûz kavet grâs dirâg ar béd holl.

—

XLV. PENNAD.

Ar vélégiez krétéet da Aaron ha d'hé vipien.

1. Moizez a zô bét karet gañd Doué ha gañd ann dûd : é bennoz éma ann éñvor anézhañ.

2. Ann Aotrou en deûz rôet d'ézhañ eur c'hloar hevel oud hini ar zeñt : hé lékéat en deûz da véza doujet gañd hé énébourien ; ha gañd hé c'heriou en deûz habaskéet ann anévaled direiz.

3. Hé énoret en deûz dirâg ar rouéed : hé c'hourc'hémennou en deûz rôet d'ézhañ dirâg hé bobl, hag en deûz diskouézet d'ézhañ hé c'hloar.

4. Hé zañtélet en deûz enn hé feiz hag enn hé guñvélez ; hag hé zilennet en deûz é-touez ann dûd holl.

5. Râk Doué en deûz hé zélaouet, ha klevet hé vouéz, hag hé lékéat da voñd er goabren.

6. Hé c'hourc'hémennou en deûz rôet d'ézhañ dirâg *hé holl bobl ;* al lézen a vuez hag a gélen, évid deski hé gévrédigez da Jakob, hag hé varnédigézou da Israel.

7. Gorréet en deûz hé vreûr Aaron, a oa héñvel out-hañ, hag ével-t-hañ eûz a vreûriez Lévi.

8. Gréat en deûz gañt-hañ eur gévrédigez peûr-baduz : rôet en deûz d'ézhañ hélégiez hé bobl : hé leûniet en deûz a wenvidigez hag a c'hloar.

9. Eur gouriz a énor en deûz lékéat war hé zargreiz ; eur zaé a c'hloar en deûz gwisket d'ézhañ ; eur gurunou a furnez en deûz lékéat war hé benn.

10. Rôet en deûz d'ézhañ eur zaé hîr, eur zaé verr, hag eur vañtel : lékéat en deûz war-drô d'hé zaé eul lôd brâz a gleïérigou aour ;

11. Évit ma rajé trouz pa valéché, ha pa vijé klevet ann trouz-zé enn templ, ma vijé da gélen da vipien hé bobl.

12. Rôet en deûz d'ézhañ ann arouéz zañtel, gwéct gañd aour, gañt limestra ha gañd tané, gañd eunn dén fûr, leûn a skiañt hag a wirionez.

13. Ann arouéz-zé a oa gréat gañd eunn ijin brâz, gañt neûd trô a liou tané : daouzék méan talvouduz a oa frammet enn aour, hag hî bénet ha kizellet gañd eunn dén gwén ; évid digas da goun da Aaron daouzék breûriez Israel.

14. Eur gurunen aour en dôa war hé vitr, ha war-n-ézhi é oa kizellet hanô ar sañt brâz, é-kreiz ar c'hloar hag ann énor. Ann arouéz-zé a oa leûn a veûrded, hag bétuz-brâz d'ann daoulagad.

15. Na oé biskoaz abarz hé-mañ, abaoé ar penn-keñta, gwisk é-bed ker kaer.

16. Diavésiad é-béd n'en deûz gwisket ar zaé-zé, hôgen hé vipien hépkén, ha mipien hé vipien é heûl ann amzeriou.

17. Hé sakrifisou a zô bét devet bemdez gañd ann tân.

18. Moizez en deûz sakret hé zaouarn, hag hé lardet gañd ann oléô sañtel.

19. Doué en deûz gréat gañt-hañ ha gañd hé wenn eur gévrédigez peûrbaduz, a badô keit ha deision ann éñv, évit ma rai ar garg a vélek, ma kanô meûleûdiou ann Aotrou, ha ma rôiô da anaout enn hé hanô hé c'hloar d'hé bobl.

20. Hé zilennet en deûz é-touez ann holl ré-vêô, évit kenniga ar sakrifisou da Zoué, hag ann ézañs, hag ar c'houés vâd, évid digas da goun d'ézhañ da véza trugarek é-kéñver hé bobl.

21. Rôet en deûz d'ézhañ ar galloud da embanna hé gélennou, hé ioul hag hé gévrédigez, évid deski hé c'hourc'hémennou da Jakob, hag évit rei da Israel goulou hé lézen.

22. Ann diavésidi a zô bét dispac'het enn hé énep, hag ar ré a oa a dû gañd Datan hag Abiron, ha gañt strollad diboell Koré, a zô en em lékéat enn-drô d'ézhañ enn distrô, douget gañd ann hérez.

23. Ann Aotrou Doué hô gwélaz, ha kémeñt-sé na oé két hétuz d'ézhañ ; hag hî a oé kaset-da-nétra gant frouden hé vuanégez.

24. Enn eunn doaré dic'hiz hô gwanaz, hag hô dévaz gañt flammou tân.

25. Kreski a réaz c'hoaz gloar Aaron ; hag é rôaz d'ézhañ eunn digwéz a-zevri, hag é rôaz da lôden d'ézhañ préveûdi frouez ann douar.

26. Aoza a réaz d'hé vipien eur boéd founnuz er préveûdiou : râk dibri a réoñt sakrifisou ann Aotrou, en deûz rôet d'ézhañ ha d'hé wenn.

27. Hôgen na dlé két kaout a zigwéz é douar ar brôadou ; râk n'en deûz két a lôden ann hô brô : ann Aotrou hé-unan eo hé lôden hag hé zigwéz.

28. Finéez, mâb Éléazar, eo ann trédé gorréet enn énor : heûliet en deûz Aaron é doujañs ann Aotrou.

29. Stard é choumaz é doujañs hé bobl, hag é habaskaaz buanégez ann Aotrou oud Israel, gañd hé vadélez hag hé garañtez birvidik.

30. Râk-sé Doué en deûz gréat gañthañ eur gévrédigez a béoc'h, hag en deûz rôet d'ézhañ ann aotrouniez war ann traou sañtel, ha war hé bobl, évit ma choumché gañt-hañ ha gañd hé wenn da-vikenn ar garg a vélégiez.

31. Doué en deûz gréat ivé kévrédigez gañd ar roué David mâb Jessé, eûz a vreûriez Juda : ar rouañtélez en deûz rôet da zigwéz d'ézhañ ha d'hé wenn, évit lakaad ar furnez enn hor c'halounou, hag évit barna hé bobl er reïsted, gañd aoun na vé kollet ar madou en dôa rôet d'ézhô : hag en deûz lékéat hô gloar da véza peûrbaduz é heûl hô nésted.

—

XLVI. PENNAD.

Meûleûdi Josué, Kaleb ha Samuel.

1. Jézus Navé a zô bét kalounek er brézel : da brofed eo deûet goudé Moizez ; brâz eo bét hervez hé hano :

2. Brâz-meûrbéd eo bét évid dieûbi ar ré zilennet gañd Doué, évid diskara ann énébourien a zavé enn hé énep, évit rei da Israel ann douar a oa da zigwéz d'ézhañ.

3. Pébez gloar en deûz gounézet ô sével hé zaouarn, hag ô teûrel daré-dou oud ar c'heriou ?

4. Piou en deûz gellet kia out-hañ ? Râg anu Aotrou a gasé hé-unan hé énébourien *dira-z-hañ.*

5. Ha n'en deûs-héñ két diarbennet ann héol enn hé frouden, ha lékéat eunn deiz da véza keit ha daou ?

6. Pédi a réaz ann Uc'hel-meûrbéd hag ann Holl-c'halloudek, pa stourmé hé énébourien out-hañ a bép tû ; hag ann Doué brâz ha sañtel a zélaouaz anézhañ, hag a lékéaz da gouéza war hé énébourien eur c'hazarc'h mein brâz.

7. Gwiñka a réaz war ann énébourien, hag enn diarros é tispennaz anézhô,

8. Évit ma anavézché ar brôadou

galloud ann Aotrou, ha ma teskcheñt pénaoz né két éaz stourmi ouc'h Doué. Hag héñ a iéaz bépréd war-lerc'h ann Holl-c'halloudek.

9. Hag é amzer Moïzez é réaz, gañt Kaleb, mâb Jéfoné, eunn ôber a drugarez, ô choum stard a-éneb ann énébourien, ô viroud oud ar bobl na béc'hché, hag ô lakaad da dével krôz ann drougiez.

10. Hag bi hô-daou a oé dilennet gañd Doué évit béza dieûbet eûz a riskl ar marô é péhini é oa bét kouézet c'houec'h kañt mil dén war droad, évit ma lakajeñt pobl Doué da voñt enn hô digwéz, enn douar é péhini é tivéré al léaz hag ar mél.

11. Ann Aotrou a rôaz d'ar C'haleb-zé eunn nerz bràz: hag é oé kré bétég enn hé gôzni. Piña a réaz war eul léac'h uc'hel eûz ann douar-zé, a choumaz bépréd da zigwéz d'hé wenn:

12. Évit ma wélché holl vipien Israel pénaoz eo mâd señti oud ann Doué sañtel.

13. Goudé-zé eo deûet ar varnerien, a anavézomp holl dré hô hanô, péré hô deûz miret hô c'haloun dinam, ha péré n'iñt két bét distrôet dioud ann Aotrou;

14. Péré a zellez ma vézô é bennoz ann éñvor anézbô, ha ma teûi hô eskern da asbleûi enn hô bésiou;

15. Ma choumô hô hanô da-vikenn, ha m'az ai d'hô mipien gañt gloar ar zeñt.

16. Samuel, profed ann Aotrou, a zô bét karet gañd ann Aotrou hé Zoué: ar rénadur en deûz névézet; priñsed en deûz éôliet enn hé bobl.

17. Strollad *Israel* en deûz barnet hervez lézen ann Aotrou, ha Doué en deûz sellet *a zoaré vâd* out Jakob. Eur gwir brofed eo bét enn hé feiz.

18. Anavézet eo bét évit béza féal enn hé gomsiou, ô véza m'en deûz gwélet Doué ar goulou.

19. Pédet en deûz ann Aotrou Holl-c'halloudek, ô kenniga d'ézhañ eunn oan dinam, pa oa hé énébourien ô stourmi out-hañ a bép tû.

20. Ann Aotrou a rulaz hé gurun enn éñv, hag a lékéaz da gleyout hé vouéz gañd eunn trouz bràz.

21. Dispenna a réaz priñsed Tir, hag holl zuged ar Filistined.

22. Abarz divez hé vuez é kéméraz da dést ann Aotrou hag hé Grist, pénaoz n'en dôa biskoaz kéméret trâ é-béd digañd dén, nag arc'hañt, na boutou: ha dén na zeûaz d'hé damallout.

23. Goudé-zé é kouskaz *er béz*, hag *ac'hanô* é komzaz oud ar roué, hag é rôaz da anaout d'ézhañ divez hé vuez. Sével a réaz hè vouéz évid diougani diskar ar bobl enn abek d'hé fallagriez.

—

XLVII. PENNAD.

Meûleûdi Natan, David, ha Salomon.

1. Goudé-zé é savaz ar profed Natan é deisiou David.

2. Ével ma ranneur al lard dioud ar c'hîk, ével-sé é oé tennet David eûz a douez mipien Israel.

3. Enn hé iaouañktiz é c'hoarié gañd al léoned ével gañd ein, hag é doaré deñvédigou éc'h aozé ann oursed.

4. Ha né két héñ a lazaz al lañgouinek, hag a dennaz ar vézégez diwar ar bobl?

5. Hé zourn ô teûrel eur méan gañd hé vatalm, a ziskaraz balc'hder Goliat:

6. Râk pédi a réaz ann Aotrou Holl-c'halloudek, péhini a rôaz ners a-walc'h d'hé zourn, évid diskara eunn dén kré er brézel, hag évid assével galloudez hé bobl.

7. Ével-sé é rôaz d'ézhañ ann énor da véza lazet dék mil dén. Meûlet é oé enn eur venniga ann Aotrou; hag é oé kenniget d'ézhañ eur gurunen a c'hloar.

8. Dispenna a réaz ar ré a stourmé out-hañ a bép tû, hag é kasaz-da-gét bété vrémañ ar Filistined hé énébourien, hag é tiskaraz hô béli da-vikenn.

9. Enn hé holl ôberiou eo bét anaoudek é-kéñver ann *Doué* sañtel, hag en deûz meûlet ann Uc'hel-meûrbéd gañt gériou a c'hloar.

10. Meûlet en deûz ann Aotrou a

greiz hé galoun; karet en deûz ann Doué, péhini en dôa hé grouet, hag hé lékéat da véza kré a-éneb hé énébourien.

11. Kanerien en deûz lékéat é-tâl ann aoter, hag en deûz rôet d'ézhô binviou c'houék.

12. Muioc'h a lid en deûz lékéat er gouéliou, hag en deûz kiñklet ann deisiou *sakr* bété divez hé vuez, évit ma veûlché *Irsael* hanô sañtel ann Aotrou; ha ma vennigché hé zañtélez adaleg ar miñtin.

13. Ann Aotrou en deûz hé walc'het eûz hé béc'héjou, hag en deûz savet hé véli da-vikenn; ar rouañtélez en deûz krétéet d'ézhañ gañd hé gévrédigez; eunn trôn a c'hloar en deûz rôet d'ézhañ enn Israel.

14. Hé-choudé é savaz hé vâp leûn a furnez, hag ann Aotrou a ziskaraz gañt-hañ holl c'halloud hé énébourien.

15. Salomon a rénaz enn eunn amzer a béoc'h, ha Doué a lékéaz da bléga dindan-hañ hé holl énébourien, évit ma savché eunn ti enn hé hanô, ha ma aozché d'ézhañ eur sañtuar peûrbaduz. Pénaoz oud-dé bét desket enn da iaouañktiz?

16. A furnez oud bét leûniet ével eur ster, hag ann douar a zô bét dizôlôet d'as éné.

17. Lékéat éc'h eûz lavariou-gôlôet é meûr a barabolen: da hanô a zô bét brudet bétég enn énézi ar ré bella: karet oud bét enn da rén a béoc'h.

18. Ann douar holl en deûz klevet gañt souez da ganaouennou, da lavariou-trôet, da barabolennou, ha da skleridigésiou.

19. Meûlet en deûz eûz a gémeñt-sé hanô ann Aotrou Doué, les-hanvet Doné Israel.

20. Dastumet éc'h eûz aour ével pa vé arem, hag arc'hañt ével pa vé ploum.

21. Goudé-zé éc'h eûz pléget da zaoulin dirâg ar merc'hed, hag éc'h eûz rôet da gorf d'ézhô.

22. Da c'hloar éc'h eûz saotret, da wenn éc'h eûz gwallet; ar vuanégez éc'h eûz didennet war da vugalé, hag ar c'hastiz war da ziboell:

23. Eun hévélep doaré ma eo bét rannet da rouañtélez, ha ma eo deûet eûz a Éfraim eur véli dispac'huz.

24. Hôgen Doué na zilézô két hé drugarez: na zispennô két, na gasô két da-gét hé ôberiou; na gollô két adaleg ar c'hrisien nésted hé zilennet; ha na gasô két da-gét gwenn ann hini en deûz karet ann Aotrou.

25. Lézet en deûz eunn dilerc'h-bennâg da Jakob, ha da Zavid eunn nésted-bennâg eûz hé wenn.

26. Hôgen Salomon a zô marô, hag a zô éat gañd hé dadou.

27. Lézet en deûz war hé lerc'h eur mâb, a zô bét eur skouér a folleñtez évid hé bobl,

28. Jéroboam, dén diboell, péhini gañd hé wall guzul a zistrôaz hé bobl diout-hañ;

29. Ha Roboam, mâb Nabat, péhini en deûz lékéat Israel da béc'hi, ha digoret da Éfraim heñd ar fallagriez. Hag ar béc'héjou a zô bét dic'hlannet enn hô zouez.

30. Hô lékéat hô deûz da véza kasetkuit eûz hô brô.

31. Pép doaré hô deûz klasket da ôber ann drouk, kén n'eo kouézet ar c'hastiz war-n-ézhô, ha n'en-deûz lékéat-penn d'hô féc'héjou.

—

XLVIII. PENNAD.

Meûleûdi Élias, Élizéas, Ézéc'hias hag Isaïas.

1. Goudé-zé é savaz ar profed Élias ével eunn tan; hag hé c'heriou a zevé ével eur c'houlaouen véô.

2. Ann naounégez a zigasaz enn hô zouez. Hé beskina a réjoñt gañd hô hérez, hag é teûjoñt da eunn niver bihan: râk na helleñt két gouzañvi kélennou ann Aotrou.

3. O komza é hanô ann Aotrou, é serraz ann éñv; hag é lékéaz ann tân da gouéza anézhañ a-benn teir gwéach.

4. Péger bràz eo ar c'hloar a zô deûet d'id, Élias, eûz da vurzudou! Ha piou a hell en em veûli ével-d-od?

5. Té péhini, gañt gér ann Aotrou

Doué, éc'h eûz lékéat eunn dén-marô da zoñd er-méaz eûz ar béz, hag éc'h eûz hé dennet eûz a zaouarn ar marô :

6. Té péhini éc'h eûz taolet ar rouéed el louñk, te péhini éc'h eûz brévet hô béli, hag hô lékéat enn hô fougé da gouéza war hô gwélé *a varô :*

7. Té péhini a glev war *vénez* Sina barn *ann Aotrou*, ha war *vénez* Horeb barnédigézou hé veñjañs :

8. Té péhini a skûl éôl war ar rouéed évid digas ar binijen, hag a lez proféded war da lerc'h enn da léac'h :

9. Té péhini a zô bét digéméret enn eur gourveñten dân, enn eur c'harr tennet gañd kézek broud :

10. Té péhini a zô bét toñket évid habaskaat buanégez ann Aotrou gañd ar barnédigézou a rî enn amzer dazoñt ; té péhini a unvanô kaloun ann tâd gañd hini ar mâb, hag a lakai er stad geñta breûriézou Jakob.

11. Gwenvidig eo ar ré hô deûz da wélet, hag a zô bét miñouned d'id ;

12. Râg évid-omp-ni, *ni* né vévomp hép-kén német a-héd ar vuez-mañ ; hôgen hon hanô na vévô két enn hévélep doaré goudé hor marô.

13. Élias a zô bét skrapet enn eur gourveñten ; hôgen hé spéred a zô choumet é Élizéas. Hé-mañ a-héd hé vuez n'en deûz két bét a aoun râg ar briñsed : ha dén n'eo bét tréac'h d'ézhañ é galloud.

14. Nétrâ n'en deûz gallet hé drec'hi, ha goudé hé varô zô-kén hé gorf en deûz diskouézet é oa eur profed.

15. A-zoug hé vuez en deûz gréat traou souézuz, ha goudé hé varô traou burzuduz.

16. É-kreiz ann holl vurzudou-zé, ar bobl n'en deûz két gréat pinijen, ha n'en deûz két dilézet hé béc'héjou, kén n'eo bét kaset er-méaz eûz hé vrô, ha skiñet dré ar béd holl.

17. N'eûz choumet néméd eul lôd bihan anézhô, hag eur priñs eûz a di David.

18. Lôd anézhô hô deûz heûliet ioul Doué ; hôgen ar ré all hô deûz gréat kalz a béc'héjou.

19. Ézéchias en deûz krévéet hé géar, hag en deûz digaset dour enn hé c'hreiz ; toullet en deûz ar roc'h gañd ann houarn, hag en deûz gréat eur puñs évit miroud ann dour.

20. Enn hé amzer é piñaz Sennachérib, péhini a gasaz Rabsasez *a-énep tûd Jéruzalem.* Hag hé-mañ a zavaz hé zourn war-n-ézhô : astenna a réaz hé zourn a-énep Sion, hag hé c'halloud hé lékéaz da véza balc'h.

21. Neûzé ar spounț a waskaz war hô c'haloun ha war hô daouarn, hag é keinchoñt ével eur c'hrég é gwilioud.

22. Hag hî a bédaz ann Aotrou leûn a drugarez ; astenna a réjoñt hô daouarn, hag é savchoñt anézhô étrézég ann éñv : hag ann Aotrou Doué sañtel a glevaz buan hô mouéz.

23. N'en dôé mui a goun eûz hô féc'héjou, ha n'hô lékéaz két da gouéza étré daouarn hô énébourien ; hôgen hô glana a réaz gañd daouarn Isaïas, hé brofed sañtel.

24. Dismañtra a réaz kamp ann Assiried ; hag éal ann Aotrou hô dispennaz.

25. Râg Ézéc'hias a réaz ar péz a oa hétuz da Zoué ; gañt kaloun é valéaz é heñt David hé dâd, a oa bét diskouézet d'ézhañ gañd Isaïas, profed brâz ha féal dirâg ann Aotrou.

26. Enn hé zeisiou éz éaz ann héol war hé giz, hag é kreskaz buez ar roué.

27. Gañd eur spéred brâz é wélaz ann deisiou divéza ; hag é tizoaniaz ar ré a wélé é Sion.

28. Diougani a réaz ar péz a dlié da c'hoarvézout bété divez ann amzeriou, hag é rôaz da anaout ann traou kuzet abarz ma teûjeñt.

—

XLIX. PENNAD.

Meûleûdi Josias, Jérémias, Ézéc'hiel, etc.

1. Éñvor Josias a zô ével eul louzou c'houés-vâd aozet gañd eul louzaouer gwiziek.

2. Ann éñvor anézhañ a vézô c'houék é génou ann dûd holl ével mél, hag ével eur strollad kanerien enn eur banvez gwîn.

3. Dileûret eo bét gañd Doué évit lakaad ar bobl da ôber pinijen : dismañtret en deûz ar fallagriézou argarzuz.

4. Trôet en deûz hé galoun oud ann Aotrou ; hag é deisiou ar béc'héjou en deûz startéet hé zoujañs é-kéñver Doué.

5. Néméd David, hag Ézéc'hias, ha Josias, holl rouéed Juda hô deûz péc'het :

6. Râk dilézet hô deûz lézen ann Uc'hel-meûrbéd, hag hô deûz dispriz et doujañs Doué.

7. Lézet hô deûz hô rouañtélez da eur bobl all, hag hô gloar da eur vrôad a-ziavéaz.

8. *Ann diavésidi zé* hô deûz lékéat ann tân er géar zilennet, er géar zañtel : didûd hô deûz lékéat hé ruou, hervez diougan Jérémias :

9. Râg gwall aozet hô deûz ann hini a oa bét gwéstlet da brofed é kôv hé vamm, ha dileûret évid diskara, évid dismañtra, évit kolla, hag évid assével ha névézi.

10. Ézéc'hiel eo en deûz gwélet ar wiziégez a c'hloar, en deûz diskouézet *ann Aotrou* d'ézhañ é karr ar Gérubined.

11. Râg arouézet en deûz gañd ar glaô ann droug a dlié da gouéza war ann énébourien, hag ar mâd a zeûjé gañd ar ré hô dôa heûliet ann heñt eeun.

12. Ra asbleûô enn hô bésiou eskern ann daouzék profed *bihan :* râk krévéet hô deûz Jakob, hag hô deûz hé zasprénet gañd eur feiz stard.

13. Pénaoz é veûlimp-ni *gloar* Zorobabel, a zô bét ével eunn arouéz é dourn déou *ann Aotrou ;*

14. Ha Jézus, mâb Josédek : râg hî hô-daou hô deûz assavet ti ann Aotrou, da dempl sañtel évid hé c'hloar peûr-baduz ?

15. Éñvor Néhémias a badô ivé pell amzer, héñ péhini en deûz assavet hor muriou diskaret, en deûz névézet hon ôriou hag hor potalou, hag assavet hon tiez.

16. Hini é-béd n'eo bét ganet war ann douar ével Énoch, péhini goudé-zé a zô bét skrapet diwar ann douar ;

17. Nag ével Jozef, péhini a zô bét

ganet évit béza priñs hé vreûdeûr, skoazel hé diad, réner hé vreûdeûr, ha skôr hé bobl.

18. Hé eskern a zô bét emwélet, hag hî hô deûz diouganet goudé hé varô.

19. Set ha Sem a zô bét gorréet é gloar é-touez ann dûd, hag Adam enn hé grouidigez *a zô bét savet* dreist ann holl grouadurien.

—

L. PENNAD.

Meûleûdi Simon, mâb Onias. Hé béden.

1. Simon, mâb Onias, bélek-brâz, en deûz skoazellet ti *ann Aotrou*, a-héd hé vuez, hag en deûz krévéet ann templ enn hé zeisiou.

2. Héñ eo en deûz gréat diazez ann templ, ann ti daou-hañter, hag ar muriou uc'hel.

3. Enn hé amzer eo bét rédet ann dour er puñsou : peûr-leûniet iñt bét ével eur môr.

4. Prédériet eo bét gañt-hañ hé bobl ; hag eûz ar gollidigez en deûz hé dieûbet.

5. Kresket ha krévéet en deûz kéar : dellézet en deûz gloar gañd hé vuézégez é-kéñver ar bobl : lédanéet eo bét gañt-hañ dôr ann templ hag al leûren.

6. Luc'het en deûz enn hé zeisiou ével ar wérélaouen é-kreiz ar c'hoabr, hag ével al loar enn hé c'hann.

7. Lugernet en deûz é templ Doué, ével eunn héol lugernuz.

8. En em ziskouézet eo bét ével ar warek a luc'h enn eur goabren c'houlaonuz, hag ével bleûñ roz enn névez-amzer, hag ével al lili a zô war aod ann douréier, hag ével eur wézen ézañs a rô hé c'houés-vâd enn hañv ;

9. Ével eunn eliénen dân, hag ével ézañs a zivôged war ann tân ;

10. Ével eul léstr aour fétiz gôlôet a vein talvouduz a bép doaré.

11. *En em ziskouézet eo bét* ével eur wézen-olived a daol kreskou, hag ével eur wézen-sipres a zâv uc'hel, pa

en deûz kéméret hé zaé a c'hloar, ha gwisket holl gïñklérézou hé garg.

12. O piña d'ann aoter sañtel, en deûz énoret hé wiskou sañtel.

13. Oc'h en em zerc'hel enn hé zâ é-tâl ann aoter, en deûz digéméret lôd eûz ann hostiv eûz a zourn ar véleien : war hé drô édô hé vreûdeûr ével eur gurunen ; hag hi soun ével gwéz-sedr war vénez Liban ;

14. Hag ével skourrou palmez édô holl vipien Aaron enn-drô d'ézhañ enn hô lufr.

15. Ar c'hennig a oa gréat gañd hô daouarn dirâk strollad Israel : hag évit peûr-ôber ar sakrifiz oud ann aoter, hag évid énori kennig ar roué Uc'hel-meûrbéd,

16. En deûz astennet hé zourn, évit kenniga d'ézhañ goad ar winien ;

17. En deûz skulet out treid ann aoter eur gwin a béhini ar c'houés vâd a zô piñet bétég ar priñs Uc'hel-brâz.

18. Neûzé mipien Aaron hô deûz laosket eur c'harm brâz, hag hô deûz sonet gañd hô c'hornou-boud gôféliet, hag hô deûz gréat eunn trouz brâz ; évit névézi ann éñvor anézhô dirâg ann Aotrou.

19. Neûzé ann holl bobl a zô deûet kévret, hag a zô en em daolet war hé e'hénou d'ann douar, évid azeûli ann Aotrou hô Doué, hag évit pédi ann Doué Uc'hel-meûrbéd.

20. Ar c'hanerien hô deûz savet hô mouéz enn hô c'hanaouennou, hag hô deûz gréat eunn trouz c'houék enn tî brâz-zé.

21. Ar bobl en deûz kenniget hé béden d'ann Aotrou Uc'hel-meûrbéd, kén n'en dévézô douget d'ézhañ ann énor a zô dléet d'ézhañ, ha na vézô peûr-c'hréat hô c'harg gañl-hô.

22. Neûzé *ar bélek-brâz* ô tiskenni *eûz ann aoter*, en deûz savet hé zaouarn war holl strollad mipien Israel, évit rei gloar da Zoué gañd hé vuzellou, hag évid en em veûli enn hé hanô.

23. Névézet en deûz hé béden évid diskouéza *ké feiz* é galloud Doué.

24. Pédit éta brémañ Doué ann holl, péhini en deûz gréat traou brâz enn douar holl, péhini en deûz kresket hon deisiou adalek kôv hor mamm, hag en deûz hon aozet hervez hé drugarez.

25. Ra rôi d'é-omp lévénez ar galoun, ha ra lakai ar péoc'h da réna enn Israel a-héd hon deisiou, ha da vikenn.

26. Ra lakai Israel da grédi stard pénoaz éma trugarez Doué war-n-omp, évit ma tieûbô anézhô enn hô zeisiou.

27. Va éné a gasa diou vrôad : hag ann drédé a gasaann né két eur vrôad ;

28. Ar ré a choum war vénez Seir, hag ar Filistined ; hag ar bobl diskiañt a choum é Sichem.

29. Jézus, mâb Sirac'h, eûz a Jéruzalem, en deûz skrivet el levr-mañ kélennou leûn a furnez hag a wiziégez ; furnez hé galoun en deûz névézet enn-hañ.

30. Euruz eo ann hini a vîr ar gériou mâd-mañ : ann hini hô laka enn hé galoun, a vézô fûr bépréd :

31. Râk ma heûl anézhô, é vézô mâd da bép-trâ ; râk goulou Doué a rénô hé gamméjou.

—

LI. PENNAD.

Jézus, mâb Sirac'h, a veûl Doué hag a drugaréka anézhañ.

1. Péden Jézus, mâb Sirac'h : Da añsavout a rinn, ô Aotrou *va* roué : da veûli a rinn, *va* Doué, va Salver.

2. Añsavout a rinn da hanô, ô véza ma oud bét da skoazel ha da warez d'in.

3. Dieûbet éc'h eûz va c'horf eûz ar gollidigez, eûz a lindagou ann téôd direiz, hag eûz a vuzellou ar ré c'haouiad : bét oud da ziwaller d'in a-éneb ar ré a damallé ac'hanoun.

4. Va dieûbet éc'h eûz, hervez al lôd brâz eûz da drugarézou, eûz al léoned iuduz, a oa daré d'am louñka,

5. Eûz a zaouarn ar ré a fellé d'ézhô va laza, hag eûz ann añkeniou brâz a waské war-n-oun a bép tû ;

6. Eûz a ziboell ar flammou a oa enn-drô d'in ; ha n'ounn két bét losket é-kreiz ann tân ;

7. Eûz a zounder louñk ann ifern, eûz ann téôd saotret, eûz a lavariou ar ré c'haouiad, eûz a eur roué direiz, hag eûz ar gwall déôdou.

8. Va éné a veûlô ann Aotrou bétég ar marô ;

9. O véza ma oa daré da gouéza é gwéled ann ifern.

10. En em lékéat é oañt enn-drô d'in a bép tû, ha né oa dén évit va skoazella. Skoazel a c'hédenn digañd ann dûd, ha na zeûé két d'in.

11. Neûzé, Aotrou, eo deûet koun d'in eûz da drugarez, hag eûz da ôberiou adaleg ar penn-kéñta :

12. O véza ma tennez eûz ann drouk ar ré a laka hô géd enn-od, ha ma tennez anézhô eûz a zaouarn ar brôadou.

13. Eunn tî éc'h eûz savet d'in war ann douar ; hag em eûz da bédet da denna ac'hanoun eûz a froud ar marô.

14. Pédet em eûz ann Aotrou, tâd va Aotrou, évit n'am dilézô két diskoazel é deiz va eñkrez hag é amzer ar ré rôk.

15. Meûli a rinn da hanô bépréd, hag éc'h énorinn anézhañ em pedennou, ô véza ma éc'h eûz klévet va féden :

16. Ma éc'h eûz va zennet eûz ar gollidigez, ha ma éc'h eûz va zennet eûz ann drouk enn amzer direiz.

17. Râk-sé éc'h añsavinn ac'hanod, é kaninn da veûleûdiou, hag éc'h énorinn hanô ann Aotrou.

18. Pa oann c'hoaz iaouañk, abarz ma oann bét faziet, em eûz klasket gañt léalded ar furnez em féden.

19. É-tâl ann templ em eûz hé goulennet ; hag é eñklaskinn anézhi bété va marô. Hag hi a zô bét bleûñet ennoun ével rézin a-bréd ;

20. Ha va c'haloun a zô en em laouénéet enn-hi. Va zreid hô deûz baléet *étrézeg enn-hi* dré eunn heñt eeun ; hé c'hlasket em eûz adalek va iaouañktiz.

21. Dinaouet em eûz eunn nébeût va skouarn, hag eo bét rôet *ar furnez* d'in.

22. Eur furnez vrâz em eûz kavet enn-oun, ha mui-oc'h-vui ounn éat enn-hi.

23. Rei a rinn ar c'hloar d'ann hini en deûz rôet ar furnez d'in :

24. Râk lékéat em eûz em fenn ôber ar péz a c'hourc'hémenn d'in. Birvidig ounn bét é-kéñver ar mâd, ha na vézinn két mézékéet.

25. Gourennet en deûz va éné évit tizout *ar furnez*, hag ounn bét krévéet oc'h hé heûlia.

26. Va daouarn em eûz savet ouc'hkréac'h, hag em eûz keinet diwarbenn va folleñtez.

27. Va éné em eûz rénet étrézég *ar furnez*, hag er wiziégez em eûz hé c'havet.

28. Adaleg ar penn-kéñta em eûz piaouet va c'haloun gañt-hi : râk-sé na vézinn két dilézet.

29. Va c'hôv a zô bét strafilet oc'h hé c'hlaskout : ha dré-zé em bézo kerz enn eur mâd ker brâz.

30. Ann Aotrou en deûz rôet d'in évit gôbr eunn téôd : ha gañt-hañ é veûlinn anézhañ.

31. Tôstait ouz-inn, c'houi péré a zô diskiañt ; hag en em strollit é tî ar c'hélen.

32. Pérâg é taléit-hu c'hoaz ? Ha pétrâ a livirit-hu a gémeñt-mañ ? Hoc'h énéou hô deûz eur sec'hed brâz.

33. Digoret em eûz va génou, hag em eûz komzet : prénit-hi héb ar-c'hañt.

34. Soublit hô chouk dindân ar géô : ra zigémérô hoc'h éné ar c'hélen ; râk tôst eo, hag eo éaz hé gavout.

35. Gwélit gañd hô taoulagad pénaoz em eûz laboureet eunn nébeût, hag em eûz kavet eunn éhan brâz.

36. Digémérit ar c'hélen ével kalz a arc'hañt, hag é kavet enn-hañ eul lôd brâz a aour.

37. R'em em laouénaï hoc'h éné é trugarez ann Aotrou ; hag ô veûli anézhañ na viot két mézékéet.

38. Grîd hoc'h ôber abarz ann amzer, hag é rôi d'é-hoc'h hô kôbr enn hé amzer.

BIBLIOTHÈQUE
ÉVÊCHÉ
29000 QUIMPER

TAOLEN.

LEVR KENTA.

PAJEN

Introduction..... j
Notice sur l'Orthographe bretonne et sa prononciation..... xxx
Kent lenn ann Eklésiastik, gréat gañt Jézuz, máp Sirach..... xxxj

PAJEN

Ar C'hanédigez..... 1
Ann Ekzod..... 63
Al Lévitik..... 114
Ann Nivérou..... 149
Ann Deutéronom..... 200
Levr Jozué..... 244
Ar Varnérien..... 274
Levr Ruth..... 305
Levr keñta Samuel, a c'halvomp Levr keñta ar Rouéed..... 310
Levr 2. Samuel, a c'halvomp Eil Levr ar Rouéed..... 351
Levr 3. ar Rouéed, hervez ann Hébréed, ar c'heñta eüz a Valakim 385
Levr 4. ar Rouéed, hervez ann Hébréed, ann eil eüz a Valakim 424

PAJEN

Ar Paralipoménon. Levr keñta. 461
Ar Paralipoménon. Eil Levr... 496
Esdras. Levr keñta..... 538
Levr Néhémias. Ann eil eüz a Esdras..... 550
Levr Tobias..... 568
— *Judit*..... 581
— *Ester*..... 597
— *Job*..... 613
— *ar Psalmou*..... 648
— *ar C'hrenn-Lavariou*..... 732
Ann Eklésiastes, pé ar Prézéger. 761
Kanaouen kanaouennou Salomon 771
Levr ar Furnez..... 776
— *ar Prézéger pé ann Ekklésiastik*..... 795

EIL LEVR.

Levr ar Profed Isaias..... 1
— *ar Profed Jérémias*..... 62
Keinvanou Jérémias..... 129
Levr ar Profed Baruc'h..... 138
— *ar Profed Ézékiel*..... 148
— *Daniel*..... 209
— *Oséa*..... 235
— *Joel*..... 245
— *Amos*..... 249
— *Abdias*..... 257
— *Jonas*..... 259
— *Michéas*..... 262
— *Nahum*..... 268
— *Habakuk*..... 271
— *Sofonias*..... 274
— *Aggéus*..... 277
— *Zac'harias*..... 280
— *Malac'hias*..... 291
— *keñta ar Vakabéed*..... 295
Eil Levr ar Vakabéed..... 333

—

TESTAMANT NÉVEZ.

Aviel S. Vazé..... 363
— *S. Vark*..... 404
Aviel S. Lukaz..... 431
— *S. Iann*..... 475
Obériou ann Ébestel..... 508
Lizer d'ar Romaned..... 550
— 1. *D'ar Goriñtied*..... 568
— 2. *D'ar Goriñtied*..... 585
— *D'ar C'halated*..... 597
— *D'ann Éfézied*..... 603
— *D'ar Filippied*..... 609
— *D'ar Golossied*..... 614
— 1. *D'ann Tessalonied*..... 618
— 2. *D'ann Tessalonied*..... 622
— 1. *Da Dimotéuz*..... 625
— 2. *Da Dimotéuz*..... 630
— *Da Dituz*..... 634
— *Da Filémon*..... 636
— *D'ann Hébréed*..... 637
— *S. Jakez*..... 650
— 1. *S. Per*..... 655
— 2. *S. Per*..... 660
— 1. *S. Iann*..... 663
— 2. *S. Iann*..... 668
— 3. *S. Iann*..... 669
— *S. Judaz*..... 670
— *Apokalips*..... 672

Librairie de L. PRUD'HOMME, à Saint-Brieuc, et chez tous les Libraires de Bretagne.
Paris, A. DURAND, 9, rue Cujas.

LA BIBLE TRADUITE EN BRETON[1]

PAR LE GONIDEC

2 Volumes in-8°. Prix net : 15 francs.

Après une attente de trente années, le livre que Le Gonidec entendait proposer comme un *spécimen* très-pur de la langue bretonne restaurée par lui, la traduction intégrale de la *Bible* vient enfin de voir le jour.

C'est une édifiante et fortifiante histoire que celle de ce grand ouvrage.

Après avoir consacré treize années entières à la composition de sa *Grammaire* et de ses *Dictionnaires bretons*, trop pauvre pour les publier intégralement, Le Gonidec entreprit la traduction de la *Bible*, à laquelle il travailla dix années. « La *Grammaire*, comme le disait Brizeux sur la tombe de son maître, la *Grammaire* a exposé les règles originelles et conservées par la tradition, mais non écrites, de notre langue ; les deux grands *Dictionnaires*, autres chefs-d'œuvre, en ont donné le tableau complet, et la traduction de la *Bible* paraîtra ensuite comme un texte inimitable. Ainsi, toute la langue bretonne est comme en dépôt dans ces livres. Les beaux et continuels efforts ! »

Efforts admirables, en effet, mais qui devaient être couronnés par un sacrifice vraiment héroïque.

En 1817, Le Gonidec, incapable de couvrir les frais de l'impression de sa *Bible*, en avait détaché le Nouveau-Testament et avait pu le faire imprimer. L'édition presqu'entière fut enlevée par nos compatriotes d'outre-mer, et la Société Biblique de Londres, mise en rapports avec le traducteur, lui offrit d'imprimer la *Bible* entière. C'était le ciel ouvert !... ces dix années d'un tra-

(1) Son Ex. le Ministre de l'Instruction publique et des Cultes a souscrit pour 60 exemp. de la Bible bretonne.

vail solitaire et obstiné ne seraient pas enfouies, comme celles consacrées au plus étendu et au plus difficile des deux *Dictionnaires !...* Le manuscrit fut livré. Mais la traduction de Le Gonidec, rigoureusement calquée sur la Vulgate, conforme, pour les textes obscurs, à l'interprétation de Sacy et de Carrières, parut dangereuse à la propagande protestante. La Société, conformément à un rapport de M. Price, savant clergyman gallois, demanda des modifications qui alarmèrent, à juste titre, la foi catholique de Le Gonidec, et il écrivait, le 22 décembre 1827, aux membres de la Société Biblique, avec un mélange touchant de fermeté, de naïveté et de dignité : « Je ferai observer de nouveau que je me suis engagé, dans le principe, et vis-à-vis de M. David Jones, à faire une Bible catholique et non une Bible protestante. Pour donner plus de poids à ma version, j'ai cru devoir communiquer mon manuscrit à l'un des évêques de notre Bretagne, l'évêque de Quemper. Ce prélat a reconnu que mon livre a le mérite de l'exactitude pour la doctrine. »

Pauvre naïf savant ! comme il mesurait la bonne foi d'autrui à la sienne ! L'approbation de l'évêque de Quemper était vraiment de trop pour la Société Biblique, qui enterra le manuscrit dans ses cartons.

Connaissez-vous beaucoup de confessions plus méritoires et plus héroïques que celle-là ? L'homme qui faisait, à sa foi, le sacrifice de cette publicité inespérée pour un ouvrage dans lequel il avait mis toute son âme, n'avait, au point de vue humain, ni compensation dans le présent, ni espérances dans l'avenir. Employé fort maltraité d'une administration peu rétribuée, ballotté d'un bout de la France à l'autre, il avait peine à faire vivre sa famille, et, quand l'heure du repos sonne pour les autres, à soixante ans, il dut se résigner à donner huit longues heures par jour à la comptabilité d'une Société d'assurances ! Sa seule distraction avait été d'écrire ces gros livres, dont le plus court, ô feuilletonistes ! exigeait dix années de travail ; sa seule ambition, de les voir approuvés par le monde savant et par ses compatriotes, loin desquels il était exilé ; et ces œuvres bénédictines, restées manuscrites, ne seraient lues de personne !...

Un des disciples de Le Gonidec qui a le plus fait pour la gloire du maître, en arrivant lui-même à une notoriété que le maître hélas ! n'eut jamais de son vivant, M. de La Villemarqué, dans un de ses voyages d'Angleterre, obtint, de la Société Biblique, la remise du manuscrit de la *Bible*, et put le restituer à la famille Le Gonidec. — Sur la demande de cette même famille, deux autres disciples, fidèles à la mémoire du laborieux savant, MM. Troude et Milin, connus par une excellente traduction de l'*Imitation*, consentirent à revoir le manuscrit et les épreuves.

L'éditeur était trouvé d'avance.

Dix ans après la mort de Le Gonidec, en 1847, M. Prud'homme avait publié les *Dictionnaires*.

Comme l'écrivait récemment M. de La Villemarqué, dans la *Bretagne contemporaine*, « les Bretons n'ont nul besoin de leçons en fait de générosités de cette nature : un éditeur que ses compatriotes ne sauraient trop honorer, M. Louis Prud'homme, de Saint-Brieuc, voulut élever à la Bretagne et à son grammairien national un monument digne de l'un et de l'autre. Sans calculer la charge d'une aussi lourde affaire, le Robert Etienne de la Renaissance armoricaine mit sous presse deux volumes in-4°, de deux mille quatre cent soixante-seize colonnes, où Le Gonidec a renfermé tout le trésor de la langue bretonne.

» A côté des in-quarto du maître, qu'on trouve aujourd'hui dans la bibliothèque de tous les philologues de l'Europe, et que le savant Eugène Burnouf n'appréciait pas moins que l'illustre Jacob Grimm, l'éditeur patriote » (pour employer toujours le langage de M. de La Villemarqué,) place aujourd'hui les 1586 pages de la *Bible*. — La Bretagne ne passera pas indifférente à côté de ce livre qui lui est offert enfin : double témoignage de l'indomptable attachement, à son pays et à sa foi, de celui de ses fils qui, dans ce siècle, l'a le plus utilement servie.

S. ROPARTZ.

Voir à la 4e page la nomenclature des ouvrages de Le Gonidec.

Bibl Santel pe levr ar Skritur sakr Lekeat e Brezonnek gant an Aotrou Le Gonidec. — 2 vol. in-8° *broché*. Prix net : 15 fr.

Bizitou d'ar Sacramant Sakr ha d'ar Werc'hez santel Lekeat e Brezonek, gant an aotrou Le Gonidec. — Edition approuvée par Mgr David, Evêque de St-Brieuc et Tréguier. — *Relié*. — 1 fr. 25.

Dictionnaires français-breton et breton-français, de Le Gonidec, enrichis d'Introductions et de Notes de M. Th. Hersart de la Villemarqué, Membre de l'Institut, 2 vol. in-4°, 30 fr.

Chaque vol. se vend séparément, au prix net de 15 fr.

Grammaire celto-bretonne de Le Gonidec, 1 vol. in-8° *broché*. — Prix net : 5 fr.

Katekis historik e pehini e Kaveur e Berr Gomsiou, ann histor santel hac Gelenadurez gristen, gant Le Gonidec, in 16 *broché*, 50 c.

Vocabulaire français-breton de Le Gonidec. — Edition revue et annotée par M. Troude ; in-18 broché. — Prix net : 1 fr. 25.

Vocabulaire breton-français. — Prix net : 1 fr. 25.

Ar Groas Doue easa Levrig a helfer da Gaout Evit Gouzout Lenn Brezonneg e Berr amzer moulet gand grad vad ha dre urz Breuriez breiz. — *Ce petit volume* (comme le Bizitou) *est revêtu d'une approbation, en langue bretonne, de Mgr DAVID*. — Prix : 20 cent.

Historion ha Parabolenou an tad Bonaventur troet e Brezonek gand eur Belek à Eskopti Sant-Briek ; in-18 *cartonné*, 80 cent.

Nouvelle Grammaire bretonne, in-12, *cartonné*, 1 fr.

Nouvelles conversations en breton et en français, d'après la méthode Le Gonidec, in-18, *broché*, 75 cent.

Histor ar Vreiz, **Histoire populaire de Bretagne**, en français et en breton. — 2e édition, in-18 *broché*, 1 fr. 50.

Devocion d'ar Galon Sacr a Jesus. — Nouvelle édition, in-18, *relié*, 1 fr. 25.

Abrege eur an histor santel hac eus a histor an ilis, gant eur guer var histor franç ha var histor breiz. — In-12, *relié*. — Prix net : 1 fr. 75.

Histoire ecclésiastique de Bretagne, par Déric. — 2 vol. in-4°. — Prix : 20 fr.

Histoire de la Ligue en Bretagne, par le chanoine Moreau, avec notes et préface de M. de Mesmeur. — In-8°, *broché*, 5 fr.

Guingamp, étude pour servir à l'histoire du tiers-Etat en Bretagne, par S. Ropartz. — 2e édit. — 2 vol. in-8°, *brochés*, 10 fr.

Histoire de St-Yves, par le même. — Vol. in-8°, *broché*, 5 fr.

Portraits bretons, du même auteur, contenant : M. Leuduger, — l'abbé Cormeaux, — les dames de St-Thomas de Villeneuve, — les Sœurs blanches, — Menez-Bré, — les dix cailloux des R. P. Capucins de Guingamp, — les derniers protestants. — Vol. in-12, *broché*, 1 fr. 50.

S.-Brieuc, Imp. de L. Prud'homme.